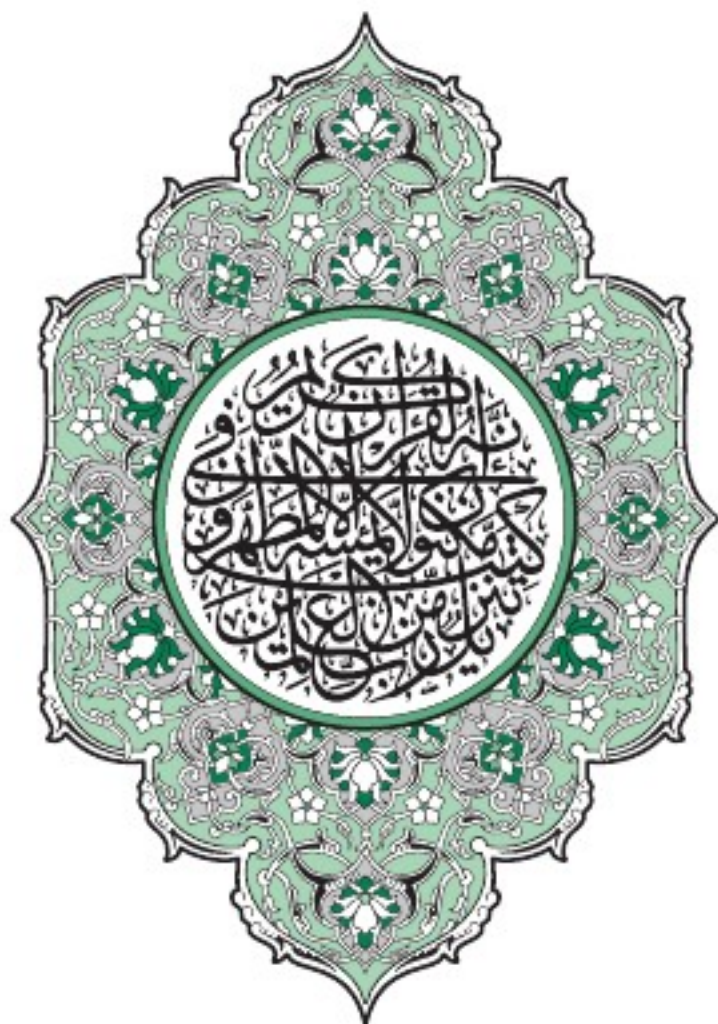

ئەم قورئانە پىرۆزە لەگەل وەرگىترانى ماناكان
دىارى (خادم الحرمين الشريفين) مەلىك عىدالە كورى عبدالعزىز ئال سعوودە
(بەخۇرايى دابەش دەكرىت)

كۆمەلگەي مەلىك فەهد بۆ چاپكردنى قورئانى پىرۆز

إنا نحن ربنا الذكورنا المخلصون

خادم الحرمين الشريفين مهليك عبدالله كوري عبد العزيز ثاني سعود
مهليكي شانشيني عمرهستان سعوديه شهرهغه نديو بهير ياردان له سهر چاه كردن
قورتان پيروز له گه ل و مر گيز ان مانا كان

شركن بالانرطيت اعرفه كذا المصنفون الشريفون ونحوه مقابيه
شركن بالانرطيت اعرفه كذا المصنفون الشريفون ونحوه مقابيه
ملك المسكوكات العربيه والشعور دكة

وَقَفَّ بِاللَّهِ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
الْمَلِكِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ آلِ سَعُودٍ
وَلَا يَجُوزُ بَيْعُهُ
بِسُورَةِ مَجَانًا

مَجْمُوعَةُ الْمَلِكِ فَهْدِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ الشَّرِيفِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ: صالح بن عبدالعزيز بن محمد آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين ، القائل في كتابه الكريم: ﴿... قَدْ جَاءَكُمْ
بِرَبِّ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:
« خيركم من تعلم القرآن وعلمه ».

أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خادم الحرمين الشريفين، الملك عبد الله بن
عبد العزيز آل سعود، حفظه الله، بالعناية بكتاب الله، والعمل على تيسير
نشره، وتوزيعه بين المسلمين، في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة
معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد بالمملكة
العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم
المهمة تسهيلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ
المأمور به في قوله صلى الله عليه وسلم: « بلغوا عني ولو آية ».

وخدمة لإخواننا الناطقين باللغة الكردية يطيب لمجمع الملك

فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة الكردية التي قام بها فضيلة الشيخ ملا محمد ملا صالح الباموكي، وراجعها من قبل المجمع كل من فضيلة الدكتور كمال صادق ياسين لك، وفضيلة الأستاذ أوميد عمر الجروستاني.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لنندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعترها ما يعترى عمل البشر كهُ من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطبقات القادمة إن شاء الله.

والله موفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

پیشه کی

به پیترومی پایه دار شیخ صالح کوری عبدالعزیز کوری محمد ثانی شیخ
وهزیری کاروباری ئیسلامی و نهوقاف وبانگهواز و ئیرشاد وسهرپهرشتیاری گشتی
کۆمه لگهی مه لیک فه هدی بۆ چاپکردن قورئان پیرۆز

سوپاس وستایش بۆ خوای په روردگاری
جیهانیان که له کتیبه پیرۆزکی دا فه رموو یه تی:
﴿فَدَجَاءَكُم مِّنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُّبِينٌ﴾ واته: بیتگومان له لایه ن خوای
گه ره وه نوور وکتیبیکی روون وناشکر اتان بۆ هاتووه.

وه دروودوسلاوبۆ سه ره بریزترینی پیغه مبه ران و نیر دراوان، پیغه مبه رمان
موحه محمد (ﷺ) که فه رموو یه تی: «خبرکم من تعلم القرآن وعلمه»
واته: چاکتریتان نه وکه سه په که خوی فیزی قورئان ده کات و خه لکیش
فیزده کات.

ئه جی له پاشان:

بۆ جیهه جینکردن ریتما یه کانی (خادم الحرمین الشریفین) مه لیک عبدالله کوری
عبدالعزیز ثانی سعود (خوا بیپاریزیت) به بایه خ و گرنگی پیدان به قورئانی پیرۆز
وکارکردن بۆ ئاسانکاری له پینا و بلا و کردنه وه و دابه شکردن له نیو موسلمانان
له پیرۆزه لات و پرۆژا وای سه ر زه ویدا، وه بۆ رافه کردن و وه رگیرانی ماناکانی
قورئان بۆ زمانه جۆرا و جۆره کانی جیهان.

وه زاره تی کاروباری ئیسلامی و نهوقاف وبانگهواز و ئیرشاد له شانشین
عه ره بستانی سعودیه، باوه ری پته وی هه یه به گرنگی وه رگیرانی ماناکانی قورئانی
پیرۆز بۆ گشت زمانه گرنگه کانی جیهان، به مه به ستی ئاسانکردن تیگه یشتنی
قورئان بۆ شه و موسلمانانه ی که به غه ییری زمانه عه ره ی قسه ده که ن، ئه مه ش
له پینا و جیهه جینکردن ئه و فه رمانه ی که له فه رموو ده ی پیغه مبه ر (ﷺ) دا هاتووه،
که ده فه رموو یه تی: «بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً» واته: له منه وه رایبگه یه نن به خه لکی
ئه گه ر ته نه تا که ئایه تیگیش بیت.

وہك خزمەتئىكش بۆتەو برايانەمان كە بەزمانى كوردى قسە دەكەن، كۆمەلگەى مەلىك فەھد بۆ چاپكردنى قورئانى پىرۇز لە مەدینەى منەو وەرە، خۆشحالە ئەم تەرجمە قورئانىيە بەزمانى كوردى پىشكەش بەخوئتەرى بەپىزى بكات، كە بەپىزى جەناپ (مامۇستا مەلا محمد مەلا صالح بامۇكى) پىنى ھەستاو، وە لەلايەن كۆمەلگەى مەلىك فەھد بۆ چاپكردنى قورئانى پىرۇزىش ھەرىكە لە بەپىزان : (دكتور كەمال صادق ياسين لەك) و (مامۇستا ئومىد عمر چىرۇستانى) پىيداچوونەتەو .

وہسوپاسى خواى گەرە وپاك وپىگەرد وپالادەست دەكەين بۆئەنجام دانى ئەم كارە مەزنە، وە ئومىدەوارين كەنياز و مەبەست لىتى تەنھا پەزەمەندى خواى گەرە بىت، و خەلكىش لىتى سوودمەند بن ؟

پىنگومان ئىمە دەزانين كە تەرجمە و وەرگىرانى ماناكانى قورئانى پىرۇز - ھەرچەندە وورد بىت - كەموكورتى ھەر دەبىت و ناتوانرئت دەقاودەق ئەو مانا گەرانە بگەبەنئت كە دەقى قورئانى پىرۇز دەببەخشىت، كە تەواوى خەلكى لەئاست خۆيدا دەستە و سانكردو، و بەپراستى ئەو ماناىيە كە تەرجمەى قورئانەكە دەبىدات بەدەستەو تەنھا برىتى يە لەكۆى زانست و تىگەبىشتى وەرگىرەكە لە قورئانى پىرۇز، وە ئەمەش كارىكە دووچارى ھەلەوكەم و كورپى دەبىت، وەك ھەموو كار وئىشىكى تى ئادەمىزاد .

وہ لە كۆتاييدا داواكارين لەھەموو خوئتەرىكى ئەم تەرجمەى لەكانى بىنىنى ھەر ھەلە و كەموكورپىيەك يان زىادىيەك ئەگەر ھەبو، ئاگادارى كۆمەلگەى مەلىك فەھد بۆ چاپكردنى قورئانى پىرۇز لە مەدینەى مونەو وەرە بكاتەو؛ بۆسوود لى وەرگرتن و چاككردنىان لە چاپەكانى داھاتوودا بەيارمەق و وويسى خواى گەرە .

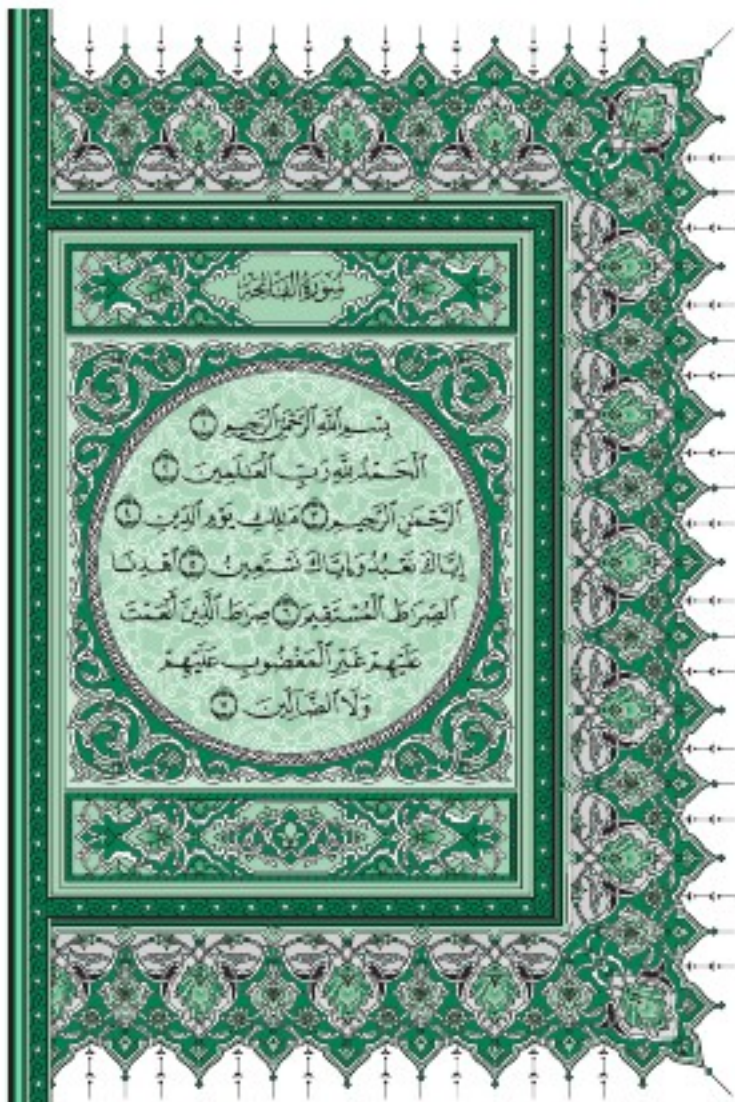
وہ خواى گەرەش پىشت وپەنايە و تەنھا ئەورئ نىشاندەرە بۆرپنگاى پراست .

ئەى خواى پەر وەر دگار ئەم كارەمان لى قەبول بگە؛ چونكە بەپراستى ھەر تۆى بيسەر وزانا .

سوره قی ﴿الْفَاتِحَةُ﴾

هم سووره ته ناو نراوه (الفاتحة) چونکه قورثانی پیروز له سهره تاوه بهو دهست پی دکات وده کرښته وه، وه پښی ده وتریت (المثنی) چونکه له هه موو رکاتیکی نویژدا ده خوینریت .

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده می به ره بان ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ هه موو سوپاس و ستایشنیک بو خوی ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ په روه رد گاری جیهانیان ﴿الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به خشنده می به ره بان، (الرحمن) بهو مانایه می به رحم و به زهی په روه ردگار لهم جیهانه دا هه موو مه مخلوقاتی گرتوه ته وه به بی باوه پرنیشه وه، وه (الرحیم) به رحم و به زهی په روه ردگار، وهك زانایان ده لین تایه ته به پر وادارانه وه له روژی دوا پیدا ﴿مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ﴾ (ته نهانده وه) خاوه نی روژی سزا وپاداشت

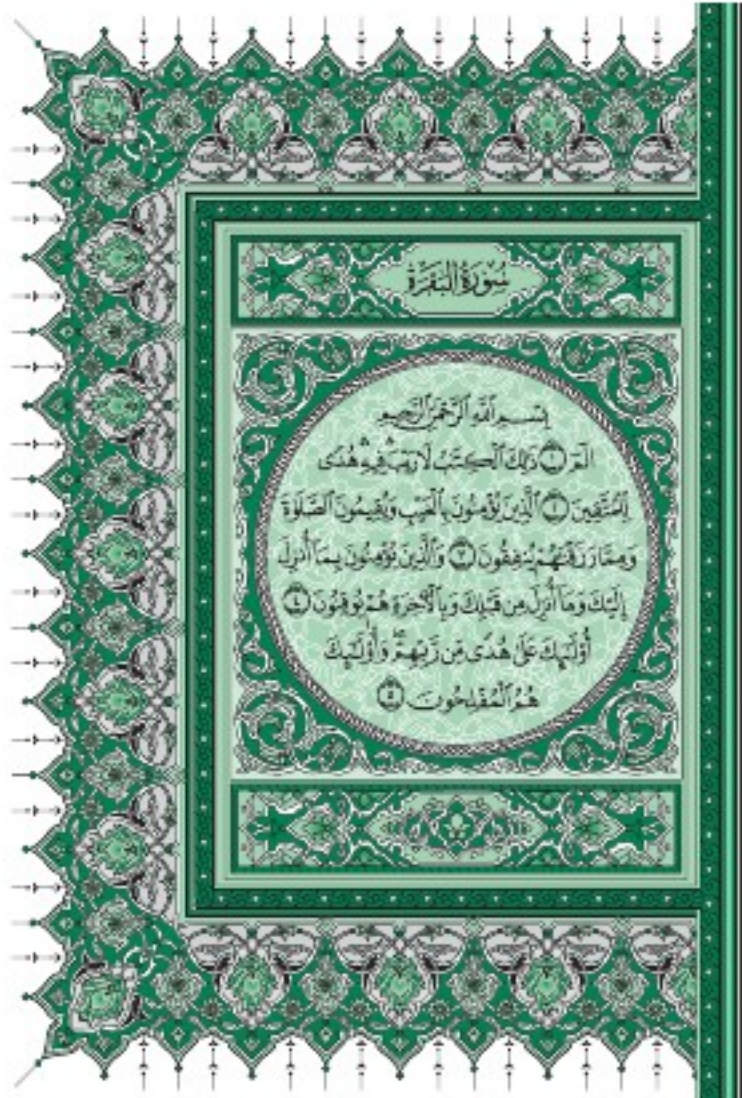
دانه وه (باوه رداران له نویژه کانیاندا هه موو رکاتنیک هم ده لیتنه وه، تاوه کو هه همیشه روژی دوا بیان له بیر بیت و به کار و کرده وهی چاکه، خویانی بو ناماده بکن) ﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ﴾ (خوایه) ته نهان توده په رستین (ته نهان تویست شایسته می په رستن و جگه له تو هیچ کهس شیای نیه وه نیه) ﴿وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾ وه ته نهان له تو داوای یارمه تی ده که بین (له هه موو کار و کرده وه و پیداویستیه کماندا، چونکه هه موو فرماننیک به دهست تویه، جگه له تو هیچ کهس به نه اندازه می گه ردیله یهك خاوه نی هیچ شتیک نیه) ﴿أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ رینموونیمان بکه بو رینگای راستی (که رینگای راستی ثانی پیروزی نیسلامه، و به رده وام بین له سهری هه تا نه و روژه می ده گه بین به دیداری زانی هه ق ته عالی تو) ﴿صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ﴾ رینگای نه وانه می که چاکت له گه ل کردون (له پینغه به ران و راستگویمان و شه هیدان و چاکه کاران) ﴿غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ﴾ نهك (رینگای) نه وانه می خه شمی (تویان) لیگیراوه (وهك جوله که و هاو کرده وه کانیان) ﴿وَلَا الضَّالِّينَ﴾ وه نهك (رینگای) گو مریان وهك (گاوره کان و هاو کرده وه کانیان) ﴿لَهُ كُتُبَاتٌ نَمَّ﴾ سووره ته پیروژه وه سوننه ته مو سلمانان بلین (نامین) اته : نهی خوی گه و ره ته وای هم نزا و داوایانه مان لی و ره بگره .

سورہقی ﴿البقرۃ﴾

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾

به ناوی خوی به خشندهی میهره بان
 ﴿التر﴾ به (تلیف، لام، میم)
 دهخوینریتسه وه، خوی گه وره زانانتره
 به واتاکهی^(۱) ﴿ذٰلِكَ الْكِتٰبُ﴾ تم
 قورثانه ﴿اَلَا تَرٰبِیْہِ﴾ هیچ گومانیکسی
 تیدا نیه (که له لایسن خوی گه وره وه
 نیرراوه) ﴿هُدٰی﴾ ری نشاندهری
 ﴿بِالْمُتَّقِیْنَ﴾ پاریزکارو لهخوتراسانه
 (پاریزکاران ولهخواترسان به زانست
 وزانیاری به سوود و کار و کرده وهی چاکه
 سوودی لی وهرده گرن، چونکه نه وانن
 له پوره ردگاریان ده ترسن وشوین
 فرمان ورینمایه کانی ده که ون) ﴿
 ﴿الَّذِیْنَ یُؤْمِنُوْنَ﴾ نه وانهی که بر واده هیتن
 ﴿بِالْغَیْبِ﴾ به شته په نهان ونادیاره کان
 (نه و شته په نهانهی که به حواس وعقلی
 مرؤف ههستیان بی ناکریت، له رینگهی

وه حیه وه نه بیئت، وه ک باوهر به فریشته کان و به هشت و دوزخ و زور شتی تریش... ﴿وَبِیْقِیْمُوْنَ الصَّلٰوةَ﴾ وه نویتز
 ده که ن (به رینگ و پینکی وله کانی خویدا نه جامی نه دن) ﴿وَمِمَّا رَزَقْنٰہُمْ یُسْفِقُوْنَ﴾ له وهی کردوومانه به رزق
 و پرورزان ده به خشن (له بهر ره زامه ندی خوی گه وره) ﴿وَالَّذِیْنَ یُؤْمِنُوْنَ بِمَا اُنزِلَ اِلَیْکَ﴾ وه نه وانهی که بر واده
 ده هیتن به و قورثانهی که بو سو (نهی موحه ممد ﴿نیرراوه﴾ ﴿وَمَا اُنزِلَ مِنْ قَبْلِکَ﴾ وه به و کتیبانه شسی که بو
 (پینغه مبه ران و نیرراوانی) پیش تو نیرراونه ته خواره وه ﴿وَبِالْآخِرَةِ هُمْ یُوقِنُوْنَ﴾ وه بر وایان هه به به پرورزی دوا بی ﴿
 ﴿اُولٰٓئِکَ عَلٰی هُدٰی مِنْ رَبِّہُمْ﴾ (خاوه نی تم صیفه تانه) له سه رینگای راستن (به ته و فیق و یارمه تیدان) له لایسن
 په روره ردگاریانه وه ﴿وَاُولٰٓئِکَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ﴾ وه هه ر نه وانن پرگار بو وان (له دوونیا و دوار و ژدا) ﴿

(۱) تم پیتانهی که له سه ره تای هندیگ له سورته کانی قورثاندا هاتوون، تنها خوی گه وره ده زانیت مبه مستی پینان
 چیه، تمه راسترین ته فسیره بو تم پیتانه کراییت، به لام به چهند جزریکی تریش ته فسیر کراون له وانه : تم پیتانه ناون
 بو نه و سورته تانهی له سه ره تاپانه وه هاتوون، پان ناون بو خوی گه وره، پان بو دسته و سانکردنی عه ره به بیباوه پره کانه
 که ده پانوت تم قورثانه له لایسن خودا وه نه هاتووه خواره وه بو موحه ممد ﴿نیرراوه﴾ پینان ده لیئت : دهی ته گهر وایه
 ویته وهاوشیوهی تم قورثانه به یسن، که هه ر له و پیتانه پینکها تووه که تیوه قسهی بی ده که ن و به کاریان ده هیتن .

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بہ راستی نہ وانہی کہ بن بر و ابون ﴿سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ﴾ بؤ نہ وان چوون یہ کہ
 ﴿أَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ﴾ بیان ترسیتت بیان نہ بیان ترسیتت ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ برواناہیتن ﴿حَتَّىٰ﴾
 اللہ علیٰ قلوبہم و علیٰ سمعہم ﴿خَوَّامُورٍ نَّوَاهٍ بِسَرِّ دَلٍّ وَ كُوبَانِدَا﴾ ﴿وَعَلَىٰ أَنْصَرِيهِمْ غَشْوَةٌ﴾ وہ
 پھر دہ بہ سہر چاویانہ وہیہ ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وہ سزای زور گہ ورہیان بؤ ہہیہ ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾
 مَن يَقُولُ ﴿وہ لہ ناو خہ لکیدا ہندی کہ س ہہیہ کہ دہ لی: ﴿ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ بروانمان ہیناوہ
 بہ خواو بہ پوزی دواہی ﴿وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾ لہ کاتیکدا نہ وان بروادار نین ﴿يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا﴾
 (بہ لای خویانہ وہ) خواو نہ و کہ سانہ دہ خہ لہ تینن کہ بروایان ہیناوہ ! ﴿وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ﴾
 کہ س ناخہ لہ تینن تہ نہا خویان نہ بیت ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ﴾ بہ لام ہستی پی ناکن ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾
 لہ دلیاندا نہ خوشی (ناپاکی) ہہیہ ﴿فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا﴾ خواش نہ خوشی یہ کہی زور تر کردن
 (بہ ہانتی فورٹان) ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ وہ سزای سہختیان بؤ ہہیہ بہ ہوی نہ و
 درویانہ وہ کہ دہ بیان کرد (و دہ بیان وت بروانمان ہہیہ) ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ وہ کاتیک پی بیان بو و تراہ
 ﴿لَا تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ﴾ ناشوب مہ نینہ وہ لہ زہوی دا (نازاوہ بہ ریامہ کہن لہ ولاندا) ﴿قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ﴾
 دہیان ووت : نئمہ ہر چاکہ کارین (رینکخہ رین) ﴿إِلَّا إِلَهُتَهُمُ الْقَيْدُونَ﴾ ناگادار بن کہ بہ راستی
 ہر نہ وانن ناشوب گنیر ﴿وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ بہ لام ہستی پی ناکن ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ وہ کاتیک پی
 بیان بو و تراہ ﴿ءَايُمُّوا كِمَاءَ أَمِنَ النَّاسِ﴾ بروا بیتن وہ کہ نہ و خہ لکانہی کہ بروایان ہیناوہ ﴿قَالُوا أَتُؤْمِنُ﴾
 دہیان ووت : چوون نئمہ بروا بیتن ﴿كِمَاءَ أَمِنَ الشُّفَهَاءَ﴾ وہ کہ نہ و گیل ونہ فامانہی کہ بروایان ہیناوہ
 ﴿إِلَّا إِلَهُتَهُمُ الشُّفَهَاءُ﴾ بیدار بن کہ بہ راستی ہر خویان گیل ونہ فامن ﴿وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہ لام
 نازانن ﴿وَإِذَا قُلُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ وہ کاتیک (ناپاکان) بگہ شتتایہ بہ وانہی کہ بروایان ہیناوہ ﴿قَالُوا ءَامَنَّا﴾
 دہیان ووت : نئمہ ش بروانمان ہیناوہ ﴿وَإِذَا حَلَلُوا إِلَىٰ شَيْطَانِهِمْ﴾ کاتیکیش بہ تہ نیا بوونایہ لہ گہ ل گہ ورہ
 فیلبازہ کانیان ﴿قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ﴾ دہیان ووت : نئمہ ہر لہ گہ ل تہوہین ﴿إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِءُونَ﴾ بنگومان
 نئمہ ہر گالتہ کہ رین (بہ وان) ﴿اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ﴾ خوا گالتہ بہ وان دہ کات (لہ بہ رانہر گالتہ
 کردنہ کہ بیان) ﴿وَيَسْتَهْزِئُ فِي ظُلُمَاتِهِمْ بِعَمَلِهِمْ﴾ وہ ماوہیان دہدات تالہ سہر کہ شہی خویاندا سہر لی شیواو
 بن ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا بِاللَّهِ﴾ نہ مانہ نہ وانہن کہ گومر ایسان کری ﴿بِالْهُدَىٰ﴾ بہ رینموونہی
 ﴿فَمَا زَبَحَتْ بِجَدْرَتُهُمْ﴾ جانہ بازار گانی یہ کہ بیان قازانجی کردو ﴿وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ﴾ نہ ریبازی
 راستیان گرت ﴿

﴿مَثَلُهُ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا﴾ (دوو پرووه كان) وینه‌یان وهك به كینك وایه كه (له شه‌وینكي تاریكدا) ناگړنك هه لگیر سیتیت ﴿فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ﴾ كه له گه‌ل ده‌ورو به‌ری پرووناك كرده‌وه ﴿ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِ﴾ خوا (خیرا) پرووناكی په كه‌یان لسی بكوژنیتسه‌وه ﴿وَتَرَكْتُمْ فِي ظُلْمَةٍ لَا تُبْصِرُونَ﴾ وه بیان هیتلته‌وه له‌ناو چهند تاریكیه‌کی وادا كه‌هیچ نه‌بینن ﴿صُدُّوا بِكُمْ عَنْ﴾ كه‌رو لال و كوینون ﴿فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ﴾ بویه (له گومرایی خو‌یان) ناگه‌رینه‌وه ﴿أَوْ كَصَيْبٍ مِنَ السَّمَاءِ﴾ یا وهك (كه‌سانینك له‌چولیه‌ كدا) بارانینکی لیزمه‌وه به‌خو‌ریان (لی داكات) له‌ناسمانه‌وه ﴿فِيهِ ظُلُمٌ وَّزَعْدٌ وَّبَرْقٌ﴾ كه‌تاریکی زور و هه‌وره تریشقه‌و بروسكه‌ی تیدا بیت ﴿يَجْعَلُونَ أَصْنَعَهُمْ فِيءَ آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوْتِ﴾ (به‌جوړنك كه) په‌نجه‌كانیان ده‌كه‌ن به‌گو‌بیاندا له‌به‌ر گرمه‌ی هه‌وره تریشقه‌كان ﴿حَذَرَ الْمَوْتِ﴾ بو‌خو‌پاراستن له‌مردن ﴿وَاللَّهُ يُحِيطُ بِالْكَافِرِينَ﴾ وه‌خودا ده‌وری بی‌پروایانسی داوه ﴿بِكَادُ الْبَرْقِ﴾ نزیك بی‌ته‌و بروسكه‌به ﴿يَخْتَفُ أَنْصَرُهُمْ﴾ (بینایی) چاویان بفرینسی ﴿كَلِمًا أَضَاءَتْ لَهُمْ﴾ هه‌ركاتنی پرووناكیسی بو‌بدانابه‌ته‌وه ﴿مَشَوْا فِيهِ﴾ تیایدا بروشتنابه ﴿وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ﴾ وه‌كاتنی تاریكیشی بگردابه‌لییان ﴿قَامُوا﴾ له‌جینگه‌ی خو‌یان راده‌مان (ده‌وه‌ستان) ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ نه‌گه‌ر خودا بیویستایه ﴿لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَنْصَرُهُمْ﴾ (به‌وه‌وره گرمه و بروسكانه) كه‌رو كوینری ده‌گردن ﴿إِنِ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بینگومان خوا‌به‌سه‌ر هه‌موو شتینكدا ده‌سه‌لانداره ﴿يَتَأْتِيهَا النَّاسُ﴾ نه‌ی خه‌لكینه ﴿أَعْبُدُوا رَبَّكُمْ﴾ په‌روه‌ردگار تان په‌رستن ﴿الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ كه‌ئیه‌وه‌ته‌وانه‌ی پیش‌ئیه‌وشی دروست كرده‌وه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ به‌لكوبه‌وه‌پرسته‌ن خو‌تان پباریزن ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فُرُشًا﴾ نه‌وه‌(خوا‌به‌ی) كه‌زه‌وی بو‌پراخستون ﴿وَالسَّمَاءَ بِنَاءً﴾ وه‌ناسمانی بو‌گردون به‌كوشك (ناسمانی بو‌گپراون به‌گومه‌زی) ﴿وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ وه‌ئاوی (بارانی) له‌ناسمانه‌وه‌هیتاوه‌ته‌خواره‌وه ﴿فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ﴾ نه‌مجا‌ده‌ری هیتاوه‌به‌و‌ئاوه‌هه‌موو‌جو‌ره‌میوه‌و‌به‌روبومینك بو‌رؤزی ئیه‌وه ﴿فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا﴾ كه‌واته‌هاوتنا بو‌خوا‌په‌یدامه‌كه‌ن. ﴿وَأَنْشُرْ تَعْلَمُونَ﴾ كه‌ئیه‌وه‌خو‌تان ده‌زانن (بی‌هاوتایه) ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ﴾ وه‌نه‌گه‌ر ئیه‌وه‌له‌گومان دان ﴿مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا﴾ له‌م (قورئانه‌ی) كه‌ناردومانه‌ته‌خواره‌وه بو‌به‌نده‌ی خو‌مان (موحه‌مه‌د ﷺ) ﴿فَأَتُوا بِسُورَةٍ مِّنْ مِّثْلِهِ﴾ ده‌سوره‌تینك بیتن به‌وینه‌ی نه‌وه ﴿وَأَدْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وه‌بانگی‌هاو‌كاره‌كانتان بكه‌ن (له‌په‌هوان بیژان وشاعیران) بینجگه‌له‌خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گه‌ر راست ده‌كه‌ن، (به‌فهرمسووده‌ی‌خوا‌ی‌نازانن) ﴿فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا﴾ نه‌مجا‌نه‌گه‌ر نه‌مه‌تان نه‌كرد؟ ﴿وَلَنْ تَفْعَلُوا﴾ وه‌هه‌رگیز نایشی كه‌ن (ئیتربی‌پروامه‌بن) ﴿فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي﴾ ده‌ی‌خو‌تان پباریزن له‌و‌ناگه‌ری ﴿وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ﴾ كه‌سوته‌مه‌نی په‌كه‌ی خه‌لك (ی‌به‌دكار) وبه‌رده‌﴿أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ بو‌بین‌پروایان ساز‌كراوه (ناماده‌كراوه) ﴿

﴿وَيَسِّرِ الْبَلَدَ﴾ (تہی موحممہد ﷺ) مژدہ بدہ بہ وانہی ﴿ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ کہ باوہ ربان
ہیناوہو کردہوہ باشہ کانیان کردوہہ ﴿أَنْ لَّهُمْ جَنَّاتٌ﴾ کہ بینگومان بؤنہوان ہہ بہ ہہشتانیک
﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہ جوگہ ناوی زور بہ ژیرباندا دہروات ﴿كُلْتُمْ زُرْقًا وَمِنْهَا مِنْ شَمْرَةٍ
زُرْقًا﴾ ہرکاتی لہوی رُوزیان بدریت لہ میوہات ﴿قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ﴾ دلین: تہمہ تہوہ بہ
کہ لہمہ وپیش پیمان درا (جیاواز لہ تام و بؤندا) ﴿وَأَنْوَابِهِ مُتَشَابِهًا﴾ نیستا وینہ بیان ہیناوہہ ﴿وَلَهُ فِيهَا أَنْجُمٌ
مُطَهَّرَةٌ﴾ وہ لہو بہ ہہشتانہ دا بؤنہوان ہہ بہ ہاوسہرانی پاکیزہ ﴿وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ وہ نہوان لہو
(بہ ہہشتانہ) دا ہتا ہتایین ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي﴾ بینگومان خوا شہرم ناکات ﴿أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا
مَّا﴾ بہوہی کہ (بؤتینگہ یاندنی خہلک) ہر نموونہ بہک بہیتتہوہہ ﴿بِعُوضَةٍ قَلِيلٍ﴾ بہ میشولہ و بچو کتر
(یاگہ ورہتر) لہویش ﴿قَالُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ تہمجا تہوانہی کہ باوہ ردارن ﴿فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّهِمْ﴾ تہوہ چاک دہزانتن کہ تہو (نموونہ ہینانہوہیہ) راست و دروستہ لہ پەرورہ دگاربانہوہہ ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ
كَفَرُوا﴾ تہوانہش کہ بی باوہ رن ﴿فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا﴾ دلین: خوا چی ویستوہوہ
بہم نموونہ ہینانہوہیہ ﴿يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا﴾ زور کہسی ہن گومرادہ کات ﴿وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا﴾ وہ
رینموونی زور کہ سیشی ہن دہ کات ﴿وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ﴾ وہ گومرانا کات بہو نموونہ
ہینانہوہیہ مہ گہر بہ دکاران نہ بیت ﴿الَّذِينَ يَقْضُونَ عَهْدَ اللَّهِ﴾ تہوانہی کہ بہیمانی خوا دہ شکیتن
و (ہلنی دہوہ شیننہوہ) ﴿مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ﴾ پاش بہ سستی ﴿وَيَقْطَعُونَ﴾ وہ تہ پچرینن ﴿مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ﴾ آن
یُوصَلُ﴾ تہو (پہ یوہندیانہ) ی کہ خوا فہرمانی داوہ بہ پہ یوہستی کردنی ﴿وَيَقْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ وہ لہ زہ ویدا
خرابہ دہ کەن ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ہر تہوانن زہر مہند و رنہجہ رن ﴿كَيْفَ تَعْفُونَ
بِاللَّهِ﴾ چون بی باوہ ر دہ بن بہ خوا!؟ ﴿وَكُنْتُمْ أَتَمُونَ فَأَخْرَجَكُمُ﴾ لہ کاتیکدا کہ تہوہ بی گیان بوون،
و گیانی بہ بہردا کردن ﴿فَرَبِّبْتُكُمْ ثُمَّ أَخْرَجَكُمْ﴾ لہ پاشان دہتان مریننی دوا ی تہوہش زیندووتان
دہ کاتہوہہ ﴿ثُمَّ آتَيْنَاكُمْ جَعُونَ﴾ تہمجا بولای خوی دہ گہرینرنہوہہ ﴿هُوَ الَّذِي﴾ خوا تہو خوا بہیہ
﴿خَلَقَ لَكُمْ مَنَافِيَ الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ کہ ہہرچی لہ زہوہی دایہ دروستی کردہ بؤتہوہہ ﴿ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَىٰ
السَّمَاءِ﴾ پاشان ویستی ناسمان دروست بکات ﴿فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ﴾ تہمجا رینکی خستن
بہ حہوت ناسمان ﴿وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وہ تہو ناگادارہ بہ ہہموو شتیک ﴿

﴿وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ﴾ (بیریان بینہ وہ) کاتینک کہ پەر وەر دگاری تو به فریشته کانی ووت
 ﴿إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾ به راستی من جی نشینیک دروست ده که م له سر زهوی ﴿قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا
 مَن﴾ (فریشته کان) ووتیان: نایا که سیکی وای تیا دروست ده که یت ﴿يُفْسِدُ فِيهَا﴾ که خرابه و به دبی
 تیدا بکات ﴿وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ﴾ وه خوینی تیا بریزئی؟ ﴿وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ﴾ له کاتینکدا که نیمه
 یادت ده که ین به ستایش کردنت ﴿وَنُقَدِّسُ لَكَ﴾ وه به پاک رات ده گرین ﴿قَالَ إِنِّي أَنزَلْتُ مَالًا تَعْلَمُونَ﴾
 (خوا) فرموی: بیگومان نه وهی من ده یزانم ثبوه نایزانن ﴿وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا﴾ خوا ناوی
 همه ووستینکی فیری نادم کرد ﴿ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ﴾ له پاشان نه و شتانهی نشاننی فریشته کان دا
 ﴿فَقَالَ أَيُّوفُونی بِأَسْمَاءِهِ هُنَّ لِآلِهِ﴾ وه (خوا پنی) فرموی: ناوی نه مانم پی بلین ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر
 راست ده که ن، (که ثبوه له نادم باشترن) ﴿قَالُوا سُبْحَانَكَ﴾ (همه ووست) ووتیان: خوابه تو پاکیت
 له هله ﴿لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْتَنَا﴾ نیمه هیچ نازانین، مه گهر نه وهی که خوت فیرت کردین ﴿إِنَّكَ أَنْتَ
 الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ به راستی هر تویت زانو دانا ﴿قَالَ يَا آدَمُ﴾ (خوا) فرموی: نهی نادم ﴿أَنْسِبْهُمْ
 بِأَسْمَائِهِمْ﴾ ناوی نه و شتانه یان پی بلین ﴿فَلَمَّا أَنْبَأَهُم بِأَسْمَائِهِمْ﴾ جا کاتینک که ناوه کانی پی ووتن
 ﴿قَالَ أَرَأَيْتُمْ لَكُمْ﴾ (خوا) فرموی: نهی نیم نه ووتن؟ ﴿إِنِّي أَنزَلْتُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بیگومان
 من ناگادارم به نهیسی ناسمانه کان و زهوی ﴿وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ﴾ وه ناگادارم به وهی که ناشکرای ده که ن
 ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَكْفُمُونَ﴾ وه به نه وهش که ده یشار نه وه ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ﴾ (بینه وه بیرت) کاتینک
 ووتمان به فریشته کان ﴿أَسْجُدُوا لِآدَمَ﴾ سوزده بیه ن بو نادم ﴿فَسَجَدُوا﴾ جا (همه ووست) سوزده یان برد
 ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ﴾ شه یتان نه بیت که گویی نه دایه و خوی به گهره زانی ﴿وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِينَ﴾ وه له
 بی پروایان بو ﴿وَقُلْنَا يَا آدَمُ﴾ وه ووتمان: نهی نادم ﴿أَسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ﴾ خوت و ژنه که ت
 نیشته جی بن له م به هه شته دا ﴿وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا﴾ وه له همه ووست خواره مه نی به کی بخون به تیرو ته سه لی
 ﴿حَيْثُ شِئْتُمَا﴾ له هر شوینیک که چه ز ده که ن ﴿وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ﴾ وه نزیکی نه م دره خته مه که ون
 ﴿فَكَوْنَا مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ تاله سته مکاران نه ژمیردرین - تانه بنه سته مکار - ﴿فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا﴾ نه مجا
 شه یتان هلی خله تاندن له به هه شته دا ﴿فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ﴾ وه له و خوشگوزه رانیه ی که تیدابوون
 ده ری په راندن ﴿وَقُلْنَا اهْبِطُوا﴾ وه ووتمان: (به نادم وحه و او شه یتان) بچه خواره وه (بو سر زهوی)
 ﴿بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ﴾ هندیکتان دوزمن نه بن له گه ن هندیکتاندا ﴿وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ﴾ وه بو تان
 هه یه جیگیر بوون له سر زهوی ﴿وَمَتَّعُوا الْجِنَّ﴾ وه به هر مه ندی (و ناره زووی دونیا) تاما وه یه ﴿فَتَابَ
 عَلَيْهِ﴾ (نه ویش) لینی گیرا کرد ﴿إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ به راستی هر نه و ته وه به گیرا که ری میهره بانه ﴿

﴿فَلَمَّا أَهَيَّوْا مِنْهَا جَمِيعًا﴾ ووتمان: ہہ سوو بچنہ خواریہ لہ بہ ہہشت ﴿فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى﴾ تہ مجا تہ گہر لہ منہوہ پرنموونی یہ کتان بق ہات ﴿فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ﴾ تہو کہ سہی دوا ی پرنموونی من کہوت ﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نہ ترسیان لہ سہرہو نہ خہم دہ خون ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وہ تہوانہ ی کہہ ی بروابوون و نیشانہ و نایہ تہ کانی ٹیمہ یان بہ درو زانی ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ تہوانہ ہاوہل و ہاودہسی ناگرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تیایدا تہ میننہوہ بہدہتا ہہ تایی و ہہ میسہی ﴿يَبْتَغِي إِسْرَءِيلُ﴾ تہی بہنی ٹیسرائیل (نہوہ کانی یہ عقوب) ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ﴾ بیری تہو چاکانہ بکہ نہوہ کہہ رشتوون بہ سہر تاندا ﴿وَأَوْفُوا بِعَهْدِي﴾ وہ پہیمانی من بیہ نہ سہر ﴿أَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ﴾ تامنیش پہیمانی ٹیوہ بیہ سہر ﴿وَإِنِّي فَأَرْحَمُونَ﴾ و ہہر لہ من بترسن ﴿وَأَمِنُوا بِمَا آتَيْنَاكُمْ﴾ ہدروہا بروابہینن بہو قورٹانہ ی کہ نار دوومہ تہ خواریہ وہ ﴿مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ﴾ کہ پشتیوانی پہیامہ کہی لای ٹیوہ یہ (تہورات و ٹینجیلی دہستکاری نہ کراو) ﴿وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ﴾ وہ ٹیوہ مہ بن بہیہ کہ مین بن بروابہو قورٹانہ ﴿وَلَا تَقْسُرُوا بِآيَاتِي تَمَنًّا قَلِيلًا﴾ وہ نیشانہ و نایہ تہ کانی من مہ گور نہوہ بہشتیکی کہم نرخ ﴿وَإِنِّي فَأَتَّقُونَ﴾ و ہہر لہ (بسی فرمانی) من خوٹان بیاریزن ﴿وَلَا تَلْسُوا الْحَقَّ بِالْبُطْلِ﴾ راست و پہواتیکہل مہ کہن بہ نارہواو درو ﴿وَتَكْفُرُوا بِالْحَقِّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ حہق و راستی مہ شارنہوہ، لہ کاتیکدا کہ خوٹان تہ مہ دہ زانن ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ نوٹز بکہن و زہ کات بدن ﴿وَأَزْكُوا مَعَ الرَّكْعِينَ﴾ وہ لہ گہل کپنوش بہر اندا کپنوش بہرن (بو خودا) ﴿أَنْ أَمُرُوبَ النَّاسِ بِالْإِيمِ﴾ نایا فرمان بہ سہر خہلکیدا دہدہن بہ چاکہ ؟ ﴿وَتَسُونَ أَنْفُسَكُمْ﴾ وہ خوٹان فراموش دہ کہن ﴿وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ﴾ (لہ گہل تہ مہ شدا) کہ ٹیوہ پہراوہ کہ (تہورات) دہ خویننہوہ ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دہی نایا ژیرنابن و تی ناگہن ؟ ﴿وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ﴾ پہنا بیہنہ بہر نارام گرتن و نوٹز کردن (بو بہ مہ بہستہ کانتان) ﴿وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ﴾ وہ بیگومان نوٹز (تہر کینکی) گہورہو گرانہ ﴿إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ﴾ مہ گہر لای تہوانہ نہ بن کہ لہ خوا تہ ترسن (خویان بہزل نازانن) ﴿الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْقَوْنَ رَبَّهُمْ﴾ تہوانہ ی کہ دلنیاں بہ خزمہت پہروہردگاریان دہ گہن ﴿وَأَنْهَرُوا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ وہ تہوان دلنیاں بق لای تہو دہ گہ پرنہوہ ﴿يَبْتَغِي إِسْرَءِيلُ﴾ تہی بہنی ٹیسرائیل (نہوہ کانی یہ عقوب) ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ﴾ یادی تہو بہ خششانہ بکہ نہوہ کہہ رشتوومہ بہ سہر تاندا ﴿وَإِنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ وہ من (کاتی خو ی) پرنزی ٹیوہ دا بہ سہر ہہ مواندا ﴿وَأَتَّقُوا يَوْمًا﴾ وہ خوٹان بیاریزن لہ روژنک ﴿لَا تَحْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا﴾ کہ کہس ہج سوو دینک بہ کہسی تر ناگہ یہ نیت ﴿وَلَا يَقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةً﴾ وہ ہج تکایہ کسی بو گیرا نا کریت ﴿وَلَا يُؤَخِّدُ مِنْهَا عَذْلٌ﴾ وہ بارمتہ ی لی و ہر ناگیریت ﴿وَلَا هُمْ يُبْصَرُونَ﴾ وہ تہمانہ یارمہ تی نادرتن ﴿

﴿وَإِذْ نَجَّيْنَاكُمْ﴾ (بیربکہ نہ وہ) کاتیک کہ پرگارمان کردن ﴿مِنَ آلِ فِرْعَوْنَ﴾ لہ دست و پیوندی
 فیرون ﴿يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ﴾ کہ سزای سہختیان پی نہ چہ شتن ﴿يُذَيِّحُونَ آبَاءَكُمْ﴾
 کورہ کانتانیاں سہر دہ برین ﴿وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ﴾ وہ کچہ کانتانیاں دہ ہیشتنہ وہ (بہ کارہ کہری)
 ﴿وَفِي ذَٰلِكُمْ﴾ وہ لہ مہ تاندا (لہم سزا سہختی بہ سہر تاندا درا) ﴿بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ﴾ ناقی
 کردنہ وہ یہ کی گہورہ ہو لہ پەرورہ دگارتانہ وہ بۆتان ﴿وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ﴾ (بیربکہ نہ وہ)
 کاتیک کہ دہ ریامان بۆ لہ ت کردن ﴿فَأَمَّجَتِ الْكَوْكَبَ﴾ و پرگارمان کردن ﴿وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ﴾ وہ
 دست و پیوندی فیرون ہنمان خنکاند و نوقمی (دہ ریامان) کردن ﴿وَأَنشُرُ نَظْرُونَ﴾ لہ کاتیکدا
 ئیوہ تہ ماشاتان دہ کردن ﴿وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً﴾ (بیربکہ نہ وہ) کاتیک کہ بہ لیتی چل
 شہومان دا بہ موسا ﴿ثُمَّ أَخَذْنَاهُ الْوَعْدَ مِن بَعْدِهِ﴾ لہ دواہی تہو (پروشتی موسا بۆ کینی طور)
 گویرہ کہ کہ تان کرد بہ (خوای خو تان و پەرستان) ﴿وَأَنشُرُ ظِلْمُونَ﴾ لہ کاتیکدا ئیوہ ستمکار بوون
 ﴿ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّن بَعْدِ ذَٰلِكَ﴾ تہ مجا دواہی تہو (گویرہ کہ پەرستی یدتان) لیسان خوش بوون
 ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ تاسو پاسی (خوا) بکن ﴿وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ﴾ بیربکہ نہ وہ
 کاتیک تہورات وجیا کہرہ وہ (لہ نیوان دروست و نادروست) مان دا بہ موسا ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ بۆ
 تہ وہی پرنمو نیسی پی بکن ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ بیربکہ نہ وہ کاتیک کہ موسا بہ گہ لہ کہی
 وت ﴿يَقَوْمِ إِنِّي كُنْتُ نَفْسًا مِّنكُمْ﴾ تہی گہ لہ کہم بہ راستی ئیوہ ستمتان کرد لہ خو تان ﴿بِإِخْتِارِكُمُ الْوَعْدَ﴾
 بہ گویرہ کہ پەرستیہ کہ تان ﴿فَتَوَلَّوْا إِلَىٰ بَارِيكُمْ﴾ کہ واتہ بگہ پرنہ وہ بہ پشیمانی بۆ لای بہ دی
 ہینہرتان ﴿فَأَقْبَلُوا أَنفُسَكُمْ﴾ و خو تان بکوژن (بی تاوانتان تاوان بارتان بکوژیت) ﴿ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ﴾
 لکم ﴿تہ مہ تان باشرہ بۆ خو تان ﴿عِنْدَ بَارِيكُمْ﴾ لای بہ دی ہینہرتان ﴿فَتَابَ عَلَيْكُمْ﴾ تہ مجا (خو اش)
 بہ شیمانیہ کہی لی گیرا کردن ﴿إِنَّهُ هُوَ الْتَوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ بہ راستی ہر خواہہ گیرا کہری بہ شیمانی و
 میہرہ بانہ ﴿وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ﴾ (بیربکہ نہ وہ) کاتی ووتتان تہی موسا ﴿لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ﴾ پروات پی
 ناہینین ﴿حَتَّىٰ نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً﴾ تاخوانہ بینین بہ ناشکرا ﴿فَأَنذَرْنَاكَ الصَّيْقَةَ﴾ لہ پەرہورہ تریشقہ یہک
 لی ی دان ﴿وَأَنشُرُ نَظْرُونَ﴾ لہ کاتیکدا ئیوہ تہ ماشاتان دہ کرد ﴿ثُمَّ بَعَثْنَاكَ﴾ لہ پاشان زیندوومان
 کردنہ وہ ﴿مِن بَعْدِ مَوْتِكَ﴾ لہ دواہی مردنتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بۆ تہ وہی سو پاسی (خوا) بکن ﴿وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ﴾ وہ بہ ہور سیہرمان کرد بہ سہر تانہ وہ، ﴿وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَىٰ﴾ وہ گہ زو
 و بالندہی شیلانہ مان بہ سہر دا پرشتن و بۆمان ناردن ﴿كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ (وہ پیمان ووتن)
 بخون لہ و خواردنہ پاکانہی کہ کردمان بہ روزیتان ﴿وَمَا ظَلَمُونَا﴾ (تہ وانہی ناسو پاسی یان کرد)
 ستمیان لہ ئیمہ نہ کرد ﴿وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ بہ لکو ستمیان لہ خو یان کرد ﴿

﴿وَأَذَقْنَا أذْحُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ﴾ (بیربکه نه وه) کاتیک که ووتمان: بچنه هم شماره (که قودسه) ﴿وَكَلُوا﴾
 ویتها حیث شتتر رعدا ﴿ثم مجا له وی﴾ (هرچی ناره زوو ده کهن) بخون به تیر و ته سه لی له هه ر لایه ک
 که حه ز ده کهن ﴿وَأَدْخَلُوا الْبَابَ سُجَّدًا﴾ وه له دهر گاوه بچنه ژووره وه به ملکه چی (به کپرنوشه وه) ﴿وَقُولُوا﴾
 حطه ﴿وه بلین (خوایه) له گونا هه کانمان خوش بیه ﴿تَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ﴾ نه وساله گونا هه کانتان
 خوش ده بین ﴿وَسَزِيدَ الْمُحْسِنِينَ﴾ وه له ناینده دا پاداشتی چاکه کاران زورتر ده که بین ﴿فَبَدَّلَ﴾
 الَّذِينَ ظَلَمُوا ﴿که چی نه وانه ی سته مکار بوون (نه وه ی پنیان ووترا بوو) گور بیان ﴿قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ﴾
 لَهُمْ ﴿به قسه به ک که پنیان نه ووترا بوو ﴿فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ نیر نیمه ش رشتمان به سه ر نه وانه ی
 که سته میان کرد ﴿رِيحًا مِّنَ السَّمَاءِ﴾ سزایه ک له ناسمانه وه ﴿بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ به هوی نه و ناهه رمانی
 یه ی که کرد یان ﴿وَإِذْ أَسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ (بیربکه نه وه) کاتیک که مووسا داوای باران بارینی
 کرد بؤگه له که ی ﴿فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ﴾ نیمه ش پیمان ووت: گؤچانه که ت بده به و (تاشه)
 به رده دا ﴿فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَا عَشَرَ عِثَانًا﴾ (که لینی دا) له پر دو انزه کاننی لی هه لقولا ﴿فَدَعَا كُلُّ انْثَانٍ﴾
 مَثَرًا لَهُمْ ﴿بینگومان هه موو تیره به ک چاو گه ی (ناوه خوره ی) خوی ناسی ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا مِن رِّزْقِ اللَّهِ﴾
 (نه مجا ووتمان) بخون و بخونه وه له پر زوی خوا ﴿وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ وه بلاو مه بنه وه
 له زه ویدا به خرابه کردن ﴿وَإِذْ قُلْتُمْ لِمُوسَىٰ﴾ (بیربکه نه وه) کاتیک که ووتتان: نه ی مووسا ﴿لَنْ نَّضْمِرَ عَلَىٰ﴾
 طَعَامٍ وَنَجِدَ ﴿هه ر گیز خومان رانا گرین له سه ر به ک جور خوراک ﴿فَأَذَعْنَا لِكُلِّ بَنِيكَ﴾ که واته داوامان
 بؤیکه له په روه ر دگارت ﴿يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُثِيبُ الْأَرْضُ﴾ بؤمان دهر به نینی له وه ی که زه وی دهر وینی
 ﴿مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَاقِهَا﴾ له سه وزه واتی و تر زوی و خه یاری ﴿وَفُؤْمِحَاقِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصِلِهَا﴾ و سیر ونیسکی
 و پیازی ﴿قَالَ أَتَشْتَبِدُونَ الَّذِي هُوَ أَذَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ﴾ (مووسا) فه ر مووی: نایا نیه هشتی چاک ده گور نه وه
 به خراب (واته گه زو و گؤشتی بالنده ده گور نه وه به سیر و پیاز) ﴿أَهِيطُوا أَمْصِرًا﴾ دابه زن بؤشار نیک (له م
 شارانه ی فه له ستین) ﴿فَإِنَّ لَكُمْ مِمَّا آتَتْكُمْ﴾ نه وسا به راستی چیتان داوا کردوه ده ستان ده که ویت
 ﴿وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ﴾ وه درابه سه ر یاندا ریسوایی و بی نه وایی (هه زاری) ﴿وَبَاءَ وَيْغَضِبُ مِنَ﴾
 اللَّهِ ﴿وه خه شمی خوابان بؤخویان هینایه وه ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ نه مه له به ر
 نه وه بوو که بی پر و ابوون به نیشانه وه فه رمانه کاننی خوا ﴿وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّكَ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ وه پیغه مبه رانیان
 ده کوشت به ناره وا ﴿ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ﴾ نه مه به هوی نه وه وه بوو که سه ر پیچی و ده ست
 دریزی یان ده کرد ﴿﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ بہرہ راستی تہ وانہی ٹیماندارن (موسولمانن) وہ تہ وانہی جو ولہ کہن
 ﴿وَالصَّٰئِرِ وَالصَّٰئِرِ﴾ وہ گا ور و تہ ستیرہ یان فریشتہ بہرستہ کان ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ ہدر کامینک
 لہ مانہ ہر وای ہینا بہ خوا و رژی دوا سی ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ وہ کردہ وہی چاکی کرد ﴿فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
 رَبِّهِمْ﴾ تہ وہ پاداشتیان بڑہ بہ لہ لای بہر و ہر دگاریانہ وہ ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نہ ترسیان
 لہ بہرہ و نہ خہفت دہ خون ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ﴾ وہ (بیربکہ نہ وہ) کاتینک بہ ایمانمان لہ و ہر گرتن
 ﴿وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ﴾ وہ (کینوی) طورمان بہر ز کردہ وہ بہ سہر سہر تانہ وہ ﴿خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ
 بِقُوَّةٍ﴾ (وہ پیمان و تن) تہ وہی پیمان دا وون (لہ تہ ورات) باش کاری پینکھن ﴿وَأَذْكُرُوا مَا فِيهِ﴾
 وہ بیر کہ نہ وہ لہ وہی کہ تیبدا بہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بہ لکو خوتان پباریزن ولہ خوا ہترسن ﴿ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ
 مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ دیسان ہشتان ہل کرد دوا ی پیمان و ہر گرتن کہ ﴿فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ﴾ تہ مجا
 تہ گہر بہ خشش و میہرہ بانہی خوا نہ بوایہ بہ سہر تانہ وہ ﴿لَا كُفْرُ مِنَ الْخَيْرِ﴾ تہ وہ تہ وہ لہ زہرہ رومہ ندان
 دہ بوون ﴿وَلَقَدْ عَلَّمْتُمُ الَّذِينَ﴾ سویند بہ خوا بہ راستی تہ وہ (دہنگ و باسی) تہ وانہ تان زانیسو و
 ﴿أَعْتَدْنَا لَكُمْ فِي السَّيِّئَاتِ﴾ لہ خوتان کہ دہست دریزیان کرد لہ رژی شہ ممہدا ﴿فَقُلْنَا لَهُمْ﴾ تہ مجا
 پیمان و تن ﴿كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ﴾ بین بہ مہ مہ مونی دوور خرا و لہ بہ زہی خوا ﴿فَجَعَلْنَاهَا كَاللِّمَاءِ
 بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا﴾ تہ مجا تہم سزایہ مان کردہ بہند بڑ خہ لکانی تہ و سہر دہ مہ و تہ وانہی دوا ی تہ وان
 ﴿وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ﴾ وہ بہ ناموز گاریسی بڑ پاریز کاران ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ وہ (بیربکہ نہ وہ)
 کاتینک موسا بہ گہ لہ کہی ووت ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ﴾ بنگومان خوا فرمانتان ہی دہ دات
 ﴿أَنْ تَذَبُّوا بَقَرَةً﴾ کہ مانگاہیک سہر بیرن ﴿قَالُوا أَتَتَّخِذُونَ هَذِهِ حُرُوفًا﴾ و تیان: نایا گالنتہ مان ہی دہ کہیت؟
 ﴿قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾ ووتی: بہنا تہ گرم بہ خوا کہ لہ نہ فامان ہم ﴿قَالُوا ادْعُ لَنَا
 رَبَّكَ﴾ ووتیان: داوامان بڑیکہ لہ بہر و ہر دگارت ﴿يَبِينُ لَنَا مَا هِيَ﴾ پیمان ہلی تہ و مانگاہیک کامیہ و چو نہ؟
 ﴿قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ﴾ ووتی: بنگومان خوا دہ فہر موسی: ﴿إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِصٌ وَلَا يَبْكُرُ﴾ مانگاہیک ہیت
 نہ زور پیر و نہ زور جوان ﴿عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ﴾ مام ناوہندی ہی لہ نینوان تہم دوانہدا ﴿فَأَفْعَلُوا مَا تُؤْمُرُونَ﴾
 زو و بیکھن تہ وہی فرمانتان پندر اوہ ﴿قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ﴾ ووتیان: داوامان بڑیکہ لہ بہر و ہر دگارت
 ﴿يَبِينُ لَنَا مَا لَوْ هِيَ﴾ پیمان ہلی رہنگی مانگاہیک چو نہ ہی؟ ﴿قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ﴾ ووتی: بہ راستی خوا
 دہ فہر موسی: ﴿إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءٌ فَاقِعٌ لَوْنُهَا﴾ مانگاہیک کی زہر دی تیر ہی ﴿تَسْرُّ النَّظِيرِينَ﴾ (زہر دینکی وا)
 دلہ تہ ماشا کاران خوش بکات ﴿﴾

﴿قَالُوا أَدْعُكَاتِكَ﴾ ووتیان: داوامان بُو بکہ له پەروردگار ت ﴿بَيْنَ لَنَا مَا هِيَ﴾ ته و او بزمان پروون بکاته وه چوَن بی نه و مانگایه؟ ﴿إِنَّ الْبَقْرَةَ تَشْبَهَ عَلَيْنَا﴾ به راستی مانگا که مان لی تیک چو وه ﴿وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ﴾ وه به راستی تیمه نه گهر خوا بیه وی رینموونی وه رده گرین ﴿قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ﴾ ووتی: خوا نه فدرموی ﴿إِنَّهَا بَقْرَةٌ أَذْلُولٌ تُبِيرُ الْأَرْضَ﴾ به راستی مانگایه ک بی رانه هیترا بی نه به کیلانی زوی ﴿وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ﴾ وه نه به ناودیری کشتو کال ﴿مُسَلَّمَةٌ لَا إِشْيَةَ فِيهَا﴾ بی ننگ و بی په له بی ﴿قَالُوا أَلَكِن جِئْتَ بِالْحَقِّ﴾ ووتیان: نانیستا هه والی راست هیتا ﴿فَدَبَّحُوا بِكُفْرَانِهِمْ فِي الْأَرْضِ كُلِّهَا وَرَأَى اللَّهُ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ إِسْرَارًا وَذَكَرَ اللَّهُ عِندَ رَبِّهِمْ كِتَابَ الْإِسْرَارِ﴾ ووتیان: نانیستا هه والی راست هیتا ﴿فَدَبَّحُوا بِكُفْرَانِهِمْ فِي الْأَرْضِ كُلِّهَا وَرَأَى اللَّهُ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ إِسْرَارًا وَذَكَرَ اللَّهُ عِندَ رَبِّهِمْ كِتَابَ الْإِسْرَارِ﴾ وه بیر بکه نه وه) کاتیک که به کینکتان کوشت ﴿فَأَذَرْنَا مِنْهُمُ الذُّبَابَ وَالْحُمُرَ وَالنَّمْلَ مَا يَغْتَنَّبُونَ﴾ وه هه موو له خو تان تان دوور ده خسته وه و نا زاوه تان بوو ﴿وَاللَّهُ مُخْرِجُ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ﴾ وه خواش ناشکرای کرد نه وه ی نه تان شارده وه ﴿فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِعَصَاكَ يَا آدَمُ إِنَّكَ عَلَى الْعرشِ عِزٌّ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَمُتَعَبُونَ﴾ وه خواش ناشکرای کرد نه وه ی نه تان شارده وه ﴿فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِعَصَاكَ يَا آدَمُ إِنَّكَ عَلَى الْعرشِ عِزٌّ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَمُتَعَبُونَ﴾ به پارچه به کسی (مانگا سه ربراهه که) له که سه کوزرا وه که بدن ﴿كَذَلِكَ يُخَيِّئُ اللَّهُ لِلْمُؤْمِنِينَ الْغَنَاءَ﴾ نا (به و شیوه به) خوا مرد وه کان زیندوو ده کاته وه ﴿وَيُرِيكَرَاءَ آيَاتِهِ﴾ وه نیشانه کانی خو بیتان پیشان ده دات ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ بونه وه ی ژیر بن وتی بگن ﴿ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ له پاشان دل تان ره ق بوو دوا ی نه م (هه موو) موعجیزانه ﴿فَبِهِ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً﴾ دل تان وه ک به رده به لکو زور ره قتره ﴿وَإِنْ مِنْ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ﴾ چونکه به راستی به ردی وا هه به له چهند لا وه جو گه ناوی لی هه ل ده قولی ﴿وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَشْفَقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ﴾ وه بیگومان هی وایان هه به که له ت ده بی و ناوی لی دیته ده ری ﴿وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ﴾ وه به راستی هی وایان هه به له ترسی خوا (له لوتکه ی شاخه کان) به رنه بیته وه ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه خوا بی ناگانی به له وه ی که ده بکه ن ﴿أَفَتَعْمَلُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا بِالْكَفَرِ﴾ جا نایا به ته مان (ته ی موسو لمانینه) که (جو وله که) پروا بیتن به نایینه که تان ﴿وَقَدْ كَانَ قَرِيبًا مِنْهُمْ﴾ له کاتیک دا ده سته به ک له وان ﴿يَسْمَعُونَ كَلِمَةَ اللَّهِ﴾ فه رمووده ی خوا یان نه بیست (له ته ورات) ﴿ثُمَّ يَخْرُجُ مِنْهُمُ الذُّبَابُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ﴾ که چی له پاش تی گه یشتنی ده ست کاریان ده کرد ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ وه نه وان ده شیان زانی (که کار نیکی ناره وایه) ﴿وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا﴾ (جو وله که کان) کاتیک تووشی موسلمانانه کان بیونایه ده بیان وت: ﴿ءَأَمَنَّا﴾ تیمه ش پروا مان هیتا وه (به پیغه مبه ره که تان) ﴿وَإِذَا خَلَا بِعَضُدٍ مِنْهُمْ﴾ به لام کاتیک له په نایه که وه هه ندیکیان به هه ندیکیان بگه شت نایه ده بیان وت: ﴿أَلَمْ نَجْعَلْ لَكُمْ آيَاتٍ أَنْ تَتَّقُوا اللَّهَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ وه نه تیه وه شتانه به موسو لمانانه کان ده لنین که خوا بوئی وه ی باس کرد وه (له ته ورات دا)؟ ﴿لِيَحْجُوكُمْ بِهِ﴾ تانه و ته وراته بکه نه به لگه به سه رتانه وه ﴿عِنْدَ رَبِّكُمْ﴾ لای پەروردگار تان (له پروزی دوا یی دا) ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ جا نایا ژیر نابسن و تی ناگن؟ ﴿

﴿أُولَٰئِكَ يَتْلُونَ﴾ ثابا ئه وان نازان ﴿أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ﴾ کہ بہ راستی خوا نا گاداره بہ وہی کہ بہ نہانی ئه کن و ئه وہی ناشکرای ئه کن ﴿وَمِنْهُمْ أَتَّبُونَ﴾ و ہ ہندیکیان نہ خویندہ وارن ﴿لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانٍ﴾ لہ پراوہ کہ (تہورات) نازان، تہنا تاوات و ہیوای ہیج و ہوچ نہ بیت ﴿وَأَن هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ﴾ و ہ ئه وان ہر دوای گومان دہ کہون ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ﴾ ئہمجا ہاوارو تیاچوون بو ئه وانہی ﴿يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ﴾ کہ تہوراتہ (تیکدراوہ) کہ بہ دہستی خویمان دہنوسنہ وہ ﴿ثُمَّ يَقُولُونَ﴾ پاشان دہلین: ﴿هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ ئہم (نامہ یہ) لہ خواوہ یہ ﴿لِيَشْرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا﴾ ناشتیکی کہ می پی بکرن ﴿فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ﴾ ساہاوارو تیاچوون بو ئه وان لہ وہ کہ دہستی ئه وان نوسیویتیہ وہ ﴿وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ﴾ و ہ ہاوار بو ئه وان لہ وہی کہ ئہنجامی ئہدن ﴿وَقَالُوا لَن نَّسْتَأْتِيَ النَّارَ﴾ و ہ (جوولہ کہ کان) وتیان: ناگری دوزہ خمان لی ناکہ ویت ﴿إِلَّا آيَاتِنَا مَعْدُودَةٌ﴾ مہ گہر چہند رپوزیکی ژمیرراو نہ بیت ﴿فَلَا تَخْذَرْ عَنَّا اللَّهُ وَعَهْدًا﴾ بلی: ثابا پہیمانتان لہ خواوہ و ہر گرتوہ ؟ (بو ئہ مہی کہ دہلین) ﴿فَلَن يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ﴾ تا خواش پیچہ وانہی پہیمانی خزی نہ کات ؟ ﴿أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ بان شتیکی وا ہلڈہ بہستن بہ دم خوداوہ کہ نایزان ﴿بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً﴾ نہ خیر وانی یہ ہر کہ سینک خراپہ یہ کات ﴿وَأَحْطَتْ بِهِ حَظِيصَتُهُ﴾ و ہ تاوانہ کہی خزی لہ ہمموو لایہ کہوہ دہوری دابیت و دایگریتہ وہ ﴿فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ تا ئه وانہ ہاوہ لی ناگرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تیایدا دہمیننہ وہ بہ ہمیشہ ہی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و ہ ئه وہ کہ سانہی کہ بر وایان ہینا و کردہ وہی باشیان کرد ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ تا ئه وانہ ہاوہ لی بہ ہشتن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تیایدا دہمیننہ وہ بہ ہمیشہ ہی ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ (وہ بیرکہ نہ وہ) کاتیک کہ پہیمانمان لہ جوولہ کہ و ہر گرت ﴿لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ﴾ کہ ہیج شتیک نہ پہرستن جگہ لہ خوی گہورہ ﴿وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا﴾ و ہ چاکہ بکن لہ گہل دایک و باوک ﴿وَرِزَى الْقُرْبَىٰ﴾ و ہ لہ گہل خزمان ﴿وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ﴾ و ہ لہ گہل ہتیاوان و ہزاراندا ﴿وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا﴾ و ہ قسہی جوان بکن لہ گہل خہلکیدا ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ و ہ نوپز بکن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ و ہ زہ کات بدہن ﴿ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ﴾ ئہمجا پشتان ہل کرد کہ مینکتان نہ بیت ﴿وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ﴾ و ہ ئیوہ ہر بہرہرہ کاتیکہر و (پشت ہل کہرن) ﴿۵۷﴾

﴿وَأَذِّنْ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَنَّ اللَّهَ وَرَسُولُهُ خَيْرٌ مِّنْ دُونِهِمْ﴾ و ه (بیرکه نه وه) کاتیک په یمانمان لی و ه رگرتن ﴿لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ﴾ که خوینسی په کتری نه ریژن ﴿وَلَا تَخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِّنْ دِينِكُمْ﴾ و ه خوټان ده ربه ده ر نه که ن له وولاتان ﴿ثُمَّ أَقْرَبْتُهُ وَأَنْشُرْتُهُ فَشَهِدُوا﴾ پاشان پر یارتان دا (له سهر نه م په یمان) و ه نیوه (خوټان) شایه تی له سهر نه دهن ﴿ثُمَّ أَنْشَرْتَهُمْ﴾ نه مجا نیوه هدر نه وان هن ﴿تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ﴾ که په کتری ده کوژن ﴿وَتَخْرِجُونَ فِرْقًا مِّنْكُمْ مِّنْ دِينِهِمْ﴾ و ه هندیك له خوټان ده ربه ده ر نه که ن له وولاتیان ﴿تُظَاهِرُونَ عَلَيْهِمْ﴾ پشٹیوانی (بیگانه) ده که ن دزی نه وان ﴿بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾ به به دی و ده ست دریژی ﴿وَأَن يَأْتُواكُمْ أُسْرَىٰ﴾ و ه نه گهر دیلتان بویتن (له خوټان نه بیان کر نه وه) ﴿تَقْتُلُوهُمْ﴾ بریتی یان بؤ ده دهن ﴿وَهُوَ مُحَرَّرٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ﴾ له گه ل نه مه ش دا که ده ربه ده ر کر دنیا ن قه ده غه کراوه لیټان (بؤچی کار به وه بیان ده که ن و به مه بیان نا که ن) ﴿أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ﴾ جا نایا پروا ده هیتن به هندیك له تهورات، و بن پروا ده بن به هندیکی تری ﴿فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ مِنكُمْ﴾ جاتوله ی نه و که سانه که واکه ن له نیوه ﴿إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ هه ر پیسوایی و به د ناوی به له ژیا نی دونه ادا ﴿وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ و ه له پوژی دوا یشدا ﴿يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ﴾ ده گه ریترینه وه بؤ ناو سه خترین سزا ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ لِّعَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ و ه خوا بی نا گانی به له وه ی که ده یکه ن ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ نه مانه نه وان هن ﴿أَشْرَوْا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ﴾ که ژیا نی جیهانیان کپی به دوا پوژ ﴿فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ﴾ نیر نه سزایان له سهر سوک ده کریت ﴿وَلَا هُمْ يُصْرُونَ﴾ و ه نه یار مه تی ده درین و (نه پشٹیگیری ده کرین) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند به خوا به راستی نیمه ته وراتمان دا به موسا ﴿وَوَقَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ﴾ و ه دوا به دوا ی نه و پیغه مبه رانمان نارد ﴿وَمَا آتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ إِلَّا نَسِيبَ﴾ و ه چند نیشانه یه کی پو شنمان دا به عیسی کوری مریه م ﴿وَأَتَيْنَاهُ بُرُوجَ الْقُدُسِ﴾ و ه پشٹیوانیمان کرد به جو بره نیل ﴿أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْكُمْ﴾ جا هه ر کاتی پیغه مبه ریکتان بؤ بهاتیه ﴿بِمَا لَا تَهْتَوْنَ أَنْفُسَكُمْ﴾ به جوړنك که به دلی خوټان نه بوایه ﴿أَسْتَكْبِرْتُمْ﴾ لووت به رز بوون و خوټان به گه و ره گرتووه ﴿فَفَرِّقَا كَذَبَتَهُ﴾ جا ده سته یه کتان (له پیغه مبه ران) به درو زانیوه ﴿وَفَرِّقَا تَقْتُلُونَ﴾ و ه ده سته یه کتان کوشتون ﴿وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ﴾ و ه (جووله که کان) وتیان (به پیغه مبه ران) دلمان داپو شراوه (قوفل دراوه و قسه ی توی نا گاتی) ﴿بَلْ لَعَنَهُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ﴾ (نه خیر وانیه) به لکو خوا نه فرینی لیکردن به هوی بن پروا بیانه وه ﴿فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ﴾ جا که میان هیه پروا بهیتن ﴿

﴿وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ ﴿ کاتیک کہ نامہ یہ کیان بزہات (کہ قورنانه) ﴿مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ له لایہن خواوہ
 ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ﴾ کہ پہ سہند کہری تہ وراتہ کہی تہ وانہ (پیش تہ وہی دہستکاری بکہن و بیگورن)
 ﴿وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ﴾ وہ تہ وان (جوولہ کہ کان) له وہ وپیش ﴿يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ داوای
 زال بوونیان تہ کرد له خوا بہ سہر تہ وانہی کہ بی بروابوون ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا﴾ کہ چی کاتیک
 تہ و (پنغہ مہر) ہی دہیان ناسی بزویان ہات ﴿كَفَرُوا بِهِ﴾ بی بروابوون پی ﴿فَلَعَنَهُ اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾
 کہ واتہ تہ فرینی خوا لہ بی بروایان بی ﴿يَسْمَأُشْرُوا بِهِ﴾ شتیکی زور خراب بوو کہ
 خوبانیان پی فروشت ﴿أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ (تہ و خرابہش) بی بروایان بوو بہ و قورنانهی
 کہ خوا نار دوویہ تہ خوا رہ وہ ﴿بَعِيًا أَنْ يُنَزَّلَ اللَّهُ﴾ بہ ہوی حہ سودیانہ وہ بوو بہ وہی کہ خودا بریزی
 ﴿مِنْ قَضِيلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ﴾ لہ بہ خششی خوی بہ سہر ہر کہ سینکدا کہ خوی بیہوی ﴿مِنْ عِبَادِهِ﴾
 لہ بہ نندہ کانی (کہ مو حہ مہدہ ﴿فَبَاءَهُ وَبَعْضَ عَلَى عَصَبٍ﴾ تہ مجا تووشی خہ شم و رقی یہک لہ دوا
 یہ کی خوا بوون ﴿وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾ وہ بزوی بروایان ہہ یہ سزای ریسوا کہ ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
 ءَامِنُوا﴾ کاتیک پی یان بوو تہ رایہ: بروا بہینن ﴿بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ بہ وہی کہ خوا نار دوویہ تہ خوا رہ وہ (کہ
 قورنانه) ﴿قَالُوا نؤمنُ بِمَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا﴾ تہ یانووت: نیمہ بروا بہ وہ دہ ہینن کہ بزو خومان نیردراوہ تہ خوا رہ وہ
 ﴿وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَّاهُ﴾ وہ بی بروا تہ بوون بہ تہ وانہی کہ دوا (تہ ورات) نیراہ (وہک قورنان)
 ﴿وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ﴾ لہ کاتیکدا کہ تہ و قورنانه راستہ وپشتیوانی تہ وراتہ (بی دہستکاری)
 یہ کہی تہ وانہ وہ بہ راستی دہ زانیت ﴿قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ﴾ بلی: بزچی لہ مہ وپیش پنغہ مہرانی
 خواتان دہ کوشت ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ تہ گہر بروادار بوون ﴿وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا﴾
 سویند بہ خوا بہ راستی مووساتان بزہات بہ چند نیشانہ یہ کی روشنہ وہ ﴿ثُمَّ آتَيْنَاهُمُ الْغُلَّ مِنَ
 بَعْدِهِ﴾ کہ چی لہ دوا تہ و گویرہ کہ تان بہرست ﴿وَأَنْشُرُ الظَّالِمُونَ﴾ بیگومان تہ وہ ستمکارن ﴿وَإِذَا
 أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ﴾ (وہ بیر بکہنہ وہ) کاتیک کہ بہ ایمانمان لی و ہر گرن ﴿وَرَفَعْنَا قُرْقُومًا
 الطُّور﴾ وہ کئیوی طورمان بہر ز کردہ وہ بہ سہر تاندا ﴿خُذُوا مَاءَ آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ﴾ (وہ ووتمان) تہ وہی
 پیمانداون (تہ ورات) باش کاری پی بکہن (وتووند دہستی پتہ بگرن) ﴿وَأَسْمِعُوا﴾ وہ گوی بگرن
 ﴿قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا﴾ (بہ زمان) وتیان: بیستمان و (بہ کردہ وہ) بی فرمانیمان کرد ﴿وَأَشْرُوا فِي قُلُوبِهِمُ
 الْغُلَّ يَكْفُرِهِمْ﴾ وہ بہ ہوی بی بروایسی یانہ وہ دلیمان شو درابو بہ خوشہ ویستی گویرہ کہ کہ
 ﴿قُلْ بِشَسْمَايَا مُرُكُمْ بِهِ إِيمَانُكُمْ﴾ بلی: بروا کہ تان چ فرمانیکی بہ دتان پی دہدات ﴿إِنْ كُنْتُمْ
 مُؤْمِنِينَ﴾ تہ گہر تہ وہ بروادارن ﴿

﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ ئەى موحه مەهد ﷺ بلى: ئە گەر مالى دواىى (بەهەشت) بۆ ئىبەى لای خوا (وہك خوتان دەلین) ﴿حَالِصَةً مِّنْ دُوبِ النَّاسِ﴾ بەتایبەتى بۆ خوتان بیت بەبى ئەوہى كەس بىن بە ھاوبەشتان ﴿فَتَمَتُّوا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ كەواتە داواى مردن بكن ئە گەر راست گۆن ﴿وَلَنْ يَتَمَتُّوْهُ أَبَدًا﴾ وە ھەر گىز داواى مردن ناكەن ﴿بِمَا قَدَّمْتُمْ أُيُوبَهُمْ﴾ بەھوى ئەو (گوناھانە) كە بەدەستى خویان پىشيان خستووہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ﴾ وە خوا ئاگادارە بە ستمكاران ﴿وَلَتَجِدَنَّهُمْ﴾ سوئندىت ئەو (جوولە كانە) دەبىنیت ﴿أَخْرَصَ النَّاسَ عَلَىٰ حَيَاتِهِمْ﴾ لەھەموو كەس زیاتر حەز لەزىان دەكەن ﴿وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ وە لەوانەش كە ھاوبەش بۆ خوا پەیدادەكەن ﴿يَوْمَ أَخَذَهُمْ﴾ (لەبەر ئەوہ) ھەرىە كىكبىان ئاوات دەخوازى ﴿لَوْ يَعْمُرُونَكَ سَنَةً﴾ كە ھەزار سال بڑیایە ﴿وَمَا هُوَ بِمُرْتَجِرٍ بِهِ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعْمَرَ﴾ وە ئەو تەمەنە (كە بەسەرى دەبات) رزگارى ناكات لەسزا ﴿وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ﴾ وە خوا بىناىە بەوہى كە دەبىكەن ﴿قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ﴾ (ئەى موحه مەهد ﷺ) بلى: ھەر كە سىنك دوژمنى جوہرەئىل بىت (ئەوہ دوژمنى خواىە) ﴿فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَىٰ قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ چونكە ئەو بە فەرمانى خوا قورنانى ھىتاوہ تە خوارەوہ بۆ سەر دلى تو ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ پىشوانى نامە كانى پىش خوى دەكات و بەراستىان دەزانىت ﴿وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ وە رىنموانى كەر و مژدە دەرە بۆ پرواداران ﴿مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ﴾ ھەر كە سىنك دوژمنى خوا و فرىشتە كانى خوا ﴿وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ﴾ و پىنغە مەرانى خوا و جوہرەئىل و مىكائىل بىت (ئەوہ بى پروایە) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ﴾ وە بىگومان خواش دوژمنى بى پروایانە ﴿وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ﴾ سوئند بەخوا بىگومان بۆمان ناردوویت ﴿ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ﴾ چەند نىشانە بەكى پروون و ئاشكرا (كە قورئانە) ﴿وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ﴾ وە كەس بى پروا نایىت پىشان، مە گەر بەدكاران نەبىت ﴿أَوْ كَلِمَاتِهِمْ وَأَعْتَدْنَا﴾ ئایا (بى پروا ئەبن بەئایە تە كانى ئىمە) ھەر جارىنك پەيمانىك بىستەن (لە گەن پىنغە مەسر ﷺ دا) ﴿بَنَدَهُمْ فَرِيقًا مِنْهُمْ﴾ دەستە بەك لەوانە پەيمانە كە بیان ھەلوە شاندۆتەوہ ﴿بَلْ أَكْتَرُكُمْ لَا تُلْمُزُونَ﴾ (نەك ھەر ئەوہ نەندە) بەلكو زۆر بە بیان ھەر پروا ناهىتن ﴿وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ كاتىك كە پىنغە مەسر كىكبىان بۆ ھات لەلاىەن خواوہ ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ﴾ بەپىشوانى تە وراتە (دەستكارى نە كراوہ) كە بیان ﴿بَنَدَ فَرِيقًا مِّنَ الَّذِينَ أَوْفُوا بِالْعَهْدِ﴾ دەستە بەك لەوانەى كە خواوہن نامە بوون نامە كەى خواىان فرى دایە ﴿وَرَأَىٰ ظُهُورَهُمْ﴾ پشت خویان و (پشت گویان خست) ﴿كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ وەك نەزانن (كە ئەوہ نامەى خودایە) ﴿

﴿وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيْطِينُ﴾ (جو وہ کہہ کان) دواى ئەو (شستانه) کہوتن کہ شەیتانە کان دەیان خویندەوہ (بۆ خەلکى) ﴿عَلَىٰ مُلْكٍ سُلَيْمَنَ ۗ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ﴾ لەسەر دەمى پاشایەتى سولەیمان دا، وە سولەیمان بى بىر و نەبوو ﴿وَلَا كَانَ الشَّيْطَانُ كَفَرًا﴾ بەلام شەیتانە کان بى بىر و نەبوو ﴿يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ﴾ خەلکیان فیری جادوو دە کرد ﴿وَمَا أَنْزَلَ عَلَى الْمَلَائِكَةِ بِسَائِلِ هُرُوتَ وَمَرُوتَ﴾ هەر و هە ئەو هى نیردراو تە خواری و هە لە بابل بۆ سەر هارووت و مارووت (دوو فریشتە بوون) ﴿وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ يَقُولَا ۗ﴾ وە (ئەمانە) کہسیان فیر نە دە کرد تا پێیان نەوتایە ﴿إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ﴾ نێمە هەر تاقى کەر و هەى (ئادەمیزاد) ی ن کەواتە بى بىر و امە بە ﴿فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ﴾ ئەمجا فیری جادووی وادە بوون لیبانە و هە کە ژن و میردی بى لە یەك جیسا بکە نە و هە ﴿وَمَا هُمْ بِبَصَّارِينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ﴾ ئەوان بەم جادوو نانتوانن زیان بە کەس بگە یە نن ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مە گەر بە ویستی خوا نە بیت ﴿وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ﴾ وە فیری شستیک دە بن کە زیانیان بى دە گە یە نن نەك قازانج ﴿وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ﴾ بىگومان زانیان هەر کە سى جادو بکړى (وفیری بیت) ﴿مَالَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ﴾ (بە فەر موودەى تەورات) لە پرۆزى دوا ییدا بى بەش دە بى ﴿وَلَيْشَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ﴾ بە راستى زۆر خرابە ئەو شتە ی کە (بروای) خو یانیان بى فرۆشت ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ ئە گەر بیان زانیایە ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا وَآتَقُوا﴾ ئە گەر بە راستى ئەوان بر وایان بە یئایە و پارێزکار بو نایە ﴿لَمْ نُؤَبِّدْ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ﴾ ئە و ا پاداشتیکی چاکتر لە لایەن خوا وە بۆ ئە و ان دە بوو ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ ئە گەر بیان زانیایە ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ ئە ی ئە و انە ی کە بر و اتان هیتا وە ﴿لَا تَقُولُوا﴾ مە لێن ﴿رَاعِنَا﴾ ووشە ی جو ی ن و بى ریزیە بە لای جوله کە وە ﴿وَقُولُوا﴾، وە بلێن ﴿أَنْظَرْنَا﴾ بە لە مان لى مە کە و چا وە بر و انیمان لە سەر بکە ﴿وَأَسْمَعُوا﴾ و بېستىن ﴿وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وە بۆ بى بر وایان هە یە سزای سەخت ﴿مَا يَبُذُّ﴾ حە زنا کە ن ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ﴾ ئە و انە ی کە بى بر و ان لە خوا وە ن نامە و ها و بەش پە یدا کەرە کان ﴿أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ کە هېچ شتیکی با شتان لە خوا وە بۆ بنیرد ریتە خواری و هە ﴿وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ بە لام خواش بە خششى خو ی بۆ کە سینک کە بیە و ی تەر خان دە کات ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ و خوا خوا وە نى چاکە ی گە و رە یە ﴿

﴿ مَا تَسْخَعُ مِنْ آيَةٍ أَوْ نَسِيهَا ﴾ نه گهر نايه تينك (له نايه ته كاني قورنان) بسپرینه وه يان پشتگوئی بخه بين
 ﴿ نَأْتٍ بِخَيْرٍ مِّنْهَا أَوْ مِثْلَهَا ﴾ به كيكی تری باشتر له و ، يان وهك شه وه هينين ﴿ أَلَمْ تَعْلَم أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ
 شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾ نايانازانيت خوا به سهر هه موو شتيكدا به ده سه لانه ﴿ أَلَمْ تَعْلَم أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ ﴾ نايانازانيت كه مولکی ناسمانه كان و زهوی ههر بوخوايه ؟ ﴿ وَمَا لَكُمْ مِّن دُوبِ اللَّهِ مِ
 نَ لِئٍ وَلَا نَصِيرٍ ﴾ وه هيچ پشتيوان و ياربيده ده ريكتان نی يه ، خوا نه بيت ﴿ أَلَمْ تُرِيدُوا أَن تَسْأَلُوا
 رَسُولَكُمْ ۗ يَأْتِيهِمْ مِّنْهُمُ الْمَوْتُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴾ ياتيوهش ده تانه وی داوای (شتی نه شياو) بکهن له پينغه مبه ره كه تان ؟ ﴿ كَمَا سَأَلَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ ۗ
 وَهَكَذَا هُوَ مَوْجِبُ مَا أَكْرَمَهُ مُوسَىٰ (عليه السلام) ﴿ وَمَنْ يَتَّبِعِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ ﴾ ههر كه سينك بر و ابگو ريته وه
 به بی پروایي ﴿ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴾ شه وه بنگومان ربي راستی وون کردوه ﴿ وَكَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ
 الْكِتَابِ ﴾ زور له خواهن نامه كان ناواته خوازن ﴿ لَوْ تَرَوْهُمْ مُّبَدَّلِينَ ﴾ كه بتانكه نه وه
 به بی پروا ، دوی پروا هيتانتان ﴿ حَسَدًا مِّنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ ﴾ له بهر حه سو و ديبهك كه له ده رو نيا نه وه به
 ﴿ مِّنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُمُ الْحَقُّ ﴾ (نه مهش) دوی شه وهی كه راستيه كه يان بو روون بوته وه ﴿ فَاعْفُوا
 وَأَصْفَحُوا ۗ بِهِ لَامٌ تَبُوهُ لِيَبَانَ خُوشِ بِنِ وَ چاو بو شيان لی بکهن ﴿ حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ ﴾ تا خوا
 فرمانی خویشان بو ده نيريت ﴿ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾ بنگومان خوا به ده سه لانه به سهر هه موو
 شتيكدا ﴿ وَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ﴾ نويز بکهن و زه كات بدن ﴿ وَمَا تَقْدُمُوا لَأَنْفُسِكُمْ مِّنْ
 خَيْرٍ ﴾ وه ههر چی پيشبخه ن له چا كه بو خوتان ﴿ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ ﴾ لای خوا ده ستان ده كه ويته وه
 ﴿ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴾ بنگومان خوا بينايه به وهی كه ده يکهن ﴿ وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ
 (جوله كه و گاوره كان) وتيان: كه س ناچيته به هه شته وه ﴿ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرِيًّا ﴾ مه گهر به كيك
 كه جوله كه يا گاورو بيت ﴿ تِلْكَ آيَاتُهُمْ ﴾ شه مه ناواتيانه ﴿ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ ﴾ پينان بلی: به لگه تان
 بهيشن ﴿ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴾ نه گهر راست ده كه ن ﴿ بَلَىٰ مَنْ أَسْبَغَ وَجْهَهُ بِاللَّهِ ﴾ (نهء وانيبه) به لكو ههر
 كه سينك به راستی پروو بكانه خوا ﴿ وَهُوَ مُحْسِنٌ ﴾ و له هه مان كاتدا چا كه كار بيت ﴿ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ
 رَبِّهِ ﴾ شه وه بوی هه به پاداشت له لای په روه رده گاريه وه ﴿ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴾ نه ترسيان
 له به ره و نه خه ميش ده خون ﴿ ۝۱۷ ﴾

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصْرَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ جووله که نه لئین: گاوور له سهر هیج (ثایینیک) نین
 ﴿وَقَالَتِ النَّصْرَىٰ لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ وه گاوور ده لئین: جووله که له سهر هیج (ثایینیک) نین
 ﴿وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ﴾ له کاتیکدا نه وان نامه کانیان ده خوینده وه، (په کیکیان ته ورات و نه وی تریش
 ئینجیل) ﴿كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ﴾ هه بهم جوړه بیان ده ووت، نه وانه ی که نه زانن
 (له بت په رسته کان) ﴿فَاللَّهُ يَخْتَصِمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ نه مجا خواله پرۆزی دوا پیدا له نیوانیاندا بریار
 ده دات ﴿فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ له ووشتانه ی که تیا پیدا جیاواز و ناکو کن ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كُنِيَ
 ستم مکار تره له و که سه ی ﴿مَتَّعَ مَسْجِدَ اللَّهِ﴾ که رینگری له مزگه ونه کانی خوا ده کات ﴿أَنْ يُذَكَّرَ
 فِيهَا أَسْمُهُ﴾ له وه ی که ناوی خوا بیان تیدا ببری ﴿وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا﴾ وه هه ول ده دات بز ویران کردنیان
 ﴿أُولَٰئِكَ﴾ نه وانه (که قده غه ی خوا په رستی ده که ن له مزگه ونه کاندا) ﴿مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا
 إِلَّا خَافِيَاتٍ﴾ بویان نی په بچنه مزگه ونه کانه وه به تر سه وه نه بیت ﴿لَهُمْ فِي الدُّنْيَا حِزْبٌ﴾ له ژبانی
 دونیادا ریسوایی بز نه وانه ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وه له پرۆزی دوا پیدا سزای گه وره ﴿
 وَبَلَّغَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ﴾ پرۆزه لات و پرۆژ ناوا هه بز خوا په ﴿فَإِنَّمَا تَقُولُوا فِتْرَةً وَّجَعَلَ اللَّهُ﴾ که واته
 پر ووبکه نه هه لایه ک (له نوئز کردندا به فرمانی خودا) نه وه پر ووبکه به پر ووتان له خودا کردووه
 ﴿إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ بینگومان خوا (به زه یی و میهره بانی) فراوانه و زانایه ﴿وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا﴾
 (گاوورو جووله که و بت په رسته کان) ووتیان: خوا مندالی بز خوی داناوه ﴿سُبْحٰنَهُ﴾ نه و (خوا)
 پاک و به دووره له وه ﴿بَدَلَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ به لکو هه رچی هه یه له ناسمانه کان و زه وی دا
 مولکی نه وه ﴿كُلُّ لَّهُ قَدِيرٌ﴾ هه موو فرمانبه ردار و ملکه چی نه ون ﴿بَدِيعَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾
 (خوا) به دی هیتهری ناسمانه کان و زه وی به ﴿وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا﴾ وه کاتی که ویستی شتی بکات
 ﴿فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ هه نه وه نده ی پی نه وی که پی ی بلی: بیه ئیتر نه بی ﴿وَقَالَ
 الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ﴾ نه زانه کان ووتیان: بز چی خوا خوی قسه مان له گه ل ناکات
 ﴿أَوْ تَأْتِيَنَا آيَةٌ﴾ یا نیشانه په کمان بز نایه ت ﴿كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ﴾ نه وانه ی
 که له پیش نه مانیش دا بوون هه مان شتیان ده ووت ﴿تَنبَهتْ قُلُوبُهُمْ﴾ دل و ده روونیان له یه ک ده چیت
 ﴿قَدَّبَتْنَا آلَآئِكَ لِقَوْمٍ لُّغْوُونَ﴾ بینگومان نیشانه ی زورمان باس کردووه بز که سانیک به شوین
 دلنیا یی دا ده گه رتن ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ بینگومان ئیمه تو مان نارد به ثایینکی راست
 و درووسته وه به مژده دهر و ترسیتهر ﴿وَلَا تُسْئَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ﴾ وه تو به رپر سیار نیت له یاران ی
 دوزه خ ﴿﴾

﴿وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ﴾ ہر گیز نہ جوولہ کہ و نہ گاوور لیت رازی نابن ﴿حَتَّىٰ تَبِيْعَ مِلَّتَهُمْ﴾ ہتا دواى ناینیان نہ کہ ویت ﴿قُلْ إِنْ هَدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهَدَىٰ﴾ (ہن بیان) بلی: ہر رینموونى خواہہ رینموونى راست ﴿وَلَنْ اتَّبَعَتْ أَهْوَاءَهُمْ﴾ وہ نہ گہر دواى نارہ زووه کانى ئەوان بکہ ویت (ئہى موحمہد ﷺ) ﴿بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ﴾ دواى ئەو زانینہى کہ (لہ خواوہ) بۆت ہاتووہ (کہ قورٹانہ) ﴿مَالِكَ مِنَ الْقَوْمِ وَوَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾ ہیچ سہر ہرشتى کہ رو یاریدہ دہر نکت نابن لہ لایہن خواوہ ﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ﴾ ئەوانہ کہ نامہ مان پیداوون ﴿يَتْلُوْنَهُ حَتَّىٰ نَلَاوِيَهُ﴾ بہر استی دہ بخویننہوہ ﴿أُولَئِكَ يُؤْمِنُوْنَ بِهِ﴾ ئەوانہ ہر وائہینن بہر رینموونى خواى گہورہ (کہ ئیسلامہ) ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ﴾ وہ ئەوانہى ہن بروابن ہن ی ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ﴾ ہەر ئەوانن زەرہر مہند و خہ سارو مہند ﴿يَبْتَغِي السِّرَّ يَلْأَذْكُرُوا نِعْمَتِي الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ﴾ ئەہى نہوہ کانى بہ عقوب (ئہى بہنى ئیسرائیل) ہیری ئەو چاکانہ بکہ نہوہ کہ ہرشتوون بہ سہر تاندا ﴿وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ وہ ہینگومان من (ہیشتر) ریزی ئیوہ دا بہ سہر ہہموواندا ﴿وَأَنْفِقُوا يَوْمًا﴾ وہ خوٹان ہپارنزن لہ رورنک ﴿لَا تَجْرِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا﴾ کہ کہس لہ ہری کہس تولہو ہاداشت نادریتہوہ ﴿وَلَا يَقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ﴾ وہ ہارمتهى لى وەر ناگیرت ﴿وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ﴾ وہ ہیچ نکاہک کہ لکی ناگری ﴿وَلَا هُمْ يُصْرُونَ﴾ وہ ہارمہ تہى نادرین و سہر ناخرین ﴿وَإِذْ ابْتَلَىٰ إِبْرٰهِيْمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ﴾ (ہیری کہ نہوہ) کاتیک خوا ئیبراہیمی تاقى کردہوہ بہ چہند ہر ہار و فہر ماہشتیک ﴿فَاتَّعٰهُنَّ﴾ کہ ئەویش بہ جنى ہینان ﴿قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا﴾ (خوا) فہرمووی: ہینگومان من تو دہ کہم بہ پیشہوای خہ لکی ﴿قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي﴾ (ئیبراہیم) وتی: لہ نہوہ شہم ئە کہیت (بہ پیشہوای)؟ ﴿قَالَ لَا يَنْتَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ﴾ فہرمووی: ہینگہ بہر ہتہى من ناگات بہ سہستہ مکاران ﴿وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنَا﴾ (ہیری کہ نہوہ) کاتیک کہ کہ عہہ مان گہرا بہ ہہ ناگای خہ لکی و جنى ئاسایش ﴿وَأَخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرٰهِيْمَ مُصَلِّينَ﴾ (ہیمان ووتن) شوینى ئەو بہردہى ئیبراہیم (علیہ سلام) لہ سہری رادہوہ ستا (کاتى دروست کردنى کہ عہہ) بکہ نہ جینگای نویر ﴿وَعَهْدَنَا إِلَىٰ إِبْرٰهِيْمَ وَإِسْمٰعِيْلَ﴾ وہ سپاردمان بہ ئیبراہیم و ئیسماعیل ﴿أَنْ ظَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ﴾ کہ مالہ کہم پاک بکہ نہوہ بۆ ئەوانہى کہ بہدہوری کہ عہہ دا دہ سوریننہوہ ﴿وَالْعٰكِفِينَ وَالرُّكَّعَ السُّجُودَ﴾ وہ بۆ ئەوانہى کہ تیاہدا ئەمیننہوہ ہر وہا بۆ کپنوش ہران و سوزدہ بہران ﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرٰهِيْمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا﴾ (وہ ہیری کہ نہوہ) کاتیک کہ ئیبراہیم ووتی: خواہہ ئەم شویننہ (کہ مہ ککہیہ) بکہ بہشارنکی ہر لہ ئاسایش ﴿وَأَرْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ﴾ وہ رورى دانیشتونى بدہ لہ بہر و سووم و میوہ ہات ﴿مَنْ آمَنَ مِنْمُنْهَرٍ يٰلَهُ وَاللَّوِيْمِ الْآخِرِ﴾ ئەوانہیان کہ ہروایان بہ خواوہ بہرورى دواہى ہہیہ ﴿قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا﴾ (خوا) فہرمووی: ئەوہش ہن بروابن رورى ہن ئەدہم بۆ چہند رورنکی کہم ﴿ثُمَّ أَنْظِرْنَاهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَيَتَشَأَنَّ الصَّابِرِ﴾ لہ پاشان ناچارى دہ کہم بہسزای ناگری دوزخ کہ خراپترین سہر ئەنجامہ ﴿

﴿وَأَذِّنْ لَهُمْ أَهْلَهُمْ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَاسْمِعِ لَّهُمْ﴾ (بیریکہ روہ) کاتیک کہ ٹیبراہیم و ٹیسماعیل بناغہ کانی کہ عبہ یان ہرز دہ کردہ وہ ﴿رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ (دہ یانوت) خواہی تہم کردہ وہ یہ مان لئی گیرا بکہ بہ راستی ہر توی بیسہری زانا ﴿رَبَّنَا وَأَجْعَلْنَا مُسْتَمِئِينَ لَكَ﴾ خواہی ہر دو و کمان بکہ بہ گوئیراہیل و فرمان ہر داری خوت ﴿وَمِن ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ﴾ وہ لہ نہ وہ شمان گہ لیک بکہ بہ فرمانبہر داری خوت ﴿وَأَرْسَلْنَاكَ﴾ وہ پنگاکانی خواہی پہرستیمان نشان بدہ ﴿وَتَبَّ عَلَيْنَا﴾ وہ پہ شیمانیمان گیرا بکہ ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الثَّوَابُ الرَّحِيمُ﴾ بہ راستی ہر توی گیرا کہری پہ شیمانیمان و میہرہ بان ﴿رَبَّنَا وَأَنْبِئْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ﴾ خواہی لہ ناو نہ وہ کانماندا پیغہ مہر تیک بنیرہ لہ خویان ﴿يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِكَ﴾ نایہ تہ کانی تویان بہ سہردا بخوئیبتہ وہ ﴿وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ﴾ قورٹان و دانایی یان فیربکات و پاکیان بکاتہ وہ (لہ ہموو گوناہیک) ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ بنگومان ہر توی بہ توانای دانا ﴿وَمَنْ رَعَىٰ عَنْ مَلَأَ إِبراهيمَ﴾ کئی روو و ہر تہ گیرئی لہ نایینی ٹیبراہیم؟ ﴿إِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ﴾ مہ گہر کہ سینک کہ خوی گیل و نہ فام کرد بیت؟ ﴿وَلَقَدْ أَضَلَّ قَوْمَهُ فِي الدُّنْيَا﴾ سوئیندی بنگومان ٹیبراہیممان ہر لبزارد لہ دونیادا ﴿وَأَنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وہ بنگومان تہو لہ پروزی دوا پیدا لہ چاکہ کارانہ ﴿إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْمِعْ﴾ (ہلسی بزارد) لہ کاتیکدا خواہی فہرموو: گوئیراہیل و فرمانبہر دار بہ ﴿قَالَ أَسْمِعْتُ رَبِّي الْعَلَمُونَ﴾ (ٹیبراہیمیش) ووتی: وا خوم سپارد بہ پہروہر دگاری جیہانیان ﴿وَوَضَعِي بِهَا إِبراهيمَ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ﴾ ٹیبراہیم و بہ عقوب ناموزگاری کورہ کانی خویانیان کرد کہ فہرمانبہر داری خواہن ﴿يَسْتَبِيحُ إِنَّ اللَّهَ أَضْطَقَ لَكُمْ الدِّينَ﴾ (وہ ہر بہ کہ بیان پیمان و تن) پڑلہ کانم: خوانایینی یہ کتابہرستی بڑ ہل بزارد وون ﴿فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ کہواتہ مہ مرن بہ موسولمانیتی نہ بیت ﴿أَنْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ﴾ (تہی خواہن نامہ کان) نایا ئیوہ نامادہ بوون کاتی بہ عقوب لہ سہرہ مرگدا بوو ﴿إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي﴾ کاتی بہ کورہ کانی ووت دوا ی من کئی دہ پہرستن؟ ﴿قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَالآلِهَةَ آبَائِكَ﴾ (تہوانیش) ووتیان: خواہی توو باوو باپیرانت دہ پہرستین ﴿إِبْرَاهِيمَ وَاسْمِعِيلَ وَاسْحَقَ إِلَهُهَا وَجَدًّا﴾ کہ خواہی ٹیبراہیم و ٹیسماعیل و ٹیسحاقہ کہ خواہی کی تاک و تہ نہایہ ﴿وَوَضَعِي لَهُمْ مَسَامُونَ﴾ وہ ٹیمہش فہرمانبہر دار و گوئیراہیلی تہوین ﴿تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ﴾ تہو پیغہ مہرمانہ دہستہ بکہ بوون تپہرین ﴿لَهُمَا مَا كَسَبَتْ وَلكُمْ مَّا كَسَبْتُمْ﴾ ہر چیان کرد بڑ خویانیان کردہ (ٹیوہش) ہرچی بکہن بڑ خوتانی دہ کہن ﴿وَلَا تَسْتَلُونُ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ وہ ئیوہ بہر پرسیار نین لہ کردہ وہی تہوان ﴿۱۸﴾

﴿وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا﴾ (جوولہ کہ و گاوورہ کان) ووتیان: (بہ موسلمانہ کان) بین
 بہ جوولہ کہ یان بہ گاوور تابکہ ونہ سہر پینگای راست ﴿قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا﴾ بلسی: بہ لکو
 بہ ہرہ ویسی ٹایینی پاکی ٹیبراہیم دہ کہین ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ کہلہ ہاوبہش بہیدا کہران نہ بووہ ﴿۱۳۱﴾
 ﴿قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ﴾ بلین: (تہی موسلمانینہ) ہر وامن ہیتا بہ خواو ﴿وَمَا أَنْزِلَ إِلَيْنَا﴾ بہو قورناتہی
 کہ بو خومان نیرراوہ تہ خوارہ وہ ﴿وَمَا أَنْزِلَ إِلَيْنَا مِنْهُ إِلَّا أَنْزِيلٌ وَاسْمِعِيلَ وَاسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ﴾ وہ بہو نامہ یہی کہ
 نیرراوہ بو ٹیبراہیم و نیسماعیل و نیسحاق و یہ عقوب و کورہ کانی یہ عقوب ﴿وَمَا أَوْقَىٰ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ﴾
 وہ بہوہی کہ دراوہ بہ موسا و عیسا ﴿وَمَا أَوْقَىٰ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ وہ بہوہی کہ دراوہ بہ ہمہ مو و پیغہ مہبران
 لہ لایہن بہر وہ دگاریانہ وہ ﴿لَا تَقْرَأُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ﴾ جیساواری ناکہ بین لہ نیوان ہیچ کامیکیاندا
 ﴿وَتَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾ وہ ٹیمہ فہرمانبہردار و گوٹراہی لسی خواہن ﴿۱۳۲﴾ ﴿فَإِنَّمَا أَمْثَلِمْ مَاءً أَمْثَلْتُمْ بِهِ﴾
 تہ مجا تہ گہر ہر وایان ہیتا بہو وینہ یہی کہ ٹیوہ ہر واتان ہنی ہیتا وہ ﴿فَقَدْ أَهْتَدُوا﴾ تہوا ہینگومان
 پرسی راستیان دوزیوہ تہ وہ ﴿وَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ﴾ وہ تہ گہر ہشتیان ہل کرد تہوا تہوان لہ
 دوو بہرہ کیسی دان ﴿فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ﴾ وہ خوا ناگاداری تو تہ کات لہوان ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وہ
 ہر خواہہ بیسہری زانا ﴿۱۳۳﴾ ﴿صِبْغَةَ اللَّهِ﴾ دہستبگرن بہو ٹاینہی خودا وہ کہ فیترہ تی پاکی ٹیوہی
 لہ سہر خہ لقر دوہ ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً﴾ ہینگومان ہیچ فیترہ ٹیکسی بہو جوڑہ پاک نیہ (کہواتہ
 چاک دہستی پیوہ بگرن) ﴿وَتَحْنُ لَهُ عَنِيدُونَ﴾ وہ ٹیمہش بہرستن و عیبادت ہر بو تہو دہ کہین
 ﴿۱۳۴﴾ ﴿قُلْ أَفَحُجْرَتَنَا فِي اللَّهِ﴾ بلسی: ٹایا دہمہ قالسی و دہمہ و ہریمان لہ گہل تہ کہن لہ کاری خوا ﴿وَهُوَ رَبُّنَا
 وَرَبُّكُمْ﴾ لہ کاتیکدا تہو بہر و ہر دگاری ٹیمہ و ٹیوہیشہ ﴿وَلَنَّا أَعْمَلْنَا وَأَلَكُمُ الْأَعْمَالُ﴾ وہ کردہ وہی
 خومان بو خومانہ و کردہ وہی خوتان بو خوتانہ ﴿وَتَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ﴾ وہ ٹیمہ تہنہا بہ دل سوزی
 بہندایہ تی خوا دہ کہین ﴿۱۳۵﴾ ﴿أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَاسْمِعِيلَ﴾ یا خود ٹیوہ تہ لین: ٹیبراہیم و نیسماعیل
 ﴿وَاسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ﴾ و نیسحاق و یہ عقوب و کورہ کانی یہ عقوب ﴿كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى﴾
 جوولہ کہ یا گاوور بوون ؟ ﴿قُلْ أَعْلَمُ أَمْرَ اللَّهِ﴾ بلسی: ٹایا ٹیوہ زانترن یا خوا ؟ ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ﴾
 کی ستم کارترہ ﴿مِمَّنْ كَتَمَتْ شَهَادَةَ عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ﴾ لہو کہ سہی کہ شایہ تہ کی لہ خوا و ہر گرتین و
 بیشاریتہ وہ ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ خودا ہن ناگانی یہ لہ وہی کہ ٹیوہ دہ یکہن ﴿۱۳۶﴾ ﴿تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ﴾
 تہو پیغہ مہبرانہ دہستہ یہ ک بوون تپہرین و پوشتن ﴿لَهَا مَا كَسَبَتْ وَآلَهَا مَا كَسَبَتْ﴾ ہرچی یان
 کرد بو خویانیان کرد، وہ ٹیوہش ہرچی بکہن بو خوتانی دہ کہن ﴿وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ وہ
 ٹیوہ بہر ہر سیار نین لہ کردہ وہی تہوان ﴿۱۳۷﴾

﴿سَيَقُولُ الشُّقْقَاءُ مِنَ النَّاسِ﴾ هندی نه‌زان و گیل و نه‌فام له‌خه‌لک ده‌لین : ﴿مَا وَلَّيْنَاهُمْ عَنْ قِبَلِهِمُ النَّارَ كَانُوا عَلَيْهَا﴾
 چی موسلمانه‌کانی وه‌ر گپرا له‌وو گه‌یان که‌جاران له‌سه‌ری بوون ﴿قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ﴾ بلی
 روزه‌لات و روزه‌ئاوا هه‌مووی مولکی خوایه ﴿يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ کنی بوی رینموونی
 ده‌کات بۆ ریبازی راست ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا﴾ هه‌روه‌ها کردمانن به‌گه‌لینکی میانه‌په‌و
 مامناوه‌ند (ی هه‌لبزار ده) ﴿لِتُكْرَبُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا﴾ تابینه‌شاهید و چاودیر
 به‌سه‌ر خه‌لکه‌وه، و پیغه‌مبه‌ریش ﴿شَهِيدٌ شَهِيدٌ﴾ شاهید و چاودیر بیت به‌سه‌ر ئیوه‌وه ﴿وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ
 عَلَيْهَا﴾ نه‌و روو گه‌یهی که‌جاران له‌سه‌ری بوویت نه‌مانگپرا (به‌روو گه‌و له‌پاشان گۆریمان به‌که‌عبه)
 ﴿إِلَّا لِنُعَلِّمَ مَنْ يَشَاءُ الرَّسُولَ﴾ نه‌نهابۆ نه‌وهی ده‌ریکه‌ویت کنی شوین پیغه‌مبه‌ر ﴿وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ
 عَلَيْهَا﴾ له‌وانه‌ی که‌پاش گه‌زده‌بنه‌وه ﴿وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً﴾ وه‌به‌راستی (نهم گۆرینه)
 کارینکی زور گه‌وره‌و گران بوو ﴿إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ﴾ مه‌گه‌ر لای نه‌وانه‌ی که‌خوار رینموونی کردوون
 ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ إِيْمَانَكُمْ﴾ وه‌خوای گه‌وره‌بپروا (و نویره‌کانی جاران) تانی به‌زایه‌ نه‌داوه
 ﴿إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ﴾ به‌راستی خواله‌گه‌ل خه‌لکیدا ﴿لَرُءُوفٌ رَحِيمٌ﴾ دلسوزی میهره‌بانه ﴿قَدْ تَرَى تَقَلُّبَ
 وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ﴾ به‌راستی نیمه‌گه‌رانی روو خسارت روو به‌ناسمان ده‌بینین ﴿فَلْيَوَلِّكَ﴾ ده‌ی سویند به‌خوا
 رووت ده‌که‌ینه ﴿قِبْلَةَ تَرْضَوْنَهَا﴾ روو گه‌یه‌ک که‌په‌سه‌ندت بن و رازی بیت پنی ﴿قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
 الْحَرَامِ﴾ ئیتر رووت وه‌ر چه‌رخینه‌به‌ره‌و لای که‌عبه (مسجد الحرام) ﴿وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ﴾ ئیوه‌ش نه‌ی
 موسلمانان له‌هه‌ر لایه‌ک بوون ﴿فَوَلُّوْا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ﴾ (له‌نویره‌دا) رووتان بکه‌نه‌ئووی، به‌ره‌و (مسجد
 الحرام) ﴿وَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی په‌راویسان پندراوه ﴿لِيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ﴾
 چاک نه‌زانن که‌نهمه‌شتینکی راسته‌له‌په‌روه‌ردگار یانه‌وه ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ﴾ وه‌خودا بن ناگا
 نی یه‌له‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ﴿وَلَيْنِ أَتَيْتِ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكَلِمَةٍ آيَةٍ﴾ سویند بیت نه‌گه‌ر هه‌ر چی
 به‌لگه‌و نیشانه‌هه‌یه‌بی هینیتسه‌وه‌بۆ نهم خاوه‌ن نامه‌وپه‌راوانه ﴿مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ﴾ دوا‌ی روو گه‌ی تو
 ناکه‌وون ﴿وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ﴾ وه‌توش دوا‌ی روو گه‌ی نه‌وان ناکه‌و بیت ﴿وَمَا تَعْصِمُ عَنْ مَتَابِعِ قِبْلَتِهِ
 بَعْضٌ﴾ وه‌نه‌وان دوا‌ی روو گه‌ی به‌کتری ناکه‌وون ﴿وَلَيْنِ أَتَيْتِ أَهْوَاءَهُمْ﴾ سویند بیت نه‌گه‌ر تو دوا‌ی
 ناره‌زووه‌کانی نه‌وان بکه‌ویت ﴿فَمِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ﴾ دوا‌ی نه‌و زانینه‌ی که‌(به‌سرووش) بۆت
 هاتووه ﴿إِنَّكَ إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ﴾ به‌راستی نه‌و کاته‌تو له‌سته‌مکاران ده‌بیت ﴿۱۵۵﴾

﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ﴾ نه وانسهی که په راومان پین داوون ﴿يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ﴾ پیغه مبه ر ﴿بَيْنَهُمْ﴾ ده ناسن وهك چون كورونه وه كانی خویان ده ناسن ﴿وَأَنْ قَرِيبًا مِّنْهُمْ﴾ بینگو مان كو مه لیک له وان (له نه هلی کتاب) ﴿لَا يَكْفُرُونَ بِالْحَقِّ﴾ نه وراستی په ده شار نه وه ﴿وَهُمْ يَعْمَلُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان ده زانن (موحه ممه د ﴿بَيْنَهُمْ مَبْرَهُ﴾ ﴿الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ راست نه وه په (که بؤت هاتووه) له په روه ردگار ته وه. ﴿فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُتَكَبِّرِينَ﴾ که واته له گو مانداران مبه ﴿وَلِكُلِّ وُجْهَةٌ﴾ وه هه سوو گه لیک روو گه په کی هه په ﴿هُوَ مَوْلَاهُمْ﴾ که رووی تی ده کات ﴿فَأَسْتَفِيقُوا الْخَيْرَاتِ﴾ دهی ده ست پیشکهری بکه ن له کرداره چا که کاند ا ﴿إِنِّي مَا تَكُونُوا﴾ له هه ر کوی هه بن ﴿يَأْتِي بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا﴾ خودا هه مو تان کزده کاته وه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به راستی خوا به ده سه لاته به سه ر هه سوو شتیکدا ﴿وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ﴾ له هه ر کوی چو وینه ده ر وه (به سه فهر) ﴿قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ رووت وه ربگیره بؤ لای که عبه ی پیروز ﴿وَأِنَّهُ لَلسَّخِيُّ مِنَ رَبِّكَ﴾ وه هم روو کردنه ت راسته وه له په روه ردگار ته وه په ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه خودایی ناگانی په له وهی که ده بکه ن ﴿وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ﴾ له هه ر کوی چو وینه ده ری ﴿قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ (له کاتی نویژ کردندا) رووت وه ربگیره بؤ لای که عبه ی پیروز ﴿وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ﴾ وه ئیوه ش (نه ی موسلمانینه) له هه ر کوی سوون ﴿قُولُوا أَوْجُوهَكُمْ شَطْرَهُ﴾ روو وه رگپرن بؤ لای نه و (که عبه) ﴿إِنَّمَا يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ﴾ تا بیانوی خه لکتان نه په ته سه ر ﴿إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ﴾ مه گه ر سته م کاره کانیان ﴿فَلَا تَخْشَوْهُمْ﴾ جا لیان مه تر سن ﴿وَأَخْشَوْنِي﴾ و له من بتر سن ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا مَن بَدَّلَ دِينَهُ﴾ بؤ نه وهی به خشسی خومتان به ته و او ی به سه ر دا به رزم ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ وه به لکو ربیازی راست بگرن ﴿كَمَا أَرْسَلْنَا﴾ وهك په وانه مان کرد ﴿فِيكُمْ﴾ له ناوتاندا ﴿رَسُولًا مِّنْكُمْ﴾ پیغه مبه ریک له خوتان ﴿يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا﴾ که نایه ته کانی نیمه تان به سه ر دا بخوینیته وه ﴿وَيُرِزُّكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ﴾ وه دل وده رووتان پاکتان بکاته وه وه فیرتان کات ﴿الْكِتَابَ﴾ فیری قورئان ﴿وَالْحِكْمَةَ﴾ وه فیری دانایی (فه رمووده ی خو ی) ﴿وَيُعَلِّمُكُمْ﴾ وه فیرتان کات ﴿مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾ نه و شتانه ی که نه تان ده زانی ﴿فَأَذْكُرُونِي﴾ که واته یادم بکه ن ﴿أَذْكُرْكُمْ﴾ تامنیش یادتان بکه م و له بیرتان نه که م ﴿وَأَشْكُرُوا لِي﴾ وه سوپاسم بکه ن ﴿وَلَا تَكْفُرُون﴾ پین نه زان و ناسو پاسیم مه که ن ﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه ی نه و که سانه ی که به روانان هیناوه ﴿أَسْتَعِينُوا﴾ پشت بیهستن ﴿بِالصَّبْرِ﴾ به خورا گرنن ﴿وَالصَّلَاةِ﴾ و نویژ (کردن) ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ به راستی خواه له گه ل خورا گرانه ﴿

﴿وَلَا تَقُولُوا﴾ هەر گیز مه‌لین ﴿لَمَن يُقْتَل﴾ به‌و که‌سانه‌ی ده‌کوژرین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له‌رینگی‌ی خوادا
 ﴿أَمْوَاتٌ﴾ مردوون ﴿بَلْ أَحْيَاءٌ﴾ به‌لکو زیندوون ﴿وَلَكِن لَّا تَشْعُرُونَ﴾ به‌لام نپوه هه‌ستی پی‌ناکه‌ن
 ﴿وَلَنبَلِّغَنَّكُمْ﴾ سویند به‌خواتاقیشان ده‌که‌ینه‌وه ﴿بِشَيْءٍ﴾ به‌هه‌ندیك ﴿مِّنَ الْخَوْفِ﴾ له‌ترس
 ﴿وَالْجُوعِ﴾ و برستی ﴿وَالنَّقْصِ﴾ و که‌م بوونی ﴿مِّنَ الْأَمْوَالِ﴾ مال و دارایی ﴿وَالْأَنْفُسِ﴾ و خه‌لکی (که‌س
 و کارتان) ﴿وَالشَّمْرَاتِ﴾ و به‌روبووم ﴿وَالنَّيْرِ﴾ جامزده‌به‌ده ﴿الصَّابِرِينَ﴾ به‌خو‌ر‌ا‌گ‌ران ﴿الَّذِينَ﴾ نه‌وانه‌ی
 ﴿إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ﴾ که‌له‌گه‌ل دوو‌چاری سه‌ختی و نه‌هامه‌تی و ناخوشیه‌ک بوون ﴿قَالُوا﴾ ده‌لین
 ﴿إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ نیمه‌هه‌ر هی‌خواین و هه‌ر بۆلای نه‌ویش ده‌گه‌رینه‌وه ﴿أُولَئِكَ﴾ نا‌ئه‌وانه
 ﴿عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ﴾ دروود و به‌زه‌یی به‌سه‌ر نه‌واندا ده‌باریت له‌لایه‌ن په‌روه‌رد‌گاریانه‌وه
 ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾ و نه‌وانه‌ نه‌و که‌سانه‌ن هیدایه‌تیا‌ن وه‌ر‌گ‌رت‌ووه ﴿إِن الصَّافَا وَالْمُرْوَةَ﴾
 به‌راستی سه‌فاو مه‌روه ﴿مِن شَعَابِرِ اللَّهِ﴾ له‌دروشمه‌کانی (دینی) خو‌ان ﴿فَمَنْ حَاجَّ الْأَبْيَتَ﴾ جا‌ه‌ه‌ر که‌سینک
 حه‌جی مالی خو‌ای کرد ﴿أَوْ اعْتَمَرَ﴾ یا‌عو‌مره‌ی کرد ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ﴾ هه‌ج خراپه‌ و تاوانی نا‌گات ﴿أَنْ
 يَطُوفَ بِهِمًا﴾ که‌هاتو‌چو‌سه‌عی نیوان سه‌فاو مه‌روه‌بکات ﴿وَمَنْ تَطَوَّعَ حَجْرًا﴾ وه‌هه‌ر که‌سینک به‌ئاره‌زووی
 خوی چاکه‌به‌کی کرد ﴿فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ﴾ نه‌وه بینگومان خودا سوپاس‌گوزاریکی زانابه ﴿إِن
 الَّذِينَ﴾ بینگومان نه‌وانه‌ی ﴿يَكْفُرُونَ﴾ ده‌پیشارنه‌وه ﴿مَا أَنْزَلْنَا﴾ نه‌وه‌ی که‌ناردوومانه‌ته‌خواره‌وه
 ﴿مِنَ الْأَبْيَتِ﴾ له‌ئایه‌تانی رۆشن و ﴿وَأَلْهَدِي﴾ رینمایی ﴿مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّنَا﴾ دوا‌ی نه‌وه‌ی که‌روونمان
 کرده‌ته‌وه ﴿لِلنَّاسِ﴾ بۆ خه‌لکی ﴿فِي الْكِتَابِ﴾ له‌نامه‌(ی ته‌ورات و ئینجیل) دا ﴿أُولَئِكَ﴾ نه‌وانه
 ﴿يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ﴾ خودا نه‌فره‌تیا‌ن له‌ده‌کات ﴿وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعْنُونَ﴾ وه‌نه‌فره‌تکه‌رانیش نه‌فره‌تیا‌ن له‌ده‌که‌ن
 ﴿إِلَّا الَّذِينَ﴾ مه‌گه‌ر نه‌وانه‌ی ﴿تَابُوا﴾ که‌په‌شیمان بووبنه‌وه ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ وه‌کرده‌وه‌ی چاکیا‌ن
 کردبی و ﴿وَيَتَنَّبَأُ﴾ (نه‌وه‌ی شار‌دبویانه‌وه) ناشکریان کردبی ﴿فَأُولَئِكَ﴾ نا‌ئه‌وانه ﴿أَتُوبُ عَلَيْهِمْ﴾
 په‌شیمانیا‌ن له‌گیراده‌که‌م ﴿وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ وه‌هه‌ر منم‌گیرا‌که‌ری میهره‌بان ﴿إِن الَّذِينَ﴾
 کفر‌وا، به‌راستی نه‌وانه‌ی بی‌پروابوون ﴿وَمَا تَوْأَمَةٌ﴾ و مردوون ﴿وَهُنَّ كُفَّارٌ﴾ و بی‌پروابوون
 ﴿أُولَئِكَ﴾ نه‌وانه ﴿عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ﴾ له‌سه‌ریانه‌نه‌فرینی خوا ﴿وَالْمَلَائِكَةُ﴾ و فرشته‌کان ﴿وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾
 خه‌لکی به‌تیکرایی ﴿حَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیندا ده‌میتنه‌وه به‌هه‌میشه‌یی ﴿لَا يَخْفَىٰ عَنْهُمْ الْعَذَابُ﴾ سزایان
 له‌سه‌ر سووک نا‌کریته‌وه ﴿وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ﴾ وه‌دواناخ‌رین له‌سزا ﴿وَاللَّهُكُم﴾ په‌رستراوی نپوه
 ﴿إِلَهُ وَحْدٌ﴾ په‌رستراوینکی تا‌ک و ته‌نهایه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هه‌ج په‌رستراوینکی راست نی‌یه به‌ته‌نیا‌نه‌و
 نه‌بیت ﴿الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ که‌به‌خشنده‌ی میهره‌بانه ﴿

﴿إِن فِي خَلْقِ﴾ بہرستی ہدیہ لہ دروست کردنی ﴿السَّمَوَاتِ﴾ ناسمانہ کان ﴿وَالْأَرْضِ﴾ وزہوی
 ﴿وَلَخِيْلَيْهِ الْبَيْتِ وَالنَّهَارِ﴾ و جیاوازی شہ و پورقوڑ (بہ کورتی و دریزئی) ﴿وَالْعَالَمِ الْآتِي﴾ و نہ و کشتیانہی
 ﴿تَجْرِي فِي الْبَحْرِ﴾ کہ دین و دہ چن لہ ناو دہ ریادا ﴿بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ﴾ بہ و شتانہ کہ قازانج دہ گہ یہ نن بہ خہ لکی
 ﴿وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وہ نہ و ہی کہ خوا لہ ناسمانہ وہ باراندی ﴿مِنْ مَّاءٍ﴾ لہ ئاو (باران) ﴿فَأَنْحَسَا﴾
 بہ لارض ﴿پاشان زہوی پی زیندو و کردہ وہ (ہن بو و ژاندہ وہ) ﴿بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ پاش مردنی ﴿وَبَثَّ﴾ وہ
 بلاوی کردہ وہ ﴿فِيهَا﴾ تیندا ﴿مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ﴾ لہ ہہ مو و جوڑہ زیندہ وہ رینک ﴿وَتَضَرَّبُ الرِّيحُ﴾
 وہ گیرانی بایہ کان (بہ ہہ مو و لایہ کدا) ﴿وَالسَّحَابِ﴾ وہ نہ و ہہ و رانہی ﴿السَّحَرِ﴾ رام کراون
 ﴿بَيْنَ السَّمَاءِ﴾ لہ ناو ہندی ناسمان ﴿وَالْأَرْضِ﴾ و زہویدا ﴿لَا يَتَّبِعُ﴾ چہ ند بہ لگن ﴿لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾
 بو کہ سانیک کہ تینگن ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ﴾ وہ کہ سانی واہدیہ لہ خہ لکی ﴿يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾
 آنداداً ﴿کہ ہا و بہ شی زور بو خوا پیدا دہ کہن ﴿يُجْؤُنَهُمْ﴾ خوشیان دہ وین ﴿كَحِبِّ اللَّهِ﴾ وہ ک
 خوشہ وستی (نیمانداران بو) خوا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ﴾ بہ لام نہ و انہی ہر و ابان ہینا و ہ زور زیاتر
 خوابان خوش دہ ویت ﴿وَلَوْ سِئَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ نہ گہر بینن نہ و انہی سستہ میان کردہ (بہ ہا و بہ شی
 پیدا کردن بو خوا) ﴿إِذْ يَسْرُونَ الْعَذَابَ﴾ کاتینک کہ چاویان دہ کہ ویت بہ سزا (ی خوا دہ زانن)
 ﴿أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾ کہ ہر چی دہ سہ لات ہدیہ ہہ مووی بو خواہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ﴾ وہ
 بینگومان سزای خوا زور سہ ختہ ﴿إِذْ تَبَرَأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا﴾ کاتینک کہ نہ و کہ سانہی خہ لک
 شونینان کہ و تون لہ دونیادا (واتہ سہر و کہ گومر اکہرہ کان) یہ خہ ہلئہ تہ کینن ﴿مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا﴾
 لہ و انہی (لہ دونیادا) دویان کہ و تون ﴿وَرَأَوْا الْعَذَابَ﴾ وہ سزای (دوڑہ خیابان بہ چاوی خویمان)
 بینی ﴿وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابَ﴾ وہ ہہ مو و بہیو ہندی بہ کیان بہ چرایہ وہ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا﴾
 وہ نہ و انہی کہ دویان کہ و تون و وتیان ﴿لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةٌ﴾ خوڑ گہ نیمہ بگہ راینایہ تہ وہ (بو دنیا)
 ﴿فَتَتَّبِعْنَاهُمْ﴾ تا یہ خہ مان لی ہلئہ کاندنایہ ﴿كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا﴾ ہہر وہ ک (نہ وان) چو ن یہ خہ بیان
 لہ نیمہ ہلئہ کاند ﴿كَذَلِكَ﴾ ہہر بہ و شیوہیہ ﴿يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ﴾ خوا کردہ وہ کانیان نشان تہ دات
 ﴿حَسْرَتٍ عَلَيْهِمْ﴾ تہ بکات بہ داخ لہ سہر دلیان ﴿وَمَا هُمْ بِخارجين﴾ وہ نہ وان دہر چوونیان نی یہ
 ﴿مِنَ النَّارِ﴾ لہ ناگر ﴿بِمَا كَفَرُوا﴾ تہی خہ لکینہ ﴿كُلُّوا﴾ بخون ﴿مِمَّا فِي الْأَرْضِ﴾ لہ وہی کہ لہ
 زہویسی دایہ ﴿حَلَكًا﴾ بہ حہ لالی و ﴿طَيْبًا﴾ پاکی ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ وہ دوا ی ہنگا و ہ کانی
 شہیتان مہ کہ وون ﴿إِنَّهُ لَكُرْ عَذُوبٌ مُّبِينٌ﴾ بہرستی شہیتان دوڑ منیکی ناشکر اتانہ ﴿إِنَّمَا يَأْتِرُكُمْ﴾
 بہرستی (شہیتان) فرمانتان پی دہ دات ﴿بِالسُّوءِ﴾ بہ تاوان ﴿وَالْفَحْشَاءِ﴾ و خرابہ ﴿وَأَنْ تَقُولُوا﴾ لہ گہن
 ہلئہ ستنی شتی وا ﴿عَلَى اللَّهِ﴾ بہ دہم خوا وہ ﴿مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ کہ نازانن ﴿﴾

﴿وَإِقْبِلْ لَهُمُ﴾ کاتیک پیتان بووتریت ﴿اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ شوین نهو (قورئان) ه بکهون که خوا ناردویه‌ته خواره‌وه ﴿قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا﴾ ده‌لین: نه‌خیر به‌لکو شوین نه‌وه ده‌که‌وین ﴿الْفِتْنَاءَ عَلَيْهِ ءَابَةُ نَأً﴾ که باوو باپیرانمان له‌سه‌ری بوون ﴿أُولَئِكَ ءَابَاؤُهُمْ﴾ نه‌گر چی باوو باپیرانیسیان ﴿لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا﴾ هیچ تی نه‌گه‌یشتین ﴿وَلَا يَهْتَدُونَ﴾ و گومرا بووین (پرنمایش ورنه‌گرن) ﴿وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نمونه‌ی نه‌و بی پروایانه ﴿كَمَثَلِ الَّذِي يَتَعَقُّ﴾ وه‌ک یه‌کینک وایه که ده‌نگ له‌نازه‌لینک بکات ﴿يَمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دَعْوَةَ وَدَّاعٍ﴾ ته‌نیا ده‌نگ و هاواره که نه‌بی هیچ نابیستی ﴿صُمٌّ﴾ نه‌مانه که‌رن ﴿بُكْرٌ﴾ لالن، (له‌ووتنی قسه‌ی دروست) ﴿عُمًى﴾ کویرن (له‌بینی ری ی‌راست) ﴿فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ بویه تی ناگن و ژیر نین ﴿يَتَّبِعُهَا الَّذِينَ ءَآمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سانه‌ی که پرواتان هیتاوه ﴿كُلُوا﴾ بخون ﴿مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ له‌و خواره‌ده‌منی یه‌پاکانه‌ی کردومانه به‌رؤزیشان ﴿وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ﴾ وه سوپاسی خوا بکهن ﴿إِنْ كُنْتُمْ إِتْقَانًا تَعْبُدُونَ﴾ نه‌گر ئیوه هر نه‌و ده‌په‌رستن ﴿إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ﴾ نه‌وه‌ی (که‌خوا) قه‌ده‌غهی کردوه لیتان ته‌نها ﴿الْمَيْتَةَ﴾ مرداره‌وه بوو ﴿وَالدَّمْرَ﴾ و خوین (ی‌رؤشتوو) ﴿وَالْخَمْرَ الْخِزِيرَ﴾ و گوشتی به‌راز ﴿وَمَا أَهْلَ بِهِ﴾ و نه‌وه‌ی که‌سه‌ر براین ﴿لِغَيْرِ اللَّهِ﴾ (به‌ناوی) غه‌بری خواوه ﴿فَمَنْ اضْطُرَّ﴾ نه‌مجا هر که‌سینک ناچار بوو (به‌خواردنی یه‌کینک له‌مانه) ﴿غَيْرِ بَاطِلٍ﴾ به‌بی یاخی بوون ﴿وَلَا عَاوٍ﴾ و ده‌رچوون له‌سنوور ﴿فَلَا إِثْرَ عَلَيْهِ﴾ نه‌وه هیچ گونا‌هینکی له‌سه‌رنی یه‌ ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ بینگومان خوالی خوشبووی میهره‌بانه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ﴾ بینگومان نه‌وانه‌ی نه‌و نایه‌تانه ده‌شارنه‌وه که‌خودا ناردونه‌ته خواره‌وه ﴿مِنَ الْكِتَابِ﴾ له‌ته‌ورات ﴿وَمَشْرُوتٍ﴾ و ده‌یگورنه‌وه ﴿بِهِمْ مَنَا قَلِيلًا﴾ به‌نرخینکی که‌م ﴿أُولَئِكَ﴾ نه‌وانه ﴿مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ﴾ ناگر نه‌بیت هیچی تر ناچیتته سکینه‌وه ﴿وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ وه‌خواله‌رؤزی دواپی دا قسه‌یان له‌گه‌ل ناکات ﴿وَلَا يُزَكِّيهِمْ﴾ و پاکیان ناکاته‌وه ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ و سزای سه‌ختیان ده‌بیت ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا بِاللَّهِ﴾ نا نه‌وانه که‌سانینکن که‌گومرایی یان کپی ﴿بِالْهُدَى﴾ به‌پرنموونی ﴿وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ﴾ وه‌سزا (یان کپی) به‌لی خوشبوون ﴿فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ﴾ نای چند خور‌اگرن له‌سه‌ر ناگر ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ نه‌مه (هه‌مووی) به‌هوی نه‌وه‌وه‌یه که‌خوا کتیبه (پیروزه) کانی ناردوته خواره‌وه به‌راستی ﴿وَإِنَّ الَّذِينَ أَحْتَلَفُوا﴾ وه بینگومان نه‌وانه‌ی دو‌وبه‌ره کیان تیکه‌وت ﴿فِي الْكِتَابِ﴾ له‌ته‌وراتدا ﴿لِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ﴾ له‌دو‌وبه‌ره کیه‌کی (وادان) که‌دوورن (له‌یه‌ک که‌وتن) ﴿

﴿لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وُجُوهَكُمْ﴾ چا که ته‌وه‌نی به که پروو بکه‌نه ﴿قَبْلِ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ﴾ به‌ره‌و پروژه‌ه‌لات و پروژناوا ﴿وَالَّذِينَ الْبِرَّ﴾ به‌لکو چا که ته‌وه‌یه ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ﴾ که مروف بر‌وای بی‌ی به‌خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ وه به پروژی دوا‌یی ﴿وَالْمَلْئِكَةِ﴾ وه به فریشته‌کان ﴿وَالْكِتَابِ﴾ وه به کتیبه‌کان ﴿وَالَّذِينَ﴾ وه به پیغه‌مبه‌ران ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نو‌یزی به‌چاکی کردبیت ﴿وَأَقَامُوا الزَّكَاةَ﴾ وه زه‌کاتی دابیت ﴿وَالْمُؤْتَىٰ بِعَهْدِهِمْ﴾ و به‌یمان به‌جی هینه‌ران ﴿إِذَا عَاهَدُوا﴾ کاتیک که به‌یمان‌یان دابیت ﴿وَالصَّابِرِينَ﴾ و خورا‌گران ﴿فِي الْبَأْسَاءِ﴾ له‌کاتی ته‌نگده‌ستی ﴿وَالصَّرَّاءِ﴾ و نه‌خوشی ﴿وَجِئِ الْبَاسُ﴾ و له‌کاتی جه‌نگدا ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا﴾ نا‌ته‌وانه‌ن که بر‌استیان کرد ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾ وه هر‌ته‌وانه‌ن پاریز‌کاران ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی ته‌و که‌سانه‌ی که بر‌واتان هیناوه ﴿كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ﴾ پی‌ویست کراوه له‌سه‌ر تان توله سه‌ندنه‌وه ﴿فِي الْقَتْلِ﴾ له‌کوژراواندا (به‌یه‌کسانی) ﴿لَعَلَّكُمْ تَخْشَوْنَ﴾ که‌سی نازاد به‌که‌سی نازاد ﴿وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ﴾ و به‌نده‌ش به‌بنده ﴿وَالْأُنثَىٰ بِالْأُنثَىٰ﴾ و ژن به ژن (میننه به‌میننه) ﴿فَمَنْ عَفَىٰ لَهُ﴾ ته‌مجا هر که‌سینک به‌خشرا ﴿مِنْ أَخِيهِ﴾ له‌لایه‌ن بر‌ایه‌کی دینی یه‌وه ﴿شَيْءٍ﴾ به‌به‌شینک (له‌خوینه‌که) ﴿فَاتَّبَاعُ بِالْمَعْرُوفِ﴾ ته‌بی (خز مه‌کانی تر) په‌یره‌وی بکه‌ن به‌باشی ﴿وَأَدَاءُ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ﴾ (بکوژیش) به‌چاکی خوینه‌که بدات ﴿ذَلِكَ تَخْفِيفٌ﴾ ته‌مه سوو ککرده‌ن ﴿مِنْ رَبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ﴾ له‌په‌ر وه‌ردگار تانه‌وه‌و میهره‌بانی یه ﴿فَمَنْ آغْتَدَىٰ بِعَدَاةِكَ﴾ ته‌مجا هر که‌سینک دوا‌ی ته‌مه ده‌ست در‌یژی کرد ﴿فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ بو‌ته‌و هه‌یه سزای به‌سوی، (به‌نازار) ﴿وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ﴾ له‌کوشتنه‌وه و توله سه‌ندنه‌وه‌دا ژیان بو‌تیوه هه‌یه ﴿يَتَأْتِي الْآلِيبِ﴾ نه‌ی هوشمه‌ندان ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ به‌لکو خوتان پیاریزن ﴿كُتِبَ عَلَيْكُمْ﴾ پی‌ویست کراوه له‌سه‌رتان ﴿إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ﴾ کاتیک به‌کینکستان له‌سه‌ره‌مه‌ر گدا بوو ﴿إِنْ تَرَكَ خَيْرًا﴾ ته‌گه‌ر مالی له‌پاش به‌جی ما ﴿الْوَصِيَّةَ لِلَّذِينَ﴾ وه‌سپه‌تکردن به‌باشی بو‌دایک و باوک ﴿وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ و خزمان (نک که میراتیان به‌رنه‌که‌وی) به‌جوانی و پرنکو پینکی ؟ ﴿حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ﴾ پی‌ویست کراوه له‌سه‌ر پاریز‌کاران ﴿فَمَنْ بَدَّلَهُ﴾ ته‌مجا هر که‌سینک وه‌سپه‌ته‌که‌ی گوزری ﴿بَعْدَ مَا سَمِعَهُ﴾ دوا‌ی بیستنی ﴿فَأِنَّمَا إِثْمُهُ﴾ ته‌وه گونا‌هی (تاوانی) ﴿عَلَى الَّذِينَ يَبَدِّلُونَهُ﴾ هر له‌ملی ته‌و که‌سانه‌دایه که ده‌یگوزن ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ بی‌گومان خواش بیسه‌ری زانایه ﴿

﴿فَمَنْ خَافَ﴾ نہ مجا ہر کہ سینک تر سا ﴿مِنْ مَوْصٍ﴾ لہ و ہسبہ تکار ﴿جَنَفًا أَوْ أَثَمًا﴾ کہ ہلہ یان گوناہینک
بکات ﴿فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ﴾ جا (نہ و کہ سہ) میرا نگرانی پینک بینی ﴿فَلَا إِثْرَ عَلَيْهِ﴾ نہ و ہسب گوناہینکی لہ سہر
نی یہ ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ بہر اسستی خودا لیکھوش بوو بہ بہ زہیبی بہ ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی
نہ و انہی کہ ہر واتان ہینا وہ ﴿كُتِبَ عَلَيْكُمُ الضِّيَاعُ﴾ رُوڑووتان لہ سہر نوو سراوہ و فہر زکراوہ ﴿كَمَا
كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ ہر وہ کچون فہر زکراوہ لہ سہر نہ و نو مہ تانہی لہ پیش نئوہ دا بوون ﴿وَلَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ﴾ بُو نہ وہی خوتان ہپار یزن لہ خودا بتر سن ﴿أَيُّهَا مَاعَدُوذَاتِ﴾ (رُوڑووتان لہ سہر فہر زکرا)
چہند رُوڑنیکی دیاری کراوی ژمیرا وہ ﴿فَمَنْ كَانَتْ مِنْكُمْ مَرِيضًا﴾ جا ہر کہ سینک لہ نئوہ نہ خوش بوو
﴿أَوْ عَلَى سَفَرٍ﴾ یان لہ سہ فہر دا بوو (وہ بہ رُوڑو نہ بوو) ﴿فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ﴾ نہ وہ ہنیوہستہ بہ نہ ندازہی
نہ و رُوڑانہی (بہ رُوڑو نہ بوو) قہزای بکاتہ وہ لہ رُوڑانی تر دا ﴿وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ﴾ وہ ہنیوہستہ
لہ سہر نہ و انہ کہ زور بہ ناپہرہ حہتی نہ توانن بہ رُوڑو بن (و بہ رُوڑو ناپن) ﴿فَذِيَّةٌ طَعَامٌ مُسْكِينٍ﴾
ہریتی (یان لہ سہرہ) ، کہ خوراکی ہہ ژارینکہ ﴿فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ﴾ نہ مجا ہر کہ سینک زورتر
ہریتی بدات نہ وہ ہاشترہ بوی ﴿وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ﴾ و نہ گہر بہ رُوڑو بن بُو خوتان ہاشترہ
﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نہ گہر ہزانن ﴿شَهْرَ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ﴾ مانگی رہ مہزان مانگینکہ
فورٹانی تیدا نیرا وہ تہ خوارہ وہ ﴿هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ﴾ بہ رینما بُوخہ لکی وہ بہ لگہ گہ لیککی رُوڑن
﴿مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ﴾ بُو رینموونیی و جیا کردنہ وہ (ی دروست و نادروست) ﴿فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمْ
الشَّهْرَ﴾ نہ مجا ہر کہ سینک لہ نئوہ مانگی رہ مہزانی بینی ﴿فَلْيُضْمَمَ﴾ با بہ رُوڑو بیت ﴿وَمَنْ كَانَ
مَرِيضًا﴾ وہ ہر کہ سینک نہ خوش بوو ﴿أَوْ عَلَى سَفَرٍ﴾ لہ سہ فہر دا بوو ﴿فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ﴾ با بہ نہ ندازہی
نہ و رُوڑانہ قہزای بکاتہ وہ لہ چہند رُوڑنیکی تر دا ﴿يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ﴾ خوا ناسانی نہوی بُو نئوہ
﴿وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ﴾ وہ گرانی ناوینت بُو تان ﴿وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ﴾ (قہزای رہ مہزانتان لہ سہر
دانرا) تا مانگہ کہ (بگرن) بہ تہ واوی ﴿وَلِتُكْمِلُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَىٰكُمْ﴾ وہ بہ گہورہ ناوی خوا بہرن
لہ سہر نہ و رینموونیی یہی کہ کردوونیی ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ وہ تا سوپاسی (خوا) بکہن ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي﴾ ہر کارتینک بہندہ کانی من ہر سیاریان لی کردیت دہر بارہی من ﴿فَقُلْ إِنِّي
قَرِيبٌ﴾ نہ و ہنیگومان من لیبانہ وہ نزیکم ﴿أَجِيبْ دَعْوَةَ الدَّاعِ﴾ گیرا دہ کہم نزای نزا کاران ﴿إِذَا دَعَاكَ﴾
ہر کاتینک ہاوار و نزام لی بکہن ﴿فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي﴾ دہی با نہ وانیش بہدہنگ منہ وہ بین ﴿وَلْيُؤْمِنُوا بِي﴾
وہ ہروام ہنی بہینن ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾ بُو نہ وہی ریی ی راست بدوزنہ وہ ﴿﴾

﴿أَجَلٌ لَّكُمْ لَيْلَةٌ الْبَيِّنَاتِ﴾ ریتان بین دراوه له‌شه‌وانی رِوُزُوو (ی په‌مه‌زان) دا ﴿الرَّقْتُ إِلَىٰ سَائِبِكُمْ﴾ که بچه‌نه لای ژنه‌کانتان ﴿هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ﴾ نه‌وان بُو‌ئیه پو‌شاکن ﴿وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ﴾ وه‌ئیه‌وش بُو‌نه‌وان پو‌شاکن ﴿عَلِمَ اللَّهُ أَنْكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ﴾ خوا‌ده‌بزانسی که‌ئیه‌ناپاکیتان له‌خوتان ده‌کرد ﴿فَتَابَ عَلَيْكُمْ﴾ بُو‌یه په‌شیمانی لسی‌گیرا‌کردن ﴿وَعَفَا عَنْكُمْ﴾ وه‌لیتان خوش‌بوو ﴿فَأَنْتَنَ بَشِيرٌ وَهَنٌ﴾ ئیتر له‌ئینستاوه (به‌شه‌و) بچه‌ن لایان ﴿وَأَنْتُمْ أَمَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ وه‌به‌دل بخوا‌زن نه‌وی که‌خوا‌بزی نوسیوون (له‌مندال) ﴿وَكُلُوا وَأَشْرَبُوا﴾ وه‌بخون و بخونه‌وه ﴿حَتَّىٰ يَبَيِّنَ لَكُمْ﴾ هه‌تا بُو‌تان جیا‌ده‌بیته‌وه ﴿الْحَنِيطِ الْأَيْتُسُ﴾ رو‌شته‌ی سه‌ی (رِوُز) ﴿مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ﴾ له‌رو‌شته‌ی ره‌شی (شه‌و) ﴿مِنَ الْفَجْرِ﴾ له‌شه‌به‌قدا ﴿ثُمَّ انصَبُوا الصِّبَا إِلَىٰ إِلْتِ﴾ له‌پاشان رِوُز‌وه‌که‌تان ته‌واو بکه‌ن تاشه‌وی دوا‌یی ﴿وَلَا تَشِيرُوا هُنَّ﴾ وه‌مه‌چنه‌لای ژنه‌کانتان ﴿وَأَنْتُمْ عَلَيْكُمْ فِي الْمَسْجِدِ﴾ له‌کاتیکدا که‌له‌مزگه‌وتدا مابنه‌وه بُو‌خوا‌په‌رستی ﴿بَلَدِكَ حُدُودَ اللَّهِ﴾ نه‌مانه‌سنوورانی خودان و ﴿فَلَا تَقْرُبُوهَا﴾ نزیکیان مه‌که‌ونه‌وه ﴿كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ﴾ ناوا‌خوا‌باسی فرمانی خوی‌ده‌کات بُو‌خه‌لکی ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ تا‌خویان پیا‌ریزن ﴿وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبُطْلِ﴾ مالی‌به‌کتری مه‌خون له‌ناو‌خوتاندا به‌نا‌په‌وا ﴿وَتُدَلُّوا بِهَا إِلَىٰ الْكُفْرِ﴾ وه‌به (به‌رتیل) مه‌یده‌ن به‌کاربه‌ده‌ستان و فەرمانداران ﴿لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ﴾ بُو‌نه‌وی به‌شیک له‌مالی‌خه‌لکی بخون به‌گونه‌ا ﴿وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ له‌کاتیکدا ئیه‌وش ده‌زانن ﴿يَسْتَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ﴾ پرسیا‌رت لسی‌ده‌که‌ن ده‌باره‌ی نوی‌بونه‌وی مانگه‌نوی‌کان ﴿قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ﴾ بلسی‌نه‌مانه‌نیشانه‌ی کاته‌کانن بُو‌خه‌لکی و بُو‌حه‌ج ﴿وَلَيْسَ الْبِرُّ بِهٖ﴾ وه‌چاکه‌نه‌وه‌نی‌به ﴿بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا﴾ که‌له‌پشتی‌مال و خانووه‌کانه‌وه بچه‌ن ژووره‌وه ﴿وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَىٰ﴾ به‌لکو‌چاکه‌نه‌وه‌یه‌نه‌و که‌سه‌پارنیز‌کار و له‌خوا‌ترس‌بیت ﴿وَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا﴾ وه‌بچه‌ن ماله‌کان له‌ده‌رگا‌کانیه‌وه ﴿وَأَسْقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ وه‌له‌خوا‌بترسن تا‌ر‌زگار بین ﴿وَقَلْبُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ جه‌نگ بکه‌ن له‌رپی‌خوا‌دا ﴿الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ﴾ له‌گه‌ل‌نه‌وانه‌ی جه‌نگتان له‌گه‌لدا ده‌که‌ن ﴿وَلَا تَعْتَدُوا﴾ وه‌ده‌ست درنیزی مه‌که‌ن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾ به‌راستی خودا‌ده‌ست درنیزی که‌رانی خوش‌ناو‌یت ﴿

﴿وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ تَقْتُلُوهُمْ﴾ بیان کوڑن (کافران) له هر شوئنی دهستان که و تن و زال بوون به سه ریاند
 ﴿وَأَخْرِجُوهُمْ﴾ وه ده ریان بکهن ﴿مَنْ حَيْثُ أَخْرَجُوهُمْ﴾ لهو شوئنانه ی که ئیوه بیان لی دهر کردوه ﴿وَأَلْقَيْتَهُمْ فِي
 الْقُبُورِ﴾ لادان له رینی به کتابه رستی خوی گه وره له خه لک کوشتن سهخت و گه وره تره ﴿وَلَا تَقْتُلُوهُمْ﴾ جهنگیان
 له گه ل مه کهن ﴿عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ له لای مزگه وتی که عبه دا ﴿حَتَّى يَقْتُلُوكُمْ فِيهِ﴾ تا نه وان له ویدا نه جهنگن
 له گه لئان دا ﴿فَإِنْ قَتَلْتُمْ﴾ نه مجانه گهر جهنگین له گه لئاندا ﴿فَأَقْتُلُوهُمْ﴾ ئیوه ش به جهنگن له گه لیاندا ﴿كَذَلِكَ جَزَاءُ
 الْكَافِرِينَ﴾ نه مه به توله ی بی پروایان ﴿فَإِنْ أَنْتَهُمْ﴾ به لام نه گهر ده ستیان هه لگرت (له جهنگ) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
 رَحِيمٌ﴾ نه و ا خوی گه وره لیخوشبوو میهره بانه ﴿وَقَاتِلُوهُمْ﴾ جهنگیان له گه ل بکهن ﴿حَتَّى لَا تَكُونَ
 فِتْنَةٌ﴾ تادورژمنایه تی بوئاین و هاو هل بریار دان نه مینتی ﴿وَيَكُونَ الَّذِينَ لِلَّهِ﴾ وه ناین و ملکه چی هه ریو خواد ه بیت ﴿فَإِنْ
 أَنْتَهُمْ﴾ نه مجانه گهر ده ستیان هه لگرت ﴿فَلَا عُدْوَانَ﴾ ئیتر ده ست دریزی نی به ﴿إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ﴾ مه گهر له سهر
 ستم کاران نه بیت ﴿الشَّهْرِ الْحَرَامِ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ﴾ ریزی مانگی حهرام به رانبر به ریز گرتنی نه وانه بو مانگی
 حهرام ده بیت ﴿وَالْحُرْمَتُكَ قِصَاصٌ﴾ شکاندن هه ریز نیکش توله ی هه به ﴿فَمَنْ أَغْدَى عَلَيْكُمْ﴾ جا هه ر که سینک
 ده ست دریزی کرده سهر تان ﴿فَأَعْتَدُوا عَلَيْهِ﴾ ئیوه ش ده ست دریزی بکه نه سهری ﴿بِمِثْلِ مَا أَغْدَى عَلَيْكُمْ﴾
 به وینه ی ده ست دریز کردنه که ی نه و بو ئیوه ﴿وَأَنْفِقُوا لِلَّهِ﴾ وه له خوا بترسن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ وه بزانتن
 که خوا ﴿مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾ له گه ل پاریز کارانه ﴿وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه دارایی خوتان به سخت بکهن له
 ری ی خوادا ﴿وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ﴾ وه به ده ستی خوتان خوتان مه خه نه تیا چو ونه وه ﴿وَأَحْسِنُوا﴾ وه
 چاکه بکهن ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ به راستی خوا چاکه کارانی خوش ده ویت ﴿وَأَسْمُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ﴾
 حه ج و عومره (تان که ده ست پی کرد) ته نها بو خوا به ته وای بی کهن ﴿فَإِنْ أُخْصِرْتُمْ﴾ نه مجانه گهر هه ر
 (قه ده غه کران) ﴿فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ﴾ نه و سا چیتان بو هه لسور له قوربانی (سهری بپرن) ﴿وَلَا تَخْلِفُوا
 ذُؤُوسَكُمْ﴾ وه سهر تان مه تاشن ﴿حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ﴾ تا قوربانیه که ده گاته چی ی دیاری کراوی خوی ﴿فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ
 مَرِيضًا﴾ نه مجا هه ر که سینک له ئیوه نه خوش بوو ﴿أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ﴾ یان نازارنک له سهریدا بوو ﴿فَفِي ذِي
 ذُرِّيَّتِهِ﴾ (نه گهر سهری تاشی) بریتی به ک بدات که رُوژوو (ی سین رُوژه) ﴿أَوْ صَدَقَةٌ أَوْ سَكِينَةٌ﴾ یان خیرنک
 یان قوربانیه ک بکات ﴿فَإِذَا أَمِنتُمْ﴾ جا کاتنک دلنیا بوون (ترس نه بوو) ﴿فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ﴾ نه مجانه وه که سه ی
 به هر مه مند بوو به به جیهیتانی عومره ﴿إِلَى الْحَجِّ﴾ تا کاتی حه ج ﴿فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ﴾ نه وه چی بو هه لسور له
 قوربانی (بیکات) ﴿فَمَنْ لَمْ يَجِدْ﴾ وه نه گهر به کینک نه بیوو ﴿فَصِيَامٌ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ﴾ با سنی رُوژه به رُوژوو بیت
 له کاتی حه جدا ﴿وَسَبْعَةٌ إِذَا رَجَعْتُمْ﴾ وه حه وت رُوژی تریش کاتنک گه رانه وه ﴿تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ﴾ نه مه ده بیت ده
 رُوژی ته و او ﴿ذَلِكَ لِيُنْزِلَ أُمَّهَاتُ حَاضِرِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ نه مه بو که سینکه که (خوی) و که س و کاری دانیشتووی
 ده وره سهری (مسجد الحرام) نه بیت ﴿وَأَنْفِقُوا لِلَّهِ﴾ وه له خوا بترسن ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وه بزانتن ﴿أَنَّ اللَّهَ سَلِيمٌ
 يُدْرِكُ﴾ که به راستی خوا خاوه نی توله و سزای سهخته ﴿

﴿الْحَيْجُ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَةٌ﴾ (کاسی) حج له‌چهند مانگیکی دیاری کراودایه ﴿فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَيْجَ﴾
 نه‌مجا هر که سینک له‌م مانگانهدا حجی له‌سهر خوی پنیوست کرد ﴿فَلَا رَفَثَ﴾ بانیر نه‌چپته لای
 ژن ﴿وَلَا سُوْفَ﴾ وه به‌دکاری نه‌کات ﴿وَلَا جِدَالَ﴾ وه ده‌مه‌قاله نه‌کات ﴿فِي الْحَيْجِ﴾ له‌حجدا
 ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ﴾ وه هرچی بکه‌ن له‌چاکه ﴿يَعْلَمَهُ اللَّهُ﴾ خواپسی ده‌زانی ﴿وَتَزَوَّدُوا﴾ وه
 توشسو (ی پاریزکاری) و له‌خواترسان هه‌لبگرن ﴿فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ الشَّقْوَى﴾ که‌باشترین توشسو
 له‌خواترسانه ﴿وَأَتَّقُوا تِلْكَ أُولِيَ الْأَلْبَابِ﴾ وه له‌من بترسن نه‌ی هوشمه‌ندان ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾
 گوناختان له‌سهر نی‌یه ﴿أَنْ تَبْتَغُوا أَفْضَالَ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ که‌دوای پوزی په‌روه‌ردگار تان بکه‌ون
 ﴿فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ﴾ نه‌مجا کاتیک بلاوه‌تان لیکرد و گه‌رانه‌وه له‌عه‌ره‌فات ﴿فَادْكُرُوا اللَّهَ﴾
 ناوی خوا بیتن ﴿عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ﴾ له‌لای (مشعر الحرام) دا ﴿وَأَذْكُرُوا كَمَا هَدَيْتُمْ﴾
 وه‌یادی خودا بکه‌ن که‌رینمونی کردن ﴿وَأَنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الصَّالِحِينَ﴾ با له‌پیش نه‌وه‌شائیه
 له‌گومر ایان بووبن ﴿ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ﴾ له‌پاشان بگه‌رینه‌وه له‌وشوینه‌ی خه‌لکی
 لی‌ی ده‌گه‌رینه‌وه ﴿وَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ﴾ وه‌داوای لی خوشبوون بکه‌ن له‌خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾
 بینگومان خوالی خوشبوو میهره‌بانه ﴿فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ سِكَكِكُمْ﴾ نه‌مجا کاتیک نه‌رکان و واجباتی
 حه‌جتان ته‌واو کرد ﴿فَادْكُرُوا اللَّهَ﴾ یادی خوا بکه‌ن ﴿كَذِكْرِكُمْ آيَاتِهِ﴾ وه‌ک ناوبردنتان بو
 باوو باپیرانتان ﴿أَوْ أَشِدَّ ذِكْرًا﴾ یان زورتر له‌ناوی نه‌وان ﴿فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ﴾ نه‌مجا هی‌ی واهه‌یه
 له‌خه‌لکی (هر داوای دنیا ده‌کات و) ده‌لپت ﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا﴾ خوایه بمانده‌ری له‌دنیادا
 ﴿وَمَا لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ﴾ وه (نه‌وانه) هیج به‌شیکیان نی‌یه له‌پوزی دوایی دا ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ
 يَقُولُ﴾ وه‌هی واش هه‌یه ده‌لپت ﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً﴾ خوایه هه‌م
 له‌دنیادا و هه‌م له‌پوزی دواییدا خیر و خوشیمان پی‌بده ﴿وَفِي آعَذَابِ النَّارِ﴾ وه بمان پاریزه له‌سزای
 ناگر ﴿أُولَئِكَ﴾ نا نه‌وانه ﴿لَهُمْ نَصِيبٌ﴾ به‌شیکیان هه‌یه ﴿مِمَّا كَسَبُوا﴾ له‌وه‌ی که‌کردوبیانه
 ﴿وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ وه‌خوای گه‌ورو زور خیرایه له‌لیهر سینه‌وه‌دا ﴿۱۱﴾

﴿وَأَذْكُرُوا اللَّهَ﴾ ناوی خوا بهرن (الله اکبر بکهن) ﴿فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ﴾ له‌چهند رپوژنیکی دیاری
 کراودا ﴿فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ﴾ هه‌ر که سینک په‌له بکات له دوو رپوژدا (هه‌رسی جه‌مه‌ره که به‌ردباران
 بکات) ﴿فَلَا إِشْرَاعِيَهُ﴾ گونا‌هی ناگات ﴿وَمَنْ تَأَخَّرَ﴾ وه هه‌ر که سینکیش دوا بکه‌ویت (سی رپوژ
 په‌جم بکات) ﴿فَلَا إِشْرَاعِيَهُ لِمَنِ اتَّقَى﴾ گونا‌هی له‌سه‌رنی په‌بو که سینک پاریزکاری بکات و له‌خوا
 بترسیت ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ له‌خوا بترسن و (له‌سزای) خو‌تان پیاریزن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ﴾ وه بزانتن که
 ثنبوه ﴿إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾ بو لای نه‌و (نه‌گه‌رینه‌وه‌و) کژده‌کرینه‌وه ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ له‌ناو‌خه‌لکی
 که‌سانیک هه‌ن ﴿يُعِجِبُكَ قَوْلُهُ﴾ که به‌تسه‌سه‌رسامت ده‌کات ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له‌م ژبانی دونیادا
 ﴿وَيُشْهِدُ اللَّهُ﴾ وه‌خوا ده‌کات به‌شاهید ﴿عَلَىٰ مَا فِي قُلُوبِهِ﴾ له‌سه‌ر (پراستی) نه‌وه‌ی له‌دل‌بایه‌تی
 ﴿وَهُوَ الَّذِي خَصَّاصٍ﴾ که‌چی نه‌و دوز‌منیکی سه‌ر سه‌خته ﴿وَإِذَا تَوَلَّى﴾ وه‌کاتیک پستی هه‌ل‌کرد
 ﴿سَعَى﴾ هه‌ول ده‌دات ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له‌زه‌وی دا (له‌وولاندا) ﴿لِيُفْسِدَ فِيهَا﴾ بو‌نه‌وه‌ی خرابه‌ی
 تیدا بکات ﴿وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ﴾ وه‌کشتو‌کال و وه‌چه‌و نه‌وه له‌ناو بیات ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ﴾
 وه‌خوا خرابه‌کاری خوش ناویت ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُ﴾ وه‌کاتیک پی‌ی بو‌وتربیت ﴿اتَّقِ اللَّهَ﴾ له‌خوا
 بترسه ﴿أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِشْرِ﴾ ده‌مار ده‌بگری بو‌به‌د کرداری ﴿فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ﴾ جا‌نه‌و دوزه‌خی
 به‌سه ﴿وَلَيْشِ الْمِهَادُ﴾ که به‌دترین جینگایه ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ له‌ناو‌خه‌لکیش که‌سانیک هه‌ن
 ﴿مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ﴾ که‌گیانی خو‌ی ده‌فرو‌شیت ﴿أَتَيْتَنَّهُ مَرْضَاتٍ اللَّهِ﴾ بو‌ره‌زامه‌ندی خوا
 ﴿وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ﴾ وه‌خوا میهره‌بانه به‌بنده‌کان ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی بر‌واداران
 ﴿أَدْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً﴾ هه‌موو به‌ته‌واوی بچنه‌ناو نیسلامه‌وه ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ وه‌دوای
 هه‌نگاوه‌کانی شه‌یتان مه‌که‌ون ﴿إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾ چونکه بی‌گومان نه‌و دوز‌منیکی ناشکر اتانه ﴿فَإِنْ زَلَلْتُمْ﴾
 نه‌مجا نه‌گه‌ر لاتاندا (هه‌ل‌خلیس‌کان) ﴿فَمِنْ بَعْدِهَا﴾ دوا‌ی نه‌وه‌ی ﴿جَاءَ تَكْوِينُ﴾ که
 نیشانه‌ناشکر اکانتان بو‌هات ﴿فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ نه‌وه چاک بزانتن که‌خوا ﴿عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ زال و کار
 دروسته ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ﴾ نایا نه‌وانه چاوه‌روان ﴿إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ﴾ خوا‌بان بو‌بیت ﴿فِي ظُلْمٍ﴾
 له‌ناو چهند پارچه ﴿مِنَ الْعَمَارِ﴾ هه‌ورنیکی سه‌ی دا ﴿وَالْمَلَكُ﴾ هه‌روه‌ها فریشته‌کان (یان بو‌ی) ﴿وَقَضَىٰ الْأَمْرَ﴾
 وه‌کاره که‌کو‌تایی پی‌بیت ﴿وَاللَّهُ يَرْجِعُ الْأُمُورَ﴾ وه‌هه‌موو کاریک هه‌ر بو‌لای خوا
 ده‌گه‌رینه‌وه ﴿

﴿سَلِّبُوا آسْرَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ (تهی موحه ممد ﷺ) له به نی نیسرائیل پیرسه ﴿كَرَّاتٍ شَعْرَةً مِنْ آيَاتِنَا يَتَذَكَّرُ﴾ که چهند به لگه و نیشانه ی روشنمان داوه به وان ﴿وَمَنْ يَبْذَلْ﴾ وه هدر که سینک بیگوریت ﴿بِعَمَلِهِ﴾ به هره ی (پنیموونی) خوا ﴿مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ﴾ دوا ی نه وه ی که دهستی کهوت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ نه وه بیگومان خوداتوله ی زورسه خته ﴿رُبَّ زَيْنٍ لِّذَيْنِ كَفَرُوا﴾ جوان کراوه بؤ یی پروایان (ناسوباس کهران) ﴿الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ ژبانی دونیا (به جورنک) ﴿وَتَسْحَرُونَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ که گالته ده کهن به پرواداران ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ (به لام پایه ی) نه وانه ی له خوا ترسن ﴿فَوَقَّهْمُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ گه لی به رزتره له وان له رژی دوا پیدا ﴿وَاللَّهُ يَرْزُقُ﴾ وه خودا رزق و رژی ده دات ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ به ههر که سینک که بیه ویت ﴿بِعَدِّ حَسَابٍ﴾ به یی شومار و حساب کردن ﴿كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾ خه لکی به ک کومه ل بوون (به سروشت) ﴿فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ﴾ نه مجا خودا پیغه به رانی نارد ﴿مُبَشِّرِينَ﴾ به مژده دهر ﴿وَمُنذِرِينَ﴾ و ترسینهر ﴿وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ وه کتیبی راستی و دروستی له گه لدا ناردونه خواره وه ﴿لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ﴾ تا بریار بدات و حوکم بکات له ناو خه لکی دا ﴿فِيمَا اختلفوا فيه﴾ له و شتانه ی که جیاواز و دووبه ره ک بوون تیایدا ﴿وَمَا اختلف فيه﴾ وه که س جیاواز و دووبه ره کی نه کرد له کتیبی ناسمانیدا ﴿إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ﴾ مه گهر نه وانه ی که کتیبیان پین درابوو ﴿مِنْ بَعْدِ﴾ دوا ی نه وه ی ﴿مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ﴾ نیشانه و به لگه ی روشنمان بؤ هات ﴿بَقِيَّاتِنَهُمْ﴾ به هوی حساده تی ناو خویانه وه ﴿فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه مجا خوا خوی پنیموونی پروادارانی کرد ﴿لِيَا اختلفوا فيه مِنَ الْحَقِّ بِآيَاتِنَا﴾ بؤ نه و رینگا راسته ی که دووبه ره کیان تیا دا ده کرد ﴿وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ وه خوا کنی ی بویت پنیموونی ده کات ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بؤ ریبازی راست ﴿أَمْرٍ حَسْبُهُ﴾ نایا واتان زانیسوه ﴿أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ﴾ که ده چنه به هه شت ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاكُمْ مَثَلِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ که چی هیشتا نه هاتوته ریتان نه وه ی له ناره حتی تووشی نه وانه بوون که له پیش نیوه دا تپه رین ﴿مَسْتَهْمُوا أَبْأَسَاءَ وَالضَّرَّاءَ﴾ (که له پنی خودا) دوو چاری سه ختی و زهره ر و زبان بوون ﴿وَزَلُّوا﴾ وه زور به توندی ته کان دران و زوربان بو هات ﴿حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ به ره رنگینک که پیغه به ره که و نه وانه ی که پروایان هیتابوو له گه لیدا ده بان ووت ﴿مَنْ نَضَّرَ اللَّهُ﴾ سه ر که و تنی خوا که ی دیت ﴿إِلَّا أَنْ نَضَّرَ اللَّهُ قَرِيبًا﴾ ناگادار بن و دلنیا بن به راستی سه ر که و تنی خوانزیکه ﴿يَسْتَأْذِنُكَ﴾ پرسبارت لی ده کهن ﴿مَا ذَا يُفْقَرُونَ﴾ چی به خشن (له پی ی خودا) ﴿قُلْ مَا أَنْفَقْتُ﴾ بلی: نه وی ده بیه خشن ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾ له مالی پاک و حه لال ﴿فَلْيَلْذُنَّ﴾ با بؤ باوک و دایک ﴿وَالْأَقْرَبِينَ﴾ و خزمانی نزیک ﴿وَالْيَتَامَى﴾ و هتیبوان ﴿وَالْمَسْكِينِ﴾ و هه ژاران ﴿وَأَنْ السَّبِيلِ﴾ و ریبوارانی کهم ده ست ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ﴾ وه هه رچی بکن له چاکه ﴿فَاتَّ اللَّهُ بِهِ عَلَيْهِ﴾ نه وه بیگومان خوا ناگاداره لی ی ﴿

﴿كَيْبَ عَلَيْنَكُمُ الْقِتَالُ﴾ جهنگتان له‌سه‌ر بنویست کرا ﴿وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ﴾ که لاتان ناخوشه ﴿وَعَسَىٰ أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا﴾ وه‌نه گونجی شتیکتان پی ناخوش بی ﴿وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ که چی باش و خیر بیت بوتان ﴿وَعَسَىٰ أَن تُحِبُّوا شَيْئًا﴾ وه‌نه گونجی شتیکتان پی خوش بی ﴿وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ﴾ و خراب بیت بوتان ﴿وَاللَّهُ تَعْلَمُ﴾ وه‌خوا (چاک و خرابی نیوه) نه‌زانیست ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ و نیوه نایزانن ﴿يَسْتَأْذِنُكَ﴾ پرسیارت لی ده‌که‌ن ﴿عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ﴾ ده‌رباره‌ی مانگی حه‌رام ﴿فِتَالٍ فِيهِ﴾ جه‌نگ کردن تیایدا ﴿قُلْ﴾ بلی ﴿فِتَالٍ فِيهِ كَبِيرٌ﴾ جه‌نگ له‌مانگی حه‌رام دا گونا‌هینکی گه‌وره‌یه ﴿وَصَدَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ به‌لام به‌ره‌لستی رنبازی خوا ﴿وَكُفْرًا بِهِ﴾ وه‌بی بروایی پی ﴿وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ وه‌ (ری گری موسولمانان) له‌مزگه‌وتی حه‌رام ﴿وَأَخْرَاجَ أَهْلِهِ مِنْهُ﴾ وده‌ر کردنی خه‌لکی نه‌و مزگه‌وته‌لی ﴿أَكْبَرَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ گه‌وره‌تره‌لای خوا (له‌جه‌نگ کردن له‌مانگی حه‌رامدا) ﴿وَأَلْفَيْتَهُ أَكْبَرَ مِنَ الْقَتْلِ﴾ وه‌هاوه‌ل پیدا کردن بو‌خوداوه‌ول‌دان بو‌به‌شیمان کردنه‌وی موسلمان گه‌وره‌تره‌له‌ (پیاو) کوشتن (له‌ومانگه‌دا) ﴿وَلَا يَزَالُونَ يُقْتَلُونَكُمْ﴾ به‌رده‌وام ده‌ست هه‌لناگرن و جه‌نگتان له‌گه‌لدا ده‌که‌ن ﴿حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ﴾ تا‌به‌شیمانان بکه‌نه‌وه‌له‌دینه‌که‌تان ﴿إِنْ أَسْطَغُوا﴾ نه‌گه‌ر بتوانن ﴿وَمَنْ يَزِدْكُمْ دِينًا﴾ وه‌ه‌ر که‌سینک له‌نیوه‌له‌دینی خو‌ی هه‌ل بگه‌ریتسه‌وه‌ه ﴿قِيَمَتٌ وَهُوَ كَافِرٌ﴾ وه‌به‌بی بروایی بمری ﴿فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ﴾ نا‌ئه‌وانه‌هه‌موو کرده‌وه‌کانیان بو‌ج نه‌بیته‌وه‌ه ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له‌دو‌نیا و دو‌اروژیشدا ﴿وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ وه‌ئه‌وانه‌یارو هاوده‌می ناگرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تییدا ده‌میته‌وه‌به‌تیجگاری ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی بروایان هیتا ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ وه‌ئه‌وانه‌ی کزچیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و تیگوشان له‌ری‌ی خوا‌دا ﴿أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ﴾ نا‌ئه‌وانه‌چاوه‌روانی میهره‌بانی خودان ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ وه‌خوالی خوش بو‌و میهره‌بانه ﴿يَسْتَأْذِنُكَ﴾ نه‌ی مو‌حه‌مه‌د پرسیارت لی ده‌که‌ن ﴿عَنِ الْحَرَمِ وَالْمَيْمِيزِ﴾ ده‌رباره‌ی عه‌ره‌ق و قومار ﴿قُلْ فِيهِمَا إِشْرُكَ كَبِيرٌ﴾ بلی له‌م دو‌انه‌دا گونا‌هی گه‌وره‌هه‌یه ﴿وَمَنْفَعُ النَّاسِ﴾ و چه‌ند قازانجیک هه‌یه بو‌خه‌لکی ﴿وَأَثْمُهُمَا أَكْبَرُ﴾ به‌لام گونا‌هه‌که‌بان گه‌وره‌تره‌ه‌ه‌ن ﴿فَعْبَهُمَا﴾ له‌سوود و قازانجه‌که‌بان ﴿وَيَسْتَأْذِنُكَ﴾ وه‌ پرسیارت لی ده‌که‌ن ﴿مَاذَا يُفْقَرُونَ﴾ چی بیه‌خشن ﴿قُلِ الْعَفْوَ﴾ بلی نه‌وه‌ی لی‌تان زیاده ﴿كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ ناوه‌ها‌خودا به‌لگه‌کان روون ده‌کاته‌وه‌ه بوتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تا‌بیرکه‌نه‌وه‌ه

﴿ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ﴾ له کاری دنیا و دواړو ژنان ﴿ وَتَسْتَلُونَكَ ﴾ و په رسپارت لى ده کهن ﴿ عَنِ الَّتِي تَعْنَى ﴾ له باره ی هه تیوان (که چون بن له گه لیاندا) ﴿ قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ ﴾ بلنى چاکسازى (تیکه لاوی کردن) بۆ نه وان چاکسره ﴿ وَإِنْ تَحَايَظُوهُمْ فَيَحْزَنُوا كُفْرًا ﴾ وه نه گهر تیکه ل بین له گه لیاندا (قهینا کات چونکه) براتانن ﴿ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ ﴾ وه خوا ده زانی کى خرابه کار و کى چاکه کاره (له گه ل هه تیوان) ﴿ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْتَبْتُمْ كُفْرًا ﴾ نه گهر خوا بیویستایه دو چاری رهنج و نار هه تى ده کردن ﴿ إِنْ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴾ به راستى خوا زال و کار دروسته ﴿ وَلَا تَتَّبِعُوا الْمُشْرِكِينَ ﴾ ژنانى هاوبه ش په پيدا کهر ماره مه کهن ﴿ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا ﴾ تابروا ده هینن ﴿ وَلَا تَمَنَّاهُمْ مُؤْمِنَةً ﴾ که نيزه کینکى پروادار ﴿ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ ﴾ با شتره له ژنه (نازادینکى) هاوبه ش په پيدا کهر ﴿ وَلَوْ أَنْجَبْتُمْ كُفْرًا ﴾ با (هاوبه ش په پيدا کهر که) سه رسامیشى کردین (به جوانى یان داراییان) ﴿ وَلَا تَتَّبِعُوا الْمُشْرِكِينَ ﴾ وه ژنانى موسلمان ماره مه کهن له هاوبه ش په پيدا کهران ﴿ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا ﴾ تابروا ده هینن ﴿ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ ﴾ وه کویله به کى پروادار ﴿ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ ﴾ با شتره له (نازادینکى) هاوبه ش په پيدا کهر ﴿ وَلَوْ أَنْجَبْتُمْ كُفْرًا ﴾ با سه رسامیشى کردین (به دارایی یا جوانیان) ﴿ أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ ﴾ نه وانه بانگ (ی خه لک) ده کهن بۆ ناو ناگر ﴿ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ ﴾ به لام خوا (خه لک) بانگ ده کات بۆ به هه شت ﴿ وَالْمَغْفِرَةَ بِإِذْنِهِ ﴾ ولینخوش بوون به فهرمانى خوى ﴿ وَيَسِّرْهُ لَكُمْ وَيَسِّرْهُ لَكُمْ ﴾ وه نیشانه کانى خوى روشن ده کاته وه بۆ خه لکى ﴿ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴾ به لکو بیربکه نه وه ﴿ وَتَسْتَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ ﴾ وه په رسپارت لى ده کهن ده باره ی هه یز ﴿ قُلْ هُوَ أَدَىٰ ﴾ بلنى هه یز نازاره ﴿ فَأَعْتَزَلُوا النِّسَاءَ ﴾ که واته دوور بکه ونه وه له هاوسه ره کانتان ﴿ فِي الْمَحِيضِ ﴾ له کاتى هه یزا ﴿ وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ ﴾ وه نزیکیان له گه لدا مه کهن ﴿ حَتَّىٰ يَظْهَرْنَ ﴾ تا پاک ده بنه وه ﴿ فَإِذَا ظَهَرْنَ ﴾ که خویبان شت (دواى پاک بوونه وه) ﴿ فَأَتُوهُنَّ ﴾ نه مجا بچنه لایان ﴿ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ ﴾ له و شویننه وه که خوا فهرمانى پنداون ﴿ إِنْ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴾ به راستى خوا ته و به کارانى خوش ده ویت ﴿ وَحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴾ و پاکانى خوش ده ویت ﴿ يَسْأَلُكُمْ حَرْبٌ لَّكُمْ ﴾ ژنه کانتان کینلگه ی خوتانن ﴿ فَأَتُوا حَرْبَكُمْ ﴾ جا تۆر بوه شویننه ناو کینلگه که تانه وه (مه به ست چونه لایانه) ﴿ أَنْ يَشْتَرُوا ﴾ به هه رشپوه به ک ده تانه وى (له شوینى تاییه تى خوى که پیشه وه به نه ک دواوه) ﴿ وَقَدِمُوا أَنْفُسَكُمْ ﴾ کرده وه ی باش پیش بخه ن بۆ خوتان ﴿ وَاتَّقُوا اللَّهَ ﴾ له خوا بترسن ﴿ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُّسْلِمُونَ ﴾ وه بزنان و دلنیابن که به خزمه تى ده گه ن ﴿ وَيَسِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴾ وه مژده بده به بر واداران ﴿ وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً ﴾ نه کهن سویند به خوا خواردن بکه ن به به ره لستى ﴿ لَا تَعْنِيكُمْ ﴾ نه و شتانه ی سویند تان له سه رى خوار دووه ﴿ أَنْ تَبْرُوا وَتَسْفُوا ﴾ که چاکى و پاریزکاری ﴿ وَتَصْلِحُوا أَيْتِنَ النَّاسِ ﴾ و رینکخستى نینان خه لکى به ﴿ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴾ وه خوا بیسه ر و زانایه ﴿

﴿لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ﴾ خوا سویندی بی هووده (له‌دهم ده‌ر چوون) تان لی ناگری ﴿وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ﴾ به‌لام سویندیکتان لی ده‌گریث ﴿بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ﴾ به‌دل بتانه‌ویت و مه‌به‌ستان بئت ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ حَلِيمٌ﴾ وه‌خوا لیخوشبوو له‌سه‌ر خویه ﴿لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ﴾ بؤ‌ئه‌وانه هه‌یه سویند ده‌خون له‌گه‌ل ژنه‌کانیان دروست نه‌بن ﴿تَرِيضَ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ﴾ چاوه‌روانی چوار مانگ بکه‌ن ﴿فَإِنْ فَاءُ﴾ ته‌مجا ته‌گه‌ر گه‌رانه‌وه (بؤ‌لای ژنه‌کانیان) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ ته‌وا خوا لیخوشبوو میهره‌بانه ﴿وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ﴾ وه‌ته‌گه‌ر بریاری ته‌لاق دانیان دا ﴿فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ ته‌وا خوا بیسه‌رو زانابه ﴿وَالْمُطَلَّقَاتُ﴾ وه‌ژنه ته‌لاق دراوه‌کان ﴿يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ﴾ دان به‌خویاندا ده‌گرن ﴿ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ﴾ تاماوه‌ی سنی‌حه‌یز ﴿وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ﴾ دروست نی‌یه بؤ‌ئه‌وان ﴿أَنْ يَكْسُنَ﴾ که‌بیشار نه‌وه ﴿مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ﴾ ته‌وه‌ی خواله مندال‌دانیان دا دروستی کردوه (له‌حه‌یز یا‌مندال) ﴿إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَنَّ بِاللَّهِ﴾ ته‌گه‌ر بروایان هه‌یه به‌خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و به‌رؤ‌زی دوابی ﴿وَوَعُودَتُهُنَّ أَحَقُّ﴾ وه‌میرده‌کانیان شایسته‌ن ﴿بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ﴾ به‌گیرانه‌وبان له‌عیده‌دا ﴿إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا﴾ ته‌گه‌ر بیان‌ه‌وی به‌باشی بژین ﴿وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلِيَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ﴾ وه‌بؤ‌ژنان هه‌یه به‌سه‌ر میردیان‌ه‌وه وه‌کو ته‌وه‌ی که‌بؤ‌پیاوان هه‌یه به‌سه‌ر ژنان‌ه‌وه به‌بی‌ی باوونه‌ریتی (به‌سه‌ند) ﴿وَالرِّجَالُ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ﴾ وه‌پیاوان پله‌یه‌کیان هه‌یه به‌سه‌ر ژنانیان‌ه‌وه ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه‌خوا زال و کار دروسته ﴿الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ﴾ ته‌لاق (نیک که‌بردنه‌وه‌ی له‌دواوه‌بی) دوو جاره ﴿فَإِمْسَاكُ بِمَعْرُوفٍ﴾ دوا نه‌وه‌را گرتنه به‌خوشی ﴿أَوْ تَفْرِيقٌ بِإِحْسَانٍ﴾ یان به‌ره‌لاکردن و ته‌لاق‌دانی‌ته‌ی به‌باشی ﴿وَلَا يَحِلُّ لَكَ﴾ وه‌دروست نی‌یه بؤ‌ئیه ﴿أَنْ تَأْخُذُوا﴾ که‌لی‌بسه‌ننه‌وه ﴿بِمَاءٍ أَنْتُمْ مُؤْتَاهُونَ شَيْئًا﴾ هه‌چنیک له‌وشتانه‌ی که‌داوتاننی ﴿إِلَّا أَنْ يَخَافَا﴾ مه‌گه‌ر هه‌ردوولا بترسن (له‌وه‌ی) ﴿الْأَلْفِ يَمَاحُدُونَ اللَّهَ﴾ که‌سنووری خوا پانه‌گرن ﴿فَإِنْ خِفْتُمْ﴾ جا ته‌گه‌ر ترسان ﴿الْأَلْفِ يَمَاحُدُونَ اللَّهَ﴾ له‌وه‌ی سنووری خوا پانه‌گرن ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا﴾ نه‌و پیاوو نافرته‌که‌گوناهیان ناگات ﴿فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ﴾ به‌وه‌که‌ژنه‌که‌له‌بریتی خوی‌بیدات به‌پیاوه‌که‌ی ﴿بِتِلْكَ حُدُودِ اللَّهِ﴾ ته‌مانه (ی‌باسکران) سنووری خوان ﴿فَلَا تَعْتَدُوهَا﴾ لیبان ده‌رمه‌چن و ده‌ستدریژی نه‌که‌نه‌سه‌ریان ﴿وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ﴾ وه‌هه‌ر که‌سینک له‌سنووری خوا ده‌ر بچیت ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ نا‌ئه‌وانه‌سته‌مکارن ﴿فَإِنْ طَلَّقَهَا﴾ ته‌مجا ته‌گه‌ر ته‌لاقی (سینه‌می) دا ﴿فَلَا يَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ﴾ ئیتر ته‌و ژنه‌بؤ‌ئه‌و پیاوه‌دروست نی‌یه ﴿حَتَّىٰ تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ﴾ هه‌تا شوونه‌کات به‌میردیک‌تری (به‌ئینجگاری) ﴿فَإِنْ طَلَّقَهَا﴾ ته‌مجا ته‌گه‌ر (میردی دووهم) ته‌لاقی دا (یا‌مرد) ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا﴾ ئیتر گوناه‌نی‌یه له‌سه‌ر ژن و میرده (کونه) که‌﴿أَنْ يَتَرَاجَعَا﴾ که‌بگه‌ریننه‌وه لای‌یه‌کتر (به‌ماره‌کردنیک‌ی تازه) ﴿إِنْ طَلَّقَا﴾ ته‌گه‌ر بزائن ﴿أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ﴾ که‌له‌سنووری خوا ده‌ر ناچن ﴿وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ﴾ ته‌مانه سنووری خوان ﴿بِئْسَ مَا الْقَوْمُ يَعْلَمُونَ﴾ روونیان ده‌کاته‌وه بؤ‌گه‌لینک که‌تی‌بگه‌ن ﴿

﴿وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ﴾ کاتیک ژنانی هاوسه‌رتان ته‌لاق دا و ﴿فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ﴾ گه‌یشتن به‌ناخرو و توخری عیده‌یان ﴿فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ﴾ رایان بگر نه‌وه به‌خوشی ﴿أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ﴾ یان به‌ره‌لایان بکه‌ن و ته‌لاقیان بده‌ن به‌باشی ﴿وَلَا تَمْسِكُوهُنَّ ضَرَارًا﴾ رایان مه‌گر نه‌وه به‌نیس و نازاره‌وه ﴿لِيَعْتَدُوا﴾ بۆئه‌وه‌ی سته‌میان لی بکه‌ن ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ هه‌ر که‌سینک کاری و ابکات ﴿فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ﴾ نه‌وه‌سته‌می له‌خوی کردوه ﴿وَلَا تَسْخِذُوا عَآئِيتِ اللَّهِ هُرُوءًا﴾ وه‌گالته به‌فهرمووده‌کانی خوا مه‌که‌ن ﴿وَإِذْ كُرُوا نَعَمَتِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ و بیربکه‌نه‌وه له‌چاکه‌ی خواله‌گه‌لئاندا ﴿وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ﴾ و نه‌وه‌ی که‌به‌سه‌ریدا پرشتوون ﴿مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُم بِهَا﴾ له‌فورشان و فهرمووده‌ی به‌جی به‌وه‌ ناموزگاریتان ده‌کات ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه‌له‌خوا بترسن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه‌بزانن که‌خوا ﴿بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ به‌هه‌مووشت زانابه ﴿وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ﴾ کاتیک ژنتان ته‌لاقدا ﴿فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ﴾ عیده‌یان ته‌واو بسوو ﴿فَلَا تَعْضَلُوهُنَّ﴾ نیتر قه‌ده‌غه‌یان (به‌رگریبان) مه‌که‌ن ﴿أَنْ يَكُنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ﴾ که‌شوو بکه‌ن به‌خه‌لکاتینکی تر که‌ده‌بن به‌میردیان ﴿إِذَا تَرَ صَوَابَ بَيْنَهُمْ﴾ نه‌گه‌ر رینک که‌وتن له‌ناو خو‌یاندا ﴿بِالْمَعْرُوفِ﴾ به‌باشی ﴿ذَلِكَ يُوعِظُ بِهِ﴾ نه‌مه‌په‌ند و ناموزگاری تیدابه ﴿مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ بۆئه‌وه که‌سه‌ی که‌پر وای به‌خواو به‌روژی دوابی بیت له‌نیوه ﴿ذَلِكَ أَزْكَى لَكُمْ وَأَظْهَرُ﴾ نه‌مه‌په‌ند و هر گرتنه‌تان باشتره و پاکتره ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ چونکه‌خوا ده‌زانسی و نیسوه‌نایزانن ﴿وَالْوَالِدَاتُ﴾ دایکان ﴿يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ﴾ شیر بده‌ن به‌منداله‌کانیان ﴿حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ﴾ دوو سالی ته‌واو ﴿لِمَنْ أَرَادَ﴾ (نه‌مه) بۆ که‌سینکه که‌بیه‌ویت ﴿أَنْ يُنْفِقَ الرِّضَاعَةَ﴾ شیری ته‌واو بدات ﴿وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ﴾ له‌سه‌ر باو که‌که‌یه ﴿رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ﴾ روزی و کالای دایکه‌کان ﴿بِالْمَعْرُوفِ﴾ به‌باشی ﴿لَا تُكَلِّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا﴾ هیچ که‌سینک له‌توانای خوی زیاتر داوای لی ناکریت ﴿لَا تُضَارُّ وَالِدَهُ بِوَالِدِيهَا﴾ با زیان نه‌گه‌یه‌ندری به‌هیچ دایکینک به‌هوی منداله‌که‌یه‌وه ﴿وَلَا مَوْلُودُهُ بِوَالِدِيهِ﴾ وه‌به‌هیچ باو کینک به‌هوی منداله‌که‌یه‌وه ﴿وَعَلَى الْوَارِثِ مِنْ ذَلِكَ﴾ وه‌(نه‌گه‌ر باو که‌که‌مرد) له‌سه‌ر میرانگه‌ وه‌کو نه‌وه‌ی (پنیشوونه‌فه‌قه‌ی دایکی منداله‌ که‌ بدات) ﴿فَإِنْ أَرَادَ إِفْصَالًا﴾ نه‌مجا نه‌گه‌ر ویستیان (منداله‌ که‌ له‌شیر بیرنه‌وه) (له‌پنیش دوو ساله‌که‌دا) ﴿عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ﴾ به‌ره‌زامه‌ندی و پراویزی هه‌ردوولایه‌کیان ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا﴾ نه‌وه‌گوناهیان ناگات ﴿وَإِنْ أَرَدْتُمْ﴾ وه‌نه‌گه‌ر (نیسوه‌ی پیاوان) ویستان ﴿أَنْ تَشْتَرِ صُغُورًا أَوْلَادَكُمْ﴾ دایه‌ن بگرن بۆ منداله‌کانتان ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ نه‌وه‌گوناهتان ناگات ﴿إِذَا سَلَّمْتُمْ﴾ نه‌گه‌ر بیان ده‌نی ﴿مَعَهُ أَنتُمْ بِالْمَعْرُوفِ﴾ نه‌وی بۆتان داناوون به‌خوشی ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاتَّقُوا﴾ وه‌له‌خوا بترسن و بزانن ﴿أَنَّ اللَّهَ يَمَآئِعَمَلُونَ بِبَصِيرٍ﴾ به‌پراستی خوا بینایه‌به‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ﴿

﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ مَنكُمُ﴾ نهو پیاوانه‌ی که‌ده‌م‌رن له‌ئیتوه ﴿وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا﴾ و‌هاوسه‌ران جی‌ده‌هینلن
 ﴿يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ﴾ هاوسه‌ره‌کانیان ده‌بیت چاوه‌روانی بکه‌ن ﴿أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا﴾ چوار مانگ و
 ده‌شه‌و ﴿فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ﴾ نه‌مجا که‌عیده‌یان ته‌واو بوو ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَیْكُمْ﴾ نیتر گوناختان له‌سه‌ر
 نی‌یه (نه‌ی که‌س و‌کاری ژن) ﴿فَمَا فَعَلْنَ فِي أَنفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ﴾ له‌وه‌ی که‌ (نه‌و ژنانه) ده‌یکه‌ن
 له‌خویاندا به‌پی‌ی باوی ناو کومه‌ل ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه‌خو‌انا‌گاداره به‌وه‌ی که‌ ده‌یکه‌ن ﴿
 وَلَا جُنَاحَ عَلَیْكُمْ﴾ وه‌گوناختان ناگات ﴿فِيمَا عَرَضْتُمْ بِهِ مِنَ خِطْبَةِ النِّسَاءِ﴾ له‌خو‌ازیبینی ژنانی (میرد
 مردوو) به‌نا‌راسته‌و‌خو‌پینان بلین ﴿أَوْ أَكْتَفَرْتُمْ فِي أَنفُسِكُمْ﴾ یا له‌دلی خو‌تاندا (بریار بدن) ده‌یانخوازن
 ﴿عَلِمَ اللَّهُ أَنكُمُ﴾ خو‌ای گه‌وره‌زانیویه‌تی که‌ بیگومان نیوه ﴿سَتَذَكُرُونَهُنَّ﴾ له‌مه‌و‌دوا ناویان ده‌به‌ن
 ﴿وَالَّذِينَ لَا تُؤَاعِدُوهُنَّ سِرًّا﴾ به‌لام به‌نه‌یتی به‌لینیان پی‌مه‌ده‌ن ﴿إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَّعْرُوفًا﴾ مه‌گه‌ر قسه‌یه‌ک
 که‌باش بیت ﴿وَلَا تَعْرِمُوا عَقْدَةَ النِّكَاحِ﴾ وه‌بریری ماره‌کردنیا‌ن مه‌ده‌ن ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ﴾ تا
 عیده‌که‌بان ته‌واو ده‌بیت ﴿وَاتَّعَلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ وه‌بزانن بیگومان خوا ده‌زانیت ﴿مَا فِي أَنفُسِكُمْ﴾
 به‌وه‌ی که‌ له‌دل‌تاندا‌یه ﴿فَأَخَذُوا﴾ که‌واته‌خو‌تان بیارینن ﴿وَاتَّعَلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ وه‌بزانن دل‌نیا‌بن که‌خوا
 ﴿عَفْوٌ حَلِیْمٌ﴾ لی‌خوشبوی له‌سه‌ر خو‌یه ﴿لَا جُنَاحَ عَلَیْكُمْ﴾ گوناختان له‌سه‌ر نی‌یه ﴿إِنْ طَلَّقْتُمُ
 النِّسَاءَ﴾ نه‌گه‌ر ژنانیک ته‌لاق بدن ﴿مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ﴾ که‌هیشتا نه‌چو‌وبنه لایان ﴿أَوْ تَقْرِضُوا لَهُنَّ قَرِیْضَةً﴾
 یا ماره‌بیتان بو‌دانه‌نا‌بن ﴿وَمَتَّعُوهُنَّ﴾ وه‌به‌هره‌مه‌ندیان بکه‌ن (شتیکیان له‌مالی خو‌تان بدن) ﴿عَلَى
 الْمَوْسِعِ قَدْرُهُ﴾ ده‌وله‌مه‌ند به‌پی‌ی خو‌ی ﴿وَعَلَى الْمَقْتَرِ قَدْرُهُ﴾ وه‌ه‌د‌زار به‌پی‌ی خو‌ی ﴿مَتَّعًا بِالْمَعْرُوفِ﴾
 به‌هره‌و‌یارمه‌تی دانیک که‌باو و‌نه‌ریت بیت. ﴿حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ﴾ نه‌وه‌پنیو‌سته له‌سه‌ر چاکه‌کاران ﴿
 وَإِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ﴾ وه‌نه‌گه‌ر ژنانان ته‌لاق دا ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ﴾ پینش نه‌وه‌ی بچه‌نه‌لایان ﴿وَقَدْ فَرَضْتُمْ
 لَهُنَّ قَرِیْضَةً﴾ وه‌ماره‌یسی تان بو‌دانا‌بوون ﴿فَبَصِّفْ مَا قَرَضْتُمْ﴾ نه‌وه‌نیوه‌ی ماره‌یسی به‌که‌بان ده‌که‌وی
 ﴿إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ﴾ مه‌گه‌ر نه‌وان (لی‌تان) خوش‌بن ﴿أَوْ يَعْفُوا الَّذِي﴾ یان نه‌وه‌که‌سه‌له (میرد) ی‌خوش
 بیت ﴿بِكُدْوَةٍ عُقْدَةِ النِّكَاحِ﴾ که‌ماره‌برینه‌که‌ی به‌ده‌سته ﴿وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبَ لِلتَّقْوَىٰ﴾ وه‌لی‌خوشبو‌نتان
 له‌پارینز کاریه‌وه‌نزیک‌تره ﴿وَلَا تَنسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمُ﴾ وه‌نه‌وه‌چاکه‌یه‌ی که‌له‌نیوان‌تاندا بو‌وه له‌بیرتان
 نه‌چیته‌وه ﴿إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ بیگومان خوا بینایه به‌وه‌ی که‌وا ده‌یکه‌ن ﴿

﴿حَفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ﴾ ناگاداری له نویژه کانتان بکه‌ن و بیانپاریزن ﴿وَالصَّلَاةِ الَّتِي كُنْتُمْ عَلَيْهَا﴾ وه (به‌تایبه‌تی) نویژی ناوه‌پراست (که نویژی عه‌سره) ﴿وَقَوْمًا بِاللَّهِ قَلِيلِينَ﴾ وه له نویژدا بوه‌ستن بق خوا به‌گه‌ردن که‌چی و (بی‌قسه‌کردن) ﴿فَإِنْ خِفْتُمْ﴾ نه‌مجان‌ه‌گه‌ر ترسان ﴿فَرِحَالًا أَوْ كِبَانًا﴾ (نویژ بکه‌ن) به‌پیاده‌یان به‌سواری ﴿فَإِذَا أَمِنْتُمْ﴾ که‌ترستان نه‌ما ﴿فَاذْكُرُوا اللَّهَ﴾ نه‌وسا یادی خوا بکه‌ن ﴿كَمَا عَلَّمَكُم﴾ به‌پوره‌نگه‌ی که‌فیری کردوون ﴿مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾ نه‌وه‌ی جاران نه‌تانده‌زانی ﴿وَالَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنكُم﴾ نه‌و پیاوانه‌ی ده‌سردن له‌تیه‌وه ﴿وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا﴾ پاش خویان ژنه‌کانیان به‌جی ده‌هیلن ﴿وَصِيَّةً لِّأَزْوَاجِهِمْ﴾ (خوا‌فرمانی کردووه) به‌وه‌سیه‌ت کردن بؤژنه‌کانیان ﴿مَّتَّعًا إِلَى الْحَوْلِ﴾ تاسالیک به‌خیو بکرین ﴿غَيْرِ إِخْرَاجٍ﴾ بی‌نه‌وه‌ی ده‌ربکرین (له‌مالی میردیان) ﴿فَإِنْ خَرَجْتَ﴾ نه‌مجان‌ه‌گه‌ر خویان چوونه‌ده‌روهه ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ نیر هیج گوناختان له‌سدرنی به‌(نه‌ی که‌س و کاری میرد) ﴿فِي مَا فَعَلْتُمْ فِي أَنفُسِكُمْ﴾ له‌وه‌ی که‌نه‌و ژنانه‌ده‌یکه‌ن ده‌باره‌ی خویان ﴿مِّن بَيْن مَعْرُوفٍ﴾ به‌باشی ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه‌خوا‌زال و بالاده‌ست و کار دروسته ﴿وَاللَّهُ مَطْلَقَتِ مَتَّعٍ﴾ بؤ‌ته‌لاق در او ان‌ه‌یه (به‌سهر میرده‌کانیانه‌وه) به‌هره‌مه‌ند بکرین (به‌بریک‌پاره) ﴿بِالْمَعْرُوفِ﴾ به‌باشی ﴿حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ﴾ (نه‌وه) پتویسته له‌سهر پاریزکاران ﴿كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ ناوا خوا‌نایه‌تانی خویان بؤ‌روون ده‌کاته‌وه ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ تاتی بگه‌ن و ژیرین ﴿الَّذِي تَرَى إِلَى الدِّينِ﴾ نایا ووردنه‌بویته‌وه له‌وانه‌ی ﴿خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ﴾ که‌له ولاتی خویان ده‌رچوون ﴿وَهُمْ أَلُوفٌ﴾ له‌کاتیکدا که‌نه‌وان هه‌زاران (که‌س) بوون ﴿حَدَّرَ الْمَوْتَ﴾ له‌ترسی مردن ﴿فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا﴾ نه‌مجا خوا‌پنی و تن بمرن ﴿ثُمَّ أَخْبَهُمْ﴾ له‌پاشان زیندووی کردنه‌وه ﴿إِنَّا اللَّهُ لَذُو فَضْلٍ﴾ به‌پراستی خوا‌خواه‌نی چاکه‌یه ﴿عَلَى النَّاسِ﴾ به‌سهر خه‌لکه‌وه ﴿وَلَا كِنٌّ أَكْثَرُ النَّاسِ﴾ به‌لام زوربه‌ی خه‌لک ﴿لَا يَشْكُرُونَ﴾ سوپاسی خوا‌ناکه‌ن ﴿وَقَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ جه‌نگ بکه‌ن له‌پنی‌ی خوا‌دا ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وه بزاسن ﴿أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ به‌پراستی خوا‌بیسهری زانایه ﴿مَنْ ذَا الَّذِي يُقرِضُ اللَّهَ﴾ کنی به‌نه‌و که‌سه‌ی قهرزبدات به‌خوا ﴿قرضًا حسنًا﴾ به‌قهرزکی باش ﴿فِيضْعَفَهُ أَلْفًا﴾ نه‌مجا خوا‌بؤی زیادده‌کات ﴿أَضْعَافًا كَثِيرَةً﴾ به‌زیاد کردنیکی زور ﴿وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصِطُ﴾ وه‌خوا (پروزی خوی) نه‌گریته‌وه وه‌فراوانی ده‌کات ﴿وَاللَّهُ يَرْجِعُ مَوْتَ﴾ وه‌هر بؤ‌لای نه‌ویش ده‌گه‌ریته‌وه ﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نایا وورد نه بوویته وه له به سهرهاتی دهسته و کۆمه‌لیک له کار به دهست و ناوداران
 ﴿مِن بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ به‌نی ئیسرائیل (نه وه کانی به عقوب) ﴿مِن بَعْدِ مُوسَى﴾ له‌دوای موسا
 ﴿إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّنَا﴾ که به پیغه مبه‌رنکی خویان ووت ﴿أَتَعْتَلْنَا مَالَكَا﴾ پاشایه کمان بو بنیره
 ﴿تُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ تا جه‌نگ بکه‌ین له‌ری‌ی خوادا ﴿قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ﴾ ووتی نایا نزیک نیه ئیوه
 ﴿إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ﴾ نه‌گه‌ر جه‌نگتان له‌سه‌ر فه‌رز و پنیوست بکری ﴿أَلَا تَقْتُلُوا﴾ جه‌نگ
 نه‌که‌ن ﴿قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ﴾ (له وه لامدا) ووتیان چ سو‌دیکمان پی‌ ده‌گات نه‌گه‌ر جه‌نگ
 نه‌که‌ین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له‌ری‌ی خوادا ﴿وَقَدْ أَخْرِجْنَا﴾ له‌کاتیکدا که ده‌ر کراوین ﴿مِنْ دِيَارِنَا
 وَأَنْتَابِنَا﴾ له وولاتمان و مال و مندا‌لماندا ﴿فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ﴾ که چی کاتیک جه‌نگیان
 له‌سه‌ر پنیوست کرا ﴿تَوَلَّوْا﴾ پشتیان هه‌ل‌کرد ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ﴾ که میکیان نه‌بیت ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ
 بِالظَّالِمِينَ﴾ خوایش نا‌گاداره به‌سه‌ر سته‌مکاراندا ﴿وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ﴾ وه پیغه مبه‌ره که‌یان
 پنی ووتن ﴿إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا﴾ بنگومان خوا طالوتی بو ناردن به پادشا
 ﴿قَالُوا إِنَّا يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ﴾ ووتیان نه و چون نه‌بی به پادشا ﴿عَلَيْنَا﴾ به‌سه‌ر ئیمه وه ﴿وَنَحْنُ أَحَقُّ
 بِالْمُلْكِ مِنْهُ﴾ که ئیمه له و شایسته‌ترین به پادشایی ﴿وَلَمْ يُؤْتِ سَعَةَ مِنَ الْمَالِ﴾ وه دارایی زوری
 نه‌دراوه‌تی ﴿قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ﴾ فه‌رمووی: به‌راستی خواهی‌ه‌ل‌ب‌زار دووه به‌سه‌ر
 ئیوه‌دا ﴿وَرِزْقَهُ بِنِطْرَةٍ﴾ وه به‌شی زیاتری داوته‌تی له فراوانی ﴿فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ﴾ له‌زاین و توانایی
 جه‌سته ﴿وَاللَّهُ يُؤْتِي مَلِكَهُ﴾ وه خوا مولک و پاشایی خوی ده‌دات ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ به‌هه‌ر که‌س
 خوی بیه‌وی ﴿وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ وه خوا (به‌هه‌ره) فراوان و زانایه. ﴿وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ﴾ وه
 پیغه مبه‌ره که‌یان پنی ووتن ﴿إِنَّ آيَةَ مَلِكِهِ﴾ نیشانه‌ی پادشای به‌که‌ی نه‌وه‌به ﴿أَنْ يَأْتِيَكُمُ
 الْتَابُوتُ﴾ که سندوق و داره‌مه‌یته که‌تان بو دیته وه ﴿فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ که مایه‌ی نارامیتانه
 له‌په‌روه‌دگار تانه وه ﴿وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ﴾ له‌گه‌ل هه‌ندیک له‌که‌له‌پوری ﴿عَالِ مُوسَىٰ وَعَالِ هَارُونَ﴾
 خانه‌دانی موسا و هارون ﴿تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ﴾ فریشته هه‌لبه‌ه‌گرن ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً لِّكُمُ﴾
 بنگومان له‌مه‌دا نیشانه و به‌لگه هه‌به بو ئیوه ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ نه‌گه‌ر ئیوه بر وادار بن ﴿﴾

﴿فَلَمَّا قَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ﴾ نه‌مجا کاتینک که طالووت به‌خوی و له‌شکره که یه‌وه (له‌شار) ده‌رچوون ﴿قَالَ اِنَّ اللهَ مُبْتَلِيكُمْ﴾ پی‌ی ووتن بی‌گومان خوا‌ تاقتیان ده‌کاته‌وه ﴿بِمَهْرٍ﴾ به‌چه‌مینک (پروبارینک) ﴿فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ﴾ نه‌مجا هدر که سینک لینی خوارده‌وه ﴿فَلَيْسَ مِنِّي﴾ نه‌وه (له‌شکری) من نی‌ی به‌ ﴿وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي﴾ وه‌ه‌هر که سینک لینی نه‌چه‌شت نه‌وه له‌منه ﴿إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً﴾ مه‌گه‌ر که سینک پر‌مشتینکی لینی بگری ﴿بِیَدِهِ﴾ به‌ده‌ستی خوی (و بی‌خواته‌وه) ﴿فَشَرِبُوا مِنْهُ﴾ جا‌ه‌موو تیریان لینی خوارده‌وه ﴿إِلَّا قَلِيلاً مِّنْهُمْ﴾ که‌مینکیان نه‌بیت ﴿فَلَمَّا جَاوَزَهُ﴾ کاتینک طالووت لینی په‌ریبه‌وه ﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ﴾ نه‌وانه‌ش پر‌وایان هیتابوو له‌گه‌لیدا (بنی‌نه‌وانه‌ی که تیریان لینی خوارده‌وه) ﴿قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ﴾ ووتیان: نه‌مرؤ‌نیمه‌ده‌ره‌قه‌تی جالووت و له‌شکره که‌ی نایه‌ین ﴿قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ﴾ ووتیان: نه‌وانه‌ی که بینان و ابوو ﴿أَنَّهُمْ مُّكْفَرُوا۟ لَٰلِهٖ﴾ به‌خزمت خوا‌ده‌گه‌ن (له‌رؤزی دوابی‌دا) ﴿كَرِهْنَ فِتَّةً قَلِيلاً عَلَيَّتْ﴾ زور ده‌سته‌ی که‌م زال بووه به‌سه‌ر ﴿فِتَّةً كَثِيرَةً﴾ ده‌سته‌ی زوردا ﴿بِإِذْنِ اللّٰهِ﴾ به‌فه‌رمانی خوا‌ ﴿وَاللّٰهُ مَعَ الصّٰدِقِيْنَ﴾ وه‌خوا له‌گه‌ن خور‌ا‌گرانه ﴿وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ﴾ کاتینک که‌رؤوبه‌رؤوی جالووت و له‌شکره که‌ی وه‌ستان ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿رَبِّنَا اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا﴾ خوابه‌خور‌ا‌گری پر‌نزه به‌سه‌رماندا ﴿وَتَشِيتْ اَقْدَامَنَا﴾ وه‌بینان جینگیر بکه ﴿وَأَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوِيْمِ﴾ وه‌زالمان بکه به‌سه‌ر گه‌لی ﴿الْكَافِرِيْنَ﴾ بنی‌پر‌وایاندا ﴿فَهَزَمُوْهُم بِاِذْنِ اللّٰهِ﴾ نه‌وسا به‌فه‌رمانی خوا‌شکاندنیان ﴿وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ﴾ وه‌داوود (که‌یه‌کینک بوو له‌سه‌ریازانی طالوت) جالووتی کوشت ﴿وَوَءَاثَهُ اللّٰهُ الْمَلِكِ وَالْحِكْمَةِ﴾ وه‌خوا پاشایه‌تی و پی‌غه‌مبه‌ریتی دایه ﴿وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ﴾ وه‌نه‌وه‌ی ویستی فیری‌کرد ﴿وَوَلّٰٓءَ اللّٰهِ النَّاسَ﴾ نه‌گه‌ر خوا‌خه‌لکی له‌ناو نه‌بر‌دایه ﴿بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ﴾ هه‌ندیکیان به‌هه‌ندیکی تریان ﴿لَفَسَدَتِ الْاَرْضُ﴾ هه‌موو سه‌ر زه‌وی پر‌ده‌بوو له‌خرابه و تاوان ﴿وَلَا يَكِنَّ اللّٰهُ ذُو فَضْلٍ﴾ به‌لام خوا‌خواه‌نی به‌خششه ﴿عَلَى الْعٰلَمِيْنَ﴾ به‌سه‌ر هه‌موو جیهانیانه‌وه ﴿تِلْكَ ءَايٰتُ اللّٰهِ﴾ نه‌م (به‌سه‌رهاتانه) نیشانه‌کانی خوان ﴿تَتْلُوْهَا عَلَیْكَ﴾ ده‌بان خو‌نینه‌وه به‌سه‌رتدا ﴿بِالْحَقِّ﴾ به‌راستی ﴿وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِيْنَ﴾ وه‌بی‌گومان تو له‌پی‌غه‌مبه‌رانیت ﴿۱۲۲﴾

﴿تِلْكَ الْأَرْسُلُ قَضَلْنَا﴾ نهو پیغه مبه رانهی (که باسکران) ریزمان داوه ﴿بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ هندیکیان به مسهر هندیکیاندا ﴿مَنْهُمْ مَن كَفَرَ بِاللَّهِ﴾ لهو پیغه مبه رانه هی وایان بووه که خوا قسهی له گه ان کردووه (وهك موسى عليه السلام) ﴿وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ﴾ وه هندیکیانی بهرز کردووه وه چند پله بهك ﴿وَأَتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيْتَ﴾ وه دامان به عیسای کوری مهربم چند بهلگه و (موعجیزه به کی) ناشکرا ﴿وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ﴾ وه پشتگیریمان کرد به فرشتهی سرووش (که جبریله) ﴿وَلَوْشَاءَ اللَّهُ﴾ نه گهر خوا بیویستایه ﴿مَا أَفْتَنَّا الَّذِينَ مِن بَعْدِهِمْ﴾ نهو گه لانهی که له دواى پیغه مبه ره کانیاں ده هاتن له گه ان به کدا نه نه جه نگیں ﴿مِن بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ﴾ دواى نهو نیشانه پژوهشانهی که بزیمان هاتبوو ﴿وَالَّذِينَ اخْتَلَفُوا﴾ به لام دوو به ره کسی یان تیکه وت ﴿فَمِنْهُمْ مَن آمَنَ﴾ نه مجا هی وایان بوو بر وای هینا ﴿وَمِنْهُمْ مَن كَفَرَ﴾ وه هی وایان بوو بی بر وایوو ﴿وَلَوْشَاءَ اللَّهُ﴾ نه گهر خوا بیویستایه ﴿مَا أَفْتَنَّا﴾ به کتریان نه ده کوشت و شه پریان نه ده کرد ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ﴾ به لام نه وهی خوا بیه ویت ده بکات ﴿يَتَّبِعُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نهی نهو که سانهی بر وایان هینا وه ﴿أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ﴾ به خشن لهو پژوهی که پیمان داوون ﴿مَنْ قَبْلَ أَنْ تَأْتِيَنَّهُ يَوْمَ﴾ پیش نه وهی که پژوهی بی ﴿لَا يَتَّبِعُ فِيهِ﴾ که نه کپین و فروشتی تیدایه ﴿وَلَا خَلَّةَ﴾ و نه دوستایه تی و ناشنایه تی تیدایه ﴿وَلَا شَفَعَةَ﴾ وه نه تکای تیدایه (تا رزگار تان کات له سزا) ﴿وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ وه هدر بی بر وایان سسته مکاران ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوانه و خوابه به که هیچ بهر ستر او نیکی به هق و راست نه بیجگه لهو ﴿الْحَيُّ﴾ هه همیشه زیندووی ﴿الْقَيُّومُ﴾ ته دبیر که و راگر (ی بوونه وه) ﴿لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ﴾ نه وه نه وز نه یگری و نه خه و ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ ههر هی نه وه ههر چی له ناسمانه کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه هر چی له زهوی دایه ﴿مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ﴾ کئی به نهو که سهی لهو پژوهدا بتوانی تکای له لا بکات ﴿إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾ مه گهر به ری پیدانی خوی نه بیت یعلم ﴿ناگاداره ﴿مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ﴾ به نه وهی له بهر ده می (ناده می) به وه به (له دنیا له بهر ده سستیاندا به) ﴿وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ وه نه وهی له دوا وه به تی (له پژوهی دوا بی بویان ناماده کراوه) ﴿وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ﴾ وه که س ناگای نی به له هیچ شتیک ﴿مِنْ عِلْمِهِ﴾ له زانین و زانباری نهو (خوا) به ﴿إِلَّا بِمَا شَاءَ﴾ مه گهر به وهی که خوی به وهی ﴿وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کورسی به که هی خودا هه موو ناسمانه کان و زهوی گرتونه وه ﴿وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا﴾ وه پاریزگاری کردنی ناسمانه کان و زهوی بو خوا ناسانه و (گران نیبه) ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ وه هدر نه وه بلند پلهی پایه گه وه ره ﴿لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ﴾ به هیچ جور نك زور لی کردن له دیندانی به (بو هاتنه ناو نیسلام) ﴿قَدَّ بَيْنَ﴾ چونکه به راستی له بهك جیابوه ته وه ﴿الرُّشْدَ﴾ رینموونی و شاره زایی ﴿مِنْ النَّاسِ﴾ له گو مریای و سهر لی شینوای (نه م نایه ته تاییه ته به نه وانهی نایینی ناسمانی یان هه به) ﴿فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ﴾ نه مجا ههر که س له ری ی بی بر وای بیگه ریته وه (بی باوه بی به ههر بهر ستر او نك جگه له خوا) ﴿وَيُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ وه بر وای بهیسی به خوا ﴿فَقَدْ اسْتَمْسَكَ﴾ نه وه بینگومان به توندی دهستی گرتووه ﴿بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى﴾ به دهسته گیره به کی قایمی به هیزی وا (که نیسلام، یان نیمانه که به تی) ﴿لَا انْفِصَامَ لَهَا﴾ که پچران و به ربونی بونی به ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه خوا بیسه ری زانایه ﴿

﴿اللَّهُ وَلِيُّ﴾ خوا دوست و پشتیبانی ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه یه که بر وادارن ﴿يُخْرِجُهُمْ﴾ ده ریان ده هینیت ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ﴾ له تاریکستانی بن بر وایی ﴿إِلَى النُّورِ﴾ بنو پروناکی باوهر و رینموونی ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانه ی که بن پروان ﴿أُولَئِكَ أَهْمُ الظُّلُمَاتِ﴾ شه یتان دوستیانه ﴿يُخْرِجُونَهُمْ﴾ ده ریان ده هینتی ﴿مِنَ النُّورِ﴾ له پروناکی (بیر و باوهر) هوه ﴿إِلَى الظُّلُمَاتِ﴾ بنو تاریکستانی (گومرایی) ﴿أُولَئِكَ﴾ نه وانه ﴿أَصْحَابُ النَّارِ﴾ هاو رینی دوزه خن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تیایانه میتنه وه هه تاهه تابه ﴿الْقَرَىٰ إِلَىٰ آلِ لَيْلَىٰ﴾ نایا ناو رینک ناده یته وه به لای نه و (نهر وود) هی ﴿حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ﴾ که ده مه قالی کرد له گه ن نیر اهییم (پیغه مبردا علیه السلام) ﴿فِي رَبْوَةٍ﴾ ده ر حق به په روه رد گاری ﴿أَنَّ اتَّخَذَ اللَّهُ الْمَلَائِكَةَ﴾ له بهر نه وه ی خوا پادشایی دابوویه ﴿إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ﴾ کاتی که نیر اهییم (له وه لای نه مروود دا) ووتی: ﴿رَبِّیَ الَّذِی﴾ په روه رد گاری من نه و زاته یه ﴿یُحِیْهِ﴾ زیان نه داو ﴿وَمُیِّتِی﴾ زیان ده سستی (وده مرینیت) ﴿قَالَ﴾ (نهر وود) ووتی: ﴿أَنَا أَخِی﴾ منیش زیان نه دم ﴿وَأُمِّتِ﴾ وه زیان ده سستیم وده شم رینم (دوو زیندانی کراوی هینا به کینکیانی نازاد کرد و نه وی دیکه یانی گوشت) ﴿قَالَ إِبْرَاهِيمُ﴾ نیر اهییم ووتی: ﴿فَإِنَّ اللَّهَ یَأْتِی بِالسَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ﴾ بینگومان خوا خور له روزه لانه وه هه لده هینتی ﴿قَالَتْ بِهَآئِنِ الْمَغْرِبِ﴾ ده (نه گه ر ده توانیت) توله روزه ناو او هه لی بیته ﴿فَبُهِتَ﴾ نه مجا دم کوت بوو ﴿الَّذِی كَفَرُ﴾ نه و بنی پروایه (نهر وود) ﴿وَاللَّهُ لَا یَهْدِی الْقَوْمَ الظَّالِمِیْنَ﴾ وه خوا رینموونی گه لی سته مکاران ناکات ﴿أَوْ كَالَّذِی﴾ یا وه كه نه و که سه (عوزه بیر) ﴿مَرَّ عَلَىٰ قَرْیَةٍ﴾ که رابورد به لای شارینکدا (بیت المقدس) ﴿وَهِيَ خَاوِبَةٌ عَلَىٰ غُرُوبِهَا﴾ له کاتینکدا نه و (شاره) دیواره کانی روو خا بوو به سه ر سه ربانه کانیدا ﴿قَالَ﴾ (عوزه بیر) ووتی: ﴿أَنِّی یُحِیْهِ هَٰذَا اللَّهُ﴾ خوا چون نه م شماره ناو هه دان ده کاته وه ﴿بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ پاش مردنی؟ (واته پاش ویران بوونی) ﴿فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ﴾ یه کسه ر خوی گه وره (عوزه بیر) سه د سال مراند ﴿ثُمَّ بَعَثَهُ﴾ و پاشان زیندووی کرده وه ﴿قَالَ كَعَمَلِیَّتِی﴾ (خوای گه وره) فهر مووی: چه نده ماویته وه لیره دا؟ ﴿قَالَ لَیْسَتْ یَوْمًا أَوْ بَعْضَ یَوْمٍ﴾ ووتی روزه نیک یا به شنی له روزه نیک ماومه نه وه ﴿قَالَ بَل لَیْسَتْ مِائَةَ عَامٍ﴾ (خوای گه وره) فهر مووی: نه خیر به لکو سه د سال ماویته وه ﴿فَأَنْظُرْ إِلَىٰ ظِلْعَامِیْكَ﴾ جاته ماشای خوار دن و ﴿وَشَرَابِیْكَ﴾ خوار دنه وه که ت بکه ﴿لَمْ یَسْسَنَّهُ﴾ تیک نه چووه ﴿وَأَنْظُرْ إِلَىٰ جَمَارِیْكَ﴾ وه ته ماشای گویند ریزه که ت بکه ﴿وَلَمَّا جَعَلْتَ﴾ (وه زیندوومان کردیته وه) تا بتگیرین ﴿ءَايَةَ لِلنَّاسِ﴾ به موعجیزه و (به لگه) بنو خه لکی ﴿وَأَنْظُرْ إِلَىٰ الْعِظَامِ﴾ وه ته ماشای نیتسقانه کانی (گویند ریزه که ت) بکه ﴿كَيْفَ نُنشِرُهَا﴾ چون به رزیان ده که یته وه (له شوینی خویمان) و یه کیان ده خه ین ﴿ثُمَّ نَكْسُوهَا الْحَمَآءَ﴾ پاشان گزشتی به سه ردا ده هینین ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ﴾ نه مجا کاتی نه مانه ده ر که وت بنوی (عوزه بیر) ﴿قَالَ أَغْلُرُ﴾ ووتی: به چاکی تینگه یستم ﴿أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ﴾ به راستی خوا خاوه ن ده سته لانه به سه ر هه موو شتینکدا ﴿۵۱﴾

﴿وَأَذَّأَلْ أَبْرَهْمُ﴾ (تھی موحمہد بہ یاد بہتہ) کاتیک کہ ئیراھیم ووتی: ﴿رَبِّ﴾ تھی پەرورہ دگارم
 ﴿أَرِنِي﴾ نیشانم بدہ ﴿كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى﴾ چون مردو و زیندو وہ کہ یتہ وہ؟ ﴿قَالَ﴾ (خوا) فرموی:
 ﴿أَوَلَمْ نُؤْمِنْ﴾ بپرات ہی نہ ہینا وہ؟ ﴿قَالَ بَلَى﴾ ووتی: بہ لئی پروام بہتہ ہی ﴿وَلَكِنْ لِيُظْمِرْنَ قَلْبِي﴾ بہ لام
 (تہ مہوی بیہم) بؤتہ وہی دلنیا ہم ﴿قَالَ﴾ (خوا) فرموی: ﴿فَخَذَ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ﴾ کہ واتہ چوار مہل
 بگرہ ﴿فَصَرَّهُنَّ إِلَيْكَ﴾ تہ مجا (سہریان بپرہ) و پارچہ پارچہ بیان بکہ ﴿ثُمَّ﴾ لہ پاشدا ﴿أَجْعَلْ عَلَى كُلِّ جَبَلٍ
 مِنْهُنَّ جُزْأً﴾ ہر پارچہ بہ کیان لہ سہر شاخیک دابنی ﴿ثُمَّ أَدْعُهُنَّ﴾ لہ پاشان بانگیان بکہ ﴿يَأْتِيَنَّكَ
 سَعْيًا﴾ بہ پلہ دین بولات ﴿وَأَعْلَنَ﴾ وہ چاک بزانیہ و ﴿أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ دلنیا بہ بیگومان خوا
 بالادہستی کار بہ جی یہ ﴿مَثَلُ الَّذِينَ﴾ ویتہی (خیری) تہ وانہی ﴿يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ کہ مالی
 خویمان دہ بہ خشن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ ہی ی خوادا ﴿كَمْثَلِ حَبَّةٍ﴾ وہ کہ دہ نکہ (توونک) وایہ
 (روایت) و ﴿أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ﴾ حوت گولی گرتینت ﴿فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ﴾ لہ ہر گولیکدا
 ﴿مِائَةٌ حَبَّةٌ﴾ سہ دانہی تیدا بیت ﴿وَاللَّهُ يُضْعِفُ﴾ وہ خوا لہ مہش، زیاتری دہ کات ﴿لِمَنْ يَشَاءُ﴾
 بؤ ہر کہ سینک کہ خوی بیہ ویت ﴿وَاللَّهُ وَسِعَ عَلَيْهِمْ﴾ وہ خوا خواون بہ ہرہی فراوانی ناگادارہ ﴿مَنْ
 الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ تہ وانہی کہ مال و دارایی خویمان دہ بہ خشن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ ہی ی خوادا
 ﴿ثُمَّ لَا يَتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مِمَّا وَلَا آذَى﴾ دوی تہ وہ ہیچ منہتیک نائین و نازارنک (بہ دلی ہہ ژاران)
 ناگہ بہ نن ﴿لَهُمْ﴾ تہ کہ سانہ بویان ہہ یہ ﴿أَخْرَجَهُمْ﴾ پاداشتیان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای پەرورہ دگاریان
 ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ وہ ہیچ ترسینکیان لہ سہر نی یہ ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ وہ ہیچ خہم و خہفہ تینکیان
 نیہ ﴿قَوْلٌ مَعْرُوفٌ﴾ تسہ و گوفتاری جوان و شیرین ﴿وَمَغْفِرَةٌ﴾ و چاوپوشی (لہ ہلہ دا)
 ﴿خَيْرٌ﴾ چاکترہ ﴿مِنْ صَدَقَةٍ﴾ لہ خیرنک ﴿يَتَّبِعُهَا آذَى﴾ کہ نازارو دل نیشانندی بہ دوادا ہی
 ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَلِيمٌ﴾ خوا دہ ولہ مہند و ہی نیاز و لہ سہر خو یہ ﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تھی تہ وانہی
 بپراتان ہینا وہ ﴿لَا تَبْطُلُوا﴾ پوچہ لی مہ کہ نہ وہ ﴿صَدَقَاتِكُمْ﴾ خیر و بہ خشینہ کانتان ﴿بِالْمَنِّ﴾ بہ منہت
 نان ﴿وَالَّذِي﴾ و نازاردان و دل نیشان ﴿كَالَّذِي﴾ وہ کہ تہ و کہ سہی ﴿يُنْفِقُ مَالَهُ﴾ مال و سامانی
 خوی دہ بہ خشیت ﴿رَبَّنَا النَّاسِ﴾ بؤ رو پامایی خہلک ﴿وَلَا يُؤْمِنُ﴾ وہ باوہری نی یہ ﴿بِاللَّهِ﴾ بہ خوا
 ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و بہ روژی دوی ﴿فَمَثَلُهُ﴾ جا ویتہی تہ و نا پاکہ ﴿كَمْثَلِ صَفْوَانٍ﴾ وہ کہ بہر دینکی
 ساف و لووس وایہ ﴿عَلَيْهِ تَرَابٌ﴾ کہ گلینکی کہ می بہ سہرہ وہ بیت ﴿فَأَصَابَهُ وَابِلٌ﴾ تہ مجا بارانینکی
 لیز مہی لی بدات ﴿فَتَرَكَهُ صَدًّا﴾ وہ بہر دہ کہ بہینتہ وہ بہ رو تھی ﴿لَا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا﴾
 ناتوانن دہستی بخن ہیچ شتیک لہ وہی کہ کردوویانہ ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ وہ خوا رینموونی
 گہلی ہی پروا و خوا نہ ناس ناکات ﴿

﴿وَمَثَلِ الْذَرِّبَةِ﴾ نمونهی نه وانهی ﴿يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ که مال و دارایی خویمان ده به خشن ﴿أَبْيَعَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ﴾ له پیتا و په زامه ندی خوا ﴿وَتَثْبِيحَاتِنَ أَنْفُسِهِمْ﴾ وه بؤ دامه زرانندی دل و دهر و نیان (له سهر چاکه) ﴿كَمَثَلِ جَنَّةٍ﴾ وه ك باخیک وایه ﴿بِرَبْوَةٍ﴾ که به شوی نیکی به رزه وه بیت ﴿أَصَابَهَا وَابِلٌ﴾ بارانی دلنوب گه و ره ی لی بدات ﴿فَقَاتَتْ أَكْطَامَهَا ضِعْفَيْنِ﴾ نه مجا میوه ی خوی بدات به دوو هینده ﴿فَإِنْ لَرَبِّبَهَا وَابِلٌ﴾ وه نه گهر بارانی دلنوب گه و ره شی لی نه دات ﴿فَطَلَّ﴾ بارانی و ورد لینی نه دات (واته بی به ره هم نابیت) ﴿وَأَلَّهُ يَمَاتَعَمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وه خوی گه و ره ش بینایه به وه ی که ده یکه ن ﴿أَبْوَدُ أَحَدَكُمْ﴾ نایا که س له ثیوه چه ز ده کات ﴿أَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ﴾ که باخیکی بیت ﴿مِنْ نَخِيلٍ﴾ له دره ختی خورما ﴿وَأَعْنَابٍ﴾ وه جورها دره ختی تری و ره ز ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ چند جوگه ناو پروا به ژیر یاندا ﴿لَهُرُّ﴾ بؤ خاوه ن باخه که بیت ﴿فِيهَا﴾ له ناو نه و باخه دا ﴿مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ له هه موو جوره میوه یه ك ﴿وَأَصَابَهُ﴾ له کاتیکدا (خاوه نه که ی) دوو چاری بی ﴿الْكِبْرِ﴾ پیری ﴿وَلَهُ﴾ وه بیسی ﴿ذُرِّيَّةً ضِعْفًا﴾ چند منالیکی و وردی بی ده سه لات ﴿فَأَصَابَهَا إِغْصَارٌ﴾ نه مجا گه رده لوولیکی لی هه ل بکات ﴿فِيهِ نَارٌ﴾ گرو سه موومی تیدا بی ﴿فَأَخْرَجَتْ﴾ یه کسه ر باخه که بسوتی ﴿كَذَلِكَ﴾ نا به م ره نگه ﴿يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ﴾ خوا نیشانه کانی (میهره بانی) خویشان بؤ روون ده کاته وه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ﴾ بؤ نه وه ی بیر بکه نه وه ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه و که سانه ی پرواتان هیناوه ﴿أَنْفِقُوا﴾ بیه خشن ﴿مِنْ ظَنِّبَتِ﴾ له پاکترینی ﴿مَا كَسَبْتُمْ﴾ نه وه ی په داتان کردووه ﴿وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ﴾ وه له وه ی که بؤ مان دهر هینا وون (پروان دوون) ﴿مِنَ الْأَرْضِ﴾ له زهوی ﴿وَلَا تَحْتَمُوا الْحَبِيبَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ﴾ مه رؤن له وه ی بیه خشن که خرابه ﴿وَأَنْتُمْ يَتَأَخَذِيهِ﴾ له کاتیکدا که خوتان نه و شته خرابه وه رنا گرن (نه گهر بتان دریتسی) ﴿إِلَّا أَنْ تَفْضُوا فِيهِ﴾ مه گهر چاوی لی بیوشن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ وه چاک بزانشن که خوا ﴿عَفِيٌّ حَمِيدٌ﴾ بی نیازیکی شایسته ی ستایشه ﴿الشَّيْطَانُ يُعِدُّكُمْ لِلْفَقْرِ﴾ شه بتان ده تان ترستینی به هه ژاری ﴿وَيَأْمُرُكُمْ بِالْقَحْشِ﴾ وه فهرانان پنده دات به خرابه ﴿وَاللَّهُ يُعِدُّكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا﴾ وه خوا به لیتسی لیخوشبوون و چاکه تان پنده دات ﴿وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ خوا به هره فراوان میهره بانی زانایه ﴿يُؤْتِي﴾ نه ی به خشن ﴿الْحِكْمَةَ﴾ ژیری و دانایی ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ به هه ر که سیک که بیهوی ﴿وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ﴾ وه هه ر که سیک ژیری و دانایی پندرا ﴿فَقَدْ أُوتِيَ﴾ نه وه به راستی پی ی دراوه ﴿خَيْرًا كَثِيرًا﴾ خیر و چاکه یه کی زور ﴿وَمَا يَذْكُرُ﴾ په ند وه رنا گرن ﴿إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ﴾ تنها خاوه ن ژیری و هوشمهنده کان نه بیت

﴿وَمَا أَنْفَقْتُمْ﴾ نه وهی به خشیبستان ﴿مِنْ نَّفَقَةٍ﴾ له چاکه ﴿أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ﴾ یا نه زریکتان بریار دابن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُمْ﴾ نه وه بیگومان خوا ناگای لى به ﴿وَمَا لِلظَّالِمِينَ﴾ وه بو سته مکاران نیه ﴿مِنْ أَنْصَارٍ﴾ هیچ یارمندی دهر نیک ﴿إِنْ بُدُوا﴾ نه گهر ناشکرای بکن ﴿الصَّدَقَاتِ﴾ خیره کانتان ﴿فَنِعْمَ هِيَ﴾ نه وه کاریکی باشه ﴿وَإِنْ تُخَفُّوْهَا﴾ وه نه گهر بیشارنه وه ﴿وَوُثُوْهَا﴾ و بیدن ﴿الْفُقَرَاءَ﴾ به هه ژاران ﴿فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ نه وه باشتره بو ثنوه ﴿وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ﴾ وه خوا هه لى نه وه رینیت له سه رتان وده یسرپته وه ﴿مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ هیندی له گونا هه کانتان ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا به وهی که ده بکن ناگاداره ﴿لَيْسَ عَلَيْكَ﴾ له سه ر تو نی به (نه ی موحه ممه د) ﴿هُدَاهُمْ﴾ رینموونی و موسولمان کردنی خه لکی ﴿وَلَا كُنَّ﴾ الله به لکو خوا ﴿يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ هه ر که سینی بویت هیدایه تی ده دات ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾ وه نه وهی ثنوه ده بیه خشن ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾ له دارایی (چاکه) ﴿فَلَا تُفْسِدُكُمْ﴾ نه وه (قازانجه که ی) بو خو تانه ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾ ثنوه هیچ نابه خشن ﴿إِلَّا آتِبَعَاءَ وَجْهِ اللَّهِ﴾ مه گهر بو په زای خوانه بی ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾ وه نه وهی ده بیه خشن ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾ له سامان و (چاکه) ﴿تُؤْتِ الْيَتَامَ﴾ پاداشته که بتان ده ست ده که ویتته وه ﴿وَأَنْشُرَ لَا تُظْلَمُونَ﴾ و ثنوه سته متان لى نا کری ﴿لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ﴾ (نهم خیره) بو نه وه هه ژاران به ﴿أُخْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ که ده ست و بی به ستراون له ری ی خوا دا ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ﴾ ناتوانن ﴿صَرْبًا فِي الْأَرْضِ﴾ (بو روزی په پیدا کردن) بگه رین به زه وی دا ﴿يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ﴾ نه زانی بی خه بهر وا هه ست ده کات نه وان ﴿أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ﴾ که ده و له مه ندن به هوی بی نیازی یانه وه (سوال نه کردنیانه وه) ﴿تَعْرِفُهُمْ﴾ تو (نه ی موحه ممه د) ده بیان ناسییت ﴿بِسِيمَتِهِمْ﴾ به شنیوه یاندا ﴿لَا يَسْقَاوَتِ النَّاسِ﴾ داوای هیچ له که س ناکه ن ﴿إِلْحَافًا﴾ به زور (وه ک سوال که رانی تر) ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾ وه نه وهی ده بیه خشن ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾ له مال و سامان ﴿فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾ بیگومان خوا ناگاداره پی ی ﴿الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ نه وان ه ی که مال و دارایی خو یان ده به خشن ﴿بِالْإِثْلِ﴾ به شه و ﴿وَالنَّهَارِ﴾ و به روز ﴿سِرًّا﴾ به په نهانی ﴿وَعَلَانِيَةً﴾ و به ناشکرا ﴿فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ نا نه وان هه ر پاداشتیان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای په روه ردگار یانه ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ وه هیچ تر سنیکیان له سه ر نیه (له داهاتو ودا) ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ وه نه وان خه فته بار نابن له روزی دو اییدا

﴿الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا﴾ نه وانهی که سوود (ربیا) ده خون ﴿لَا يَقُومُونَ﴾ (کاتی زیندوو بوونه وه) راست نابنه وه (له گزوره کانینادا) ﴿إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي﴾ مه گهر چون که سنی راست ده بیته وه ﴿يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَيْمَنِ﴾ که شهیتان دهستی لئی وه شانده بی (وه تووشی فی بووبی) ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا﴾ نه وه به هوی نه وه وه به، سوود خوران ووتیان: ﴿إِنَّمَا الْبَيْعُ﴾ کپین و فروشتن ﴿مِثْلَ الرِّبَا﴾ وه ک سوود وایه ﴿وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ﴾ له کاتی که داوای خوارپی داوه به کپین و فروشتن وچه لالی کردوه ﴿وَحَرَّمَ الرِّبَا﴾ به لام سوود (ربیا) ی قدهغه کردوه ﴿فَمَنْ جَاءَهُهُ﴾ نه مجا نه وه که سهی پنی گهشت ﴿مَوْعِظَةً﴾ ناموزگاری یه ک ﴿مِن رَّبِّهِ﴾ له پهروه ردگاری به وه ﴿فَأْتَتْهُ﴾ وه خیرا دهستی لئی هه لگرت ﴿فَلَهُ مَا سَلَفَ﴾ نه وانه وه ی له وه پیش وه ری گرتوه بوخوبه تی (له سوود خواردن) ﴿وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ﴾ وه کاری نه وه چه واه به خوا به ﴿وَمَنْ عَادَ﴾ وه نه وه ی گه رایه وه (بو سوود خواردن) ﴿فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نا نه وانه هاو پنی ناگرن ﴿هَمَّ فِيهَا﴾ تیا ده میتنه وه ﴿خَالِدُونَ﴾ به هه همیشه بی وهدتا هتایی ﴿يَمَسُّوا﴾ خوا فهر و بهره که تی سوود ناهیلنیت ﴿وَيُرَى الصَّدَقَاتُ﴾ وه بره و به خیر و به خشین نه دات و زیادی نه کات ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه خوا خوشی ناویت ﴿كُلُّ كَفَّارٍ﴾ هیچ بیناوه و ناسو باسگوزارنکی ﴿أَشِيرٍ﴾ تاوانکار ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به راستی نه وانه ی که بروایان هیناوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کرده وه باشه کانیان کرده وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نوژیان به هوش و بیره وه کرده وه ﴿وَأَتَوْا الزَّكَاةَ﴾ وه زه کاتیان داوه ﴿لَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ تنها پاداشتیان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای پهروه ردگاریانه ﴿وَلَا حَرْقَ عَلَيْهِمْ﴾ وه هیچ ترسینکیان له سه ر نی به (له روزی دواییدا) ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ وه هیچ خه فه تیک پروویان تی ناکات ﴿يَتَّبِعُهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وه که سانه ی پرواتان هیناوه (به خوا) ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ له خوا بترسن ﴿وَذَرُوا﴾ وه دهست هه لگرن ﴿مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا﴾ له و سوده ی که لای خه لک ماوتانه ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر تیوه پروادارن ﴿إِنْ لَمْ تَفْعَلُوا﴾ نه مجا نه گهر دهستان لئی هه لگرت ﴿فَأَذِنُوا﴾ که واته بزائن و ناگادار بن ﴿يَحْرِبُ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ جهنگ له گه ل خوداو پیغه مبه ره که ی راده گه به دن ﴿وَإِنْ قُتِلْتُمْ﴾ وه نه گهر به شیمان بوونه وه ﴿فَلِكُرْبَةٍ وَمِنْ أَمْرٍ كَثِيرٍ﴾ نه وانه تنها سه رمایه کانتان هی تیوه به ﴿لَا تَقْتُلُوا﴾ نه سته م بکه ن (له خه لکی) ﴿وَلَا تَقْتُلُوا﴾ وه نه سته متان لئی ده کریت ﴿وَإِنْ كَانَ دُونَهُ عُسْرٌ﴾ وه نه گهر قهر زدار نه داربوو ﴿فَنظِرَةٌ إِلَى مَيْسَرَةٍ﴾ نه وه با مؤله تی بدریت تا خوا ده سه لاتی ده دا ﴿وَإِنْ نَصَدَّقُوا﴾ وه نه گهر (له قهرزه که) نازادیان بکه ن ﴿حَيْرٌ لَّكُمْ﴾ باشتره بوتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر تی بگه ن ﴿وَاتَّقُوا﴾ وه بترسن ﴿يَوْمًا﴾ له روزتیک ﴿تُرْجَعُونَ فِيهِ﴾ ده گه پرتیرنه وه ﴿إِلَى اللَّهِ﴾ بو لای خوا ﴿تُرْتَوَى﴾ له پاشان پاداشت نه دریتنه وه ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ به هه موو که سینک ﴿فَمَا كَسَبَتْ﴾ (پاداشت و سزای) نه وه ی کرده وه به تی ﴿وَهُمْ لَا يظلمون﴾ وه نه وان سته میان لئی ناگری ﴿

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئہی ئہ وانہی باوہرتان ہیناوہ ﴿إِذَا تَدَايَنُكُمْ بِدِينٍ﴾ ئہ گہر قہرزیکتان لہ بہ کتری کرد ﴿إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ بؤ ماوہ بہ کسی ناوبراو (دیاری کراو) ﴿فَأَكْتُوبُ﴾ ئہوہ بینووسن ﴿وَأَيُّكُم﴾ وہ با بینوسنی ﴿يَتَنَكَّرْ﴾ لہ نیوانتاندا ﴿كَاتِبٌ﴾ نووسہرینک ﴿بِالْعَدْلِ﴾ بہ راستی (ودادوہری) ﴿وَلَا يَأْتِ كَاتِبٌ﴾ وہ ہیج نووسہرینک با سہرینچی نہ کات ﴿أَنْ يَكْتُبَ﴾ لہ نووسینی (سہنہدی قہرز) دا ﴿كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ﴾ ہہروہك خوائہوی فیری نووسین کردوہ ﴿فَلْيَكْتُبْ﴾ با بینوسنی ﴿وَلْيُمْلِلِ الَّذِي﴾ وہ بائہو کہ سہ دەقی سہنہدہ کہ بلسی و بیخونیتتہوہ ﴿عَلَيْهِ الْحَقُّ﴾ کہ قہرزہ کہی بہ سہرہوہیہ ﴿وَلْيَسْقِ اللَّهَ رَبَّهُ﴾ وہ لہ پەرورہدگاری ہترسنی ﴿وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا﴾ وہ ہیچی لسی کہم نہ کاتہوہ ﴿فَإِنْ كَانَ الَّذِي﴾ ئہ مجا ئہ گہر ئہو کہ سہی ﴿عَلَيْهِ الْحَقُّ﴾ قہرزہ کہی بہ سہرہوہیہ ﴿سَفِيهَا﴾ بسی عہقل بسو ﴿أَوْصَعِيفًا﴾ یان ناتہواو بسو ﴿أَوْ لَا يَسْطِيعُ﴾ یا نہی دە توانی ﴿أَنْ يُمْلِهُ﴾ خوی دەقی سہنہدہ کہ بلسیت و بیخونیتتہوہ ﴿بِالْعَدْلِ﴾ بہ راستی (ودادپہروہری) ﴿وَأَشْهَدُوا شَهِيدَيْنِ﴾ وہ دوو شاہید بگرن ﴿مِنْ رِجَالِكُمْ﴾ لہ پیاوانی خوتان (موسولمان) ﴿فَإِنْ لَمْ يَكُنَا رَجُلَيْنِ﴾ ئہ مجا ئہ گہر دوو پیاو نہ بسو ﴿فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ﴾ ئہوہ با پیاوینک و دوو زن بن ﴿مِمَّنْ تَرْضَوْنَ﴾ لہ وانہی کہ پہ سہندیان دە کہن ﴿مِنَ الشَّهَادَةِ﴾ لہ شاہیدہ کان ﴿أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا﴾ بؤ ئہوہی ئہ گہر بہ کینکیان لہ بیری چوو ﴿فَتَذَكَّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى﴾ بائہوی تریان بیری بخاتہوہ ﴿وَلَا يَأْتِ الشَّهَادَةَ﴾ با شاہیدتہ کان سہرینچی نہ کہن ﴿إِذَا مَدَّعُوا﴾ کاتینک بانگ کران (بؤ شاہیتی دان) ﴿وَلَا تَسْمَعُوا﴾ وہ بیزار مہسن ﴿أَنْ تَكْتُوبُ﴾ لہوہی کہ بینوسن ﴿صَغِيرًا﴾ بچووک بیت ﴿أَوْ كَبِيرًا﴾ یان گہورہ ﴿إِلَىٰ أَجَلٍ﴾ تا کاتی خوی ﴿ذَلِكَمُفْتَضَلٌّ﴾ عِنْدَ اللَّهِ ﴿ثُمَّ نُوَسِّنُ لَهُمْ رِجَالًا رِجَالًا﴾ ئہم نووسینہتان راست ترہ بہ لای خواوہ ﴿وَاقْوَمُوا لِلشَّهَادَةِ﴾ وہ چہ سپنہتر ترہ بؤ شاہیتی دانہ کہ ﴿وَأَذِقُوا الْأَشْرَارُ﴾ وہ نزیك ترہ لہوہی کہ نہ کہونہ گومانہوہ ﴿إِلَّا أَنْ تَكُونَ بَجَرَةً﴾ مہ گہر کاتینک ئہو کردہوہیہ بازار گانیہ کی ﴿حَاضِرَةً يُدْبِرُونَهَا بَيْنَكُمُ﴾ دەست بہ دەست بن بیگین لہ ناو خوتاندا ﴿فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾ ئہوہ لہم کاتہدا گوناہتان ناگات ﴿إِلَّا أَنْ تَكْتُبُوهَا﴾ ئہ گہر نہینووسن ﴿وَأَشْهَدُوا﴾ وہ شاہید بگرن ﴿إِذَا تَبَايَعْتُمْ﴾ کاتینک کرین و فروشتتان کرد ﴿وَلَا يُضَارَ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ﴾ و با زیان بہ نووسہر و شاہید نہ گہ بہ ندری ﴿وَإِنْ تَقَعَلُوا﴾ وہ ئہ گہر زیانتان گہ یاند ﴿فِيئَهُمْ رُسُوفٌ بِكُمْ﴾ ئہوہ بینگومان گوناہتان دەگات ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وہ لہ خوا ہترسن ﴿وَيَعْلَمُكُمْ اللَّهُ﴾ وہ خوا فیرتان دە کات ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا بہ ہموو شتینک

زانا و ناگادارہ ﴿۱۱۱﴾

﴿وَأَن كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ﴾ نه گهر له سهر سه سفر بوون ﴿وَلَمْ تَجِدُوا﴾ و دهستان نه كهوت ﴿كَيْتَابًا﴾ نووسه ريك ﴿فَرِهْتُمْ مَقْبُوضَةً﴾ نه وه بارمته يه ك وهر گرن ﴿فَأَن أَمِنَ بَعْضُكُم بَعْضًا﴾ جا نه گهر هه نديكتان له هه نديكتان دنيا بوون ﴿فَلْيُؤَدِّ الَّذِي أُؤْتِيَ مِنْ أَمْنَتُهُ﴾ با نه و كه سه ي كه به نه مين زانرا وه سپارده كه بدانه وه ﴿وَأَتَىٰكَ اللَّهُ رَبُّهُ﴾ وه با له پهروهر دگاري بترسيت ﴿وَلَا تَكْفُرُوا بِاللَّهِ﴾ وه شايه تي مه شارنه وه ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ﴾ وه نه و كه سه ي بيشارته وه ﴿فَأَنَّهُ إِتْرَقَ قَلْبُهُ﴾ نه وه په راستي به دل گونا هباره ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾ وه خوا ناگاداره به هه موو كرده وه يه كتان ﴿لِلَّهِ﴾ هه ر هي خوايه ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ نه وه ي له ناسمانه كانايه ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ و نه وه ي له زه ويديايه ﴿وَأَن تُبَدُّوا﴾ نه گهر ناشكراي بكنه ﴿مَا فِي أَنفُسِكُمْ﴾ نه وه ي له دلتان دايه ﴿أَوْ تُخْفَوُا﴾ يا بيشارنه وه ﴿يَحْاسِبُكُمْ بِهِ اللَّهُ﴾ خوا محاسه به تان ده كات له سه ري ﴿فَيَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ﴾ نه وساخوش ده بيت له و كه سه ي كه بيه ویت ﴿وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ﴾ وه سزاي كه سينك ده دات كه بيه ویت ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه خوا به ده سه لات و به توانايه به سه ر هه موو شتيكدا ﴿وَإِنَّمَا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ پينغه مبه ر ﴿بِإِذْنِ رَبِّكَ﴾ پينغه مبه ر روي هينا ﴿بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ﴾ به و نامه يه ي كه بزي نيرراوه ﴿مِن رَّبِّهِ﴾ له پهروهر دگاري سه وه ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ﴾ له گه ل بر واداراندا ﴿كُلُّ أُمَّةٍ أَدَّتْ رِجْلَهُ﴾ هه موو بر وايان هينا وه به خوا ﴿وَمَلَئَتْ كَيْدَهُ﴾ وه به فرشته كاني ﴿وَكُنِّيهِ﴾ وه ب نامه كاني ﴿وَرُسُلِهِ﴾ وه به پينغه مبه راني ﴿لَا تَفْرُقُوا﴾ جياوازي ناكه بين ﴿بَيْنَ أَحَدٍ﴾ له نيوان هيچ يه كيك ﴿مِن رُّسُلِهِ﴾ له په يامبه راني ﴿وَقَالُوا﴾ (بر واداران) ووتيان: (پينغه مبه ر ناييني خوي پي گه ياندين نيمه ش) ﴿سَمِعْنَا﴾ بيستمان ﴿وَأَطَعْنَا﴾ فهر مانبه ر بييمان كرد ﴿عَفْرَانَا﴾ داواي ليخوش بوونت ليده كه بين نه ي پهروهر دگار مان ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه هه ر بزولاي تويه گه رانه وه ﴿لَا يَكِلِفُ اللَّهُ نَفْسًا﴾ خوا داوا له هيچ كه سينك ناكات ﴿إِلَّا أَوْسَعَهَا﴾ مه گهر به نه ندازه ي تواناي خوي ﴿لَهَا مَا كَسَبَتْ﴾ (سوودي) بز خوي هه يه هه ر چا كه يه ك بكات (با هه ر به دلپش بيت) ﴿وَعَلَيْهَا مَا كَسَبَتْ﴾ وه (زياني) بز خويه تي هه ر خرا په يه ك بكات ﴿رَبَّنَا﴾ نه ي پهروهر دگار مان ﴿لَا تُؤَاخِذْنَا﴾ ليتمان مه گره ﴿إِن نَّسِينَا﴾ نه گهر كرده وه يه كي پنيويستمان له بير چوو ﴿أَوْ أَخْطَأْنَا﴾ يا به هه له گونا هنيكمان كرد ﴿رَبَّنَا﴾ نه ي پهروهر دگار ﴿وَلَا تُحْمِلْ عَلَيْنَا إصْرًا﴾ له سه رمان دامنه ني باري قورس ﴿كَمَا حَمَلْتَهُ﴾ وه كه نه وه ي داتنا ﴿عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا﴾ له سه ر نه وانه ي پيش نيمه (نوممه تاني پيشووتر) ﴿رَبَّنَا﴾ نه ي پهروهر دگار مان ﴿وَلَا تُحْمِلْنَا﴾ به لاي وامن به سه ردا مه ده ﴿مَا لَأَطَاقَةَ لَنَا بِهِ﴾ كه بومان هه لته گيريت ﴿وَأَعْفُ عَنَّا﴾ وه گونا هه كانمان بسره وه ﴿وَأَغْفِرْ لَنَا﴾ وه ليتمان خوشبه ﴿وَأَرْحَمْنَا﴾ وه ميه ره بانيمان له گه لدا بكه ﴿أَنْتَ مَوْلَانَا﴾ توي يار يسه ده رو پشتيو انمان ﴿فَأَنْصُرْنَا﴾ كه واته سه رمان بخه ﴿عَلَى الْقَوْمِ﴾ به سه ر گه لي ﴿الْكَافِرِينَ﴾ بي بر واياندا ﴿۵۱﴾

سوره فی ﴿الْعَجْرَانِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خواى به خشندهى میهره بان

﴿الْبَقْرَةَ﴾ بکه ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوائه و خوائه به که هیچ پرستراوینکی راست نیه جگه له نهو ﴿الْحَى الْقَيُّومُ﴾ زیندووه و همیشه راگری بونه و ره. ﴿نَزَّلَ عَلَيْكَ﴾ ناردوویه تیه خواره وه بؤت ﴿الْكِتَابَ﴾ قورنان ﴿بِالْحَقِّ﴾ به راستی و دروستی ﴿مُصَدِّقًا﴾ به راست دانهری ﴿لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ همموو نهو (کتیب) انه به له پیشیدا بیون ﴿وَأَنْزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ﴾ وه تهورات و تینجیلی ناره خواره وه ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له پیش قورناندا ﴿هُدًى لِّلنَّاسِ﴾ به رینمونی خهلکی ﴿وَأَنْزَلَ﴾ وه ناردی به خواره وه ﴿الْفُرْقَانَ﴾ فورقان (واته: جیا که ره وهی راست و ناراست _ مه به ست بی ی قورنانه) ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بیگومان نه وانهی که بی بر و ابوون ﴿بِتَأْيِتِ اللَّهِ﴾ به ثابته و به لگه کانی خوا ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ بویان هه به (له قیامته دا) سزای سخت ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ﴾ وه خوا بالاده ست و به توانیه ﴿ذُو الْقَبْرِ﴾ خاوهنی توله و سزایه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ﴾ به راستی خوا هیچ شتیکی لی و ون نابیت. ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ نه له زهوی ﴿وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾ وه نه له ناسماندا ﴿هُوَ الَّذِي﴾ نهو خوائه زاتیکه ﴿يَسْؤُرُكُمْ﴾ شیوه نان نه کیشن ﴿فِي الْأَنْحَارِ﴾ له مندالدانه کانددا ﴿كَيْفَ يَشَاءُ﴾ چونی بووی ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ پرستراوینکی به هق و راست نیه تهنها نهو نه بیت ﴿الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ زالی بالاده ستی کار به جی به ﴿هُوَ الَّذِي﴾ نهو خوائه ﴿أَنْزَلَ عَلَيْكَ﴾ ناردوویه تی به خواره وه بؤت ﴿الْكِتَابَ﴾ قورنان ﴿مِنَهُ إِنَّا نَحْكُمُكُمْ﴾ هندیکی له نایه ته کانی (مه به سته کانیا) رؤشن ﴿هُنَّ أُمَّ الْكِتَابِ﴾ نهو نایه تانه بنه رتی قورنانن ﴿وَأَخْرَجْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَبِيطًا﴾ وه نه وانی تر (نایه تانیکن که مه به سته کانیا) رؤشن نین ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ﴾ نه مجا نهو که سانهی ﴿فِي قُلُوبِهِمْ﴾ که له دلپاندا ﴿زَنَجٌ﴾ لادان و چهوتی هدیبه ﴿فَيَتَّبِعُونَ﴾ دواى نهو نایه تانه ده که ون ﴿مَا تَشَاءُ مِنْهُ﴾ که له قورناندا موته شباهن (هاوشیوه ن، و اتاکانی رؤشن نین) ﴿أَتَبَعَاءُ الْفِتْنَةِ﴾ بؤ تیکدانی بیرو باوه ری موسولمانان ﴿وَأَتَبَعَاءُ نَأْوِيهِ﴾ وه بؤ رافه کردنی به شاره زوی ناپاکی خویان ﴿وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيَهُ﴾ له حاله تیکدا که س رافه کردنی نازانیت ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ ته نیا خوا نه بیت ﴿وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ﴾ له گه ل زانایان و نه وانهی دامه زراوان له زانینی علمی شه رعیدا ﴿يَقُولُونَ﴾ نه لنین ﴿أَمْ آيَاتِهِ﴾ تيمه بر و اسان هیناوه به (متشابه) ﴿كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا﴾ هممووی له پهروه ردگارمانه وهن ﴿وَمَا يَذْكُرُ﴾ بیر له قورنان ناکه نه وه ﴿إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ﴾ تهنها خاوه نانی ژیری و بیر وهوش نه بیت ﴿رَبَّنَا﴾ نه لنین نهی پهروه ردگارمان ﴿لَا تُرِخْ﴾ لای مده (له ری ی راست) ﴿قُلُوبَنَا﴾ دلّه کانمان ﴿بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا﴾ دواى نه وهی که رینمونیته کردین ﴿وَقَبَلْنَا﴾ وه پیمان بیه خشه ﴿مِنَ لَّدُنكَ﴾ له لای خوته وه ﴿رَحْمَةً﴾ به زه بی بهك (میهره بانیهك) ﴿إِنَّكَ أَنْتَ﴾ به راستی هدر توی ﴿الْوَهَّابُ﴾ به خشنده ﴿رَبَّنَا﴾ نهی پهروه ردگارمان ﴿إِنَّكَ﴾ بیگومان تو ﴿جَامِعُ النَّاسِ﴾ کؤ که ره وهی خهلکیت ﴿لِيَوْمٍ﴾ بؤ رؤزیک ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ که هیچ گومانی تیدانی به ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ﴾ به لبتی خوی ناشکیتیت و ده بیاته سره

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بنگومان نه وانهی بین پروا بوون ﴿لَنْ نُغْفِرَ عَنْهُمْ﴾ هه رگیز که لک و سوو دیان بی ناگه به نیت ﴿أَمْوَالَهُمْ﴾ نه مالیان ﴿وَلَا أَوْلَادَهُمْ﴾ وه نه مندالیان ﴿مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ له (سزای) خوا به هیچ شیوهیه ک ﴿وَأُولَئِكَ هُمْ﴾ وه نا نه وانه ﴿وَقُودُ النَّارِ﴾ سوو ته مهنی دوزه خن ﴿كَذَّابٌ إِلْفِرْعَوْنَ﴾ (داب و باوی نه م بین پروایانه) وه ک داب و نه ریتی ده ست و پیوهنده کانی فیرعه ونه ﴿وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ وه وانهی له پیش نه واندای بوون وایه ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ که نیشانه کانی نیمه یان به دروزانی ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ﴾ نه مجا خواش گرتنی ﴿يَذُوبُهُمْ﴾ به هوی تاوانه کانیانه وه ﴿وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ وه خوا تو لهی سهخته ﴿قُلْ﴾ بلی: ﴿لِلَّذِينَ﴾ به وانهی ﴿كَفَرُوا﴾ که بین پروان ﴿سَعُجْبُونَ﴾ له مه ولا نه شکین و زیر ده کون ﴿وَتُخَشَّرُونَ﴾ وه کوده کرینه وه ﴿إِلَّٰجَهُمْ﴾ به ره و دوزه خ ﴿وَبِئْسَ الْمِهَادُ﴾ که ناخوشترین شوینه ﴿فَدَكَانَ لَكُم مَّآيَةٌ﴾ بنگومان نیشانه به کی گرنگ پرویدا بوئوه (نهی موسولمانینه یان نهی کافره کان) ﴿فِي فِتْنَتَيْنِ النَّفَقَاتِ﴾ له و دوو دهستهی (که له جهنگی به دردا) دایان به به کدا ﴿فِتْنَةٌ﴾ دهسته به کیان ﴿تُقْتَلُ﴾ ده جهنگین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له رینی خوادا ﴿وَأُخْرَى كَافِرَةٌ﴾ وه نه وهی تریان بین پروا بوون ﴿يَسْرُونَهُمْ مَشَابِهَةً﴾ موسولمانه کانیان نه دیی به دوو نه وهندهی خو یان ﴿رَأَى الْعَالَمِينَ﴾ به بینینی چاو ﴿وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ﴾ وه خوا پشت گیری ده کات ﴿بِضُرُوبٍ﴾ به یارمه تی خو ی ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ بو هه رکه س بیه ویت ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ به راستی له م یارمه تیدانه دا ﴿لَا بَرَةَ﴾ په ند و ناموزگاری هه به ﴿لَأُولِي الْأَبْصَارِ﴾ بو که سانی خواهن زیری و بیروهوش ﴿رُؤِينَ﴾ جوان کراوه و پرازینراوه ته وه ﴿لِلنَّاسِ﴾ بو خه لکی ﴿حُبُّ الشَّهَوَاتِ﴾ خوشی و ناره زوه کانی نه فس ﴿مِنَ النِّسَاءِ﴾ له نافرتهان ﴿وَالْبَشِيرِينَ﴾ و کور و کالی زور ﴿وَالْقَنَاطِيرَ الْمُقَنْطَرَةَ﴾ و دارایی زوری که له که کراو ﴿مِنَ الذَّهَبِ﴾ له نالتون و زیر ﴿وَالْفِضَّةِ﴾ و زیو ﴿وَالْحَبْلِ﴾ و نه سپ و ماینانی ﴿الْمُسَوَّمَةَ﴾ نیشانه دار (به سپیتی ناوچه وان و هه ر چوار په لی) ﴿وَالْأَنْعَامِ﴾ هه روه ها نازه ل و چواره بی ﴿وَالْحَرْثِ﴾ و کشتو کال ﴿ذَلِكَ﴾ نه مانه ﴿مَتَاعٌ﴾ به هره و (که ل و په ل) ی ﴿الْحَيَاةِ﴾ زینده گانی (زبان) ی ﴿الدُّنْيَا﴾ دونیان ﴿وَاللَّهُ عِنْدَهُ﴾ وه لای خوا هه به ﴿حُسْنُ الْمَتَابِ﴾ خوشترین جینگا و پاشه پروژ ﴿قُلْ﴾ بلی: ﴿أُوْتِنْتُكُمْ﴾ خه به رتان به مین ﴿يَخْتَرُ مِنْ ذَلِكَ﴾ به باشر له مانه تان ﴿لِلَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ بو نه وانهی که پاریزیان کرد و له خودا ترسان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ﴾ لای په روه ردگاریان چند به هه شتیک هه به ﴿فَجَرَى مِنْ تَحْتِهَا﴾ که به زیریاندای ده روات ﴿الْأَنْهَارُ﴾ پروو باره کان ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ به هه همیشه یی و هه تا هه تایی تیدای ده میننه وه ﴿وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ﴾ وه (بو یان هه به) ژنانی پاکیزه ﴿وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ﴾ وه په زامه ندی له خواوه ﴿وَاللَّهُ بِصِعْرٍ بِالْعِبَادِ﴾ وه خوا بینایه به بهنده کان ﴿

﴿الَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ (لہ خوا ترسان) ئەوانہی کہ دەلین ﴿رَبَّنَا﴾ ئەہی پەرورەدگارمان ﴿إِنَّمَا﴾ بەراستی نئمە ﴿ءَامَنَّا﴾ پڕوامان هینا ﴿فَأَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا﴾ دەہی خووش ببە لە گوناھە کائمان ﴿وَقِنَا﴾ وە بمانپارێزە ﴿عَذَابَ النَّارِ﴾ لە سزای ناگری دۆزەخ ﴿۱۵﴾ ﴿الصَّابِرِينَ﴾ (ئەوانە بریتین لە) ئارام گران ﴿وَالصَّادِقِينَ﴾ و پراستگۆیان ﴿وَالْقَنِينِينَ﴾ و فرمانبەردارانێ خودا ﴿وَالْمُنْفِقِينَ﴾ و دارایی و مالبەخشن ﴿وَالْمُسْتَغْفِرِينَ﴾ و ئەوانەہی کہ داوای لێ خووشبوون دەکەن ﴿بِالْأَسْحَارِ﴾ لە پیش بەیاناندا ﴿۱۶﴾ ﴿شَهِدَ اللَّهُ﴾ خوا شایەتی ئەدات (واتە رای دەگە بە نیت و بە بەلگە دەبچەسپینیت) ﴿أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ کہ بەراستی هیچ پەرستراوێکی بەهەق و پراست نی بە ئەو نەبیت ﴿وَالْمَلَائِكَةَ﴾ وە فریشتە کائیش شایەتی ئەدەن (واتە ئیقرار ئەکەن) ﴿وَأُولَئِی الْعَلَمِیْنَ﴾ وە خواوەن زانستەکان (زانایان) یش شایەتی ئەدەن (واتە باوہری چەسپاویان ھەبە) ﴿قَائِمًا بِالْقِسْطِ﴾ (خوا) ھەمیشە دادپەرورەری پراگرتوہ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ پەرستراوێکی پراست نی بە جگە لە خوا ﴿الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ کہ بالادەستی کاربەجێ بە ﴿۱۷﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بەراستی دینی پەسەند کراو ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ لای خوا ﴿الْإِسْلَامُ﴾ (ھەر) ئیسلامە ﴿وَمَا اخْتَلَفَ﴾ دوو بەرەکی نە کہ و تە ناو ﴿الَّذِينَ﴾ ئەوانەہی ﴿أُوْتُوا الْكِتَابَ﴾ کہ نامەیان بۆ ھاتبوو ﴿إِلَّا مِنْ بَعْدِ﴾ داوای ئەوہ نەبیت ﴿مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ﴾ کہ زانینی بەراستیان بۆ ھات ﴿بَغْيًا بَيْنَهُمْ﴾ (ئەم لادانەشیان) لە پرووی ستم و ھەسادە تەوہ بوو لە نێو خوێانداندا ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ﴾ پتائیت اللہ ﴿جَا هەر کہ سینک بئی پڕوا بئی بە ئایە تە کانی خوا (کہ قورئانە) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ﴾ الحسَاب﴾ ئەوہ بەراستی خوا زوو حسابی لە گەل دەکات ﴿۱۸﴾ ﴿فَإِنْ حَاجُّوكُمْ﴾ ئەمجا ئە گەر (خواوەن نامەکان) دەمەقالتی یان لە گەل کردیت ﴿فَقُلْ﴾ (ئەہی موھەممەد ﷺ) تۆش بلسی ﴿أَسَأَلْتُ﴾ وَجْهَیَ لِلَّهِ ﴿پرووی خووم سپارد بە خوا (وملکہ چی ئەوم) ﴿وَمَنْ أَنْبَعْنَ﴾ لە گەل ئەوانەہی پەپەرەوی من ئەکەن ﴿وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ وە (ئەہی موھەممەد ﷺ) بلسی بەوانە کہ نامەہی تەورات و ئینجیلیان دراوہتی (کہ جوولە کہ و گاوورە کائن) ﴿وَالْأُمِّيِّیْنَ﴾ وە بە نە خوێندەوارەکان (ھاوہەش پەیدا کەرە کانی گەلی عەرەب) ﴿أَسَأَلْتُ﴾ ئایا ئیئوہ موسولمان بوون ؟ ﴿فَإِنْ أَسَأَلُوكُمْ﴾ ئەمجا ئە گەر موسولمان بوون ﴿فَقَدْ أَهْتَدُوا﴾ ئەوہ بەراستی مانانی ئەوہیہ کہ ھیدایەتیان وەر گرتوہ ﴿وَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ وە ئە گەر پرووشیان وەر گئیرا ﴿فَإِنَّمَا﴾ ئەوہ بەراستی ﴿عَلَيْكَ الْبَلْعُ﴾ تۆ ھەر پراگە یاندنت لە سەرە ﴿وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ﴾ وە خوا بینایە بە بەندەکان ﴿۱۹﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ﴾ بینگومان ئەوانەہی بئی پڕوان ﴿يَتَّيَّبَتِ اللَّهُ﴾ بە ئایە تە کانی خوا (بە نیشانە کانی خوا) ﴿وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّیْنَ﴾ وە پتغە مەبران ئە کوژن ﴿بِغَيْرِ حَقٍّ﴾ بە نارەوا ﴿وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ﴾ وە ئەو کہ سانسە ئە کوژن ﴿يَأْمُرُونَ﴾ کہ فەرمان ئەدەن ﴿بِالْقِسْطِ﴾ بە داد گەری ﴿مِنَ النَّاسِ﴾ لە خەلکی ﴿فَقَسِّرْهُمْ﴾ ئەوہ مژدەیان بەدەری (وہک سووکایەتی کردن وایە) ﴿بِعَذَابِ أَلِيمٍ﴾ بە سزای پڕ لە نازار ﴿۲۰﴾ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ ئەوانە کہ سانیکن ﴿حَبِطَتْ﴾ پووج بوو تەوہ ﴿أَعْمَلُوهُمْ﴾ کردوہ کائیان ﴿فِي الدُّنْيَا﴾ لە دونیا ﴿وَالْآخِرَةِ﴾ وە لە روژی داوایی دا ﴿وَمَا لَهُمْ﴾ وە ئەوان نیانە ﴿مِن نَّصِيرٍ﴾ هیچ یارمە تیدەریک ﴿۲۱﴾

﴿أَلَمْ تَرَ﴾ ثایا ورد نایته وه ﴿إِلَى الَّذِينَ﴾ له وانهی ﴿أَوْثُوا﴾ پیان دراوه ﴿نَصِيبًا﴾ به شیتک ﴿مِنَ﴾
 الْكِتَابِ ﴿له تهورات﴾ ﴿يُدْعُونَ﴾ بانگ ده کرین ﴿إِنِّي كَتَبْتُ﴾ بئو لای کتیبی خوا (تهورات)
 ﴿لِيَحْكُمَ﴾ بئو ته وهی بریاردات ﴿بَيْنَهُمْ﴾ له نیوانیاندا ﴿فُرُيقًا قَرِيبًا مِنْهُمْ﴾ له پاشان دهسته بهک
 له وان پشت هه لده کهن ﴿وَهُمْ مُعْرِضُونَ﴾ له حالیکدا ته وان روو وهر گنیرن ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾
 نه مه به هوی ته وه وهیه که بنگومان ته وان ﴿قَالُوا﴾ ده بیان ووت: ﴿لَنْ نَسْتَأْذِنَكَ﴾ هه ر گیز بهر له شمان
 ناکه ویت ﴿النَّارُ﴾ ناگر ﴿إِلَّا آيَاتِنَا مَعْدُودَاتٍ﴾ ته نها چنده رورنکی ژمیررا و کهم نه بیت
 ﴿وَعَرَّهْمَ﴾ وه خه له تاندنی (و فریووی دان) ﴿فِي دِينِهِمْ﴾ له دینه که باندا ﴿مَا كَانُوا يَفْقَهُونَ﴾ نه و
 درویانهی که هه لیان ده به ست ﴿فَكَيْفَ﴾ نه مجا ده بی حالیان چون بیت ﴿إِذَا جَمَعْتَهُمْ﴾ نه و
 کاتهی که کویان ده که به نه وه ﴿لِيَوْمٍ﴾ له رورنیکدا ﴿لَأَرْبَبَ فِيهِ﴾ که گومانی تیدانی به ﴿وَوُفِّيَتْ﴾
 و پاداشتی ته وای ده درته وه ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ هه موو که سینک ﴿مَا كَسَبَتْ﴾ ته وهی کردویه تی ﴿وَهُمْ﴾
 لَا يظلمون ﴿وه ته وان هیچ سته میکیان لی نا کریت ﴿قُلِ اللَّهُمَّ﴾ بلی تهی خواهه ﴿مَلِكُ الْمَلِكِ﴾
 خاوه ن ده سه لات ﴿تَوَكَّلْ عَلَى الْمَلِكِ﴾ ده سه لات ده ده بیت ﴿مَنْ تَشَاءُ﴾ به هه ر که سینک که به ته ویت
 ﴿وَتَنْزِجُ الْمَلِكِ﴾ وه ده سه لات نه سیتته وه ﴿مَنْ تَشَاءُ﴾ له هه ر که سینک که به ته ویت ﴿وَتُعَزِّمُ مَنْ تَشَاءُ﴾
 وه به ریزی ده که بیت ته وهی به ته ویت ﴿وَوَدَّلْ مَنْ تَشَاءُ﴾ وه بی ریزی ده که بیت ته وهی به ته ویت ﴿بِيَدِكَ﴾
 ته نها به ده سستی تویه ﴿الْحَبِيطِ﴾ هه موو چا که بهک ﴿إِنَّكَ﴾ به راستی تو ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ﴾ به سه ر هه موو
 شتیکدا ﴿قَدِيرٌ﴾ به توانایت ﴿تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ﴾ شه وه که بیت به ناو روردا ﴿وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي﴾
 اللَّيْلِ ﴿وه رور ده که بیت به ناو شه ودا ﴿وَتُخْرِجُ الْحَيَّ﴾ وه زیندوو ده ردینسی ﴿مِنَ الْمَيِّتِ﴾ له مردوو
 ﴿وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ﴾ وه مردوو ده ردینسی ﴿مِنَ الْحَيِّ﴾ له زیندوو ﴿وَتَرزُقُ﴾ وه رورزی ده ده بیت ﴿مَنْ تَشَاءُ﴾
 به هه ر که سنی که به ته ویت ﴿بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ به بی حساب و بی شومار ﴿لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ﴾
 نابی پرواداران بی باوه ران بگرن ﴿أَوْلِيَاءَ﴾ به دوستی خویان ﴿مِنَ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له جیاتی پرواداران
 ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ وه هه ر که سینک و ابکات ﴿فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ﴾ نیتر په یوه سستی له گه ل خوادا
 نامیتنی ﴿إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاتُوا﴾ مه گه ر بئو خوار استتتان بیت لی یان (به شپوهیه که به ده م بیلین
 و به دل باوه رتان پنی نه بیت) ﴿وَيُحَذِّرُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ﴾ وه خوا ده تان ترسینیت له سزای خوی
 ﴿قَالَ اللَّهُ الْمَصِيرُ﴾ وه هه ر بئو لای خواهه گه رانه وه ﴿قُلِ﴾ (تهی موحه ممه د ﴿بَلَى﴾:
 ﴿إِنْ تَحْفَظُوا﴾ نه گه ر بیشار نه وه ﴿مَا فِي صُدُورِكُمْ﴾ ته وهی له دل تاندایه ﴿أَوْ بُدُّوهُ﴾ یان ناشکرای
 بکهن ﴿بِعَلْمِ اللَّهِ﴾ خوا بی ده زانی ﴿وَيَعْلَمُ﴾ وه دهیزانیت ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ ته وهی له ناسمانه کان
 ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه ته وهی له زه وی دایه ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ﴾ وه خوا به سه ر هه موو شتیکدا ﴿قَدِيرٌ﴾ به
 توانایه ﴿

﴿يَوْمَ تَجُذُكُلُ أَنْفُسٌ﴾ (بترسن) له و روزهی هموو كه سينك نه بينيت ﴿مَا عَمِلْتُمْ مِنْ خَيْرٍ﴾ هر كارينكى باشى كرد بينت ﴿مُحَضَّرًا﴾ ناماده به ﴿وَمَا عَمِلْتُمْ مِنْ سُوءٍ﴾ وه هر كارينكى خراپى كرد بينت ﴿تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَّاتٌ﴾ ساوات ده خوازيت كه له نيوان شهو و كاره خراپه كه بيدا ﴿أَمَدًا بَعِيدًا﴾ ماوه به كي زور دور ببوايه ﴿وَيَحْذَرُكَ اللَّهُ﴾ وه خوا ده تان ترسينى ﴿نَفْسَهُ﴾ له سزاي خوى ﴿وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ﴾ وه خوا ميهره بانه به بنده كاني خوى ﴿قُلْ﴾ نهى موحه مهمه د ﷺ بلى: ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَهْتَبُونَ﴾ خواتان خوش ده و نيت ﴿فَاتَّبِعُونِي﴾ كه واته دواى من بكهون ﴿يُحِبِّكُمْ اللَّهُ﴾ تا خواش تيرهى خوش بو نيت ﴿وَيَغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾ وه له گوناوه كاتنان خوش بينت ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ﴾ وه خوا لينخوشبوى ﴿رَحِيمٌ﴾ ميهره بانه ﴿قُلْ﴾ بلى: ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ فدر مانبه ردار و گو نپرايه لى خوا و پينغه مبه ر بن ﴿إِنْ تَوَلَّوْا﴾ نه مجا نه گهر پشت هه لكهن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ﴾ نه وه بينگومان خوا ﴿لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ﴾ بنى بروايانى خوش ناو نيت ﴿إِنَّ اللَّهَ أَصْطَفَى﴾ بينگومان خوا هلى بزار دوه وه ﴿أَادَمَ وَنُوحًا﴾ نادهم و نوح ﴿وآلَ إِبْرَاهِيمَ﴾ وه خانه وادهى ئيبراهيم ﴿وآلَ عِمْرَانَ﴾ وه خانه وادهى عيمران ﴿عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ به سه ر هموو جيهانياندا ﴿ذُرِّيَّةً﴾ نه وه به كن ﴿بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ﴾ هه نديكيان له هه نديكيان كه وتوونه ته وه ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ﴾ وه خوا بيسه رى ﴿عَلَيْهِمْ﴾ زانايه ﴿إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ﴾ (بينه وه بير) كاتيك كه زنى عيمران ووتى ﴿رَبِّ﴾ نهى په روه ر دگارم ﴿إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ﴾ بينگومان من نه زرم كرده بو تو ﴿مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا﴾ نه وهى كه له سكم دايه نازاد كراو بيت (بو خزمه تى خانهى تو كه بيت المقدس) ه ﴿فَتَقَبَّلَ مِنِّي﴾ ده توش (نهم نه زرم) لى گيرا بكه ﴿إِنَّكَ أَنْتَ﴾ به پراستى تو ﴿السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ بيسه رى زانايست ﴿فَلَمَّا وَصَّعَتْهَا﴾ جا كاتيك كه سكه كهى دانا ﴿قَالَتْ﴾ ووتى: ﴿رَبِّ﴾ نهى په روه ر دگارم ﴿إِنِّي وَصَّعْتُهَا نَذِيرًا﴾ خو من كچم بوو ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ﴾ به پراستى خوا زاناتره ﴿بِمَا وَصَّعْتَ﴾ به وهى كه بوويه تى ﴿وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنثَى﴾ كوپر ش وه ك كچ ني به (مه به ست له وه به له وه كاته دا كوران ده كران به نه زر بو خزمه تى بيت المقدس) ﴿وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ﴾ وه بينگومان منيش ناوم نامه ريه م ﴿وَإِنِّي أَعِيدُهَا بِيَدِكَ وَذُرِّيَّتَهَا﴾ وه من خوى و نه وهى ته پاريزم به تو ﴿مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾ له شهيتانى ده ر كراو ﴿فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا﴾ نه مجا په روه ر دگارى ميره مى وه ر گرت ﴿بِقَبُولِ حَسَنٍ﴾ به وه ر گرت نيكي جوان ﴿وَأَنْبَتَهَا﴾ وه روواندى (په روه ر دهى كرد) ﴿نَبَاتًا حَسَنًا﴾ به روواندنيك (په روه ر دهى كهى) جوان ﴿وَوَكَّلْنَا زَكَرِيَّا﴾ وه زه كه ر يا ده سته به رى كرد (نه ر كى زيانى گرت ه ته ستو و خودا كردى به ماموستاى ميره م) ﴿كَلَّمَادَحَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْخَرَابَ﴾ هر كات زه كه ر يا پر و شتايه بو لاي ميره م له شوينى خوا په رستيه كه بيدا ﴿وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا﴾ خواره مهنى و رزق و روزهى له لا ده بينى ﴿قَالَ﴾ (زه كه ر يا) ووتى: ﴿يَمْرُؤُا﴾ نهى ميره م ﴿أَنْ لَكَ هَذَا﴾ نه مه ت له كوى بو وه؟ ﴿قَالَتْ﴾ (ميره م) ووتى: ﴿هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ نه وه له لايه ن خوا وه به ﴿إِنَّ اللَّهَ بَرُّزُقٌ﴾ به پراستى خوا روزهى ده دات ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ به هر كه سينك كه بيه و نيت ﴿بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ به بنى حساب و بنى شومار ﴿۷﴾

﴿هُنَالِكَ﴾ ناله و کاته دا ﴿دَعَا﴾ پاراپه وه ﴿زَكَرِيَّا زَيْنَبُ﴾ زه که ریا له په روه ردگاری ﴿قَالَ﴾ ووتی:
 ﴿رَبِّ﴾ نهی په روه ردگام ﴿هَبِّ لِي﴾ پیم بیه خشه ﴿مِن لَّدُنكَ﴾ له لایه نی خوته وه ﴿ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً﴾
 کورنکی سروشت پاک ﴿إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ﴾ به پراستی تو بیسه ری پارانه وهیت ﴿فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ﴾
 جا فریشته بانگی لیکرد ﴿وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ﴾ له کاتیکدا که زه که ریا له میحرابه که دا وه ستابوو
 نویژی ده کرد ﴿أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ﴾ به پراستی خوا مژده ت ده داتی ﴿بِبَحْتٍ﴾ به (کورنک ناوی) به حیایه
 ﴿مُصَدِّقًا﴾ که پرواهینه ره ﴿يَكَلِّمُ مِنَ اللَّهِ﴾ به عیسی ووتی خوا ﴿وَسَيِّدًا﴾ و پیشه وایه ﴿وَرَحُورًا﴾ وه
 جلّه وگری نه فسی خویه تی ﴿وَنَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ﴾ وه به کیکه له پینغه مبرانی چاک کردار ﴿قَالَ﴾
 (زه که ریا) ووتی: ﴿رَبِّ﴾ نهی په روه ردگام ﴿أَنِّي لَكُونُ لِي غَلَمٌ﴾ من چون کورم ده بیت ﴿وَقَدْ بَلَغَنِي
 الْكِبَرَ﴾ له حالیکدا به پراستی پیری به خه گیرم بووه ﴿وَأَمْرًا نِّي عَاقِبًا﴾ وه ژنه که شم نه زو که ؟
 ﴿قَالَ﴾ (خوای گه وره) فهرمووی ﴿كَذَلِكَ اللَّهُ﴾ نیشی خوا وایه ﴿يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾ چی بویت
 ده بکات ﴿قَالَ﴾ (زه که ریا) ووتی ﴿رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً﴾ نهی په روه ردگام نیشانه به کم بو دابنی
 ﴿قَالَ﴾ (خوای گه وره) فهرمووی: ﴿ءَايَتِكَ﴾ نیشانه که ت نه وه به ﴿أَلَا تَكْفُرُ الْإِنْسَانُ لِنَفْسِهِ أَن يَقُولَ
 وَأُدْرِكُهُ الْمَوْتُ مِن دُونِ إِيمَانِهِ﴾ مه گه به ناماژه (هیما) نه بیت ﴿وَأَذْكُرُ رَبَّكَ
 كَثِيرًا﴾ وه زور یادی په روه ردگارت بکه ﴿وَسَبِّحْ﴾ و ته سببجاتی خوا بکه ﴿بِالْعَشِيِّ﴾ به نیواران
 ﴿وَالْإِبْكَرِ﴾ و به یانیان ﴿وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ﴾ (یادی نه وه بکه) کاتیک که فریشته (جیبریل)
 ووتی: ﴿يَمْرُؤُا نَهَىٰ مَرِيَمَ﴾ ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خوا ﴿أَصْطَفَاكَ﴾ توی هه لبرارد ﴿وَوَهَّبَ لَكَ
 وَهَابًا﴾ (له هه موو خو ووره وشتیکی ناشیرین) ﴿وَأَصْطَفَاكَ﴾ وه هه لی بزاردوی ﴿عَلَىٰ
 سِتْرٍ﴾ به سه ره موو ژنانی جیهاندا ﴿يَمْرُؤَا قَتْلِي رَبِّكَ﴾ نهی مریه م فهرانه برداری
 په روه ردگارت بکه ﴿وَأَسْجُدِي وَارْكَعِي﴾ وه سوژده و کړنوش به ره ﴿مَعَ الرَّاكِعِينَ﴾ له گه له نه وانه ی که
 سوژده و کړنوش ده بن ﴿ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ الْغَيْبِ﴾ نه وه ی ووترا له هه واله په نهانه کائن ﴿نُوحِيهِ إِلَيْكَ﴾
 به وه حی بو ت ده نیریین (نه ی مو حمه د ﷺ) ﴿وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ﴾ وه تو له لای نه وان نه بوویت
 ﴿إِذْ يَقُولُ أَفْلَهْمُزُ﴾ کاتیک که قه له مه کانیان هاو نشت ﴿أَيُّهُمْ﴾ کامیان ﴿يَكْفُلُ مَرْيَمَ﴾ ده سته به ری تی
 و سه به رشتی و به خیو کردنی مریه میان به رده که بویت ﴿وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ﴾ وه تو له لایان نه بوویت
 ﴿إِذْ يَخْتَصِمُونَ﴾ که ده مه قالیان ده کرد (له م پروه وه) ﴿إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ﴾ کاتیک که فریشته که ووتی:
 ﴿يَمْرُؤُا نَهَىٰ مَرِيَمَ﴾ نهی مریه م ﴿إِنَّ اللَّهَ يُبَيِّرُكَ﴾ بینگومان خوا مژده ت ده داتی ﴿يَكَلِّمُ مَنَّهُ﴾ به ووته به ک له وه وه
 ﴿أَسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ که ناوی مه مسیح (عیسا) ی کوری مریه مه ﴿وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾
 به ری زو پایه به رزه له هه ردوو جیهاندا ﴿وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾ وه له نزیکانی خودایه ﴿۱۵﴾

﴿وَيَكْفُرُ النَّاسُ﴾ وه قسه ده کات له گه ل خه لکیدا ﴿فِي الْمَهْدِ﴾ له بیتسکه داو ﴿وَكَهَلَا﴾ له (کاتی) گه ورهیی دا ﴿وَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وه له پیاو چا کانیسه ﴿قَالَتْ﴾ مهربم ووتی: ﴿رَبِّ أَنْ يَكُونَ لِي وَلَدٌ﴾ نهی په روه ردگارم من چوَن مندالم ده بیت ﴿وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرًا﴾ له کاتیکدا که پیاو نه هاتوته لام (لیم نه که وتوه)؟ ﴿قَالَ﴾ (جیبریل) فرموی ﴿كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ وایه (که نه لیت) خوا چی بویت دروستی ده کات ﴿إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا﴾ کاتیک که بریاری شتیکی دا ﴿فَأَنصَبَ يَقُولُ لَهُ﴾ هر نه وندهی ده ویت پی بلیت ﴿كُنْ فَيَكُونُ﴾ بیه، نیر ده بیت ﴿وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ﴾ وه خوا فیری کتیب و دانایی ونه ورات و نینجیلی ده کات ﴿وَرَسُولًا﴾ وه پیغه مبر (ده نیریت) ﴿إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ بو به نوئیسرائیل (نه وه کانی به عقوب) ﴿أَلَمْ يَخْلُقْكُمْ بَنَاتٍ﴾ (پی یان ده لیت) به راستی من نیشانه به کم بو هیتاون ﴿مِنْ رَبِّكُمْ﴾ له په روه ردگار تانه وه ﴿أَلَمْ يَخْلُقْ لَكُمْ﴾ که من بو تان دروست ده که م ﴿مِنَ الطَّيْرِ﴾ له قور ﴿كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ﴾ (شتیک) له ویتنهی بالنده ﴿فَأَنْفَخُ فِيهِ﴾ نه مجا فوی پیاده که م ﴿فَيَكُونُ طَيْرًا﴾ به کسر ده بیت به بالنده ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ به فرمانی خوا ﴿وَأُتِرَىٰ﴾ وه چاکی نه که مه وه ﴿الْأَكْثَمَ﴾ کویری زکماک ﴿وَالْأَبْرَصَ﴾ وه له ک ﴿وَأُخِي الْمَوْتَىٰ﴾ وه مردوانیش زیندو ده که مه وه ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ به فرمانی خوا ﴿وَأَنْتَبِكُمْ﴾ وه خه به رتان ده ده می (له خوا وه) ﴿بِمَاتَا كُونُ﴾ چی نه خون ﴿وَمَا تَدَّخِرُونَ﴾ چی به زه خیره هه لته گرن ﴿فِي بُيُوتِكُمْ﴾ له ماله کانتاندا ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ﴾ به راستی هه به له موعجیزانه دا ﴿لآيَةً لَّكُمْ﴾ به لگه و نیشانهی به هیز بو ئیوه (له سهر راستی پیغه مبریه تی من) ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گه رئیوه بر وادارن ﴿وَمُصَدِّقًا﴾ وه (من هاتووم) به بر واهینهر ﴿لِمَا نُنزِّلُ مِنَ التَّوْرَةِ﴾ به و ته وراته ی که له به رده ستمدایه ﴿وَلِأَجْلِ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي﴾ وه هاتووم بو نه وه ی حه لال بکم هیندی له و شتانهی ﴿حُزِرَ عَلَيَّكُمْ﴾ که قده غه کراوه لیسان ﴿وَجِئْتُمْ بِنُورٍ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ وه به لگم بو هیتاون له لای په روه ردگار تانه وه ﴿فَأْتَوْا اللَّهَ﴾ که واته بترسن له (بی فرمانی) خوا ﴿وَأَطِيعُوا﴾ وه فرمان به دراریم بکن ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ﴾ به راستی خوا په روه ردگاری من و ئیوه به ﴿فَاعْبُدُوهُ﴾ دهی بیهرستن ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ نا نه مه به ریگای راست ﴿فَلَمَّا أَحْسَسَ عِيسَىٰ﴾ نه مجا کاتیک که عیسا هستی کرد ﴿مِنْهُمْ الْكُفْرَ﴾ به بی بروایی گه له که ی ﴿قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ﴾ ووتی: کی له گه ل مندا یار مه تی ده ری دینی خواجه ﴿قَالَ الْحَوَارِيُّونَ﴾ شاگرده کانی (حه وار به کانی) ووتیان ﴿نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ﴾ ئیمه یار مه تی ده ری دینی خوا بن ﴿يَا اللَّهُ﴾ بروامان به خوا هیتاوه ﴿وَأَشْهَدُ﴾ و تو نه ی عیسا شاهید به ﴿بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾ که ئیمه گوئرایه ل و ملکه چی نه وین ﴿

﴿رَبَّنَا آمَنَّا﴾ نهی په روه د گارمان نيمه باوه پرمان هيتا ﴿يَمَا أَنْزَلْتَ﴾ به ووی که نار دوونه ته خواره وه
 ﴿وَأَتَّبَعْنَا الرَّسُولَ﴾ وه په يره ووی پينغه مبهري تو مان کرد ﴿فَأَكْثَبْنَا﴾ دهی خوايه ناومان بنووسه
 (بمانزميره) ﴿مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾ له دهفته ري پروادارانی (په کتاپه رست) دا ﴿وَمَكْرُوا﴾ (جوله که کان)
 پيلانيان گيړا (بو کوشتنی عيسا) ﴿وَمَكَرَ اللَّهُ﴾ خواش له بهرانبه ردا پيلانی لسی گيړان ﴿وَاللَّهُ خَيْرُ
 الْمَكْرِيْنَ﴾ وه خواش چاکترين پيلان گيړه (له بهرانبه ر پيلان گيړاندا بو ووجه لکر دنه وهی
 فر ونيله کانيان) ﴿إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعِيسَى﴾ (بيهنه روه يادت) کاتنی خوا فرموی نهی عيسا ﴿إِنِّي
 مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ﴾ من تو ده به موه وه به رزت ده که موه بو لای خوُم ﴿وَقُطِّعَتْكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 وه پاك كره وهی تو م له (هاوده می) نه وانهی که بی باوه ر بوون ﴿وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ﴾ وه په يره وانی
 (راسته قينه ی) تو به رزه ده که موه ﴿فَوَقَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به سر بی پروایاندا ﴿إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ ناروژی
 دوايسی ﴿ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ﴾ پاشان گه رانه و تان بو لای منه ﴿فَأَحْكُرْ بَيْنَكُمْ﴾ نه مجا بریار دده دم له
 نيوانتاندا ﴿فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾ له و شتانهی که تیا ياندا جيا وازو نا کو کن ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 جا نه وانهی بی پروا بوون ﴿فَأَعَذِبُهُمْ﴾ سزایان دده دم ﴿عَذَابًا شَدِيدًا﴾ به سزای سهخت ﴿فِي الدُّنْيَا
 وَالْآخِرَةِ﴾ له دونیاو روژی دوايشدا ﴿وَمَا لَهُمْ مِّنْ نَّاصِرِينَ﴾ وه نه وانه هيچ يارمه تيدره نيکیان نی به ﴿
 وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به لام نه وانهی که پروایان هيتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کرده وه باشه کانيان
 کردوه ﴿فَيُؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمْ﴾ نه وه خوا به ته وای پاداشتيان ده داته وه ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ بينگومان
 خواسته مکارانی خوش ناويت ﴿ذَلِكَ تَتْلُوهُ عَلَيْكَ﴾ هم به سره هاتانهی که نه بیان خوئينه وه
 به سرندا (نهی موحه ممد ﷺ) ﴿مِنَ الْآيَاتِ﴾ له نايهت و به لگه و نيشانه کان ﴿وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ﴾
 و قورنانی پر له حیکمه تن ﴿إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ﴾ به راستی وينه ی (دروست بوونی) عيسا لای
 خوا ﴿كَمَثَلِ آدَمَ﴾ وه ک وينه ی نادم وایه ﴿خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ﴾ که دروستی کرد له گل ﴿ثُمَّ قَالَ لَهُ﴾ له
 پاشان پنی ووت ﴿كُنْ فَيَكُونُ﴾ بيه، نه ویش بوو (به مروف) ﴿الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ﴾ قسه ی راست نه وه به
 که له خواوه به تو گه يشت ﴿فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ﴾ که واته له گومانداران مبه ﴿فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ﴾
 نه مجا هر که سينک دمه قالنی له گه ل کردیت (له باره ی عيسا وه) ﴿مِن بَعْدِ مَاجَاةٍ لَّكَ مِنَ الْعِلْمِ﴾ دواي
 نه و زانينه ی که (به وه حی) بو ت هات ﴿فَقُلْ تَعَالَوْا﴾ تو ش پيشان بلی وهرن ﴿نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ﴾
 با بانگی کوره کانمان و کوره کانتان بکهين ﴿وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ﴾ وه (بانگی) زنه کانمان و زنه کانتان
 بکهين ﴿وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ﴾ وه (بانگی) خو مان و خو تان بکهين ﴿ثُمَّ نَبْتَهِلْ﴾ له پاشاندا (هموومان)
 له خوا پپارينه وه ﴿فَنَجْعَلُ لَعْنَتَ اللَّهِ﴾ نه مجا نه فره تی خوا بکهين ﴿عَلَى الْكٰذِبِينَ﴾ له وانه مان که
 له دروزنان ﴿

﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ﴾ بنگومان هه نه مه به چیر وک و داستانی راست و دروست ﴿وَمَا مِنْ إِلَهٍ﴾ وه هیچ
 بهر ستر او نیکی به راستی نی به ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ ته نها خوانه بین ﴿وَإِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾
 ته نها خوی بالادهستی کار دروسته ﴿وَإِنْ قَوْلُوا﴾ نه مجا نه گهر پشتیان هه لکرد. ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ﴾ نه وه
 به راستی خوانا گاداره ﴿بِالْمُفْسِدِينَ﴾ به کرده وی به دکاران (گهنده لکاران) ﴿قُلْ﴾ (تهی موحه ممد
 ﴿بَلَىٰ﴾ بلای: ﴿يَأْهَلُ الْكِتَابِ﴾ تهی خاوه ن نامه کان ﴿تَعَالَوْا﴾ ورن ﴿إِلَىٰ كَلِمَةٍ﴾ بؤ لای و وته به کی
 ﴿سَوَامٍ﴾ راست و (به کسان) ﴿بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ﴾ له نیوان نیمه و نیوه دا ﴿أَلَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ﴾ که جگه له خوا
 نه بهرستین ﴿وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ وه هیچ شتیک نه که بین به هاوبه شی ﴿وَلَا يَتَّخِذُ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ
 اللَّهِ﴾ وه هتدی کمان هتدی کمان به بهر و ردگار دانه نین ﴿وَإِنْ قَوْلُوا﴾ نه مجا نه گهر پشتیان هه لکرد
 ﴿فَقُولُوا﴾ نیوهش بلین: ﴿أَشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾ نیوه شاهد بن که نیمه فرمان به ردار و گویر ایه ن
 و ملکه چی خود این ﴿يَأْهَلُ الْكِتَابِ﴾ تهی خاوه ن نامه کان ﴿لِيُرْتَضَىٰ جُنُودُ الْبَرِّهِيمِ﴾ بؤ چی ده مه قالی
 ده که ن ده باره ی نیراهیم ﴿وَمَا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ﴾ له کاتیکدا که تهورات و نینجیل نه نیراونه ته
 خواره وه ﴿إِلَّا مِنْ بَعْدِي﴾ له دوی نیراهیم نه بیت ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دهی بؤ تی ناگن ؟ ﴿هَتَأْتِرُ﴾
 ناگادار بن نیوه ﴿هَتَوْلَاهُ حَاجَجْتُمْ﴾ نه وانه ن که ده مه قالی تان کرد ﴿فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ﴾ له وهی که
 شتیکتان لیده زانی ﴿فَلِمَ تَحْجُوتُ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ﴾ تهی بؤ ده مه قالی ده که ن له شتیکدا که
 هیچی لی نازانن ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ وه خواده بزانی ﴿وَأَنْشُرَ لَكُمْ كَلِمَاتٍ﴾ وه نیوه نازانن ﴿مَا كَانَ لِإِبْرَاهِيمَ
 يَهُودِيًّا﴾ نیراهیم نه جووله که بووه ﴿وَلَا نَصْرَانِيًّا﴾ نه گااور ﴿وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا﴾ به لکو پاک و
 خوا بهرست و گویر ایه ن و ملکه ج بوو ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه له هاوبهش به پیدا که ران نه بوو ﴿وَإِنَّ
 ﴿إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ﴾ بنگومان نزیکترین که س له نیراهیم ﴿لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ﴾ نه وانه ن که وهختی
 خوی به پرهویان کرد ﴿وَهَذَا النَّحْيُ﴾ وه نه م پیغه مبه رهو ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه ی که بر وایان هتیاوه
 ﴿وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه خوا دؤستی بر وادارانه ﴿وَدَّتْ﴾ حه زیان ده کرد ﴿طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾
 دهسته به ک له خاوه ن نامه کان ﴿لَوْ يُضِلُّوكُمْ﴾ که گو مر اتان بکه ن ﴿وَمَا يُضِلُّونَ﴾ له کاتیکدا که س گو مر ا
 نا که ن ﴿إِلَّا أَنْفُسَهُمْ﴾ خویان نه بیت ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ﴾ به لام ههستی پی نا که ن (تی ناگن) ﴿يَأْهَلُ
 الْكِتَابِ﴾ تهی خاوه ن نامه کان ﴿لِيُرْتَضَىٰ جُنُودُ الْبَرِّهِيمِ﴾ بؤ بی بر واده بن ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ به نایه ته کانی خوا
 ﴿وَأَنْشُرَ تَشْهَدُونَ﴾ له کاتیکدا که شایه تی ده دن (له سه راستی نه وان) ﴿

﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ تهی خاوهن نامه کان ﴿لِيَتَلَسَّوْنَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ﴾ بؤ پؤشاکى درؤ نه کهن به بهر پراستی
 دا ﴿وَتَكْفُرُونَ الْحَقَّ﴾ وه پراسته که ده شمارنه وه ﴿وَأَنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ له کاتیکدا خوشستان ته مه ده زانن ﴿۷۱﴾
 ﴿وَقَالَتْ طَآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ وه دهسته بهک له خاوهن نامه کان ووتیان (به هه ندیکیان) ﴿يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بروابینن بهو فورثانه ﴿أَنْزَلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا﴾ که نیراوه ته خواره وه بؤ نه وانهی که بروایان هیتاوه
 ﴿وَجَهَّ النَّهَارَ﴾ سه رله به یانیان (به فیصل) ﴿وَأَكْفُرُوا وَأَخْرَجُوا﴾ وه سنی بروا بینه وه ده مه و نیاوه ﴿لَعَلَّهُمْ
 يَرْجِعُونَ﴾ بهلکو نه وانیش په شیمان بینه وه ﴿۷۲﴾ ﴿وَلَا تُؤْمِنُوا﴾ باوه رتان نه بیت ﴿إِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِينَكُمْ﴾
 مه گهر به که سینک که دواى دینی ئیوه که و تبتت ﴿فَلْيَأْنِ الْهُدَى﴾ (تهی موحه ممه د ۷۳) بلی: به پراستی
 پرینمونی ﴿هُدَى اللَّهِ﴾ ههر پرینمونی خوایه ﴿أَنْ يُؤْتَىٰ أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيْتُمْ﴾ (تهی خاوهن نامه کان ئیوه
 پیسان گرانه) که بدری به به کینکی تر وینهی نه و دینهی که به ئیوه دراوه ﴿أَوْ يُحَاجُّوْكُمْ﴾ یا ده مه قالیتان
 له گه ل بکهن (بؤرتان بدن) ﴿عِنْدَ رَبِّكُمْ﴾ لای په روه ردگارتان ﴿قُلْ﴾ (تهی موحه ممه د ۷۴) بلی:
 ﴿إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ﴾ به پراستی نه و به هره به (واته پنیغه مبرایه تی) به ده سستی خوایه ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾
 ده بدات به ههر که سینک که بیه ویت ﴿وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ وه خوا خاوهنی به خششی زور و زانایه ﴿۷۵﴾
 ﴿يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ﴾ (تهو) خوایه (په حمهت و میهره بانی خوی تایبهت ده کات) ﴿مَن يَشَاءُ﴾ بؤ ههر که سینک
 بیه ویت (شیاوی بیت) ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه خوا خاوهنی به خشش و به هره ی گه وره به
 ﴿۷۶﴾ ﴿وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ وه له ناو خاوهن نامه کانی هی وا هدیبه ﴿مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ يَغْطَابِ﴾ ته گهر خه زنه بهک
 به سپارده لای دابنیی ﴿يُؤْذِيهِ إِلَيْكَ﴾ ده تدا ته وه ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ﴾ وه هی واشیان تیا به ﴿إِنْ تَأْمَنَهُ يَدِيْتَارِ﴾
 ته گهر دینارنکی لا دابنییت ﴿لَا يُؤْذِيهِ إِلَيْكَ﴾ ناتدا ته وه ﴿إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا﴾ مه گهر به سه ریه وه
 بوه ستیت ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ ته م ناپاکی به به هوی نه وه وه بوو ﴿قَالُوا﴾ که ده بیان ووت: ﴿لَيْسَ عَلَيْنَا فِي
 الْأُمِّيْنِ سَبِيْلٌ﴾ گونا همان ناگات له خوار دنی مالی ته م نه خوینده واران (واته عه ره به کان) ﴿وَيَقُولُونَ
 عَلَى اللَّهِ الْكُذْبَ﴾ وه درؤ به ده م خاوه ده کهن ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ وه خویان ده زانن (که درؤ ده کهن) ﴿۷۷﴾
 ﴿بَلَىٰ﴾ نه خیر وانی به (وهك ده لنین) ﴿مَنْ أَوْفَىٰ وَعْدُوهٖ﴾ ههر که سینک په یمانی خوی به جی به بی نییت
 ﴿وَأَتَّقَىٰ﴾ وه پاریز کاری بکات وله خودا بترسیت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ ته وه به پراستی خوا
 پاریز کارانی خوش ده ویت ﴿۷۸﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ﴾ بنگومان ته وانهی ده یفروشن ﴿بِعَهْدِ اللَّهِ﴾
 په یمانی خوا ﴿وَأَيْمَنِيهِمْ﴾ و سوینده کانی خویان ﴿فَتَمَنَّا قَلِيْلًا﴾ به نر خینکی که م ﴿أُولَٰئِكَ﴾ ته وانه
 ﴿لَا خَلْقَ لَهُمْ﴾ بئ به شن (له به هره ی خوا) ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ له رؤزی دواپی دا ﴿وَلَا يَكْفِيْهُمْ اللَّهُ﴾ وه خوا
 قسه بیان له گه ل ناکات ﴿وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ﴾ وه نه ماشاشیان ناکات ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له رؤزی قیامه تدا
 ﴿وَلَا يُزَكِّيهِمْ﴾ وله گونا هیان خوش ناییت و پاکیان ناکاته وه ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه بؤ نه وان هه به
 سزای به ئیش و نازار ﴿۷۹﴾

﴿وَأَنَّ مِنْهُمْ لَفِرِيقًا﴾ به راستی له خواوهن نامه كان دهسته يه كه هه يه ﴿يَتَوَلَّوْنَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ﴾ (ناو به ناو نامه كه يان تيكده دهن و) زمانيان با نه دهن و نه پيچنه وه به خویندنه وهی كتيبه كه يان (تهورات) ﴿لِيَتَحَسَّبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ﴾ تا تو وا بزانيت له نامه ی خواهه ﴿وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ﴾ (له كاتيكدا) كه نه وه له نامه ی خوانی به ﴿وَيَقُولُونَ﴾ وه ده لئين ﴿هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ نه وه له خواهه يه ﴿وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ له كاتيكدا كه نه وه له خواهه نی به ﴿وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ﴾ وه درو به دم خواهه ده كه ن و ﴿وَهُمْ يَتَكَاوَنُونَ﴾ خوشيان ده زانن (كه درويه) ﴿مَا كَانَ لِشَيْءٍ﴾ نابى بز هيج ناده مى يه كه ﴿أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالنُّبُوَّةَ﴾ كه خوا نامه و شهرىعت و پيغه مبه ريتى دايبتى ﴿ثُمَّ يَقُولُ لِلنَّاسِ﴾ پاشان به خه لكى بليت ﴿كُونُوا عِبَادًا لِي﴾ بين به بنده ی من ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له جياتى خوا ﴿وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّيْحِينَ﴾ به لكو (پنيان ده لئيت) خوا به رست بن ﴿بِمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ كاتيكدا چونه كه نيوه خه لك فیری نامه كه ی خودا ده كه ن ﴿وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ﴾ وه نيوه خوشتان ده بخويئنه وه ﴿وَلَا يَأْمُرُكُمْ﴾ وه خوا فرمانتان پي نادات ﴿أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَالِيَّةَ وَالنَّيْبِينَ﴾ كه فرشته و پيغه مبه ران بكن ﴿أَرْبَابًا﴾ به به رستراوى خوتان ﴿أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ﴾ چون (خودا) فرمانتان پي ده دات پي بروا بن (كافر بن) ﴿بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ دواى نه وه ی كه نيوه به روا دار بوون؟! ﴿وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ﴾ (بهينه وه ياديان) كاتيك كه خوا په يمانى وه رگرت له پيغه مبه ران ﴿لَمَّا أَتَيْنَكُمْ﴾ كه هه رچيم دانى ﴿مِنْ كِتَابٍ﴾ له نامه و ﴿وَحِكْمَةٍ﴾ حيكمهت و (شهرىعت) ﴿ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ﴾ له پاشان پيغه مبه ران كتان بزوات ﴿مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ﴾ به به روا هيتنه به و نامه ی كه له لانانه ﴿لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ﴾ ده پي برواى پي به پيئن ﴿وَلَتَنْصُرُنَّهُ﴾ وه يارمه تى بدن ﴿قَالَ﴾ خوا فرمووى: ﴿أَقْرَبُّكُمْ﴾ نايبا دانتان نا به م په يمانه دا؟ ﴿وَأَخَذْتُ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي﴾ وه له سه ر نه وه په يمانى منتان وه رگرت ﴿قَالُوا﴾ پيغه مبه ران ووتيان: ﴿أَقْرَبْنَا﴾ به لنى دانتان پيداناو په يمانان به ست ﴿قَالَ فَأَشْهَدُوا﴾ خوا فرمووى كه واته نيوه به شاهيد بن ﴿وَأَنَا مَعَكُمْ﴾ وه منيش له گه ل نيوه ﴿مِنْ الشَّاهِدِينَ﴾ به كنيكم له شاهيدان ﴿فَمَنْ تَوَلَّىٰ﴾ جا نه وه ی پشتى هه لكرد (له م په يمانه) ﴿بَعْدَ ذَٰلِكَ﴾ دواى نه م دان پيدانانه ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ كه واته هه ر نه وانن ده سته ی ده رچوان له فرمانى خودا ﴿أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ﴾ نايبا (پي بروا يان) داواى غه بى رى دىنى خواهه كه ن؟! ﴿وَلَهُ أَسْمَاءُ مِّنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له كاتيكدا كه هه رچى له ناسمان و زهوى دابه گو يرايه ل وملكه چى خودان ﴿طَوَّعًا﴾ بيانه وى (به ويستى خويان) ﴿وَكَرْهًا﴾ يانه يانه وى (به ناچارى) ﴿وَالَّذِينَ يَرْجَعُونَ﴾ وه هه مو وه هر بز لاي نه وه ده گه رينريننه وه ﴿

﴿قُلْ﴾ (نهی موحه مہد ﷺ) بلی: ﴿ءَامَنَّا بِاللّٰهِ﴾ نيمه بر و امان هيتاوه به خواي گه و ره ﴿وَمَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ﴾ و ه به و هی نير را و ته خواره و ه بومان ﴿وَمَا أَنزَلْنَا عَلَىٰ إِبْرٰهِيْمَ﴾ و ه به و هی که نير را و ته خواره و ه بؤ نير اھيم ﴿وَأَسْمٰعِيْلَ وَاسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ وَالْإِسْحٰقَ﴾ و نيسما عيل و نيسحاق به عقوب و کورانی به عقوب ﴿وَمَا آوَيْنَا﴾ و ه به و هی که دراوه ﴿مُوسٰى وَعِيسٰى﴾ به موسا و عيسا ﴿وَالنَّبِيُوْتِ مِنْ رَبِّهْمُ﴾ و ه پينغه مبه ره کانی تر له په ر و ه رد گاريان ه و ه ﴿لَا تُفْرِقُ﴾ جيا و ازی نا که ين ﴿بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ﴾ له نيتوان هيچ کاميک له م پينغه مبه رانه ﴿وَتَحْنُ لَهُ الْمُسٰمِرُونَ﴾ و ه نيمه بؤ خواي گه و ره گه ر دن که چين ﴿وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلٰمِ دِيْنًا﴾ و ه هر که سينک دواي هر نايينک بکه و نيت جگه له ثابني نيسلام ﴿فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ﴾ نه و ه ليني و ه ر نا گيري ﴿وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ﴾ و ه نه و له ر فوڑی دوايي دا ﴿مِنَ الْخٰسِرِيْنَ﴾ له زه ر ه م نه ندانه ﴿كَيْفَ يَهْدِي اللّٰهُ قَوْمًا﴾ چؤن خوا رينم و نيسي گه لنيک ده کات ﴿كَفَرُوا﴾ بي بروا بو بسن ﴿بَعْدَ إِيمٰنِهِمْ﴾ دواي بروا هيتانيان ﴿وَشٰهَدُوا﴾ و ه شايه تيبان داسي ﴿أَنَّ الرُّسُوْلَ حَقٌّ﴾ که نه و پينغه مبه ره راسته و (له لايه ن خوداوه هاتووه) ﴿وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنٰتُ﴾ و ه نيشانه ي زوربان بؤ هاتبي ﴿وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ﴾ و ه خوا رينم و نيسي گه لي سته مکاران ناکات ﴿أُوْلٰئِكَ جَزَآؤُهُمْ﴾ نه و انه سزايان نه و ه يه ﴿أَنۢ عَلَيهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ﴾ که له سه ريانه نه فريني خودا ﴿وَالْمَلٰئِكَةُ﴾ و نه فريني فريشته کان ﴿وَالنّٰسِ أَجْمَعِيْنَ﴾ و نه فريني هه موو خه لکی ﴿حٰلِدِيْنَ فِيْهَا﴾ له و (نه فرينه) دا ده ميئن ه و ه به نينج گاري و ه ه ميشه يي ﴿لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ﴾ سزايان لي سووک نا کريت ﴿وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ﴾ و ه مؤله ت نادرين ﴿إِلَّا الَّذِيْنَ﴾ مه گه ر نه و انه ي ﴿تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ﴾ توبه يان کر دبي دواي نه و ه ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ و ه کر ده و هی چا کيان کر ديت ﴿فَإِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ﴾ نه و ه بنگومان خوا لي خؤ شبووي ميهره بانه ﴿إِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوا﴾ به راستي نه و انه ي که بي بروا بوون ﴿بَعْدَ إِيمٰنِهِمْ﴾ دواي بروا هيتانيان ﴿سُمُّوا زَادُوا كُفْرًا﴾ پاشان زياتر بي باوه ر بوون ﴿لَنۢ يُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ﴾ هه ر گيز ته و به يان لي گيرا نا کريت ﴿وَأُوْلٰئِكَ هُمُ الضّٰلُّوْنَ﴾ نا نه و انه نه و انه ن که گو م ر ابوون ﴿إِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوا﴾ به راستي نه و انه ي بي بروا بوون ﴿وَمَا تَأْوٰوَهُمْ كُفْرًا﴾ و ه به بي بروايي مردن ﴿فَلَنۢ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ﴾ نه و ه هه ر گيز (فديه) له هيچ کاميکيان و ه ر نا گيريت ﴿مِثْلُ الْأَرْضِ ذَهَبًا﴾ با پر به هه موو زه و يش زير بيت ﴿وَلَوْ أَفْتَدٰى بِهٖ﴾ بيه خشيت له بريتي دا (بؤ سووک کر دني سزا له سه ري) ﴿أُوْلٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ﴾ و ه نه و انه سزاي به نازاريان بؤ هه يه ﴿وَمَا لَهُمْ مِّنۢ نّٰصِرِيْنَ﴾ و ه هيچ يار يده دهر و سه ر خه ر نيکيان ني به ﴿

﴿لَنْ نَسْأَلَكَ﴾ نِسْوَه هدر گیزه به خیر و چاکه ناگهن (وه ده سگیرتان نابیت) ﴿حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا رَحِمْنَا﴾ تا نه بیه خشن هندی له و دارایی بهی که خوشتان ده ویت ﴿وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ﴾ وه هدر چی بیه خشن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾ نه وه بینگومان خودا ناگای لی به (به پنی دل و دهر وونتان پاداشتان ده داته وه) ﴿كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ جَلًا﴾ هه موو جوړه خوواره مه نه په کان حه لال بوون ﴿لَسْتَ إِسْرَءِيلَ﴾ بو نه وهی به عقوب ﴿إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَءِيلَ﴾ بینجگه له وهی که به عقوب حهرامی کرد ﴿عَلَىٰ نَفْسِهِ﴾ له سه ر خوی ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له پیش ﴿أَنْ نُزَلَّ التَّوْرَةُ﴾ ناردنه خوواره وهی ته ورات ﴿فَلَقَا نُؤَايَا التَّوْرَةَ﴾ (نهی موحه ممد ﴿﴾ بلی: دهی ته ورات بهین ﴿فَاتْلُوهَا﴾ و بیخویننه وه ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر نِسْوَه راست ده که ن ﴿مَنْ أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ نه مها هدر که س درو به دم خوا وه هه لبه سنی ﴿مِنْ تَعْدِ ذَٰلِكَ﴾ له پاش نه وه ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ که واته نه وانه خویمان سته مکارن ﴿فَلَصَدَقَ اللَّهُ﴾ (نهی موحه ممد ﴿﴾ بلی: خوا راستی فرموو ﴿فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ﴾ که و ابو و پیره وهی نایینی نبیرا هیم بکه ن ﴿حَنِيفًا﴾ که پاکه (به ویستی خوی له بیرو باوه پرو کرداری هه له لای داوه بو بیرو باوه پرو کرداری راست) ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه هیچ کاتیک له ها و بهش بریار دهر ان نه بووه ﴿إِنْ أُولَٰئِكَ﴾ به راستی به که م مالیک ﴿وَضِعَ لِلنَّاسِ﴾ دانراوه بو (خوا په رستی) خهلکی ﴿لَلَّذِي يَكْفُرُ﴾ نه و ماله به که له به که که (مه که که) دایه ﴿مُبَارَكًا﴾ پیروز کراوه ﴿وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ﴾ وه رینموونی به بو جیهانیان ﴿فِيهِ ءَايَاتٌ بَيِّنَاتٌ﴾ تیابدا هه به چه ند به لگه و نیشانه ی پروون ﴿مَقَامَ إِبْرَاهِيمَ﴾ (که به کیکیان) شوین وه ستانه که ی نبیرا هیم ﴿وَمَنْ دَخَلَهُ﴾ وه هدر که س چوو بیته نه و شویننه ﴿كَانَ ءَامِنًا﴾ بی ترس بووه (له زیان و نازاردان) ﴿وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ﴾ خودا بریاریدا وه له سه ر خهلکی و فره زی کردوه له سه ریان ﴿حِجَابٌ﴾ حه چی ماله که ی (خوی) ﴿مَنْ أَسْطَاعَ إِلَىٰ سَبِيلِ﴾ له سه ر هدر که سینک که توانای گه بشتن و (پروفشتنی) هه بیت بوی ﴿وَمَنْ كَفَرَ﴾ وه هدر که س باوه ری نه بی (بان توانای هه بیت و نه چیت) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ نه وه به راستی خوا بی نیازه له هه موو جیهانیان ﴿فَلْيَتَاخَلَّكَ الْكِتَابُ﴾ بلی: نهی نامه داران (خواهن کتبه کان) ﴿لِيُرَتِّلَ﴾ له بهر چی بی پروان ﴿يَتْلُوهُ﴾ به به لگه کانی خوا ﴿وَاللَّهُ شَهِيدٌ﴾ کاتیکدا خوا بیناو ناگاداره. ﴿عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ﴾ به نه وهی که ده بکه ن ﴿فَلْيَتَاخَلَّكَ الْكِتَابُ﴾ بلی: نهی خواهن کتبه کان ﴿لِيُرَتِّلَ﴾ له بهر چی بهر گری (پریگری) ده که ن ﴿عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ری ی خوا ﴿مَنْ ءَامَنَ﴾ که سینک که پروای هینابی (مه به ست پنی پیغمه رو باوه دارانه) ﴿تَتَّبِعُونَهَا وَعِوَجًا﴾ ده تانه وهی به ناراست بیخه نه بهر چاوی خه لک ﴿وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ﴾ له کاتیکدا نِسْوَه زاناو ناگادارن (به وهی ری ی خواهه) ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ﴾ وه خوا بی ناگانی به ﴿عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ له وهی که نِسْوَه ده بکه ن ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نهی نه و که سانه ی که پرواتان هیناوه ﴿إِنْ تُطِيعُوا أَوْيَا﴾ نه گهر نِسْوَه گوپراهی لهی ده سته به ک بن ﴿مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ له وانه ی که نامه یان پندراوه ﴿يُرَدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَمَا كُفِرْتُمْ﴾ ده تانکه نه وه به کافر دوا ی پروا هینانه که تان ﴿﴾

﴿وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ﴾ چون بئی پرواده بن؟ ﴿وَأَنْشُرُ ثَمَلًا عَلَيْكُمْ﴾ له کاتیکدا ده خوینریته وه به سهر تاندا
 ﴿ءَايَاتُ اللَّهِ﴾ به لگه کانی خوا (نایه ته کانی قورئان) ﴿وَفِيكُمْ رَسُولُهُ﴾ وه پیغه مبه ره که ی له ناوتاندا به
 ﴿وَمَنْ يَعْصِمْ بِاللَّهِ﴾ وه هدر که س دهست بگری به (نایینی) خوا وه ﴿فَقَدْ هَدَى﴾ نه وه به راستی
 رینمونی کرا وه ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بؤ رینبازینی راست و دروست ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی
 نه وانهی که پرواتان هینا وه ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ بترسن له خوا ﴿حَقَّ قَوْلَهُ﴾ ترسانیک که شیاویتی ﴿وَلَا تَمُوتُنَّ﴾
 وه مه مرن ﴿إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسَاهُونَ﴾ هدر به موسولمانی نه بی ﴿وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا﴾ هه مووتان دهست
 بگرن به هوی په یوه ستیتان به خوا وه (که قورئانه) ﴿وَلَا تَفَرَّقُوا﴾ چهند به ره که (ولیک جیا) مه بن
 ﴿وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ بیسر له به ره وه چاکه ی خوا بکه نه وه به سهر تانه وه ﴿إِذْ كُنْتُمْ أَغْدَابًا﴾ له
 کاتیکدا که نیوه دوزمنی به کتر بوون ﴿فَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ﴾ به لام خوا هؤگری خسته نیوان دلّه کانتان
 ﴿فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا﴾ نیر بوون به برای به کتر به هوی نه وه چاکه ی خوا وه ﴿وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرٍ قَرِيبٍ﴾
 انار ﴿وَهُ نِيْوَه لَه سهر لیتواری چالی بوون له ناگر ﴿فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا﴾ به لام خوا رزگاری کردن لی ی
 ﴿كَذَلِكَ﴾ نابه و جوزه ﴿يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ آيَاتِهِ﴾ خوا به لگه و نیشانه کانی خوی روون ده کاته وه
 بؤتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ تا به رده وام بن له سهر رینمونی (یان له سهر شاره زایی) ﴿وَلَسْتَ كُنْ مِنْكُمْ﴾
 أمه ﴿نه بی له ناو نیوه دا کومه لیک بیست ﴿يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ﴾ بانگه واز بکه بن بؤ چاکه ﴿وَيَأْمُرُونَ﴾
 بالمعروف ﴿فرمان بدن به هه موو چاکه به ک ﴿وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وه به رگری بکه نه له هه موو
 خرابه به ک ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ نه وانه خویانن سهر که وتوو وسه رفران ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ﴾
 به وینه ی نه وانه مه بن (وه ک نه هلی کتاب) ﴿تَفَرَّقُوا﴾ که بهش بهش و ﴿وَأَخْتَلَفُوا﴾ جیا واز بوون
 ﴿مِنْ بَعْدِ﴾ له پاش نه وه ی ﴿مَلَجَاءَ هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وه به لگانه ی بؤیان هات ﴿وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ﴾
 عظیم ﴿وه نه وانه سزایه کی گه وره یان بؤ هه به ﴿يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ﴾ رؤژیک دیت که چهند روویه ک
 سهی دهن ﴿وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ﴾ وه چهند روویه ک رهش دهن ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ﴾ جا نه وانهی ﴿أَسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ﴾
 که روویان رهش بووه ﴿أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ﴾ (بی یان ده ووتریت) بؤچی بی پروا بوون له پاش
 پروا هینانتان ﴿فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ که واته بچیزن سزا ﴿بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ به هوی بی پروایی تانه وه ﴿﴿وَأَمَّا الَّذِينَ﴾
 آیتضت وُجُوهُهُمْ﴾ وه نه وانه که روویان سهی ده بیست ﴿فَقِي رَحْمَةِ اللَّهِ﴾ نه وه له ناو به زهی
 خودان (له به هه شتدان) ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نه وانه تیدا ده میتنه وه به هه میشه بی ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 نه مانه نایه ته کانی خودان ﴿تَتْلُوهَا عَلَيْكُمْ﴾ ده یان خوینینه وه به سهرت دا ﴿بِالْحَقِّ﴾ که راستن ﴿وَمَا اللَّهُ﴾
 یُرِيدُ ﴿خواش نایه ویت ﴿ظَلَمْنَا لِلْعَالَمِينَ﴾ هیچ سته میک بؤ جیهانیان ﴿﴾

﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ﴾ ته نها بق خوايه هرچی له ناسمانه کاندایه (ومولکی خودایه) ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾
 وه هرچی له زهوی دایه ﴿وَاللَّهُ﴾ وه هر بولای خودا ﴿تُرْجِعُ الْأُمُورَ﴾ ده گه ریته وه هموو کاره کان ﴿﴿
 ﴿كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ﴾ نیه (موسولمانان) باشترین گه لیک بوون ﴿أَخْرَجَتْ لِلنَّاسِ﴾ بق خه لکی هینر ایته
 دی ﴿تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ فرمان ددهن به چاکه ﴿وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وه جلّه وگیری ده که ن
 له خرابه ﴿وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ وه بر واده هینن به خوا ﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ نه گهر نامه داره کان
 (خواهن کتیبه کان له جوله که و گاوره کان) بروایان بهینایه ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ﴾ نه وه باشتر بوو بویان
 ﴿مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ﴾ هندی له وان بر وادارن و (باوه پریان هیناوه به ناینی نیسلام) ﴿وَكَرَّهُمُ
 الْفَيْسُوقَ﴾ به لام زور به بیان له فرمانی خوا ده رچوون ﴿﴿ لَنْ يَضُرُّكُمْ﴾ هدر گیز نه وان زیانتان
 پی ناگه یهنن ﴿إِلَّا أَذَى﴾ مه گهر زیانکی که م ﴿وَإِنْ يُقَاتِلُواكُمْ﴾ وه نه گهر بجه نگیسن له گه لئاندا
 ﴿يُؤْلِكُكُمْ الْأَذَى﴾ پشتان تی ده که ن ﴿شَرًّا لَا يَنْصُرُونَ﴾ دواتریش سر که وتوو نابن ﴿﴿ ضَرِبَتْ عَلَيْهِمُ
 الذِّلَّةُ﴾ دراوه به سه ریاندا سر شورپی و پریسواپی ﴿أَنْتُمْ مَأْتِفُونَ﴾ له هدر شوینیک بین ﴿إِلَّا يَحْتَبِلِ بَيْنَ
 اللَّهِ﴾ مه گهر به هوی به لئین له لایهن خوداوه نه بیت ﴿وَحَبْلٍ مِنَ النَّاسِ﴾ وه به لئینیک له لای خه لکه وه
 ﴿وَبَاءٍ وَيَعْصِبُ مِنَ اللَّهِ﴾ شایسته ی خه شمیکگی گوره بوون له لایهن خواوه ﴿وَضَرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَةَ﴾
 وه دراوه به سه ریاندا هه ژاری (ده روون و چاو برستی) ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا﴾ نه وه له بهر نه وه بوو نه وان
 ﴿يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ بی بر وایوون به به لگه کانی خوا ﴿وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ﴾ وه پیغه مبه رانیان
 ده کوشت ﴿يَغْتَبِرُ حَقِّ﴾ به ناره وَا ﴿ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا﴾ نه وه ش به هوی نه وه وه بوو که نه وانه سه ریچی
 ﴿وَكَانُوا يَعْتَدُونَ﴾ و ده ست دریزیان ده کرد ﴿﴿ لَيْسُوا سَوَاءً﴾ هموو (نامه داره کان) چوون یه ک نین
 ﴿مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ له ناو خواهن نامه کاندایه ﴿أُمَّةً قَائِمَةً﴾ ده سته یه ک راست و رینک همن ﴿يَتْلُونَ آيَاتِ
 اللَّهِ﴾ نایه ته کانی خوا ده خوینن (وباوه پریان هیناوه به ناینی نیسلام) ﴿ءَأَنْتُمْ أَلْتِيلُ﴾ له (کاته کانی)
 شه ودا ﴿وَهُمْ يَسْتَجِدُونَ﴾ وه له (کاته کانی) کپنوش بردنیان دا ﴿﴿ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ بروایان هه یه
 به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ وه به روزی دواپی ﴿وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ و فرمان ددهن به هرچی چاکه یه
 ﴿وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وه بهر گری ده که ن له هرچی خرابه یه ﴿وَيُسَدِّعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ﴾ وه پیشبر کی
 ده که ن له هموو چاکه کاندایه ﴿وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وه نه وانه له کومه لی چاکانن ﴿﴿ وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ
 خَيْرٍ﴾ هدر خیر و چاکه یه که ن ﴿فَلَنْ يُكْفَرُوهُ﴾ نه وه هدر گیز بی به ش ناکرین له پاداشته که ی
 ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ﴾ خواش به ناگایه له پاریز کاران وله وانه ی لئی ده ترسن ﴿﴿

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به پرستی نهوانه ی که بی بر و بسون ﴿لَنْ نَعْنِي عَنْهُمْ﴾ سوود بهوان ناگه به نی
 ﴿أَمْوَالَهُمْ﴾ نه ماله کانیان ﴿وَلَا أَوْلَادُهُمْ﴾ وه نه منداله کانیان ﴿مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ هیچیک له لای خواوه
 ﴿وَأَوْلَادِكَ﴾ نا نهوانه ﴿أَصْحَابُ النَّارِ﴾ هاوهل وهاورپی ناگر دهبن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نهوان تیدا
 ده میننه وه به هه میسه بی ﴿مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ﴾ وینه ی نهو مال و داراییه ی که به ختی ده کهن ﴿فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا﴾ له م ژیا نی دنیا یه دا ﴿كَمَثَلِ رِيحٍ﴾ به وینه ی بایه که ﴿فِيهَا صِرٌّ﴾ سه رما و سوله ی تیدا بیت
 ﴿أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ﴾ بدات له کشتو کالی تا قمینک ﴿ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ که سته میان له خویان کرد بیت
 ﴿فَأَهْلَكَتْهُمْ﴾ جا نهو (با) و سه رمایه کشتو کاله که ی له ناو به ریت ﴿وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ﴾ وه خوا
 سته می لی نه کردون ﴿وَلَكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ به لکو خویان سته میان له خویان ده کرد ﴿وَمَا
 يَتَّبِعُهُمُ الْآلِهَةُ﴾ نه ی که سانه ی که پرو اتان هیناوه ﴿لَا تَخْذُوا﴾ مه گرن بز خوتان ﴿بِطَانَةٍ﴾ دوستی
 گیانی به گیانی ﴿مِن دُونِكُمْ﴾ جگه له خوتان (وانه جگه له باوه پرداران) ﴿لَا يَأْتِيَنَّكُمْ﴾ دریغیتان لی
 نا کهن ﴿حَبَالًا﴾ له هیچ شه ر و خراپه یه ک ﴿وَذُوا﴾ ناواته خوازی ﴿مَا عَيْتُمْ﴾ ناخوشیتانن ﴿قَدْ بَدَّتْ﴾
 بیگومان دهر نه که ویت ﴿الْبَغْضَاءُ﴾ خه شم و قین ﴿مِن أَوْيِهِمْ﴾ له (قسه کانی) ده میانه وه ﴿وَمَا تُحْفِي
 صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ﴾ وه نه وه ی له دلیاندا شار دو یانه ته وه گه وره تره ﴿قَدْ يَتَنَّا كَرِهُنَّ﴾ به پرستی به لگه
 ونیسانه کانمان بز پرون کردونه ته وه ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَقُولُونَ﴾ نه گهر نیوه ژیرین ﴿هَذَا شَرٌّ أَوْلَاءَ يُحِبُّونَهُمْ﴾
 بیدارین نا نه وه نیوه که نه و اتان خوش ده ویت ﴿وَلَا يُحِبُّونَكُمْ﴾ وه نه وان نیوه یان خوش ناوی ﴿وَتُؤْمِنُونَ﴾
 وه باوه رتان هه یه ﴿بِالْكِتَابِ كَلِمَةٍ﴾ به هه مو و نامه ناسمانی به کان ﴿وَإِذَا الْقُرُوءُ﴾ کاتیک نهوان پیتان بگن
 ﴿قَالُوا آمَنَّا﴾ ده لین پرو امان هیناوه ﴿وَإِذَا حَاقُوا﴾ وه کاتیک ته نها بونه وه ﴿عَصَوْا وَعَلَيْنَا﴾ به داخ
 سه ره په نجه کانی خویان نه گه زن لی تان ﴿مِنَ الْعِظَمِ﴾ له ر قدا ﴿قُلْ مُؤْتُوا﴾ بلی بمرن ﴿بِعَيْطِكُمْ﴾ به داخ
 و رقی خوتانه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ﴾ به پرستی خوا زانایه ﴿بِدَاتِ الصُّدُورِ﴾ به وه ی له ناو دله کاندایه ﴿وَمَا
 كُنْتُمْ بِمُعْذِرِينَ﴾ نه گهر ژیه به شمارم بن (له سه ر گو پرایه لی خوا) ﴿وَتَتَّقُوا﴾ له خوا بترسن ﴿لَا يَصْرُكُكُمْ كَيْدُهُمْ
 شَيْئًا﴾ پیلانی نهوان هیچ زبانیکتان پی ناگه به نیت ﴿إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُجِيطٌ﴾ به پرستی خوا
 ته واو ناگاداره به هه رچی نهوان ده یکهن ﴿وَإِذَا﴾ وه (بینه وه بیربان) کاتی ﴿عَدَّوْتُمْ مِنْ أَهْلِكُمْ﴾ که
 به یانی زوو دهر چو ویت له لای مال و خیزانت ﴿تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ پرو اداره کانت نیسته چی نه کرد
 ﴿مَقْعَدِ الْقِحْيَالِ﴾ له چند شوینیکدا بز جهنگ کردن ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه خوا بیسه ری
 زانایه ﴿

﴿إِذْ هَمَّتْ طَّائِفَتَانِ مِنَكَ﴾ لهو کاته دا که دوو کومه له ټپوه خه ریک بوون ﴿أَنْ تَفْشَلَا﴾ سست
 بن وتیک بشکین و (بگه رینه وه) ﴿وَاللَّهُ وَلِيَهُمَا﴾ به لام خوا دوست و یار مه تی ده ریان بوو ﴿وَعَلَى اللَّهِ
 فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وه پروا داران با پشت ته نها به خوا بیهستن ﴿وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ﴾ سویند به خوا
 بینگومان خوا ټپوهی سه رخست ﴿بِئْذٍ﴾ له (جهنگی) به دردا ﴿وَأَنْتُمْ أُولُوهُ﴾ له کاتیکدا ټپوه کم و
 لاواز بوون ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ دهی له خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ به لکو سوپاس گوزاری بن ﴿وَلَقَدْ
 نَزَّلْنَا الْقُرْآنَ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ (بیریان بخه ره وه) نهو کاته ی ده تووت به پروا داره کان ﴿أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ﴾ نایا به ستان
 نی یه ﴿أَنْ يُمَدَّ كُرْسِيُّكُمْ﴾ په روه ردگار تان کومه کتان بکات ﴿بِئَلْفِئَةٍ أَلْفٍ﴾ به سی هه زار ﴿مِنَ الْمَلَائِكَةِ
 مُنْزِلِينَ﴾ له فرشته دابه زینرا وه کان ﴿بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا﴾ به لی، نه گه ر نارام بگرن ﴿وَتَتَّقُوا﴾ وه له خوا
 بترسن ﴿وَيَأْتُواكُمْ مِنَ قَوْهٍ هَذَا﴾ په لامارتان بدن له م کاتانه دا ﴿يُمَدُّ كُرْسِيُّكُمْ﴾ په روه ردگار تان
 کومه کتان بکات ﴿بِخَمْسَةِ أَلْفٍ﴾ به پینج هه زار ﴿مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ﴾ له فرشته نیشانه داره کان ﴿وَمَا
 جَعَلَهُ اللَّهُ﴾ وه خوا ته نها نهو (کومه کی) یه ی کرد ﴿إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ﴾ به مژده بو تان ﴿وَلِيُظْمِنَ
 قُلُوبَكُمْ بِهِ﴾ وه بو نه وهی دله کانتانی پی نارام بیی ﴿وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ (نه وه ش بزاسن)
 سه رکه وتنیش ته نها له لایه ن خوی ﴿الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ بالا دهستی داناو یه ﴿لِيُقْطَعَ طَرَفًا﴾ وه
 ناردنی فرشته کان) بو نه وه بوو دابریت (له ناوی بات) به شینک ﴿مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ له وانه ی که
 بی پروان ﴿أَوْ يَكْتَسِبُهُمْ﴾ یان خه فته باریان بکات (به تیشکانیان) ﴿فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ﴾ نه مجا
 بگه رینه وه به ناو میندی ﴿لَيْسَ لَكَ﴾ ده ربارهی هه له اتو وه کانی شه ری ثو خود به راستی به ده ست
 تونی یه (نه ی موحه ممه د ﴿مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ﴾ هیچ شتیک لهو کاره دا ﴿أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ﴾ چ (خوا)
 ته و به بیان لی وه رگری ﴿أَوْ يُعَذِّبَهُمْ﴾ یان سزایان بدات ﴿وَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ﴾ چونکه به راستی نه وانه
 سته مکارن ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ﴾ هه ر بو خوی هه رچی له ناسمانه کاندایه ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه
 هه رچی له زه وی دایه ﴿يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ خوش نه بی له هه ر که س خوی بیه وی
 وه سزای هه ر که سیش نه دات خوی بیه وی ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه خوالی بورده ی میهره بانه ﴿وَيَأْتِيهَا
 الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی که سانی که پرواتان هیتاوه ﴿لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ﴾ سوود مه خون ﴿أَصْحَابًا
 مُّضَاعَفَةً﴾ چند به رامبه ر ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و له خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَقْلِحُونَ﴾ بو نه وه ی رزگار بن ﴿وَاتَّقُوا
 النَّارَ﴾ وه خوتان بیاریزن لهو ناگره ی ﴿الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ که ناماده کراوه بو بی
 پروا کان ﴿وَاطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ وه گوی رایه لی خودا و پیغه مبه ر بن ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ﴾ بینگومان
 میهره بانیتان له گه ل نه کریت ﴿

﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ﴾ پيشبرکي بکن بنو لى بوردنيکي گه ورهى (خودا) ﴿مِنْ رَبِّكُمْ﴾ له لايه ن پهروه رگارتانه وه ﴿وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا﴾ وه بنو بهه شتیک که پانيه کهى (به نه اندازهى) ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه کان و زهوى به ﴿أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾ که ناماده کراوه بنو له خوا ترسان ﴿الَّذِينَ يُنْفِقُونَ﴾ نه وانهى مال ده به خشن (له رى ي خوادا) ﴿فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ﴾ له کاتى خوشى (دهوله مهندي) و ناخوشى دا ﴿وَالْكُظُمِينَ الْغَظِّينَ﴾ و رقى به تینی خویان ده خونوه وه و ﴿وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ﴾ ده بوورن له خه لکى ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ خواش چاکه کارانى خوش ده ویت ﴿وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحْشَةً﴾ وه نه وانهى که کاتیک کرده وه به کی ناشیرین ده کهن ﴿أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ﴾ یاسته م له خویان ده کهن ﴿ذَكَرُوا اللَّهَ﴾ که یادی خویان کرده وه ﴿فَأَسْتَغْفِرُوا لِذُنُوبِهِمْ﴾ نه مجا داواى لى بوورن ده کهن بنو گوناوه کانیان ﴿وَمَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ﴾ نایا کى ده بووریت له گوناوه کان ﴿إِلَّا اللَّهَ﴾ ببنجگه له خوا؟ ﴿وَلَمْ يُبْصِرُوا﴾ وه به رده وام نابن ﴿عَلَىٰ مَا قَلَّمُوا﴾ له سهر نه وهى که کردوویانه ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ له کاتیکدا بزائن (گوناوه) ﴿أُولَٰئِكَ﴾ نا نه وانه ﴿جَزَاءُ هُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ پاداشتیان لى بوورنه ﴿مِنْ رَبِّهِمْ﴾ له لايه ن پهروه رگاریانه وه ﴿وَجَنَّتْ﴾ و چند باخاتیک (بهه شتیک) ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که پروباره کان ده رۆن به ژیرياند ا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ نه میننه وه له وه بهه شتانه دا بهه میشه یی ﴿رَبِّعَةَ أَجْرٍ الْعَمِلِينَ﴾ چند چاکه پاداشتی چاکه کاران ﴿فَدَخَلَتْ﴾ ببنگومان رابورد ﴿مِنْ قَبْلِكُمْ مَسْرًا﴾ له پيش تپوه وه چند رى و یاسایه ک (باوتیک) ﴿فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ نه مجا تپوه بگه رین به زه ویدا ﴿فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ﴾ و سهرنج بدن نایا چون بوو ﴿عَنْبِيَةَ الْمَكْذِبِينَ﴾ سهر نه نجامی بنی بر واکان ﴿هَذَا بَيِّنَاتٌ لِلنَّاسِ﴾ نه مه روون کردنه وه به بنو هه موو خه لکى ﴿وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ﴾ و رینموونسی و ناموزگاری به ﴿لِلْمُتَّقِينَ﴾ بنو له خوا ترسان ﴿وَلَا تَهِنُوا﴾ سست و دل لاواز مه بن ﴿وَلَا تَحْزَنُوا﴾ وه غه مبار مه بن ﴿وَأَنْشُرُوا الْأَعْمُونَ﴾ هه ر تپوه به رز و بلند ترن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گه ر بر وادار بن ﴿إِنْ تَمَسَسْكُمْ قَرْحٌ﴾ نه گه ر تپوه (له نو خوددا) زام و بریتان تووش بووه ﴿فَقَدِمَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ﴾ نه وه ببنگومان نه وه هوزه (بتپه رسته کان له به دردا) زام و برینیان تووش بووه ﴿مِثْلَهُ﴾ به وینهى زامی تپوه ﴿وَتِلْكَ الْأَيَّامُ﴾ نه وه چهرخ و رپوزانهى (زالبون و سهر که وتنانه) ﴿فَدَاوِلْهَا بَيْنَ النَّاسِ﴾ ده یگتیرین له ناو خه لکید ا (جاریک بنو تپوه و جاریک بنو نه وان) ﴿وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ﴾ له بهر نه وهى (له دونیادا) خوا ده رى بخات ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانهى بر وایان هیتاوه ﴿وَيَسْخِذَ مِنْكُمْ﴾ و له ناو تپوه دا هه لپژیریت ﴿شُهَدَاءَ﴾ چند که سینک به شهید ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾ وه خوا ستم کارانى خوش ناویت ﴿

﴿وَلِيَمَّخَصَّ اللَّهُ﴾ وه تا خوا (له تاوان) پاك بکاته وه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه ی که بر وادارن ﴿وَيَمَّحَقَّ﴾
 الْكَافِرِينَ ﴿وَهِيَ بَاوَه پان بنه بر بکات ﴿أَمْ حَسِبْتُمْ﴾ نایا نپوه وا گومانان ده برد ﴿أَنْ تَدْخُلُوا﴾
 الْجَنَّةَ ﴿که ده چنه به هشت ﴿وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ﴾ له کاتیکدا هیشتا خوا دهری نه خستوه (واته تا قی
 نه کردونه ته وه) ﴿الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ﴾ نه وانه ی تی ده کوشن له نپوه ﴿وَيَعْلَمِ الصَّابِرِينَ﴾ و هیشتا دهری
 نه خستون که سانیک له نپوه که خور اگران ﴿وَلَقَدْ كُنتُمْ﴾ سویند بی بیگومان نپوه ﴿تَمَّتْ﴾
 الْمَوْتُ ﴿ناواتی (شه هیدی و) مردنتان نه خواست ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له پیش نه وه ی ﴿أَنْ تَلْقَوْهُ﴾ بی ی بگن
 ﴿فَقَدْ زَانَتْهُمُ﴾ خو به راستی مردنتان بینی ﴿وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾ له کاتیکدا نپوه زهق سه یرتان ده کرد ﴿وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ﴾
 ﴿مُوَحَّمَهُد﴾ نه نها پیغه مبریکه (نه مر نی به) ﴿فَدَخَلْتَ مِنْ قِبَلِهِ الرَّسُولُ﴾ بیگومان
 له پیش نه و پیغه مبرانی تر رابوردون ﴿أَفَأَنتَ مَاتَ﴾ جا نایا نه گهر وه فاتی کرد ﴿أَوْ قُتِلَ﴾ یان کوزرا
 ﴿أَنْفَلَبْتُمْ عَلَىٰ عَقْبَيْكُمْ﴾ ده گهرینه وه بو دواوه ی خوتان (پاشگه ز دهنه وه) ﴿وَمَنْ يَتَّقِ﴾ ههر که س
 هه لگه رینه وه ﴿عَلَىٰ عَقْبَيْهِ﴾ بو دواوه ی خوی (بوت به رستی) ﴿فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا﴾ نه وه ههر گیز
 (نه و که سه) هیچ زیانیک ناگه به نیت به خوا ﴿وَسَيَجْزِي اللَّهُ﴾ وه به زووی خوا پاداشتی ﴿الشَّاكِرِينَ﴾
 سوپاس گوزاران ده داته وه ﴿وَمَا كُنَّا لِنَفْسِ﴾ هیچ که سینک نه بووه ﴿أَنْ نَمُوتَ﴾ که بمریت
 ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گهر به فرمانی خوا ﴿كَيْتَابًا مُّؤْتَلًّا﴾ نوسراوینکی کات دیاری کراوه (له و کاته دا
 که خوی گه وره دیاری کردوه) ﴿وَمَنْ يُرِدْ﴾ ههر که سینک ده به ویت ﴿ثَوَابَ الدُّنْيَا﴾ پاداشت و ده سته که وتی
 دنیایی ﴿ثَوَابَهُ مِنْهَا﴾ له و (پاداشتی دنیا) هه ندینکی بی ده دهن ﴿وَمَنْ يُرِدْ﴾ وه ههر که سینک ده به ویت
 ﴿ثَوَابَ الْآخِرَةِ﴾ پاداشتی پاشه رور ﴿ثَوَابَهُ مِنْهَا﴾ له و (پاداشتی پاشه رور) هه ندینکی بی ده به خشین
 ﴿وَسَيَجْزِي اللَّهُ﴾ وه به زووی پاداشتی سوپاس گوزاران ده دهنه وه ﴿وَكَلَّا لِنُنَجِّي﴾
 زور له پیغه مبران ﴿فَقَتَلَ مَعَهُ﴾ جهنگ و کوشتاریان کردوه له گالیاندا (شابه شانیان) ﴿رَيْثُونَ﴾
 کثیر ﴿زور له زانیان و خواناسان ﴿فَمَا وَهَنُوا﴾ جا سست و ده سته پاچه نه بوون ﴿لَمَّا أَصَابَهُمْ﴾
 به هوی نه وه ی که دوو چاریان بووه ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ری ی خوادا ﴿وَمَا ضَعُفُوا﴾ وه بی هیز و لاواز
 نه بوون ﴿وَمَا اسْتَكْبَرُوا﴾ وه سه ریان شور نه کرد بو دوزمن ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ﴾ وه خوا خور اگرانی
 خوش ده ویت ﴿وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ﴾ ههر نه مه ووته ی نه وان بوو ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ که ده بیان ووت ﴿رَبَّنَا
 اغْفِرْ لَنَا﴾ نه ی په روه ردگارمان لیمان بیوره ﴿ذُنُوبَنَا﴾ له گونا هه کانمان ﴿وَإِسْرَافَنَا﴾ وه له زیاده په ویمان
 ﴿فِي أَمْرِنَا﴾ له کار ووبارماندا ﴿وَوَقَّيْتُمْ أَقْدَامَنَا﴾ و پیکانمان جیگیر بکه (له جهنگدا) ﴿وَأَنْصَرْنَا﴾ و
 سه رمان بخه ﴿عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ به سه ر کومه لی بی پروایاندا ﴿فَقَاتَلَهُمُ اللَّهُ﴾ به هوی نه وه وه
 خوا بی به خشین ﴿ثَوَابَ الدُّنْيَا﴾ پاداشتی دنیا ﴿وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ﴾ وه پاداشتی چاک و
 شیرینی روری دوی ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ خوا چاکه کارانی خوش ده ویت ﴿

﴿يَتَّيَمُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نه وانهی پرواتان هیناوه ﴿إِنْ تَطِيعُوا﴾ نه گهر ئیوه گویرایه لسی بکن
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بو نه وانهی بی پروان ﴿يَرُدُّوكُمْ﴾ نه تان گپرنه وه ﴿عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ﴾
 بو دواوهی خو تان (بو بت په رستی) ﴿فَتَنَقَّلُوا خَيْرِينَ﴾ نه مجا نه گهرینه وه به زیانباری ﴿بَلِ
 اللَّهُ مَوْلَاكُمْ﴾ (نه وانه دوستان نین) به لکو خوا یارمه تی دهر و دوستی ئیوه به ﴿وَهُوَ خَيْرُ
 النَّصِيرِينَ﴾ وه خوا باشترینی هموو یارمه تی دهرانه ﴿سَنَلْقَىٰ فِي قُلُوبِ﴾ به زوویسی ده خهینه دل
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانهی بی پروان ﴿الرُّعْبَ﴾ ترس و بیمی به تین ﴿يَمَّا أَثَرَ كُوبِ اللَّهِ﴾ به هزی
 نه وهی کرد بوویانه هاوبه شی خوا ﴿مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا﴾ شتانی که خوا هیچ به لگه ی نه نار دونه
 خواره وه له سهری ﴿وَمَا أَوْلَاهُمْ النَّارُ﴾ که جینگا و شوینی نه وان نا گره ﴿وَيَسْ مَقُومِي﴾ وه چند
 نیسته جینه کی خرابه ﴿الظَّالِمِينَ﴾ (جینگی) سته مکاران ﴿وَلَقَدْ صَدَقَ كُوبُ اللَّهِ﴾ سویند
 بیت بنگومان خوابه جینی هینا بو تان ﴿وَعَدَهُ﴾ به لینه که ی ﴿إِذْ تَحْسَبُوهُمْ﴾ کاتیک (سهره تایی جهنگی
 نوحود) ههستان لی برین (ده تان کوشتن) ﴿بِإِذْنِهِ﴾ به فهرمانی خوا ﴿حَتَّىٰ إِذَا قُضِيَتْ﴾ هه تا
 کاتیک (له ناکاو) سست بوون ﴿وَتَنَزَّعْتُمْ﴾ نازاوه و دووبه ره کیتان کرد ﴿فِي الْأَمْرِ﴾ له کاری جهنگدا
 ﴿وَعَصَيْتُمْ﴾ وه بی فهرمانیتان کرد ﴿مِنْ بَعْدِ مَا أَرْسَلَكُمْ﴾ له پاش نه وهی که خوا نیشانی دان
 ﴿مَا نَحْبُوتُ﴾ نه وهی (له جهنگه که دا) پیتان خزش بوو (که سهر که وتن له سهره تایی جهنگه که دا)
 ﴿مِنْكُمْ﴾ هه ندیک له ئیوه ﴿مَنْ يُرِيدِ الدُّنْيَا﴾ (ده سکه وتی) دونیایی ده ویست ﴿وَمَنْ كُرِمْنَا﴾ وه
 هه ندیکتان ﴿بُرِيدِ الْآخِرَةِ﴾ پاداشتی رورزی دوا بی ده ویست ﴿ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ﴾ پاشان (خوا)
 ئیوهی گپرایه وه له (جهنگی) نه وان (وتی شکان) ﴿لِيَبْتَلِيَكُمْ﴾ تانا قیتان بکاته وه (له خو پرا گرتندا)
 ﴿وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ﴾ سویند بی بنگومان خوالیتان بوورا ﴿وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ﴾ و خوا خاوه نی به هره و
 چاکه به ﴿عَلَىٰ الْمُؤْمِنِينَ﴾ به سهر پرواداران وه ﴿إِذْ تَصْعَدُونَ﴾ کاتیک دوورده که وتن وه
 (سهرده که وتن به کینوی نوحوددا) ﴿وَلَا تَلُوتُونَ عَلَىٰ أَحَدٍ﴾ وه به پرسی که س نه وه ههستان
 ولاتان نه ده کرده وه به لایدا ﴿وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ﴾ له کاتیکدا پیغه مبه ر بانگی لی ده کردن ﴿فِي
 أُخْرَىٰكُمْ﴾ له دواتانه وه ﴿فَأْتَبَكُمْ عَمَّا بَعِمُ﴾ جا (خوا) پاداشتی غم و خهفته سی هه ر به غم
 و خهفت دانه وه ﴿لِيَكَيْلًا تَكَيْلُونَ﴾ بو نه وهی غه مبار نه بن ﴿عَلَىٰ مَا قَاتَلْتُمْ﴾ له سهر نه وهی له
 دهستان چووه ﴿وَلَا مَا أَصَابَكُمْ﴾ وه (غه مبار نه بن به) نه وهی دوو چارتان بووه ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ﴾
 خواش ناگاداره ﴿يَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ به وهی که ده بکن ﴿۱۳۷﴾

﴿ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ﴾ پاشان دایبه زاند به سهر تاندا (بوی ناردن) ﴿مِنْ بَعْدِ الْقَمَرِ﴾ له پاش نه و غمه (ی که چه شستان) ﴿أُمَّةً﴾ نارامی ﴿تُعَاسَا﴾ که وه نه وزنک بوو ﴿يَغْشَىٰ طَائِفَةٌ مِّنْكُمْ﴾ به سهر دهسته یه که له یتوه داهات ﴿وَطَائِفَةٌ﴾ به لام دهسته و تا قمیکی دیکه تان (که با وهر یان هیئنده به هیژنه بوو) ﴿قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ﴾ به راستی ههر خو یان مه به ست بوو ﴿يَظُنُّونَ﴾ گو مانی ﴿بِاللَّهِ عَيْبَ الْحَقِّ﴾ ناراست و ناهه قیان به خواده برد ﴿ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةَ﴾ وه که گو مانی نه فامیتی ﴿يَقُولُونَ﴾ نه بیان ووت ﴿هَلْ لَنَا﴾ نایا بو مان هه یه (به ده ستمانه) ﴿مِنَ الْأَمْرِ﴾ له م کاره دا (زال بوون) ﴿مِنْ شَيْءٍ﴾ هیچ شتیک ﴿قُلْ إِنْ الْأَمْرُ﴾ بلسی بینگو مان کار و بار ﴿كَلَّمَ رَبِّي﴾ هه مووی به ده ست خوابه ﴿يُخْفُونَ﴾ ده یشار نه وه ﴿فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ له دهر و ونیاند ا ﴿مَا لَا يَتَذَوَّنَ لَكَ﴾ نه وه ی که دهر ی نابرن بؤت ﴿يَقُولُونَ لَوْ كَان لَنَا﴾ ده لین نه گهر به ده ست یتمه بوایه ﴿مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ﴾ له م کاره دا شتیک (له سهر که و تن) ﴿مَا قُلْنَا هَاهُنَا﴾ یتمه لیره دا نه ده کوزر این ﴿قُلْ لَوْ كُنْتُمْ﴾ بلسی نه گهر یتوه ﴿فِي بُيُوتِكُمْ﴾ له ماله کانی خو شتاند ا بوونایه ﴿لَبَرَزْنَا الَّذِينَ﴾ ههر دهر ده چون نه وانه ی ﴿كَيْبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ﴾ که کوزر انیان له سهر نو سرا بوو ﴿إِلَىٰ مَصَاجِعِهِمْ﴾ بؤ جینگای کوزر انیان (پراکشانیان) ﴿وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ﴾ بؤ نه وه ی خواتاقی بکاته وه ﴿مَا فِي صُدُورِكُمْ﴾ نه وه ی که له سنگتاندایه ﴿وَلِيَمْحَصَ﴾ وه بؤ نه وه ی پالفته و پاکی بکاته وه ﴿مَا فِي قُلُوبِكُمْ﴾ نه و (پروایه) ی که له دلناندایه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ﴾ وه خوا زانایه ﴿بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به وه ی له سینه و دهر و نه کاندایه ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ به راستی نه وانه ی ﴿تَوَلَّوْا مِنْكُمْ﴾ پشتیان هه لکرد له ناوتاندا ﴿يَوْمَ التَّلَاقِ الْجَمْعَانِ﴾ له و روزه ی که ههر دوو کؤمه ل گه یشتن به یه که (له ئو خود دا) ﴿إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ﴾ بینگو مان ته نها شه یتان هه لی خلیسکاندن له خشته ی بردن ﴿بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا﴾ به هو ی هه ندی له و گونا هانه ی که له وه و پیش کرد بوویان ﴿وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ سویند بی بینگو مان خوالی یان خوشبوو ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ چونکه به راستی خوا ﴿عَفُورٌ حَلِيمٌ﴾ لیسوورده ی به نارام و له سهر خو یه (له توله سهندن دا) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه ی که سانی که پرواتان هیناوه ﴿لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه که نه وانه مه بن که بیساوه ر بوون ﴿وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ﴾ به برا بیساوه ره کانیان ده ووت ﴿إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ﴾ کاتی سه فه ریان بکر دایه ﴿أَوْ كَانُوا غُرُبًا﴾ یان غه زایان بکر دایه و بچوونایه بؤ جهنگ ﴿لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا﴾ نه گهر لای یتمه (نیشته جی) بوونایه ﴿مَا مَا تَوَّأا﴾ نه ده مردن ﴿وَمَا قُلُوا﴾ و نه ده کوزران ﴿لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِك﴾ تا خوا نه وه بکات تا خوا نه وه بکات ﴿حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ﴾ به داخ و مهراق له دلباندا ﴿وَاللَّهُ يُحْيِي﴾ وه خوا (مرؤف) ده زینی ﴿وَيُمِيتُ﴾ و ده یشی مرینیت ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وه خود ا بینایه به هدر کرده وه یه که که یتوه ده یکه ن ﴿وَالَّذِينَ قُتِلُوا﴾ سویند بی نه گهر یتوه بکوزرین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ری ی خوا دا ﴿أَوْ مُتُّوا﴾ یان بمرن ﴿لَتَغْفِرَ اللَّهُ مِنْهُ وَرَحْمَةً﴾ نه وه به راستی لیسووردن و میهره بانی له لایه ن خواوه ﴿حَسْرًا﴾ چاکتره ﴿وَمَا يَجْمَعُونَ﴾ له وه ی که کوی ده که نه وه ﴿۵۱﴾

﴿وَلَيْنَ مُتَمَّرًا﴾ سویند بی نه گهر ئیوه بمرن ﴿أَوْفَاتُنْمُرًا﴾ یان بکوژرین ﴿لِإِلَى اللَّهِ﴾ هر لای خوا
 ﴿تُخْتَرُونَ﴾ کۆده کرینه وه ﴿فِيمَا رَحِمَ مِنَ اللَّهِ﴾ به هوی به زهیی خوا وه به ﴿لَيْتَ لَهْمُ﴾ بۆ نه وان نهرم
 و نیانی بویت ﴿وَلَوْ كُنْتَ﴾ نه گهر تو ﴿فَقَطًّا﴾ به دخوو قسه رهق و ﴿غَلِيظَ الْقَلْبِ﴾ دل رهق بوویتا به
 ﴿لَأَنْفَضُوا﴾ نه وه هموو بلاوه یان ده کرد ﴿مِنْ حَوْلِكَ﴾ له ده ورت ﴿فَأَعْفُ عَنْهُمْ﴾ که واته لی
 یان بیوره ﴿وَأَسْتَغْفِرْ لَهُمْ﴾ و داوای لی بوردون یان بۆ بکه له خوا ﴿وَشَاوِرْهُمْ﴾ و راویژ یان پی بکه
 ﴿فِي الْأَمْرِ﴾ له کار و باردا ﴿فَإِذَا عَزَمْتَ﴾ جا کاتیک (دوا راویژ کردن) بریارت دا ﴿فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ نه وه
 پشت به خوا بیهسته ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ﴾ به راستی خوا نه وانهی خوش ده ویت که پشت به خوا
 ده بهستن ﴿إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ﴾ نه گهر خوا سهرتان بخات ﴿فَلَا غَالِبَ لَكُمْ﴾ نه وه هیچ کهس
 زال نابی به سهرتاندا ﴿وَإِنْ يَخْذَلْكُمْ﴾ وه نه گهر یار مه تیتان نه دا (بشستان به ردا) ﴿فَمَنْ ذَا الَّذِي﴾
 کیه نه وه که سهی؟ ﴿يَنْصُرْكُمْ مِنْ بَعْدِهِ﴾ له پاش خوا سهرتان ده خات ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾
 وه سا بر و اداران پشت هر به خوا بیهستن ﴿وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ﴾ وه بۆ هیچ پیغه مبه ریک نه بوو
 ﴿أَنْ يَغْلِبَ﴾ که خیانهت بکات ﴿وَمَنْ يَغْلِبْ﴾ وه هر کهس خیانهت بکات ﴿يَأْتِ بِمَا غَلَّ﴾ به و
 خیانه ته وهی کرد و به تی دیت (به کولیه وه به) ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له پاشه روژدا (روژی هه ستانه وه)
 ﴿ثُمَّ تَوَفَّى﴾ پاشان پاداشت ده درته وه ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ هموو که سینک ﴿فَأَكْسَبَتْ﴾ هر چی کرد بیت
 ﴿وَهُمْ لَا يُلْظَمُونَ﴾ وه نه وان سته میان لی نا کریت ﴿أَفَمَنْ أَتَّبَعَ﴾ دهی نایا که سینک که شوینی
 ﴿رِضْوَانُ اللَّهِ﴾ ره زامه ندی خوا که و تبیت ﴿كَمَنْ بَاءَ﴾ وه که سینک وایه بگهر پته وه ﴿يَسْحَطُونَ مِنَ اللَّهِ﴾
 به خه شمیکه وه له لایه ن خوا وه ﴿وَمَا أُوْنَهُ﴾ وه جینگا و شوینی نه و ﴿جَهَنَّمَ﴾ دوزه خ بیت ﴿وَيَبْسُ الْمُصِيرُ﴾
 که سهر نه نجامیکی چند خرابه؟ ﴿هُمْ دَرَجَاتٌ﴾ (چاکه کاران و خرابه کاران) خواهونی چند پلهی
 جیاوازن ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ لای خوا ﴿وَاللَّهُ بَصِيرٌ﴾ وه خوا بینایه ﴿بِمَا يَعْمَلُونَ﴾ به نه وهی که ده بکه ن ﴿وَلَقَدْ مَنَّ اللَّهُ﴾
 سویند بیت بنگومان خوا چاکه و منه تی نا ﴿عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ به سهر بر و اداراندا ﴿إِذْ بَعَثَ﴾
 فیهم ﴿کَاتِبًا﴾ کاتی که ره وانهی کرد له ناویاندا ﴿رَسُولًا﴾ پیغه مبه رو نیراویک ﴿مِنْ أَنْفُسِهِمْ﴾ له خو یان
 ﴿يَتْلُوا عَلَيْهِمْ﴾ که ده بخوینته وه به سهر یاندا ﴿عَائِيَتِهِمْ﴾ به لگه و نیشانه کانی خودا ﴿وَيُرَكِّبُهُمْ﴾
 و پاک و خاوی نیان ده کاته وه ﴿وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ وه فورنان و فرموده یان فی رده کات
 ﴿وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ﴾ نه گهر چی نه وان له پشدا ﴿لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾ له گو مریبی به کی روون و ناشکرادا
 بوون ﴿أَوْ لَمَّا أَصَبْتُمْ﴾ نایا بۆ چی کاتیک دوو چارتان بوو ﴿مُصِيبَةً﴾ ناخوشیهک (له نوحود دا)
 ﴿قَدْ أَصَبْتُمْ مَثَلَيْهَا﴾ بنگومان ئیوه دوو قاتی نه وه تان دوو چاری نه وان کرد (له به دردا) ﴿فَلَسْتُمْ﴾
 ووتان ﴿أَنْتُمْ هَذَا﴾ نه مه له کونیه هات ﴿قُلْ﴾ بلی (نهی موحه ممه د ﴿هُوَ مِنْ عِنْدِ﴾ نه وه
 له لایه ن ﴿أَنْفُسِكُمْ﴾ خوتانه وه بوو (که فرمانی پیغه مبه رتان شکاند) ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا
 ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به سهر هموو شتیکدا به توانایه ﴿۵۱﴾

﴿وَمَا أَصْبَرُ﴾ نہ وہی کہ دوو چارتان بوو ﴿يَوْمَ اتَّقَى الْجَمْعَانَ﴾ لهو روزہ دا کہ ہر دوو کو مہل بہ یہ کہ
گہ یشتن (لہ نو خوددا) ﴿فِي إِذْنِ اللَّهِ﴾ نہ وہ بہ ویستی خودا بوو ﴿وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بُو نہ وہی بر واداران
دہ ربخات ﴿وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ تَافَقُوا﴾ و بُو نہ وہیش دو وروہ کان ناشکرا بکات ﴿وَقِيلَ لَهُمْ﴾ و پیمان و و ترا
﴿تَعَالَوْا قَاتِلُوا﴾ و ہرن بجن گن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ پری ی خودا ﴿أَوْ ادْفَعُوا﴾ بابہر گری (لہ و لانی
خوتان) بکن ﴿قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ فِتْنَةَ آلِ﴾ و وتیان: نہ گہر ہمانزانیابہ جہنگ دہ بیت ﴿لَاتَّبَعْنَاكُمْ﴾
شویتان دہ کہ وتین ﴿هَرَبْنَا لِلَّذِينَ نُوْئِدُ﴾ نہ وانہ لہ و روزہ دا لہ بی پروایہ وہ ﴿أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ﴾
نزیک تر بوون تالہ پروا و نیمانہ وہ ﴿يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ﴾ نہ وانہ بہ دہ میان شتیک دہ لین ﴿مَا لَيْسَ فِي
قُلُوبِهِمْ﴾ کہ لہ دلیاندا نی یہ ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ﴾ و ہ خوا (لہ ہموو کہس) زانترہ ﴿بِمَا يَكْتُمُونَ﴾
بہ وہی کہ دہ یشارنہ وہ ﴿الَّذِينَ قَالُوا﴾ نہ وانہی کہ و وتیان (مہ بہ ست پنی دو وروہ کانہ)
﴿لَا خَيْرَ فِيهِمْ﴾ دہ بارہی براکانیان (باوہ رداران) ﴿وَقَدُوا﴾ لہ کاتیکدا خویان دانیشتن و دہ رنہ چوون
﴿لَوْ أَطَاعُوا﴾ نہ گہر نہ وان گو تر ایہ لسی نیمہ بوونایہ ﴿مَا قَاتَلُوا﴾ نہ دہ کوژران ﴿قُلْ قَاتِلُوا﴾ بلی
کہ وانہ بہر گری ﴿عَنْ أَنْفُسِكُمْ الْمَوْتَ﴾ مردن لہ خوتان دو وروہ نہ وہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نہ گہر
نیمہ راست دہ کن ﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ﴾ ہر گیز وا گومان مہ بہن ﴿الَّذِينَ قَاتَلُوا﴾ نہ وانہی کہ کوژران
﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ پری ی خودا ﴿أَمْوَاتًا﴾ مردوون ﴿بَلْ أَحْيَاءُ﴾ (نہ خیر وانہ) بہ لکو نہ وانہ زیندوون
﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای بہر و رد گاریان ﴿يُرْزَقُونَ﴾ روزی دہ درین ﴿فَرِحِينَ بِمَا﴾ شادمان و دلخوشن
بہ وہی ﴿عَنَّا اللَّهُ﴾ کہ خوا پنی بہ خشبوون ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ لہ بہرہ و فہ زلی خوی ﴿وَيَسْتَبْشِرُونَ
بِالَّذِينَ﴾ شادمانن بہ وانہ (بہ برا تیکوشہرہ کانیان) ﴿لَوْ يَكْفُرُوا بِهِمْ﴾ کہ ہیشتا نہ گہ یشتوون پیمان
﴿مِنْ خَلْفِهِمْ﴾ لہ دوا ی (شہ ہید بوونی) نہ مان ﴿الْآخِثُونَ عَلَيْهِمْ﴾ نہ ہیچ تر سنیکیان لہ سہرہ ﴿وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ﴾ و نہ نہ وانہ ہیچ غم و خہ فہ تیک دہ خون ﴿يَسْتَبْشِرُونَ﴾ شادمان و دلخوشن ﴿بِنِعْمَةِ رَبِّهِمْ
اللَّهُ وَفَضْلِهِ﴾ بہ و بہرہ و زیادہ فہ زلی لہ لایہن خواوہ (پیمان دراوہ) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ و بہ راستی خوا
﴿لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ پاداشتی بر واداران و ون ناکات ﴿الَّذِينَ﴾ نہ وانہی ﴿أَسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ﴾
کہ وہ لای خواو پنیغہ مہریان دایہ وہ ﴿مِنْ بَعْدِ﴾ لہ پاش نہ وہی کہ ﴿مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ﴾ (لہ نو خوددا)
تووشی برینداری بوون ﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ﴾ بُو نہ وانہ بیان ہدیہ کہ کردہ وہی چاکیان کردہ
﴿وَأَتَّقُوا﴾ وہ خویان پاراستوہ ﴿أَجْرَ عَظِيمٍ﴾ پاداشتیکی گہورہ ﴿الَّذِينَ قَالُوا لَهُمُ النَّاسُ﴾
نہ وانہی کہ خہ لکی پیمان دہ و وتن ﴿إِنَّ النَّاسَ﴾ بہ راستی خہ لکی (بی باوہر) ﴿قَدْ جَمَعُوا الْكُفْرَ﴾ لہ شکر
و کو مہ لی زوریان کو کردو تہ وہ لہ دژتان ﴿فَأَخْشَوْهُمْ﴾ کہ وانہ ترسن لی یان ﴿فَرَادَهُمْ إِيمَانًا﴾ کہ چی
نہ وان (نیمانداران) بہ مہ باوہریان زیاد بوو ﴿وَقَالُوا﴾ وہ و وتیان ﴿حَسْبُنَا اللَّهُ﴾ ہر خوامان بہ سہ
﴿وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾ چہند پشت پنی بہ ستر اوئیکی چاکہ ﴿

﴿فَاتَّقُوا بِعِمَّتِهِ﴾ نه مجا گه پانه وه (بو مه دینه) به به هره ی گه وره وه (که سه لامه تی به) ﴿مِنَ اللَّهِ وَفَضِّلِ﴾
 و فزل و پاداشت له لایه ن خوا وه ﴿لَتَرِيَمَسَّهُمْ سَوْءٌ﴾ هیچ زیان و ناخوشیه کیان تووش نه بو و ﴿وَاتَّبِعُوا﴾
 نه وانه شوینی ﴿رِضْوَانَ اللَّهِ﴾ ره زامه ندی خوا که وتن ﴿وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ﴾ وه خوا خواهی به هره ی
 گه وره به ﴿إِنَّمَا ذَلِكَ كُرْهُهُمُ إِلَى اللَّهِ﴾ به راستی نه وه ی ثبوه (سارد ده کاته وه) ته نها ﴿الشَّيْطَانُ﴾ شه ی تانه ﴿يُخَوِّفُ
 أَوْلِيَاءَهُ﴾ که دؤست و (براده رانی) خوی ده تر سینت ﴿فَلَا تَخَافُوهُمْ﴾ جائتوه لیان مه تر سن ﴿وَتَخَافُونَ﴾
 وه له من تر سن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گه ر ثبوه بر وادارن ﴿وَلَا يَخْزِيكَ الْيَقِينُ﴾ بادل غه مگینت نه که ن
 نه وانه ی ﴿يَسْرِعُونَ﴾ پیشبرکی و په له ده که ن ﴿فِي الْكُفْرِ﴾ له بی بر واییدا ﴿إِنَّهُمْ﴾ بنگومان نه وانه ﴿لَنْ
 يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا﴾ هه ر گیز هیچ زیانیک ناگه یه نن به خوا ﴿يُرِيدُ اللَّهُ﴾ خوا ده به ویت ﴿أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطًّا﴾
 که هیچ به شیکیان بو دانه نی ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ له پرورزی دوا بی دا ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وه بو نه وان سزایه کی
 گه وره هه به ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ به راستی نه وانه ی ﴿أَشْرَوْا الْكُفْرَ﴾ که بی بر وایبان کری (له م جیهانه دا)
 ﴿بِالْإِيمَانِ﴾ به بر و او نیمان ﴿لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا﴾ هه ر گیز هیچ جزوره زیانیک ناگه یه نن به خوا ﴿وَلَهُمْ
 عَذَابٌ﴾ بو نه وانه هه به سزایه کی ﴿الِيمُ﴾ به نیش و نازار ﴿وَلَا يَخْسِبُنَّ﴾ هه ر گیز واگومان نه به ن
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانه ی که بی با وهرن ﴿أَتَأْتِي لَهُمْ﴾ نه و مؤله ت دانسی نیمه بو نه وان ﴿خَيْرٌ
 لِّأَنْفُسِهِمْ﴾ چاکه بو خویان ﴿إِنَّمَا تَلِي لَهُمْ﴾ به راستی نیمه مؤله تی نه وان نه ده ین ﴿لِيُزَادُوا إِثْمًا﴾ بو نه وه ی
 گوناه ی زیاتر بکه ن ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ﴾ وه بو نه وانه هه به سزایه کی ریسوا که ر ﴿مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ
 الْمُؤْمِنِينَ﴾ خوا واز له بر واداران ناهیتیت ﴿عَلَىٰ مَا أَشْرَعْتَهُ عَلَيْهِ﴾ له سه ر نه واره ی که ثبوه ی له سه رن (که جیا
 نه بو ونه وه ی موسلمان و دو ورو و کافره) ﴿حَتَّىٰ يَمِيزَ﴾ هه تا جیا ده کاته وه ﴿الْحَبِيبَ مِنَ الطَّيِّبِ﴾ پس
 له پاک ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلَمَهُمْ﴾ وه خوی گه وره ثبوه ناگادار ناکات ﴿عَلَىٰ الْغَيْبِ﴾ به سه ر نه یی (غه یب)
 دا ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ﴾ به لام خوی گه ورو ﴿يَجْتَنِي مِنْ رُسُلِهِ﴾ هه لی نه بزیریت له نیرا وه کانی دا ﴿مَنْ يَشَأْ﴾
 هه ر که سینی بویت ﴿فَتَأْمُرُوا اللَّهَ﴾ جا بر وای راسته قینه بیتن به خوا ﴿وَرُسُلِهِ﴾ وه به نیرا وه کانی
 ﴿وَأَنْ تُوْمِنُوا﴾ وه نه گه ر به و جزوره بر واییتن ﴿وَتَتَّقُوا﴾ و خوتان پاریزن ﴿فَلِكُلِّ أَجْرٍ عَظِيمٍ﴾ نه وه
 پاداشتیک ی زور گه وره تان بو هه به ﴿وَلَا يَخْسِبُنَّ الَّذِينَ﴾ هه ر گیز واگومان نه به ن نه و که سانه ی
 ﴿يَبْخُلُونَ﴾ که چروکی ده که ن ﴿بِمَاءِ اللَّهِ اللَّهُ﴾ به وه ی که خوا پنی به خشبون ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ له ریز
 و به هره ی خوی ﴿هُوَ خَيْرٌ لَهُمْ﴾ که نه و (چرو وکی ی) هه چاکتره بو یان ﴿بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ﴾ (نه خیر وانه)
 به لکو نه وه خرا به بو یان ﴿سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ﴾ به زووی نه وه ی چروکیان پی ده کرد وه ک ته وق
 ده کریته ملیان ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له پاشه پروردا (پرورزی هه ستانه وه) ﴿وَاللَّهُ﴾ وه هه ر بو خوا به و مولکی
 نه وه ﴿مِيراثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ میراتی ناسمانه کان و زه وی (نه وه ی له ناسمانه کان و زه ویدایه)
 ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا ناگاداره به هه رچی که ثبوه ده یکه ن ﴿

﴿لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ﴾ بہ راستی خوا بیستی ﴿قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ ووتہی ئەو (جوولہك) انہی کہ ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ فَخِيرٌ﴾ بینگومان خوا ہزارہ ﴿وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ﴾ و نیمہ دەولہ مہندین (چونکہ داوای قہر زمان لی دە کات مہبہستیان لہ نایہ تی - ومن یقرض اللہ قرصاً حسناً - یہ) ﴿سَتَكُتُبُ مَا قَالُوا﴾ ئەوہی کہ ووتیان دەینوسین ﴿وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ﴾ (وہ دەینوسین) کوشتنی ئەوانہ بۆ پیغہ مہبرہ کان ﴿يَعْتَرِحُونَ﴾ بہ نارہوا ﴿وَتَقُولُ دُفُؤًا﴾ وہ (بیان) دەلین بچہژن ﴿عَذَابَ الْحَرِيقِ﴾ سزای ناگری سووتتہر ﴿ذَلِكَ﴾ ئەو (سزاسہختہ) ﴿يَمَاقِدَ مَثَائِدِكُمْ﴾ بہ ہوی کردہوہی (خرابی خوتانہوہیہ) کہ پیشتان خستوہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خوا ﴿لَيْسَ بِظَلَامٍ لِلْعَبِيدِ﴾ ہیچ جوڑہ ستہمیک ناکات لہ بہندہ کان ﴿الَّذِينَ قَالُوا﴾ ئەو (جوولہ کانہی) کہ ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہ راستی خوا ﴿عَهْدَ الْيَتَامَى﴾ پہمانی داوہ بہ نیمہ ﴿أَلَا تَأْمُرُونَ لِرَسُولٍ﴾ کہ بروا نہہتین بہ ہیچ نیراویک ﴿حَتَّىٰ يَأْتِيَ تَا بِقُرْبَانٍ﴾ ہہ تا قوربانی و خیرنکمان بۆ نہہتینت ﴿تَأْكُلُهُ النَّارُ﴾ کہ ناگر (پتہ خوارہوہو) بیسو تینت ﴿قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ﴾ بلی بینگومان ہاتن بولاتان ﴿رُسُلٌ مِّن قَبْلِي﴾ چہند پیغہ مہبریک لہ پیش منہوہ ﴿بِالْبَيِّنَاتِ﴾ بہ بەلگہ روونہ کانہوہ ﴿وَبِالَّذِي قُلْتُمْ﴾ وہہ ئەو (موجیزہیہی) کہ ووتتان ﴿فَلَمَّا قَتَلْتُمُوهُمْ﴾ دەہی بۆچی ئەو (پیغہ مہبر) انہتان کوشت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ئەگہر ئیوہ راست دە کہن ﴿فَإِنْ كَذَّبْتُمْ﴾ جائہ گہر باوہ بریان ہی نہ کردی ﴿فَقَدْ كَذَّبَ﴾ ئەوہ بینگومان بروا نہ کراوہ (پیغہ مہبرانی پیش توش بہ دروزانران) ﴿رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ﴾ بہ پیغہ مہبرانی لہ پیش تووہ ﴿جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ﴾ ہیناویانہ بەلگہ روونہ کان ﴿وَالزُّبُرِ﴾ و نامہی ناسمانی (نامہی پەند و تہمی کەر) ﴿وَالكِتَابِ الْمُنِيرِ﴾ و نامہی روون کەرہوہ ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ ہہموو (خاوہن) گیانیک ﴿ذَائِقَةُ الْعُمُرِ﴾ مردن دە چیزنت ﴿وَالنَّمَا تُوَفَّوْنَ﴾ وہ بہ راستی بہ تہواوی پیتان دەدرنت ﴿أَجْرَكُمْ﴾ پاداشتہ کانتان ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ لہ روژی دوایی دا (ہہستانہوہدا) ﴿فَمَنْ رُحِرَ﴾ ئەمجا ہەر کەس دوورخریتہوہ ﴿عَنِ النَّارِ﴾ لہ ناگری دوزخ ﴿وَأَدْخَلَ الْجَنَّةَ﴾ و بخریتہ بہ ہہشتہوہ ﴿فَقَدْ قَرَأَ﴾ ئەوہ بہ راستی ئەو کەسہ سہر کہ وتووہ ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا﴾ ژبانی دونیاش ہیچ شتیک نیہ ﴿إِلَّا مَتَاعُ الْفُرُورِ﴾ جگہ لہ چہند سات و نارہزوویہ کی فریوہر نہ بیت ﴿لَتَسْبُحُنَّ﴾ سویند بیت بینگومان تاقی دە کرینہوہ ﴿فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ﴾ لہ سامان و دارایی و گیانی خوتاندا ﴿وَلَتَسْمَعُنَّ﴾ سویند بیت بینگومان دە بیستن ﴿مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ لہوانہی کہ نامہیان پیندراوہ ﴿مِن قَبْلِكُمْ﴾ لہ پیش ئیوہ ﴿وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ وہ لہوانہی ہاوبہشیان بۆ خوا داناوہ ﴿أَذَى كَبِيرًا﴾ (نازار و) قسہی ناخوشی زور ﴿وَمَنْ تَصْبِرُوا﴾ جائہ گہر ئیوہ نارام بگرن ﴿وَتَتَّقُوا﴾ و پاریز کاربن ﴿فَإِنَّ ذَلِكَ﴾ ئەوہ بینگومان ئەوہ ﴿مِن عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ لہ کارہ بہ ہیژ و گہورہ کانہ (لہو کارانہیہ لی برانی دەوی) ﴿

﴿وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ﴾ (بیته وه بیریان) کانتیک که خواوهری گرت ﴿مِيثَاقَ الَّذِينَ﴾ په یمان له وانهی ﴿أَوْتُوا الْحِكْمَةَ﴾
 که نامه یان پی به خشرابو (له جوله که و گاوره کان) ﴿لَشَدِيدَتُنَّ لِلنَّاسِ﴾ ده بی نهو نامه به روون بکه نه وه
 بو خه لکی ﴿وَلَا تَكْفُرُوهُ﴾ وه نه یشار نه وه ﴿فَنَبَذُوهُ﴾ به لام نهو (په یمان یان) فرندایه ﴿وَرَأَاهُ ظَهْرَهُ﴾
 پشت خویانه وه ﴿وَأَشْرَأُ بِهِ﴾ و کریان بهو نامه به ﴿ثَمَّناً قَلِيلاً﴾ نر خیکی که م ﴿فِي شَيْءٍ مَا يَشْتَرُونَ﴾
 نای چند خراپه نه وهی کریان ﴿لَا تَحْسَبَنَّ﴾ وه گومان مه به ﴿الَّذِينَ يَفْرَحُونَ﴾ نه وانهی که شادمان
 ﴿بِمَا آتَوْا﴾ به وهی که کردیان ﴿وَيُحِبُّونَ﴾ و پیمان خوشه ﴿أَنْ يُخَدُّوا﴾ که سوپاس بکرین ﴿بِمَا لَمْ﴾
 ﴿يَفْعَلُوا﴾ به شتیک که نه یان کردووه ﴿فَلَا تَحْسَبَنَّكُمْ﴾ نه وه هر گیز گومان یان پی مه به ﴿بِمَفَازٍ مِّنَ﴾
 ﴿الْعَذَابِ﴾ به رزگار بوو له سزا ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ﴾ و بو نه وانه هه به سزایه کی ﴿أَلِيمٌ﴾ نازاردهر ﴿وَاللَّهُ﴾
 ﴿مَوْلَىٰ مُلْكٍ﴾ هه ربو خوا به پادشایه تی و مولکی ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه کان وزه وی ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ﴾
 ﴿شَيْءٍ﴾ وه خوا به سهر هه موو شتیکدا ﴿قَدِيرٌ﴾ ده سه لانداره ﴿إِنْ فِي خَلْقٍ﴾ به راستی له دروست
 کردنی ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه کان و زه ویدا ﴿وَأَخْتَلَفُ﴾ و له جیباوازی و گزوانی ﴿الْبَلِّ﴾
 ﴿وَالنَّهَارِ﴾ شه و و روزدا ﴿لَا إِلَهَ﴾ چنده ها به لگه هه به ﴿لَا أُولَىٰ الْأَلْبَابِ﴾ بو خواهن بیرو هوشه کان
 ﴿الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ﴾ نه وانهی که یادی خوا ده کن ﴿فِيمَا وُفُّوا﴾ به پیوه و به دانیشننه وه ﴿وَعَلَىٰ﴾
 ﴿جُنُوبِهِمْ﴾ به را کشانه وه ﴿وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ﴾ وه بییر ده که نه وه له دروست کردنی ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 ناسمانه کان و زه وی ﴿رَبَّنَا﴾ (نه لین) نهی پهروه ردگارمان ﴿مَا خَلَقْتَ هَذَا﴾ تم (جیهانه ت) دروست
 نه کردووه ﴿بَطَلًا﴾ به بی هوده ﴿سُبْحَانَكَ﴾ باک و بیگه ردی بو تو ﴿فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾ ده سا توش بمان
 پاریزه له سزای ناگری دوزه خ ﴿رَبَّنَا﴾ نهی پهروه ردگارمان ﴿إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلُ النَّارَ﴾ هه ره که س تو
 بیخه بته ناگری دوزه خه وه ﴿فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ﴾ نه وه بیگومان ریسوات کردووه ﴿وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾
 وه هبج پشتیوانیک نه بو سته مکاران ﴿رَبَّنَا إِنَّا﴾ نهی پهروه ردگارمان به راستی نیمه ﴿سَمِعْنَا﴾
 ﴿مُنَادِيًا﴾ گویمان له بانگ خوازیک بوو (مه به ست پی پیغه مه مه بهری خودایه ﴿يُنَادِي بِالْإِيمَانِ﴾
 بانگی نه کرد بو پرواهیتان ﴿أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ﴾ (دهی ووت) پروا بیتن به پهروه ردگارتان ﴿فَقَاتِلْنَا﴾
 ده ست به جی پروا مان هیتا ﴿رَبَّنَا﴾ نهی پهروه ردگارمان ﴿فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا﴾ دهی له گونا هه کانمان
 خوش بیه ﴿وَكَفِّرْ عَنَّا﴾ و بسره وه لیمان ﴿سَيِّئَاتِنَا﴾ خراپه کانمان ﴿وَتَوَقَّاتٍ﴾ و بمان مرینه
 ﴿مَعَ الْأَبْرَارِ﴾ له گه ل که سانی چاکه کاردا ﴿رَبَّنَا وَآيَاتِنَا﴾ نهی پهروه ردگارمان پیمان بیه خشه
 (له پاش مردن) ﴿مَا وَعَدْتَنَا﴾ نه وهی به لیتت پی داین ﴿عَلَىٰ رُسُلِكَ﴾ له سه ر زوبانی پیغه مه به ره کانت
 ﴿وَلَا تُخْزِنَا﴾ و ریسومان مه که ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له روزی دوایی دا (هه ستانه وه) ﴿إِنَّكَ﴾ بیگومان تو
 ﴿لَا تُخْلِفُ الْوَعْدَ﴾ به لین ناشکیتیت ﴿وَاللَّهُ﴾

﴿فَأَسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ﴾، تہ مجا پەر وەر دگاریان وه لآمی (نزاکانی) دانہ وه ﴿إِنِّي لَأَظُنُّكَ﴾ (فہرموی) بینگومان من زایہ ناکہم ﴿عَمَلٍ عَمِلَ قَبْلُكَ﴾ کردہ وهی (ہیج) خواہن کردہ وه بہک له ئیوہ ﴿فَمَنْ ذَكَرَ أَذُنًا﴾ له نیر بان می ﴿بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ﴾ ہندیکتان له ہندیکی تر تان بوون ﴿فَالَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ جا تہ وانہی کہ کز چیان کرد ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ دِينِهِمْ﴾ وەر کران له جی و شوینی خویان ﴿وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي﴾ و تہ شکہ نجہ و نازار دران له پی ی مندا ﴿وَقَاتَلُوا﴾ و جہنگیان کرد ﴿وَقَاتَلُوا﴾ و کوزران ﴿لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ﴾ سویند بہ خواہہ سپر مہ وه لینیان ﴿مَسِيئَاتِهِمْ﴾ خرابہ کانیان ﴿وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ﴾ وه بینگومان دہ بان خہ مہ بہ ہشتانیکہ وه ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہ رووبارہ کان دین و دہ چن بہ ژیریاندا ﴿فَوَأَيَا مَنْ عِنْدَ اللَّهِ﴾ تہ مہ پاداشت دانہ وه بہ کہ له لای خواوہ ﴿وَاللَّهُ عِنْدَهُ﴾ وه لای خواہہ ﴿حَسَنُ الثَّرَابِ﴾ جوانترین (چاکترین) پاداشت ﴿لَا يَغُرُّكَ﴾ له خشتہ ت نہ بات (فریوت نہ دا) ﴿تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ہات و چزی تہ وانہی بی پروان (بہ خوشی و ناسوودہ بی یوہ) ﴿فِي الْيَلْدِ﴾ له وولاتدا ﴿مَتَّعَ قَلِيلًا﴾ تہ و ناسوودہ بیہی تہ وان خوشی یہ کی کہ مہ ﴿ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ﴾ پاشان جی و شوینیان دوزہ خہ ﴿وَيَبِئْسَ الْيَمَادُ﴾ نای ج شوینیکی خراب و بہدہ ﴿لَكِنَّ الَّذِينَ﴾ بہ لام تہ وانہی ﴿أَتَقُوا رَبَّهُمْ﴾ له پەر وەر دگاریان دہ ترسن ﴿لَهُمْ جَنَّاتٌ﴾ بویان ہہ بہ ہشتانیکہ ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہ رووبارہ کان دین و دہ چن بہ ژیریاندا ﴿حَلَالِينَ فِيهَا﴾ تیابدا دہ میتنہ وه بہ ہہ میشہ بی ﴿كُزُلًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ نامادہ کراوہ له لایہن خواوہ ﴿وَمَا عِنْدَ اللَّهِ﴾ وه تہ وهی کہ لای خواہہ ﴿خَيْرٌ لِلْآبِرَارِ﴾ چاکترہ بؤ چاکہ کاران ﴿وَأَنْ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ بینگومان له ناو نامہ دارہ کاندہ ہہ بہ ﴿لَمَنْ يُؤْمِرْ بِأَنَّهُ﴾ کہ ساتیک کہ بر وادہ ہینن بہ خوا ﴿وَمَا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ﴾ و بہ و نامہ بہی کہ نیراوتہ خوارہ وه بؤ ئیوہ (مہ بہ ست پی قورٹانہ) ﴿وَمَا أَنْزَلْنَا إِلَيْهِمْ﴾ وه بہ و نامہ ہی کہ نیراوتہ خوارہ وه بؤ خویان ﴿حَسْبُ عَيْنِ لِلَّهِ﴾ مل کہ چن بؤ خوا ﴿لَا يَشْعُرُونَ بِتَأْيِيدِ اللَّهِ﴾ بہ لگہ کانی خوا نافروشن ﴿ثُمَّ قَلِيلًا﴾ بہ نر خیکی کہم ﴿أُولَئِكَ﴾ تہ و نامہ دارانہ ﴿لَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ بویان ہہ بہ پاداشتی خویان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ له لای پەر وەر دگاریانہ وه ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خوا ﴿سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ لپیہ سینہ وه و مو حاسہ بہ کردنی خیراہہ ﴿يَتَأَيَّأُ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ تہی تہ وانہی کہ برو اتان ہیناوه ﴿أَصْبَرُوا﴾ خو گر بن ﴿وَصَابَرُوا﴾ و (له خوگری دوزمن) خوگر تر بن ﴿وَرَاطَبُوا﴾ و له سہ نگہ ردا نیشک بگرن ﴿وَأَسْأَلُوا اللَّهَ﴾ و له خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ﴾ بؤ تہ وهی رزگار بین ﴿

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوی به خشنده میهره بان

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ ته می خه لکینه ﴿اتَّقُوا رَبَّ﴾ خوتان پیاریزن له (سزای) په روه ردگار تان ﴿الَّذِي خَلَقَكُمْ﴾ ته وه می که درووستی کردوون ﴿مِنْ نَفْسٍ وَجِدَةٍ﴾ له یه که سه وه (که ناده مه) ﴿وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا﴾ وه هدر له ته ویش هاوسه ره که می درووست کردووه ﴿وَبَثَّ مِنْهُمَا﴾ و بلاوی کردو ته وه له و دووانه ﴿رَبَّالْأَكْبَرِ﴾ پیاوانی زور ﴿وَنِسَاءً﴾ هه روه ها نافر هان ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي﴾ خوتان پیاریزن له و خوی به می که ﴿تَسَاءَلُونَ بِهِ﴾ به ناوی ته وه وه داوا ده که ن له په کتر ﴿وَالْأَرْحَامَ﴾ وه (خوتان پیاریزن له بچر اندنی) خزمایه می ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ به راستی خوا هه همیشه ﴿عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ چاودیره به سه رتانه وه ﴿وَأَنذَرْنَا﴾ بیده نه وه ﴿الْيَتِيمَ﴾ به هه تیوان (دوی بالغ بونیان) ﴿أَمْوَالَهُمْ﴾ مال و سامانیان ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْهَيْبَةَ بِالْظُلْمِ﴾ وه بیس (له مالی خوتان) مه گزرنه وه به پاک (له مالی ته وان) ﴿وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ﴾ وه ماله کانیان مه خون ﴿إِنَّ أَمْوَالَكُمْ﴾ له گه ن ماله کانی خوتان ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ بنگومان ته و خوار دنه ﴿خَوَّابًا كَبِيرًا﴾ گونا هیکسی گه وره به ﴿وَإِنْ خِفْتُمْ﴾ وه نه گه ترسان ﴿الْأَنْفُسِطُوا﴾ دادپه روه ره نه بن ﴿فِي الْيَتِيمِ﴾ له (ماره می) ته و نافر ته بی باو کانه دا (ماره بان مه که ن) ﴿فَأَنْكِحُوا﴾ ته وه ماره بکه ن ﴿مَاطَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ﴾ له و نافر هانه می حه لالن بؤتان ﴿مَثْقُ﴾ دوو دوو ﴿وَتِلْكَ﴾ یا سیان سیان ﴿وَرُبَّ﴾ یا چوار چوار (وانه تا چوار زن درووسته له یه که کاند کوی بکه یته وه) ﴿فَإِنْ خِفْتُمْ﴾ جا نه گه ترسان ﴿الْأَعْدَاءُ﴾ داد گه ره نه بن ﴿فَوَجِدْ﴾ ته وه یه که نافر هت (ماره بکه ن له وان می نازدن) ﴿أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ یان ته و که نیزه کانه می که مولکتانن ﴿ذَلِكَ أَذَى﴾ ته وه نزی کتره ﴿الْأَعْمَلُوا﴾ که ستم نه که ن (یا هه ژار نه که ون) ﴿وَإِنَّمَا النِّسَاءُ﴾ بیده ن به نافر هان (نه که که س و کاریان) ﴿صَدَقْتِهِنَّ نِحْلَةً﴾ ماره میه کانیان وه که به خشین نه که وه که کری ﴿فَإِنْ طَلِقْتُمْ كُنَّ حُرًّا مِمَّا كُنْتُمْ بَعْثًا﴾ ته مجا نه گه ره به دل پنیان خوش بوو به خشین شستیک له و (ماره می یه) به تیوه ﴿فَكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِمْ﴾ ته وه تیوه بیخون به خوشی و حه لالی (نوشی گیانتان بی) ﴿وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ﴾ مه بیده نه گیل و کم عه قله کان ﴿أَمْوَالَكُمْ﴾ ماله کانتان ﴿الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ له حاله نیکدا خوا ته و (مالانه) می بؤ کردوون ﴿فِيمَا﴾ به هوی راوه ستانی زیانتان ﴿وَأَرْزُقُوهُمْ فِيهَا﴾ وه (بی عه قله کان) پوزی و خوراکیان بده می له و ماله ﴿وَأَكْثُوهُمْ﴾ و پو شاکیان بؤ بکه ن ﴿وَقُولُوا لَهُمْ﴾ و گفتو گزیان له گه ن بکه ن ﴿قَوْلًا مَعْرُوفًا﴾ به گفتو گزیه کی باش ﴿وَأَتَّبِعُوا أَمْرًا﴾ هه تیوان تاقی بکه نه وه ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ﴾ هه کانتیک گه بیشته (ته مه می) زن هیسان و شوو کردن ﴿فَإِنْ أَسْتَمْتُمْ﴾ ته مجا نه گه ره هه ستان کرد ﴿فِي نَهْرٍ زُرْدًا﴾ له واندا ژیری (و پینگه یشتن) ﴿فَإِذَا دَعَاؤُا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ﴾ ته وه سامان و ماله کانیان بی بده نه وه ﴿وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ﴾ و ماله کانیان مه خون ﴿إِسْرَافًا﴾ به زیاده روه می ﴿وَيَذَرُونَ أَكْبَرًا﴾ و به په له نه وه که گه وره بین (ولیتان وهر گرنه وه) ﴿وَمَنْ كَانَ عَنِيًّا﴾ وه هه کس (له سه ره رشتیاری هه تیوان) ده و له مه ند بوو ﴿فَلْيَسْتَعْفِفْ﴾ با خوی بگرینه وه (له خوار دنی مالیان) ﴿وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا﴾ وه هه کس له وان هه ژار بوو ﴿فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ﴾ با (لسی) بخوات به نه ندازه می پیویست ﴿فَإِذَا دَعَاؤُا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ﴾ ته مجا هه کات مالی هه تیوه کانتان دایه وه پنیان ﴿فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ﴾ ته وه شایه تیان له سه ر بگرن ﴿وَكُنْ بِاللَّهِ حَيِيًّا﴾ به سه خوا بؤ لپه ر سینه وه (به سه رتانه وه) ﴿١﴾

﴿لِيَرْجِلَ نَصِيبٌ﴾ بؤ پساوان ہدیہ بہ شینک ﴿مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ﴾ لہ و (میراتہی) دایک و باوک بہ جینی دہ ہیٹلن ﴿وَالْأَقْرَبُونَ﴾ و خزمہ نزیکہ کان ﴿وَاللِّسَاءِ نَصِيبٌ﴾ وہ بؤ نافرہ تانیش ہدیہ بہ شینک ﴿مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ﴾ لہ و (میراتہی) دایک و باوک بہ جینی دہ ہیٹلن ﴿وَالْأَقْرَبُونَ﴾ و خزمہ نزیکہ کان ﴿مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرُ﴾ لہ ٹوہی (بہ جینی دہ ہیٹلن) کہم بیت یان زور ﴿نَصِيبًا مَّفْرُوضًا﴾ بہ بہ شینکی بریار دراو ﴿وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ﴾ جا ٹہ گہر کاتی دابہش کردنی (میراتہ کہ) ٹامادہ بوون ﴿أُولُو الْأَقْرَبِينَ﴾ خزمہ نزیکہ کان (کہ میرات ناگرن لہ مردوو) ﴿وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ﴾ و ہتیوو و ہہ ژارہ (بتگانہ) کان ﴿فَأَرْزُقُوهُمْ مِنْهُ﴾ ٹہ و لہ و کہ لہ پووورہ بہ شیان بدہن (ٹہم بہش دانہ سوننہ تہ نہک واجب) ﴿وَقُولُوا لَهُمْ﴾ و ہ قسہ یان لہ گہل بکہن ﴿قَوْلًا مَعْرُوفًا﴾ بہ قسہ کردنیکی جوان و چاک ﴿وَالْيَتَامَى الَّذِينَ﴾ ٹہ وانہی (سہر بہر شتیان) با بترسن ﴿لَتَوَرَّكُوا﴾ ٹہ گہر بہ جینی بہیٹلن ﴿مِنْ خَلْفِهِمْ﴾ لہ پاش خویانہ وہ (پاش مردن) ﴿ذُرِّيَّةً ضِعَفًا﴾ مندالانی لاواز (بجوک) ﴿خَافُوا عَلَيْهِمْ﴾ دہ ترسن لینیان (بفہوتین) ﴿فَلْيَسْقُوا اللَّهَ﴾ دہ با لہ خوا بترسن ﴿وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا﴾ و قسہی راست و پوا بکہن (مہ بہست پتی ٹہ وہیہ و ہسیہ تیک نہ کہن زیان بگہ یہ نن بہ مندالہ کانیان پاش خویان بہ ہہ ژاری بہ جینیان بہیٹلن و ہموو مال و سہروہ تہ کہ یان بکہن بہ خیر و سہدہ قہ) ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بہ راستی ٹہ و کہ سانہی ﴿يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى﴾ کہ مالی ہتیووہ کان دہ خون ﴿ظُلْمًا﴾ بہ ستم و نارہوا ﴿إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا﴾ بہ راستی ٹہ وانہ بہس لہ سکی خویان ناگر دہ خون. ﴿وَسَيَصْلُونَ سَعِيرًا﴾ و ہ لہ مہ و پاش دہ چنہ ناگر نیکی بہ تین و ہ لہ گیر ساوہ وہ ﴿يُوصِيكُمُ اللَّهُ﴾ خوا ٹاموز گاریٹان دہ کات ﴿فِي أَوْلَادِكُمْ﴾ دہ بارہی (میراتی) پؤلہ کانتان ﴿لِلَّذَكَرِ يَثَلُ حَظَّ الْأُنثَيَيْنِ﴾ بؤ نیریک ہدیہ (لہ میرات) بہ ویتہی بہ شی دوومی ﴿فَإِنْ كُنَّ يَسَاءً﴾ خو ٹہ گہر (مندالہ کانتان) تہ نہا نافرہت بوون ﴿فَوْقَ اثْنَتَيْنِ﴾ (دووان و) زیاد لہ دووان ﴿فَلَهُنَّ﴾ ٹہ و باویان ہدیہ ﴿ثَلَاثًا﴾ دوو بہش لہ سنی بہ شی ﴿مِمَّا تَرَكَ﴾ ٹہ وہی (مردووہ کہ) بہ جینی ہیشتووہ ﴿وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً﴾ بہ لام ٹہ گہر یہک نافرہت بوو ﴿فَلَهَا النِّصْفُ﴾ ٹہ وہ نیوہی (میراتہ کہی) بؤ ہدیہ ﴿وَلَا يُؤْتَوْنَ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا﴾ و ہ بؤ ہر کام لہ دایک و باوکی مردووہ کہ ہدیہ ﴿الْأَسْدُسُ﴾ شہش یہک ﴿مِمَّا تَرَكَ﴾ لہ وہی کہ بہ جینی ہیشتووہ ﴿إِنْ كَانَ لَهُ وَوَلَدٌ﴾ ٹہ گہر مردووہ کہ مندالی ہبوو ﴿فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَوَلَدٌ﴾ بہ لام ٹہ گہر مردووہ کہ مندالی نہ بوو ﴿وَوَرِثَةُ أَبَوَاهُ﴾ و دایک و باوکی میرات گری بوون ﴿فَلِأُمَّهِ الثُّلُثُ﴾ ٹہ وہ سنی یہک بؤ دایکہ کہ یہ تی ﴿فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ﴾ بہ لام ٹہ گہر (مردووہ کہ) چہند برابہ کی ہبوو ﴿فَلِأَبِيهِ السُّدُسُ﴾ ٹہ و شہش یہک بؤ دایکہ کہ یہ تی ﴿مِنْ تَعْدِ وَصِيَّتِهِ﴾ لہ پاش (دہر کردنی) و ہسیہ تیک ﴿يُوصِي بِهَا﴾ و ہسیٹی ہی کرابنی (لہ لایہن مردووہ کہ وہ) ﴿أَوْلَادِينَ﴾ یان دانہ وہی قہرزیک (کہ لہ سہری بیت) ﴿ءَأَبَاؤُكُمْ﴾ باو کہ کانتان ﴿وَأَبْنَاؤُكُمْ﴾ و کورہ کانتان ﴿لَا تَدْرُونَ﴾ نازانن ﴿أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ تَفَعَّلًا﴾ کامہ یان بہ سوود ترن بؤتان ﴿فَرَبِضَةً مِّنَ اللَّهِ﴾ ٹہ و دابہش کردنہ) لہ لایہن خواوہ پنیوست کراوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ بہ راستی خوا ہہ میٹہ ﴿عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ زانای دانایہ ﴿

﴿وَالَكُمْ نِصْفُ﴾ بؤ ئیوہ ہہ بہ نیوہی ﴿مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ﴾ ئەو (میراتہی) کہ ژنہ کانتان بہ جی یان
ہیشتووہ ﴿إِنْ لَرِيكُنْ لَهْرَبَ وَوَلَدًا﴾ ئە گەر ئەو ژنانہ مندالیان نہ بوو ﴿فَإِنْ كَانَتْ لَهْرَبَ وَوَلَدًا﴾ جا ئە گەر
مندالیان ہہ بوو ﴿فَلَكُمْ الرُّبْعُ﴾ بؤ ئیوہ ہہ بہ چوار یەك ﴿مِمَّا تَرَكَتْنَ﴾ لەوہی (ژنہ کانتان) بہ جی یان
ہیشتووہ ﴿مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ﴾ لەپاش (دەر کردنی) وەسیہ تیک ﴿يُوصِيَتْ بِهَا﴾ کہ کردیبتیان ﴿أَوْ
دَيْتٍ﴾ یان قەرزیک (کہ لەسەریان بیت) ﴿وَلَهْرَبَ الرُّبْعُ﴾ بؤ (ژنہ کانتان) ہہ بہ چوار یەك ﴿مِمَّا تَرَكَتْهُنَّ﴾
لەوہی بہ جی یان ہیشتووہ ﴿إِنْ لَرِيكُنْ لَكُمْ وَوَلَدًا﴾ ئە گەر ئیوہ مندالتان نہ بوو ﴿فَإِنْ كَانَتْ لَكُمْ
وَوَلَدًا﴾ جا ئە گەر مندالتان ہہ بوو ﴿فَلَهْرَبَ الشُّمْنُ﴾ ئەوہ بؤ ئەوان ہہ بہ ہشت یەك ﴿مِمَّا تَرَكَتْهُنَّ﴾ لەوہی
بہ جی یان ہیشتووہ ﴿مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ﴾ لەپاش (دەر کردنی) وەسیہ تیک ﴿تُوصِيَتْ بِهَا﴾ کہ کردیبتیان
﴿أَوْ دَيْتٍ﴾ یان دانہوہی قەرزیک (کہ لەسەرتان بیت) ﴿وَإِنْ كَانَتْ رَجُلٌ يُورَثُ كَثَلَةً أَوْ امْرَأَةً﴾ وە
ئە گەر بیایونیک یان ئافرەتیک کہ میراتی لئ ئە گیرا (مردبوو) نہ باوان (دایک و باوک) ی ہہ بوو نہ مندال
﴿وَوَلَدًا أَوْ أَخًا أَوْ أُخْتًا﴾ وە تەنہا برایەك یان خوشکیکی (لە دایکەوہ) ہہ بوو ﴿فَلِكُلِّ وَجِدٍ﴾ ئەوہ بؤ ہەر یەك
﴿مِنْهُمَا﴾ لەو دووانہ ہہ بہ ﴿السُّدُسُ﴾ شەش یەك ﴿فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ﴾ بە لام ئە گەر ئەوان زیاتر بوون
﴿مِنْ ذَلِكَ﴾ لەبرایەك یان خوشکیکی (ی دایکی) ﴿فَهُنَّ شَرَكَاةٌ﴾ ئەو کاتہ ئەوانہ ہەموویان ہاوبەشن
﴿فِي الْكُلِّ﴾ لەسئ یەك (ی میراتہ کہ) دا ﴿مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ﴾ لەپاش (دەر کردنی) وەسیہ تیک
﴿يُوصِيَتْ بِهَا﴾ کہ کرابیت ﴿أَوْ دَيْتٍ﴾ یان قەرزیک ﴿غَيْرَ مُضَارٍّ﴾ کہ (وہسیتہ کہ یا قەرزہ کہ بؤ
میراتگران) بیزیان بیت ﴿وَصِيَّةً مِنَ اللَّهِ﴾ ئەمە بریارہ لە لایەن خواوہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَلِيمٌ﴾ خواش
زانای لەسەرخویہ ﴿تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ﴾ ئەو (یاسایانہ) سنورہ کانی خودان ﴿وَمَنْ يُطِيعِ﴾
ہەر کہ سینک گوێراییلی ﴿اللَّهُ وَرَسُولَهُ﴾ خوا و پیغەمبەرہ کہی بیت ﴿يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ﴾ (خوا)
دەبخاتە ناو بەہشتانیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہ پرووبارہ کان دین و دەچن بہ ژیریاندا
﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیایدا دەمیننہوہ بہ ہمیشہیی ﴿وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ وەئەوہ بہ سەر کہوتنی
زور گورہ ﴿وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ ہەر کہ سینکیش سەر بیچی خوا و پیغەمبەرہ کہی
بکات ﴿وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ﴾ و سنورہ کانی (خوا) بہ زینیت ﴿يُدْخِلْهُ نَارًا﴾ دەبخاتە ناگریکەوہ
﴿خَالِدًا فِيهَا﴾ ہمیشہ دەمیننہوہ تیایدا ﴿وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾ وەسزایەکی ریسواکەری بؤ
ہہ بہ ﴿

﴿وَالَّتِي يَأْتِيَنَّ الْفَاحِشَةَ﴾ نهوانه‌ی که کاری زور پیس و ناشرین (زینا) ده‌کن ﴿مِنْ نِسَائِكُمْ﴾ له نافرته‌تان (ی بروادار) تان ﴿فَاسْتَشْهِدُوا عَلَیْهِنَّ اَرْبَعَةً مِّنْكُمْ﴾ نه‌وه چوار شایهت له خوتان له‌سه‌ریان بگرن ﴿فَإِنْ شَهِدُوا﴾ نه‌مجا نه‌گه‌ر شایه‌تیان دا ﴿فَأَمْسِكُوهُنَّ﴾ نه‌وه نه‌و (زنه زینا کارانه) به‌ند بکن ﴿فِي الْبُيُوتِ﴾ له ماله‌کانتاندا ﴿حَتَّىٰ يَتَوَقَّعُنَّ الْمَوْتَ﴾ هه‌تا (فریشته‌ی) مه‌رگ گیانیان ده‌کیشیت ﴿أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا﴾ یان خواړینگیاهه‌ک (ی رزگار بوون) یان بو‌دانه‌ی (نه‌مه‌ حوکمی زینا‌کردن بوو پینش هاتنه‌ خواره‌وه‌ی نایه‌ته‌کانی سوره‌تی النور واته‌ حوکمی نه‌م نایه‌ته‌ی سوره‌تی (النساء) به‌ نایه‌ته‌کانی سوره‌تی النور سپراوه‌ته‌وه) ﴿وَالَّذَانِ﴾ وه‌ نه‌و دووانه‌ی (کور و کچه‌ی) ﴿يَأْتِيَنِهَا مِنْ كُرٍّ﴾ نه‌و کاره‌ پیسه (زینا) ده‌کن له‌تیوه ﴿فَقَادُوا هُمَا﴾ نه‌وه‌ نازاریان بدنه‌ن ﴿فَإِنْ تَابَا﴾ جا‌نه‌گه‌ر گه‌رانه‌وه‌و ته‌وبه‌یان لیکرد ﴿وَأَصْلَحَا﴾ وه‌ چاک بوون ﴿فَاعْرِضْهُمَا﴾ نه‌وا وازیان لی بیتن ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ چونکه‌ به‌راستی خوا همیشه ﴿تَوَّابًا رَّحِيمًا﴾ لیسورده‌ی میهره‌بانه ﴿إِنَّمَا التَّوْبَةُ﴾ بینگومان وه‌رگرتنی ته‌وبه ﴿عَلَىٰ اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ﴾ لای خواته‌ن‌ها بو‌نه‌وانه‌یه‌ که‌گونه‌ ده‌کن به‌نه‌فامی ﴿ثُمَّ يَتُوبُونَ﴾ پاشان به‌شیمان ده‌بنه‌وه ﴿مِنْ قَرِيبٍ﴾ به‌زووی (پینش مردن) ﴿فَأُولَٰئِكَ﴾ نانه‌وانه ﴿يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ خوا‌گه‌رانه‌وه‌یان لی وه‌ده‌گرتن ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ خواش همیشه ﴿عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ زانای دانایه ﴿وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ﴾ به‌شیمانی (وه‌رگرتن) نی‌به‌ ﴿لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ﴾ بو‌نه‌وانه‌ی تاوانی زور ده‌کن ﴿حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ﴾ هه‌تا کاتی سه‌ره‌ مه‌رگی به‌کینکیان دی ﴿قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْفَنِّ﴾ ده‌لیت: به‌راستی من‌ نیستا ته‌وبه‌م کرد ﴿وَلَا الذِّبْرُ﴾ وه‌ بو‌نه‌وانه‌ش نی‌به ﴿يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ﴾ که‌ ده‌مرن به‌ بی‌ پروایی ﴿أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ﴾ نه‌وانه‌ی (باسکران) ناماده‌مان کردوه‌ بویان ﴿عَذَابَ أَلِيمًا﴾ سزایه‌کی نازار ده‌ر ﴿يَأْتِيهَا الذِّبْرُ﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که‌ پرواتان هیناوه ﴿لَا يَجِلُّ لَهُمْ﴾ سه‌لال نی‌به‌ بوتان ﴿أَنْ تَرَوْا النِّسَاءَ كَرِهًا﴾ که‌ نافرته‌تان به‌ زور (به‌ ناچاری) به‌ میراتی به‌رن (بو‌خوتان) ﴿وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ﴾ وه‌ به‌رگری شو‌کردنیان لی‌مه‌کن ﴿لِيَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ﴾ بو‌نه‌وه‌ی هندی‌له‌و (ماره‌یی‌یه‌ی) که‌ پیتان داون‌بیبه‌ن (بو‌خوتان) ﴿إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ﴾ مه‌گه‌ر کاتی که‌ کرده‌وه‌یه‌کی زور ناشرین (زینا) به‌ ناشکرا بکن ﴿وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ﴾ وه‌ ره‌فتاریان له‌گه‌ل بکن به‌چاکی (و‌ژیانیان له‌گه‌ل بیه‌نه‌سه‌ر) ﴿فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ﴾ جا‌نه‌گه‌ر چه‌زتان لیسان نه‌بوو (ته‌لاقیان مه‌ده‌ن) ﴿فَمَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا﴾ چونکه‌ له‌وانه‌یه‌ تیوه‌ چه‌ز نه‌کن له‌شتیک ﴿وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ﴾ و‌خوا‌له‌وه‌دا داینابیت ﴿حَبْرًا كَثِيرًا﴾ چاکه‌ و‌خیریکی زور ﴿

﴿وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَحْسَبُوا زَوْجًا﴾ گورینی ژنیک ﴿مَكَانَ زَوْجٍ﴾ له شوین ژنیک
 (کہ حزی لی ناکہن) ﴿وَأَتَيْتُمْ بِحَدِيثٍ﴾ و دایستان بہ یہ کینکیان ﴿قَطْرًا﴾ مالیکی زور (بہ مارہ بی)
 ﴿فَلَا تَأْخُذُوا﴾ نہ وہ مہی سہنہ وہ ﴿مِنْهُ شَيْئًا﴾ لی ہیچ شتیک (لہ و مالہ زورہ) ﴿أَتَأْخُذُونَ بِهَتَاتًا﴾
 نایا نہ و (مارہ بی یہ) یان لی نہ سہنہ وہ بہ بوختان کردن ﴿وَأَمَّا مَائِدَاتُ﴾ و تاوانیکی ناشکرا (بہ رامہ بری
 نافرہ تہ کہ) ﴿وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ﴾ جا چون و ہری دہ گرنہ وہ؟ ﴿وَقَدْ أَضَلَّ بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ﴾
 لہ کاتیکدا چون تہ لای بہ کتری (تیکہ لای زن و میردایہ تیشان لہ گہل بہ ک کردوہ) ﴿وَأَخَذَ مِنْكُمْ﴾
 وہ نہ و نافرہ تانہ و ہریان گرتوہ لیٹان ﴿مِيثَاقًا غَلِيظًا﴾ بہ ایمانیکی پتہ بہ ہیژ (کہ وا بہ سستی
 نیکاحہ) ﴿وَلَا تَنْكِحُوا﴾ (نہی پیاوان) مارہ ی مہ کہن ﴿مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ﴾ نہ و
 نافرہ تانہ ی کہ باو کہ کانتان مارہ یان کردوون (واتہ باوہ ژنہ کانتان) ﴿إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ﴾ مہ گہر نہ وہی
 پیش لہم (حہرام کردنہ) کرابیت ﴿إِنَّهُ كَانَ﴾ بہ راستی نہ و مارہ کردنہ ﴿فَوَجِئَتْ﴾ کردوہ وہ یہ کی
 زور پیس و چہ پہلہ ﴿وَمَقْتًا﴾ زور بیژراو ﴿وَسَاءَ سَيِّلًا﴾ وریبازیکی زور خراب و بہدہ (کہ گیراوتہ
 بہر) ﴿حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ﴾ قہدہ غہ کراوہ لہ سہرتان (حہرام کراوہ) ﴿أُمَّهَاتُكُمْ﴾ (مارہ کردنی)
 دایکانتان ﴿وَبَنَاتُكُمْ﴾ و کچہ کانتان ﴿وَأَخْوَانُكُمْ﴾ و خوشکہ کانتان ﴿وَعَمَّاتُكُمْ﴾ و
 پورہ کانتان (کہ خوشکی باو کتانتان) ﴿وَوَخَالَاتُكُمْ﴾ و پورہ کانتان (کہ خوشکی دایکانتان)
 ﴿وَبَنَاتُ الْأَخِ﴾ و کچانی برا ﴿وَبَنَاتُ الْأَخْتِ﴾ و کچانی خوشک ﴿وَأُمَّهَاتُكُمْ الَّتِي أَرْضَعْتُمْ﴾
 نہ و دایکانتان کہ شیریان پی داوون ﴿وَأَخْوَانُكُمْ مِنَ الرِّضَاعَةِ﴾ و خوشکہ کانتان لہ شیرہ وہ
 ﴿وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ﴾ و دایکی ژنہ کانتان (خہ سوو) ﴿وَزَوَّجَاتُكُمْ﴾ و کچانی ژنانتان کہ
 لہ میردی تریان بن ﴿الَّتِي فِي حُجُورِكُمْ﴾ نہ وانہی کہلہ مالی نیوہ دا دہ ژین ﴿مِنْ نِسَائِكُمُ الَّتِي﴾
 لہ و ژنانتان ﴿دَخَلْتُمْ فِيهِنَّ﴾ کہ چون تہ لایان ﴿فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ فِيهِنَّ﴾ جا نہ گہر نہ چوہوہ
 لایان (دایکی کولہ بہ سہ کان) ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ نہ وہ ہیچ گوناہینکتان لہ سہرنی یہ (لہ مارہ
 کردنی کچہ کانیاندا) ﴿وَحَلَّتْ بِطَبَائِكُمْ﴾ وہ (حہرامہ بوٹان) ہاوسہری کورہ کانتان (بووک)
 ﴿الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ﴾ نہ وانہی کہلہ ہستی خوٹانتان ﴿وَأَنْ تَجْمَعُوا﴾ وہ (قہدہ غہ و حہرام کراوہ
 لہ سہرتان) کڑ کردنہ وہ ﴿بَيْنَ الْأَخْتَيْنِ﴾ لہ نیوان دوو خووشک لہ بہ ک کانتا ﴿إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ﴾
 مہ گہر نہ وہی پیش نہم (حوکمہ لہ نہ فامیدا) کرابی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ بیگومان خواہہ میشہ
 ﴿عَفُورًا رَحِيمًا﴾ لیوردهی میہرہ بانہ ﴿۝۱۱﴾

﴿وَالْمُحْصَنَاتُ﴾ (هروه ها حرام کراوه لیسان) نه وانهی که میزدیان همیه ﴿مِنَ النِّسَاءِ﴾ له نافرتهان
 ﴿الْأَمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ جگه له وانهی که بوونه ته مولکتان (که نیزهك) ﴿كَيْتَبَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ﴾
 (نه و حوکرمانه باسکران) پیویست کراوو نوسراوی خوایه له سهرتان ﴿وَأَجَلٌ لَّكُمْ﴾ وه بۆتان
 حه لالکراوه ﴿مَا وَرَاةَ ذَلِكَ﴾ بینجگه له وانه (که باسکران همووی حه لاله بۆتان تا چوار ژن
 به به که وه کزو بکه نه وه) ﴿أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ﴾ که به مال و سامانتان خوازینی (نافره تان) بکه ن
 ﴿مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْفِحِينَ﴾ (به مهرجی) که داوینن پاک بن و داوینن پیس نه بن ﴿فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ
 مِنْهُنَّ﴾ جائه وهی که له زه تان لی وه رگرت له و نافرتهانه (ی حه لالین) ﴿فَأُولَئِكَ أَجُورُهُنَّ فَرِيضَةٌ
 تَهْوَا مَارَهیسی به که بیان پی بدن که فهرز کراوه له سهرتان ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ تاوانتان له سهر نی به
 ﴿فِيمَا تَرَضَيْتُمْ بِهِ﴾ له وهی که له سهری پینک هاتن (له گه ل ژنه کانتان داله که مکردنه وهی ماره یی)
 ﴿مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ﴾ له پاش دیاری کردنی ماره یی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ به راستی
 خودا همیشه زانای کار دروسته ﴿وَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا﴾ وه نه وهی له نیوه نه یتوانی
 له بهر هه ژاری ﴿أَنْ يَكْفِكَ الْمُحْصَنَاتُ الْمُؤْمِنَاتُ﴾ که نافرتهانی نازادی نیماندار ماره بکات
 ﴿فَمَنْ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ نه وه با له وانه ماره بکات که بوونه ته مولکتان ﴿مَنْ قَتَلْتُمْ الْمُؤْمِنَاتُ﴾
 له که نیزه که نیمانداره کانتان ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَيْمَانِكُمْ﴾ وه خوا زاناتره به باوهره که تان ﴿بَعْضُكُمْ مِنْ
 بَعْضٍ﴾ هه ندیکتان له هه ندیکی تر تانن (هه مووتان نه وهی ثاده من) ﴿فَأَنْكِحُوهُنَّ﴾ له بهر نه وه ماره یان بکه ن
 ﴿بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ﴾ بهر زامه ندی که سوکاریان ﴿وَأُولَئِكَ أَجُورُهُنَّ﴾ و ماره یی به که بیان پی بدن
 ﴿بِالْمَعْرُوفِ﴾ به شیوازیکی چاک ﴿مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسْفِحَاتٍ﴾ له کاتیکدا نه وه که نیزه کانه پاک داوین
 بن داوینن پیس (وزینا کاری به ناشکرا) نه بن ﴿وَلَا مَتَّحِدَاتٍ أَخْدَانٍ﴾ و دوستیان نه بن (به نهی بی بوزینا
 کردن) ﴿فَإِذَا أَحْصَيْتُمْ﴾ جائه گهر نه وه (که نیزه کانه) شوویان کرد ﴿فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ﴾ پاشان خرابه یه کی
 ناشکرایان کرد (زینا) ﴿فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ﴾ نه وه نیوهی سزای نافرته
 نازاده کانیاں له سهره (لیان بدریت که په نجا جه لده) ﴿ذَلِكَ لِمَنْ حَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ﴾ نه وه (ماره کردنی
 که نیزه که) بؤ که سیکه له نیوه له تاوان کردن (زینا) بترسی ﴿وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ به لام نه گهر
 نارام بگرن (و که نیزهك ماره نه که ن) چاکتره بۆتان ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ خوا لیبورده ی به به زه یی به ﴿
 يُرِيدُ اللَّهُ﴾ خوا ده یه ویت ﴿لِيُبَيِّنَ لَكُمْ﴾ بۆتان پروون بکاته وه ﴿وَيَهْدِيَكُمْ﴾ وه رینموونیتان
 بکات ﴿سُنَّ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ بؤ ری و شوینی نه وانهی له پیش نیوه وه بوون (له خواناسان)
 ﴿وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ﴾ و لیسان خوش بیت ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای کار دروسته ﴿

﴿وَاللّٰهُ يُرِيْدُ﴾ وہ خواہدہ ہویت ﴿اَنْ يُّتُوْبَ عَلَیْكُمْ﴾ کہ لیتان بیوریت ﴿وَيُرِيْدُ الَّذِيْنَ﴾ بہ لآم تہ یانہ ہویت
 تہ وانہش ﴿يَتَّبِعُوْنَ الشَّهَوَاتِ﴾ کہ شونین نارہزو و ہہواو ہہوہ سہ کانیان کہ وتونون ﴿اَنْ تَعْمَلُوْا﴾ کہ
 لاتان بدہن ﴿مَيْلًا عَظِيْمًا﴾ بہ لادانیکسی گہورہ ﴿يُرِيْدُ اللّٰهُ﴾ خواہدہ ہویت ﴿اَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ﴾
 کہ تہرکتان لہ سہر سووک بکات ﴿وَيَخْلُقُ الْاِنْسَانَ ضَعِيْفًا﴾ چونکہ نادہمی بہ لاواز دروست کراوہ ﴿۱۵﴾
 ﴿يَتَّيْمِنُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا﴾ تہی تہ وانہی باوہرتان ہیتاوہ ﴿لَا تَأْكُلُوْا اَمْوَالَكُمْ﴾ سامانی بہ کتری مہ خون
 ﴿بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ﴾ لہ نیواتاندا بہ نارہوا ﴿اِلَّا اَنْ تَكُوْنَ تِجَارَةً﴾ مہ گہر بازارگانی بہ ک بیت ﴿عَنْ تَرَاضٍ
 مِنْكُمْ﴾ بہرہزامندی لہ نیوان خوتان دا ﴿وَلَا تَقْتُلُوْا اَنْفُسَكُمْ﴾ وہ خوتان مہ کورن (یان خوتان
 مہ فہوتینن بہ تاوان) ﴿اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيْمًا﴾ بہراستی خواہدہ میسہ بہ بہ زہیسی بہ پیتان ﴿۱۶﴾
 ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ﴾ وہ ہہر کہ سینک تہوہ بکات (واتہ بہ کینک بکوڑیت) ﴿عَذُوْبًا وَّظَلْمًا﴾ بہدہست
 دریزی و ستم ﴿فَسَوْفَ نُصَلِّيْهِ نَارًا﴾ تہو لہ مہودوا دہ یخہینہ ناو ناگرہوہ ﴿وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ
 يَسِيْرًا﴾ وہ تہوہش ہہ میسہ بئو خوا ناسانہ ﴿۱۷﴾ ﴿اِنْ تَحْتَسِبُوْا كَبٰۤیْرًا مَّا تُنْفِقُوْنَ عَنْهُ﴾ تہ گہر دوور
 بکہونہوہ لہو تاوانہ گہورانہی کہ لیتان قہدہ غہ کراوہ ﴿لَا تُكْفِرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ تہوہ تاوانہ
 بچوو کہ کانتان بئو دہ پوشین ﴿وَلَدْخَلَكُمْ مُّدْخَلًا كَرِيْمًا﴾ وہ دہ تانخہینہ شونینکی چاک و
 ریزداروہ ﴿۱۸﴾ ﴿وَلَا تَتَمَتَّعُوْا﴾ وہ تاوات مہ خوازن ﴿مَا فَضَّلَ اللّٰهُ بِهِۦٓ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ بئو تہو پلہ یہی کہ
 خوا فہزلی ہہندیکتانی داوہ بہ سہر ہہندیکی تراندا ﴿لِلرِّجَالِ نَصِيْبٌ﴾ بئو پساوان بہش ہہیہ ﴿وَمِمَّا
 اٰكْتَسَبُوْا﴾ لہوہی بہدہستی تہ ہیتن ﴿وَاللِّسَاءِ نَصِيْبٌ﴾ وہ بئو نافرہ تانیش بہش ہہیہ ﴿مِمَّا اٰكْتَسَبْنَ﴾
 لہوہی بہدہستی تہ ہیتن ﴿وَمَسَلُوْا اللّٰهَ﴾ وہ داوا لہ خوا بکہن ﴿مِنْ فَضْلِهٖ﴾ لہ بہ ہرہو بہخششی
 خوی ﴿اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمًا﴾ بہراستی خوا ہہ میسہ بہ ہہموو شتیک زانیہ ﴿۱۹﴾
 ﴿وَلِكُلِّ جَعَلْنَا﴾ وہ دامان ناوہ بئو ہہموو (مردوویہ ک یان میراتیک) ﴿مَوْلٰی﴾ چہند میرات گرینک (کہ
 بہشی تہ گرن) ﴿مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدٰتِ وَالْاَقْرَبُوْنَ﴾ لہوہی کہ دایک و باوک و خزمانیان بہ جینان ہیشتوہ
 ﴿وَالَّذِيْنَ عَقَدَتْ اٰيْمَتُكُمْ﴾ وہ تہ وانہش کہ بہیمانتان لہ گہل گری داون (کہ میرات لہ یہ کتر بہرن)
 ﴿فَقَاتِلُوْهُمْ نَصِيْبُهُمْ﴾ تہوہ بہشی خویانیان بدہنی ﴿اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا﴾ بہراستی خوا
 ہہ میسہ بہ سہر ہہموو شتیکدا ناگادارو چاودیرہ ﴿۲۰﴾

﴿الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ﴾ پساوان سہرہ رشتیاریں (کار بہ دہستن) بہ سہر ٹا فرہ تانہ وہ ﴿بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ﴾ بہ ہوی ٹہ وہ وہ خوا فہ زلی ہندیکیانی داوہ ﴿عَلَى بَعْضٍ﴾ بہ سہر ہندیکیاندا ﴿وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ﴾ ہر وہا بہ ہوی ٹہ وہی کہ (پساوان) لہ سامانہ کانیان خہرج دہ کہن ﴿فَالصَّالِحَاتُ﴾ جا ٹا فرہ تہ چاکہ کان (ٹہ وانہن) ﴿قَتِينَاتٌ﴾ گوئرا بہ لانی بہر دہ وام (بؤ خواو پاشان میردہ کانیان) ﴿حَفِظْنَ لِلْغَيْبِ﴾ پاریزہ رانی (داوینی خویان و سامانی میردہ کانیان) کہ میردہ کانیان لہ مالہ وہ نہ بن ﴿بِمَا حَفِظَ اللَّهُ﴾ بہ ہوی ٹہ وہی خوا فرمانی پاراستنی داوہ ﴿وَالَّتِي تَخَافُ رَبَّ﴾ وہ ٹہ وہ ٹا فرہ تانہ ش کہ ٹیوہ دہ ترسن ﴿نُشُورَهُنَّ﴾ سہر پینچیتان بکہن ﴿فِعْظُوهُنَّ﴾ ٹہ وہ ٹا مؤژگاریان بکہن ﴿وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ﴾ و جینگہ بیان لی جیا بکہ نہ وہ (و لہ گہ لیان مہ خہون) ﴿وَأَضْرِبُوهُنَّ﴾ لیان بدہن (لیندانتیک کہ لہ شی عہیب دار نہ کات) ﴿فَإِنْ أَطَعْتَكُمْ﴾ جا نہ گہر گوئرا بہ لیان کردن ﴿فَلَا تَتَّبِعُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا﴾ ٹہ وہ ٹیتر ہیچ رینگہ بہک لہ دزیان مہ گرنہ بہر ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا﴾ بہ راستی خوا ہمیشہ بہرز و بلندی گہ ورہ بہ ﴿وَإِنْ خِفْتُمْ﴾ وہ ٹہ گہر ترسان ﴿بِشِقَاقِ بَيْنِهِمَا﴾ لہ تیکچونی نیوانیان (ژن و میرد) ﴿فَاتَّبِعُوا أَحْكَامَ مَنْ أَهْلَيْهٖ﴾ ٹہ وہ ناو بڑیوانیک بنیرن لہ خزمی پیاوہ کہ ﴿وَحَکَمَاتٍ مِنْ أَهْلِهَآ﴾ و ناو بڑیوانیک لہ خزمی ٹا فرہ تہ کہ ﴿إِنْ يُرِيدُوا إِصْلَاحًا﴾ ٹہ گہر (دو و ناو بڑیوانہ کہ) ٹاشتیان بویت ﴿يُوقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا﴾ خوا نیوان ژن و میردہ کہ چاک دہ کاتہ وہ ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا﴾ بہ راستی خوا ہمیشہ زانی ٹا گادارہ ﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ﴾ بہس خوا پیرستن، ﴿وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ و ہیچ شتیک مہ کہن بہ ہا وہ شی ﴿وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا﴾ ہر وہا لہ گہن دایک و ہا و کتاندان چاک بن ﴿وَبِذِي الْقُرْبَىٰ﴾ وہ لہ گہن خزم و نزیکان ﴿وَالْيَتَامَىٰ﴾ و ہدیوان ﴿وَالْمَسْكِينِ﴾ و ہہ ژاران ﴿وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ﴾ و ہاوسنی خزم ﴿وَالْجَارِ الْجُنُبِ﴾ و ہاوسنی بیگانہ یا دوور ﴿وَالصَّاحِبِ بِالْجَنُبِ﴾ و ہاوپنی ہمیشہ بی یا ہاوپنی سہ فر ﴿وَالَّذِينَ فِي السَّبِيلِ﴾ و رپیوار ﴿وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ و ٹہ وانہی بوون بہ مولکتان (چاک بن لہ گہ لیاندا) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ﴾ بہ راستی خوا خوشی ناویت ﴿مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا﴾ ٹہ وہ کہ سہی کہ خو بہزل زان و شانازی کہر بیت ﴿الَّذِينَ يَتَخَلَّفُونَ﴾ ٹہ وانہی کہ چرو و کن ﴿وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ﴾ فرمانیش دہ کہن بہ خہ لکی بہ چرو و کی ﴿وَيَنْكُثُونَ مَوَاثِمَهُمُ اللَّهُ﴾ وہ دہیشار نہ وہ ٹہ وہی خوا پنی بہ خشیوون ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ لہ بہ خشی خوی ﴿وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا﴾ وہ ٹامادہ مان کردہ بؤ بیاوہ پان سزایہ کی ریسوا کہر ﴿۷۷﴾

﴿وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ وه نه وانهی ماله کانیان ده به خشن ﴿رِبَاءَ النَّاسِ﴾ له بهر روپامایی خه لکی
 ﴿وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ باوه پریش ناهیتن نه به خوا ﴿وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و نه به روزی دواسی ﴿وَمَنْ يَكُنِ
 الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا﴾ وه هر که س شهیتان هاوری بیست ﴿فَسَاءَ قَرِينًا﴾ نه وه (شهیتان) هاوری به کی
 زور خرابه ﴿وَمَا ذَا عَلَيْهِمْ﴾ وه نه وانه چ زیانیکیان ده که وه ته سه ر؟ ﴿لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ﴾ نه گهر باوه بیان
 بهیتایه به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ وه به روزی دواسی ﴿وَأَنْفَقُوا﴾ وه بیان به خشی یایه ﴿مِمَّا رَزَقَهُمُ
 اللَّهُ﴾ له وهی که خوا پی ی به خشی بوون ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا﴾ وه خوا همیشه زانایه پینان ﴿إِنَّ اللَّهَ
 لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ به راستی خوا به نه ندازهی گهر دیله به ک ستم ناکات ﴿وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً﴾ وه نه گهر
 چا که به ک هه بیست ﴿يُضَاعَفْهَا﴾ (خودا) پاداشته که ی چند جاره ده کاته وه ﴿وَوُتِرَ مِنْ لَدُنْهُ﴾ وه به به خشیست
 له لایه ن خویسه وه ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتیکی گهر وه ﴿فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا﴾ نه مجا (حالی کافران)
 چون بیست کاتیک هیتامان ﴿مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ﴾ له هه موو نومه تیکدا شایه تیک (که پیغه مبه ره که یانه)
 ﴿وَجِئْنَا بِكَ﴾ تویشمان هیتا (ته ی موحه ممد ﴿عَلَىٰ هَؤُلَاءِ شَهِيدًا﴾ به شایهت به سه ر نانه وانه وه ﴿
 يَوْمَئِذٍ﴾ له و روزدها ﴿يَوْمَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرَّسُولَ﴾ ثاوات ده خوازن نه وانه ی کافر بوون و
 سه ریچی پیغه مبه ریان کرد ﴿لَوْ تَسَوَّىٰ بِهِمُ الْأَرْضُ﴾ که زه ویان به سه ردا ته خت بکریت (واته بخریته
 ژیر زه وی و نه هیتریته دهر وه) ﴿وَلَا يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ حَديقًا﴾ وه (له و روزدها) هیچ قسه و باسیتک له خوا
 ناشارنه وه ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته ی نه و که سانه ی که برواتان هیتا وه ﴿لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ
 سُكَرَىٰ﴾ نزیکسی نویژ مه بنه وه کاتیک ثیوه سه رخوش بن ﴿حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ﴾ هه تا بزنان چی
 ده لنین ﴿وَلَا جُنُبًا﴾ وه هه روه ها نزیکسی (جینگای) نویژ مه بنه وه له کاتیکدا له شتان بی نویژه (له شتان
 پیسه) ﴿إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ﴾ مه گهر تیهر بن (به مزگه وتدا) ﴿حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا﴾ هه تا خوتان ده شون ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ
 مَرْضَىٰ﴾ وه نه گهر ثیوه نه خوش بوون ﴿أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ﴾ یان له سه فهدا بوون ﴿أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ﴾ یان
 که سینک له ثیوه هاته وه ﴿مِنَ الْمَأْطِطِ﴾ له شوینی ده ست به ناو گه یاندنه وه ﴿أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ﴾ یان
 جووت بوون له گه ل خیزانه کانتاندا (یاله به ک که وتن له گه ل نافر هتانی نامه حره مدا) ﴿فَلَمَّا تَخَدُّوا
 مَاءً﴾ نه مجا ثاوتان ده ست نه که وت ﴿فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا﴾ نه وه به خولیکسی پاک ته یه موم بکه ن
 ﴿فَأَمْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ﴾ جا به و توزو خوله روو خسار و دهسته کانتان ته یه موم بکه ن
 ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا﴾ به راستی خوا همیشه سه ره وه ی تاوانه و لیبورده یه ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ﴾ نایا
 سهیری نه وانهت نه کردوه ﴿أَوْوَأَنْصِبُوا مِنَ الْكُتُبِ﴾ که به شینک له نامه که یان پی دراوه (که ته وراته)
 ﴿يَشْتَرُونَ الصَّلَاةَ﴾ گو مپایی هه لده بزیرن (ده کپن) ﴿وَيُرِيدُونَ أَنْ يُضَلُّوا السَّبِيلَ﴾ وه ده یانه ویت ثیوه ش
 له ربزازی راست گو مپابین ﴿

﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ﴾ و تهنها خوا چاك ناگاداره به دوزمنه کانتان ﴿وَلَقَدْ بِاللَّهِ وَكِفًا﴾ و تهنها خوا به سه دوست بیت ﴿وَكَيْفَ بِاللَّهِ تَصِيرًا﴾ تهنها خواش به سه یاریده در بیت ﴿مِنَ الَّذِينَ هَادُوا﴾ هه ندیک له جووله که کان ﴿يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهَا﴾ فرموده کانی خوا ده گورن له شوین و مه بهستی خوی ﴿وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا﴾ و ده لئین: بیستمان و سه ربینچیمان کرد!! ﴿وَأَسْمَعُ غَيْرَ مَسْمُوعٍ﴾ گوی بگره قهت گویت لی نه بی!! ﴿وَرَعَيْنَا﴾ و ده لئین (راعنا) چاك گویمان بؤ بگره (به لام به زمانی جووله که واته تو خراپترینمانی نه وان نه مانایان مه بهستی بوو) ﴿لَيْتَ بِأَلْسِنَتِهِمْ﴾ ده میان خوار ده کرده و (بؤ نه وهی مه بهستی خراپه که بگه به نیت) ﴿وَوَطَعْنَا فِي الَّذِينَ﴾ و بؤ تانه و ته شهردان له نایینی (نیسلام) ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا﴾ و نه گه نه وان بیان ووتایه ﴿سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا﴾ بیستمان و گویرایه لئین ﴿وَأَسْمَعُ وَأَنْطَرْنَا﴾ و (قسه مان) بیستته و په له مان لی مه که ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمًا﴾ نه وه چاکترو راست تر بوو بؤیان ﴿وَلَكِن لَّعَنَهُ اللَّهُ﴾ به لام خوانه فرینی لی کردن ﴿يَكْفُرُ بِهِمْ﴾ به هوی بی باوه ربیه که یانه وه ﴿فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ بویه بروا ناهینن که میکیان نه بیت ﴿يَتَّبِعُهَا الَّذِينَ﴾ نهی نه وانهی ﴿أَوْثُوا الْكِتَابَ﴾ که نامه تان پی به خشراوه ﴿ءَامِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا﴾ بروا بهینن به و (فورنانه) ی نار دو و مانه ته خواره وه ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ﴾ که به راست دانهری نه و (ته و راته) ی نیویه ﴿مِن قَبْلِ أَنْ نَقْضِيَسَ وُجُوهَهَا﴾ پینش نه وهی رو خسار اتیک ساف بکهین (له پیشه وه) ﴿فَتَرَدُّهَا عَلَىٰ أَذْبَارِهَا﴾ نه مجا بیینه پشت سه ریان ﴿أَوَّلَعَنَهُمْ﴾ یان نه فره تیان لی بکهین ﴿كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ النَّبِيِّ﴾ و هك چون نه فره تمان کرد له خه لکانی شه ممه (نه وانهی که پاره ماسییان لی قده غه کراهه پورزی شه ممه دا که چی ده هاتن له پورزی هه بنیدا توره کانیان داده خست و پورزی بهك شه ممه هه لیان ده گره وه) ﴿وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا﴾ و به ربیاری خوا هه همیشه بهدی دیت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَا يَغْفِرُ لِمَنْ يُشْرِكْ بِهِ، وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ﴾ خوش ناییت گه ها و به شسی بؤ دابشری بچگه له وه خوش نه بیت له هه گونا هینکی تر ﴿لِمَنْ يَشَاءُ﴾ بؤ هه که سینک که بیه ویت، ﴿وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ و هه که سینک ها و به ش بؤ خوا دابنیت ﴿فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا﴾ نه وه بینگومان گونا هینکی زور گه و ره ی هه له به ستوه ﴿الَّذِينَ إِلَى الَّذِينَ﴾ نایا سهیری نه وانته نه کرد و وه ﴿يُرْكَبُونَ أُنْفُسَهُمْ﴾ که خویمان به پاك و چاك ده زانن ﴿بَلِ اللَّهُ يُرْكَبُ مِنْ يَشَاءُ﴾ (وانی به) به لكو خوا هه که سینکی بویت پاك و خا وینی ده کات ﴿وَلَا يظْلَمُونَ قِيلًا﴾ و که مترین سته میان لی نا کرتت (بابه نه ندازه ی نه و ده زوه باریکه ی ناوکی خور ماش بیت) ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ﴾ سهیری بکه چون ﴿يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ﴾ به دهم خوا وه در و هه لده بهستن ﴿وَكَيْفَ يَدْعُوا مَا مِيتًا﴾ و به سه نه و در ویه که گونا هینکی روون و ناشکرایه ﴿الَّذِينَ إِلَى الَّذِينَ﴾ نایا نا وریکت نه دا و ته وه له وانهی ﴿أَوْثُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ﴾ به شینک له نامه ی خوا بیان پیندراوه ﴿يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ﴾ بروا نه هینن به شستی بی نرخ و بهر نامه ی غهیری خوا (به جادو و گهران و به شه یثان) ﴿وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و نه لئین به وانهی که بی بروان ﴿هَذُوْلَاءِ أَهْدَىٰ﴾ نه وانه ربازیان راستره ﴿مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا سَبِيلًا﴾ له وانهی که با و ه ریان هیتاوه ﴿

﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ﴾ نائنه وانه که سانیکن که خوانه فرینی لی کردوون ﴿وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ﴾ هدر که سیکیش خوانه فرینی لی بکات ﴿فَلَنْ نَجْعَدَ لَهُ نَصِيرًا﴾ نه وه هدر گیز دهست ناکه ویت بوی هیچ یار مه تی ده ری ﴿أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ﴾ نایانه وانه (جو وله که کان) به شیان هه به ﴿مِنْ الْمَلَائِكَةِ﴾ له دهسه لاتی پاشایه تی (خواهه نی تی بوونه وهر)؟ ﴿فَإِذَا لَأَيُّوُنَ النَّاسِ نَفِيرًا﴾ (جا نه گهر بیانوا به) نه و کاته به خه لکی یان نه ده به خسی (به نه ندازه ی) تو نی کلسی ده نکه خورمایه ک ﴿أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ﴾ یان تیره بی (حه سوودی) ده بهن به خه لکی؟ ﴿عَلَىٰ مَاءٍ أَنْهَمُ اللَّهُ﴾ له سه ره وه ی خوا بی به خسی وون (که پیغه مبه رتی به) ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ له فزل و به هره ی خوی ﴿فَقَدْ آتَيْنَا﴾ نه وه بیگومان دا ومانه ﴿ءَالَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ﴾ به نه وه ی نیبر اهیم کتیب ﴿وَالْحِكْمَةَ﴾ و پیغه مبه رتی ﴿وَوَعَّانِينَ مَلَكَاتٍ عَظِيمًا﴾ هه روه ها پیمان به خشین دهسه لاتی کی گه و ره ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ﴾ جاله و خه لکه دا هه بو و بر وایان به (موحه ممه د ﴿سُورَةُ﴾ هیتا ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّعْتَهُ﴾ هه شیان بو و به رگری لی کردووه ﴿وَكُنِيَ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا﴾ وه دوزخ به سه (بویان) که ناگری کی هه لگیر ساوه ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به راستی نه وانه ی بی بر وایون ﴿بِآيَاتِنَا﴾ به نایه ته کانی نیمه ﴿سَوْفَ نُصَلِّيهِمْ نَارًا﴾ له مه و لا ده یانخه ی نه ناو ناگریک ﴿كَلِمًا فَضِيحَتٍ جُلُودُهُمْ﴾ هدر کاتیک که پیستیان سووتا (و برزا) ﴿بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا﴾ بویان ده گورین به پیستیکی تر ﴿يَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ بو نه وه ی سزاکه (به چاکی) به جه ژن ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ به راستی خوا هه همیشه زالی کار دروسته ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نه وانه ی باوه ریان هیتا ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کاری چاکه یان کرد ﴿سَدَّخْلَهُمْ جَنَّتٍ﴾ له مه و لا ده یانخه ی نه چند به هه شتی ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که رووباره کان ده چن به ژیر یاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ ده میننه وه تیایدا به هه همیشه بی ﴿لَهُمْ فِيهَا زُرُجٌ مُنْتَهَرَةٌ﴾ بویان هه به تیایدا هاوسه رانی پاک و خاوین ﴿وَلَدَخْلَهُمْ ظِلٌّ ظَلِيلًا﴾ وه ده یانخه ی نه ژیر سینه ری چرو به رده و امه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ﴾ به راستی خوا فرمانتان بی ده کات ﴿أَنْ تُوَدُّوا الْأَمْثَلِ﴾ به دانه وه ی گشت سپارده کان ﴿إِلَىٰ أَهْلِهَا﴾ بو خواهه نه کانیان ﴿وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ﴾ وه کاتیک داد وهر یان کرد له نیوان خه لکیدا ﴿أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ﴾ (خودا فرمان ده کات) به داد حوکم بکن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْظُمُكُمْ بِهِ﴾ به راستی خوا به چاکی ناموز گاریتان ده کات ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾ به راستی خوا هه همیشه بیسه ری بینایه ﴿بِآيَاتِهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی که سانیک که باوه رتان هیتاوه ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ گوئپرایه لی خوا و گوئپرایه لی پیغه مبه ر بن ﴿وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾ وه پاشانیش گوئپرایه لی کار به دهسته (عادیله) کانی خوتان بن ﴿فَإِنْ تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ﴾ جا نه گهر دووبه ره کیتان هه بو له شتیکدا ﴿فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ نه وه بیگیر نه وه بو لای خوا و پیغه مبه ر ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ نه گهر نیوه باوه رتان هه به به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و به روزی دوا بی ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ﴾ نه وه باشتره ﴿وَإِخْسَنُ تَأْوِيلًا﴾ وه ناکام و نه نجامی چاکتره ﴿

﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ لَا يَرَوْنَ حُرْمَةَ الْآيَاتِ﴾ نایا ناوړې نکت نه داوه ته وه به لای نه وانده ﴿بِزَعْمُونَ﴾ واخو نیشان ددهن ﴿أَنَّهُمْ
 ءَامَنُوا﴾ که به راستی نه وان باوه ریان هیناوه ﴿يَمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ﴾ به وهی دابه زیوه بو تسو (که قورنانه)
 ﴿وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ و به وهش که پینش تو دابه زیوه (که ته وراته) ﴿يُرِيدُونَ أَنْ﴾ ده یانه وینت که
 ﴿يَتَحَاكَمُوا إِلَى الظُّلُمَاتِ﴾ داد گای و حومکیان بیهن بولای به کینک که حوکم به بهرنامه ی خوا
 ناکات ﴿وَقَدْ أُمِرُوا﴾ له کاتیکدا به راستی فرمانیان پی کراوه ﴿أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ﴾ که پروایان پی
 نه بیت ﴿وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ﴾ وه شهیتان ده به وینت ﴿أَنْ يُضِلَّهُمْ﴾ که گو مریان بکات ﴿صَلَاةَ بَعِيدًا﴾
 به گو مریه کی دوور له راستی ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا﴾ وه نه گهر پی یان بو تریت : وهرن
 ﴿إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ بولای نه وهی خوانا دوو به تیه خواره وه ﴿وَالِى الرَّسُولِ﴾ وه بولای پیغه مبه ر ﴿وَلَا
 تَرَأَيْتِ الْمُتَفَقِّهِينَ﴾ ده بیسی (نه ی موحه ممه د ﴿دو و پرووه کان﴾ بَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا﴾ پرووت
 لی وهرده گیرن به وهر گهرانیکى ته واو ﴿فَكَفَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ﴾ نایا حالیان چون نه بیت
 کاتیک به سه رها تیکى ناخوشیان تووش بیت؟ ﴿يَمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيَهُمْ﴾ به هوی نه وهی ده سیان پیشى
 خستوه (کردوویانه) ﴿ثُمَّ جَاءَهُمْ﴾ پاشان دینه وه بولات ﴿يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ﴾ و سویند ده خون به خوا
 ﴿إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا لِحَسَنَاتِنَا وَنُؤْفِقُنَّ﴾ ته نها نیازی چاکه و به ک خستنه وه مان بووه (کاتیک که حوکم ده به بین
 بولای غه بری خوا) ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْتَدِ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ﴾ نه وانه که سانینکن خوا ده زانیت چی
 له دلیاندا هده به ﴿فَأَعْرَضَ عَنْهُمْ﴾ که واته پروویان لی وهر گیره ﴿وَرَعِظُهُمْ﴾ وه ناموز گاریبان بکه
 ﴿وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنفُسِهِمْ﴾ وه بلی پینان دهر باره ی خو یان ﴿قَوْلًا بَلِيغًا﴾ ووت به کی ره وان و کاریگهر ﴿وَمَا
 أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ﴾ وه هیچ پیغه مبه ر نیگمان ره وانه نه کردووه ﴿إِلَّا لِيُطَاعَ﴾ ته نها بو نه وه نه بیت
 گو مریه لی بکرت ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ به فهرمانی خوا ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ﴾ وه بیگومان نه گهر نه وان ﴿إِذْ ظَلَمُوا
 أَنفُسَهُمْ﴾ کاتیک سته میان له نه فسی خو یان کرد ﴿جَاءَهُمْ﴾ به اتنا به بولات ﴿فَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ﴾ و داوای
 لی بوردونیان بکر دابه له خوا ﴿وَأَسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ﴾ پیغه مبه ریش داوای لی خوش بوونی
 بو بکر دنایه ﴿لَتَجِدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا﴾ بیگومان ده بیان بینی خوا په شیمانی وهر گری به به زه بیه
 ﴿فَلَا وَرَيْكَ﴾ نه خیر (وانی به که خو یان به باوه ردار نیشان ددهن) سویند به په روه رد گارت
 ﴿لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ﴾ بروا دارنن تانو نه که نه دادوهر ﴿فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ﴾ له هر نازاوه و
 دوو به ره کی به کی نیوانیان دا ﴿ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ﴾ له پاشان ههست نه کهن له دهر و نیاندا
 ﴿حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ﴾ به هیچ بیزاریه ک له و بریاره ی تو داوته ﴿وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ و مل که چ نه بن
 به ملکه چی به کی ته واو ﴿

﴿وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ﴾ وہ بیگومان نہ گھر نئمہ پنیوستان بگردایہ لہ سہریان ﴿أَن يَقْتُلُوا أَنفُسَهُمْ﴾ کہ یہ کتری بکوژن (واتہ باوہ پداران بی باوہ پان بکوژن) ﴿أَوْ أَخْرُجُوا مِن دِيَارِهِمْ﴾ یان لہ مالہ کانتان دہر بچن ﴿مَا فَعَلُوا﴾ نہ وہ یان نہ دہہ کرد ﴿الْأَقِيلُ مِنْهُمْ﴾ کہ مینکیان نہ بیت ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا﴾ وہ نہ گھر بہ راستی نہ وان کاریان بگردایہ ﴿مَا يُعْظُونَ بِهِ﴾ بہ پنی نہ و ناموژ گاریبانی دہ کران ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ﴾ نہ وہ باشتر بوو بویان ﴿وَأَشَدَّ تَثِيْبًا﴾ وہ دامہ زراوتر دہ بوون (لہ سہر نایینہ کہ یان) ﴿وَإِذَا اللَّاتِيَتْهُمُ﴾ جا نہ و کاتہ بیگومان پیمان دہ بہ خشین ﴿مِنَ الدُّنْيَا﴾ لہ لایہن خو مانہ وہ ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتیکی گہورہ ﴿وَلَهَدَيْتَهُمْ﴾ وہ پینمو ونیمان دہ کردن ﴿صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا﴾ بو پینگی پاست ﴿وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ وہ ہہر کہ سینک گو پراہلی خواو پینغہ مہر بکات ﴿فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ﴾ جا نہ وانہ لہ گہل کہ سانینک ﴿أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ کہ خوا فہزل و بہرہی (خوی) رشتوہ بہ سہریاندا ﴿مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصَّادِقِينَ﴾ لہ پینغہ مہران و راستگو یان ﴿وَالشُّهَدَاءَ وَالصَّالِحِينَ﴾ و شہیدان و پیاو چاکان ﴿وَخَسَنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا﴾ وہ نہ وانہ چ ہاوری و ہاوہ لیکسی چاکن ﴿ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ﴾ نہ و فہزل و بہرہیہ تہنہا لہ لایہن خواوہیہ ﴿وَكَفَىٰ بِاللَّهِ عِلْمًا﴾ وہ بہ سہ کہ خوا زانایہ (بہ ہہموو شتیک) ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نہ ی کہ سانینک کہ باوہ پرتان ہیناوہ ﴿خُذُوا حِذْرَكُمْ﴾ ناگاداریی خو تان و ہر گرن ﴿فَانفِرُوا ثُبَاتٍ﴾ نہ وسا ناقم ناقم ہیرش بہرن (دہر چن بو جیہاد) ﴿أَوْ انفِرُوا جَمِيعًا﴾ یان ہہموو پیکہ وہ ہیرش بہرن (دہر چن بو جیہاد) ﴿وَإِن مِّنكُمْ﴾ وہ بیگومان لہ ناوتانداہی ﴿لَمَن لِّيَبْطَأَنَّ﴾ کہ سی و بہ راستی خو ی دوا دہ خات ﴿فَإِن أَصَابَتْكُم مُّصِيبَةٌ﴾ جا نہ گھر تووشی بہ سہرہاتیکی خراب ہاتن ﴿قَالَ قَدْ أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ﴾ دہ لیت بہ راستی خوا فہزل و بہرہی رشت بہ سہرمددا ﴿إِذْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا﴾ کہ لہ گہ لیاندا نامادہ نہ بووم ﴿وَلِئِن أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللَّهِ﴾ وہ نہ گھر تووشی فہزل و بہرہیہ ک بوون لہ خواوہ ﴿يَقُولُونَ كَأَن لَّمْ يَكُن بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ﴾ بیگومان دہ لیت و ہک لہ نینوان نینوہ و نہوا ہیچ دوستایہ تی یہ ک نہ بوو بیت ﴿يَتَلَيَّتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ﴾ نہ ی خوژگہ لہ گہل نہ واندا بوومایہ ﴿فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا﴾ تا قازانجیکی زور گہ ورم بگردایہ ﴿فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ کہ واتہ با بجنہ گیت لہ پنی خوادا ﴿الَّذِينَ يَشْرُونَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ﴾ کہ سانینک کہ ژبانی دونیا دہ فروشن بہ روزی دواہی ﴿وَمَن يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ جا ہہر کہ سینک بجنہ گیت لہ پنی خوادا ﴿فَيُقَاتِلْ﴾ نہ مجا بکوژی (شہید بیت) ﴿أَوْ يُقَاتِلْ﴾ یان زال بیت ﴿فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ﴾ نہ وہ دواتر پنی دہدہین ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتیکی گہورہ ﴿۷۱﴾

﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نه‌وه چیتانه (به‌ج بیان‌وو‌یه‌ك) جه‌نگ نا‌كهن له‌پیتاوی خواد
 ﴿وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ﴾ و له‌پیتاوی چه‌وساوه‌كان له‌پیاوان و نافرته‌تان و مندالان
 ﴿الَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ نه‌وانه‌ی كه ده‌لین ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارمان پزگارمان كه‌ی له‌م
 شاره (مه‌به‌ست پنی شاری مه‌ككه‌یه) ﴿الظَّالِمِ أَهْلِهَا﴾ كه خه‌لكه‌كه‌ی سته‌مكارن ﴿وَأَجْعَلِ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا﴾
 وه له‌لایه‌ن خۆته‌وه پشٹیوانیکمان بو‌به‌دی بهینه ﴿وَأَجْعَلِ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ﴾ وه له‌لایه‌ن خۆته‌وه به‌دی بهینه
 بومان ﴿نَصِيرًا﴾ یارمه‌تی ده‌رنك ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌وه كه‌سانه‌ی باوه‌ریان هیتاوه ﴿يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾
 له‌پیتاوی خوادا ده‌جه‌نگین ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه‌وانه‌ی بی باوه‌رن ﴿يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ﴾ له‌پیتاوی
 ناره‌وا (یان شه‌یتان) داده‌جه‌نگین ﴿فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ﴾ كه‌واته شه‌ریكه‌ن له‌گه‌ل دۆسته‌كانی شه‌یتاندا
 ﴿إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا﴾ به‌راستی پیلانی شه‌یتان هه‌ر لاواز بو‌وه ﴿الَّذِينَ قَاتَلُوا﴾
 نایا سه‌یری نه‌وه كه‌سانه‌ت نه‌كردوه كه‌پیان ووترا ﴿كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ﴾ ده‌ستان بگیرنه‌وه (له‌جه‌نگ
 و كوشتار) ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ و نویژ بکه‌ن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ و زه‌كات بده‌ن؟ ﴿فَمَا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ﴾
 كه‌چی كاتنك جه‌نگیان له‌سه‌ر پیوست كرا ﴿إِذَا قُرِئَ مِنْهُمُ اقْرَأُوا﴾ یه‌كسه‌ر ده‌سته‌یه‌کیان
 له‌خه‌لكی ده‌ترسان ﴿كَخَشِيَةِ اللَّهِ﴾ وه‌ك ترسان له‌خودا ﴿أَوْ شَخْشِيَةٍ﴾ بگه‌ر زیاتریش ده‌ترسان
 ﴿وَقَالُوا رَبَّنَا﴾ ده‌یان ووت نه‌ی په‌روه‌ردگاری ئیمه ﴿لِرَكِبَتِ عَلَيْنَا الْقِتَالَ﴾ بو‌چی جه‌نگت له‌سه‌رمان
 پیوست كرده‌وه. ﴿لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ﴾ خۆزگه‌ دوات ده‌خستین (له‌جه‌نگ كردن) بو‌ماوه‌یه‌کی
 كه‌م ﴿فَلَمَسَعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ﴾ بلی خوشی و له‌زه‌تی دنیا زور كه‌مه ﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ﴾ و پوژی دواپی باشتره
 ﴿لِمَنْ آتَىٰ﴾ بو‌كه‌سینك له‌خوا بترسیت ﴿وَلَا تَنْظَرُونَ قِيْلًا﴾ وه‌سته‌متان لی ناكرنت به‌(نه‌ندازه‌ی)
 نالی ناو كه‌ خورمايه‌ك ﴿إِنَّمَا تَكُونُوا﴾ له‌هه‌رشوئینك بن ﴿يُذِرِكُمْ آمَوْتٌ﴾ مردن پیتان ده‌گات
 ﴿وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشِيدَةٍ﴾ باله‌ناو قه‌لا و كوشکی به‌رزو قایمشداین ﴿وَإِنْ تُصِيبْهُمْ حَسَنَةٌ﴾ وه‌نه‌گه‌ر (ناپاكان)
 خوشی و چاكه‌هاته‌رییان ﴿يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ ده‌لین نه‌مه له‌لایه‌ن خواوه‌یه ﴿وَإِنْ تُصِيبْهُمْ سَيِّئَةٌ﴾
 وه‌نه‌گه‌ر تووشی ناخوشی و خراپه‌یه‌ك هاتن ﴿يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ﴾ ده‌لین نه‌مه له‌لایه‌ن تووه‌یه (نه‌ی
 موحه‌مه‌د ﴿﴾ ﴿فَلِكُلِّ مَنْ عِنْدَ اللَّهِ﴾ بلی: هه‌مووی له‌لایه‌ن خواوه‌یه ﴿فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ﴾ نه‌وه نه‌وه خه‌لكه
 چی یانه؟ ﴿لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا﴾ وه‌كه‌له‌هیچ قسه‌یه‌ك تی نه‌گه‌ن وایه ﴿مَّا أَصَابَكُمْ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ
 اللَّهِ﴾ هه‌ر چاكه‌یه‌كت تووش بو‌وه له‌خواوه‌یه ﴿وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ سَيِّئَةٍ﴾ وه‌هه‌ر خراپه‌یه‌كت تووش
 بو‌وه ﴿فَمِنَ نَفْسِكُمْ﴾ نه‌وه له‌خۆته‌وه‌یه ﴿وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا﴾ و ئیمه‌ توومان نار دووه‌ به‌پینغه‌مبه‌ر
 بو‌خه‌لكی ﴿وَكُنِّي بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ وه‌خوا به‌سه‌شایه‌تی نه‌وه بدات ﴿﴾

﴿مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ﴾ هدر که سینگ گویرایه لی پیغه مبر ﷺ بکات ﴿فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهُ﴾ نه وه به راستی گویرایه لی خوی کردووه ﴿وَمَنْ تَوَلَّى﴾ هدر که سینگش پشت هه لبکات ﴿فَمَا أَرْسَلْنَاكَ﴾ نه وه نیمه تومان ره وانه نه کردووه ﴿عَلَيْهِمْ حَفِيفًا﴾ به چاودیر و پاریزه به سه ریانه وه ﴿وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ﴾ (دو پروه کان) ده لین گویرایه لین (مل که چ و فرمانه ردارین) ﴿فَإِذَا بَرَأُوا مِنْ عِنْدِكَ﴾ به لام کاتیک له لای تو در چون ﴿بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ﴾ کز مه لیک له وان شه و ده که نه وه به پیلان گیران (له موسلمانان) ﴿غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ﴾ به پیچه وانه ی قسه کانی تو ﴿وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبْتَغُونَ﴾ وه خوا ده بنو سینت نه و (پیلانانه ی) شه و کردویانه ﴿فَأَعْرَضَ عَنْهُمْ﴾ که واته وازیان لی بیته ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ و پشت به خوا بیهسته ﴿وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ خوا به سه پشتیوانت بی ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُرْقَةَ﴾ نه وه بؤ بیسر ناکه نه وه له فورنان؟ ﴿وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ﴾ خو نه گهر له لایه ن که سینگ تره وه بویه جگه له خوا ﴿لَوْجَدُوا فِيهِ﴾ بنگومان ده یانبینی تیابدا ﴿أَخْتَلَفَا كَثِيرًا﴾ جیا وازیسی زور ﴿وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ﴾ وه کاتیک هه و النکیان بی بگات ﴿مِنَ الْأَمْنِ﴾ ده باره ی ناسایش و هیمنایه تی (نیوانتان) ﴿أَوِ الْخَوْفِ﴾ یان له باره ی تر سه وه ﴿أَدَاؤُا بِهِ﴾ بلاوی ده که نه وه ﴿وَلَوْ رُدُّوا إِلَى الرَّسُولِ﴾ به لام نه گهر بیانگه رانایه ته وه بؤ لای پیغه مبر ﷺ ﴿وَالْأُولَى الْأَمْرُ مِنْهُمْ﴾ و بؤ لای کار به ده ستانی خویان ﴿لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ﴾ نه وه نه وانه ی راستی هه و اله کان ده رده هیتن ده زانن هه و اله که (راسته یان درویه) ﴿وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْنَا لَكُنَّا رَاغِبِينَ﴾ وه نه گهر چاکه و به زه یسی خوا نه بویه به رامبر به نیوه ﴿لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ بنگومان شوین شه یان ده که و تن که میکتان نه بیت ﴿فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ (نه ی موحه ممد ﷺ) له پیناوی خوا دا بجه نگی ﴿لَا تُكَلِّفُوا الْإِنْسَانَ﴾ تو ته نه اهر کی خوت لی داوا کراوه (یا تو ته نه اهر کی خوت له سه ره) ﴿وَحَرِّضَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ هانی پروادارانش بده (بؤ جهاد) ﴿عَسَى اللَّهُ﴾ نومیده خوا ﴿أَنْ يَكْفَى بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به رگری هیزی بی باوه ران بکات ﴿وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا﴾ وه خوا به هیز تره ﴿وَأَشَدُّ تَنكِيلًا﴾ و توله ی به تبین تره ﴿مَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً حَسَنَةً﴾ هدر که سی تکایه کی چاکه بکات ﴿يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِمَّا﴾ به شینگ له (باداشتی) نه و چاکه به بؤ هیه ﴿وَمَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً سَيِّئَةً﴾ وه هدر که سی تکایه کی خراپه بکات ﴿يَكُنْ لَهُ رِجْلٌ مِمَّا﴾ نه ویش به شینگ ده بیت له (سزای) نه و خراپه به ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ وه خوا هه همیشه ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقِيتًا﴾ به سه ره موو شتیکدا به توانایه (چاودیره) ﴿وَإِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّاتٍ﴾ هدر کاتیک سلا و نیکتان لی کرا ﴿فَحَيُّوا بِأَحْسَنِ مِمَّا﴾ نه وه به چاکتر له و سلاوه سلا و بکه نه وه (لییان) ﴿أَوْرُدُوهَا﴾ یان وه کو خوی بیسه نه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا﴾ بنگومان خوا هه همیشه پر سا و چاودیره به سه ره موو شتیکدا ﴿

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ په رستراونکی راست نی به جگه له خوا ﴿لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ سویند به خوا بینگومان کزتان ده کاته وه بؤ (لپیر سپنه وهی) نه و پرؤزی دواپیهی ﴿لَارْتَبِفَهُ﴾ که هیچ گومانی تیندا نیه ﴿وَمَنْ أَضْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا﴾ جا کسی له خوا قسه (و به لیتی) راست تره ﴿فَتَالِكُمْ﴾ نه وه چیتانه ﴿فِي الْمُنْفِقِينَ فِتْنَتَيْنِ﴾ دهر باره ی دوو پرووه کان بوونه ته دوو دهسته ﴿وَاللَّهُ أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا﴾ له کاتیکدا خوا نه وانه ی گهر اندو ته وه بؤ بی باوه ری به هؤی کرده وه کانیا نه وه ﴿أَتُرِيدُونَ﴾ نایا ده تانه ویت ﴿أَنْ تَهْتَدُوا مَنَاصِلَ اللَّهِ﴾ رینمونی که سینک بکن که خوا گومر ای کردو وه؟ ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هر که سینک خوا گومر ای بکات ﴿فَلَنْ نَجْعَدَ لَهُ سَبِيلًا﴾ نه وه هر گیز ناتوانی رینگای راستی بؤ بدوزیته وه ﴿وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ﴾ نه وان ناواته خوازن ئیوه ش بی باوه رین ﴿كَمَا كَفَرُوا﴾ وه ک چؤن خویان بی باوه ر بوون ﴿فَتَكُونُونَ سَوَاءً﴾ تا ئیوه وه نه وان به کسان بن ﴿وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ﴾ که واته نه وان به دوست و یار مه تی دهر هه لمه بڑیرن ﴿حَتَّىٰ يَهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ هه تا (په شیمان ده بنه وه) کوچ ده کهن له ری ی خوادا ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ نه مجا نه گهر پرویان وهر گیر او پشتیان هه لکرد ﴿فَخَذُوهُمْ﴾ نه وه (به دیل) بیانگرن ﴿وَأَقْبَلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ﴾ و بیانکوژن له ههر شوینیک توشیان بوون ﴿وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وُءِيَاءَ وَلَا نَصِيرًا﴾ وه هیچ دوست و یار مه تی دهر نیک له وان هه لمه بڑیرن ﴿إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ﴾ جگه له وانه ی په یوه ندی ده کهن به که سانیکه وه ﴿يَبْتَغُوا وَبَيْنَهُمْ قِشْقُرٌ﴾ که له نیوان ئیوه وه نه واند په یمان هه یه ﴿أَوْجَاءً وَكَمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ﴾ یان هاتوون بؤ لاتان له سهر دلیان نار هه ته (حه زنا کهن) ﴿أَنْ يُقَاتِلُواكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ﴾ له وه ی که جهنگان له دژ بکن یا جهنگ له دزی خزمه کانیا بکن ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ وه نه گهر خوا بیویستایه ﴿لَسَأَطَهُمْ عَلَيْكُمْ﴾ زالی ده کردن به سهر تاندا ﴿فَلَقَاتَلُوكُمْ﴾ و جهنگیان دژتان ده کرد ﴿فَإِنْ أَعْرَضْتُمْ عَنْكُمْ﴾ جا نه گهر نه وان که نار گیر بوون له ئیوه ﴿فَلَمَّا يُقَاتِلُوكُمْ﴾ و جهنگیان له دژتان نه ده کرد ﴿وَالْقَوْلَ إِلَيْكُمْ أَلْسَمَةٌ﴾ و پیشنیاری ناشتیاں کرد بؤتان (مل که چ بوون) ﴿فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا﴾ نه وه خوا رینگه ی نه داوون که ده ستیاں بؤ بهرن و (نابی شه ریان له دژ بکن) ﴿سَتَجِدُونَ آخَرِينَ﴾ له مه ولا که سانیکه تر ده بینن ﴿يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا قَوْلَنَا﴾ ده یانه ویت له ئیوه نه مین بن ﴿وَيَأْمُرُوا قَوْمَهُمْ﴾ وه له هؤزه که ی خوشیاں نه مین بن ﴿كُلِّ مَارَدٍ إِلَى الْفِتْنَةِ﴾ ههر کاتیک بانگ کرابن بؤ بی باوه ری و بت په رستی ﴿أَرْكَسُوا فِيهَا﴾ گه راونه ته وه بؤی (واته به ناشتی رازی نه ده بوون) ﴿فَإِنْ لَمْ تَعْبَرُوا لَوْكُمْ﴾ جا نه گهر که نار گیر نه بوون لیسان ﴿وَيُلْقُوا إِلَيْكُمْ أَلْسَمَةٌ﴾ وه جله وی ناشتیاں نه دایه ده ستان ﴿وَيَكْفُرُوا بِآيَاتِهِمْ﴾ وه ده ستیاں نه کیشایه وه (له جهنگ کردن) ﴿فَخَذُوهُمْ وَأَقْبَلُوهُمْ﴾ نه وه به دیل بیانگرن و بیانکوژن ﴿حَيْثُ تَقَفْتُمُوهُمْ﴾ له ههر شوینیک که به رده ستان که و تن ﴿وَأُولَئِكَ جَعَلْنَا لَكُمْ﴾ نه وانه ی (باسمان کرد) داوامانه به ئیوه ﴿عَلَيْهِمْ﴾ له دژیاں ﴿سُلْطَنًا مُّبِينًا﴾ ده سه لاتی ناشکرا ﴿

﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا﴾ بئو هیج باوه دارنک ره وانی به باوه دارنک بکوژیت ﴿إِلَّا خَطَا﴾
 مه گهر به هه له نه بیت ﴿وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَا﴾ وه هدر که سینک نیماندارنک به هه له بکوژیت ﴿فَتَحْرِيرُ
 رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ﴾ نه وه (له سه ریته تی) نازاد کردنی کویله به کی باوه دار ﴿وَدِيَّةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ﴾ و
 (نرخی) خوینیکیش بدات به که س و کاری کوزراوه که ﴿إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا﴾ مه گهر بیبه خشن (له
 خوینه که به خیری خوین) ﴿فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ﴾ به لام نه گهر کوزراوه که له گه لیک بوو که
 دوزمتان بوون (کافری شهر کهر بوون) ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ وه به لام کوزراوه که نیماندار بوو ﴿فَتَحْرِيرُ
 رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ﴾ نه وه (ههر له سه ریته تی) نازاد کردنی به نده به کی نیماندار ﴿وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ﴾ وه نه گهر
 (کوزراوه باوه داره که) له گه لیک بوو ﴿بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ صِيقٌ﴾ که له نیوان نیوه و نه و اندا په یمان هه بوو
 ﴿فَدِيَّةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ﴾ نه و (نرخی) خوینیک بدنه که سی کوزراوه که ﴿وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ﴾
 له گه ل نازاد کردنی کویله به کی نیماندار ﴿فَمَنْ لَمْ يَجِدْ﴾ جا نه و (بکوژ) هی دهستی نه که وت (یان نه ی
 بوو) ﴿فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ﴾ نه وه (له سه ریته تی) رُوژوو گرتنی دوو مانگ ﴿مُتَّاعَيْنِ﴾ له سه ریته که
 ﴿تَوْبَةً مِنَ اللَّهِ﴾ (ثم برپاره) لی بووردنه له لایه ن خواوه ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه خوا
 هه همیشه زانای کار دروسته ﴿وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِدًا﴾ وه هدر که سینک نیماندارنک به دهس
 نه نقهس بکوژیت ﴿فَجَزَاءُ مِنْ جَهَنَّمَ﴾ نه وه توله ی نه و که سه دوزه خه ﴿خَالِدًا فِيهَا﴾ به هه همیشه بی
 تیابدا نه بیت ﴿وَعَصَبَ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾ وخوا خه شمی لنگرتووه ﴿وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا﴾ و
 نه فرینی لی کردووه و سزایه کی گوره ی بؤ ناماده کردووه ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی که سانیک
 که پرواتان هیناوه ﴿إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ کاتیک دهر چون (بؤ جیهاد کردن) له پرنگه ی خواوا
 ﴿فَتَبَيَّنُوا﴾ هه موو شتیک روون بکه نه وه ﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ﴾ وه نه لین به و که سانه ی ﴿الْفَقْرَ إِلَيْكُمْ
 أَسَأَلْتُمْ﴾ که سلاو (ی موسلمانانه) تان لی ده که ن ﴿أَنْتُمْ مُؤْمِنًا﴾ تو بر وادار نیت؟ ﴿تَتَّبِعُونَ
 عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ به دوای شتوومه که و سامانی دنیا پیدا بگه رین ﴿فَعِنْدَ اللَّهِ مَعَارِفُ كَثِيرَةٌ﴾
 نه وه لای خوا ده سکه وتی زور هه به ﴿كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ﴾ نیوهش له مه و پش هه روها بوون
 (نیمانه که تان ده شارده وه) ﴿فَمَنْ بَرَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ﴾ نه مجا خوا منته ی نا به سه رتاند (به هیز و زالی
 کردن) ﴿فَتَبَيَّنُوا﴾ ده ی که واته هه موو شتیک روون بکه نه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾
 به راستی خوا هه همیشه ناگاداره به وه ی نیوه ده ی که ن ﴿۱۱﴾

﴿لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ په کسان نین شه و باوه دارانهی دانیشتون و جیهاد ناکه ن ﴿غَيْرَ أُولِي
 الْقَصْرِ﴾ جگه له خواوهن عوزره کان نه بیت (وهك نه خوش، و کویر، وشهل) ﴿وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾
 له گه ل تیکوشه رانی رینگه ی خوادا ﴿يَأْمُرُ لَهُمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ به مال و گیانیان ﴿فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ
 وَأَنْفُسِهِمْ﴾ خوا فه زلی تیکوشه ران به مال و گیانیانی داوه ﴿عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً﴾ به سهر دانیشتون (له
 جیهاد) دا به پله بهك ﴿وَكَلَّا وَعَدَدَ اللَّهُ لِحُسْنِهِ﴾ وه ههر بهك له و دوو ناقمه خوا به لینی پاداشتی زور چاکی
 پنی داوون (که به هشته). ﴿وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا﴾ وه خوا ریزی تیکوشه رانی داوه
 به سهر دانیشتووه کاندا به پاداشتیکی گه وره ﴿۵﴾ ﴿دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً﴾ له لای (خوا) وه پله ی زور
 و لی خوش بوون و میهره بانیان بز هه به ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه خوا هه میسه لیورده ی میهره بانه ﴿۶﴾
 ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةَ﴾ به راستی نه وانه ی که فریشته کان گیانیان ده کیشن ﴿ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ﴾ له کاتیکدا
 که سته میان له خویان ده کرد (به کوچ نه کردنیان) ﴿قَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ﴾ (به نه شه ره وه پینان) ده لنین (دهر باره ی
 ناینه که تان) له چیدا بوون؟! ﴿قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ﴾ ده لنین نیمه چه و ساوه بووین له سهر زوی
 دا ﴿قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَسِعَةً﴾ (پینان) ده لنین مه گهر زوی خوا فراوان نه بوو؟ ﴿فَتَهَاجَرُوا فِيهَا﴾ تا
 کوچتان بکر دایه تیایدا ﴿قَالُوا لَيْتَكُمَا أَوْ تَهْتَمُّنَّ بِهِمَا﴾ جانه وانه شوینیان دوزه خه ﴿وَمَسَاءَتٌ مَصِيرًا﴾ نای چ پاشه
 روزه کی خرابه ﴿۷﴾ ﴿إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ﴾ بینجگه له و چه و ساوانه ی که له پیوان ﴿وَالنِّسَاءِ﴾
 و نافرتهان ﴿وَالْوَالِدِينَ﴾ و له مندا لانس ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً﴾ که توانای هیچ چاره به کیان نی به (له بهر
 بی هنزی و پیریان) ﴿وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا﴾ وه به هیچ شیوازیك ری دهر ناکه ن ﴿۸﴾ ﴿قَالُوا لَيْتَكُمَا عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكْفُرَ
 عَنْكُمْ﴾ نانه وانه نومید هه به خوالی یان خوش بیت ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا غَفُورًا﴾ وه خوا هه میسه چاوپوشیکه ر
 و لی خوشبووه ﴿۹﴾ ﴿وَمَنْ يَهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه ههر که سینک کوچ بکات له ری ی خوادا ﴿يَجِدْ فِي
 الْأَرْضِ﴾ دهستی ده که ویت له زه ویدا ﴿مَرْغَمًا كَثِيرًا﴾ جینگه و رینگه ی زور (که دوزمن پنی ناخوشه)
 ﴿وَسَعَةً﴾ وه فراوانی (له روزه ی ژباندا) ﴿وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ﴾ وه ههر که سینک له مالی خوی دهر چیت
 ﴿مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ وه کوچ بکات بز لای خوا و پیغه مبه ره که ی ﴿تُرِيدُكَ الْمَوْتَ﴾ پاشان مردن
 پنی بکات ﴿فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ﴾ نه وه بینگومان پاداشتی نه و که سه که و توته سهر خوا ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا
 رَحِيمًا﴾ وه خوا هه میسه لی بورده ی به به زه یی به ﴿۱۰﴾ ﴿وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ ههر کاتیک سه فهرتان
 کرد (و گهران) به زه یی دا ﴿فَلَيْتَرَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾ نه وه هیچ گونا هینکتان له سهر نی به ﴿أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ
 الصَّلَاةِ﴾ که نوزده کان کورت بکه نه وه ﴿إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه گهر ترسان نه وانه ی بی باوه رن
 جهنگتان له گه ل بکه ن ﴿إِنَّ الْكٰفِرِينَ كَانُوا أَعْدَاؤُمْ قَائِمِينَ﴾ به راستی بی باوه ران هه میسه بز نیه دوزمنیکی
 روون و ناشکران ﴿۱۱﴾

﴿وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ﴾ کاتیک تو (تہی مو حہ مہد ﷺ) لہ جن گدا) لہ ناو پرواداراندا بوویت ﴿فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ﴾ و پیتش نویتزیت بو کردن ﴿فَلْتَقُرْ طَائِفَةً مِنْهُمْ مَعَكَ﴾ تہوہ با تا قمتیک لہ وان لہ گہ ل تو نویتز بکن ﴿وَلْيَأْخُذُوا بِأَسْلِحَتِهِمْ﴾ و با چہ کہ کانسان ہی بیت ﴿فَإِذَا سَجَدُوا﴾ جا کاتیک سوژدہ یان برد (رکاتیکیان تہ او کرد) ﴿فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ﴾ با (بچنہ دو اوہ) لہ پشتانہ وہ بن (پاسہ واننان بن) ﴿وَلْيَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى﴾ وہ باتاقمہ کہی تر بین ﴿لَمْ يَصَلُّوا﴾ کہ نویتز یان نہ کردوہ (وہ پاسہ وان بوون) ﴿فَلْيَصَلُّوا مَعَكَ﴾ و لہ گہ ل تو نویتز بکن ﴿وَلْيَأْخُذُوا بِأَسْلِحَتِهِمْ﴾ وہ با ووریای خویمان بن ﴿وَأَسْلِحَتِهِمْ﴾ و چہ کہ کانیشیان ہی بیت ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بی باوہ ران ناواتہ خوازن ﴿لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ﴾ کہ تیوہ ہی ناگابن لہ چہ کہ کانتان ﴿وَأَمْتِعْتِكُمْ﴾ و شت و مہ کہ کانتان ﴿فَيَعْمَلُونَ عَلَيْكُمْ﴾ تا بہ لامارتان بدن ﴿مَثِيلَةً وَمِثْلًا﴾ بہ پہ لامارنکی بہ کجارہ کسی (بدن بہ سہ رتاند) ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ وہ تا واننان لہ سہر نی بہ ﴿إِنْ كَانَ بَيْكُمُ أَذَى مِنْ مَطَرٍ﴾ تہ گہر بہ ہوی بارانہ وہ نارہ حہت بوون ﴿أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى﴾ یان نہ خوش بوون ﴿أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ﴾ کہ چہ کہ کانتان دانین ﴿وَأَخُذُوا بِأَسْلِحَتِكُمْ﴾ بہ لام ووریای خوتان بکن ﴿إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ﴾ بہ راستی خوانامادہی کردوہ بو ہی باوہ ران ﴿عَذَابًا مُهِينًا﴾ سزایہ کی ریسوا کہر ﴿﴿﴾ ﴿فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ﴾ تہ مجا کاتیک نویتزہ کانتان بہ جی ہینا ﴿فَاذْكُرُوا اللَّهَ﴾ تہوسا یادی خوا بکن ﴿فِيمَا وَقَعْتُمْ﴾ بہ پیوہ و بہ دانیشتنہ وہ ﴿وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ﴾ وہ لہ سہر تہ نیشتان (بہ پالکہ و تنہ وہ) ﴿فَإِذَا أَطْمَأْنَنْتُمْ﴾ جا ہر کاتیک دل نارام بوون (وترس نہما) ﴿فَأَقِمْ وَ الصَّلَاةَ﴾ تہو کاتہ نویتزہ کانتان بہ رینک و پینکی بکن ﴿إِنَّ الصَّلَاةَ﴾ بہ راستی نویتز ﴿كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ ہمیشہ لہ سہر باوہ راران ﴿كِتَابًا مَوْفُورًا﴾ فہرز کراونکی کات بو دیاری کراوہ ﴿﴿﴾ ﴿وَلَا تَهِنُوا﴾ سست مہبن ﴿فِي آيَاتِنَا الْقُورِ﴾ لہ بہ دو ا گہ رانی دوڑ متاندا (یان لہ بہ دو ا گہ رانی تہو قہومہ کافراند) ﴿إِنْ تَكُونُوا تَأْمِنُونَ﴾ تہ گہر تیوہ نیش و نازارتان ہی بگات ﴿فَإِنَّهُمْ بِأَلْمُونَ﴾ بنگومان تہ وانیش نیش و نازاریان ہی دہ گات ﴿كَمَا تَأْمِنُونَ﴾ و ہ ک چون تیوہ نیش و نازارتان ہی دہ گات ﴿وَتَرَحُّوتَ مِنَ اللَّهِ﴾ وہ تیوہ تو میدہ کہن لہ خوا ﴿مَا لَا يَرْجُونَ﴾ تہوہی تہوان تو میدی ناکہن (کہ پاداشت و سہر کہ و تنہ) ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وہ بہ راستی خوا ہمیشہ زانای کار دروستہ ﴿﴿﴾ ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ﴾ بنگومان تیمہ دامانبہ زاندوتہ سہر تو ﴿الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ تہم قورٹانہ بہ راستی ﴿لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ﴾ بو تہوہی پر یار بدہی لہ نینوان خہ لکیدا ﴿بِمَا أَرْسَلَ اللَّهُ﴾ بہو پر یارہی کہ خوا نیشانی داویت ﴿وَلَا تَكُنْ لِلْخَافِيْنَ خَصِيْمًا﴾ وہ بو ناپاکان مہ بہ بہ پارتزہر و پشتیوان ولایہ نگر ﴿﴿﴾

﴿وَأَسْتَغْفِرِ اللَّهَ﴾ داوای لیخوشبوون له خوا بکه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ به راستی خوا لیخوش بووی به به زهیی به ﴿وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ﴾ به رگری مه که له وانهی ﴿يَحْتَابُونَ أَنفُسَهُمْ﴾ ناپاکی ده که ن ده باره ی خویان ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ﴾ بیگومان خوا خوشی ناوینت ﴿مَنْ كَانَتْ خَوَاتِنًا أُولَئِكَ﴾ نه وانهی که به رده وام زور ناپاک و گونا هبارن ﴿يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ﴾ (تا وانه کانی) خویان ده شارنه وه له خه لکی (له تر سانداندا) ﴿وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ﴾ و نایشارنه وه له خوا (شهرم ناکه ن له خوا) ﴿وَهُوَ مَعَهُمْ﴾ له کاتیکدا خوا له گه لیاندایه ﴿إِذْ يُبَيِّنُونَ مَا لَا يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ﴾ کاتیک (که به نهیئی) له شه ودا ته گبیر ده که ن و قسه به ک ده که ن خوا پنی رازی نی به ﴿وَكَانَ اللَّهُ يَمَّا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا﴾ وه خوا هه همیشه زانوا ناگاداره به ههر کرده وه به ک که نه وان ده بکه ن ﴿هَذَا نَشْرُهُمْ وَإِذَا نَشَرْتَهُمْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ مَن يَنْصُرُهُمْ﴾ (نیمانداران) بیدارین و ا نثوه به رگریتان له ناپاکان کرد ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له زینانی دونیادا ﴿فَمَنْ يُجَادِلِ اللَّهَ عَنَّهُمْ﴾ دهی نایا کی به رگریبان لی ده کات (له سزای خوا) ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له روری دواپی دا ﴿أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا﴾ یان کی کارو باریان ده گریته ده ست ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا﴾ وه ههر که س کرده وه به کی خراب بکات ﴿أَوْ يظَلِمِ نَفْسَهُ﴾ یان سته م له خوی بکات ﴿ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ﴾ پاشان داوای لی خوش بوون له خوا بکات ﴿يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ ده بینیت خوا لیبوره ی میهره بانه ﴿وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا﴾ وه ههر که سینک گونا هینک (ی گه وره) بکات ﴿فَاتِّمِمْهُ عَلَى نَفْسِهِ﴾ بیگومان (زینانی) نه و گونا هه هدر بو خویه تی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه خوا هه همیشه زانای کار در و وسته ﴿وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً﴾ وه ههر که سینک گونا هینک بکات (به هله) ﴿أَوْ إِثْمًا﴾ یان گونا هینک بکات (به قه ست) ﴿ثُمَّ يَرَمْ بِهِ رِبِّيًّا﴾ پاشان (نه و تا وانه) بخاته سه ر بی تا و انیک ﴿فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا﴾ نه وه بیگومان خستویه تیه نه ستوی خوی (سزای) بو هتائیک ﴿وَإِثْمًا مُّبِينًا﴾ و تا و انیک نا شکرا ﴿وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ﴾ وه نه گه ر به خشش و به زهیی خوا به سه ر ته وه نه بوایه (ته ی موحه ممد ﴿لَهُمْ تَطَافُةٌ وَنَهْمٌ﴾ بیگومان ده سته به ک له و ناپا کانه به نیازبوون ﴿أَنْ يُضْلُوكَ﴾ که گو مرآت بکه ن ﴿وَمَا يُضْلُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ﴾ به لام نه وانه به س خویان گو مرآت ده که ن ﴿وَمَا يَضُرُّوكَ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه نه وانه هیچ زینانی ناگه یه نن به تو ﴿وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ﴾ وه خوا نار دوویه تیه خواره وه بو سه رت ﴿الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ فورنان و دانایی ﴿وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ﴾ وه نه وه ی که نه ته زانی فیری کردی ﴿وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا﴾ وه هه همیشه به خششی خوا به سه ر توه زور گه وره به ﴿

﴿لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ﴾ هیچ چاکہ یہك نی یہ لہ زوربہی چہو سر ته کردنه کانیان دا ﴿إِلَّا مَنَ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ﴾ مہ گہر یہ کینک فہرمان بکات بہ مال بہ خشین لہ رینی خوا دا یان فہرمان کردن بہ چاکہ ﴿أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ﴾ یان چاک کردن نیوان خہ لکی ﴿وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ جا ہہر کہ سینک تہوہ بکات ﴿أَتَيْعَةَ مَرْضَاتِ اللَّهِ﴾ بہ نیازی رہ زامہندی خوا ﴿فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ﴾ تہوہ لہ داہاتو ودا پنی دہ بہ خشین ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتی زور گہورہ ﴿وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ﴾ وہ ہہر کہ سینک دزایہ تی پینغہ مہر ﴿وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و شوننی رینگاہہ کسی تر بکہ ویت بینجگہ لہ رینگاہی بر واداران ﴿تُولِيهِ مَا تَوَلَّى﴾ روی و ہر دہ گنیرین بونہ و ریبازہی کہ ہہلسی بزار دووہ ﴿وَفَضِيلِهِ جَهَنَّمَ﴾ و دہ بخہینہ دوزخ ﴿وَسَاءتَ مَصِيرًا﴾ نای چ پاشہ رورژنی خرابہ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ﴾ بہ راستی خوا خوش ناپیت ﴿أَن يُشْرَكَ بِهِ﴾ لہ وہی کہ ہا وہلسی بونہ دہنریت ﴿وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ﴾ بہ لام جگہ لہ وہ ہر چی بیت لی ی خوش دہ بیت ﴿لِمَن نَّشَاءُ﴾ لہ ہہر کہ سینک کہ (خوا) بیہ ویت ﴿وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ وہ ہہر کہ سینک ہا وہل بونہ خوا دہنیت ﴿فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا﴾ تہوہ بہ راستی گو مہر ابو نیکی دور لہ راستی ﴿إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ﴾ جگہ لہ خوا نزاو ہاوار ناکہن (نایہ رستن جگہ لہ خوا) ﴿إِلَّا إِنشَاءً﴾ تہنہا لہ چہند (بتنیکی ناولیتراوی) مینہ نہ بیت (وہ لات و مہنات و عوزا) ﴿وَأَن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا﴾ وہ نایہ رستن جگہ لہ شہیتانی یاخی و سہر کہش نہ بی ﴿لَعَنَهُ اللَّهُ﴾ کہ خوا نہ فرینی لی کردوہ ﴿وَقَالَ لَا تَجِدَنِّي﴾ وہ (شہیتان) ووتوویہ تی سویند بیت ہل دہ بژنرم (بہ بہندہی خوم) ﴿مِن عِبَادِكَ﴾ لہ بہندہ کانت دا ﴿نَصِيبًا مَّفْرُوضًا﴾ بہ شینکی دیاری کراو ﴿وَلَا ضِلَّتُهُمْ﴾ سویند بیت گو مہر یان دہ کہم ﴿وَلَا مَتَّبِعْتُهُمْ﴾ و بہ ناوات و خہیالی دروینہ سہر گہر میان دہ کہم ﴿وَلَا مَرَّئِيَّتُهُمْ﴾ اَلتَّغْيِيرُ وہ فہرمانیان ہی دہدہم جا بیگومان تہ وانیش گو نیچکہی نازہ لہ کان دہ برن (لہ سہر دہمی نہ فامید ہہر ووشتریک پینج سکی بکر دایہ گو بیان دہ پری ولہ سہر خویان حہرام دہ کرد) ﴿وَلَا مَرَّئِيَّتُهُمْ﴾ وہ فہرمانیان ہی دہدہم ﴿فَلْيَغْيِرْتَ خَلْقَ اللَّهِ﴾ تہوسا تہ وانیش دروست کراوی خوا دہ گورن ﴿وَمَن يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن دُونِ اللَّهِ﴾ وہ ہہر کہ سینک شہیتان بکات بہ دوستی خوی بینجگہ لہ خوا ﴿فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا﴾ تہوہ بیگومان زبانی لی کہ و تہوہ بہ زبانیکی دیار و ناشکرا ﴿يَعُدُّهُمْ وَنُومِيَّتُهُمْ﴾ (شہیتان) بہ لیتیان ہی دہدات و ناوات و نومیدیان دہ خاتہ بہر ﴿وَمَا يَعُدُّهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا عُرُوقًا﴾ دلنبا سن شہیتان ہیچ بہ لیتنیکیان ہی نادات جگہ لہ خہ لہ تانندن نہ بیت ﴿أُولَئِكَ مَاؤُنْهَمُ جَهَنَّمَ﴾ تہوانہ شونین و جینگہ یان دوزخہ ﴿وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا﴾ و ہیچ شوننی راکردن و لادانیان دہست ناکہ ویت لی ی ﴿

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و هه كه سانهی باوهریان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده وه چا که کانیان کرده وه
 ﴿سَدَّخِلْهُمْ جَنَّاتٍ﴾ له داهاتوویه کی نزیکدا ده یانخهینه به هه شتانیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾
 که رووباره کان به زبیر دره خته کانیان دا ده رون ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ ده مینته وه تیایدا به هه همیشه بی
 ﴿وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا﴾ به لیتی خوایه و راسته (به دی ده هیترنیت) ﴿وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا﴾ وه نایا کی له
 خوا راست بیتره ﴿لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ (به رزی و پاداشت) نه به ناره زووی
 تیویه و نه به ناره زووی خاوه ن کتیبه کانه ﴿مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ﴾ هه که سینک خراپه به ک بکات
 پاداشتی ده درینته وه ﴿وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وه دهستی ناکه ویت بیجگه له خوا ﴿وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا﴾
 هیچ دوست و یارمه تی ده رینک ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ﴾ که سینکیش کرده وه چا که کان جی
 به جی بکات ﴿مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى﴾ له نیر یان له می ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ له هه مان کاتدا نه وه که سه بر وادار
 بیت ﴿فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ نه وه نه وانه ده چنه به هه شته وه ﴿وَلَا يَظْلَمُونَ نَفِيرًا﴾ و بچو و کترین
 سته میان لی ناکرنیت (هیتدهی تو نیکی ناو که خورمایه ک) ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا﴾ نایا کی نایینی
 چاکترو جوانتره (وه کی دیندارتره) ﴿يَمَنْ أَسْمَرَ وَجْهَهُ لِلَّهِ﴾ له که سینک که رووی خوی به کلا
 کرد بیته وه بز خوا ﴿وَهُوَ مُحْسِنٌ﴾ له هه مان کاتدا نه وه که سه چا که کار بیت ﴿وَأَنْتَعِمَلَّةَ ابْرَاهِيمَ﴾
 حنیفاً و شونینی نایینی ئیبراهیم که ویتیت به راستی و پاکی (که به ویستی خوی له به تال لای
 داوه بز لای راست) ﴿وَاتَّخَذَ اللَّهُ ابْرَاهِيمَ خَلِيلًا﴾ وه خوا ئیبراهیمی هه لبزارد به دوست و خوشه ویستی
 خوی ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ته نها بز خوایه هه رچی له ناسمانه کان و زه وی دا هه به
 ﴿وَكَانَ اللَّهُ يَكْلُمُ كُلَّ شَيْءٍ مُّحِيطًا﴾ وه خوا به رده وام ناگاداری هه موو شتیکه ﴿وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ﴾
 وه (تهی موحه ممه د ﷺ) پر سیارت لیده کهن ده رباره ی نافرته تان ﴿قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ﴾ بلی خوا
 وه لامتان ده داته وه ده رباره یان ﴿وَمَا يُشَلِّي عَلَيْكُمْ﴾ وه نه وهی به سه رتانداهه خوینترته وه ﴿فِي الْكِتَابِ﴾
 له فورنندا ﴿فِي نِسَاءِ النِّسَاءِ﴾ (وه لامیکه) له باره ی کچانی هه تیویه وه ﴿الَّتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ﴾ نه وانه ی بی
 یان نادهن ﴿مَا كُتِبَ لَهُنَّ﴾ نه وهی نوو سراوه بز یان (واته میراتی باو کیان) ﴿وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ﴾ وه
 حز ناکه ن ماره یان بکه ن (له بهر میراته که شیان ناهیلن شوو بکه ن) ﴿وَاللَّسْتَ صَافِينَ مِنَ الْوَالِدِينَ﴾ وه له
 باره ی نه و منالانه ی که بی ده سه لاتن ﴿وَأَنْ تَقُولُوا لَيْسَ بِالْقِسْطِ﴾ وه (خوا فرمان ده دات) به داد گه ری
 له گه ن هه تیوان دا بجولینه وه ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ﴾ وه هه ر کرده وه به کسی باش بکه ن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ﴾
 كَانَ بِهِ عَلِيمًا ﴿ نه وه بیگومان خوا به ناگابه لی ی ﴿۱۷﴾

﴿وَإِن أَمْرًا﴾ و نه گهر نافر تینک ﴿خَافَتْ﴾ تر سا ﴿مِنْ بَعْلِهَا شُورًا أَوْ إِعْرَاصًا﴾ له گوی پی نه دان یا پشت هه لکردنی مبرده کی ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا﴾ نه وه هه ردو کیان هیچ گونا هیکیان له سهه ری به ﴿أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا﴾ که ناشته وایبه کی چاک بکن له نیوان خو یاندا ﴿وَالصُّلْحُ خَيْرٌ﴾ ههه ناشته وایی ویه ک که وتن چاکتره ﴿وَأُخْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ﴾ ههه چه نده چه وکی و په زیلی تیکه لاوی دهرونه کان کراوه ﴿وَإِن تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا﴾ وه نه گهر چاکه کار و پاریز کاربن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ نه وه دلنیابن بهراستی خوا هه همیشه ﴿بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾ به ناگایه له وهی که ده بکن ﴿وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا﴾ نیوه ههه گیز ناتوانن داد پهروه ربن ﴿بَيْنَ الْبَنَاتِ﴾ له نیوان زنه کانتان دا ﴿وَلَوْ حَرَصْتُمْ﴾ ههه چه نده سوور بن (ههول بدن) ﴿فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ﴾ جا که واته به ته وای خوار مه بنه وه (له هاوسه ری یه کیکیان) ﴿فَتَذَرُوهُنَّ لِمَ عَقَبَهُنَّ﴾ به و هویسه وه واز بهیتن له وی تریان وهک هه له به ستر او (نه نه وه یه میردی هه بیت نه به په لاش کرا بیت و ته لاق درا بیت) ﴿وَإِن تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا﴾ وه نه گهر بسازین و پاریز کار بن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ نه وه بهراستی خوا هه همیشه لیسوردهی میهره بانه ﴿وَإِن يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ﴾ وه نه گهر لیک جیابو ونه وه پهروه رگهار هه ریبه کیان (له وی تر) بی نیاز و پنیوستی به په حمی خوی ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ وه خوا هه همیشه ﴿وَإِسْعَاحَ كَيْمًا﴾ به هره فراوان و کار دروسته ﴿وَاللَّهُ مَافِي السَّمَوَاتِ وَمَافِي الْأَرْضِ﴾ وه بق خوا به هه رچی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿وَلَقَدْ وَصَّيْنَا﴾ سویند به خوا بهراستی نیمه ناموز گاریمان کردوون ﴿الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ نه وانهی که نامه بیان پندراوه ﴿مِنْ قَبْلِكَ﴾ له پیش نیوه دا ﴿وَإِيَّاكُمْ﴾ ههروه ها نیوهش ﴿أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ﴾ که له خوا بترسن ﴿وَإِن تَكْفُرُوا﴾ وه نه گهر بی باوه ربن ﴿فَإِنَّ لِلَّهِ مَافِي السَّمَوَاتِ وَمَافِي الْأَرْضِ﴾ نه وه بهراستی ههه هی خوا به هه رچی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا﴾ وه خوا هه همیشه دهوله مندو سوپاس کراوه ﴿وَاللَّهُ مَافِي السَّمَوَاتِ وَمَافِي الْأَرْضِ﴾ وه ته نها بق خوا به مولکی نه وه هه رچی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ ته نها خوا به سه پی سپرا و چاودیر بیت ﴿إِنْ يَشَاءُ يُذْهِبْكُمْ﴾ نه گهر خوا بیه ویت ناتان هیتیت و له ناوتان ده بات ﴿أَيُّهَا النَّاسُ﴾ نهی خه لکینه ﴿وَإِيَّاكُمْ﴾ وه ده سته یه کی تر ده هیتیت ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا﴾ وه خوا هه ردهم به سه نه وه دا به توانایه ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا﴾ ههه که سینک پاداشتی دنیای ده ویت ﴿فَعِنْدَ اللَّهِ﴾ نه وه لای خوا به ﴿ثَوَابَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ پاداشتی دنیا و دواروز ﴿وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾ وه هه همیشه خوا بیسه ری بنایه ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی که سانیک که باوهرتان هیتاوه ﴿كُونُوا قَوْمِينَ بِالْقِسْطِ﴾ بهردهوام زور دادگهرین
 ﴿شَهَدَاتِ اللَّهِ﴾ له بهر خواشایه تی بدن ﴿وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ﴾ باشایه تی به که در به خوشتان بیت ﴿أَوْ الْوَالِدِينَ﴾
 یان درزی باوک و دایک ﴿وَالْأَقْرَبِينَ﴾ و درزی خزمه نزیکه کانتان (بیت) ﴿إِنْ يَكُنْ عَنِيًّا أَوْ فَجِيرًا﴾ نه گهر
 (شایه تی له سهر دراوه که) دهوله مند بیت یان هه ژار (شایه تیه که ههر بدن) ﴿فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا﴾ چونکه
 خوا به وان له پیشتره (و قازانجیان چاکتر ده زانیت) ﴿فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ﴾ که واته شوین نارو زوو مه که ون
 ﴿أَبْ تَقْدُلُوا﴾ بۆ نه وهی له هه ق لانه دن ﴿وَإِنْ تَلَوْنَا أَوْ تَعْرِضُوا﴾ وه نه گهر (شایه تیه که) پینچه وانه بدن یان
 نه یه دن و گوئی نه ده نی ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ نه وه به راستی خواهه میشه ﴿بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾ به کاره کانتان
 ناگاداره ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ امئوا بالله ورسوله ﴿نهی که سانیک که باوهرتان هیتاوه بهردهوام بن له سهر
 باوهر به خودا و پینغه مبه ره که ی ﴿وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ﴾ و بهو قورنانه ی نار دوویه تیه خواره وه،
 بۆ پینغه مبه ره که ی ﴿وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ مِنْ قَبْلُ﴾ وه بهو کتیبانه ش که پیشتر نار دوویه تیه خواره وه
 ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ﴾ وه ههر که سینک بی باوهر بیت به خوا ﴿وَمَلَائِكَتِهِ﴾ و به فریشته کانی ﴿وَكُتُبِهِ﴾
 ورسوله ﴿وَبِه كِتَابِهِ كَانِي وَبِنِغْمَبِهِ كَانِي﴾ و الیوم الآخر ﴿وه به روضی دوابی﴾ فَقَدْ صَلَّ صَلَاةً بَعِيدًا ﴿نه وه
 به راستی گومرا بووه به گومرایی به کی زور دوور (له راستی) ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بینگومان نه وانه ی
 بروایان هیتاوه ﴿ثُمَّ كَفَرُوا﴾ پاشان بی باوهر بوونه ته وه ﴿ثُمَّ آمَنُوا﴾ دواتر باوهر یان هیتاوه ﴿ثُمَّ كَفَرُوا﴾
 نه وسای بی باوهر بوونه ته وه ﴿ثُمَّ آذُوا كُفْرًا﴾ پاشان له بی بروایی دا زیادتر روجوون ﴿لَنْ يَكُنَ اللَّهُ يَتَغَيَّرُ﴾
 لهم ﴿خوا ههر گیز لیان خوش ناییت﴾ وَلَا يَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا ﴿وه رینمایی یان ناکات بۆ رینگای راست
 ﴿بَشِيرِ الْمُنْفِقِينَ﴾ موزده بده به دوو روه کان ﴿بِأَنَّ لَهُمْ عَدَابًا أَلِيمًا﴾ به وه یکه به راستی سزایه کی
 به نازاریان بۆ هیه ﴿الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ﴾ نه وانه ی که بی باوهران به دوست و
 خوشه ویستی خویشان داده نین ﴿مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بینگه له نیمانداران ﴿أَيَتَّبِعُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ﴾
 نایا به ته مان سه ره رزیان لای نه وان دهس که وی؟ (بۆ چونکی هه له یه) ﴿فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾
 چونکه به راستی سه ره رزیو بالا دهستی هه مووی بۆ خوا یه ﴿وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ﴾ وه بینگومان
 خوا نار دوویه تیه خواره وه بۆتان ﴿فِي الْكِتَابِ﴾ له قورنانه ی ﴿أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتَ اللَّهِ﴾ ههر کاتیک
 بیستان نایه ته کانی (به لگه کانی) خوا ﴿يُكْفُرْ بِهَا﴾ بروایان بی ناکریت ﴿وَسْتَهْزِئْ بِهَا﴾ و گالته یان بی
 ده کریت ﴿فَلَا تَعْتَدُوا مَعَهْرَ﴾ نه وه دامه نیشن له گه لیاندا (له گه ل نه وانه ی گالته به نایه ته کانی خودا
 ده که ن) ﴿حَتَّىٰ يَخْرُجُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ﴾ تا ده چنه ناو باسینکی تره وه (و باسه که ده گورن) ﴿إِنْ كُرِدْنَا﴾
 مَنَاهُمْ ﴿بینگومان نه گهر دانیشن له گه لیاندا (و هاویه شیان بکه ن) نه وه نیوهش وه ک نه وانن
 ﴿إِنَّ اللَّهَ جَامِعٌ﴾ به راستی خوا کۆ که ره وه ی ﴿الْمُنْفِقِينَ وَالْكَافِرِينَ﴾ دووروه کان و بی باوهره کانیسه
 ﴿فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا﴾ به تیکر له دوزه خدا ﴿﴾

﴿الَّذِينَ يَتَرَصُوتَ بِكُمْ﴾ (دو پرووہ کان) ئەوانە ی چاوە پروانی (سەر ئەنجامی) ئیوہ دەکەن ﴿فَإِنْ كَانَ لَكُمْ﴾ جانە گەر بۆ ئیوہ بوو ﴿فَتَحُ مِنَ اللَّهِ﴾ سەر کەوتن لە لای خواوە ﴿قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ﴾ دەلین مە گەر ئیمە لە گەل ئیوہ نەبووین؟ ﴿وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ﴾ بە لام ئە گەر بێ پر وایان بە شینکیان (لە سەر کەوتن) هەبوو ﴿قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ﴾ ئەلین ئایا ئیمە زالممان نە کردن بە سەر ئەوان دا؟ ﴿وَمَسْتَعْمِرُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و ئیوہ مان نە پاراست لە ئیمانداران؟ (کەواتە بە شمان بدەن) ﴿فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ جا خوا لە پروژی دواییدا پر یاری بە کجاری دەدات لە نیوانتاندا ﴿وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا﴾ وە هەر گیز خوا (بە لگە ی) کافران بە سەر ئیمانداران (ی راستە قینە) دا سەر ناخات (لەم جیھانە دا) و دروست نیە باوە پر داران ملکە چ و سەر شوپری بیباوە پران بن و حوکمی ئەوان جی بە جی بکەن ﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ﴾ بە راستی دوو پرووہ کان ﴿يُخَادِعُونَ اللَّهَ﴾ دەیانە ویت خوا بخە لە تینن ﴿وَهُوَ خَدِيعُهُمْ﴾ کە چی (لە بەرامبەر دا) خوا خە لە تینەری ئەوانە و فر و قیلە کانیان پوو چە لە دە کاتە وە ﴿وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ﴾ هەر کاتیکیش هەستن بۆ نوێژ ﴿قَامُوا كَسَالًا﴾ بە تەمەلی و سستی هەل دەستن ﴿بُرَاءُونَ لِلنَّاسِ﴾ پر و پامایی بۆ خە لکی ئە کەن ﴿وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ وە یادی خوا ناکەن کە مینک نە بیت ﴿مُذَبِّحِينَ بَيْنَ ذَلِكَ﴾ دوو دل و دلە پر او کینانە لە نیوان (کوفر و باوەر) دا ﴿لَا إِلَى هَوَاهُ﴾ نە لای پر وادارانن ﴿وَلَا إِلَى هَوَاهُ﴾ وە نە لای بێ باوە پرانن ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وە هەر کە سینک خوا گو مرای بکات ﴿فَلَنْ يَجْعَلَ لَهُ سَبِيلًا﴾ ئەو هەر گیز پر نگە بە کی راستی بۆ نادوژنتە وە (بیگە بە نیت بە مە بە ست) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە ی ئەوانە ی کە پر واتان هینا وە ﴿لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ﴾ بێ پر واکان مە کە نە دوستی خۆتان ﴿مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ لە بری ئیمانداران ﴿أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ﴾ ئایا (بە م کارە) دە تانە ویت بیدەن بە خوا ﴿عَلَيْكُمْ سُلْطٰنًا مُّبِينًا﴾ بە لگە بە کی پر وون لە درزی خۆتان؟ ﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ﴾ (بابزانن) بە راستی دوو پرووہ کان ﴿فِي الذَّلٰلَةِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ﴾ لە خانە و تە بە قی هەرە ژیرە وە ی ناگردان ﴿وَلَنْ يَجْعَلَ لَهُمْ نَصِيرًا﴾ وە هەر گیز پر زگار کە ریکت بۆ ئەوان دە ست ناکە ویت ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا﴾ جگە لەوانە ی کە تە و بە دە کەن ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ و خۆیان چاک دە کەن ﴿وَأَعْتَصَمُوا بِاللَّهِ﴾ و دە ست دە گرن بە (نایینی) خواوە ﴿وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ﴾ و ئایینە کە یان پاک و خا وین دە کەن بۆ خوا ﴿فَأُولٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ جانە ووانە (ی ئە و مەر جانە یان بە جی هینا) لە گەل ئیمانداراندا دە بن ﴿وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بینگومان لە دا هاتو ودا خوا دە بیە خشیت بە ئیمانداران ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتنکی زور گە و رە ﴿مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَدَابِكُمْ﴾ ئایا خوا ج ئیشینکی هە یە بە سزادانتان ﴿إِنْ شَكَرْتُمْ﴾ ئە گەر سوپاسی بکەن ﴿وَأَمِنْتُمْ﴾ وە باوە پر ی بێ بێن ﴿وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا﴾ وە خوا هە میشە سوپاسگوزاری بە ندە چاکە کانیە تی و زانایە پینان ﴿

﴿لَا يُحِبُّ اللَّهُ﴾ خواہی خوش نی یہ ﴿الْجَهْرَ بِالسُّوَاءِ مِنَ الْقَوْلِ﴾ ناشکرا کردنی قسہ ی نابه جی و خراب ﴿إِلَّا مَن ظَلَمَ﴾ مہ گہر کہ سیک ستمی لیکرا بیت (بوی دروستہ خرابہ ی ستمکار ناشکرا کات) ﴿وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا﴾ وہ خواہمیشہ بیسہری زانیہ ﴿إِن تَبْدُوا خَيْرًا﴾ تہ گہر خیر و چاکہ دہرخن (بہ ناشکرا بیکن) ﴿أَوْ تُخْفُوا﴾ یان بیشارنہ وہ ﴿أَوْ تَعْفُوا عَن سُوءِ﴾ یان بیورن لہ خرابہ یہک ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا﴾ تہ وہ بیگومان خواہمیشہ لیسورده ی بہ توانایہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ﴾ بہ راستی تہ وانہ ی بی باوہرن ﴿بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ بہ خواہ پتغہ مہرہ کانی ﴿وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُوا﴾ وہ دہیانہ ویت جیاوازی بخنہ ﴿بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ نیوان خواہ پتغہ مہرہ کانی ﴿وَيَقُولُونَ نُوْمِنُ بِبَعْضِ﴾ وہ دہلین باوہر بہ ہندیک (لہ پتغہ مہران) دہیتین ﴿وَنَكْفُرُ بِبَعْضِ﴾ وہ باوہر ناہیتن بہ ہندیکی تریان ﴿وَيُرِيدُونَ﴾ و دہیانہ ویت ﴿أَن يَخْذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا﴾ لہ و نیوانہ دا رینگہ یہک بدہنہ بہر ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْكٰفِرُونَ حَقًّا﴾ نائہ وانہ بہ راستی بی باوہری تہ اوون ﴿وَاعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ﴾ وہ نامادہ مان کردوہ بوی باوہران ﴿عَذَابًا مُّهِينًا﴾ سزایہ کی رسواکہر ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وہ تہ وانہ ی پروایان ہیناوہ ﴿بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ بہ خواہ پتغہ مہرہ کانی ﴿وَلَمْ يُفَرِّقُوا﴾ وہ ہیج جیاوازی یہ کیان نہ خستہ ﴿بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ﴾ نیوان ہیج کام لہ و پتغہ مہرانہ ﴿أُولَٰئِكَ﴾ نا تہ وانہ ﴿سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ﴾ لہ داہاتوودا خواہ پاداشتیان دہداتہ وہ ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا رَحِيمًا﴾ وہ خواہمیشہ لی بوورده ی میہرہ بانہ ﴿يَسْتَلِكْ أَهْلَ الْمَكْتَبِ﴾ (تہ ی موحمہد ﷺ) خواہن نامہ کان داوات لی دہکن ﴿أَن تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ﴾ کہ بویان بینتہ خوارہ وہ ﴿كِتَابًا مِنَ السَّمَاءِ﴾ پہراویک لہ ناسمانہ وہ ﴿فَقَدَسَا أَوْ أَمْوَسَى﴾ جا بہ راستی داویان کرد لہ موسا ﴿أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ﴾ گہورہ تر لہ وہ ﴿فَقَالُوا﴾ ووتیان ﴿أَرَأَىٰ اللَّهُ جَهَنَّمَ﴾ خوامان نیشان بدہ بہ ناشکرا ﴿فَاتَّخَذْتَهُمُ الصَّيْقَةَ﴾ جابروسکہ یہک لی ی دان وگرتنی ﴿يُظَاهِرُونَ﴾ بہ ہوی ستم کردنیانہ وہ ﴿ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ﴾ پاشان گویرہ کہ یہ کیان کرد بہ پہرستراوی خویان ﴿مِن بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ﴾ پاش تہ وہ ی بویان ہات ﴿الْبَيِّنَاتِ﴾ بہ لگہ ناشکراکان ﴿فَعَفَوْنَا عَن ذَلِكَ﴾ تہ مجا ٹیمہ چاوپوشیمان لہ ویش کرد (لہ گویرہ کہ پہرستیہ کہ یان) ﴿وَأَنبَأْنَا مُوسَى﴾ وہ بہ خشیمان بہ موسا ﴿سُلْطٰنًا مُّبِينًا﴾ موعجیزہ و بہ لگہ ی ناشکرا (تا باوہر بیتن) ﴿وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ﴾ وہ بہر زمان کردہ وہ بہ سہر سہریانہ وہ (کیوی طور) ﴿بِمِثْقَلِ ذَرَّةٍ﴾ بہ ہوی پیمانہ دانیانہ وہ ﴿وَقُلْنَا لَهُمْ﴾ وہ ووتمان پی یان ﴿أَدْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا﴾ بچنہ ژورہ وہ لہ دہر گای (قودسہ وہ) بہ مل کہ چی و سوزدہ بردنہ وہ ﴿وَقُلْنَا لَهُمْ﴾ وہ ووتمان پیان ﴿لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ﴾ دہست دریزی مہکن لہ روزی شہماندا (بہراو کردنی ماسی) ﴿وَأَخَذْنَا مِنْهُمُ﴾ و ہرمان گرت لینان ﴿مِيثَاقًا غَلِيظًا﴾ پیمانیکی بہ ہیز و بتہ ﴿۱۰۲﴾

﴿فَمَا تَقْضِيهِمْ﴾ جا به ہوی ہلہو شانندنہوی ﴿مِيشَقَهْر﴾ پھیمانان ﴿وَكَفَّرِهِمْ بِتَابِتِ اللَّهِ﴾ وہ به ہوی برہوا
 نہہینانیاں به نایہ تہ کانی خوا ﴿وَقَوْلِهِمْ الْأَنْبِيَاءُ﴾ وہ کوشتنی پتغہ مہرانیان ﴿بِعَمْرٍ حَقٍّ﴾ بہ نارہوا (وہک زہ کہریاو
 یہ حیا) ﴿وَقَوْلِهِمْ قُلُوبَنَا غَلْفٌ﴾ وہ به ہوی تہو ووتہ یہ بیان: نیمہ دلیمان داپوشراوہ ﴿بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا﴾ (نہ خیر
 وانہ) بہ لکو خودا موری ناوہ بہ سہر دلہ کانیان دا ﴿بِكَفْرِهِمْ﴾ بہ ہوی ساوہر نہہینانیاں وہہ ﴿فَلَا يُؤْمِنُونَ﴾
 کہواتہ ساوہر ناہینن ﴿الْأَقْبِلَا﴾ مہ گہر کہ مینکیان نہینت ﴿وَكَفَّرِهِمْ﴾ وہ بہ ہوی برہوانہ ہینانیاں وہہ
 ﴿وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ﴾ وہ قسہ کردنیان لہدزی مہرہم ﴿بُهَتْنًا عَظِيمًا﴾ کہ بوختانینکی زور گہورہ سوہ ﴿
 وَقَوْلِهِمْ﴾ وہ بہ ہوی تہوی کہ ووتیان ﴿إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ﴾ بینگومان نیمہ مہسیح عیسی
 کوری مہرہ ممان کوشت ﴿رَسُولَ اللَّهِ﴾ کہ پتغہ مہری خوابہ ﴿وَمَا قَتَلُوهُ﴾ لہ کاتیکدا نہشیان کوشتبوو
 ﴿وَمَا صَلَّبُوهُ﴾ وہ ہلہشیان نہواسی سوہ ﴿وَلَا كُنْ شَيْبَةً لَهُمْ﴾ بہ لکو لینیان گزوردرہ ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ﴾
 وہ بینگومان تہوانہی دووہرہ کیان تی کہوت دہرہ ہری عیسا ﴿لِيُشَكِّقْتَهُ﴾ لہ گوماندان لہ کوشتنہ کہیدا
 ﴿مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ﴾ ہیچ زانینکیان دہرہ ہری نی یہ ﴿الْأَتْبَاعِ الظَّالِمِينَ﴾ جگہ لہشونین کہوتنی گومان نہینت
 ﴿وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا﴾ وہ بہرہستی وینگومان نہیان کوشتبوو ﴿بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ﴾ (وانی یہ) بہ لکو خوا بہرزی
 کردہوہ بولای خوی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ وہ خوا ہمیشہ زالی کار دروستہ ﴿وَأَنَّ مِنَ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ وہ
 ہیچ کہ سینک نی یہ لہنامہ دار و (خواہن کتیب) ہکان ﴿إِلَّا الْيُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ مہ گہر برہوا ی پی دینیت (بہ عیسا)
 ﴿قَبْلَ مَوْتِهِ﴾ پیش مردنی ﴿وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ وہ لہرورزی دواشدا ﴿يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا﴾ (عیسا) دہینت بہ شایہت
 بہ سہریانہوہ ﴿فَيُظْلَمُونَ مِنْ الَّذِينَ هَادُوا﴾ بہ ہوی ستم کردنہوہ لہ لایہن جوولہ کہ کانهوہ ﴿حَرَمًا عَلَيْهِمْ﴾
 حہراممان کرد لینیان ﴿طَلَبْتِ﴾ چہند خوراکینکی پاک و خاوتین ﴿أُجِلَّتْ لَهُمْ﴾ کہ حہ لالان کرابوو بویان
 ﴿وَبَصَّيْهِمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ كَيْبَرًا﴾ وہ بہ ہوی زور دزایہتی کردن و بہرہلستی کردنیان لہرہنگہی خوا ﴿وَأَخَذَهُمُ
 الرِّبَا﴾ وہ بہ ہوی سوودوہر گرتنیانہوہ ﴿وَقَدَّحُوا عَنْهُ﴾ کہ بینگومان لینیان قہدہغہ کرابوو ﴿وَأَكْبَهتُمْ أَقْوَالَ النَّاسِ﴾
 وہ بہ ہوی سامان و مالی خہلکی خواردونیاںہوہ ﴿بِالْبَطْلِ﴾ بہ نارہوا ﴿وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ﴾ وہ نامادہمان
 کردوہ بوی برہواکانیان ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ سزایہکی زور بہ نازار ﴿لَكِنَّ الرِّبِّيْحُونَ﴾ بہ لام دامہ زراوان وشارہ زایان
 ﴿فِي الْعَالَمِ مِنْهُمْ﴾ لہ زانیاں ریدا لہوان (لہ جوولہ کہ کان) ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ﴾ و ساوہر دارہ کان ﴿يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ﴾
 برہوا یان ہہیہ بہوہی نیردراوہتہ خواروہ بوسہر تو ﴿وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ وہ بہوہش پیش تو نیردراوہتہ خواروہ
 ﴿وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ﴾ وہ بہ جی ہینہرانی نویز ﴿وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ و زہ کات دہران ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ و
 ساوہر داران بہ خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و بہرورزی دواپی ﴿أُولَئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ﴾ تہوانہ لہ داہاتوویہکی نزیکدا پینان
 دہبہخشین ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتینکی زور گہورہ ﴿

﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ بہ راستی تیمہ نیگامان بؤ کردوی ﴿كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ﴾ وہك چؤن نیگامان کرد بؤ نوح ﴿وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ﴾ و بؤ پیغہ مبرہ کانی پاش ئه و ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ﴾ وه نیگامان کرد بؤ ئیبراهیم و ئیسماعیل و ئیسحاق و یه عقوب ﴿وَالْأَسْبَاطَ﴾ و نه وه کانی یه عقوب ﴿وَعِيسَى وَآدَمَ وَنُوحًا وَهُدًى وَصَالِحِينَ﴾ وه بؤ عیساو ئیوب و یونس و هاروون و سوله یمان ﴿وَمَا آتَيْنَا أُورُودًا زُورًا﴾ وه زه بوریشمان به خشی به داوود ﴿وَرُسُلًا﴾ وه پیغہ مبرانینک ﴿فَقَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ﴾ بئگومان به سهرهاته کانیمان گیراوته وه بؤت ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له مه و پیش ﴿وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ﴾ وه پیغہ مبرانینک به سهرهاته کانیمان نه گیراوته وه بؤت ﴿وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْوِيمًا﴾ وه خوا قسه ی کرد له گه لئ موسا به قسه کردن ﴿رُسُلًا مُبَشِّرِينَ﴾ پیغہ مبران (مان ناردوه) كه مورده دهرن ﴿وَمُنذِرِينَ﴾ و ترسیتهرن بن ﴿لِقَالِ يَكُونُ لِلنَّاسِ﴾ بؤ ئه وه ی بؤ خه لكی نه بیت ﴿عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ﴾ به لگه به سهر خواوه دواى (ناردنی) پیغہ مبران ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ وه خوا هه میشه زالی كار دروسته ﴿لَكِنَّ اللَّهَ يَشْهَدُ﴾ به لام خوا شایه تی ده دات ﴿بِمَا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ﴾ به (راستیه تی) ئه و قورئانه ی ناردویه تیه خواره وه بؤت ﴿أَنْزَلْنَاهُ بِعِلْمِهِ﴾ به زانینی خؤی ناردویه تیه خواره وه ﴿وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ﴾ و فرشته کانش شایه تی ئه دهن ﴿وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ وه خوا به سه شایه ت بیت ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به راستی ئه وانیه كه بی باوه ربوون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و به ره لهستی رینگای خوابان کرد ﴿فَقَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا﴾ بئگومان ئه وانه گومر ابوون به گومر ابوونینکی دور و له راده به دهر ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ ظَلَمُوا﴾ به راستی ئه وانیه بر وایان نه هیتا وه سته میان کرد ﴿لَنْ يَكُنَّ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ﴾ خوا لئیان خوش نابیت ﴿وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا﴾ رنموونیشیان ناکات بؤ هبج رینگایه ك ﴿إِلَّا الظُّلُمَاتِ جَمْعًا﴾ بئجگه له رینگه ی دؤزه خ ﴿خَلِيلِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ ئه میتنه وه تیایدا به هه میشه بی و بی برانه وه ﴿وَكَانَ ذَلِكَ﴾ وه ئه وه ی باسکرا ﴿عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا﴾ لای خوا ئاسانه ﴿يُنَادِيهَا النَّاسُ﴾ ئه ی خه لكینه ﴿فَدَجَّاهُ كُرُ الرُّسُولِ﴾ بئگومان پیغہ مبر هیتاویه تی بؤتان ﴿يَا لَيْحَى مِنْ رَبِّكَ﴾ راستی و ره واله لایه ن په روه ردگار تانه وه ﴿فَقَامُوا خَيْرًا لَكُمْ﴾ كه وانه ئیوه ش باوه ربه تین چا كتره بؤتان ﴿وَإِنْ تَكْفُرُوا﴾ وه ئه گه رب باوه ربه تین ﴿فَإِنَّ اللَّهَ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ئه وا بئگومان هه رچی له ئاسمانه كان و زه ویدا هه یه هی خوایه ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه خوا هه میشه زانای دانای (كار دروسته) ﴿

﴿يَتَأَخَّلُ الْكِتَابِ﴾ نہی خواہن پہراوہ ناسمانی بہ کان ﴿لَا تَقُولُوا فِي دِينِكُمْ﴾ زیادہ رہوی مہ کہن
 لہ ٹاینہ کہ تان دا ﴿وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ﴾ وہ شتیک مہ لئین لہ بارہی خواوہ بینجگہ لہ راستی
 ﴿إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ بینگومان مہ مسیح عیسای کوری مہ ریمہ ﴿رَسُولَ اللَّهِ﴾ تہ نہا پیغہ مہ بری
 خوابہ ﴿وَكَلِمَتُهُ﴾ (دروستی کردوہ بہ) ووتہی خوی (بہ) ﴿الْقَوْلَ إِلَىٰ مَرْيَمَ﴾ بہ (جیبریل دا) ناردی
 بومہ ریمہ ﴿وَرُوحٌ مِنْهُ﴾ (عیسا) گیانیکہ لہ لایہن خواوہ بہ خشر اوہ ﴿فَتَأْمُرُ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ کہ واتہ ہر او
 بہیتن بہ خواو پیغہ مہ برانی ﴿وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةً﴾ وہ مہ لئین (خوااکانمان) سیانن (اللہ و عیسی و مہ ریمہ)
 ﴿أَنْتُمْ وَآخِيراً لَكُمْ﴾ (لہو ووتہ بہ) کوتایی بہیتن چاکترہ بؤتان ﴿إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهٌ وَاحِدٌ﴾ بینگومان خوا
 بہر ستر او نیکی تہ نہایہ ﴿سُبْحٰنَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ﴾ پاك و بی گہردی بؤ خوا لہ وہی پڑلہی ہہ بیت
 ﴿لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ﴾ ہہر ہی خوابہ ہہر چی لہ ناسمانہ کان و ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ہہر چی لہ زہویدایہ
 ﴿وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ وہ خوا بہ سہ چاودیرین (وہ موو شتیکی بدریتہ دہست) ﴿لَنْ يَسْتَنْكِفَ
 الْمَسِيحُ﴾ ہہر گیز مہ مسیح لاری نی بہ (نارازی نی بہ) ﴿أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ﴾ لہ وہی بہندہی خوا بیت
 ﴿وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ﴾ ہہر وہا فریشتہ نزیکہ کانیش ﴿وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ﴾ وہ ہہر کہس
 بہ بہندایہ تی خوا رازی نہ بیت ﴿وَسَتَكْفُرُ﴾ وہ خوی بہ گہورہ دابنیت ﴿فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا﴾
 نہوہ لہ داہاتو دا ہہ موویان کڑدہ کاتہ وہ لای خوی ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ جا نہ وانہی کہ ہر وایان
 ہیناوہ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردہ وہ چاکہ کانیان کردوہ ﴿فَيُوَفِّيهِمْ أَجْرَهُمْ﴾ نہوہ پاداشتیان دہداتہ وہ
 ﴿وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ﴾ و بؤیان زیادیش دہ کات لہ بہ ہرہی خوی ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ أَسْتَنْكَفُوا﴾ بہ لام
 نہ وانہی لاری یان کرد (لہ بہندایہ تی نہو) ﴿وَأَسْتَكْفُرُوا﴾ وہ خویان بہ گہورہ زانی ﴿فَعَذَابُهُمْ﴾
 نہوہ خوا سزایان دہدات ﴿عَذَابَ آلِيمًا﴾ بہ سزایہ کی بہ نازار ﴿وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وہ جگہ لہ خوا
 دہستیان ناکہ ویت ﴿وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا﴾ ہیچ دؤست و پشت گیرنک (سہر خہرنک) ﴿يَتَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ
 جَاءَهُمْ﴾ نہی خہ لکینہ بہ راستی بؤتان ہات ﴿بُرْهَانَ مِنْ رَبِّكَ﴾ بہ لگہی ناشکرا لہ بہر وہ ردگار تانہ وہ
 ﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ﴾ وہ ناردمانہ خواوہ وہ بؤتان ﴿نُورًا مِيمًا﴾ پروناکیہ کی ناشکرا کہر (کہ قورٹانہ)
 ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ﴾ جا نہ وانہی باوہریان بہ خوا ہیناوہ ﴿وَأَعْتَصَمُوا بِهِ﴾ و پشتیان بہو بہ ستوہ
 و دہستیان گرت بہ ٹاینہ کہ یانہ وہ ﴿فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةِ مِنَّةٍ﴾ نہوہ بینگومان دہ یانخاتہ ناو بہ زہی
 خویہ وہ ﴿وَفَضْلٍ﴾ و بہرہو چاکہ (ی خویہ وہ) ﴿وَيَهْدِيهِمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا﴾ وہ رینمایان دہ کات
 بؤلای خوی کہ رینگای راستہ ﴿۱۰۰﴾

﴿يَسْتَفْتُونَكَ﴾ (نہی موحمہد ﷺ) داوای فتوات لسی دہ کهن ولبت دہ پرسن ﴿قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ﴾ بلی خوا فتواتان بڑدہ دات ﴿فِي الْكَلْبَةِ﴾ دہ بارہی کہ لالہ (کہ سینکہ نہوہو کورو باوک و باپیری نہ بیت) ﴿إِنْ أَمْرُوا هَٰذَا﴾ نہ گہر پیاونک مردوہ ﴿لَيْسَ لَهُ وَدَّ﴾ مندالی نہبوہو ﴿وَلَهُ الْأُخْتُ﴾ تہنہا خوشکبکی ہہبوہ ﴿فَلَهَا يَصِفُ مَا تَرَىٰ﴾ تہوہ نیوہی میراتی برا مردوہ کہی دہ کہوینت ﴿وَهُوَ بِرُثْمَا﴾ وہ (نہ گہر ٹافرہ تی بمریت و تہنہا براہہ کسی ہہ بیت) تہو (براہہ) میراتی خوشکہ مردوہ کہی ہہموہ دہ بات ﴿إِنْ لَرَىٰ لَهَا وَدَّ﴾ نہ گہر خوشکہ مردوہ کہی مندالی نہ بیت ﴿فَإِنْ كَانَتْ أَفْتَتَيْنِ﴾ بہ لآم گہر دوو خوشک بوون (دوای برا مردوہ کہ بیان) ﴿فَلَهُمَا الثَّلَاثَانِ مِمَّا تَرَىٰ﴾ تہوا (دوو خوشکہ کہ) دوو سنی یہ کسی میراتی برا کہ بیان دہ بہن ﴿وَإِنْ كَانُوا بِخَوْفٍ بِجَآلَا قَسَاةٍ﴾ وہ نہ گہر میراتگرہ کان چہند خوشک و براہک بوون، پساوان و ٹافرہ تان ﴿فَلِلذَّكَرِ مِثْلَ حَظِّ الْأُنثِي﴾ تہوہ بڑ ہر نیرینہ یہک تہندازہی بہشی دوو مینہ ہہبہ ﴿بَيْنَ اللَّهِ لَكُمُ﴾ خوا بڑ تان بوون دہ کاتہوہ ﴿أَنْ تَقُولُوا﴾ تا گو مرا نہ بن ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا بہ ہہموہ شتیک زانابہ ﴿

سورہ قی المائدہ

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوای بہ خشندهی میہرہ بان

﴿يَتَأْتِيَ الَّذِينَ يَآمَنُوا﴾ نہی بروداران ﴿أَوْفُوا بِالْعُقُودِ﴾ بہ لیتہ کانتان بیدہ سہر ﴿أَجَلَتْ لَكُمْ﴾ حہ لآل کراوہ بڑ تان ﴿بِهِمَّةَ الْأَنْعَامِ﴾ (گوشتی) نازہل و چوارہ پی (مہرو بزن و ووشترو رہشہ و لاغ) ﴿إِلَّا مَا بَلَغْتُمْ عَلَيْهِ كَفْرًا﴾ بیدجگہ لہوہی کہ دہ خوینتریتہوہ بہ سہر تان دا (حہرامن) ﴿غَيْرِ مُجْبِلِ الصَّيْدِ﴾ دروست نی یہ راو بکہن ﴿وَأَنْتُمْ حُرْمٌ﴾ لہ کاتیکدا تہوہ لہ ٹی حہرام دابن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ﴾ بہ راستی خوا ہرچی بویت بریاری بڑ دہ دات ﴿يَتَأْتِيَ الَّذِينَ يَآمَنُوا﴾ نہی تہوانہی برواتان ہیناوہ ﴿لَا تُجْلُوا سَعَتِ اللَّهِ﴾ پی مہ گرن لہ دروشمہ کانی خوا (ہدلی مہوہ شپینتہوہ) ﴿وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ﴾ وجہنگ مہ کہن لہ مانگہ حہرامہ کان دا ﴿وَلَا الْهَدْيَ﴾ وہ پی مہ گرن لہو قوربانیانہی بہ دیاری دہ ہینرین بڑ مہ ککہ ﴿وَلَا الْقَلْبِدَ﴾ و (پی مہ گرن و زیان مہدہن) لہو قوربانیانہی ملوانکہ بیان لہ مل کراوہ (دیاری کراون بڑ نزر و قوربانی کردن) ﴿وَلَا آيَةَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ﴾ وہ مہ شکینن ریزی تہوانہی نیازی مالی خوا دہ کہن ﴿يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَيَرْضَوْنَآ﴾ بہ تہمای بہرہ مہندی و پرہ زامہندی بہرہ و رد گاریانن ﴿وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ فَأَعْطُوا﴾ وہ کاتیک ٹی حہرامتان شکاند تہوہ (دروستہ) راو بکہن ﴿وَلَا تَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ﴾ باخہشم و قیتان لہ کڑ مہ لیک و اتان لیتہ کات ﴿أَنْ صَدُّوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ لہ بہر تہوہی بہر گریبان کردن لہ مزگہوتی حہرام (کہ عبہ) ﴿أَنْ تَعْتَدُوا﴾ کہ دہست دریزی بکہن ﴿وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ﴾ وہ کڑ مہ کی یہ کتری بکہن لہ سہر چاکہ و پارینز گاری و لہ خوا ترسان ﴿وَلَا تَعَاوَنُوا﴾ وہ کڑ مہ کی یہ کتر مہ کہن ﴿عَلَى الْإِثْمِ وَ الْعَدْوَانِ﴾ لہ سہر ناوان و دہست دریزی ﴿وَأَسْقُوا اللَّهَ﴾ و لہ خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ بیدگومان خوا تڑلہی بہ تینہ ﴿

﴿حَرَمْتَ عَلَيْكَ﴾ له سہرتان یاساغ کراوه ﴿الْمَيْتَةَ﴾ (گوشنی) سرداروہ بوو ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ﴾ وہ خوین
 وہ گوشنی بہراز ﴿وَمَا أَهْلَ الْبَيْتِ إِلَّا لِلَّهِ﴾ و ئەو نازہ لہی لہ کاتی سہر بریندا ناوی غہبری خوی لہ برابیت
 ﴿وَالْمُنْحَفَةَ﴾ و نازہ لہی خنکاو (و خنکیتراو) ﴿وَالْمُقَوَّذَةَ﴾ وہ ئەوہی کە لہی درابن تاگیانی دەرچوبیت
 ﴿وَالْمَعْرُوبَةَ﴾ وہ ئەوہی لہ بہرزی کە وتبیتہ خواروہو مرد بیت ﴿وَالطَّيْحَةَ﴾ وہ شوق لہندراو (کە بہو شوق لہ دانہ
 مردین) ﴿وَمَا أَكَلَ السَّمْعُ﴾ وہ ئەوہی دہندہ لہی خوار دین ﴿إِلَّا مَا دَاكَنَتْهُ﴾ بینگگہ ئەوہی (پیش مردن) سہرتان
 بری بیت ﴿وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصَبِ﴾ ہر وہا (یاساغ کراوہ لہ سہرتان) ئەو نازہ لہی لہ سہر بہر دہ سہر برابیت (نصب:
 چند بہر دینک بوون لہ دەوری کە عہ بہ پیروز سہر دہ کران و لہ لاباندا نازہ لہیان سہر دہبری) ﴿وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا
 بِالْأَزْوَاجِ﴾ و داوا کردنی بہش بہخت (و نیاز گرتنہوہ) بہ تیرو پشک (کە ہموو جزوہ بانصب ہاوشیوہ کانی
 دہ گرتنہوہ) ﴿ذَلِكَ فِتْنَةٌ﴾ (تہ نجام دانی) ئەمانہ ہمووی لہ فرمان دەرچوون و تاوانہ ﴿الْيَوْمَ يَبْسُ الزَّيْنُ كَفَرُوا﴾
 ئەوانہی بروایان نہ ہینتاوہ ئەمرؤ ناومید بوون ﴿مِنْ دِينِكُمْ﴾ لہ نایبہ کە تان ﴿فَلَا تَخْشَوْهُمْ﴾ کە واتہ لہیان مہ ترسن
 ﴿وَأَخْشَوْهُمْ﴾ تہنا لہ من بترسن ﴿الْيَوْمَ أَكَلَتْ لُكُودِيكُمْ﴾ ئەمرؤ نایبہ کە تانم تہواو (کامل) کردوہ بۆتان
 ﴿وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ حَمَّتِي﴾ و چاکو بہ ہرہی خزم بہ تہواوی رشتوہ بہ سہرتاندا ﴿وَتَضَيَّقْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ و رازی
 بووم کە ئیسلام نایبتان بیت ﴿فَمَنْ أَضَلُّ﴾ جا ہر کەس ناچار بوو ﴿فِي مَخْصَصَةٍ﴾ لہ برسپہ تیدا ﴿غَيْرَ مَتَّعِي لِيَوْمٍ﴾
 بئ ئەوہی نہتی گوناہ کردنی ہہ بیت (لہو گوشتانہ بخوات گوناہی ناگات) ﴿إِنَّا اللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ ئەوہ
 بہ راستی خوا لہ خوش بووی بہ بہ زہی بہ ﴿سَمِعْنَاكَ﴾ (ئہی موہ مہد ﴿مِنَّا﴾
 ﴿أَجَلٌ لَّهُمْ﴾ چی حہ لال کراوہ بۆیان؟ ﴿قُلْ أَجَلُكُمْ الظَّيْفَتُ﴾ بلی حہ لال کراوہ بۆتان ہموو خورا کە پاکہ کان
 ﴿وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْحِرَابِ مَكِيلِينَ﴾ وہ (نیچیری) ئەو بالندہو تانجی و سہگہ راو کەرانہی کە فیری راوتان کردوون
 ﴿فَعَامُواهُمْ مِمَّا عَلَّمْتُمْ اللَّهُ﴾ فیری راویان ئە کەن لہوہی خوافیری کردوون ﴿فَكُلُوا مِمَّا آتَاكُمْ عَلَيْهِ﴾ دہ بخون
 لہوانہی بۆتان دہ گرن ﴿وَأَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾ و ناوی خوی لہ سہر بیتن (کاتی تانجی بہ کەہی تی بہرئدہن
 و کاتی دہ بخون) ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و لہ خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ بینگومان خوا لہ برسپہنہوہی خیرایہ ﴿
 ﴿الْيَوْمَ أَجَلٌ لَكُمْ الظَّيْفَتُ﴾ ئەمرؤ حہ لال کراوہ بۆتان خورا کە پاکو خاوتنہ کان ﴿وَوَلَّعْنَا الَّذِينَ أَوْفُوا الْكَيْبَ﴾ وہ خوراکی
 ئەوانہی نامہیان بئ دراوہ (ئہلی کتاب) ﴿جِلُّ لَكُمْ﴾ حہ لالہ بۆتان ﴿وَوَلَّعْنَاكُمْ جِلُّ لَّهُمْ﴾ وہ خوراکی ئیوہش
 حہ لالہ بۆ ئەوان ﴿وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ﴾ وہ نافرہ تانی (نازادی) داوین پاک لہ ئیمانداران (حہ لالہ بۆتان)
 ﴿وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أَوْفُوا الْكَيْبَ﴾ ہر وہا نافرہ تانی (نازادی) داوین پاک لہ نامہ دارانی (گاور و جولہ کە)
 ﴿مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ پیش ئیوہ ﴿إِذَا تَشْتَمُوهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ ئە گہر ئیوہ مارہی بہ کانیان بدہنی (حہ لالہ بۆتان) ﴿مُحْسِنِينَ﴾
 ئیوہ دہبی داوین پاک بن ﴿غَيْرَ مُسْتَفْجِينَ﴾ داوین پس نەبن (بہ ناشکرا) ﴿وَلَا مَسْخُوفِي أَخْدَانٍ﴾ و دوستی ژیر
 بہ ژیرتان نہبی (بۆ داوین پیسی) ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِسْمِ﴾ وہ ئەوہی بئ باوہر بئ بہ ئیمان و شہرعت ﴿فَقَدْ حَبِطَ
 عَمَلُهُ﴾ ئەوہ بینگومان کردوہ کانی ہلدہوہ شہتہوہ ﴿وَهُوَ فِي الآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ﴾ وہ لہ رۆزی دواپی دا بہ کیکہ لہ
 خہ سارؤمہندان ﴿

﴿تَبَايَهَاتُ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ ئەى ئەوانەى باوەرداران ﴿إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ﴾ ئەگەر هەستان بۆ نوێژ کردن
 ﴿فَأَغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ﴾ ئەو دەم و چاوتان بشۆن ﴿وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ﴾ هەر وەها دەستە کانتان لە گەل
 ئانیشکە کانتان ﴿وَأَمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ﴾ وە دەستی تەر بهینن بە سەرتان دا ﴿وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ﴾ وە
 پێکانتان (بشۆن) لە گەل هەردوو قولە پێتان ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا﴾ وە ئەگەر لەش گران بوون
 ئەو خۆتان خاوینن بکەنەو (خۆتان بشۆن) ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ مَرَضًا﴾ وە ئەگەر نەخۆش بوون ﴿أَوْ عَلَى
 سَفَرٍ﴾ یان لەسە فەردا بوون ﴿أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ﴾ یان کە سینکتان هاتەو لە شوینی پتوویی
 سەرتا و کردن ﴿أَوْ لَسَسْتُمُ النِّسَاءَ﴾ یان جووت بوون (یا پێستان بەریەك کەوت) لە گەل خێزانە کانتاندا
 ﴿فَلَمَّحُوا بِأَيْمَانِكُمْ﴾ و ئاوتان دەست نە کەوت ﴿فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا﴾ ئەو تەبە موم بکەن بە خۆلێکی پاک
 ﴿فَأَمْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ﴾ جادەست بهینن بە دەم و چاوو دەستە کانتان دا بەو تۆز و خۆلە
 پاکە ﴿مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ﴾ خوا نایە و نیت هێچ جوړە تەنگی و ناره حەتیهك لە سەرتان
 دا بنیت ﴿وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ﴾ بە لکو ئەبەوی پاکتان بکاتەو ﴿وَلِيُبَيِّنَ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ﴾ و چاکە
 و بەهرەى خۆی تەواو بکات بە سەرتانەو ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بە لکو سوپاسی بکەن ﴿
 وَادْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ یادى چاکە و فەزلى خوا بکەنەو بە سەرتانەو. ﴿وَمِيثَقَةَ الَّذِي وَاثَقَكُمْ
 بِهِ﴾ وە ئەو پەیمانەى کە دايمە زرانندن پێنى ﴿إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا﴾ کاتێک کە ووتتان بیستمان
 و گوێرايەن بووین ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ﴾ لە خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِمُ بَدَاتِ الصُّدُورِ﴾ بە راستى خوا چاک
 ئاگادارە بەو هی لە سینگە کاندایە ﴿تَبَايَهَاتُ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ ئەى ئەوانەى باوەرداران هیتاوه ﴿كُونُوا قَوْمًا
 لِلَّهِ﴾ زۆر بەرێکوپێکی هەستن بە ئەنجام دانى فەرمانە کانى خوا ﴿شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ﴾ شایەتى دەربین
 بە داد و راستى ﴿وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ﴾ با رِق و کینەتان لە دەستەو کۆمە لێک هانتان نەدا ﴿عَلَى
 الْأَعْدَاءِ﴾ لە سەر ئەو هی راست نەروژ و دادگەر نەبن ﴿أَعْدَائُوهُمُ اقْرَبُ لِلتَّقْوَى﴾ دادگەرین ئەو
 نزیکترە لە پارێزکاری و خواپەرستی یەو ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ﴾ وە لە خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾
 بێگومان خوا ئاگایە بە کردەو کانتان ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ خوا بە لێنى داو بەوانەى بر و ایان هیتاوه
 ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردەو هی چاکە کانیان کردوہ ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ بۆیان هەبە لێخۆش بوون
 ﴿وَأَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ و پاداشتیکی گەورە ﴿

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وہ ٹہوانہی بروایان نہہینا ﴿وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وہ ٹاہتہکانی ٹیمہیان بہدرو
دائنا ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ ٹہوانہ ہاوپنی ناگری دوزہخن ﴿يَتَأْتِيهَا الذَّبَّابُ﴾ ﴿وَأَنزَلْنَا
تہی ٹہوانہی برواتان ہیناوه ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ یادى چاکہ و بہرہی خوا بکہنہوہ
بہسہرتانہوہ ﴿إِذْ هَمَّ قَوْمٌ﴾ کاتیک کومہلنیک نیازیان کرد ﴿أَن يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ﴾ کہدہست
دریژ بکنہ بوتان ﴿فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنكُمْ﴾ خوایش بہرگری دہست دریژی ٹہوانی لیکردن ﴿وَأَنزَلْنَا
اللَّهُ﴾ وہ لہخوا بترسن ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وہ با پرواداران ہہرہشت بہخوا بیہستن ﴿وَلَقَدْ
أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ سویند بہخوا، بہراستی خوا پہیمانی بہہیزی وەرگرت لہنہوہی
ئیسرائیل ﴿وَعَسَّأَمِنُوهُمْ﴾ و ہہلمان بژارد لہوان ﴿أَتَىٰ عَشْرَ نَجِيبًا﴾ دوانزہ چاودیر ﴿وَقَالَ
اللَّهُ﴾ وہ خوا فرمووی ﴿إِنِّي مَعَكُمْ﴾ بینگومان من لہگہلناتم ﴿لَئِن أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ﴾ سویند
بہخوا ٹہگہر بہر وپیکی نوپژ بہجی بہینن ﴿وَأَتَيْتُمُ الزَّكَاةَ﴾ و زہکات بدن ﴿وَأَتَيْتُمُ بِرُسُلِي﴾
و باوہر بہینن بہ نیراوهکانم ﴿وَعَزَّزْتُ كُوهُهُمْ﴾ وہ یارمہتبان بدن وپریزیان بگرن ﴿وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ﴾
وہ قہرز بدن بہ (بہندہکانی) خوا وخیربان ہی بکنہ ﴿قَرْضًا حَسَنًا﴾ بہقہرزدان و خیریکی جوان
وچاک ﴿لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ ٹہوہ بینگومان گوناه و خراپہ کانتان ٹہسہرہوہ ﴿وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ
جَنَّاتٍ﴾ وہ ٹہتان خہمہ بہہہشتانیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہروبارہکان دین و دہچن بہژیریاندا
﴿فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ﴾ ٹہمجا لہپاش ٹہو مہرج و پہیمانہ ہہرکس لہٹپوہ ہی پروا بیبت
﴿فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾ ٹہوہ بینگومان ریگای راستی وون کردوہ ﴿فِيمَا نَقُضِيهِمْ فَيَنْقُضُوهُمْ﴾
ٹہمجا بہوہی (پاش گہز بوونہوہو) ہہلوہشانندنہوہیان بو پہیمانہکہیان ﴿لَعَنَّا هُمْ﴾ نہفرہتمان لی
کردن ﴿وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً﴾ وہدلہکانیانمان گنیرا بہدلیکی رہق و ووشک ﴿يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ
ووتہ و فرموودہی خوا لادہدہن ﴿عَنْ مَوَاضِعِهِ﴾ لہ شویننہکانی خوی ﴿وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا
بِهِ﴾ وہ لہبیریان کرد بہشیکی زورلہوہی کہناموزگاری کرابوون ہی ﴿وَلَا تَنزَالُ﴾ ہی کوتاہی
ودواہاتن (بہردہوام) ﴿تَطَّلِعُ عَلَى خَآئِبَةٍ مِّنْهُمْ﴾ ناگادار ٹہبی بہسہر ناپاکی وکردهوہی ناپاکیانہوہ
(وپہردہوام خہریکی فر و قیل وناپاکین) ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ﴾ مہگہر کہمیک لہوان نہبیبت (کہ ٹہمہ
پیشہیان نی یہ) ﴿فَأَعْفُ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ﴾ جا بیورہ لییان و چاو ہوشی بکہ ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾
بہراستی خوا چاکہکہرانی خوش دہوینت ﴿۱۰۹﴾

﴿وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ وه له‌وانه‌ی که‌ده‌یان ووت ﴿إِنَّا نَصْرِي﴾ نيمه گاوورين ﴿أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ﴾ به‌لین و په‌يمانی به‌هيزمان لی وهرگرتن ﴿فَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ﴾ به‌لام به‌شنيکی گه‌وره له‌وه‌ی که‌ناموژگاری کران پنی (له‌سه‌ر زمانى عيسى) له‌بیريان چوو ﴿فَأَعْرَبْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ﴾ به‌هوی نه‌وه‌وه دوزمنایه‌تی وکینه‌به‌ریمان خسته نيوانیان ﴿إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ تاروژی دوايي ﴿وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ﴾ وه له‌مه‌ودوا خوا هه‌والیان پنده‌دات ﴿بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ﴾ به‌وه‌ی که‌ده‌یان‌کرد (له‌جيهان دا) ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ نه‌ی نامه‌داره‌کان (نه‌هلی کتاب) ﴿قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْكُمْ﴾ بينگومان نيرراومان هاتووه بو‌نئوه ﴿يُبَيِّنُ لَكُمْ﴾ پروونی ده‌کاته‌وه بو‌تان ﴿كَثِيرًا مِّمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ﴾ زوری له‌وه‌ی که‌نئوه ده‌تان شارده‌وه ﴿مِنَ الْكِتَابِ﴾ له‌کتیب (ی ته‌ورات و نينجیل) دا ﴿وَيَعْلَمُ عَنِ كَثِيرٍ﴾ وه‌چاو پو‌شی ده‌کات له‌زوریک له‌وانه ﴿قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ﴾ بينگومان بو‌تان هاتووه له‌لايه‌ن خواوه ﴿نُورٌ وَكِتَابٌ مُّبِينٌ﴾ پرووناکى به‌کى گه‌وره و نامه‌به‌کى پروون که‌روه ﴿يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ﴾ خوا پ‌نموني که‌سنيکی پنی ده‌کات شوين پ‌زاهه‌ندی نه‌و بکه‌ويت ﴿سُئِلَ السَّلَامُ﴾ بو‌پ‌نگه‌کانى نارامى و ناشتى ﴿وَيُخْرِجُهُمُ﴾ وه‌ده‌ريان ده‌هيتيت ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ له‌تاريکی به‌کانى (بى باوه‌په‌وه) بو‌ناو پرووناکى (نيمان و نيسلام) ﴿بِإِذْنِهِ﴾ به‌فرمانى خوى ﴿وَيَهْدِيهِمْ﴾ وه‌پ‌نمونيان ده‌کات ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بو‌پ‌نگای راست ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ سویند به‌خوا به‌راستى بى باوه‌پ‌بون نه‌وانه‌ی که‌ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾ به‌راستى خوا هه‌ر مه‌سیحی (عيسى) کوپى مه‌ريه‌مه ﴿قُلْ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلنى ﴿فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ نه‌وه کى ده‌توانيت پ‌نى هيچ شتيك بگريت له‌خوا ﴿إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ﴾ نه‌گه‌ر بيه‌ويت مه‌سیحی کوپى مه‌ريه‌م له‌ناو بيات ﴿وَأَمَّهُ وَوَمَن فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ هه‌روه‌ها دايکی و هه‌رچی که‌سپش له‌زه‌ويى دا هه‌به ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه‌هه‌ر بو‌خوايه‌خواه‌ن داريتى ناسمانه‌کان و زه‌وى و مولکی نه‌ون ﴿وَمَا يَبْنِيَهُنَّ﴾ و هه‌رچی واه‌ نيوانياندا ﴿بِمَخْلُقٍ مَا يَشَاءُ﴾ دروست نه‌کاو دايته‌هيتيت هه‌رچی بيه‌ويت ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه‌خوا به‌سه‌ر هه‌موو شتيكدا به‌توانايه ﴿

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ﴾ جو لہ کہ و گا وورہ کان دەیان ووت ﴿مَنْ أَسْبَغَ إِلَهُ وَأَجْبَدُوهُ﴾، نئمہ کوران و خو شہ و یستانی خواین ﴿قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ﴾ بلی دە ہی بۆچی سزاتان دەدات بەهوی گوناہہ کانتانہ وہ ﴿بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ﴾ (نہ خیر راست نی یه) بە لکو ئیوہ مرو فیکن ﴿مِمَّنْ خَلَقَ﴾ لہو مرو فانہی کہ خوا دروستی کردون ﴿يَغْفِرْ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ خوش ئەبیت لہ ہەر کہس بیہ ویت ﴿وَيُعَذِّبْ مَنْ يَشَاءُ﴾ و سزای ہەر کہ سیش ئەدات کہ بیہ ویت ﴿وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ و ہەر بۆ خوا یه مولکی ناسمانہ کان و زہوی و ہہرچی والہ نیوانباندہ ﴿وَأَلَيْهِ الْمَصِيرُ﴾ و ہہر بۆ لای ئەویشہ گہرانہ وہ ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ ئە ہی نامہ دارہ کان ﴿فَدَجَّاهُ كُرْسُوكُمْ﴾ بینگومان نیرا وہ کہمان ہات بۆ ناوتان ﴿يَبْتَغِي لَكُمْ﴾ (بہرنامہی خوا) پروون دە کاتہ وہ بۆتان ﴿عَلَىٰ فَمَرَّقَ مِنَ الرُّسُلِ﴾ پاش ماوہ یہک لہ نار دنی پیئغہ مہران ﴿أَنْ تَقُولُوا﴾ لہ بہر ئەوہی ئەلین: ﴿مَآجَاهُ نَآئِمٌ بَشِيرٌ وَلَا نَذِيرٌ﴾ نہ ہات بۆ لامان ہیچ مژدہ دہرو ترسینتہ ریک ﴿فَدَجَّاهُ كُرْبَشِيرٌ وَنَذِيرٌ﴾ ئەو ہتا بینگومان مژدہ دہرو ترسینتہ رتان بۆ ہاتو وہ ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وہ خوا بہ توانا و دەسەلات دارہ بہ سہر ہموو شتیکدا ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ باسی ئەو کاتہ بکہ کہ مووسا فہرموی بہ گہلہ کہی ﴿يَتَّقُوا اللَّهَ أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ ئە ہی گہلہ کہم بییری چاکہ و بہرہی خوا بکہنہ وہ بہ سہر تانہ وہ ﴿إِذْ جَعَلْ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ﴾ کاتیک کہ پیئغہ مہرانی تندا ہەلخستوون ﴿وَجَعَلَكُمْ مَلُوكًا﴾ وہ چہندینی کردوون بہ پادشا و مہلیک ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾ وہ شتیک پی بہ خشوون کہ نہی بہ خشو وہ بہ ہیچ کہس ﴿مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ لہ جیہانیان ﴿يَتَّقُوا﴾ ئە ہی گہلہ کہم ﴿أَدْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ﴾ بچنہ ناو ئەو خاکہ پیروزہی (پاکرا وہ تہ وہ لہبت پەرستی کہ مہ بہست پی بیت المقدسہ) ﴿الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ کہ خوا بریاری داوہ بۆتان ﴿وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ﴾ وہ پاشہ و پاش و ہرنہ گہرینہ وہ لہ ناینہ کہتان ﴿فَتَسْقِلُوا أَعْيُنَكُمْ﴾ (نہ گہر بگہرینہ وہ) ئەوہ بہ زیانباری و ناومیدی ئە گہرینہ وہ ﴿قَالُوا يَا مُوسَىٰ﴾ ووتیان ئە ہی مووسا ﴿إِنِّ فِيهَا قَوْمٌ مُّجْرِبِينَ﴾ بہ راستی گہلنکی زور دارو ستہ مکار لہو شارہ دایہ ﴿وَإِنَّا لَنَدْخُلُهَا﴾ وہ نئمہ ہەر گیز ناچینہ ناوی ﴿حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ تا ئەوان لنی دہرنہ چن ﴿فَإِنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ ئە مجا ئە گہر ئەوان لنی دہرچوون ﴿فَإِنَّا دَاخِلُونَ﴾ ئەو کاتہ بینگومان نئمہ تنی ئەچین ﴿قَالَ رَبُّكَ﴾ دوو پیاو ووتیان: ﴿مِنَ الَّذِينَ يَخْفَوْنَ﴾ لہوانہی لہ خوا دە ترسان ﴿أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا﴾ وہ خوا چاکہی ٹیمانی رشت بوو بہ سہریاندا ﴿أَدْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ﴾ بدن بہ سہریاندا لہ قاپی شارہ وہ بچنہ زورہ وہ ﴿فَإِنَّا دَاخِلُكُمْ فَانكُرُوا عَلَيْهِمْ﴾ جا ئە گہر چوونہ ناویہ وہ ئەوہ بہ راستی ئیوہ زال دہبن بہ سہریاندا ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا﴾ وہ ہشت ہەر بہ خوا بہستن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ ئە گہر ئیوہ باوہردارن ﴿

﴿قَالُوا لِمُوسَىٰ﴾ ووتیان تہی موسا ﴿إِنَّا لَنَنذِرُكَ بِمَا كُنتَ تَعْمَلُ﴾ بہرستی ٹیمہ ہرگز ناچینہ ناو تہوشارہ
 ﴿مَاذَا مَوَّأَيْتَهَا﴾ تائہوان تیدابن ﴿فَأَذْهَبَ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَتَلَا﴾ کہواتہ ہرؤ خوت و ہرورہردگارت
 لہدڑیان جہنگ بکہن ﴿إِنَّا هُنَا قَاعِدُونَ﴾ بنگومان ٹیمہ لیرہ دانیشٹوین ﴿قَالَ﴾ (موسا)
 ووتی ﴿رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ﴾ تہی ہرورہردگارت بہرستی من خاوهنی ہیج کہسینک نیم ﴿إِلَّا نَفْسِي﴾
 وائی ﴿يَبْجُجُ لَهْخَوْمٍ وَبِرَاكِمٍ نَهَبِيَّتٍ﴾ ﴿فَأَفْرَقَ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ﴾ کہواتہ جیایی بخہرہ نئیوان
 ٹیمہ و تہوگہلہی ﴿الْفٰسِقِينَ﴾ کہ لہسنووری خوا دہرچوون ﴿قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ﴾
 (خوا) فہرمووی بہرستی تہو (خاکہ ہرورہی بیت المقدس) قہدہغہ کراوہ لہسہریان ﴿أَرْبَعِينَ﴾
 سَنَةً ﴿مَاوِيٰ جَل سَالَ﴾ ﴿يَتَّبِعُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ بہسہر گہردانی دہخولیتہوہ بہسہر زہویدا ﴿فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفٰسِقِينَ﴾ بؤیہ خہم مہخو لہسہر تہو گہلہی کہلہ سنووری خوا دہرچوون ﴿وَاقْتُلْ عَلَيْهِمُ﴾
 (تہی موحمہد ﷺ) بخوتنہرہوہ بہسہریاندا ﴿تَبَّ الْأَبْنَاءُ إِذْ مَا بِالْحَقِّ﴾ ہہوالی دوو
 کورہ کہی ٹادہم کہ حق و راستہ ﴿إِذْ قَرَّبْنَا قُورْبَانًا﴾ کاتیک ہر دووکیان دوو جورہ قوربانی یان کرد
 ﴿فَقَبِلَ مِنْ أَحَدِهِمَا﴾ تہمجالہیہ کیکیان وہرگیرا ﴿وَلَمْ يَقْبَلْ مِنَ الْآخَرِ﴾ وہلہوی تریان وہرنہگیرا
 ﴿قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ﴾ (تہوہیان لنی گیرا نہکرا) ووتی بنگومان دہبی ہر بتکورم ﴿قَالَ إِنَّمَا يَقْبَلُ اللَّهُ مِنَ﴾
 الْمُتَّقِينَ ﴿تہویش ووتی خوا (قوربانی) تہنہا لہپاریزکاران و لہخواترسان گیرا دہکات ﴿لَنْ نَسْطُرَ﴾
 إِلَىٰ يَدِكَ ﴿سویند بہخوا تہگہر تو دہستم بؤ درنژکہی ﴿لِنَقْتُلَنَّ﴾ بؤ تہوہی بمکوڑی
 ﴿مَا أَنَا بِسِطْرٍ يَدِي إِلَيْكَ لِأَقْتُلَنَّكَ﴾ من دہست درنژ ناکہم بؤ تو بؤ تہوہی بتکورم ﴿إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ﴾
 بہرستی من لہخوا تہترسم ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ کہ ہرورہردگاری ہہموو جیہانیانہ ﴿إِنِّي أُرِيدُ﴾
 بہرستی من دہمہوینت ﴿أَنْ تَتَّوَأْبِئْتَنِي وَآئِمَّتِكَ﴾ کہ تو بگہریتہوہ (بؤلای خوا) بہگونہی من و
 خویشتہوہ ﴿فَتَكُونُ مِنَ أَصْحَابِ النَّارِ﴾ تہوسا تو لہہاوہلانی دوزخ دہبیت ﴿وَذٰلِكَ جَزَاؤُ الظّٰلِمِينَ﴾
 ہر تہوہش پاداشتی ستم کارانہ ﴿فَقَطَّوْعَتْ لَهُ نَفْسُهُ﴾ تہمجا دہرونی (تہو تاوانبارہ) ہانی دا
 ﴿قَتْلِ أَخِيهِ﴾ بؤ کوشتی براکہی ﴿فَقَتَلَهُ﴾ وہ کوشتی ﴿فَأَصْبَحَ مِنَ الْخٰسِرِينَ﴾ بہہوی بہوہ چووہ ریزی
 زیان باران و خہسارومہندان ﴿فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا﴾ پاشان خوا قہلہ رہشیکی نارد ﴿يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ﴾
 لہزہویدا چالی ہلئہ کہند (بؤ قہلہ رہشیکی مردارہوہ بوو) ﴿لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُؤْتَىٰ سَوَاءُ أَخِيهِ﴾ بؤ تہوہی
 نیشانی بدات کہچون لہشی براکہی بشاریتہوہ ﴿قَالَ تَوْبَتِي﴾ ووتی ٹای داخی سہختم وتیاچوون
 بؤ من ﴿أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هٰذَا الْغُرَابِ﴾ بؤ من دہستہ پاچہ بووم لہوہی وک تہم قہلہرہشہبم؟
 ﴿فَأُورِي سَوَاءَ أَخِي﴾ تاتہرم و عہورہتی براکہم بشارمہوہ ﴿فَأَصْبَحَ مِنَ الْتٰدِمِينَ﴾ تہوسا چووہ ریزی
 بہشیمان بوانہوہ ﴿

﴿مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ﴾ ہر لہ بہر تہ وہ (ی کہ لہ و داستانہ دا باسکرا) ﴿كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ پتویستمان کرد لہ سہر نہ وہی ئیسرائیل ﴿أَنَّهُ﴾ کہ بینگومان بریار تہ مہیہ ﴿مَنْ قَتَلَ نَفْسًا﴾ تہ وہی تہ نیا کہ سینک بکوڑیت ﴿بِعَدْرِ نَفْسٍ﴾ لہ تہ لہی کہ سینکی کوزراودا نہ بیت ﴿أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ﴾ یان تہ لہی خرابہ کاری و نازاوہ بنیتہ وہ لہ سہر زہوی دا ﴿فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا﴾ تہ وہ وک تہ وہ وایہ ہموو خہ لکی کوشتیت ﴿وَمَنْ أَحْيَاهَا﴾ تہ وہش بی تاوانیک رزگار کات لہ کوزران ﴿فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا﴾ تہ وہ وک تہ وہ وایہ ہموو نادمی رزگار کردیت و زیندووی کردبنہ وہ ﴿وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ﴾ سویتند بہ خوا بینگومان، پیغہ مہرہ کانمان ہاتن بؤلایان بہ بے لگہ پروونہ کانہ وہ ﴿ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ﴾ کہ چی لہ پاش تہ وہ زوریک لہ وانہ ﴿فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ﴾ زیادہ پھویان کرد لہ زہویدا ﴿إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ﴾ بہ راستی تہ لہی تہ وانہی ﴿يَحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ کہ جہنگ و دورنمایہ تی تہ کمن لہ گہ ل خوا و پیغہ مہرہ کہی دا ﴿وَتَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا﴾ وہ ہمول تہ دن لہ زہویدا خرابہ بلاوبکہ نہ وہ ﴿أَنْ يَقْتُلُوا﴾ (تہ وہ تہ لہ یان) تہ وہیہ بکوڑرتن ﴿أَوْ يُصَلُّوا﴾ یا ہلبواسرتن بہ دارا ﴿أَوْ يُقَطِّعَ أَيْدِيَهُمْ وَأَرْجُلَهُمْ﴾ یسان دہست وقاچیان ببردرت ﴿مَنْ خَلِيفَ﴾ بہ پیچہ وانہ وہ (راست و چہ پ) ﴿أَوْ يُنْفِقُوا مِنْ الْأَرْضِ﴾ یان دور بخرتنہ وہ لہ وولات ﴿ذَلِكَ لَّهُمْ جِزَاءٌ فِي الدُّنْيَا﴾ تہ مہ زہونی و نابرو بردنیانہ لہ جیہاندا ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ لہ دواروڑیشدا بویان ہہیہ ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایہ کی گہ ورہ ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا﴾ بیجگہ لہ وانہی تہ وہ یان کردوہ ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ﴾ لہ پیش تہ وہی دہسہ لاتنان بیت بہ سہریاندا ﴿فَاعْلَمُوا﴾ تا بزانتن ﴿أَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ کہ بہ راستی خوالی بوردهی میہرہ بانہ ﴿يَتَابِعُهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہی تہ وانہی پرواتان ہیناوہ ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ لہ خوا بترسن ﴿وَأَبْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ﴾ بگہرتن بہ دوای ہموو ہو کاریکدا کہ نزدیکتان بخاتہ وہ لہ خوا ﴿وَرَجِّهْدُوا فِي سَبِيلِهِ﴾ و تہی بکوشن و خہ بات بکمن لہ رینگہی خوادا ﴿لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ﴾ بہ نومیدی رزگار بونتان ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بہ راستی تہ وانہی کہ لہ جیہاندا بی بروا بوون ﴿لَوْ أَنَّ لَهُمْ﴾ تہ گہر بینہ خواہنی ﴿مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ ہر چی لہ زہویدا بہ ہمووی ﴿وَمِثْلَهُ مَعَهُ﴾ تہ وہندہی تریشی لہ گہ ل بیت ﴿لِيَقْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ بؤ تہ وہی خویانی بی بکر نہ وہ و رزگار کمن لہ سزای پوزی دوایی و بیہ خشن بؤ رزگار بوونیان ﴿مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ﴾ لی یان و ہر ناگیرت ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وہ بویان ہہیہ سزایہ کی بہ نازار ﴿

﴿يُرِيدُونَ أَن يُخْرَجُوا مِنَ النَّارِ﴾ ده بانه ویت له ناگری دوزخ بیته دهره وه ﴿وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا﴾
 به لام هدر گیز دهر چوونیان له (ناگری دوزخ) نی به ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ﴾ و سزای به رده و امیان
 بؤ هیه ﴿وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ﴾ پیاو و نافرستی دز ﴿فَأَقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا﴾ ده ستیان بیرن ﴿جَزَاءً بِمَا
 كَسَبَا﴾ له تولهی شه و دزیه ی کردویانه ﴿نَكَلًا مِنَ اللَّهِ﴾ شه توله و ته می کردنیکه له لایه ن
 خواوه ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا بالا دهستی کار دروسته ﴿فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ﴾ جا هدر
 کس توبه ی کرد له پاش سته مه که ی (دزیه که ی) ﴿وَأَصْلَحَ﴾ وه کرده وه ی چاک ی کرد و باش بو
 ﴿فَاتَّ اللَّهُ تَوْبَتَ عَلَيْهِ﴾ شه وه بینگومان خوا توبه که ی لی وهرده گریت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ به راستی
 خوا لیورده ی میهره بانه ﴿الزَّعَمَرُ﴾ نایا نه ت زانیوه ﴿أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ﴾ که هدر بؤ خوا به
 خاوه نیتی ناسمانه کان و ﴿وَالْأَرْضِ﴾ زهوی ﴿يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ سزای هدر که سینک ده دات که به ویت
 ﴿وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ وه شه بووریت له هدر که س خوی به ویت ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾
 وه خوا به سر هموو شتیکدا به توانا و ده سه لاتداره ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ﴾ شه ی پیغه مبر ﴿لَا يَخْزَنُكَ﴾
 خه م بارت نه کات ﴿الَّذِينَ يُسْرِغُونَ فِي الْكُفْرِ﴾ شه وانه ی که پیشبر کنی ده که ن له بی
 بروایی دا ﴿مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ﴾ له وانه ی به دم شه لین برومان هیتاوه ﴿وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ﴾
 که چی دله کانیا ن بروای نه هیتاوه ﴿وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا﴾ ههروه ها له وانه ش که جووله که ن ﴿سَمَّعُونَ
 لِلْكَذِبِ﴾ زور گوئی قولاخن بؤ درو ﴿سَمَّعُوا لِقَوْلِهِمْ آخِرِينَ﴾ زور گوئی له مشتی ده سته به کی
 ترن ﴿لَوْ يَأْتُونَكَ﴾ که نه هاتون بؤ لای تو ﴿يُخْرِجُونَ الْكَلِمَةَ﴾ ووته کانی (ته ورات) ده گورن ﴿مِنْ بَعْدِ
 مَوَاضِعِهِ﴾ له پاش شه وه ی خوا له شوینی خوی دایناون ﴿يَقُولُونَ إِنَّا أَوْدَيْنُهُ هَذَا﴾ شه لین شه گهر
 شه مه (ی نیمه) تان پی گوترا (له لایه ن موحه مه د ﴿فَخَذُوهُ﴾ شه وه وه ری گرن ﴿وَإِن لَّمْ
 تُؤْتُوهُ﴾ شه گهر له شه مه (ی نیمه) تان پی نه گوترا ﴿فَأَخَذُوا﴾ شه وا خوتان پباریزن ﴿وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ
 فِتْنَتَهُ﴾ وه هدر که سینک خوا به وه ی کافرو گومرایی بکات ﴿فَلَنْ تَعْلَمَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ شه وه تو
 له به رامبر خوا دا هیچت پی ناکریت بؤی ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ شه وانه که سانیکن ﴿لَوْ يَرِدِ اللَّهُ أَن يُظْهِرَ
 قُلُوبَهُمْ﴾ خوا نه بو یستوه دله کانیا ن پاک بکاته وه ﴿لَهُمْ فِي الدُّنْيَا جَزَاءٌ﴾ له دونیادا سه رشورده بن
 ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ وه له روژی دو ایبشدا بؤیان هیه ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایه کی زور گه وره ﴿

﴿سَمِعُوا لَكَ كَذِبًا﴾ نہو (جوولہ کانہ) زور گوی قولاخی درون (ہمیشہ گوی ہلدہخہن
 بؤ درق) ﴿أَكَلُوا لِكُفْرًا﴾ مالی حہرام زور دہخون ﴿فَإِنْ جَاءَ وَكَ﴾ جا نہ گہر نہوانہ ہاتن
 بؤلات ﴿فَأَحْكُم بَيْنَهُمْ﴾ نہوہ (بہویستی خوت) ہرہار بدہ لہ نیوانیاندا ﴿أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ﴾
 یان وازیان لی بہینہ ﴿وَإِنْ تَقَرَّضْتَهُمْ﴾ خو نہ گہر وازیان لی بہینہ ﴿فَلَنْ يَضُرَّكَ شَيْئًا﴾
 نہوہ ہیچ زیانیکت ہی ناگہینن ﴿وَإِنْ حَكَمْتَ فَأَحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ﴾ وہ نہ گہر ہرہارت
 دا لہنیوانیاندا نہوا بہ دادوہری ہرہار بدہ ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ﴾ چونکہ بہہراستی خوا
 دادگہرانہ خوش دہویت ﴿وَكَفَيْكَ يَحْكُمُونَكَ﴾ وہ نہوانہ چون تودہکن بہدادوہر
 ﴿وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ﴾ لہ کاتیکدا تہوراتیان لایہ ﴿فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ﴾ کہ حوکم و ہرہاری خواہی تیابہ
 ﴿ثُمَّ يَتَوَلَّوْا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ نہمجا لہہاش نہوہ (ی کہ کردیتیان بہدادوہر) روو وہر دہ گہرن
 ﴿وَمَا أَوْلَيْكَ بِالْمُؤْمِنِينَ﴾ ہنگومان نہوانہ ہرہوادار نین ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ﴾ ہنگومان نیمہ
 تہوراتمان ناردہ خوارہوہ ﴿فِيهَا هُدًى وَنُورٌ﴾ کہہرینمونہی و رووناکی تیدا بوو ﴿يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ
 الَّذِينَ﴾ نہو پتغہمبہرانہ حوکمیان ہی دہ کرد ﴿أَسْمَاءُ﴾ کہ موسلمان و ملکہچ بوون ﴿لِلَّذِينَ هَادُوا﴾
 بؤ نہوانہی کہ جوولہ کہ بوون ﴿وَالرَّبِّيُّونَ وَالْأَخْبَارُ﴾ ہدروہا زانا خوا ناسہکان و زانا شرع زانہکان
 (حوکمیان ہی دہ کرد) ﴿بِمَا أَسْخَفُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ﴾ بہہوی نہوی فہرمانہی ہرہیزگاری کتیبی
 خوا (تہورات) یان ہی کرا بوو (لہ لایہن پتغہمبہرہ کانیانہوہ) ﴿وَكَأَنَّهُمْ شُهَدَاءُ﴾ وہشایہ تیش
 بوون لہسہری ﴿فَلَا تَخْشَوْا النَّاسَ﴾ کہواتہ نہی (زانایانی جوولہ کہ) لہخہلکی مہترسن ﴿وَإَخْشَوْا﴾
 بہلکو تہنہا لہمن ہترسن ﴿وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِنَا﴾ بہلگہو فہرمانہکانی من مہ گورنہوہ (مہفروشن)
 ﴿ثُمَّ قَلِيلًا﴾ بہ ترخیکی کہم ﴿وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ وہ ہر کہس حوکم نہکات بہو ہرہارانہی
 کہخوا ناردوویہ تہہ خوارہوہ ﴿فَأَوْلَيْكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ نا نہوانہ ہی ہاوہرن و موسلمان نین ﴿وَكَتَبْنَا
 عَلَيْهِمْ فِيهَا﴾ لہتہوراتمانا نویسیمان (ہیویستمان کرد) لہسہریان ﴿أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ﴾
 کہہہنگومان ہر کہسینک بہدہستی نہنقہست کہسینک بکوڑیت نہ کورڑیتہوہ لہ بہرامبہریدا
 ﴿وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ﴾ وہ چاو لہبری چاو ﴿وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ﴾ وہ لووت لہبری لووت ﴿وَالْأَذْنَ بِالْأَذَنِ﴾ وہ
 گوہچکہ لہبری گوہچکہ ﴿وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ﴾ وہ ددان لہبری ددان ﴿وَالْجُرُوحَ قِصَاصًا﴾ وہزامہ کانیس
 تؤلہیان زامدار کردنی دہست دریزئی کہرانہ ﴿فَمَنْ نَصَّدَفَ بِهِ فَمَوْكَفَاةً لَهُ﴾ جا ہر کہس
 لہتؤلہ سہندن خوش بیت نہوہ تہبیتہ ہوی سہرینہوہی گوناہی ﴿وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ﴾ وہ ہر کہسینک
 حوکم نہکات ﴿بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ بہوی کہخودا ناردوویہ تہہ خوارہوہ ﴿فَأَوْلَيْكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ نہوا
 ہر نہو کہسانہ ستہم کاری تہواون ﴿

﴿وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِمْ﴾ نہ مجاہدہ دواوی پیغہ مبرانی (جو ولہ کہ دا) رہ وانه مان کرد ﴿بِعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ﴾ عیسیٰ کوری مہریم ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ﴾ باوہری ہدیہ بہتہ و توراتہی کہلہ پیش خویہ و ہاتوہ (و) راستی دہردہ خات و باوہری پیہتی) ﴿وَأَتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ﴾ وہ ٹینجیلمان پی بہ خشی کہلہ پینمونی و پروناکی تیدایہ ﴿وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ﴾ وہتہ و توراتہ بہ راست دہ زانیت کہلہ پیش نہ و ہ ہاتوہ ﴿وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ﴾ وہ پینمونی و ناموزگاری یہ بو پارینزکاران ولہ خواترسان ﴿وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنجِيلِ﴾ دہ با پہرہ وانی ٹینجیل حوکم بکن ﴿بِمَا أَنزَلْنَا فِيهِ﴾ بہ وہی کہ خوا ناردوویہ تہ خوارہ وہ تیایدا ﴿وَمَن لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ وہ ہر کہس حوکم نہ کات بہ وہی کہ خوا ناردوویہ تہ خوارہ وہ ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ﴾ نا نہ وانه بہتہ و اوی یاخین و لہ فرمانی خوا دہرچون ﴿وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ وہ ہم فورٹانہ مان ناردہ خوارہ وہ بو تو بہ حق و راستی ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ﴾ و کتیبہ کانی پیش خوی بہ راست دہ زانی و پشتیوانیان لی دہ کات (پیش دہست تینخستن و گورینیان لہ لایہن جولہ کہ و گاوردہ کانه وہ) ﴿وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ﴾ و چاودیربانہ ﴿فَأَحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ کہ و اتہ حوکم و بریاریدہ لہ نا و نامہ دارہ کاندہ بہ وہی خوا ناردوویہ تہ خوارہ وہ ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ﴾ وہ شوین ہوا و ہ وہسی نہ وان مہ کہ وہ ﴿عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ﴾ لانہ دہی لہ و حوکم و بریارہ ہق و راستی کہ بو ت ہاتوہ ﴿لِكُلِّ جَعَلْنَا مَنكُم﴾ دامان ناوہ بو ہر ٹومہ تیک لہ ٹیوہ ﴿بِشِرْعَةٍ وَمِنْهَا جُزْءٌ﴾ شہریعت و ریگہ یہ کی پروون ﴿وَأَوْشَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾ وہ نہ گہر خوا بیوستایہ ٹیوہی نہ کرد بہ یہ ک ٹومہت و کومل ﴿وَلٰكِن لِّتُبَيِّنَ لَكُمْ﴾ بہ لام (نہ یکردون) بو تہ وہی ناقتیان بکاتہ وہ ﴿فِي مَاءِ آتٰكُم﴾ لہ و شہریعت و یاسایانہی کہ پی بہ خشیوون ﴿فَأَسْتَفِئُوا الْخَيْرَاتِ﴾ کہ و اتہ پیش برکی بکن بو تہ و شتانہی کہ چاکن ﴿إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا﴾ گہراندہ و اتان ہر بو لای خوا یہ بہ گشتی ﴿فِي نَبَاتِكُمْ﴾ نہ مجا ہ و اتان پیدہ دا ﴿بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾ بہ وہی کہلہ جیہاندا جیا و از بوون تیایدا ﴿وَأَن أَحْكُم بَيْنَهُمْ﴾ وہ (فرمانمان پی کردیت) کہ حوکم بکہ لہ نیتوانیاندا ﴿بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ بہ وہی کہ خوا ناردوویہ تہ خوارہ وہ ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ﴾ و شوین حہزو نارہ زویان نہ کہ ویت ﴿وَآخِذْهُمْ بِأَن يَفْسُقُوا﴾ وہ ووریا بہ لیمان لہ وہی بت ترازینن ﴿عَن بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ﴾ لہ ہندیک لہ وہی خوا ناردوویہ تہ خوارہ وہ بو ت ﴿فَإِن تَوَلَّوْا﴾ نہ مجا نہ گہر نہ وانه رویان و ہر گپراو سہر پیچی یان کرد ﴿فَاعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ﴾ نہ وہ بزانه و دلنیا بہ خوا تہ یہ ویت ﴿أَن يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ﴾ بہ ہزی ہندیک لہ تاوانہ کانیانہ وہ سزایان بدات و تووشی زیانیان بکات ﴿وَأَن كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفٰسِقُونَ﴾ بیگومان زور لہ نادہمی یہ کان سہر کہشن و لہ سنووری خوا دہرچون ﴿أَفَحَسِبَ الْجَاهِلِيَّةَ يَتَّبِعُونَ﴾ نایا نہ وان داوای حوکمی نہ فامی دہ کہن؟ ﴿وَمَن أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا﴾ نایا کی حوکم و بریاری لہ ہی خوا جوان و چاکترہ؟ ﴿لَقَوْمٍ يُوقِنُونَ﴾ بو کہ سانیک کہ بروای تہ و اویان ہدیہ ﴿

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی ته‌وانه‌ی باوه‌پرتان هیتاوه ﴿لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ﴾ جووله‌که‌و گاورور مه‌که‌ن به‌پشتیوان و خو‌شه‌ویستی خو‌تان ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾ ته‌وانه هه‌ندیکیان دو‌ستی به‌کترن ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنكُمْ﴾ ته‌وه‌تان ته‌وان بکات به‌پشتیوان و دو‌ستی خوی ﴿فَإِنَّهُ مِنْهُمْ﴾ ته‌وه به‌راستی ته‌وه‌که‌سه له‌وانه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ بینگومان خوا‌رینمونی گه‌لی سته‌مکاران ناکات ﴿فَقَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ﴾ بویه ته‌بینی ته‌وانه‌ی دل‌یان نه‌خو‌شی (دوو پرووی) تیا به ﴿يُسْرُونَ فِيهِمْ﴾ پینش برکی ته‌که‌ن له‌دو‌ستایه‌تی ته‌وه (جووله‌که‌و گاورور) انه‌دا ﴿يَقُولُونَ نَحْنُ﴾ ته‌لین ته‌ترسین ﴿أَنْ نُصِيبَ سَاءَ آيَةٍ﴾ که‌به‌سه‌ر هاتی ناخو‌شی پو‌ژگار دو‌وچارمان بییت ﴿فَقَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ﴾ ده‌ی نزیکه خوا‌سه‌ر که‌وتن و زال کردنی ته‌واو بنیریت (بو‌پیغه‌مبه‌ر ﴿أَوْ أَمْرٍ مِّنْ عِنْدِهِ﴾ یان له‌لایه‌ن خو‌یه‌وه کاریکی تر بکات ﴿فِيصْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسْرُوا﴾ به‌هوی ته‌وه‌وه وایان لیدیت له‌وه‌ی په‌نهانیان کردبوو ﴿فِي الْأَشْهُرِ ثَمِينٍ﴾ له‌ده‌رونی خو‌یاندایه‌شیمان ده‌بنه‌وه ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته‌وسا ته‌وانه‌ی بر وایان هیتاوه ده‌لین ﴿أَهْوَلَاءَ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ﴾ نایا ته‌وه‌که‌سه‌انه ته‌وانه‌ن که‌سویندیان به‌خوا‌نه‌خوارد ﴿جَهْدًا أَمْرِي﴾ به‌تون‌ترین سویندیان ﴿إِنَّهُمْ لَمَعَكُمُ﴾ که‌به‌راستی ته‌وان له‌گه‌لتانن ﴿حَاطَتْ أَعْمَالُهُمْ﴾ کرده‌وه کانیان بو‌چهل بو‌ویه‌وه ﴿فَأَصْبَحُوا حَسِيرِينَ﴾ به‌هوی ته‌وه‌وه زه‌ره‌مه‌ندو په‌نجه رقبوون ﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی ته‌وانه‌ی که‌باوه‌پرتان هیتاوه ﴿مَنْ يَرْكَدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ﴾ هه‌ر که‌س له‌ئیسوه هه‌لگه‌ریته‌وه له‌ناینه‌که‌ی ﴿فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ﴾ ته‌وه به‌زووی خوا‌له‌باتی ته‌وان گه‌ل و کومه‌لیکی تر ته‌هینیت ﴿يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ﴾ خوا‌ته‌وانی خو‌ش ته‌ویت و ته‌وانیش خوا‌یان خو‌ش ته‌ویت ﴿أَذِلَّةً عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ به‌سوزو به‌زه‌بین به‌رانبه‌ر بر واداران ﴿أَعْرَافًا عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ به‌هیزو توندن به‌رانبه‌ر بی بر وایان ﴿بِجَهْدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ تی کوشان ده‌که‌ن له‌پیی خوا‌دا ﴿وَلَا يَتَّخِذُونَ لَوْمَةً لَّآخِرًا﴾ و ناترسن له‌سه‌رزه‌نشستی سه‌رزه‌نشست کاران ﴿ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ﴾ ته‌وه‌ی باسکرا چاکه‌و به‌هره‌ی خوا‌یه ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ ته‌یبه‌خشیت به‌هه‌ر که‌س که‌خوی بیه‌ویت ﴿وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ وه‌خوا‌ده‌سته‌لات فراوانی زانایه ﴿إِنَّمَا أَوْكُرَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ بینگومان دو‌ست و یارمه‌تی ده‌ری ئیوه ته‌نها خوا‌و پیغه‌مبه‌ره‌که‌یسی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و بر واداران ﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ﴾ ته‌وانه‌ی که‌به‌پرتک و پینکی نو‌یژه کانیان به‌جی ته‌هینن ﴿وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ و زه‌کات ته‌ده‌ن ﴿وَهُمْ رَاكِعُونَ﴾ به‌رده‌وام مل که‌چن بو‌فدرومانی خوا ﴿وَمَنْ يَقُولْ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ وه‌هه‌ر که‌س خوا‌و پیغه‌مبه‌رو ئیمانداران بکات به‌پشتیوانی خوی ﴿فَإِنَّ جِزْيَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ﴾ ته‌وه بینگومان هه‌ر کومه‌لی خودا زال و سه‌رکه‌وتوون ﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی که‌سه‌انیک که‌بر واداران هیتاوه ﴿لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ﴾ دامه‌نین ته‌وانه‌ی که‌ناینه‌که‌ی ئیوه داده‌نین (به‌شتیکی) ﴿هُزُوا وَعَلِيًّا﴾ گالتسه و لاقرتی پینکراو ﴿مِنَ الَّذِينَ أَوْفُوا بِالْكِتَابِ﴾ له‌وانه‌ی نامه‌یان پی به‌خسراوه ﴿مِن قِبَلِكُمْ﴾ له‌پینش ئیوه‌دا ﴿وَالْكَفَّارَ﴾ وه‌له‌بی بر واکانیش ﴿أَوْلِيَاءَ﴾ (دایان مه‌نین) به‌دو‌ست و خو‌شه‌ویستی خو‌تان ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه‌له‌خوا‌بترسن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ ته‌گه‌ر ئیوه بر واداران ﴿

﴿وَإِذَا قَامْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ﴾ کاتیک تیسوہ بانگ دہدن بؤ نویژ ﴿اتَّخَذُوا هَاهُنَا آلِهَةً﴾ ثہو (دوو پروانہ) گالٹہو لاقرتی پی تہ کەن ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ﴾ تہ مہش بہ ہوی تہو وہ بہ کە تہوان گہ لیکنی نە قام و نە زانن ﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ بلی تہی نامہ دارہ کان ﴿هَلْ تَقِفُونَ مِنَ﴾ نایا ہیج رہ خنہ و رقیکتان ہہ بہ لہ نیمہ ﴿إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِاللَّهِ﴾ بیجگہ لہوہی کە بر و امان ہینا وہ بہ خوا ﴿وَمَا أَنْزَلْنَا﴾ وہ بہو فورٹانہی ہیتراو تہ خواروہ بؤ مان ﴿وَمَا أَنْزَلْنَا مِنْ قَبْلُ﴾ وہ بہوہی لہ مہو پینش ہیتراو تہ خواروہ ﴿وَأَنْ كُنْتُمْ قَائِلِينَ﴾ بیگومان زور بہ تان سہر کەش و لہ سنور دہر چوون ﴿قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ﴾ (تہی مو حہ مہد ﴿﴾ بلی نایا ہہ و التان بدہ منی ﴿بَشِّرْ مِنَ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ﴾ کئی شوین و پاداشتی خراپترہ لای خوا لہوہ ﴿مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ﴾ تہوہ کە سینکہ خوا نہ فرہ تی لی کرد بیت ﴿وَعَصِبَ عَلَيْهِ﴾ و خہ شمی لیگر بیت ﴿وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْفِرْدَ وَالْحَنَائِرَ﴾ وہ ہہندیکی لی کرد بن بہ مہیموون و بہراز ﴿وَعَبَدَ الظُّلُومَ﴾ وہ بت و تاغوتی بہرست بیت ﴿أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَانًا﴾ تہوانہی باسکران خراپترین شوینیان ہہ بہ ﴿وَأَصْلُ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ﴾ و گو مہرترین کە سن لہ رنگای راست ﴿وَإِذْ آتَيْنَاهُمُ الْوَكْرَةَ وَالْوَاهِيَ﴾ وہ کاتیک دین بؤ تانان دہ لین بر و امان ہینا وہ ﴿وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ﴾ سویندین بیگومان بہ بی بروایی بہوہ ہاتوون ﴿وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِوَيْهٍ﴾ وہ بیگومان ہہر بہ بی بروایی بہوہ دہر چوون ﴿وَاللَّهُ أَغْلَبُ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ وہ خوا زور چاک دہ زانی بہوہی کە دہ بان شار دہوہ ﴿وَتَرَى كِبِيرًا مِنْهُمْ﴾ وہ تہ بیننی زورینک لہوانہ ﴿يُسَدِّعُونَ فِي الْأَثَرِ وَالْعُدُونَ﴾ پینشبر کئی تہ کەن لہ گوناہو دہست درتزی کردن ﴿وَأَكْلِبُهُمُ السَّحْتِ﴾ و حہرام خوار دندا (وہ ک بہرتیل) ﴿لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بیگومان تہوہی کە دہ بان کرد زور بہدو خراپ بوو ﴿أُولَئِكَ يَنْهَكُمُ الرَّسُولُ وَالْأَخْبَارُ﴾ تہوہ بؤچی بہر گریبان نہ کردن خوا بہرست و زانا کانیان ﴿عَنْ قَوْلِهِمُ الْإِثْمُ﴾ لہ گو فتاری گوناہیان و ﴿وَأَكْلِبُهُمُ السَّحْتِ﴾ لہ حہرام خوار دنیان (وہ ک بہرتیل) ﴿لَيْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ﴾ بہرستی شتیکی بہدبوو تہوہی دہ بان کرد ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ﴾ جوولہ کە کان و وتیان ﴿يَدَّ اللَّهُ مَقُولَةً﴾ خوا دہستی بہ ستر اوہ (پاکسی بؤ خودا) ﴿غَلَّتْ أَيْدِيهِمْ﴾ یا خوا تہوان خویان چنگ قوچراو و دہست بہ ستر اوین ﴿وَلْيُؤْنُوا بِمَا قَالُوا﴾ وہ نہ فرینیان لیکرا بہ ہوی تہوہی کە و وتیان ﴿بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ﴾ (نہ خیر وانی بہ) بہ لکو ہہر دوو دہستی خودا ہہمیشہ کراوہ بہ (لہم نایہ تہدا جیگیر کردن و باسکردنی سیفہ تی دہست بؤ خودا ہاتوہوہ نیمہ باوہرمان پینہ تی بہ بی لیچواندن و شیوہ کە ہی نازانین و تہنہا خودا دہیزانیت) ﴿يُفِيقُ كَيْفَ يَشَاءُ﴾ چونی بہویت دہ بہ خشیت ﴿وَلَنْ يَزِيدَنَّا كِبِيرًا مِنْهُمْ﴾ وہ سویند بہ خوا زیاد دہ کات بؤ زور لہوان (بؤ زاناو سہر و کە کانیان) ﴿مَا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ﴾ تہو فورٹانہی ہیتراو تہ خواروہ بؤ تہ لہ لایہن بہر و ہر دگارتہوہ ﴿طَلَعْنَا وَكُفْرًا﴾ سہر کە شمی و بی بروای (زیاد تہ کات بؤ مان) ﴿وَالْقِيَامَةَ﴾ و ہخستومانہ تہ نینویان ﴿الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ﴾ دوژمنایہ تی و کینہ و رقبہری ﴿إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ تاروژی دوابی ﴿كَلِمًا أَوْ قَدْ وَا نَارًا لِلْحَرْبِ﴾ ہہر جارینک ناگر نیکیان ہہ لگیر ساند بیت بؤ نازا وہ نانہوہ و جہنگ ﴿أُظْلَمَ مَا اللَّهُ﴾ خوا تہو ناگرہی کوراندوتہوہ ﴿وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا﴾ وہ تیکو شان تہ کەن لہ زہوی دا بؤ خراپہو تیکدان ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْمُفْسِدِينَ﴾ خواش خراپہ کارانی خوش ناویت ﴿

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ ءَامَنُوا﴾ حقو تہ گہر بہ راستی نامہ دارہ کان (تہ ہلی کتاب لہ گاوری و جولہ کہ کان)
 بروایان بہتیاہہ ﴿وَأَتَقُوا﴾ و خویان ہپاراستاہہ و ہارنیزکار ولہ خواترس بووناہہ ﴿لَا كَفَرَ نَاعَتْهُمْ
 سَيِّئَاتِهِمْ﴾ ہینگومان گوناہو خراہہ کانیانمان دہسری بہوہ لیمان ﴿وَلَا دَخَلَتْهُمْ جَنَّتِ النَّعِيرِ﴾ وہ
 دہمانخستہ ناو بہہشتانی ہرناز و نیعمت ﴿۵﴾ ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ﴾ وہ ہینگومان تہ گہر تہو
 نامہ دارانہ تہورات و ٹینجیلیان کار ہی بگرداہہ ﴿وَمَا أَنْزِلَ إِلَيْهِمْ﴾ ہدروہا تہو قورناتہی کہہتیراوتہ
 خواروہ ہویان ﴿مِنْ رَبِّهِمْ﴾ لہ لایہن ہدروہردگاربانہوہ ﴿لَا كُفُوا مِنْ قَوْلِهِمْ﴾ ہینگومان ہوزی یان
 دہخوارد لہ لای سہرویوانہوہ (لہ ناسمانہوہ) ﴿وَمَنْ نَحْتِ أَزْجَلِهِمْ﴾ وہ لہ ژیرہینانہوہ (لہ زہوی بہوہ)
 ﴿مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ﴾ تیان دایہ دہستہ و کومہ لیکہی ہرنک و ہینک ﴿وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ﴾ بہ لام زورنک لہوان
 ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ تہوہی دہیکہن زور بہدو خراہہ ﴿۶﴾ ﴿يَأْتِيهَا الرُّسُولُ﴾ تہی ہینگہمبہر ﴿۷﴾ ﴿يَلْعَنُ مَا أَنْزَلَ
 إِلَيْكَ﴾ رایگہ بہنہ (بہ خہلک) تہوہی ہتیراوتہ خواروہ ہوت ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾ لہ لایہن ہدروہردگار تہوہ
 ﴿وَأَنْ لَّمْ تَفْعَلْ﴾ وہ تہ گہر وانہ کہی ﴿فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ﴾ تہوہ ہاسپیرہ کہی خوات رانہ گہ یاندوہو
 بہ جیت نہہتیاوہ ﴿وَاللَّهُ يَتَصَدَّقُ مِنَ النَّاسِ﴾ وہ خواتوہ ہارنیزت لہ خہلکی (کہبت کوزن) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
 الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ ہینگومان خوا ہرینمونی ہی بروایان ناکات ﴿۸﴾ ﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ (تہی
 موہمہد ﴿۹﴾) ہلی تہی نامہ دارہ کان (تہی تہ ہلی کتاب) ﴿لَسْمُ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ تہوہ لہسہر ہیچ شتیک نین
 ﴿حَتَّىٰ تُفِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ﴾ ہتا بہرینک و راستی ہہرہوی تہورات و ٹینجیل نہ کہن ﴿وَمَا أَنْزَلَ
 إِلَيْكُمْ﴾ ہدروہا تہو قورناتہی کہہتیراوتہ خواروہ ہوتان ﴿مِنْ رَبِّكُمْ﴾ لہ لایہن ہدروہردگار تہوہ
 ﴿وَلْيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ﴾ سویند بہخوا زیاد تہ کات ہوزوریان ﴿مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ﴾ تہوہی ہتیراوتہ
 خواروہ ہوت لہ لایہن ہدروہردگار تہوہ ﴿طَغَيْنَا وَكُفَرْنَا﴾ سہر کہشی و ہی ہاوہ ہریان (زیاد
 دہ کات) ﴿فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ کہواتہ خہم مہحق لہسہر کومہلی ہی بروایان ﴿۱۰﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا﴾ بہ راستی تہوانہی بروایان ہتیاوہ ﴿وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ و تہوانہی بوون بہ جولہ کہہ ﴿وَالضَّالِّينَ﴾
 تہستیرہ ہرست یان فریشتہ ہرستہ کان ﴿وَالنَّصْرَىٰ﴾ وہ شوین کہوتوانی عیسی ہینگہمبہر ﴿مَنْ ءَامَنَ
 بِاللَّهِ﴾ ہد کہس لہوانہ بروایان ہتیا بیت بہخوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و بہ ہوزی دوایی ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا﴾
 و کردہوہی چاکسی کرد بیت ﴿فَلَا حَوْلَ عَلَيْهِمْ﴾ تہوہ نہہیچ مہترسیہ کیان لہسہرہ ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾
 وہ نہخہفت ہار تہبن (لہ ہوزی دوایی دا) ﴿۱۱﴾ ﴿لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ سویند بہخوا ہیمانہی
 بہہیزمان و ہرگرت لہ بہنو ٹیسرائیل ﴿وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ رُسُلًا﴾ و چہند ہینگہمبہر ہیکمان نارد ہویان
 ﴿كَلِمَاتٍ هُرِّرَ رَسُولٌ﴾ ہد جارنک ہینگہمبہر ہیکیان ہوز ہاتیاہہ ﴿بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنفُسُهُمْ﴾ بہ ہد ہر ہرمانہی کہ
 بہدلیان نہ ہواہہ ﴿فَرِيقًا كَذَّبُوا﴾ دہستہ بہ کیان بہدروزن دائہنان ﴿وَفَرِيقًا يَّقْتُلُونَ﴾ وہ دہستہ بہ کیشیان
 دہکوشتن ﴿۱۲﴾

﴿وَحَسِبُوا أَن لَّمْ يَكُنْ فِتْنَةً﴾ وایان دہ زانی کہ تو لہ و سزا دوو چاریان نابیت ﴿فَعَمُوا وَصَمُوا﴾ جا بویہ کویر و کہ ربوون (لہ ناست بیستن و بیننی ہق) ﴿ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ لہ پاشان خوا تہ وہو و گہ رانہ وہی لی و ہر گرتن ﴿ثُمَّ عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِّنْهُمْ﴾ تہ مجا لہ پاش تہ وہ زور بہیان کویر و کہ ربوون (لہ بیستن و بیننی بہ لگہ و نایہ تہ کانی خوا) ﴿وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا عَمِلْتُمْ﴾ وہ خوا بینہرہ بہ ہر کردہ وہ بہ ک کہ دہ بہ کن ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ سویند بیت بی باوہ ربوون تہ وانہی کہ ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾ بینگومان خوا مہ سیحی کوپری مہرہ مہ ﴿وَقَالَ الْمَسِيحُ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ لہ کاتیکدا مہ سیح (کاتیک رہ وانہ کرا) ووتی تہی بہ نوئسرائیل ﴿اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ﴾ تہنہا خوا بہرستن کہ بہرہردگاری من و تیوہ شہ ﴿إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ بہراستی ہر کہس ہاوبہش بوخوا دابنیت ﴿فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ﴾ تہ وہ بینگومان خوا بہ ہہشتی لی حہرام کردوہ ﴿وَمَا أُوْنَهُ النَّارُ﴾ وہ جینگا و شوینی ناگر دہ بیت ﴿وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن أَنْصَارٍ﴾ وہ بو تہ و ستم کارانہ ہیج یارمہ تی دہر تک نی بہ ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ سویند بہ خوا بہراستی بی باوہ ربوون تہ وانہی کہ ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ تَالِكٌ لَّنَمُوكَ﴾ بینگومان خوا بہ کیکہ لہ و سی خوا (کہ بریتین لہ بہرہردگار و عیسی و دایکی) ﴿وَمَا مِن إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ﴾ (لہ کاتیکدا) ہیج بہرستراونکی راست نی بہ بیجگہ لہ تہ نیا خوا بہ ک ﴿وَإِن لَّمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ﴾ وہ تہ گہر واز نہ ہینن لہ و و تہ نارہ واو بہ دانہ ﴿لَيَمَسَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ﴾ سویند بہ خوا دوو چاری تہ وانہیان تہ بیت کہ بی باوہ ربوون ﴿عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سزایہ کی بہ نازار و سہخت ﴿أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ﴾ دہی نایا بو توبہ ناکہن و ناگہر تہ وہ بولای خوا؟ ﴿وَيَسْتَغْفِرُونَ﴾ و داوای لیوردنی لی ناکہن؟ ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ لہ کاتیکدا خوا لیوردہی مہرہ بانہ ﴿مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ﴾ مہ سیحی کوپری مہرہ مہ ہیج نی بہ جگہ لہ پتغہ مہری خوا ﴿قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ الرُّسُلُ﴾ بینگومان لہ پیش تہ وہوہ چہندہ ہا پتغہ مہرہ بوون ﴿وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ﴾ دایکیشی نافرہ تیکی زور راست گوہیہ ﴿كَانَ أَبَاكَ لَانَ الطَّعَامِ﴾ ہر دوو کیان خوار دنیان دہ خوارد (واتہ خوانین) ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ يُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ﴾ سہرنج بدہ چون نایہت و بہ لگہ کان روون دہ کہ پتغہ وہ بویان ﴿ثُمَّ أَنْظُرْ﴾ پاشان سہیر کہ ﴿أَنِّي يُوقِفُونَ﴾ چون لا دہ درین لہ حہق بہرہ و بہ تال دہ روون ﴿قُلْ اتَّعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا﴾ (تہی مو حہ مہد ﷺ) بلی نایا تیوہ بیجگہ لہ خوا شتیک دہ بہرستن؟ ﴿لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا﴾ کہ ہیج زہرہ رو سوو دیکی نی بہ بو تان ﴿وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وہ خوا ہر خوی بیسہری زانایہ ﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ (تہی مو حہ مہد ﷺ) بلی تہی نامہ دارہ کان ﴿لَا تَتَّبِعُوا فِي دِينِكُمْ﴾ زیادہ روئی مہ کن لہ نایہ کہ تاندا ﴿غَيْرَ الْحَقِّ﴾ جگہ لہ وہ نہ بیت کہ راست و حہقہ ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ﴾ و شوین نارہ زووی کہ سانیک مہ کہون ﴿قَدْ ضَلُّوا مِن قَبْلُ﴾ کہ بہراستی پتغہ گومراو سہرلی شینواو بوون ﴿وَأَضَلُّوا كَثِيرًا﴾ وہ زور کہ سیشیان گومرا کرد ﴿وَضَلُّوا عَن سَوَاءِ السَّبِيلِ﴾ وہ خوشیان گومرا بوون و لایاندا لہرینگای راست ﴿

﴿لَمِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نہ فرین کرالہ وانہی بی برو ابوون ﴿مِنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ لہ بھرہ ونہ وہی ئیسرا ئیل
 ﴿عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ﴾ لہ سہر زمانی داوود ﴿وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ ولہ سہر زمانی عیسای کوری مہریہ میس
 ﴿ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا﴾ نہ ونہ فرینہش لہ بھر نہ وہ بوو سہر بیچیان کرد ﴿وَكَاذِبُوا يَعْتَدُونَ﴾ و ہہ میسہ
 دہست در ئیزیان دہ کرد ﴿كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ﴾ نہ وانہ بھر گری بہ کتری یان نہ دہ کرد ﴿عَنْ مُنْكَرٍ
 فَعَلُوهُ﴾ لہ ہہر کار نیکی بیسزاو ناشہرعی کہ دہ یان کرد ﴿لَيْشَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ بیگومان زور
 بہ دبوو نہ وہی کہ نہ یان کرد ﴿تَرَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ﴾ نہ بینی (نہی مو حہ مہد ﴿تَرَى﴾ زور بہ یان
 ﴿يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ دؤ ستاہتی نہ کن لہ گہل نہ وانہی بی باوہر بوون ﴿لَيْشَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ
 أَنْفُسُهُمْ﴾ بیگومان زور بہد و خرا بہ نہ وہی کہ پیشیان خست بؤ خویان (و کردویانہ) ﴿أَنْ سَخَطَ اللَّهُ
 عَلَيْهِمْ﴾ کہ ہوی خہ شم و قینی خوا بوو لینیان ﴿وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ﴾ و ہ نہ وانہ لہ سزای
 دوزہ خدا بی برانہ وہ دہ میتنہ وہ ﴿وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ و ہ نہ گہر نہ وانہ بر وایان بہیناہ بہ خوا
 ﴿وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ﴾ و ہ بہ پیغہ مہرو بہو بہر نامہ یہی کہ نیراوتہ خوارہ وہ بؤ سہری ﴿مَا اتَّخَذُوا
 أَوْلِيَاءَ﴾ نہ و بی بر وایانہ یان نہ دہ کرد بہ دؤ ست و خوشہ ویستی خویان ﴿وَالصَّكَنَ كَثِيرًا مِّنْهُمْ﴾
 بہ لام زور بہ یان ﴿فَلْيَسْفُوتَ﴾ لہ ٹایسن دہر چوون و یاخین لہ خوا ﴿لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً
 لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ سویند بیت دہ بینیت (نہی مو حہ مہد ﴿تَرَى﴾ خرا پترینی خہ لکی بؤ دوزمناہتی
 لہ گہل بر واداران دا ﴿الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ جو ولہ کہ و ہاوبہش دانہ رانن ﴿وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم
 مَّوَدَّةَ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ و ہ سویند بیت دہ بینیت نزی کترینیان لہ خوشہ ویستی بؤ بر واداران ﴿الَّذِينَ
 قَالُوا إِنَّا نَصْرِيُّ﴾ نہ وانہن کہ دہ یان ووت بیگومان ٹیمہ گا ووریین ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قَتِيلِينَ
 وَرُحَبَانًا﴾ نہ و ہش لہ بھر نہ وہیہ بیگومان لہ ناویاندا قہشہ و گوشہ گیرانیک ہن ﴿وَأَنَّهُمْ
 لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ کہ بہ راستی نہ وان خویان بہزل و گہورہ دانانین ﴿وَإِذَا سَمِعُوا﴾ ہہر
 کاتیک گوینیان لی بووایہ ﴿مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ﴾ نہ و قورٹانہی کہ نیراوتہ خوارہ وہ بؤ پیغہ مہر ﴿تَرَى
 تَرَى أَعْيُنُهُمْ﴾ دہ بینی چاوہ کانیان ﴿تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ﴾ لہ فرمیسک (بہر دہ بی و) دہر ژیت ﴿وَمَا
 عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ﴾ لہ بھر نہ و راستی یہی کہ زانیویانہ (و بؤ یان دہر کہ وتوہ) ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا﴾ نہ لین
 نہی بہر و دگار مان نہ و ٹیمہ باوہر مان ہینا (بہ و قورٹانہی نار دووتہ خوارہ وہ بؤ مو حہ مہد)
 ﴿فَأَكْتَبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾ دہ توش لہ گہل شایہتی دہران ناومان بنوسہ و (لہ گہل نہ واندا ہمانٹر میترہ) ﴿

﴿وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ بوجہی دہسی ٹیمہ باوہر نہ ہیتینن بہ خوا ﴿وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ﴾ و بہ وہی کہ بزمان ہاتوہہ لہ حق و راستی ﴿وَنَضْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبَّنَا﴾ لہ کاتینکدا ٹومیدمان و ابنی پەر و ہردگارمان ہمانخاتہ ﴿مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ﴾ ریزی پیاو چاکانہ وہ ﴿فَأَتَيْنَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا﴾ جا خوا پاداشتیان تہ داتہ وہ بہ ہزی تہ وہ وہ کہ ووتیان ﴿جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ بہ چہند باخیک کہ پروبار بہ ژیرباندا دہروات ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ دہمیتنہ وہ تیاہدا بہ ہہمیشہ ہی ﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ﴾ وہ تہ وہ یہ پاداشتی چاکہ کاران ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وہ تہ وانہی باوہر پان نہ ہیتا و ٹاہ تہ کانی ٹیمہ پان بہ درق دہزانی ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ تہ وانہن ہاوہ لانسی دوزخ ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ تہی تہ وانہی پروتان ہیتا وہ ﴿لَا تُخْرَجُوا مِنْهَا شَيْئًا مَّا أَهْلَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ تہ و شتہ پاک و خوشانہی کہ خوا حہ لالی کردہ ہوتان یاساگی مہ کن لہ خوتان ﴿وَلَا تَعْتَدُوا﴾ و سنور مہ شکیتن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾ چونکہ ہینگومان خوا سنور شکیتہ رانی خوش ناویت ﴿وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ﴾ بخون لہ و رزق و روزیانہی کہ خوا پی بہ خشیون ﴿حَلَالًا طَيِّبًا﴾ کہ حہ لان و پاکن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ﴾ خوتان پیاریزن و بترسن لہ و خواہی کہ ٹیوہ باوہر تان پی یہ تی ﴿لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ﴾ خوا لیتان ناگریت ﴿بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ﴾ تہ و سوینداتان کہ نیازی دلی لہ گہلدانی یہ ﴿وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ﴾ بہ لام لی تان تہ گریت (بہ گوناہارتان دادہ نی) ﴿بِمَا عَقَدْتُمْ الْأَيْمَانَ﴾ بہ (شکاندنی) سویندیک کہ بہ نیازی دل داتان بہ سستیبت ﴿فَكَفَّرْتُمُوهُ﴾ جا کہ فارہی (سرینہ وہی شکاندنی) تہ و سوینداتان ﴿إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ﴾ خوراک دانسی (دہ) ہہ ژارہ ﴿مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ﴾ لہ خوراکیک مام ناوہندی کہ بہ مندال و خیزانی خوتانی دہدن ﴿أَوْ كِسْوَتُهُمْ﴾ یا ہوشاکی (دہ) ہہ ژار ﴿أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ﴾ یا نازاد کردنی بہندہ یہ کہ ﴿فَمَنْ لَمْ يَجِدْ﴾ جائہ وہی دہستی نہ کہوت ہیچ کام لہ مانہ ﴿فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ﴾ تہ وہ سنی رور بہ رور و بیت ﴿ذَلِكَ كَفَّارَةٌ لَكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ﴾ تہ وہ (ی باسکرا) کہ فارہی سویندہ کانتانہ کاتیک کہ سوینداتان خوارد (و سویندہ کہ تان شکاند) ﴿وَأَحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ﴾ وہ سویندہ کانتان پیاریزن ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ بہ و جزوہ خوا ٹاہ تہ کانی خوی بہ پرونی باسی تہ کات ہوتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بؤ تہ وہی سوپاسی بکن ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ تہی تہ وانہی پروتان ہیتا وہ ﴿إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ﴾ ہینگومان ٹارہق و قومار و تہ و بہردانہی کہ کراون بہ بت ﴿وَالْأَزْلَمُ﴾ تہ و پارچہ دارانہی (کہ بہ کار تہ ہیتینن بؤ دیاریکردنی بہ ش و چارہ نووس) ﴿يَجْشُرُ مِنَ عَمَلِ الشَّيْطَانِ﴾ تہ وانہ پیسن و لہ کردہ وہی شہ پتانن ﴿فَأَجْتَبَاهُ وَعَدَّكُمْ نُفْلًا حُونَ﴾ کہ وانہ دور کہ ونہ وہ لی تارزگارین ﴿

﴿ إِنَّمَا يَرِيدُ الشَّيْطَانُ ﴾ بیگومان شهیتان هر شهوی شهوی ﴿ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ ﴾ که
 دوزمنایه تی و کینه و رق بخاته ناوتانه وه ﴿ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ ﴾ به هوی شاره ق و قومه وه ﴿ وَبِضَدِّكُمْ
 عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ ﴾ وه بهر گریتان بکات له یادی خودا و له نویژ کردن ﴿ فَهَلْ أَنتُمْ
 مُنتَهُونَ ﴾ دهی نایا نیوه و ازده هینن (لهو خرابانه) ﴿ ؟ ﴾ ﴿ وَأَطِيعُوا اللَّهَ ﴾ وه فرمانبهرو گوئیراهلی
 خوابن ﴿ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ﴾ وه فرمانبهرو گوئیراهلی نیراوه که ی بن ﴿ وَأَحْذَرُوا ﴾ و بترسن (ناگادارین)
 ﴿ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ ﴾ نه مجا نه گهر نیوه روو وهر گینن و فرمان بهری نه کهن ﴿ فَأَعْلَمُوا ﴾ شهوا بزائن
 ﴿ أَنَّمَا عَلَيَّ رَسُولَاتٌ ﴾ بیگومان شهوی که له سهر نیراوه که ی نیمه بیت ﴿ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴾ تهنها راهه یاندنی
 روون و ناشکرای نایینه که به ﴿ لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا ﴾ نه بووه و نی یه له سهر شهوانه ی که بر وایان
 هیناوه ﴿ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ﴾ وه کرده وه چاکه کانیان کردوه ﴿ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا ﴾ هیچ گونا هینک له وهی
 خوار دویانه (شاره ق و پاره ی قومه پینش حه رام کردیان) ﴿ إِذَا مَا اتَّقَوْا ﴾ نه گهر خو یان پاراستیت
 (لهو چهر خه دا له وهی که حه رام بووه له سهر یان) ﴿ وَءَامَنُوا ﴾ وه باوه پرداریووبن ﴿ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ﴾
 و کرده وه چاکه کانیان کرد بیت ﴿ ثُمَّ اتَّقَوْا ﴾ پاشان خو یان پاراستیت (له وهی که حه رام کرابیت)
 ﴿ وَءَامَنُوا ﴾ و پرواشیان هه بو بیت (به وهی که هات بیت له لایه ن خواوه) ﴿ ثُمَّ اتَّقَوْا ﴾ پاشان بهرده وام
 بووبن له سهر خو پاریزی ﴿ وَأَحْسَنُوا ﴾ و چاکه کانیشیان به چاک ی کرد بیت ﴿ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴾
 وه خوا شهو چاکه کارانه ی خوش دهویت ﴿ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ﴾ شهی شهوانه ی پرواتان هیناوه
 ﴿ لِيَتْلُوَكُمْ اللَّهُ ﴾ سویند به خوا، خواتا قبتان ده کانه وه ﴿ بِشَقٍ وَمِنْ الصَّيْدِ ﴾ به هه ندنک نیچیر ﴿ تَنَالَهُ الْيَدِيكُمُ
 وَرِمَاحُكُمْ ﴾ که به ده ست ده یان گرن و به رمه کانتان راویان ده کهن ﴿ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ ﴾ تا خوا ده ری
 بخات کی لی ی ده ترسیت به په نهانی ﴿ فَمَنْ أَعَدَّى بَعْدَ ذَلِكَ ﴾ نه مجا هر که س ده ست دریزی بکات دوی
 شهو (هه وال پیدانه) ﴿ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴾ شهو بوی هه به سزایه کی به نازار ﴿ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ﴾ شهی
 شهوانه ی پرواتان هیناوه ﴿ لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ ﴾ نیچیر مه کوزن ﴿ وَأَنْتُمْ حُرُمٌ ﴾ له کاتیکدا نیوه له نیحرامدان
 ﴿ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمَّداً ﴾ وه شهوتان به ده ستی نه نقه ست بی کوزیت ﴿ فَجَزَاءٌ مِثْلُ مَا قَتَلَ ﴾ شهو له سهر یده تی
 سهر برینی وینه ی شهوی که کوشتویه تی ﴿ مِنْ النَّعَمِ ﴾ له نازال و مالات ﴿ يَحْكُمُ بِهِ ﴾ شهو بریاره
 بدهن (نیچیره که له بهر انبهر چ نازه لیکدایه) ﴿ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ ﴾ دوو پیایوی موسلمان ی چاک له خوتان
 ﴿ هَذَا بَلَاغُ الْكُتُبِ ﴾ به شیوه ی قوربانی بگانه که عبه (ولهوی بیکات به قوربانی) ﴿ أَوْ كَفَّرَةٌ طَعَامُ
 مَسْكِينٍ ﴾ یان به نه ندازه ی نرخی قوربانیه که خوراک بدات به چهنده زاریک ﴿ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكَ صِيَامًا ﴾
 یان به قه ده ر شهو خوراکدانه روژوو بگریت ﴿ لِيَذُوقُوا وَعَالَ أَمْرُهُمْ ﴾ بو شهوی به چیزیت تو بالی کاره که ی
 ﴿ عَقَابَ اللَّهِ عَمَّا سَلَفُ ﴾ خوا خوش بووه له وهی که نیپه ری و به سهر چوو ﴿ وَمَنْ عَادَ ﴾ به لام هه رکه سیک
 بگهر شهوه (بو سهر شهو کرده وه به) ﴿ فَيَنْقُصُ اللَّهُ مِنْهُ ﴾ شهوا خوا تو له ی به تینی لی ده سیتیت
 ﴿ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴾ وه خوا زاله و خوا هنی تو له ی به تینه ﴿

﴿أَجَلٌ لَّكُمْ صَيِّدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ﴾ (راوی نیچیر) و خوارده مهنی دهریایی حال لکراوه بؤتان ﴿مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِلنَّيَّازَةِ﴾ تا تپوه و گهشتیاره کان سوودی لسی وهر بگرن ﴿وَخَزْمَ عَلَيْكُمْ صَيِّدُ الْبَرِّ﴾ وراوی (نیچیری) کیوی و ووشکایی یاساغ کراوه لیستان ﴿مَا ذُمَّهُ خُرْمًا﴾ تاله نیحرامدا بن ﴿وَأَتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي﴾ له (بیفهرمانی) نهو خوایه بترسن که ﴿إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾ ههر بؤ لای نهو کزده کرینه وه (له رزوی دواپی دا) ﴿جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْيَتِيمَ الْحَرَامَ﴾ خوا که عبه که (بیت الحرام) ه دیناوه تاوه کو (جیگای) ﴿فِيمَا لِلنَّاسِ﴾ راوه ستانی کاروباری دین و دونیای خه لکی بیت ﴿وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَابِلَةَ﴾ وه ههروه ها مانگه یاساغه کان (که جهنگ تیناندا حرامه) و قوربانیه دیاری نه کراوه کان و قوربانیه دیاری کراوه کانیشی داناوه ﴿ذَلِكَ لِيَتَعَمَّرُوا أَنَّهُ﴾ نهو هس بؤ نه وهی که بزائن به راستی خوا ﴿يَعْلَمُوا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه زانیت و به ناگایه که چی و له ناسمانه کان و زه ویدا ﴿وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه بینگومان خوا به هه مو و شتیک زانیه ﴿اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ باش بزائن که به راستی خوا تو لهی زور به تینه (بؤ یاخیان) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ وه به راستی خوا لیسوردهی میهره بانه (بؤ توبه کاران) ﴿مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ﴾ نیر دراوه کهی خوا (موحه مهه د) هبچی له سهر نی به بینجگه له راگه یانندن نه بیت ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ وه خوا ده زانیت به وهی دهری ده خن به وهس ده بشارنه وه ﴿قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ﴾ (نهی موحه مهه د) بلی پيس و پاک وهك يهك نين ﴿وَلَوْ أَعْجَبَكَ﴾ ههر چند سهر سامت بکات ﴿كَرَّةُ الْحَيْثِ﴾ زوری پيسه که ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ که واته له خوا بترسن ﴿يَتَأُولِي الْأَلْتِبِ﴾ نهی خاوه نانی ژیری و هوشمه ندان ﴿لَعَلَّكُمْ تَقْلِحُونَ﴾ تا بزگار بین ﴿يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نهی نه وانهی برو اتان هیناوه ﴿لَا تَسْتَفْتُوا عَنْ أَشْيَاءَ﴾ پرسیار مه کهن له شتانیک ﴿إِن تَبَدَّلْ لَكُمْ سَوْرَةٌ﴾ نه گهر ناشکرا بکرین بؤتان ناخوش و خراب ده بیت بؤتان ﴿وَإِن تَسْتَأْذِنُوا عَنْهَا﴾ وه نه گهر پرسیار بکهن دهر باره یان ﴿حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ تُبَدَّلْ لَكُمْ﴾ کاتیک قورن ده نیردریته خوار وه، بؤتان ناشکرا ده کرین ﴿عَفَا اللَّهُ عَنْهَا﴾ خوا خوش بووه لهو پرسیار انهی له وه و پیش ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ حَلِيمٌ﴾ وه خوا زور لیسوردهی له سهر خویه ﴿قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ﴾ بینگومان نهو (جوره) پرسیار انه یان کرد کومه لیک ﴿مِنْ قَبْلِكَ﴾ پیش تپوه ﴿ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ﴾ پاشان بی بروا بوون به هوی نهو پرسیار انه وه. ﴿فَمَا جَعَلَ اللَّهُ﴾ خوا دای نه ناوه و بریاری نه داوه (بؤ بپه رست و هاوه لدانه ران که حرامی بکهن له سهر خویان و جینی بهیلن بؤ بته کانیان و سوودیان لسی وهر نه گرن) ﴿مِنْ نَجِيرَةٍ﴾ له به حیره: (ووشتریک بوو پنیج سکی بگردایه و پنیجهم نیر بوايه، نهو کاته گونچه که یان لهت ده کرد و بهره لایان ده کرد) ﴿وَلَا سَابِغَةٍ﴾ و سائبه: (ووشتریک بوو که ده تا دوانزه سکی بگردایه هه موو مینه بوايه) ﴿وَلَا وَصِيغَةٍ﴾ و وه صیله: (ووشتریک بوو یه کهم و دووم سکی مینه بوايه) ﴿وَلَا حَامٍ﴾ و حام: (ووشتریک نیر بوو که له پشتی نهو ده سک په یدا ببوايه) ﴿وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به لام نه وانهی بی باوه ربوون ﴿يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ درو به دم خواوه هه لته بهستن ﴿وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ و زوره یان ژیر نین (نه زانن) ﴿

﴿فَإِذَا قِيلَ لَهُمُ تَعَالَوْا﴾ وہ کاتیک کہ بوتری ہی یان ورن ﴿إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ بولای تہو قورٹانہی کہ خوا ناردویہ تہہ خوارہوہ ﴿وَالَى الرَّسُولِ﴾ و بولای پیغہ مہر ﴿قَالُوا أَحْسَبُكَ﴾ دلین بہ سمانہ ﴿مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آيَاتًا﴾ تہو (ٹانہی) کہ باوک و باپیرانمان لہ سہری بوون ﴿أَوَلَوْ كَانَ آتًا وَهَر﴾ ٹایا (چاویان لہی دہ کھن) تہ گہر لہ حالیکدا باو باپیرانیشیان ﴿لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَحْتَدُونَ﴾ ہیچ شتیکیان نہ زانیسی و گومر ابوین ﴿يَتَأْتِيهِمُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہی تہوانہی پروٹان ہیٹاوه ﴿عَلَيْكُمْ أَنْفُسِكُمْ﴾ ہوشٹان بہ خوتانہوہ بیت ﴿لَا يَضُرُّكُمْ مَن ضَلَّ﴾ زیانٹان ہی ناگہ بہ نیت تہوہی گومر ابوہ ﴿إِذَا أَهْتَدَيْتُمْ﴾ تہ گہر ٹیوہ لہ سہر رہی راست بن (بہرگری کردن لہ خرابہ بہ شیکہ لہ رینمونی و ہر گرتن) ﴿إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا﴾ ہر بولای خواہہ گہرانہوہی ہمووتان بہ گشتی ﴿وَسَيَبْخَعُوكُمْ إِذَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ تہ مجا ہہ والتان ہی تہدا بہ ہمر کردہوہ بیک کہ کردووتانہ ﴿يَتَأْتِيهِمُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہی تہوانہی کہ پروٹان ہیٹاوه ﴿شَهِدَةُ بَيْنِكُمْ﴾ شاہی تی بدن لہ نیوتانندا ﴿إِذَا حَضَرَ أَكْذَرُ الْمَوْتِ﴾ کاتیک کہ مردنی ہر کامٹان نزیک بوویہوہ ﴿حِينَ الْوَصِيَّةِ﴾ لہ کاتی و ہسیہت کردنتاندا ﴿أَشْتَانِ ذَا عَدْلٍ بَيْنَكُمْ﴾ دوو کہسی دادپہرور لہ خوتان (موسولمان بن) ﴿أَوْهَ الْخَرَانِ مِنْ عَمْرِكُمْ﴾ یان دوو کہسی تر جگہ لہ خوتان (کافرین) ﴿إِنْ أَنْتُمْ صَرَفْتُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ تہ گہر ٹیوہ بہ سہ فہر پوشتبوون بہ وولاتندا ﴿فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ﴾ و بہ لای مردنتان تووش ہات ﴿تَحْسِبُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ﴾ (دوو شاہتہ کہ) راگرن لہ ہاش نوٹز (ی عہسر) ﴿فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ﴾ دہی سویند بخون بہ خوا ﴿إِنْ أَرَبْتُمْ﴾ تہ گہر گومانتان بوو (لہ راستی و پاکی یان) ﴿لَا تَشْرِي بِهِ فَمَنَّا﴾ ٹیمہ (سویند خواردنمان) بہ خوا ناگورینہوہ بہ ہیچ نرخیٹ ﴿وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى﴾ باشاہی تی بوڈراوہ کہ خرم و نزیکیش بیت ﴿وَلَا تَكْفُرْ شَهِدَةَ اللَّهِ﴾ وہ شاہی تی (دان بو) خوانا شارینہوہ ﴿إِنَّا إِذَا لَيْنَ الْأَشْمِينَ﴾ بنگومان (تہ گہر شاہی تیہ کہ مان شاردہوہ) کہواتہ بہ راستی لہ گوناہباران دہیین ﴿فَإِنْ عُثِرَ عَلَىٰ﴾ تہ مجا تہ گہر زانرا (ہاش سویند خواردنیان) بہوہی ﴿أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا﴾ کہ تہو دوو شاہتہ درویان کردوہ و خویان تاوان بار کردوہ ﴿فَتَلَخَّرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا﴾ تہوہ دوو کہسی تر لہ شوینی تہواندا ہلہ دستن (بہ سویند خواردن) ﴿مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَذَلَّ﴾ لہوانہی کہ شیاوو نزیکترین (لہ مردوہ کہ) لہو دوواتہ ﴿فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ﴾ تہ مجا ہر دوو کیان سویند بخون بہ خوا ﴿لَشَهِدْتُمَا أَحَقَّ مِنْ شَهِدَتَيْهِمَا﴾ کہ بہ راستی شاہی تیہ کہی ٹیمہ راسترہ لہ شاہی تیہ کہی تہو دووانہی پیتشوو ﴿وَمَا اعْتَدَيْنَا﴾ وہ لہ راستی لامان نہ داوہ (لہ سویند خواردنہ کہ ماندا) ﴿إِنَّا إِذَا لَيْنَ الظَّالِمِينَ﴾ بنگومان (تہ گہر لادہین) تہو کاتہ ٹیمہ لہ ستہ مکاران دہیین ﴿ذَلِكَ أَذَى﴾ تہو (جوڑہ شاہی تی دانہ) نزیکترہ ﴿أَن يَأْتُوا بِالشَّهَدَةِ عَلَىٰ وَجْهَيْهَا﴾ کہ شاہتہ کان ہلہسن بہ شاہی تیہ کہ یان بہ شتیوہ راستہ کہی ﴿أَوْ يَخْفُوا أَن تُرَدَّ أَيْمَانُ﴾ یاہر سن لہ رہ دکردنہوہی سویندہ کان (بوخرمی نزیکی مردوہ کہ) ﴿بَعْدَ أَيْمَانِهِمْ﴾ دوی سویند خواردنی تہمان (واتہ بہ درو بخرینہوہ) ﴿وَأَنْقُوا اللَّهَ وَأَسْمَعُوا﴾ بتر سن لہ خوا و خوتان پیاریزن و گوپراہلی فرمانی خوا بن ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ خوا رینمونی کومہلی لہ سنوور دہرچوو ناکات ﴿

﴿يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ﴾ له رپوزنك (بترسن) خوا هه موو پینغه مبه ران كزده كاته وه ﴿فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ﴾
 نه وسا پینان ده فمر مونت چ وه لامیكتان درایه وه؟ ﴿قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا﴾ ده لنین هیچ زانیاریه كمان نیه
 ﴿إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْعُلُوبِ﴾ بیگومان ته نه اتو ناگاداری هه موو نه پینه كانیته ﴿إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ﴾
 (بیر بکه ره وه) کاتنك خوا به عیسای کوری مریه می فمر موو ﴿أَذْكُرْنِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ﴾
 بیر بکه ره وه له چا كه و به هره ی من به سه ر خوت و دایكته وه ﴿إِذْ أَيْدُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ﴾ کاتنك كه پشتیوانیم
 لنی کردیت به گیانی هه ره پیروز (جوبره ئیل) ﴿ثُمَّ كَلِمَةٌ تَأْتِي فِي الْمَهْدِ وَكَهَلًا﴾ کاتی له پینشكه دا
 بوویت و به گه وه پینش قسه ت له گه ل خه لكیدا ده كرد ﴿وَإِذْ عَلَّمْنَاكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ﴾
 وَاَلْإِنْجِيلَ ﴿وه کاتنكیش فیسری کتیب (ونوسین) و حکمه ت و تهورات و ئینجیلیم کردیت ﴿وَإِذْ
 خَلَقْنَا مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنفَخُ فِيهَا﴾ وه بیر بکه ره وه کاتنك به فهرمانی من له قور شتینك
 له شینوه ی بالنده دروست ده كرد ﴿فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي﴾ ده ست به جی به فهرمانی من نه بوو به بالنده
 ﴿وَتُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي﴾ وه به فهرمانی من کورسری زکماك و به له کیت چاك ده كرده وه
 ﴿وَإِذْ نُخْرِجُ الْمُوتَىٰ بِإِذْنِي﴾ وه کاتی به فهرمانی من مردووانت له گور درده هینا (به زیندوو کراوه بی)
 ﴿وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ بِأَعْيُنِكَ﴾ وه بیر بکه ره وه کاتنك به رگری نه وه کانی ئیسرائیلیم کردیت
 (بتکورن) ﴿إِذْ جَعَلْتُمُ بِالْبَيْتِ﴾ کاتنكیش موعجیزه روونه کانت بو هیتان ﴿فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
 مِنْهُمْ﴾ جا نه وانه یان كه بی باوه رپوون ووتیان ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ﴾ به راستی نه مه هیچ نی به
 جگه له جادوو به کی ناشکرا نه بیت ﴿وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ﴾ وه (بیر بکه ره وه) کاتنك خسته
 دلنی هاوه له تابه تیه کانت ﴿أَنْ أَمْسُوا بِرُسُلِي﴾ كه بپروا بیتن به من و به پینغه مبه ره كه م (عیسی)
 ﴿قَالُوا أَمَّا أَوْشَهَدُ بِأَنْتَ مُسْلِمُونَ﴾ نه وانیش ووتیان: نه واپروا مان هیتا و توش شایه ت به كه
 بیگومان نیمه موسلمانین ﴿إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ﴾ کاتنك چه واریه كان ووتیان: نه ی
 عیسای کوری مریه م ﴿هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ﴾ نایا به روه ردگاری توده توانیت ﴿أَنْ يُزِيلَ عَلَيْنَا مَا بَدَأَ مِن
 السَّمَاءِ﴾ له ناسمانه وه خوانیکمان بو بنیرته خواره وه ﴿قَالَ أَنْتُمْ وَاللَّهِ﴾ (عیسا) ووتی له خوا بترسن
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر نیوه باوه ردارن ﴿قَالُوا لَرُبِّدَا أَنْ تَأْكُلَ مِنْهَا﴾ (چه واریه كان) ووتیان
 ده مانه ویت لنی بخوزین ﴿وَتَظْمِئْنَ قُلُوبُنَا﴾ و دلمان نارام بیی و دلنیابین (كه پینغه مبه ریت) ﴿وَنَعْلَمُ أَنْ قَدْ
 صَدَقْتَنَا﴾ وه بزانین كه بیگومان راست له گه ل کردوین (له وه ی كه بیت راگه یان دین) ﴿وَتَكُونُ عَلَيْهِمِنَ
 الشَّاهِدِينَ﴾ نیمه ش بین به شایه ت له سه ری (بوئه وانه ی ناماده نین) ﴿

﴿قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ عیسی کوری مەریەم فەرمووی ﴿اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ﴾ ئەوی
 خوای پەرورەدگارمان لە ئاسمانەوه خواینکمان بۆ بنێرە خواریهوه ﴿تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا﴾ تا
 بێت بە جهژن بۆ ئیستامان و ئەوه کانی داها تووشمان ﴿وَأَيَّةً مِنَّا﴾ وەمو عەجیزە و بەلگە بەک بێت
 لە لایەن تووه ﴿وَأَنْزَلْنَا وَأَنْزَلْنَا خَيْرَ الرِّزْقِ﴾ وە رزق و رۆزیمان بۆ بێخەشە چونکە تو باشترینی هەموو
 رۆزی دەرائی ﴿قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكَ﴾ خوای گەورە فەرموی: بە راستی من ئەو خوانە دەنێرمە
 خواریهوه بۆتان ﴿فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ مِنَّا﴾ ئەمجا هەر کەس لە ئیوه بۆ و نا سوپاس بێت لە پاش ئەوه
 ﴿فَأَنزِلْنَا عَلَيْهِ عَذَابًا﴾ ئەوه بێگومان سزایەکی ئەدەم ﴿لَا أَعْدِيَةٌ أَهْلًا مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ کە سزای هیچ کەسی بۆ
 نەدەم لە جیهانیان ﴿وَإِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ وە (بیر بکەرەوه) کاتێک خوادە فەرمووی (لە رۆزی
 دوایدا) ئەوی عیسی کوری مەریەم ﴿أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ﴾ ئایا تو ووتوتە بە خەلکی ﴿اتَّخِذُونِي وَأُمَّيَّ
 إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ کە من و دایکم بە دوو پەرستراو دابنن (بەمان پەرستن) لە جیاتی خوا؟ ﴿قَالَ
 سُبْحَانَكَ﴾ (عیسی) ووتی: پاک و بێگەردی بۆ تو ئەوی خوا بە ﴿مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ﴾ نایب و
 ناگونجیت بۆ من شتێک بێم کە بە هیچ شتێهه کە مافی من نییە ﴿إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ﴾ ئەگەر من ئەو قەسە بەم
 کردبیت ﴿فَقَدْ عَلِمْتَهُ﴾ ئەوه بە راستی تو ناگات لێ بە ﴿تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي﴾ چونکە تو ئەوهی لە ئەفسەم دایە
 دەیزانی ﴿وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ﴾ بەلام من نازانم و بۆ ناگام لەوهی کە لە ئەفسەم تو دایە ﴿إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمَهُ
 الْغُيُوبَ﴾ بە راستی تەنها تو زانای تەواوی بە هەموو نەهتیی بەک ﴿مَا قُلْتَ لَهُمْ﴾ هیچم بۆ نەوتون
 ﴿إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ﴾ بێجگە لەوه نەبیت کە تو فرمانت بۆ کردووم ﴿إِنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ﴾ کە بە نەدایەتی
 خوا بکەن کە پەرورەدگاری من و ئیوه‌بەشە ﴿وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ﴾ و من شایەت و چاودێر
 بووم بە سەریانەوه تالە ناویاندا بووم ﴿فَأَمَّا تَوَفَّيْتَنِي﴾ ئەمجا کاتێک تو منت بردەوه (و بەرزت کردەوه
 بۆ ئاسمان) ﴿كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ﴾ هەر خۆت چاودێر بووی بە سەریانەوه ﴿وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾
 وەخۆت ناگادار و شایەتی بەسەر هەموو شتێکەوه ﴿إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبَادُكَ﴾ ئەگەر سزایان
 بدەیت، ئەوه بێگومان بەندەیی خۆتن ﴿وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ﴾ وە ئەگەر لێشیان خوش ببی ﴿فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ
 الْحَكِيمُ﴾ ئەوه بێگومان تەنها خۆتی بە دەستەلاتی کاردروست ﴿قَالَ اللَّهُ﴾ خوای گەورە فەرمووی:
 ﴿هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ﴾ ئەمە رۆژێکە راستبێزان راستبەیان کە لێیان پێدەگە بە نێ
 جَنَّتْ جَنَّتِي مِنَ النَّارِ﴾ بە هەشتانیکیان بۆ هەیه کە رۆبەرەکان بە ژێریاندا دەروێژن ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾
 ئەمێنەوه تیایدا بە هەمیشەیی ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ﴾ خوا پزازی بووه لێیان و ئەوانیش لە خوا رازی
 بوون ﴿ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ ئەوهیه سەرکەوتنی زۆر گەورە ﴿إِنَّ لِلَّهِ مُلْكَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هەر بۆ خوا بە
 خواوەنداریتی ئاسمانەکان و زهوی ﴿وَمَا فِيهِنَّ﴾ و هەر چیشیان تێدایە ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وە تەنها
 ئەو بەسەر هەموو شتێکدا بە توانا و دەستەلاتدارە ﴿﴾

سورہ فی (الأنعام)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ بہ ناوی خوی بہ خشہ ندہی میہرہ بان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ ہم مو سو پاس و ستایشی ہر بؤ تہ و خویہی ناسمانہ کان و
 زوی دروست کردوہ ﴿وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ﴾ وہ تاریکی بہ کان و پروناکی داناوہ ﴿ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
 بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ﴾ تہ مجا تہ وانہی بن باوہر بوون ہاوتا و ہاوبہش بؤ ہر وہر دگاریان ہر بار دہدہن
 ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ﴾ خوا تہ و زاتہ یہ کہ نپوہی لہ قور دروست کردوہ ﴿ثُمَّ قَضَىٰ الْأَجَلَ﴾
 پاشان کاتیکسی دیاری کردوہ (بؤ مردن) ﴿وَأَجَلَ مُّسَمًّى عِنْدَهُ﴾ وہ کاتیکسی دیاری کر اویش
 لای خوی گہ و رہ دانراوہ (بؤ قیامت) ﴿فَرَأَيْنَاهُمْ أَصْفَادًا﴾ کہ چی دوا تہ و ہش نپوہ بہ گومانن ﴿وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ﴾ و تہنہا تہ و خویہ (بالادہست و ہرستراوہ) لہ ناسمانہ کان
 و لہ زہ ویدا ﴿يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَمَا تَدْرِكُ أَبْصَارُهُمْ مِنْ شَيْءٍ مِنْهُ إِلَّا يُعْطَاهُ الْيَقِينَ﴾ نہیتی و ناشکر اتان دہ زانی و بہ ہم مو کردوہ یہ کیش
 کہ دہ یکہن ناگدارہ ﴿وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ﴾ وہ ہر بہ لگہ و نیشانہ بہ ک لہ بہ لگہ
 و نیشانہ کانی ہر و ہر دگاریان بؤ بیت ﴿إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ﴾ تہ وان پرووی لسی و ہر دہ گینرن ﴿فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ بہ راستی کاتیک قورنانیان بؤ ہات بہ درویان دانا ﴿فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ﴾
 جا لہ مہ و پاش بؤیان دیت ﴿أَنْبِئُوا مَا كَانُوا يَستَهْزِئُونَ﴾ ہہ و الی تہ و شتانہی کہ تہ وان گالتہ بیان
 پندہ کرد ﴿الَّذِينَ زُكِرُوا بِرَبِّكَ الَّذِينَ كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ نایا نہیان دیوہ (نہیان زانیوہ) لہ پتیش تہ وانہ و ہ چہند
 گہل و نہ و ہمان لہ ناو ہر دوہ ﴿مَكَانَهُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ دہسہ لانمان پتدا بوون لہ زہ ویدا ﴿مَا لَكُمْ لَنْبِكُمْ﴾
 بہ شپوہ بہ ک کہ بہ نپوہ مان نہ دابو ﴿وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ فِضْرًا﴾ و بارانی ہہ پتاپہ پتامن بہسہردا باراندن
 ﴿وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ سُرُجًا مِنْ تَحْتِهِمْ﴾ وہ جو گہ و پرو بارہ کانمان والی کرد بوو کہ بہ بن باخ و کوشکہ کانیاندا
 دہر ویشٹ ﴿فَأَهْلَكْتُمْ بِذُنُوبِكُمْ﴾ لہ ناو مان بردن بہ ہوی گوناہہ کانیانہ و ہ ﴿وَأَنشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ وہ لہ دوی
 تہ وان دروستمان کرد ﴿قُرْآنًا آخِرِينَ﴾ گہل و نہ و یہ کی تر ﴿وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ وہ تہ گہر نامہ بہ کی
 نوسراومان بناردایہ تہ خوارہ و ہ بؤت ﴿فِي قُرْطَابٍ﴾ لہ ناو کاغہ زینکدا بوایہ ﴿فَأَمْسُوهُ يُأَيِّدِيهِمْ﴾ و دہستیشیان
 لسی بدایہ ﴿لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بینگومان تہ وانہی بی باوہر بوون دہیان ووت ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا بَشْرٌ مِثْلُ
 نَبِيِّنَا﴾ تہ مہ تہنہا جادوویہ کی ناشکرایہ ﴿وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ﴾ وہ دہیان ووت: بؤچی فریشٹہ بہ ک
 نہ نپنرراوہ تہ خوارہ و ہ بؤسہری (بیپینین) ﴿وَلَوْ نَزَّلْنَا مَلَكًا﴾ تہ گہر فریشٹہ بہ کمان بناردایہ تہ خوارہ و ہ
 ﴿لَفُضِّي الْأَمْرُ﴾ بینگومان کارتہ و او دہبوو (لہ ناو ہر دنیان جی بہ جی دہ کرا) ﴿ثُمَّ لَا يَنْظُرُونَ﴾ پاشان
 مؤلت نہ تہ دران ﴿٥﴾

﴿وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكَ﴾ نہ گہر نہو (پنغہ مہرہ) مان بگردایہ بہ فریشتہ یہ کہ ﴿لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا﴾ بینگومان
 دہ مانگورا بہ وینہی ہیاونیک (تابیینن و قسہی لہ گہل بکہن) ﴿وَلَلْبَسَنَّا عَلَيْهِمَ مَا يَلْبَسُونَ﴾ و بینگومان
 لیمان دہ شہیواندن وہ کہ چوَن خویان لہ خویان دہ شہیواند ﴿وَلَقَدْ آسْتَهْزِئُ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ﴾ سویندبہی
 بینگومان گالته کر اوہ بہ پنغہ مہرانی پتس توش ﴿فَوَحَا قِيَالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ﴾ سہر نہ نجام بو نہ وانہ یان
 گالته یان دہ کرد دابہزی و دہوری دان ﴿مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ تولهی نہ وہی گالته یان پندہ کرد
 (لہ سزای سہخت) ﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ (نہی مو حہ مہد) ﴿بَلَىٰ بَرُونَ وَبِگہرین بہ زہ ویدا
 ﴿ثُمَّ أَنْظِرُوا﴾ پاشان سہرنج بدن ﴿كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ﴾ سہر نہ نجامی نہ وانہی بہ لگہ کانی
 خوابان بہ درو دادہ نا چوَن بووہ ﴿قُلْ لِمَن مَّا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ﴾ (نہی مو حہ مہد) ﴿بَلَىٰ نَايَا هِي
 کنی بہ نہ وہی لہ ناسمانہ کان و زہ ویدا یہ ﴿قُلْ لِلّٰهِ كَتَبَ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ﴾ بلی تہ نہا بو خواہ کہ بہ زہی و
 مہرہ بانی ہنویستی کردوہ لہ سہر خوی ﴿لِيَجْمَعَ كُفْرًا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ﴾ سویند بہ خوا بینگومان کوٹان
 دہ کاتہ وہ لہ رُوژی دوابی دا ﴿لَارْتَبَ فِيْهِ﴾ کہ ہچ گومان و دوودلی تیدانی یہ ﴿الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ﴾
 نہ وانہی خویان دوراندوہ ﴿فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ نہ وہ نہ وانن کہ بروا ناہینن ﴿وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي الْآيِلِ
 وَالنَّهَارِ﴾ وہ ہہر بو خواہ نہ وہی نارامی گرتوہ لہ شہو و رُوژدا ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وہ ہہر نہو
 بیسہری زانایہ ﴿قُلْ اٰخِرَ اللّٰهِ اَتَّخِذُ وِلِيًّا﴾ (نہی مو حہ مہد) ﴿بَلَىٰ نَايَا؟ بِيَجْجِ لَہ خوا دوست
 و پہر سترای تر بو خوم دانیم؟ ﴿فَاطِرِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ﴾ کہ نہو بہ دیہینہری ناسمانہ کان و زہ و بیہ
 ﴿وَهُوَ يُطْعِمُهُ وَلَا يَطْعَمُهُ﴾ نہو خواہ رُوژی دہدات و رُوژی ہی نادری ﴿قُلْ اِنِّيْ اُمِرْتُ﴾ بلی بہ راستی من
 فرمانم ہی دراوہ ﴿اَنْ اَكُوْنَ اَوَّلَ مَنْ اٰسَأُ﴾ کہ یہ کہم کہس بم مل کہج کہم (بو فرمانی خوا) ﴿وَلَا
 تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ﴾ وہ (فرمانم پندراوہ لہ لایہن خوداوہ) ہہر گیز لہ ہاوبہش دانہران مہ بہ ﴿قُلْ
 اِنِّيْ اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّيْ﴾ ہیان بلی: بینگومان من دہ ترسم نہ گہر سہر ہنچی لہ فرمانی پہر وہ ردگارم
 بکہم ﴿عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيْمٍ﴾ لہ سزای رُوژنیکی گہورہ ﴿مَنْ يُصْرِفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ﴾ ہہر کہس نہو
 سزایہی لہ لادری لہو رُوژدہا ﴿فَقَدَرْتُمْ﴾ نہ وہ بینگومان خوا بہ زہی ہنیدا ہاتو تہ وہ ﴿وَذٰلِكَ الْقُوْرُ
 الْمُبِيْنُ﴾ و نہ وہیہ سہر کہوتنی ناشکراو تہ او ﴿وَ اِنْ يَمَسُّكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ﴾ وہ نہ گہر خوا دوو چاری
 بہ لاو زیانیکت بکات ﴿فَلَا كَاشِفَ لَهُ اِلَّا هُوَ﴾ نہ وہ جگہ نہو (خوا) کہس نی یہ ہتوانی لایبات
 ﴿وَ اِنْ يَمَسُّكَ بِخَيْرٍ﴾ وہ نہ گہر خیر و خوشبہ کیشٹ ہی بگہ یہ نیت ﴿فَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ﴾ نہ وہ
 خودا دہ سہ لاتدارہ بہ سہر ہموو شتیکدا ﴿وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهٖ﴾ وہ ہہر نہ وہ دہست رُویشتو
 زالہ بہ سہر بہندہ کانیدا ﴿وَهُوَ الْحَكِيْمُ الْحَمِيْدُ﴾ ہہر نہ وہیش کار دروستی ناگادارہ ﴿

﴿قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً﴾ (تہی موحمہد ﷺ) بلی: شایہتی دانی کنی له ہممو شایہتی دانیک گہورہ ترہ
 (لہ سہر پیغہ مہریتی من) ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی: خوا گہورہ ترین ﴿شَهِدْتُ لِي وَبَيْنَكَ﴾ شایہتہ لہ نیوان من و نیوہ دا
 ﴿وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ﴾ وہ تہم قورناتہ سرروش (وہی) کراوہ بؤ من ﴿لَا تُذَكِّرُ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ﴾ بؤ تہوی نیوہی
 پی بترستیم و ہر کہ سینی کہش کہ پی ی دہ گات ﴿أَيُّكُمْ لَشَّهَدُونَ أَنْ مَعَ اللَّهِ﴾ نایا بہرستی نیوہ شایہتی
 تہدہن بہ دلنیابیوہ کہ لہ گہن خوادا ﴿إِلَهًا أُخْرَى﴾ چہند بہرستراویکی ترہ ہی؟! ﴿قُلْ لَا أَشْهَدُ﴾ بلی: من
 شایہتی (وا ناپہوا) نادہم ﴿قُلْ إِنَّمَا حُورٌ إِلَهُ وَجِدُ﴾ بلی: بیگومان ہر تہو بہرستراوی تاک و تہنہایہ ﴿وَالَّذِي بَرِيءٌ مِمَّا
 تُشْرِكُونَ﴾ وہ بہرستی من بہریم لہوہی کہ نیوہ دہیکہنہ ہاویہش بؤ خوا ﴿الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْكُتُبَ﴾ تہوانہی کہ
 نامہمان پی بہخشین (لہ گاورو جولہ کہ کان) ﴿يَعْرِفُونَهُ﴾ تہم پیغہ مہرہ دہناسن (کہ پیغہ مہری خواہ بہہوی
 باسکردنی نیشانہ کانی لہ تہورات و ٹینجیل دا) ﴿كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ﴾ و ہک چؤن کورہ کانیان تہناسن ﴿الَّذِينَ خَسِرُوا
 أَنْفُسَهُمْ﴾ تہوانہی خویان دؤراندو خہسارؤمہند کرد ﴿فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ تہوہ تہوانن برؤا ناہیتن ﴿
 وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ کنی ستہم کارتہ لہو کہ سہی درؤ ہدلبہستی بہدہم خواہ ﴿وَأَكْذَبَ بِآيَاتِنَا﴾ یابی
 باوہر بووی بہ نایہ تاکانی (بہلگہ کانی) خوا ﴿إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾ بہرستی ستہم کاران بزگاریان ناییت ﴿
 وَيَوْمَ نُخَسِّرُهُمْ جَمِيعًا﴾ وہ پڑوی ہہموویان کؤدہ کہینہوہ (لہ قیامہ تدا) ﴿قُلْ قَوْلُ الَّذِينَ اشْرَكُوا﴾ پاشان تہلین بہوانہی
 ہاوہلیان بؤ خوا دانابو ﴿إِنَّ شُرَكَاءَ الَّذِينَ كَفَرُوا عَمُونَ﴾ کوان تہوہاوہ لانہی کہ بہ خہیالی خؤزان بہہاوہلی
 خوانان دانابوون ﴿قُلْ لَنْ تَكُونَ فِتْنَةٌ لِلَّهِ﴾ پاشان بہہانہیان ہیچ نہبوو بیجگہ لہوہی ﴿أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا
 مُشْرِكِينَ﴾ کہ ووتیان سویند بہ خوی ہرورہدگارمان ٹیمہ بہہیچ جورنیک ہاویہش دانہر نہبووین بؤ خوا ﴿
 أَنْظِرْ كَيْفَ كَذَّبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ﴾ سہیر کہ چؤن درؤلہ دڑی خوشیان دہ کہن ﴿وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ و لیمان وون
 بوون تہو بتانہی خویان بہ درؤ ہدلیان بہستبوون ﴿وَمَنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ﴾ وہ لہو (کافرانہ) کہسانی ہہیہ کہ
 گویت بؤدہ گرن کہ قورناتہ دہخونی ﴿وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً﴾ بہلام ٹیمہ (بہہوی تاوان گونہوہ ہاوہلدانانیانہوہ)
 چہند بہرہیہ کمان داوہ بہسہر دلہ کانیاندا ﴿أَنْ يَفْقَهُوهُ﴾ بؤ تہوہی تی ی نہ گہن ﴿وَيَوْمَ إِذَا نُفِخَ فِي السُّورِ﴾ وہ کہری
 و گوی گرانیمان خستؤتہ ناو گویتچکہیانہوہ ﴿وَإِنْ يَرَوْا كُفْرًا﴾ تہوہ گہر ہہموو بہلگہ و
 نیشانہیہ کی روون بیسن بروای پی ناہیتن ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ وَلَّىٰ وَوَجَدُوا لَكَ﴾ تا تہوہ رادہیہ کانی بین بؤلات دہمہ دہمی
 و بہرہرہ کانیست لہ گہن دہ کہن ﴿يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تہوانہی پی باوہرن تہلین ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾ تہم
 قورناتہ ہیچنی بہ بیجگہ لہ تہفسانہی پیشیان ﴿وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ﴾ تہوان بہرگری (خہلک) تہ کہن لہو (قورناتہ)
 ﴿وَيَسْتَوُونَ عَنْهُ﴾ و خوشیان لینی دوور دہ کہنہوہ ﴿وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ﴾ ہیچ کہسیش لہ ناو نابہن
 خویان نہبی ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ﴾ و ہستیش ناکہن (کہلہچی خہسارؤمہندیہ کدان) ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَىٰ
 النَّارِ﴾ وہ تہ گہر بیان بینیت کاتیک کہ لہسہر قہراغی دؤزخ وہ ستیراوون ﴿فَقَالُوا إِنَّا تَرَىٰ﴾ کہ دہلین
 خؤزگہ دہ گہر پتراپنہوہ بؤ دونیا ﴿وَلَا نَكْذِبُ بِآيَاتِكَ رَبَّنَا﴾ و بہلگہ کانی بہرورہدگارمان بہدرؤ تہدہزانی
 ﴿وَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وہ لہ برواداران تہبووین ﴿

﴿بَلْ يَدَّبَّرُوا لَهْمًا كَانُوا يَتَخَفُونَ مِنْ قَبْلِ﴾ (نه خیر بهراستیان نی یه) به لکو نه وهی که له وهو پیش ده یانشارده وه
 بویان دهر که وتوووه ﴿وَأُورِدُوا الْعَادُوَ لِمَا هُوَ أَعْنَهُ﴾ وه نه گهر بگه ریترینه وه (بؤ دونیا) بینگومان دووباره
 ده گه ریترینه وه بؤ نه و کارانهی که لیبیان قده غه کر ابوو ﴿وَأَلْهَمَهُ لَكِنْدُون﴾ وه بهراستی نه وانه دروزنن ﴿۵﴾
 ﴿وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا﴾ وه ووتیان بهراستی ههر هم ژبانه (ی دونیا) مانه ﴿وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ﴾
 وئیمه زیندوو ناکرینه وه ﴿۶﴾ ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ﴾ وه نه گهر نه وانه ده بیینی نه و کاتهی که له حزووری
 پهروه ردگار یاندا وه ستیر اوون ﴿قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ﴾ (پهروه ردگار) ده فهرموی ئایا نه مه راست نییه؟
 ﴿قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا﴾ نه لیس: به لئی راسته سویند به پهروه ردگار مان ﴿قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ ده فهرموی دهی
 بچه ژن نه و سزایه ﴿يَمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ به هوی نه وهی که پرواتان نه هیناوه (ئینکار تان ده کرد) ﴿۷﴾
 ﴿فَدَحَّسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ﴾ بهراستی نه وانهی که دیداری پهروه ردگاریان به درؤ ده زانی زهره ریان
 کرد ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً﴾ هه تا کاتی له نا کاو رپوزی دوابی یان به سهر دا دیت ﴿قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلَىٰ
 مَا فَرَّطْنَا فِيهَا﴾ نه لیس ئای داخ و به شیمانی سهخت بؤ ئیمه چند کهم تر خه میمان کرد له دونیادا و
 له ده ستمان چوو ﴿وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ﴾ له کاتیکدا تا وانه کانیان هه لگرتوو به کولیانه وه به
 ﴿الْآسَاءَ مَا يَزُرُونَ﴾ ئای چند به دو خرابه نه و باره گرانهی هه لی ده گرن ﴿۸﴾ ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
 إِلَّا لَبِثٌ وَلَهُمْ﴾ وه ژبانی دونیا هیچ نیه بیجگه گالته و سهر قالی نه بی ﴿وَلَلْآزِلَّةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُشْفِقُونَ﴾
 وه بینگومان مالی دوا رپوز چاکتره بؤ نه وانهی خویان ده پاریزن و له خوا ده تر سن ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دهی
 ئایا بؤ زیر ناسن ﴿۹﴾ ﴿فَدَعَلِمَ أَنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ﴾ بهراستی ئیمه ده زانین که بینگومان نه وهی
 که نه وان ده یلین غه مبارت ده کات ﴿فَأَلْهَمَهُ لَيْكُلًا لَّيُونًا﴾ به لام بینگومان نه وان توبه دروزن دانانین
 ﴿وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بَيَّاتِ اللَّهُ﴾ به لکو نه و ستم کارانه ئایه ته کانی خوا ﴿يَجْحَدُونَ﴾ ئینکار ده کهن (وبه دروی
 ده زانن) ﴿۱۰﴾ ﴿وَلَقَدْ كَذَّبْتَ رَسُولٌ مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویند به خوا بینگومان پیغه مبه رانی پیش توش (نهی موحه ممه د
 ﴿۱۱﴾) باوه ریان بی نه کراوه ﴿فَصَبِرْ وَاعْلَىٰ مَا كَانُوا﴾ به لام نارامیان گرت له سهر نه و باوه ر بی نه کرانه یان
 ﴿وَأُودُوا وَحَتَّىٰ أَتَتْهُمْ نَصْرُنَا﴾ وه نه زیهت و نازار دران تا یارمه تی و سهر خستنی ئیمه یان بؤ هات
 ﴿وَلَا مَبْدَلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ﴾ وه فهرمانه کانی (به لیبته کانی) خوا به هیچ که سینک ناگوردری ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ سَيِّئِ
 الْمُرْسَلِينَ﴾ سویند بیت بینگومان هه والی هه ندی له و پیغه مبه رانهت بؤ هاتوووه ﴿۱۲﴾ ﴿وَإِنْ كَانَ كِبْرُ عَيْنِكَ
 إِغْرَاضُهُمْ﴾ خو ههر چند روو وه رگیرانی نه وانه سهخت و گرانه له سهرت ﴿فَإِنْ أَسْطَلَعْتَ﴾ جا نه گهر
 توانیت ﴿أَنْ تَتَّبِعِيَ نَفَقَاتِي الْأَرْضِ﴾ به ناخی زه ویدا تونیلنک لی دهیت ﴿أَوْ سَلَّمَا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بَيَاتٌ﴾ یان
 په یزه به ک بؤ ناسمان دانیت به هویه وه به لگه به کیان بؤ بهیتی ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعْتُهُمْ عَلَىٰ الْهَدْيِ﴾ وه
 نه گهر خوا بیویستایه نه وانهی کزده کرده وه له سهر رینموونی و پروا هینان ﴿فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾
 که واته ههر گیز له وانه مه به که نه زانن ﴿۱۳﴾

﴿إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ﴾ به راستی تنها نه وانه وه لامي تو نه ده نه وه كه (به دل) نه بیسن ﴿وَالَّذِينَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ﴾ مردو وه كانیس (نه وانه ی باوهر ناهین) خوا زیندوویان ده کاته وه ﴿فَرَأَىٰ بُرْجَانَ وَتِيَانَ بُوْجِي لَه لایه ن پاشان هر بولای خوی ده گهرینه وه ﴿وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ﴾ ووتیان بوجی له لایه ن پهروه ردگاریه وه موعجزیه به کسی بو نه هاتوته خواره وه ﴿قُلْ إِنْ اللَّهُ قَادِرٌ﴾ بلی بیگومان خوا به توانایه ﴿عَلَىٰ أَنْ يُزِلَّ آيَةً﴾ كه به لگه و نیشانه به كه بهیته خواره وه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْمَلُونَ﴾ به لام زور به بیان نازان ﴿وَمَا مِن دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ﴾ هیچ گهر و کینگی گیان له بهرنی به لهزه ویدا ﴿وَلَا ظَلَمَ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ﴾ وه هیچ بالنده به كه نی به كه ده فری به هر دوو باله كه ی ﴿إِلَّا أُمَّةٌ أَمَّا الْكُرْ﴾ مه گهر نه وانیش وه كه ثبوه نومه تانینك ﴿مَا قَرَضْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ﴾ هیچ شتیكمان فراموش نه كردو وه له م كتبه دا (لوح المحفوظ یا فورنان دا) ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ﴾ پاشان نه وانه (له ریزی دواپی دا) لای پهروه ردگاریان كوده كرنه وه ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وه نه وانه ی بی باوهر بسون به به لگه كانی نیمه ﴿صُرُّوا فِي الظُّلُمَاتِ﴾ كه ر و لالن له ناو تاریكستاندان ﴿مَنْ يَشَاءِ اللَّهُ يُضِلَّهُ﴾ هر كه س خوا بیه وی گو برای ده كات ﴿وَمَنْ يَشَاءِ يُجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ هر كه سیش خوا بیه وی ده بخاته سهر رنگای راست ﴿قُلْ آتَىٰ يَتُوكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ﴾ (نه ی موحه مه د ﴿﴾ بلی هه و الم پی بدن نه گهر سزای خواتان بو بیت ﴿أَوَأَتَاكُمْ السَّاعَةَ﴾ یان ریزی دواپی به خه تان بگریت ﴿أَعْيَبَ اللَّهُ تَدْعُونَ﴾ نایا هاوار ده كه نه هیچ شتیك بیجگه له خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر ثبوه راستگون ﴿قُلْ إِنِّي أَنَا تَدْعُونَ﴾ (نه) به لكو تنها بانگ و هاوار له خوا ده كه ن ﴿فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ﴾ نه مجا نه ویش نه گهر ویستی نه وه ی هاواری (له ده ست) نه كه ن نایه یلی ﴿وَتَسْوُونَ مَا تَشْرِكُونَ﴾ و نه و شتانه تان له بیر ده چیه وه كه ده تانكردن به هاو بهش بو خوا ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ﴾ سویند بیت بیگومان نیمه پیغه مبه رانمان نارد بو گه لانی پیش تو (نه ی موحه مه د ﴿﴾ وه تووشی نه بوونی و هه زاری وه نه خوشی و ترس و نارچه تیمان كردن ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ﴾ بو نه وه ی بگهرینه وه و په شیمانی ده ربیرن (لاواری و كزی بنوینن) ﴿فَقُلْ لَا إِذْجَاةَ لَهُمْ أَنَسْنَا ضَرَعُوا﴾ ده ی بو نه پارانه وه كاتيك سزای نیمه بیان بو هات ؟ ﴿وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ به لام دلیان رهق بووه ﴿وَرَبَّنَّ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ وه شه بیتان نه وه كرده وه خراپانه ی بو رازاند بوونه وه كه ده بیانكرد ﴿فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ﴾ جا كاتی له بیریان چویه وه نه وه ی كه پی ناموزگاری کران ﴿فَتَحْنَأَعْلَيْهِمْ أَتُوبَ كُلِّ شَيْءٍ﴾ ده رگای هه موو شتیكمان له سهر كرنه وه ﴿حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا﴾ ناکاتی دلخوش بسون به وه ی پی یان درابو ﴿أَخَذَتْهُمُ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ﴾ له ناکاودا تو له مان لی سه ندن ثبتر نه وانیش ناومید و سهر گهر دان بوون ﴿﴾

﴿فَقَطَّعَ دَائِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ نه مجا نه و گله ی که سته میان کرد دوا براو کران ﴿وَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾
 و هه موو سوپاس و ستایشی هه ربو خوی پهره رد گاری جیهانیانه ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (نه ی موحه ممه د
 ﴿بَلَىٰ بَلَىٰ ۖ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَرَ﴾ نه گهر خوا هه سستی بیستن و بینستان لی بسه نیته وه
 ﴿وَوَخَّرَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ﴾ موریش بنی به سهر دله کانتاندا ﴿مَنْ إِلَهُ عِزِّ اللَّهِ بِأَتِيكُمْ بِهِ﴾ ج پهر ستر او نیک هه به
 بینجگه خوا بو تان به نیته وه ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ نَصَرُوا الْأَبْتِ﴾ ته ماشابکه چون به لگه کان ده گورین و
 چند باره بیان ده که بنه وه ﴿ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ﴾ پاشان نه وان پشتی تی ده کهن و پروو وهره گیرن ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾
 (موحه ممه د ﴿بَلَىٰ ۖ بَلَىٰ ۖ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ﴾ نه گهر سزای
 خواله ناکاو دایا به ناشکرا بیت بو تان ﴿هَلْ يَنْهَاكُمُ إِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ﴾ نایا له ناو ده بری (به سزای
 خوی) بینجگه له کومه لی سته م کاران نه بیت ؟ ﴿وَمَا تُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ﴾ وه نیرا وه کانمان نه نار دو وه
 ﴿إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ﴾ مه گهر به موزده دهر و ترسیتنه نه بیت ﴿فَمَنْ أَمِنَ وَأَصْلَحَ﴾ جا هه هر که س بروی
 هینا و کرده وه ی چاکی کرد ﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نه وه هیچ مه ترسی به کیان له سهر نابن
 و غه مباریش نابن ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ نه وان هیش بی پروا بوون به به لگه کانی نیمه ﴿يَسْأَلُهُ
 الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ به هوی دهر چون بیان له سنور (فرمانی خوا) سزایان لی ده که وی
 و ده بانگری ﴿قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ﴾ (نه ی موحه ممه د ﴿بَلَىٰ ۖ مَنْ يَتَّخِذْ
 خَزَائِنَهُ كَأَنَّهُ لَا يَمُوتُ﴾ وه شتی نه نیش نازانم ﴿وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ﴾ وه
 بیتان نالیم بیگومان من فریشتهم ﴿إِنْ أَتَيْتُمُ الْآيَاتِ الْبَاطِلَةَ﴾ شونی هیچ ناکه وم نه وه نه بیت که بو نیگام
 کراوه ﴿قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ﴾ بلی نایا کویر و بینا به کسانن ؟ ﴿أَفَلَا يَتَفَكَّرُونَ﴾ ده ی نایا بو
 بیرناکه نه وه ؟ ﴿وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخْفَوْنَ﴾ به م قورنانه برسیته نه وان ه ی دهر سن ﴿أَنْ يُخْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ﴾
 (له وه ی که) کوبکرینه وه لای پهره رد گاریان ﴿لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ﴾ له کاتیکدا بینجگه
 له خوا هیچ یار مه تیدر و تکا کار نیکیان نی به ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ به لکو خویان بیارینزن وله خودا
 برسن ﴿وَلَا تَنْظُرُوا الَّذِينَ يُدْعُونَ رَبَّهُمْ﴾ وه نه وان دهر نه که بیت که پهره رد گاریان ده پهرستن (وهاواری
 لی ده کهن) ﴿بِالْعَدْوَىٰ وَالْعَشَىٰ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ﴾ به به یانیان و نیواراندا (ره زامندی) خویان ده وی
 ﴿مَا تَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ شَيْءٌ﴾ و لپهر سینه وه ی هیچ شتیکیان له سهر تو نی به ﴿وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ
 شَيْءٌ﴾ وه لپهر سینه وه ی هیچ شتیکی تو ش له سهر نه وان نی به ﴿فَتَنْظُرْ دَهْرًا﴾ جا نه گهر دهر یانکه بیت
 (دور یان خه یته وه) ﴿فَتَكُونُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ نه وه له سته مکاران ده بیت ﴿

﴿وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ﴾ وه به وجوره هه نديكيانمان به هه نديكي تريان تاقی کرده وه ﴿لِيَقُولُوا
 أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا﴾ بؤ نه وهی بلین نایا نه وانه خوا ریزو به هرهی پی به خشيوون له ناو
 نیمه دا؟ ﴿أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ﴾ نایا خوا له هه موو کهس زانانتر نی به به وانهی شو کرانه
 بژیرن؟ ﴿وَإِذْ آجَأَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِنَائِنَا﴾ وه کاتی نه وانهی که پروایان هه به به نایه ته کانی نیمه
 هاتن بولات ﴿فَقُلْ سَأَلَ عَيْنِي﴾ نه وه پیمان بلی سلاوتان لی بیت ﴿كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ﴾
 پهروه ردگارتان به زهیی و میهره بانی له سه ر خوی پیویست کردوه وه ﴿أَنْتُمْ مِنْ عَمَلٍ مِنْكُمْ سُوْءٌ
 يَعْمَلُونَ﴾ بینگومان هه کهس له نیمه کاریکی خراب بکات به نه زانی ﴿ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهَا وَأَصْلَحَ﴾
 پاشان بگه ریته وه وه نهویه بکات و خوی چاک بکات ﴿فَأَنْتُمْ عُقُورٌ رَجِيمٌ﴾ نه وه به راستی خوا لیپوردهی
 به به زهیی به ﴿وَكَذَلِكَ نَفْصِلُ الْآيَاتِ﴾ نابه و جوره نایه ته کان پروون ده که به نه وه ﴿وَالْمُتَسَيِّئِينَ سَبِيلُ
 الْمُجْرِمِينَ﴾ بؤ نه وهی رنگای تاوانباران پروون بیته وه ﴿قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ﴾ بلی: بینگومان من
 قهده غم لیگراوه له وهی که به ندایه تی بکه م بؤ نه وانهی ﴿تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نیمه هاواریان لینده کهن
 و ده بیان په رستن بینجگه له خوا ﴿قُلْ لَا آتِيحُ أَهْوَاءَ كُمْ﴾ بلی من شوینی ناره زووه کانی نیمه ناکه وم
 ﴿فَدَخَلْتُ إِذَا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ﴾ نه گه ر وا بکه م بینگومان من گو مرا ده بم وه له ریزی نه وه که سانه دا
 نابم که ریتموونیان وه رگرتووه ﴿قُلْ إِنِّي عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي﴾ بلی بینگومان من له سه ر به لگه به کی
 ناشکر ام که له لایه ن پهروه ردگار مه وهیه ﴿وَكَذَّبْتُمْ بِهِ﴾ که چی نیمه پرواتان پی نه هیتنا ﴿مَا عِنْدِي مَا
 تَسْتَعِجِلُونَ بِهِ﴾ نه وه (سزای) نیمه په لهی هاتنی ده کهن به ده ست من نی به ﴿إِنْ لِحُكْمِ إِلَهِ﴾ فه رمان
 په وایسی ته نها بؤ خوابه ﴿يَقْضُ الْحَقَّ﴾ حه ق و راستی باسی ده کات ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ﴾ وه نه وه
 چاکترینی برپارده ر و جیا که ره وهیه ﴿قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعِجِلُونَ بِهِ﴾ بلی نه گه ر لام بوايه نه وهی
 نیمه به له ده کهن له هاتنی ﴿لَقَضَى الْأَمْرَ رَبِّي وَبَيَّنَّا كُمْ﴾ نه وه کاری نیوان من و نیمه کوتایی پی ده هیترا
 ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ﴾ وه خوا چاک ناگاداره به سته م کاران ﴿وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ﴾ وه کلیلی هه موو
 نهیتنی به کان هه ر لای خوابه ﴿لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ﴾ کهس نایانزانتیت جگه له (خودا) ﴿وَيَعْلَمُ مَا فِي
 الْبُرِّ وَالْبَحْرِ﴾ وه (خوا) ده زانی چی له ووشکانی و ده ریادا ههیه ﴿وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا﴾ وه
 هه ر گه لایه ک بکه ویته خواره وه خوا پی ی ده زانیت ﴿وَلَا حَبْرٌ فِي ظِلْمَتِ الْأَرْضِ﴾ و هه ر دانه ویتله به ک
 له تاریکی به کانی زه ویدا بیت ﴿وَلَا ظِلٌّ وَلَا يُبِينُ﴾ و هه ر ته رو ووشکینک هه بیت ﴿إِلَّا فِي كِتَابٍ
 مُبِينٍ﴾ هه ر هه موویان له کتییی ناشکر له (لوح المحفوظ) دان ﴿﴾

﴿وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ﴾ وہ ہر ٹہو خواہیہ کہ دہتان خہو تینیت لہ شدہ ودا (لیرہ دا خہو بہ مانای مردن ہاتوہ) ﴿وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ﴾ وہ ٹہو شزانی (لہ روزدا) ج کاریکتان ٹہنجام داوہ ﴿ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ﴾ پاشان لہ روزدا لہ خہو بیندارتان دہ کاتہوہ ﴿لِيُقَضَّىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى﴾ بؤ ٹہوہی تہواو بین ماوہی دیاریکراو (ی ہموو کہسی) ﴿ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ﴾ ٹہوسا ہر بؤلای ٹہوہ گہرانہوہتان ﴿ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ پاشان ہہوالتان بین دہدات بہ ہر کردہوہبہک کہ کردوتانہ ﴿وَهُوَ الْغَافِرُ الْوَفَّاءُ عِبَادِهِ﴾ ٹہو (خوا) زال و دہسہ لاتدارہ بہسہر بہندہکانیدا ﴿وَيُرِيدُ عَلَيْكُمْ حَفِظَةً﴾ و فریشتانیکتان بؤ دہنیریت (کہ چاودیر و پاریزہر و نوسہری کردہوہ کانتانن) ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ﴾ تاکاتی مردنی بہ کیکتان دیت ﴿تَوَفَّاهُ رُسُلُنَا﴾ نیرراوہ کانمان گیانی دہ کیشن ﴿وَهُمْ لَا يُفْرِطُونَ﴾ کہ ہیچ سستی و کہ متہر خہمی بہک ناکہن (لہ کارہ کانیدا) ﴿ثُمَّ رُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ﴾ پاشان دہ گہرینرینہوہ بؤلای خوا کہسہرورہی راستہ قینہ یانہ ﴿أَلَا لَهُ الْحُكْمُ﴾ ناگاداربن فرمان پہوایی و بریار ہر بؤٹہوہ ﴿وَهُوَ أَسْرِعُ الْحَسِيبِ﴾ ہر خوایشہ لیرسینہوہی خیراترہ لہ ہموو کہس ﴿قُلْ مَنْ يُضِلِّكُمْ فَبِعَنَافِئِ الْاَبْرِ وَالْبَحْرِ﴾ (ٹہی موحمہد ﷺ) بلی: نایا کنی ٹیوہ رزگار دہ کات لہ تاریکیہ کانی ووشکانی و دہریا ﴿تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً﴾ کہ ہاوار و نزای لیدہ کہن بہ ناشکراو نہیتی ﴿لَئِنْ اُنْجَسْنَا مِنْ فَطْرَتِهِ﴾ (ٹہلین) سویند بہ خوا ٹہ گہر لہم مہترسی بہ رزگارمان بکات ﴿لَتَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾ ٹہوہ بینگومان لہ سوپاس کارانی خوا دہ بین ﴿قُلْ اِنَّهُ يُبَدِّلُكُمْ مِّنْهَا﴾ بلی: ہر خوا ٹیوہ رزگار دہ کات لہو مہترسی بہ ﴿وَمِنْ كُلِّ قَرْيَةٍ﴾ و لہ ہموو نارہحتی و غم و پہزارہبہک ﴿ثُمَّ اَنْتُمْ تَشْكُرُونَ﴾ (لہ گہل ٹہوہ شدہا) پاشان ٹیوہ ہاوبہش بؤ خوا بریار دہدن ﴿قُلْ هُوَ الْقَادِرُ﴾ بلی: ہر ٹہو خواہ بہ توانا و دہستہ لاتدارہ ﴿عَلَىٰ اَنْ يَّبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا﴾ کہ سزایہ کتان بؤ بنیریت ﴿مِنْ قَوْلِكُمْ﴾ لہ سہروتانہوہ ﴿اَوْ مِنْ تَحْتِ اَرْجُلِكُمْ﴾ یان لہ ژیرپیتانہوہ ﴿اَوْ يَلْسَكُمْ بِسِجَانٍ﴾ یان سہرتان لی بشیوننی و بتان کات بہ چہند دہستہ و تاقمیکہوہ ﴿وَيُذِيقُ بَعْضَكُمْ اَنْسَ بَعْضٍ﴾ جا ہندیکتان بہ ہندیکی ترتان سزاو نازار بدات ﴿اَنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ﴾ سہرنج بدہ چون ٹایہ تہ کان دہ گؤرین (لہ جؤرینکہوہ بؤ جؤرینکی تر) ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ تا ٹہوان تینگن و بیربکہنہوہ ﴿وَكَذَّبَ بِهٖ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ﴾ گہلہ کت باوہریان بہم قورٹانہ نہ کرد کہ ہر ٹہوہ حق و راست ﴿قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ﴾ بلی: من پاریزہر و بہرپرستان نیس ﴿لِكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَقَرٌّ﴾ بؤ ہموو ہہوالبیک کاتیکی دیاریکراو ہہیہ (کہ راست و دروی تبادا پروون دہبیتہوہ) ﴿وَسَوْفَ تَعْمَلُونَ﴾ وہ بہزوویی دہزانن ﴿وَإِذَا رَأَتْ اَلَّذِيْنَ يُحْوَضُونَ فِيْہِ اَبْتَاتًا﴾ ہر کاتی ٹہوانت دی قسہی ناشایستہ دہ کہن دہربارہی ٹایہ تہ کانی ٹیمہ ﴿فَاَعْرَضَ عَنْهُمْ﴾ ٹہوہ پرووہر گنپہرہ لییان ﴿حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيْثٍ غَيْرِہِ﴾ تا دہ چنہ سہر باسینکی تر ﴿وَإِنَّمَا يُنِيبُكَ الشَّيْطٰنُ﴾ وہ ٹہ گہر شہبتان لہ بیر بردیتہوہ ﴿فَلَا تَعْتَدْ بَعْدَ الذِّكْرِیْ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِیْنَ﴾ ٹیر لہ پاش بیرکہوتنہوہت لہ گہل کؤمہلی ستم کاران دامہنیشہ ﴿

﴿وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ﴾ (هر چنده) نه وانهی خویان ده پاریزن هیچ پرسیار و تاوانی نه وانیان له سهر نی به ﴿وَلَا يَكُنْ ذِكْرِي لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ به لام بیر خستنه وهیه تا خویان پیاریزن ﴿وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لِبَاطِلٍ وَلَهُمْ﴾ (نهی موحه ممد ﴿وَالَّذِينَ﴾) واز بیته له وانهی ناینه که بیان کردوه به گمه و گالته جاری ﴿وَعَرَّزْنَاهُمْ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ وژیانی دونیا هه لسی خه له تاندون ﴿وَذَكَّرْنَاهُ﴾ وه به فورنان ناموزگارسان بکه ﴿أَنْ يُسَلِّقَ نَفْسًا بِمَا كَسَبَتْ﴾ بؤ نه وهی هیچ کهس تیا نه چی به هوی نهو (خراپانه) ی کردویه تی ﴿لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ﴾ که جگه له خوا هیچ دوست و تکا کارنکی نی به ﴿وَأَنْ تَعْدِلَ كُلَّ عَدْلٍ لَأَيُخَذَ مَثَلًا﴾ نه گهر هه موو فیدا و بریتی به ک بدات لی ی وهر ناگیری ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ أُسْلُوا بِمَا كَسَبُوا﴾ نه وانه که سانیتکن به هوی نهو (خراپانه) ی که کردویانه تیاچوون ﴿لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ﴾ بؤ نه وانه یه خوار دنه وهیه که له ناوی زور گرم و به کول ﴿وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ و سزای زور به نازاریش به هوی نه وهی که بی بر و ابوون ﴿قُلْ أَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بلنی نایا بینجگه له خوا هاوار بکه بین (و پهرستین) ﴿مَا لَا يَنْفَعُونَ وَلَا يَضُرُّونَ﴾ شتیک که نه سوودمان بی ده گه به نیت و نه زیان ﴿وَسُرُّدٌ عَلَىٰ أَعْقَابِهِمْ﴾ وه به ره دوا بگه برینه وه (پاشگه زبینه وه له ناینه که مان) ﴿بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهَ﴾ له پاش نه وهی که خوا برینمونی کردین (بؤ رینگای راست)؟ ﴿كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ﴾ به وینهی نهو که سهی که شهیتانه کان سهریان لی شیواند بی ﴿فِي الْأَرْضِ حَيْرَانَ﴾ له زهوی داسه رگردان بی ﴿لَهُ وَأَصْحَابُ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَى﴾ و چند هاوپی به کی هه بی بانگی که ن بؤ رینگای راست ﴿أَن تَبْتَغُوا﴾ (بلین) وهره بؤ لای نیمه (که چی به گویان نه کات) ﴿قُلْ إِنْ هَدَى اللَّهُ هُوَ الْهُدَى﴾ بلنی به راستی هه ر برینمونی خوا پی نمونی راسته ﴿وَأَمْرًا لِلشَّيْرِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ و فرمانمان پندراوه که مل کهچ و گوئپرایه ل بین بؤ پهروه ردگاری جیهانیان ﴿وَأَنَّ أَيْمُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْهُ﴾ وه فرمانمان پندراوه که به رنکی نویژ به چی بینن و لهو (پهروه ردگاره) بترسین ﴿وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُخْشَرُونَ﴾ وه هه موتان هه ر بؤ لای نهو زاته کؤ ده کرینه وه (له رؤزی دوا پیدا) ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ وه هه ر نهو خوا به یه که ناسمانه کان و زهوی به دی هیناوه به حق و راستی ﴿وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ وه هه ر رؤزی به شتیک بفرمووی بیه نه ویش دست به چی ده بی ﴿قَوْلَهُ الْحَقِّ﴾ فرمان و وونهی نهو راسته ﴿وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ﴾ هه ر بؤ نه وه مولک و خواونهی لهو رؤزه دا که فوو ده کریت به (صور) که په نادا ﴿عَلِيمٌ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ زانا و ناگابه به هه موو نهی و ناشکرایه ک ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ﴾ وه هه ر نهوه کاردرست و به ناگا ﴿۱۳۶﴾

﴿وَأَذَىٰ قَالَ إِنَّ رَبِّهِمْ لِأَيُّهُمُ أَرْذَلٌ﴾ وہ (بیربکہ رھوہ) کاتیک کہ ئیبراہیم ووتی بہ نازہری باوکی ﴿أَتَتَّخِذُوا صَمًا
 ۱۱۱﴾ ایاتو بتانیک دہ کہ یتہ پەرستر اوی خوٹ؟ ﴿إِنَّ أَرْذَلَكَ وَقَوْمَكَ فِي صَلْبِكُمْ مَبِينٌ﴾ بہ راستی من
 توو گہ لہ کہت لہ گو مرایی یہ کی تہ او و ناشکر ادا دہ بینم ﴿وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ﴾ بہ و شنوہ بہ
 نشانئ ئیبراہیم مان دا ﴿مَلَكَوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ دہ سہ لات و خواہ نبئی (خواہ بؤ) ناسمانہ کان و
 زہوی ﴿وَلْيَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بؤ تہ وہی لہ ریزی باوہ پردارہ راستہ قینہ کاندا بینت ﴿فَلَمَّا جَنَّ
 عَلَيْهِ اللَّيْلُ﴾ کاتی شہوی بہ سہ ردا ہات ﴿رَبِّهِ أَكْثَبًا﴾ تہ ستیرہ یہ کی بینی ﴿قَالَ هَذَا رَبِّي﴾ ووتی تہ مہ
 پەرورہ دگاری منہ ﴿فَلَمَّا أَقْبَلَ﴾ بہ لام کاتی ناوابوو ﴿قَالَ لَا أَحِبُّ الْأَفْلَيتَ﴾ ووتی من ہرچی ناوا
 بی خوشم ناوی ﴿فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا﴾ تہ مجا کاتی مانگی بینی ہلہات ﴿قَالَ هَذَا رَبِّي﴾ ووتی
 تہ مہ پەرورہ دگاری منہ ﴿فَلَمَّا أَقْبَلَ﴾ بہ لام کاتی کہ ناوابوو ﴿قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِي رَبِّي﴾ ووتی سویند بہ خوا
 تہ گہر پەرورہ دگاریم رینموونیم نہ کات ﴿لَأَكُونَنَّ مِنَ الْخَاطِئِينَ﴾ بینگومان لہ کؤمہ لی گو مراییان
 دہ بم ﴿فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِعَةً﴾ تہ مجا کاتی خوری بینی ہلہات ﴿قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ﴾
 ووتی تہ مہ پەرورہ دگاری منہ تہ مہ گہورہ ترہ (لہوان) ﴿فَلَمَّا أَفْلَتْ﴾ جا کاتی خورش ناوا بوو
 ﴿قَالَ يَقُومُ إِنِّي بُرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ﴾ ووتی تہی گہ لہ کہم بہ راستی من بہ ریم لہ ہرشتی کہ ئیوہ دہ یکہن
 بہ ہاوبہش بؤ خوا ﴿إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي﴾ بہ راستی من رپوی خوٹ وەر تہ گپرم بؤ لای زاتیک
 ﴿فَطَرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ کہ ناسمانہ کان و زہوی ہدی ہتاوہ ﴿حَنِيفًا﴾ جگہ لہ خوا رپووم لہ ہیچی
 تر ناکہم ﴿وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وہ بینگومان من لہ ہاوبہش پیداکہ ران نیم ﴿وَحَاجَّةَهُ قَوْمُهُ﴾
 (بہ لام ئیبراہیم) گہ لہ کہی دہ مہ قالنیان لہ گہ لدا کرد ﴿قَالَ اتَّخَذُونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِي﴾ فہرموی ئایا
 ئیوہ دہ مہ دہ منی و موجدہ لہم لہ گہ لدا دہ کہن؟ لہ بارہی خواوہ کہ بہ راستی رینموونی منی کردووہ
 ﴿وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ﴾ من ناترسم لہ وہی کہ ئیوہ دہ یکہن بہ ہاوبہش بؤ خوا (چونکہ زبان
 ناگہ بہ نن) ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا﴾ مہ گہر شتیک کہ پەرورہ دگاریم بیہوی بیکات ﴿وَيَسِعُ رَبِّي كُلَّ
 شَيْءٍ عِلْمًا﴾ زانست و ناگاداری پەرورہ دگاریم ہموو شتیکگی گرتوتہ وہ ﴿أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ دہی ئایا
 بؤ بیرناکہ نہ وہ ﴿وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُ﴾ وہ من چون دہ ترسم لہو بتانہی کہ ئیوہ کردووتانہ
 بہ ہاوبہش بؤ خوا ﴿وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ﴾ کہ ئیوہ ناترسم بینگومان بتانیکتان کردووتہ
 ہاوبہش بؤ خوا ﴿مَا لِرَبِّكَ رَبِّهِمْ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا﴾ کہ ہیچ بەلگہ بہ ک نہ تیراوہ بؤتان (کہ تہوان بہ رستن)
 ﴿فَأَنْتَ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ﴾ دہی کہ واتہ کام لہم دوو دہستہ بہ شایستہ ترہ بہ نہ ترسان (و نارامی)
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ تہ گہر ئیوہ ہیچ دہ زانن ﴿۱۱۱﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانهی که بروایان هیناوه ﴿وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ﴾ و برواکه یان تیکه ل به سستم (هاوه ل دانان) نه کردووه ﴿أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُسْتَدُونَ﴾ هینمی و ناسایش ته نها بؤ نه وانه یه هر نه وانه ش رینمویون کراون ﴿وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ﴾ نهو (به لگانه) به لگهی نیمه بوون که دابوومان به ئیر اهییم ﴿عَلَىٰ قَوْمِهِ﴾ له به رانه ر گه له که به ووه ﴿تَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّنْ شَاءَ﴾ هر که سیتک بمانه ویت پله و پایهی به ر زده که یته ووه ﴿إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ به راستی په روه ردگارت کاردروستی زانیه ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ﴾ وه ئیسحاق و (له ئیسحاقیش) یه عقوبمان پی به خشی ﴿كَلَّا هَدَيْنَا﴾ رینمونی هه موویانمان کرد ﴿وَنُوْحًا هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ﴾ وه له ووه پیش رینمونی نوح و حیشمان کرد ﴿وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ وَهَارُونَ﴾ وله نه ووه کانی نوح داوود و سوله یمان و نه یووب و یوسف و موسا و هاروونمان (رینمونی کرد) ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ ئا به و چه شنه پاداشتی چاکه کاران دده یته ووه ﴿وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِيلَاسَ﴾ وه زه که ریا و یه حیا و عیسا و ئیلیاس ﴿كُلٌّ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ هه ریه ک له مانه له چاکه کاران بوون ﴿وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيُوسُفَ وَأَيُّوبَ﴾ وه ئیسماعیل و یه سه ع و یونس و لوط ﴿وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَىٰ الْعَالَمِينَ﴾ هه ریه که له مانه رینمانداون به سه ر هه موو خه لکیدا ﴿وَمِنْ آيَاتِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ﴾ هه روه ها هندی له باوک و نه ووه و براکانیان ﴿وَأَجْتَنَّبَهُمُ وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ هه لمان بزاردوون و رینمونیمان کردوون بؤ رینگهی راست ﴿ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ نه ووه رینمونی خواهه رینمونی هه ریه نده یه کی پیته کات ﴿يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ له به نده کانی که خوی به وی ﴿وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَّ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ وه نه گه ر هاو به شیان په وابدایه بؤ خوا بنگومان نه و چاکانه ی کردبوویان هه مووی بی پاداشت دهرده چوو ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ نه وانه که سانیکن ﴿أَتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ﴾ په یام و زانین و حوکمرانی و پیغه مبه ریتیمان پی به خشیوون ﴿فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هُنَّ لِآءٍ﴾ جا نه گه ر نه وانه (قورپه ش) بروای پی نه هینن ﴿فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ﴾ نه ووه بنگومان به دده سته یه کی ترمان سپاردووه (چاودیری بکه ن و) بی برواش نابن پی ی ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ﴾ نه وانه (نه و پیغه مبه رانه ی باس کران) که سانیک بوون خوا رینمونی کردن ﴿فِيهِدْنَاهُمْ أَقْتَدَ﴾ ده ی په پره وی رینگه و رپبازی نه وانه بکه (نه ی موحه ممه د ﴿قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا﴾ (نه ی موحه ممه د ﴿بَلَىٰ دَاوَىٰ هِيَ حَرِيٌّ و پاداشتیکنان لیتناکه له سه ری ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ نه م قورثانه ته نها ناموزگاری یه بؤ هه موو جیهانیان ﴿

﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ﴾ وهك پنیوست خویان نه ناسی و پزیزان نه گرت ﴿إِذْ قَالُوا﴾ کاتی ووتیان ﴿مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيَّ بَشْرًا مِّنْ سَمَوَاتٍ﴾ خوا هیچ شستیکی نه نار دوته خواره وه بو هیچ ناده می یهك ﴿قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي﴾ بلی نهی کی نهو کتیبه ی نارده خواره وه ﴿جَاءَ بِهِ مَوْسَى﴾ که موسا هینای ﴿نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ﴾ (نهو کتیبه) پروناکی و رینمونی بوو بو خه لک (پیش ده ستکاری کردنی له لایه ن جول له که کانه وه) ﴿تَجْعَلُونَهُ قَرَأِطِيسَ﴾ نپوه نهو (کتیبه) ده که نه چه ند پره و کاغه زینک ﴿بَدُّوْنَهَا وَتُخْفَوْنَ كَثِيرًا﴾ به شینکی (که قازانجانه) ناشکرای ده که ن و زوریشی (که زبانی خوتانه) ده بشار نه وه ﴿وَعَلَّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا﴾ شتانیک فیر کراوون که نپوه نه تان ده زانی ﴿أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ﴾ نه خوتان و نه باو و باپیر انتان ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی هر خوا (کتیبی بو موسا نار دووه) ﴿تُرَدُّوْهُمْ فِي حُوزِهِمْ لِيَلْعَبُوْنَ﴾ پاشان لینیان گهری له ناو به تالی خویاندا گالته و یاری بکه ن و رپوچن ﴿وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ﴾ نه م قورنانه نپمه نار دو و مانه ته خواره وه ﴿مُبَارَكٌ﴾ پیروز و فهداره ﴿مُصَدِّقٌ لِّلَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ نهو کتیبه اش پیش نهو هاتوون به راستیان داده نیت (پیش نه وه ی گاور و جول که کان بیشینونن) ﴿وَلِيُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا﴾ هر وه ها بو نه وه ی دانیشتوانی مه که وده و روبه ری ناگدار که بته وه و بیانتر سستی ﴿وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ جا نه وانه ی پروایان به دواپوز هه بی پروا به و (قورنانه) دینن ﴿وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ﴾ نه وان پاریزه رن بو نوپزه کانیان و به چاکی له کاتی خویاندا ده بیانکه ن ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ کی له و که سه ستم کارتره که درو هه لبه سستی به دم خواوه ﴿أَوْ قَالَ أُوْحَىٰ إِلَيَّ﴾ یان بلی نیگا و سرووشم بو کراوه ﴿وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ﴾ به لام هیچ نیگا و سرووشینکیسی بو نه کرابسی ﴿وَمَنْ قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ هر وه ها که سستی که بلی منیش وینه ی نهو قورنانه ی خوا دایبه زاندو وه داده به زینم ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ﴾ خوزگه سته مکارانت ده بینسی کاتی ﴿فِي عَمْرَاتِ السَّمَوَاتِ﴾ وان له نار هه تسی و سه ختی سه ره مهر گدا ﴿وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ﴾ و فریشته کان ده ستیان بو ده به ن (بو گیان کیشانیان) ﴿أَخْرَجُوا أَنفُسَهُمْ﴾ (بیان ده لین) خوتان ده رباز که ن (له م نار هه تسی گیان کیشانه نه گهر راست ده که ن) ﴿الْيَوْمَ تُجْرَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ﴾ نه مرفو پاداشتی ریسوا که ر ده درینه وه ﴿بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ﴾ به هوی نه وه ی که قسه ی نار استان هه لته به ست به دم خواوه ﴿وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِنَا تَسْتَكْبِرُونَ﴾ و خوتان به گه و ره ده زانی له به رانه ر نایه ته کانی خوادا ﴿وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فَرْدًا﴾ سویند بیت بینگومان نپوه به نه نیا و یهك یهك گه رانه وه بو لامان ﴿كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ هر وه کویه که م جار دروستمان کردن ﴿وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْتُمْ وَأَنْتُمْ تَهَاوِنُونَ﴾ و نه وه ی پیمان دابوون به جیتان هیشته له دوا ی خوتان (له مان و سه روه ت و سامان) ﴿وَمَا تَرَىٰ مَعَكُمْ﴾ وه نایینن له گه لتاندا ﴿شُفَعَاءَ كُرِّ الَّذِينَ رَعَمْتُمْ أَنْتُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ﴾ نهو تکا کارانه ی که لاتان و ابو و ها و به شی خوا ن له تکا کردن بو تان ﴿لَقَدْ نَقَطَعْنَا يَمِينَهُمْ﴾ سویند به خوا بینگومان پچرا به یوه سستی نپوانتان ﴿وَصَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَرْغَبُونَ﴾ وه نه وه ی به پشتیوانی خوتان داده نا وون بوو لیتان ﴿۱۳۹﴾

﴿إِنَّ اللَّهَ قَالِي الْحَبِّ وَالنَّوَى﴾ بہ راستی خوالہ تکہری دانہ ونلہ و ناو کہ تزوہ (کاتیک کہ دہر و ینریت لہ زہ ویدا)
 ﴿يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ﴾ زیندوو دہر نہ ہیئتی لہ مردوو ﴿وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ﴾ وہ (خوا) دہر ہیئہری
 مردوانہ لہ زیندوو ﴿ذَلِكُمْ اللَّهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ﴾ نہ وہیہ خوی ئیوہ دەہی کہ واتہ ئیوہ چؤن (لہ بہرستی
 نہ و خوابہ) لا دہرین؟ ﴿قَالُوا الْإِصْبَاحُ﴾ (خوا) بہدی ہیئہری شہبق و پروناکی رفرژ بوونہ وہیہ
 ﴿وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا﴾ و شہوی کردووہ بہ کات و ہوی نارامگرتن ﴿وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ حُسْبَانًا﴾ و خور و
 مانگی کردوہ ہوی حساب دیاریکردن و زانینی کات ﴿ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ نہ وہش نہ ندازہ گرتنی
 خوی بہدہسہ لاتی زانیہ ﴿وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النَّجْمَ﴾ وہ ہہر خوابہ کہ نہ سستیرہی داناوہ بؤتان
 ﴿لِيَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْإِجْرِ﴾ بؤ نہ وہی رینان پیندہر کہن لہ تاریکیہ کانی و شکانی و دہر یادا
 ﴿قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بہ راستی نایہ تہ کانمان روون کردوہ وہ بؤ کؤمہ لئی کہ بزائن و تی بگہن
 ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ﴾ وہ نہ و خوابہ زاتیکہ کہ ئیوہی دروست کردوہ لہ یہک کہس
 کہ (نادہم) ﴿فَمَسَّرْنَا مَسْرَدًا﴾ نہ مجا (لہ پشٹی باو کتانا) نیستہ جئی کران (دواتریش لہ مندالدانی
 دایکتاندا) دانران بہ شیوہی کاتی ﴿قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ﴾ بہ راستی نایہ تہ کانمان روون
 کردوہ وہ بؤ کہسانی بہ ووردی بیر بکہنہ وہ ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ وہ نہ و خوابہ زاتیکہ ﴿أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
 مَاءً﴾ کہ بارانی لہ ناسمانہ وہ باراندووہ ﴿فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ﴾ جا بہ ہوی نہ و (بارانہ وہ)
 ہہموو جوڑہ چہ کہ رہیہ کمان پرواند ﴿فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا﴾ نہ مجا پرووہ کی سہ و زمان لئی پرواندووہ
 ﴿يُخْرِجُ مِنْهُ جَبَامًا تَرَكِبَ﴾ وہ لہ و (پرووہ کہ سہ وزہ) دانہ ونلہی لہ سہر یہک کہ لہ کہ بوومان دہر ہیئاوہ
 (وہک گولی جو و گہنم) ﴿وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ﴾ وہ لہ دار خورما لہ چہند پہلیکی ہیئشووی
 شوڑہ وہ بوو دہر دہہینین ﴿وَجَعَلْنَا مِنَ الْأَنْبَابِ﴾ وہ (دہر وینین بہ و بارانہ) باخاتی زور لہ تری ی ہہمہ جوڑ
 ﴿وَالرِّبْوَاتِ وَالرَّمَامِ﴾ و زہیتون و بنہ ہہناری ﴿مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ﴾ ہاو وینہ و لہ یہ کتر جیا جیا (لہ تامدا)
 ﴿أَنْظُرُوا إِلَى ثَمْرِهِ﴾ سہرنجی بہر ہہمہ کہی بدن ﴿إِذَا الثَّمَرُ وَبَعِثَهُ﴾ کاتیک بہر دہ گرتت و ہی دہ گات
 ﴿إِن فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بینگومان لہم سہرنجدانہ دا چہند بہ لگہی گہورہ ہہیہ (لہ سہر گہورہی
 دہسہ لاتی خودا) بؤ کہسانی کہ پروا دہہینن ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ﴾ ہاو بہ شانیتکیان بریار داوہ بؤ
 خوا کہ جنو کہن ﴿وَخَلَقَهُمْ﴾ لہ کاتیک دا خودا نہ و (جنو کانہی) دروست کردووہ ﴿وَحَرَّفُوا الْآيَاتِ وَبَنَتِ بِغَيْرِ
 عِلْمٍ﴾ بہ درو و بوختان چہند کوڑ و کچیان پہ وادا وہ بؤ خوا بہ ہی زانیاری ﴿سُبْحٰنَكَ وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ﴾
 پاک و ہی گہردی بؤ خوا لہ وہی کہ نہ ویں بر وایانہ بریاری نہ دہن بؤ خوا ﴿بَدِيعُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾
 (خوا) داہیتہری ناسمانہ کان و زہوی یہ لہ نہ بوون ﴿أَنِّي بَكُونُ لَهُ وَلَدًا وَلَدْتُ لَكَ لَهُ صَاحِبَةٌ﴾ چؤن
 مندالی دہی کہ ژن و ہاوسہری نہ بووہ ﴿وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ خوی ہہموو شتیکی دروست کردووہ
 ﴿وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ و نہ و بہ ہہموو شتی زانا و بہ ناگاہی ﴿

﴿ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ﴾ هه ره نه و خوایه به که په روه ردگاری نیویه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ په رستراونکی راسته قینه نی به جگه له نه و ﴿خَلْقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾ دروست که ری هه موو شتیکه ﴿فَاعْبُدُوهُ﴾ که واته نه و په رستن ﴿وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ وه نه و خوایه چاودیره به سهر هه موو شتیکه وه ﴿لَا تُذِرْكُمُ الْأَعْمَى﴾ چاوه کان په ی پی نابه ن و ناتوانن بیینن ﴿وَهُوَ يُذِرْكُمُ الْأَبْصَارَ﴾ به لام نه و هیزی بیینن و چاوه کان ده بیینت ﴿وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾ و نه و به ناگای ورد بیینه ﴿فَدَجَّاهُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ به راستی له لایه ن په روه ردگار تانه وه چه ندینن به لگه ی رووتنان بؤ هاتووه ﴿فَمَنْ أَضَلُّ مِنْ نَفْسِهِ﴾ نه مجا هه ره که س بیر له راستی ده کاته وه و ده بیینی نه وه (سوودی) بؤ خویه تی ﴿وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا﴾ هه ره که سیش بیر ناکاته وه و کویر بووه نه وه (زیانی) هه ره بؤ خویه تی ﴿وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ﴾ وه من چاودیر و پاریزه رنیم به سه رتانه وه (بهس راگه یه نه رم) ﴿وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ ناوا جور و شیوه ی به لگه کان ده گورین ﴿وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ﴾ ده با هه ر بلین خونند و ته و پیتو تراوه ﴿وَلِيُبَيِّنَ لَهُمُ الْآيَاتِ﴾ وه بؤ نه وه ی چاک روونی بکه یه وه بؤ کومه لیک که تیده گه ن و شاره زان ﴿أَشْجَعُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ﴾ شوینی نه وه بکه وه که له لایه ن په روه ردگار ته وه وه حیت بؤ کراوه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ شایسته ی په رستن نیه بیجگه له و (خوا) ﴿وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه روو وهر گیره له هاو بهش بریاره ده ران ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا﴾ وه نه گه ر خوا بیویستابه هاوه لیان دانده نا ﴿وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا﴾ و تومان نه ده کرد به چاودیر و پاریزه به سه ریانه وه ﴿وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ﴾ و تو زوردار و ده سه لاتدار نیت به سه ریانه وه ﴿وَلَا تَسْجُدُوا لِلدِّينِ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ (موسلمانان) جنیو و قسه ی ناشرین مه لئین به ویت و په رستراوانه ی که نه وان هاواریان لی ده که ن و ده بیان په رستن بیجگه له خوا ﴿فَسَبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ﴾ به و هویه وه نه وانیش قسه ی نه شیاو بلین به خوا ﴿كَذَلِكَ رَسَّالِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ﴾ به و شیوه یه رازاند و مانه ته وه بؤ هه موو نوممه تیک کرده وه که بیان ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ﴾ پاشان گه رانه وه بیان هه ره بؤ لای په روه ردگاریانه ﴿فَيُنزِّلُ عَلَيْهِمْ مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ نه مجا هه و الیان پی ده دات به و کرده وانه ی نه نجامیان ده دا ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ﴾ وه به هیزترین سویندیان به خوا ده خوارد ﴿لَئِنْ جَاءَ نَهْمٌ مِنْ رَبِّكَ آيَةً لَيُؤْمِنَنَّ بِهَا﴾ سویند به خوا نه گه ر موعجیزه به کیان بؤ بیت (له وانه ی که خویان داوایان ده کرد) بیگومان بروا ده هینن پی ی ﴿قُلْ إِنَّمَا الْأَكْبَادُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ بلنی به راستی موعجیزه کان هه ره لای خوایه ﴿وَمَا يُشْعِرُكُمْ﴾ وه نیوه نازانن نه ی برواداران ﴿أَنَّهُمْ إِذَا جَاءَتْ لَأَ يُؤْمِنُونَ﴾ نه گه ر نه و به لگانه ش بیته کایه وه هه ره بروا ناهینن ﴿وَنَفْسٌ أُنْفِتَتْهَا فَأَصْرَحَتْ﴾ وه (کاتی هاتنی موعجیزه کان به هوی پی بروایبانه وه) دل و چاویان وهرده گیرین و لاده دین (له باوهر هینان) ﴿كَمَا تَرَىٰ يُؤْمِنُونَ بِآيَةِ الْأَوَّلِ مَرَّةً﴾ هه ره وه که له سه ره تاوه بروایبان به قورنان نه هینا ﴿وَتَذَرُهُمْ﴾ وه لییان ده گه رینن ﴿فِي طُغْيَانِهِمْ﴾ له سه ره که شی خویاندا بن ﴿يَعْمَهُونَ﴾ (ده با) هه ره سه ره گردان بن ﴿

﴿وَلَوْ أَنَّا﴾ وه بنگومان نه گهر نیمه ﴿نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَتَكَّ﴾ فریشته مان بو لای نهو (بیاوهر) انه بنار دایه
 ﴿وَكَمْ لَهُمُ الْمَوْتَى﴾ و مردووه کان قسه یان له گهل بگردنایه ﴿وَكَثْرًا عَلَيْنَهُمْ كُلِّ شَيْءٍ﴾ و هه موو
 شتی کمان بو کوبگردنایه ته وه ﴿قَبْلًا﴾ پروو به پروو به پیش چاویانه وه (یان کز مهل کز مهل) ﴿مَا كَانُوا
 لِيُؤْمِنُوا﴾ پروایان نه ده هیتا ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾ مه گهر خوا بیویستایه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُونَ﴾ به لام
 زور به یان نازانن و بی ناگان ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا﴾ هدر به و شیوه بو هه موو پیغه مبه رینک
 دوز منیکمان داناوه ﴿شَیْطَانِ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ﴾ له شه یثانه کانی مروف و جنو که ﴿يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى
 بَعْضٍ﴾ که به نهیسی به یه کتری راده گه یه نن ﴿زُحْرُوقَ الْقَوْلِ غُرُورًا﴾ و وته ی رازاوه و بریقه دار بو فریودانیان
 ﴿وَلَوْ يَشَاءُ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ﴾ وه نه گهر په روه ردگارت بیویستایه نه وه یان نه ده کرد ﴿فَذَرَهُمْ وَمَا يَفْقَرُونَ﴾
 ده لیمان گهری به خویمان و نهو درویانه ی که هه لی ده به ستن ﴿وَلِيَصْحَبَ إِلَيْهِ﴾ وه بو نه وه ی
 گوینگری بو نهو (ووته بریقه دارو رازاوه ی بو یه کتری ده کهن) ﴿أَفَتَدْعُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ دلی
 نهو که سانه ی پروایان نی یه به ریزی دواپی ﴿وَلِيَرْضَوْهُ﴾ بو نه وه ی رازی بین پی ی ﴿وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ
 مُقْتَرِفُونَ﴾ وه تا نه نجامی بدن نهو گونا هانه ی نه نجامی نه دن ﴿أَفَتَدْعُوا اللَّهَ أَنْ يَتَّبِعِيَ حَكَمًا﴾ جا نایا
 جگه له خوا دادوهرینکی تر بو خویم بریار بدهم؟ ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ﴾ له کاتیکدا (خوا) نهو زاته یه
 که نار دویته یه خواره وه بو ئیوه ﴿الْكِتَابَ مُفَصَّلًا﴾ نه م قورنانه که پروون که ره وه ی هه موو باسیکه
 به دریزی ﴿وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ﴾ نه وانه ش که نامه مان پی به خشین ﴿يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ
 بِالْحَقِّ﴾ چاک ده زانن بنگومان نه م قورنانه له لایه نن په روه ردگارت هه به ححق و راستی نیراوه
 ﴿فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُتَمَتِّعِينَ﴾ که واته هدر گیز له گومان داران مبه ﴿وَوَقَّعْتَ كَلِمَتَكَ رَبِّكَ﴾ وه فرمان
 و ووته ی په روه ردگارت ته و او بو وه به نه نجام گه یشت ﴿صِدْقًا وَعَدْلًا﴾ به راستی و دروستی
 ﴿لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِمْ﴾ که هیچ که س ناتوانن بریار و ووته کانی بگوری ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ هدر
 خوا بیسه ری زانایه ﴿وَإِنْ تُطِغْ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ وه نه گهر تو گویرایدلی زور به ی نه وانه بیت
 له سه ر زه ویدان ﴿يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له رینگه ی خوا گومرات ده کهن ﴿إِنْ يَشِئُونَ إِلَّا الظَّنَّ﴾ نه وان
 هدر شوینی گومان که و تونون ﴿وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ﴾ وه هه میسه دروو گو تره کاری ده کهن ﴿وَإِنْ
 رَبُّكَ هُوَ أَعْلَمُ﴾ بنگومان هدر په روه ردگارت چاک ده زانیت ﴿مَنْ يَضِلْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ کتی گومرا
 بو وه و لای داوه له رینگای نهو ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ﴾ وه هدر نهو زانتره به وانه ی ریبازی راستیان
 گرتووه ﴿فَكُلُوا مِمَّا دُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾ ده بخون لهو (سه ربراو) هی که ناوی خوی له سه ر هیتراوه
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِنَا مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر ئیوه به نایه ته کانی خوا پروادارن ﴿﴾

﴿وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا﴾ بوجی ئیوه ناخون؟ ﴿مِمَّا ذُكِّرْتُمْ لَنْ تَأْكُلُوهُ﴾ له (گۆشتی) ئه و (ناژه لان) هی که ناوی خوای له سهر هیتراوه (له کاتی سهر برینی دا) ﴿وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَحَرَّمَ عَلَيْكُمْ﴾ که بینگومان خوا بوتانی روون کردۆته وه ئه وهی حهرامی کردوه له سهرتان ﴿إِلَّا مَا أَضْطَرُّرْتُمْ إِلَيْهِ﴾ جگه له وهی که ناچار ده بن بۆی (بیخون له و خوار دنانهی که حهرامن) ﴿وَإِنَّ كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَاءِهِمْ﴾ به راستی زور کهس خه لکی گو مراهه کهن به هه و و ئاره زوی خویمان ﴿بِعَيْرِ عِلْمٍ﴾ به بی هیچ زانیاری بهك (که له خواوه وه رگیرا بیت) ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ﴾ بینگومان پهروه ردگارت دهست دریز کاران و سهر که شان چاک ده ناسن ﴿وَذَرُوا ظَهْرَ الْأَثِيرِ وَبَاطِنَهُ﴾ له گوناهای ناشکرا و نهیتی واز بیتن ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْأَثَرَ﴾ به راستی ئه وانهی که گوناهه کهن به دهستی نه نقهست ﴿سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرُونَ﴾ به زوویسی تۆله بیان لی ده سه نریت به هۆی ئه و تاوانانهی ده بیان کرد ﴿وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا زَكَّرَ بِذِكْرِ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾ له و (سهر براره) مهخون که ناوی خوای له سهر نه هیتراوه (له کاتی سهر بریندا) ﴿وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ﴾ بینگومان (خوار دنی) ئه وه تاوان و له سنوور دهه چونه ﴿وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لِرَبِّهِ الْأَوَّلِينَ﴾ وه بینگومان شهیتانه کان به نهیتی شت به دوستانیان ده لین ﴿لِيَجْذُلُوكُمْ﴾ بۆ ئه وهی موجداهه له و ده مه ده میتان له گه ل بکهن ﴿وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمُ لَأَكْثُرُوا كُفْرًا﴾ جائه گه به گوینان بکهن ئه وه بینگومان له هاو بهش دانهران ده بن ﴿أَوْ مَن كَانَ مِثْلًا فَأَخْبَيْنَهُ﴾ ئایا که سینک که مردوو بیت (واته بی پروا بیت) و ئیمه زیندوو مان کرده وه (هیدایه تماندا) ﴿وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ﴾ و رووناکیه کمان بۆ فه راهم هیتا (که قورئانه) به هۆی ئه وه وه له ناو خه لکیدا ده گه ری و ده روات ﴿كُن مَثَلًا فِي الظَّالِمِينَ﴾ ئایا وهك ئه وه وایه که له ناو تاریکستانی کدا بیت ﴿لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا﴾ که به هیچ جوژی دهه چوونی نیه لی ﴿كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به و شیویه په رازینراوه ته وه بۆ بیبر وایان ئه و کرده وه (خراپانهی) ده بیان کرد ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْثَرَ مُجْرِمِيهَا﴾ به و شیویه له هه موو شارینکدا گه و ره ترینی تاوانباریمان کرد (به ده سه لاتدار) ﴿لِيَتَكْفُرُوا فِيهَا﴾ بۆ ئه وهی پیلان و فیل بکهن له و شارانه دا ﴿وَمَا يَتَّكِرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ﴾ وه فیل و پیلان ناکه ن (له کهس) بینجگه له خویمان ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ﴾ به لام ئه وان ههستی پی ناکه ن ﴿وَإِذَا جَاءَ نُهُمُ آيَةٌ﴾ وه کاتیک ئایه تینکیان بۆ بیت ﴿قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ﴾ ده لین ئیمه هه ر گیز باوه ر ناهیتین ﴿حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ﴾ هه تا وینهی ئه وهی به پینغه مبه رانی خوا دراوه به ئیمه ش نه دریت ﴿اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ﴾ خوا چاک ده زانیت په پیام و پینغه مبه رابه تی خوی بۆ کوئی ده نیریت (و کی شیواو تره بۆ ئه و کاره) ﴿سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا﴾ به زوویسی ئه وانهی تاوانیان کرده وه دوو چاریان ده بیت ﴿صَغَارًا عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ سووکی و پرسیوایی لای خوا و سزای سهخت ﴿بِمَا كَانُوا يَتَّكِرُونَ﴾ به هۆی ئه و پیلان و فیلانه وهی که ده بیان کرد (له پرواداران) ﴿

﴿فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ،﴾ جا هه ركه سینگ خوا بیهوینت پینمونی بکات ﴿يُشْرَحْ صَدْرَهُ
 لِلْإِسْلَامِ﴾ سینگ فر او ان ده کات بوئیسلام (و بر و اهیتان) ﴿وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ،﴾ وه هه ركه س خوا بیهوینت
 گو مپرای کات (له بهر نه شیایوی و سه ركه شی خوی) ﴿يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا﴾ سینگ زور ته نگ
 ده کات ﴿كَأَنَّمَا صَعَّدَ فِي السَّمَاءِ﴾ وه كه نه وهی (بیهوینت) بهرز بیته وه به ره و ناسمان (چونكه مرؤف
 تا به ره و ناسمان بهرز بیته وه هه ست به تهنگه نه فه سی ده کات و به ناره حهت هه ناسه ی بو ده دریت)
 ﴿كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ﴾ به و جو ره خوا پیسی و ناپاکی داده نیت ﴿عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ له سه ره وانه ی
 كه بر و ا نهین ﴿وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا﴾ نه م ئیسلامه رینگای په روه رد گارته كه پرنك و راسته
 ﴿فَدَقَّصْنَا الْآيَاتِ﴾ بینگومان بهروونی نایه ته کانمان باسکر دو وه ﴿لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ﴾ بو کومه لیک
 كه بیربکه نه وه ﴿لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ بوئه وانه یه لای په روه رد گاریان مالی ناشتی كه (به هه شته)
 ﴿وَهُوَ وَلِيُّهُمْ يَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ ته نهها نه ویش دؤستیانه به هوی نه وه کرده وه چا کانه ی ده یان کرد ﴿وَلِيَوْمِ
 نَحْشِهِمْ يَجْمَعُهُمْ جَمِيعًا﴾ وه رورژنك (خوا) تینکرا کویان ده کاته وه (ده فه رموینت) ﴿يَمَعَشَرِ الْجِنَّ﴾ نه ی
 دهسته و کومه لی جنو كه. ﴿فَدَأَسَتْكُمْ تَرْتُمِ مِنَ الْإِنْسِ﴾ بینگومان نیوه زور كه ستان له ناده میه کان
 گو مپرا کرد ﴿وَقَالَ أُولِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ﴾ وه دؤسته کانیان له ناده می ده لنین ﴿رَبَّنَا أَسْمِعْ بَعْضَنَا بَعْضًا
 نَهِيْ پَه روه رد گارمان هه ندیکمان سوودو كه لکمان له هه ندیکمان وه رگرت. ﴿وَبَلِّغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْت
 لَنَا﴾ وه به و کاته و مؤله ته گه یشتین كه بؤت دیاری کرد بووین. ﴿قَالَ النَّارُ مَثْوًى لَكُمْ﴾ خوا فه رموی
 ناگر شوینتانه. ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ به هه میسه بی و بی برانه وه ده میننه وه تیایدا ﴿إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ جگه له و
 کاته ی كه خوا بیهوی ﴿إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ به راستی په روه رد گارت کار دروستی زانایه ﴿وَكَذَلِكَ نُؤَيِّ
 بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا﴾ به و شیوه یه هه ندیک لهسته مکاران ده كه یین به دؤست و پشتیوانی
 هه ندیکی تریان ﴿يَمَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ به هوی نه وه کرده وانه وه ی نه نجامیان ده دا ﴿يَمَعَشَرِ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ﴾ نه ی
 دهسته و کومه لی جنو كه و ناده می ﴿الَّتِي آتَاكُمْ رَسُولٌ مِّنْكُمْ﴾ نایا
 پیغه مبه رانتان له خو تان بو نه هات ﴿يَقْضُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي﴾ كه نایه ته کانی متان بو بخویننه وه
 ﴿وَسُوْدُورُكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا﴾ وه له گه یشتن و دووچار بوونی نه م روزه یان نه ترساندن ﴿قَالُوا
 شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا﴾ ده لنین (راسته و) شایه تی له سه ر خو مان ده ده یین ﴿وَعَرَّضْنَاهُمُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ به لام
 ژبانی دویاخه له تان دینی ﴿وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ﴾ و شایه تیان له سه ر خو یان دا ﴿أَنْتُمْ كَانُوا
 كَافِرِينَ﴾ كه بینگومان نه وان بی بروا بوون ﴿

﴿ذَلِكَ أَنْ لَوْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ﴾ ئەوێ باسکرا لەبەر ئەوێبە کە پەرورددگارت لەناو بەری (خەلکی) شارو گوندەکان نەبوو و زولم و ستمی لێ نەکرد وون ﴿وَأَهْلَهَا عَافُونَ﴾ لە کاتی کدا خەلکی ئەو شارو گوندانە بێ ناگابووبن ﴿وَلِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِمَّا عَمِلُوا﴾ بۆ هەر بە کێک (لە جنۆکە و ئادەمی) چەند پلە و پایە هەبە لە بەرانبەر کردووە کانیاندا ﴿وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ﴾ وە پەرورددگارت لەوێ کە دەیکەن (ئەو ستم کارانە) بێ ناگانێه ﴿وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ﴾ هەر پەرورددگاری تۆ بێ نیازە و خواوەنی مێهرەبانی یە ﴿إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ﴾ ئەگەر بیهوێت لە ناوتان دەبات ﴿وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَن يَشَاءُ﴾ وە کێی بویت دوا ئێو دەیکاتە جێنشین (ی ئێو) ﴿كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ آخَرِينَ﴾ وە کچون ئێوێ لە ئەوێ کۆمەلێکی تر بەدی هێنا ﴿إِنْ مَا تُوَعَدُونَ لَأَن يَبْغُوا هَرَبَ لِيَتِيَنَّكُمْ﴾ وە ئەوێ کۆمەلێکی تر بەدی هێنا ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ و ئێو لە دەس خوا دەرنانچن ﴿قُلْ يَتَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ﴾ (ئەو موخەمەد ﷺ) بلی ئەوێ گە لە کەم لە سەر رێبازی خۆتان ئەوێ لە دەستان دیت بیکەن ﴿إِنِّي عَامِلٌ﴾ بێگومان منیش کارو کردووەی خۆم دە کەم ﴿فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ﴾ جا لە مەو پاش دەزانن سەر ئەنجامی ئەو دوانیا بۆ کێ دەبیت ﴿إِنَّهُ لَا يَفْخِخُ الظَّالِمُونَ﴾ بێگومان (بێ باوەران و) ستم کاران رزگاریان نابیت ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ﴾ وە بریاراندا بۆ خوا لەوێ کە (خوا) دروستی کردو دای هێنا ﴿مِنَ الْحَرثِ وَالْأَنْعَامِ تَصِيْبًا﴾ بە شێک لە کشتو کال و نازەل و مالات ﴿فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِرَحْمَتِهِ﴾ جا بە گومانی خۆیان و وتیان ئەمە بۆ خوا یە ﴿وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا﴾ وە ئەوێش بۆ هاوێبە شە کانیان (بته کانیانە) ﴿فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ﴾ جا ئەوێ بۆ هاوێبە شە کانیانە ئەو بە خواناگات ﴿وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ﴾ وە ئەوێش بۆ خوا یە ئەوێ دە گات بە هاوێبە شە کانیان (واتە: خوانا یە ویت و ئەیداته و بە سەریاندا) ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ نای چ خرابە ئەوێ بریاری دەدن ﴿وَكَذَلِكَ زَيْنٌ لِّكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ أَوْلَادَهُمْ شُرَكَائِهِمْ﴾ ئا بەو شێوێبە شە یئانە کانیان کوشتنی پۆلە کانیان بۆ زور لە هاوێل دانەرە کانیان رازاندووە ﴿لِيُزِدُوهُمْ رِيبًا لِّسُوْأَاتِهِمْ دِينَهُمْ﴾ بۆ ئەوێ لە ناویان بەرن (بە کوشتنی کەسانی بێ تاوان) وە بۆ ئەوێ ئایبە کە بیان لێ بشوینن ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ﴾ وە ئەگەر خوا بیویستایە ئەوێ بیان نە دە کرد ﴿فَدَرَّهْمٌ وَمَا يَفْتَرُونَ﴾ کە واتە لێیان گەری بە لێ گەل ئەو دروو دە لە سەبە یی کە هەلی دەبەستن (بێ ناگا و گوێرا بن) ﴿

﴿وَقَالُوا هَذِهِ أَهْلُكُمْ وَآخَرُونَ﴾ (به گومانی خویان) ده‌یان ووت ته‌مانه نازهل و مالات و کشتو کالینکن که‌قه‌ده‌غه کراون ﴿لَا يَنْقُصُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ﴾ نابئی لینیان بخوات که‌سانیک نه‌بی خو‌مان بمانه‌وینت ﴿بِرِزْقِهِمْ﴾ به‌گومانی خویان ﴿وَأَنْعَمَ خُرْقَتَ ظُهُورِهَا﴾ مالانیکیش پشتیان قه‌ده‌غه کرابوو (نابئی باریان لی بئری یا سواریان ببن) ﴿وَأَنْعَمَ لَا يَذْكُرُونَ أَسْمَاءَ اللَّهِ عَلَيْهَا﴾ هه‌روه‌ها نازهل و مالات هه‌یه (له‌کاتی سه‌ربرین دا) ناوی خویان له‌سه‌ر نه‌ده‌بسد ﴿أَفَتَرَاءَ عَلَيْهِ﴾ به‌درو هه‌له‌به‌ستن به‌ده‌م خواوه ﴿سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ﴾ له‌مه‌ولا خوات‌توله‌ی ته‌و درو هه‌له‌به‌ستن باریان لی ده‌سته‌نیت ﴿وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ﴾ وه‌ده‌یان ووت ته‌وه‌ی له‌سکی ته‌م نازهل و مالانانه دایه ﴿حَالِصَةً لِّذِكْرِنَا﴾ تاییه‌ته به‌نیرینه کانمانه‌وه (پیاوه کانمان) ﴿وَمُحَرَّمَ عَلَيَّ أَنْزُوجَتَا﴾ وه‌قه‌ده‌غه کراوه له‌سه‌ر ژنه کانمان ﴿وَإِنْ يَكُنْ مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ﴾ وه‌ته‌گه‌ر مرداره‌وه بوو بوون ته‌وا هه‌موو تیایدا هاو‌به‌شو به‌شدارن ﴿سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ﴾ به‌زوویی خوا‌سزای ته‌م پیتاسه (نه‌فامانه) بیان ده‌داته‌وه ﴿إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ بینگومان خوا‌کار دروستی زانایه ﴿قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ﴾ به‌راستی زیانباربوون ته‌وانه‌ی روله‌کانی خویان گوشت ﴿سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ﴾ به‌نه‌فامی و نه‌زانی ﴿وَحَرَمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ﴾ وه‌ته‌وه‌ی که‌خوا‌پئی به‌خشییوون له‌خویان قه‌ده‌غه‌کرد ﴿أَفَتَرَاءَ عَلَى اللَّهِ﴾ به‌ده‌ست هه‌له‌به‌ست و درو به‌ده‌م خواوه ﴿قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ﴾ به‌راستی ته‌وانه گوم‌را بوون و رینموونی کراو نه‌بوون ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ﴾ وه‌ته‌نها خوا‌یه که‌به‌دی هیتاوه باخاتی ﴿مَعْرُوشَاتٍ﴾ که‌پرو هه‌رزاله بو کراو (یا ساق به‌رز) ﴿وَعَبَّارٍ مَعْرُوشَاتٍ﴾ وه‌که‌پرو هه‌رزاله بو نه‌کراو (ساق کورت) ﴿وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ﴾ وه‌دار خورماو کشتو کالی ﴿مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ﴾ جیا‌واز له‌خواردن و تامدا (به‌دی هیتاوه) ﴿وَالزَّيْتُونَ وَالرِّمَاقَاتِ﴾ زه‌پتون و هه‌ناریشی (به‌دی هیتاوه) ﴿مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ﴾ له‌یه‌ک چوو (له‌ویننه و دیمه‌ندا) و له‌یه‌ک نه‌چوو (له‌تامدا) ﴿كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ﴾ بخون له‌به‌روبوومی کاتیک هاته‌به‌ر ﴿وَأَنزَلْنَا لَهُمُ الْوَيْسِقَ﴾ وه‌له‌روژی درویننه و چینی‌دا مافه‌که‌ی (زه‌کاته‌که‌ی) لی‌بدن ﴿وَلَا تُسْرِفُوا﴾ و زیاده‌رویی مه‌که‌ن ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾ بینگومان خوا‌زیاده‌روییانی خوش‌ناوینت ﴿وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمَلَةَ الْوَقْرِ﴾ له‌نازهل و مالاتیش هه‌ندیکی باره‌له‌گه‌وه هه‌ندیکی بو کولک و خوری (که‌پراخه‌رو فهرشی لی دروست ده‌کریت) ﴿كُلُوا مِنَّمَا رَزَقَكُمُ اللَّهُ﴾ له‌وه‌ی که‌خوا‌پئی به‌خشییوون بخون ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطَايَ الشَّيْطَانِ﴾ وه‌شوینی هه‌نگاوه‌کانی شه‌یتان مه‌که‌ون ﴿إِنَّهُ لَكُمُ عَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾ چونکه بینگومان شه‌یتان دوز‌مینکی ناشکرای ئیوه‌یه ﴿۱۱۷﴾

﴿ثَمَنِيَّةٌ أَرْوَجُ﴾ (خوا) ههشت جوز نازه‌ل و مالاتی (دروست کردوه) ﴿مِنَ الصَّانِ أَثْنَيْنِ﴾ له مه‌ر دووان (مه‌ر و به‌ران) ﴿وَمِنَ الْمَعَزِ أَثْنَيْنِ﴾ و له بز ن دووان (بزن و سابرین) ﴿قُلْ أَلَمْ يَكْرِهَنَّ حَرَمَ﴾ (نه‌ی موحه مه‌د ﷺ) بلی: ئایا خوا نه‌و دوو نیره‌ی حه‌رام کردوه؟ ﴿أَمِ الْأَنْثَيْنِ﴾ یا نه‌و دوو می‌یه؟ ﴿أَمَّا أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ﴾ یا نه‌و بینچوانه‌ی که له سکی نه‌و دوو (جوزره نازه‌له) مینه‌دایه ﴿نَبِيُّنِي يَعْلَمُ إِنَّ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌و گه‌ر ئیوه‌ی راست ده‌کن هه‌والم به‌نه‌ی به‌زانیاریه‌ک (له‌خواوه) ﴿وَمِنَ الْإِبِلِ أَثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ أَثْنَيْنِ﴾ وه له‌حوشتر دووان و له‌په‌شه‌ولاخ دووان (نیرو مینه‌ک) ﴿قُلْ أَلَمْ يَكْرِهَنَّ حَرَمَ أَمِ الْأَنْثَيْنِ﴾ (نه‌ی موحه مه‌د ﷺ) بلی ئایا خوا نه‌و دوو نیره‌ی حه‌رام کردوه یا نه‌و دوو می‌یه؟ ﴿أَمَّا أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ﴾ یا نه‌و بینچوانه‌ی که له سکی نه‌و دوو (جوزره وولاخه) مینه‌دایه ﴿أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّيْنَاكُمْ بِالْحَقِّ﴾ یا نه‌و ئیوه‌ی ناماده‌و شایه‌ت بوون نه‌و کاته که خوا فرمانی بینکردن (به‌م قه‌ده‌غه‌کردنه) ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ که‌واته کی له‌و که‌سه‌سه‌م کار تره که‌درو به‌ده‌م خواوه هه‌لده‌به‌سئیت ﴿لِيُضِلَّ النَّاسَ﴾ بۆ نه‌وه‌ی خه‌لکی گو‌مرا بکات ﴿يَعْتَرِ عِلْمٌ﴾ به‌بی هیج زانیاری یه‌ک ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ به‌راستی خوا ریتموونسی کۆمه‌لی سته‌م کاران ناکات ﴿قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوْحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ﴾ (نه‌ی موحه مه‌د ﷺ) بلی نایینم له‌وه‌ی که (وه‌حی) و سه‌رووشم بۆ کراوه هیج خوراکیک حه‌رام بیت بۆ که‌سینک که بیخوات ﴿إِلَّا أَنْ يَكُونَ مِثْلَهُ أُودًا مَسْفُوحًا﴾ جگه له‌مرداره‌وه بوو یا نه‌و خوینیکی رژیتر او نه‌بیت ﴿أَوْ لَحْمَ خنزیر فَإِنَّهُ رِجْسٌ﴾ یا گوشتی به‌راز چونکه بینگومان نه‌وه‌ش پیس (وحه‌رامه) ﴿أَوْ فِسْقًا أُهْلًا لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ﴾ یا نه‌و سه‌ربر اوینک (کاتی سه‌ربرین) ناوی غه‌بری خوی له‌سه‌ر هیترا بیت ﴿فَمَنْ أَضْطَرَّ عَلَيْهِ بَإِخْرَاجِهِ﴾ جا هه‌ر که‌س ناچار بوو (که‌نه‌و حه‌رامانه بیخوات له‌به‌ر برسیه‌تی و خواردنی حه‌لالی ده‌ست نه‌که‌وت) با زیاد له‌پتیوست نه‌خوات ﴿وَالْأَعْدَاءُ﴾ و مه‌به‌ستی سنوور به‌زاندن نه‌بیت ﴿فَإِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ نه‌وه بینگومان په‌روه‌دگارت لیسورده‌ی میه‌ره‌بانه ﴿وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَمًا﴾ نه‌نها له‌سه‌ر نه‌وانه‌ی بوونه جووله‌که حه‌راممان کرد ﴿كُلِّ ذِي ظُلْفَرٍ﴾ هه‌موو چرنو کدارینک (بالدار بیت یا نازه‌ل) ﴿وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَمًا عَلَيْهِمْ شُحُومُهُمَا﴾ وه له‌(گوشتی) په‌شه‌ولاخ و مه‌رو بز نیش پیو و به‌زه‌کانیمان لی حه‌رام کردن ﴿إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا﴾ مه‌گه‌ر نه‌وه‌ی که به‌سه‌ر پشتیانه‌وه بیت ﴿أَوْ الْحَوَائِيَّ﴾ یا نه‌وه‌ی به‌ریخوله‌کانیانه‌وه بیت ﴿أَوْ مَا أَخْتَلَطَ بِهِ عَظْمٌ﴾ یا تیکه‌ل بووبیت و لکا بیت به‌نیسه‌که‌وه ﴿ذَلِكَ جَزَاءُ سَيِّئِهِمْ﴾ به‌هوی سه‌ر که‌شیانه‌وه نه‌و توله و سزایان دان ﴿وَأَنَّ الصَّادِقَاتِ﴾ وه بینگومان ئیمه‌ی راست گوین ﴿۱۴۷﴾

﴿فَإِنْ كَذَّبْتُمْ﴾ نه مجانه گه باوه پریان بئ نه کردی ﴿فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَبِشَعْرَةٍ﴾ نهوا (بییان) بلی
 په روهرد گارتان خاوه نسی میهره بانی فراوانه ﴿وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ﴾ وه سزاو تولهی نهوا
 (خوا که هات) له هوزی تاوانباران ناگبیر دریتته وه ﴿سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ نهوانهی که هاو به شیان
 بؤ خوا دانا بوو له مه و دوا ده لنین: ﴿لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاءُنَا﴾ نه گهر خوا بیویستایه نیمه و
 باوو با پیرانمان هاو به شمان (بؤ خوا) دانه دهنه ﴿وَلَا حَرَمَيْنِ شَيْءٌ﴾ وه هیچ شتی کمان حه رام نه ده کرد
 ﴿كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ هه ر به و شیوه به نهوانهی پیش نه مانیش درویسان کرد ﴿حَتَّىٰ
 ذَاقُوا بَأْسَنَا﴾ هه تا سزاو تولهی نیمه یان چه شت ﴿قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ﴾ (نهی موحه ممد) ﴿سَيَقُولُ
 بَلَىٰ نَأْتِيَا هَبْجَ زَانِيَارِهِ كَتَان لَآيَةٍ﴾ تا دهری بخهن بؤ مان و دهری بیرن ﴿إِنْ تَسْعُونَ إِلَّا
 الْفَلَآنَ﴾ نیه شوینی هیچ شتی ناکه ون بئجگه له گومان نه بیت ﴿وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا خُرُوصٌ﴾ و نیه
 هه ر له خوتانه وه به گو تره شت ده لنین ﴿قُلْ فَلِلَّهِ الْخَلْقُ الْأَبْلَغُ﴾ بلی دهی که واته به لگهی به هیز
 و (ده سه لات) هه ر بؤ خویه ﴿فَلَوْ شَاءَ لَهَدَنكُمْ أَجْمَعِينَ﴾ جا نه گهر (خوا) بیویستایه هه ر هه موواتی
 ده خسته سه ر رینی راست ﴿قُلْ هَلْ شَهِدْتُمْ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا﴾ که شایه تی دهنه که خوا نه مهی حه رام کردوه ﴿فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ
 مَعَهُمْ﴾ جا نه گهر (به درو) شایه تی بیان دا تو له گه لیاندا شایه تی مده ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا
 بِمَا آتَيْنَاهُمْ﴾ وه شوین هه و او هه و هس و ناره زواتی نهوانه مه که وه که باوه پریان نه هیتا به نایه ته کانی
 نیمه ﴿وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ وه شوین نهوانه ش مه که وه که بر وایان نی به به ر پوزی دوا بی
 ﴿وَهُمْ يَرْتَابُهُمْ يَعْدِلُونَ﴾ نهوانه ش که هاو به ش و هاوتا بؤ په روهرد گاریان بریار دهنه ﴿سَيَقُولُ
 الَّذِينَ كَفَرُوا أَتُكَلِّمُنَا أَمْ لَا﴾ (نهی موحه ممد) بلی و هرن بابیخو نیمه وه (بوتان) ﴿مَا حَزَمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ﴾
 نه وهی په روهرد گارتان (حه رام) و یاساغی کردوه له سه رتان ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا بِهِمْ﴾ (فه ر مانیداره
 که و) هیچ شتی نه که ن به هاو به ش بوی ﴿وَيَا أُولِي الْأَبْصَارِ﴾ و له گه ل باوک و دایکدا ناکار چاک
 و په فتنار جوانین ﴿وَلَا تَقْسُوا أَنْتُمْ مِمَّنْ آمَنُوا﴾ و منداله کانتان مه کوزن له بهر هه زاری و نه بوونی
 ﴿عَنْ نَزْرُقُمْ قَوْلًا لَهُمْ﴾ نیمه پوزی نیه و نهوانیش دهنه بین ﴿وَلَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ﴾ وه نزیکگی گونا هو
 کردوه زور به ده کان مه که ونه وه ﴿مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ﴾ نه وهی که به ناشکراده کری له و (خراپانه)
 نه وه ش په نهان ده کری ﴿وَلَا تَقْسُوا أَنْتُمْ مِمَّنْ آمَنُوا﴾ وه نه و که سه مه کوزن که خوا
 کوشتنی حه رام کردوه مه گهر هه ق بی (بکوزریتته وه له توله دا) ﴿ذَلِكَ وَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ﴾ خوا نه مانهی
 به نیه و اسپاردوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بؤ نه وهی تی بگهن (و ژیری خوتان به کار بهیتن) ﴿سَيَقُولُ

﴿وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ﴾ وه نزیکی مالی هه‌تیوان مه‌که‌ونه‌وه ﴿إِلَّا بِالَّذِي هِيَ أَحْسَنُ﴾ مه‌گه‌ر به‌و شتیوه‌ی که‌جوانترو چاکتر بیت (بو‌ئه‌وان) ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ﴾ تا‌بالغ ده‌بیت و ده‌گاته‌هیزی خوی ﴿وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ﴾ وه‌پئوانه‌و کیشانه‌بئ زیادو که‌م نه‌نجام بدن به‌داد‌گه‌ری ﴿لَا تَكْفُلُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾ داوای هیج نه‌رک و فه‌رمانیک له‌که‌س نا‌که‌بئ به‌ئه‌ندازه‌ی توانای خوی نه‌بیت ﴿وَإِذَا قُلْتُمْ قَاتِلُوا﴾ وه‌کاتیک (بو‌شایه‌تی دان و شتی تر) قسه‌تان کرد داد‌وه‌رو پراست بن ﴿وَلَوْ كُنَّا ذَا قُرْبَىٰ﴾ با (له‌دزی) خزمی نزیکی خو‌شتان بیت ﴿وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا﴾ وه‌به‌لین و په‌یمانی خوا‌به‌چاکی بیه‌نه‌سه‌ر ﴿ذَٰلِكُمْ وَصَّكُم بِهِ﴾ خواه‌و‌ه‌شتانه‌ی به‌ئوه‌ پاسپاردوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ بو‌ئه‌وه‌ی بیر‌که‌نه‌وه ﴿وَإِنَّ هَٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا﴾ (فه‌رمانی داوه‌ که) بینگومان نه‌مه‌رینگای پراستی منه‌که‌پراست و دروسته ﴿فَاتَّبِعُوهُ﴾ که‌ه‌واته‌ شوینی بکه‌ون ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ﴾ و شوینی کویره‌رینگا و رینچه‌که‌کانی تر مه‌که‌ون ﴿فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ چونکه‌ دوورتان ده‌خه‌نه‌وه‌و لاتان ده‌ده‌ن له‌رینگه‌ی خوا ﴿ذَٰلِكُمْ وَصَّكُم بِهِ﴾ خواه‌و‌ه‌شتانه‌ی به‌ئوه‌ پاسپاردوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بو‌ئه‌وه‌ی پاریزکار و له‌خوا‌ترس بن ﴿ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ له‌پاش ئه‌وه‌ ته‌وراتمان به‌خشی به‌موسا ﴿بِمَا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ﴾ بو‌ته‌واو کردنی چاکه‌و به‌هره‌مان به‌رانبه‌ر که‌سینک که‌به‌چاکی پئی هه‌لساوه ﴿وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ﴾ وه‌روون که‌ره‌وه‌ی هه‌موو شتیک بئ ﴿وَهُدًى وَرَحْمَةً﴾ وه‌رینیشانه‌روو رینموونیی و میهره‌بانئ بئ ﴿لَعَلَّهُمْ يَلْقَوْنَ رَبَّهُم بِقُرْبَىٰ﴾ بو‌ئه‌وه‌ی باوه‌ر به‌ئین به‌گه‌یشتیان به‌حوزوری په‌روه‌رد‌گاریان (له‌روزی دوا‌بیدا) ﴿وَهَٰذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ﴾ وه‌ئهم قورنانه‌ پیروزه‌به‌فه‌ر و په‌تیه‌مان نار‌دو‌ته‌خواره‌وه ﴿فَاتَّبِعُوهُ﴾ که‌ه‌واته‌ئوه‌ش شوینی بکه‌ون ﴿وَاتَّقُوا الْعَذَابَ الَّذِي نُرْجِمُونَ﴾ و خو‌تان پباریزن و (پاریز‌کاربن) تا‌ره‌حمتان پئ بکرنئ ﴿أَنْ تَقُولُوا﴾ له‌به‌ر ئه‌وه‌ی نه‌لین ﴿إِنَّمَا أَنْزَلَ الْكِتَابَ عَلَىٰ طَائِفَتَيْنِ﴾ بینگومان کتیب ته‌نها بو‌سه‌ر دوو کو‌مه‌لی (گا‌وورو جو‌وله‌که) نیراوه‌ته‌خواره‌وه ﴿مِنْ قَبْلِنَا﴾ له‌پیش ئیمه‌دا ﴿وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ﴾ که‌به‌پراستی ئیمه‌له‌خو‌نندنه‌وه‌و لیک‌زولینه‌وه‌ی کتیبه‌کانیان بئ نا‌گابووین ﴿أَوْ تَقُولُوا﴾ وه‌بو‌ئه‌وه‌ی نه‌لین ﴿لَوْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ به‌پراستی نه‌گه‌ر کتیبی ناسمانئ بو‌ئیمه‌ش به‌اتبایه ﴿لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ﴾ ئه‌وه‌ئیمه‌له‌وان رینموون تر ده‌بووین ﴿فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ ئیوه‌بینگومان به‌لگه‌و نیشانه‌(قورنان) ی‌روونتان له‌په‌روه‌رد‌گارتانه‌وه بو‌هاتووه ﴿وَهُدًى وَرَحْمَةً﴾ که‌رینموونیی و میهره‌بانئ کسی گه‌وره‌یه ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ بِعَاقِبَتِ اللَّهِ﴾ که‌ه‌واته‌کی سته‌م کار تره‌له‌و که‌سه‌ی بئ باوه‌ر بیت به‌نایه‌ته‌کانئ خوا‌و به‌دروئ بزانئ ﴿وَصَدَقَ عَقِبُهَا﴾ وه‌روویان لئ وه‌رگنرئ ﴿سَتَجَرِي الَّذِينَ يَصْدُقُونَ عَنْهُ الْبَيِّنَاتُ﴾ له‌مه‌و دوا‌به‌زوویی توله‌ده‌سئین له‌وانه‌ی سه‌ره‌بچی ده‌که‌ن له‌نایه‌ته‌کانئ ئیمه ﴿سُوءَ الْعَذَابِ﴾ به‌سه‌زایه‌کی به‌دو‌سه‌خت ﴿بِمَا كَانُوا يَصْدُقُونَ﴾ به‌هزی ئه‌و لادانه‌وه‌که‌ده‌یانکرد ﴿۱۶۹﴾

﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ ناخۆ ئه وان چاوه پروانی چ شتیك ده كه ن بینجگه له وهی مه لایكیه (ی گیان كیشان) یان بۆ بیته ﴿أَوَلَيْ رَبِّكَ﴾ یان پهروه ردگارت بیته (ئهی موحه ممه د ﷺ) ﴿أَوَلَيْ بَعْضِ آيَاتِ رَبِّكَ﴾ یان هه ندیک له مو عجزیه و نیشانه ناشکر اکانی پهروه ردگارت به دی بیته ﴿يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ﴾ ئه و پرۆه ی هه ندیک له نیشانه و به لگه پروونه کانی پهروه ردگارت به دی دیت ﴿لَا يَتَّبِعُ نَفْسًا إِيمَانُهَا﴾ باوه رهیتان سوود ناگه به نیت به هیچ کهس ﴿لَنْ تَرَكُهَا إِنَّمَا تَمَتَّ مِنْ قَبْلِ﴾ که پیشتر بر وای نه هیتا بیته ﴿أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا﴾ یان هیچ خیر و چاکه به کسی نه کرد بیته له گه ل ئیمانیه که بیدا ﴿قُلْ أَنْتُمْ وَمَا آتَاكُمْ مِنْهُ مُتَشَبِهُونَ﴾ بلی: چاوه پروان بن (هه ره شهیه) ئیمهش چاوه پروانی ده که بین ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَفَرُوا دِينَهُمْ﴾ به راستی ئه وانیه ئاینه که بیان بهش بهش کرد ﴿وَكَانُوا أَشْيَاعًا﴾ و بوون به چهند دهسته و ناقمیکه وه ﴿أَنْتُمْ مِنْهُمْ فِي شَوَاهٍ﴾ تو له هیچ شتیكدا له ئه وان نیت ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ﴾ بینگومان کاری ئه وان ته نها بۆ لای خوا ده گه ریته وه ﴿لَنْ نَبْتَلِيَهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ پاشان خوا هه و البیان پی ده دا به هه ر کرده وه به ك که کردویانه ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ﴾ هه ر که سینک چاکه بکات ﴿فَلَهُ عَشْرُ أَثْمَانِ﴾ ئه وه (له پرۆی دوایی دا) ده ئه وه ندهی چاکه که ی پاداشتی بۆ هه به ﴿وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ﴾ وه هه ر که سینک خرابه بکات ﴿فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا﴾ ئه وه توله ی لی ناسیتری ته نها به وینه ی خۆی نه بی ﴿وَهُمْ لَا يَنْظُرُونَ﴾ و ئه وانه سته میان لی ناگریت ﴿قُلْ إِنِّي هَدَيْتِي رَبِّي﴾ (ئهی موحه ممه د ﷺ) بلی بینگومان من پهروه ردگارت ریتموونسی کردووم ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بۆ رینگای راست ﴿دِينًا قِسَمًا﴾ ئاینیکی زور راست و پاک (که هیچ لاریه کی تیا نی یه) ﴿قَوْلًا بَرًّا لِيَوْمِ الْآزْمَةِ﴾ ئاینی ئه و ئیر اهیمه یه که له هه موو ئاینه ناراسته کان لایدا وه بۆ په رستی خوا به ته نها ﴿وَمَا كَانَتْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه به هیچ جوریک له هاویهش په بیدا که ران نه بووه ﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي﴾ (ئهی موحه ممه د ﷺ) بلی بینگومان نویزو (به ندایه تی) و قوربانی ﴿وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي﴾ و ژبان و مردنم ﴿لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ هه ر بۆ خوا ی پهروه ردگاری هه موو جیهانیانه ﴿لَا تُشْرِكُ اللَّهُ﴾ هیچ هاویه شتیکی نی یه ﴿وَبِذَلِكَ أَمُرْتُ﴾ و هه ر به وه فه رمانم پی دراوه ﴿وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه من یه که می ناو هه موو موسلمانان و فه رمانبه ردارنم (بۆ خودا) ﴿قُلْ أَغْبَرُ اللَّهُ إِلَهِي رَبِّي﴾ (ئهی موحه ممه د ﷺ) بلی: ئایا بینجگه له خوا په رستراوینکی تر بۆ خۆم هه لبریزم ﴿وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ﴾ له کاتیکدا ئه و پهروه ردگاری هه موو شتیکه ﴿وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا﴾ و هه ر که سینک هه ر گونا هو خرابه به ك بکات ته نها له سه ر خۆیه تی ﴿وَلَا تَنْزِيلَ وَازْرَأْ وَذُرْ أَخْرَقِي﴾ وه هیچ که سینکی گونا هه کار گونا های که سینکی تر هه لئاگریت ﴿ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ فَتَرَجَعُكَ﴾ پاشان گه رانه وه تان هه ر بۆ لای پهروه ردگارتانه ﴿فَتَبْتَكَ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَفُونَ﴾ نه مجا هه و الشان پی ئه دا به وه ی که ئیوه تیا بیدا جیاواز بوون ﴿وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ خَلْقَ الْأَرْضِ﴾ وه خوا ئه و زانه یه که ئیوه ی کردووه به جیشینانی زه وی (کۆمه ل له دوای کۆمه ل دین) ﴿وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ﴾ چهند پله هه ندیکتانی به رز کردۆته وه به سه ر هه ندیکتی تر تاندا ﴿لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ﴾ بۆ ئه وه ی تاقیتان بکاته وه له وه دا که پی به خشبوون ﴿إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ﴾ به راستی پهروه ردگارت توله سه ندنی خیرایه (بۆ به دکاران) ﴿وَلَهُ لَعْنُورٌ زَجِيْرٌ﴾ وه به راستی ئه و لیبورده ی میهره بانه (بۆ چاکه کاران) ﴿

سورتهی ﴿الأعراف﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿الْمَصَّ﴾ به (ئه لیف، لام، میم، صاد) ده خوئتریتته وه، خوا زاناره به ماناو مه به ست پینی، بو زانیاری زیاتر سهیری سه ره تایی سورتهی (البقرة) بکه ﴿كُنُوزٍ أُنزِلَ إِلَيْكَ﴾ (تهم قورنانه) نامه به که نیراوتته خواره وه بو تو (ئهی موحه ممه د ﴿فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَزَنٌ مِّنْهُ﴾ که واته دل ته نگ مه به (به په بیره و نه که رانی) ﴿لِيُنذِرَ بِهِ﴾ بو ئه وهی (ئه وان) به م قورنانه بتر سیتی ﴿وَذَكَرَ لِي الشُّمُورِ﴾ و بیر خستنه وه و ناموز گاریش بی بو بر و اداران ﴿أَتَبِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ﴾ به پر هوی ئه وه بکه که له لایه ن په روه رد گارتانه وه دابه زیتراوتته خواره وه بو تان ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا مِمَّنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ﴾ وه بینجگه له ئه و (خودا) شوین هیچ په رستراوانیکی تر مه که ون و مه بکه ن به پشتیوانی خوتان ﴿قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ﴾ ئیوه زور که م بیر ده که نه وه ﴿وَكَم مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا﴾ وه چه نده ها شار و گوندمان ویران کرد ﴿فَجَاءَهَا نُسُوبُهَا﴾ و سزای ئیمه یان بو هات له شه ودا ﴿أَوْ هُمْ قَائِلُونَ﴾ یان ئه وان له خه و و پشووی نیوه ر ودا بوون. ﴿فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ نُسُوبًا﴾ جا کاتیک سزای ئیمه یان بو هات هاوارو نزایان هیچ نه بوو ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ بینجگه له وهی که ده یان ووت: به راستی ئیمه ستم کار بووین. ﴿فَلَمَّا سَأَلْنَا الَّذِينَ أُزِيلُوا إِلَيْهِمْ﴾ سوئند به خوا به راستی پر سیار ده که یان له وان هی که پیغه مبه رانیان بو نیر درا (که چون پینشو ز بیان لیکردن) ﴿وَلَسَّ لَوْلَا الَّذِي نَسَّوْنَ﴾ وه بینگومان پر سیاریش ده که یان له پیغه مبه ران (که چون وه لام درانه وه). ﴿فَلَمَّا نَفَّسْنَا عَلَيْهِم بِعِلْمٍ﴾ جا سوئند به خوا به راستی (ئه وهی کرد وویانه) بو یان ده گبیرینه وه له پرووی زانیاریه وه ﴿وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ﴾ وه ئیمه هیچ کاتیک بی ناگا نه بووین (لییان) ﴿وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ﴾ کیشانهی راست (بو کرده وه کانتان) له و پروژه دا ده بیت و گومانی تیدانی به ﴿فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ﴾ جاهر که س کیشراو (ی چاک) ه کانی قورس بیت ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ ئه وه ئه وان ه ن رزگار و گه بشتوو به نامانج ﴿وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ﴾ وه هر که س کیشراوی (چا که کانی) سووک بیت ﴿فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ﴾ ئه وان ه که سانیکن که خویانیان دوراند و وه زهره مند بوون ﴿يَمَّا كَانُوا يَجَازِبُونَ﴾ به هوی ئه وهی که سته میان کرد به رانه ر به لگه و نیشانه کانی ئیمه (و به درویان دانا) ﴿وَلَقَدْ مَكَّنَّاكَ فِي الْأَرْضِ﴾ سوئند به خوا بینگومان ئیمه ئیوه مان نیسته جی و جیگیر کرد له زه ویدا ﴿وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِشَةً﴾ و جوره ها هوی ژیانمان تیدا بو ره خساندن ﴿قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ﴾ (به لام) ئیوه زور که م سوپاس گوزارن ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ﴾ سوئند بیت بینگومان ئیوه مان به دی هینا و پاشان شکل و شیوه مان کیشان ﴿ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ﴾ پاشان و تمان به فریشته کان سوژده بیه ن بو ئادهم ﴿فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ هه موویان به کسه ر سوژده یان برد بینجگه له ئیبلیس (له شه یان) ﴿أَلَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ﴾ که له سوژده به ران نه بوو ﴿

﴿قَالَ مَا مَنَّكَ اللَّهُ إِذْ أَمَرْنَاكَ﴾ (خوا) فهرمووی چی بهرگری کردی که سوژده نه بهیت کاتینک
 فهرامنم پینکردی ﴿قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ﴾ (شهیتان) ووتی: من له (ئادهم) چاکترم ﴿خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ﴾
 چونکه منت له ناگر دروست کردوو و نهوت له قور دروست کردوو ﴿قَالَ فَأَهْرِظْ مِنْهَا﴾
 (خوا) فهرمووی: (له بههشت) بروره خواروه ﴿فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا﴾ چونکه بوت نی به لهو
 (بههشته) داخوت به گوره و زل بزانی ﴿فَأَخْرَجَ﴾ به کسه ده رچو ﴿إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ﴾ به راستی تو له بی
 نرخ و ریسوایانی ﴿قَالَ أَنْظِرْنِي﴾ ووتی مؤله تم بده (مه ممرینه) ﴿إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ﴾ تانه و روزهی
 زیندوو ده کرینه وه ﴿قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ﴾ (خواش) فهرمووی: بنگومان تو له مؤلهت دراوانیت
 ﴿قَالَ فِيمَا أُغْوِيَنِي لِأَفْعُدَنَّ لَهُمْ﴾ ووتی ئهی پهروه ردار به هوی ئه وه وه که گوهرات کردم بنگومان
 بویان (ئادهم و نه وه کانی) داده نیشم ﴿صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ له رینگه راسته که ی تودا ﴿لَوْلَا نِعْمَتُهُمْ لَبَدَدْنَا
 آيِدِيَهُمْ وَبَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَرَحْمَتِنَا لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ له دوایانه وه و له دوایانه وه ﴿وَلَا يَجِدُ أَكْثَرُهُمْ شَاكِرِينَ﴾ ئه وسه نابینی زور به بیان
 سوپاس گوزار بن ﴿قَالَ أَخْرَجْنَاهُم مِّنْهَا مُدْحَرًا﴾ (خوا) فهرمووی: ده رچو تیندا به لومه کراوی و
 ده کراوی ﴿لَنْ نَبْعَثَ مِنْهُمْ﴾ سویندبی بنگومان هه که س شوینی تو که وتبیت له وان ﴿لَأَقْلَنَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ
 أَجْمَعِينَ﴾ ئه وه بنگومان دوزهخ پر ده که له ئیوه هه موتان ﴿وَيَقْدِرُ أَشْكُنَ أَنْتَ وَرَوْحُكَ الْجَنَّةَ﴾
 وه (ووتمان) ئهی ئادهم تو و هوسه ره که ت نیشه جی ی بههشت بن ﴿فَكَلَّا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا﴾ بخون
 له هه رچی که ویست و هه زتان لی بوو ﴿وَلَا تَقْرَأْ هَٰذِهِ الشَّجَرَةَ﴾ به لام نزیکی ئه وه دره خته مه که وه وه
 ﴿فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ ئه گینا له ستهم کاران ده بن ﴿وَسَوَّيْتُمَا لَهَا الشَّيْطَانَ﴾ ئه مجا شهیتان خه یال و
 خه تهره و وه سوسه سی خرابی خسته دلیان ﴿لِيُذَيِّبَنَّ لَهَا مَا وَرَىٰ عَنْهَا مِنْ سَوَاءٍ لَّهُمَا﴾ بو ئه وهی ده ریخات
 بویان ئه وه عیب و عه و ره تهی که شار دبوویه وه لییان (و به ده ره وه نه بووه) ﴿وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَٰذِهِ
 الشَّجَرَةِ﴾ وه پینی ووتن: پهروه ردارتان (له بهر هیچ هویه که) بهرگری ئه وه دره خته ی لی نه کردون
 ﴿إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَتَيْنِ﴾ مه گهر له بهر ئه وهی که نه بنه دوو فریشته ﴿أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِقِينَ﴾ یان (له بههشتدا)
 بمیننه وه بهه همیشه بی ﴿وَقَالَ لَهَا إِلَىٰ لَكُمَا مِنَ النَّصِيحِينَ﴾ وه سویندی بو خواردن ووتی بنگومان
 من له نامور گاری که رانی دلسوزی ئیوه ﴿قَدْ لَبَّيْتُمَا يُرْوَرٌ﴾ سه ره نه جام به خه له تاندن هانی دان
 ﴿فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ﴾ جا کاتینک (له بهر و بوومی) ئه وه دره خته یان چهشت ﴿بَدَّتْ لَهَا سَوَاءٌ لَّهُمَا﴾ هه ردوو کیان
 عیب و عه و ره تیان ده که وت ﴿وَطُفِقَا يَحْتَفِقَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ﴾ وه ده ستیان کرد به داپوشینی خو یان
 به گه لای (دره ختانی) بههشت ﴿وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا﴾ وه پهروه رداریان بانگی هه ردوو کیانی کرد ﴿أَلَمْ
 أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ﴾ ئایا ئه وه دره خته مه ده غه نه کرد لیتان ﴿وَأَقْلَ لَكُمَا﴾ وه ئایا پیم نه ووتن ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ
 لَكُمْ آعَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾ که بنگومان شهیتان بو ئیوه دور مینکی ناشکرایه ﴿

﴿قَالَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا﴾ ههردووکیان ووتیان ئەهی پهروهردگارمان ئیمه ستهمان لهخومان کرد
 ﴿وَأَن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا﴾ جا نهگه ر لیمان نهسوری و میهره بانیمان له گه له نه که یست ﴿أَن تَكُونَ مِن
 الْخَاسِرِينَ﴾ سویند به خوا بینگومان ئیمه له زیانباران ده بین ﴿قَالَ أَهِيطُوا﴾ (خوا) فرموی برقونه
 خواره وه (له به ههشت) ﴿بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ﴾ هه ندیکتان دوزمنی هه ندیکی تر تانن ﴿وَلَا كُفْرَ فِي الْأَرْضِ
 مُسْتَقَرًّا﴾ وه بوتان هه به له زه ویدا نیشته جی بوون ﴿وَمَتَّعَ إِلَىٰ حِينٍ﴾ وهوی رابواردن و زیان تا ماوه به ک
 ﴿قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ﴾ (خوا) فرموی: له زه وی دا ده ژین و له ویشدا ده مرن ﴿وَمِنْهَا
 نُخْرِجُوكَ﴾ و هه ر له ویش ده رده هیتین (و زیندوو ده کرینه وه) ﴿يَبْنِيءَ آدَمَ﴾ ئەهی نه وهی ئاده م
 ﴿قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ لُبَاسًا﴾ بینگومان پو شاکمان بو ناردوون ﴿يُؤَارِي سَوْءَ بَيْكُورٍ يَشَاءُ﴾ که عه یب و عه و ره تتان
 داده پو شتی وه پو شاکمی جوان و رازا وه یش (مان بو ناردوون) ﴿وَلِبَاسٍ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ﴾ به لام پو شاکمی
 تر سان له خوا و پاریزکاری چاکتر و باشتره ﴿ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ﴾ ئەوهی باسکرا هه ندیکه له به له گه و
 نیشانه کانی خوا ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بو ئەوهی بیر بکه نه وه و ناموزگاری وه رگرن ﴿يَبْنِيءَ آدَمَ لَا يَفْقَهُنَّكُمْ
 الشَّيْطَانُ﴾ ئەهی نه وهی ئاده م با شه ی تان فریوتان نه دات و نه تان خه له تینن ﴿كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ﴾
 هه رچونی باوک و دایکتانی له به ههشت ده ر کرد ﴿يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا﴾ له حالیکدا پو شاکه که یانی
 لی دا که ندن ﴿لِيُرِيَهُمَا سَوْءَ بَيْعِهِمَا﴾ بو ئەوهی عه یب و عه و ره تیان (ده ریخات و) نیشان یان بدات ﴿إِنَّهُ
 يَرَىٰ كُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ﴾ به راستی شه ی تان خوی و ده سته که ی ده تان بینن ﴿مِن حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ﴾ له جینگایه که وه
 که ئیسه نه وان نابینن ﴿إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيْطَانَ﴾ به راستی ئیمه شه ی تانه کانمان گه روه ﴿أُولِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾
 به دؤست و خو شه و یست بو ئەوانه ی که بر و نا هیتنن ﴿وَإِذَا قَعَلُوا فَحْشَةً﴾ وه کاتیک کرده وه به کی
 زور به دو ناشیرینیان ده کرد (که به پروتی ته و اف کردن نموونه به کیه تی) ﴿قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آيَاتِنَا﴾
 ده یان ووت: له باوو با پیرانمانه وه بو مان ماوه ته وه ﴿وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا﴾ وه خوا فرمانی ئەو (کرده وه) ی بی
 داوین ﴿قُلْ إِنْ أَنَا أَنَا لَأَمْرٌ بِالْفَحْشَاءِ﴾ (ئهی موحه ممه د ﷺ) بلی بینگومان خوا فرمان نادا به کرده وه ی
 به دو خراب ﴿أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْمَلُونَ﴾ نایا به ده م خوا وه شتیک ده لئین که نایزانن و بی ناگان لئی؟ ﴿قَالَ
 قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ﴾ بلی پهروهردگارم فرمانی به داد په روه ری داوه ﴿وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾
 وه له کاتی هه سوو نو یژنیکدا راست روو بکه نه خوا ﴿وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ و دل سو زانه
 هاواری لی بکه ن و بیهرستن ﴿كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ﴾ هه رچونی له به که م جار وه (خوا) دروستی
 کردون به و شیوه به ده گه رینه وه (بو لای خوا) ﴿فَرِيقًا هَدَىٰ﴾ ده سته به کی رینمونی کرده
 ﴿وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ﴾ ده سته به کیش گو م رایی به سه ریاندا چه سپا ﴿إِنَّهُمْ أَخَذُوا الشَّيْطَانَ﴾
 به راستی ئەوانه شه ی تانه کانیان کرد ﴿أُولِيَاءَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ به دؤست و پشتیوانی خویان له جیاتی خوا
 ﴿وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ﴾ وه وا گو مان ده بن که ری نموونی کراوون ﴿

﴿يَتَّبِعِيَّ إِدْمَ حُدُورِيَّتْكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾ ئەهی نهوهی ئادهم، پۆشاکێ جوان و پازاوه تان بیوشن له کاتی هه موو نوێژ (چوونه مزگه وتیکتاندا) ﴿وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا﴾ وه بخۆن و بخۆنه وه (لهوهی که خوا حه لالی کردوه بۆتان) و زیاده رۆی مه کهن ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾ بینگومان خوا زیاده رۆیانی خوش ناوێت ﴿قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ﴾ (ئەهی موحه مه مه د ﷺ) بلسی کسێ پازاندنه وه و جوانی و (ناز و نیعمه ته) خوا بیه کانی حه رام کردوه ﴿الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ﴾ که خوا بۆ بهنده کانی دروستی کردوه ﴿وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ﴾ ههروه ها رۆزی و خۆراکه پاک و خوشه کان (کسێ حه رامی کردوون) ﴿قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ (ئەهی موحه مه مه د ﷺ) بلسی ته وانه بۆ پرواداران هه ژێانی دونه ادا (بێ پروایانیش له په نای ته وانه ادا به شداری ده کهن) ﴿خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ (به لام) له رۆزی دوایی دا تابه ته به پرواداران هه ﴿كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ﴾ به م شینوه به تابه ته کانمان باس ده که بێن و پروونی ده که بینه وه ﴿لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بۆ گه ل و کۆمه لیک که ده زانن و تی ده گه ن ﴿قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ﴾ بلسی بینگومان په روه رد گارم ته نها ته و کرده وانه ی حه رام کرده که زۆر به دو خراپن ﴿مَّا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ﴾ ته وانه ی که ناشکران و ته وانه ش نه یئین ﴿وَالْإِثْمَ﴾ وه گوناھی (حه رام کرده وه) ﴿وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ وه ده ست درێژی به ناهه ق ﴿وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا﴾ وه (حه رامی کرده وه) شتیک بکه نه هاوبه ش بۆ خوا ﴿لَمْ يُزَلْ بِهِ سُلْطَانًا﴾ که به لگه ی بۆ نه ها تو وه ﴿وَأَنْ تُقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ وه (حه رامی کرده وه) که به ده م خوا وه شتاتیک بلسن که نه یزانن ﴿وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ﴾ وه بۆ هه موو ئومه ته تی کاتیکس دیاری کرا وه به یه (بۆ مردن و سزادانیان) ﴿فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ﴾ ته مجا کاتیک ما وه ی مردن یا سزا) که بیان هات ﴿لَا يَسْتَأْذِرُونَ سَاعَةً﴾ ساتیک دوانا که ون ﴿وَلَا يَسْتَفِيدُونَ﴾ و پیشیش نا که ون ﴿يَتَّبِعِيَّ إِدْمَ إِذَا مَا يَا أَيَّتُكَ﴾ ئەهی نهوهی ئادهم ته گه ر بۆتان هات ﴿رُسُلٌ مِنْكُمْ﴾ پیغه مه به رانیک له خۆتان ﴿يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ الْكِتَابَ﴾ تابه ته کانی منیان بۆ ده خویندنه وه ﴿فَمَنْ أَتَىٰ وَأَصْلَحَ﴾ جا هه ر که س خۆی پاراست (له نا فه رمانی خوا) و کرده وه ی چاکی کرد ﴿فَلَاخَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ ته وه مه ترسی یان له سه ر نیه و خه م و خه فه تیش ناخۆن ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وه ته وانه ش که بێ پروا بوون به تابه ته کانی ئیمه ﴿وَأَسْتَكْبَرُوا عَنْهَا﴾ و خۆیان به زل ده زانی له به رانه ر ته و تابه تانه دا ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ ته وانه ها وه لانی ناگرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ته وانه به هه میشه یی تیا یا ده میننه وه ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ جا کسێ له وه سه مکار تره که درۆ به ده م خوا وه هه لبه سستی ﴿أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ﴾ یان بێ پروا بیت به تابه ته کانی خوا ﴿أُولَئِكَ يَتْلُونَ كِتَابَهُمْ فِيهَا وَلَا يَسْمَعُونَ﴾ ته وانه ته و به شه ی بۆیان نوسرا وه دوو چاریان ده بیئت ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ نَسُوا حَتَّىٰ هُمْ كَانُوا كَالْغَنِيِّينَ﴾ هه تا ته و کاته ی ئیر درا وه کانمان (بۆ گیان کیشان) دین بۆیان ﴿يَتَوَفَّوْنَهُمْ﴾ ده بیان مرینن و (گیانیا ن ده کیشن) ﴿قَالُوا إِنَّمَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ پییان ده لیس ته وانه ی له جیاتی خوائیه هاوار و نزاتان لی ته کردن له کوین ﴿قَالُوا أَصَلُّوا عَنَّا﴾ (له وه لامدا) ده لیس دیار نین و وون بوون لیمان ﴿وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ﴾ وه شایه تی ده دن له سه ر خۆیان ﴿أَنْهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ﴾ که بینگومان ته وانه له دونه ادا بێ پروا بوون ﴿

﴿قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ﴾ (خوا بیانی) فهرموو ئیوه له گه له نهو
 ئوممه تانهی که له پیش ئیوه وه بوون له جنو که وه ئاده میزاد بچنه ناگری دۆزه خه وه ﴿كَلِمَاتٍ خَلَقَتْ أُمَّةً لَعَنَتْ
 أُخْتَهَا﴾ هه جارێك دهسته بهك ده چنه ناویه وه نه فرین له هاو بیروانی ده کات ﴿حَتَّىٰ إِذَا آذَانُكُمَا فِيهَا جُمِعَا﴾
 هه تا هه موو ده گهن به بهك و كۆده بنه وه بهك ده گرن ﴿قَالَتْ أَخْرَجْنَاهُمَا وَالنَّهْمُ﴾ دوایینه کانیان (که شوین
 که وتوو بوون) ده باره ی پێشوه کانیان (که پێشه و بوون) ده لێن ﴿رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَصْلُونا﴾ ئه ی پهروه ردگار مان
 ئه وانه ئیمه یان گو مپرا کرد ﴿فَعَلَيْنَاهُمْ عَذَابًا مِّنَ النَّارِ﴾ ده توش له ناگردا دووقات سزایان بده
 ﴿قَالَ﴾ (پهروه ردگار) ده فه رموی ﴿لِكُلِّ ضِعْفٍ﴾ بۆ هه ر کامتان (سزا) دوو به رامبه ره ﴿وَلَكِنْ لَا
 تَعْمَلُونَ﴾ به لام ئیوه نازانن و بئ ناگان ﴿وَقَالَتْ أُولُنَّهُمْ لِأَخْرَجْنَاهُمْ﴾ سه روک و چاو لیکراوه کان به شوین
 که وتوو ه کانیان ده لێن ﴿فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْهِمْ مِّنْ فَضْلٍ﴾ ئیوه ش هیچ زیاده ریزینکتان به سه ر ئیمه دا نیه
 ﴿فَدَوَّفُوا الْعَذَابَ﴾ ده ئیوه ش سزا بچه ژن ﴿بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ﴾ به هوی ئه و (خراپانه وه ی) ده تان
 کرد ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ به راستی ئه وانه ی بن بر و بوون به ئایه ته کانی ئیمه ﴿وَأَسْتَكَبرُوا عَنْهَا﴾
 وه خویان به گه و ره و زل داده نا له به رامبه ر یاندا ﴿لَا تَنْفَعُ لَهُمْ آيَاتُنَا السَّمْعُ﴾ ئه وانه ده ر گا کانی ئاسمانیان بۆ
 نا کرینه وه ﴿وَلَا يَدْعُونَ إِلَى الْجَنَّةِ﴾ و نا چنه به هه شته وه ﴿حَتَّىٰ يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ﴾ هه تا حوشتر نه چیت
 به کونی ده رزی دروماندا (ئهمه ش مهر جیکه هه ر گیز نایه ته دی) ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ﴾ نا به و جو ره
 تۆله له تا و انباران ده ستین ﴿لَهُمْ فِي جَهَنَّمَ مِهَادٌ﴾ ئه وانه ی له دۆزه خدا فه رش و را خه ر یان (له نا گره)
 ﴿وَمِنْ فَوْقِهِمْ عُورٌ﴾ وه له لای سه رو شیا نه وه لیتقه و دا پۆ شه ر یان (له نا گره) ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ﴾ نا به و
 جو ره تۆله له سه ته مکاران ده ستین ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه ئه وانه ی که بر و ایان هینا وه
 و کرده وه ی چا کیشیان کرد وه ﴿لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾ دا و اله هیچ که س نا که بن زیاد له توانای خوی
 ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ نا ئه وانه ها وه لانی به هه شتن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ئه وان هه میشه بین تیندا ﴿
 وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ﴾ ئه وه ی له دل یاندا بوو بیت داما ن رنی ﴿مِنْ غَلِيٍّ﴾ له کینه و رق (ده باره ی به کتری)
 ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ﴾ روویاره کان ده رۆن به ژیر (کو شک و باخه کان) یاندا ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
 هَدَانَا لِهَذَا﴾ وه ده لێن سو پاس بۆ ئه و خوا به ی که پر ینموونی کردین بۆ ئه م رینگایه ﴿وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ﴾ که
 ئیمه هه ر گیز رینازی راست شاره زا نه ده بووین ﴿وَلَوْلَا أَن هَدَانَا اللَّهُ﴾ ئه گه ر خوا پر ینموونی نه کردینایه
 ﴿لَقَدْ جَاءتْ رُسُلٌ رَبِّنَا بِالْحَقِّ﴾ سویند به خوا بینگو مان نیرا وه کانی پهروه ردگار مان راستیان هینا
 ﴿وَوَدُّوا أَن يَمُرُّوا بِالْجَنَّةِ﴾ وه بانگیان لئ ده کریت به مه ی که ئه و به هه شته ﴿أَوْ رَشُّوا بِهَا مَا كُنْتُمْ
 تَعْمَلُونَ﴾ پیتان به خه شرا به هوی ئه و کرده وه (چا کانه ی که) ده تان کرد ﴿۱۷﴾

﴿وَنَادَى أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ وه به ههشتیه کان بانگ ده کهن ﴿أَصْحَابَ النَّارِ﴾ له دۆزه خیه کان ﴿أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا﴾ بینگومان ئیمه نه وهی که په روه ردگارمان به لئیتی پیداین راست بوو پی گه یشتین ﴿فَقِيلَ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَرَبُّكُمْ حَقًّا﴾ جا ئایا ئیوهش نه وهی که په روه ردگارتان به لئیتی پیدان راست بوو پی گه یشتن؟ ﴿قَالُوا بَلَىٰ﴾ ده لئین به لئی ﴿فَأَذَّتْ مُوَدَّتُ بَيْنَهُمْ﴾ پاشان جار چیه ک جاری دده له نئیوانیاندا ﴿أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ﴾ که نه فرینی خوا له سه رسته مکاران بیت ﴿الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نه وانهی به ره لهستی له رپی خوا ده کهن ﴿وَيَعْبُدُونَهَا عَوجًا﴾ و ده بیان ویست نه و (رینگایه) به خواری ناریک نشان بدن ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان بی پروا بوون به روزی دواپی ﴿وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ﴾ و له نئیوانیاندا په رده و جیا که ره وه یه که هه یه ﴿وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ﴾ به سه رته عرافه وه (که به رزاییه که له نئیوان به ههشت و دۆزه خدا) پیوا ئینیک هه ن ﴿يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَتِهِمْ﴾ هه ر یه که له به ههشتی و دۆزه خیه کان ده ناسنه وه به هوی نشانه (وشیوهی تایبهت) ی یانه وه ﴿وَنَادُوا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ سَلِّمُوا عَلَيْنَا﴾ جا به ههشتیه کان بانگ ده کهن و ده لئین: سه لامتان لهی بیت ﴿لَرِيدُوا لَهَا وَهِيَ تَقْمَعُونَ﴾ نه چوونه ته ناویه وه به لام ئومیدیان هه یه و به ته مان بچنه ناوی ﴿وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ﴾ هه ر کاتیک پرویان لادری و وه رگینردی ﴿يَلْقَاءُ أَصْحَابَ النَّارِ﴾ به ره و لای دۆزه خیه کان ﴿قَالُوا رَبَّنَا﴾ ده لئین نه ی په روه ردگارمان ﴿لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ مه مانخه نه ریزی گه لی سته م کاران ﴿وَنَادَى أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا﴾ وه نه وانهی وان به سه رته عرافه وه پیوا ئینیک بانگ ده کهن ﴿يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَتِهِمْ﴾ که به نیشانهی تایبهتی بیان دا ده بیان ناسن ﴿قَالُوا﴾ ده لئین ﴿مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ﴾ کۆمه له که تان سوودی پی نه گه یاندن ﴿وَمَا أَكْتَفَىٰ نَسْتَكِرُّونَ﴾ هه روه ها خوبه زل زانین و له خوبایی بوونتان به که لکتان نه هات ﴿أَهْلُوا الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ﴾ ئایا نه وانه (هه ژاره باوه رداره کان) هه ر نه وانه نین که ئیوه (له دونیادا) سویندتان ده خواری ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بِرَحْمَةٍ﴾ که خوا به ر میهره بانی خویمان ناخات ﴿أَدْخَلُوا الْجَنَّةَ لَا تَحْزَنُوا﴾ (خوا به هه ژاره باوه رداره کان نه لئی) بچنه به ههشت هیچ مه ترسیه کتان له سه ر نی یه ﴿وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ﴾ و ئیوه خه م ناخون ﴿وَنَادَى أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ﴾ وه دۆزه خیه کان بانگ و هاوار له به ههشتیه کان ده کهن ﴿أَنْ أَوْصُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ﴾ (ده لئین) هه ندی ناومان پی بیه خشن ﴿أَوْ مَتَارِقِكُمْ اللَّهُ﴾ یان هه ندی له ورزیه ی که خوا پی ی به خشییون ﴿قَالُوا إِنْ لَمْ يَنْزِلْ عَلَيْنَا مَاءٌ غَمَامًا﴾ (له وه لایماندا) ده لئین: خوا هه ر دوو کی له سه ر پی برویان حه رام کړدوه ﴿الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ﴾ نه وانهی که ئاینه که ی خویمان کړدبووه ﴿لَهُمْ أَوْلِيَاءُ﴾ سه ر قالی پی سوود و گالته جاری ﴿وَعَرَّوْهُمْ حَيَوةَ الدُّنْيَا﴾ وه ژبانی دنیا هه لیخه له تاندن ﴿فَالْيَوْمَ نَسْتَهْزِئُ﴾ بویه نه مپرو نه وان له بیر خویمان ده به ینه وه ﴿كَمَا سَأَلْنَا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا﴾ هه ر چو ئینیک نه وان دیداری هم روزه بیان له بیری خویمان بر دبووه ﴿وَمَا كُنَّا نُؤْتِيهِمْ نَجَاتًا يَحْكُمُونَ﴾ وه (له به رته وهی) ئایه ته کانی ئیمه یان ئینکار ده کړد (دانیان پیندا نه ده هینا) ﴿

﴿وَلَقَدْ جِئْتَهُمْ بِكِتَابٍ﴾ سویند به خوا بینگومان ئیمه کتیبیکمان بۆ هیتاون ﴿فَصَلَّاتُهُ عَلَىٰ عِبَادِهِ﴾ له پرووی زانستهوه به پروونی شیمان کردوتهوه ﴿هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ که پرینمونی و میهره بانى به بۆ که سانیک بر و دههین ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ﴾ نایا چاوه پروانی چی ده کهن بیجگه له سه ره نهجامی هه ره شه کانی نهو (قورئانه)؟ ﴿يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ﴾ نهو پروژی که سه ره نهجامی (هه ره شه کانی) به دی دیت ﴿يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ﴾ نهوانه ی له وه و پیش له بیربان کردبوو ده لین ﴿فَدَجَّاتِ رُسُلًا رَبَّنَا بِالْحَقِّ﴾ به راستی نیراوه کانی پهروه ردگارمان به راستیه وه هاتن ﴿فَهَلْ لَنَا مِنْ شَفْعَةٍ فَيشْفَعُوا لَنَا﴾ جا نایا (نه مر ق) تکا کارانیک بۆ ئیمه هه یه تکامان بۆ بکهن ﴿أَوْ نُورِدُ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ﴾ یا بگه پرینرینه وه بۆ دنیا تا کرده وه ی چاک بکه یه نه که نه وه ی ده مان کرد ﴿فَدَخَسُوا نَفْسَهُمْ﴾ بینگومان خو بانیان دۆراند ﴿وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ نه وه ی هه لیان ده به ست وون بوو لیان ﴿إِنَّ رَبَّكَ اللَّهُ الَّذِي﴾ به راستی پهروه ردگار تان نهو خوا به یه ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ که ناسمانه کان و زه وه ی له شهش پروژدا دروست کردووه ﴿ثُمَّ أَسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان (خوا) به رز بووه وه سه ره عرش و قهراری گرت (ئیمه ئیمانمان بی یه تی به لام شینوه که ی نازانین پرسیار کرا له ئیمامی مالیک ده رباره ی (استواء) فه رمووی وه ستانه که حه قیقه ته وه چۆن ئیبه که ی نه زانراوه وه پرسیار کردن ده رباره ی بیدعه ته و باوه پر بوون بی ی واجبه) ﴿بُعْثِيَ آلَ الْفَارُوقِ﴾ به (تاریکایی) شه و (پوشنایی) پروژ داده بو شیت (به پیچه وانه شه وه) ﴿يَطْلُبُهُ حَثِيثًا﴾ (پروژ به شوین شه وه وه یه به خیرایی) وشه وه به شوین پروژ وه یه به خیرایی ﴿وَالسَّمَسُ وَالْقَمَرُ وَالشُّجُورُ﴾ خورو مانگ و نه ستیره کانیش ﴿مُسْحَرَاتٍ بِأَمْرِهِ﴾ ژیر بار کراوون به فه رمانی خوی ﴿أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ﴾ بیدار بن که به دی هیتان و فه رماندان هه ر بۆ خوا به ﴿تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ پاك و بینگه رده (له هه موو که م و کوری به که) خوی پهروه ردگاری هه موو جیهانیان ﴿أَذْعُوزَاتِكُمْ نَصَرًا وَخَفِيَّةً﴾ له پهروه ردگار تان بیارینه وه به زه لیلی (و کپوزانه وه) و به نهیتی ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾ بینگومان خوا ده ست درینزی کارانی خوش ناویت ﴿وَلَا تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بِعَدْوٍ سَلِحَهَا﴾ خرا به کاری مه کهن له زه ویدا پاش نه وه ی که خوا چاکی کردووه ﴿وَأَدْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا﴾ وه هاوار و نزا به رن بۆ خوا به ترس و ئومیده وه ﴿إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ به راستی میهره بانى خوا له چا که کارانه وه نزیکه ﴿وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ﴾ وه نهو (خوا) زاتیکه با به کان ده نیریت ﴿بَشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ﴾ به موژده ده ره پیش (بارانی) ره حمه تی پهروه ردگار ﴿حَتَّىٰ إِذَا أَقَلَّتْ سَحَابًا نِّقَالًا﴾ هتا کاتی هه وری قورس (ی بارانای) هه لده گرن ﴿سُقَّتْهُ لِيَتَذَكَّرَ﴾ ده نیرین بۆ وولانیکى مردوو (وشکی بی گیا) ﴿فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ﴾ جا به و (هه و ره) باران ده بارینین ﴿فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ به هوی نه وه وه هه موو به روو بوونیک ده رده هینین (له زه ویدا) ﴿كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ﴾ هه ر به و وینه به مردوووه کان له زه وى ده رده هینین (وزیندوویان ده که ی نه وه) ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَذَكَّرُونَ﴾ تا ئیوه بیرکه نه وه ﴿

﴿وَالَّذِي أَنْطَبَّ﴾ زهوی و خاکی پاك و بهیست ﴿يَخْرُجُ تَائِبًا وَيَادِينِ رَبِّهِ﴾ پروهك و شیناییه که ی به فهرمانی
 پهروهردگاری دهرویت ﴿وَالَّذِي حَبِطَ﴾ وه نهوهی بیس و بی خیره ﴿لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكِدًا﴾ درك و دال نه بی
 لسی نارویت و دهرنایهت ﴿كَذَلِكَ نُصِرُكَ الْآيَاتِ﴾ نابو جوړه نایه ته کانی خویمان باس ده که ی
 ﴿يَقَوْمٍ يَشْكُرُونَ﴾ بۆ گه لیک که سوپاسگوزارین ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ سویند به خوا
 بینگومان نیمه نو و حمان په وانه کرد بۆ لای گه له که ی ﴿فَقَالَ يَتَقَوَّمُوا عِبَادُ اللَّهِ﴾ ووتی: نهی گه له که ی
 تهنها خوا بهرستن ﴿مَالِكُمْ مِنَ اللَّهِ غَيْرُهُ﴾ ئیوه هیچ بهرستراوینکتان نی په بینجگه له و (خوا) ﴿إِنِّي أَخَافُ
 عَلَيْكُمْ﴾ بهراستی من ده ترسم (دوو چاری) ئیوه بی ﴿عَذَابٌ يُؤْتِيهِ عَظِيمٌ﴾ سزای پروژیکتی گه و ره
 (که پروژی دواپی به) ﴿قَالَ الْمَلَأِينَ قَوْمِهِ﴾ کار به دهست و دهسه لاتدارانی گه له که ی ووتیان
 ﴿إِنَّا لَنُرِيكَ فِي سَكَلٍ مُّبِينٍ﴾ بهراستی نیمه تۆ له گومراییه کی ناشکر ادا ده بینین ﴿قَالَ يَتَقَوَّمُوا لَيْسَ فِي صَلَاتِهِ﴾
 فرمووی: نهی گه له که ی هیچ گومرایی بهك له مندانی به ﴿وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بهلكو
 من نیراوم له لایه ن پهروهردگاری جیهانیانه وه ﴿أَتَبْلُغُونَ رَسُولَ رَبِّي﴾ په یامه کانی پهروهردگارم
 راده گه به نس پیتان ﴿وَأَنْصَحُ لَكُمْ﴾ وه ناموزگاریشان ده که ی ﴿وَأَنْصَحُكُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ و نهوهی من
 له لایه ن خواوه دهیزانم ئیوه نایزانن ﴿أَوْ عَجِبْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ نایا سهرتان سوپرمه وه
 له هاتنی په یام و یادخه ره وه بهك له لایه ن په وهردگار تانه وه ﴿عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ﴾ بۆ پیاوینك له خو تان
 (که نوو حه) ﴿لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا﴾ بۆ نهوهی ناگادارتان کاته وه و بتانترسینیت و خو تان بیاریزن
 (له نا فرمانی خوا) ﴿وَأَعْلَمُكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ بۆ نهوهی په حمتان بی بکرنیت ﴿فَكَذَّبُوهُ فَأَجَبْتَهُ﴾ دوا ی
 نه وه بر وایان پی نه هینا نیمه ش (نوح) مان پرگار کرد ﴿وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ﴾ ههروه ها نه وانه ش
 له گه لیدا بوون له که شتیه که دا ﴿وَأَنْقَرْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ پاشان نه وانه ی بر وایان نه بو و به
 نایه ته کانمان نو قمان کردن و خنکاند مانن ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ﴾ بهراستی نه وانه کۆمه لی (دل)
 کویران بوون ﴿وَأَلَىٰ عَادِ أَخَاهُ هُودًا﴾ وه ناردمان بۆ لای گه لی عاد بر اکه یان که هوود (پنغه مبه ره)
 ﴿قَالَ يَتَقَوَّمُوا عِبَادُ اللَّهِ﴾ فرمووی: نهی گه له که ی به تهنها خوا بهرستن ﴿مَالِكُمْ مِنَ اللَّهِ غَيْرُهُ﴾ هیچ
 بهرستراوینکتان نی په بینجگه له و ﴿أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ دهی نایا ئیوه پاریزکار نابن وله خودا ناترسن؟! ﴿قَالَ
 الْمَلَأَةُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ﴾ نه و کار به دهست و دهسه لاتدارانی که بی بر وابوون له گه له که ی
 ووتیان ﴿إِنَّا لَنُرِيكَ فِي سَفَاهَةٍ﴾ بهراستی نیمه تۆ له گیلی و نه فامیدا ده بینین ﴿وَإِنَّا لَنُظُنُّكَ مِنَ الْكَذِبِينَ﴾
 وه بهراستی و گومان ده به ی که تۆ له دروزنان بیست ﴿قَالَ يَتَقَوَّمُوا لَيْسَ فِي سَفَاهَةٍ﴾ فرمووی نهی
 گه له که ی هیچ گیلی و نه فامی بهك له مندانی به ﴿وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بهلكو من نیراوینکم
 له لایه ن پهروهردگاری هه موو جیهانیانه وه ﴿

﴿أَتْلُوكُم مِّن رَّبِّي﴾ په‌یامه‌کانی په‌روه‌دگارم به‌ئیوه‌را ده‌گه‌یه‌نم ﴿وَأَنَا لَكُم ناصِحٌ أَمِينٌ﴾ وه‌من بو‌ئیوه‌ ناموز‌گاریکه‌ریکی ده‌ست پاک و نه‌مینم ﴿أَوْ عَجِبْتَ أَنَّ جَاءَكَ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكَ﴾ نایا سه‌رتان سو‌رماوه له‌هاتنی (نیگاو) ناموز‌گاری له‌لایه‌ن په‌روه‌دگار تانه‌وه ﴿عَلَى رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ﴾ بو‌پیاوینک له‌خوتان تا بتانتر سیتیت ﴿وَأذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ﴾ وه‌بیری (چاکه‌کانی خوا) بکه‌نه‌وه کاتنی ئیوه‌ی کرد ﴿خُلُقَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ﴾ به‌جینشین له‌پاش گه‌لی نوح ﴿وَوَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَضْفَةً﴾ وه‌له‌ش و قه‌لافه‌تی ئیوه‌ی له‌وان گه‌وره‌تر دروست کرد ﴿فَأذْكُرُوا آيَةَ اللَّهِ﴾ که‌واته بیری چاکه‌و به‌هره‌کانی خوا بکه‌نه‌وه ﴿لَمَّا كُم تَقْلُحُونَ﴾ بو‌ئوه‌ی رزگارتان بیت ﴿قَالُوا أَجِئْنَا لِنُعْبَدَ اللَّهَ وَنَحْنُ﴾ ووتیان نایا بو‌ئوه‌هاتووی بو‌ناومان که‌به‌ته‌ن‌ها خوا په‌رستین ﴿وَنذَرْنَا مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا﴾ وه‌وازیبتین له‌وه‌ی باوک و باپیرانمان ده‌یانپه‌رستن ﴿فَأْتَيْنَا بِمَا تَعِدُنَا﴾ که‌واته‌ئو (سزایه‌ی) که‌به‌لینت پی داوین بو‌مان بیتنه‌دی ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ نه‌گه‌ر راست ده‌که‌یت و له‌راست گویانی ﴿قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ فه‌رمووی: بینگومان له‌لایه‌ن په‌روه‌دگار تانه‌وه تووشتان بو‌وه ﴿رِيحٌ وَغَصَبٌ﴾ سزاو خه‌شم و تو‌ره‌یسی ﴿الَّتِي لُونِي فِي السَّمَاءِ﴾ نایا ده‌مه‌قالیم له‌گه‌لدا ده‌که‌ن ده‌ر باره‌ی چه‌ند ناوینک ﴿سَمَّيْتُمُوهَا أَسْمَاءً أَبَاؤَكُمْ﴾ که‌ئیوه‌و باوو باپیرانتان ناوتانه له‌بتانینک ﴿مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ﴾ که‌خوا هیچ‌به‌لگه‌یه‌کی له‌سه‌ریان نه‌ناردو‌ته خواره‌وه ﴿فَأَنْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ﴾ جا که‌واته چاوه‌روانی بکه‌ن منیش له‌گه‌لتان له‌چاوه‌روانانم ﴿فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا﴾ نه‌وسانه‌وو نه‌وانه‌ش له‌گه‌لی بوون (وباوه‌ریان پی هیتا بوو) به‌میهره‌بانیه‌ک له‌لایه‌ن خو‌مانه‌وه رزگارمان کردن ﴿وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ﴾ نه‌وانه‌شمان له‌پیشه‌هیتا ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ﴾ که‌نایه‌ته‌کانی ئیمه‌یان به‌درو‌داده‌ناو باوه‌ردار نه‌بوون ﴿وَأَلَى كُفُودٍ أَهْلًا هُمْ صَالِحًا﴾ وه‌بو‌گه‌لی سه‌مودیش صالحی برایانمان نارد ﴿قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ فه‌رمووی: نه‌ی گه‌له‌که‌م خوا به‌ته‌ن‌ها په‌رستن ﴿مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ﴾ جگه‌له‌و په‌رستراوینکی ترتان نی‌یه ﴿قَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ بینگومان موعجیزه‌یه‌کی روونتان له‌په‌روه‌دگار تانه‌وه بو‌هاتووه ﴿هَذِهِ نَافَةُ اللَّهِ لَكُم آيَةٌ﴾ نه‌مه‌حوشتری خوابه‌که موعجیزه‌یه‌که بو‌ئیوه ﴿فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي الْأَرْضِ اللَّهُ﴾ جالی‌ی گه‌پرتین با‌خوا و بله‌وه‌پریت له‌زه‌وی خوادا ﴿وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ﴾ و نازاری مه‌ده‌ن و ده‌ستی بو‌مه‌به‌ن به‌خرابه ﴿فِي أَخَذَكُم مِّنْ عَذَابِ آلِيمٍ﴾ (نه‌گه‌ر وابه‌کن) تووشی سزایه‌کی سه‌خت و به‌نازار ده‌بن ﴿

﴿وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ﴾ بپر بکه نه وه له و کاته ی که خوا ئیوه ی گنرا ﴿خُلِقْتُمْ مِنْ بَعْدِ عَادٍ﴾ به جیشین له پاش هوزی عاد ﴿وَتَوَكَّرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا دایمه زراندن و نیسته جی کردن ﴿تَنَجَّدُوا مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا﴾ له ده شته کانیدا کوشکی بهرز دروست ده کهن ﴿وَتَنَجَّدُوا مِنَ الْجِبَالِ بِيُوتًا﴾ وه له شاخه کانی دا، مال و خانوو دانه تاشن ﴿فَأَذْكُرُوا آيَةَ اللَّهِ﴾ ده بیر بکه نه وه له چاکه گه وره کانی خوا (وسو پاسی بکه ن) ﴿وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ و خراپه کاری مه کهن له ولاندا (و مه بن به خراپه کار و گنره شینین) ﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ ده سه لاتناره لووت به رزه کانی گه له که ی و وتیان ﴿لِلَّذِينَ اسْتَضَعُوا﴾ به وانهی لاوازو ژیر ده سه کرا بوون ﴿لِعَمَاءِ امْنٍ مِنْهُمْ﴾ نه وانهی پروایان هینا بوو له ناویاندا ﴿اتَّعَلَمُونَ أَنَّ صَلَاحًا مَرَّسَلٌ مِنْ رَبِّهِ﴾ نایا ده زانن که صالح ره وانه کراوه له لایه ن په وهر دگار به وه ﴿قَالُوا إِنَّا إِيمَانًا أُرْسِلَ بِهِ مَوْثُوتٌ﴾ و وتیان بینگومان نیمه پروادارین به وه ی که صالح پتی ره وانه کراوه ﴿قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ نه وانهی خویمان بهزل ده زانی و وتیان ﴿إِنَّا يَا آلِيَّيْءٍ آمَنَّا بِهِ كَفَرُونَ﴾ به راستی نیمه بی باوه پین به وه ی که ئیوه پرواتان پی هیناوه ﴿فَعَقَرُوا النَّاقَةَ﴾ نه مجا حوشتره که بیان سه بربری ﴿وَعَتَوَاعَنَ أَمْرٍ رَبِّهِمْ﴾ وه سه ر که شییان کرد له فهرمانی په روه دگاریان ﴿وَقَالُوا بَصَلِحٌ﴾ وه و وتیان: نه ی صالح ﴿أَنْتِنَا إِيمَانًا تَعْدُنَا﴾ نه و به لینی (سزا) ی به نیمه ده ده بیت بومان بیتهدی ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ نه گهر تو له پیغه مبه رانی ﴿فَأَخَذْتَهُمُ الرِّجْفَ﴾ به هوزی نه وه وه بومه له رزه به کی به تین لینی دان ﴿فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثْمِينَ﴾ نیتر هه موویان له مال و خانوو کانیان دا بوون به (لاشه ی) بی گیان و بی جوله ﴿فَتَوَلَّى عَنْهُمْ﴾ جا صالح پروی لی وه رگنیران (و وازی لی هینان) ﴿وَقَالَ يَتَقُولُوا لَقَدْ آتَيْنَاكُمْ رَسُولًا مِّن رَّبِّهِ﴾ وه فدر مووی نه ی گه له که م سویند به خوا به راستی په یامی په روه دگارم پی راگه یانندن ﴿وَنَصَحْتُ لَكُمْ﴾ وه ناموز گاریم کردن و دلسوز بوم بوتان ﴿وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ﴾ به لام ئیوه ناموز گارو دلسوزانتان خوشناویت ﴿وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ وه لو طمان نارد، کاتیک به گه له که ی ووت ﴿أَتَأْتُونَ النَّجْشَةَ﴾ چون ئیوه نه و کاره زور به دو خراپه ده کهن که (نیر بازیه) ﴿مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ هیچ که س له جیهاندا پینستان نه که وتوه له و (کاره پیسه) دا ﴿إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً﴾ به راستی ئیوه به بیواوان ناره زوتان ده شکینن؟ ﴿مِنْ دُونِ النِّسَاءِ﴾ له جیاتی نافر تان؟ ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ﴾ به لکو ئیوه ده سه به کی زیاده پون ﴿

﴿وَمَا كَانَتْ جَوَابَ قَوْمِهِ﴾ و هه لاسی گه له که ی هیج نه بوو ﴿الآن قالوا﴾ بینجگه له وهی که ووتیان
 ﴿أخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ﴾ له شار و وولانه که تان (لوط و نیمانداره کان) دهر بکهن ﴿إِنَّهُمْ
 أَنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ﴾ به راستی نه وانه که سانیکن که خویان پاک و ته میز راده گرن ﴿فَأَنجَبْتَهُ
 وَأَهْلَهُ﴾ نه مجا ئیمه خوی و شونیکه و توانیمان رزگار کرد ﴿إِلَّا أَمْرًا تَهَكَّاتُ مِنَ الْغَائِبِينَ﴾ جگه
 له خیزانه که ی که له تیا چووان بوو ﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا﴾ جا بارانیکمان به سه را باراندن (بهرد
 بارانمان کردن) ﴿فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ﴾ جا سه بر که سه رته نجامی تاوان باران چوون بوو
 (وچیان لی هات) ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ وَالنَّجْمِ إِذَا تَوَلَّىٰ سَاجِدًا﴾ وه بو گه لی مه دیه نیش شوو عه یی بر ایانمان نارد
 ﴿قَالَ يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ وَأَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ فه رموی نه ی گه له که م به ته نها خوا به رستن ﴿مَالَكُمْ مِنْ آلِهِ عِبْرَةٌ﴾ هیج
 په رستر او نکتان نی به بینجگه له و ﴿فَدَجَّ تَكْرُمًا مِنْ رَبِّكُمْ﴾ بینگومان له لایه ن په روه ردگار تانه وه
 به لگه و موعجیزه به کی روون و ناشکرانان بو هاتووه ﴿فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ﴾ که واته له پتوانه
 و کیشانه تان دارینک و راست بن ﴿وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ﴾ و لهشت و مه کی خه لکی
 که م مه که نه وه (به دزی) ﴿وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا﴾ وه له زه ویدا خراپه کاری مه که ن
 له پاش چا کردنی ﴿ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ نه وه ی باسکرا چا کتره بو تان ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾
 نه گهر ئیوه نیماندارن ﴿وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ﴾ وه له سه ر هه موو رینگایه ک دامه نیشن (رینگه
 مه گرن) ﴿تُوعِدُونَ وَتَصَدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ هه ره شه بکهن و به ره لهستی رینگه ی خوا بکهن
 ﴿مَنْ آمَنَ بِهِ﴾ له و که سه ی باوه ری پی هینابی ﴿وَتَبَعُونَهَا عَوْجًا﴾ و بتانه ویت رینگای خوا
 به لاری و چه وتی بخه نه روو ﴿وَأَذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا﴾ وه بی ری نه و کاته بکه نه وه که ئیوه که م بوون
 ﴿فَكَثَّرَكُمُ﴾ پاشان خوا زوری کردن ﴿وَأَنْظُرُوا﴾ ده ی سه رنج بدهن ﴿كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ
 الْمُفْسِدِينَ﴾ سه رته نجامی خراپه کاران چوون بوو (وچیان لی هات) ﴿وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ
 مِنْكُمْ﴾ وه نه گهر کومه لیک له ئیوه ﴿ءَامَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ﴾ باوه ریان هینا بیت به و په یامه ی به مندا
 نیردراوه ﴿وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا﴾ وه کومه لیک تر تان باوه ریان نه هینا بیت ﴿فَأَصْبِرُوا﴾ نه وه نارام بگرن
 ﴿حَتَّىٰ يَخُصِمَ اللَّهُ بَيْنَنَا﴾ هه تا خوا بریار ده دات له ئیوانماندا ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ﴾ وه نه و (خوا)
 باشترینی بریارده رانه ﴿

﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ نه و کار به ده ست و ده سه لاتدارانه ی که خویان به گه وره دانه نا له ناو
گه له که ی (شوعه یب) دا ووتیان ﴿لَنُخْرِجَنَّكَ بِشُعَيْبٍ﴾ نه ی شوعه یب بنگومان دهرت ده که یس .
﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ﴾ وه نه وانه ش که بر وایان هیناوه له گه ل تودا ﴿مِنْ قَرِينَتَا﴾ له شاره که مان ﴿أَوَلَمْ نَعُودَنَّ
فِي مِلَّتِنَا﴾ یان ده بی بگه رینه وه سه ر نایبی نیمه ﴿قَالَ﴾ (شوعه یب) فه رموی: ﴿أَوَلَوْ كُنَّا كَرِيمِينَ﴾ نه گه ر
حه زیش نه که یس و پشیمان ناخوش بیت ﴿فَدَا قَرِينَتَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ بنگومان درویه کی گه وره مان
بو خوا هه له سه توه . ﴿إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ﴾ نه گه ر بگه رینه وه ناو نایبته که تان (که بت په رستی به)
﴿بَعْدَ إِذْ بَخَّسْنَا اللَّهُ مِنْهَا﴾ پاش نه وه ی که خوا رزگاری کردین لسی ﴿وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا﴾ په وانیه
بومان بگه رینه وه بو ناو نه و (بت په رستی به) ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا﴾ مه گه ر خوی په روه ردگار مان
بیه ویت . ﴿وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾ زانست و ناگاداری په روه ردگار مان هه موو شتیکی گر توتته وه . ﴿عَلَى
اللَّهِ تَوَكَّلْنَا﴾ ته نها پشتمان به خوا به سه توه ﴿رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا﴾ (ووتیان): نه ی په روه ردگار مان ،
له نیوان نیمه و گه له که ماندا حو کم و بریار بده ﴿بِالْحَقِّ﴾ به هق ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ﴾ تو باشترینی
بریار ده رانی ﴿وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ ده سه توه نه شرانی هوزه که ی که بی پروا بوون ووتیان
﴿لَئِنْ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا﴾ سویند به خواه نه گه ر نیوه شوین شوعه یب بکه ون ﴿إِنْ كُنَّا إِلَّا لَخَيْرُونَ﴾ به راستی
نه و کاته زیان لیکه وتوان خوتانن ﴿فَأَخَذْتَهُمُ الرِّجْفَ﴾ جا به هوی نه وه وه بومه له رزه به کی توند
لسی دان ﴿فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَمِيعِينَ﴾ هه موویان له ماله کانیاندا له ناو چوون (بی گیان و جووله که وتن)
﴿الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا﴾ نه وانه ی که شوعه یبمان به دروزانی (باوه ریان پی نه هینا) ﴿كَانَ لَرَبِّعُنَا
فِيهَا﴾ (واتیا چوون) وه که هه ر له و مالا نه دانه بووبن (وتییدا نه زیان) ﴿الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا﴾
نه وانه ی که شوعه یبمان به دروزانی (باوه ریان پی نه هینا) ﴿كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ﴾ هه ر نه وان خه سار و مه ند
بوون ﴿فَتَوَلَّى عَنْهُمْ﴾ نیر (شوعه یب) پرووی لسی وه رگیران ﴿وَقَالَ يَتْلُوا صُورًا﴾ فه رموی پیمان:
نه ی گه له که م ﴿لَقَدْ أُنزِلَتْ كُتُبٌ رَّبِّي﴾ سویند به خوا به راستی من په یامی په روه ردگار م به
نیوه گه یاند ﴿وَنَصَحْتُ لَكُمْ﴾ و ناموزگاریم کردن ﴿فَكَيْفَ اسْتَعَى عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ﴾ جا چوون
بو هوزی بی پروا کافر غم و خه فته بخوم ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرِينَةٍ نَبِيٍّ﴾ نیمه بو هه ر گوندو
شاریک پیغه مبه ریکمان په وانه کردبیت ﴿إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا﴾ دانیشستوانیمان تووش کردوه ﴿يَا أَيُّهَا
الضَّرَّاءُ﴾ به نه بوونی و که م ده رانه تی (به زیان و نه خوشی) ﴿لَعَلَّهُمْ يَضُرَّعُونَ﴾ تاله په روه ردگار
بپارینه وه و په شیمان بینه وه ﴿ثُمَّ بَدَلْنَا مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ له دواییدا خراپه و ناخوشیه که مان
گوپی به چاکه و خوشی ﴿حَتَّىٰ عَفَوْا﴾ هه تا زور بوون و گه شه یان کرد له مال و سه روه تدا . ﴿وَقَالُوا﴾ وه
ووتیان: ﴿قَدِمَسَّ الْبَأْسَ الْضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ﴾ بنگومان باو و باپیرانمان تووشی زیان و ناخوشی و نه خوشی
بوون ﴿فَأَخَذْتَهُمُ بَعَثَةً﴾ جا له نا کاودا سزمان گرتنی ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کاتی کدا که هه ستیان
نده کرد ﴿﴾

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ﴾ وه نه گهر دانیشتوانی شار و گونده کان ﴿ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا﴾ باوه پریان بهیتایه و خویان
 پیاپراستایه (له قه دهغه کراوه کانی خوا) ﴿فَلَمَّحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ به پراستی دهر گای
 به ره کانی ناسمان و زه ویمان بؤ ده کردنه وه ﴿وَلَٰكِن كَذَّبُوا﴾ به لام پړ وایان نه هیتا (به پیغه مبه ره که بیان)
 ﴿فَأَخَذْتَهُمْ﴾ نه مجائیمه ش نه وانمان گرت و سزمان دان ﴿بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ به هوی نه و خرابانه وهی
 ده بیان کرد ﴿أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ﴾ نایا خه لکی نه و شار و گونده ترسیان نه بوو ﴿أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا
 بَيِّنَاتٍ﴾ له وهی سزای نیمه بیان بؤ بیت له شه ودا ﴿وَهُرَّ نَادِمُونَ﴾ کاتیک نه وان خه و توون ﴿وَأَمِنَ
 أَهْلُ الْقُرَىٰ﴾ وه نایا خه لکی نه و شار و گونده ترسیان نه بوو ﴿أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا﴾ له وهی
 که سزای نیمه بیان بؤ بیت ﴿صُحُوحٍ وَهُمْ لَا يَتَعْبُونَ﴾ له چیشته نگا ودا له کاتیکدا یاری و گالته ده که ن
 ﴿أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ﴾ جا نایا له پیلانی خوا نه ترسان و بی باک بوون ﴿فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ﴾
 دهی که س له پیلانی خوا دنیا نابیت ﴿إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ﴾ جگه له که سانی زه ره مه ند نه بیت
 ﴿أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ﴾ نایا پروون نه بؤ ته وه بؤ نه وانهی زه و بیان به میرات بؤ ده مینیتته وه
 ﴿مِن بَعْدِ أَهْلِهَا﴾ دوا (تیا چوونی) خاوه نه پيشوه کانیان ﴿أَن لَّوْشَكُ﴾ نه گهر بمانه ویت
 ﴿أَصَبَتْهُم بِذُنُوبِهِمْ﴾ به هوی گوناوه کانیانه وه دوو چاری به لایان ده که یس. ﴿وَتَطَّعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ وه
 مؤر ده نین به سهر دلیان دا ﴿فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ﴾ نیر نه وان (هیچ په ند و نامؤز گاریبه ک) نایستن ﴿وَلَقَدْ
 يٰۤاٰهْلِ الْقُرَىٰ﴾ نه و شار و گونده انانه ی (که ویرانمان کردن) ﴿نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبِيَآءَ﴾ هه ندیک له
 هه و اله کانی ده گپینه وه بؤت ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ﴾ سویند به خوا به پراستی پیغه مبه رانیان
 بؤهات به به لگه و نیشانه ی پروونه وه ﴿فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا﴾ به لام باوه پریان نه هیتا ﴿بِمَا كَذَّبُوا مِن قَبْلُ﴾
 به وهی که له پیش دا به درویان ده زانی ﴿كَذٰلِكَ يَطَّعُ اللّٰهُ عَلَىٰ قُلُوْبِ الْكٰفِرِيْنَ﴾ نا به و جزره خوا مؤر ده نیت
 به سهر دلی بی باوه ران دا ﴿وَمَا وَجَدْنَا لِآكْرِهِمْ مِّنْ عَهْدٍ﴾ زور به ی نه وانمان نه دی خاوه نی هیچ
 په یمانیک بن ﴿وَإِن وَجَدْنَا لِآكْرِهِمْ لَفٰسِقِيْنَ﴾ به پراستی زور به یانمان دی سهر پینچی که ر (و تاوانبار)
 بوون ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا مِن بَعْدِهِم مُّوسَىٰ﴾ پاشان دوا ی نه وانهی (که باسمان کردن) مووسامان نارد ﴿يٰۤاٰهْلِ بَنِي
 اِلٰهِيْنَ﴾ به به لگه و موعجیزه کانمانه وه بؤ لای فیرعه ون و دارو ده سته که ی ﴿فَقَطَّمُوا
 يٰۤاٰهْلِ بَنِي اِلٰهِيْنَ﴾ به لام نه وان به نیشانه کان (بی پروا بوون) و سته میان کرد ﴿فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِيْنَ﴾
 جا پروانه و سهرنج بده که سهره نجامی له فرمان دهر چووان و خرابه کاران چؤن بوو ﴿وَقَالَ مُوسَىٰ يٰۤاٰهْلِ بَنِي
 اِلٰهِيْنَ﴾ مووسا فرموی : نهی فیرعه ون ﴿إِنِّي رَسُوْلٌ مِّن رَّبِّ الْعٰلَمِيْنَ﴾ به پراستی من
 پیغه مبه ریکم له لایه ن په روه ردگاری جیهانیانه وه ﴿

﴿حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ﴾ و اشیاوہ و (سوورم) کہ هیچ شتیک نہ لیم. ﴿عَلَىٰ اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ﴾ بہ ناوی خواوہ جگہ لہ ہق و راستی ﴿قَدْ جِئْتُمْ بِبَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ بہ راستی لہ لایہن پہرہ ردگار تانہ وہ بہ لگہی پروون و ناشکرام بؤ ہیناون. ﴿فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ کہ واتہ بہنو نیسرائیل لہ گہل من بنیرہ (بہرہ لایان کہ، لہ کویلہ بی و چہوسانہ وہت) ﴿قَالَ﴾ (فیرعہون) ووتی: ﴿إِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأَيَّ بِيْتَاءٍ نَّهَىٰ عَنْهُ يَدْعُوهُ﴾ نہ گہر بہ لگہ و موعجیزہ بہ کت ہیناوہ (نہی موسیٰ) نہ وہ نیشانی بدہ ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ نہ گہر تؤلہ راست بیڑانی ﴿قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُمْ أَنِّي مُبْرَأٌ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ﴾ نہ مچا موسا گؤچانہ کہی فرپندا. ﴿فَإِذَا هِيَ تُعْبَأُ مَرْبُوعًا﴾ بہ کسہر گؤچانہ کہ بوو بہ مارنکی گہورہی ناشکرا ﴿وَنَزَعَ يَدَهُ﴾ (دہستی) لہ باخہل یہ وہ یان لہ بن ہنگل یہ وہ) دہر ہینا ﴿فَإِذَا هِيَ بِمِصْرَ اللَّيْلِ لَمَّا أَظْفَرَنَّهُمْ﴾ لہ پر نہو (دہستہ) سہی و پرشنگذار بوو بؤ بینہران ﴿قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ﴾ ہہندیک لہ کار بہ دہست و دہسہ لاتدارانی گہلہ کہی فیرعہون ووتیان: ﴿إِنَّ هَذَا سَاحِرٌ عَلِيمٌ﴾ بہ راستی نہم (موسایہ) جادوو گہرینکی زور زانہ ﴿يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكَ مِنِّي وَأَرْضَكَ مَبْعُوثَةً لِّآلِ فِرْعَوْنَ﴾ دہ بہ ویت لہ خاک و وولاتی خوتان دہرتان کات ﴿فَمَاذَا تَأْمُرُونَ﴾ جا ئیوہ فرمان و راتان چہ (لہم بارہیوہ) ﴿قَالُوا﴾ نہ وانیش ووتیان: ﴿أَرْجِهْ وَأَخَاهُ﴾ کاری (موسا) وبرا کہی دوا بخہ ﴿وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ﴾ کہ سانیکی کؤ کہرہ وہ بنیرہ بؤئہو شارانہ (ی جادوو گہری لی یہ) ﴿يَأْتُوكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ﴾ ہہموو جادوو گہرینکی شارہ زات بؤ دہ ہینن ﴿وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ﴾ جادوو گہران ہاتن بؤ لای فیرعہون ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿إِن لَّنَا لَأَجْرٌ﴾ بینگومان ئیمہ پاداشت و خہلاتی گہورہ مان دہ بیت ﴿إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ﴾ نہ گہر ئیمہ سہر کہ و تین (بہ سہر موسا دا)؟ ﴿قَالَ نَعَمْ﴾ (فیرعہون) ووتی: بہ لی پاداشتی گہورہ مان دہ بی: ﴿وَأَنذَرْتَهُمْ لَئِن مَّقَرَّبْتَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَهُمْ﴾ بینگومان ئیوہ لہ نزیکانی (خوم) دہ بن ﴿قَالُوا لِمَ تَأْمُرُ بِنَاسٍ لَّيْسَ لَهُمْ شَيْءٌ يَّنْفَعُونَكَ﴾ (جادوو گہرہ کان) ووتیان نہی موسا ﴿إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ﴾ یاتؤ (نہ وہی پیتہ) فری ی دہ ﴿وَلَقَدْ أَنْتَبَهُمْ كَذِبَ آلِهِمْ وَكُفْرِهِمْ﴾ یان ئیمہ دہ بہا و نیرین و فرنی دہ دہ بن ﴿قَالَ الْقَوْمُ﴾ (موسا) ووتی: ئیوہ بیہا و نیرن (نہ وہی پیتانہ) ﴿فَلَمَّا أَتَوْا﴾ نہ مچا کاتی (نہ وہی پیمان بوو لہ جادوو) فری یان دا ﴿سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ﴾ چاوبہ سستیان لہ خہلک کرد ﴿وَأَسْرَهُمْ بِهَوْنٍ﴾ وترسینکی گہورہ یان خستہ دلیانہ وہ ﴿وَجَاءَهُمْ سِحْرٌ عَظِيمٌ﴾ وہ جادوو بہ کی گہورہ یان نواند ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ﴾ وہ حیمان کرد بؤ موسا ﴿أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ﴾ کہ گؤچانہ کہت فری بدہ ﴿فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ﴾ ئیتر بہ کسہر نہو (گؤچانہ بوو بہ مارو) ہہرچی جادوو ی درؤینہ یان کرد بوو ہلی لووشی ﴿فَوَقَعَ الْحَقُّ﴾ ئیتر راستی دہر کہوت و پروون بوویوہ ﴿وَوَيْدَلُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ نہ وانیش ہہرچی (سیحر) یان کرد بوو ہووچہل بوویوہ ﴿فَعَلُوا هُنَالِكَ﴾ ہہر لہ ویندا (فیرعہون و شونکہ و توانی) زئیر خران و دؤران ﴿وَأَنفَلَبُوا صَاحِبِينَ﴾ و بہ رسوایی گہر انہ وہ ﴿وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سِحْرَ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ وہ جادوو گہران ہہموویان سووژدہ یان برد (بؤ پہرہ ردگار یان) ﴿۱۶﴾

﴿قَالُوا﴾ (ساحیره کان) ووتیان: ﴿ءَأَمَّا رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ نیمه پرومان هیتا به پوره ردگاری جیهانیان ﴿رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ﴾ که پوره ردگاری موسا و هارونه ﴿قَالَ فِرْعَوْنُ﴾ فیرعهون ووتی: ﴿ءَأَمْسُكُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ﴾ پیش شهوی نیزنتان بدهم باوه پرتان پی هیتا! ﴿إِنَّ هَذَا﴾ به راستی ته مه ﴿لَمَكْرٌ مَّكْرُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ﴾ فیل و پیلانیکه (ئیوه و موسا) نه خشه تان بو کیشاوه له م شماره دا. ﴿لِيُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا﴾ تا دانیشتوانه که ی لی دهر بکه ن. ﴿فَسَوَّى تَعَامُونَ﴾ جا له دواییدا ده زانن (چیتان لی ده که م) ﴿لَا قِطْعَانَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ﴾ سویند بیت دهست و قاچتان بیرم ﴿مَنْ خَلَفَ﴾ به پیچه وانه وه (چه پ و راست) ﴿ثُمَّ لَأَصْلَبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ﴾ نه مجا سویند بی گشتان هه لده واسم ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: (به فیرعهون) ﴿إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ﴾ نیمه دلنیاین که بو لای پوره ردگارمان ده گه ریینه وه ﴿وَمَا نُنْقِمُ مِنْهَا﴾ تو هیچ ره خنه به کت له نیمه نی به ﴿إِلَّا أَنْ ءَأَمَّا بِنَابِتٍ رَبَّنَا﴾ جگه له وهی که نیمه باوه پرومان به به لگه و نیشانه کانی پوره ردگارمان هیتاوه ﴿لَمَّا جَاءَ ثَمَّ﴾ کاتی بو مان هات ﴿رَبَّنَا أَوْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا﴾ ته ی پوره ردگارمان نارامیمان به سهر دا بریزه ﴿وَوَقَّتْ لِمُسَيِّبٍ﴾ و به موسولمانیه تی بمان مرینه ﴿وَقَالَ الْمَلَأِينَ قَوْمِ فِرْعَوْنَ﴾ هه ندیک له دهسه لاتداران و کار به دهستانی گه لی فیرعهون ووتیان ﴿أَتَذَرُ مُوسَى وَقَوْمَهُ﴾ نایا و از له موسا و هوزه که ی ده هیتی ﴿لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ﴾ بو نه وهی له و لاتدا (خاکی میسر دا) خرابه کاری بکه ن ﴿وَيَذَرُكَ وَءَالِهَتَكَ﴾ و دهست له خوت و پهر ستر اوه کانت هه لبرگن ﴿قَالَ﴾ (فیرعهون) ووتی: ﴿سَقَتِيلٌ أَتَى ءَهُرَ﴾ له مه و دو اکوره کانیان ده کوزین ﴿وَوَسَّخِيءٌ يَسَاءَ ءَهُرَ﴾ و نافر هه تانیان ده هیلینه وه به زیند و ویی (بو خزمه ت کردن). ﴿وَإِنَّا لَنُوقَهُهٖ قَهْرُونَ﴾ و ه بنگومان نیمه دهسه لاتدارین به سهر یاندا ﴿قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ﴾ موسا به گه له که ی ووت ﴿أَسْتَعِينُوا بِٱللَّهِ وَءَصِيْرًا﴾ داوای یارمه تی له خوا بکه ن و خو را گر بن. ﴿إِنَّ ٱلْأَرْضَ لِلَّهِ﴾ بنگومان هه موو زه وی مولکی خوا به. ﴿يُؤْتِيهَا مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ دهیدا به هه ر که س له بهنده (شیاوه) کانی که خوی بیه ویت ﴿وَٱلْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾ و سهر نه نجامی چاک بو خواناسانه ﴿قَالُوا﴾ (گه له که ی) ووتیان: ﴿أُوذِينَا مِن قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا﴾ پیش هاتنی تو بو ناومان نازار دراین ﴿وَمِن بَعْدِ مَا جِئْتَنَا﴾ هه روه ها پاش هاتنی تو بو ناومان (به پیغه مبه رایه تی) ﴿قَالَ﴾ (موسا) فرموی: ﴿عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يُهَٰلِكَ عَدُوَّكُمْ﴾ به لکو پوره ردگار تان دوژمنه که تان له ناو به ریت ﴿وَيَسْتَخْلِفُكُمْ فِي ٱلْأَرْضِ﴾ و ئیوه بکات به جینشین (ی دوژمنه کانتان) له سهر زه وی ﴿فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ﴾ جا ته ماشا ده کات ئیوه چون کار ده که ن ﴿وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ﴾ سویند به خوا به راستی نیمه داروده سته ی فیرعهونمان سزادا ﴿بِٱلْيَسِينِ﴾ به ووشکه سالی وقات و قبری ﴿وَنَقِصْرٍ مِنَ ٱلْأَمْزِيِّ﴾ و که م بوونه وهی به رو بوومی میوه و کشتو کاله کانیان ﴿لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ﴾ بو نه وهی بیر بکه نه وه و (به ند وهر بگرن) ﴿

﴿فَإِذَا جَاءَهُمْ لَحْسَتُهُ﴾ جا کاتی چاکه یان بؤ بهاتایه (له سه روه ت و بهر و یوم) ﴿قَالُوا لَنَاهِدِيَهُ﴾ ده یان ووت: نه مه هدر هی نیمه یه (شایسته ی نیمه یه) ﴿وَإِنْ تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ﴾ به لآم کاتی تووشی به لآ و خرابه یونایه ﴿بِظُلْمِ وَأَيْمُونِ وَمَنْ مَعَهُ﴾ (ده یان ووت) به هوی شوومی موسا و شوین که و تووانیه وهیه ﴿أَلَا إِنَّمَا ظَلَمُوا رَبَّهُمْ عِنْدَ اللَّهِ﴾ بیدار بن بیگومان نه و (ناخوشیانه) ی به لایانه وه شووم و خرابه له لایه ن خواوهیه (نه ک موسا و نیمانداران) ﴿وَلَا كُنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لآم زور به یان بی ناگان و نازانن ﴿وَقَالُوا﴾ ده یان ووت (به موسا) ﴿مَهْمَا تَأْتِيَانِيَهُ مِنْ آيَةٍ﴾ هدر موعجیزه به کمان بؤ بهیتی ﴿لِيَسْحَرَنَا بِهَا﴾ بؤ نه وه ی جادو وومان لی بکه ی پی ی ﴿فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ﴾ نه وه نیمه باوه رت پی ناهیتین ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ﴾ نه وسای نیمه ش ناردمانه سهریان ﴿الطُّوفَانَ﴾ لافاو ﴿وَالجُرَادَ﴾ وکولله ﴿وَالْقُمَّلَ﴾ ونه سپی ﴿وَالصَّفَّادِغَ﴾ جورها بؤق ﴿وَالدَّمَ﴾ و خونین ﴿ءَايَاتٍ مُّقْصَلَاتٍ﴾ که چند به لگه و موعجیزه یه کی روون بوون ﴿فَأَسْتَكْبَرُوا﴾ که چی خویان به گه وره زانی (له وه ی که بروا بهیتن) ﴿وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ﴾ بیگومان نه وانه گه لیکسی تاوانبار بوون ﴿وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ﴾ کاتیکیش نه و سزاو به لایان به سه ردا هات ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿يَمْؤِسِي أَدْعُ لَنَا رَبُّكَ﴾ نه ی موسا له په روه دگارت پاریره وه بؤمان ﴿يَمَاعِهُدِ عِنْدَكَ﴾ وه ک به لیتی به تو داوه ﴿لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ﴾ سویند بی گه ر نه م به لآ و سزایه مان له سه ر لابه ری ﴿لِنُؤْمِنَ لَكَ﴾ بیگومان باوه رت پی دینین ﴿وَلْيُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ و به نو ئیسرا ئیلت له گه لدا ده نیرین ﴿فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ﴾ به لآم کاتیک سزا که مان له سهریان لابرده ﴿إِلَى أَجَلٍ لَّهُمْ يَلْعَوُونَ﴾ ناگه یشته ماوه ی دیاری کراو (بؤ تیا چوونیان) ﴿إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ﴾ ده ست به جی به یمانه که یان هه لوه شانده وه ﴿فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمُ﴾ جا توله مان لی سه ندن ﴿فَأَعْرَفْنَاهُمْ فِي آيَةِ﴾ وه له ده ریادا خنکاندمانن ﴿بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ له بهر نه وه ی نه وان باوه ریان به نیشانه کانی نیمه نه بوو ﴿وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ﴾ وه همیشه لی یان بی ناگا بوون ﴿وَأَوْزَنَّا الْقَوْمَ الَّذِينَ﴾ نیر (له جینگای گه لی فیرعه ون) نه و گه له مان نیشته جی کرد ﴿كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا﴾ که همیشه ده چه و سیرانه وه له روزه لات و روزه ناوی نه و وولاته دا ﴿الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا﴾ که بیت و بهر که تمان تی خست بوو ﴿وَوَقَّعْتُ لَكَ الْحُسَيْنِ﴾ و به لیتی هره جوانی په روه دگارت به ته واوی هاته دی ﴿عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ بؤ نه وه ی ئیسرا ئیل ﴿يَمَاصِبُوا﴾ به هوی نارامگری یانه وه (له سه ر نا په حه تی به کان) ﴿وَدَمْرِنَا﴾ وه روو خاندمان و تیکمان دا ﴿مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ﴾ نه و کوشک و ته لارانه ی فیرعه ون و گه له که ی دروستیان کردبوو ﴿وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ﴾ هره وه ها نه و (میوه و ریز و باخانه ی) که که پریان بؤ کرد بوو ﴿

﴿وَجُوزًا بِسَبِيٍّ إِسْرَءَ يَلُ الْبَحْرَ﴾ نه مجا نه وهی ئیسرا ئیلمان له وه ده ریا په پرانده وه (فیرعه ون و گه له که یمان تیدا خنکاند) ﴿فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ﴾ نه مجا تووشی خه لکانیک بوون ﴿يَعْكُفُونَ عَلَى أَصْتَارِهِمْ﴾ به رده وهام خه ریکی په رستی بته کانیاں بوون ﴿قَالُوا لِمَ تَسِي﴾ (جووله که کانیش) ووتیان: نهی موسا ﴿أَجْعَلْنَا إِلَهًا كَمَا آلِهَةُ الْعَالَمِينَ﴾ ههروهك نه وه په رستراوانه ی نه وان تویش په رستراوئیکمان بو دابنی ﴿قَالَ﴾ موسا فرمووی: ﴿إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ﴾ به راستی ئیوه هوزیکی نه فامن ﴿إِنَّ هَذِهِ لَأَرْضٌ لَم تَمُوتْ﴾ نه وان هه وه ما هه م فی هه) نه وه (بت په رستی بهی) نه وان ی له سه ره له ناوده چی ﴿وَنَبِّئْهُمْ أَنَّ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ وه هه رچی ده که ن به تان و هه لوه شاو به هه ﴿قَالَ﴾ (موسا) فرمووی: ﴿أَغَيْرَ اللَّهِ أَنْعِمَ بِكُمْ إِلَهًا﴾ نایا جگه له خوا داوای په رستراوئیکی تر تان بو بکه م ؟ ﴿وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ که (نه وه خوا به) ریزی داوون به سه ر جیهانیا نندا ﴿وَإِذْ أَنْبَأْنَاكُمْ قَوْلَ الْفِرْعَوْنَ﴾ وه (بیریکه نه وه) له وه وخته ی رزگارمان کردن له ده ست و په یوه نده که ی فیرعه ون ﴿يَسْأَلُونَكَ سُوءَ الْعَذَابِ﴾ که نه شکه نجه و نازاری سه ختیاں ده دان ﴿يُقَسِّمُونَ أَنْبَاءَ كُمْ﴾ کورانی ئیوه یان ده کوشت ﴿وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَ كُمْ﴾ و نافر تانی ئیوه یان ده هیشته وه (بو خز مه تی خو یان) ﴿وَفِي ذَلِكَ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ﴾ وه له وه (نازار دانه) تاندا تا قی کردن وه به کی گه وه بوو له لایه ن په روه ردگار تانه وه ﴿وَوَعَدْنَا مُوسَىٰ﴾ وه به لیمان به موسا دا ﴿ثَلَاثِينَ لَيْلَةً﴾ سی شه و ﴿وَأَتَمَّمْنَا وَعْدَ عَشْرٍ﴾ به ده شه وی تر ما وه که مان ته واو کرد ﴿فَنَزَعْنَا مِن فِئَةِ رَبِّهِمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً﴾ نه وسه وخته دیداری په روه ردگاری بوو به چل شه وی ته واو ﴿وَقَالَ مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَارُونَ﴾ موسا به هاروونی برای ووت ﴿أَخْلَفْنِي فِي قَوْمٍ﴾ تو له ناو گه له که مدا جیشینم به ﴿وَأَصْبِحْ﴾ و کاری چاک بکه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ﴾ و شوینی ریبازی خرابه کاران مه که وه ﴿وَلَمَّا جَاءَ مُوسَىٰ لِبِيعَاتِنَا﴾ جا کاتی موسا هات بو کات و شوینی دیاری کراومان (بو گفتوگو کردن له گه لمان) ﴿وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ﴾ و په روه ردگار ووتوویزی له گه لدا کرد ﴿قَالَ رَبِّ﴾ ووتی: نهی په روه ردگارم ﴿أَرِنِي أَنْظُرَ إِلَيْكَ﴾ خوتم نیشان بده تا بت بینم ﴿قَالَ لَنْ نَرِيَّ﴾ (په روه ردگار) فرمووی: تو (له دنیا دا) من نابینی ﴿وَلَكِنِ أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ﴾ به لام سه بیری (لای) شاخه که بکه ﴿فَإِنِ اسْتَفْرَمَكَ أَنَّهُ﴾ جا نه گه ره و شاخه له شوینی خوی دا نه جولا ﴿فَسَوْفَ نَرِيَّ﴾ نه وه دوا ی که مینک تو ش ده مبینی ﴿فَلَمَّا تَجَلَّىٰ رَبُّهُ لِلْجَبَلِ﴾ جا کاتیک په روه ردگاری خوی ده رخت بو شاخه که ﴿جَعَلَهُ دَكَّاءَ﴾ شاخه که ی وورد و هان کرد (و له گه ل زه ویدا ته ختی کرد) ﴿وَحَرَّمَ مَوْسَىٰ صَبْعًا﴾ و موسا ش به بی هوشی که وت به روودا ﴿فَلَمَّا أَتَاهُ﴾ جا وخته هوشی به خویدا هاته وه (چاک بوویه وه) ﴿قَالَ سُبْحَانَكَ﴾ فرمووی: پاکی و بی گهردی بو تو (نه ی په روه ردگار) ﴿ثَبَّتْ إِلَيْكَ﴾ به په شیمانی گه رانه وه بو لات ﴿وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه من به که می پروا دارنم ﴿

﴿قَالَ﴾ (په روه دگار) فہرمووی: ﴿بِمُوسَى﴾ نهی موسا ﴿إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ﴾ بنگومان من قوم
 هہ لبراردوه به سہر هہ موو خہ لکی دا ﴿بِرِسَالَتِي﴾ به په یامہ کانم ﴿وَبِكَلِمَتِي﴾ و قسہ کردنم (له گہ لت
 راسته و حق) ﴿فَخَذْنَا مَائِدَتَيْنِكَ﴾ کہ واتہ نه وهی پنم به خشسوی توند دهستی پنوه بگرہ ﴿وَكُنْ مِنَ
 السَّاكِرِينَ﴾ وه له سوہاس گوزاران به ﴿وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَابِ﴾ و لهو پارچه ته ختانه دا بومان
 نووسی ﴿مِن كُلِّ شَيْءٍ﴾ له هہ موو جوڑہ باسینک ﴿مَوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ﴾ په ند و ناموزگاری و
 باسی هہ موو شتیک به پرونی (کہ پنیوستیان پی ی بیت) ﴿فَخَذَاهَا بِقُوَّةٍ﴾ کہ واتہ (موسا) به توندی
 بیانگرہ و ناگاداریان به ﴿وَأْمُرْ قَوْمَكَ﴾ وه فرمان به گہ له کہت بکہ ﴿بِأَخْذِهَا بِحَسْنِهَا﴾ تا دست بگرن
 و رہفتار بکہن به جوانتر و چاکترینیان ﴿سَأُورِيكُمْ آيَاتِنَا فَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ به زوویی جی و شوین له سنور
 دہر چووانتان نیشان دہدم ﴿سَأَصْرِفُ عَنْ آيَتِيَ﴾ لایان نه دم له به لگہ و نیشانه و نایہ ته کانم
 ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ نه وانہی کہ خویان به گہ ورہ دادہ نین له سہر زہ ویدا ﴿بِعَذَابِ الْحَقِّ﴾ به ناهق
 و ناپہ ووا ﴿وَإِنْ يَرَوْا كَلْعَةَ آيَةٍ﴾ نه وانہ نه گہر هہ موو نایہت و موعجزہ به ک بینن ﴿لَا يُؤْمِنُوا بِهَا﴾
 باوہر پی ناهتینن ﴿وَإِنْ يَرَوْا سَيِّئًا لِّرُشْدِهِ﴾ وه نه گہر نایینی راست و دروست بینن ﴿لَا يَتَّخِذُوهُ
 سَبِيلًا﴾ نایکہن به ریبازو نایینی خویان ﴿وَإِنْ يَرَوْا سَيِّئًا لِّلنَّبِيِّ﴾ وه نه گہر پنگہی گومرایی و نایینی
 چہوت بینن ﴿يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا﴾ دہیکہن به نایین و ریبازو خویان ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾
 هہ موو نه مانہ له بہر نه وهیہ کہ به لگہ و نیشانه کانن نیمہ یان بہ درو دہ زانی ﴿وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ﴾
 وه هہ میشہ بی ناگا بوون لیان ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وه کہ سانیک کہ به لگہ و نیشانه کانن
 نیمہ یان بہ درو زانی ﴿وَلِقَاءَ الْآخِرَةِ﴾ هہ روه ہا دیداری روژی دوایان (به درو زانی) ﴿حِطَّتْ
 أَعْمَالُهُمْ﴾ کارو کردہ وهی (چاکیان) به ہیچ دہر چوو (پوچہل بوویہ وه) ﴿هَلْ يَجْعَزُونَ إِلَّا مَا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ﴾ نایا جگہ له و (خراپانہ) ی کہ دہ یان کرد سزادہ درین؟ ﴿وَإِتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَى مِنْ عَدُوِّهِ﴾ وه
 هوزی موسا پاش (رویشتنی) موسا دروستیان کرد ﴿مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا﴾ له خشل و زپره کانیان
 پهیکہری گوپره کہ یه ک ﴿لَّهُ خَوَازٍ﴾ کہ قورہی (وه ک گوپره کہی) هہ بوو ﴿الَّذِينَ رَوَّاهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ﴾
 نایا نه وانہ نہ یانبینی کہ بنگومان نه و (گوپره کہیہ) قسہ یان له گہ لدا ناکات ﴿وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا﴾ و
 ہیچ ریبازینکیشیان نیشان نادات ﴿أَتَّخِذُوهُ﴾ کردیان به (پہر ستر او) ﴿وَكَانُوا ظَالِمِينَ﴾ و نه وانہ
 سته مکار بوون ﴿وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ﴾ وه کاتی له دہستیان دہر چوو (زور پہ شیمان بوونہ وه)
 ﴿وَرَوَّاهُ أَنَّهُمْ قَدَّ صَلُّوا﴾ وه تیگہ یستن و بینان کہ بنگومان گومر ابوون ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿لَئِن لَّمْ
 يَرْحَمْنَا رَبُّنَا﴾ سویند به خوا نه گہر په روه دگار مان به زہیسی پیماندا نہ یہ ته وه ﴿وَيَغْفِرَ لَنَا﴾ وه له
 گوناهہ کانمان خوش نہ بیت ﴿لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ نه وه بہ راستی نیمہ له زیان لی کہ وتوان
 دہ بین ﴿﴾

﴿وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ جا کاتی موسا گه پرايه وه ناو هوزه کهي ﴿عَظِيمًا﴾ بهرق و تورپه بيه کی زوره وه ﴿قَالَ﴾ (موسا) ووتی (به گویره که په رسته کان) ﴿يَسْمَأَخْلَقُوا مِن بَعْدِي﴾ له دواي من چ جيتشينيکی بهد فپرو خراب بوون ﴿أَعْمَلْتُمْ أَمْرًا رَّيْبًا﴾ نایا په له تان کرد له فرمانی په روره دگارتان؟ ﴿وَأَلْفَىٰ الْأَنْوَاعَ﴾ (موسا) تهخته کانی (تهوراتی) فری دا ﴿وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ﴾ وه (قری) سهری (هاروونی) برای گرت و بهره و خوی رایکیشا ﴿قَالَ﴾ (هارون) ووتی: ﴿إِنَّمَا هِيَ كُورِي دَايِكَم﴾ ﴿إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعَفُونِي﴾ بهراستی هم گه له لاوازيان کردم ﴿وَكَادُوا يَقْتُلُونِي﴾ نزيك بوو بسم کوزن ﴿فَلَا تَسْمِعُ مِنَ الْأَعْدَاءِ﴾ که واته دوزمنانم پی دلخوش مه که ﴿وَلَا تَجْعَلَنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ و له گه له هوزی ستم کاراندا داممهنی ﴿قَالَ﴾ (موسا) فرموی: ﴿رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِخِي﴾ نهی په روره دگارم له خوم و براکه م خوش به ﴿وَأَدْخَلْنَا فِي رَحْمَتِكَ﴾ وه بمانخه ره ناو به زه یی و میهره بانی خوته وه ﴿وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ﴾ تو میهره بان ترینی هموو میهره بانیت ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ﴾ بهراستی نهو که سانه ی که گویره که په رست بوون ﴿سَيَاتِلُهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ﴾ له مهو دوا ده که ونه بهر رق و خه شمی په روره دگاریان ﴿وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ هه روه ها رسوایی و زه لیلی له ژبانی دونیادا. ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتِرِينَ﴾ هه ر بهو جوړه سزای درو هه له بهستان ده ده یس ﴿وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ﴾ وه نه وانه ی گونا هیان کرد ﴿ثُمَّ تَابُوا مِن بَعْدِهَا﴾ پاشان دواي نه وه ته و به بیان کرد ﴿وَوَآمَنُوا﴾ و باوه ریان هیئا ﴿إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا﴾ بیگومان په روره دگارت پاش نهو (باوه ره یئان و توبه کردنه) ﴿لَعَفْوٌ رَّحِيمٌ﴾ لیبوره ی میهره بانه ﴿وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَىٰ الْغَضَبُ﴾ جا کاتی موسا تورپه یی به که ی نیشته وه ﴿أَخَذَ الْأَنْوَاعَ﴾ تهخته کانی (تهوراتی) هه لگرت هه وه ﴿وَفِي سُجَّتِهَا﴾ و له ره نووس و نوسراوی نهو (تهختانه) دا ﴿هُدًى وَرَحْمَةً﴾ رینموونی و به زه یی گه و ره هه بوو ﴿لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ﴾ بو که سانیت که له په روره دگاریان ده ترسن ﴿وَإِخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ﴾ وه موسا له گه له که ی خوی هه لی بزارد ﴿سَبْعِينَ رَجُلًا﴾ هه فتا پیاو ﴿لِيَمِيقَتِنَا﴾ بو کات و شوینی دیاری کراو له گه له نیمه (بو نه وه ی له کیوی طور ته و به بکه ن له تاوانی گویره که په رستیه که یان، جا کاتیک هاتنه نهوی ووتیان به موسا بروات پی ناهینین تا خوا نه بینین تو خوت قسه ت له گه ل کرد با نیمه ش بیبینین) ﴿فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ﴾ (خوا سزای دان و بومه له رزه ی بو ناردن) جا کاتیک که بومه له رزه که دایگرتن ﴿قَالَ﴾ (موسا) فرموی: ﴿رَبِّ لَوْ شِئْتَ﴾ نهی په روره دگارم گه ر بتویستایه ﴿أَهْلَكْتَهُمْ مِّن قَبْلِ وَإِنِّي﴾ له مهو پیش نهوان و منیشت له ناو ده برد ﴿أَنْهَلِكُنَا﴾ نایا تو هه موومان له ناو ده به بیت ﴿بِمَا فَعَلَ الشُّقْقَاءُ مِنَّا﴾ به هوی نه وه ی که گیل و نه فامه کانمان نه نجامیان داوه ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا لَيْتَانُكَ﴾ نه مه ته نها تا قی کردنه وه به کی خوته ﴿فَضَلُّ بِهَا مَن نَّشَاءُ﴾ هه ر که سینک بویت بهو هوی وه گو مپرای ده که بیت ﴿وَنَهْدِي مَن نَّشَاءُ﴾ وه هه ر که سینک بوی رینموونی ده که بیت ﴿أَنْتَ وَلِيْنَا﴾ هه ر تو پشتیوان و (به رستراومانی) ﴿فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا﴾ که واته لیمان خوش ببه و ره حمان پی بکه ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ﴾ چونکه باشترین لی بورده هه ر توی ﴿۱۶۹﴾

﴿وَاصْبِرْ لِنَافِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً﴾ (خوابه) لهم دونیادا چاکه مان بؤ بنو سوه ﴿وَفِي الآخِرَةِ﴾ ههروه ها له پروزی دوايشدا ﴿إِنَّا هَدَانَا إِلَيْكَ﴾ به راستی ئیمه بؤ لای تو گه راوینه ته وه ﴿قَالَ﴾ (پهروه ردگار) فرموی: ﴿عَذَابِي﴾ سزاو نازارم ﴿أَصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ﴾ دوو چاری هه ره که سی ده که م که به موی ﴿وَرَحْمِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ﴾ وه به زه سی و ره حمه تیشم هه موو شتیکی گرتوته وه ﴿فَسَأَلْتُهَا لِلَّذِينَ﴾ جا له دوا سی دانه و (به زه سی یه م) ده نوو سم بؤ نه وانهی ﴿يَتَّقُونَ﴾ پاریزکار و له خوا ترسن ﴿وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ و زه کات ده دن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ﴾ نه وانهش که بپروا به به لگه و نیشانه کانی ئیمه دینن ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ﴾ (نهم ره حمه ته سی پهروه ردگار) بؤ نه وانه یه که شوین پیغه مبه ر ﷺ که وتوون که پیغه مبه ریکی نه خوینده واره و (له لایه ن پهروه ردگار وه هاتووه) ﴿الَّذِي يَخُذُ وَثْقَهُمْ كَتُّوْبًا عِنْدَهُمْ﴾ نهو که سه (پیغه مبه ریکه نه هلی کتاب سیفه تی ده زانن) چونکه به نوو سراوی لایانه ﴿فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ﴾ له ته ورات و ئینجیل دا ﴿يَأْمُرُهُم بِالْمَعْرُوفِ﴾ که فرمانیان پی ده کات به چاکه ﴿وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و رینگریان لی ده کات له خرابه ﴿وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ﴾ شته خاوین و پا که کانیان بؤ چه لال ده کات ﴿وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ﴾ وه شته پیسه کانیان لی چه رام (قه ده غه) ده کات ﴿وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ﴾ و باره قورس و گرانه کانیان له سه ر لاده بات و ﴿وَالْأَغْلَالِ﴾ نهو کت و زنجیرانهش ﴿الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ﴾ که به سه ریانه وه بوون ﴿فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ﴾ نه مجا نهو که سانه ی که باوه ریان به و (پیغه مبه ره) هینابیت ﴿وَعَزَّزُوهُ﴾ و ریزو قه دریان بؤ دانابیت ﴿وَوَصَّوْهُ﴾ یارمه تیان دابیت و پشتیوانیان لی کردبیت ﴿وَاتَّبَعُوا التَّوْرَ﴾ و پهیره وی نه و نووره یان کردبیت (که قورنانه) ﴿الَّذِي أَنْزَلَ مَعَهُ﴾ که له گه لیدا نیراوه ته خواره وه ﴿أَوْثَقَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ نهوان هه موو (که باسکران) له رزگار بووانن ﴿قُلْ﴾ (نه ی مه حمه د ﷺ) بلی: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ نه ی خه لکینه ﴿إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا﴾ به راستی من پیغه مبه ری خوام بؤ ئتوه هه مووتان ﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نهو (خوابه ی) که ته نها بؤ نه وه، مولکی هه موو ناسمانه کان و زه وی ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ به رستراوینکی راست نیسه جگه له نه و ﴿يُحْيِي وَيُمِيتُ﴾ ده ژئیت و ده مرئیت ﴿فَتَأْمُرُ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ که واته بپروا به خوا و پیغه مبه ره که ی بهینن ﴿النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ﴾ که نیراوینکی نه خوینده واره ﴿الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ نه ویش باوه ری به خوا ﴿وَكَلِمَاتِهِ﴾ و به ووته کانی هه به ﴿وَأَنبِئُوهُ﴾ ئتوهش شوینی بکه ون و پهیره وی بکه ن ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ تا بکه ونه سه ر رینگای راست ﴿وَمِن قَوْمِ مُوسَى﴾ وه له هوزه که ی مووسادا ﴿أُمَّةً﴾ ناقمیکسی گه وره هه ن ﴿يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ﴾ که رینمونی خه لکی ده کن به حق و راستی ﴿وَبِهِ يَعْدِلُونَ﴾ و هه ر به چه قیش دادوه ری ده کن ﴿۱۷۰﴾

﴿وَقَطَعْنَهُمْ اثْنَيْ عَشَرَ نَبِطًا أُمَّمًا﴾ نه وان (جور له که) مان کرد به دوانزه تیره و تایفه وه ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ﴾ وه وه حیمان بو موسا کرد ﴿إِذْ أَسْتَسْقِنُهُ قَوْمَهُ﴾ کاتیک که هوزه که ی داوای ناویان لی کرد (له تینواندا) ﴿أَنْ أَضْرِبَ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ﴾ که به گوجانه که ت بده له به رده که ﴿فَأَنْبَجَسَتْ مِنْهُ﴾ نیر دست به جی لی هه لقولا ﴿أَفَتَأْتِعَشْرَةَ عَيْنًا﴾ دوازه کانی ﴿فَدَعَمَ كُلُّ أَنْبَسٍ مَشْرَبَهُمْ﴾ بنگومان هه ر تیره و تایفه به ک جینگای ناو خوار دنی خوی ده زانی ﴿وَوَلَلْنَا عَلَيْهِمُ الْعَمَمَ﴾ وه هه ورمان کرد به سینه به سه ریانه وه ﴿وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّانَ وَالسَّلْوَىٰ﴾ و گه زو و بالنده ی (شیلقه) مان بو ناردن ﴿كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ له ورزق و روزه پاکانه بخون که پیمان داوون ﴿وَمَا ظَلَمُونَا﴾ وه نه وانه (به و تاوانانه) هیچ سته میکیان له نیمه نه کرد ﴿وَلَكِنْ﴾ به لکو ﴿كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ هه ر سته میان له خویان ده کرد ﴿وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ﴾ (بیر به ره وه) کاتی به وان و وتر ا ﴿أَسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ﴾ له ناو نه و شاره دا (بیت المقدس) نیسته جی بسن ﴿وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ﴾ له (خواردنه کانی) نه وی بخون له هه ر لایه ک چه زتان کرد ﴿وَقُولُوا حِطَّةٌ﴾ و بلین: (داوای) نیمه سرینه وه ی گونا هه کانمانه ﴿وَأَدْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا﴾ و له ده ر وازه ی (شاره وه) به سوژده بر دنه وه بر و نه ژووره وه ﴿تَعْفِرَ لَكُمْ خَطِيئَتِكُمْ﴾ نه وسا له خرا به و تاوانه کانتان ده بوورین و خوش ده بین ﴿سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ﴾ له ناینده دا (پاداشتی) چا که کاران زیاد ده که بین ﴿فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ﴾ که چی نه وانه بیان که سته میان کرد گور بیان ﴿قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ﴾ نه و (ووته ی) که بیان و وتر ابو و به و و ته به کی تر ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا﴾ نیمه ش (داوای نه وه) سزایه کمان نارده سه ریان ﴿مِنْ السَّمَاءِ﴾ له ناسمانه وه ﴿بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ﴾ به هوی نه وه وه که به رده و ام سته میان ده کرد ﴿وَسَقَلَّ لَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ﴾ وه پر سیاریان لی بکه ده ر باره ی نه و شاره ی ﴿الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةً الْبَحْرِ﴾ که له نزیک ده ریا (ی سور) بوو ﴿إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ﴾ که له روزه ی شه ممه دا ده ست در نیزی بیان ده کرد (به وه ی راوه ماسیان ده کرد له کاتیک دا خوی گه و ره له و روزه دا راوه ماسی لی قه ده غه کرد بوون) ﴿إِذْ تَأْتِيهِمْ جِبَابُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا﴾ چونکه له روزه ی شه ممه که یاندا ماسیه گه و ره کان ده هاتن و ده رده که و تن به سه ر ناوه وه (خوای گه و رو به ممه تا قی کردنه وه) ﴿وَيَوْمَ لَا يَسْبُغُونَ﴾ وه روزه ی که شه ممه نه بوایه ﴿لَا تَأْتِيهِمْ﴾ ماسیه گه و ره کان نه ده هات بویان ﴿كَذَلِكَ نَبَلَّوهُمْ﴾ تا به و جو ره تا قیمان کردنه وه ﴿بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ چونکه له فرمانی خوا ده رده چوون و سه ر پینجیان ده کرد (به وه ی فیلیان کرد، ده چوون له روزه ی هه بنیدا تو ره کانیان داده نا، و روزه ی به ک شه ممه ش هه لیان ده گرت وه به ممه ش فرمانه که ی خویان شکاند) ﴿

﴿وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ﴾ کاتی تا قمی له وان (به تا قمیکی تریانی) ووت ﴿لِمَ تَعْطُونَ قَوْمًا﴾ بوجی ناموزگاری
 کومہ لیک ده کهن ﴿اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ﴾ که خوا له ناویان ده بات ﴿أَوْ مَعِدَتُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا﴾ یان به سزایه کی
 سهخت سزایان ده دات ﴿قَالُوا مَعِدْرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكَ﴾ ووتیان: تا لای په روه ردگار تان به هانه و عوزر بی
 (و تا وانبار نه بین له سه ربی ده نگیمان) ﴿وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ و به لکو نه وان له خوا بترسن ﴿فَلَمَّا
 سَوَّأْنَا ذُكُرُوا بِهٖ﴾ نه مجا کاتی نه وهی پنی ناموزگاری کرابوون له بیریان چوو ﴿أَنجَبْنَا الَّذِينَ يَسْتَهْوُونَ
 عَنِ السُّوءِ﴾ نه وانهی بهر گریبان ده کرد له خرابه و تا وان رزگار مان کردن ﴿وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ نه وان هاش
 که سته میان کرد سزمان دان ﴿بِعَذَابٍ بَیِّنٍ﴾ به سزایه کی زور خراب ﴿بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ به هزی
 ده رچوونیان له فرمانی خوا ﴿فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَّآثِمِهِمْ﴾ جا کاتیک یاخی بوون له نه وهی قه ده غه
 کرابوون لی ی ﴿فَلَمَّا لَمْ يَكُنُوا فِرَّةً حَسِبِينَ﴾ نه وسا پیمان ووتن: بینه چند مه یموونیکی دوور خراوهی
 بی نرخ ﴿وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ﴾ وه (نهی موحه ممد) بیریکه روه) کاتی په روه ردگارت رایگه یاندو
 دای به گونچکه یاندا ﴿يَسْتَعْثِنُ عَلَيْهِمْ﴾ سوتندی بیگومان ده یبیری بویان ﴿إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ تا
 روزهی دوایی ﴿مَنْ يَسْؤُمْهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ﴾ که سانی که سزای توند و به دیان بی بچیزی ﴿إِنْ رَبُّكَ
 لَسَرِيعُ الْعِقَابِ﴾ به راستی په روه ردگارت تولهی خیرایه ﴿وَإِنَّهُ لَعَزِيزٌ نَّجِيحٌ﴾ به راستی لی خوش بوو و
 میهره بانیشه ﴿وَقَطَّعْتَ فِي الْأَرْضِ أَمْمًا﴾ وه نه وانمان له سه رزهوی دابه چند کومہ لیک دابهش
 کرد ﴿مِنْهُمْ الضَّلِيلُ حَتَّىٰ﴾ هندیکیان چاکه کارن ﴿وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ﴾ وه هندیکیشیان وه که نه وان
 نه بوون (بی باوهر بوون) ﴿وَيَكُونُ لَهُمْ بِالْحَسَنَاتِ﴾ وه تا قیمان کردنه وه به چنده ها چاکه و خوشی
 ﴿وَالسَّيِّئَاتِ﴾ و به چنده ها خرابه و ناخوشی ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ به نومیندی نه وهی بگه رینه وه
 (بؤلای خوا) ﴿فَخَلَفَ مِنْ بَدْرِهِمْ خَلْفٌ﴾ دوی نه وان جی نشینانیکی خراب هاتنه جینگه یان
 ﴿وَرِثُوا الْكِتَابَ﴾ که میراتگری ته ورات بوون ﴿بِأَخْذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَىٰ﴾ که هدر بو مال و سامانی
 (حرامی) نه م دنیا به هه ولیان نه دا نه وه شیان هه لبشارد ﴿وَيَقُولُونَ سَبَقْنَا رَبَّنَا﴾ وه ده یانوت
 بیگومان نیمه عه فو ده کریین ﴿وَإِنْ يَأْتِهِمْ﴾ له کاتیکدا نه گه ر بویان بیت ﴿عَرَضٌ مِّثْلَهُ يَأْخُذُوهُ﴾ کالایه کی
 وه که نه وی تر نه گه ر چی خرابیش بوایه وه ریان ده گرت ﴿أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ﴾ نایا لیبان وه رنه گیراوه و
 پیویست نه کراوه له سه ریان ﴿مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ په یمان له ته وراتدا ﴿أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ﴾ که به دهم
 خواوه هیچ نه لین ﴿إِلَّا الْحَقَّ﴾ بیجگه له راستی نه بیت ﴿وَدَرَّ سَوْمًا مَّفِيئَةً﴾ نه وهی له ته وراتدا هه بوو
 خونندویانه ته وه ﴿وَالذَّارُ الْأَخْزَرَةُ﴾ وه روزهی دوایی و (دهست که وتی نه و روزه) ﴿خَيْرٌ لِلَّذِينَ﴾ چاکتر
 و باشتره بو نه وانهی ﴿يَتَّقُونَ﴾ که حق پاریزو له خواترسن ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ نایا هیشتا ژیر نابن؟ ﴿
 وَالَّذِينَ يُعَسِّحُونَ بِالْكِتَابِ﴾ وه نه وانهی به توندی دهست ده گرن به ته وراته وه (و په پیره ویان ده کرد پیش
 هاتنی ئیسلام) ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نویزه کانیان به جی ده هینن ﴿إِنَّا لَأَنْصِيحٌ﴾ بیگومان نیمه وونی
 ناکه یین ﴿أَجْرَ الْمُضِلِّينَ﴾ پاداشتی چاکه کاران ﴿

﴿وَإِذْ تَتَقَاتَا الْجَبَلَ مَقَامَهُ﴾ (بهینه وه بیران) کاتیک که کیو (ی طور) مان بهر زکرده وه به سه ریاندا
 ﴿كَأَنَّهُ ظِلَّةٌ﴾ وه کو هه ورنیک (سیه رنیک) بوو ﴿وَوَلَّوْا أَنفُسَهُمْ﴾ وه لایان وابوو که ده که ویت
 به سه ریاندا ﴿خُدُوْا مَاءَ آتِنَا كَمَا يَكُوْنُ﴾ (پیمان ووتن) نه وه ی که پیمان داوون به توندی بیگرن ﴿وَإِذْ كُنْتُمْ
 مَافِيَهُ﴾ وه نه وه ی تیدایه (له ناموزگاری و حوکم) بهر ده وام له بیرتان بیت ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ﴾ به لکو
 بیسه پاریزکار و له خواترس ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَهُ﴾ وه کاتی که پهروه ردگارت وه ری گرت (دهری هینا)
 ﴿مِنَ ابْنِ آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ﴾ له پشتی ناده می به کان ﴿ذُرِّيَّتَهُمْ﴾ وه چه و نه وه کانیاں ﴿وَأَشْهَدُهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ﴾
 وه کردنی به شایهت به سه ریانه وه ﴿أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ﴾ (بئی ووتن) نایا من پهروه ردگاری ئیوه نیم ؟
 ﴿قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا﴾ (له وه لامدا) ووتیاں: به لی شایه تیمان دا ﴿أَن تَقُولُوا﴾ تا نه لین ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له
 رفرزی دوا بی دا ﴿إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ﴾ به راستی ئیمه بی ناگا بووین له مه (که خوا پهروه ردگارمانه)
 ﴿أَوْ تَقُولُوا﴾ یا نه وه کو بلین: ﴿إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا﴾ بیگومان باوو باپیرانمان هاو به شیان بریار داوه
 ﴿مِن قَبْلُ﴾ له پیش (ئیمه وه) ﴿وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ وه ئیمه ش وه چه و نه وه ی دوا ی نه وان بووین
 ﴿أَفْتَهِيَ كُنَّا﴾ ده ی نایا له ناومان ده بهیت ﴿بِمَا فَعَلْنَا لِنُعْطِيكَ﴾ به وه ی که بی فیه و خرابه کاران
 کردوو یانه ﴿وَكَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ الْآيَاتِ﴾ نا به و جزوه نیشانه کانی خوا روون ده که یه وه ﴿وَلَعَلَّهُمْ
 يَرْجِعُوْنَ﴾ به لکو (به ره وه هق) بگه ری نه وه ﴿وَإِنَّا لَعَلِيهِمْ﴾ وه (نه ی موحه مه د) بخوئنه ره وه
 به سه ریاندا ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءْنَا﴾ هه والی نه وه که سه ی که نیشانه کانی خو مان بی به خشی ﴿فَأَنسَخْ
 مِنْهَا﴾ که چی خوی لی داری (و دهر چوو له فرمانی خوا) ﴿فَأَتْبَعَهُ السَّيْطَانُ﴾ نه مجاشه بیتان دوا ی
 کهوت ﴿فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ﴾ به هوی نه وه وه بو به یه کینک له گو مرایان ﴿وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَا بِهَا﴾
 نه گه ر بمان ویستایه به و نایه تانه پله یمان بهر زده کرده وه ﴿وَاللَّكِنَّةُ﴾ به لام نه وه ﴿أَخَذْنَا إِلَى الْأَرْضِ﴾
 خوی نوساند به زهوی یه وه ﴿وَأَتَّبَعْتَهُمْ﴾ و دوا ی ناره زووی خوی کهوت ﴿مَثَلَهُ كَمِثْلِ الْكَلْبِ﴾
 نموونه ی نه وه كه نه وه سه گه یه ﴿إِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ﴾ نه گه ر لی بدیهت و ده ریکه بیت (مورهت لی
 ده کات و) زمانت لی ده ردینی ﴿أَوْ تَرُكْهُ يَلْهَثْ﴾ وه نه گه ر و زیشی لی بهینی هه ر زمان ده رده هینی
 ﴿ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ﴾ نه وه (سیفه تانه) نموونه ی نه وه که سانه یه ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ که نیشانه کانی
 ئیمه یان به درو دانا ﴿فَأَقْصَصَ الْقَصَصَ﴾ ده ی نه وه داستان و چیر و کانه باس بکه ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُوْنَ﴾
 تا بچنه وه به خو یاندا و بیر بکه نه وه ﴿سَاءَ﴾ به دو خرابه ﴿مَثَلًا الْقَوْمِ الَّذِينَ﴾ وینه و (چیر و کی) نه وه
 که سانه ی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ که نیشانه کانی ئیمه یان به درو دانا ﴿وَأَنفُسَهُمْ كَانُوا بِظُلْمٍ﴾ نه وه انه هه میشه
 سته میان له خو یان ده کرد ﴿مَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ هه ر که س خوا ری نموونی بکات ﴿فَهُوَ الْمُهْتَدِي﴾
 هه ر نه وه ری نموونی کراوه ﴿وَمَنْ يُضِلِلْ﴾ هه ر که سیش (خوا به هوی کرده وه کانیه وه) گو مرای بکات
 ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ هه ر نه وه انه زیان لی که وتوو ره نه چه رون ﴿

﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا﴾ وه سویتند به‌خوا به‌راستی دروستمان کردوهه ﴿لِجَهَنَّمَ﴾ بؤ دؤزهخ ﴿كَبِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ﴾ زؤرینک له جنؤکه و ناده‌سی ﴿لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا﴾ دلپان هه‌به به‌لام پنی تیناگن (له راستی) ﴿وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا﴾ و چاویان هه‌به (هه‌قی) پی نابینن ﴿وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا﴾ و گوئیان هه‌به (هه‌قی پی) نایستن ﴿أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ﴾ نه‌وانه وهك نازهل (وچوار پی) وان ﴿بَلْ هُمْ خِرَابِرٌ﴾ و گومرا ترن (له نازهل) ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْعَقِبُونَ﴾ هه‌ر نه‌وانه بی ناگیان ﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ﴾ هه‌ر بؤ خوایه جواترین و چاکترینی ناوه‌کان ﴿فَادْعُوهُ بِهَا﴾ جا تیره‌ش به‌و ناوانه بانگ و هاواری لی بکه‌ن ﴿وَذُرُوا الَّذِينَ﴾ واز بهینن و سرخ دامه‌نین بؤ نه‌وانه‌ی ﴿يَلْبِذُونَ فِي آسْمَائِهِ﴾ که‌له‌ناوه‌کانی (خوا) دا گوران و لادان ده‌که‌ن (ده‌یکه‌نه ناو بؤ بته‌کانیان) ﴿سَيَجْرُونَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به‌زووی توله‌ی نه‌وه‌ی ده‌یانکرد لییان ده‌سه‌نریت ﴿وَمَنْ خَلَقْنَا أُمَّةً﴾ وه له‌وانه‌ی که دروستمان کردوهه کؤمه‌لنک هه‌به ﴿يَهْدُونَ بِالْحَقِّ﴾ رینمونی خه‌لک ده‌که‌ن به (نایینی) راست ﴿وَبِهِ يَعْدُونَ﴾ و داد وهریشی پی ده‌که‌ن ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وه نه‌وانه‌ی که نیشانه‌کانی نیمه‌یان به‌درؤ دانا ﴿سَنَسْتَدْرِجُهُمْ﴾ وورده وورده (پله به‌پله) نزیکیان ده‌که‌ینه‌وه له تیاچوون ﴿مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌جؤرینک که خؤیشیان به‌خؤیان نازانن ﴿وَأَمَّا لِهَيْئِهِ﴾ ماوه‌یهك مؤله‌تیاں ده‌دهم ﴿إِن كِيدِيٍّ مِّنْهُنَّ﴾ به‌راستی بیلانی من زؤر پته‌و و به‌هینه ﴿أُولَئِكَ يَنْفَكُوا﴾ نایا نه‌وان بیریان نه‌کردؤته‌وه ﴿مَا يَصْاِحِبُهُمْ مِنْ جَنَّةٍ﴾ که‌هاواری که‌یان موحه‌مه‌د ﴿هَرَّگیز تووشی شیئی نه‌بووه ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مِّنْهُنَّ﴾ نه‌و ته‌نها تر سینته‌رنکی ناشکرایه (بؤ تیره) ﴿أُولَئِكَ يَنْظُرُوا﴾ نایا نه‌وانه ناروانن؟ ﴿فِي مَلَائِكَةِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له‌و مولکه گه‌وره و فراوانه‌ی له‌ناسمانه‌کان و زه‌وی دا هه‌به ﴿وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه له‌و شستانه‌ی خوی گه‌وره دروستی کردوون ﴿وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ﴾ وه له‌وانه‌یه نزیک بویتته‌وه ﴿أَجَلُهُمْ﴾ کؤتایی (زیان) یان ﴿فَبِأَيِّ حَيْثُ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ﴾ جا به‌چ قسه‌یهك له‌ه‌اش فورنان برؤا دینن ﴿مَنْ يَضِلَّ اللَّهُ﴾ هه‌ر که‌س خوا گومرای بکات (به‌تاوانی کرده‌وه‌ی خراپی) ﴿فَلَا هَادِيَ لَهُ﴾ نه‌و هیچ رینمونی که‌رنکی بؤ نیبه ﴿وَيَذُرُهُمْ﴾ (خوا) وازبان لی دینتیت ﴿فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ﴾ له‌گومرایسی و یاخی بوونی خؤیاندا گیز بخؤن ﴿يَسْتَلُونَكَ﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د) پرسیارت لی ده‌که‌ن ﴿عَنِ السَّاعَةِ﴾ له‌باره‌ی رؤزی دوابی یه‌وه ﴿إِنَّا نُرْسِلُهَا﴾ که‌ی ده‌بیت ﴿قُلْ إِنَّمَا عَلَّمْتُهَا عِنْدَ رَبِّي﴾ بلی: زانینی نه‌وه ته‌نها لای په‌روه‌ردگارمه ﴿لَا يَخْلِيهَا لَوْفِيهَا﴾ هیچ که‌س (ناتوانیت) کانه‌که‌ی ناشکرا بکات ﴿إِلَّا هُوَ﴾ جگه له‌په‌روه‌ردگار نه‌بیت ﴿تَنَزَّلَتْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (هاتنی قیامت) بؤ ناسمانه‌کان و زه‌ویش گران و قورسه ﴿لَا تَأْتِيكُمُ اللَّيْلُ﴾ نایه‌ت به‌سه‌رتاندا (رونادات) له‌ناکاودا نه‌بیت ﴿يَسْتَلُونَكَ كَأَنَّكَ﴾ له‌تؤ ده‌پرسن وهك نه‌وه‌ی که‌تؤ ﴿حَقِّي عَنَّا﴾ له‌هاتنی) رؤزی دوابی ناگاداری ﴿قُلْ﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د) بلی: ﴿إِنَّمَا عَلَّمْتُهَا﴾ بینگومان زانینی (هاتنی) نه‌و رؤزه ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ ته‌نها لای خوایه ﴿وَلَكِنْ أَكْتُمُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زؤرینک له‌خه‌لکی نایزانن ﴿

﴿قُلْ﴾ (ئهی موحه ممد ﷺ) بلی: ﴿لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا﴾ من خواهونی هیچ سوودو زیانیک نیم بؤخوم ﴿إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ مه گهر ئه وهی خوا بیه وی ﴿وَلَوْ كُنْتَ أَغْلَبَ الْغَيْبِ﴾ نه گهر من غهیب و شته نادیاره کانم بزانیایه ﴿لَأَسْتَكْتَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ﴾ خیر و خوشی زورم به ده ست ده هیتا ﴿وَمَا مَسَّنِي السُّوءُ﴾ وهیچ خرابه و زیانیکم پی نه ده گه بی ﴿إِن أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَسِيرٌ﴾ من تهنها ترسینه رو مژده ده رم ﴿لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بؤ خه لکانیک که باوه ده هیتن ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ﴾ (خوا) ئه و زاته یه که ئیوهی دروست کردوه ﴿مِنْ نَفْسٍ وَجَدَةٍ﴾ له یه ک که س (که ناده مه) ﴿وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا﴾ هه ر له خوی هاوسه ری به دی هیتا ﴿لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا﴾ تاله لای بحه سینه وه (نارام بگری) ﴿فَلَمَّا تَغَشَّهَا﴾ جا کاتیک (پیاوه که) له گه ن هاوسه ره که ی جووت بوو (دروست بوو) ﴿حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا﴾ باری سووکی هه لگرت (سکی پر بوو) ﴿فَمَرَّتْ بِهِ﴾ نه مجا له سه ر ئه م (سک پر به) ماوه یه ک تیهری ﴿فَلَمَّا أَتَقَلَّتْ﴾ جا کاتیک (سکه که ی) قورس بوو ﴿دَعَا اللَّهَ رَبَّهَا﴾ (زن و میرده که) هه ردوو له خوا پارانه وه ﴿لَبِنَ آتَيْنَا صَلِيحًا﴾ سویند بی نه گهر تو مند الیکي چاک و ته و او مان پی به دیت ﴿لَتَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾ بیگومان له سوپاس گوزاران ده بین ﴿فَلَمَّا آتَتْهَا صَالِحًا﴾ به لام کاتیک (نه وه کانی ناده م و حه و) پاش خویان) په روه ردگار مند الیکي چاکي پیدان ﴿جَعَلَا لهُ شُرَكَاءَ﴾ چهند هاوبه شیکیان بؤ خوا دانا (وه ک نه وهی بته رسته کان ده یان کرد) ﴿فِيمَا آتَتْهَا﴾ له وهی که پیسی دابوون ﴿فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا له وه به رزو بلند تره که هاوبه شی بؤ دابنن ﴿أَشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا﴾ نایا شتاتیک ده که ن به هاوبه شی خوا که ناتوان هیچ شتیک دروست بکن ﴿وَهُمْ يُخْلَقُونَ﴾ له کاتیکدا خوشیان دروست کراون ﴿وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا﴾ وه (ئه و بت و په ر ستر او انه) ناتوانن هیچ یارمه تی یه کیان بدن ﴿وَلَا أَنفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ﴾ هه روه ها ناتوانن یارمه تی خوششیان بدن ﴿وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى﴾ وه نه گهر ئیوه ئه وان (بته کان) بانگ بکن بؤ پی راست ﴿لَا يَتَّبِعُونَ﴾ شویتنان ناکه ون ﴿سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَدْعَوْتَهُمْ﴾ بؤ ئیوه یه کسانه چ بانگیان بکن ﴿أَنزَلْنَاهُمْ صَالِحُونَ﴾ یان بی ده نگ بن (سوودتان پی ناگه یه نن) ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ به راستی ئه وان هی ﴿دَعَوْنَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ که ئیوه هاوارو داویان لی ده که ن جگه له خوا ﴿عِبَادًا مِثَالَكُمْ﴾ ئه وانیش چهند به نده یه کن وه ک خوتان ﴿فَادْعُوهُمْ﴾ دهی بانگ و هاواریان لی بکن ﴿فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ﴾ با وه لامتان بده نه وه (ویسته کانتان به جی بهیتن) ﴿إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر ئیوه راست گون، ﴿أَلَمْ نَجْعَلْ أَعْيُنَ النَّاسِ لِيَنظُرُوا﴾ نایا ئه وانه (هیچ نه بی وه ک خوتان) قاچیان هه یه که پی ی برؤن به ریندا ﴿أَلَمْ نَجْعَلْ أَعْيُنَهُمْ لِيَبْصُرُوا﴾ یان ده ستیان هه یه که ده سستی پی بوه شیتن ﴿أَلَمْ نَجْعَلْ أَعْيُنَ النَّاسِ لِيَبْصُرُوا﴾ یان چاویان هه یه که پی ی بینن ﴿أَلَمْ نَجْعَلْ أَعْيُنَهُمْ لِيَبْصُرُوا﴾ یان گویان هه یه که پی ی بیستن ﴿قُلْ﴾ (ئهی موحه ممد ﷺ) بلی: ﴿أَدْعُوا شُرَكَاءَ كُوم﴾ بانگی هاوبه شه کانتان بکن ﴿ثُمَّ كِيدُونَ﴾ پاشان نه خشه و پیلانم بؤ دابنن ﴿فَلَا تُظِلُّونَ﴾ مؤله تیشم مه ده ن ﴿

﴿إِن يَلْفِي اللَّهَ﴾ به راستی پشتیوان و دوستی من هر خوايه ﴿الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ﴾ نهو (خوايهی) که قورناني ناره خواره وه ﴿وَهُوَ تَوَلَّى الصَّالِحِينَ﴾ وه هر نه ویش پشتیوانی چاکه کاران ده کات ﴿وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ وه نه وانهی تیره جگه له خوا هانایان بؤ ده بن ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ﴾ ناتوانن یارمه تی تان بدن ﴿وَلَا أَنفُسُهُمْ يَصْرِوْنَ﴾ ناشتوانن یارمه تی خویان بدن ﴿وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى﴾ وه نه گهر بانگیان بکن بؤ رینگای راست ﴿لَا يَسْمَعُوا﴾ نه وان نایستن ﴿وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ﴾ وه واده زانی بؤ تو ده روانن ﴿وَهُمْ لَا يَبْصُرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان هیچ نابینن ﴿خُذِ الْعَفْوَ﴾ ده ست بگره به لیورده یی یه وه (چاوو پووشی بکه) ﴿وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ﴾ فدرمانیش بده به چاکه و چاکه کردن ﴿وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ﴾ و پرووهر گنپره له نه فامان و نه زانان (وازیان لی بهیته) ﴿وَأَمَّا بِنِعْمَتِكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ﴾ وه نه گهر خه تهره و خه یال و وه سوه سه یه کت بؤ هات له لایه نی شه یثانه وه ﴿فَأَسْتَعِذُّ بِاللَّهِ﴾ یه کسر په نا بگره به خوا ﴿إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ به راستی هر نهو بیسه ری زانایه ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ به راستی نه وانهی خواناس و پارنر کار بوون ﴿إِذَا مَسَّهُمْ ظَلَمٌ مِنَ الشَّيْطَانِ﴾ کاتیک خه تهره و هس وه سه یه کیان له شه یثانه وه پی بگات ﴿تَذَكَّرُوا﴾ یادی خوا ده کهن و خویان بیر ده که ویتته وه ﴿فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ﴾ جا کتوپر بهر چاویان روشن ده بیته وه (راستی ده دوزنه وه) ﴿وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوهُمْ فِي الْعَرَى﴾ وه برا (شه یثانه) کانیان یارمه تیسان ده دن له گومرایی بووندا ﴿شَرَّ لَا يَفْصِرُونَ﴾ پاشان کۆتایی ناهیتن و واز ناهیتن (بؤ گومرا کردنیان) ﴿وَإِذَا لَرَّ تَأْتِيَهُمْ﴾ وه هر کاتیک (وه حی دوا بکه ویت) نایه تیکیان بؤ نه هیتی ﴿يَتَّبِعُوا قَالُوا لَوْلَا أَحْبَبْتِنَاهُمْ﴾ ده بیان ووت: بؤچی له خۆته وه ریکی ناخهیت (بؤ خۆت هه لی نابهستی) ﴿قُلْ إِنَّمَا اتَّبِعُ﴾ (تهی موحه ممد ﴿بَلَىٰ﴾ بلی: بیگومان من هر شوینی نه وه ده که وم ﴿مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي﴾ که له لایه ن په روه ردگار مه وه وه حیم بؤ ده کریت ﴿هَذَا بَصَائِرٌ مِنْ رَبِّكَ﴾ نه م (قورنانه) بهر چاو روشنی و به لگه یه له لایه ن په روه ردگار تانه وه ﴿وَهُدًى﴾ و رینمونی و نیشانده ره ﴿وَرَحْمَةٌ﴾ و میهره بانی و به زه یی خوايه ﴿لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بؤ گهل و هوزیک که باوه ر دینن ﴿وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ﴾ وه کاتیک که قورنان خویندرا ﴿فَأَسْتَمِعُوا لَهُ﴾ ده بی گوی ی لی بگرن ﴿وَأَنْصَتُوا﴾ و بی ده نگیش بن ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ﴾ بؤ نه وهی خوا میهره بانیتان له گهلدا بکات ﴿وَإِذْ ذُكِّرْتَكَ فِي نَفْسِكَ﴾ وه له (دل و) ده رونت دا یادی په روه ردگارت بکه ﴿تَضَرَّعًا وَخِيفَةً﴾ به پارانه وه و ترس و بیمه وه ﴿وَوَدُونَ الْجَاهِلِينَ مِنَ الْقَوْلِ﴾ به بی نه وهی ده نگ بهر زبکه یته وه ﴿بِالْعُدُوِّ وَالْأَصَالِ﴾ له به ره به یانی و ده ماو ده می ئیواراندا ﴿وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ﴾ وه له بی ناگیان مه به ﴿إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ﴾ به راستی نه و فریستانه ی که لای په روه ردگار تن ﴿لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ خؤ به زل نازانن ﴿عَنْ عِبَادَتِهِ﴾ له په رستنی نه و (خوا) ﴿وَيُسَبِّحُونَهُ﴾ وه همیشه ستایشی ده کهن (کرنووشی بؤ ده بن) ﴿وَلَهُ رَسُودُونَ﴾ و تنها سوژده بؤ نه و ده بن. ﴿

سوره‌تی ﴿الأنفال﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَسْتَأْذِنُكَ﴾ (ته‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) پر‌سیارت لی‌ ده‌که‌ن ﴿عَنِ الْاَنْفَالِ﴾ سه‌بارت به‌ ده‌سکه‌وته‌کان (ی‌ جه‌نگی به‌در) ﴿قُلْ﴾ تو‌ش بلی: ﴿الْاَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ نه‌و ده‌ست که‌وتانه هدر بو‌خوا و پی‌نغه‌مبه‌رن ﷺ ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ که‌واته خو‌تان پیا‌ریزن و له‌خوا بترسن ﴿وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ﴾ وه‌په‌یوه‌ندی نیوان خو‌تان چاک بکه‌نه‌وه ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وگو‌پراپه‌لی خوا و پی‌نغه‌مبه‌ره‌که‌ی بن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه‌گه‌رئیوه بر‌وادارن ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ﴾ بی‌گومان بر‌واداران ته‌نها که‌سانینکن ﴿إِذَا دُكِرَ اللَّهُ﴾ کاتیک که‌باسی خوا کرا و ناوی هیترا ﴿وَجِلَّتْ لُؤْلُؤُهُمْ﴾ دل‌بان ده‌ترسیت و ترسی لی‌ ده‌نیشیت ﴿وَلَا أُتِلَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ﴾ کاتیکش ثابه‌ته‌کانی خوا بخو‌بتریته‌وه به‌سه‌ریاندا ﴿زَادَتْهُمْ إِيمَانًا﴾ بر‌ویان (پنی) زیاد ده‌بیت ﴿وَعَلَىٰ رِجْلَيْهِ تَوَكَّلُونَ﴾ و ههر پشت به‌په‌روه‌ردگاری خو‌یان ده‌به‌ستن ﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ﴾ نه‌وانه‌ن که‌به‌راستی نو‌یژه‌کانیان به‌جی‌ ده‌هیتن ﴿وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ﴾ وه‌له‌و رزق و روزه‌ی پیمان داوون (له‌پیناوی خوادا) ده‌بیه‌خشن ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ﴾ ههر نه‌وانه‌ن ﴿الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا﴾ بر‌وادارانی راسته‌قینه ﴿لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ پله‌ی به‌رزیان بو‌هیه‌لای په‌روه‌ردگاریان ﴿وَمَغْفِرَةٌ وَّرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ ولی‌خوش بوونی (تا‌وانه‌کانیان) و روزه‌ی په‌سه‌ندو چاک (یان بو‌هیه) ﴿كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ﴾ ههر چو‌نیک که‌په‌روه‌ردگارت له‌ماله‌که‌ت (له‌شاری مه‌ینه) ده‌ریه‌تیا‌یت (بو‌جه‌نگی به‌در) ﴿بِالْحَقِّ﴾ به‌هق و راستی ﴿وَإِنَّ قَرِيْبًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له‌کاتیکدا بی‌گومان ده‌سته‌یه‌ک له‌بر‌واداران ﴿لَا كَرِهُونَ﴾ بیزاربوون و پینان ناخوش بوو ﴿يُحِبُّوْنَكَ فِي الْحَقِّ﴾ ده‌مه‌قالیت له‌گه‌لدا ده‌که‌ن له‌(ستی) هق و راستدا ﴿بَعْدَ مَا بَيَّنَّ﴾ دوا‌ی نه‌وه‌ش که‌بو‌یان روون بو‌ته‌وه (که‌راسته‌هیشتا جه‌نگیان لا‌گرانه) ﴿كَأَنَّمَا سَأَلْتُمُوهُنَّ إِلَى الْمَوْتِ﴾ وه‌ک نه‌وه‌ی به‌توندی به‌روه‌ مردن بیرین ﴿وَهُمْ يَنْظُرُونَ﴾ و به‌چاوی خو‌یان (مردن) ببینن ﴿وَأَذِيعُكُمْ اللَّهُ﴾ (بیری نه‌و کاته بکه‌نه‌وه) که‌خوا به‌لینتی به‌ئیوه‌دا ﴿إِخْدَى الْأَعْيُنَ﴾ ده‌ست که‌وتی به‌کینک له‌و دوو کومه‌له‌ (کاروانه بازرگانیه‌که‌یان سه‌رکه‌وتن به‌سه‌ریاندا) ﴿أَنَّهُا لَكُمُ﴾ به‌راستی ده‌بیته‌هی ئیوه‌ ﴿وَتُودُونَ﴾ وه‌ئیوه نه‌وه‌تان پی‌خوشه ﴿أَنْ غَيَّرْتُمْ الشُّكَّةَ﴾ که‌نه‌و ده‌سته‌که‌وته‌بی‌چه‌که‌، (کاروانه بازرگانیه‌که‌) ﴿تَكُونُ لَكُمْ﴾ بو‌ئیوه‌بیت ﴿وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكُلِّ مَثْبُوءٍ﴾ به‌لام خوا ده‌به‌وینت و وته‌کانی خوی به‌راست ده‌رچی (حق سه‌رکه‌وی) ﴿وَيَقْطَعُ دَائِرَ الْكُفْرِ﴾ و په‌گ و ریشه‌ی بی‌باوه‌ران له‌بن‌بیتی ﴿لِيُحِقَّ الْحَقَّ﴾ تا‌هق جینگیر بکات ﴿وَيَطِيلَ الْبَطِلُ﴾ و ناحه‌قیش له‌ناو به‌ری و بو‌چه‌لی بکاته‌وه ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ﴾ با‌تا‌وانبارانیش پینان ناخوش بیت

﴿إِذْ تَسْتَعِينُونَ رَبِّكُمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتیک (لہ بدر دا) ہانانان بُو پەرور دگار تان دہبرد ﴿فَأَسْتَجَابَ لَكُمْ﴾ خواش ہات بہ ہانانانہ وہ ﴿أَنِّي مُخَذِّمٌ﴾ ووتی من دہنیرم بُو یارمہ تیان ﴿بِالْفَيْءِ مِنَ الْمَلِكِ يَوْمَ﴾ ہزار فریشتہ ﴿مُرْدِينَ﴾ بہ دوا ی بہ کدا (دینہ خواری) ﴿وَمَا جَعَلَ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَى﴾ وہ خوا نہ وہی تہنہا بُو شادی و موزدہ نارد ﴿وَلِنُظَمِّنَ بِهِ قُلُوبَكُمْ﴾ تادلہ کانتان ہئی ی نارام بگریت ﴿وَمَا أَنْصُرُ الْأَمِينَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ وہ سہر کہوتنیش تہنہا لای خواوہیہو بہس ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ بہراستی خوا بہدہستہ لاتی کار بہجی یہ ﴿إِذْ يُغَشِّبُكُمُ الْغُصَاةَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتی (خوا) و ہنہوزی بہسہر تاندا ہینا ﴿أُمَّةً مِّنْهُ﴾ (بووہ ہوی) دلنیا یی نیوہ لہ لایہن (پەرور دگار) خویوہ ﴿وَيُنزِلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ بارانیسی لہ ناسمانہ وہ بُو باراندن ﴿لِيُظَهِّرَ كُرْبًا﴾ تا پاکتان بکاتہ وہ ہئی ﴿وَيَذْهَبَ عَنْكُمُ رِجْزَ الشَّيْطَانِ﴾ و ہپسی شہیتان (دوو دلی و گومان) لہ نیوہ دوور بخاتہ وہ ﴿وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ﴾ و بہیوہندی دلہ کانتان ہتہو بکات ﴿وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ﴾ وہ بہو (بارانی) ہیکانتان دامہ زراو و جینگیر بکات ﴿إِذْ يُوحِي رَبُّكَ﴾ (بیٹہ وہ ہیر) کاتیک کہ پەرور دگار ت نیگای نارد ﴿إِلَى الْمَلِكِ يَوْمَ﴾ بُو فریشتہ کان ﴿أَنِّي مَعَكُمْ﴾ (کہ بہ پیغہ مہر و باوہ برداران پابگہ یہنن) کہ ہینگومان من (خوای گہورہ) لہ گہلناتم ﴿فَتَبَيَّنُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ دہی دلی کہ ساتیک قایم و دامہ زراو کہن کہ باوہ پریان ہینا وہ ﴿سَأَلْتَنِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ﴾ بہ زووی ترس و بیم دہ خہمہ دلی تہو کہ سانہی کہ ہئی باوہ ربوون ﴿فَأَضْرِبُ لِقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾ جائیوہش لہ سہرووی گہر دنیان بدن (واتہ سہریان) ﴿وَأَضْرِبُ لِقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾ وہ لہ ہہموو سہر بہنچہ کانیاں بدن (واتہ لہ ہہموو لاشہیان بدن لہ سہرہ وہ تا خواریوہ) ﴿ذَلِكَ﴾ تہوہ ﴿يَأْتِيهِمْ شَأْفَاءُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ﴾ لہ بہر تہوہی کہ بہراستی تہوانہ دزایہ تی خواو پیغہ مہرہ کہ بیان کرد ﴿وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ ہہر کہ سیکیش دزایہ تی خواو پیغہ مہرہ کہی بکات ﴿فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ تہوہ ہینگومان تولہ و سزای خواو زور سہخت و بہتینہ ﴿ذَلِكَ قَدْ وُفُوهُ﴾ (حوکم و سزای نیوہ) تہوہ یہ دہی بیچہ ژن ﴿وَأَنَّ لِلَّكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ﴾ وہ بہراستی بُو ہئی ہروایان سزای ناگری دوزخ ہہیہ ﴿يَتَّبِعُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ تہی تہو کہ سانہی کہ ہرواتان ہینا وہ ﴿إِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحْفًا﴾ کاتیک (لہ جہنگ دا) رووہ پرووی زوریک لہ ہئی باوہ پریان بوونہ وہ ﴿فَلَا تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ﴾ قت ہشتیان تی مہ کہن و ہہلمہ یہن ﴿وَمَنْ يُؤَلِّمِهِمْ يَقُولُهُمْ غَوَابًا﴾ وہ ہہر کہس لہو پورژہ دا ہشتیان تی بکات و ہہلیت ﴿إِلَّا مَتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ﴾ مہ گہر (مہبستی تہوہ بیت) بُو ہیرش کردن بگہر تہوہ سہریان ﴿أَوْ مَتَحَرِّفًا لِّإِنْفِتَارٍ﴾ یان ہروات بُو لای کڑمہ لیکسی تر (ویارمہ تیان بدات) ﴿فَقَدْ بَاءَ بِعَصَابٍ مِّنَ اللَّهِ﴾ تہوہ ہینگومان بہرق و خہشمی خواوہ دہ گہر تہوہ ﴿وَمَا أُولَئِهِمْ جَهَنَّمَ﴾ وہ جینگای دوزخ دہ بیت ﴿وَيَبِّسُ الْمَصِيرُ﴾ کہ جینگایہ کی زور خراب و بہدہ ﴿

﴿فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ﴾ ده که واته ئیوه نه وانتان نه کوشت ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ﴾ به لکو خوا نه وانی کوشت
 ﴿وَمَا زَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ﴾ وه کاتی که (مشتی خؤل و زیخت پرو به کافران) هاویشت به تنها تو نه تهاویشت
 ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى﴾ به لکو خوا هاویشتی (و لییدان) ﴿وَالْيُسْبُلِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بؤ نه وهی خوا پرواداران تاقی
 بکاته وه ﴿مِنْهُ بَلَاءٌ حَسَنٌ﴾ له لایه ن خوییه وه به تاقی کردنه وه به کی چاک ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾
 به راستی خوا بیسه ری زانیه ﴿ذَلِكَ﴾ (سهر نه نجامی باوه پرداران و کافران) نه وه بوو
 (که پرووی دا) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مُهِينٌ كَيْدَ الْكَافِرِينَ﴾ وه به راستی خوا بیلانی بی پروایان بو چهل ده کاته وه
 ﴿إِنْ تَسْتَفْتِيهِمْ﴾ نه گهر ئیوه نهی (بیباوه ران) داوای یارمندی و سهر که وتن ده کن ﴿فَقَدْ جَاءَكَ﴾
 الْقِتْحُ ﴿نَهْوَهُ بِرَأْسِي سَهْرَ كَهْوَتَتَانِ بُو هَات﴾ (گالته بیان پی ده کات) ﴿وَإِنْ تَسْأَلُهُمْ فَمَا هُمْ بِخَيْرٍ﴾
 نه گهر کؤتایی بهیتن (له دوژمنایه تی پیغه مبهریان کؤتای بهیتن به بت په رستی) نه وه چاکتره بؤتان
 ﴿وَإِنْ تَعُدُّوا نَعْدَكُمْ﴾ وه نه گهر بگهرینه وه (بؤ سهر درایه تی یان بت په رستی) نه وه نیمه ش ده گهرینه وه (بؤ
 سهر خستی باوه پرداران) ﴿وَلَنْ نُعْطِيَنَّكُمْ فَتَنًا﴾ ههر گیز ده سته و کؤمه له که تان هیچ سوو دیکتان
 پی ناگه به نن ﴿وَلَوْ كُفِّرَتْ﴾ ههر چهند زوریش بن ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه بیگومان خوا له گه ن
 پرواداران دایه ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نهی نه وه که سانه ی پرواتان هیناوه ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾
 گویرابه لی خواو پیغه مبه ره که ی بن ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا نَهْوَهُ﴾ وپشتی نیمه کن ﴿وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ﴾ له کاتیکدا ئیوه
 تیده گن و ده بیستن ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ ءَالُوا سَمِيعًا﴾ وه کو نه وانه مبه ن که (به سهر زاره کی) ووتیان
 بیستمان ﴿وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ﴾ له کاتیکدا که نه وانه هیچ نایستن و تینا گن ﴿إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ﴾
 به راستی خرابترینی هه موو گیان له به ران له لای خوا ﴿الضُّمَّرُ الْبَكْرُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ﴾ نه وه
 که پروالانن (مه به ست پی بیباوه رانه) که بیرناکه نه وه و ژیر نابن ﴿وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ﴾ وه نه گهر خوا
 بیزانیایه ﴿فِيهِمْ خَيْرٌ﴾ چاکه به ک له وه (بیباوه رانه دا) هه به ﴿لَأَسْمَعَهُمْ﴾ بیگومان وای لی ده کردن
 بیستن ﴿وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ﴾ نه گهر خوا (فه رمانی خوی) پی بیستنا به ﴿تَتَّبِعُوا﴾ ههر پروویان وهرده گپرا
 ﴿وَهُمْ مُعْرِضُونَ﴾ وه نه وان ههر گوی پی نه دهرن ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نهی نه وه که سانه ی
 پرواتان هیناوه ﴿أَسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ﴾ وه لاسی خوا و پیغه مبه ر بدنه وه ﴿إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ﴾
 کاتیک که بانگتان ده که ن بؤ لای نه وه (نایینه ی) که زیندووتان ده کاته وه ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ بشزانن ﴿أَنَّ
 اللَّهَ﴾ به راستی (ویستی) خوا ﴿يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ﴾ ده بیته به ربه ست له نینوان ناده می و دلیدا
 (واته نه وه پهری ده سته لاتی هه به به سهر دلی به نده کانیدا) ﴿وَأَنَّ هُوَ إِلَهُ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه به راستی ههر
 لای نه وه کؤ ده کرینه وه (له پروزی دوایی دا) ﴿وَأَنْتُمْ أَوْفَىٰ﴾ وه خوتان پاریزن له ناشوب و به لایه ک
 ﴿لَا تُضِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً﴾ که تووشی سته م کارانتان ناییت به تاییه تی (هه مووتان
 ده گریته وه) ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وه بشزانن ﴿أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ که به راستی توله و سزای خوا زور
 سه خته ﴿

﴿وَأَذْكُرُوا﴾ بیر بکه نه وه ﴿إِذْ أَنْتُمْ﴾ کاتیک که ئیوه ﴿قَلِيلٌ مُّسْتَضْعِفُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ که م و لاواز کراو و ژیر دهسته بوون له زهوی (مه که که) دا ﴿مَخَافُونَ﴾ ده ترسان ﴿أَنْ يَتَخَفَكَ النَّاسُ﴾ که خه لکی بتان فرینن و بدهن به سه رتانداندا ﴿فَقَاتِلْهُمْ﴾ نه مجا خوا په نای دان ﴿وَأَيُّكُمْ يَصْرِيهِ﴾ وه به یار مه تی خوی پشتیوانی کردن ﴿وَرَزَقْهُمْ مِنَ الظَّالِمَاتِ﴾ وه بزق و روزی له شته پاک (و حه لاله) کان پی به خشین ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بۆ نه وه ی سوپاس گوزاری خوا بن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وه که سانه ی باوه رتان هیناوه ﴿لَا تَحْوُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ ناپاکی مه که ن له گه ل خوا و پیغه مبه ر ﴿وَتَحْوُوا آيَاتِنَا﴾ وه ناپاکی مه که ن له سپارده کانی ناو خوتان ﴿وَأَنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ له کاتیکدا که ئیوه ده زانن (ناپاکی به) ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وه بزانشن ﴿أَلَمْ نَأْمُرْكُمْ وَأَوْلَدُكُمْ﴾ به راستی مال و مندالتان ﴿فِتْنَةً﴾ هوی تاقی کردنه وه ی (ئیوهن) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ وه به راستی لای خوا پاداشتی زور گه وره هه به ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وه که سانه ی که باوه رتان هیناوه ﴿إِنْ تَشَاءُوا اللَّهَ﴾ نه گه ر ئیوه خواناس بن و خوتان بهار بزن ﴿بِجَعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا﴾ هوی جیا که ره وه ی (راست و ناراست) تان بۆ فه راهم دینیت ﴿وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ و له گونا هه کانتان ده بورئ ﴿وَيَغْفِرْ لَكُمْ﴾ و لیسان خوش ده بیت ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه خوا خاوه ن به هره و چا که ی زور گه وره به ﴿وَإِذْ يَتَكَلَّمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه (بیر بکه ره وه) کاتیک نه وانه ی بی باوه ر بوون پیلانیان له دژت ده گیرا ﴿لِيُثْبِتْ﴾ تا به ندو کؤت بکه ن ﴿أَوْ يُفْشِلْكُمْ﴾ یان بشکورن ﴿أَوْ يُخْرِجُكُمْ﴾ یان (له مه که که) ده رت بکه ن ﴿وَيَمْكُرُونَ﴾ وه نه وانه (به رده و ام) پیلان ده گیرن و فر و فیل ده که ن ﴿وَيَمْكُرُ اللَّهُ﴾ وه خوایش له به رامبه ر نه وانداندا پیلان ده گیریت بۆ بوو چهل کردنه وه ی پیلان و فر و فیله کانیان ﴿وَاللَّهُ خَيْرٌ الْمَكْرِينِ﴾ وه خوا چاکترینی پیلان گیرانه (به رامبه ر پیلان گیران) ﴿وَإِذْ أَنْتُمْ عَلَىٰ نَهْجٍ أَيْتِنَا﴾ وه کاتیک که ئایه ته کانی ئیمه یان به سه ردا ده خوئیرتته وه ﴿فَقَالُوا قَدْ سَمِعْنَا﴾ ده لین: بیستمان (واته گرنگ نی به) ﴿لَوْ نَشَاءُ لَفُكِّنَّا بِمِثْلِ هَذَا﴾ نه گه ر بمان ویستایه وینه ی نه وه ئایه تانه مان ده ووت ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾ نه مه هیچ نی به جگه له نه فسانه ی پیشینان ﴿وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ﴾ (بیر بکه ره وه) کاتیک (که بی باوه ره کان) ده یان ووت نه ی په روه ردگار ﴿إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ﴾ نه گه ر نه م قورنانه راسته و له لایه ن تۆوه هاتووه ﴿فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا جِجَارَةً﴾ ده ی به رد به سه رماندا بیارینه ﴿مِنَ السَّمَاءِ﴾ له ناسمانه وه ﴿أَوْ آتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ یان سزای سه ختی په ر نازارمان بۆ بنیره ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ﴾ وه به راستی خوا سزایان نادات ﴿وَأَنْتَ فِيهِمْ﴾ له کاتیک دا تۆ (نه ی موحه ممه د ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ﴾ هه روه ها خوا تووشی سزایان ناکات ﴿وَهُمْ يَسْتَعْفِفُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان داوای لیوردن بکه ن له خودا ﴿

﴿وَمَا لَهُمْ آلَا يَعَذِّبُهُمُ اللَّهُ﴾ خوا چوڼ سزایان نادات؟! ﴿وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ له کاتیکدا
 نه‌وان به‌رگری (موسولمانان) ده‌که‌ن له چوون بو مزگه‌وتی به‌رینزو پیروزی (که‌عبه) ﴿وَمَا كَانُوا
 أَوْلِيَاءَ لَهُ﴾ له کاتیکدا نه‌وان خو‌شه‌ویست و سهر به‌رشتیاری نه‌و (مزگه‌وته) نین ﴿إِنْ أَوْلِيَاءُ لَهُ إِلَّا
 الْمُشْكِفُونَ﴾ به‌راستی سهر به‌رشتیار و خو‌شه‌ویستی نه‌و (مزگه‌وته) خوا ناسان و پاریزکارانن
 ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زوربه‌یان نازانن ﴿وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ﴾ وه‌نویژی نه‌وان
 (بت به‌رسته‌کان) له‌مالی خوا‌دا هیچ‌نی به ﴿إِلَّا مَكَاةً﴾ جگه له‌فیکه‌کردن ﴿وَتَصَدِيَةً﴾ وچه‌پله
 لیدان نه‌بیت ﴿فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ که‌واته به‌چوڼ سزای سه‌خت (له‌به‌دردا) ﴿بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾
 به‌هوی پروانه‌هینان‌تانه‌وه ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی که‌بی باوه‌رن ﴿يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾
 مال و سامانیان خه‌رج ده‌که‌ن ﴿لِيَصُدُّوا عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بو‌نه‌وه‌ی به‌ر هه‌لستی رینگه‌ی خوا بکه‌ن
 ﴿فَسَيُنْفِقُونَهَا﴾ جاله مه‌ودوا (مال و سامانیان) به‌خت ده‌که‌ن و ده‌بیه‌خشن ﴿ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً﴾
 له‌پاشان ده‌بیت به‌داخ و په‌زاره‌بویان ﴿ثُمَّ يَعْبُودُونَ﴾ پاشان ژیر ده‌که‌ون ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه‌نه‌وانه‌ی
 که‌بی باوه‌رن ﴿إِلَّا جَهَنَّمَ يُحْسِرُونَ﴾ هه‌ر له‌دوزه‌خ دا‌کو ده‌کرینه‌وه ﴿يَسْمِعُ اللَّهُ الْخَبِيثَ
 مِنَ الْقَلْبِ﴾ بو‌نه‌وه‌ی خوا ده‌سته‌ی ناپاک له‌ده‌سته‌ی پاک جیا بکاته‌وه ﴿وَيَجْعَلُ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَى بَعْضٍ﴾
 و ناپاکه‌کانیش له‌سهر به‌ک هه‌لچنیت ﴿فَبَرَكُمُكُمْ جَمِيعًا﴾ نه‌مجا هه‌مووی پیکه‌وه کو بکاته‌وه
 ﴿وَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ﴾ و بیخاته‌ه‌دوزه‌خه‌وه ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ﴾ هه‌ر نه‌وانه‌زیانبار و خه‌سارو
 مه‌ندی ته‌واون ﴿قُلْ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: ﴿لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به‌نه‌وانه‌ی که‌بی باوه‌رن
 بوون ﴿إِنْ يَسْتَهْوَا﴾ نه‌گه‌ر کو‌تایی به‌تین (به‌بی پروایی به‌که‌یان) ﴿يُعَفِّرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ﴾ به‌راستی
 (خوا) ده‌بوریت له‌هه‌رچی له‌وه‌و پیش کردوویانه ﴿وَإِنْ يَعُودُوا﴾ به‌لام نه‌گه‌ر بگه‌رینه‌وه (سهر
 کرده‌وه‌ی پیشوویان) ﴿فَقَدْ مَضَّتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ﴾ نه‌وه به‌راستی باوو یاسای پیشینه (خرابه)
 کان چی بوو (بو‌نه‌مانیش دووباره‌ده‌بیته‌وه) ﴿وَقَسَبُوا لَهُمْ﴾ (باوه‌رداران) جه‌نگ بکه‌ن له‌گه‌ن
 بی باوه‌راند ﴿حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ﴾ هه‌تا‌نازاوه (بی باوه‌ری و بت به‌رستی) نامینیت ﴿وَتَكُونَ الذِّبْتُ
 كَلْبُهُ لِلَّهِ﴾ و نایین و ملکه‌چی هه‌مووی بو‌خوا ده‌بیت ﴿فَإِنْ أَنْتَ هَوَا﴾ جا نه‌گه‌ر کو‌تایی یان هینا
 ﴿فَإِنَّ اللَّهَ﴾ نه‌وه به‌راستی خوا ﴿بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ به‌هه‌ر کرده‌وه به‌ک که (بی باوه‌ران) ده‌یکه‌ن
 بینایه ﴿وَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ وه‌نه‌گه‌ر پروویان وه‌رگیراو پشتیان هه‌لکرد ﴿فَاعْلَمُوا﴾ نه‌وه بزانتن ﴿أَنَّ اللَّهَ
 مَوْلَاكُمْ﴾ به‌راستی خوا پشتیوان و یارمه‌تی ده‌رتانه ﴿بِعَمَّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نه‌و (خوا) باشترین پشتیوانه
 ﴿وَبِعَمَّ النَّصِيرِ﴾ وه‌باشترین یاریده‌ده‌ر و سهرخه‌رتانه ﴿

﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وەبزانس ﴿أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ﴾ بینگومان هەر چه‌کتان له‌غەنیمەت (ده‌سکه‌وت) وگرت
 ﴿فَأَنَّ لِلَّهِ خُسْرًا﴾ ئەوه به‌راستی پیتج به‌کی ئەو (ده‌سکه‌وته) بۆ خوا ﴿وَالرَّسُولِ﴾ و بۆ پینغه‌مبەر ﷺ
 ﴿وَالَّذِي الْفُرْقَانِ﴾ و بۆ خزمانی (پینغه‌مبەر ﷺ) ﴿وَالَّذِينَ﴾ و بۆ هەتیوان ﴿وَالْمَسْكِينِ﴾ و بۆ هەزاران
 ﴿وَأَيْنَ السَّبِيلِ﴾ و بۆ ریبوارانە ﴿إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ﴾ ئەگەر ئیوه باوه‌رتان هیناوه به‌خوا ﴿وَمَا أَنْزَلْنَا﴾
 وە به‌وه‌ی نار دوومانە ته‌خواره‌وه ﴿عَلَى عَبْدِنَا﴾ بۆ سەر به‌نده‌که‌مان (که‌موحه‌مه‌د پینغه‌مبەر ﷺ)
 ﴿يَوْمَ الْفُرْقَانِ﴾ له‌رۆزی جیاکردنه‌وه‌دا (واته‌ جهنگی به‌در) ﴿يَوْمَ التَّقَىٰ الْجَمْعَاتِ﴾ له‌و رۆژه‌ی که‌دوو
 کۆمه‌ل به‌یه‌ک گه‌یشتن (دژ به‌یه‌ک جهنگان) ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وە خوا به‌سەر هەموو شتی‌کدا
 ده‌سه‌لانداره ﴿إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا﴾ وە کاتی‌ک ئیوه لای خواری (شیوه‌که‌ی) نزیک (مه‌دینه) دا
 بوون ﴿وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَىٰ﴾ و ئەوانیش له‌لای سه‌روی (شیوه‌که‌ی) دوورتر (له‌مه‌دینه) دا بوون
 ﴿وَالرَّكْبِ﴾ کاروانه‌که‌ش ﴿أَسْفَلَ مِنْكُمْ﴾ له‌خوارتری ئیوه بوو ﴿وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ﴾ وە ئەگەر به‌لێستان
 به‌یه‌کتر بدایه ﴿لَاخْتَلَفْتُمْ﴾ بینگومان جیاواز ده‌بوون ﴿فِي الْبَيْعِ﴾ له‌به‌لێنه‌که‌دا (جه‌نگتان نه‌ده‌کرد)
 ﴿وَلَكِنْ﴾ به‌لام ﴿لَيَقْضِيَنَّ اللَّهُ أَمْرًا﴾ (کۆی کردونه‌ته‌وه) بۆ ئەوه‌ی خوا کارێک به‌دی به‌یتیت ﴿كَانَ
 مَفْعُولًا﴾ هەر به‌دی دیت ﴿لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ﴾ بۆ ئەوه‌ی له‌ناو به‌جیت ئەو که‌سه‌ی (به‌لای خواوه)
 له‌ناو چووه ﴿عَنْ بَيْتِنَا﴾ له‌رووی به‌لگه‌وه ﴿وَيُخَيِّبَ مَنْ حَتَّ عَنْ بَيْتِنَا﴾ وە بۆ ئەوه‌ی بۆی ئەوه‌ی (به‌لای
 خواوه) ده‌زی له‌رووی به‌لگه‌وه ﴿وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وە به‌راستی خوا بیسه‌ری زانایه ﴿إِذْ يُرِيدُكَ اللَّهُ﴾ (بیر به‌که‌وه) کاتی‌که‌خوانه‌و (بیر بر وای) انه‌ی نیشان ده‌دایت ﴿فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا﴾
 له‌خه‌وتدا که‌م بوون ﴿وَلَوْ أَرَادْنَا كَيْفَ يَكْفُرُونَ﴾ خو ئەگەر (خوا ژماره‌ی) ئەوانه‌ی به‌زۆر نیشان
 بداینايه ﴿لَفَشَلْتُمْ﴾ ئەوه بینگومان ده‌ترسان و ده‌شکان ﴿وَلَنَنْزَعْنَهُمْ﴾ وە جیاواز ده‌بوون ﴿فِي الْأَمْرِ﴾
 له‌بیراری جه‌نگدا ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ﴾ به‌لام خوا پاراستنی ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ﴾ به‌راستی ئەو (خوا) زانایه
 ﴿بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به‌ئه‌وه‌ی له‌ناو دلاندايه ﴿وَإِذْ يُرِيدُكُمْ هُمْ﴾ (بیر به‌که‌نه‌وه) کاتی‌ک خوا ئەوانی
 نیشان دان ﴿إِذْ أَنْقَشْتُمْ﴾ کاتی‌که‌رووبه‌روو بوونه‌وه ﴿فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا﴾ له‌به‌ر چاوتان به‌که‌م ده‌بیران
 ﴿وَيُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ﴾ ئیوه‌شی له‌به‌ر چاوی ئەوان به‌که‌م نیشان دا ﴿لَيَقْضِيَنَّ اللَّهُ أَمْرًا﴾ بۆ ئەوه‌ی خوا
 کارێک به‌دی به‌یتیت ﴿كَانَ مَفْعُولًا﴾ هەر به‌دی دیت ﴿وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ﴾ وە هەموو کاره‌کان
 هەر بۆلای خوا ده‌گیرننرینه‌وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەی ئەوانه‌ی که‌باوه‌رتان هیناوه ﴿إِذَا الْقِيَمَةُ
 فِيكَ﴾ کاتی‌که‌له‌جه‌نگدا) له‌گه‌ل کۆمه‌لێکدا رووبه‌روو بوونه‌وه ﴿فَأَنْبِئُوا﴾ خو گریس (هه‌لنه‌به‌ن)
 ﴿وَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا﴾ و یادی خوا زۆر بکه‌ن ﴿لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ﴾ بۆ ئەوه‌ی سه‌ر که‌وتووین ﴿

﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ (ئەي باوەرداران) گوێڕایەلی خوا و پێغه‌مبەرە کە ی بکەن ﴿وَلَا تَسْرِعُوا الْقِتْلَةَ﴾
 وە جیا واز مەبەن و دووبەرە کە ی مە کەن بە هۆیە وە بشکێن و لا واز بێن ﴿وَوَدَّ هَبَّ بِحُكْمِكُمْ﴾ و هیزتان بر و او
 نە مینیت ﴿وَأَصْبِرُوا﴾ وە خۆرا گرین ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ بە پراستی خوالە گەل خۆ گراندایە ﴿وَلَا تَكُونُوا
 كَالَّذِينَ خَرَجُوا﴾ وە ک ئەوانە (بە پەرستە کان) مەبەن دەر چوون ﴿مِن دِيَارِهِمْ﴾ لە مال و وولاتی خۆیان
 ﴿بَطْرًا وَرِثَاةَ النَّاسِ﴾ بە فیز و پرو و پامایی بۆ خەلک کردن ﴿وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وە بەرگری (خەلکیان)
 دە کرد لە ڕنگە ی خوا ﴿وَاللَّهُ يَمَّا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ﴾ وە خوا بە هەموو ئەو کارانە ی دە ی کەن ناگادارە ﴿وَلَا
 تَزِنَنَّ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ﴾ (بیر بکەر وە) کاتیک کە شە ی تان کرد وە کانیانی (بۆ بە پەرستە کان)
 پرازان دە وە ﴿وَقَالَ﴾ وە ووتی: ﴿لَأَعْلَبَنَّكُمْ آلِيَوْمِ مِنَ النَّاسِ﴾ ئە مەر قو هیچ کەس بە سەر تاندا زالنایی
 ﴿وَإِنِّي جَارٌ لَّكُمْ﴾ و بێگومان من پەنادەر (و پارێزەر) ی ئێ سووم ﴿فَلَمَّا تَرَ آيَاتِ الْفِتْنَانِ﴾ ئە مەجا کاتیک
 هەر دوو دەستە کە پرو بە پرو ی یە کتر بوونە وە ﴿تَكَصَّ عَلَى عَقَبَيْهِ﴾ (شە ی تان) پاشە و پاش بە دوای
 خۆ ی دا گە راپە وە ﴿وَقَالَ﴾ و ووتی: ﴿إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ﴾ بە پراستی من بە ریم لە ئێ سووم ﴿إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا
 تَرَوْنَ﴾ چونکە بە پراستی ئە وە ی من دە بینم ئێ سووم نایبینن ﴿إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ﴾ بە پراستی من لە خوا دە ترسم
 ﴿وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ و خوا زۆر تۆ لە ی بە تین و سە ختە ﴿إِذ يَقُولُ الْمَشْفِقُونَ﴾ (بیر بکەر وە) کاتی
 دوو پرو وە کان ﴿وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ﴾ و ئەوانە ی نە خۆشی لە دلێاندا بوو دە یان ووت ﴿عَرَّهٗنَّوَلَاءَ
 دِينُهُمْ﴾ ئەوانە (موسولمانە کان) ناینە کە یان فریوی داوون ﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ هەر کە سێ پەشت
 بە خوا بێ ستنیت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ ئە وە بە پراستی خوا بە دە سە لاتی کار دروستە ﴿وَلَوْ
 تَرَىٰ﴾ وە ئە گەر دە تبینی ﴿إِذ يَتُوقَى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةَ﴾ کاتیک فریشتە کان گیانی بێ باوەردان
 دە کێشن ﴿يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ﴾ لە دە مەوجا و پاشیان دە دەن ﴿وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ﴾ و (پێیان
 دە لێن) بچەژن سزای ناگری سووتنەر ﴿ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيكُمْ﴾ ئەو (نازار و سزایە) بە هۆ ی
 ئە وە وە یە دەستی خۆتان پێشی خستوو ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلِيمٍ لَّعِيدٍ﴾ وە بە پراستی خوا بە هیچ شیوە یە ک
 ستمکار نی یە بۆ بە ندە کانی ﴿كَذَّابٌ إِل فِرْعَوْنَ﴾ (ئەم بێ باوەردانە باوو نە ریتیان) هەر وە کو باو
 و نە ریتی دە سته ی فیرعون ﴿وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ و ئەوانە یە لە پیش ئەوانە وە بوون ﴿كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾
 کە بێ پروا بوون بە نیشانە کانی خوا ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ﴾ ئیتر (سزای) خوا یش گرتنی بە هۆ ی
 گونا هە کانیانە وە ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ بە پراستی خوا بە توانای تۆ لە بە تینە ﴿

﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً﴾ نه‌وه به‌هوی نه‌وه‌ویه که به‌راستی خوا هیج نیعمه‌تیک ناگوری
 ﴿أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ﴾ که به‌خشییتی به‌هر گهل و هوزنک ﴿حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ﴾ هه‌تا نه‌وی له‌خویاندا به
 نه‌یگورن (واته نیمانه که یان بگورن بوی باوهری) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه به‌راستی خوا بیسه‌ری
 زانیه ﴿كَذَٰبِ آلِ فِرْعَوْنَ وَآلِ الْأَنْبِيَاءِ﴾ (نهم کرده‌وی نه‌مان) وه کو باوو نه‌ریتی ده‌سته‌ی
 فیرعه‌ون و نه‌وانه‌ی له‌پیش نه‌وان بوون وایه ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا رَبِّهِمْ﴾ به‌لگه‌کانی په‌روه‌دگار یان به‌درف
 زانی ﴿فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ﴾ نیمه‌ش له‌ناومان بردن به‌هوی گونا‌هه‌کانیا نه‌وه ﴿وَأَعْرَفْنَا آلَ فِرْعَوْنَ﴾ وه
 ده‌ست و پیوه‌نده‌که‌ی فیرعه‌ونمان خنکاند ﴿وَكُلُّ كَاذِبٍ لَّيْلِيمٍ﴾ چونکه هه‌مو یان سته‌م کار بوون ﴿إِنَّ
 شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ﴾ به‌راستی به‌دترینی گیان له‌به‌ران (که‌سانینکن) به‌لای خوا وه ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 نه‌وانه‌ن بی باوهر بوون ﴿فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ له‌به‌ر نه‌وی نه‌وان باوهر ناهین ﴿الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ﴾
 نه‌وانه‌ی که په‌یمانت له‌گه‌لیان به‌ست ﴿ثُمَّ تَفُصُّونَ عَهْدَهُمْ﴾ له‌پاش نه‌وه په‌یماننه‌که‌یان ده‌شکاند
 ﴿فِي كُلِّ مَرْجٍ﴾ له‌هه‌موو جارینکدا ﴿وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ﴾ و نه‌وان خویان نا‌پاریزن وله‌خودا نا‌ترسن
 ﴿فَالَمَّا تَثَقَفَتِ الْغُزَىٰ﴾ جا نه‌گه‌ر تووشی نه‌وانه بوویت (زالبوویت به‌سه‌ریاندا) له‌جه‌نگ دا
 ﴿فَشَرَّذِهِمْ مَن حَلَفَهُمْ﴾ (سزاو کوشتن و برینیکیان پی بکه) که بیته‌هوی ترس له‌دلی نه‌وه دوژمنانه‌ی
 له‌پشتیا نه‌وه‌ن ﴿لَعَلَّهُمْ يَدْعُونَ﴾ به‌لکو نه‌وان بیربکه‌نه‌وه ﴿وَأَمَّا الْخِزْيَانُ مِنَ قَوْمٍ خِيَانَةٌ﴾ وه نه‌گه‌ر
 به‌راستی مه‌ترسیت کرد له‌ناپاکی ده‌سته‌یه‌ک (که په‌یماننه‌که‌یان بشکینن) ﴿فَأَيُّذُ الْيَهūdِ عَلَىٰ سَوَاءٍ﴾ نه‌وه
 کاته (په‌یماننه‌که‌ی) فری بدهره‌وه بویان به‌رینک وینکی تا به‌رامبه‌ر بن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِبِينَ﴾ به‌راستی
 خوا نا‌پا‌کانی خوش ناویت ﴿وَلَا يُحْسِبَنَّ﴾ وه با‌گومان نه‌به‌ن ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا سُبُوًّا﴾ نه‌وانه‌ی
 بی باوهر بوون پیشکه‌وتوون ﴿إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ﴾ بینگومان نه‌وانه‌خوا ده‌سته‌پاچه‌نا‌که‌ن (له‌ده‌ستی
 ده‌رنا‌چن) ﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ﴾ (نه‌ی نیمانداران) ناماده‌ی بکه‌ن بویان ﴿مَّا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ﴾ نه‌وه‌ی
 له‌تواناناندا هه‌یه له‌هیز ﴿وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ﴾ وه له‌نه‌سه‌ی دابه‌ستراو ﴿ثُمَّ يُؤْنِسُ بِهِ﴾ تا بترسینن پی
 ﴿عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ﴾ دوژمنی خواو دوژمنی خوتان ﴿وَالْآخِرِينَ مِنْ دُونِهِمْ﴾ وه که‌سانینکی تریش بینه‌گه
 له‌وان ﴿لَا تَعْلَمُونَهُمْ﴾ نیوه‌نایاناسن ﴿اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ﴾ خواده‌یاناسیت ﴿وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ﴾ وه هه‌رشتیک
 بیه‌خشن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له‌پرسی خوادا ﴿يُؤْتِكُمْ﴾ (پاداشه‌که‌ی) به‌ته‌واوی ده‌درینه‌وه پیتان
 ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَنْظُمُونَ﴾ وه نیوه‌هیج سته‌متان لی نا‌کریت ﴿وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْتَنِبْهَا﴾ وه نه‌گه‌ر نه‌وانه‌مه‌یلی
 ناشتیا نه‌بوو تووش (نه‌ی مو‌حه‌مه‌د ﷺ) مه‌یلی نه‌وه بکه ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ وه پشت به‌خوا بیه‌سته
 ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ به‌راستی هه‌ر نه‌وه زاته‌بیسه‌ری زانیه ﴿

﴿وَإِنْ يُرِيدُوا﴾ و نه‌گه‌ر ویستیان ﴿أَنْ يَخْرُجُوا﴾ فیلت لی بکن ﴿فَإِنْ حَسِبَكَ اللَّهُ﴾ نه‌وه به‌راستی خوات به‌سه (پشت و په‌نات بیت) ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ بِنَصْرِهِ﴾ خوانه‌و زانه‌یه که به‌هیزی کردیت به‌یارمه‌تی خوی ﴿وَبِالْمُؤْمِنِينَ﴾ وه به‌برواداران ﴿وَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ﴾ وه هونگری خسته نیوان دله‌کانیان ﴿تَوَأَفَقَتْ﴾ نه‌گه‌ر بته‌خشیا به ﴿مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ هه‌رچی له‌زه‌ویدا هه‌یه ﴿مَّا أَلْفَتْ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ﴾ هونگریت نه‌ده‌خسته نیوان دله‌کانیا نه‌وه ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلَّفَ بَيْنَهُمْ﴾ به‌لام خوا هونگری خسته نیوانیان ﴿إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به‌راستی هه‌ر نه‌و زالی کار دروسته ﴿يَتَأْتِيهَا النَّجِيُّ﴾ نه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﴿حَسِبَكَ اللَّهُ﴾ خوات به‌سه ﴿وَمَنْ أُنْبِتَكَ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ﴾ هه‌روه‌ها نه‌و برواداران هه‌ش که شونیت که وتون ﴿يَتَأْتِيهَا النَّجِيُّ﴾ نه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﴿حَرِصَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ﴾ هانی برواداران بده‌له‌سه‌ر جه‌نگ کردن (له‌گه‌ل دوزماندا) ﴿إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ﴾ نه‌گه‌ر له‌نیوه‌دا بییت ﴿عَشْرُونَ صَابِرُونَ﴾ بیست که‌سی خوراگر ﴿يَغْلِبُوا مِائَتِينَ﴾ زال ده‌بن به‌سه‌ر دو‌سه‌د که‌سی (بی باوه‌ر) دا ﴿وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ قَاتِلَةٌ﴾ وه نه‌گه‌ر سه‌د که‌س له‌نیوه‌هه‌بییت ﴿يَغْلِبُوا أَلْفًا﴾ زال ده‌بن به‌سه‌ر هه‌زار که‌س دا ﴿مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ له‌نه‌وانه‌ی بی باوه‌رن ﴿يَأْتِيَهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ﴾ به‌هوی نه‌وه‌ی به‌راستی نه‌وانه‌ کومه‌لیکن نافامن ﴿الْفَن﴾ نیستا ﴿خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ﴾ خوا فه‌رمانه‌که‌ی سووک کرد له‌سه‌رتان ﴿وَعَلِمَ أَنْ فِيكُمْ ضَعْفًا﴾ وه‌زانی که‌لاوازیستان تیدا به ﴿وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ﴾ جا نه‌گه‌ر له‌نیوه‌دا بییت ﴿قَاتِلَةٌ صَابِرَةٌ﴾ سه‌د که‌سی خوراگر ﴿يَغْلِبُوا مِائَتِينَ﴾ زال ده‌بن به‌سه‌ر دو‌سه‌د که‌س (ی بی باوه‌ر) دا ﴿وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ﴾ وه نه‌گه‌ر هه‌زار که‌س له‌نیوه‌هه‌بن ﴿يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ﴾ زال ده‌بن به‌سه‌ر دو‌وه‌زار که‌س دا ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ به‌فه‌رمانی خوا ﴿وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ وه‌خوا له‌گه‌ل خو‌گراندا به ﴿مَا كَانَ لِتَيْبٍ﴾ بؤ هیج پیغه‌مبه‌رنیک ره‌وانی به ﴿أَنْ يَكُونَ لَهُ أَشْرَى﴾ که‌دیلی (له‌دوزمان) هه‌بییت و رایان بگریت ﴿حَتَّى يُشْخِضَ فِي الْأَرْضِ﴾ هه‌تا کوشتاری زوریان لی نه‌کات وده‌سه‌لاتی نه‌چه‌سپیت له‌زه‌ویدا ﴿ثُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا﴾ نایانیوه‌مالی دونیاتان ده‌ویت (به‌وه‌رگرتنی فیدیه)؟ ﴿وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ﴾ (له‌کاتینکدا) خوی گه‌وره (پادا‌شتی) رپوزی دوا‌یی ده‌ویت (بؤ‌نیوه) ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه‌خوا به‌توانا و زالی کار دروسته ﴿لَوْلَا كِتَابٌ﴾ نه‌گه‌ر نو‌سراو (و بریار) یك ﴿مِنَ اللَّهِ سَبَقَ﴾ له‌لا به‌ن خوا وه پیش نه‌که‌وتایه (که‌حلال بوونی ده‌ستکه‌وت و غه‌نیمه‌تی جه‌نگه) ﴿لَتَسَكَّرَ فِيهَا الَّتْدُّرُ﴾ بینگومان له‌به‌ر نه‌و (فیدیه) ی که‌وه‌رتان گرت (له‌به‌رامبه‌ر نازادکردنی دیله‌کاندا) تو‌وشتان ده‌بوو ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایه‌کی گه‌وره ﴿فَكُلُوا مِمَّا عَرَفْتُمْ﴾ که‌واته بخون له‌وه‌ی که به‌غه‌نیمه‌ت گرتان ﴿حَلَالًا طَيِّبًا﴾ حلال و پاکه ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه له‌خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ به‌راستی خوالی بورده‌ی میهره‌بانه ﴿

﴿يَأْتِيهَا النَّجِيُّ﴾ نه‌ی پینغه مبه‌ر ﷺ ﴿قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ﴾ بلی به‌وانه‌ی که له ژنر ده‌ستان دان ﴿مِنَ الْأَشْرَافِ﴾ له‌دبله‌کان ﴿إِنْ يَعْلَمِ اللَّهُ﴾ نه‌گه‌ر خوا بزانتیت ﴿فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا﴾ له‌دله‌کانتاندا چاکه‌به‌ک هه‌به ﴿بِؤْتِكُمْ خَيْرًا﴾ پیتان ده‌به‌خشیت چاکتر ﴿وَمَا أُخِذَ مِنْكُمْ﴾ له‌و (فیدیه) ی لیتان وه‌ر گیراوه ﴿وَتَعْفُزَ لَكُمْ﴾ وه‌ لیتان ده‌بوریت ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ وه‌ خوالی بوورده‌ی میهره‌بانه ﴿وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ﴾ وه‌ نه‌گه‌ر (نه‌و دیلان) بیانه‌ویت ناپاکیت له‌گه‌لدا بکه‌ن ﴿فَقَدْ حَاوَأُ اللَّهُ﴾ نه‌وه‌ بینگومان ناپاکیان له‌گه‌ل خوادا کرد ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له‌پیش (نه‌مه‌دا) ﴿فَأَمَّا كَنْ مِنْهُمُ﴾ خواش (توی) زال کرد به‌سه‌ریاندا ﴿وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ حَكِيمٌ﴾ وه‌خوا زانای دانایه ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی پروایان هیتا ﴿وَهَاجَرُوا﴾ و کۆچیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا﴾ و تیکۆشان ﴿بِأَمْوَالِهِمْ﴾ به‌مالیان ﴿وَأَنْفُسِهِمْ﴾ و به‌گیانیان ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له‌رینگای خوادا ﴿وَالَّذِينَ آوَأَوْ تَصَرَّوْا﴾ وه‌ نه‌وانه‌ی (کۆچره‌کانیان) گرتنه‌خویان و کۆمه‌کیان کردن ﴿أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾ نه‌وانه‌ پشٹیوان و دوستی به‌کترین ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا﴾ وه‌ نه‌وانه‌ی که‌بروایان هیتاوه‌و کۆچیان نه‌کردوه‌و ﴿مَالِكُمْ﴾ بۆ ئیوه‌ نی‌یه ﴿مِنَ الَّذِينَ هُمْ فِي شَيْءٍ﴾ هیچ‌جۆره‌دوستایه‌تیه‌کیان بکه‌ن ﴿حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا﴾ هه‌تا کۆچ نه‌که‌ن ﴿وَإِنْ أَسْتَضَرُّوْكُمْ﴾ وه‌نه‌گه‌ر داوای یارمه‌تیاں لی کردن ﴿فِي الَّذِينَ فَعَلِیْكُمْ النَّصْرُ﴾ له‌(پاریزگاری) نایین نه‌وه‌ پئیوسته‌له‌سه‌رتان یارمه‌تی دانیان ﴿إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ﴾ مه‌گه‌ر له‌دزی گه‌لیک ﴿بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ قِسْمٌ﴾ له‌نیوان ئیوه‌و نه‌واندا په‌یمان هه‌بیت (نابیت یارمه‌تیاں بده‌ن) ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وه‌خوا بینایه‌به‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه‌ نه‌وانه‌ی که‌بی‌پروان ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾ هه‌ندیکیان دوستی هه‌ندیکیانن ﴿إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِشْنَةً فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ﴾ نه‌گه‌ر نه‌و (پشٹیوانی یه) نه‌که‌ن له‌زه‌ویدا ئازاوه‌و فسادو به‌دخویه‌کی گه‌وره‌به‌رپا‌ده‌بیت ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه‌نه‌وانه‌ی که‌بروایان هیتا ﴿وَهَاجَرُوا﴾ و کۆچیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و تیکۆشان له‌رینگه‌ی خوادا ﴿وَالَّذِينَ آوَأَوْ تَصَرَّوْا﴾ نه‌وانه‌ش (کۆچره‌کان) یان گرتنه‌خویان و کۆمه‌کیان کردن ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا﴾ به‌راستی هه‌ر نه‌وانه‌ن برواداران‌ی راسته‌قینه ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ بۆ نه‌وانه‌یه‌لی بووردن ﴿وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ و پۆزیه‌کی چاک و به‌نرخ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدُ﴾ وه‌ نه‌وانه‌ی له‌دواییدا بروایان هیتا ﴿وَهَاجَرُوا﴾ و کۆچیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ﴾ و له‌گه‌ل ئیوه‌دا تیکۆشان ﴿فَأُولَئِكَ يَنْفَكُ﴾ ئا‌نه‌وانه‌له‌ئیوه‌ن ﴿وَأُولُوا الْأَرْحَامِ﴾ وه‌ نه‌وانه‌ی خزمی به‌کترن ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ﴾ هه‌ندیکیان (بۆ میرات گرتن) شایسته‌ترن به‌هه‌ندیکی‌ترین ﴿فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾ له‌کتیبی خوادا (له‌قورنان یا له‌لوح‌المحفوظ) دا ﴿إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ به‌راستی خوا به‌هه‌موو شتیك زانایه ﴿

سورته‌ی التَّوْبَةِ ﴿

﴿بَرَاءَةٌ﴾ نه‌مه به‌ری بوونیکی گه‌وره و گرنگه ﴿فَرَأَى اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ له لایه‌ن خواو پیغه‌مبه‌ره که‌یه‌وه ﴿إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ﴾ بۆ نه‌وانه‌ی که‌په‌یمانان له‌گه‌ل به‌ستون ﴿فَمِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ له‌هاوبه‌ش دانه‌ران ﴿فَمِيسِحُوا فِي الْأَرْضِ﴾ که‌واته (نه‌ی بی‌پرواکان) له‌زه‌ویدا بگه‌رینن ﴿أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ﴾ ماوه‌ی چوار مانگ ﴿وَأَعْلَمُوا الْكُفْرَ﴾ وه بزائن بنگومان ئیوه ﴿غَيْرَ مُعْجِزِي اللَّهِ﴾ له‌ده‌ستی خواو ده‌رناچن ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ﴾ وه به‌راستی خواو پرسیواکه‌ری بی‌پروایانه ﴿وَأَذِّنْ﴾ هه‌روه‌ها نه‌مه راگه‌یاندنیکه ﴿فَرَأَى اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ له‌لایه‌ن خواو پیغه‌مبه‌ره که‌یه‌وه ﴿إِلَى النَّاسِ﴾ بۆ گشت خه‌لکی ﴿يَوْمَ الْخُرُوجِ الْأَكْبَرِ﴾ له‌پوژی چه‌جی گه‌وره‌دا ﴿أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ﴾ به‌راستی خواو پیغه‌مبه‌ره که‌ی به‌رین له‌هاوبه‌ش دانه‌ره‌کان ﴿فَإِنْ تَبَيَّنَّ﴾ جا‌نه‌گه‌ر په‌شیمان بینه‌وه ﴿فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ نه‌وه چاک‌تره‌ بۆتان ﴿وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ﴾ وه نه‌گه‌ر پشتی تی‌بکه‌ن ﴿فَاعْلَمُوا الْكُفْرَ﴾ نه‌وه بزائن بنگومان ئیوه ﴿غَيْرَ مُعْجِزِي اللَّهِ﴾ له‌ده‌ستی خواو ده‌رناچن ﴿وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ مژده‌ش بده‌به‌وانه‌ی که‌پروایان نه‌هیناوه ﴿بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ به‌سزایه‌کی نازاره‌ر ﴿إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ﴾ بینجگه‌ له‌وانه‌ی که‌په‌یمانان له‌گه‌ل به‌ستون ﴿فَمِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ له‌هاوبه‌ش دانه‌ره‌کان ﴿ثُمَّ لَمْ يَفْقَهُوا كَثِيرًا﴾ پاشان هیچ که‌م و کور بیان لی‌نه‌کردن ﴿وَلَمْ يَنْظُرُوا عَلَيْكُمْ إِحْدًا﴾ وه پشتیوانی هیچ که‌سینکیان نه‌کردوه له‌دژتان ﴿فَاتَّبَعُوا إِلَهُمَّ عَاهِدَهُمْ﴾ نه‌وه ئیوه‌ش په‌یمانانه‌ که‌یان بۆ ته‌واو بکه‌ن (له‌گه‌لیان دا بیسه‌نه‌سه‌ر) ﴿إِلَىٰ مُدَيِّنَةٍ﴾ تاماوه‌ی دیاری کراویان ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ به‌راستی خواو پاریزکاران وله‌خواترسانی خو‌ش ده‌وینت ﴿فَإِذَا أَسْلَخَ الْأَشْهُرَ الْحُرُمَ﴾ نه‌مجا کاتیک مانگه‌ حه‌رامه‌کان (ذو‌القعدة، ذو‌الحجة، محرم، رجب) ته‌واو بوون ﴿فَأَقْبَلُوا الشِّرْكَانَ﴾ نه‌وه‌هاوبه‌ش دانه‌ره‌کان بکوژن ﴿حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ﴾ له‌هه‌ر شوئینیک ده‌ستان که‌وتن ﴿وَسَدُّوهُمْ﴾ وه (به‌دیل) بیانگرن ﴿وَإِخْصَرُوهُمْ﴾ وه به‌رگریان بکه‌ن له‌ده‌رچوون ﴿وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ﴾ وه بۆیان دانیشن له‌هه‌موو جینگایه‌کی چاوه‌پروانی دا ﴿فَإِنْ تَابُوا﴾ جا‌نه‌گه‌ر په‌شیمان بوونه‌وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و نوئیزیان کرد ﴿وَأَتَوْا الزَّكَاةَ﴾ و زه‌کاتیان دا ﴿فَخَلَوْا سَبِيلَهُمْ﴾ نه‌وه ری‌بان به‌ره‌لاکه‌ن و وازیان لی‌به‌یتن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ به‌راستی خواو لی‌بوورده‌ی میهره‌بانه ﴿فَمِنَ الْأَعْدَاءِ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ﴾ وه نه‌گه‌ر که‌سینک له‌هاوبه‌ش دانه‌ره‌کان داوای هاوسی‌یه‌تی و به‌نادانی لی‌کردیت ﴿فَأَجْرُهُ﴾ نه‌وه په‌نای بده ﴿حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلِمَةَ اللَّهِ﴾ بۆ نه‌وه‌ی ووتی‌خوا‌ی گه‌وره (فورنان) بیستیت ﴿ثُمَّ أَلْبَغْهُ مَأْمَنَةً﴾ له‌پاشان بیگه‌یه‌نه‌جینگای هیمنی خو‌ی ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ نه‌وه له‌به‌ر نه‌ویه که‌بنگومان نه‌وانه ﴿فَوَلَّيْنَا لَأِيْعَابُوتَ﴾ ده‌سته و کۆمه‌لینکن هیچ نازائن ﴿

﴿كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ﴾ چون عهد و پیمان ده بیت بؤ هاوبهش دانره کان ﴿عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ﴾ لای خواو پتغه مبهره که ی ﴿إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ﴾ بیجگه له وانهی که په پیمانان له گه لبستن ﴿عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ لای مزگوتی حه رام (که که عبهی پیروزه) ﴿فَمَا اسْتَقْتُمُوا لَكُمْ﴾ جاچهند نه وانه رینک و راست بوون له گه لتان ﴿فَأَسْتَقِيمُوا لَهُمْ﴾ ئیوهش رینک و راست بن له گه لیان ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ به راستی خوا خو پاریزه ران و خواناسانی خوش ده ویت ﴿كَيْفَ﴾ چون (په پیمان ده به نه سهر) ﴿وَإِنْ نَظَهُرُوا عَلَيْكُمْ﴾ له کاتیکدا نه گهر زال بین به سه راندا ﴿لَا يَرْفُقُوا فِيكُمْ﴾ له بهر چاو ناگرن ده بارهی ئیوه ﴿إِلَّا وَلَا ذِمَّةً﴾ هیچ خزمایه تی و سویند و به لیتنیک ﴿يَرْضَوْنَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ﴾ به ووتهی ده میان رازیتان ده که ن ﴿وَوَلَّيْنَا قُلُوبَهُمْ﴾ به لام دله کانیان دژتانس و رقیان لیتان ده بیته وه ﴿وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ﴾ نه وانه زوره بیان سنوره کانی خودا ده به زینن ﴿أَشْرَأُ يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ به لگه و نایه ته کانی خوابان گوربیه وه ﴿ثُمَّ أَقْبَلَا﴾ به نر خیکسی زور که م ﴿فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِهِ﴾ نه مجا بهر گریبان له رینگهی خوا کرد ﴿إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به راستی زور خراب بوو نه وه ی نه وان ده بیان کرد ﴿لَا يَرْفُقُونَ فِي مَوْمِنٍ﴾ له بهر چاو ناگرن ده بارهی هیچ پروادارنیک ﴿إِلَّا وَلَا ذِمَّةً﴾ هیچ خزمایه تی و سویندو به لیتنیک ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَعَدُونَ﴾ وه هر نه وانه ده ست دریزی که رن ﴿فَإِنْ تَابُوا﴾ نه مجا نه گهر په شیمان بوونه وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و نویژیان به جی هینا ﴿وَأَتَوْا الزَّكَاةَ﴾ و زه کاتیاندا ﴿فَإِحْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ﴾ نه وه براتانن له ناییندا ﴿وَتَقْصِلَ الْآيَاتِ﴾ وه ئیمه به لگه کان پروون ده که ینه وه ﴿لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بؤ گه لیک که ده یزانن ﴿وَإِنْ تَكْفُرُوا أَتَمَّتْهُمْ﴾ به لام نه گهر سویندو په پیمان که بیان هه لوه شانده وه ﴿مَنْ بَعْدَ عَهْدِهِمْ﴾ پاش به سستی په پیمان که بیان ﴿وَوَطَعُوا فِي دِيبِكُمْ﴾ وه ته شهرو تانه یاندا له نایینه که تان ﴿فَقَاتَلُوا أَيَّامًا﴾ آکفر ﴿نه وه بجهنگن له دژی پیشه وایانی بی باوه ر ﴿إِنَّهُمْ لَا أَيْمَنَ لَهُمْ﴾ به راستی نه وانه هیچ جزوه په پیمانکیان نی به ﴿لَعَلَّهُمْ يَسْتَهْوَتُونَ﴾ به لکو کوتایی بیتن (به بی باوه ری) ﴿إِلَّا نَقْتُلُوكَ قَوْمًا﴾ نایا ئیوه جهنگ ناکه ن له گه ل گه لیکدا ﴿تَكْفُرُوا أَتَمَّتْهُمْ﴾ که په پیمان که بیان هه لوه شانده وه (په پیمان حوده بیبه) ﴿وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ﴾ و نیازی دهر کردنی پتغه مبه ر ﴿بِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ کرد ﴿وَهُمْ يَكْفُرُونَ﴾ هه ر نه وانش له یه که م جار وه ده ستیان کرد به جهنگ له گه ل ئیوه دا ﴿أَتَخْسَوْنَهُمْ﴾ نایا لیتان ده تر سن ﴿فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ﴾ (له کاتیکدا) هه ر خوا شایسته تره که لئی بتر سن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر ئیوه پروادارن ﴿

﴿قَتَلُوهُمْ﴾ (ئهی باوه پاران) بیان کوژن ﴿يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ﴾ خوا به دهستی ئیوه سزایان ده دات
 ﴿وَيُخْزِيهِمْ﴾ و ریسوایان ده کات ﴿وَيَنْصُرُكُمْ عَلَيْهِمْ﴾ و سه رتان ده خات به سه ریاندا ﴿وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ
 مُّؤْمِنِينَ﴾ و (خوا) سینهو دلی کومه لی بر و ادار خوش ده کات ﴿وَيُنْذِرَ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ﴾ و ورق
 و خه شمی دلّه کانیان داده مر کیتی و ناهیلتیت ﴿وَيَتُوبُ اللَّهُ﴾ و ه خوی گه و ره ته و به و ه رده گری ﴿عَلَى
 مَنْ يَشَاءُ﴾ له هه ر که سینک که به ویت ﴿وَاللَّهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ﴾ و ه خوازانای دانابه ﴿أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا﴾
 نایا گومانتان و ابو و که و ازتان لی ده هیتیرتیت ﴿وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ﴾ له کاتیکدا هیتشتا خوا ناشکرای نه کرد و وه
 ﴿الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ﴾ نه وانه ی تیکوشان له ئیوه (له پیتناو خوادا) ﴿وَلَمْ يَخِجْهُ دُونِ اللَّهِ﴾ و ه نه یان
 کرد و وه و ه هلیان نه بزار دو وه جگه له خوا ﴿وَلَا رَسُولَهُ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ و پیتغه مبه ره که ی و موسولمانان
 ﴿وَلِجَنَّةٍ﴾ به ها و راز و جینی نه پیتیان (دلسوزیان) ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ و ه خوانا گایه به هه رچی
 که ئیوه ده بکه ن ﴿مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ﴾ ناییت ها و به ش دانهران ﴿أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ﴾ مزگه و ته کانی خوا
 ناو ه دان بکه نه وه (و سه ره رشتیان بکه ن) ﴿سَلَامٌ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ﴾ له کاتیکدا خویان شاهیدن
 له سه ر خویان که بیباوه رن ﴿أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ﴾ نه وانه کرده وه کانیان هه لوه شاوه ته وه ﴿وَفِي النَّارِ
 هُمْ خَالِدُونَ﴾ و ه نه وانه له ناو ناگردا هه میشه بین ﴿إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ﴾ به راستی مزگه و ته کانی
 خوا ناو ه دان ده کاته وه ﴿مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ﴾ که سینک که بر وای هیتنا بیت به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و به پر وزی
 دوایی ﴿وَأَقَامَ الصَّلَاةَ﴾ و نویزه کانی به جی هیتنا بیت ﴿وَأَتَىٰ الزَّكَاةَ﴾ و زه کاتی دابیت ﴿وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا
 اللَّهَ﴾ و له که س نه تر سا بیت بیجگه له خوا ﴿فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ﴾ جا به لکو نه وانه ﴿أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ﴾
 له و که سانه بن که رینمونی کر اون ﴿أَجَعَلْتُمْ سِقَاةَ الْحَاجِّ﴾ (ئهی بیباوه ران) نایا پیتان وایه ناو دان
 به حاجیان ﴿وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ و (سه ره رشتی و) ناو ه دان کردنه وه ی مزگه و ته ی حه رام
 (که عبه ی پر ووز) ﴿كَمَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ﴾ وه کو که سینکه که باوه ری هیتنا بیت به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾
 و به پر وزی دوایی ﴿وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و تیکوشا بیت له رنی خوادا؟ ﴿لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ چون
 یه ک نین به لای خودا وه (و به کسان نین) ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ و ه خوا رینمونی کومه لی
 سه مکاران ناکات ﴿الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا﴾ نه وانه ی که بر وایان هیتاوه و کزچیان کرد و وه
 ﴿وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و تیکوشاون له رینگای خوادا ﴿بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ به مالیان و به گیانیان ﴿أَعْظَمُ
 دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ﴾ پله یان به رزتره لای خوا ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْقَائِمُونَ﴾ و هه ر نه وانه سه ر که و تون (له دنیا و
 دوا پر وزا) ﴿

﴿يَبْسُرُهُمْ رَبُّهُمْ﴾ پەر وەر دگار یان موزده یان ده داتی ﴿بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَانٍ﴾ به میهره بانی و په زامه ندی له لایه ن خویه وه ﴿وَجَنَّتْ لَهُمْ﴾ هدر وها به هه شتانیکیان بۆ هه یه ﴿فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ﴾ نازو نیعمه تی به رده وام و هه میسه یی تیدایه ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ ده میننه وه تیایدا به هه میسه یی ﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ به راستی خوا پاداشتی هه ره گه وره ی لایه ﴿بِتَأْتِيهَا الْذُرُوءُ آمِنًا﴾ نه ی نه وانه ی که پرواتان هیناوه ﴿لَا تَسْخِذُواْ ءَابَاءَكُمْ وَآخَوَانَكُمْ﴾ باوک و براکانتان دامه نین (هه لمه بژیرن) ﴿أُولِيَاءٍ﴾ به دؤست و خوشه ویست ﴿إِنْ أَسْتَحَبُّواْ الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ﴾ نه گه ر بی باوه ر بیان له باوه ر لا خوشه ویسترو چاکتر سوو ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ﴾ وه هه ر که س له ئیوه نه وانه بکات به دؤستی خوی ﴿قَالُوا لَيْتَكُمُ الْعَظْلَمُونَ﴾ نه وه هه ر نه وانه ستم کارن ﴿قُلْ إِنْ كَانَتْ ءَابَاءُكُمْ﴾ (نه ی موحه ممه د ﷺ) بلی: نه گه ر باوکانتان ﴿وَأَبْنَاؤُكُمْ﴾ وکوره کانتان ﴿وَآخَوَانُكُمْ﴾ وبرا کانتان ﴿وَأَزْوَاجُكُمْ﴾ وهاوسه ره کانتان ﴿وَعَشِيرَتُكُمْ﴾ و خزم و عه شره تان ﴿وَأَمْوَالٌ أَقْرَبُكُمْ مَّا﴾ ومال و دارایی یه ک (به زحمه ت) په ی داتان کردووه ﴿وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا﴾ و بازار گانیه ک که ده تر سن به ر هوی نه بیست (بی بازار بیست) ﴿وَمَسْكِنٌ تَرْضَوْنَهَا﴾ و خانوو به ر یه ک که پنی رازین ﴿أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ خوشه ویست تره لاتان له خواو پیغه مبه ره که ی ﴿وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ﴾ و تیکؤشان له رینگه که یدا ﴿فَتَرْتَضُوا﴾ نه وه چاوه پروان بکه ن ﴿حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ﴾ هه تا خوا فرمان (و توله ی) خوی دینیت (بؤتان) ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه خوا رینموونی که سانی تیپه ر له سنوور ناکات ﴿لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ﴾ سویند به خوا به راستی خوا سه ری خستن ﴿فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ﴾ له زور جینگاو شویندا ﴿وَيَوْمَ حُنَيْنٍ﴾ و له رؤزی حونه ی نیشدا (یارمه تی دان) ﴿إِذْ أَغْجَبْتَكُمْ كَقَرْنِكُمْ﴾ که به زوری خوتاندا ده نازین ﴿فَلَمْ تَعْنِ عَنْكُمْ مَشِيئًا﴾ به لام (نه و زوریه) هیچ سوودینکی نه سوو بؤتان ﴿وَصَافَتْ عَلَيْكُمْ الْأَرْضُ﴾ و زه ویتان له سه ر تنگ بوویه وه ﴿بِمَا رَحِمْتُمْ﴾ به و فراوانیه ی که هه یه تی ﴿ثُمَّ وَايَأْتِكُمْ مَدْيَنَ﴾ پاشان پستان کرده دوزمن و هه له اتن ﴿ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ﴾ له پاش نه وه خوانارامی خوی نارد ﴿عَلَى رَسُولِهِ﴾ بؤ سه ر پیغه مبه ره که ی ﴿وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ بؤ سه ر پرواداران ﴿وَأَنْزَلَ الْجُودَ لِذُرِّيَّتِهَا﴾ وه سه ر بازانیکی (له ناسمانه وه) ناره ده خواره وه که ئیوه نه تانده بینین ﴿وَعَذَابَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه سه زای بی پروا کانشی دا (به کوشتن و برینداری و به دیل گرتن) ﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ﴾ نه وه ش سه زای بی باوه رانه ﴿

﴿ثُمَّ تَتُوبُ إِلَىٰ اللَّهِ﴾ پاشان خوا خوش دہ بیت ﴿مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ لہ پاش تہ وہ ﴿عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ﴾ لہ ہر کہ سینک کہ بیہ ویت ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ وہ خوا لہی بوردہی میہرہ بانہ ﴿يَتَّيِبُوا إِلَيْهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہی تہ وانہی کہ بر واتان ہینا وہ ﴿إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ﴾ بینگومان ہاوبہش دانہران پیسن ﴿فَلَا يَفْرُقُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ﴾ کہ واتہ بانزیکی مزگہوتی حہرام نہ کہ ونہ وہ ﴿بَعْدَ عَابِهِمْ هَذَا﴾ پاش تہ م سالہ بیان (تہ و سالہی فہ تہی مہ کہہ کرا) ﴿وَأَنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً﴾ وہ تہ گہر لہ نہ بوونی ترسان ﴿فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ﴾ تہ وہ لہ مہ و پاش خوا دہ ولہ مہ ندتان دہ کات ﴿مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ شَاءَ﴾ لہ چاکہ و فہزل و بہرہی خوی تہ گہر ویستی ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِمْ حَكِيمٌ﴾ بہراستی خوا زانای کار دروستہ ﴿فَلْيَتْلُوا الَّذِينَ﴾ جنگ بکہن لہ گہل تہ وانہی ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ کہ بر وا ناہینن بہ خوا ﴿وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ وہ بہرؤزی دواپی ﴿وَلَا يُحَرِّمُونَ﴾ وہ بہ حہرامی دانانین ﴿مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ تہ وہی کہ خوا و پیغہ مہرہ کہی حہرامیان کردوہ ﴿وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ﴾ وہ ملکہ چ ناکہن بؤ ناپینی راست و دروست (نابنی نیسلام) ﴿مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ لہ تہ وانہی کتیبیان ہی بہ خشر اوہ (مہ بہست پینی گاور و جولہ کہ کانہ) ﴿حَتَّىٰ يُعْطُوا الْجِزْيَةَ﴾ ہہ تا باج و سہرانہ دہدن (بہدہ ولہ تہی نیسلامی) ﴿عَنْ يَدٍ﴾ بہدہستی خویان و بہملکہ چی ﴿وَهُمْ صَافِرُونَ﴾ لہ کاتیکدا تہ وان سہر شور و پیسوان ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ﴾ جوولہ کہ کان و وتیان ﴿عُزَيْرَاتُ اللَّهِ﴾ عوزہیر کورپی خواہی ﴿وَقَالَتِ النَّصْرِيُّ﴾ و گاوورہ کانیش و وتیان ﴿الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ﴾ مہسیح کورپی خواہی ﴿ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ﴾ تہ وہ ووتہی تہ وانہ بہدہمی خویان دہ بیلین ﴿يُضَاهِيهِمْ قَوْلَ الَّذِينَ﴾ و ہک ووتہی تہ وانہ دہ لیتہ وہ ﴿كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ﴾ کہ پیشتر ہی بر وا بوون ﴿فَلَتَأْتَهُمُ اللَّهُ﴾ خوا لہ ناویان بہریت ﴿أَنْ يُوَفَّقُوا﴾ چون درؤ دہ کہن و لہ ہق و راستی لادہدن ﴿أَتَّخَذُوا آخَارَهُمْ وَرُءُوسَهُمْ﴾ زانا و قہشہ کانیان کردوہ ﴿أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بہ پەر و ہر دگار لہ جیاتی خوا ﴿وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ﴾ ہر و ہا مہسیحی کورپی مہریہ میس (بان کردوہ بہ خوا) ﴿وَمَا أُمْرُوا﴾ لہ کاتیکدا فرمانیان ہی نہ دراوہ ﴿إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا﴾ بینجگہ لہ وہی کہ بہک خوا بہرستن ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ کہ ہیچ پەرستر اوینکی راست نی بہ بینجگہ لہ تہ و ﴿سُبْحٰنَهُ﴾ پاک و بینگہردی بؤ تہ و (خوا) بہی ﴿عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ لہ وہی دہیکہ نہ ہاوبہشی ﴿

﴿يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ﴾ ده بانه ویت پرووناکی (نایینی) خوا بکوزیننه وه ﴿بِأَفْوَاهِهِمْ﴾ به فووی ده میان ﴿وَرَبِّ أَيْ اللَّهِ﴾ وه خوا نایه ویت و ناهیلیت ﴿إِلَّا أَنْ يُتَوَكَّلْ عَلَيْهِ﴾ وه پرووناکی خوی (که نایینی پیروزی نیسلامه) ته او ده کات سدری ده خات (به سهر ته اووی بیناوه پاندا) ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾ هه چنده بی باوه پان پیان ناخوش بیت ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ﴾ خوا زاتیکه که پیغه مبره که ی ناردووه ﴿بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ﴾ به پرینمونی و نایینی راست ﴿لِيُظْهِرَهُ عَلَىٰ الدِّينِ كُلِّهِ﴾ بقو نه وهی زالی بکات به سهر هه موو نایینه کاندا به گشتی ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾ هه چنده بت په رستان پیان ناخوش بیت ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نه وانهی که بر و اتان هیتاوه ﴿إِنْ كَثُرَ مِمَّنِ الْأَخْبَارِ وَالرَّهْبَانِ﴾ به پرستی زور له زاناو قه شه کانی (جووله که و گاوور) ﴿يَتَأْكُلُونَ آمُودًا نَّاسِيًا بِالْبَطْلِ﴾ سامان و مالی خه لکی ده خون به ناههق ﴿وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه برگری (خه لک) ده که ن له ریگهی خوا ﴿وَالَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ﴾ وه نه وانهی نالتون و زیو سهریه ک دهنین و کوزه که نه وه ﴿وَلَا يُسْفِقُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و نایبه خشن و زه کاته که ی ده رناکه ن له پیتا و خودا ﴿فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ نه وه موژده بیان پی بده به سزایه کی نازاردهر ﴿يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا﴾ له پروژیکدا سوور ده کریتسه وه ﴿فِي تَارِيحَتِهِمْ﴾ له ناگری دوزه خ دا ﴿فَتَكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ﴾ نه و سا به و (نالتون و زیوه سووره وه بووه) داخ ده کریت پروویان ﴿وَجُحُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ﴾ و نه نیشتیان و پشتیان ﴿هَذَا مَا كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ (پیان ده و وتریت) نه مه نه و (سامانه یه) کوتان ده کرده وه بقو خوتان ﴿فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ ده بچیزن (توله ی) نه وه ی کوتان ده کرده وه ﴿إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ﴾ به پرستی ژماره ی مانگه کان (ی سال) لای خوا ﴿أثْنَا عَشَرَ شَهْرًا﴾ دو انزه مانگه ﴿فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾ له (لوح المحفوظ) و ا دانراوه ﴿يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ له پروژیکه وه (خوا) ناسمانه کان و زهوی دروست کرده وه ﴿مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ﴾ چوار له و مانگانه گه وره و به پرینن (شه پران تیندا قه ده غه کراوه) ﴿ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ﴾ نه وه نایینی رینک و راسته ﴿فَلَا تَطْلُمُوا فِيهِمْ أَنْفُسَكُمْ﴾ که واته له و چوار مانگه دا سته م مه که ن له خوتان (و کوشتاریان تیندا مه که ن) ﴿وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَآفَّةً﴾ وه بجه ننگن له دژی ته اووی بت په رستان به تیکرا ﴿كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَآفَّةً﴾ هه روه ک نه وان دژی نیوه ده جه ننگن به تیکرا و (بی جیاوازی) ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ نه وه ش بشزانن ﴿أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾ که بیگومان خوا له گه ل پارینز کاران و خواناساندا به (به چاودیری و پاراستن) ﴿

﴿إِنَّمَا النَّسِيءُ﴾ به‌راستی دواخستن و گورینی (مانگه‌ه‌رامه‌کان) ﴿زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ﴾
 رُوچوونه‌له‌بِنِ باوه‌رپی‌دا ﴿يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بِنِ باوه‌رانی بِنِ گو مراده‌کرنِت ﴿يُحِلُّونَهُ عَامًا﴾
 (دواخستنه‌که) سَالِيكَ حه‌لالی ده‌که‌ن ﴿وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا﴾ و سَالِيكَ حه‌رامی ده‌که‌ن ﴿لِيُؤْطِئُوا
 عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ﴾ بُو نه‌وه‌ی رِنِک بِنِ له‌گه‌ل ژماره‌ی نه‌و چوار مانگه‌ی که‌خوا پرزرداری کردوون
 (جه‌نگی تییاندا حه‌رام کردوه) ﴿فِي حِلِّهِ مَا حَرَّمَ اللَّهُ﴾ سه‌ر نه‌نجام نه‌وه‌ی خوا حه‌رامی کردبوو
 حه‌لالی ده‌که‌ن ﴿زُيِّنَ لَهُمْ﴾ جوان کراوه‌بویمان ﴿سُوءَ أَعْمَالِهِمْ﴾ کرده‌وه ناشیرینه‌کانیان ﴿وَاللَّهُ لَا
 يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ خواش رِنِموونی که‌سانی بِنِ باوه‌ر ناکات ﴿يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 نه‌ی نه‌وانه‌ی که‌باوه‌رتان هیناوه ﴿مَّا لَكُمْ﴾ ئیوه‌چیتانه ﴿إِذَا قِيلَ لَكُمْ﴾ کاتیک پیتان بووترنِت
 ﴿انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ ده‌رچن (بُو جیهاد) له‌رِنِ خوادا ﴿أَنَّا قُلْنَا لِلْأَرْضِ﴾ له‌شونی خوتان
 ناجولنن (خوتان دوا ده‌خه‌ن) ﴿أَرْضِيئُ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ﴾ ئایا ئیوه‌رازین به‌م ژبانه‌ی
 دنیا له‌بری پاشه‌رُوژ ﴿فَمَا مَتَّعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ ده‌ی کامه‌به‌خوشی و شادی ئه‌م ژبانه‌ی دنیا
 ﴿فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ﴾ له‌به‌رامبه‌ری خوشی پاشه‌رُوژدا زور که‌مه ﴿إِلَّا لَاتْفِرُوا﴾ نه‌گه‌ر نه‌رُون
 و ده‌ر نه‌چن (بُو جیهاد کردن) ﴿يُعَذِّبُكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ (خوا) سزاتان ده‌دا به‌سزایه‌کی سه‌خت
 و نازارده‌ر ﴿وَيَسْتَبْدِلُ قَوْمًا غَيْرَكُمْ﴾ وه‌له‌بری ئیوه‌گه‌لنکی تر ده‌هینت (جیاواز له‌ئیوه) ﴿وَلَا تَصْرُوهُ
 سَبْتًا﴾ و ئیوه‌هیچ زیانکی بِنِ ناگه‌به‌نن ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه‌خوا به‌توانایه‌به‌سه‌ر هه‌موو
 شتیک‌دا ﴿إِلَّا لَاتَصْرُوهُ﴾ نه‌گه‌ر ئیوه‌یارمه‌تی نه‌و (پنغه‌مبه‌ره ﴿تَبٰرَكَ﴾) نه‌دن ﴿فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ﴾ نه‌وه
 بِنِگومان خوا یارمه‌تی داوه ﴿إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ کاتیک بِنِ بر وایان ده‌ریان کرد له‌مه‌که‌که
 ﴿ثَانِي اثْنَيْنِ﴾ پنغه‌مبه‌ره کینک بووله‌و دوو که‌سه ﴿إِذْ هُمَا فِي الْعَارِ﴾ کاتیک نه‌و دووانه (پنغه‌مبه‌رو نه‌بو
 به‌کر) له‌نه‌شکه‌وتی (ثور) دابوون ﴿إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ﴾ نه‌و کانه‌به‌هاوه‌له‌که‌ی (به‌نه‌بویه‌کری صدیقی)
 ووت ﴿لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا﴾ خه‌م مه‌خو بِنِگومان خوا له‌گه‌لمانه ﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ﴾ نه‌مجا
 خوا نارامی و ناسایشی بُو ناره‌ده‌خواره‌وه ﴿وَأَيْدِيَهُمْ يُجْرِدُ لَمْ تَرَوْهَا﴾ وه‌یارمه‌تی دا به‌سه‌ربازانیک
 که‌نه‌تانده‌بِنِن ﴿وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ووته‌ی بِنِ باوه‌رانی گنبرا ﴿السُّفْلَى﴾ به‌زیر که‌وتوو
 ﴿وَكَلِمَةَ اللَّهِ﴾ و ووته‌ی خوا ﴿هِيَ الْعُلْيَا﴾ هه‌ر به‌رز و بلنده ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه‌خوا زالی
 بالاده‌ستی کاردرسته ﴿٥٤﴾

﴿أَنْفِرُوا خِفَافًا﴾ بر وڼ و ډه‌رچن (بؤ جیهاد) چ سووک بن (له‌ش ساغ و ډه‌وله‌م‌ه‌ند و ډه‌سه‌لا‌ت‌د‌ار‌بن)
 ﴿وَتِقَالًا﴾ چ قورس و گران بن (نه‌خو‌ش و هه‌ژار‌بن) ﴿وَجَاهِدُوا﴾ و تیکو‌شن ﴿بِأَمْوَالِكُمْ
 وَأَنْفُسِكُمْ﴾ به‌مال و گیانتان ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له‌رینگی‌ی‌ خوادا ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ نه‌وه‌تان چاک‌تره‌ بؤ‌تان
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه‌گه‌ر ئی‌وه‌ بزانتن ﴿لَوْ كُنَّا عَرَضًا قَرِيبًا﴾ نه‌گه‌ر ده‌ست‌ که‌وتینکی‌ نریک
 ﴿وَسَفَرًا قَاصِدًا﴾ و سه‌فه‌ریکی‌ ئاسان‌ بوايه‌ ﴿لَأَتَّبِعُوكُمْ﴾ نه‌وا شوینت‌ ده‌که‌وتن (ډه‌رده‌چوون
 له‌گه‌لتا) ﴿وَلَكِنْ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ﴾ به‌لام (برینی) رینگی‌ی‌ دوورو‌ دژوار (ی‌جه‌نگی‌ ته‌بووک)
 بؤ‌نه‌وان‌ نار‌ه‌حه‌ته‌ ﴿وَسَيَخْلِفُونَكُمْ بِاللَّهِ﴾ وه‌ بی‌گومان (پاش‌ گه‌رانه‌وه‌تان‌ له‌ته‌بووک) سوینت‌
 ده‌خو‌ن‌ به‌خوا ﴿لَوْ اسْتَطَعْنَا﴾ نه‌گه‌ر به‌مانتوانیایه‌ ﴿لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ﴾ له‌گه‌لتان‌ ډه‌رده‌چوون
 (بؤ‌جیهاد) ﴿يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ﴾ نه‌وانه‌ خو‌یان‌ ده‌فه‌وتینت‌ ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ وه‌ خوا‌ده‌زانی
 به‌راستی‌ نه‌و (دوو‌ پروانه) دروزنن ﴿عَفَا اللَّهُ عَنْكَ﴾ (نه‌ی‌ موحه‌مه‌د ﷺ) خوا‌لیت‌ بیوریت
 ﴿لِمَ أَدْبَتَ لَهُمْ﴾ له‌به‌رچی‌ مؤ‌له‌تی‌ نه‌و (دوو‌ پروانه‌ت) دا ﴿حَقٌّ يَنْبَغِي لَكَ﴾ هه‌تا‌ بؤ‌ت‌ ډه‌ر‌که‌ویت
 ﴿الَّذِينَ صَدَقُوا﴾ نه‌وانه‌ی‌ که‌راستیان‌ کرد ﴿وَتَعْلَمُ الْكَاذِبِينَ﴾ وه‌ دروزنه‌کان‌ بنا‌سیت ﴿
 لَا يَسْتَنْدِئُكَ﴾ (نه‌ی‌ موحه‌مه‌د ﷺ) مؤ‌له‌ت‌ت‌ لی‌ وه‌رناگرن (بؤ‌نه‌وه‌ی‌ خو‌یان‌ دوا‌بخه‌ن‌ له‌
 جیهاد‌کردن) ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ نه‌وانه‌ی‌ که‌ بر‌وایان‌ هینا‌وه‌ به‌خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و به‌رؤ‌زی
 دوا‌ی‌ی‌ ﴿أَنْ يُجَاهِدُوا﴾ که‌تیکو‌شن ﴿بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ به‌مال‌ و گیانیان‌ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ﴾ وه‌
 خوا‌ناگا‌و‌ زانیایه‌ به‌خو‌پاریزه‌ران ﴿إِنَّمَا يَسْتَنْدِئُكَ الَّذِينَ﴾ به‌راستی‌ نه‌وانه‌ مؤ‌له‌ت‌ت‌ لی‌ وه‌رده‌گرن
 (که‌نه‌ی‌هن‌ بؤ‌جیهاد‌کردن) ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ که‌ بر‌وایان‌ نی‌یه‌ به‌خوا و به‌رؤ‌زی
 دوا‌ی‌ی‌ ﴿وَأَزَّابَتْ قُلُوبَهُمْ﴾ و دل‌ه‌کانیان‌ له‌گومان‌ و دوو‌دلی‌ دایه‌ ﴿فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ﴾
 بؤ‌یه‌ نه‌وانه‌ له‌گومان‌ و دوو‌دلی‌ خو‌یاند‌ا‌سه‌ر‌گه‌ردانن ﴿وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ﴾ نه‌گه‌ر بیان‌ ویستا‌یه
 ډه‌ر‌بچن (بؤ‌جیهاد‌کردن) ﴿لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً﴾ نه‌وه‌ هؤ‌و‌ که‌ره‌سته‌ی‌ پیوستیان‌ بؤ‌ناماده‌ ډه‌کرد
 (له‌چه‌ک‌ و وولاخ‌ و تفاق‌ی‌ جه‌نگ) ﴿وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ لِيُعَاقِبَهُمْ﴾ به‌لام‌ خوا‌ ډه‌ر‌چوونی‌ نه‌وانی‌ بی‌ناخو‌ش
 بوو ﴿فَنَبَّطَهُمْ﴾ بؤ‌یه‌ (خوا) خاوی‌ کردنه‌وه‌ (له‌ډه‌ر‌چوون‌ بؤ‌جیهاد) ﴿وَقِيلَ أَقْعُدُوا﴾ پینان‌ ووترا
 دانیشن ﴿مَعَ الْقَاعِدِينَ﴾ له‌گه‌لجی‌ ما‌واندا ﴿لَوْ خَرَجُوا فِئَكُمْ﴾ نه‌گه‌ر له‌گه‌لتاندا‌ ډه‌ر‌چوونایه
 ﴿مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا﴾ هیچ‌ شتیکیان‌ بؤ‌زیاد‌ نه‌ده‌کردن‌ بی‌جگه‌ له‌تیکدان‌ و خرابه‌کاری‌ نه‌بی‌ت
 ﴿وَلَا وَضَعُوا لِحَالِكُمْ﴾ و نی‌وان‌ ئی‌وه‌یان‌ تیکده‌دا (به‌دوو‌ زمانی‌ و هاتو‌هوت) ﴿يَبْعَثُكُمْ فِي الشَّيْءِ﴾
 ئازا‌وه‌یان‌ بؤ‌ده‌نانه‌وه‌ ﴿وَفِيكُمْ سَمْعُونُ لَهُمْ﴾ وه‌ له‌نا‌و‌ ئی‌وه‌دا‌ خه‌ل‌کانتیک‌ هه‌ن‌ چاک‌ گو‌ییان‌ لی‌
 ډه‌گرن ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ﴾ وه‌ خوا‌ به‌ناگا‌ و زانیایه‌ به‌سته‌م‌ کاران ﴿

﴿لَقَدْ ابْتَغُوا الْفِتْنَةَ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی ده‌ستیان دابوویه نازاوه (و بشیوی) ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له‌مه‌و
 پیش ﴿وَقَبَلُوا لَكَ الْأُمُورَ﴾ و جوره‌ها فرمان و پیلانیان بو (لاواز کردن) ت به‌کارهینا ﴿حَتَّىٰ جَاءَ
 الْحَقُّ﴾ هه‌تا‌راستی هات ﴿وَوَظَّهَرَ أَمْرُ اللَّهِ﴾ وه‌کارو فرمانی خوا سه‌رکه‌وت ﴿وَهُمْ كَرِهُونَ﴾ که
 نه‌وان پینان ناخوش بوو ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ﴾ وه‌هندی که‌س له‌وانه ده‌لین ﴿أَفَدَنْ لِي﴾ (نه‌ی
 موحه‌ممه‌د ﷺ) روخسه‌تم بده (با نه‌یهم بو جیهاد کردن) ﴿وَلَا تَقْتَبِنِي﴾ و تووشی گونا‌هو خراپه‌م
 مه‌که ﴿الْأَفْرِ الْفِتْنَةَ سَقَطُوا﴾ ناگادارین (له‌نیسته‌وه) که‌وتوونه‌ته ناو گونا‌هو خراپه‌وه ﴿وَإِنَّ جَهَنَّمَ
 لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ﴾ و بینگومان دوزخ ده‌وری بی باوه‌رانی داوه ﴿إِنَّ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ﴾
 نه‌گر به‌ره‌و چاکه و سه‌رکه‌وتن بیته‌رینگات ﴿سَوَّاهُمْ﴾ نار‌ه‌حت و غه‌مبار ده‌بن ﴿وَإِنْ تُصِيبَكَ
 مُصِيبَةٌ﴾ وه‌نه‌گر نار‌ه‌حتی و تیشکانت تووش بیت ﴿يَقُولُوا﴾ (به‌که‌شخه‌وه) ده‌لین ﴿قَدْ
 أَخَذْنَا أَمْرَنَا﴾ به‌راستی نیمه‌کاری خومان کرد ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له‌مه‌و پیش ﴿وَيَسْتَوِلُوا وَهُمْ فَرِحُونَ﴾
 جا روو وه‌رده‌گیرن به‌خوشحالی و شادمانی به‌وه ﴿قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د
 ﷺ) بلی هیچمان تووش نابیت ﴿إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا﴾ جگه له‌وه‌ی که‌خوا نوسبویه‌تی بزمان
 ﴿هُوَ مَوْلَانَا﴾ خوا پشتیوانی نیمه‌یه ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وه‌برواداران با‌ته‌نها پشت
 به‌خوا بیه‌ستن ﴿قُلْ هَلْ تَرْتَضُونَ بِنَا﴾ (پینان) بلی: نایا چاوه‌روانی چی ده‌که‌ن بو نیمه ﴿إِلَّا إِحْدَى
 الْحُسَيْنَيْنِ﴾ بینجگه له‌یه‌کینک له‌دوو شته زور چاکه که‌(سه‌رکه‌وتن یان شه‌هید بوون له‌پیناو خوادا)
 ﴿وَتَحْنُ تَرْتَضُ بِكُمْ﴾ نیمه‌ش چاوه‌روانین بو نیمه ﴿أَنْ يُصِيبَكُمُ اللَّهُ﴾ که‌خوا دوو چارتان بکات
 ﴿بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ﴾ به‌سزایه‌ک له‌لایه‌ن خویه‌وه ﴿أَوْ بِأَيِّدِنَا﴾ یان به‌ده‌ستی نیمه ﴿فَتَرْتَضُوا﴾
 که‌واته چاوه‌روانی بکه‌ن ﴿إِنَّمَا عَمَلِكُمْ مِرْيُوتٌ﴾ بینگومان نیمه له‌گه‌ل نیمه‌دا چاوه‌روانین ﴿وَلَنْ
 يَنْفِقُوا ظُورًا﴾ بلی: ﴿أَنْفِقُوا ظُورًا﴾ مال بیه‌خشن به‌خوشی خوتان ﴿أَوْ كَرِهًا﴾ یان
 به‌زور و ناچاری ﴿لَنْ يَقْبَلَ مِنْكُمْ﴾ هه‌رگیز لیتان وه‌رناگیریت ﴿إِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ﴾
 چونکه به‌راستی نیمه‌کومه‌لینکی له‌سنوور ده‌رچوو بوون ﴿وَمَا مَنَعَهُمْ﴾ وه‌هیچ شتیک به‌رگری
 نه‌وانه‌ی نه‌کردوه ﴿أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ﴾ که‌گیرا بکیرت لی یان ﴿تَفَقَدْتُهُمْ﴾ نه‌وه‌ی که‌به‌خشیان
 ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا﴾ بینجگه له‌وه‌ی که‌بینگومان نه‌وانه بی باوه‌ر بوون ﴿بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ به‌خوا
 و پینغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﴿وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ﴾ وه‌نایه‌ن بو نوئز کردن ﴿إِلَّا وَهُمْ كَسَالَى﴾ به‌ته‌مه‌لی
 نه‌بیت ﴿وَلَا يُنْفِقُونَ﴾ وه‌(هیچیک) نابه‌خشن ﴿إِلَّا وَهُمْ كَرِهُونَ﴾ نیلا پینان ناخوشه
 و ناچارن ﴿﴾

﴿فَلَا تُعْجِبْكَ﴾ جا با سه‌رنجت رانه کیشیت (سه‌رسامت نه‌کات) ﴿أَمْ أَلْهَمْتَهُمْ وَلَا أُولَ الْأُولَ الْأُولَ هُمْ﴾ (زوری) مال و دارایی و مندالبان ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ﴾ بینگومان خوا ده‌یه‌ویت ﴿لِيُعَذِّبَهُمْ﴾ سزایان بدات ﴿بِهَذَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ به‌هوی نه‌و (مال و منداله‌وه) له‌م ژبانی دونیایه‌دا ﴿وَيَزَهَقَ أَنْفُسَهُمْ﴾ وه به‌سه‌ختی گیانیان ده‌ر بچیت ﴿وَهُمْ كَافِرُونَ﴾ له‌کاتیکدا که‌نه‌وان بی باوه‌رن ﴿وَيَخْلِفُونَ بِأَلْفِهِ﴾ وه سویند ده‌خون به‌خوا ﴿إِنَّهُمْ لَمِنكُمْ﴾ که‌به‌راستی نه‌وان له‌نیوه‌ن (له‌باوه‌ردارانن) ﴿وَمَا هُمْ بِتَائِبِينَ﴾ که‌چی له‌نیوه‌نین ﴿وَلَيْكُمُ هُزُومٌ يَفْرُقُونَ﴾ به‌لکو نه‌وانه کز مه‌لیکن زور ده‌ترسن (زراویان چووه) ﴿لَوْ يَجِدُونَ مَدْجَنًا﴾ نه‌گر به‌نایه‌کیان ده‌ست که‌ویت ﴿أَوْ مَعْرَبًا﴾ یان نه‌شکه‌وتانیک ﴿أَوْ مَدَّخَلًا﴾ یان کون و قوشین و نه‌فه‌تیک ﴿لَوْ زِلْنَا إِلَيْهِ﴾ به‌نای بؤ ده‌بن و (پرووی تیده‌که‌ن) ﴿وَهُمْ يَجْمَعُونَ﴾ له‌کاتیکدا زور به‌په‌له‌را ده‌که‌ن (یا هیج شتیک جله‌ویان ناگریت) ﴿وَمِنْهُمْ مَن يَكْمُرُكَ﴾ وه هندی که‌س له‌وانه ره‌خته‌و توانجت لی ده‌گرن ﴿فِي الصِّدْقَاتِ﴾ له‌دابه‌ش کردنی خیره‌کاندا ﴿فَإِن أَعْطُوا مِثْمَا﴾ خو نه‌گر له‌و خیر و سه‌ده‌قه‌یان پی بدریت ﴿رَضُوا﴾ رازی ده‌بن ﴿وَإِن لَّمْ يُعْطُوا مِثْمَا﴾ وه نه‌گر پیمان نه‌دری لی ﴿إِذَا هُمْ يَسْتَعْطُونَ﴾ نه‌و کاته نه‌وان تووره‌و نارازی ده‌بن ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا﴾ وه به‌راستی نه‌گر نه‌وانه رازی بو‌نایه ﴿مَاءَ أَلْهَمْتَهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ به‌وهی خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﷺ پیسی دابوون ﴿وَقَالُوا﴾ وه بیان ووتایه ﴿حَسْبُنَا اللَّهُ﴾ خوامان به‌سه ﴿سَيُؤْتِينَا اللَّهُ﴾ له‌مه‌و پاش خوا پیمان ده‌به‌خشیت ﴿مِن فَضْلِهِ﴾ له‌فه‌زل و میهره‌بانی خوئی ﴿وَرَسُولُهُ﴾ هه‌روه‌ها پیغه‌مبه‌ره‌که‌شی (به‌شمان ده‌دا) ﴿إِنَّمَا إِلَى اللَّهِ رُغْبَتُنَا﴾ به‌راستی نیمه به‌سوزو په‌روشین بؤ لای خوا ﴿إِنَّمَا الصِّدْقَاتُ﴾ به‌راستی (زه‌کات) دان ته‌نھا (بؤ نه‌م کومه‌لانه‌یه که‌خوای گه‌ورو باسی کردوون) نه‌وانیش ﴿لِلْفُقَرَاءِ﴾ بؤ بیته‌ویان ﴿وَالْمَسْكِينِ﴾ وه بؤ هه‌زاران ﴿وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا﴾ وه بؤ کریکارانیک که‌به‌سه‌ریه‌وه‌ن (کزی ده‌که‌نه‌وه) ﴿وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ﴾ وه نه‌وانه‌ی دلیان دا نه‌هینریت (بؤ خوشویستی نیسلام) ﴿وَفِي الرِّقَابِ﴾ وه بؤ نازاد کردنی به‌نده‌و کویله‌کان ﴿وَالْفَرِيبِينَ﴾ وه بؤ قه‌رزاران ﴿وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه بؤ جه‌نگاوه‌رانی پی خودا ﴿وَأَنفِ السَّبِيلِ﴾ و بؤ ریوارانی په‌ککه‌وته ﴿فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ﴾ نه‌مه‌پنیوست کراوه و فه‌رز کراوه له‌لایه‌ن خواوه ﴿وَأَلَّ اللَّهُ عَلَيْهِمُ حَكِيمًا﴾ وه خوا زانای کاردروسته ﴿وَمِنْهُمْ الَّذِينَ﴾ وه له‌و ناپاکانه‌دا که‌سانیک هه‌یه ﴿يُؤْذُونَ النَّبِيَّ﴾ که‌نازاری پیغه‌مبه‌ر ﷺ ده‌ده‌ن ﴿وَيَقُولُونَ﴾ وه‌لین ﴿هُوَ أَذُنٌ﴾ نه‌و خوش باوه‌رو گوی گره بؤ هه‌موو شت ﴿قُلْ﴾ توش بلی ﴿أَذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ گوی گری چاکه‌به (که‌قازانجه) بؤتان ﴿يُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ باوه‌ری هه‌یه به‌خوا ﴿وَيُؤْمِنُ بِالْمُؤْمِنِينَ﴾ و باوه‌ری به‌نیمانداران هه‌یه ﴿وَرَحْمَةً لِلَّذِينَ﴾ و میهره‌بانی به‌بؤ نه‌وانه‌ی ﴿ءَاَسَأُ مِنْكُمْ﴾ بروایان هیناوه له‌نیوه ﴿وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ﴾ وه نه‌وانه‌ی که‌نازاری پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ ده‌ده‌ن ﴿لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سزایه‌کی نازارده‌ریان بؤ هه‌یه ﴿

﴿يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمُ﴾ (ناپاکان) به‌خوا سویندتان بؤ ده‌خون ﴿لِيُرْضَوْكُمْ﴾ بؤ شه‌وی لیبان
 رازی بن ﴿وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ وه‌خواو پیغه‌مبهره‌که‌ی ﴿أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ﴾ شایسته‌تره به‌وه‌ی که‌رازی بکه‌ن
 ﴿إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ﴾ نه‌گهر نه‌وانه بر‌وادارن ﴿أَلَمْ يَعْلَمُوا﴾ نایا نه‌وانه نازانن ﴿أَنَّهُمْ مِنْ مُحَادِدِ
 اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ بیگومان ههر که‌س دزایه‌تی خواو پیغه‌مبهره‌که‌ی بکات ﴿فَأَنزَلْنَا جَهَنَّمَ﴾ نه‌وه
 بیگومان (توله‌ی) نه‌و که‌سه ناگری دوزه‌خه ﴿خَلِيدًا فِيهَا﴾ بؤ هه‌میشه‌یی تیابدا ده‌میتنه‌وه ﴿ذَلِكَ
 الْخِزْيُ الْعَظِيمُ﴾ نه‌وه‌یه ریسوایی و زه‌بوونی زور گه‌وره ﴿يَخْذَرُ الْمُنَافِقُونَ﴾ دوو‌رووه‌کان
 مه‌ترسی ده‌که‌ن ﴿أَنْ تَنْزَلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ﴾ له‌وه‌ی که‌سوره‌تیک ده‌رباره‌یان بنیررته‌خواره‌وه ﴿تُنذِرُهُمْ﴾
 که‌هه‌والیان له‌سه‌ریدات ﴿بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ﴾ به‌وه‌ی که‌له‌دلیان دایه ﴿فَلِأَسْتَهْزِئُوا﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د ﷺ
 بلی: گالته و لاقرتی بکه‌ن ﴿إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَا تَخْذَرُونَ﴾ به‌راستی خوا ده‌رخه‌رو ناشکر اکاری
 نه‌وه‌یه که‌مه‌ترسی لی ده‌که‌ن ﴿وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ﴾ سویندبی نه‌گهر پر‌سیاریان لی بکه‌یت ﴿لَيَقُولُنَّ﴾
 به‌راستی ده‌لین ﴿إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ﴾ دلنیان نیمه‌ههر ده‌مه‌ته‌قی و گالته ده‌که‌ین ﴿قُلْ﴾ توش
 بلی: ﴿أَيُّ اللَّهِ وَآيَاتِهِ﴾ نایا به‌خواو به‌لگه‌کانی ﴿وَرَسُولِهِ﴾ و پیغه‌مبهره‌که‌ی ﴿كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ﴾
 ئیوه‌ه گالته و لاقرتیتان ده‌که‌ن؟ ﴿لَا تَعْذِرُوا﴾ به‌هانه مه‌هیننه‌وه ﴿قَدْ كَفَرْتُمْ﴾ به‌راستی ئیوه‌یی بروا
 بوونه‌وه ﴿بَعْدَ إِيمَانِكُمْ﴾ پاش بروا هینانتان ﴿إِنْ نَعَفُ﴾ نه‌گهر بیورین و چاوبوشی بکه‌ین ﴿عَنْ طَائِفَةٍ
 مِنْكُمْ﴾ له‌کومه‌ل و ناقمینکتان (به‌هوی گه‌رانه‌وه‌تانه‌وه) ﴿تُعَذِّبُ طَائِفَةٌ﴾ سزای کومه‌ل و ناقمینکی تر
 ده‌ده‌ین ﴿بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ﴾ له‌به‌ر نه‌وه‌ی بیگومان نه‌وانه تاوانبار بوون ﴿الْمُنَافِقُونَ﴾ پیاوانی
 دوو‌روو ﴿وَالْمُنَافِقَاتُ﴾ و نافرته‌انی دوو‌روو ﴿بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ﴾ هه‌ندیکیان پشتیوانی هه‌ندیکیان
 ﴿يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ﴾ فهران ده‌که‌ن به‌خرابه ﴿وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ﴾ و به‌گری ده‌که‌ن له‌چاکه
 ﴿وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ﴾ و ده‌ستیان ده‌قوچن (وخیر ناکه‌ن) ﴿سُئِلَ اللَّهُ﴾ خویان له‌بیر چۆته‌وه ﴿فَتَسِيهَهُمْ﴾
 بویه خواش له‌بیری کردوون و وازی لی هیناون ﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ﴾ به‌راستی دوو‌رووه‌کان ههر نه‌وانن
 ﴿الْفٰسِقُونَ﴾ که‌ده‌رچوون له‌سنوور ﴿وَعَدَّ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ﴾ خوا به‌لینی داوه به‌پیاو
 نافرته‌ه دوو‌رووه‌کان ﴿وَالْكُفَّارَ﴾ و به‌بی باوه‌رانیش ﴿نَارِ جَهَنَّمَ﴾ به‌ناگری دوزه‌خ ﴿خَالِدِينَ
 فِيهَا﴾ ده‌میتنه‌وه تیابدا به‌هه‌میشه‌یی ﴿هِيَ حَسْبُهُمْ﴾ ناگری دوزه‌خیان به‌سه ﴿وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ﴾ و خوا
 نه‌فرینی لی کردوون ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ﴾ و سزای هه‌میشه‌ییان بؤ هه‌یه ﴿

﴿كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ (ٹیوہ تہی دووڑوہ کان) وہك تہ وانہن لہ پیتش ٹیوہ دا بوون ﴿كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً﴾
 تہ وانہ زور بہ ہیز تر بوون لہ ٹیوہ ﴿وَكَتَرُوا مَالًا وَآلِدًا﴾ و مال و سامان و مندالبشیان زور تر بوو (لہ ٹیوہ)
 ﴿فَأَسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ﴾ تہ مجا تہ وان شادمان بوون بہ شی خویان رایان بوارد ﴿فَأَسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِكُمْ﴾
 وہ ٹیوہ ش راتان بواردو شادمان بوون بہ بہ شہ کہی خوتان ﴿كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ ہدر چو نیک
 تہ وانہی لہ پیتش ٹیوہ شادمان بوون ﴿بِخَلْقِهِمْ﴾ بہ بہ شی خویان ﴿وَخُضُّهُ﴾ وہ ٹیوہ پوچوون لہ ناہق
 و بہ تالدا ﴿كَالَّذِي حَاصُوا﴾ بہ وینہی پوچوونی تہ وان ﴿أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ﴾ تہ وانہ کردہ وہ کانیاں
 پوچہن و بیسوود بوو ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ لہ دونیاو پوڑی دواییشدا ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ﴾ وہ
 ہدر تہ وانہن زہرہ مندو پہنجہ پوون ﴿الَّذِي آتٰهُمْ﴾ نایا نہ ہاتوہہ بویان و ہی یان نہ گہ یشتوہ
 ﴿نَبَأَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ ہہ والی تہ وانہی کہ لہ پیتش تہ مانہ وہ بوون ﴿قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ﴾ لہ گہ لی نوح
 و عاد ﴿وَقَوْمٍ﴾ و سہ موود (ہوڑی صالح) ﴿وَقَوْمِ إِبْرٰهِيْمَ﴾ وہ گہ لی ٹیبراہیم ﴿وَأَصْحٰبِ مَدْيَنَ﴾
 و خہ لکی مہدین ﴿وَالْمُؤَيَّفٰتِ﴾ و شارہ کانی ژیرو زہہر کراو (ہوڑی لووط) ﴿أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ﴾
 پیغہ مہرہ کانیاں ہاتن بو ناویان ﴿بِالْبَيِّنٰتِ﴾ بہ بہ لگہ پوونہ کانہ وہ ﴿فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ﴾ جا خوا
 ستمی لی نہ کردن ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ بہ لکو تہ وانہ خویان ستمیان لہ خویان کرد
 ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ﴾ پیساوان و نافرہ تانی ساوہ پدار ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾ ہہ ندیکیان پشتوان
 و یارمہ تی دہر و خوشہ ویستی ہہ ندیکی تریانن ﴿يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ فرمان دہدہن بہ چاکہ
 ﴿وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و بہر گری دہ کہن لہ خرابہ ﴿وَيُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ﴾ و بہر نیک و پینکی نوٹز جی بہ جی
 دہ کہن ﴿وَيؤْتُونَ الزَّكٰوةَ﴾ و زہ کات (ی سامانیاں) دہدہن ﴿وَيُطِيعُونَ اَللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ﴾ وہ گوڑ پراہلی
 خواو پیغہ مہرہ کہی دہ کہن ﴿أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللّٰهُ﴾ تہ وانہ لہ داہاتوودا خوا پراحمیان پندہ کات
 ﴿إِنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ﴾ بہ راستی خوا بہ دہ سہ لاتی کار دروستہ ﴿وَعَدَ اللّٰهُ﴾ خوا بہ لینی داوہ
 ﴿الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ﴾ بہ پیساوان و نافرہ تانی پراوادر ﴿جَنَّتِ﴾ بہ بہ ہشتانیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
 الْاَنْهٰرُ﴾ کہ پو بارہ کان دہ پوون بہ ژیریاںدا ﴿خٰلِدِيْنَ فِيْهَا﴾ تیدا دہ مینتہ وہ بہ ہہ مہیشہ بی ﴿وَمَسٰكِيْنَ
 طَيِّبَةً﴾ و (بہ لینی پی داوون) بہ چہند کوشکی چاک و پازاوہ ﴿فِي جَنَّتِ عَدْنٍ﴾ لہ بہ ہشتانیک
 ہہ مہیشہ بی دا ﴿وَرِضْوَانٍ مِّنَ اللّٰهِ اَكْبَرٍ﴾ و پراہمہ ندیش لہ لایہن خواوہ کہ گہ ورتہ (لہ ہہ موو
 شتیک) ﴿ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ﴾ ہدر تہ وہیہ سہر کہ وتنی زور گہ ورتہ ﴿۷۱﴾

﴿يَأْتِيهَا النَّجِيُّ﴾ نه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ ﴿جَهْدِ الْكُفَّارِ﴾ جهیاد بکه‌ دژی بی باوه‌ران ﴿وَالْمُتَّقِينَ﴾
 ودووروه‌کان ﴿وَأَغْلَظَ عَلَيْهِمْ﴾ وه‌ توندو تیز به‌له‌دزیان ﴿وَمَا أُولَئِهِمْ جَهَنَّمَ﴾ شوئتی حه‌وانه‌وه‌ی نه‌وانه
 دوزه‌خه ﴿وَيَسَّ الْمَصِيرُ﴾ که‌ دواروژو چاره‌نوسینکی خرابه ﴿يُخَلِّفُونَ بِاللَّهِ﴾ (دوورووه‌کان)
 سوئند ده‌خون به‌خوا ﴿مَا قَالُوا﴾ (نه‌و ووتانه‌ی دراوته‌پالیان) نه‌یان ووتووہ ﴿وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ
 الْكُفْرِ﴾ سوئند به‌خوا اینگومان ووته‌ی بی باوه‌رییان ووتووہ ﴿وَكَفَرُوا بِعَدِيسَتِهِمْ﴾ وه‌ بی‌بر و ابوونه‌ته‌وه
 له‌پاش موسولمان بوونیان ﴿وَهُمْ أَيْمَانُ رَبِّتَالْوَأْتِ﴾ و نیازی شستینکیان بوو به‌لام بویان نه‌کرا (کوشتنی
 پیغه‌مبه‌ر ﷺ کاتی گه‌رانه‌وه‌ی له‌ته‌بووک) ﴿وَمَا نَقَمُوا﴾ وه‌ هیچ‌ره‌خنه‌و رقیکیان نه‌بوو ﴿إِلَّا أَنْ
 أَغْنَاهُمْ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ ته‌نھا له‌به‌ر نه‌وه‌ نه‌بیئت که‌ خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی (ویر وادارانیان) ده‌وله‌مه‌ند کردوه
 ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ له‌ فزل و به‌ره‌ی خوی ﴿فَإِنْ يَتُوبَا﴾ نه‌مجا نه‌گه‌ر نه‌وان بگه‌رینه‌وه‌ و به‌پشیمان بینه‌وه
 ﴿يَكْ خَيْرَ لَّهُمْ﴾ نه‌وه‌ چاکتره‌بویان ﴿وَإِنْ يَتُوبَا﴾ وه‌ نه‌گه‌ر روو وهر گین و (نه‌گه‌رینه‌وه‌) ﴿بِعَدَّتِهِمُ اللَّهُ﴾
 نه‌وه‌ خوا سزایان ده‌دات ﴿عَذَابِ أَلِيمًا﴾ به‌سزایه‌کی سه‌خت ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له‌دونیا و پاشه‌ر وژدا
 ﴿وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌ له‌زه‌وی دانی به‌بو نه‌وان ﴿مِنْ وَجْرٍ وَلَا نَصِيرٍ﴾ هیچ‌دوست و یارمه‌تی ده‌رئک ﴿
 وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهُ﴾ وه‌ له‌ناپاکان که‌سانئک هه‌ن که‌په‌یمانان داوه‌به‌خوا ﴿لَئِنْ آتَيْنَا مِنْ فَضْلِهِ﴾ سوئند
 به‌خوا نه‌گه‌ر خواله‌فزل و به‌ره‌ی خوی پیمان بیه‌خشیت ﴿لَتَصَّدَّقَنَّ﴾ نه‌وه‌ بینگومان خیر و چاکه
 ده‌که‌بین ﴿وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وه‌ بینگومان له‌چاکه‌کاران ده‌بین ﴿فَلَمَّآ آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ﴾
 که‌چی کاتئک خواله‌فزل و به‌ره‌ی خوی پنی به‌خشین ﴿بَخِلُوا بِهِ﴾ رژی و چروکیان تیدا کرد
 ﴿وَتُوبُوا﴾ و پشیمان هه‌لکرد ﴿وَهُمْ مُّعْرِضُونَ﴾ له‌کاتئکدا نه‌وانه‌روو وهر گین ﴿فَأَعْقَبَهُمْ﴾ نه‌مجا
 خواش سه‌ره‌نه‌جاسی نه‌وانی گینرا ﴿يَفَاقَا فِي قُلُوبِهِمُ﴾ به‌دوو رووسی له‌دلپاندا ﴿إِلَى يَوْمٍ يَلْقَوْنَهُ﴾ هه‌تا
 نه‌و روزه‌ی به‌دیداری (خوا) ده‌گن ﴿يَمَّا أَخَلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ﴾ به‌هوی نه‌برد نه‌سه‌ری نه‌و به‌لینه‌ی
 که‌دابوویمان به‌خوا ﴿وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ﴾ و به‌هوی نه‌وه‌ شه‌وه‌ درویان ده‌کرد ﴿أَلَمْ يَعْلَمُوا﴾
 نایا نه‌یان زانیوه‌ ﴿أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ که‌بینگومان خوا ناگاداره‌﴿سِرَّهُمْ﴾ به‌نه‌نیسی ﴿وَنَجْوَاهُمْ﴾
 و چپه‌یان ﴿وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّمَهُ الْغُيُوبَ﴾ به‌راستی خوا نه‌وپه‌ری راده‌ناگاو زانیه‌به‌شاروه‌و په‌نه‌انه‌کان ﴿
 الَّذِينَ يَلْمِزُونَ﴾ نه‌و که‌سه‌انه‌ی که‌تانه‌و ته‌شهر ده‌دن ﴿الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ﴾ له‌و
 باوه‌ردارانه‌ی جگه‌له‌زه‌کات مال و سامانیان ده‌به‌خشن ﴿وَالَّذِينَ لَا يُحِبُّونَ إِلَّا الْجَهَنَّمَ﴾ وه‌ (تانه‌و ته‌شهر
 ده‌دن) له‌وانه‌ی که‌ته‌نھا که‌مینکیان هه‌یه‌به‌زه‌حمه‌ت په‌یدایان کردووہ ﴿فَيَسْحَرُونَ مِنْهُمْ﴾ نه‌وسا
 هه‌ر گالته‌شیمان پی‌ده‌کن ﴿سَخَّرَ اللَّهُ مِنْهُمْ﴾ خوا گالته‌به‌وان ده‌کات (له‌به‌رامبه‌ر گالته‌ی نه‌واندا)
 ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ و سزای سه‌خت بو نه‌وانه ﴿

﴿أَسْتَغْفِرُ لَهُمْ﴾ (ئهی موحه‌ممه‌د ﷺ) داوای لیبور دونیان بۆ بکه‌یت ﴿أَوْ لَا تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ﴾ یان داوای لیبور دونیان بۆ نه‌که‌یت (به‌کسانه) ﴿إِنْ تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ﴾ ته‌گه‌ر داوای لیبور دونیان بۆ بکه‌یت ﴿سَبْعِينَ مَرَّةً﴾ حه‌فتا جار ﴿فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ ته‌وه‌ خوا هه‌ر گیز لییان نابوریت ﴿ذَلِكَ﴾ ته‌وه‌ش ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به‌هوی ته‌وه‌یه بینگومان ته‌وانه‌ بی باوه‌ر بوون ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به‌خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه‌ خواو رینموونیی خه‌لکانی ده‌رچوو له‌ئایین ناکات ﴿فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ﴾ (ته‌و دوو پروانه‌ی) دواکه‌وتن له‌ جیهاد کردن و (له‌مه‌دینه‌دا مابوونه‌وه) دن خوش بوون ﴿يَمَقْعَدُ وَخَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ﴾ به‌دانیشن و به‌جیمانان له‌ پیغه‌مبه‌ری خوا (له‌جه‌نگی ته‌بووک دا) ﴿وَكِرَهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا﴾ وه‌ بییان ناخوش بوو که جیهاد بکه‌ن و تیکوشن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به‌مال و گیانان ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له‌رینی خوادا ﴿وَقَالُوا﴾ (به‌ئیمانداران) ده‌ووت ﴿لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ﴾ له‌م (وه‌رزه) گه‌رمایه‌دا ده‌رمه‌چن بۆ جیهاد ﴿قُلْ﴾ (ئهی موحه‌ممه‌د ﷺ) بلسی: ﴿إِنَّا جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا﴾ ناگری دوزه‌خ زور گه‌رم تره (له‌م گه‌رمایه) ﴿أَلَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ﴾ ته‌گه‌ر ته‌وانه‌ تی بگه‌ن و بزانش ﴿فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا﴾ ده‌ی با که‌م بی بکه‌ن ﴿وَلْيَسْكُوا كَثِيرًا﴾ و زور بگرین ﴿جَزَاءً يَسَآءُ أُولَئِكَ يَكْسِبُونَ﴾ (ته‌و سزایه) توله‌و پاداشتی ته‌و کرده‌وانه‌یه که‌ده‌یان کرد ﴿إِن رَجَعَكَ اللَّهُ﴾ ته‌وسا ته‌گه‌ر خوا توی گه‌راندوه‌وه (ئهی موحه‌ممه‌د ﷺ) له‌ته‌بووک ﴿إِنْ طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ﴾ بۆلای کز مه‌لنک له‌و به‌جی ماوانه ﴿فَأَسْتَعِذُّوكَ بِالْحُرُوجِ﴾ و داوایان لی کردیت بۆ ده‌رچوون (بۆ غه‌زایه‌کی تر) ﴿فَقُلْ﴾ توش بلسی: ﴿لَنْ نَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا﴾ هه‌ر گیز ئیوه له‌گه‌ل مندا ده‌رناچن بۆ جیهاد ﴿وَلَنْ نُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا﴾ و هه‌ر گیز ئیوه له‌گه‌ل مندا جه‌نگ ناکه‌ن له‌گه‌ل هیچ دوزمنیکدا ﴿إِن كُرِهُبْتُمْ﴾ چونکه بینگومان ئیوه‌ پازی بوون ﴿يَا لَعْنَةُ أُولَئِكَ﴾ به‌دانیشن له‌یه‌که‌م جاردا ﴿فَأَعْدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ﴾ که‌واته هه‌ر دانیشن له‌گه‌ل به‌جی ماواندا ﴿وَلَا تَصَلِّ﴾ وه (ئهی موحه‌ممه‌د ﷺ) تو نوئز مه‌که ﴿عَلَىٰ أَحَدٍ مِّنْهُمْ مَاتَ﴾ له‌سه‌ر هیچ که‌س له‌وانه که‌مرد ﴿أَبَدًا﴾ هه‌تا هه‌تایه ﴿وَلَا تَقُمْ عَلَىٰ قَبْرِهِ﴾ وه‌ پامه‌وه‌سته له‌سه‌ر گۆره‌که‌ی ﴿إِنَّهُمْ كَفَرُوا﴾ بینگومان ته‌وانه‌ بی باوه‌ر بوون ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به‌خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﴿وَمَا تَأْوَىٰ﴾ و مردن ﴿وَهُمْ قَسِیْرُونَ﴾ له‌کاتیکدا ته‌وانه به‌رده‌وام سنوورشکین بوون ﴿وَلَا تَعْجَبْ﴾ وه (ئهی موحه‌ممه‌د ﷺ) باسه‌رت سوورنه‌هینیت ﴿أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ﴾ مال و مندالی زوریان ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ﴾ به‌راستی خوا ده‌یه‌ویت ﴿أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا﴾ به‌وه (مال و مندا) سزایان بدات ﴿فِي الدُّنْيَا﴾ له‌دونیادا ﴿وَتَرْهَقَ أَنْفُسُهُمْ﴾ وه‌ گیانان ده‌ریچیت ﴿وَهُمْ كَافِرُونَ﴾ له‌کاتیکدا ته‌وانه‌ بی باوه‌رن ﴿وَإِذَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ﴾ و هه‌ر کاتیک سووره‌تیک بنیردریته خواره‌وه ﴿أَنْ أَعْمُوا بِاللَّهِ﴾ به‌مه‌ی که‌باوه‌ر به‌خواو بیتن ﴿وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ﴾ و جیهاد و تیکوشان بکه‌ن له‌گه‌ل پیغه‌مبه‌ره‌که‌یدا ﴿أَسْتَغْفِرُكَ﴾ موله‌ت لی وه‌رده‌گرن ﴿أُولُوا الْقُلُوبِ مِّنْهُمْ﴾ ته‌وانه‌یان که‌خواه‌ن ده‌سه‌لات و سامان ﴿وَقَالُوا أَذْرَانًا﴾ و ده‌ئین لیمان گه‌ری و وازمان لی بیتنه ﴿تَكُن مَعَ الْقَوَائِدِ﴾ با له‌گه‌ل دانیشتووه‌کاندا بین (وه‌ک نافرته و مندا) و په‌که‌وته) ﴿

﴿رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ﴾ رازی بوون به‌وه‌ی که له‌گه‌ل به‌جی هینلراوان دا بن (وه‌ک نافرته و مندال و په‌ککه‌وته‌کانان) ﴿وَطُوعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ وه‌مؤر نراوه به‌سه‌ر دلپاندا ﴿فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ﴾ بویه‌ته‌وان هیج تیناگه‌ن و نازانن ﴿لَسَٰكِنَ الرَّسُولِ﴾ به‌لام پینغه‌مبه‌ر ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ و نه‌وانه‌ی که پروایان هیناوه له‌گه‌لیدا ﴿جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ تینکوشان به‌مال و گیانیان ﴿وَأَوْلِيَّكَ لَهُمُ الْحَيْرَتُ﴾ هه‌موو خیر و خوشی هه‌ر بو‌ته‌وانه ﴿وَأَوْلِيَّكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ وه‌هه‌ر نه‌وانه سه‌رفرازان ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ﴾ خوا به‌هه‌شتانیک‌ی بو‌ناماده کردوون ﴿مَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که پرووباره‌کان دین و ده‌چن به‌زیرپاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌یی تبا ده‌میتنه‌وه ﴿ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ ته‌وه‌یه سه‌ر که و تنی زور گه‌وره ﴿وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ بیانو گران له‌عه‌ره به‌ده‌شته‌کیه‌کان هاتن (بو‌لای پینغه‌مبه‌ر) ﴿لِيُؤْذَنَ لَهُمْ﴾ بو‌ته‌وه‌ی رینگه‌یان پی‌بدریت (نه‌رؤن بو‌جیهاد) ﴿وَقَعَدَ الَّذِينَ﴾ وه‌دانشتن نه‌وانه‌ی ﴿كَذَّبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ که درویان کرد له‌گه‌ل خوا و پینغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﴿سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ﴾ بینگومان نه‌وانه‌یان که پی‌بروا بوون له‌داهاتودا دوو چاریان ده‌بیت ﴿عَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ سزابه‌کی سه‌ختی نازارده‌ر ﴿لَيْسَ عَلَى الصُّعْفَاءِ﴾ (گوناهینک) له‌سه‌ر پی‌هیز و په‌ککه‌وته و نه‌خوشه‌کان نی‌یه ﴿وَلَا عَلَى الْمَرْضَىٰ وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرْجٍ﴾ نه‌وانه‌ش که هیچیان نی‌یه خه‌رجی بکه‌ن (بو‌پنویستی جیهاد) هیج گوناهینکیان له‌سه‌ر نی‌یه (که نه‌رؤشتوون بو‌جیهاد) ﴿إِذْ لَقِيَكَ اللَّهُ وَرَسُولَهُ﴾ کاتینک که دلسوز و راست بن بو‌خوا و پینغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﴿مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ﴾ هیج رینگه‌به‌ک نی‌یه بو‌(تاوانبار کردنی) نه‌و چاکه‌کارانه ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه‌خوا لینخوش بووی میهره‌بانه ﴿وَلَا عَلَى الَّذِينَ﴾ وه‌تاوان له‌سه‌ر نه‌و که سانه‌ش نی‌یه ﴿إِذَا مَا أُولَٰئِكَ يَتَخَيَّلُهُمْ﴾ که هاتنه‌لات (ته‌ی موحه‌مه‌د) بو‌ته‌وه‌ی (وولاخیان بو‌دابین که‌بیت و) سواریان که‌بیت ﴿قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ﴾ ووت و ولاخم ده‌ست ناکه‌وینت سواریان بکه‌م (بو‌جیهاد کردن) ﴿تَوَلَّوْا﴾ نه‌وانیش گه‌رانه‌وه ﴿وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ﴾ له‌کاتینکدا چاویان فرمیسکی ده‌رشت ﴿حَزَنًا أَلَا يَجِدُوا مَا يَنْفِقُونَ﴾ له‌داخ و خه‌فته‌دا که هیچیان نه‌بوو خه‌رجی بکه‌ن (بو‌پیداویستی جیهاد) ﴿إِنَّمَا السَّبِيلُ﴾ ته‌نهارینگه (بو‌تاوانبار کردن) ﴿عَلَى الَّذِينَ﴾ له‌سه‌ر نه‌وانه‌یه ﴿يَسْتَدِينُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ﴾ داوای مؤله‌تت لی‌ده‌که‌ن له‌کاتینکدا ده‌وله‌مه‌ندیشن (و توانای رؤیشتن بو‌جیهادیان هه‌یه) ﴿رَضُوا﴾ رازی بوون ﴿بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ﴾ به‌وه‌ی که له‌گه‌ل به‌جی ماوه‌کاندا بن (له‌جیهاد وه‌ک نافرته و مندال و نه‌خوش) ﴿وَطُوعَ اللَّهِ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ وه‌خوا مؤری ناوه به‌سه‌ر دلپاندا ﴿فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌هویه‌وه هیج نازانن ﴿۳۷﴾

﴿يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ﴾ عوزر و بههانه تان بؤ دههیتنه وه ﴿إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ﴾ کاتینک (له جهیهاد و غهزا) گه رانه وه بؤ لایان ﴿قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا﴾ بلی بههانه و عوزر مههیتنه وه ﴿لَنْ نُؤْمِنَ لَكُمْ﴾ ئیمه هه رگیز باوه رتان پی ناکه یسن ﴿قَدْ نَبَأْنَا اللَّهَ مِنْ أَخْبَارِكُمْ﴾ چونکه به راستی خوا ناگاداری کردو یسن له هه واله کانتان (که ئیوه ناپاک و دوو پروو) ﴿وَسَرَّيْنَا اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ﴾ وه له داهاتوودا خوا و پیغه مبه ره که ی کرده وه کانتان ده بینن ﴿فُرُودُونَ﴾ پاشان (له رۆزی دوایی دا) ده گه رینرنه وه ﴿إِلَىٰ عِلِّيِّ الْعَالِيْنَ وَاللَّهُ يَخْتَرُ مَا يَشَاءُ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ بؤ لای زانای هه موو نهیسی و ناشکر اکان (که خوی گه وره یه) ﴿فِي نَيْتِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه مجا هه و التان پی ددها به وه ی له دونیادا ده تان کرد ﴿سَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ﴾ به زووی سویند تان بؤده خون به خوا ﴿إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ﴾ کاتینک گه رانه وه بؤ لایان ﴿لِيُعْرِبُوا عَنْهُمْ﴾ بؤ نه وه ی چاوه پوشیان لی بکه ن و سه رزه نشتیان نه که ن ﴿فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ﴾ ئیوه ش روویان لی وه رگیزن ﴿إِنَّهُمْ رِجْسٌ﴾ به راستی نه و (دوو پروو) انه پیس (ونه گریسن) ﴿وَمَا أَوْلَاهُمْ جَهَنَّمَ﴾ وه جینگایان دوزه خه (له رۆزی دوایی دا) ﴿جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ توله یان لی ده سه نریت به هوی نه و تاوان و خرابه ی له دونیادا ده یان کرد ﴿يَخْلِفُونَ لَكُمْ﴾ (به درق) سویند تان بؤده خون ﴿لِيُعْرِبُوا عَنْهُمْ﴾ بؤ نه وه ی لیان رازی بن ﴿فَإِن تَرَضُوا عَنْهُمْ﴾ جا نه گه ر ئیوه ش لیان رازی بن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ﴾ نه وه بیگومان خوا رازی نابیت ﴿عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾ له کهسانی ده رچوو له سنوور (تاوانبار) ﴿الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَفِئَاةً﴾ عه ره به ده شته کییه کان بی پروایی و دوو پرووی یان به هیز تره ﴿وَأَجْدُرُ الْأَعْمَىٰ﴾ و شایسته ترن که نه زانن ﴿حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ نه و سنووران هی خوا نار دوو یه تیه خواره وه ﴿عَلَىٰ رَسُولِهِ﴾ بؤ سه ر پیغه مبه ره که ی ﴿وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای کار دروسته ﴿وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ﴾ وه له و عه ره به ده شته کییه انده هه ندینک هه یه ﴿يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا﴾ نه وه ی لی ی وه رده گیریت و ده ی به خشیت به باج و سه رانه ی داده نیت ﴿وَيَتَرَفَّصُ بِكُمْ الدَّوَابِرُ﴾ وه چاوه پروانی ده که ن به سه ر هاتی خراپتان به سه ردا بیت ﴿عَلَيْهِمْ دَابِرَةُ السُّوءِ﴾ به لا و به سه ر هاتی خراپ به سه ر خویاندا بیت ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ خواش بیسه ری زانایه ﴿وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ﴾ وه هه ندینکی تر له و عه ره به ده شته کییه انده هه یه ﴿يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ که باوه ریان به خوا و به رۆزی دوایی هه یه ﴿وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبًا﴾ وه وای داده نیت نه وه ی ده ی به خشیت هوی نریک بوونه وه یه ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ له خوا ﴿وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ﴾ وه دوعا کردنی پیغه مبه ر ﴿إِلَّا إِنَّهَا فَرْجَةٌ لَّهُمْ﴾ بیدار بن بیگومان نه وه هوی نریک بوونه وه یانه له خودا وه ﴿سَيُجَاهِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ﴾ له ئاینده دا خوا ده یان خاته ناو میهره بانی و ره حمه تی خویه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ بیگومان خوا لیورده ی میهره بانه ﴿

﴿وَالسَّيْفُونَ الْأَوَّلُونَ﴾ وہ پیشکشہ و توبہ یہ کہ مہ کان (تہ وانہی لہ سہرہ تاوہ باوہ پران ہینا) ﴿مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ﴾ لہ کؤچہران و یاریدہ دہران ﴿وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ﴾ تہ وانہش زور بہ چاکسی بہ برہوی تہ وانیان کردوہ و شوینیان کہ وتوون ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ خوا لینیان رازیہ ﴿وَرَضُوا عَنْهُ﴾ تہ وانیش لہ خوا رازین ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ﴾ وہ (خوا) بہ ہشتانتیکی بؤ نامادہ کردوون ﴿فَجَرِي تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہ پروبارہ کان دین و دہ چن بہ ژیریاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تیندا دہ میننہ وہ بہ ہمیشہ بی و بی برانہ وہ ﴿ذَلِكَ الْقَوْلُ الْعَظِيمُ﴾ تہ وہ بہ گہ یشتن بہ نامانجی گہ ورہ ﴿وَمَنْ حَوَّلَ كُفْرًا﴾ و لہو عہرہ بہ دہشتہ کیانہی کہ لہ دہ ورو بہرتان دان ﴿مُنْفِقُونَ﴾ ناپاکانیک ہن ﴿وَمِنَ أَهْلِ الْمَدِينَةِ﴾ ہندیک لہ خہ لکی مہ دینہش ﴿مَرَدُّوا عَلَى الْأَفْقَاقِ﴾ لہ سہر ناپاکی راہاتوون و خویمان بؤ ترخان کردوہ ﴿لَا تَعْلَمُهُمْ تَحْنُ تَعْلَمُهُمْ﴾ تو (تہی موحمہ مد ﴿سُورَةُ﴾) نایاناسیت نیمہ چاک دہ یا ناسین ﴿سَعَدَ بِهِمْ مَرَّتَيْنِ﴾ لہ نایندہ دا دو جار سزایان دہ دہ یسن ﴿ثُمَّ يَرْدُونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ﴾ دو اتریش دہ گہ برترنہ وہ بؤ ناو سزایہ کی گہ ورہ (دو زخ) ﴿وَالْآخَرُونَ أَعْرَابٌ يُذُوبُهُمْ﴾ وہ کہ سانیکی تر ہن دانیان ناوہ بہ گوناہہ کانیاندا ﴿خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا﴾ کردہ وہی چاکیان تیکہ ل کردوہ ﴿وَالْآخَرَسِيئَاتِ﴾ لہ گہ ل کردہ وہی تری خراپدا ﴿عَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ﴾ تو مید وایہ خوا توبہ یان لی و ہر گرت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ بہ راستی خوا لی بوردهی میہرہ بانہ ﴿خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ﴾ و ہر برگہ لہ مال و داراییان (زہ کات و سہدہ قہ) تا بہ ہویہ وہ پاکیان بکہ یتہ وہ (لہ گوناہ و تاوان) ﴿وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا﴾ و (دلیان) پوخت و خاوین دہ کہ یت بہ و مال بہ خشینہ ﴿وَصَلِّ عَلَيْهِمْ﴾ و دوعا و نزای خیریان بؤ بکہ ﴿إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ﴾ بہ راستی دوعای تو نارامی و دل خوشی بہ بؤ تہ وان ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ و ہ خوا بیسہری زانایہ ﴿الَّذِينَ يَعْلَمُونَ﴾ نایا نہ یان زانیوہ ﴿أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ﴾ کہ بنگومان ہر خوا تہ وہ بہ و ہ شیمانی لہ بہ ندہ کانی و ہر دہ گرت ﴿وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ﴾ و ہ ہر تہ و خیر و بہ خشینہ کان و ہر دہ گرت ﴿وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ و ہ بہ راستی ہر خوا بہ و ہر گری تہ وہ بہ و میہرہ بانہ (لہ گہ ل بہ ندہ کانیدا) ﴿وَقُلِ أَعْمَلُوا﴾ (تہی موحمہ مد ﴿سُورَةُ﴾ بہ وانہ) بلی : کارو کردہ وہ بکہن ﴿فَسَبِّرْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ عَمَلَكُمْ﴾ و رسولہ و المؤمنون ﴿جا بنگومان خوا و پیغہ مہرہ کہی و پرواداران کردہ وہ کانتان دہ بینن ﴿وَسَرُّدُونَ﴾ لہ پاشان دہ گہ برترنہ وہ ﴿إِلَىٰ عِلِّيِّ الْعَلِيِّ وَالشَّهَادَةِ﴾ بؤ لای (خوای) زانا بہ ہمو و نہینی و ناشکرانان ﴿فَيُنشِئُكُمْ بِمَآكِنٍ تُعْمَلُونَ﴾ تہ مجا ہہ و التان دہ داتی بہ ہر چسی کہ تہ وہ لہ دونیادا دہ تان کرد ﴿وَالْآخَرُونَ مُّرْجُونَ﴾ (لہ بہ جی ماوہ کان دا) کہ سانیکی تر ہہ بوون کہ دواخران ﴿لِأَمْرِ اللَّهِ﴾ بؤ فہرمان و بریاری خوا ﴿إِنَّمَا يُعِدُّهُمْ﴾ یان سزایان دہ دات ﴿وَأَمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ﴾ یان ہہ شیمانیان لی و ہر دہ گرت ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ و ہ خوا زانای کار دروستہ ﴿

﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا﴾ وه (له ناپاکان) نه وانه ی مزگه و نیکیان دروست کرد ﴿ضُرَارًا﴾ بؤ زیان
 گه یاندن (به موسلمانان) ﴿وَكُفْرًا﴾ و خوانناسی ﴿وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و جیاوازی خسته
 نتوان نیمانداران ﴿وَأَصَادًا لِّلْمَنِّ﴾ و بؤ چاوه پروانی کردنی که سانی ﴿حَارِبَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ که
 دزایه تی خوا و پیغه مبه ره که یان کرده ﴿مِن قَبْلُ﴾ له وه و پیش ﴿وَلِيَخْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَ﴾
 بینگومان (نه و دوو پروانه) سویند ده خون (ده لین) تنها چا که مان ویستووه ﴿وَاللَّهُ يَشْهَدُ﴾ به لام
 خوا شایه تی ده دات ﴿إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ که به راستی نه وانه دروزنن ﴿لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا﴾ هر گیز
 نویژی تیدانه که ی (نه ی موحه ممد ﷺ) ﴿لَمَسْجِدًا أُسَسَ عَلَى التَّقْوَى﴾ بینگومان مزگه و تیک که له سه ر
 بناغی ته قوا و له خوا ترسان دامه زرا بیت ﴿مِن أَوَّلِ يَوْمٍ﴾ له یه که م روزه وه (یه که م روز هانتت
 بؤ شاری مه دینه) ﴿أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ﴾ شایسته تره که نویژی تیدا بکه یث ﴿فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ﴾
 بیوانیکی تیدابه بیسان خوشه ﴿أَنْ يَنْظُرُوا﴾ که خوبان خاویسن و پاک بکه نه وه (له ژهنگ و زاری
 سه رده می نه فامی) ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُظْهِرِينَ﴾ خوابش نه وانه ی خوش ده ویت که ده یانه ویت خوبان
 پاک بکه نه وه ﴿أَفَمَنْ أُسَسَ بُيُوتُهُ﴾ جا نایا که سینک بناغی مزگه و ته که ی دامه زرانند بیت
 ﴿عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ﴾ له سه ر خوانناسی و به ده ست هینانی ره زامه ندی خوا چاکتره
 ﴿أَمْ مَنْ أُسَسَ بُيُوتُهُ﴾ یان که سینک بناغی مزگه و ته که ی دامه زرانند بیت ﴿عَلَى شِقَاجِرٍ فَهَارٍ﴾
 له سه ر لنبواری که نده لانیکی فشه ل و پرووخه ک ﴿فَأَنهَارِهِ فِي نَارٍ جَهَنَّمَ﴾ جا به خوبه وه بر و خینه ناو
 ناگری دوزه خه وه ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه خوا رینموونی که سانی سته مکار ناکات ﴿
 لَا يَزَالُ بُنِيَ لَهُمُ الَّذِي﴾ به رده وام نه و دروست کراوه یان ﴿بَنَوْا﴾ که دروستیان کرد ﴿رِبَّيَّةً فِي قُلُوبِهِمْ﴾
 هوی بی نارامی و گومانه له دلیاندا (واته هر گیز له دلیان ده رناچیت) ﴿إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ﴾
 مه گه ر دلیان پارچه پارچه بکرنیت (و بمرن) ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای کار دروسته ﴿
 إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى﴾ به راستی خوا کربویه تی ﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له باوه برداران ﴿أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ﴾ گیان
 و مالیان ﴿بِأَنَّهُمُ الْجَنَّةَ﴾ به وه ی که به هه شتیان ده داتی له بریتیدا ﴿يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ (نه و
 پروادارانه) ده جهنگن له ربی خوادا ﴿فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ﴾ نه مجا (بی باوه بران) ده کوزن و (خوشیان)
 ده کوزرین (شه هید ده بن) ﴿وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا﴾ نه مه به لینیکی راسته (و خوا بریاری داوه) له سه رخوی
 ﴿فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْفُرْقَانِ﴾ له تهورات و ئینجیل و قورناندان ﴿وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ﴾ جا کسی به
 به لین و پهیمانی خوی وه فادارتره ﴿مِنَ اللَّهِ﴾ وه ک خوی گه وره؟ ﴿فَأَسْتَبْشِرُوا بِيَعْيِكُمُ الَّذِي﴾ که واته
 مزده به خشن و شادمان بن به و فروشته تان ﴿بِأَيْمَتِهِمْ يَوْمَ﴾ که مامه له تان پیوه کرد ﴿وَذَلِكَ هُوَ الْقَوْلُ
 الْعَظِيمُ﴾ (به راستی) هر نه وه یه گه یشتن به نامانجی زور گه وره ﴿

﴿التَّائِبُونَ﴾ (موجاهیدانی ښکاري خوا، نه‌مانه سیفه‌تیانه) توبه‌کارن ﴿الْعَاصِرُونَ﴾ خواپه‌رستن
 ﴿الْحَامِدُونَ السَّمْحُونَ﴾ سوپاس‌گوزار وگه‌شتیارن (کوچهرن له‌پیناو خوادا) ﴿الرَّكَعُونَ﴾
 ﴿السَّاجِدُونَ﴾ کږنوش و سوزده‌بهرن (نویژ خوینن) ﴿الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ فرمان‌دهرن به‌چاکه
 و ﴿وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ به‌رگری کهرن له‌خراپه ﴿وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ﴾ پارېزه‌ران بؤ
 سنوره‌کانی خودا ﴿وَنَشِيرَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ جا (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) موژده‌بده به‌و باوه‌دارانه‌ی (نه‌و
 سیفاتانه‌یان تېدايه) ﴿مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالنَّبِيِّاتِ أَنْ يَتَّخِذُوا مِنْ بَعْضِنَا آلًا وَهُمْ أَصْحَابٌ﴾
 ﴿أَنْ يَسْتَفِزُوا بِالْمُنْكَرِ﴾ که داوای لیبوردن بکهن بؤ هاوبه‌ش دانهران ﴿وَلَوْ كَانُوا أَهْلِ
 قَرْيَةٍ﴾ با خزمی نزيکيشيان بن ﴿مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ﴾ له‌پاش نه‌وه‌ی که بؤیان ده‌رکه‌وتووه
 ﴿أَنْهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ که بېنگومان نه‌و (هاوبه‌ش دانهرانه) هاوهل وپېړی دوزه‌خن ﴿وَمَا
 كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأبيه﴾ وه داوای لى خوش بوونی ئیبراهیم بؤ باوکی ﴿إِلَّا عَنِ مَوْعِدَةٍ﴾ تنها
 له‌به‌رواده و به‌لینیک بوو ﴿وَعَدَاهَا إِيَّاهُ﴾ که به باوکی دابوو (که داوای لى بوردنی بؤ بکات) ﴿فَلَمَّا
 تَبَيَّنَ لَهُ﴾ جا کاتیک بؤی روون بوویه‌وه ﴿أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ﴾ که بېنگومان باوکی دوزمنی خواپه ﴿تَبَرَّأَ
 مِنْهُ﴾ خوی لى به‌ری کرد ﴿إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ﴾ به‌راستی ئیبراهیم زور له‌خوا ترس و له‌سه‌ر
 خو بوو ﴿وَمَا كَانَتْ أَلْفَةٌ لِيُضِلَّ قَوْمًا﴾ وه خودا هیچ گهل وهوزنک گومرا ناکات ﴿بَعْدَ إِذْ
 هَدَيْتَهُمْ﴾ دواى نه‌وه‌ی رېنموونی کردوون ﴿حَتَّىٰ يَبَيِّنَ لَهُم مَّا يَتَّقُونَ﴾ هه‌تا بؤیان روون نه‌کاته‌وه
 نه‌وه‌ی پنیوسته‌خویانی لى بپارینن ﴿إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ بېنگومان خوا زانا و ناگاداره به‌هه‌موو
 شتیک ﴿إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بېنگومان هه‌ر بؤ خواپه پادشایه‌تی و مولکی هه‌موو
 ناسمانه‌کان و زوی ﴿يُحْيِيهِ وَيُمِيتُهُ﴾ (خوا) ده‌ژنیت و ده‌شم‌رنیت ﴿وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ﴾
 وه بېجگه له‌خوا بؤ ئیوه نیه ﴿مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾ هیچ دوست و فریاد‌ره‌س و یارمه‌تی ده‌رنک ﴿وَمَا
 لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ﴾ بېنگومان خوا ته‌وبه‌ی وه‌رگرت له‌پنغه‌مبه‌ر ﷺ ﴿وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ
 الَّذِينَ﴾ و له‌و کوچهر و یاری ده‌ده‌رانه‌ی ﴿اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ﴾ که شوینی (پنغه‌مبه‌ر ﷺ) که‌وتن
 له‌کاتی سه‌ختی و نار‌ه‌حه‌تېدا (مه‌به‌ست پنی جه‌نگی ته‌بوکه) ﴿مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَرْيَبُ قُلُوبَ قَرِيبٍ مِّنْهُمْ﴾
 پاش نه‌وه‌ی نزيك بوو دلی کومه‌لنکیان له‌هق لاب‌دات ﴿ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ﴾ پاشان خوا ته‌وبه‌ی لى
 وه‌رگرتن ﴿إِنَّهُ رَحِيمٌ﴾ به‌راستی خوا له‌گه‌لیان ﴿رَهُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ دل‌سوز و میهره‌بانه ﴿﴾

﴿وَعَلَى الْفَلَاحَةِ الَّذِينَ خَلَفُوا﴾ ههروهها (خواتهوبهی وهرگرت) لهو سنی کهسهش که دواخران (خواته) دهر باره یان بریاری نه دابوو) ﴿حَقَّ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمْ﴾ ههتا نهو کانهی لینیان تهسک بوویهوه ﴿الْأَرْضِ يَمَارَحَبَتْ﴾ زهوی بهو فراوانیهی کهههیهتی ﴿وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ﴾ وینزار بوون له گیانی خویشیان ﴿وَوَطَّنُوا أَنْ لَا مَلْجَأَ﴾ وزانیان هیچ پهناگهیهک نی به ﴿مِنَ اللَّهِ﴾ له (سزای) خواته ﴿إِلَّا إِلَيْهِ﴾ مه گهر پهناپی خوی نه بیت ﴿ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ﴾ پاشان په شیمانی لی وهرگرتن (به دابه زاندنی چهند نابه تینک) ﴿لِيَسْتُوْبُوا﴾ بۆ نهوهی توبه بکهن ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ به راستی خواته همیشه توبه وهرگری میهره بانه ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهوانه ی پرواتان هیناوه ﴿أَتَقُوا اللَّهَ﴾ خوتان بیارینزن له (تولهی) خواته ﴿وَكُورُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾ وه له گهل راست گویاندابن وله پرزی نهواندابن ﴿مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ﴾ نه ده بوو خه لکی مه دینه ﴿وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ وهو عهره به ده شته کییانهی به ده وور و به ریانندان ﴿أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ﴾ له پیغه مبهری خواته ﴿بِعِزَّتِهِ﴾ به جی بمیتن و دوابکه ون (له جیهاد کردن) ﴿وَلَا يَرْعَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ﴾ و گیانی خویان له گیانی پیغه مبهر ﴿خَوْشَرُوبِيتَ﴾ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ نهوه له بهر نهویه که بیگومان نهوان ﴿لَا يُضِيبُهُمْ﴾ دوو چاریان نایت ﴿عِلْمًا وَلَا نَصَبًا﴾ هیچ تینوویهتی و ماندوو بوون ﴿وَلَا مَخْصَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و برسیتی یهک له رنی خواته ﴿وَلَا يَنْظُرُونَ مَوْتًا﴾ ههروهها پی ناخه نه هیچ شوینتیک (له خاکی کافران) ﴿يَغِيظُ الْكُفَّارَ﴾ که رقی کافرانی پی هه لسی و توره یان کات ﴿وَلَا يَتَأَلَوْنَ مِنْ عَدُوِّ يَتَلَا﴾ وه هیچ زیانیک له دوزمن نادهن (دیل کردن و کوشتنیان یا گرتنی مال و سامانیان) ﴿إِلَّا أَكْتَبَ لَهُمْ بِهِ﴾ نیلا بهم کرده وانه بویان دنوسریت ﴿عَمَلٌ صَالِحٌ﴾ کرده ویه کی چاک ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بیگومان خوی گه وره ﴿لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ پاداشتی چاکه کاران وون ناکات ﴿وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً﴾ وه هیچ شتیک (له رینگه ی خواته) نابه خشن ﴿صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً﴾ بچووک بیت یان گه وره (کهم بیت یان زور) ﴿وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا﴾ و هیچ دۆل و شیونیک نابرن ﴿إِلَّا كَتَبَ لَهُمْ﴾ نیلا بویان دنوسریت ﴿لِيَجْزِيََهُمُ اللَّهُ﴾ بۆ نهوهی خواته پاداشتیان بداته وه ﴿أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به چاکترین پاداشتی نهوهی که ده یانکرد ﴿وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وه نه ده بوو باوه برداران ﴿لِيَنْفِرُوا كَأَفَّةً﴾ تیکرا هه موو ده رچن و برۆن (بوجیهاد) ﴿فَلَوْ لَا نَفَرَ﴾ نه گهر ده ر بچوونایه ﴿مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ﴾ له هه موو کۆمه لیکیان چهند که سینک ﴿لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ﴾ بۆ نهوهی له ناینه که بیان تیگهن و اشاره زابن ﴿وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ﴾ بۆ نهوهی گهل و هوزه که بیان (شاره زا بکهن له وهی که فیری بوون) بیشیان ترسیتن (له ناگری دوزخ) ﴿إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ﴾ کاتیک گه پرا نه وه (له جیهاد کردن) بۆلیان ﴿لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ﴾ بۆ نهوهی نهوانیش (شاره زابین) و بیدار بینه وه (له نه زانی) ﴿﴾

﴿يَتَّيَبُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ ته‌ی ته‌وانه‌ی که ئیمانستان هیتاوه ﴿قَتَلُوا الَّذِينَ﴾ بجه‌نگن له‌دزی ته‌وانه‌ی ﴿يَكُونُكُمْ﴾ که نزیکن لیتانه‌وه ﴿مِنَ الْكُفَّارِ﴾ له‌ بی‌ پروایان ﴿وَلِيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً﴾ وه‌ بابی باوه‌پران له‌ ئیوه‌دا توند و تیژی بینن ﴿وَاعْلَمُوا﴾ و بزائن ﴿أَنَّ اللَّهَ﴾ بی‌گومان خودا ﴿مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾ له‌ گه‌ل پارینز کاران و له‌ خوا ترساندایه ﴿وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ﴾ وه‌ کاتیک سوره‌تیک (له‌ قورئان) بنیردریته خواره‌وه ﴿فَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ﴾ (دوو پرووه‌کان) هی وایان هه‌یه ده‌لنت ﴿أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ إِيمَانًا﴾ کام له‌ ئیوه باوه‌ری به‌م (سوره‌ته) زیادی کرد ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ جا ته‌وانه‌ی که باوه‌ریان هیتاوه ﴿فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا﴾ ته‌مه ئیمانیان زیاد ده‌کات (و به‌هیزتر ده‌بیت) ﴿وَهُمْ يَسْتَشِيرُونَ﴾ وه‌ ته‌وان مرده به‌خشن و خوش حالن ﴿وَإِنَّمَا الَّذِينَ﴾ به‌لام ته‌وانه‌ی ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ له‌ ئیو دلپاندانه‌خوشی (وناپاکی) هه‌یه (وه‌ك دوو پرووه‌کان) ﴿فَزَادَتْهُمْ﴾ ته‌وه سوره‌ته که بویان زیاد ده‌کات ﴿رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ﴾ سه‌ره‌پای پیسی و ناپاکی خویان پیسی و ناپاکی تر ﴿وَمَا تَأْوُوا﴾ ته‌و (ناپا‌کانه) ده‌مرن ﴿وَهُمْ كَافِرُونَ﴾ له‌ کاتیکدا که بی‌ پروان ﴿أُولَٰئِكَ قَوْمٌ﴾ نایا ته‌وانه نازائن و نابینن ﴿أَنَّهُمْ يُفَكِّرُونَ﴾ بی‌گومان ته‌وان تا‌قی ده‌کرینه‌وه ﴿فِي كُلِّ عَآبِرٍ﴾ له‌هه‌موو سالی‌کدا ﴿مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ﴾ جارینک یان دوو جار ﴿ثُمَّ لَا يَسْتَوُونَ﴾ پاشان ته‌وان ناگه‌رینه‌وه و توبه‌ناکه‌ن ﴿وَلَا هُمْ يَدَّكَّرُونَ﴾ و په‌ند وه‌رناگرن ﴿وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ﴾ وه‌ کاتیک سوره‌تیک بنیردریته خواره‌وه ﴿نَظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ﴾ (ته‌و دوو پرووه‌انه) ده‌پروان بقو به‌کتری ﴿هَلْ يَرَبُّكُمْ مِّنْ أَحَدٍ﴾ (ده‌لینن) نایا هه‌یج که‌س ده‌تان بینیت؟ ﴿ثُمَّ أَنْصَرَفُوا﴾ پاشان (به‌ دزیبه‌وه) ده‌گه‌رینه‌وه ﴿صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ﴾ خوا دلپانی وه‌رگیرا (له‌ پرواهیتان) ﴿يَأْتِيَهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ﴾ چونکه به‌پراستی ته‌وانه کومه‌لینکن هه‌یج تی‌ ناگه‌ن ﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ﴾ سویند به‌خوا به‌پراستی بو‌تان هاتووه ﴿رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ﴾ پینغه‌به‌رینک له‌ خوتان ﴿عَزِيزٌ عَلَيْهِ﴾ قورس و گرانه به‌لايه‌وه ﴿مَا عَشَيْتُمْ﴾ نار‌ه‌ه‌تی و ناخوشی ئیوه ﴿حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ﴾ زور سووره له‌سه‌ر (باوه‌پره‌یتان) تان ﴿بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ بو‌پرواداران زور دلسوز و میهره‌بانه ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ جا ته‌گه‌ر پروویان وه‌رگیرا و گویان بی‌ نه‌دایت ﴿فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ﴾ ته‌وسا بلسی من ته‌نها خوام به‌سه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ که هه‌یج په‌رستراویکی پراست نی به‌جگه له‌ ته‌و ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ ته‌نها پشت به‌و ده‌به‌ستم ﴿وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ ته‌ویش په‌روهردگاری عه‌رش‌ی گه‌وره‌یه ﴿۱۱۰﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿الر﴾ به (تالیف ، لام ، راو) ده خوئیریتته وه خوا زاناره به مانا که ی بؤ زانیاری زیاتر سه سیری سه ره تالی
سورتهی (البقره) بکه ﴿فَلَمَّا آتَتْ﴾ نه مه نایه ته کانی ﴿الْحَبَابِ لَكِيمٍ﴾ قورنانی نه گؤراوی پر حکمه ته
﴿اَنَّ كَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا﴾ نایا به لای خه لکه وه سهیره ﴿اَنَّ اَوْحَيْنَا﴾ که نیمه نیگامان کرده ﴿اِنَّ رَجُلًا مِّنْهُمْ﴾
بؤ پیاویک له خویران ﴿اَنَّ اَنْذِرَ النَّاسَ﴾ (پیمان و وتوه) که ناده می بترسیته ﴿وَنُوحٍ الَّذِي اٰمَنَّا﴾ وه موزده
سده به وانسه ی باوه ریان هیتاوه ﴿اَنَّ لَهُمْ﴾ که بینگومان بؤیان هه یه ﴿قَدَّمَ صِدْقٍ﴾ پله و پایه ی بهرز ﴿عِنْدَ
رَبِّهِمْ﴾ لای پهروه ردگاریان ﴿قَالَ الْكٰفِرُوْنَ﴾ به لام بی باوه ران ووتیان ﴿اِنَّ هٰذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ﴾ بینگومان
نهم (پیاوه) جادو و بازیکی ناشکرایه ﴿اِنَّ رَبَّنَا لَآلِهَةٌ اِلٰهِي﴾ به راستی پهروه ردگاری ئیوه نه و زاته یه
﴿حٰقُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ که هه مو ناسمانه کان و زهوی دروست کرده وه ﴿فِي سِتْرَةٍ اِنۡرٰی﴾ له شهش رورژدا
﴿ثُمَّ اَسْتَوٰی عَلٰی الْعَرْشِ﴾ پاشان بهرز بویه وه سه ره عرش و قهراری گرت (باوه رمان پینه تی به لام چؤنیه تیکه ی
نازانین) ﴿يَذَرُ الْاَمْرَ﴾ (خوا) هه مو و کار و باره کان هه لده سوپرتیت ﴿مٰمِنٍ شَفِيعٍ﴾ هه یچ تکا کاریک نی
یه (بؤ که س) ﴿اِلٰمِۙنۙ بَعْدَ اٰذِیۙنَۙهٗ﴾ مه گهر له پاش رینگه دانی نه و (خوا) نه بیت ﴿ذٰلِكُمْ اَللّٰهُ رَبُّكُمْ﴾ نه وزاته
پهروه ردگاری ئیویه ﴿فَاَعْبُدُوْهُ﴾ که واته هه ره نه و په رستن ﴿اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ﴾ ده ی نایا ئیوه بیرناکه نه وه ﴿
اِلَیۡهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِیۡعًا﴾ که رانه وه ی هه مو تان هه ره بؤلای نه وه ﴿وَعَدَ اللّٰهُ حَقًّا﴾ به لیتی خوا حه ق وراسته
﴿اِنَّهٗ رَبُّنَا الَّذِیۡ اَخْلَقَ﴾ بینگومان خوا له سه ره تاوه دروستکاروان دروست ده کات ﴿تُرۡبِیۡدُهُ﴾ دوی
(مردنیان) دو و باره دروستیان ده کاته وه ﴿لِیَجۡزِیَ الَّذِیۡنَ﴾ بؤ نه وه ی پاداشتی نه وانه بداته وه ﴿اٰمَنُوۡا وَعَمِلُوا
الصّٰلِحٰتِ﴾ که بر وایان هیتاوه و کرده وه ی چاکیان کرده وه ﴿بِالْقِسۡطِ﴾ به دادگه رانه ﴿وَالَّذِیۡنَ كَفَرُوۡا﴾
وه نه وانه ی باوه ریان نه هیتاوه ﴿لَهُمْ شُرَکَآءٌ مِّنۡ حَبِیۡرٍ﴾ تاییه ت به وانه خوار دنه وه ی کولآ و کولی زور گهرم
﴿وَعَذَابُ اَلِیۡمٍ﴾ وه سزای سه ختی نازاردهر ﴿بِمَا كَانُوۡا یَكۡفُرُوۡنَ﴾ له بهر نه وه ی له دونیادا بی باوه ریبون ﴿
هُوَ الَّذِیۡ جَعَلَ النَّهۡسَ﴾ خوا زاتیکه که خوری گپراوه ﴿ضِیَاةً﴾ به نیشک ﴿وَالۡعَمَرُوۡنَ﴾ مانگیشی گپراوه
بهرووناکسی ﴿وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ﴾ بؤ (گهرانی) مانگ چهند قوناغیکی دیاری کرده وه ﴿لِیَتَعَلَّمُوۡا عَدَدَ النَّسِیۡنِ
وَالْحِسَابِ﴾ بؤ نه وه ی ژماره ی ساله کان و حیسابی (مانگ و رورژی) بی بزائن ﴿مَا خَلَقَ اللّٰهُ ذٰلِکَ﴾ خوا
نه وانه ی دروست نه کرده وه ﴿اِلَّا بِالْحَقِّ﴾ به حه ق و راستی نه بیت ﴿یُقۡضٰیۙ اِلَیۡنِیۙ﴾ نایه ته کان شی ده کاته وه
﴿لِیَقُوۡرَ یَقٰمُوۡنَ﴾ بؤ کؤمه لیک که زنان و تیده گهن ﴿اِنَّ فِیۙ اٰخِیۡنِیۙ﴾ بینگومان له جیاوازی
﴿اَلۡبٰیۙ وَالنَّهَارِ﴾ شهو و رورژدا ﴿وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ﴾ و هه رچی خوا دروستی کرده وه ﴿فِیۙ السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرْضِ﴾
له ناسمانه کان و زه ویدا ﴿اَلَاۤیۡتِیۙ لِقَوۡرِ یَتَّقُوۡنَ﴾ چهند نیشانه و به لگه هه یه بؤ نه وانه ی که خویران
ده پاریزن و له خوا ده ترسن ﴿

﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ به راستی نه وانهی ﴿لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾ به هیوای دیداری نیمه نین (له دوارفوزدا) ﴿وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ ورازی بوون به ژبانی دنیا ﴿وَأَطَاعُوا أَوْلِيَاءَهَا﴾ و دلنیا بوون پنی ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا﴾ غفلوت ﴿وَهُوَ وَوَانِهِ بِي نَاگان له نایه ته کانی نیمه ﴿أُولَئِكَ مَاؤُنْهُمُ النَّارُ﴾ نه وانه جینگایان دوزه خه ﴿يَمَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ له بهر نه و کرده وانهی که (له دونیادا) ده بیان کرد ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به راستی نه وانهی پروایان هیناوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده وه چاکه کانیان کرده وه ﴿يَتَذَكَّرُونَ﴾ بهر وه ردگاریان رینموونیان ده کات ﴿بِآيَاتِنَا﴾ به هوی باوهره که یانه وه ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ﴾ آلتنر ﴿رُوبَارَه كَان دین و ده چن به ژبیران دا ﴿فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ﴾ له باخ و به ده شتانی پر نازو نیعمه ت دا ﴿دَعَوْهُمْ فِيهَا سَبِّحْتَكَ اللَّهُمَّ﴾ دو عایان تیدا (نه وه یه که ده لنین) پاکو بینگه ردی بؤ تو نه ی هر وه ردگارمان ﴿وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ﴾ سلاو کردن لنیان له و (به هه شته دا) به ووشه ی سه لامه ﴿وَهُوَ آخِرُ دَعْوَتِهِمْ﴾ وه دوا هه مین دو عایان (نه وه یه که ده لنین) ﴿أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بینگومان سو پاس و ستایش هه ر بؤ خواجه که بهر وه ردگاری هه موو جیهانه ﴿وَلَوْ يَعْلَمُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَسْرَهُمْ﴾ وه نه گه ر خوا په له ی بکر دایه (له قوبول کردنی دو عای) شهرو خرابه دا بؤ خه لکی ﴿أَسْتَعِجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ﴾ وه ک په له کردنی (له قوبول کردنی دو عای) خیر و خوشی ﴿لَقَضِيَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ﴾ نه وه ماوه که یان دوایی پی ده هینرا (و کاتی مردونیان ده هات) ﴿فَنَذَرُ الَّذِينَ﴾ بویه مؤله تی نه وانه ده ده بین ﴿لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾ به هیوای دیداری نیمه نین (له روفزی دوایی دا) ﴿فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ﴾ له نیو گو مری و سهر که شی خویان دا بسور پنه وه و بتلینه وه ﴿وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ﴾ وه کاتیک ناده می زیانیک لی بکه ویت ﴿دَعَاَنِ الْجِبْتِ﴾ اوقاعدا اوقایما ﴿بهراکشان یان به دانیشن یان به پیوه لیمان ده پار پنه وه ﴿فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ صُورَهُ﴾ نه مجا کاتیک زه ره رو زیانه که مان له سهر لابر دو نه مان هینشت ﴿مَرَّ﴾ ده روات (ده چپته سهر حالی پیشووی و ده گه پنه وه سهر کاری ناپه سهندی) ﴿كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا﴾ وه ک هاوار و دو عای نه کرد بیت لیمان نه پار ابینه وه ﴿إِلَى صَرْوَسَةٍ﴾ بؤ لابر دنی زیانیک که دوو چاری بوو بوو ﴿كَذَلِكَ نُزِّنُ﴾ به و جوزه رازینرا و ته وه ﴿لِلْمُتَشَفِّينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بؤ زیاده ره ویان نه و کرده وانهی که ده بیان کرد ﴿وَلَقَدْ أَهَلَكْنَا﴾ سویند به خوا به راستی له ناومان برد ﴿الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ چند گه ل و نه ته وه له پیش نیوه دا ﴿لَمَّا ظَلَمُوا﴾ کاتیک ناهه قیان کرد ﴿وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ﴾ له کاتیکدا که پیغه مبه رانیان به به لگه ی روونه وه بؤ هات ﴿وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا﴾ هه ر باوهره یان نه هینا ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ﴾ نا به و جوزه توله له کومه لی تاوانباران ده ستینین ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكَ حَلِيفَةً﴾ له پاشان نیوه مان کرد به جینگر و جینشین ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا ﴿مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ له پاش نه وان ﴿لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ﴾ بؤ نه وه ی سهرنج بده بین نیوه چون ره فتار و کرده وه ده که ن ﴿۱۴﴾

﴿وَإِذْ أَنْتَ عَلَىٰ عَرْشِ جَدِّكَ إِذْ يَبْسُوتُ إِلَيْكَ أَعْيُنُكَ وَالذَّيْبُ لَمْ يَلْبَسْ لِيَقَاءَ نَا﴾ نه وانسی به ته مای دیداری نیمه نین (له دوار وژ دا) ده لنین ﴿أَنْتَ بِقَرَّةٍ إِنْ عَبَّرَ هَذَا﴾ قورنانیکی تر جگه له م قورنانه بیته ﴿أَوْ بَدَّلَهُ﴾ یان بیگوره ﴿قُلْ مَا يَكُونُ لِي﴾ (نه می موحه ممه د ﴿بِشَيْءٍ﴾ پنیان بلی بؤ من نی به ﴿أَنْ أُبَدَّلَهُ مِنْ يَلْقَايَ نَفْسِي﴾ که له لایه ن خو مه وه بیگورم ﴿إِنْ أَتَيْتُ﴾ من شوین هیچ شتی ناکه وم ﴿إِلَّا مَا نُوحِيَ إِلَيَّ﴾ جگه له وهی وه حی و سرووش ده کریت بؤم ﴿إِنِّي أَخَافُ﴾ به راستی من ده ترسم ﴿إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي﴾ نه گهر سه رپنچی پهروه ردگارم بکه م ﴿عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ له سزای رپوزنکی گه و ره (که رپوزی دواپی به) ﴿قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ (پنیان) بلی نه گهر خوا بیویستایه ﴿مَا تَلَوْتُمْ عَلَيَّ كُفْرًا﴾ نه م قورنانه نه ده خوینده وه بؤنان ﴿وَلَا أَدْرِيكُمْ بِلَهُ﴾ وه له و (قورنان) ناگادارم نه ده کردن ﴿فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ﴾ چونکه بیگومان من مامه وه له ناوتاندا ﴿عُمْرًا مِّنْ قَبْلِهِ﴾ ماوهی ته مه نیکی درپژ پیش هانتی نه م قورنانه ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دهی نایا نپوه بؤ زیر نابن و بیرناکه نه وه؟ ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ﴾ جا کی سته مکارتره ﴿مِمَّنْ﴾ له و که سهی ﴿أَفَرَأَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ درؤ به دهم خواوه هه لبه سستی ﴿أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ﴾ یانایه ته کانی قورنان به درؤ دابنیت ﴿إِنَّهُ لَا يَفْصِحُ الْمَجْرُمُونَ﴾ به راستی تاوان باران رزگاریان نابیت ﴿وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ نه وانه بیجگه له خوا شتانیک ده په رستن ﴿مَا لَا يَضُرُّهُمْ﴾ که نه زبانیان پی ده گه یه نن ﴿وَلَا يَنْفَعُهُمْ﴾ نه سوود و قازانج ﴿وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ﴾ وه ده لنین نه و بتانه ﴿شَفَعُوا عِنْدَ اللَّهِ﴾ نکا کارمانن لای خوا ﴿قُلْ أَتَيْتُونَ اللَّهَ﴾ (نه می موحه ممه د ﴿بِهِ وَانَّهُ﴾ بلی نایا نپوه هه و ال ده دن به خوا ﴿بِمَا لَا يَعْلَمُ﴾ به شتیک که بی ناگابه لنی ی ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَآلِ فِي الْأَرْضِ﴾ له نا سمانه کان و زه ویدا ﴿سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاک و بیگهر د و بلند له وهی که ده یکه نه ها و به شی ﴿وَمَا كَانَ النَّاسُ﴾ خه لکی له رابوردودا ﴿إِلَّا أُمَّةً وَجِدَةً﴾ هه ریه ک نوممه ت بوون (پروا دار بوون به خوا) ﴿فَاخْتَلَفُوا﴾ نه مجا جیاواز بوون ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ﴾ وه نه گهر بریارینک بیشتر نه درایه ﴿مِن رَّبِّكَ﴾ له لایه ن پهروه ردگار ته وه ﴿لَقَضَىٰ بَيْنَهُمْ﴾ نه و بریار ده در له نپوانیاندا ﴿فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ له وهی که تیدا جیاواز بوون ﴿وَيَقُولُونَ﴾ وه نه وانه ده لنین ﴿لَوْلَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ﴾ با بهیترایه ته خواره وه بؤی ﴿آيَةً مِّن رَّبِّهِ﴾ به لگه و نیشانه به ک له لایه ن پهروه ردگار به وه ﴿فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ﴾ توش بلی بیگومان (زانینی) نهیسی و په نهانی ﴿لِلَّهِ﴾ تاییه ت به خوایه ﴿فَأَنْظِرُوا﴾ که واته چاوه پروانی بکه ن ﴿إِنِّي مَعَكُمْ﴾ به راستی منیش له گه ل نپوه دا ﴿مِنَ الْمُنظِرِينَ﴾ به کینکم له چاوه پروانکه ران ﴿

﴿وَإِذْ أَوْفَقْنَا الْإِنْسَانَ رَحْمَةً﴾ و ه کاتینک که نیعمت و رحمتی خویمان ده ده بین به خه لکی و تامی شه و نیعمته بیان پنده چیزین ﴿مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسْتَهْزِئٍ﴾ له پاش زیان و ناخوشیه که لییان که وتووہ ﴿إِذَا الْهَرَمُ مَكَرٌ﴾ دهست به جی شه وان پیلان ده گینر ﴿فِي آيَاتِنَا﴾ ده باره ی به لگه و نایه ته کانی نیمه ﴿قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكَرًا﴾ (تهی موحه مهده ﷻ) بلی خوا خیر اتره له پیلان کردندا (له بهرامبر پیلانی شه واندا) ﴿إِنْ رُسُلَنَا﴾ بنگومان فریشته و چاودیره کانمان ﴿يَكْفُرُونَ مَا تَكْفُرُونَ﴾ هه پیلان و فر و فیلینک (شه و بی باوه رانه) ده یکه ده بنوسن ﴿هُوَ الَّذِي يُسِرُّكُمْ﴾ خوا زاتیکه هاتو چوتان پی ده کات ﴿فِي الْبُرِّ وَالْبَحْرِ﴾ له ووشکابی و له ده ریادا ﴿حَقًّا إِذَا كُنْتُمْ﴾ هه تا کاتینک نیوه ﴿فِي الْفَلَاحِ﴾ له که شتی دان ﴿وَجَزِينَ يَوْمٍ﴾ (که شتیه کان) ده بیان گینریت ﴿بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ﴾ به هوی شنه بایه کی خوشه وه ﴿وَفَرِحُوا بِهَا﴾ و خوش حال ده بن پنی ﴿جَاءَتْهَا رِيحٌ عَالِيَةٌ﴾ (له پر) ره شه بایه کی زور به هیز له و (که شتیانه) هه لکات ﴿وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ﴾ و شه پزلیان بز بیت ﴿مِنْ كُلِّ مَكَانٍ﴾ له هه موو لایه که وه ﴿وَوَقَّنُوا أَنْهَرُ﴾ وه دلنیا بوون له وهی که شه وان ﴿أُحِيطَ بِهِمْ﴾ ده وه دراون (و له ناو ده چن) ﴿دَعَا اللَّهَ﴾ هاوار ده که نه خوی گه وه ﴿مُخْلِصِينَ لَهُ الَّذِينَ﴾ زور به دلسوژی و گهر دنی بز که چ ده که ن ﴿لَنْ أَنْجِيَنَّ﴾ (و ده لین) سویند به خوا نه گهر رزگارمان بکه بیت ﴿مِنْ هَذِهِ﴾ له م سه ختی و نار چه تیه ﴿لَتَكُونَنَّ مِنَ الْشَّاكِرِينَ﴾ بنگومان نیمه له سوپاسگوزاران ده بین (بوتو شهی خواهه) ﴿فَلَمَّا فَجَّهْتُمْ﴾ نه مجا کاتینک خوا رزگاری کردن (له و نار چه تیه) ﴿إِذَا هُمْ يَبْخُونَ﴾ کوتوپر دهست ده که نه وه به خراپه کاری و بی باوه بری ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا ﴿بِعَظِيمِ الْحَقِّ﴾ به نار هوا ﴿يَأْتِيهَا الْإِنْسُ﴾ تهی ناده می به (خرابه کاره کان) ﴿إِنَّمَا بَعِثْنَاكُمْ﴾ له راستیدا سستم و ناحقی به کانتان ﴿عَلَى أَنْفُسِكُمْ﴾ زبانی هه بز خوئانه ﴿مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ له زه تی زبانی دونیاش بی نرخه ﴿ثُمَّ إِنَّمَا مَرْجِعُكُمْ﴾ پاشان گهرانه وه تان هه بز لای نیمه به ﴿فَتَنَّبَيْتُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه مجا هه و الشان پی ده ده بین به وهی که (له دونیادا) ده تان کرد ﴿إِنَّمَا تَمَثَّلَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ بنگومان وینهی زبانی دونیا ﴿كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه ک بارانینک وایه له ناسمانه وه باراندومانه ﴿فَلَا تَخْتَطِ بِهِنَّ تَبَاتُ الْأَرْضِ﴾ جا به هوی شه (بارانه وه روه کی زور رواوه و) سه وزی و روه کی زه وی تیکه له به به ک بوون ویه به کدا چوون ﴿بِمَا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ﴾ له وهی که خه لکی و نازه لیش ده بخون ﴿حَقًّا إِذَا﴾ هه تا کاتینک ﴿أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَأَزْيَنَتْ﴾ زه وی (به سه وزی و روه ک) ره و نه ق و جوانی خوی وه رده گریت و خوی ده رازینتیه وه ﴿وَوَضَّعَتْ أَعْلَاهَا﴾ دانیشتون و خه لکی شه (زه ویه) واده زانن ﴿أَنْهَرُ قَدِيرُونَ عَلَيْهَا﴾ که به راستی شه وان به توانان به سه ر (دروینه کردن) یددا ﴿أَنْهَرُ أَمْرُنَا﴾ (له نا کاوینکدا) فرمانی نیمه بیت بز شه (زه وی و کشتو کاله) ﴿لَيْلًا أَوْ نَهَارًا﴾ له شه و یان له روزدا ﴿فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا﴾ نه مجا وه ک دروینه کراوی لی بکه بین (وهیچیان بز نه مینتیه وه) ﴿كَأَنْ لَمْ تَعْنِ بِالْأَمْسِ﴾ وه ک له وه و پیش هه نه بوو بیت ﴿كَذَلِكَ نَقْضِلُ﴾ نابه و جوړه روونی ده که بنه وه ﴿الْآيَاتِ﴾ نایه ت و به لگه و نیشانه کانمان ﴿لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾ بز گه لی که بیر بکه نه وه ﴿وَاللَّهُ يَدْعُوا﴾ وه خوا (خه لک) بانگ ده کات ﴿إِلَى دَارِ السَّلَامِ﴾ بز مالی ناشتی و نارامی (به ههشت) ﴿وَيَهْدِي مَنْ﴾ وه رینمونی هه که سینک ده کات ﴿يَشَاءُ﴾ که بیه ویت ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بز رنگی راست ﴿

﴿لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا﴾ بۆ نهوانی چاکه بیان کردوه ﴿الْحَسَنَىٰ وَزِيَادَةً﴾ پاداشتی چاکتر (بههشت) و زیاتریان هیه (که بینینی خواجه) ﴿وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهُهُمْ﴾ دم و چاویان داینا گریت (لینی نانیشیت) ﴿فَتَرَىٰ وَوَلَادِلَهُ﴾ هیچ رهشی و تهپ و توزو ریسواییهك ﴿أُولَٰئِكَ﴾ نهوانه ﴿أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ هاوړینی بههشتن ﴿هُم فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نهوانه لهو (بههشته) دان بهه همیشه بی ﴿وَالَّذِينَ﴾ نهوانهش ﴿كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ﴾ که کرده وی خراپیان کردوهه ﴿جَزَاءَ سَيِّئَةٍ﴾ تولهی هه ر خراپیهك ﴿بِئْسَ مَا لَهُمْ﴾ به نه ندازهی نهو (خرابه به تولهی لی ده سیتدری) ﴿وَتَرَهُمْ ذُلًّا﴾ وه ریسوایی دایان ده گریت ﴿مَا لَهُمْ﴾ بویان نیه ﴿مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِرٍ﴾ هیچ په ناده رنك له (سزای) خودا ﴿كَانَمَا أَغْشَيْتَ وُجُوهُهُمْ﴾ (به راده بهك روویان رهش بووه) ده لینی دم و چاویان داپوشراوه ﴿فَطَعَامٌ آتِلٍ مُّظْلَمًا﴾ به چند به شیک له شهوه زهنگ ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نهوانه ی (که باس کران) هاوړینی ناگری دوزه خن ﴿هُم فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نهوان تیدا ده میتنه وه بهه همیشه بی ﴿وَيَوْمَ نَخْتَسِرُهَا رَجِيمًا﴾ (تهی موحه ممد ﴿بِئْسَ مَا لَهُمْ﴾ بویان) نهو روزهی هه موویان کۆده کهینه وه ﴿فَتُنْفَخُ لِلَّذِينَ﴾ نه مجا ده لنین بهوانه ی ﴿أَشْرَكُوا﴾ هاو به شیان بۆ خوا بریار داوه ﴿مَكَانًا﴾ له شوینی خوتاندا نه جولین (راوهستن) ﴿أَنَّهُمْ وَشُرَكَاءُ زُكُرٌ﴾ خوتان و بت و په رستراوه کانتان ﴿فَوَرَبِّنَا بَيْنَهُمْ﴾ نه مجا لیکیان جیاده کهینه وه ﴿وَقَالَ شُرَكَاءُهُمْ﴾ په رستراوه کانیان ده لنین ﴿مَا كُنْتُمْ بِنَانَا نَعْبُدُونَ﴾ ئیوه ئیمه تان نه ده په رست ﴿فَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ جا خوا به سه که شاهد بیت ﴿بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ﴾ له نیتوان ئیمه و ئیوه دا ﴿إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ﴾ بینگومان ئیمه بی ناگابووین له به ندایه تی کردنتان بۆ ئیمه ﴿هُنَالِكَ تَتْلَوْنَ﴾ له ویندا دهرده که ویت ﴿كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ﴾ هه موو که سیتک چی پتس خوی خستوهه ﴿وَرُدُّوْا إِلَى اللَّهِ﴾ وه هه موو ده گه رینرینه وه بۆ لای خوا ﴿مَوْلَاهُمْ الْحَقُّ﴾ که کۆمه کی کهر و په روه ردگاری حق و راستیانه ﴿وَضَلَّ عَنْهُمْ﴾ وه لینیان و ون ده بیت ﴿مَا كَانُوا يَفْقَهُونَ﴾ نهو (په رستراوه درویانه ی) هه لیان به ستبون ﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ﴾ (تهی موحه ممد ﴿بِئْسَ مَا لَهُمْ﴾ بویان) بلی نایا کی رزق و روزیتان ده دات ﴿مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ له ناسمان (به باران) و له زهویه وه (به رووهك) ﴿أَمْ نَسِيكَ﴾ بان کی خاوهنی (دروستکه ری) ﴿السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ﴾ گوئی و چاوانه ﴿وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ﴾ وه کی زیندوو له مردوو دهرده هینیت ﴿وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ﴾ وه مردوو له زیندوو دهرده هینیت ﴿وَمَنْ يُدْبِرُ الْأَمْرَ﴾ هه روه ها کی کاره کان هه لده سوړینن ﴿فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ﴾ بینگومان به کسه ر ده لنین خوا ﴿فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ که واته (تهی موحه ممد ﴿بِئْسَ مَا لَهُمْ﴾ بویان) بلی ده ی بۆ خوتان ناپارینن (له سزای خوا)؟ ﴿فَذَلِكُمْ اللَّهُ﴾ هه ر نهو خواجه ﴿رَبُّكُمْ الْحَقُّ﴾ په روه ردگاری راستی ئیوه به ﴿فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ﴾ ده ی له پاش راستی هیچ هیه ﴿إِلَّا الظُّلُمُ﴾ جگه له گومرایی ﴿فَأَنْ تَصْرُفُوتَ﴾ ده ی چون له رینگه ی راست لاده درینن؟! ﴿كَذَلِكَ حَقَّتْ﴾ بهو جزوه چه سپاوه ﴿كَلِمَتُ رَبِّكَ﴾ بریاری په روه ردگارت ﴿عَلَى الَّذِينَ﴾ له سه ر نهوانه ی ﴿فَسَقُوا﴾ له سنوور لایان داوه ﴿أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ بینگومان نهوانه پروا ناهینن ﴿

﴿قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ﴾ (ئی موحه ممد ﷺ) بلی له وانهی کردوتانه به هاوبه شی خوا ﴿مَنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ﴾ که سینک هدیه شستیک له نه بو ونه وه دروست بکات ﴿ثُمَّ يُعِيدُهُمْ﴾ نه مجا (له پاش مردنی) دووباره ی بکاته وه ﴿قُلْ اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ﴾ بلی خوا له نه بو و شت دروست ده کات ﴿ثُمَّ يُعِيدُهُمْ﴾ نه مجا (له پاش مردنی) دروستی ده کاته وه ﴿فَأَنْ تَقُولُونَ﴾ دهی چون له راستی لا ده درین ﴿قُلْ هَلْ﴾ بلی نایا ﴿مِنْ شُرَكَائِكُمْ﴾ له ناو به رستراوه کانتاندا ﴿مَنْ يَهْدِي إِلَى الْخَيْرِ﴾ که سی هه به رینموونی بکات بوزینگای راست ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی خوا ﴿يَهْدِي لِلْخَيْرِ﴾ رینموونی ده کات بوزینگای راست ﴿أَفَمَنْ يَهْدِي﴾ جا نایا که سینک که رینموونی ده کات ﴿إِلَى الْخَيْرِ﴾ بوزراسته ری ﴿أَفَحَىٰ أَنْ يُدَبِّعَ﴾ شایان تره به وهی بهیره وی بکریت و شونی بکه ویت ﴿أَمْ لَمْ يَهْدِي﴾ یان که سینک رینبازی راست شاره زا نابی ﴿إِلَّا أَنْ يَهْدِي﴾ مه گهر شاره زا بکریت ﴿فَرَأَيْتُمْ﴾ نه وه چیتانه ﴿كَيْفَ تَحْكُمُونَ﴾ چون نه و بریار ده دن؟ ﴿وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ﴾ وه زور به یان شوین هیچ ناکه ون ﴿إِلَّا ظُلْمًا﴾ جگه له گومان ﴿إِنَّ الظَّالِمِينَ﴾ به راستی گومان ﴿لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْفَ سَبَّحُوا﴾ له ناست حه قدا هیچ سوودیک (به خواهه نه کی) ناگه به نیت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ﴾ زانابه به وهی که ده بکه ن ﴿وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ﴾ ره وانسی یه و ناگونجیت نه م فورنانه ﴿أَنْ يُفْتَرَىٰ﴾ هه لبه سترای بی ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ (له لایه ن که سینکه وه) جگه له خوا ﴿وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي﴾ به لکو به راست دانهری نه و (کتیبانه ی) ﴿بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ پیش خویه تی (پیش دستکاری کردنیان) ﴿وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ﴾ وه پروون که ره وهی کتیبه ناسمانیه کانه ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ (نه م فورنانه) هیچ گومانی تیدانی به ﴿مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ له لایه ن به روه ردگاری جیهانیانه وه هاتو وه ﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ﴾ یان ده لین (موحه ممد ﷺ) خوی نه م فورنانه ی هه لبه ستو وه به دم خوا وه ﴿قُلْ قَاتِلُوا إِسْرَافًا﴾ به وانه بلی سوره تیک بهینن ﴿مِثْلِهِ﴾ وه ک نه و ﴿وَادْعُوا مَنْ اسْتَظَفَرُوا﴾ و هه ر که سینک که ده توانن بانگی بکه ن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بیجگه له خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر شیوه راست ده که ن ﴿بَلْ﴾ (نه وه و ازلی بینه) به لکو ﴿كَذَّبُوا بِمَا﴾ نه وانه بر وایان به فورنان نه هینتاو به درویان دانا ﴿لَمْ يُحِطُوا بِعِلْمِهِ﴾ که هیچ زانبارییان دربارهی نه بو و ﴿وَلَمَّا﴾ که هینستا ﴿يَأْتِيهِمْ تَأْوِيلُهُ﴾ سه ره نه جامی (سزاو تولهی) فورنانیان بو نه هاتو وه ﴿كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ﴾ به هه مان شیوه (هدیامی پیغه مبه رانیان) به درو زانی نه وانه ی ﴿مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ له پیش نه مانه وه بوون ﴿فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ﴾ نه مجا سه رنج بده که چون بو و ﴿عَقِبَهُ الظَّالِمِينَ﴾ دوارو ز و ناکامی ستم کاران ﴿وَمَنْهُمْ مَنْ﴾ له وانشدا که سی وا هه به ﴿يُؤْمِنُ بِهِ﴾ که بر وایان به فورشان ده هینیت ﴿وَمَنْهُمْ مَنْ﴾ که سی و اشیان هه به ﴿لَا يُؤْمِنُ بِهِ﴾ که بر وای پی ناهینیت ﴿وَرَبُّكَ أَعْلَمُ﴾ وه به روه ردگارت له هه مو و که س زاناره ﴿يَالْمُفْسِدِينَ﴾ به خرابه کاران ﴿وَإِنْ كَذَّبُوكَ﴾ نه گهر بر وایان پی نه هینتاو ﴿فَقُلْ لِي عَمَلٍ﴾ نه وه پنیان بلی (پاداشتی) کرده وهی خو م بو خو م ﴿وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ﴾ و (پاداشتی) کرده وهی خو تان بو خو تان ﴿أَنْتُمْ تَرْتَوُونَ﴾ ثیوه به رین (به ره رسیارین) ﴿مِمَّا أَعْمَلْتُمْ﴾ له وهی من ده بکه م ﴿وَأَنْتُمْ تَرْتَوُونَ﴾ منیش به ریم (به ره رسیاریم) له وهی ثیوه ده بکه ن ﴿وَمَنْهُمْ مَنْ﴾ (کافران) که سی وایان هه به ﴿يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ﴾ گویت لی ده گرن (که فورشان ده خونیت) ﴿أَفَأَنْتُمْ تُسْمِعُ الصُّمَّ﴾ جا نایا تو گو فنارت به که بران ده ژنه ونی؟ ﴿وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ﴾ نه گهر چی نه و که برانه هه پیش تینه گه ن ﴿

﴿وَمَنْهُمْ مَنْ﴾ وہ ہی وایان ہدیہ ﴿يَنْظُرُ إِلَيْكَ﴾ دہروانیت بتوت ﴿أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْأَعْمَى﴾ دہی نایا تو
 رینمونویسی تہو کویرانہ دہ کہیت (مہہست پتی بی باوہرانہ کہ کویرن لہ ناست بینینی ہق
 وراستیدا) ﴿وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ﴾ نہ گہر چی تہو کویرانہ نابیناش بن؟ ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہراستی خواہ
 ﴿يُظِلُّمُ النَّاسَ شَيْئًا﴾ ہیچ ستم لہ خہلکی ناکات ﴿وَلَا يَكُنُ النَّاسُ﴾ بەلکو خہلکی ﴿أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾
 خویان ستم لہ خویان دہ کہن ﴿وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ﴾ وہ (بیریان بخہنہوہ) تہو پورژہی کہ (خواہ
 ہہموویان کؤ دہ کاتہوہ) ﴿كَأَنْ لَّمْ يَلْبَسُوا﴾ دہلینی لہ دونیادا نہ ماونہ تہوہ ﴿إِلَّا سَاعَةً﴾ ساتیکی کہم
 نہ بیت ﴿مِنَ النَّهَارِ﴾ لہ پورژیک ﴿يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ﴾ خویان بہیہ کتر دہناسیتن ﴿فَدَخِرَ الَّذِينَ﴾ بہراستی
 زہرہ مہند بوون تہوانہی ﴿كَذَبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ﴾ کہ ہر وایان نہ ہینا بہ (زیندووبونہوہو) دیداری خواہ
 ﴿وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ﴾ وہ تہوانہ رینمون و ہر گر نہ بوون ﴿وَأَمَّا نُرُوتُكَ﴾ بہراستی تہ گہر نیشان تہ بدہین
 ﴿بَعْضَ﴾ ہندیک ﴿الَّذِي نَعُدُّهُمْ﴾ لہوہی بہ لیتمان داوہ پیمان (زالبوت بہ سہریاندا) ﴿أَوْ تَوَيْتُكَ﴾ یان
 تو بمرنین (پیش بہدی ہانتی) ﴿فَالَيْتَنَا مَرَجَعُهُمْ﴾ تہوہ گہرانہ و ہیان ہر بولای تیمہیہ ﴿ثُمَّ اللَّهُ﴾ پاشان
 خواہ ﴿شَهِيدٌ﴾ شایہ تہ ﴿عَلَى مَا يَفْعَلُونَ﴾ لہ سہر تہو کردہ و انہی کہ دہیکہن (لہ پاش تو) ﴿وَلِكُلِّ﴾
 ﴿أُمَّةٍ رَسُولٌ﴾ وہ بؤ ہہموو گہلنک پیغہ مہرینک ہہ بووہ ﴿فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ﴾ جا کاتیک پیغہ مہرہ کہ یان
 (لہ قیامہ تدا) ہات بولایان ﴿فَضَى بَيْنَهُمْ﴾ ہر یار دہدریت لہ نینوانیاندا ﴿بِالْقِسْطِ﴾ بہداد گہری و راستی
 ﴿وَهُمْ لَا يَظْلِمُونَ﴾ وہ تہوان ہیچ ستمیان لی ناکریت ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى﴾ دہلین کہی دہ بیت ﴿هَذَا الْوَعْدُ﴾
 تہو بہلین و ہہر شہیہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ تہ گہر تئوہ راست دہ کہن ﴿قُلْ﴾ (تہی موحمہ مد ﴿صَلِّ﴾
 بلی ﴿لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي﴾ بہدہ ستم نی یہ بؤ خودی خوم ﴿صَرَخًا وَلَا نَفْعًا﴾ ہیچ زیان و سوودیک
 ﴿إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ مہ گہر تہوہی خواہیہ ویت ﴿لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ﴾ بؤ ہہموو گہل و نہ تہوہیہ ک کاتیک دیاری
 کراو ہدیہ ﴿إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ﴾ تہ گہر کاتہ کہ یان ہات ﴿فَلَا يَسْتَعْجِرُونَ سَاعَةً﴾ تہوانہ ساتیک دوا دہ کہون
 ﴿وَلَا يَسْتَفِيدُونَ﴾ نہ پیشیش دہ کہون ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ تو بلی (بہوانہ) پیم بلین ﴿إِنْ أَنْتُمْ عَدَابَةٌ﴾ تہ گہر
 سزای خواتان بؤ ہات ﴿يَسْتَأْذِنُ الْوَهَّارَ﴾ لہ شہودایان لہ پورژدا ﴿مَاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ﴾ نایا تاوانباران
 بؤچی (سزایہ ک) پہلہ دہ کہن ﴿أَنْتُمْ إِذَا مَا وَقَعَ﴾ نایا پاش تہوہی پروی داو بہدی ہات ﴿ءَأَمْسِمُ بِهِ﴾
 تئوہ بروای ہی دینن؟ ﴿ءَالْقِنْ﴾ نا تینستا (بروای ہی دینن)؟ ﴿وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ﴾ خو بہراستی تئوہ
 پہلہی ہانتی (تہو سزا) یہ تان دہ کرد ﴿ثَقِيلٌ﴾ تہ مجا پیمان دہو و ترنت ﴿لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ بہوانہی
 کہ ستمیان کردہ ﴿ذُوقُوا عَذَابَ﴾ بچہرژن سزای ﴿الْحُلْدِ﴾ ہہمیشہ ہی ﴿هَلْ تُحْزَنُونَ﴾ نایا تئوہ تولہ تان
 لی دہ سہ ندرنت ﴿إِلَّا يَمَّا﴾ مہ گہر بہ ہوی تہو (کارانہوہ) نہ بیت ﴿كُنْتُمْ تُكْسِبُونَ﴾ کہ خوتان دہ تان
 کرد ﴿وَيَسْتَفِيدُونَكَ﴾ (تہی موحمہ مد ﴿صَلِّ﴾ لیت دہ ہر سن ﴿أَحَقُّ هُوَ﴾ نایا تہو سزایہ راستہ (بہدی
 دیت)؟ ﴿قُلْ إِي وَرَبِّي﴾ پیمان بلی بہلی سویند بہ پەر و ہر د گارم ﴿إِنَّهُ أَحَقُّ﴾ بینگومان تہوہ راستہ
 ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ وہ تئوہ ناتوانن خوتانی لی قوتار بکہن ﴿صَلِّ﴾

﴿وَتَوَّانَ لِكُلِّ نَفْسٍ﴾ نه گهر هی ههر که سینک بیت ﴿ظَلَمْتَ﴾ که سته می کردووه (له دونیادا) یان بی باوهر بسوو بیت ﴿مَا فِي الْأَرْضِ﴾ ههر چی له زه ویدایه ﴿لَا فَتَدَّتْ بِهِ﴾ له بریتی خوی دایدات (تهنبا بؤ نه وهی رزگاری بیت) ﴿وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ﴾ وه (بی باوهران) په شیمانی خویان ده شارنه وه (له و روزه دا) ﴿لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ﴾ کاتیک که نه و سزایه ده بینن ﴿وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ﴾ جا بریار ده دریت له نیوانیاندا به دادوهری ﴿وَهُمْ لَا يظَلْمُونَ﴾ و نه وانه هیچ سته میان لی ناکریت ﴿الْأَيْنَ لِلَّهِ﴾ ناگادارین به راستی مولکی خوابه ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه وهی له ناسمانه کان و زه ویدایه ﴿الْأَيْنَ وَعَدَّ اللَّهُ﴾ ناگادارین به راستی به لیتی (ههره شهی) خوا ﴿حَقٌّ﴾ راسته ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زوربه یان نازان ﴿هُوَ الْحَيُّ الرَّحِيمُ﴾ نه و (خوایه) ده زینیت وده مرینیت ﴿وَالْيَوْمَ تُرْجَعُونَ﴾ و ههر بؤ لای نه و ده گهر تیرینه وه (له روزهی دواییدا) ﴿بِأَيِّهَا النَّاسُ﴾ نهی خه لکینه ﴿فَدَجَّاءَ تَكْفُرٍ﴾ بینگومان بؤتان هاتووه ﴿تَوَعَّظُةٌ مِّنْ ذِكْرِكُمْ﴾ ناموزگاری (قورئان) له لایه ن پهر وهر دگار تانه وه ﴿وَرِشَقَاءَ لِمَا فِي الصُّدُورِ﴾ وه شیفا و چاره یه بؤ نه وهی له ناو دل و دهر و نشان دایه ﴿وَهُدًى وَرَحْمَةً﴾ وه رینموونسی و میهره بانیه ﴿لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ بؤ پرواداران ﴿قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ﴾ (نهی موحه ممد ﷺ) بلی ههر به هوی چاکه و ﴿وَبِرَحْمَتِهِ﴾ و میهره بانسی خواوه یه ﴿فِي دَلِّكَ فَلْيَفْرَحُوا﴾ جا که واته بابه وه دلخوش بن ﴿هُوَ خَيْرٌ﴾ نه وه چاکتره (بؤیان) ﴿فَمَا يَجْمَعُونَ﴾ له وهی کوی ده که نه وه (له شتی نه م دونیایه) ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ بلی (به و بی پروایانه) پیم بلین ﴿مَّا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ نه وهی خوا ناردوویه تیه خواره وه ﴿لَكُمْ مِّنْ رِّزْقٍ﴾ بؤتان له رزق و روزهی ﴿فَجَعَلْتُمْ فِتْنَةً﴾ هه ندیکتان کردووه ﴿حَرَامًا وَحَلَالًا﴾ به حهرام و (هه ندیکی) به حه لال ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی نایا خوا ﴿أَرَأَيْتُمْ لَكُمْ﴾ مؤله تی (نه وهی) پی داوون (له خوتانه وه شتائیک حه لال و شتائیکیش حهرام بکن) ﴿أَرَأَيْتُمْ عَلَى اللَّهِ تَقَرُّونَ﴾ یان درو ده کهن به ناوی خواوه ﴿وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ﴾ وه گومانی نه وانه چیه ﴿يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ﴾ که درو هه لئه به ستن به ناوی خواوه ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له روزهی دواییدا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَذُو فَضْلٍ﴾ خواوه نی چاکه و فزل و به هره یه ﴿عَلَى النَّاسِ﴾ به سهر خه لکی یه وه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ﴾ به لام زوربهی خه لکی ﴿لَا يَشْكُرُونَ﴾ سوپاسی (نه و چاکه و به هرانه) ناکن ﴿وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ﴾ وه (نهی موحه ممد ﷺ) توله ههر مه به ست و کار نکدایت ﴿وَمَا تَسْأَلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ﴾ وه ههر چی له قورئان بخوینی ﴿وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ﴾ و (نیوه) ههر کرده وه یه ک بکن ﴿إِلَّا كُنْتُمْ عَلَيْهِ كَفُورًا﴾ بینگومان نیمه به سهر تانه وه ﴿شُهُودًا﴾ شایه تین و ناگادارین ﴿إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ﴾ کاتیک ده رونه ناویه وه و پیوهی خهریکن ﴿وَمَا يُعْرَبُ﴾ وه وون نابیت ﴿عَنْ رَبِّكَ﴾ له پهر وهر دگارت ﴿مِنَ يَتَّقَالِ ذُرْقٍ﴾ به نه ندازهی گهر دیله یه ک ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ نه له زه وی ﴿وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾ و نه له ناسماندا ﴿وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ﴾ وه نه بچو کتر له و گهر دیله یه ﴿وَلَا أَكْبَرَ﴾ و نه گهر وهر تر له و (گهر دیله یه) ﴿إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ﴾ مه گهر نه و هتا له ناو په راوینکی ناشکرادا (که مه به ست پی لوح المحفوظ) ه

﴿الْآتِ﴾ ناگادار بن بیگومان ﴿أُولِيَاءَ اللَّهِ﴾ دوستانی خوا ﴿لَاخَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ ترسیان له سهه
 نیه ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ خه فه تیش ناخون ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانهی باوه پریان هیتاوه ﴿وَكَانُوا
 يَتَّقُونَ﴾ وه هه میشه خویان ده پارینزن و له خوا ده ترسن ﴿لَهُمُ الْبَشَرَى﴾ هه ربؤ نه وانه
 مزگیتی ومورده ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له ژبانی دونیادا ﴿وَفِي الْآخِرَةِ﴾ و له دواپوژیشدا ﴿لَا تَبْدِيلَ
 لِحُكْمِ اللَّهِ﴾ یگامت الله ﴿بؤ ووته (و به لینه) کانی خوا ﴿ذَلِكَ هُوَ﴾ هه نه وهیه ﴿الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾
 سهه رکه وتنی زور گه وره ﴿وَلَا يَحْزَنُكَ﴾ باخه مبارت نه کات ﴿قَوْلُهُمْ﴾ ووتهی نه وانه ﴿لِأَنَّ
 الْعِزَّةَ﴾ چونکه به پرستی هیز و ده سه لات ﴿لِلَّهِ جَمِيعًا﴾ هه مووی بؤ خوایه ﴿هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾
 خوابش بیسه ری زانیه ﴿الْآتِ لِلَّهِ﴾ ناگادار بن به پرستی هه ربؤ خوایه ﴿مَنْ فِي السَّمَوَاتِ﴾ هه
 چی له ناسمانه کان ﴿وَمَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ هه رچیش له زهوی دایه ﴿وَمَا يَشْعُرُ﴾ به بره ویان نه کردوه
 ﴿الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نه وانهی بیجگه له خواده به رستن ﴿شُرَكَاءَ﴾ به رستراوانی (هاوبه شانی
 بؤ خوا) ﴿إِنْ يَشْعُرُونَ إِلَّا الظَّنَّ﴾ نه وانه تنها شوین گومان که وتوون ﴿وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ﴾
 وه نه وانه تنها دروده کهن (به گومان و گوتره شت ده لین) ﴿هُوَ الَّذِي﴾ نه وه خوایه زاتیکه
 ﴿جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ﴾ شهوی بؤ داناون ﴿لِتَسْكُنُوا فِيهِ﴾ تاتیندا بحه سینه وه ﴿وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا﴾ رپوژیشی
 داناوه به روونا که ره وه (که مایه ی ژبان و گوزه رانتان بیت) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ﴾ به پرستی له وه دا (که
 باس کرا) ﴿لَا يَنْبَغِي لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ﴾ چند به لگه و نیشانه ههیه بؤ که سائیک که ده بیستن و ژیرن ﴿وَلَا
 يَنْبَغِي لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ﴾ نه وانه ده لین خوا مندالی بؤ خوی هه لباردوه !! ﴿سُبْحَانَ اللَّهِ﴾ پاکی و بیگه ردی
 بؤ خوا ﴿هُوَ الْعَلِيُّ﴾ نه و بی نیازه ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ تنها نه و خاوه نیانه هه رچی و له ناسمانه کان
 ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وهه رچی و اله زه ویدا ﴿إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطٰنٍ بِهٰذَا﴾ هیچ به لگه به کتان لانیه به مهی
 که ده لین. ﴿أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْمَلُونَ﴾ نایا شتیک ده لین به دم خواوه که نایزانن و بی ناگان لئی ﴿وَلَا
 تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكٰذِبَ﴾ که درو هه ن
 ده بهستن به ناوی خواوه ﴿لَا يَقْلِحُونَ﴾ (هه رگیز) رزگار نابن ﴿مَتَّعَ فِي الدُّنْيَا﴾ (چونکه) به هره
 و رابوار دنیکی کهم له دونیادا (به سهه رده بن) ﴿ثُمَّ آتَيْنَا﴾ پاشان بؤ لای نیمهیه ﴿مَرَجِعُهُمْ﴾ گه رانه وه بیان
 ﴿ثُمَّ نُذِيقُهُمُ﴾ نه مجا پنیان ده چیزین ﴿الْعَذَابَ الشَّدِيدَ﴾ سزای زور توند ﴿بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾
 به هوی نه وهی که بروایان نه هیتا (نامردن) ﴿

﴿وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ تِبَاعُوحَ﴾ (تهی موحه ممد) دهنگویاس و هه والی نوح (علیه السلام) یان بۆ بخوینته ره وه
 ﴿إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ کاتینک به گله که هی ووت ﴿يَتَّقُوا﴾ تهی گله که هم ﴿إِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ﴾ نه گهر
 به لاتانه وه قورس و گرانه ﴿مَقَامِي﴾ مانه وه له ناوتاندا ﴿وَتَذَكِّرِي بِآيَاتِي اللَّهُ﴾ و ناموز گاری کردنم
 (بوتان) به نایه ته کانی خوا ﴿فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ﴾ نه وامن پشتم به خوا به ستووه ﴿فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ﴾ ئیوه ش
 کار و بریاری خوستان کۆ که نه وه ﴿وَشُرَكَاءَكُم﴾ له گله هاویه شه کانتان دا ﴿ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً﴾
 نه مجا با کار و بریاره کانتان شار او نه بیت به لاتانه وه (به لکو ناشکر ابیت) ﴿ثُمَّ أَفْضُوا إِلَيَّ﴾ پاشان په لامارم
 بدن ﴿وَلَا تَحْزَنُوا﴾ و ماوهم مه دن ﴿وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ﴾ جا نه گهر سه ره پیچیتان کردم (پشتم تی ده که ن)
 ﴿فَمَا سَأَلْتُكُمْ﴾ نه وه من داوام نه کرد وه لیجان ﴿مِنْ أَجْرٍ﴾ هیچ پاداشتینک ﴿إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ پاداشتی
 من هدر له سه ره خوا به ﴿وَأُمِرْتُ﴾ وه فرمانم پی دراوه ﴿أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ که له فرمان به درارانی
 خودا و موسولمانان بم ﴿فَكَذَّبُوهُ﴾ نه مجا به درویان زانی ﴿فَتَجَبَّنَا وَمَنْ مَعَهُ﴾ نه وسای نیمه ش نه و
 (نوح) و نه وانسه ش که له گله سی بوون رزگارمان کردن ﴿فِي الْفُلْكِ﴾ له که شتیه که دا ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ﴾
 وه کردمانن ﴿خَلْقًا﴾ به جی نشینانی (نه وان له زه ویدا) ﴿وَأَعْرَفْنَا الَّذِينَ﴾ نه وانسه شمان ژیر ناو خست ﴿كَذَّبُوا﴾
 بیا بیا ته کانی نیمه نه هیتا ﴿فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ﴾ نه مجا سه رنج بده و پروانه بزانه چون
 بوو ﴿عَذَابَ الْمُنذِرِينَ﴾ دواپوز و ناکامی ترسینراوان ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ﴾ نه مجا له دوا ی نوح
 ناردمان ﴿رُسُلًا﴾ پیغه مبه راتینک ﴿إِلَى قَوْمِهِمْ﴾ بۆ ناو گله کانیان ﴿فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ نه وانیش هاتن
 بۆ لایان به به لگه پروونه کانه وه ﴿فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا﴾ که چی نه وان پروایان نه هیتا ﴿بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ﴾
 به وهی که له رابر دوودا پروایان پیته هیتا بوو ﴿كَذَلِكَ نَقُطِعُ﴾ به و جوړه مؤر ده نینن ﴿عَنْ قُلُوبٍ﴾ به سه ره
 دلی ﴿الْمُعْتَدِينَ﴾ ده ست دریز کاراندا (تاتیگه ن) ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا﴾ پاشان ناردمان ﴿مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ له پاش
 نه و نیراوانه ﴿مُوسَى وَهَارُونَ﴾ موسا و هاروون بۆ لای فیرعه ون ﴿وَمَلَايِكَةٍ﴾ وه بۆ لای
 دهسته و ناقمه که سی ﴿بِآيَاتِنَا﴾ به به لگه و موعجیزه کانه وه ﴿فَأَسْتَكْبَرُوا﴾ به لام نه وان خو یان
 به گهره زانی ﴿وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ﴾ و نه وان هوزینکی تاوان باربوون ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ﴾ جا کاتینک
 بویان هات ﴿الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا﴾ هه ق و راستی له لایه ن نیمه وه ﴿قَالُوا إِنَّا هَذَا﴾ ووتیان بینگومان نه مه
 ﴿لَيْسَ حَرْمِينٌ﴾ جادوویه کی روون و دیاره ا ﴿قَالَ مُوسَى﴾ موسا ووتی (بینان) ﴿أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ﴾ نایا
 ئیوه به م هه ق و راستیه ده لین (جادووه) ﴿لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ کاتینک بوتان هاتووه ﴿أَسْحَرُ هَذَا﴾ نایا نه وه جادووه
 ﴿وَلَا يَفْلِحُ السَّحَرُونَ﴾ که جادو و بازان رزگاریان ناییت ﴿قَالُوا أَلَيْسَ هَذَا﴾ ووتیان نایا هاتووی بۆ لامان
 ﴿بِآيَاتِنَا﴾ بۆ نه وهی لامان دهی ﴿عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آيَاتِنَا﴾ له وهی باوو باپیرانمان له سه ری بوون ﴿وَتَكُونُ﴾
 لکمانا تا بۆ ههر دوو کتان (موسا و هاروون) بیت ﴿الْكِبْرِيَاءَ﴾ گهره یی (وسه ره کایه تی به نوئیسرا ئیل)
 ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا ﴿وَمَا نَحْنُ لَكُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾ وه نیمه هه گیز باوه رتان پی ناکه یین ﴿﴾

﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ﴾ فیرعون ووتی (به کومه له کهی) ﴿أَتُوتُنِي بِكُلِّ﴾ بۆم بینن و (کوی بکه نه وه) هه موو
 ﴿سَجْرٍ عَلِيٍّ﴾ جادوو گهریکی زور زانا و لیزان ﴿فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ﴾ جا کاتیک جادوو گهره کان
 هاتن ﴿قَالَ لَهُمْ مُوسَى﴾ موسا پنی ووتن: ﴿أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلقُونَ﴾ نه وهی ده تانه وی بیهاوینژن
 (فریسی دهن) ﴿فَلَمَّا ألقُوا﴾ نه مجا کاتیک (جا دووه کانیاں) فری دا ﴿قَالَ مُوسَى﴾ موسا ووتی
 ﴿مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ﴾ هه رچی ئنوه هیتاوتانه جادوو هه ﴿إِنَّ اللَّهَ سَبَّطِلُهُ﴾ بینگومان خوا به زووی
 پوچه لی ده کاته وه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِلُّهُ﴾ چونکه به راستی خوا چاکی ناکات ﴿عَمَلِ الْمُفْسِدِينَ﴾
 کرده وهی خرابه کاران ﴿وَيُحْيِي اللَّهُ الْخَيِّطَ﴾ خوا حه ق و راستی سه رده خات (ده بچه سپینیت)
 ﴿بِكَلِمَاتِهِ﴾ به فهران و به لینه کانی ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ﴾ با تاوانبارانیش بیان ناخوش بیت
 ﴿فَمَاءَ أَمْنٍ﴾ جا (له سه رده تاوه) بروای نه هیتا ﴿لِمُوسَى﴾ به موسا ﴿إِلَّا ذُرِّيَّةً﴾ چند که سیک
 نه بیت ﴿مِنْ قَوْمِهِ﴾ له گه له کهی ﴿عَلَى خَوْفٍ﴾ به هوی ترس و بی میان ﴿مِنْ فِرْعَوْنَ﴾ له فیرعون
 ﴿وَمَلَأْنَاهُمْ﴾ و کار به ده ست و گه وه کانیاں ﴿أَنْ يَفْتِنَهُمْ﴾ نه وه ک بیانگپرتنه وه بۆم دینی ﴿وَأَنْ فِرْعَوْنَ﴾
 به راستی فیرعون ﴿لَعَالِي فِي الْأَرْضِ﴾ خۆبه زل زان و زال بوو له زه وی (میسر) دا ﴿وَأَنَّهُ رَلِيمَ الْمُتَسِفِينَ﴾
 وه به راستی له سنور به زیتان بوو ﴿وَقَالَ مُوسَى﴾ وه موسا ووتی ﴿بِقَوْمٍ﴾ نهی گه له کهم ﴿إِنْ
 كُنْتُمْ﴾ گهر ئنوه ﴿ءَأَمْسُمْ بِاللَّهِ﴾ برواتان به خوا هیتاوه ﴿فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا﴾ نه وه ته نها پشت به خوا بیهستن
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ﴾ نه گهر ئنوه فهران بهر و مل که چن ﴿فَقَالُوا﴾ نه وانیش (باوه رداره کان) ووتیان
 ﴿عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا﴾ ته نها پشتمان به خوا به ستوه ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً﴾ نهی پهروه ردارمان مه مانگپره به
 جینگه ی نه شکه نجه و نازار ﴿لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ بۆ گه لی سته مکاران ﴿وَنَجِّنَا﴾ وه رزگارمان بکه
 ﴿بِرَحْمَتِكَ﴾ به به زه یی خوت ﴿مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ له ده ست کومه لی بی بروایان ﴿وَأَوْحَيْنَا﴾
 وه نیگامان کرد ﴿إِلَى مُوسَى﴾ بۆ موسا ﴿وَأَخِيهِ﴾ و براکه ی (هاروون) ﴿أَنْ تَتَوَكَّلَ﴾ که پنیکی بینن و ناماده ی
 بکه ن ﴿لِقَوْمِكَ﴾ بۆ گه له که تان ﴿بِمِصْرَ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ چند خانوویه ک له میسر دا (که تیندا بجه وینه وه)
 ﴿وَلَجَعَلُوا بَنِي إِسْرَائِيلَ قَبْلَهُ﴾ وه خانووه کانتان بکه ن به قیله (واته بیکه ن به جینگای په رستنی خودا) ﴿وَأَقِيمُوا
 الصَّلَاةَ﴾ و به ریکو پنیکی نوئز به جی بینن ﴿وَاتَّبِعُوا الْمُؤْمِنِينَ﴾ مژده ش بده به برواداران (به به هه شت
 و سه رکه وتن) ﴿وَقَالَ مُوسَى﴾ و موسا ووتی ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ﴾ نهی پهروه ردارمان به راستی تو
 ﴿ءَاتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ﴾ به خشيووته به فیرعون و کومه له کهی ﴿زِينَةً وَأَمْوَالًا﴾ هۆکاری رازانه وه و
 جوانی و مال و سامانی زور ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له ژبانی دنیا دا ﴿رَبَّنَا لِيُضِلُّوْا﴾ نهی پهروه ردارمان
 بۆ نه وهی خه لک گومرا بکه ن ﴿عَنْ سَبِيلِكَ﴾ له رینگای تو ﴿رَبَّنَا أَطْمِسْ﴾ نهی پهروه ردارمان له
 ناوی به ره و مه بهیله ﴿عَلَى أَمْوَالِهِمْ﴾ مال و سامانیاں ﴿وَأَشْدُدْ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ دله کانیاں په ق و په ش بکه
 ﴿فَلَا يُؤْمِنُوا﴾ چونکه بروا نه بینن ﴿حَتَّى يَرَوْا﴾ هه تا نه بینن (به چاوی خویان) ﴿الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾ سزای
 سه ختی نازارده ر ﴿﴾

﴿قَالَ قَدْ﴾ (خوای گه‌وره) فہرموی بیگومان ﴿أُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمْ﴾ داوای ہہردو وکستان و ہرگیرا ﴿فَأَسْتَقِيمًا﴾ جا خو راگر و بہرہوام بن (لہسہر ٹابینی خوا) ﴿وَلَا تَتَّبِعَانِ سَبِيلَ﴾ وہ مہ کہونہ شوین پینگای ﴿الَّذِينَ لَا يَعْمُرُونَ﴾ ئەوانہی کہنازانن ﴿وَجَحُورًا يَبِغِي آسْرَةَ يَلِ الْبَحْرَ﴾ ئەمجا نہوہی ٹیسرا ئیلیمان لہ دہریاکہ (دہریای سور) بہراندوہہ ﴿فَأَتَّبَعَهُمُ فِرْعَوْنُ وَجَحُودُهُ﴾ ئەمجا فیرعہون و لہشکرہ کہی شوینیان کہوتن ﴿بَغْيًا وَعَدْوًا﴾ بہستہم و دەست دریزی کردن ﴿حَتَّىٰ إِذَا﴾ ہہتا ئەو کاتہی ﴿أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ﴾ خہریک بوو (فیرعہون) بخنکی ﴿قَالَ ءَأَمْسَتْ﴾ ئەوسا ووتی بہروام ہیتا ﴿أَنَّهُ لَا إِلَهَ﴾ کہ ہیچ بہرستراوینکی راست نی بہ ﴿إِلَّا الَّذِي﴾ جگہ لہ ئەو (خواہ) نہ بیت ﴿ءَأَمْسَتْ بِهِ﴾ کہ بہروایان پی ہیتاوہ ﴿بَنُو آسْرَةَ يَلِ﴾ نہوہی ٹیسرا ئیل ﴿وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ وہ منیش لہ موسلمانانم ﴿ءَأَلْقَانِ﴾ ٹیستا (باوہر دینیت؟) ﴿وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلَ﴾ کہ بیگومان لہوہو پیش سہرہینچیت کرد ﴿وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ﴾ وہتو لہ خرابہ کاران و تیکدہران بوویت ﴿فَالْيَوْمَ﴾ بہلام ئەمرو ﴿سَجِّحِكَ بِدَنِكَ﴾ لاشہ کہت (لہ دہریا) پژگار دہ کہین ﴿لِتَكُونَ لِمَنْ خَلَقَكَ ءَايَةً﴾ بو ئەوہی بی بہ پند بو ئەوہی لہدوای تو دیت ﴿وَأَنَّ كَثِيرًا مِنَ الْتَائِبِ﴾ وہ بہراستی زورنک لہ خہلکی ﴿عَنْ ءَايَاتِنَا الْغَافِلُونَ﴾ بی ناگان لہ بہلگہ و نیشانہ کانی ٹیمہ ﴿وَلَقَدْ بَوَّأْنَا﴾ سویند بہخوا بیگومان نیشتہ جیمان کردن ﴿بَنِي آسْرَةَ يَلِ﴾ نہوہی ٹیسرا ئیل ﴿مُبَوَّأَصْدَفٍ﴾ لہ شوینینکی چاک و شایستہدا ﴿وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ و ریزی چاک و پاکمان پی دان ﴿فَمَا اختلفوا﴾ جا راجیاو دو بہرہک نہ بوون ﴿حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْعِلْمُ﴾ ہہتا زانین و شارہزایی (تہورات) یان بو ہات ﴿إِنَّ رَبَّكَ﴾ بہراستی بہرہردگارت ﴿يَقْضِي بَيْنَهُمْ﴾ بہرہردگارت دہدات لہ نیوانیاندا ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ لہ ریزی دوایدا ﴿فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ لہوہی ئەوان تیدا راجیا بوون ﴿فَإِنْ كُنْتَ﴾ جائہ گہر تو ﴿فِي شَكٍّ﴾ لہ گو ماندای ﴿مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ﴾ لہوہی کہ ناردومانہ تہ خوارہوہ بووت ﴿فَسَقِلِ الَّذِينَ﴾ ئەوہہ ہرسیار لہوانہ بکہ ﴿يَقْرُونَ الْكِتَابَ﴾ کہ کتبی ناسمانی شارہزان و دہبخویننہوہ ﴿مِنْ قَبْلِكَ﴾ لہ پیش تو ﴿لَقَدْ جَاءَكَ﴾ سویند بہخوا بہراستی بووت ہاتوہہ ﴿الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ ہہق و راستی لہ بہرہردگارتہوہہ ﴿فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ﴾ کہواتہ لہدہستہی گو مانداران مہ بہ ﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ﴾ و لہوانہش مہ بہہ ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا لِلَّهِ﴾ کہ نیشانہ کانی خوایان بہ دروزانی (وباوہریان پی نہہینان) ﴿مَتَّكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ (ئہ گہر و ابکہیت) ئەوہہ چیتہ ریزی زہرہ مہندانہوہہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بہراستی ئەوانہی ﴿حَقَّتْ عَلَيْهِمْ﴾ دہرچوہہ و چہسپاوہ بویان ﴿كَلِمَاتُ رَبِّكَ﴾ بہریاری بہرہردگارت ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ بہروا ناہینن ﴿وَلَوْ جَاءَتْهُمْ﴾ (بہروا ناہینن) ہہرچہند بویان بیت ﴿كُلُّ ءَايَةٍ﴾ ہہموو بہلگہ و نیشانہیہک ﴿حَتَّىٰ يَرَوْا﴾ ہہتا نہہینن (بہ چاوی خویان) ﴿الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾ سزای سہختی نازاردہر ﴿

﴿فَلَوْلَا كُنْتُمْ قَوْمًا آمِنًا﴾ (خه لکی) هیچ شار و گوندیک (له وانهی که هه ره شه یان لیکرا) و باوه پر یان هینا (کاتی بینین و دابه زینی سزای په روه ردگار) ﴿فَنفَعَهَا آيْمُنُهَا﴾ باوه ره که یان هیچ سوودی پی نه که یاندن ﴿إِلَّا قَوْمٌ يُّؤْسُونَ﴾ جگه له گه لی یونس (علیه السلام) نه بیت ﴿لَمَّا آمَنُوا﴾ کاتیک هه مو و پر و یان هینا و ته و به یان کرد (که دل نیا بوون سزای په روه ردگار دابه زیوه بو سه ریان) ﴿كَسَفْنَا عَنْهُمْ﴾ لامان برد له سه ریان ﴿عَذَابَ الْجَحِيمِ﴾ سزای سه رشو پری و پرسوایی ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له زیانی دونیادا ﴿وَمَتَّعْنَاهُمُ الْآلِينَ﴾ و به هره و خو شیمان پندان تا ماوه یه ک (ناکاتی مردنیان) ﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ﴾ وه نه گه ر په روه رد گارت بیویستایه ﴿لَأَمَنَّا﴾ بروای ده هینا ﴿مَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ نه و (خه لکه ی) و اله زه ویدان ﴿كُلُّهُمْ جَمِيعًا﴾ هه مو و به تیکرا ﴿أَفَأَنْتَ﴾ ده ی نیا تا تو (ته ی موحه ممه د ﷺ) ﴿تُكْرِهُ النَّاسَ﴾ زور له خه لکی ده که بیت ﴿حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ﴾ هه تا بینه بر و ادار ﴿وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ﴾ وه بو هیچ که سیتک نی به ﴿أَنْ تُؤْمِنَ﴾ که بر وایتی ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گه ره به ویستی خوا نه بیت ﴿وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ﴾ وه پیسی (وبی باوه پری) ده خاته ﴿عَلَى الَّذِينَ﴾ سه ره نه وانهی ﴿لَا يَعْقِلُونَ﴾ که تی نا گهن و بیر نا که نه وه ﴿قُلْ أَنْظِرُوا﴾ (ته ی موحه ممه د ﷺ) بلی: سه رنج بدن ﴿مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ چی له ناسمانه کان و زه ویدایه ﴿وَمَا تُعْطِي الْأَيْدِي وَالْأَنْدَادُ﴾ که چی نیشانه و ترسینه ره کان هیچ سوود نا گه یه نن ﴿عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به که ساینک بر وانه هیتن ﴿فَهَلْ يَتَنظَرُونَ﴾ ده ی چاوه پروانی چی ده که نن ﴿إِلَّا مِثْلَ آيَاتِ الَّذِينَ﴾ بینجگه له پرووداوتیک وه ک پرووداوه کانی نه وانهی ﴿خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ که له پیشیانوه وه رابوردن ﴿قُلْ فَأَنْظِرُوا﴾ بلی ده ی چاوه پروان بکه نن ﴿إِلَىٰ مَعَكُمْ﴾ به راستی منیش له گه ک نیوه دا ﴿مِنَ الْمُتَنظِرِينَ﴾ له چاوه پروانانم ﴿ثُمَّ نُنَجِّي﴾ پاشان نیمه رزگاری ده که بین (له کاتی نار هه تیدا) ﴿رُسُلَنَا﴾ پیغه مبه رانمان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و نه وانهی پروایان هیناوه ﴿كَذَلِكَ﴾ نابو و شیوه ﴿حَقًّا عَيْنًا﴾ پیویسته له سه رمان ﴿شُجَّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نیمان داران رزگار بکه یین ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ بلی نه ی خه لکینه ﴿إِنْ كُنْتُمْ فِي شَكٍّ﴾ نه گه ر نیوه له گومانندان ﴿مِنْ دِينِي﴾ له (راستی) ناینه که م ﴿فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ﴾ نه وه من ناپه رستم نه وانهی ﴿تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ که نیوه ده ی په رستن بینجگه له خوا ﴿وَلَكِنْ﴾ به لکو ﴿أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي﴾ نه و خوا به ده په رستم ﴿يَتَوَكَّلُ﴾ که نیوه ده مرینی ﴿وَأَمِرٌ أَنْ أَكُونَ﴾ وه من فرمانم پی کراوه که ﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له بر و اداران بسم ﴿وَأَنْ أَقْرَبَ وَجْهَكَ﴾ وه پرووت رینک و راست بکه ﴿لِلَّذِينَ حَبِيبًا﴾ بو نایینیک که راسته ﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه به هیچ جورینک له هاوبه ش دانهران مبه به ﴿وَلَا تَدْعُ﴾ هاوارمه که (مه په رسته) ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بینجگه له خوا ﴿مَا لَا يَنْفَعُكَ﴾ شتی نه سوودت پی ده که به نیت ﴿وَلَا يَضُرُّكَ﴾ و نه زیانت لی ده دات ﴿فَإِنْ فَعَلَتْ﴾ جا نه گه ر وات کرد ﴿فَإِنَّكَ إِذَا﴾ نه وه بینگومان نه و کاته تو ﴿مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ له سته مکارانی ﴿

﴿وَإِن يَسْأَلْكُمُ اللَّهُ﴾ وه نه گهر خوا به تو بگه به نیت ﴿يَضْرِبْ﴾ زبانتك ﴿فَلَا تَكْفُرْ﴾ هیچ لاده رنك نی به بؤ نه وه
 (زیانه) ﴿الْأَهْوَى﴾ بئجگه له خوا ﴿وَإِن يُرِيدْ لَكَ خَيْرًا﴾ وه نه گهر خیر و خوشیه کی بویت بؤت ﴿فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ﴾ نه وه
 هیچ بهر گری که رنك نیه بؤ چاکه کی خوا ﴿يُضِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ﴾ بههره مهندی ده کات نه وه که سهی خزی بیه ویت
 ﴿مِن عِبَادِهِ﴾ له بهنده کانی ﴿وَهُوَ الْعَلِيمُ الرَّحِيمُ﴾ وه ههر نه ولسی بوردی به به زیسه ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ (سهی
 موحه ممد ﴿بِسْمِ اللَّهِ﴾ بلسی سهی خه لکینه ﴿فَدَجَاءَكُمُ الْحَقُّ﴾ به راستی (قورئانی) حه قتان بؤ هاتووه ﴿مِن رَّبِّكُمْ﴾
 له لایه ن بهر وه ردگار تانه وه ﴿فَمَن أَهْتَدَى﴾ جا ههر که سینگ رینمونی وه رگر تینت ﴿فَأَنعَمْنَا بِنِعْمَتِنَا﴾ نه وه
 بئگومان (قازانجی) رینمونی به که ی بؤ خویه تی ﴿وَمَن ضَلَّ﴾ ههر که سیش گومرا بووینت ﴿فَأَنعَمْنَا بِضَلِّ عَنبَتِهِمَا﴾
 نه وه بئگومان (زیانی) گومرا بوونه که ی بؤ خویه تی ﴿وَمَا أَنعَمْنَا بِكُمْ﴾ وه من له نیوه ﴿بِوَكِيلٍ﴾ بهر پر سیار نیم ﴿
 وَاتَّبِعْ﴾ شونین نه وه بکه وه ﴿مَأْوَى إِلَيْكَ﴾ که سرووش وه حی کراوه بؤت ﴿وَأَصْبِرْ حَتَّىٰ﴾ وه به نارام و خوگر به هدا
 ﴿يَخْرُجُ اللَّهُ﴾ خوا بریاری ده دات (له نیوانی تو و نه واندا) ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ﴾ وه نه وه (خوایه) چاکترینی هه موو
 دادوهر و بریاره درانه ﴿

سورهتی ﴿هُود﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿الر﴾ به (تالیف، لام، را) ده خوینترینه وه خوا زانتره به ماناکه ی، بؤ زانیاری زیاتر سهیری سه ره تانی سوره تی (البقرة)
 بکه ﴿كَتَبَ الْحِكْمَةَ﴾ نه مه کتیبیکه بته و دارینراره ﴿ءَايَاتِهِ﴾ نایه ته کانی ﴿تُرْفُضَلَّتْ﴾ پاشان پروون کراونه ته وه ﴿مِن
 لَّدُنَّ﴾ له لایه ن ﴿حَكِيمٍ خَبِيرٍ﴾ (خوای) کار دروستی زاناره ﴿الْأَعْبَادَ﴾ بؤ نه وه ی هیچ شتیک نه بهرستن ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾
 بئجگه له خوا ﴿إِنِّي لَكُرْمَنَةٌ﴾ به راستی من له لایه ن نه وه (خوا) وه بؤ نیوه ﴿نَذِيرٌ وَنَشِيرٌ﴾ ترسیتهر و موزده دهرم ﴿
 وَإِن أَسْتَعِزُّوا بِزُبُكُم﴾ ههر وه ها بؤ نه وه ی داوای لیور دن بکه ن له بهر وه ردگار تان ﴿تُرْتَوُونَ إِلَيْهِ﴾ پاشان توبه بکه ن و بگه رینه وه
 بؤ لای ﴿يَمَتِّعُكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا﴾ ده نان زینی به زبانتکی چاک و خوش ﴿إِنِّي أَنبِلُ مُسْتَمِيًّا﴾ ناماوه ی دیاری کراو (بؤ نان) ﴿وَتُؤْتِي
 كُلَّ﴾ وه ده به خشیت به هه موو ﴿ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ﴾ خاوه ن چاکه و بههره به ک (پاداشتی) چاکه و بههره ی خزی ﴿وَإِن تَوَلَّوْا﴾
 وه نه گهر پروو وهر گبزن و سه رینچی بکه ن ﴿إِنِّي أَخَافُ﴾ نه وه به راستی من مه ترسی ده که م ﴿عَلَيْكُمْ﴾ به خه تان بگری
 ﴿عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ﴾ سزای پوزنیکی گه وره (که پوزی دوا بیه) ﴿إِلَى اللَّهِ﴾ ههر بؤ لای خوایه ﴿مَرَجِعُكُمْ﴾ گه رانه وه تان
 ﴿وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه نه وه (خوایه) ده سه لات داره به سه ر هه موو شتیکدا ﴿الْآيَاتِ﴾ ناگادار بن بئگومان نه وان
 ﴿يَتَّبِعُونَ صُدُورَهُمْ﴾ سنگیان ده بئچنه وه (له سه ر کینه و دزایه تی) ﴿لِيَسْتَخْفُوا مِنِّي﴾ بؤ نه وه ی خزیان بشارنه وه له خوا
 ﴿الْآجِينَ﴾ بیدارین کانتیک ﴿يَسْتَعْشِرُونَ رَبَّهُمْ﴾ نه وه انه خزیان داده بؤشن به بؤشاکه کانبان (بؤ نه وه ی بیلانه کانبان دهر نه که ون)
 ﴿يَعْلَمُ﴾ (خوا) ده زانیت ﴿مَائِسِرُونَ وَمَا يَعْلَمُونَ﴾ به وه ی ده بشارنه وه و نه وه ی ناشکرای ده که ن ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ﴾ بئگومان
 نه وه (خوایه) به ناگا و زانایه ﴿بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به و (نه پنهانیه ی) له سینه و دلّه کاندایه ﴿

﴿وَمَا مِنْ دَابَّةٍ﴾ هیچ گیان له‌به‌رینک نی یه ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له‌زه‌وی دا ﴿إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ نیلا له‌سه‌ر خوابه
 ﴿رِزْقُهَا﴾ رزق و روزه‌که‌ی ﴿وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا﴾ وه (خوا) ده‌زانی شوینی مانه‌وه‌ی ﴿وَمُسْوَدَّهَا﴾
 وه شوینی لئی ده‌رچوونی ﴿كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾ هه‌مووی نوسراوه له‌کتیبی روون که‌ره‌وه (لوح
 المحفوظ) دا ﴿وَهُوَ﴾ نه‌و (خوایه) زاتیکه ﴿الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ که ناسمانه‌کان
 وزه‌وی دروست کرده‌ه ﴿فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ له‌شه‌ش روزه‌دا ﴿وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ﴾ و عه‌رشه‌که‌ی
 له‌سه‌ر ئاو بوو ﴿لِيَبْلُوَكُمْ﴾ بۆ نه‌وه‌ی تاقبتان بکاته‌وه ﴿إِنَّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾ کامتان کرده‌وه‌ی
 چاکتر (ده‌که‌ن) ﴿وَلَيْنَ قَلْتِ﴾ سویندبی نه‌گه‌ر بلینیت (به‌وانه) ﴿إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ﴾ به‌راستی ئیوه‌ی زیندوو
 ده‌کرینه‌وه ﴿مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ﴾ له‌پاش مردن ﴿لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بینگومان نه‌وانه‌ی که بی پروان ده‌لین
 ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ﴾ نه‌مه‌هیچ نی یه‌بیتجگه له‌جادوویه‌کی روون و دیارنه‌بیت ﴿وَلَيْنَ أَخْرَجْنَاهُمُ
 الْعَذَابِ﴾ وه سویند به‌خوا نه‌گه‌ر نه‌و سزایان دوا بخه‌ین ﴿إِلَّا أُمَّةٌ مَّعْدُودَةٌ﴾ تاماوه‌یه‌کی که‌می
 دیاری کراو ﴿لَيَقُولَنَّ مَا يَجْحَدُونَ﴾ نه‌وه به‌راستی ده‌لین چی نه‌و سزای پاگرتووه (بۆچی بۆمان
 نایه‌ت) ﴿الْأَيُّومَ يَا أَيُّهَا﴾ بیدار بن روزه‌ی نه‌و سزایه‌یان بۆ دینت ﴿لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ﴾ لنین لا نادرئ
 ﴿وَحَاقَ بِهِمْ﴾ وه ده‌وریان ده‌دات ﴿مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ نه‌وه‌ی که نه‌وانه گالته‌و لاقرتبیان پی
 ده‌کرد ﴿وَلَيْنَ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ سویند به‌خوا نه‌گه‌ر نیمه‌ی بچیزین به‌ناده‌می ﴿مِنْ آسَافَةٍ﴾ چاکه
 و فه‌زل و به‌هره‌یه‌ک لای خو‌مانه‌وه ﴿ثُمَّ نَرْجِعْنَاهَا إِلَيْهِ﴾ پاشان نه‌و (چاکه و به‌هره‌یه‌ی) لئی بگرینه‌وه
 ﴿إِنَّهُ لَيُبُوسٌ كَقُورٍ﴾ بینگومان نه‌و زور نانویند و سه‌له‌یه (له‌و کاته‌دا کوفری نیعمته‌کانی خوا
 ده‌کات) ﴿وَلَيْنَ أَذَقْنَا﴾ سویند به‌خوا نه‌گه‌ر بینی بچیزین بیده‌ینی ﴿نَعْمَاءَ بَعْدَ صَرَاءٍ مَسْتَهْزِئَةٍ﴾
 به‌هره‌و چاکه‌ی دوا‌ی نه‌و سه‌ختی و ناره‌حتیانه‌ی توشی بووه ﴿لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتِ عَنِّي﴾ بینگومان
 ده‌لینت گشت سه‌ختی و زیانه‌کانم له‌مل بوویه‌وه (به‌روکی به‌ردام) ﴿إِنَّهُ لَفَسِيحٌ فَخُورٌ﴾ بینگومان
 (له‌و کاته‌دا) زور دلخوش و لوت به‌رزو خن به‌زل زانه ﴿إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا﴾ جگه له‌وانه‌ی
 که بانارام و خوگر بوون ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده‌وه چاکه‌کانیان به‌جی هینا ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ﴾ نه‌وانه
 بۆیان هه‌یه ﴿مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ﴾ لیبوردن و پاداشتی گه‌وره ﴿فَلَعَلَّكَ تَارِكًا﴾ نایا تو وازه‌ینه‌ری
 ﴿بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ﴾ له‌ (پاگه‌یاندنی) هه‌ندیک له‌وه‌ی نیگات بۆ کراوه ﴿وَصَبَّأْتُمْ بِهِ صَدْرُكَ﴾ و دل
 ته‌نگ ده‌بی بینی ﴿أَنْ يَقُولُوا﴾ له‌به‌ر نه‌وه‌ی که‌ده‌لین ﴿لَوْلَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهِ الْكُرْ﴾ بۆچی گه‌نج و خه‌زینه‌ی بۆ
 نانیردریته‌ه‌وه ﴿أَوْجَاهُ مَعَهُ مَمْلُوكٌ﴾ یان بۆچی فریشته‌یه‌کی له‌گه‌لدا نه‌هاتووه ﴿إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ﴾
 بینگومان تو ته‌نها ترسینه‌ری ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ و خوا بۆ هه‌موو شتیک سه‌ره‌رشتیکار و
 چاودیره ﴿

﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ﴾ یان نه وانه ده لنین پیغه مبهر ﷺ نهو (قورنانه) ی هه لبه ستووه ﴿قُلْ فَأَنزَلْنَاهُ سُورَةً مِّنَ السَّمَاءِ﴾ بلسی دهی ئیوهش ده سوره تی وه کو نهو (قورنانه) بیتن ﴿مُفْتَرٍ كَذِبٍ﴾ هه لبه ستر اوین ﴿وَأَدْعُوا مِن آسَاطِنِهِمْ﴾ وه بانگ بکهن (بۆ پشتیوانیتان) هه رکهس ده توانن ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾ بیجگه له خوا ﴿إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر ئیوه راست ده کهن ﴿فَإِلَّا يَتَسَوَّأُ الْكُفْرُ﴾ جا نه گهر وه لایمان نه دانه وه ﴿فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنزِلَ﴾ نه وه بزائن که بیگومان نه م (قورنانه) نیردراو ته خواره وه ﴿بِعَلْمِ اللَّهِ﴾ به ناگاداری وزانینی خوا ﴿وَأَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ ههروه ها بزائن هیچ په رستر اوینکی راست نی به بیجگه له نهو ﴿فَقَهَلْ أُنتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ دهی ئایا ئیوه مل که چ و موسلمانن؟ ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ﴾ هه رکهس ده به ویت ﴿الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا﴾ ژبانی دنیا و رازاوه و جوانی نهو ﴿نُوفٍ إِلَيْهِمْ أَعْمَلْتُمْ فِيهَا﴾ ئیمه (به ره می) کرده وه کانیان به ته وای پی ده ده بین تیایدا ﴿وَهُمْ فِيهَا لَا يَبْخَسُونَ﴾ وه نه وان له م ژبانه دا که م و کوری یان له گه ل نا کرنت ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ﴾ نه وانه که ساننکن بویان نی به ﴿فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ﴾ له رۆزی دوا بیدا جگه له ناگر ﴿وَحَاطَ مَا صَبَّغُوا فِيهَا﴾ وه نه وهی کردیان تیدا پوچ و بسی به ره م بووه ﴿وَوَكَّلْنَا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ وه هه رچیان کرد به ره و ام بوو به هیچ ﴿أَفَمَنْ كَانَ﴾ جا ئایا که سیتک ﴿عَلَىٰ بَيْتِهِمْ زَيْنَةٌ﴾ به لگه به کی ناشکرای بی له لایه ن په روه رد گاریه وه ﴿وَيَسْأَلُونَ شَاهِدًا مِنْهُمْ﴾ و شایه تیک لای نه وه وه بوی بخوینیتته وه ﴿وَمِن قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ﴾ وه له پیش نه م (شایه تیهی خو یه وه) په راوی موو ساش (شایه ته بوی) ﴿إِمَامًا وَرَحْمَةً﴾ که په پیره و پیشه و او میهره بانیه ﴿أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ نه وانه بر وایان هه به بهو (شایه ته که قورنانه) ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ﴾ وه هه رکهس باوه ری پی نه بیت ﴿مِنَ الْآخِرَابِ﴾ لهو کومه ل و نا قمانه (نه وانه ی کۆبونه وه له سه ر دزایه تی نیسلام) ﴿فَالنَّارُ موعِدُهُ﴾ نه وه ناگر جینگایه تی ﴿فَلَا تَكُ فِي مِرْيَقٍ مِنْهُمْ﴾ که واته هیچ جزره گو مان و دوو دلپه کت نه بیت لهو (قورنانه) ﴿إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ﴾ به راستی نهو قورنانه راسته له لایه ن په روه رد گارته وه هاتووه ﴿وَلَكِن أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به لام زورنیک له خه لکی بر وانا هیتن ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن﴾ وه ئایا کی سته مکار تره لهو که سه ی ﴿افترى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ که درۆ هه لبه ستی به دم خواوه؟ ﴿أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ﴾ نه وانه ده برینه حوزوری په روه رد گاریان (ووته کانیان ده خریتته پروو) ﴿وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ﴾ وه شایه ته کان (له پیغه مبه ران و فریسته کان) ده لنین ﴿هَؤُلَاءِ الَّذِينَ﴾ نا نه وانه نهو که سانه ن ﴿كَذَّبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ﴾ (له دونیادا) درویان هه لده به ست به دم په روه رد گاریانه وه ﴿أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ﴾ بیدارین نه فرینی خوا ﴿عَلَى الظَّالِمِينَ﴾ بۆ سته مکارانه ﴿الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نه وانه ی به ره هستی ریگه ی خوا ده کهن ﴿وَيَسْأَلُونَهَا عِوَجًا﴾ و ده یانه وی به لارو چه وتی نیشاندهن ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ﴾ له کاتیکدا نه وان به رۆزی دوا بی ﴿هُم كَافِرُونَ﴾ بی پروان ﴿﴾

﴿أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ﴾ ئەو (نه‌فرین لى كراو) انه ناتوانن (له‌ده‌ستی خوا) خویمان قوتار بکهن
 ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له‌ولات و زه‌ويدا ﴿وَمَا كَانَ لَهُمْ﴾ و نيبانه ﴿مِن دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ﴾ بيجگه له‌خوا هيچ
 پشتيوان و دوستيك ﴿بُضْعُفُ لَهُمْ﴾ بۆيان دووقات ده‌كرتته‌وه ﴿الْعَذَابُ﴾ سزا ﴿مَا كَانَ أُولَئِكَ يَسْتَكْبِرُونَ﴾
 التستم ﴿تواناي بيستنى (ئەو قورئانه) بان نه‌بوو ﴿وَمَا كَانَ أُولَئِكَ يَصِيرُونَ﴾ (هه‌قىشيان) نه‌ده‌بينى ﴿
 ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ ئەوانه كه‌سانيكن ﴿خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ كه‌خويمان دۆراند ﴿وَصَلَّ عَنْهُمْ﴾ وه ليسان
 وون بوو ﴿مَا كَانَ أُولَئِكَ يَفْرُونَ﴾ ئەو دروو ده‌له‌سانه‌ي له‌دونيا دا ده‌يان كرد ﴿لَا جَزْمَ لَهُمْ﴾ به‌راستى
 و بىگومان ئەوانه ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ له‌پوژى دواويدا ﴿هُمُ الْآخِسُونَ﴾ زه‌ره‌مه‌ند ترين كه‌س خويمان
 ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به‌راستى ئەوانه‌ي بپروايان هيتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و كرده‌وه چاكه‌كانيان
 به‌جى هيتاوه ﴿وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ﴾ و گه‌ردن كه‌چ و دل ئارام بوون بۆ (فه‌رمانه‌كاني) په‌روه‌ردگاريان
 ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ ئەوانه هاوه‌لانى به‌هه‌شتن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تيبدا ده‌ميتنه‌وه به‌هه‌ميشه‌يى ﴿
 ﴿مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ﴾ وينه‌ي ئەو دوو ده‌سته‌يه ﴿كَالْعَمَىٰ وَالْأَصْبَرِ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ﴾ وه‌ك كوئير و كه‌ر و بيسه‌ر
 و بيناوان ﴿هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا﴾ نايا ئەو دوو ده‌سته‌يه به‌كسانن ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ده‌بۆ بيرناكه‌نه‌وه ﴿
 ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾ سوئند به‌خوا بىگومان ناردمان ﴿نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ نوح بۆ لاي گه‌له‌كه‌ي ﴿إِنِّي
 لَكَرِيمٌ مُّبِينٌ﴾ (بني ووتن) دلنيابن من ترسيته‌رينكي ئاشكرام بۆتان ﴿أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ﴾ كه‌جگه
 له‌خوا نه‌په‌رستن ﴿إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ﴾ (چونكه) به‌راستى من ده‌ترسم به‌خه‌تان بگري ﴿عَذَابَ يَوْمِ
 الْبُرْجِ﴾ سزاي پوژنكي سه‌خت و به‌ئازار ﴿فَقَالَ الْمَلَأُ﴾ جا كار به‌ده‌ست و ده‌سه‌لاتداره‌كان
 ووتيان ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانه‌ي كه‌بپروايان نه‌هيتا بوو ﴿مِن قَوْمِهِ﴾ له‌گه‌له‌كه‌ي (نوح) ﴿مَا تَرَىٰكَ﴾
 ئيمه‌تو نابيين ﴿إِلَّا بَشَرًا مِّثْلَنَا﴾ جگه له‌ئاده‌مي به‌كي وه‌ك خويمان ﴿وَمَا تَرَىٰكَ﴾ وه نابيين تو ﴿أَتَعْبُدُكَ﴾
 هيچ كه‌سنيك شوئنت كه‌وتيبنت ﴿إِلَّا الَّذِينَ﴾ جگه له‌وانه‌ي ﴿هُمُ أَرَادُوا لَنَا﴾ كه‌هه‌زار و په‌سته‌كانمانن
 ﴿بَادِيَ الرَّأْيِ﴾ بى‌ئاوه‌زا و ساويلكه‌ن (پرواله‌ت بينن) ﴿وَمَا تَرَىٰ لَكُمْ﴾ وه نابيين ئيوه ﴿عَلَيْتَابِينَ
 فَضِيلٍ﴾ هيچ شتيكتان له‌ئيمه‌ زيادبن ﴿بَلْ نَطَّلِكُمْ كَلْبِيبِينَ﴾ به‌لكو به‌دروژنتان ده‌زانين ﴿قَالَ يَقَوْمُ﴾
 (نوح) ووتى ئەي گه‌له‌كه‌م ﴿أَرَأَيْتُمْ﴾ هه‌والم به‌ده‌نى ﴿إِنْ كُنْتُ﴾ نه‌گه‌ر من ﴿عَلَىٰ يَتَنَفَرُ﴾ به‌لگه‌ي
 ئاشكرام هه‌بيت ﴿مِن رَبِّي﴾ له‌لای په‌روه‌ردگار مه‌وه ﴿وَأَتَنَّبِي رَحْمَةً﴾ و په‌حمه‌تنيكي پى به‌خشيم
 ﴿مِن عِنْدِهِ﴾ له‌لايه‌ن خوئيه‌وه ﴿فَعَيَّبْتَ عَلَيَّكُمْ﴾ به‌لام ئەوه له‌ئيوه شار درايته‌وه ﴿أَنْزَلْنَاكُمْ هَا﴾ نايا به‌زور
 پابه‌ندتان بكه‌ين پنيه‌وه ﴿وَأَنْزَلْنَاكُمْ هَا﴾ له‌كاتيكدا ئيوه‌هه‌زي لى ناكه‌ن و بيتان ناخوشه ﴿

﴿وَيَقُولُ﴾ وه‌ئهی گه‌له‌که‌م ﴿لَا اسْتَعْلَمُ عَلَيْهِ مَا لَأ﴾ له‌سه‌ر ئه‌م (گه‌یاندنی په‌یامه) داوای هیج مال و سامانیکنان لی‌ناکه‌م ﴿إِنْ أُجْرِي﴾ پاداشتی من ﴿إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ هه‌ر له‌سه‌ر خواهیہ ﴿وَمَا أَنَا بِظَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ وه‌ من ئه‌وانه‌ ده‌رناکه‌م بر وایان هیناوه ﴿إِنَّهُمْ مُلْقَوُا رَبَّهُمْ﴾ به‌راستی ئه‌وانه‌ به‌دیداری په‌روه‌ردگاریان ده‌گن (له‌روژی دوایبدا) ﴿وَلَكِنَّ أَرْسُكُمْ﴾ به‌لام من ئیوه‌ ده‌بینم ﴿قَوْمًا تَجْهَلُونَ﴾ که‌ کۆمه‌لینکی نه‌زانن ﴿وَيَقُولُ مَنْ يَصْرِي﴾ ئه‌ی گه‌له‌که‌م کی‌ یارمه‌تیم ده‌دات ﴿مَنْ اللَّهُ إِنْ طَرَدْتَهُمْ﴾ له‌به‌رانبه‌ر خوا‌دا نه‌گه‌ر ئه‌وانه‌ بتاریتم (و ده‌ریان بکه‌م) ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ده‌ی ئایا بۆ بیرناکه‌نه‌وه؟ ﴿وَلَا أَقُولُ لَكُمْ﴾ من پیتان نالیم ﴿عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ﴾ خه‌زینه‌کانی خوا‌لای منه‌ ﴿وَلَا أَغْلَمُ الْغَيْبَ﴾ و ناشلیم غه‌یب و شته‌ نادیاره‌کان ده‌زانم ﴿وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ﴾ هه‌روه‌ها نالیم من فریستم ﴿وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ﴾ به‌وانه‌ش نالیم ﴿تَزِدُّنِي آفَاتِكُمْ﴾ که‌ له‌به‌ر چاوی ئیوه‌ سووک و بی‌ریزن ﴿لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا﴾ خوا‌ هیج چاکه‌به‌کیان ناداتی ﴿اللَّهُ أَغْلَمُ﴾ خوا‌ چاک ده‌زانن ﴿بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ به‌وه‌ی له‌ده‌روونی ئه‌واندایه‌ ﴿إِنِّي إِذْ أَلَمِنَ الظَّالِمِينَ﴾ به‌راستی من ئه‌وکاته‌ (نه‌گه‌ر ئه‌وه‌ ژارانه‌ ده‌ر بکه‌م) له‌ستم کاران ده‌بم ﴿قَالُوا يَنْسُخِ الْوَعْدَ﴾ ووتیان ئه‌ی نوح ﴿فَدَجَدْنَا﴾ بنگومان ده‌مه‌قالت کرد له‌گه‌لماندا ﴿فَأَكْثَرْتَ جِدْلَنَا﴾ زوریش ده‌مه‌قالت کرد له‌گه‌لماندا ﴿فَأَيُّ آيَاتِنَا يُعَدُّنَا﴾ ده‌ی ئه‌وه‌ی به‌لیمان پی‌ ده‌ده‌یت (له‌سزا) بۆمان به‌یتنه‌ ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ نه‌گه‌ر تو له‌راست گوینت ﴿قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيَكُمْ بِهَ اللَّهِ﴾ ووتی بنگومان خوا‌ بۆتان ده‌هینتیت ﴿إِنْ شَاءَ﴾ نه‌گه‌ر به‌ویت ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ وه‌ ئیوه‌ ناتوان (له‌سزای خوا‌) خۆتان قوتار بکه‌ن ﴿وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي﴾ وه‌ ناموزگاری من سوودتان پی‌ ناگه‌به‌نیت ﴿إِنْ أَرَدْتُ﴾ گه‌ر به‌ویت ﴿أَنْ أَصْحَ لَكُمْ﴾ ناموزگاریتان بکه‌م ﴿إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ﴾ نه‌گه‌ر خوا‌ به‌ویت ﴿أَنْ يُغْوِيَكُمْ﴾ گومراتان بکات ﴿هُوَ رَبُّكُمْ﴾ ئه‌و په‌روه‌ردگار تانه‌ ﴿وَالَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ وه‌ هه‌ر بۆلای ئه‌ویش ده‌گه‌رینه‌وه‌ ﴿أَمْ يَتَوَلَّوْنَ أَفْرَئِنَهُ﴾ یا ئه‌وانه‌ ده‌لین موحه‌مه‌د ﷺ ئه‌م (فورنانه‌ی) به‌ناوی خوا‌وه‌ هه‌له‌به‌ستوه‌ ﴿قُلْ إِنْ أَفْرَئِنَهُ﴾ بلی ئه‌گه‌ر من هه‌لم به‌ستیت ﴿فَعَلَىٰ إِجْرَائِي﴾ ئه‌وه‌ گونا‌هو تا‌وانه‌که‌ی ته‌نها له‌سه‌ر خۆمه‌ ﴿وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ﴾ وه‌ منیش به‌ریم له‌تاوانی ئیوه‌ ﴿وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ﴾ وه‌حی کرا بۆ نوح (علیه‌ السلام) ﴿أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ﴾ که‌وا که‌سی تر بر وانه‌هینتیت ﴿مِن قَوْمِكَ﴾ له‌گه‌له‌که‌ت ﴿إِلَّا مَنْ قَدْ ءَامَنَ﴾ ببنجگه‌ له‌وه‌ی پیشتر بر وای هیناوه ﴿فَلَا تَتَّبِعِش بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ که‌واته‌ نا‌ره‌ح‌ت و غه‌بار مه‌به‌ به‌وه‌ی ئه‌وان ده‌یکه‌ن ﴿وَأَصْنَعُ الْفُلْكَ﴾ وه‌ که‌شته‌که‌ش دروست بکه‌ ﴿بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا﴾ به‌پیش چاو و چاودیری و فرمان و نیگای ئیمه‌ (له‌م ئایه‌ته‌دا باسی سیفته‌ی -چاو، عین - هاتوه‌ بۆ خوا‌ی گه‌وره‌، بر وامن پینه‌تی به‌بی هیج لی‌چواندن و لی‌کدانه‌وه‌ به‌ک ، شیوه‌که‌ی نازنین وه‌ ته‌نها خوا‌ خۆی ده‌زانیت) ﴿وَلَا تُخْطِئُنِي﴾ وه‌ هیج قسم له‌گه‌لدا مه‌که‌ ﴿فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ له‌باره‌ی ئه‌وانه‌ی سته‌میان کردوه‌ (وبی‌ باوه‌ر بوون) ﴿إِنَّهُمْ مُعْرِضُونَ﴾ چونکه‌ بنگومان ئه‌وانه‌ ده‌خنکترین ﴿

﴿وَتَصْنَعُ الْفُلَ﴾ و ده‌ستی کرد به دروست کردنی که شتیه که ﴿وَكَلَّمَا مَرْعِيًّا﴾ هه کاتیک تی په‌رینایه به‌لایدا ﴿مَلَأْنِ قَوْمَهُ﴾ کومه‌لی له‌گه‌له‌که‌ی ﴿سَجْرًا مِّنْهُ﴾ گالته‌یان پی ده‌کرد ﴿قَالَ إِنَّمَا أَشْحَرْ لِمَنِ﴾ (نوح) ده‌یوت نه‌گه‌ر نیوه‌ نیسته‌ گالته‌و لاقرتی به‌نیمه‌ ده‌کن ﴿فَإِنَّمَا أَشْحَرْ مَنِ﴾ نه‌وه‌ بینگومان نیمه‌ش لاقرتی به‌نیوه‌ ده‌که‌ین ﴿كَمَا أَشْحَرْتُمْ﴾ هه‌ر چون نیوه‌ لاقرتی به‌نیمه‌ ده‌که‌ن ﴿فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾ جا له‌مه‌و پاش ده‌زانن ﴿مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ﴾ کئی سزای بو دیت ﴿يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ﴾ سه‌ر شو‌ری ده‌کات (له‌دو نیادا و له‌قیامه‌ تیشدا) سزای هه‌میشه‌یی به‌سه‌ر دادیت ﴿حَتَّىٰ إِذَا﴾ (نوح) (که‌شتیه‌ که‌ی دروست کرد) هه‌تا کاتیک ﴿جَاءَ أَمْرًا﴾ فه‌رمانی نیمه‌ هات (بو له‌نا و بر دنیان) ﴿وَقَارَ الشَّنُورُ﴾ و ته‌نوره‌ که‌ ناوی لی هه‌ل قولاً ﴿فَلَمَّا أَحِيلَ فِيهَا﴾ و وتمان (به‌نوح) له‌و (که‌شتیه‌) دا هه‌لی بگه‌ر ﴿مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ آتَيْنِ﴾ له‌هه‌مو و نیرو مینه‌ک دووان ﴿وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن﴾ زن و منداله‌ کانیشت هه‌لبگه‌ر نه‌وه‌ یان نه‌بیت ﴿سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ﴾ بریاری خوی له‌سه‌ر دراوه (به‌خنکاندن) ﴿وَمَنْ أَمَنَ﴾ هه‌ر نه‌وانه‌ش (هه‌ل بگه‌ر که‌) بر و یان هیئا (له‌گه‌له‌ که‌ت) ﴿وَمَاءَ مَن مَّعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ﴾ و هه‌ل کیکئی که‌م نه‌بیت بر و یان نه‌هیئا له‌گه‌لی دا ﴿وَقَالَ أَزْكَبُوا فِيهَا﴾ (نوح) و وتی هه‌مو وتان سواری له‌و (که‌شتیه‌) دا ﴿بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَمرْسَاهَا﴾ به‌ناوی خواوه‌ له‌کاتی پریشتن و وه‌ستانی دا ﴿إِن رَّبِّي﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگارم ﴿لَعَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ زور لی بورده‌ی میهره‌بانه ﴿وَهُنَّ جَبْرِيٓمٌ﴾ که‌شتیه‌ که‌ ده‌بیردن ﴿فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ﴾ به‌ناو شه‌پولی وه‌ک کیوو شاخ دا ﴿وَنَادَى نُوحٌ أُمَّتَهُ﴾ نوح حیث علیه السلام کوره‌که‌ی بانگ کرد (که‌ناوی که‌نعان بوو) ﴿وَكَانَ فِي مَعْرِلٍ﴾ که‌له‌شوینیکی که‌ناردا بوو ﴿يَبْنِيٓ أَرْكَبَ مَعْتًا﴾ (وتی) نه‌ی کوری خوشه‌ویستم له‌گه‌لمان دا سواریه ﴿وَلَا تَكُن مَّعَ الْكَافِرِينَ﴾ و له‌گه‌ل بی بر و یان مبه‌ه ﴿قَالَ سَتَأْتِي إِلَىٰ جَبَلٍ﴾ (کوره‌که‌ی) و وتی په‌نا بو شاخیک ده‌به‌م ﴿يَقْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ﴾ که‌ بمپاریزیت له‌م لافاوه ﴿قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ﴾ (نوح) و وتی نه‌مرو هیچ پاریزه‌رینک (به‌ناده‌رینک) نه‌ه ﴿مِنَ أَمْرِ اللَّهِ﴾ له‌فه‌رمانی خوا (که‌خنکاندنه) ﴿إِلَّا مَن رَّحِمَ﴾ مه‌گه‌ر که‌سینک خوا په‌حمی پی بکات (و باوه‌ردار بیت) ﴿وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ﴾ له‌وکاته‌دا شه‌پولی لافا و ته‌ نیوانیان ﴿فَكَانَ مِنَ الْمُعْرِضِينَ﴾ جا نه‌و (کوره‌خنکا و) له‌خنکاوان بوو ﴿وَقِيلَ يَا أَرْضُ﴾ نه‌وسا و وترانه‌ی زه‌وی ﴿أَبْلَيْ مَاءَ لِي﴾ تاوه‌که‌ت هه‌لمزه ﴿وَيَسْمَاءُ أَقْلِي﴾ و نه‌ی ناسمان باران مه‌بارینه ﴿وَيُغِصُّ الْمَاءُ﴾ نیر لافاوه‌ که‌ روچوو به‌ناخی زه‌وی دا ﴿وَقَضَىٰ الْأَمْرُ﴾ کاره‌که‌ (خنکانیان) ته‌واو کرا ﴿وَأَسْرَتَ عَلَىٰ الْجُودِيِّ﴾ و (که‌شتیه‌ که‌) وه‌ستا به‌سه‌ر (کینوی) جو و دیه‌وه ﴿وَقِيلَ بَعْدًا﴾ و وترادووری له‌په‌حمی خوا ﴿لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ بو‌گه‌لی سته‌مکاران ﴿وَنَادَى نُوحٌ رَبَّهُ﴾ نوح هاواری کرده‌ په‌روه‌ردگاری ﴿فَقَالَ رَبِّ﴾ و وتی نه‌ی په‌روه‌ردگارم ﴿إِن آتَانِي﴾ به‌راستی کوره‌که‌م ﴿مِنَ أَهْلِ﴾ له‌که‌س و کاری منه ﴿وَإِن وَعَدَكَ الْحَقُّ﴾ و بینگومان به‌لینی توش راسته ﴿وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَكَمِينَ﴾ و توش دادوهرترینی هه‌موو فه‌رمان په‌وایانی ﴿

﴿قَالَ يَنْفُخُ إِنَّهُ﴾ (خوا) فرمودی نهی نوح به‌راستی نهو (که‌نعان) ﴿لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ﴾ له‌که‌س و کاری
 تو نی به ﴿إِنَّهُ عَمَلٌ﴾ بینگومان نهو (کورپه) کرده‌وی ﴿غَيْرِ صَالِحٍ﴾ خراب و ناپه‌سهند بوو ﴿فَلَا تَسْتَنْتَنِ﴾
 جا‌که‌واته داوای شتیکم لی مه‌که ﴿مَالَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾ که‌زانیاریت ده‌بارهی نی به ﴿إِنِّي أَعْطُكَ﴾
 به‌راستی من ناموزگاریت ده‌که‌م ﴿أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾ تا له‌نه‌فامان نه‌بیت ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي﴾
 (نوح) ووتی په‌روه‌ردگارم به‌راستی من ﴿أَعُوذُ بِكَ﴾ په‌نات پی ده‌گرم (له‌وهی) ﴿أَنْ أَسْأَلَكَ مَا﴾
 داوای شتیکت لی بکه‌م ﴿لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ﴾ که‌نایز انم ﴿وَلَا تَقْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي﴾ وه‌نه‌گر نه‌بوریت لیم
 وپه‌حمم پی نه‌که‌ی ﴿أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ له‌زیان لیکه‌وتوان ده‌بم ﴿قِيلَ يَنْفُخُ﴾ ووترا نهی نوح
 ﴿أَقْبِظْ بِسَلْمِ مَتَا﴾ دابه‌زه (له‌که‌شتیه‌که) به‌هیمنی و بیوهی له‌لایه‌ن نیمه‌وه ﴿وَبَرَكْتَ عَلَيْكَ﴾
 وه‌به‌بیت و فہ‌پی زور به‌سہر خو‌تہ‌وه ﴿وَعَلَىٰ أُمَمٍ مِّمَّنْ مَعَكَ﴾ وه‌به‌سہر گه‌لانیک که‌په‌یدا نه‌بن له‌وانه‌ی
 که‌له‌گه‌ل تو دان (یا به‌سہر نهو خه‌لکانه‌ی له‌گه‌ل تو دان) ﴿وَأَمْرٌ سَمِعْتَهُمْ﴾ چہ‌ند نه‌تہ‌وه و گه‌ل
 دواتر دین خوشی و نازو نیعمه‌تیاں پی ده‌ده‌ین ﴿ثُمَّ يَسْأَلُ مَتَا﴾ پاشان له‌لایه‌ن نیمه‌وه دوو‌چاربان
 ده‌بیت ﴿عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سزای سه‌ختی نازارده‌ر ﴿تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ﴾ نه‌مانه‌ی (ی باسکران)
 له‌هه‌واله‌گرنگه‌نادیباره‌کانه ﴿تُوجِبُهَا إِلَيْكَ﴾ به‌نیگا بومان ناردی ﴿مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ﴾
 نه‌تو و نه‌گه‌له‌که‌ت نه‌تان ده‌زانیس ﴿مِنْ قَبْلِ هَذَا﴾ له‌پیش نه‌م (نیگای نیمه) ﴿فَأَصْبِرْ﴾ که‌واته
 خور‌اگر به ﴿إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ﴾ به‌راستی سہ‌ر نه‌نجام بو له‌خواتر سانه ﴿وَالِإِلَٰهِي عَادِ أَخَاهُ هُودًا﴾
 وه‌بو‌لای (گه‌لی) عاد هوودی برابانمان نارد ﴿قَالَ يَنْفُوقُوا عَبْدُوا اللَّهَ﴾ ووتی نهی گه‌له‌که‌م خوا‌په‌رستن
 ﴿مَالَكُمْ مِنَ اللَّهِ غَبْرَةٌ﴾ هیچ په‌رستراوینکتان نی به‌جگه‌له‌نهو ﴿إِنْ أَنْشَرُوا الْمُقْرَبُونَ﴾ نیوه‌ته‌نہا درو
 هه‌لته‌به‌ستن ﴿يَنْقُومُ﴾ نه‌ی گه‌له‌که‌م ﴿لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا﴾ له‌سہر نه‌م (گه‌بانندی په‌یامه) داوای
 هیچ پاداشتیکتان لی ناکه‌م ﴿إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَىٰ الَّذِي﴾ پاداشتی من هہر له‌سہر نهو (خوا) به ﴿فَطَرَفِي﴾
 که‌دروستی کردوم ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ ده‌ی نایا زیر ناین ﴿وَيَنْقُومُ﴾ وه‌نه‌ی گه‌له‌که‌م ﴿اسْتَغْفِرُوا﴾
 رَبَّكُمْ ﴿داوای لیبوردن له‌په‌روه‌ردگار تان بکه‌ن ﴿ثُمَّ تَوَلَّوْا إِلَيْهِ﴾ دواتر بگه‌ریتنه‌وه بو‌لای نهو
 ﴿يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ﴾ (نه‌گه‌ر و ابکه‌ن خوا) له‌ناسمانه‌وه (باران) ده‌بارینبیت به‌سہر تاندا ﴿مِدْرَارًا﴾
 به‌لیزه‌مه ﴿وَيَرْزُقُ قُوَّةً﴾ وه‌یزی تر زیاد ده‌کات ﴿إِلَىٰ قَوْمِكُمْ﴾ بو‌هیزه‌که‌تان ﴿وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ﴾
 وه‌روو وه‌رمه‌گیرن (له‌بانگه‌وازه‌که‌م) به‌تاوان باری ﴿قَالُوا يَنْهُوْهُ﴾ ووتیان نه‌ی هوود ﴿مَا جِئْنَا
 بِبَيِّنَةٍ﴾ تو هیچ به‌لگه‌به‌کی روونت بو نه‌هیتاویس ﴿وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِ هَيْثَنَا﴾ بو‌یه نیمه‌ش واز
 له‌په‌رستراوه‌کان (خواکان) مان ناهیتین ﴿عَنْ قَوْمِكَ﴾ له‌به‌ر قسه‌ی تو ﴿وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ﴾ وه‌نیمه
 باوه‌رت پی ناکه‌ین ﴿

﴿إِنْ نَقُولُ إِلَّا﴾ نیتمه تنه‌ها (نه‌وه به‌تو) ده‌لینس ﴿أَعْمَرَكَ بِعَصَى الْهَيْتَا﴾ هه‌ندینک له‌په‌ر ستر او ه‌کانه‌مان
 تووشیان کردووی ﴿بِسُوءٍ﴾ به‌شیتی ﴿قَالَ إِنِّي﴾ ووتی به‌راستی من ﴿أَشْهَدُ اللَّهَ﴾ خوا ده‌که‌م به‌شایه‌ت
 ﴿وَأَشْهَدُوا﴾ وئیوه‌ش شایه‌ت بن ﴿أَنِّي بَرِيءٌ﴾ که‌به‌راستی من به‌ریم و دوورم ﴿مِمَّا نَشْرِكُكَ﴾ له‌وه‌ی
 که‌ئیوه‌ ده‌یکه‌نه‌ هاوبه‌ش بوخوا ﴿مِنْ دُونِهِ﴾ جگه‌ له‌خوا ﴿فَكَيْدُونَ جَمِيعًا﴾ جا هه‌مووتان بیلانم
 لی بگین ﴿ثُمَّ لَا تَنْظُرُونَ﴾ له‌پاشان مؤله‌تیشم مه‌ده‌ن (ولیم مه‌وه‌ستن) ﴿إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ﴾
 به‌راستی من پشتم به‌خوا به‌ستووه ﴿رَبِّي وَرَبِّكُمْ﴾ که‌په‌روه‌ردگاری من و په‌روه‌ردگاری ئیوه‌پشه
 ﴿مَنْ مِّنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِعَصِيصَتِهَا﴾ هیچ گیان له‌به‌رینک نیه له‌زیر رکنی خوی گه‌وره‌دا نه‌بیت (بگری
 پشه‌سه‌ریه‌تی) ﴿إِنْ رَبِّي﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگارم ﴿عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ له‌سه‌ر رینگه‌به‌کی راسته
 ﴿إِن تَوَلَّوْا﴾ نه‌وسا نه‌گه‌ر ئیوه‌روو وه‌ر گین ﴿فَقَدْ أَنْفَقْنَاكَر﴾ نه‌وه بیگومان من بپنم راگه‌یاندون
 ﴿مَا أَرْسَلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ﴾ نه‌وه‌ی به‌مندا نیردراوه بو‌تان ﴿وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ﴾ وه‌ په‌روه‌ردگارم
 کومه‌لنکی تر له‌شوینی ئیوه‌ داده‌نی ﴿وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا﴾ ئیوه‌ش هیچ زیانینک به‌خوا ناگه‌به‌ن
 ﴿إِنْ رَبِّي﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگارم ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَظِيظٌ﴾ به‌سه‌ر هه‌موو شتینکدا چاودیر و پاریزره ﴿وَ
 وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾ وه‌ کاتینک فرمانی نیتمه‌هات (بو‌له‌ناوبردنیان) ﴿بِحَبْرَةَ آخِذًا﴾ هوودمان رزگار
 کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ نه‌وانه‌ش باوه‌ریان هیتابوو له‌گه‌لی ﴿بِرَحْمَتِنَا﴾ به‌میهره‌بانی خو‌مان
 ﴿وَبِحَبْرَةَ آخِذًا﴾ وه‌ نه‌وانمان له‌سزایه‌کی توندو به‌هیز رزگار کرد ﴿وَتِلْكَ آيَاتُ﴾ نه‌وه‌ش
 گه‌لی عاد بوو ﴿جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ﴾ باوه‌ریان نه‌هیتا به‌به‌لگه‌و موعجیزه‌کانی په‌روه‌ردگاریان
 ﴿وَعَصَوْا أُمَّهَاتَهُمْ﴾ و سه‌ر پیچی نیراوه‌کانی خویان کرد ﴿وَاتَّبَعُوا أَمْرًا كَثِيرًا﴾ و شوین فرمانی هه‌موو
 ﴿جَبَّارًا عَصِيدًا﴾ زوردارینکی سه‌ر که‌ش که‌وتن ﴿وَاتَّبَعُوا﴾ به‌شوینباندان نیرا ﴿فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً﴾
 نه‌فرین له‌م دونیا به‌دا ﴿وَنَوْمًا أَلْقَمْتُهُمْ﴾ و له‌پورزی دوایشدا ﴿إِلَّا إِنْ عَادُوا﴾ بیدار بن به‌راستی گه‌لی
 عاد ﴿كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ﴾ بروایان به‌په‌روه‌ردگاریان نه‌هیتا ﴿إِلَّا بَعْدَ﴾ بیدار بن دووری و له‌ناوچوون
 ﴿لِعَادٍ قَوْمٍ هُودٍ﴾ بو‌عادی گه‌لی هوود ﴿وَإِلَّا كُفُودًا﴾ بو‌گه‌لی سه‌موودیش ناردمان ﴿أَخَاهُمْ صَالِحًا﴾
 صالح پیغه‌مبه‌ر علیه‌السلام ی برایان ﴿قَالَ يَقُولُونَ﴾ ووتی نه‌ی گه‌له‌که‌م ﴿اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ خوا په‌رستن
 ﴿مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ﴾ هیچ په‌ر ستر اوینکتان نیه بینجگه‌له‌نه‌و ﴿هُوَ أَنْشَأَكُمْ﴾ نه‌و دروستی کردون
 ﴿مِنَ الْأَرْضِ﴾ له‌زه‌ویدا ﴿وَأَسْتَعْمَرُوا فِيهَا﴾ و کردونی به‌ئاوه‌دان که‌روه‌ه‌ نییدا ﴿فَأَسْتَغْفِرُوهُ﴾ که‌واته
 داوای لیوردنی لی بکن ﴿ثُمَّ تَوَلَّوْا إِلَيْهِ﴾ پاشان بگه‌رینه‌وه‌ بو‌لای ﴿إِنْ رَبِّي﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگارم
 ﴿قَرِيبٌ مُّجِيبٌ﴾ زور نزیکی دوعا وه‌ر گره ﴿قَالُوا لِيَصَلِّحُنَا﴾ ووتیان نه‌ی صالح ﴿فَدَكَّنْتُمْ إِنَّا﴾ به‌راستی
 تو‌له‌ناوماندا ﴿مَرِيضًا أَقْبَلَ هَذَا﴾ جینی نومید بووی پیش نه‌مه ﴿أَتَيْنَهُنَّ أَنْ نَعْبُدَ﴾ نایا به‌ر گریمان ده‌که‌ی
 له‌په‌رستنی ﴿مَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ﴾ نه‌وه‌ی که‌باو و باپیرانمان په‌رستوویانه ﴿وَإِنَّا لَنَبِيُّ شَقِيقٌ﴾ و به‌راستی نیتمه
 له‌گوماندا بن ﴿مِمَّا تَدْعُونَ إِلَيْهِ مُرِيبٌ﴾ له‌وه‌ی تو‌بانگمان ده‌که‌یت بو‌لای و دوو دلین ﴿

﴿قَالَ يَتْلُونَ صَالِحٌ وَوَتِي نَهَى گہلہ کم ﴿أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُمْ ﴿بِمِمْ بَلِيْتِن نُه گہر من ﴿عَلَى بَيْتِهِمْ مِنْ زَيْفٍ﴾
 بہ لگہ بہ کسی ناشکرام ہہ بیٰ لہ لایہن پہرورہ دگار مہوہ ﴿وَأَنزَلْنَا مِنْهُ رَحْمَةً﴾ وہ لہ لایہن خویہوہ
 پیغہ مہریتی ہی بہ خشسیم ﴿فَمَنْ يَنْصُرُنِي﴾ جا کی یار مہ تسم دہ دات ﴿مِنَ اللَّهِ﴾ لہ بہر امبہر خوادا
 ﴿إِنْ عَصَيْتَهُ﴾ نُه گہر سہر بیچی نُهو بکم ﴿فَأَتَرِدُونَِّي﴾ کہواتہ نیوہ ہیچ بؤمن زیاد ناکہن ﴿غَيْرَ
 تَخْشِيرٍ﴾ زہرہ روزیان نہ بیت ﴿وَيُنْفِقُونَ﴾ نہی گہلہ کم ﴿هَذِهِ نَافَةُ اللَّهِ﴾ نُه مہ ووشرہ کہی
 خوابہ ﴿لَكُمْ آيَةٌ﴾ کہ مو عجیزہ بہ کی روونہ بؤ نیوہ (لہ سہر راستی پیغہ مہریتیہ کم) ﴿فَذَرُوهَا﴾
 جائیوہش وازی لی بیتن ﴿تَأْكُلُ فِي الْأَرْضِ اللَّهُ﴾ بالہ زہوی خوا بخوات (بلہوہ ریت) ﴿وَلَا تَمْسُوها يُسُو﴾
 بہ خراپہ دہستی بؤ مہ بہن ﴿وَيَأْخُذُكَ عَذَابٌ قَرِيبٌ﴾ نُه گینا سزایہ کی بہ زوویسی تووشتان دہ بیت ﴿
 فَعَقَرُوهَا﴾ کہ چی نُهوان ووشرہ کہیان سہر بری ﴿فَقَالَ﴾ جا (صالح) ووتی ﴿تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ﴾
 رابویرن لہ مالی خوتاندا ﴿ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ﴾ سی رورؤ ﴿ذَلِكَ وَعَدٌ﴾ نُهوہ بہ لیتیکہ ﴿غَيْرُ مَكْذُوبٍ﴾ درونیہ
 ﴿فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾ جا کاتیک فہرمانمان ہات (بؤ لہ ناو بر دنیان) ﴿فَجَعَلْنَا صَالِحًا﴾ صالح مان رزگار کرد
 ﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ﴾ نُهوانہش بروایان ہینابوولہ گہلدا ﴿بِرَحْمَةٍ مِنَّا﴾ بہ بہ زہیبہ ک لہ لایہن خومانوہ
 ﴿وَمِنْ خِزْيِ يُوسُفَ﴾ لہ سہر شویری ورسوایی نُهو رورؤ (بہ نامان دان) ﴿إِنْ رَبِّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ﴾
 بہ راستی پہرورہ دگارت ہہر خوی بہ تواناو بہ دہ سہ لانہ ﴿وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ﴾ نُهوانہش
 کہستہ میان کرد شریخہ بہ ک گرتنی ﴿فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جثِيمًا﴾ نیتر لہ ناو مالہ کانیاندا
 کہوتن بہر ووداو جوولہ بیان لی ہرا (مردن) ﴿كَأَن لَّمْ يَغْتَبُوا بَيْعًا﴾ وہ ک نُهوہی لہ ویندا نہ بووین
 ﴿أَلَا إِنَّ تَمُودًا﴾ بیدار بن بہ راستی گہلی سہ موود ﴿كَفَرُوا وَزَنَّهُمْ﴾ ہی بروابوون بہ پہرورہ دگاریان
 ﴿أَلَا بُعْدَ الْيَمُودِ﴾ بیدار بن دووری و لہ ناو چوون بؤ گہلی سہ موود ﴿وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا﴾ سویند
 بہ خوا بینگومان نیراوہ کانمان ہاتن ﴿إِبْرَاهِيمَ بِالْبَشْرَى﴾ بؤلای نیبراہیم بہ مژدہوہ ﴿قَالُوا سَلْمًا﴾
 ووتیان سہ لامی خوات لی بیت ﴿قَالَ سَلِّمْ﴾ (نہویش) ووتی سہ لامی خوا لہ نیوہش ﴿فَمَا لَيْتَ﴾
 نُه مجا نُه وندہی نہ برد ﴿أَنْ جَاءَ بِعِجْلِ حَبِيزٍ﴾ (نیبراہیم) خیرا گویرہ کہ بہ کی برزاوی ہینا بؤیان
 ﴿فَلَمَّا رَأَى أَيْدِيَهُمْ﴾ جا کاتیک بینی دہستیان ﴿لَا تَصِلُ إِلَيْهِ﴾ دریز ناکہن بؤی (ولسی ناخون)
 ﴿نَكَرَهُمْ﴾ نااسایی ہاتنہ بہرچاوی ﴿وَأَرْحَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً﴾ و لہ دہروونی خویدا مہ ترسی
 لی کردن (کہ نیازی خراپیان ہہ بیت) ﴿قَالُوا لَا تَخَفْ﴾ ووتیان مہ ترسہ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا﴾ بہ راستی نیمہ
 نیراوین ﴿إِلَى قَوْمِ لُوطٍ﴾ بؤ سہر گہلی لووط ﴿وَأَمْرَانَهُ قَاهِمَةً﴾ لہوکاتہ دا خیرانہ کہی وہ سستاوو
 ﴿فَضْحَكْتَ﴾ وپیکہنی ﴿فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ﴾ نیمہش مژدہمان ہی دا بہ نیسحاق ﴿وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ﴾
 وہ لہ پاش نیسحاق (مژدہمان پیدا) بہ بہ عقوب (کہ کوری نیسحاق) ﴿

﴿قَالَ يَتْلِيَ﴾ (خیزانی ئیبراهیم) ووتی وہ پڑو (وای) ﴿ءَالِهَةٌ وَأَنَا عَجُوزٌ﴾ چوں مندالم دہ بیت کہ من
 پیرہ ژنیکم ﴿وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا﴾ نہوش میردہ کہ مہ کہ پیر بووہ ﴿إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ﴾ بہر راستی نہ مہ
 شتیکی سہیرہ ﴿قَالُوا أَعْجَبِينَ﴾ (فریشتہ کان) ووتیان تو سہرت سورہدہ میتیت؟ ﴿مِنْ أَمْرِ اللَّهِ﴾
 لہ کار و فرمانی خوا ﴿رَحِمَتْ اللَّهُ وَبَرَكَتُهُ عَلَيْكُمْ﴾ رہ حمہت و بہرہ کہ تی زوری خواتان لہ سہر بیت
 ﴿أَهْلَ الْبَيْتِ﴾ نہی نال و بہیتی ئیبراهیم ﴿إِنَّهُ رَحِيمٌ مَّجِيدٌ﴾ بہر راستی خوا سوہاس کراوی چاکہ فراوانہ
 ﴿قَالَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ﴾ نہ مجا کاتیک ترس و بیمی ئیبراهیم لاچوو نہ ما ﴿وَجَاءَتْهُ الْبَشْرَى﴾
 وہ مژدہ کہ شی بوہات ﴿يُجِدُ لِنَافِي قَوْمِ لُوطٍ﴾ لہ بارہی گہ لہ کہی لوط گفٹو گوی لہ گہ لہ دہ کردین ﴿وَالْإِبْرَاهِيمَ﴾ (چونکہ) بہر راستی ئیبراهیم ﴿حَلِيمٌ أَوْزُهُ مُنِيبٌ﴾ لہ سہرخو دلنہرم و پرو لہ خوابو ﴿وَالْإِبْرَاهِيمَ﴾
 نہی ئیبراهیم ﴿أَعْرَضَ عَنْ هَذَا﴾ واز بہیتہ لہم کارہ ﴿إِنَّهُ قَدِجَاءٌ﴾ بہر راستی بینگومان
 دہر چووہ (بو نہو کارہ) ﴿أَمْرُ رَبِّكَ﴾ فرمانی پەروردگار ﴿وَالْأَنْهَارَ الَّتِي هِيَ﴾ وہ بہر راستی بو نہوانہ دیت
 ﴿عَدَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ﴾ سزایہ کی نہ گہ راوہ ﴿وَلَمَّا جَاءَتْ﴾ کاتیک کہ ہاتن ﴿رُسُلًا لُّوطًا﴾ فریشتہ کانمان
 بولای لوط ﴿سَيِّئَةٌ يَهُمُّ﴾ ہاتنیانی ہی ناخوش بوو ﴿وَصَافِقٌ بِهِمْ ذُرْعًا﴾ وہ دلگران بوو بییان ﴿وَقَالَ هَذَا
 يَوْمَ عَصِيبٍ﴾ وہ ووتی نہم پڑوہ پوزنیکی سہختہ ﴿وَجَاءَهُ قَوْمُهُ﴾ وہ گہ لہ کہی ہاتن بولای ﴿يَهْرَعُونَ
 إِلَيْهِ﴾ بہلہ یان دہ کرد (لہ ہاتن) بولای ﴿وَمِنْ قَبْلُ﴾ لہ کاتیکدا نہوان لہ و ہ پشش ﴿كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ﴾
 ہہمیشہ کردہ و ہ بدہ کانیمان نہ نجام دہدا (کہ نیربازی سوو) ﴿قَالَ يَقْوِي﴾ ووتی نہی گہ لہ کہم
 ﴿هَذَا لَآءُ بَنَاتِي﴾ نہوانہ کچہ کانی منن (مہ بہستی کچہ کانی ہوزہ کہی بوو) ﴿هُنَّ أَظْهَرُ لَكُمْ﴾ نہوانہ
 پاک و حلالن بوتان ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ دہی لہ خوا بترسن ﴿وَلَا تَخْزُونِ فِي صَبِيحِي﴾ و سہر شوہرم مہ کہن لہ و ہ ی
 دہ تانہ ویت بہر امبہر میوانہ کانم بیکن ﴿الَّذِينَ يَنْكُرُونَ رَيْبِي﴾ ناخو پیاونکی ژیر و تینگہ یشتو تان
 تیدانی بہ ﴿قَالُوا لَقَدْ﴾ ووتیان سوئند بیت بینگومان ﴿عَلِمْتَ﴾ تو دہ زانیت ﴿مَا لَكَ فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ﴾
 ئیمہ ہیج ہق (و نارہزوو) یکمان لہ کچہ کاندانہ ﴿وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا تُرِيدُ﴾ وہ بہر راستی تو دہ زانی
 ئیمہ چیمان دہ ویت ﴿قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ﴾ ووتی نای خوژگہ لہ بہرانبہر ئیوہدا ہیژنیکم بیواہ
 ﴿أَوْ إِيَّايَ إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ﴾ یان بہنایہ کی قایم بیواہ بہ نام ہی ببردایہ (بہر گریسم دہ کردن) ﴿قَالُوا
 يَلُوطُ﴾ (فریشتہ کان) ووتیان نہی لوط ﴿إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ﴾ بہر راستی ئیمہ نیراوی پەروردگاری توین
 ﴿لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ﴾ ہر گیز ناگہنہ لای تو ﴿فَأَنْصِرْ بِأَهْلِكَ يَقْطَعُ مِنَ النَّارِ﴾ جا تو وصال و مندالت و نہوہی
 باوہری ہی ہیناویت لہ بہ شتیکی شہودا پرون (وئہم شمارہ بہ جسی بہیلن) ﴿وَلَا يَلْتَمِثُ مِنْكُمْ أَحَدٌ﴾
 وہ ہیج کہس لہ ئیوہ لانہ کاتہوہ بہدوای خویدا ﴿إِلَّا أَمْرًا نَّكَرًا﴾ جگہ لہ ژنہ کہت ﴿إِنَّهُ مُصِيبُهُمَا مَا أَصَابَهُمْ﴾
 بہر راستی نہو تووشی دہ بیت نہوہی کہ تووشی نہوان (گہ لہ کہت) دہ بیت (چونکہ ہی باوہر بوو) ﴿إِنَّ
 مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ﴾ بینگومان و ہختی لہ ناو بردنیان بہر بہ یانہ ﴿الَّذِينَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ﴾ نایا بہر بہ یان نزیک
 نیہ ﴿

﴿فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾ جا که فرمانی نیمه هات (بؤ له ناوبردنیان) ﴿جَعَلْنَا عَلَيْهِمْ سَافِلَهًا﴾ نهو (شوننه) مان سه‌رو ژیر کرد ﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ﴾ و باران‌دما به سه‌ریاندا ﴿حِجَابًا مِّن سِجِّيلٍ﴾ و ورده‌زیخی گلین ﴿مَنْصُورٍ﴾ به‌دوای به‌کداوین بچران (ده‌باری) ﴿سُومًا﴾ هم‌مو نهو (ورده‌زیخانه) دیاری کرابوون ﴿عِنْدَ رَبِّكَ﴾ لای په‌روه‌ردگار ته‌وه ﴿وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ﴾ وه نهو (سزایه) دوور نی به‌له‌سته‌م کارانه‌وه ﴿وَأَلَىٰ مَدْيَنَ﴾ وه (ناردمان) بؤ (خهلکی) مه‌دیه‌نیش ﴿أَخَاهُمْ شُعَيْبًا﴾ شو‌عه‌یبی بری‌ان ﴿قَالَ يَتْلُوا﴾ ووتی نه‌ی گه‌له‌که‌م ﴿اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ خوا‌په‌رستن ﴿مَا لَكُمْ مِّنَ إِلَهٍ غَيْرُهُ﴾ هیچ په‌رستر او یکتان نی به‌ببجگه‌ نهو ﴿وَلَا تَقْصُوا﴾ وه‌که‌م و کورپی مه‌که‌ن ﴿الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ﴾ له‌پتوانه و کیشانه‌دا ﴿إِنِّي أَنزَلْتُ﴾ به‌پرستی من ده‌تان بینم ﴿بِخَبْرٍ﴾ به‌مال و سامانی زوره‌وه ﴿وَأَلَىٰ أَخَافُ عَلَيْكُمْ﴾ وه‌به‌پرستی من ده‌ترسم لی‌تان ﴿عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ﴾ سزایه‌که‌ که‌گه‌ماروتان بدات و لئی رزگار نه‌بن ﴿وَيَتْلُوا﴾ جا‌ته‌ی گه‌له‌که‌م ﴿أَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ﴾ پتوانه و کیشانه‌ پرست و دروست نه‌نجام بدن ﴿وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ﴾ وه‌که‌م و کورپی مه‌که‌ن له‌شت و مه‌کی خهلکیدا ﴿وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ و خرابه‌کاری مه‌که‌ن (باخرابه‌بلاومه‌که‌نه‌وه) له‌زه‌ویدا ﴿بِقِيَّتِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ نه‌وه‌ی خوا ده‌به‌پنلته‌وه (له‌قازانجی‌حه‌لال) چاکتره‌ بؤ‌تان ﴿إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ نه‌گه‌ر نپوه‌به‌روادارن ﴿وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِمَحْفِظٍ﴾ و من پارنزه‌ر نیم به‌سه‌رتانه‌وه ﴿قَالُوا يَنْشُعْبُ﴾ ووتیان نه‌ی شو‌عه‌یب ﴿أَصَلَوْكَ تَأْمُرُكَ﴾ نایا نو‌پزه‌که‌ت فرمانت پی‌ده‌دات ﴿أَنْ تَتْرَكَ﴾ که‌نیمه‌ وازبیتین ﴿مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا﴾ له‌وه‌ی باوو باپیرانمان په‌رستوویانه ﴿أَوْ أَنْ تَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ﴾ یان وازبیتین له‌وه‌ی به‌ویستی خومان له‌مال و سامانماندا ده‌یکه‌ن ﴿إِنَّكَ لَأَنْتَ الْخَلِيمُ الرَّشِيدُ﴾ به‌پرستی تو په‌له‌نه‌که‌ری لئی زان و هوشمه‌ندیت ﴿قَالَ يَتْلُوا﴾ ووتی نه‌ی گه‌له‌که‌م ﴿أَرَأَيْتُمْ﴾ هه‌والم بدنه‌نی ﴿إِن كُنْتُ عَلَىٰ بَيْنَةٍ مِّن رَّبِّي﴾ نه‌گه‌ر من به‌لگه‌به‌کی روونم له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگار مه‌وه‌ پی‌بیت ﴿وَرَزَقْنِي مِنهُ رِزْقًا حَسَنًا﴾ وه‌پروزیه‌کی زورو باشی پندابم له‌لایه‌ن خویه‌وه (چ مه‌به‌ستیکم هه‌یه‌ درو بکه‌م) ﴿وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ﴾ وه‌من هه‌ر گیز نامه‌ویت پی‌چه‌وانه‌ی نپوه‌بکه‌م ﴿إِلَىٰ مَا أَنهَنَكُم عَنْهُ﴾ له‌و (کاره‌ی) به‌رگری نپوه‌ی لئی ده‌که‌م (خوم‌بیکه‌م) ﴿إِن أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ﴾ من هیچ مه‌به‌ستیکم نی به‌ببجگه‌ له‌چاککردن و چاکسازی نه‌بیت ته‌وه‌نده‌ی بتوانم وله‌توانامدا بیت ﴿وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ﴾ سه‌ر که‌وتنیشیم ته‌نبا به‌(پشتیوانی) خوا‌یه ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ پشتم هه‌ر به‌و به‌ستوه‌وه ﴿وَأَلَىٰ أُنُوبٍ﴾ هه‌ر بؤ‌لای ته‌ویش ده‌گه‌ریمه‌وه ﴿

﴿وَيَقُولُ لَا يُجْرِمَكُمُ شِقَاقِي﴾ نہی گہلہ کہم درایہ تبتان لہ گہلم نہ بیتہ ہوی ٹہوہی ﴿أَنْ يُصِيبَكَ مِثْلَ مَا أَصَابَ﴾ تووشتان ببنت وبتہی ٹہو (سزایہ) ی تووشی ﴿قَوْمٌ نُوحٌ أَوْ قَوْمٌ هُودٌ أَوْ قَوْمٌ صَالِحٌ﴾ گہلی نووچ بان گہلی ہوو دیان گہلی صالح بوو ﴿وَمَا قَوْمٌ لُوطٍ مِنْكُمْ بِبَعِيدٍ﴾ خو گہلہ کہی لووط دوور نی بہ لیٹانہوہ (چیان بہ سہر ہات) ﴿وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ﴾ وہ داوای لیبور دنیش لہ پہرہ ورد گارتان بکہن ﴿ثُمَّ تَوَلَّوْا إِلَيْهِ﴾ پاشان بگہرینہوہ بؤلای ﴿إِنَّ رَبَّ رَحِيمٌ وَدُودٌ﴾ بہراستی پہرہ ورد گارم میہرہ بانی دلسوزہ ﴿قَالُوا أَنْشَعِبْتُ﴾ ووتیان نہی شوہ عیب ﴿مَا نَفَقَهُ كَيْبَرُ﴾ ٹیمہ تینا گہین لہ زوریک ﴿يَمَّا قَوْلُ﴾ لہوہی تو دہ یلنیت ﴿وَالنَّارُ﴾ بہراستی ٹیمہ ﴿لَتَرَنَّكَ فِي تَضَعِيفًا﴾ تو بہ لاواز دہ ببینن لہ ناواماندا ﴿وَلَوْلَا رَهْطُكَ﴾ خو ٹہ گہر (لہ بہر) خزمہ کانت نہ بوایہ ﴿لَتَرَجَمَنَّكَ﴾ دلنیابہ بہرد بارانمان دہ کردی ﴿وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا بَعِيزٌ﴾ (چونکہ) تو خوٹ ہیچ دہ سہ لانتیکت نی بہ لہ بہر امبہر ٹیمہ دا ﴿قَالَ يَقُولُ﴾ ووسی نہی گہلہ کہم ﴿أَرَهْطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ﴾ نایا خزمہ کانم بہ دہ سہ لات ترن لہ بہر امبہر ٹیوہ دا ﴿مِنْ اللَّهِ﴾ لہ خوا ﴿وَأَتَّخَذْتُمُوهُ زُرَّاءَ كُمْ ظَهْرِ يَأْتِي﴾ لہ کاتیکدا فرمانی ٹہو (خوا) تان پشت گویٰ خستوہ ﴿إِنَّ رَبِّي﴾ بہراستی پہرہ ورد گارم ﴿بِمَا تَعْمَلُونَ مَحِيطٌ﴾ ناگادارہ بہ ہہرچی ٹیوہ دہ بکہن ﴿وَيَقُولُ﴾ نہی گہلہ کہم ﴿أَتَعْمَلُونَ عَلَيَّ مَكَاتِرَكُمْ﴾ کردہوہ بکہن لہ سہر بارو حالتی خوٹان ﴿إِنِّي عَلِيمٌ﴾ بہراستی منیش کارو کردہوہ دہ کہم ﴿سَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾ لہ مہودوا دہ زانن ﴿مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ﴾ کئی سزای بو دیت ﴿بِخَيْرِهِ﴾ ریسواو سہر شوپری دہ کات ﴿وَمَنْ هُوَ كَذِبٌ﴾ وہ کیش دروزنہ ﴿وَأَتَّقُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ﴾ جا چاوہ پروانی بکہن بہراستی منیش لہ گہلٹان چاوہ پروانم ﴿وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾ کاتیک فرمانی ٹیمہ ہات (بو لہ ناوبردنیان) ﴿فَجَحَّتْ أَنْشَعِبًا﴾ شوہ بیمان رزگار کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ وٹہ وانہش پروایان ہینابوولہ گہلیدا ﴿بِرَحْمَةٍ مِنَّا﴾ بہ بہزہی لہ لایہن خو مانہوہ ﴿وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ﴾ وہ ٹہوانہی ستمیان کرد بوو نالہو شریخہ کہ (نہ عرہ تہ کہ) گرتنی ﴿فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جِثَمِينَ﴾ نیتر ہہ موویان لہ مال و جینگا کانیاندا دہ مہو پروو کہ وٹن و جوولہ بان نہ ما (مردن) ﴿كَأَن لَّمْ يَغْتَبُوا فِيهَا﴾ (وایان لیٹہات) وہ ک ہہر تیندا نہ بووین ﴿أَلَا بَعْدَ الْعَذَابِ﴾ بیدارین دووری و تیاچوون بو خہلکی مہدینہن ﴿كَمَا بَعَدَتْ نُمُودٌ﴾ وہ ک چون گہلی سہ موود تیاچوون و دوور بوون لہ پہرہ حمی خوا ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾ سویند بہ خوا بینگومان ناردمان ﴿مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا﴾ موسا بہ مو عجیزہ کانمانہوہ ﴿وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ﴾ وہ بہرہ پرو بہلگہی پروونہوہ ﴿إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ﴾ بؤلای فیرعون و دہست و پیوہندہ کہی ﴿فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ﴾ بہ لام ٹہوان شوینن فرمانی فیرعون کہ وٹن ﴿وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ﴾ لہ کاتیکدا فرمانی فیرعون راست و پہوانہ بوو ﴿

﴿يَقْدُمُ قَوْمَهُ﴾ پیش گله‌که‌ی ده‌که‌ویت ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له‌رؤزی دوا پیدا ﴿فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ﴾ نه‌مجا
 هه‌موویان ده‌بانه‌ناو ناگری دؤزه‌خ ﴿وَبَشَّ الْأَوْرَادُ الْمَوْرُودُ﴾ نای چند خرابه‌نه‌وشوینته‌ی نه‌وانی
 بؤ‌ده‌برنت ﴿وَأَتَّبَعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً﴾ وه‌له‌م (دونیا)‌دا نه‌فرینیان به‌شویندا نیراوه ﴿وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾
 هه‌روه‌ها له‌رؤزی دوا پیدا ﴿بَشَّ الرَّفْدُ الْمَرْفُودُ﴾ نای چند خرابه‌نه‌وشویندا به‌خسراوه‌ی پنیان به‌خسرا
 ﴿ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْفُرَى﴾ نه‌وه‌ی (باسکرا بؤت چند هه‌والیکه) له‌هه‌والی شاره‌کانی رابوردوو
 ﴿نَقَضَهُ عَلَيْكَ﴾ ده‌یگینه‌وه‌بؤت (له‌م سوره‌ته‌دا) ﴿مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ﴾ هه‌ندیکیان ماون
 وه‌ندیکی تریان نه‌ماون (ویران بوون) ﴿وَمَا ظَلَمْتَهُمْ﴾ وه‌ئیمه‌سته‌مان لی نه‌کردن
 ﴿وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ به‌لکو خویان سته‌مان کرد له‌خویان ﴿فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ﴾ جا هیچ سوودنیکی
 پی نه‌گیانندن ﴿إِنَّ اللَّهَ هُمُ الْبَاقِي﴾ نه‌وه‌پرستراوانه‌یان ﴿يَدْعُونَ﴾ که‌ده‌یان په‌رستن و هاواریان لی ده‌کردن
 ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له‌جیاتی خوا ﴿مِنْ شَيْءٍ﴾ به‌هیچ شتیک (سوویان پی نه‌گیانندن) ﴿لَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾
 کاتی فرمانی په‌روه‌دگارت هات (بؤ له‌ناو بردنیان) ﴿وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتَابُعٍ﴾ نه‌وه‌(بت)‌انه‌هیچیان
 زیاد نه‌کرد بؤ نه‌وانه‌(ی ده‌یان په‌رستن) بینجگه‌زیان و له‌ناو‌چوون نه‌بیت ﴿وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ﴾ نا‌به‌و
 شیوه‌یه‌سزادانی په‌روه‌دگارت ﴿إِذَا أَخَذَ الْقُرَى﴾ کاتیک خه‌لکی شاره‌کان سزا‌ده‌دات ﴿وَهُی ظَالِمَةٌ﴾
 له‌کاتیک‌دا سته‌مکاربوون ﴿إِنْ أَخَذَهُ﴾ به‌راستی توله‌سه‌ندنی نه‌وه‌﴿أَلَمْ شَيْدٌ﴾ نازار دهر و به‌تینه‌﴿
 إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ به‌راستی له‌ودا (باسکرا) په‌ندو نامؤزگاری هه‌یه‌﴿لَمَنْ خَافَ﴾ بؤ که‌سینک بترسیت
 ﴿عَذَابِ الْآخِرَةِ﴾ له‌سزای دوا رؤز ﴿ذَلِكَ يَوْمٌ﴾ نه‌وه‌رؤزه‌رؤزیکه ﴿مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ﴾ که‌ناده‌می بؤ
 کؤده‌کرینه‌وه‌﴿وَذَلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ﴾ و نه‌وه‌رؤزیکسی دیارو به‌رچاوه (هه‌موان ناماده‌ن تیدا) ﴿
 وَمَا نُؤَخِّرُهُ﴾ وه‌ئیمه‌دوای ناخه‌ین ﴿إِلَّا لِأَجَلٍ مُّعَدُّودٍ﴾ مه‌گه‌ر بؤ کاتیکسی دیارو به‌رچاوه نه‌بیت ﴿
 يَوْمَ يَأْتِ﴾ نه‌وه‌رؤزه‌که‌دیت ﴿لَأَنْتُمْ نَفْسٌ﴾ هیچ که‌س قسه‌ناکات ﴿إِلَّا بِإِذْنِنَا﴾ مه‌گه‌ر به‌موله‌تی خوا
 ﴿فَإِنَّهُمْ شِقِيُّ وَسَعِيدٌ﴾ نه‌وسا له‌ناو‌یاندا هه‌یه‌بین به‌خت (وچاره‌په‌ش) و هه‌یه‌به‌خته‌وه‌ر (ونا‌سووده)
 ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا﴾ جا نه‌وانه‌ی بی به‌خت وچاره‌په‌ش بوون ﴿فَفِي النَّارِ﴾ نه‌وه‌له‌ناو ناگردان
 ﴿لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ﴾ له‌ناو نه‌وه‌(ناگه‌ره)‌دا هه‌ر ناخ وئوف و هه‌نیسکیانه ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیایدا
 ده‌میننه‌وه‌به‌هه‌میشه‌یی ﴿مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ﴾ تا ناسمانه‌کان و زه‌وی بمینیت (مه‌به‌ست پی
 ناسمان و زه‌ویه‌له‌قیامته‌دا که‌نه‌وانیش هه‌ر ده‌مین) ﴿إِلَّا مَآشَاءَ رَبِّكَ﴾ مه‌گه‌ر نه‌وه‌که‌سه‌ی
 په‌روه‌دگارت بیه‌ویت (ورزگاری بکات) ﴿إِنَّ رَبَّكَ﴾ به‌راستی په‌روه‌دگارت ﴿فَعَالٌ لِمِائِرٍ﴾
 نه‌وه‌ی که‌بیه‌ویت ده‌یکات ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی ﴿سُودُوا﴾ که‌به‌خته‌وه‌ر ونا‌سووده‌کراون
 ﴿فَفِي الْجَنَّةِ﴾ نه‌وه‌له‌به‌هشت دان ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌یی ده‌میننه‌وه‌تیایدا ﴿مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ
 وَالْأَرْضُ﴾ تا ناسمان و زه‌وی بمینیت ﴿إِلَّا مَآشَاءَ رَبِّكَ﴾ مه‌گه‌ر نه‌وه‌که‌سه‌ی په‌روه‌دگارت بیه‌ویت
 ﴿عَطَاءٌ غَيْرٌ يُجْدَى﴾ نه‌وه‌به‌خشینیکه‌بی برانه‌وه ﴿

﴿فَلَا تَكُ فِي مِرْيَقٍ﴾ كه واته هیچ جوره گومان و دودلیه كت نه بیئت ﴿بِمَا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ﴾ له (ناراستی) ته وهی ته وانه ده پیرستن ﴿بِمَا يَعْبُدُونَ﴾ ته نها ته وه ده پیرستن ﴿إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤُهُمْ﴾ كه باوو با پیرانیان ده بیان پیرستن ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له وهو پیش ﴿وَإِنَّا لَمَوْفُوهُهُمْ﴾ به راستی نیمه پیمان ده ده یسن به ته وای ﴿نَصِيبَهُمْ﴾ به شی خویان (له سزا) ﴿غَيْرَ مَنْقُوصٍ﴾ به بی لی كه مکر دنه وه (پراو پر) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا سُوَيْدَ بْنَ دُعَيْنَانَ الْيَهُودِيَّ إِيمَانًا بِمَا كَانُوا عَلَىٰ﴾ به مووسا په راوی (ته ورات) ﴿فَاخْتَلَفَ فِيهِ﴾ ته مجا جیاوازی تیدا کرا ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ﴾ ته گهر له بهر بر یاریك نه بوایه كه پیشتر دراوه ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾ له لایه نی په روه ردگار ته وه ﴿لَقَضَىٰ بَيْنَهُمْ﴾ دادوهری ده کرا له نیوانیاندا ﴿وَإِنَّهُمْ﴾ و به راستی ته وانه ﴿لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ لَمُبِيبٍ﴾ له گومان و دوو دلیدان له و (قورئانه) ﴿وَإِنْ كُنَّا﴾ بیگومان هموو (ته وانه ی جیاوازن) ﴿أَلَمْ نَأْتِ الْيَهُودِيَّةَ مُحَمَّدَ بْنَ أَبِي قَاسِمٍ﴾ په روه ردگار (پاداosti) کرده وه کانبان به ته وای بی ددات ﴿إِنَّهُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ به راستی ته و ناگاداره به هدر کرده وه به كه كه ده بکهن ﴿فَأَسْتَفْتِمُ كَمَا أَمَرْتُ﴾ كه واته راست به به و شیوهی فدرمانت پیدراوه ﴿وَمَنْ تَابَ مَعَكَ﴾ وه ته وانه ش توبه بیان کرده وه له گهل تودا (و گه راونه ته وه) ﴿وَلَا تَطْعَمُوا﴾ زیاده رهوی مه کهن ﴿إِنَّهُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ به راستی ته و (خوا) بینایه به هدر کرده وه به كه كه ده بکهن ﴿وَلَا تَرْكَبُوا﴾ پال مه دهن ﴿إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ به وانه وه كه سته میان کرده وه ﴿فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ﴾ چونكه دوو چاری ناگری دوزخ ده بن ﴿وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ﴾ و بیجگه له خوا هیچ پشتیوانیکتان نابی ﴿ذُرًّا لَّا تَصُرُّونَ﴾ پاشانیش یار مه تی نادرین ﴿وَأَقْبِرِ الصَّلَاةَ﴾ وه نویژ نه نجام بده ﴿ظُرْفِي النَّهَارِ﴾ له م سهرو ته وسهری روزه دا (له به یانیان و نیواراندا) ﴿وَرُلْقَا فِي السَّلْطَانِ﴾ و له به شیک له شه ودا ﴿إِنَّ الْحَسَنَاتِ﴾ چونكه به راستی (کرده وه) چا که کان ﴿يُؤْتِيَنَّ السَّعْيَاتِ﴾ (کرده وه) خراپه کان لاده بن و ده یانسپر نه وه ﴿ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّكَّيرِ﴾ ته وه په ند و ناموزگاری به بو په ند و هر گران ﴿وَأَصْبِرْ﴾ وه خو پراگر به ﴿فَإِنَّ اللَّهَ﴾ چونكه به راستی خوا ﴿لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ پاداosti چا که کاران و ون ناکات ﴿فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ﴾ ده ی با بوایه له ناو ته و نوممه تانه ی ﴿مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ كه له پیش نیوه دابوون ﴿أُولَئِيقَاتٍ﴾ كه سانی خواهن نایین و ژیری ﴿يَتَهَوَّتْ عَنِ الْقَسَادِ فِي الْأَرْضِ﴾ كه بهر گریان بکر دایه له خراپه کاری له زه ویدا ﴿إِلَّا قَلِيلًا﴾ مه گهر كه میك ﴿وَمَنْ أٰجِنَّا مِنْهُمْ﴾ له وانه ی رزگار مان کردن له و گه لانه دا ﴿وَأَتَتْ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أَتَتْ فُرَافِيزَهُ﴾ وه ته وانه ی كه سته میان کرد شوینی ژبان خوشی و رباوردن كه وتن ﴿وَكَاثِبًا مَّجْرِمِينَ﴾ و به رده و ام بوون له خراپه کاری ﴿وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُنْهَكَ الْفَرَسِيَّ يَطْمُرُ﴾ هدر گیز په روه ردگار ته به سته م خه لکی شارو گونده کان له ناو نابات (واته خوی گه و ره سته مکار نیه) ﴿وَأَهْلَهَا مُصْلِحُونَ﴾ له کاتیکدا دانیشتوانی (ته و شارانه) موصلح و چا که کار بووبن ﴿

﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ﴾ گهر په‌روه‌ردگارت بیویستایه ﴿لَجَعَلَ النَّاسَ﴾ گشت خهلکی ده‌کرد ﴿أُمَّةً وَاحِدَةً﴾ به (په‌پیره‌وی) یه‌ک‌نایین ﴿وَلَا يَرَاوُنَّ مُخْتَلِفِينَ﴾ به‌لام‌نه‌وان به‌رده‌وام جیاوازده‌بن ﴿إِلَّا مَن رَّجَرَ رَبُّكَ﴾ مه‌گهر که‌سینک په‌روه‌ردگارت میهره‌بانسی له‌گهل کردبیت ﴿وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ﴾ وه‌هه‌ر له‌به‌ر نه‌وش دروستی کردوون ﴿وَوَعَّتْ كَلِمَةَ رَبِّكَ﴾ بریاری په‌روه‌ردگارت ده‌رچوو (کو‌تایی هات) ﴿لَا مَلَأَنَّ جَهَنَّمَ﴾ که‌سویند به‌خوا دوزخ پرده‌که‌م ﴿مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾ له‌جنوکه وه‌له‌ناده‌می هه‌موو پیکه‌وه ﴿وَكَأَنَّمُ نُفُصٌ عَلَيْكَ﴾ هه‌مووت بؤ ده‌گیرینه‌وه ﴿مِنَ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ﴾ له‌هه‌والی پیغه‌مبه‌ران (علیهم‌السلام) ﴿مَا تَشِيتُ بِهِ فُؤَادَكَ﴾ بؤ نه‌وه که‌دلی توی پی‌دامه‌زراو بکه‌ین ﴿وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ﴾ وه‌له‌م (سوره‌ته) دا‌حق و‌راستیت بؤ هاتووه ﴿وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٌ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ وه‌ناموزگاری و‌په‌ندیشی تیا‌به بؤ پرواداران ﴿وَقُلْ لِلذِّبْرِ﴾ وه‌بلی به‌وانه‌ی ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ که‌بروا ناهیتن ﴿أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ﴾ ئیوه کار و‌کرده‌وه بکه‌ن له‌سه‌ر نه‌وشیوه‌ی خو‌تان (که‌نه‌وه‌تان له‌سه‌ری) ﴿إِنَّا عَمِلُونَ﴾ بینگومان ئیمه‌ش کرده‌وه ده‌که‌ین (به‌گویره‌ی نه‌وه‌ی که‌خودا فرمانسی پی‌کردووین) ﴿وَأَنْتُمْ رَاوُونَ﴾ إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿نه‌وسا چاوه‌روانی بکه‌ن (بؤ به‌سه‌رهاتی خراب) به‌راستی ئیمه‌ش چاوه‌روانین ﴿وَاللَّهُ عَتِيبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه‌ته‌نها بؤ خوا‌به (زانینی) نه‌یتی ناسمانه‌کان و‌زه‌وی و‌ته‌نها هه‌ر نه‌ویش پی‌ناگاداره ﴿وَالَّذِي يُرْجَعُ﴾ هه‌ر بؤ‌لای نه‌ویش ده‌گیرینه‌وه ﴿أَلَا أَمْرٌ لَهُ﴾ هه‌موو کار و‌باریک ﴿فَأَعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ﴾ که‌واته‌نه‌و په‌رسته‌و هه‌ر‌بشت به‌و‌بیه‌سته ﴿وَمَا رَبُّكَ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه‌بینگومان په‌روه‌ردگارت بی‌ناگانه‌له‌هه‌ر کرده‌وه‌یه‌ک‌ئیه‌وه‌یکه‌ن.

سوره‌تی ﴿يُوسُفَ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوا‌ی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الر﴾ به (ئه‌لیف، لام، را) ده‌خوینرینه‌وه خوا‌زان‌تره به‌مانا‌که‌ی بؤ‌زانباری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌نای سوره‌تی (البقره) بکه ﴿تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ﴾ نه‌مانه‌نیشانه‌کانی کتیبی ناشکران ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ﴾ به‌راستی ئیمه‌ناردومانه‌ته‌خواره‌وه ﴿قُرْآنًا عَرَبِيًّا﴾ قورناتیک به‌عه‌ره‌بی ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ بؤ‌نه‌وه‌ی ژیربن و‌لسی‌تی‌بگه‌ن ﴿عَلَّمَ نَقُصَّ عَلَيْكَ﴾ ئیمه‌ده‌گیرینه‌وه بؤ‌تو ﴿أَحْسَنَ الْقَصَصِ﴾ جوان‌ترین چیروک و‌به‌سه‌رهات ﴿بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ﴾ له‌رینگای‌نهم قورنانه‌وه نیگامان کردووه بؤت ﴿وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ﴾ هه‌ر چه‌نده‌تو له‌پیش (هاتنی) نهم قورنانه‌دا ﴿لَمِنَ الْغَافِلِينَ﴾ له‌م به‌سه‌رهاته‌بی‌ناگابوویت ﴿إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ﴾ (بیریان‌خه‌روه‌ه) کاتیک یوسف به‌باوکی ووت ﴿يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ﴾ نه‌ی‌بابه‌گیان به‌راستی من له‌خه‌ومدا‌دیم ﴿أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا﴾ یازده‌ئه‌ستیره ﴿وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ و‌مانگ و‌روژ ﴿رَأَيْتُهُمْ لِي سَجْدِينَ﴾ دیمن سوژده‌یان بؤ‌ده‌بردم ﴿

﴿قَالَ يَبْنَؤُا وَوَتَىٰ نَهَىٰ كُورَىٰ شِيرِنِم ﴿لَا تَقْضُصْ رِيَاك﴾ خه وه كهت مه گيپر ره وه ﴿عَلَىٰ اِخْوَتِكَ﴾
 بؤ براكانت ﴿فِي كَيْدِ وَالْكَ كَيْدًا﴾ نه وه كه به هزيه وه فيل و پيلانينكت لي بگيرن ﴿اِنَّ الشَّيْطَانَ﴾ به راستي
 شه يتان ﴿لِلْاِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾ دوژمنينكي ناشكرايه بؤ ناده مي ﴿وَكَذٰلِكَ يَجْتَبِيْكَ﴾ نابه و شينويه
 هه لت ده بژيرنت (بؤ پينغه مبه رايه تي) ﴿رَبِّكَ﴾ پهروه دگارت ﴿وَعَلِمَكَ مِنْ تَاوِيلِ الْاَحَادِيثِ﴾
 وه فيري لينكدانه وه ي خه ونه كانيشت ده كات ﴿وَرِيْمٌ يَمَعَهُ رَعِيْلَكَ﴾ وه نيعمه ت و به هره ي خوي
 ته او ده كات بؤت ﴿وَعَلَىٰ اِلَآءِ يَعْقُوْبَ﴾ وه بؤ بنه ماله ي به عقويش ﴿كَمَا اَنْتَ مَعَا عَلَىٰ اَبُوَيْكَ﴾ هه ر چونيك
 ته او ي كرد بؤ هه ردو و باپيره ت ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له پيشدا ﴿اِنَّ رَهِيْمَ وَاَسْحَقَ﴾ كه ئيراهيم و ئيسحاقن
 ﴿اِنَّ رَبَّكَ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ﴾ به راستي پهروه دگارت زاناي كاردروسته ﴿لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَاِخْوَتِهِ﴾
 سويند به خوا به راستي له به سه ر هاتي يوسف و براكاني دا ﴿ءَايٰتِ الْاَسْاٰبِلِ﴾ په ندو ناموژگاري هه به
 بؤ پرسيار كه ران ﴿اِذْ قَالُوْا﴾ كاتيك (براكاني يوسف) ووتيان ﴿يُوْسُفُ وَاٰخُوهُ﴾ بينگومان يوسف
 و براكه ي ﴿اَحْبَبُّ اِلَيْنَا مِمَّا﴾ خوشه وسترن له نيمه به لاي باو كمانه وه ﴿وَنَحْنُ عُصْبَةٌ﴾ له كاتيكدا نيمه
 كومه لينكي به هيز و توانين ﴿اِنَّ اٰبَانَا﴾ به راستي باو كمان ﴿لَفِي ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ﴾ له هه له به كي پروون و
 ناشكرادايه ﴿اَقْتُلُوْا يُوسُفَ﴾ (هه نديكيان ووتيان) يوسف بكوژن ﴿اَوْ اَطْرَحُوْهُ اَرْضًا﴾ يافرني بدنه
 زه وي به كي دوور ﴿يَخْلُ لَكُمْ وَجْهٌ اَيُّكُمْ﴾ (نه و كاته) سه رنجي باوكتان ته نيا بؤ لاي نيه وه ده بيت
 ﴿وَتَكُوْنُوْا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صٰلِحِيْنَ﴾ و له دو اي نه وه وه ده بن به كومه لينكي چا كه كار (به توبه كردن) ﴿اِنَّ﴾
 ﴿قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ﴾ قسه كه ريك له وان ووتى ﴿لَا تَقْتُلُوْا يُوسُفَ﴾ يوسف مه كوژن ﴿وَالْقَوُءُ فِي عَيْبَتِ الْاُجْبِ﴾
 به لكو فرني بدنه بنى بيرنكه وه ﴿يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ السَّيٰرَةِ﴾ هه نديك له كار وانيه كان (ده ي دوژنه وه)
 وه له ي ده گرن ﴿اِنَّ كَثْرَةً فَعَلِيْنَ﴾ نه گه ر نيه وه (كاره كه) هه ده كه ن ﴿قَالُوْا اَيُّاْنَا مَا لَكَ لَاتَاْمَتًا عَلٰى يُوسُفَ﴾
 (پاش كيشاني نه خشه و پيلانه كه يان) ووتيان نه ي باوكي به ريزمان له به رجي تو له يوسف لي مان
 دنليانيت و (به گومانيت لي مان) ﴿وَاِنَّا لَلنَّصِيْحُوْنَ﴾ له كاتيكدا كه نيمه دل سوژو خه مخورين بؤ ي ﴿اِنَّ﴾
 ﴿اَزِيْلَهُ مَعًا عَدَا﴾ سه بيني له گه لمان بينيره (بؤ ده ر و ده شت) ﴿يَرْتَعُ وَيَلْعَبُ﴾ (به نار ه زو وي خوي) خوار دن
 بخوات و ياري بكات ﴿وَاِنَّا لَلْحٰفِظُوْنَ﴾ و بينگومان نيمه پاريزگاري ده كه بين ﴿قَالَ اِنِّي لَيَخْرُجُنِيْ﴾
 (باو كيان) ووتى به راستي دلته نگ و خه مبارده بم ﴿اَنْ تَذٰهَبُوْا بِهِ﴾ كه نيه وه يوسف به رن (له گه ل خوتان)
 ﴿وَاَخَافُ اَنْ يَّاْكُلَهُ الذِّئْبُ وَاَنْتُمْ عَنْهُ عٰفِيُوْنَ﴾ وه ده تر سم كه نيه وه لسي بي ناگابن و گورگ بيخوات
 ﴿قَالُوْا لَيْسَ اَكْلَهُ الذِّئْبُ﴾ ووتيان چون گورگ ده بيخوات ؟ ﴿وَنَحْنُ عُصْبَةٌ﴾ له كاتيكدا نيمه
 كومه لينكي به هيزين ﴿اِنَّا اِذَا الْخَيْرُ رَاٰ﴾ به راستي نه و كاته نيمه زه ره مه ندين (پروو زه رد ي تو
 ده بين) ﴿اِنَّ﴾

﴿فَلَمَّا ذَهَبُوا بِوَيْهٍ﴾ نه مجا کاتیک یوسفیان برد له گه له خویان ﴿وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غِيَابِ آلِ قَارُونَ﴾
 وه هه موو بریاریندا بیخه نه بنی بیره که وه ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ﴾ وه نیمه وه حی و سرووشمان بز (یوسف)
 کرد ﴿لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِ هَذَا﴾ سوئند به خوا هه والی نه م کاره یان پی دده بیت (که پنیان کردی)
 ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان هه ست ناکه ن ﴿وَجَاءَتْ أَبَائَهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ﴾ جا نیواره
 درهنگانیک (براکانی یوسف) به گریانه وه هاتنه وه بز لای باو کیان ﴿قَالُوا يَا أَباتانَا﴾ ووتیان نه ی
 باو کی نیمه ﴿إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ﴾ به راستی نیمه روشتین پیشبر کیمان ده کرد ﴿وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتْلَعِنَا﴾
 و یوسفمان لای شتومه که کانمان به حی هیشت ﴿فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ﴾ بویه گورگ خواری ﴿وَمَا أَنْتَ
 بِمُؤْمِنٍ لَنَا﴾ وه تو قهت باوهر به نیمه ناکه بیت ﴿وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ﴾ هه رچهند نیمه راستگوش
 بین ﴿وَجَاءَتْ وَعَلَى قَوْمِهَا بَدْرًا كَذِبًا﴾ (براکانی) کراسه که ی (یوسف) یان هیتایه وه که خوینی
 دروینه ی پیوه بوو ﴿قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً﴾ (باو کیان) ووتی به لکو دل و دهروونی خوئان
 نه م کاره (ناپه سه نده) ی بز ناسان و جوان کردوون ﴿فَصَبَّرْ جَمِلاً﴾ (ووتی جا نارام ده گرم) به نارام
 گرتنکی چاک و په سه ند ﴿وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ﴾ خواش یار مه تی ده رمه له سه ر نه وه ی
 باسی ده که ن ﴿وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ﴾ جا کاروانیک هات ﴿فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ﴾ و ناو هینه ره که بیان نارد
 (بز ناو) ﴿فَأَذَى دَلْوَةً﴾ نه ویش دؤلچه که ی داهیلأ بز ناو بیره که ﴿قَالَ يَبْشُرِي﴾ (که دؤلچه که ی
 هیتایه سه ره وه) ووتی نه ی خه لکینه مورده بی ﴿هَذَا غُلٌّ﴾ نه مه کورینکه ﴿وَأَسْرَوْهُ بَغْتَةً﴾ وه نه وان
 (یوسف) یان شارده وه کردیانه کالای بازرگانی ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا عَمَلُونَ﴾ وه خوا زانایه به وه ی
 نه وان ده بکه ن ﴿وَسَرَّوهُ بِخَمْرٍ بَخِيسٍ﴾ و فروشتیان به نرخیکی که م ﴿وَرَزَاهُمْ مَعْدُودَةً﴾ که چند
 ده ره مینک بوو ﴿وَكَلَّمُوهُ مِنْ آخِرِهِمْ﴾ و نه وان بی نیاز بوون لینی (چونکه ده ترسان رازبان
 ده ره که ویت) ﴿وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لَا مَرْآتِي﴾ وه نه وه که سه ی له میسر یوسفی کری
 ووتی به ژنه که ی ﴿أَكْرَمِي مَثْوًى﴾ ریزی لی بگره (شوینی حه وان وه ی چاک ی بز ناماده بکه)
 ﴿عَسَى أَنْ يَتَفَنَّأ﴾ به لکو سوودمان پی بگه به نیت ﴿أَوْ نَحْنُ خَدُّهُ وَوَلَدًا﴾ یان بیکه ی به کوری خوئان
 ﴿وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ﴾ نابم جوهره یوسفمان حی گیر کرد (و پله و پایه مان پیندا)
 له زه وی (میسر) دا ﴿وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ﴾ (نه مه مان کرد) تا فیری خه و لیکدانه وه ی بکه ی
 ﴿وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ﴾ وه خوا به سه ر کاری خویدازان و به ده سه لاته ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام
 زوربه ی خه لکی نازانن ﴿وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ﴾ وه کاتیک بوو به پیاو و پی گهی ﴿ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾
 فرمان ره وایی و زانیاریمان پیندا ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ وه نابم جوهره پاداشتی چاکه کاران
 دده بینه وه ﴿۱۱﴾

﴿وَرَوَدْتُهُ أَلْبَىٰ هُوَ فِي بَيْتِهَا عَن نَّفْسِهِ﴾. ئەو ئاڤره‌ته‌ی یوسف له‌مالبدا بوو ده‌ست تیکه‌لاوی (وخیانه‌تی) له‌یوسف ویست ﴿وَعَلَّقَتِ الْأَبُوتَ﴾. وه‌موو دهر‌گاکانی داخست ﴿وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ﴾. ووتی ده‌ی وه‌ره پیشه‌وه بو‌ئه‌وه‌ی بو‌ت ناماده‌کراوه ﴿قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ﴾. (یوسف) ووتی من په‌نا ده‌گرم به‌خوا ﴿إِنَّهُ رَبِّي﴾. به‌راستی ئەو (خوا) په‌روه‌ردگاری منه ﴿أَحْسَنَ مَثْوَىٰ﴾. ریزی لسی گرتووم ﴿إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾. به‌راستی ستمم کاران رزگاربان نابیت ﴿وَلَقَدْ هَمَمْتُ بِهِمْ وَهَمَّ بِهَا﴾. سویند به‌خوا بینگومان ئەو ژنه به‌ته‌واوی نیازی (تیکه‌لی ژن و میردی) یوسفی کرد، یوسفیش نیازی ئەو ژنه‌ی ده‌کرد به‌خه‌ته‌ره‌ی نه‌فسی به‌شهری ﴿تَوَلَّىٰ أَن رَّءَاهُم مِّن رَّبِيهِمْ﴾. نه‌گه‌ر ئەو به‌لگه‌ه‌روونه‌ی په‌روه‌ردگاری نه‌دیبايه ﴿كَذَلِكَ﴾. ئا به‌و جزوه (به‌لگه‌مان نیشانی یوسف دا) ﴿لِيُصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ﴾. بو‌ئه‌وه‌ی خرابه‌و داوین پیسی لى دوور به‌خه‌ینه‌وه ﴿إِنَّهُ مِن عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ﴾. چونکه به‌راستی ئەو (یوسف) له‌بهنده‌پاك وه‌له‌بژارده‌کانی نيمه‌یه ﴿وَأَسْتَفِئَا أَبَاتَ﴾. (یوسف و ئاڤره‌ته‌که) هه‌ر دوو کیان به‌راکردن گه‌شتنه‌لا‌ی دهر‌گاکه (یوسف بو‌خو‌ر رزگار کردن و ژنه‌که‌ی (عزیزی میصر) یس بو‌ئه‌وه‌ی بگات به‌یوسف (بو‌به‌جیه‌تانی مه‌به‌ستی خوی) ﴿وَقَدَّتْ قَيْصَةَ مِن دُبُرِ﴾. (ئاڤره‌ته‌که) کراسه‌که‌ی (یوسفی) دراند له‌دواوه ﴿وَالْقِيَاسِيْدَهَا﴾. جا هه‌ردوو کیان تووشی میردی (ئاڤره‌ته‌که) بوون ﴿لِذَا أَبَاتَ﴾. له‌به‌رده‌م دهر‌گاکه (ی دهر‌ه‌وه) دا ﴿قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا﴾. (ئاڤره‌ته‌که بو‌ئه‌وه‌ی خوی له‌و تاوانه‌به‌دوور بگریت و خیانه‌ته‌که‌ی دهر‌نه‌که‌ویت) به‌په‌له‌ووتی: سزای ئەو که‌سه‌چه‌که‌ی و یستیبی خرابه (داوین پیسی) له‌گه‌ل خیزانه‌که‌تدا بکات ﴿إِلَّا أَنْ تُسَجِّنَ أَرْعَابُ أَلِيٍّ﴾. جگه‌له‌وه‌ی به‌ند بگریت یان سزایه‌کی سه‌خت بدریت ﴿قَالَ هِيَ رَوَدْتَنِي عَن نَّفْسِي﴾. (یوسف) ووتی ئەو (ژنه) داوین پیسی له‌من و ویست ﴿وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا﴾. ئەوسا شایه‌تیک له‌که‌س و کاری ئەو (ئاڤره‌ته‌که) شایه‌تی دا ﴿إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ﴾. (ووتی) نه‌گه‌ر کراسه‌که‌ی (یوسف) ﴿قُدِّمَ مِن قُبُلٍ﴾. له‌پیشه‌وه‌درینرا بیت ﴿فَصَدَقَتْ﴾. ئەوه‌ئاڤره‌ته‌که‌راست ده‌کات ﴿وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾. وه (یوسف) له‌دروژنان (خرابه‌کارانه) ﴿وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ﴾. وه‌نه‌گه‌ر کراسه‌که‌ی ۲ ﴿قُدِّمَ مِن دُبُرٍ﴾. له‌دواوه‌درینرا بیت ﴿فَكَذَّبْتَ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾. ئەوه‌ئاڤره‌ته‌که‌درو‌ده‌کات و (یوسف) له‌راست گویانه ﴿فَلَمَّا رَأَىٰ قَمِيصَهُ﴾. ئەمجا کاتیک (عزیز) بینی کراسه‌که‌ی یوسف ﴿قُدِّمَ مِن دُبُرٍ﴾. له‌دواوه‌دراوه ﴿قَالَ إِنَّهُ مِن كَيْدِكُنَّ﴾. ووتی به‌راستی ئەمه‌له‌فرو فیللی ئیوه‌ی (ئاڤره‌تانه) ﴿إِنْ كَيْدُكُنَّ عَظِيمٌ﴾. به‌راستی فروفیلی ئیوه‌زور گه‌وره‌یه ﴿يُوسُفُ أَعْرَضَ عَن هَذَا﴾. (عزیز ووتی) یوسف وازیته‌له‌م کاره‌و باسی مه‌که ﴿وَاسْتَغْفِرِي لِذَنبِكِ﴾. و (ژنه‌که) تو‌ش بو‌گونا‌ه‌که‌ت داوای لی‌بو‌ردن بکه ﴿إِنَّكَ كُنتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ﴾. چونکه به‌راستی تو‌له‌پیری تاوانبارانی ﴿وَقَالَ يَسُوْفُ فِي الْمَدِيْنَةِ﴾. (ده‌سته‌یه‌ک) له‌ژنانی شار (پاش ئەوه‌ی هه‌واله‌که‌یان بیست به‌ته‌شه‌روه‌ه) ووتیان ﴿أَمْرًا الْعَزِيْزِ﴾. ژنه‌که‌ی عزیز (ی میصر) ﴿تُرْوَدُ فَنَهَا عَن نَّفْسِهِ﴾. ده‌به‌ویت (هه‌ول ده‌دا) له‌گه‌ل غولامه‌که‌ی داوین پیسی بکات ﴿فَدَسَّغَهَا حَبًّا﴾. به‌راستی خو‌شه‌ویستی (ئهو غولامه‌ه) چووه‌ته‌ناو په‌رده‌ی دلی ﴿إِنَّا لَنَرْنَهَا﴾. به‌راستی نيمه‌ئه‌و (ژنه) ده‌بینن ﴿فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾. له‌گوم‌رایه‌کی روون دایه ﴿

﴿فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ﴾ جا کاتینک ژنه که (ی عهزیز) تانه و ته شه ری نه وانی بیست ﴿أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ﴾ ناردی به دوایاندا ﴿وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكِنًا﴾ ناماده ی کرد بویان شوینی (خوشی دانیشن و) شان دادان ﴿وَأَنَّتَ كُلَّ وَجْهٍ لِّهِنَّ بَیِّنًا﴾ و هدریه ک له وان چه قویه کی پیدان (بو میوه له ت کردن) ﴿وَقَالَتِ آخْرَجْنَ عَلَیْهِنَّ﴾ نه وسا ووتی (به یوسف) و هره بو ناویان (بابینین) ﴿فَلَمَّا زَايَنَّهُ أَكْرَهَهُ﴾ هه ر که نه و (یوسف) یان بینی چه په سان (له جوانی نه ودا) ﴿وَقَطَعْنَ أَيْدِیَهُنَّ﴾ و هه موویان (له کاتی میوه له تکردندا) دهستی خو بیانیان بری ﴿وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ﴾ ووتیان پاکسی و بیگهردی بو خوا ﴿مَا هَذَا بَشَرًا﴾ نه مه ناده می نیه ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ﴾ نه مه ته نها فریشته به کی به رزو به ریزه ﴿قَالَتْ﴾ (ژنه که) ووتی بییان ﴿فَذَلِكُنَّ الَّذِي﴾ نه مه نه و که سه به که ﴿لَمُتْنِي فِيهِ﴾ ئیوه سه رزه نشتی متان ده کرد له سه ری ﴿وَلَقَدْ زَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ﴾ و ه سویند به خوا بیگومان و بستم دهستم له گه ل تیکه ل کات ﴿فَأَسْتَعْصِمُ﴾ به لام نه و خوی گرتووه (نه یکرد) ﴿وَلَئِنْ لَّمْ یَفْعَلْ مَا ءَامُرُهُ﴾ و ه سویند به خوا نه گه ر نه وه ی فرمانی پی ده که م نه ی کات ﴿لَیْسَ جَنَّتْ وَلَیْکُنَّ مِنْ الضَّالِّیْنَ﴾ نه وه بیگومان به ند ده کریت و له ریسوایان ده بیست ﴿قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَیَّ﴾ (یوسف) ووتی نه ی په روه ردگارم به ند کردم لا خوشتره ﴿مِمَّا یَدْعُونِ إِلَیْهِ﴾ له وه ی که نه وانه داوای ده که ن لیم (که بیگم) ﴿وَالْأَنْصَرِفُ عَنِّی کِذْبًا﴾ و ه نه گه ر پیلانی نه و ژنانه م لی لانه ده ی ﴿أَلَسُبَّ إِلَیْهِ﴾ له وانه به دلیم بولایان بر و ا (حه زیان لی بگم) ﴿وَأَلَمْ یَنْ أَلْجِئَیْنِ﴾ پاشان له نه فامان ده بم و ده چمه ریزیانه وه ﴿فَأَسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ﴾ نه وسا په روه ردگاری دو عا که ی لی و ه رگرت ﴿فَصَرَفْ عَنْهُ کِذْبَهُ﴾ و پیلانه که ی نه و (ژنانه) ی لی لادا ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِیعُ الْعَلِیمُ﴾ به راستی هه ر خوا بیسه ری زانایه ﴿ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا زَاوَأُوا الْآیَاتِ﴾ نه مجا بویان ده ر که وت و بییان چاک بوو پاش نه وه ی نه و هه موو به لگه یان (لی) بینی ﴿لَیْسَ جُنَّتْ حَیْرَی﴾ تاما و به ک به ندی بگم ﴿وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَیَانٌ﴾ نه وسا دوو کوپری لاو (خز مه تکار) له گه لی چوونه به ندیخانه ﴿قَالَ أَحَدُهُمَا﴾ به کیکیان ووتی (به یوسف) ﴿إِنِّی أَرْتَبِی﴾ به راستی له خه و مدا خوم دی ﴿أَعَصِرُ خَمْراً﴾ تریم ده گوشه که ده بی به عه ر ه ق ﴿وَقَالَ الْآخَرُ﴾ و ه نه وه ی تریان ووتی ﴿إِنِّی أَرْتَبِی﴾ بیگومان له خه و دا خوم دی ﴿أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِی خُبْرًا﴾ نانم هه لده گرت به سه ر سه رمه وه ﴿تَأْكُلُ الطَّیْرُ مِنْهُ﴾ بالنده لی ده خوارد ﴿نَبْتًا یَأْتِی بِهِ﴾ لیکدانه وه ی نه و (خه و) همان پی بلی ﴿إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِیْنَ﴾ به راستی ئیمه تو له چا که کاران ده بینین (که چاک خه و له به ک ده ده یته وه و په رژی ده که ی ت) ﴿قَالَ لَا یَأْتِیْکُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَا بِهٖ﴾ (یوسف) ووتی : (سبه ینی) هیچ خوراکیکتان پی نادریت که بیخون ﴿إِلَّا تَأْتِیْکُمَا بِتَأْوِیْلِهِ﴾ به هه ر دوو کتان ده لیم چی و چیتان بو ده هینن ﴿فَقَالَ أَن یَأْتِیْکُمَا﴾ پیش نه وه ی بگانه لاتان ﴿ذَلِکُمَا مِمَّا عَلَّمَنِی رَبِّی﴾ نه مه ش له و به هه رانه به که په روه ردگارم فیری کردوم ﴿إِنِّی تَرَكْتُ﴾ به راستی من وازم هیتا وه ﴿مِلَّةَ قَوْمٍ﴾ له ناینی گه لیک ﴿لَا یُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ که بر وایان به خوا نه هیتا ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ کَافِرُونَ﴾ و ه نه وان بی برواش بوون به رژی دواپی ﴿٥٧﴾

﴿وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي﴾ و ه شوینی ناینی باوو باپیرانم که و تووم ﴿إِبْرَاهِيمَ وَاسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ﴾ که (ناینی) نیراهیم و نیسحاق و یه عقبوبه ﴿مَا كَانَ لَنَا﴾ شایسته و شیاونی یه بزمان (بؤ شوینکه و توانی نیراهیم) ﴿أَنْ نُشْرِكَ بِاللهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ که هیچ شتیک بکه یمن به هاوبهش بؤ خوا ﴿ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللهِ عَلَيْنَا﴾ نه مهش چاکه و به هره‌ی خوابه به سهر نیمه وه ﴿وَعَلَى النَّاسِ﴾ وه به سهر خه لکیشه وه ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زوربه‌ی خه لکی سوپاسی خوا ناکه ﴿يُصَلِّحِي النَّاسِينَ﴾ نه‌ی دوو هاورنکه‌ی به ندینخانم ﴿إِنَّ أَرْبَابَ مُتَقَرَّبُونَ خَيْرٌ﴾ نایا چند خوابه کی جیاجیا باشترن ﴿أَمِ اللهُ الْوَجِدُ الْقَهَّارُ﴾ یان خوابه کی تاکی به ده سه لات ﴿مَنْ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ نئوه بیجگه له خوا هیچ شتیک نابه رستن ﴿إِلَّا أَسْمَاءَ سَمَّيْتُمُوهَا أَشْرُوهَ آبَاؤُكُمْ﴾ جگه له چند ناو نیک نه بیت که نئوه و باوو باپیراتان ناوتان ناوون (خودا) ﴿مَا أَنْزَلَ اللهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ﴾ خوا هیچ به لگه به کی ده باره یان نه نار دؤته خواره وه (که نه وانه به رستن) ﴿إِنْ لَكُمُ الْإِلَهِةُ﴾ بیگومان بریار ته نها بؤ خوابه ﴿أَمْ أَلَّا تَعْبُدُونَ إِلَّا آيَاتَهُ﴾ فرمانی داوه بیجگه له و هیچ شتیک نه به رستن ﴿ذَلِكَ الَّذِينَ الْفَسِرُوا﴾ نه وه به ناینی راستی دامه زراوی نه گوراو ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زوربه‌ی خه لکی نازان ﴿يُصَلِّحِي النَّاسِينَ﴾ نه‌ی دوو هاورنکه‌ی به ندینخانم ﴿أَمْ أَلَّا أَحَدُكُمْ أَتَى رَبَّهُ حَمْرًا﴾ یه کینکتان عاره ق ده ر خواردی گه وره که‌ی (پاشا) ده دات ﴿وَأَمْ أَلَّا أَخْرَجَ فِضْلُكُمْ﴾ به لام نه‌وی ترتان (ده کوزریت و) هه لده و اسریت ﴿فَتَأْكُلُ الظِّلْمَ مِنْ رَأْسِهِ﴾ نه و سا بالنده له سهر (و دم چاوی ده خوات ﴿فِيهِ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ﴾ نه و کاره‌ی که نئوه ده باره‌ی پرسیار ده کهن (له لایه ن خوداوه) بریاری له سهر دراوه (وناگوریت) ﴿وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ﴾ و (یوسف) و وتی به وه‌ی که ده یزانی ﴿أَنْتَ نَاجٍ مِنْهُمَا﴾ رزگاری ده بیت له دوو به ندکراوه که ﴿أَذْكُرُنِي عِنْدَ رَبِّكَ﴾ باسم بکه لای گه وره و پادشاکت (که به ناهه ق گیراوم) ﴿فَأَنْسَنِي السِّبْطَ﴾ به لام شه بیتان له بیری برده وه ﴿ذِكْرَ رَبِّهِ﴾ که باسی (یوسف) بکات لای پادشاکه‌ی ﴿فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ﴾ بویه ماوه‌ی چند سالیك (یوسف) له به ندیخانه دا مایه وه ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ﴾ وه پادشا (خه و نیکی بینی) و وتی ﴿إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ﴾ بیگومان من له خه و مدا حهوت مانگای قه له وم بینی ﴿يَأْكُلْنَ سَبْعَ عِجَافٍ﴾ که حهوت (مانگا) ی له ر ولاواز ده بیخواردن ﴿وَمَسَعَ سُدَّتِي حُضْرًا وَأَخْرَجَ بَاسْتٍ﴾ وه حهوت گوله دانه و نله‌ی سه و زو حه وتی تری و شکم بینی ﴿يَأْتِيهَا الْمَلَأُ﴾ نه‌ی کار به ده ست و دونیا دیدان ﴿أَفْتُونِي فِي رُءْيَايَ﴾ نه م خه وه م بؤ لیک به ده نه وه ﴿إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ﴾ نه گهر نئوه مانای خه و ده کهن و ده زانن خه و به رزین بکه ن ﴿۱۷﴾

﴿قَالُوا أَضَلُّتُمْ أَحْسَبُ﴾ ووتیان خهوی تیکه ل و پیکه ل (و پروبوچه) ﴿وَمَا تَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعِلْمِهِمْ﴾
و نیمه ش لیکدانه وهی خهوی تیکه ل و پیکه ل نازانین ﴿وَقَالَ الَّذِي نَجَّاهُمْ مِّنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ﴾
نه وسائیه و بیان که پرزگاری بوو له دوو (بهندکراو) ه که له پاش چند سالیکی بیری که و ته وه و وتی
﴿أَنَا أَنبِئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ﴾ من بونان لیکده ده مه وه مانای نهو خه وه ﴿فَأَرْسَلْنَا﴾ جا (فرموو) بمنیرن
(به دوای یوسف دا که له بهندینخانه دایه) ﴿يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ﴾ (هات و وتی) یوسف نهی
هاورینی راستگو ﴿أَفَتَتَّبِعِي سَبْعَ نَفَرَاتٍ سَمَانَ يَأْكُلْنَ سَبْعَ عَجَافٍ﴾ مانای نهو خه وه مان پی بلی
چی به؟ حهوت مانگای قه له و که حهوت مانگای له رو لاواز بیانخوات ﴿وَسَبْعَ سُدُبُلَكٍ خُضِرٍ﴾
﴿وَأَخْرَجْنَا سَبْعَ﴾ ههروه ها حهوت گولی دانه و نیله ی سه وزو حهوت گولی ووشک ﴿لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى﴾
النَّاسِ ﴿تَا مَن بگه ریمه وه بولای خه لکی ﴿لَعَلَّهُمْ يَعْصُونَ﴾ بؤ نه وهی نهوان نه وه بزاسن ﴿وَمَا﴾
﴿قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأْبًا﴾ (یوسف) ووتی حهوت سال کشتو کال ده که ن به دوای به کداو
به بهره و امی ﴿فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ﴾ جائه وهی که دروینه تان کرد بیهننه وه له گوله که بیدا
﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَكْتُمُونَ﴾ که مینک نه بیت له وهی که ده بیخون ﴿ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادًا﴾ نه مجا
له پاش نهو (حهوت ساله) حهوت سالی تردیت که سهخت و قات و قریبه ﴿يَأْكُلْنَ مِمَّا قَدَّمْتُمْ﴾
لَهُنَّ ﴿هَرَجِيتَانِ پاشه کهوت کردووه بؤ نه م (حهوت ساله سهخته) ده بیخون ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَخْتُمُونَ﴾
مه گه که مینک له وهی قایم هه لی ده گرن (بؤ نه توو و ناشتنه وهی سالیکی تر) ﴿ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾
عَامٌ ﴿پاشان دوای نهو (حهوت ساله سهخته) سالیکی دیت ﴿فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ﴾ خه لکی تیندا
(پرزگار ده کرین) بارانیا بؤ ده بارینریت و تیندا دوشاو (ی میوه هات) ده گرن ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ﴾ پاشا
ووتی ﴿أَتَتُونِي بِهٖ﴾ نهو (پیاوه) م بؤ بیتن ﴿فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ﴾ جا کاتیک نیر دراوه که (ی پاشا) هاته لای
یوسف ﴿قَالَ أَرْجِعْ إِلَى رَبِّكَ﴾ (یوسف) ووتی بگه ریره وه بولای گه و ره کهت (پادشاکهت) ﴿فَتَقَاهُ﴾
و پرساری لی بکه ﴿مَا بَالُ النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَعْنَ آيِدِيَهُنَّ﴾ هوی چی بوو که نهو ژنانه دهستی خوئیانیا
بیری ﴿إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ﴾ بینگومان په روه رد گارم به پیلانی نهو (ژن) انه ناگادارو زانابه ﴿وَمَا﴾
﴿قَالَ مَا خَطْبُكُمْ إِذْ رَوَدْتُمْ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ﴾ ووتی (به ژنه کان) مه بهستان چی بوو کاتیک ویستان
یوسف بخه له تینن و کاری خرابی پی بکه ﴿فَلَنْ حَسَنَ لِّلَّهِ﴾ (نافره ته کان) ووتیان پاک و بینگه ردی بؤ
خو ﴿مَاعَلَيْتُمْ آعَالِيَهُ مِنْ سُوءٍ﴾ نیمه هیچ خرابه به کمان لی نه دیوه ﴿قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَرَبِيِّ﴾ ژنه که ی عه زیز و وتی
﴿الَّذِينَ حَصَّصَ الْحَقُّ﴾ نائینستا حهق و راستی ده کهوت ﴿أَنَا زَوَّجْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ﴾ من ده موست (یوسف)
دهستم له گه ل تیکه ل کات ﴿وَإِنَّهُ لَمِنَ الصِّدِّيقِينَ﴾ و بینگومان نهو له راست گویانه ﴿ذَلِكَ لِيَعْلَمَ﴾
آنی (یوسف و وتی) نه وه بؤ نه وهی (پادشا) بزانی به راستی من ﴿لَمْ أَخْنُهَا بِالْغَيْبِ﴾ به په نهانی ناپاکی
وخیانه تم نه کردووه لینی ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه به راستی خواش پیلانی ناپاکان ناگه به نیته
نه نجام ﴿۵۱﴾

﴿وَمَا أُبْرِئُ نَفْسِي﴾ و (یوسف ووتی) من هر گیز پا کانه بو خوم ناکم ﴿إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ﴾ (چونکه) به‌راستی نه‌فس زور فرمان دهره به‌خراپه ﴿إِلَّا مَا جَرَّيْتُ﴾ بینجگه‌ئو نه‌فسه‌ی په‌روه‌ردگارم په‌حمی پی کردبیت ﴿إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگارم لیسورده‌ی میهره‌بانه ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ﴾ جا پادشا ووتی (به‌زنده‌سته‌کانی) ﴿أَتَتُونِي بِوَهْءٍ﴾ نه‌و یوسفم بو بینن ﴿أَسْتَخْلِصُهَا لِنَفْسِي﴾ ده‌یکه‌مه (که‌سینکی) تابه‌ت به‌خوم ﴿فَلَمَّا كَانَتْ﴾ جا کاتی که (پادشا) قسه‌ی له‌گه‌ل کرد ﴿قَالَ إِنَّكَ﴾ ووتی به‌راستی تو ﴿أَلَيْسَ لَدَيْنَا مِكِينٌ أَمِينٌ﴾ نه‌مرو لای نیمه‌خواه‌نی پله‌و پایه‌و باوه‌پنکراوی ﴿قَالَ أَجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ﴾ (یوسف) فرمووی (به‌پادشا) له‌سه‌ر خه‌زنه‌و دارایی زه‌وی (میسر) دابمنی به‌راستی من پاریزه‌رنکی شاره‌زام ﴿وَوَكَّلْنَاكَ يَا يُوْسُفَ﴾ نا به‌و جزره یوسفمان پایه‌دارو جینگیر کرد ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له‌خاک (ی میسر) دا ﴿يَتَّبِعُوا مَن تَشَاءُ﴾ له‌هر شوینیک (ی میسر) دایو سستایه‌ده‌زبا ﴿نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَن نَّشَاءُ﴾ هر که‌سمان بوی به‌میهره‌بانی خو‌مانی ده‌خه‌ین (له‌دونیا‌دا) ﴿وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ و پاداشتی چاکه‌کاران وون ناکه‌ین ﴿وَلَا نُجْزِي الْأَخْيَرَ خَيْرًا﴾ و به‌راستی پاداشتی روزی دوایی چاکتره ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بو نه‌و که‌سانه‌ی پروایان هیناوه ﴿وَكَا تَأْتَفُوتَ﴾ و به‌همیشه‌یی خو‌پاریزه‌سوون (له‌هاوبه‌ش بریاردان و تاوان) ﴿وَجَاءَ إِخْوَةَ يُوسُفَ﴾ و (له‌کاتی گرانیدا) براکانی یوسف هاتن (بو میسر) ﴿فَدَخَلُوا عَلَيْهِ﴾ نه‌وسا چوونه‌لای (یوسف) ﴿فَعَرَفْتَهُمْ وَهَرَبَ لَهُمُ مَرْكَبًا﴾ ده‌ست به‌جی (یوسف) نه‌وانی ناسی یه‌وه‌به‌لام نه‌وان نه‌میان نه‌ناسی یه‌وه ﴿وَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَّازِهِمْ﴾ جا کاتیک که‌رنکی خستن و نه‌وه‌ی که‌ویستیان پیی دان ﴿قَالَ أَتَتُونِي بِأَجْرٍ لَّكُمْ مِّنْ أَيْكُمُ﴾ ووتی برابه‌کی باو کیتان هه‌به‌بوم بینن ﴿أَلَا تَرَوْنَ أَنِّي﴾ نایا نابین که‌من ﴿أُوفِي الْكَيْلَ﴾ پیوانه‌م تیر و نه‌واوه (بو کرباره‌کان) ﴿وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ﴾ و همن‌خانه‌خونی چاکم ﴿إِن لَّا تَأْتُونِي بِوَهْءٍ﴾ جا نه‌گر نه‌و (برابه‌تان) م بو نه‌هینن ﴿فَلَا كَيْلَ لَّكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُون﴾ نه‌وه پیوانه‌ی دانه‌وینله‌تان لای من نه‌و نزیک (نه‌م و ولانه‌ش) مه‌که‌ونه‌وه ﴿قَالَ لَوْ اسْتَوْدَعْتُهُ آتَاةً﴾ ووتیان هه‌ول و نه‌قه‌لا ده‌ده‌ین له‌گه‌ل باوکی دا ﴿وَأَنَا لَفَاعِلُونَ﴾ و دلنیا به‌ نیمه‌نه‌و کاره‌ده‌که‌ین ﴿وَقَالَ لِفَتَاتِهِ﴾ و (یوسف) ووتی به‌به‌رده‌ست و خزمه‌تکاره‌کانی ﴿أَجْعَلُوا بِصَنَعَتِي فِي رِحَالِهِمْ﴾ دراوه‌کانیان که‌داویانه (به‌دزی یه‌وه) بیخه‌نه‌ناو باره‌کانیان ﴿لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا﴾ به‌لکو بیناسنه‌وه ﴿إِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ﴾ کاتیک که‌گه‌رانه‌وه بو ناو مال و مندالیان ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تا (بیسه‌هوی نه‌وه‌ی) بگه‌رینه‌وه و بینه‌وه (جاریکی تر) ﴿فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَيْهَتِهِمْ﴾ نه‌مجا کاتیک گه‌رانه‌وه بو لای باوکیان ﴿قَالُوا يَا أَبَانَا﴾ ووتیان نه‌ی باوکی به‌ریمان ﴿مُنِيعٌ مِنَّا الْكَيْلُ﴾ (بو سالی داهاتوو) پیوانه‌مان لی قه‌ده‌غه‌کراوه (شتمان پینافر و شن نه‌گر بنیامین نه‌نیریت له‌گه‌لماندا) ﴿فَأَرْسِلْ مَعَنَا الْخَنَازِنَ نَكْتَلُ﴾ جا که‌واته‌براکه‌مان له‌گه‌لماندا بنیره‌پیوانه‌ش ده‌که‌ین (دانه‌وینله‌ده‌کربن) ﴿وَأَنَا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾ و دلنیا به‌ ناگاداریشی ده‌که‌ین ﴿

﴿قَالَ﴾ (به‌عقوب) ووتی (ببینان) ﴿هَلْ ءَامَأَكُمۡ عَلَیْهِ﴾ نایا دلنیا بم لیسان ده‌بارهی ﴿اَلَا كَمَا ءَامَأَكُمۡ عَلَیۡ اٰخِیۡوِیۡنِ قَبۡلَ﴾ هه‌روهك پیشتر دلنیا بووم لیسان ده‌باری (یوسفی) برای ﴿قَالَ اللهُ خَیۡرَ حَفِیۡظًا﴾ كه‌واته خوا چاكترین پاریزره ﴿وَهُوَ اَرْحَمُ الرَّحِیۡمِیۡنَ﴾ وه‌ئو به‌زه‌یی دارترینی هه‌موو به‌زه‌یی دارانه ﴿وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَعَهُمُ﴾ جا کاتیک باره‌کانیان کرده‌وه ﴿وَجَدُوۡا بِضَعَتَهُمُ رُذَّتِ الْبَیۡتِ﴾ بینی یان ده‌سمایه‌که‌یان بؤ گه‌رینراوه‌ته‌وه ﴿قَالُوۡا اِنَّا اَبَاۡنَا﴾ ووتیان نه‌ی باوکی به‌ریزمان ﴿مَا نَبِغِیۡ﴾ چیمان ده‌ویت ﴿هٰذِهِۦ بِضَعَتُنَا﴾ نه‌مه‌دراوه‌که‌مانه ﴿رُذَّتِ الْبَیۡتَا﴾ بؤمان نیردراوه‌ته‌وه ﴿وَنَمِیۡرُ اَهۡلِنَا﴾ بڑنویش بؤ‌خواو خیزانمان ده‌هیتین ﴿وَنَحۡفُظُ اَخَانَا﴾ و‌براکه‌شمان ده‌پاریزین ﴿وَنَزِدَا ذُكۡرَیۡلَ بَعِیۡرًا﴾ و‌باری ووشرنکیش (دانه‌وینله) زیاد ده‌هیتین ﴿ذٰلِكَ كَیۡلُ یَسِیۡرٍ﴾ نه‌م (باره‌ش) پیوانه‌یه‌کی كه‌مه (و‌به‌ناسانی ده‌مان ده‌نی) ﴿قَالَ لَنۡ اُرۡسِلَهُۥ مَعَكُمۡ﴾ (به‌عقوب) ووتی هه‌ر گیز ناینیرم له‌گه‌لنان ﴿حَتّٰی تَوۡفِیۡقَا مِنۡ اِلٰهِ﴾ هه‌تا به‌لینتیکسی بشه‌وم بی‌نه‌ده‌ن له‌لایه‌ن خواوه (تا سویندم بؤ‌نه‌خون به‌خوا) ﴿لَنۡ اُتٰنِیۡ بِهٖۡ﴾ كه‌بینگومان (به‌بنوه‌ی) نه‌ی هیننه‌وه بؤم ﴿اِلَّا اَنۡ یَّحَاطَ بِکُمۡ﴾ مه‌گه‌ر ده‌ور بدرین و‌چارتان نه‌مینیت ﴿فَلَمَّاۤ اَتُوۡهُ مَوۡفِیۡقَهُمۡ﴾ نه‌مجا کاتیک په‌یمانیاں پیدا (سویندیاں خوارد) ﴿قَالَ اللهُ عَلَیۡ مَا نَقُولُ وَكَیۡلُ﴾ (به‌عقوب) ووتی خوا ناگادار و‌چاودیره‌سه‌باره‌ت به‌وه‌ی كه‌ده‌یلین ﴿وَقَالَ یٰۤیۡنٰی﴾ وه‌ووتی نه‌ی كوره‌كانم ﴿لَا تَدۡخُلُوۡا مِنۡۢ بَابٍ وَّحِدٍ﴾ هه‌مووتان له‌ده‌ر گایه‌که‌وه‌مه‌چنه‌ژووره‌وه ﴿وَاَدْخُلُوۡا مِنۡ اَبۡوَابٍ مُّتَفَرِّقٰتٍ﴾ به‌لكو له‌چهنده‌ر گایه‌کی جیا جیاوه‌بچنه‌ژووره‌وه ﴿وَمَا اُغۡنِیۡ عَنْكُمۡ مِّنَ اللّٰهِ مِنۡ شَیۡءٍ﴾ وه‌من هیچ سوودتان بی‌ناگه‌یه‌نم له‌به‌رانبه‌ر (پیشهاتی) خوادا ﴿اِنۡ لِّلۡكٰفِرِیۡنَ اِلٰهُهُۥ﴾ هه‌موو حوكم و‌بربارنك‌ته‌نها بؤ‌خوایه ﴿عَلَیۡهِ تَوَكَّلۡتَ﴾ پشت هه‌ر به‌وه‌ده‌به‌ستم ﴿وَعَلَیۡهِ فَلِیَسۡوَكِلِیۡ اَلۡمُتَوَكِّلُوۡنَ﴾ و‌خوسپیرانیش با‌خوبان هه‌ر به‌وه‌بسپیرن ﴿وَلَمَّا دَخَلُوۡا﴾ جا کاتیک چوونه‌ژووره‌وه ﴿مِنۡ حَیۡثُ اَمَرَهُۥٓ اَبُوۡهُمۡ﴾ له‌وشویننه‌وه‌ی كه‌باوکیان فه‌رمانی بی‌دابوون ﴿مَّا كَانَ یُعۡنِیۡ عَنْهُمۡ﴾ نه‌وه‌(چوونه‌به‌وه‌جوره) هیچ سوودی بی‌نه‌گه‌یاندن ﴿مِنَ اللّٰهِ مِنۡ شَیۡءٍ﴾ له‌به‌رامبه‌ر (قه‌ده‌ری) خوادا ﴿اِلَّا حَاجَۃً﴾ به‌لكو نه‌وه‌مه‌به‌ستیه‌ك بوو ﴿فِیۡ نَفۡسِ یَعۡقُوۡبَ﴾ له‌ده‌روونی یه‌عقوبدا بوو ﴿قَضٰیۡهَا﴾ (به‌م‌شینه‌وه) نه‌نجامی دا ﴿وَاِنَّهٗ لَذُوۡعِلِیۡرٍ﴾ وه‌به‌راستی یه‌عقوب‌خواه‌نی زانست و‌زانباری بوو ﴿لَمَّا عَلِمۡتُهٗ﴾ چونكه‌نیمه‌فیرمان كرد بوو ﴿وَلٰكِنۡ اَكۡثَرُ النَّاسِ لَا یَعۡلَمُوۡنَ﴾ به‌لام‌زوربه‌ی خه‌لكی نازانن ﴿وَلَمَّا دَخَلُوۡا عَلَیۡ یُوۡسُفَ﴾ کاتیکیش كه‌چوونه‌ژووره‌وه‌بؤ‌لای یوسف ﴿ءَاوِیۡۤ اِلَیۡهِ اَخَاۗهُ﴾ (یوسف) براکه‌ی برده‌په‌نا‌خویه‌وه ﴿قَالَ اِنِّیۡ اَنَا اَلْحَوٰكُ﴾ ووتی به‌راستی من براکه‌ی قوم ﴿فَلَا تَبۡتَسِۡمَ﴾ كه‌واته هیچ غه‌مبار مه‌به ﴿یَمَّا كَانُوۡا یَعۡمَلُوۡنَ﴾ به‌وه‌ی كه‌نه‌وان ده‌یکه‌ن (له‌گه‌لت) ﴿

﴿فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَّازِهِمْ﴾ جا کاتیک که ریکی خستن و نه‌وهی ویستیان پنی دان ﴿جَعَلَ السِّقَايَةَ﴾ ناو خوری (پنوانه‌که‌ی) مه‌لیکی خسته ﴿فِي رَحْلِ أَخِيهِ﴾ ناو باری برا‌که‌ی ﴿ثُمَّ أَدْنَىٰ مَوْزِنًا﴾ پاشان جار چی به‌ک جاری دا ﴿أَيْتَاهَا الْعِيرُ﴾ نه‌ی کاروانه‌که ﴿إِنَّكُمْ لَسَرِقُونَ﴾ به‌راستی نپوه دزن ﴿قَالُوا وَقَالُوا لَوْ عَلِمْنَا﴾ پرویان تیکردن و ووتیان ﴿مَاذَا تَفْقِدُونَ﴾ چیتان گوم کردوه؟ ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿تَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ﴾ ناو خوره‌که‌ی (پنوانه‌که‌ی) پادشامان دیارنیه ﴿وَلَمَّا جَاءَ بِهِ جُمْلٌ بَعِيرٌ﴾ هه‌ر که‌سینک بیه‌پنیتسه‌وه باری ووشتریک (خوراکی) ده‌دریتتی ﴿وَأَتَاهُ زَعِيمٌ﴾ وه‌منیش ده‌سته‌به‌ری نه‌و (باره) ده‌بم ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿تَسْأَلُ﴾ سویند به‌خوا ﴿لَقَدْ عَلِمْتُمْ﴾ به‌راستی نپوه ده‌زانن ﴿مَا جِئْتُمْ﴾ که‌نیمه نه‌هاتووین ﴿لِنُقْسِدَ فِي الْأَرْضِ﴾ بو نه‌وهی خراپه بکه‌ین له‌وولاندا ﴿وَمَا كُنَّا سَرِقِينَ﴾ وه‌نیمه پشتر دز نه‌بووین ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿فَمَا جَزَاءُكُمْ﴾ ده‌ی نایا توله‌ی نه‌ودزه‌چیه ﴿إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ﴾ نه‌گه‌ر نپوه دروزن سوون ﴿قَالُوا جَزَاءُكُمْ﴾ ووتیان توله‌ی نه‌وه‌یه ﴿مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ﴾ له‌باری هه‌ر که‌سینکدا دوزراپه‌وه ﴿فَهُوَ جَزَاءُكُمْ﴾ هه‌ر نه‌وه‌که‌سه خوی توله‌ی بیت (واته) : نه‌وه‌ی دزیه‌که‌ی کردوه نه‌بیته‌عه‌بد و کویله‌ی نه‌وه‌ی دزیه‌که‌ی لی کراره ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ﴾ نابه‌و جوړه توله له‌سته‌مکاران ده‌سیتین ﴿فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ﴾ نه‌وسا (یوسف) ده‌ستی کرد به‌بشکیننی جه‌واله‌کانیان (باره‌کانیان) ﴿قَبْلَ وَعَاءِ أَخِيهِ﴾ له‌پیش بشکیننی جه‌والی (بنیامین) برای (دایک و باوکی یوسف) ﴿ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا﴾ له‌پاشان (ناو خور - پنوانه‌که‌ی) ده‌ری هینا ﴿مِنْ وَعَاءِ أَخِيهِ﴾ له‌جه‌والی برا‌که‌یدا ﴿كَذَلِكَ﴾ نابه‌و جوړه ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ﴾ پیلانمان نیشانی یوسف دا ﴿مَا كَانَ لِأَيِّهَا أَخَاهُ﴾ نه‌و نه‌یده‌توانی برا‌که‌ی بگریت ﴿فِي دِينِ الْمَلِكِ﴾ به‌پنی ناینی و یاسایی پادشا (به‌لکو به‌پنی نه‌و قسه‌بوو برا‌کانی خویان کردیان) ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾ مه‌گه‌ر (کاتیک) که‌خوا بیه‌ویت ﴿تَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ شَاءَتْ﴾ هه‌ر که‌سینک بمانه‌ویت پله‌ی به‌رزه‌که‌ینه‌وه ﴿وَفَوْقَ كُلِّ﴾ وه‌سه‌ر هه‌موو ﴿ذِي عِلْمٍ عَلَيْهِ﴾ خاوه‌ن زانستیکه‌وه زانتر هه‌یه (مه‌به‌ست پی خودایه) ﴿قَالُوا إِنِّي سَرِقٌ﴾ ووتیان نه‌گه‌ر نه‌و (بنیامین) دزیبیتی ﴿فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَّهُ مِنْ قَبْلُ﴾ نه‌وه بینگومان برا‌که‌شی پشتر دزی کردوه (واته یوسفیش دز بووه) ﴿فَأَسْرَهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ﴾ به‌لام یوسف (پیناخوشبوونی خوی) به‌م (تومته) له‌ده‌رونی خویدا شارده‌وه ﴿وَوَرَّيْبُهَا لَهُمْ﴾ ده‌ری نه‌بری بو نه‌وان ﴿قَالَ أَنْتُمْ﴾ (ته‌نها) ووتی نپوه ﴿سَرْمَكَنَا﴾ له‌وان خراپترن ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ﴾ خواش چاک ده‌زاننی به‌وه‌ی که‌نپوه ده‌یلین ﴿قَالُوا إِنَّا بِالْعَذْبِ﴾ ووتیان نه‌ی عه‌زیز (پادشا) ﴿إِنَّ لَهُ وَأَبَا سَبْحًا كَبِيرًا﴾ به‌راستی نه‌و باو کینکی زور پیری به‌ته‌مه‌نی هه‌یه ﴿فَبَدَأَ حَدَا مَكَّةَ اللَّهُ﴾ جایه‌کینک له‌نیمه له‌جیاتی نه‌و بگه‌ره ﴿إِنَّا نَرِيكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ به‌راستی نیمه تو له‌چاکه‌کاران ده‌بینین ﴿۷۸﴾

﴿قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ﴾ (یوسف) ووتی په‌نا به‌خوا ﴿أَنْ نَّأْخُذَ إِلَّا مَن وَجَدْنَا مَتَّعَيْنَا عِندَهُ﴾ له‌وه‌ی که هیچ کس‌ی بگریمن بینجگه له‌وه‌ی که ئاو خوور (پنوانه) که‌مان لا دوزیوه‌ته‌وه (که‌دزرا بسو) ﴿إِنَّا إِذَا لَطَلِمُوتَ﴾ به‌راستی نه‌گهر وا بکه‌ین نئمه له‌ستم کاران ده‌بین ﴿فَلَمَّا أَسْتَيْسُوا مَنَّهُ﴾ جا کاتیک بی هیوا بسوون له‌وه‌ی (وه‌زیر به‌ره‌لای بکات) ﴿حَلَّصُوا نَجِيَّتًا﴾ چوونه که‌ناریک به‌چه‌ی راویژیان ده‌کرد ﴿قَالَ كَيْبُرُهُمْ﴾ برا گه‌وره که‌یان ووتی ﴿أَلَمْ تَعْلَمُوا﴾ نه‌ی نازانن ﴿أَنْ أَبَاكُمْ﴾ که‌ بینگومان باو کتان ﴿قَدْ أَخَذَ عَلَيَّكَ مَوْثِقَاتِنَ اللَّهُ﴾ سویند و په‌یمانیکی به‌ناوی خواوه‌ی لی وهر گرتن ﴿وَمِن قَبْلُ مَا قَرَطْنَا فِي يُوسُفَ﴾ پیشتیش (له‌و به‌لئنه‌ی پیتان دابو) ده‌باره‌ی یوسف که‌متر خه‌میتان کرد ﴿فَلَمَّا بَلَغَ أَرْبَعَ عَشَرَ سَنًا﴾ که‌واته من نهم زه‌ویه به‌جی نایه‌لم ﴿حَتَّى يَأْتِيَ لِي آيَاتٌ﴾ هه‌تا باو کم مؤله‌تی (گه‌رانه‌وه‌م) پی نه‌دات ﴿أَوْحَىٰ كَرَّمَ اللَّهُ لِي﴾ یان خوا بر یارم بو نه‌دات ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْمُرْسَلِينَ﴾ هه‌ر نه‌ویش باشترینی دادوه‌رانه ﴿أَنْجِعُوا إِلَىٰ آيَاتِكُمْ﴾ ئیوه بگه‌رینه‌وه بولای باو کتان ﴿فَقُولُوا إِنَّا بَنَاتٌ﴾ وپنی بلین نه‌ی باوکی خو‌مان ﴿إِنَّ أَبْنَاءَ سَرَقٍ﴾ به‌راستی کوره‌که‌ت دزی کرد ﴿وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْنَا﴾ وئیمه‌ش بینجگه له‌وه‌ی ده‌مانزانی شایه‌تیمان نه‌داوه ﴿وَمَا كُنَّا بِاللَّغِيْبِ حَافِظِينَ﴾ خو نئمه ناگاداری شاراهه ونه‌یتی به‌کان نه‌بووین ﴿وَسَقَلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي﴾ (خو نه‌گهر بر وانا که‌یت) له‌خه‌لکی نه‌و شاره‌ش بیرسه ﴿كُنَّا فِيهَا﴾ که‌نئمه‌ی لی بووین ﴿وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا﴾ وله‌و کار وانه‌ش (بیرسه) له‌گه‌لیدا گه‌ر اینه‌وه ﴿وَلَنَا الصِّدْقُونَ﴾ وه‌به‌راستی نئمه راست گوین ﴿قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا﴾ (به‌عقوب علیه‌السلام) ووتی وانی به‌له‌کو نه‌فسی خو‌تان کاریکی بو جوان (و ناسان) کردون ﴿فَصَبَّرْ جَمِيلٌ﴾ بویه چارم دان به‌خودا گرتنه به‌جوانی ﴿عَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا﴾ به‌و ئومیده‌ی خوا هه‌موویان (یوسف و بونیامینیش) م بو به‌ئیتیه‌وه ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ به‌راستی هه‌ر نه‌و زانای کار دروسته ﴿وَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ﴾ نه‌وسا روی لی وهر گتیران ﴿وَقَالَ يَا سَعْدُ عَلَىٰ يُوسُفَ﴾ ووتی ناخ و داخ بو یوسف ﴿وَأَبْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ﴾ وه هه‌ردوو چاوی سه‌ی (و کویر) بوون له‌داخ و خه‌فه‌تدا ﴿فَهُوَ كَظِيمٌ﴾ چونکه هه‌ر داخ و خه‌فه‌تی خوی ده‌خوارده‌وه ﴿قَالُوا تَاللَّهِ﴾ ووتیان سویند به‌خوا ﴿تَقْتَرُونَ أَذْكَرُ يُوسُفَ﴾ وازناهینی هه‌ر بیری یوسف ده‌که‌یته‌وه ﴿حَتَّى تَكُونَ حَرَصًا﴾ هه‌تا په‌کت ده‌که‌وینت به‌نه‌خوشی و خه‌فه‌ت خواردن ﴿أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ﴾ یان ده‌مریت و ده‌چپته‌ی ربزی له‌ناو جوان ﴿قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بِنَاتِي وَحُرَّتِي إِلَى اللَّهِ﴾ ووتی من سکا‌لا و ده‌ردی دل و خه‌فه‌ت و په‌زاره‌م هه‌ر لای خواده‌که‌م ﴿وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ وه من له‌لایه‌ن خواوه‌ی شتانیک ده‌زانم که‌ ئیوه نایزانن ﴿

﴿يَتَّبِعِي أَذْهَبُوا﴾ (به‌عقوب ووتی) نه‌ی کوره‌کانم بپرون ﴿فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ﴾ جا بگه‌رین و هه‌والی یوسف و براهی بزائن ﴿وَلَا تَأْتِسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ﴾ نانو می‌دیش مه‌بن له‌به‌زه‌یسی و میهره‌بانی خوا ﴿إِنَّهُ لَا يَأْتِسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ﴾ به‌راستی نانو می‌ند نابیت له‌ره‌حم و میهره‌بانی خوا ﴿إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ﴾ جگه له‌وانه‌ی که‌بی پروان ﴿فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا﴾ جا کاتیک که چوونه لای نه‌و (یوسف) ووتیان ﴿يَتَأْتِيهَا الْعَزِيزُ﴾ نه‌ی عه‌زیز (پادشا) ﴿مَسَنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ﴾ زیان و برسی‌تی تووشی خو‌مان و مال و مندالمان بووه ﴿وَجِئْنَا بِضَعَّةٍ مُرْتَجَةٍ﴾ و در او یکی که‌ممان هیناوه (بو کرپنی خو‌راک) ﴿قَالُوا لَنَا الْكَفِيلُ﴾ توش پی‌وانه که‌مان به‌ته‌واوی بده‌ری ﴿وَتَصَدَّقَ عَلَيْنَا﴾ خیریشمان پی بکه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ﴾ به‌راستی خوا پاداشتی خیره‌ومه‌ندان ده‌داته‌وه ﴿قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ﴾ ووتی نپوه ده‌زائن چیتان کرد ﴿يُوسُفَ وَأَخِيهِ﴾ به‌یوسف و براهی ﴿إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ﴾ له‌وکاته‌دا که‌نپوه نه‌زان بوون ﴿قَالُوا أَلَيْسَ لَكَ لِئْتِ يُوسُفُ﴾ ووتیان به‌راستی تو یوسفیت؟ ﴿قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا أَخِي﴾ ووتی (پنیان) من یوسفم و نه‌مه‌ش برامه ﴿قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا﴾ به‌راستی خوا منه‌تی نابه‌سه‌رماندا ﴿إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ﴾ به‌راستی هه‌ر که‌س خوی بیاریزیت وله‌خوا بترسیت ودان به‌خویدا بگریت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ نه‌وسا به‌راستی خوا پاداشتی چاکه‌کاران وون ناکات ﴿قَالُوا تَأَلَّوْا اللَّهُ﴾ ووتیان (به‌یوسف) سویند به‌خوا ﴿لَقَدْ أَتَرَكْنَا اللَّهَ عَلَيْنَا﴾ به‌راستی خوا تو ی هه‌ل بژارد به‌سه‌ر نپمه‌دا ﴿وَإِنْ كُنَّا لَخَطِئِينَ﴾ وه به‌راستی نپمه له‌خه‌تا کاران بووین ﴿قَالَ لَا تَذَرُنَّ آلِيكُمْ الْيَوْمَ﴾ (یوسف) ووتی نه‌مرو هیچ سه‌رزه‌نشست و ته‌شه‌ریکتان له‌سه‌ر نپه (له‌لایه‌ن منه‌وه) ﴿يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ﴾ خو الیتان خوش بیت ﴿وَهُوَ أَزْهَرُ الزَّاهِرِينَ﴾ وه نه‌و (خوا) له‌هه‌موو میهره‌بانان میهره‌بانتره ﴿أَذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا﴾ نه‌م کراسه‌ی من بپه‌ن ﴿قَالَ قَوْمُهُ عَلَىٰ وَجْهِ أَبِي﴾ و بپه‌ن به‌سه‌ر ده‌م و چاوی باو کم دا ﴿يَأْتِ بِصِيرًا﴾ (ده‌ست به‌جی) چاوی چاک ده‌بیته‌وه ﴿وَأَنْتُمْ بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ﴾ نه‌وسا هه‌موو که‌س و کارتان بیتن بو (نه‌م ولانه‌ی) من ﴿وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ﴾ جا کاتیک کاروانه‌که (له‌میسر) ده‌رچوو ﴿قَالَ أَبُوهُمْ﴾ باوکیان ووتی ﴿إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ﴾ به‌راستی من بونی یوسف هه‌ست پی ده‌که‌م ﴿أُولَآئِكَ نَفْسِدُونَ﴾ نه‌گه‌ر به‌خه‌له‌فاو و بی‌عه‌قلم دانه‌نین ﴿قَالُوا تَأَلَّوْا﴾ ووتیان سویند به‌خوا ﴿إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ﴾ تو هه‌ر له‌سه‌ر هه‌له‌که‌ی کونی خو‌تی ﴿

﴿فَلَمَّا آتَتْ جَاءَ الْبَشِيرُ﴾ جا کاتیک مرژده دهره که هات ﴿الْقَدُّ عَلَىٰ وَجْهِهِ﴾ نهو (کراسه‌ی دابه‌سه‌ر دم و چاویدا ﴿فَارْتَدَّ بَصِيرًا﴾ به کسه‌ر بینایی گه‌رایه‌وه (که پیشتر نابینا بوو بوو) ﴿قَالَ أَرَأَيْتُمْ لَكُمْ﴾ (به عقوب) ووتی من به‌نیوهم نه‌ووت؟ ﴿إِنِّي أَخَشُّكُمْ مِنْ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ دنیابن من له‌لایه‌ن خواوه شتانیک ده‌زانم نیوه‌ نایزان ﴿قَالُوا يَا بَنِيَّ﴾ ووتیان نه‌ی بابه ﴿اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا﴾ داوای لی خوش بوونی گونا‌هه‌ کانه‌مان بۆ‌که (لای په‌روه‌ردگار) ﴿إِنَّا كُنَّا خَاطِبِينَ﴾ به‌راستی نیمه‌ گونا‌هه‌ربو‌وین ﴿قَالَ سَوْفَ﴾ (به‌عقوب) ووتی پینان دو‌اتر ﴿اسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَبِّي﴾ داوای لی‌وردنتان بۆ‌ده‌که‌م له‌په‌روه‌ردگارم ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ به‌راستی هه‌ر نه‌و لی‌سورده‌ی میه‌ره‌بانه ﴿فَلَمَّا دَخَلُوا﴾ عَلَیٰ یُوسُفَ ﴿جا کاتیک چو‌ونه لای یوسف (له‌ولاتی میسر) ﴿ءَاَوَىٰٓ إِلَيْهِ أَبُوهُ﴾ دایک و باوکی برده‌ نزیکی خوی (وده‌ستی کرده‌ ملیان) ﴿وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ﴾ و فه‌رمو‌وی پینان وه‌رنه‌ میسر ﴿إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ﴾ نه‌گه‌ر خوا‌بیه‌ویت نارام ده‌بن (هیج زیانیکشان تو‌وش نایه‌ت) ﴿وَرَفَعَ أَبُوهُ عَلَىٰ الْعَرْشِ﴾ وه‌ باو‌ک و دایکی له‌سه‌ر ته‌خت (ی حو‌کم‌رانی خوی) دانا ﴿وَحَرَّوْا لَهُ سُجْدًا﴾ وه‌ هه‌مو که‌وتن به‌رو‌ودا بۆ‌ی به‌سو‌ژده برده‌وه ﴿وَقَالَ يَا بَنِيَّ﴾ (یوسف) ووتی نه‌ی باوکی خوشه‌ویستم ﴿هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ﴾ نه‌مه‌ لیکدانه‌وه‌ی خه‌وه‌که‌م سو‌و ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ که‌له‌مه‌و پینش (بینیم) ﴿فَدَجَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا﴾ بنگومان په‌روه‌ردگارم به‌راستی گنیرا ﴿وَقَدْ أَحْسَنَ بِي﴾ وه‌ به‌راستی خوا‌چاکه‌ی له‌گه‌ل کردم ﴿إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ مِصْرَ﴾ کاتئ له‌زیندان دهری هینام ﴿وَجَاءَ بِكُم مِّنَ الْبَدْوِ﴾ وه‌ نیوه‌شی له‌لادی و بیابانه‌وه‌ هینا (بۆ‌ناوشار) ﴿مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَعَ الشَّيْطَانُ﴾ دوای نه‌وه‌ی شه‌یتان ناخوشی و ناکوکی خسته ﴿بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي﴾ نیوان من و براکانم ﴿إِنِّي رَبِّي﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگارم ﴿لَطِيفٌ لِّمَا يَشَاءُ﴾ میه‌ره‌بانه به‌رامبه‌ر نه‌وه‌ی بیه‌ویت ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ به‌راستی هه‌ر نه‌و زانای کاردروسته ﴿رَبِّ قَدِّ ءَاتِيَنِي﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارم به‌راستی پینت به‌خشووم ﴿مِنَ الْمَلَائِكَةِ﴾ هه‌ندیک له‌ده‌سه‌لات و پاشایه‌تی ﴿وَعَلَّمَنِي مِمَّا يَشَاءُ مِنَ الْقُرْآنِ﴾ وه‌ هه‌ندیکیش له‌لیکدانه‌وه‌ی خه‌ونت فیر کردوم ﴿فَأَطَّرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه‌ی دروستکه‌ری ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿أَنْتَ وَلِيِّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ تو‌پشتیوان و یارمه‌تی دهری منی له‌دو‌نیا و له‌رو‌ژی دوایی دا ﴿تَوْفِيئِي مُسْلِمًا﴾ به‌موسولمانیتی بممرینه ﴿وَأَلْحَقَنِي بِالصَّالِحِينَ﴾ و بمخه‌ره‌ریزی پی‌او چاکانه‌وه‌ (له‌دوا‌رو‌ژدا) ﴿ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ﴾ نه‌وه‌ی (که باس کرا) له‌هه‌واله‌نه‌زانه‌را و په‌نه‌انه‌کانه ﴿تُوجِيهِ إِلَيْكَ﴾ که‌به‌وه‌حی بۆت ده‌نیرین (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) ﴿وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ﴾ تو‌لای نه‌وان (براکانی یوسف) نه‌بو‌ویت ﴿إِذَا جُمِعُوا لَمْرِهِمْ﴾ کاتئ که‌هه‌مو بریاری خویان دا (به‌نه‌یتی) ﴿وَهُمْ يَمَكُرُونَ﴾ و پیلانیا‌ن دارشت ﴿وَمَا أَكْثَرَ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ﴾ وه‌زو‌ربه‌ی خه‌لکی هه‌رچه‌ند تو‌سو‌وریت (له‌سه‌ر باوه‌ر هینانیا‌ن) باوه‌ر ناهیتن ﴿

﴿وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ (ته‌ی موحه‌مه ده) تو داوای هیچ پاداشتیک له‌وانه ناکه‌یت له‌سهر (گه‌یاندنی) نه‌و (قورنانه) ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ نه‌و قورنانه ههر په‌ند و ناموزگاربه بز جیهانیان ﴿وَكَأَيِّنْ مِنْ آيَاتٍ﴾ وه زور به‌لگه و نیشانه هه‌به ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿يَعْرُونَ عَلَيْهَا﴾ به‌لایاندا ده‌رون ﴿وَهُرَّ عَنْهَا مَعْصُومٌ﴾ به‌لام نه‌وان پرویان لی و ه‌رده‌گیرن ﴿وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ﴾ جا زور به‌یان باوه‌پناهیتن به‌خوا ﴿إِلَّا وَهْمٌ مُشْرِكُونَ﴾ مه‌گهر نه‌وان له‌و کاته‌دا هاوبه‌ش بریار ده‌رن بز خوا ﴿أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ﴾ جا نایا نه‌وانه ناترسن به‌خه‌یان بگریت ﴿عَنْشَيْبَةَ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ﴾ سزابه‌کی داپوشه‌ری خوا ﴿أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً﴾ یان له‌ناکاودا پوزی دویبان به‌سهر دا بیت ﴿وَهُرَّ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له‌کاتیکدا نه‌وان هه‌ستی پی نه‌کن ﴿قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي﴾ بلی نه‌مه پینگای منه ﴿أَدْعُو إِلَى اللَّهِ﴾ بانگی (خه‌لکی) ده‌که‌م بز لای خوا ﴿عَلَى بَصِيرَةٍ﴾ له‌سهر به‌لگه‌ی روون و چاوپوشنی ﴿أَنَا وَمَنْ آتَبَعَنِي﴾ من و نه‌وانه‌ش شوینم که‌وتوون ﴿وَسُبْحَانَ اللَّهِ﴾ و خواش پاک و بینگه‌رده ﴿وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه من هیچ کات له‌هاوبه‌ش دانهران نیسم ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ وه نیمه پیش تو (پینگه‌مبه‌رمان) نه‌ناردوه ﴿إِلَّا رِجَالًا﴾ جگه له‌پیاوانتیک ﴿نُوحِي إِلَيْهِمْ﴾ که‌نیگامان بز ده‌کردن ﴿مِنْ أَهْلِ الْقُرَى﴾ له‌خه‌لکی شار و گونده‌کان ﴿أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ ده‌ی نایا نه‌و (بی بروایانه) نه‌گه‌راون به‌سهر زه‌ویدا ﴿فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَتْ﴾ تا سه‌رنج بده‌ن چون بووه ﴿عَقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ سه‌رنه‌نجامی نه‌وانه‌ی که‌له‌پیش نه‌مانه‌وه بوون ﴿وَلَذَلِكَ الْآخِرَةُ خَيْرٌ﴾ وه بینگومان زینانی پوزی دویابی چاکتره ﴿لِلَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ بز نه‌وانه‌ی خویمان پاراستوه و له‌خواترس بوون (له‌دونیا‌دا) ﴿أَفَلَا يَعْقِلُونَ﴾ ده‌ی ثبوه زیرنابن و تن ناگن ﴿حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ﴾ هه‌تا کاتی پینگه‌مبه‌ره‌کانیان نا‌نومید بوون (له‌سهر که‌وتن) ﴿وَوَظَنُوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا﴾ وه گه‌له‌که‌یان و ایان زانی که‌ (پینگه‌مبه‌ران) درویمان له‌گه‌لدا کردون ﴿جَاءَهُمْ نَصْرُنَا﴾ (له‌و کاته‌دا) سه‌ر که‌وتن و یارمه‌تی نیمه‌یان بز هات ﴿فَنَجَّىٰ مَنْ نَشَاءُ﴾ جا نه‌وانه‌ی ده‌مانویست بز گار کران ﴿وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا﴾ سزاشمان ناگه‌رینریته‌وه ﴿عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ﴾ له‌گه‌ل و هوزی تا‌وانبار ﴿لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ﴾ سویندبیت بینگومان له‌داستانی (پینگه‌مبه‌ران‌دا علیهم السلام) ﴿عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ﴾ په‌ند و ناموزگاری هه‌به‌بز خواوه‌ن بیر و هوشان ﴿مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ﴾ نه‌م (قورنانه) چیروک و قسه‌یه‌کی به‌هله‌بسه‌ترا بیت ﴿وَلَا كَانَ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ به‌لکو به‌راست دانه‌ر و پشتگیری نه‌و (کتیبانه) به‌که‌له‌پیش خویه‌وه (هاتوون پیش ده‌ستکاری کردنیان له‌لایه‌ن جوله‌که‌و گاوره‌کانه‌وه) ﴿وَتَقْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ﴾ هه‌روه‌ها روون که‌روه‌ی هه‌موو شتیکه ﴿وَهُدًى وَرَحْمَةً﴾ وه پینمونی و میهره‌بانیه ﴿لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بز نه‌وانه‌ی که‌پروا دینن ﴿

سوره‌تی ﴿الرَّعْدِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الرَّعْدِ﴾ به‌(ئه‌لیف، لام، را) ده‌خوئتریته‌وه‌خوا زاناتره‌به‌مانا‌که‌ی، بوزانیاری زیاتر سه‌بری سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقره) بکه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە‌مانه‌ئایه‌ته‌کانی کتیبی (ئاسمانین) ﴿وَالَّذِي أَنْزَلَ لَكَ﴾ وه‌ئه‌وه‌ی نیراوده‌ته‌خواره‌وه‌بوئسو ﴿مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ﴾ له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگارته‌وه‌حه‌ق وراسته ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَر النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به‌لام زوربه‌ی خه‌لکی باوه‌ر ناهیتن ﴿اللَّهُ الَّذِي﴾ ئە‌وه‌خوایه‌ی ﴿رَفَعَ السَّمَوَاتِ﴾ ئاسمانه‌کانی به‌رزکردوته‌وه ﴿بِغَيْرِ عَمَدٍ﴾ به‌بی هیچ‌پایه‌وستونیک ﴿تَرَوْنَهَا﴾ وه‌که‌ده‌بیین ﴿ثُمَّ أُنزِلَتْ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان به‌رزبوه‌وه‌بو سه‌ره‌عرش و قهراری گرت (به‌وشیوه‌ی شایسته‌ی خوا بیت که‌ئیمه‌چونیتیه‌که‌ی نازانین) ﴿وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ وه‌خۆرومانگی رام‌هیتاوه‌(بو‌خزمه‌تکردنی خه‌لکی) ﴿كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ هه‌ریه‌که‌بیان ده‌گه‌ری تاکاتی دیاری کراو ﴿يَذَرُ الْأَمْرَ﴾ هه‌موو کاروبارینک هه‌لده‌سورینتی ﴿يُفَصِّلُ الْآيَاتِ﴾ و ئایه‌ته‌کان روون ده‌کانه‌وه‌(بوئان) ﴿لَعَلَّكُمْ يَفْقَهُونَ﴾ هه‌تا له‌(زیندوو بوونه‌وه‌و) گه‌یشتن به‌خزمه‌ت په‌روه‌ردگارتان دلنیا‌بین ﴿وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ﴾ (خوا) ئە‌وه‌زاته‌یه‌که‌زه‌وی راخستوه‌وه‌(به‌پانی و درینژی) ﴿وَجَعَلَ فِيهَا رِجِّينَ وَأَنْهَارًا﴾ و چه‌نده‌ها چیا و پروباری تیندا داناه‌وه‌(دروست کردوه‌وه‌) ﴿وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ وه‌له‌هه‌موو جوژه‌میوه‌یه‌که‌﴿جَعَلَ فِيهَا رِجِّينَ أَنْهَارًا﴾ جوتیک نیر و منی تیندا دروست کردوه‌وه‌﴿يُعْشَى لَيْلَ النَّهَارِ﴾ شه‌وه‌ده‌دات به‌سه‌ر پروژدا ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ به‌راستی له‌وانه‌دا ﴿لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾ به‌لگه‌و نیشانه‌هه‌یه‌بو ئە‌وه‌که‌سه‌انه‌ی که‌بیرده‌که‌نه‌وه‌﴿وَفِي الْأَرْضِ﴾ وه‌له‌زه‌ویدا ﴿فَطَعْنَتْ جِبْرَتًا﴾ چه‌ند پارچه‌ی له‌پال یه‌کتربیدا هه‌ن ﴿وَحَشَّتْ مِنْ غَضَبِ﴾ هه‌روه‌ها باخاتی تری و په‌ز ﴿وَزَرْعًا﴾ و کشتو‌کال ﴿وَحَبْلًا﴾ و (باخاتی) دارخورمای ﴿صِنَوَانًا﴾ وَعَبْرَ صِنَوَانٍ ﴿دوو قه‌دی یه‌که‌بنج) و یه‌که‌قهد ﴿يُسْقَى بِمَاءٍ وَجِدٍ﴾ هه‌موویان به‌یه‌که‌ئاو ئاوده‌درین ﴿وَتَفَضَّلُ بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ﴾ که‌چی فه‌زلی هه‌ندیکیمان داوه‌به‌سه‌ر هه‌ندیکی تریاندا ﴿فِي الْأَكْلِ﴾ له‌خواردندا ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ به‌راستی له‌وانه‌دا ﴿لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ چه‌ند نیشانه‌ی روون هه‌یه‌بو ئە‌وه‌وانه‌ی تی ده‌گه‌ن و بیرده‌که‌نه‌وه‌﴿وَإِنْ تَعَجَّبْتَ﴾ جا ئە‌ه‌گه‌ر تو سه‌رت سور به‌میتنی ﴿فَعَجَبْتَ قَوْلَهُمْ﴾ ئە‌وه‌قه‌سه‌ی ئە‌وه‌وانه‌جینی سه‌ر سورمانه‌که‌ده‌لین ﴿أَمْ ذَاكَ نَتْنُ رَبِّانَا﴾ ئایا کاتیک (که‌مردین و) بوینه‌وه‌به‌خاک ﴿أَمْ نَأْتِي خَلْقَ جَدِيدٍ﴾ ئایا ئیمه‌سه‌ر له‌نوی دروست ئە‌کریننه‌وه‌﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ ئە‌وه‌وانه‌که‌سه‌انین ﴿كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ﴾ که‌بی باوه‌ر بوون به‌په‌روه‌ردگاریان ﴿وَأُولَئِكَ الْأَعْمَلُ فِي أَعْنَاقِهِمْ﴾ جا ئە‌وه‌وانه‌کۆت و زنجیر له‌گه‌ردنیاندا‌یه‌﴿وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ وه‌ئه‌وه‌وانه‌هاوه‌لانی ناگرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ که‌به‌هه‌میشه‌یی ده‌میتنه‌وه‌تیندا ﴿

﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيْفَةِ﴾ بہ پہلہ داوای سزات لی دہ کہن ﴿قَبْلَ الْحَسَنَةِ﴾ پینش چاکہ و بہ زہی ﴿وَقَدْ خَلَّتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمُثَلَّثُ﴾ کہ ینگومان لہ پینش ئەمانہ و زور ہہ بوون تولہ بیان لی سہ نہراوہ ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ﴾ و بہ راستی پەر و ہر دگارت ﴿لَذُو مَعْفِرٍ لِلنَّاسِ﴾ خاوەنی لی بور دنہ بۆ خەلکی ﴿عَلَى ظُلْمِهِمْ﴾ گەر چی ستہ مکاریش بن ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ﴾ ہەر و ہا بہ راستی پەر و ہر دگارت ﴿لَشَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ تولہ سیتینکی توند و تیزہ ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و ہ ئەوانہی کہ بن باوہر بوون دہ بیان ووت ﴿لَوْلَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهِ﴾ ئەوہ بۆ نہ نیر دراوہ تہ خوار و ہ بوی ﴿ءَايَةٌ مِنْ رَبِّهِ﴾ موعجیزہ بہ ک لہ لایہن پەر و ہر دگاریہ و ہ ﴿إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ﴾ ئەی مو حہ مہد ﴿تَوَهَّرَ تَرْسِينَهْرِي﴾ و لیکل قوم ہاہی و بۆ ہموو گہ لیک رینبشان دہ رینک ہہ بہ ﴿اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَخْتُمِلُ كُلُّ أُنثَى﴾ خوا دہ زانی ہموو مینہ بہ ک (لہ منال داندیدا) چی ہد لگر تووہ (کور بان کج) ﴿وَمَا تَعْصِمُ الْأَرْحَامُ﴾ و ہ ہەر و ہا دہ زانیت مندال داندہ کان چی لی کہ مدہ بیتہ و ہ ﴿وَمَا تَزِدُّهُمْ﴾ و چی زیاد دہ کات ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ﴾ و ہ ہموو شتیک لای ئەو (خوا) ئەندازہی (دیاری کراوی خوی) ہہ بہ ﴿عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ (خوا) زانایہ بہ ہموو دیار و نادیار رینک ﴿الْكَبِيرُ الْمُتَعَالَى﴾ گہورہ و بہ رزہ و بلندہ ﴿سَوَاءٌ يَنْصُرُكُمْ مَنِ اسْتَرَأْتُمْ إِلَيْهِ﴾ یہ کسانہ (بۆ خوا) ئەوہ تان بہ نہیتی قسہ بکات ﴿وَمَنْ جَهَرَ بِهِ﴾ و ہ ئەوہ تان بہ ناشکرا (قسہ) بکات ﴿وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ﴾ و ئەوہی کہ لہ شہودا خوی دہ شاریتہ و ہ ﴿وَسَارِبٍ بِالنَّهَارِ﴾ ئەوہی کہ لہ رۆژدا دہر دہ کہ ویت ﴿لَهُ مُعَقِّبَاتٌ﴾ بۆ ئەو (نادہمی) ہہ بہ چہند فریشتہ بہ ک کہ بہ دواوی بہ کدا دین ﴿مَنْ بَيْنَ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ﴾ لہ پینش و لہ دوا بہ و ہ ﴿يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ﴾ بہ فہرمانی خوا دہی پارینن لہ زیان ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہ راستی خوا ﴿لَا يَغَيِّرُ مَا يَقْوَمُ﴾ (بار و حالی) ہیچ گہ لیک ناگورینت ﴿حَتَّىٰ يَغَيِّرَ أَمْرًا بِأَنْفُسِهِمْ﴾ ہہ تانہ وان خویان (بار و حالی) خویان نہ گورن ﴿وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ﴾ و ہ کاتیک خوا بہ ویت ﴿بِقَوْمٍ سُوءٍ﴾ گہ ل و ہوزنک تووشی بہ لا و سزا بکات ﴿فَلَا مَرَدَّ لَهُ﴾ ہیچ شتیک ناتوانیت رینگری لی بکات ﴿وَمَا لَهُمْ قِيْدٌ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ﴾ و جگہ لہ و (خوا) ہیچ یار مہتی دہر و پشتیوانیکیان نی بہ ﴿هُوَ الَّذِي﴾ (خوا) ئەو زاتہ بہ ﴿بُرِيكُمْ الْبَرْقَ﴾ بروسکە تان نشان دہدات ﴿خَوْفًا وَطَمَعًا﴾ کہ ہوی ترساندن و ہبوا و نو مید تانہ ﴿وَيُنشِئُ السَّحَابَ الْثِقَالَ﴾ ہەر و ہا ہہوری قورس (بہ ناوی باران) بہ دی دہ ہینیت ﴿وَيُنسِجُ الرِّعْدَ بِحَمْدِهِ﴾ و ہ ہورہ گرمہ سوپاس و ستایشی ئەو (خوا) دہ کات ﴿وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ﴾ ہەر و ہا فریشتہ کانیش لہ ہہ بہت و ترسی ئەو (ستایشی دہ کہن) ﴿وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ﴾ و ہ (پەر و ہر دگار) ہەر و ہ بروسکە کان دہ نیرت ﴿فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ﴾ و دہیدات لہ ہەر کہ سنی کہ بہ ویت ﴿وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ﴾ لہ کاتیکدا ئەوانہ دہمہ دہمی (و موجدہ لہ) دہ کہن دہر بارہی خوا ﴿وَهُوَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ و ئەو (خوا) ہیز و توانای زور بہ تینہ ﴿ۛ﴾

﴿لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ﴾ نزاو پانسه وهی هه قیش هه ربؤ (خوایه) ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ﴾ نه وانه ش ده لائینه وه و نزا لای غه بری خوا ده کهن ﴿لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ شَيْءٌ﴾ هیچ وه لائیکیان ناده نه وه (نایه ن به هاواربانه وه) ﴿إِلَّا كَيْسِفًا كَيْفَتِهِ إِلَىٰ آتَاءِ﴾ مه گهر وهك كه سینك (كه تینووی بیت له دووره وه) هه ردوو مشتی خوی بؤ لای تاوینك دریز کر دبی ﴿يُنَادُوا وَهُمْ بِهِ قَوْلًا﴾ بؤ نه وهی (تاو) بگاته ده می به لام نایگاتی ﴿وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾ نزاو دو عای بی بروایان (له بته کانیان) هیچ نیه جگه له گو مری و سه رلی شیوان ﴿وَلِلَّهِ يَسْجُدُ﴾ سوژده بؤ خوا ده بات ﴿مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه رچی له ناسمانه کان و زه ویدایه ﴿طَوَّاعًا وَكَرْهًا﴾ بیان وهی و نه بیان وهی ﴿وَوَلَدًا لَهُمْ بِالْعُدُوِّ وَالْأَصَالِ﴾ هه روه ها سیته ره کانیان له به بیان و نیوار اندا (سوژده ده بن) ﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (تهی موحه مه مد ﴿يَعْلَمُ﴾) بلی کنی په روه ردگاری ناسمانه کان و زه وی یه ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی خوا ﴿قُلْ﴾ جا بلی ﴿أَفَأَتَّخِذُوا مِن دُونِهِ آلِهَةً﴾ دهی نیوه بینجگه له و (خوا) پشتیوانانیکتان هه لبراردوه (بؤ خوتان) ﴿لَا يَمْلِكُونَ لِنَفْسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا﴾ كه خوا وهنی هیچ سوود و زیانیک نین بؤ خو شیان ﴿قُلْ﴾ بلی ﴿هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ﴾ نایا کویر و چا و ساغ یه کسانن؟ ﴿أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَةُ وَالنُّورُ﴾ یان نایا تاریکیه کان و پرووناکسی وهك یهك وان؟ ﴿أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ﴾ نه خیر نه وانه چندن هاویه شیکیان بؤ خوا داناهه؟ ﴿خَلَقُوا لِحْفَاهِهِ﴾ (گویه) وهك دروستکراوانی خویان دروست کر دیت؟ ﴿تَشْتَبِهَ الْخَالِقُ عَلَيْهِمْ﴾ نه وسا دروست کراوه که بیان لی شیواوه!! ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی خوا ﴿خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾ دروست کاری هه موو شتیکه ﴿وَهُوَ الْوَّاحِدُ الْقَهَّارُ﴾ و هه ر نه ویشه تاك و ته نیای زاله به سه ر هه موو شتیکدا ﴿أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ بارانی له ناسمانه وه باراندوهه ﴿فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا﴾ جا هه ر شیو و دولیک به نه ندازهی خوی لافاوی هه لده سینت ﴿فَأَخْرَجَ السَّبِيلَ﴾ نه وسا لافاوه که هه لی ده گریت ﴿زَيْدًا رَابِيًا﴾ كه فیکسی به رزبووه (به لافاوه که وه) ﴿وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ﴾ هه روه ها له و (کانزایانه ش په پیداده بی) كه ناگری بؤ تاوده دن (ده بیتونه وه) ﴿أَنْبِيَاءَ حَقِيَّةً﴾ به مه به سستی دروست کردنی خشل (زیر و زیوو) ﴿أَوْ مَخْرَجَ﴾ یان شتوو مه کی تر (وهك قاپ و قاچاغ) ﴿زَيْدًا يَشَاءُ﴾ كه فیک وه کو شه و (که فی لافاوه په پیداده بی) ﴿كَذَلِكَ﴾ نا به و جزوره ﴿يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ﴾ خوانموونهی حهق و به تال دینیتته وه ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ يَدْعُونَ يَدْعُوبًا﴾ جا كه فه كه ده روات و له ناو ده چنی ﴿وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ﴾ به لام نه وهی كه سوود نه گه به نیت به خه لکی ﴿فَتَمَكُّ فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا ده مینیتته وه ﴿كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ﴾ نا به و جزوره خوانموونه کان ده هینیتته وه ﴿لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ﴾ بؤ نه وانه ی وه لامی بانگه وازی په روه ردگاریان دایه وه ﴿الْحَسَنَىٰ﴾ (پاداشتی) هه ره چاك (به هه شت) هه یه ﴿وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ﴾ نه وانه ش وه لامی بانگه وازی (په روه ردگار) یان نه دایه وه ﴿لَوْ أَنَّ لَهُمْ مِثْلَ الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ نه گهر هه رچی و اله زه ویدا هه مووی هی نه وان بی ﴿وَمِثْلَهُ مَعَهُ﴾ نه وهندهی تریشی له گه ل بیت ﴿لَا تَقْدَرُونَ بِهِ﴾ ده بدهن له بریتی و به ده لی سزای رۆزی دواپی ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ﴾ نه وانه بؤیان هه یه ﴿سُوءَ الْحِسَابِ﴾ لپرسینه وه یه کی سهخت و خراب ﴿وَمَا أُولَئِكَ يَحْتَسِبُونَ﴾ و جینگایان دۆزه خه ﴿وَبَشِّرِ الْيَهُودَ﴾ نای كه چندن شوینیکی به د و خرابه ﴿۱۵﴾

﴿أَمَّنْ يَمَلِكْ﴾ جا نایا که سینک که بزانتت (ژیبری بخاته کار) ﴿أَمَّا الزُّبَلَىٰ﴾ به راستی نه وهی نیرراو ته خوار بو تو ﴿مِنْ رَبِّكَ الْخَفِيُّ﴾ له لایه ن په روه ردگار ته وه حق وراسته ﴿كَمْ هُوَ أَعْمَى﴾ وه كه نه و كه سه به كه کویربیت (ژیبری خوی نه خاته کار و بی باوهر بیت) ﴿إِنَّمَا يَكْفُرُوا بِالْآلِهَةِ﴾ بینگومان هه نه وانه بیر ده که نه وه که خاوهی ژیرین ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ﴾ نه وانهی که په یمانی خوا ده به نه سهر ﴿وَلَا يَنْقُضُونَ الْعَيْتَةَ﴾ وه به لاین ناشکینن و هدی ناوه شیننه وه ﴿وَالَّذِينَ يَصِلُونَ﴾ وه نه وانهی که په یوهندی خزمایه تی به جی ده هین ﴿مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ﴾ به وهی خوا فرمانی داوه که په یوهست بکریت له گه لیاندا (وهك به سهر کردنه وهی خزمان) ﴿وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ﴾ وه له په روه ردگاریان ده تر سن ﴿وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ﴾ وه له خرابه و سهختی لپرسینه وه ده تر سن ﴿وَالَّذِينَ صَبَرُوا﴾ وه نه وانه ن که دانیان به خویاندا گرت ﴿ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ﴾ به مه بهستی ره زامهندی په روه ردگاریان ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نویژیان به جی هیناوه ﴿وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ﴾ وه له و روزیهی پیمان داوون به خشبوویانه ﴿سِرًّا وَعَلَانِيَةً﴾ به نهیستی و به ناشکرا ﴿وَيَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ الْسَيِّئَةَ﴾ وه به چاکه بهرگری له خرابه ده که ن (به چاکه خرابه کانیان ده سر نه وه و لای ده بن) ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَقَبَى الدَّارِ﴾ سهر نه جامی چاکی نه و دنیا هه ر بو نه وانه ﴿جَنَّاتٍ عَدْنٍ﴾ به هه شتانیك جیگای مانه وهی هه همیشه بی به ﴿يَدْخُلُونَهَا﴾ که نه وان ده چنه ناویه وه ﴿وَمَنْ صَلَحَ﴾ هه روه ها نه وانه ش که چاک بوون ﴿مِنْ آبَائِهِمْ﴾ له باو و باپیرانیان ﴿وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ﴾ وهاوسه رانیان و وه چه و نه وه کانیان ﴿وَالْمَلَائِكَةُ﴾ فریشته کانیش ﴿يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ﴾ ده چنه ژوره وه بو لایان له هه موو ده رگایه که وه ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ﴾ (بیان ده لاین) سه لامتان لی بی ﴿بِمَا صَبَرْتُمْ﴾ چونکه نارامتان گرت (له دنیا دا) ﴿فَرِحْتُمْ عَقْبَى الدَّارِ﴾ جا چند سهر نه جامیکی چاکتان بوو ﴿وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ﴾ به لام نه وانهی که په یمانی خوا هه ل ده وه شیننه وه ﴿مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ﴾ له پاش بهستن و گری دانی ﴿وَيَقَطُّعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ﴾ نه و په یوهندی خزمایه تیهی که خوا فرمانی پی داوه به جی ناهینن و نه بیچرینن ﴿وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ و خرابه کاری ده که ن له زه ویدا ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْعَذَابُ﴾ هه ر بو نه وانه نه فرین و دووری له به زه بی خوا ﴿وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ﴾ هه وه ها بو نه وانه سهر نه جامی خراب ﴿إِنَّ اللَّهَ يَسْطُرُ الرِّزْقَ﴾ خوا رزق و روزی فراوان ده کات ﴿لِمَنْ يَشَاءُ﴾ بو هه ر که سینک خوی بیهویت ﴿وَيَقْدِرُ﴾ وه که می ده کات (بو هه ر که سینک بیهویت) ﴿وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ وه نه وانه دلخوش بوون به ژبانی دنیا ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا﴾ له کاتیکدا ژبانی دنیا هیچ نه ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ له چاو روزی دوایدا ﴿إِلَّا مَتَاعٌ﴾ جگه له رابواردنیکی چند ساتیکی کم نه بیت ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانه که بی پروا بوون ده لاین ﴿لَوْلَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهِ﴾ بوچی نه نیرا بوی ﴿آيَةً مِنْ رَبِّهِ﴾ موعجیزه بهك له لایه ن په روه ردگاریه وه ﴿قُلْ إِنْ أَرَادَ اللَّهُ﴾ (نهی موحه مه د ﷺ) بلی به راستی خوا ﴿يُضِلَّ مَنْ يَشَاءُ﴾ هه ر که سی بویت گو برای ده کات (که شیاوی گو مرا کردنه) ﴿وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَرَادَ﴾ وه رینمونی هه ر که سینک ده کات که بولای خوی گه رابیتسه وه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانهی که پروایان هیناوه ﴿وَنظَّمِينَ قُلُوبَهُمْ﴾ ودلیان نارام ده بیت ﴿يَذَكِّرْ اللَّهُ﴾ به یادی خوا ﴿أَلَا يَذَكِّرُ اللَّهُ﴾ ناگادارین که هه ر به یادی خوا ﴿نُظَّمِينَ الْقُلُوبِ﴾ دله کان نارام ده گرن ﴿١٥﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانهی پروایان هیناوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده وه چاکه کانیان کردووه ﴿طُوفُوا لَهُمْ﴾ خوش بهختی بو نه وانه ﴿وَحَسُنَ مَا ابْرَأَ﴾ له گهل سه رهنجامی چاک ﴿كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ﴾ ههر به شنبوهی (پینغه مبه رانی تر) تو مان ره وانه کردوه ﴿فِي آثَمَةٍ﴾ له ناو گهل و نوممه تینکدا ﴿فَدَخَلْتَ مِنْ قِبَلِهَا أَمَمٌ﴾ که له پیش نه وانه وه گهل و نوممه تی تر هاتوون و چوون ﴿يَسْتَلُوا عَلَيْهِمُ الَّذِينَ﴾ بو نه وهی بیخوینینه وه به سه ریاندا نه وهی ﴿أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ نیگامان کردووه بؤت ﴿وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ﴾ له کاتینکدا نه وانه پرواناهینن به خوای میهره بان ﴿قُلْ هُوَ رَبِّي﴾ بلی نه و په روه ردگاری منه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ په رستر او نیکی به هق نی په بینجگه له نه و ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ پشتم ههر به و به ستووه ﴿وَإِلَيْهِ مَتَابُ﴾ گه رانه وه شسم ههر بؤلای نه وه ﴿وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا﴾ به راستی نه گهر قورناتیک (به خویندنه وهی) ﴿سُورَتْ بِوَالِحِبِئَالٍ﴾ چیاکانی پی بیرایه (بو شوینیکی تر) ﴿أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْأَرْضُ﴾ یان زهوی پی له ت له ت بکرایه ﴿أَوْ كُتِبَ بِهِ الْمَوْثُ﴾ یان له گهل مردوواندا قسهی بگردایه (نه مجا باوهر ناهینن) ﴿بَلْ لَئِنْ أَلْمَزْتُمْ بِهِمُ الْكَاذِبِينَ﴾ به لام هه موو کاروباره کان به ده مست خوان ﴿أَفَلَمْ يَأْتِسَّ﴾ دهی ثایا بی هیوا نه بوون (ونه یان زانیوه) ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانهی که پروایان هیناوه ﴿أَنْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ که نه گهر خوا بیویستایه ﴿لَهَدَى النَّاسَ سَبِيلًا﴾ هه موو خه لکی ده خسته سه رینگه ی راست ﴿وَلَا يَرَأَى الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانهی که بی باوهر بوون هه همیشه ﴿نُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةً﴾ به لای سه ختیان تووش ده بیت به هوی نه وهی کردوویانه ﴿أَوْ تَحُلَّ قَلْبًا مِّنْ دَارِهِمْ﴾ یان نه و (به لایه) له نزیك ماله کانیا نه وه رووده دات ﴿حَتَّىٰ يَأْتِيَ وَعْدَ اللَّهِ﴾ هه تا به لیتی خوا دیته دی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْعِوَادَ﴾ به راستی خوا به لیتی خوی به دی ده هینیت ﴿وَلَقَدْ آسَفْتُمُوهَا﴾ سویند به خوا بینگومان گالته وسوو کایدتی کرا ﴿بِرُسُلٍ مِّنْ قَبْلِكَ﴾ به پینغه مبه رانی زور له پیش تووه ﴿فَأَمَلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ منیش (ماوه یه ک) مؤله تم دا به وانهی بی باوهر بوون ﴿ثُمَّ أَخَذْتُمُوهَا﴾ پاشان نه وانهم گرت (توله م لی سه نندن) ﴿فَكَيْفَ كَانَتْ عِقَابٌ﴾ جا چون بوو توله ی من (ده رباره یان) ﴿أَقَمَنْ هُوَ قَائِمٌ﴾ دهی نه و (خوایه) ی چاودیره ﴿عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ﴾ به سه ر هه موو که سه وه ههر چی کردووه (وه ک بتانیکه ناگای له هیچ نی به) ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ﴾ نه وانه هاو به شانینکیان بو خوا بریار داوه ﴿قُلْ سَمُّهُمُ﴾ (نه ی موحه ممه د) بلی ناوی نه و (بت و هاو به شانم) بو بلین ﴿أَمْ تُنَبِّئُونَهُ﴾ یان نیوه هه وال ده دن به خوا ﴿بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ﴾ به وهی که (به خه یالی نیوه) نایزانیست له زه ویدا ﴿أَمْ يَظَاهِرُونَ الْقَوْلَ﴾ یان قسه ی روت و (بی مانا) ده کهن ﴿بَلْ زَيْنٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ﴾ (نه خیر خوا هاو به شسی نی به) به لکو نه وانهی بی باوهر بوون فیل و پیلانی خو یان بو رازینترایه وه ﴿وَصَدُّوا عَنِ السَّبِيلِ﴾ وه قه ده غه کران له رینگه ی راست ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ ههر که سیش خوا گو مریای بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ حَافٍ﴾ نه وه هیچ ری نیشانده ریکی بؤنی به ﴿لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ نه وانه له ژبانی دونیادا سزایان بو هه یه ﴿وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ﴾ وه به راستی سزای رورزی دواپی سه خت تر و گران تره ﴿وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ﴾ وه بینگومان هیچ پاریزه رتیک نی به بو نه وان له (سزای) خوا ﴿

﴿مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ﴾ وینهی ئەو بەههشتهی که به لاین دراوه به پاریز کاران و له خواتر سان
 ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ روبراه کان دهرۆن به ژیر باخه کانیدا ﴿أَكُلُوهَا ذَاتَهُمْ وَظَلُمُوهَا﴾ میوه و سینه ره کانی
 (به ههشت) هه میسه بین ﴿بِذَلِكَ عُقِبَ الَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ ئەو (به ههشته) ناکامی ئەوانه به که خویان پاراست
 (له دنیا دا) و له خواتر سان ﴿وَعُقِبَ الْكَافِرِينَ النَّارُ﴾ و ناکامی بی باوه رانیش هه ناگره ﴿وَالَّذِينَ
 ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ﴾ ئەوانهش کتیبمان پی دابوون ﴿يَقْرُؤُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ﴾ شاد دهن به وهی نیراوه ته
 خوار وه بۆت ﴿وَمِنَ الْأَخْرَابِ مَنْ﴾ و هه ندی له گرو و تاقمه کان هه ن ﴿يُسْكَرُ بِعَصَافِهِمْ﴾ هه ندیک له وه
 نینکار ده که ن ﴿قُلْ إِنَّمَا أَمْرُهُ﴾ بلی من ته نها فرمانم به وه پندراوه ﴿أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ﴾ که خوا پهرستم
 ﴿وَلَا أُشْرِكُ بِهِ﴾ و هیچ هاو به شیکی بۆ دانه نیم ﴿إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ مَتَابُ﴾ هه بۆ لای خوا (خه لکی)
 بانگ ئە که م گه رانه وه شم ته نها بۆ لای ئەو (خوا به) ﴿وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ﴾ بهو شنبه ئەو (فورنانه) مان
 ناردۆ ته خوار وه (بۆ تو) ﴿حُكْمًا عَرَبِيًّا﴾ که فرمانیکی عه ره بیبه ﴿وَلَيْنِ اتَّبَعَتْ أَهْوَاهُمْ﴾ سویند به خوا
 به راستی ئە گه ر تو شوینی ئاره زوه کانی ئەوانه بکه وی ﴿بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ﴾ له دوای ئەو وه حی و
 شاره زایبهی که هاتو وه بۆت ﴿مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ﴾ هیچ پاریزه ر نکت نابیت له (سزای) خوا ﴿وَلَقَدْ
 أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویند به خوا بینگومان پیش تو پیغه مبه رانیکمان ناردو وه ﴿وَجَعَلْنَا لَهُمْ
 وَبَيْمَانَ دَانَ﴾ هاسه ر و نه وه و وه چه ﴿وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ﴾ وه بۆ هیچ پیغه مبه ر نیک نه بو وه
 ﴿أَنْ يَأْتِيَ بِبَيِّنَةٍ﴾ (پیش تو) نیشانه به ک (موعجزه به ک) بیتنی ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گه ر به ئیزنی خوا نه بیت
 ﴿لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ﴾ بۆ هه مو و کار نیک وه ختیکی تایبه تی هه به که نو و سراوه ﴿يَتَخَوَّ اللَّهُ مَا يَسَاءُ وَيُحْيِي﴾
 نه وهی خوا بیه وی ده بسپرته وه و (ئه وهش بیه وی) ده بهینلته وه ﴿وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ﴾ سه ر چا وهی
 کتیبه کان لای ئەو (خوا به که لوح المحفوظ) ﴿وَإِنْ مَارُوتَكَ﴾ جا ئە گه ر نیشانت دهن ﴿بِقَضِ
 الَّذِي﴾ هه ندیک له و ﴿تَوَدُّهُمْ﴾ هه ره شانیهی لیمان کردون ﴿أَوْ تَوَفَّيْتَهُ﴾ بیان (پیش نه وه) بتمرنین
 ﴿فَإِنَّمَا عَيْتُكَ الْبَلْعُ﴾ بینگومان تو هه ر را گه یاندنت له سه ره ﴿وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ﴾ و لپهر سینه وهش له سه ر
 ئیمه به ﴿أَوْ لَوَّيْرًا﴾ نایا (بیباوه ران) سه ر نجیان نه داوه ﴿أَنَا أَنَا فِي الْأَرْضِ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا﴾ که ئیمه
 زه وی که م ده که بنه وه له هه مو و لایه کانی به وه ﴿وَاللَّهُ يَحْكُمُ﴾ و خوا (به ویستی خوی) بریار
 ده دات ﴿لَا مَعْقِبَ لِحُكْمِهِ﴾ که س ناتوانی بریاری ئەو (خوا) بگوری (با هه لو ه شینبته وه) ﴿وَهُوَ سَرِيعُ
 الْحِسَابِ﴾ و ئەو (خوا) لپهر سینه وهی خیرابه ﴿وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ وه بینگومان ئەوانهی پیش
 ته مانیش فیل و پیلانیا ن گپرا ﴿فَلْيَوْمَ الْمَكْرُ جَمِيعًا﴾ به لام هه مو و پیلان و (نه خشه به کی سه ر که وتوو) بۆ
 خوا به (له به ر امبه ر نه خشه و پیلانی ئەواندا) ﴿يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ﴾ (خوا) ده زانیت هه مو و که س چی
 ده کات ﴿وَسَيَعْلَمُ الْكُفْرُ﴾ و له مه و دواش بی باوه ران ده زانن ﴿لِمَنْ عُقِبَ الدَّارُ﴾ سه ره نه جامی (هه ر
 دوو جیهان) بۆ کی ده بیت ﴿

﴿وَقُولِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه‌وانه‌ی بی باوهر بون پیت ده‌لین ﴿لَسْتَ مُرْسَلًا﴾ تو ره‌وانه‌کراو (وپینغه‌مبهری خوا) نیت ﴿قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ﴾ توش (ته‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ پینان) بلی خوا به‌سه ﴿شَهِيدًا﴾ بی‌نی وینتگتر. شاید پیت له‌نینوان من و نیوه‌دا ﴿وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ﴾ هه‌روه‌ها نه‌و که‌سه‌ش که‌شاره‌زایی کتیبی (ناسمانی) لایه ﴿۱۵﴾

سوره‌تی ﴿ابراہیم﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الر﴾ به‌(ته‌لیف لام‌را) ده‌خوینتریته‌وه خوازاناتره به‌ماناکی، بوزانیاری زیاتر سه‌پیری سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقره) بکه ﴿كَيْتَبُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ﴾ ته‌مه‌په‌راونکه نار دو‌مانه‌ته خواره‌وه بو تو (ته‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) ﴿إِخْرَاجِ النَّاسِ﴾ بو‌ته‌وه‌ی خه‌لکی رزگار بکه‌یت ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ له‌تاریکی به‌کانه‌وه بو پرووناکی (له‌تاریکی بی باوهر په‌وه بو پرووناکی باوهر و نیمان) ﴿بِإِذْنِ رَبِّهِمْ﴾ به‌نیزنی په‌روه‌ردگاریان ﴿إِلَى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ﴾ (رینموونیان بکه‌یت) بو‌رینگای (خوی) به‌ده‌سه‌لات و زالی سوپاس کراو ﴿اللَّهُ الَّذِي﴾ نه‌و خویبه‌ی ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ که‌هه‌رچی له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدایه‌هی نه‌وه ﴿وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ﴾ و‌هاوار و‌وای بو‌بی باوهر ان ﴿مِنَ عَذَابٍ شَدِيدٍ﴾ له‌سزایه‌کی سه‌خت ﴿الَّذِينَ يَسْتَحْبِبُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ﴾ نه‌وانه‌ی که‌ژیانی دونیایان لا‌خوشره له‌ژیانی روزه‌ی دوایی ﴿وَيُضْذَوْنَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وقده‌غهی (خه‌لکی) ده‌که‌ن له‌رینگای خوا ﴿وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا﴾ ده‌بانه‌وینت نه‌و (رینگای خوا) لار و‌چه‌وت نیشان ده‌ن ﴿أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ﴾ نه‌وانه له‌گومراییه‌کی دوور (له‌راستی) دان ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ﴾ وه‌هیچ پینغه‌مبهری‌نکمان په‌وانه نه‌کردووه ﴿إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ﴾ به‌زمانی گه‌له‌که‌ی خوی نه‌بیت ﴿لِيُبَيِّنَ لَهُمْ﴾ بو‌ته‌وه‌ی (نایینه‌که‌بان) بو‌روون بکاته‌وه ﴿فِيضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ﴾ نه‌وسا‌خوا هه‌ر که‌سی ویستبیت گومرای کردووه (به‌هوی سه‌ر که‌شی خویره‌وه) ﴿وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ هه‌ر که‌سینکیشی ویستی رینموونی کردووه ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ هه‌ر نه‌ویش زال و‌به‌ده‌سه‌لاتی کاردرسته ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی موسامان نارد ﴿بِقَائِنَتَا﴾ به‌موعجیزه‌کانمانه‌وه ﴿أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ﴾ (فهرمانمان پیندا) که‌گه‌له‌که‌ت رزگار بکه ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ له‌تاریکیه‌کانی (بی باوهر په‌وه) بو‌رووناکی (باوهر و نیمان) ﴿وَذَكَّرْهُمْ بِآيَاتِنَا﴾ روزه (په‌روزه) کانی خودایان به‌بیر به‌پینه‌روه (یا‌فزه‌له‌کانی خوابان بیر بخه‌روه) ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ﴾ به‌راستی له‌و (بیر خسته‌وه) دا‌په‌ند و‌به‌لگهی زور هه‌یه ﴿لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾ بو‌ه‌موو خوراگرینکی سوپاس گوزار ﴿۱۵﴾

﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ (بیریان بخه‌روهه) کاتیک موسا به‌گله‌که‌ی ووت ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ بی‌ری نه‌و‌فه‌زل و به‌هره و چاکه‌ی خودا بکه‌نه‌وه که به‌سه‌رتانه‌وه‌یه ﴿إِذْ أَنْجَاكُمْ﴾ (نه‌ویش نه‌وه بوو) کاتیک که‌ر‌ز‌گاری کردن ﴿مِنَ آلِ فِرْعَوْنَ﴾ له‌دارو ده‌سته‌که‌ی فی‌رع‌ه‌ون ﴿يَسْؤُمُونَكَ سُوءَ الْعَذَابِ﴾ که‌سزای خراپیان بی‌ده‌چه‌ستن (به‌هه‌میشه‌یی) ﴿وَيُذَيِّبُونَ آبْنَاءَكُمْ﴾ و کورانی ئیوه‌یان سه‌رده‌بری ﴿وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ﴾ و ئافر‌ه‌تانی ئیوه‌یان به‌زیندوویی ده‌هیشته‌وه (بو‌خز‌مه‌ت کاری) ﴿وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ﴾ له‌وه‌تاندا تا‌قی کردن‌ه‌وه‌یه‌کی گه‌وره بوو له‌لایه‌ن په‌روه‌رد‌گار‌تانه‌وه ﴿وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ﴾ (بیریان بخه‌روهه) کاتیک که‌په‌روه‌رد‌گار‌تان رای گه‌یاند ﴿لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ﴾ سویندین بینگومان نه‌گه‌ر ئیوه سوپاسی (چاکه‌ی) من بکه‌ن بو‌تان زیاد ده‌که‌م ﴿وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّا كَفَّاكُم مِّن فَضْلِنَا وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَكُونَ﴾ به‌لام بینگومان نه‌گه‌ر نا سوپاسی بکه‌ن نه‌وه به‌راستی سزای من زور‌به‌تینه ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ﴾ موسا فه‌رمووی ﴿إِن تَكْفُرُوا أَنَا نَرَاهُ﴾ نه‌گه‌ر ئیوه ناسوپاسی (نیعمه‌ته‌کانی خوا) بکه‌ن ﴿وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ و هه‌موو نه‌و که‌سه‌انه‌ش له‌زه‌ویدان ﴿قَالَ اللَّهُ لَعَنِي حَمِيدٌ﴾ نه‌وه به‌راستی خوابی نیازی سوپاس کراوه ﴿الَّذِي أَنْجَاكُم﴾ ئایا بو‌تان نه‌هاتووه ﴿نَبِّؤِ الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ﴾ هه‌والی نه‌و گه‌لانه‌ی که‌له‌پیش ئیوه‌دا بوون ﴿قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ﴾ وه‌ک گه‌لی نوح و عاد و سه‌موود ﴿وَالَّذِينَ مِن بَعْدِهِمْ﴾ هه‌روه‌ها نه‌وانه‌ی که‌له‌پاش نه‌وان بوون وه‌اتن ﴿لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ﴾ بی‌جگه له‌خوا هیچ که‌س نایان‌زانیت ﴿جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ﴾ پی‌غه‌مبه‌ره‌کانیان بو‌هات به‌موعجیزه و به‌لگه‌ی ناشکراوه ﴿فَرَدُّوا أُنُودَهُمْ فِي أَقْوَهِمَ﴾ نه‌مجا نه‌وان ده‌ست و په‌نجه‌ی خزیان گه‌ست له‌رق و قین دا ﴿وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا﴾ و ووتیان به‌راستی ئیمه‌بی باوه‌رین ﴿يَمَا أَرْسَلْنَا بِهِ﴾ به‌و (په‌یامه‌ی) که‌به‌ئیوه‌دا نیر‌دراوه ﴿وَأَنَّا لَنَبِيٍّ لِّكُلِّ بَلَدٍ مِّن دُونِكُمْ لَا يَأْتِيَنَّكُم مِّنَّا إِلَهَةٌ مِّن دُونِ اللَّهِ﴾ له‌وه‌ی ئیوه بانگمان ده‌که‌ن بو‌لای و دوو دلین ﴿قَالَ رَبُّكُمْ﴾ پی‌غه‌مبه‌ره‌کانیان ووتیان (بیان) ﴿أَفِي اللَّهِ شَكٌّ﴾ ئایا له (بوونی) خوادا گو‌مان هه‌یه ﴿فَاطِرِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ﴾ که‌به‌دیه‌تیه‌ری ناسمانه‌کان و زه‌وویه ﴿يَدْعُوكُم﴾ بانگ‌تان ده‌کات ﴿لِيُغْفِرَ لَكُمْ مِّن ذُنُوبِكُمْ﴾ بو‌نه‌وه‌ی له‌گونه‌ه‌کانتان خوش‌بیت ﴿وَيُؤَخِّرَكُمْ﴾ و دواتان بخات ﴿إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ بو‌کاتیک‌ی دیاری کراو ﴿قَالُوا إِنَّا أَنشُرُكُمْ﴾ ووتیان ئیوه‌ش ﴿إِلَّا بَشَرًا مِّثْلَنَا﴾ هه‌ر ناده‌میه‌کی وه‌ک ئیمه‌ن ﴿تُرِيدُونَ أَن تَضُدُّوُنَا﴾ ده‌تانه‌ویت به‌رگری ئیمه‌بکه‌ن و لامان ده‌ن ﴿عَمَّا كَانِ يَعْبُدُونَنَا﴾ له‌(په‌رستی) نه‌وه‌ی که‌باوو باپیرانمان ده‌یان په‌رست ﴿فَأَنزَلْنَا سُلْطٰنًا مِّن مَّيْمِنٍ﴾ ده‌ی نیشانه و به‌لگه‌یه‌کی روونمان بو‌بینن (نه‌گه‌ر راست ده‌که‌ن پی‌غه‌مبه‌رن) ﴿

﴿قَالَ لَهُمُ رَسُولُهُمْ﴾ پیغه مبه ره کانیاں پینان ووتن ﴿إِن نَّحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ نئمه هدر ناده مبه کین وه کو
 ثنوه ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ﴾ به لام خوا ﴿يَسْئُرُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ منعت ده نیت به سهر هدر کام له به نده کانیدا
 که بیه ویت (ده یکاته پیغه مبه) ﴿وَمَا كَانَ لَنَا﴾ وه نئمه هدر گیز ناتوانین ﴿أَنْ نَأْتِيَكُم بِسُلْطٰنٍ﴾ موعجیزه
 وه به لگه یه کتان بو بیتین ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گهر به نئزنی خوا نه بیت ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾
 وه بابر واداران پشت هدر به خوا بیهستن ﴿﴿ وَمَا نَأْتِيكُم بِسُلْطٰنٍ﴾ وه نایا بوچی پشت به خوا
 نه بهستین ﴿وَقَدْ هَدَيْنَا سُلَيْمٰنًا﴾ که بینگومان نهو (زاته) رینگای راستی نشان داوین؟ ﴿وَلَتَصْبِرْنَ﴾ وه به راستی
 دان به خورماندا ده گرین ﴿عَلَىٰ مَاءٍ أَدْيُمُونَ﴾ له سهر هدر نازارنک که بمان دن ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُتَوَكِّلُونَ﴾ ده با خور سپیران پشت هدر به خوا بیهستن ﴿﴿ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بی پروا کان ووتیان
 ﴿لِرُسُلِهِمْ﴾ به پیغه مبه ره کانیاں ﴿لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا﴾ به راستی له خاک و ولانه که مان دهر تان ده که بین
 ﴿أَوْ لَتَعُوذَنَّ فِي مَلِئِنَّا﴾ یان به راستی ده بی بگه رینه وه ناو ناینه که ی نئمه ﴿فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ﴾ جا
 پهروه ردگاریان نیگای بو (پیغه مبه ران) کرد ﴿لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ﴾ که بینگومان سته مکاران له ناو
 ده به یسن ﴿﴿ وَلَنُشْكَرَنَّكُمْ﴾ و بینگومان ثنوه نیسته چی ده که یسن ﴿الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ له و خاکه دا
 پاش (تیاچوونی) نهوان ﴿ذٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي﴾ نه وهش بو که سانیکه له وه سستانی به ردهم من
 ده ترسن (له قیامه تدا) ﴿وَخَافَ وَعَبَدَ﴾ وه (پیشتر) ترسایت له هه ره شه (ی من) ﴿﴿ وَأَسْتَفْتِحُ﴾ وه
 (پیغه مبه ران) داوای سهر که وتن و زال بونیان کرد (له خوا) ﴿وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ﴾ وه هوو ملهورو
 یاخیسه ک بی هیوا بوون ﴿﴿ مِنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ﴾ له دوای (تیاچوونی جینگای) نهو دوزه خه ﴿وَيُسْقَىٰ
 مِنْ مَّاءٍ صٰدِیدٍ﴾ و له کیم و زووخواو ناو ده دریت (ده کریت به گه روویاندا) ﴿﴿ يَتَجَرَّعُهُ﴾ که قوم قوم
 (زور به قیزه وه) ده بخواته وه ﴿﴿ وَلَا يَكَادُ يُبَسِّغُهُ﴾ به لام ناتوانی قوتی بدات ﴿﴿ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ﴾ و مردنی
 بو دیت ﴿﴿ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ﴾ له هه موو لایه که وه ﴿﴿ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ﴾ و که چی ناشمریت ﴿﴿ وَمِنْ وَرَائِهِ﴾
 و له دوای نه وهش ﴿﴿ عَذَابٌ عَلِیظٌ﴾ سزای سهخت (ده دریت) ﴿﴿ مِثْلُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ نهوانه ی
 بی پروا بوون به پهروه ردگاریان نمونه ی ﴿﴿ أَعْمَاهُمْ كَرَمَادٍ﴾ کرده وه کانیاں وه ک خوله میتسینک وابه
 ﴿﴿ أَشَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ﴾ به توندی بالنی هه لکر دیت ﴿﴿ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ﴾ له رورزنیکی ره شه بای سهختدا ﴿﴿ لَا
 يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلٰی شٰیْءٍ﴾ نهوان هیچیان ده ست ناکه ویت له وه ی که له دونیادا کردویانه ﴿﴿ ذٰلِكَ
 هُوَ الصَّلٰلُ الْبَعِیدُ﴾ نا نه وه به گو مرابوونی دور له راستی ﴿﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ﴾ نایا نه‌تان زانیوه (نه‌تانینیوه) که بینگومان خوا ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾
 ناسمانه‌کان و زه‌وی به‌هق و پراستی دروست کردوه ﴿إِنْ يَشَاءُ يُدْعِكُمْ﴾ نه‌گه‌ر بیه‌وینت نیه‌وه لا
 ده‌بات و ناتان هینلیت ﴿وَأَنْتَ بِخَلْقِ جَدِيدٍ﴾ وه (له‌جی‌ی نیه‌وه) دروست کراوینکی ترده‌هینیت
 ﴿وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ﴾ نه‌وه‌ش بو‌خوا گران و زه‌حمه‌ت نی‌یه ﴿وَيَرْزُقُ اللَّهُ جَمِيعًا﴾
 وه‌موویان (له‌گوره‌کانیان دینه‌ده‌روه) بو‌خوا ده‌رده‌که‌ون و ناشکرا نه‌بن ﴿فَقَالَ الضُّعْفُورُ﴾
 نه‌مجا (له‌پورزی دواییدا) بی‌ده‌سه‌لانه‌کان ده‌لین ﴿لَلَّذِينَ آمَنُوا﴾ به‌زور دارو خو‌به‌زل زانه‌کان
 ﴿إِنَّا كُنَّا﴾ به‌پراستی نیه‌وه له‌دواییدا ﴿لَكُمْ نِعْمًا﴾ شوین‌که‌وتووی نیه‌وه بووین ﴿فَهَلْ أُنسِرُ﴾ ناخو
 نیه‌وه ﴿مُتَعَمَّرِينَ﴾ به‌رگری ده‌که‌ن له‌نیه‌وه ﴿مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ هه‌ندی‌که‌له‌سزای خوا
 ﴿قَالُوا﴾ (نه‌وانیش) ده‌لین ﴿لَوْ هَدَانَا اللَّهُ لَهْتُمْ كُفْرًا﴾ نه‌گه‌ر خوا نیه‌وه‌ی رینموونی بکرده‌یه نیه‌وه‌ش
 نیه‌وه‌مان رینموونی ده‌کرد ﴿سَوَاءٌ عَلَيْنَا﴾ به‌کسانه‌بو‌مان ﴿أَجْرُ عَذَابِ الْأَرْضِ مَبْرُورًا﴾ هاوار و ناله‌بکه‌ین
 یان نارام بگریین ﴿مَا لَنَا مِنْ مَّجِيبٍ﴾ بزگار بوونمان نی‌یه (له‌سزای خوا) ﴿وَقَالَ الشَّيْطَانُ﴾
 جا‌شه‌یتان ده‌لیت ﴿لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ﴾ کاتیک که‌کار نه‌واو ده‌ییت (ولپیر‌سینه‌وه‌یان کونایی دیت)
 ﴿إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ﴾ بینگومان خوا به‌لینی پیدان ﴿وَعَدَّ الْحَقُّ﴾ به‌به‌لینی هق و پراست ﴿وَوَعَدْتُكُمْ﴾
 فآخلفتکم و منیش به‌لینم پیدان به‌لام دروم کرد له‌گه‌لتاندا ﴿وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ﴾ وه‌من‌نم
 بوو به‌سدرتاندا ﴿مِنْ سُلْطَانٍ﴾ هیچ‌زور و ده‌سه‌لانتیک ﴿إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ﴾ تنه‌ها نه‌وه نه‌ییت که‌بانگم
 کردن (بو‌گو‌م‌رای) ﴿فَأَسْتَجِبْتُ لِي﴾ نیر نیه‌وه‌ش به‌ده‌نگمه‌وه هاتن (و به‌گو‌یتان کردم) ﴿فَلَا تَلْمُزُونِي﴾
 که‌واته‌لزمه‌ی من مه‌که‌ن ﴿وَلَوْ مَوَّأْنَا فَنُفَسِكُمْ﴾ به‌لکو‌لزمه‌ی خو‌تان بکه‌ن ﴿مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ﴾
 به‌پراستی من ناتوانم بیم به‌هاواری نیه‌وه‌وه ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي﴾ و نیه‌وه‌ش ناتوانن بین به‌هاواری منه‌وه
 ﴿إِنِّي كَفَرْتُ﴾ به‌پراستی من بروام نه‌بوو ﴿بِمَا أَشْرَكْتُمْ مِنْ قَبْلُ﴾ به‌وه‌ی که‌پیشتر (له‌دواییدا)
 متان کرد بوو به‌هاواری بو‌خوا ﴿إِنَّ الظَّالِمِينَ﴾ به‌پراستی سته‌م کاران ﴿لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سزای
 سه‌ختیان بو‌هده‌یه ﴿وَأَدْخَلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیناوه و کرده‌وه
 چاکه‌کانیان کردوه ده‌خرینه ﴿جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ ناو به‌هشتانیک که‌روباره‌کان دین
 و ده‌چن به‌ژیراندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ﴾ به‌همیشه‌تیایدا ده‌میتنه‌وه به‌نیزنی په‌روه‌ردگاریان
 ﴿فَحَبِطَتْ فِيهَا سُلُوكٌ﴾ به‌خیر هاتنیان له‌و (به‌هسته‌ده‌وه‌وتی سه‌لامه ﴿الَّذِينَ﴾ نایا نه‌ت زانیوه؟
 ﴿كَيْفَ صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا﴾ خوا چو‌ن نمونه‌ی هیناوه‌ته‌وه ﴿كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرٍ طَيِّبَةٍ﴾ که‌وته‌ی چاک
 و پراست (لا‌إله‌إلا‌الله) وه‌که‌دره‌ختیکی چاک و به‌سوود وایه ﴿أَصْلُهَا تَابٌ﴾ په‌گی‌قایم (له‌زه‌ویدا)
 دا کونایت ﴿وَفَرَعَهَا فِي السَّمَاءِ﴾ و لق و پوزه‌کانیشی (به‌رز بوو‌بته‌وه) به‌ناسماندا ﴿

﴿تُوقُّ أَكْلَهَا﴾ نه‌و (دره‌خته) میوه و به‌رگریست ﴿كُلَّ حَبِّ بِيَّادِن رَّبِّهَا﴾ هه‌موو کاتینک به‌ئیزنی
 به‌روه‌ردگاری ﴿وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ﴾ وه‌خوا نه‌و نموونانه ده‌هینتیه‌وه ﴿لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾
 بؤ‌خه‌لکی بؤ‌نه‌وه‌ی بیرکه‌نه‌وه ﴿وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ﴾ وه‌نموونه‌ی ووته‌ی خراب و پیس
 و (بی‌باوه‌ری) ﴿كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ﴾ وه‌کو دره‌ختینکی خراب و پیس وایه ﴿أَجْنُتَتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ﴾
 هه‌لکه‌نرابیت له‌سهر زه‌وی (و‌ره‌گی نه‌بیت) ﴿مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ﴾ هه‌ر خؤ‌ی نه‌گریست ﴿يُسَيِّئُ اللَّهُ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا﴾ نه‌وانه‌ی که‌پر وایان هیناوه‌خوا دامه‌زراویان ده‌کات ﴿بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ﴾ به‌ووته‌ی به‌ری و‌جی
 (که‌شایه‌تومانه) ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ﴾ له‌ژیانی دنیادا و له‌پؤ‌زی دوایشدا ﴿وَيُضِلُّ اللَّهُ
 الظَّالِمِينَ﴾ وه‌خواسته‌م کارانیش گو‌مراده‌کات ﴿وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ وه‌خواهه‌رچی بیه‌ویت ده‌یکات ﴿
 أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ﴾ نایا سه‌یری نه‌وانه‌ت نه‌کردووه ﴿بَدَلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا﴾ له‌جیاتی (سوپاسی) به‌هره
 و چاکه‌ی خوا‌بن باوه‌ر و سپله‌بوون ﴿وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ﴾ و گه‌له‌که‌یان به‌ره‌وه‌لدنیر برد ﴿
 جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا﴾ نه‌ویش دؤ‌زه‌خه‌که‌ده‌چنه‌ناوی ﴿وَبَشَّ الْقَرَارُ﴾ که‌جینگایه‌کی زؤ‌ر خرابه ﴿
 وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا﴾ (بی‌باوه‌ران) چهند هاوتایان بؤ‌خوا بریاردا ﴿لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بؤ‌نه‌وه‌ی
 (خه‌لک) گو‌مرابکه‌ن له‌پینگه‌ی خوا ﴿قُلْ تَمَعُوا﴾ نه‌ی (موحه‌مه‌د) ﴿بَلَىٰ بِهِ وَانه‌ر اباویرن (له‌دنیادا
 بؤ‌کوی ده‌چن؟) ﴿فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ﴾ چونکه‌بینگومان چاره‌نوستان هه‌ر دؤ‌زه‌خ ده‌بیت ﴿
 قُلْ لِيَعْبُدِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د) ﴿بَلَىٰ بِهِ وِبِه‌ندانم که‌پر وایان هیناوه ﴿يُقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾
 به‌رینکی نویزه‌کان بکه‌ن ﴿وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ﴾ و له‌وه‌ی پیمان داوون بیه‌خشن ﴿سِرًّا وَعَلَانِيَةً﴾ به‌نه‌یتی
 و ناشکرا ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له‌پیش نه‌وه‌ی ﴿أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ﴾ که‌پؤ‌زینک بیت ﴿لَا يَبِغُ فِيهِ وَلَا جِلْدٌ﴾ نه‌ک‌رین
 و فرؤ‌شتی تیدایه‌وه‌نه‌دؤ‌ستایه‌تی ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ خواهه‌و زاته‌یه‌که‌ناسمانه‌کان
 و زه‌وی دروست کردووه ﴿وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ و له‌ناسمانه‌وه‌بارانی باراندوه ﴿فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ
 النَّخْلَاتِ﴾ و هه‌موو به‌روبووم (و‌دانه‌ونله‌) به‌کی بن‌پواندووه ﴿رِزْقًا لَكُمْ﴾ که‌رزق و پؤ‌زیه‌بؤ‌ئیه
 ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفَلَكَ﴾ هه‌روه‌ها که‌شتی بؤ‌رام هیناون (و‌خستویه‌تیه‌خزمه‌تتانه‌وه) ﴿لِيَتَجَرَّ فِي الْبَحْرِ
 بِأَمْرِي﴾ بؤ‌نه‌وه‌ی پروات به‌ناو ده‌ریادا به‌فرمانی خوا ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ﴾ و پروباره‌کانی بؤ
 رام هیناون (وله‌خزمه‌تاندايه) ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ﴾ وه‌هه‌روه‌ها رامی هیناوه‌بؤ‌تان و (له‌خزمه‌تاندايه)
 ﴿الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبِينَ﴾ پؤ‌ز و مانگ به‌هه‌میشه‌یی ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ وه‌شه‌و و پؤ‌زیشی
 بؤ‌رام هیناون ﴿

﴿وَمَا تَدْرِكُ مِنْ كُلِّ مَآسَاءٍ شَمُوءٌ﴾ و لهه‌موو نه‌و شتانه که داواتان کردووه پی‌ی به‌خشییوون ﴿وَإِنْ تَعَدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ﴾ خو نه‌گه‌ر به‌هره و نیعمه‌ته‌کانی خوا بژمیرن ﴿لَا تُحْصَوْنَ﴾ بۆتان ناژمیردرین ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ﴾ به‌راستی ناده‌می (بنی‌پروا) ﴿لَطُوفٌ كَفَّارٌ﴾ زور‌سته‌م کار و سپله‌یه (به‌رام‌بدر نیعمه‌ته‌کانی خودا) ﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ﴾ (بیریان بخه‌ره‌وه) کاتینک ئیبراهیم ووتی نه‌ی په‌روه‌ردگارم ﴿أَجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آيَةً﴾ نه‌م شاره (مه‌ککه) بکه به‌شارینکی ئارام و ئاسایش ﴿وَأَجْنِبْنِي وَبَنِيَّ﴾ و ه‌خۆم و کورپه‌کانم پیارینه‌وه و دوورخه‌ره‌وه ﴿أَنْ تَعْبُدَ الْأَصْنَامَ﴾ له‌وه‌ی بته‌کان په‌رستین ﴿رَبِّ إِنِّي نَحِيئُكَ﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارم بی‌گومان نه‌و بتانه ﴿أَصْلَانِ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ﴾ زور له‌خه‌لکیان گو‌مرا کردوه (و لایان دان له‌رینگه‌ی راست) ﴿فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي﴾ جا ه‌ره‌که‌سینک (له‌رۆله‌کانم) شوین من که‌وت نه‌وه بی‌گومان له‌منه ﴿وَمَنْ عَصَانِي﴾ ه‌ره‌که‌سیش سه‌ره‌پنجی کردم ﴿فَإِنَّكَ عَنَّا رَجِيمٌ﴾ نه‌وه بی‌گومان تو لی‌سورده‌ی می‌ه‌ره‌بانی ﴿رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارمان من ه‌ندینک له‌رۆله‌کانم نی‌شته‌جی کرد ﴿بِوَادِعِ بَنِي رَنْبَعٍ﴾ له‌شیونکی بی‌کشتو‌کان دا ﴿عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ﴾ لای ماله‌پیرۆز و رینزگیراوه‌که‌ت ﴿رَبَّنَا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارمان ه‌تا به‌چاکی نو‌یژ به‌جی بینن و نه‌نجامی بده‌ن ﴿فَأَجْعَلْ آيَةً مِّنَ النَّاسِ﴾ به‌لکو دلی‌خه‌لکاتینک و لاینکه‌بت ﴿تَهْوَى إِلَيْهِمْ﴾ سو‌زی و مه‌یلیان بی‌ت بۆ لایان ﴿وَأَرْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ﴾ و له‌هه‌موو به‌ر و میوه‌یه‌کیش رۆزیان بده ﴿لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ﴾ به‌لکو شوکرانه‌بژیرین ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارمان به‌راستی تو ده‌زانی ﴿مَا نَخْفَى وَمَا تَعْلَمُ﴾ به‌هه‌رچی ده‌یشارینه‌وه و هه‌رچی ده‌ری ده‌برین ﴿وَمَا نَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ و هه‌یچ شتی لای خوا شاره‌وه‌نی به ﴿فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾ نه‌له‌زه‌وی و نه‌له‌ئاسماندا ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ هه‌موو سو‌پاس و ستایشینک بۆ نه‌و خوا‌یه‌ی ﴿وَهَبْ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ﴾ که ئیسماعیل و ئیسه‌حاقی پی‌ی به‌خشیم به‌پیری ﴿إِنَّ رَبِّي سَمِيعُ الدُّعَاءِ﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگارم بی‌سه‌ری دوعا و پارانه‌وه‌یه ﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارم من و رۆله‌کانم و الینکه‌ی به‌چاکی نو‌یژه‌کان به‌جی بینین ﴿رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءَ﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارمان پارانه‌وه و نزا‌که‌م و هه‌رگه ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارمان له‌من و باوکم و دایکم و هه‌موو پرواداران بی‌سوره‌و خوش‌بیه ﴿يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ﴾ له‌رۆژینکدا که لی‌پرسینه‌وه ده‌کریت و به‌رپا‌ته‌بیت ﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَافِلًا﴾ و مه‌زانه‌خوا بی‌ناگایه ﴿عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ﴾ له‌و (زولم و سته‌مه‌ی) که‌سته‌م کاران ده‌یکه‌ن ﴿إِنَّمَا يُؤِخِّرُهُمْ لِتَوْبِهِ﴾ بی‌گومان نه‌و دویان ده‌خات بۆ رۆژینک ﴿تَنْخَسُ فِيهِ الْأَبْصَارُ﴾ که‌چاوه‌کان تییدا نه‌بله‌ق ده‌بن (و ناینوقین له‌ترسا) ﴿

﴿مُطِيعِينَ﴾ به‌خیرایی دهرؤن (به‌دهم بانگ که‌ریانه‌وه) ﴿مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ﴾ سه‌ریان به‌رزکردؤته‌وه (بو ناسمان) ﴿لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ ظَرْفُهُمْ﴾ پیلوی چاویان ناتروکتین ﴿وَأَقْبَدَتْهُمُ هَوَاءَ﴾ و‌دلیان خالی یه (له‌تیگه‌شتن) ﴿وَأَنْذِرِ النَّاسَ﴾ وه (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﴿يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ﴾ له‌و‌رؤزه‌ی که‌سزایان بو‌دیت ﴿فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ نه‌مجان‌ه‌وانه‌ی که‌سته‌میان کردووه ده‌لین ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ أَجْلِ قَرِيبٍ﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارمان بو‌ماوه‌یه‌کی که‌م دوامان بخه ﴿يُحِبُّ دَعْوَتَكَ﴾ تا‌وه‌لامی بانگه‌وازه‌که‌ت بده‌ینه‌وه ﴿وَنَتَّبِعِ الرَّسُولَ﴾ و‌شویتنی پیغه‌مبه‌ران بکه‌وین ﴿أُولَئِكَ كَانُوا فِي قُلُوبِهِمْ مِنْ قَبْلُ﴾ نه‌ی ئیوه‌نه‌بوون پیشتر سویندتان خوارد ﴿مَالِكُمْ مِنْ زَوَالٍ﴾ که‌هرگیز له‌ناوناچن ﴿وَسَكَتُمْ فِي مَسْكَانِ الَّذِينَ﴾ هه‌ر له‌جی و‌شویتنی نه‌وانه‌نیشته‌جی بوون ﴿ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ که‌سته‌میان له‌خویان کرد ﴿وَتَبَيَّنَ لَكُمُ﴾ و‌به‌روونی بو‌تان دهر‌که‌وت ﴿كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ﴾ که‌چیمان به‌سه‌ر هیتان ﴿وَضَرَبْنَا لَكُمْ الْأَمْثَالَ﴾ نموونه‌ی زوریشمان بو‌تان هیتابه‌وه ﴿وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ﴾ بینگومان نه‌و (بن‌باوه‌رانه) پیلانی گه‌وره‌ی خویانیان گنرا (دژی پیغه‌مبه‌ره‌کانیان) ﴿وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ﴾ خوی گه‌وره‌ناگاداره‌به‌پیلانه‌کانیان ﴿وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ﴾ وه‌هه‌ر چه‌نده پیلانه‌که‌بان ﴿لِيُرْوَى مِنْهُ الْجِبَالُ﴾ شاخه‌کانی بن‌بترازیت (وله‌بن‌بیت) ﴿فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ﴾ جا‌وا‌گومان مبه‌به‌به‌خوا ﴿مُخْلِيفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ﴾ نه‌و به‌لینه‌ی داویه‌تی به‌پیغه‌مبه‌رانی به‌دی ناهیتیت و‌نایهیتیه‌جی ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ﴾ به‌راستی خوا به‌ده‌سه‌لاتی خاوه‌ن توله‌یه ﴿يَوْمَ يُبَدَّلُ الْأَرْضُ﴾ له‌رؤزیکدا که‌نه‌م زه‌وی یه‌ده‌گؤریت ﴿غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ﴾ به‌زه‌وی یه‌کی تر و‌ناسمانه‌کانیش (ده‌گؤرین به‌ناسمانی تر) ﴿وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْقَهَّارِ﴾ نه‌وسا هه‌موو (له‌گؤره‌کانیان دینه‌ده‌ره‌وه) دهرده‌که‌ون بو‌خودای ته‌نهای زال و‌به‌ده‌سه‌لات به‌سه‌ر هه‌موو شتیکدا ﴿وَوَسَّيَ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ﴾ و‌له‌و‌رؤزه‌دا تا‌وان باران ده‌بینی ﴿مُقْتَرِنِينَ فِي الْأَصْفَادِ﴾ له‌کؤت و‌زنجیردا پیکه‌وه به‌ستراون ﴿سَرَّابِلُهُمْ مِنْ قَطْرَانٍ﴾ پؤشاکیان قه‌ترانی ره‌شه ﴿وَتَفَشَّى وَجُوهُهُمُ النَّارُ﴾ و‌ده‌م و‌چاویشیان ناگر دایپؤشیوه ﴿لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ﴾ بو‌نه‌وه‌ی خوا توله‌و‌پاداشتی هه‌موو که‌سینک بدات به‌گویره‌ی نه‌وه‌ی که‌کردویه‌تی ﴿إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ به‌راستی خوا (موحاسه‌کردن) و‌لیپرسینه‌وه‌ی خیرایه ﴿هَذَا بَلَّغُ لِلنَّاسِ﴾ نه‌م (فورئانه) را‌گه‌بانندن و‌جاری‌که‌بو‌هه‌موو خه‌لک ﴿وَلِيُنذِرُوا بِهِ﴾ وه‌هه‌تا پینی بیدار بکرتنه‌وه ﴿وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَجِدٌ﴾ وه‌بو‌نه‌وه‌ی بزائن بینگومان نه‌و (خوا) په‌رستراونکی تا‌ک و‌ته‌نهایه ﴿وَلِيَذَكَّرُوا الْأَلْبَابَ﴾ و‌تا‌خاوه‌ن ژیریبه‌کان بیربکه‌نه‌وه و‌په‌ند و‌هر‌بگرن ﴿

سوره قی الحجر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿الر﴾ به (تلیف، لام، پرا) ده خو تیریتسه وه خوا زانتره به ماناکهی، بۆ زانیاری زیاتر سهیری
سه ره تای سوره تی (البقرة) بکه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ته مانه نایهت و نیشانه کانی
قورنانی پروون کهره وه و ناشکران ﴿رَبِّمَا يَوْمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ته وانهی که بی باوهر بوون
(له ناینده به کی نزدیکدا) زور جار تاوات ده خوازن ﴿لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ﴾ کاشکای موسولمان
بوونایه. ﴿ذَرَهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا﴾ لیبان گهری بابخون و رابویرن ﴿وَيُلْبِئُهُمُ الْأَمَلُ﴾ و نومیند
وهیوا بی ناگیان بکات ﴿فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾ جا بینگومان له مهو دوا ده زانن (چون سزایان ده ده بین)
﴿وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِ﴾ (خهلکی) هیچ شارینکمان له ناو نه بر دووه ﴿إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ﴾
مه گهر کاتی دیاری کراو بۆ له ناو چوونیان هه بووه ﴿مَا تَشِيقُ مِنْ أُمَّةٍ﴾ وه هیچ نوممه تینک
پیش ناکه ویت ﴿أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَجِزُونَ﴾ له کاتی له ناو بردنی خوی ههروه ها دواش ناکه وی ﴿
﴿وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي﴾ (بی باوهران) ووتیان نهی نهو که سهی ﴿نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ﴾ که قورنان نیراوه ته
خوار بۆ سهرت ﴿إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ﴾ به راستی تو شیتیت ﴿لَوْ مَا تَأْتِيَنَا بِالْمَلَكَةِ﴾ دهی بۆ فریشته مان
بۆ ناهیتی (شایه تی بدات تو پیغه مبه ری) ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ ته گهر تو له راست گویانیت
﴿مَا نَزَّلَ الْمَلَكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ نیمه فریشته نانیرینه خواره وه مه گهر به راست و رهوا نه بیت
﴿وَمَا كَانُوا إِذَا مُنْظَرِينَ﴾ وه نهو کاتهش نه وانه مؤلهت نادرین ﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ﴾ بینگومان
هه نیمه قورنمان نار دوته خواره وه ﴿وَأَنَّا لَنَحْفِظُونَ﴾ و به راستی هه نیمه ش دهی پاریزین ﴿
﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویند بیت بینگومان نیمه پیش تو پیغه مبه رانمان نار دووه ﴿فِي شِعَابِ الْأَوَّلِينَ﴾
له ناو هوزو کز مه له پیشووه کانددا ﴿وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ﴾ هیچ پیغه مبه ریکیان بۆ نه هاتووه
﴿إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ ئیلا گالته و لا قرتیبان بی کردووه ﴿كَذَلِكَ نَسْلُكُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ﴾
نا به و جزره نیمه نهو (قورنانه) ده خهینه ناو دلی تاوان بارانه وه ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ که چی نهوان
باوهری بی ناهیتن ﴿وَقَدْ حَلَكْتُ سُنَّةَ الْأَوَّلِينَ﴾ که بینگومان باوو ریبازی پیشووه کانیش هه رابووه ﴿
﴿وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ﴾ ته گهر بۆمان بگردنایه ته وه ﴿بَابَا مِنَ السَّمَاءِ﴾ ده رگیاهک له ناسمانه وه ﴿فَنظَرُوا فِيهِ
يَعْرُجُونَ﴾ و نهوان پیابدا بر وشتنایه ته سه ره وه ﴿لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَبْصَارُنَا﴾ نهو سادیه بان ووت
بینگومان نیمه چاوبه سستمان لیکراوه ﴿بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ﴾ به لکو نیمه کۆمه لیکین جادوومان لی
کراوه ﴿

﴿وَلَقَدْ جَعَلْنَا﴾ سویند به‌خوا بینگومان نیمه دروستمان کردوه ﴿فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا﴾ چند بورجینک له‌ناسماندا ﴿وَرَبَّهَا السَّنْظِيرَاتِ﴾ و‌ئه‌و (ناسمانه) مان رازاندو‌ته‌وه بؤ سه‌ره‌نج ده‌ران و ته‌ماشاکه‌ران ﴿وَحَفِظْنَاهَا﴾ و‌ئه‌و (ناسمانه) مان پاراستوهه ﴿مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَّجِيمٍ﴾ له‌هه‌موو شه‌یتانیکئی ده‌رکراو له‌به‌زه‌یی خوا ﴿إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ﴾ مه‌گه‌ر نه‌وانه‌ی که‌به‌دزیه‌وه گوی ده‌گرن ﴿فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُّبِينٌ﴾ یه‌کسه‌ر گروناگرینکی دیار دوی ده‌که‌ویت (وپروی ده‌نی) ﴿وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا﴾ زه‌ویشمان پاراستوهه ﴿وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ﴾ و‌چهند کینووشاخی دامه‌زراومان تیدا داناوه ﴿وَأَنْبَتْنَا فِيهَا﴾ و‌رواندوومانه‌ تپایدا ﴿مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّمُوزُونَ﴾ له‌هه‌موو رووه‌ک و دره‌ختینک به‌رینک و پینکی ﴿وَجَعَلْنَا لِكُلِّ فِئَةٍ مَعْيَشَ﴾ وه‌له‌و (زه‌ویه) دا هؤ‌کاره‌کانی ژیانمان بؤ‌ئیه‌وه‌رخساندوه ﴿وَمَنْ أَسْرَفْ لَهُ يَرْزُقْهُ﴾ هه‌روه‌ها بؤ‌ئه‌وانه‌ش که‌ئیه‌وه‌رزق و‌رؤ‌زیان ناده‌ن ﴿وَأَنْ يَمُنَّ مِنْ شَيْءٍ﴾ إِلَّا عِنْدَ نَاخِرَاتِ بَنِيهِ. وه‌هیچ شتینک نییه‌مه‌گه‌ر خه‌زینه‌کانی لای نیمه‌به‌هه ﴿وَمَا نَزَّلْنَاهُ إِلَّا بِقَدْرِ مَعْلُومٍ﴾ و‌نای نیرین و نایده‌بین به‌نه‌ندازه‌ی دیاری کراو نه‌بیت ﴿وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوَّاحٍ﴾ وه‌با (هه‌وا) مان ناردوهه که‌پیتینه‌ری دارو دره‌خت بیت ﴿فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ ته‌مجا له‌ناسمانه‌وه بارانمان باراندوهه ﴿فَأَنْسَقْنَا كَوْمَهُ﴾ وه‌ئیه‌وه‌مان پی‌تیراو کردوهه ﴿وَمَا أَسْرَفْ لَهُ يَحْزَنِينَ﴾ له‌کاتینکدا ئیه‌وه‌نه‌تان ده‌توانی ته‌و (ناوه) خه‌زن بکه‌ن ﴿وَأَنَّا لَنَحْنُ نُحْيِيهِ وَنُمِيتُهُ﴾ بینگومان هه‌ر نیمه‌ده‌ژینین و ده‌شمرینین ﴿وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ﴾ هه‌ر نیمه‌ش میرانگری هه‌مووانین ﴿وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ﴾ سویند به‌خوا نیمه‌ناگادارین به‌وانه‌ی له‌پیش ئیه‌وه‌ه بوون ﴿وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ﴾ و سویند به‌خوا بینگومان ته‌وانه‌ش ده‌ناسین که‌پاش ئیه‌وه‌دین ﴿وَأَنْ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ﴾ بینگومان هه‌ر په‌روه‌ر دگارت هه‌موویان کؤ‌ده‌کاته‌وه ﴿إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ به‌پراستی هه‌ر خوی کار دروستی زانابه ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ سویند بیت بینگومان نیمه‌ناده‌میمان دروست کرد ﴿مِنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْسُونٍ﴾ له‌قورینکی ره‌شی ترشاوی ره‌ق ﴿وَلَوْلَا أَنْ خَلَقْنَا مِنْ قَبْلَ﴾ جنؤ‌که‌شمان پیشتر دروست کرد ﴿مِنْ نَّارِ السَّمُومِ﴾ له‌ناگرینکی به‌تین ﴿وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ﴾ (بیریان بخه‌روه‌وه) کاتینک په‌روه‌ر دگارت به‌فریشته‌کانی فه‌رموو ﴿إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا﴾ به‌پراستی من به‌شه‌رینک دروست ده‌که‌م ﴿مِنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْسُونٍ﴾ له‌قورینکی ره‌شی ترشاوی ره‌ق ﴿فَإِذَا سَوَّيْتُهُ﴾ هه‌ر کاتینک رینک و پینکم کرد ﴿وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي﴾ و فوم به‌به‌ریدا کرد له‌رؤ‌حینک که‌خوم دروستم کردوهه (مه‌به‌ست له‌دانه‌پالی رؤ‌ح بؤ‌لای خوا ریزو ته‌شریفه) ﴿فَفَعَّلُوا اللَّهَ سَجْدِينَ﴾ ده‌بی یه‌کسه‌ر سوژده‌ی بؤ‌به‌رن ﴿فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ﴾ جا فریشته‌کان هه‌موو تیکرا سوژده‌یان برد (بؤ‌ی) ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ آنی ئیبلیس (شه‌یتان) نه‌بیت که‌سه‌ر پینچی کرد ﴿أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ﴾ له‌وه‌ی که‌له‌گه‌ل سوژده‌به‌راندا بیت ﴿

﴿قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ﴾ (خوا) فرمووی نهی ئیبلیس بو چی تو ﴿أَلَا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ﴾ له گه ل سوژده بهر اندا نه بویت؟! ﴿قَالَ لَأَكُونُ لِأَسْجُدَ لِشَيْءٍ﴾ (ئیبلیس) ووتی: من هیچ کاتی سوژده نابهم بو به شه ریک ﴿خَلَقْتَهُ مِنْ صَلَافٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ﴾ که دروستت کردووه له قورینکی ره شی ترشاوی رهق ﴿قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا﴾ (خوای پتی) فرموو ده له وی (به هشت) بر ژده ره وه ﴿فَإِنَّكَ رَجِيمٌ﴾ چونکه بهراستی تو له به زهی من ده ر کراوی ﴿وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ﴾ وه بهراستی نه فرینت له سه ره تاروژی دوایی ﴿قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾ ووتی نهی پهروه دگام دهی مؤله تم بده تاروژی (مردووان) زیندوو ده کرینه وه ﴿قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ﴾ (خوا) فرمووی نه وه بهراستی تو له مؤله تم دراوانی ﴿إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ﴾ تاروژی که کاتی دیاری کراوه ﴿قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي﴾ ووتی نهی پهروه دگام له بهر نه وهی گو مرآت کردم ﴿لَأَزِيدَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ بینگومان خو شی (دونیا) یان له زه ویدا بو ده رازینمه وه ﴿وَلَأَغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ وه بهراستی هه موویان گو مرآ ده که م ﴿إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ﴾ بهنده دلسوزه کانت نه بیت ﴿قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ﴾ (خوا) فرمووی نه مه رینگای هه ق و راسته به ره وه من ﴿إِنَّ عِبَادِي﴾ بهراستی بهنده کانی من ﴿لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ﴾ تو هیچ ده سه لانت نیه به سه ریاندا ﴿إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ﴾ جگه له وه گو مرآیانهی که شوینت که وتوون ﴿وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْجِدُهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ وه بینگومان دوزخ جینگای هه موویانه ﴿لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ﴾ (دوزخ) جهوت ده ر گای هه به ﴿لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمُ جُزْءٌ مَقْسُومٌ﴾ هه ر ده ر گایه کیشیان له وانه دابه ش کراوه بو چند به شیک ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ﴾ بهراستی خو پارینزو له خواتر سان له ناو باخات و کانی اودان ﴿أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ أَمِينٍ﴾ (پنیان ده ووترینت) بچنه ناویانه وه به هیمنی و ناسووده بی ﴿وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍ﴾ هه ر ق و کینه به که له دلیاندا بو بیت ده رمان هیتاوه ﴿إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ﴾ برای به کترن بهرام بهر به کترن له سه ر کورسی دانیشتون ﴿لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا هَافٍ﴾ له ویندا ماندوو بوونیان تووش نایه ت ﴿وَمَا هُمْ فِيهَا بِمُخْرَجِينَ﴾ وه ر گیز له و (به هشته) ده ر نا کرین ﴿نَبِيِّ عِبَادِي﴾ هه و ال بده به بهنده کانم ﴿أَلَيْسَ أَنَا الْعَفْوَورُ الرَّحِيمُ﴾ که بهراستی هه ر من لیبوره دی میهره بانم ﴿وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ﴾ وینگومان هه ر سزای منه سزای سهخت ﴿وَنَبِّئْهُمْ عَنْ صَيْفِ ابْنِ هِيمَةَ﴾ وه هه والیان پی بده ده ر باره ی میوانه کانی ئیبراهیم ﴿

﴿إِذْ تَخْلَوُا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَمًا﴾ کاتیک چونه ژوره وه بۆلای ووتیان سهلامت لی بیت ﴿قَالَ
 إِنَّا مِنْكُمْ وَهَلُونَ﴾ (ئیراهیم) ووتی به راستی ئیمه لیجان ده تر سین ﴿قَالُوا لَا تَوْجَلْ﴾ ووتیان (بنی)
 مه تر سه ﴿إِنَّا نَبِشْرُكَ يُغَالِيهِ عَلَيْهِ﴾ به راستی ئیمه مزدهت ده ده بنی به (له دایک بوونی) کورینکی زانا
 ﴿قَالَ ابْتَرْتُمُونِي﴾ ووتی نایا مزگنیم پی ده دن ﴿عَلَىٰ أَنْ مَسَّيَ الْكَبِيرُ﴾ له کاتیکدا که پیر بووم
 ﴿فِيمَ تَبْشِرُونَ﴾ نیر چی مزده به کم ده ده نی ﴿قَالُوا ابْتَرْنَاكَ بِالْحَقِّ﴾ ووتیان نه و مزده ی داومانه
 بیت راسته (و دیته دی) ﴿فَلَا تَكُنْ مِنَ الْفٰئِظِينَ﴾ جا له نائو میدان مه به ﴿قَالَ وَمَنْ يَقْتُظْ مِنْ رَحْمَةِ
 رَبِّهِ﴾ ووتی جا کی له میهره بانی په روه ردگاری نائو مید ده بیت ﴿إِلَّا الضَّالُّونَ﴾ گو مپرایان نه بیت ﴿
 قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ﴾ (ئیراهیم) فهرمووی ئهی په وانه کراوان (ی خوا) چ کارینکی
 گرنگان هدیہ ﴿قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ﴾ ووتیان به راستی ئیمه نیر دراوین بۆ سر گه لیک
 تاوانبار (له ناویان به رین) ﴿إِلَّا آءَال لُوٓطٍ إِنَّا لَمُتَّجُوهُمُ أَجْمَعِينَ﴾ جگه له مال و مندالی لوط
 که بینگومان هدموویان رزگار ده که یں ﴿إِلَّا أَمْرًا نُهُ قَدَرْنَا إِنَّا لَنَالِمَنِ الْغٰیِبِينَ﴾ ژنه که ی نه بیت
 که بینگومان بریار ماند او نه و له ریزی تیا چواندا بیت ﴿فَلَمَّا جَاءَ آءَال لُوٓطٍ الْمُرْسَلُونَ﴾ جا کاتیک
 نیر دراوه کان هاتن بۆ لای خاو خیزانی لوط ﴿قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّكْرُونَ﴾ (لوط) ووتی به راستی
 ئیوه ده سته به کی نه ناسراون ﴿قَالُوا بَلْ جِنَّتَكَ﴾ ووتیان به لکو ئیمه بۆمان هیتاوی ﴿بِمَا كَانُوا فِیهِ
 یَمْتَرُونَ﴾ نه و (سزای) که نه وان تیندا دوودل بوون ﴿وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ﴾ وه ئیمه راستیمان بۆ تو هیتاوه
 ﴿وَإِنَّا لَصٰدِقُونَ﴾ بینگومان ئیمه راست گوین ﴿فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّیْلِ﴾ جا که واته له به شینکی
 شه ودا شه و په وی به (شوینکه و تووان و) خاو خیزانت بکه (له شار ده رچو) ﴿وَأَتَّبِعْ أَذْبٰكُرْهُرْ﴾ و خوت
 دوایان بکه وه ﴿وَلَا يَلْتَمِسْ مِنْكُمْ أَحَدٌ﴾ هیچ کامتان لانه که نه وه ﴿وَأَمْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ﴾ و برون بۆ نه و
 شوینته ی که فهرمانتان پندر اوه ﴿وَقَضَيْنَا إِلَیْهِ ذٰلِكَ الْأَمْرَ﴾ نه م کاره مان به نیگا به لوط راگه یاند
 ﴿أَن دَابِرَ هٰؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ مُّصْحٰحَاتٍ﴾ که بینگومان له به ره به یاندا نه وانه دوا سراو ده بن (همموویان له ناو
 ده چن) ﴿وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِیْنَةِ یَسْتَبْشِرُونَ﴾ جا خه لکی (نیربازی) شاره که هاتن (به ره و مالی
 لوط) و مزده یان به به کتری ده دا ﴿قَالَ إِن هٰؤُلَاءِ صٰغِبٌ﴾ (لوط) ووتی دلنیابن نه مانه میوانی من
 ﴿فَلَا تَقْضُحُونَ﴾ ده ی نابروم مه بن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَحْزَنُوا﴾ و له خوا بترسن و شه رمه زار و پرسوام
 مه که ن ﴿قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعٰلِیْنَ﴾ ووتیان ئیمه پیمان نه ووتیت نابی به رگری له که س بکه یث
 (نابی) که س توخت بکه ویت ﴿

﴿قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي﴾ (لوط) فہرموی ئانہوانہ کچانی منن (مارہیان کہن) ﴿إِنْ كُنْتُمْ فَعَالِينَ﴾ نہ گہر
 ئیوہ (نہ وکارہ) نہ نجام دہدن ﴿لَعْنَةُ اللَّهِ﴾ سوئند بہتہ من و ژبانی تو (نہی موحمہد ﷺ)
 بہراستی ئہوانہ ﴿لَنْ نَسْكُنَهُمْ يَوْمَئِذٍ﴾ لہسہر خوشی خویندا سہر گہردانن ﴿فَأَخَذْتَهُمُ الصَّيْحَةُ
 مُشْرِقِينَ﴾ جا لہ کاتی خور ہلہاتندا شریخہ بہ کی بہہیز گرتنی ﴿فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمَا سَافِلًا﴾ نہ مجا
 ئہو (شارہ) مان سہر و ژیر کرد ﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ﴾ و گلی بہردینمان بہسہردا باراندن
 ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾ بہراستی لہسہدا بہلگہی زور ہدیہ بؤ ئہوانہی بیردہ کہنہوہ ﴿وَإِنَّا
 لَإِلَاسِيْلٌ مُّبِينٌ﴾ وہ بینگومان ئہو (شارہ ویران کراوہ) لہسہر رینگای سہرہ کی (کاروانہ کان)
 دایہ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾ بہراستی لہوہدا بہلگہی گہرنگ ہدیہ بؤ بہر واداران ﴿وَإِنْ
 كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ ظَالِمِينَ﴾ بہراستی خاوہن باخاتہ زور پڑہ کانیش (قہومی شوہیب) لہستہم
 کاران بوون ﴿فَأَنقَمْنَا مِنْهُمُ﴾ جا تولہ مان لی سہندن ﴿وَإِنَّمَا إِلَهُ الْوَاقِعِينَ﴾ جا بہراستی ئہم
 دووانہ لہسہر رینگایہ کی ناشکرادان ﴿وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسِلِينَ﴾ سوئند بہخوا بینگومان
 خہلکی حیجریش (گہلہ کہی صالح) بہروایان بہ پیغہ مہرہ کانیان نہ کرد ﴿وَأَتَيْنَهُمُ الْبَيِّنَاتِ﴾
 بہلگہ و نیشانہ کانی خو مانمان پیدان ﴿فَكَأَنَّهُمْ مُّعْرَضُونَ﴾ بہلام ئہوان پرویان لی وہر گیرا ﴿وَكَأَنَّهُمْ
 يُتَجَسَّوْنَ مِنَ الْجِبَالِ﴾ ئہوانہ لہشاخہ کاندہ دیانتاشی ﴿يُؤْتَاءُ آمِنِينَ﴾ خانووی زوری (قاییمی)
 بی ترس و بیم ﴿فَأَخَذْتَهُمُ الصَّيْحَةُ مُضْحِجِينَ﴾ نہ مجا دہنگ و پیاہلشاخانیکی بہہیز گرتنی
 لہرہ بہیاندا ﴿فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ جا ہرچیان کردبوو (خانوو لہچیا کاندہ) ہیچ سوودی
 پی نہ گہیاندن ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ وہ ئیمہ ناسمانہ کان و زہویمان دروست نہ کردوہ
 ﴿وَمَا بَيَّنَّهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ ئہوہش لہنیوانیاندا بہ بہہق و راستی نہ بیت ﴿وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآيَةٌ﴾ وہ بینگومان
 روری دواپی دیت ﴿فَأَصْفَحَ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ﴾ توش بہ جوانی چاوبوشی بکہ لییان ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
 الْخَلْقُ الْعَلِيمُ﴾ بہراستی ہر بہرہر دگارت بہدی ہیتہری زانایہ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ السَّمَانِ﴾
 سوئند بہخوا بہراستی حہوت ئایہتی دووبارہ کراوہمان پی بہخشیت (مہبہست لہ سورہتی
 الفاتحہ بہ کہ چہند جارنک لہ نویرڈا دووبارہ دہیتہوہ) ﴿وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ﴾ ہرہوہا قورئانی
 گہورہش ﴿لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْتَابِهِ﴾ (نہی موحمہد ﷺ) چاوت مہبرہ ئہو نازو نبعمہتی
 (دونیا) کہداومانہ بہ ﴿أَزْوَاجًا مِّنْهُمُ﴾ کؤمہلنک لہو بی باوہرانہ ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ﴾ و خہ میان بؤ مہخو
 ﴿وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾ وہ بالی بہزہی پراخہ بؤ بہر واداران ﴿وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ﴾ وہ بلی
 بہراستی من ترستہرینکی روون و ناشکرام (دہتان ترستیم لہ سزایہک) ﴿كَمَا أَنزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ﴾
 وینہی ئہو (سزایہ) ی ناردمان بؤ دابہش کہران (مہبہست پی جولہ کہ و گاورہ کانہ کہ باوہریان دہ کرد
 بہہندیکی قورئان و بی باوہریش بوون بہہندیکی تری) ﴿

﴿الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ﴾ نه‌وانه‌ی که قورنایان کرده‌چند به‌شه‌وه (باوه‌ردار بوون به‌هه‌ندیکی و کافریش بوون به‌وه‌ی تری) ﴿فَوَرَبِّكَ لَآتَيْنَهُمْ آجْمَعِينَ﴾ جا سویند به‌په‌روه‌دگارت پرسیار له‌هه‌موویان ده‌که‌ین ﴿عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ له‌وه‌ی که ده‌یانکرد (له‌دونیا‌دا) ﴿فَأَصْحَابُ بُعَاثٍ أُولُو الْقُلُوبِ﴾ جا هه‌ر فه‌رمانیکت پی‌ده‌دریت به‌ناشکرا‌رای گه‌یه‌نه ﴿وَأَعْرَضَ عَنِ الْمُشْرِكِينَ﴾ و گوی به‌هاوبه‌ش دانه‌ران مه‌ده ﴿إِنَّا كَفَيْتَكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ﴾ به‌راستی نی‌مه‌تو ده‌پارینزین له‌شه‌ر و بیلانی نه‌و که‌سانه‌ی گالته‌و لاقرتی ده‌که‌ن به‌ناینه‌که‌ت ﴿الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ نه‌وانه‌ی له‌گه‌ن خودا‌په‌رستراوینکی تر داده‌نین ﴿فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾ جا دواتر ده‌زانن (چون سزایان ده‌ده‌ین) ﴿وَلَقَدْ تَقَدَّرُ﴾ سویند به‌خوا‌بینگومان نی‌مه‌ده‌زانین ﴿أَنَّكَ يَصِيقُ صِدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ﴾ که‌به‌راستی تو دلت ته‌نگ ده‌بی به‌وه‌ی نه‌وانه‌ ده‌بیلین ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ﴾ که‌واته‌ته‌سبیحاتی په‌روه‌دگارت بکه ﴿وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ﴾ و له‌سوزده‌به‌ران به‌ ﴿وَأَعْبُدْ رَبَّكَ﴾ وه‌په‌روه‌دگارت په‌رسته ﴿حَتَّىٰ تَأْتِيَكَ الْيَقِينُ﴾ هه‌تا مردن به‌خه‌ت پی‌ده‌گریت ﴿

سوره‌قی (التحل)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشینده‌ی میه‌ره‌بان

﴿إِنِّي أُمِرْتُ بِالْعَزْمِ فَلَا تُشْعَبُونَ﴾ نه‌وا فه‌رمانی خوا (به‌سزادانیان) هات بو‌یه‌په‌له‌مه‌که‌ن (له‌هانتی) ﴿سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ پاک و بینگه‌ردی بو‌خوا له‌هه‌ر شتینک نه‌وانه‌ده‌یکه‌ن به‌هاوبه‌شی ﴿يُنزِلُ الْمَلَكُ مَكَّةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ﴾ فره‌شته‌ده‌نیرینه‌خواره‌وه‌به‌وه‌حی به‌فه‌رمانی خوی ﴿عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ بو‌هه‌ر که‌سینک له‌به‌نده‌کانی که‌خوی بیه‌ویت ﴿أَنۢ نَّذِرُوا﴾ به‌وه‌ی که‌خه‌لکی بترسینن ﴿أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ﴾ که‌به‌راستی بیجگه‌له‌من هیچ په‌رستراوینکی تر نی‌یه‌که‌واته‌هه‌ر له‌من بترسن ﴿خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ (خوا) ناسمانه‌کان و زه‌وی به‌هه‌ق دروست کرد ﴿تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ به‌رزو بلنده‌له‌هه‌رچی نه‌وانه‌ده‌یکه‌نه‌هاوبه‌شی ﴿خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ نُطْقَةٍ﴾ (خوی گه‌وره) ناده‌می دروست کرد له‌دلویه‌ئاوینک ﴿فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ﴾ که‌چی بو‌ته‌دورژمینکی ناشکرای (به‌رنامه‌که‌ی خودا) ﴿وَالَاَنفَعَمۡ خَلَقَهَا لَكُمْ﴾ نازه‌لیشی بو‌ئیوه‌دروست کردوه ﴿فِيهَا دِفۡءٌ وَمَنْفَعٌ﴾ که‌(هوی) گه‌رمایی و که‌لکیان تیدایه ﴿وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾ وه‌له‌(گوشتی) نه‌وان ده‌خون ﴿وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ﴾ وه‌بو‌ئیوه‌هه‌یه‌له‌و (نازه‌لانه‌دا‌دیمه‌نی) جوانی و رازوه ﴿حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ﴾ کاتی ده‌بان هیننه‌وه‌له‌له‌وه‌رگا و کاتیکیش ده‌بان به‌ن بو‌له‌وه‌رگا ﴿

﴿وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَدْرٍ﴾ وه (هندي له و مالاناه) باره کانتان هه‌لده‌گرن (وده‌بیهن) بؤ شار
 و جینگایه ﴿لَتُرَكَّبُنَّ فِيهِ الْإِشْقُ الْأَنْفُسُ﴾ که‌نیوه پنی نه‌ده‌گه‌یشتن مه‌گه‌ر زور به‌ناره‌حمت نه‌بیت
 ﴿إِنَّ رَبَّكُمْ لَرؤُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ به‌راستی په‌روه‌رد‌گارتان زور به‌سوزو به‌زه‌بیهی به (بؤ‌ناده‌می) ﴿وَالْحَبَلُ
 وَالْإِقَالُ وَالْحَمِيرُ﴾ وه‌نه‌سپ و ماین و نیسترو گوی دریز (ی بؤ‌دروست کردون) ﴿لَا تَرْكَبُوهَا وَزَيْتَةً﴾
 له‌به‌ر‌نه‌وه‌ی سواریان بن و هوی رازانه‌وه‌ش بن بؤ‌نیوه ﴿وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ وه (خوا) شتی وا
 دروست ده‌کات که (نیستا) نیوه‌نایزانن ﴿وَعَلَىٰ اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ﴾ رینگای راست نیشاندان
 (به‌به‌نده‌کان) تنها بؤ‌خوایه ﴿وَمِنْهَا جَائِرٌ﴾ وه‌هنديک له‌رینگاکان لارو نارینکه ﴿وَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْنَاكُمْ
 أَلْجَمْعِيَّةَ﴾ وه‌نه‌گه‌ر (خوا) بیویستایه هه‌مو‌تانی رینمونی ده‌کرد ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾
 نه‌و (خوا) زاتیکه که له‌ناسمانه‌وه بارانی بؤ‌باراندون ﴿لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ﴾ ناو خوارنده‌وه‌تان له‌و
 (بارانه) به ﴿وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ﴾ و هوی سه‌وز بوونی روه‌کیشه که‌مه‌ر و مالانی لی ده‌له‌وه‌رینن
 ﴿يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ﴾ به‌و (ناوه‌خوا) بؤ‌تان ده‌روینیت کشتوکان ﴿وَالزُّبُرُوتَ وَالنَّخِيلَ
 وَالْأَعْنَابَ﴾ و زه‌یتوون و دار خورما‌میو و په‌ز ﴿وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ و هه‌موو به‌رو میوه‌به‌ک
 ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾ به‌راستی له‌وه‌دا (باس کرا) به‌لگه‌به‌کی روون هه‌به‌بؤ
 نه‌و که‌سانه‌ی بیرده‌که‌نه‌وه ﴿وَسَحَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ وه‌رامی هیتاوه‌بؤ‌تان شه‌وو روژ
 (له‌خزمه‌تی نیوه‌دایه) ﴿وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ و خور و مانگ ﴿وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِي﴾ هه‌روه‌ها
 نه‌سئیره‌کانیش پام هیتراوون به‌فه‌رمانی خوا ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ به‌راستی له‌وه‌دا
 (باس کرا) به‌لگه‌ی زور هه‌به‌بؤ‌نه‌وانه که‌ژیرن و تیده‌گه‌ن ﴿وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ وه (رامی
 هیتاوه) بؤ‌تان نه‌وه‌ی دروستی کردووه له‌زه‌ویدا و بلاوی کرده‌ته‌وه ﴿مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ﴾ که‌په‌رنگ
 و جوړیان جیاوازه ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ﴾ به‌راستی له‌وه‌دا باسکرا ﴿لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ﴾ نیشانه‌به‌کی
 روون هه‌به‌بؤ‌نه‌وانه‌ی که‌ناموز‌گاری وه‌رده‌گرن ﴿هُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا﴾
 وه‌نه‌و (خوایه) زاتیکه که‌ده‌ریای پام هیتاوه‌بؤ‌نه‌وه‌ی گوشتی تازه‌ی لی بخون (مه‌به‌ست ماسی
 و هاشنیوه‌کانیه‌تی) ﴿وَلَسْتَ تَخْرُجُ مِنْهُ حَلِيَّةً تَلْبَسُوهَا﴾ وه‌بؤ‌نه‌وه‌ی خشلیشی لی ده‌ره‌بیتن که‌ده‌ی
 پو‌شن (بؤ‌خو رازاندنه‌وه‌وه‌ک دور و سه‌ده‌ف و مرواری) ﴿وَتَرَىٰ الْفَلَكَ مَوَاجِرَ فِيهِ﴾ و که‌شته‌کان
 ده‌بینی ناوی ده‌ریا که له‌ت ده‌که‌ن ﴿وَلَا تَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَاَعْلَمُ تَشْكُرُونَ﴾ وه‌بؤ‌نه‌وه‌ی هه‌نديک
 له‌فه‌زل و روژی خوا به‌ده‌س بیتن و بؤ‌نه‌وه‌ی سوپاسی خواش بکه‌ن ﴿

﴿وَالْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوًى﴾ وه (خوا) لهزه ویدا چهند شاخیکی دامه زراوی داناوه ﴿أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ﴾ بۆ
 نه وهی ئیوه نه له رزینیت وبتوان له سه ری بزیس ﴿وَأَنْهَرًا﴾ وه چه م و پروباری (تیاداناوه) ﴿وَسُبُلًا
 لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ ههروهه رینگای زور (ی به دی هیتاوه) بۆ نه وهی ئیوه ری ی پی ده ر که ن ﴿وَعَلَّمَكُم مَّا كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ ههروهه نیشانه ی زوری داناوه به نه سترهش خه لکی ری ده ر که ن
 (له شه ودا) ﴿أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ﴾ جا نایا زاتیک (نه مانه) دروست ده کات وه ک که سینک وایه
 که هیچ دروست نه کات ﴿أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ نه وه بۆ بیر نا که نه وه؟ ﴿وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا﴾
 وه نه گه ر (بتانه ویت) نیعمه کاتی خوا بزمین ناتوانن بیان زمین ﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ به راستی
 خوا لیسورده ی میهره بانه ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ﴾ وه خوا ده زانی چی ده شارنده وه ﴿وَمَا تَعْلَمُونَ﴾
 و چی ناشکر ده که ن ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ نه وانهش هاواریان لی ده که ن بئجگه له خوا
 ﴿لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ﴾ هیچ شتیک دروست نا که ن به لکو خویان دروست کراون ﴿أَمْ أَمْرًا غَيْرَ
 لَحْيَاءٍ﴾ مردوی بی گیانن ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ﴾ (نه وبتانه) ههست نا که ن که ی (خویان
 و خه لکی) زیندوو ده کرینه وه ﴿إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ﴾ خوی ئیوه خوییه کی تاک و ته نیایه
 ﴿قَالِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ جا نه وانه ی که بر و ناهیتن به رورزی دویسی ﴿فَلَوْ لَهُمْ مِّنْكُمْ وَهْمٌ
 مُّسْتَكْبِرُونَ﴾ دله کانیا ن بی باوه ره وه هه میسه خویان به زل ده زانن ﴿لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ راسته
 بئگومان خوا ده زانیت ﴿مَا تُسْرُونَ وَمَا تَعْلَمُونَ﴾ به نه وهی ده ی شارنده وه نه وهی ناشکرای ده که ن
 ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ﴾ به راستی خوا خو به زل زانانی خوش ناوینت ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ
 مَاذَا أُنزِلَ رَبُّكُمْ﴾ وه کاتیک به وانه بوتربیت نایا پهروه ردگارتان چی ناردوته خواره وه
 ﴿قَالُوا اسْطِطِيرَ الْأُولَئِكَ﴾ ده لینن حیکایهت وه فسانه ی پهرو پوچی پیشووه کان ﴿لِيَحْمِلُوا
 أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً﴾ بۆ نه وهی باری گوناھی خویان به ته وای هه لبرن ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له رورزی دویدا
 ﴿وَمِن أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ﴾ له گه ن هه ندیک له باری گوناھی نه وانه ی که نه مان گو مریان ده کردن
 ﴿بِغَيْرِ عِلْمٍ﴾ به بی زانیاری ﴿الْأَسَاةَ مَا يَبْزُونَ﴾ بیدارین زور به ده نه وهی که هه لیده گرن (وده بگر نه
 نه ستو) ﴿قَدَّمَ كُرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ به راستی نه وانهش که له پیش نه مانه وه بوون پیلانیان گبیرا
 ﴿فَأَنَّى اللَّهُ بُنِيَ لَكُمْ مِّنَ الْقَوَاعِدِ﴾ جا خوا کوشک و خانووه کانیا نی له بن و بناغه وه ده رهینا
 ﴿فَحَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِن قَوَائِمِهِمْ﴾ نه وسا سه ربانه کانیا ن له سه ربانه وه روخا به سه رباندا ﴿وَأَتَتْهُمْ
 الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له لایه که وه سزایان بۆ هات که هه ستیان پی نه ده کرد ﴿

﴿ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ﴾ پاشان له‌رؤزی دوايیدا ريسوا و سهر شؤرپان ده‌کات ﴿وَيَقُولُ ابْنَ سُرَكَّاءِ الَّذِينَ﴾ و (خوا پنيان) ده‌فرمونت له‌کوين نه‌و هاوبه‌شانه‌ی ﴿كُنْتُمْ تُشَاقِقُونَ فِيهِمْ﴾ که‌ئيه‌و له‌به‌ر نه‌وان مملانیسی (پينغه‌مبه‌ره‌کان و پرواداران) تان ده‌کرده‌ر باره‌يان ﴿قَالَ الَّذِينَ أُرُواوا الْعِلْمَ﴾ نه‌وانه‌ی زانیاریان پی‌ی درا بوو ده‌لین ﴿إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالْشُّوْءَ﴾ به‌راستی ريسوايی و به‌دبه‌ختی نه‌مرو ﴿عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ بؤ بی باوه‌رانه ﴿الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ نه‌وانه‌ی که‌فریشته‌کان گیانیان ده‌کیشن ﴿ظَالِمِينَ أَنْفُسِهِمْ﴾ له‌کاتیکدا ستم کار بوون له‌خویان ﴿قَالَ قَوْمٌ لَّسْنَا بِمَلِكٍ﴾ جاله‌و کانه‌دا مل که‌چ ده‌بن ﴿مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ شَوْءٍ﴾ (و نه‌لین) نیمه‌هیچ خراپه‌به‌کمان نه‌کردوه ﴿بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به‌لسن (خراپه‌تان کردوه) بیگومان خوا ناگاداره‌به‌و کرده‌وانه‌ی که‌ئيه‌و ده‌تانکرد ﴿فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ﴾ که‌واته‌له‌ده‌ر گاگانی دوزه‌خه‌وه‌پرؤنه‌ژوره‌وه ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیدا بمیتنه‌وه‌به‌هه‌میشه‌ی (هه‌تاهه‌تایی) ﴿فَلَيْسَ مَثْوًى الْمُشْكِرِينَ﴾ نای جینگه‌ی خؤبه‌گه‌وره‌زنان چهن‌داخؤش و خراپه ﴿وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ وه‌وترا به‌وانه‌ی که‌خویان پاراست (له‌بی بروایی) ﴿مَاذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْقُرْآنَ﴾ نه‌وه‌په‌روه‌ردگارتان چی ناردؤته‌خواره‌وه؟ ده‌لین خیر و چاکه ﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ﴾ بؤ نه‌وانه‌ی که‌له‌م دونیا‌به‌دا چاکه‌یان کردوه‌چاکه‌هه‌به‌هه ﴿وَلِلَّذِينَ آمَنُوا بِالْقُرْآنِ﴾ و بیگومان جینگای رؤزی دوايی چاکتره ﴿وَلِيَعْمَدُوا الْمُتَّقِينَ﴾ و چ خوشه‌مال و شوینی پاریزکاران و له‌خواترسان ﴿جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا﴾ به‌هه‌شتانیک جینگای مانه‌وه‌ی هه‌میشه‌بین که‌نه‌وان ده‌چهنه‌ناوی ﴿يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ روبره‌کانی ده‌رؤن به‌ژیر (قه‌سر و دره‌خته‌کان) باندا ﴿لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ﴾ له‌و به‌هه‌شتانه‌دایه‌نه‌وه‌ی بیان‌ه‌وی بؤیان ناماده‌به‌هه ﴿كَذَلِكَ يُخْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ﴾ نابه‌و جؤره‌خواپاداشتی خؤ پاریزهران و خواناسان ده‌داته‌وه ﴿الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ﴾ نه‌وانه‌ی که‌فریشته‌کانی (گیان کیشن) گیانیان ده‌کیشن به‌پاکي ﴿يَقُولُونَ سَلِّمْ عَلَيْنَا﴾ (فریشته‌کان) ده‌لین سه‌لامتان لی بیت ﴿أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به‌چنه‌به‌هه‌شته‌وه‌به‌هؤی نه‌وه‌ی که‌ده‌تانکرد (له‌دونیا‌دا) ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ نایا (نه‌و بی باوه‌رانه) چاوه‌رئی ی چی نه‌که‌ن جگه‌له‌وه‌ی فریشته‌کان بؤتان بین و (گیانیان بکیشن) ﴿أَوْ يَأْتِي أَمْرٌ رَبِّكَ﴾ یان فرمانی په‌روه‌ردگارت بیت (بؤ سزادانیان) ﴿كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ نه‌وانه‌ی پیش نه‌مانیش هه‌ر وه‌کو نه‌مانیان کرد ﴿وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ﴾ و خواسته‌می لی نه‌کردن ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ به‌لکو خویان ستم‌میان له‌خویان ده‌کرد ﴿فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتٌ مَا عَمِلُوا﴾ له‌ناکامدا توله‌ی نه‌و خراپانانه‌یان تووش بوو که‌کردبوویان ﴿وَسَخَّاقٍ بِهِرْمًا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ وه‌نه‌و (سزای) که‌نه‌وان گالته‌یان پی‌ی ده‌کرد ده‌وری دان و هاته‌سهریان ﴿

﴿وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ وہ ٹہوانہی ہاوبہ شبیان داناوہ بقو خوا دہ لئین ﴿لَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ ٹہ گہر خوا بیویستایہ ﴿مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ بیجگہ ٹہو (خوا) ہیج شستیکمان نەدہ بہرست ﴿تَحْنُ وَلَا ءَابَاؤُنَا﴾ نە ٹنمہ و نہ باو و باپیرانمان ﴿وَلَا حَرَمْنَا﴾ وہ حہر امان نەدہ کرد ﴿مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ ہیج شستیک بہ بن فرمانی ٹہو ﴿كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ پتشیانی ٹہ مانیش ہہر بہو جوڑہ بیان دہ کرد ﴿فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ﴾ نایا پیٹمہ بہر ان ہیچیان لہ سہرہ بیجگہ لہ پراگہ یاندنیکی ﴿الْمُبِينُ﴾ ٹاشکرای (ٹانیی یہ کتابہرستی) ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا﴾ سویند بہ خوا لہ ناو ہہ موو گہل و ٹومہ تیکدا پیٹمہ بہر نکمان ناردوہ ﴿أَبِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الصَّلُوتَ﴾ (کہ فرمان دہ کہن بہ خہ لکی) بہوہی تہنہا خوا بہرستن و دوور کہو نہوہ لہ (بہرستی) ہہر بہرستراوینکی تر ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ﴾ جا خوا ہہندیکی لہو (ٹومہ تانہ) رینموونی کرد ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ﴾ و ہہندیکیشیان (لہ بہر خراپیان) گو مپاسی یہ خہی گرتن ﴿فَيَسُرُّوْنَ فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا﴾ دہی بہزہ ویدا بگہرین و تہ ماشاکن ﴿كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ﴾ سہر ٹہنجامی بی باوہر ان چوون بوو ﴿إِنْ تَحْرِصْ عَلَى هُدَاهُمْ﴾ ہہر چہند زور سووربی لہ سہر رینموونی ٹہوانہ (ہن سوودہ) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ﴾ چونکہ بہراستی خوا رینموونی کہ سینک ناکات کہ (بہوئی) گو مپاسی بکات ﴿وَمَا لَهُمْ مِنْ تَلْمِيزٍ﴾ ہیج پشٹیوانیکیشیان نی یہ ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ﴾ وہ ٹہوانہ زور توند سویندیان دہ خوارد بہ خوا ﴿لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ﴾ (دہ بیان ووت) ہہر کہس بمریت خوا زیندووی ناکاتہوہ ﴿بَلَى وَعَدَّ عَلَيْنَا حَقًّا﴾ بہلنی (زیندووی دہ کاتہوہ) بہلینیکی ہہق وراستی خواہہ ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہلام زور بہی خہ لکی نازانن ﴿إِسْبِئْنَ لَهُمُ الَّذِينَ يَخْتَلِفُونَ فِيهِ﴾ بوٹہوہی روونی بکاتہوہ بوخہ لکی ٹہوہی تبایدا جیساوزن ﴿وَلْيَعْلَمِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و ہٹا ٹہوانہش کہ بن باوہر بوون بزائن ﴿أَنَّهُمْ كَانُوا كَذِبِينَ﴾ کہ بہراستی ٹہوان دروزن بوون ﴿إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ﴾ بہراستی کاتیک (زیندوو کردنہوہ و بہدہیتانی ہہر شستیکمان) بویت ﴿أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ (ٹہمہ یہ) کہ پنی دہ لئین بہہ ٹہویش یہ کسہر دہ بیت ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ﴾ وہ ٹہوانہی لہرینی خوادا کزچیان کرد ﴿مِنْ بَعْدِ مَا ظَاهَرُوا﴾ دواہی ٹہوہی سٹہ میان لنی کرا ﴿لَسَبَّوْنَهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً﴾ بیگومان لہ دونیادا نیشٹہ جی بیان دہ کہ بن زور بہ چاکی ﴿وَلَا خَيْرَ الْأَخِرَةِ أَكْثَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ وہ بہراستی پاداشتی پوزی دواہی گہورہ ترہ ٹہ گہر بیان زانیابہ ﴿الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ ٹہوانہ کہسانیک بوون دانیان بہخویاندا گرت و تہنہا پشٹیان بہ بہرہر دگاریان دہ بہست ﴿

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ وہ پہلے بھی نہ بھیجے تھے ﴿إِلَّا رِجَالًا لَّوْحِي الْأَيْمَنِ﴾ بے جگہ نہ بھیجے تھے کہ نیگامان بڑے ناردوون ﴿فَسَتَلَوْا أَهْلَ الذِّكْرِ﴾ وہی پر بسیار بکھن لہ زانایان ﴿إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ نہ گہر نیوہ نازانن ﴿يَا بَيْتُكَ وَالزُّبَيْرِ﴾ لہ گہل چہ ندین بہ لگہو بہ راوی ناسمانی ﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ﴾ و فورٹانیشمان بڑے تو نارد ﴿لِيُذَكِّرَ الَّذِينَ لَمْ يَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ﴾ بڑے توہی پر وونی بکھیتہوہ بڑے خہ لکی توہی بڑیان نیر دراوہ تہ خوارہوہ ﴿وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ﴾ بہ لکوبیر بکھنہوہ توہی بگہن ﴿أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ﴾ وہی نایا توہانہی کہ پیلان و خرابہ بیان کردوہ بی باکن و ناترسن لہوہی ﴿أَنْ يَخْشِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ﴾ کہ خواہ بیان بات بہ ناخی زہویدا ﴿أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ﴾ یان سزایان بڑے بیت ﴿مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾ لہ شوینیکہوہ کہ ہستی بی ناکہن ﴿أَوْ يَأْخُذُهُمْ فِي تَقْلِبِهِمْ﴾ یان (سزا) بیان گریت لہ کاتی گہران و ہاتو چوڈا ﴿فَتَأْتُهُم بَمُغَجِرِينَ﴾ نیر ناتوانن خویمان قوتار کہن ﴿أَوْ يَأْخُذُهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ﴾ یان لہ کاتیکدا دہترسن (لہ سزادان) لہ ناویان دہبات ﴿فَإِنْ رَجَعُوا لَكُمْ فَسَوْزٌ وَمِيهْرٌ مَبَانٍ﴾ ﴿أَوْ لِيُرِيَنَّ إِلَى مَخْلَقِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ نایا توہانہ نایینن و سہرنج نادہن کہ ہرچی خواہ دروستی کردوہ ﴿يَتَفَقَّهُوا ظِلْمًا﴾ سنیہرہ کانیان دہ گوریت ﴿عَنِ السَّمْعِ وَالشَّمَائِلِ﴾ بہ لای راست و چہ بیاندا ﴿مُجَدِّدًا لِلَّهِ وَهُوَ دَاخِرُونَ﴾ بہ مل کہ چہوہ سوڑدہ بڑے خواہ بن ﴿وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ہرچی لہ ناسمانہ کان و زہویدایہ ہر بڑے خواہ سوڑدہ دہ بن ﴿مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةِ وَهُوَ لَا يَشْكُرُونَ﴾ لہ گیان لہ ہران و فریشتہ کان لہ ہمان کاتدا خویشیان بہ گہورہ دانانین ﴿يَخْفُونَ مِنْهُمْ مَنْ يَفْقَهُمْ﴾ لہ ہرورہ دگاریان دہترسن کہ لہ لای سہروویانہوہیہ ﴿وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾ و ہر فرمائیکیان ہی بکریت دہیکہن ﴿وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ﴾ خواہ فرموی دوہ ہرستراو بڑے خوٹان دامہ نین ﴿إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ﴾ بنگومان ہرستراو (ی توہ) تہنہا بہ کیکہ (کہ خواہی گہورہ و بالادہستہ) ﴿فَإِنِّي فَازِهْبُونَ﴾ کہ واتہ ہر لہ من ہترسن ﴿وَلَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وہ تہنہا مولکی خواہیہ توہی لہ ناسمانہ کان و لہ زہویدایہ ﴿وَلَهُ الَّذِينَ وَاصِبًا﴾ وہ گویراہلی بہ ردهوام ہر بڑے توہ ﴿أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ﴾ وہی نایا لہ غہیری خواہ دہترسن؟ ﴿وَمَا يَكُرُّ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ﴾ وہ ہر چاکہ و بہرہیہ کتان ہہ بیت توہ ہر مووی لہ خواہیہ ﴿ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ﴾ پاشان کاتیک دوہ چاری زیان و نارہ حہتیک بین ﴿فَإِيَّاهُ يَجْعَلُونَ﴾ توہ پہناو ہاوار ہر بڑے توہ دہ بن ﴿ثُمَّ إِذَا كَشَفَ الضُّرَّ عَنْكُمْ﴾ لہ پاشان کاتیک نارہ حہتیکہی لہ سہر لہ بردن ﴿إِذَا فَرِيقٌ مِنْكُمْ﴾ کتوپر دہستہیک لہ توہ ﴿يُرِيهِمْ يُشْرِكُونَ﴾ ہاوبہش ہر بار دہدن بڑے ہرورہ دگاریان (وہ گہرینہوہ سہر ہی باوہری) ﴿

﴿يَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ﴾ (لیمان گه‌ری) با بیباوهر و سپله بن به‌رام‌بهر نه‌وه‌ی پیمان به‌خشین
 ﴿فَتَسْمَعُوا مَسْوِقًا تَعْمَلُونَ﴾ (له‌دونبادا) رابویرن جا له‌مه‌و دوا ده‌زانن (چیسان لی ده‌که‌ین) ﴿۵۵﴾
 ﴿وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَنْعَمُونَ﴾ (بت به‌رستان) بو نه‌و (بت) انه‌ی که‌هیچ نازانن داده‌نین ﴿نَسِيبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ﴾
 به‌شیک له‌وه‌ی که‌نیمه پیمان به‌خشوون (له‌خواردن و خوارده‌وه) ﴿ثَالِثَةً لِّسُلُكِنَ عَمَّا كُنْتُمْ
 تَقْتَرُونَ﴾ سویند به‌خوا پرسیارتان لی ده‌کریت له‌سه‌ر نه‌و درؤو بوختانه‌ی که‌هه‌لتان ده‌به‌ست ﴿۵۶﴾
 ﴿وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ﴾ (بت به‌رستانه) که‌جان بو خوا داده‌نین (و ده‌لین فریشته‌کان که‌چی خودان)
 ﴿سُبْحٰنَهُ ۗ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ﴾ پاک و بیگه‌ردی بو خوا و بو خوشیان چیسان پی خوشه (دایده‌نین که
 حه‌زیان له‌کوره) ﴿۵۷﴾ ﴿وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ﴾ (هر کاتی به‌کیک له‌وانه مزگینی که‌چی پی بدریت
 ﴿ظَلَّ وَجْهَهُ ۗ مُسْوَدًّا ۖ وَهُوَ كَظِيمٌ﴾ روی ره‌ش دانه‌گه‌ریت و بو خوی پیش ده‌خواته‌وه ﴿۵۸﴾ ﴿يَتَوَرَّى مِنَ الْغَوْمِ﴾
 خوی ده‌شارته‌وه له‌خه‌لکی ﴿مِن سُوَىٰ مَا بُشِّرَ بِهَا﴾ له‌بهر نه‌و مرده‌خرابه‌ی پیسی دراوه (به‌گومانی
 خوی) ﴿أَيْسِيكُهُ عَلَىٰ هُونٍ﴾ نایا (نه‌و که‌چه) بیه‌نیته‌وه به‌سه‌ر شوهر (ی به‌خنوی بکات) ﴿أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ﴾
 یان زینده به‌چالی کات ﴿الْآسَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ بیدار بن نای چند خرابه نه‌و به‌براره‌ی ده‌یده‌ن! ﴿۵۹﴾
 ﴿لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ بو نه‌وانه هه‌یه که‌بروایان به‌رؤزی دوابی نی به‌ ﴿مَثَلُ السَّوْءِ﴾ نموونه‌ی خراب
 ﴿وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ﴾ نموونه‌ی هه‌ره به‌ریش هه‌ر بو خواجه ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ (هه‌ر نه‌و خوا)
 زالی به‌ده‌سه‌لانی کاردرسته ﴿۶۰﴾ ﴿وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ﴾ (هه‌ر نه‌و خوا خه‌لکی سزا بدایه ﴿بِظُلْمِهِمْ﴾
 به‌هوی سته‌م (وبی بروایی) یانه‌وه ﴿مَاتَرَفَ عَلَيْهِمِنَ دَابَّةٍ﴾ هیچ گیان له‌به‌ری (مروف) یکی له‌سه‌ر
 (زه‌ویدا) نه‌ده‌هینشت ﴿وَلٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ به‌لام دوابان ده‌خات تا کاتی دیاری کراو (بویان)
 ﴿فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ﴾ جا کاتیک کاتی دیاری کراویان هات (رؤزیان ته‌واو بوو) ﴿لَا يَسْتَجِرُّونَ سَاعَةً﴾ هیچ
 کات و ساتیک دوانا که‌ون ﴿وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ﴾ و پیشیش ناکه‌ون ﴿وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ﴾ (هه‌ر نه‌وان
 شتی بو خوا داده‌نین که‌خویان حه‌زی لی ناکه‌ن) ﴿وَوَصِفُ آلَيْسَتْهُمْ الْكٰذِبِ﴾ (هه‌ر زمانیان به‌درؤ ده‌لی
 ﴿أَن لَّهُمُ الْحُسْنَىٰ﴾ که‌بینگومان پاداشتی زور چاک هه‌ر بو نه‌وانه ﴿لَا جْرَمَ أَن لَّهُمُ النَّارُ وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ﴾ راسته
 و گومانی تیندانی به‌ (پاداشتی) نه‌وانه هه‌ر ناگری (دوزه‌خ) و زوو به‌په‌له‌ده‌برین (بوی) ﴿۶۱﴾
 ﴿ثَالِثَةً لِّسُلُكِنَ عَمَّا كُنْتُمْ تَقْتَرُونَ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی پیغه‌مبه‌رانمان نار دووه بو سه‌ر گه‌لانی پیش تو
 ﴿فَرِيقٍ لَّهُمُ الشَّيْطٰنُ أَعْمٰهُمُ﴾ جاشه‌یتان کرده‌وه (خرابه‌کان) یانی بو رازاننده‌وه ﴿فَهُوَ وَيُلِيهِمُ الْيَوْمَ﴾
 بویه نه‌مرو (شه‌یتان) پشتیوانیانه ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ (هه‌ر نه‌وانه سزای سه‌ختی به‌نازار هه‌یه ﴿۶۲﴾
 ﴿وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتٰبَ﴾ (هه‌ر نه‌وانه قورثانمان نه‌ناردوته‌خواره‌وه بوت) ﴿إِلَّا لِّتُبَيِّنَ لَهُمُ﴾ مه‌گه‌ر بو نه‌وه‌ی
 روونی بکه‌یته‌وه بو خه‌لکی ﴿الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ﴾ نه‌وه‌ی که‌تبایدا جیاواز بوون ﴿وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ
 يُؤْمِنُونَ﴾ (هه‌ر نه‌وانه قورثانمان نه‌ناردوته‌خواره‌وه بوت) ﴿إِلَّا لِّتُبَيِّنَ لَهُمُ﴾ مه‌گه‌ر بو نه‌وه‌ی

﴿وَاللّٰهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ و ه خواله ناسمانه وه بارانی باراندووه ﴿فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ جابهو (بارانه) زهوی زیندوو کرده وه دوای نه وهی که مرد بوو ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ به راستی له مه دا ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا الْقَوْمُ يَسْمَعُونَ﴾ نیشانه و به لگه یه کی روون هه یه بؤ که سانیك که (راستی) ده بیستن ﴿وَإِن لَّكَ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةٌ﴾ وه به راستی له نازهل و مالایشدا بؤ نیوه په ند و ناموزگاری هه یه ﴿شُنِقِيبًا مِّمَّا فِي بَطْنِهِ﴾ له وهی له ناو سکی دایه به نیوهی ده نوشین ﴿مِنْ بَيْنِ قَرْيَةٍ وَدَرِّبْنَا خَالِصًا سَابِغًا لِلشَّرْبِ﴾ له نیوان سر روان (پسی) و خویندا شیرینی پاکسی بی خه و شتان پی ده نوشیت ﴿وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ﴾ وه له به رو بوومه کانی دار خورما و په زه کانیش ﴿تَسْخَدُونَ مِنْهُ سَكَرًا﴾ (خواردنه وهی) سه ر خوزشکهری لی دروست ده که ن ﴿وَرِزْقًا حَسَنًا﴾ وه پرؤزی و بزئوی پاک و چاکیشی (لی) دروست ده که ن وه ک مینوز و دوشاو ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ لآیة لقوم یعقلون ﴿به راستی له وه دا نیشانه هه یه بؤ که سانیك که تیده گن ﴿وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ﴾ وه په روهر دگارت سرووش (نیلهامی) کرد بؤ ههنگ ﴿أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا﴾ که له چیا کاندای خانوو (بؤ خوت) ساز بده ﴿وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ﴾ و له (کونی) دارو دره خته کان له و (شونین) انه ی که خه لکی دروستی ده که ن (بؤی) ﴿ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ پاشان له هه موو به رو بوومیک بمزه ﴿فَأَسْأَلُكَ سُبُلَ رَبِّكَ ذُلًّا﴾ نه وسا نه و رینگایانه ی په روهر دگارت بگره بهر به مل که چی ﴿يَخْرُجُ مِنْ بَطْنِهَا﴾ له سکی نه و (ههنگانه وه) دپته دهر ﴿ثُمَّ رَأَتْ مِنْهَا نُفُوسًا﴾ خواردنه وه یه ک (ههنگوین) که په رنگه کانی جیوازه ﴿فِي شِقَاةِ النَّاسِ﴾ که شیفای تیدایه بؤ خه لکی ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ لآیة لقوم یفکرون ﴿بیگومان له وه دا نیشانه ی گه وره هه یه بؤ که سانیك که بیس ده که نه وه ﴿وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ﴾ بیگومان خوا نیوهی دروست کردووه و پاشان ده تان مرینیت ﴿وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ﴾ وه هه ندینک له نیوه (زور پیس ده بی تا) ده گه پرینریتته وه بؤ لاواز ترینی ته مه ن ﴿لِئَلَّا يَعْلَمَ بَعْدَ عَلْمِهِ شَيْئًا﴾ بؤ نه وهی له پاش زانین هپچ شتیک نه زانیت (هه موو شتیک له بیس به چپته وه) ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ﴾ به راستی خوا زانای به توانایه ﴿وَاللّٰهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ﴾ وه خوا فه زلی هه ندیکتانی داوه به سه ر هه ندیکتانی له (پیدانی) رزق و پرؤزی دا ﴿فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَازِي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ﴾ جائه وانه ی که فه زلی خودایان به سه ره وه یه و پرزق و پرؤزیان زوره به شی به نده کانی لی ناده ن ﴿فَهُمْ فِي سَوَاءٍ﴾ تابه هوی شه وه وه نه وان (به نده کان و) نه مان به کسان بن تیدا ﴿أَفَبِعَمَلِهِم مَّنَّ اللَّهُ يَظُنُّونَ﴾ ده ی نایا نه وانه نینکاری چاکه و نیعمه ته کانی خوا ده که ن؟ ﴿وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا﴾ وه خوا له په گه زی خوتان هاوسه ری بؤ به دی هیتاون ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا﴾ وه له زن و هاوسه ره کانتان کورو نه وهی بؤ فه راهم هیتاون ﴿وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ وه رزق و پرؤزی پاک و خوشی پیدا وون ﴿أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ﴾ ده ی نایا نه وان هه ر به ناهق و به تال باوهر دینن ﴿وَبِعَمَلِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ﴾ وه به چاکه و نیعمه ته کانی بی باوهر و سپهن ﴿

﴿وَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا﴾ نه‌وان له‌جیاتی خوا شتانی ده‌پرستن ﴿لَا يَمَلِكُ لَكُمْ رِزْقًا﴾ که‌خواه‌نی هیچ
 رزق و روزه‌کی نه‌وان نین ﴿مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا﴾ نه‌له‌ناسمانه‌کان و نه‌له‌زه‌ویدا ﴿وَلَا
 يَسْتَطِيعُونَ﴾ و‌ناشتوانن (روزیان‌بدن) ﴿فَلَا تَضُرُّوهُ بِالْأَمْثَالِ﴾ که‌واته‌وینه‌بؤ‌خوا‌مه‌هیننه‌وه
 ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ به‌راستی خوا ده‌زانیت و‌ثبوه‌نازانن ﴿صَضَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا﴾
 خوا نمونه‌ی هیناوه‌ته‌وه‌به‌بنده‌یه‌کی‌خواهن‌دار ﴿لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ﴾ که‌توانای‌به‌سه‌ر‌هیچ‌شتیکدا‌نیه
 ﴿وَمَن رَزَقْنَاهُ مِثْرًا فَرِحْنَا بِحَسَنَاتِهِ﴾ له‌گه‌ل‌که‌سینکی (باوه‌ردار) که‌رزق و‌روزنی‌چاکمان‌بی‌داییت‌له‌لایهن
 خومانه‌وه ﴿فَهُوَ يَنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا﴾ نه‌ویش‌له‌و (روزیه‌ی‌بیه‌خشیت‌به‌نه‌ی‌نی‌و‌ناشکرا ﴿هَلْ
 يَسْتَوُونَ﴾ نایا‌نه‌و‌دوانه‌یه‌کسانن ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ سوپاس‌و‌ستایش‌بؤ‌خوا ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 به‌لام‌زور‌به‌یان‌نازانن ﴿وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ﴾ وه‌ه‌روه‌ها‌خوا‌نمونه‌ی‌هیناوه‌ته‌وه‌به‌دوو
 پیاو ﴿أَحَدُهُمَا أَبْكَمٌ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ﴾ به‌کینکیان‌لالی‌زگماکی‌به‌که‌توانای‌به‌سه‌ر‌هیچ‌شتیکدا‌نیه
 ﴿وَهُوَ كُلٌّ عَلَى مَوْلَانِهِ﴾ و‌نه‌و (پیاوه) نهرک‌و‌باره‌به‌سه‌ر‌خواه‌نه‌که‌به‌وه ﴿أَيْنَمَا تَوَجَّهْتُ لَا آتِيَنِّي بِخَيْرٍ﴾ به‌ره‌و
 ه‌رشونینک‌بینیری‌هیچ‌خیرو‌چاکه‌یه‌ک‌ناهیینه‌وه ﴿هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَن يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ﴾ نایا‌نه‌و‌که‌سه
 به‌کسانه‌له‌گه‌ل‌که‌سینک‌فرمان‌به‌داد‌گه‌ری‌بدات ﴿وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ و‌نه‌و (که‌سه) له‌سه‌ر
 رینگه‌یه‌کی‌راست‌بیت ﴿وَلِلَّهِ عَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه‌ه‌ر‌بؤ‌خوا‌یه‌نه‌ی‌نی‌و‌پنه‌نایه‌کانی
 ناسمانه‌کان‌و‌زه‌وی ﴿وَمَا أَمُرُ السَّاعَةِ﴾ وه‌هاتنی‌روزنی‌دوایش (به‌لای‌خواوه) ﴿إِلَّا كَلِمَةٍ
 الْبَصِيرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ﴾ ه‌ره‌وه‌کو‌چاو‌ترو‌کانینک‌و‌ایه‌یان‌نزیك‌تر‌له‌وه‌ش ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ﴾ به‌راستی‌خوا‌به‌سه‌ر‌ه‌موو‌شتیکدا‌به‌توانایه ﴿وَاللَّهُ أَخْرَجَكُم مِّن بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ﴾
 خواه‌نه‌و‌خوا‌یه‌یه‌که‌ثبوه‌ی‌له‌سکی‌دایکتان‌ده‌ره‌هیناوه ﴿لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا﴾ که‌هیچ‌تان‌نه‌ده‌زانی
 ﴿وَجَعَلْ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾ وه‌(خوا)‌گویی‌و‌چاو‌و‌دلی‌پیدان ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾
 بؤ‌نه‌وه‌ی‌سوپاسی (خوا)‌بکه‌ن ﴿الَّذِي رَوَّاهُ إِلَى الظَّيْرِ﴾ نایا‌نه‌وان‌سه‌رنجی‌بالنده‌یان‌نه‌داوه؟
 ﴿مُسْحَرَاتٍ فِي جُودِ السَّمَاءِ﴾ که‌چون‌له‌ه‌وای‌ناسماندا‌رام‌هینراون ﴿مَا يَمَسُّكُم مِّنَ إِلَّا اللَّهُ﴾ بینجگه‌له‌خوا
 کنی‌پایان‌ده‌گریت (به‌و‌ناسمانه‌وه) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ به‌راستی‌له‌و (پراگیر‌کردنه)‌دا
 چند‌نیشانه‌و‌به‌لگه‌ه‌یه‌بؤ‌نه‌وانه‌ی‌باوه‌ردینن ﴿

﴿وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ يُّوْمِكُمْ سَكَتًا﴾ وە خوا مالە كاننانی كردووہ بە جینی دانیشتن و حەوانەوہ ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ جُلُودِ الْاَنْعَامِ يُوْتَاكُمُوهَا لَهٗ پیتستی نازەلیش دەوارو پەشمالی بۆ فەراھەم هیتاون ﴿تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اِقَامَتِكُمْ﴾ (هەلدەدریت و دەگویتزیتەوہ) بە ئاسانی لە پرۆزی کۆچ و بارکردن تانداو لە پرۆزی مانەوہ و نیشتە جی بون تاندا ﴿وَمِنْ اَصْوَابِهَا اُوْبَارِهَا﴾ وە (سازاندو بە تەبۆتان) لە خوری و کولکی (ئەو نازەلانە) ﴿وَأَشْعَارِهَا اُنْثَا وَمَتَعًا﴾ وە لە سووہ کانیاں شتومەکی ناومان کە کەلکی لێ وەر دەگرن ﴿اِلَى حِينٍ﴾ تا ماوہ بەک ﴿وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَالًا﴾ وە خوا لەوہی کە دروستی کردوہ سیبەری زوری پەخساندووہ بۆتان ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ اَصْكَانًا﴾ وە لە چیاکاندا پەناگا و ئەشکەوتی بۆ بەدی هیتاون ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ سَرَابٍ تَقِيكُمُ الْحَرَّ﴾ وە سازیداوہ بۆتان جل و پۆشاکێک کە دەتان پارێزی لە گەرما ﴿وَسَرَابٍ تَقِيكُمُ الْبَأْسَ﴾ هەر وەها جل و پۆشاکێک کە لە کاتی جەنگدا دەتان پارێزیت (لە دوزمان) ﴿كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ لَكُمْ اٰيَاتِهِۦ عَلٰیكُمْ﴾ ئا بە و جوڑە چاکە و نەعمەتە کانی خۆی تەواو دەکات بە سەرتانەوہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ﴾ بۆ ئەوہی مل کەچ و موسولمان بین ﴿فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلٰیكَ تَوْبَةٌ لِّمَا عَلَّمْتَهُ﴾ ئەوسا ئەگەر ئەوان پووین وەرگرتا ئەوہ بینگومان ئەوہی لەسەر تۆبە تەنھا ﴿اَلْبَلٰغُ الْمُبِيْنِ﴾ پراگە یاندنی ئاشکرای (ئاینە کەتە) ﴿يَعْرِفُوْنَ نِعْمَتَ اللّٰهِ﴾ ئەوانە بە ھەرە کانی خوا دەناسن (و دەزانن) ﴿ثُمَّ يُنْفِكُوْنَهَا﴾ پاشان ئینکاری دەکەن ﴿وَأَكْفُرُوْا بِالْكَفْرِ﴾ وە زۆربەیی ئەوانە ھەر بێ باوہ پەن ﴿وَيَوْمَ تَبْعَثْ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيدًا﴾ وە پرۆزیک دێ ئیمە لە ھەر ئوممەتیک شایەتیک (پینە مەبەریک) یان بۆ دەنیرین ﴿ثُمَّ لَا يُؤْتٰنَ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا﴾ ئەوسا مۆلەت نادریت بەوانەیی باوہ پەیان نەھیتاوە ﴿وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُوْنَ﴾ بیانوشیان لێ وەرناگیریت ﴿وَإِذْ اَرٰۤا الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا الْعٰدَابَ﴾ وە کاتی ئەوانەیی ستمیان کردوہ و سزای دۆزەخ دەبینن ﴿فَلَا يُخَفُّ عَنْهُمْ وَّلَا هُمْ يُنظَرُوْنَ﴾ نەسزاکەیان لەسەر سووک دەکریت نەمۆلەتیش دەدرین ﴿وَإِذْ اَرٰۤا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا﴾ دەبینن ﴿قَالُوْا﴾ دەلین ﴿رَبَّنَا هٰۤؤُلَآءِ شُرَكَآؤُنَا﴾ ئەیی پەر وەر دگاران ئەوانە پەرستراوہ کانمانن ﴿الَّذِيْنَ كُنَّا نَدْعُوْا مِنْ دُوْنِكَ﴾ کە ئیمە ھاوارمان لێ ئەکردن لە جیاتی تۆ ﴿قَالَ قَوْلِيَۤ هُمْ الْقَوْلُ اِنۡكُرُوْا﴾ ئەمجا ئەو (پەرستراوانە) ووتەیان ئا راستە دەکەن (و دەلین) بە راستی ئیوہ ﴿لَا كَذِبُوْنَ﴾ دروزنن ﴿وَالْقَوْلُ اِلٰی اللّٰهِ يَوْمَ هٰذَا سَلَمٌ﴾ وە لەو پرۆژەدا ھەموو گوپرا بە لێ و ملکہ چی ئەنوینن بۆ خوا ﴿وَصَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَفْعَلُوْنَ﴾ وە وون دەبیت لێیان ئەو درۆیانەیی کە ھەلێیان دەبەست (لە دویادا) ﴿﴾

﴿الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ ئەوانەى كە بى باوەر بوون و بەرگرى خەلكيشيان كردوو
 لەرنگەى خوا ﴿زَيَّنُّهُمْ عَدَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ﴾ جگە لە سزا كەى خوڤان سزايان بۆ زياد دەكەين ﴿بِمَا
 كَانُوا يَفْسِدُونَ﴾ لەبەر ئەوەى كە خراپە كاربان دەكرد ﴿وَيَوْمَ تَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا﴾ وە ئەو
 پرۆزەى كە ئىمە لە هەر ئوممەتێك شايەتێك (پينغەمبەرىك) دەنيرين ﴿عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ﴾ بۆسە ريان
 لەخوڤان (كە شايەتيان لى بدات) ﴿وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَؤُلَاءِ﴾ وە توش دەهيتين (ئەى موحمەد
 ﷺ) بە شايەت لەسەر ئەوانە ﴿وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ وە ئىمە فورناتمان ناردۆتە خواریە وە بۆت
 ﴿بَيِّنَاتٍ لِكُلِّ شَيْءٍ﴾ كەر وون كەر وە يە بۆ هەموو شتێك ﴿وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ﴾ وە پينموونى
 وميهرەبانى و مژدە يە بۆ موسلمانان ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ﴾ بە پراستى خوا فرمان دەدات
 بە دادگرى و بەچاكە ﴿وَآيَاتِ ذِي الْقُرْآنِ﴾ و بە بەخشين بە خزم و خوڤش ﴿وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
 وَالْبَغْيِ﴾ وە (خوا) بەرگرى دەكات لە داوڤين پيسى و خراپە و دەست دريژى ﴿يَعْظُمُ عَلَيْكُمْ تَذَكُّرُونَ﴾
 نامۆزگاريتان دەكات بۆ ئەوەى پەند وەرگرن و بىر كەنە وە ﴿وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ﴾
 وە بە لىتى خوا بە جى بيتن كاتى كە بە لىن دەدەن ﴿وَلَا تَقْضُوا الْآيْمَانَ﴾ و بە لىن و پەيمانە كاتنان مەشكيتن
 ﴿بَعْدَ تَوْكِيدِهَا﴾ لە پاش بەستن و دوو پاتكر دنە وە بيان ﴿وَقَدْ جَعَلَكُمْ اللَّهُ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا﴾ لە كاتى كدا
 خواتان كردوو بە شايەت و چاودير بەسەر خوڤانە وە ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَقْعَلُونَ﴾ بە پراستى هەر چى
 دەكەن خوا دەيزانيت ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَقَّضَتْ عَهْدَ اللَّهِ لَهُمْ﴾ وە ك ئەو (نافرەتە) مەبن كە پيسە كەى كرده وە
 بە خورى ﴿مِن بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْ يَكْفُؤا﴾ لە پاش بادان و پرستن و شەتەك دانى ﴿تَخْذُونَ أَيْمَانَكُمْ وَخَلَّيْتُمْ عَنْكُمْ﴾
 سوڤندو پەيمانە كاتنان دەكەن بە هوى ناپاكى و فر و فيل لە نيوانتاندا ﴿أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ﴾ لەبەر
 ئەوەى دەستە و كۆمە لىنك زۆر تر و بە هيز ترە لە دەستە و كۆمە لىنكى تر ﴿إِنَّمَا يَلُوكُمُ اللَّهُ يَهُودَ﴾ خوا بە وە
 تاقيتان دەكات وە ﴿وَالْيَهُودُ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ وە سوڤند بە خوا لە پرۆزى دوايدا بۆتان پروون دەكات وە
 ﴿مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخَلِّفُونَ﴾ ئەوەى كە ئىنە تيايدا جياواز بوون ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾
 وە ئەگەر خوا بيوستايە ئىنە وە كەرد بە يەك ئوممەت ﴿وَلَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ﴾ بە لام (خوا) هەر
 كە سىكى بوڤت گومپراى دەكات (بە هوى سەر كەشى خوڤە وە) ﴿وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ هەر كە سىكىشى
 بوڤت پينموونى دەكات ﴿وَلْيَسْئَلْ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ وە سوڤند بە خوا پر سيارتان لى دەكرڤت لە وەى
 كە دەتان كرد ﴿﴾

﴿وَلَا تَسْخِذُوا أَيْمَانَكُمْ﴾ و ه سویند و په یمانتان مه کن به هوی ﴿وَدَخَلَا بَيْتَكُمْ﴾ غه درو ناپاکی له نیوان په کتردا ﴿فَقَرَّلَ قَدَمَ بَعْدَ ثُبُوتِهَا﴾ تا پی له پاش جینگیر بوونی (له سهر باوهر) هه لنه خلیسکی ﴿وَتَذُوقُوا الْعُقُوبَةَ﴾ و سزاو نار هه تی نه چه ژن ﴿بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ به هوی به ره هه لستی کردنتان له ریبازی خوا ﴿وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ (نه گهر و ابن) سزای زور گه وره تان بو ده بیت ﴿وَلَا تَشْرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ تَعْمَلًا قَلِيلًا﴾ و ه به لنین و په یمانی خوا به نرخیکی کم مه گورنه وه ﴿إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ به راستی نه وهی که لای خوا هه به چاکتره بو تان ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر ئیوه بزانتن ﴿مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ﴾ (چونکه) هه رچی لای ئیوه به ته و او ده بیت نه وه و تیت و نامینیت به لام نه وهی لای خوا به هه ده میتیت ﴿وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ﴾ سویند به خوا نه وانهی که به نارام بوون پاداشتیان ده ده ینه وه ﴿بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به پاداشتی چاکتر له کرده وه کانیان ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِمَّنْ ذَكَرُوا أَنْقَى﴾ هه ر که س له نیر یان له می کرده وهی چاکی کرد بیت و بیکات ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً﴾ و پرواداریش بوو بیت نه وه سویند به خوا به ریبانیکی خوش ده یان ریه نین ﴿وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ﴾ و سویند بی پاداشتیان به ده ینه وه به چاکتر ﴿مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ له وهی که نه و ان ده یان کرد ﴿فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ﴾ (نهی موحه ممه ده ﴿كَاتِبِكَ﴾ و بستت قورنان بخوینی ﴿فَأَسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾ به نا بگره به خوا له شه یانی نه فرین لیکراو و ده ر کراو له به زه یسی خوا ﴿إِنَّهٗ لَيَسَّ لَهُ سُلْطٰنٌ﴾ به راستی نه و (شه یتان) ده سه لاتی نی به ﴿عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ به سهر نه وانهی که باوهر یان هیناوه ﴿وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ و نه نها پشت به په روه رد گاریان ده به ستن ﴿إِنَّمَا سُلْطٰنُهُ عَلَى الَّذِينَ﴾ ته نها ده سه لاتی به سهر نه وانه دا هه به ﴿يَتَوَكَّلُونَ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ﴾ که نه و (شه یتان) ده که نه دؤست پشتیوانی خو یان و نه وانهی به هوی نه وه وه بوونه ته هاوه لدانه ر ﴿وَإِذَا بَدَأْتُمْ آيَةً مَّكَانَ ءَايَةِ﴾ هه ر کاتیک ئایه تیک له جئی ئایه تیکی تر دا دابه زینین ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنَزَّلُ﴾ و ه خوا چاکتر ده زانی چی ده نیر یته خواره وه ﴿قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُنْقَرٍ﴾ ده لنین تو له خو ته وه در وه لده به سستی به ناوی خواوه ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ (وانیه) به لکو زور به یان هیچ نازانتن ﴿فَلَنَنْزِلَهُ رُوْحُ الْقُدُسِ﴾ بلنی جویره ئیل دایبه زاندوه ﴿مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ﴾ له لایه ن په روه رد گارته وه به راستی ﴿لِيُنَبِّتَ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ تا نه وانهی باوهر یان هیناوه دامه زراویان بکات ﴿وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ﴾ و رینموونی و موزده ش بیت بو موسولمانان ﴿

﴿وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ﴾ سویند به خوا بینگومان نیمه ده زانین که نه و ﴿بئى باوه پرانه﴾ ده لئین
 ﴿إِنَّمَا يَعْلَمُهُ بَشَرٌ﴾ هدر ناده می به (نهم قورنانه‌ی) فیسری (موحه ممه‌د) ده کات (مه به سستیان
 کابراه کی رومی بوو) ﴿لِسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ﴾ که چی زمانی نه و که سه‌ی نه و هی
 ده ده نه پال عه جه می به ﴿وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ﴾ و نهم (قورنانه) ش به زمانی عه ره بی پاراو و پروون
 (دابه زیوه) ﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِقَائِلَاتِ اللَّهِ﴾ به پراستی نه وانه‌ی که بر وایان به نایه ته کانی خوا
 نی به ﴿لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ خوی گه و ره رینمو و نیان ناکات، و سزای سه ختی بو
 ناماده کرد و ون ﴿إِنَّمَا يَقْرَأُ الْكُذِبَ الَّذِينَ﴾ بینگومان ته نه‌ها نه وانه در وه لده به ستن به ناوی
 خواوه ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِقَائِلَاتِ اللَّهِ﴾ که باوه پران به نایه ته کانی خوا نی به ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾
 و هدر خوبیان دروزنن ﴿مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ﴾ نه و که سه‌ی بی باوه پر بی به خوا له پاشان
 باوه پر هینانی ﴿إِلَّا مِنْ أَكْثَرِ﴾ مه گهر که سینک زوری لی کرا بیت ﴿وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ﴾ و دلشی
 دامه زراو نارام بیت به باوه پر ﴿وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا﴾ به لام که سنی دلی خوش و شادمان
 بیت به بی باوه پر ی ﴿فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ﴾ نه و به ر خه شم و قینی خوا که و توون ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ﴾ و سزای گه و ره یان ده بی ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ نهم (هه پر شه‌یه) له به ر نه و هیه به پراستی نه وانه
 ﴿أَسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ﴾ زیانی دونیا یان لا خوشه و یستر بوو له زیانی ریزی دوا بی
 ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ و به پراستی خوا رینمو و نی که سانی بی باوه پر ناکات ﴿وَأُولَئِكَ
 الَّذِينَ﴾ نه وانه که سانیکن ﴿طَلَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ خوا موری ناوه به سه ر دل ﴿وَسَمِعِهِمْ
 وَأَنْصَرِهِمْ﴾ و به سه ر گوی و چاویاندا ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾ و هدر نه وانه بی ناگیان ﴿وَأَجْرَمَ
 أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ پراسته و بینگومان نه وانه له ریزی دوا پیدا ﴿هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ هدر نه وانه
 زه ره مهندن ﴿ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ پاشان به پراستی په روه رد گارت بو نه وانه‌ی کوچیان
 کرده ﴿مِنْ بَعْدِ مَا قُتِلُوا لَمْ يَجِدُوا﴾ له پاش نه و هی سزا دران پاشان جیهاد و تی کوشانیان کرد
 ﴿وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا﴾ و به نارام بوون بینگومان په روه رد گارت له دوا ی نه و هه ﴿لَقَدْ فُورٌ
 رَجِيٌّ﴾ لی بورده‌ی میهره بانه (بزیان) ﴿

﴿يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ لَهَا رِزْقُهَا مِنْ رَبِّهَا وَتُؤْتَىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ﴾ و هه‌م‌وو که‌سینک دیت ﴿تُجَدَّلُ عَنْ نَفْسِهَا﴾ به‌ر‌گری له‌خوی ده‌کات ﴿وَتُؤْتَىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ﴾ و هه‌م‌وو که‌سینک هه‌ر‌چی کردیت پاداشتی ته‌واوی و هه‌ر‌ده‌گری ﴿وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ و نه‌وان سته‌میان لی‌ناکرت ﴿وَصَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرِيَةً﴾ خوا‌نموونه‌ی هیناوه‌ته‌وه به‌(خه‌لکی) گوند و شارنک ﴿كَانَتْ آيَةً مُّظْمِيَةً﴾ که‌هینمن و دنلیا بوون ﴿يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا﴾ رزق و رۆزی زۆری بۆ ده‌هات ﴿مِنْ كُلِّ مَكَانٍ﴾ له‌هه‌م‌وو شوینیکه‌وه ﴿فَكَفَّرَتْ بِأَنْعَمِ اللَّهِ﴾ که‌چی به‌رانبه‌ر چاکه و نیعمه‌ته‌کانی خوا‌ناسوپاس و سپله‌بوون ﴿فَأَذَقَهَا اللَّهُ﴾ جا‌خوا‌به‌و هۆیه‌وه کردی به‌به‌ر (خه‌لکه‌که‌)یدا ﴿لِيَأْسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ﴾ پۆشاک‌ی برسیتی و ترس و بیم ﴿بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ﴾ له‌به‌ر نه‌و کرده‌وانه‌ی که‌ده‌بیانکرد ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ﴾ سویند به‌خوا‌به‌راستی پیغه‌مبه‌رینکیان له‌خویان بۆ هات ﴿فَكَذَّبُوهُ﴾ که‌چی با‌وه‌ریان بین‌نه‌هینا ﴿وَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ﴾ جا‌سزا‌گرتنی له‌کاتیکدا سته‌م کاربوون ﴿فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ﴾ جا‌له‌و بۆ‌تیویه‌ی خوا‌بین‌ی به‌خشبوون بخۆن ﴿حَلْالًا طَيِّبًا﴾ که‌حه‌لال و پاکه ﴿وَأَشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ﴾ و سوپاسی چاکه‌و نیعمه‌تی خوا‌بکه‌ن ﴿إِنْ كُنْتُمْ إِتَاءَ تَعْبُدُونَ﴾ نه‌گه‌ر نیوه‌هه‌ر نه‌و ده‌به‌رستن ﴿إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ﴾ بینگومان (خوا) نه‌وه‌ی حه‌رامی کردوه‌له‌سه‌رتان ته‌نه‌ها مرداره‌وه بوو ﴿وَالذَّمَّ وَالْحَمَّ الْخَنِيزِيرِ﴾ و خوین و گوشتی به‌راز ﴿وَمَا أَهْلٌ لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ﴾ و نه‌وه‌ی (که‌سه‌ر‌بر‌اوه‌و) ناوی غه‌یری خوا‌ی لی‌هیتراوه ﴿فَمَنْ أَضْطَرَّ غَيْرَ بَيْعٍ وَلَا عَادٍ﴾ به‌لام هه‌ر که‌سینک ناچار بوو (له‌و حه‌رامانه‌ بخوات) بین‌ده‌ست درئی و زیاده‌رۆی ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ نه‌وه‌ بینگومان خوا‌لی‌بورده‌ی میبه‌ره‌بانه ﴿وَلَا تَقْرُبُوا﴾ وه‌له‌خۆتانه‌وه نه‌لین ﴿لِمَا نَصَبَ لِنَفْسِكُمْ أَلْكَذِبَ﴾ نه‌وه‌ی که‌به‌زمانتاندا دیت به‌درو ﴿هَذَا حَلْالٌ وَهَذَا حَرَامٌ﴾ نه‌وه‌حه‌لاله‌و نه‌وه‌حه‌رامه ﴿لِنَفْسِكُمْ وَعَلَى اللَّهِ أَلْكَذِبُ﴾ بۆ نه‌وه‌ی درۆ هه‌له‌به‌ستن به‌ده‌م خوا‌وه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَقْفَرُونَ عَلَى اللَّهِ أَلْكَذِبَ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی درۆ هه‌له‌به‌ستن به‌ناوی خوا‌وه ﴿لَا يُفْلِحُونَ﴾ رزگار نابن ﴿مَنْعَ قَلِيلٍ﴾ (له‌دونیا‌دا) ر‌ابور‌ادنیک‌ی که‌م (بان‌ده‌بی) ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ (له‌دوا‌ر‌ۆ‌دا) سزای سه‌ختیان بۆ هه‌یه ﴿وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا﴾ وه‌له‌سه‌ر نه‌وانه‌ی که‌جووله‌که‌ بوون ﴿حَرَّمَ مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ﴾ حه‌رامان کرد (لییان) نه‌وه‌ی که‌باسمان کرده‌بۆت ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له‌پیش (دابه‌زینی نه‌م‌نایه‌ته‌) ﴿وَمَا ظَلَمْتُمْ﴾ وه‌ئیمه‌سته‌ممان لی‌نه‌کردن ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ به‌لکو خویان سته‌میان له‌خویان ده‌کرد

﴿ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلذَّيْبِ﴾ پاشان به‌راستی په‌روه‌دگارت بؤ نه‌وانه‌ی ﴿عَمِلُوا الشُّوْءَ بِجَهَلَةٍ﴾ خرابه‌یان
کردوو به‌نه‌فامی ﴿ثُمَّ تَأْتُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ پاشان دواى نه‌وه گه‌راونه‌ته‌وه و توبه‌یان کردوو ﴿وَأَصْلَحُوا﴾
و کرداری خوږیان چاک کردوو ﴿إِنَّ رَبَّكَ﴾ به‌راستی په‌روه‌دگارت ﴿مِنْ بَعْدِهَا﴾ له‌پاش نه‌وانه
﴿لَعَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ﴾ لیسورده‌ی میهره‌بانه ﴿إِنَّ ابْرَاهِيْمَ﴾ به‌راستی ئیبراهیم ﴿كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ﴾ (بؤ
خوی) نوممه‌تیک بوو گوږپرایه‌ل و فدرمانه‌ردار بؤ خوا ﴿حَنِيفًا وَّكَرِهَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ﴾ لا‌ده‌ربوو له‌هممو
ناینکی ناهق و هدرگیز له‌هاوبه‌ش دانهران نه‌بووه ﴿شَٰكِرًا لِّلنَّعْمَةِ﴾ شوکرانه‌بژیری (خوا)
بووه له‌به‌رامبه‌ر نازو نیعمه‌ته‌کانیدا ﴿لَجَبْتَنَّهُ وَهَدَانَهُ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ﴾ نه‌ویش هه‌لسی بژارد و ږنگه‌ی
راستی نیشان دا (که‌نیسلامه) ﴿وَوَآئِيْتَهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ﴾ وه‌ئیمه له‌دونیا‌دا نیعمه‌ت و به‌هره‌ی چاکمان
پسې به‌خشی ﴿وَوَآئِيْتَهُ فِي الْآخِرَةِ لِمَنِ الصَّٰلِحِيْنَ﴾ وه‌به‌راستی نه‌وه له‌ږوړی دوا‌یشدا له‌ږیزی چاکاندا‌یه ﴿ثُمَّ
أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ پاشان نیگامان بؤ کردیت ﴿أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيْمَ﴾ که‌به‌سره‌وی ناینی ئیبراهیم بکه
﴿حَنِيفًا وَّ مَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ﴾ چونکه پاک و راست بوو به‌هیچ جوړی له‌هاوبه‌ش دانهران نه‌بوو
﴿إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ﴾ بنگومان (ږیزگرتنی) ږوړانی شه‌مه‌ته‌نها له‌سه‌ر نه‌وانه دانرا ﴿اٰخْتَلَفُوا
فِيْهِ﴾ که‌جیاواز بوون تیا‌یدا ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ﴾ وه‌به‌راستی په‌روه‌دگارت ﴿لَيَخْتَكُمُ بَيْنَهُمْ﴾ دادوه‌ری
ده‌کات له‌نیواناندا ﴿يَوْمَ الْقِيٰمَةِ﴾ له‌ږوړی دوا‌ییدا ﴿فِيْمَا كَانُوْا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ﴾ له‌وه‌ی که‌نه‌وان تیا‌یدا
جیاواز بوون ﴿أَدْعُ إِلَى سَبِيْلِ رَبِّكَ﴾ (خه‌لکی) بانگ بکه بؤ ږبسازى په‌روه‌دگارت ﴿بِالْحِكْمَةِ
وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ﴾ به‌دانایی و به‌ناموژگاری جوان و چاک و شیرین ﴿وَيَجِدِلْهُمْ﴾ وه‌له‌گه‌لیان بدوی
(موجاده‌له‌بکه) ﴿بِالَّتِيْ هِيَ اٰحْسَنُ﴾ به‌چاکترین شتوه ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ﴾ بنگومان په‌روه‌دگارت خوی
چاک ده‌زانی ﴿يَمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيْلِيْهِ﴾ به‌وانه‌ی گو‌م‌را بوون و لایاندا وه‌له‌ږنگاکه‌ی ﴿وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِيْنَ﴾
وه‌هر خوشی زانایه به‌وانه‌ی له‌سه‌ر ږنگای راستن ﴿وَإِن عَاقَبْتُمْ﴾ وه‌نه‌گه‌ر توله‌تان سه‌نده‌وه
﴿فَعَاقِبُوْا بِمِثْلِ مَا عُوْقِبْتُمْ بِهٖ﴾ نه‌وه به‌نه‌ندازه‌ی نه‌وه سته‌مه‌ی دژتان کراوه توله‌بکه‌نه‌وه ﴿وَلِيْنَ
صَبْرٍ شَدِيْدٍ﴾ وه‌نه‌گه‌ر نارام بگرن ﴿لَهُمْ خَيْرٌ لِّلصَّٰبِرِيْنَ﴾ نه‌وه باشتره بؤ نارام گران ﴿وَأَصْبِرْ﴾ وه‌(نه‌ی
موحه‌مه‌د ﷺ) دان به‌خوتدا بگړه ﴿وَمَا صَبْرُكَ اِلَّا بِاللّٰهِ﴾ نارام گرتنه‌که‌شت هدر به‌(یارمه‌تی) خوابه
﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ﴾ و خه‌فه‌تیا‌ن بؤ مه‌خو ﴿وَلَا تَكُ فِيْ صَبِيْحٍ مِّمَّا يَمْكُرُوْنَ﴾ و به‌و فیل و پیلانانه‌ش ده‌یکه‌ن دل
ته‌نگ مه‌به ﴿إِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا﴾ به‌راستی خواله‌گه‌ل نه‌وانه‌یه که‌خوږیان پاراستوو (له‌تاوان)
﴿وَالَّذِيْنَ هُمْ مُّحْسِنُوْنَ﴾ هه‌روه‌ها له‌گه‌ل نه‌وانه‌شدایه که‌خوږخواز و چاکه‌کارن ﴿﴾

سورہ قی ﴿الإِسْرَاءُ﴾

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾ بہ ناوی خوی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿سُبْحٰنَ الَّذِیْ اَسْرٰی﴾ پاک و بیگہردی بؤ نہ وزاتہی کہ شہ پرہوی کرد ﴿یَعْبُدُوْہٗ لِتَلٰکَ﴾ بہ بندہی خوی
 لہ شہ و نکدا ﴿مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ لہ مزگہوتی حہرامہوہ (لہ شاری مہ ککہ) ﴿اِلٰی الْمَسْجِدِ الْاَقْصَا﴾
 بؤ مزگہوتی (الاقصی) لہ (بیت المقدس) ﴿الَّذِی بَرَّکْنَا حَوْلَهُ﴾ کہ دہورو بہریمان پیروز و فہر دار
 کردوہ ﴿لِیُرِیْہٖ مِنْ اٰیٰتِنَا﴾ بؤ نہوہی ہیئتیک لہ بہ لگہو نیشانہ پروونہ کانی خؤمانی نیشانہ بدہین
 ﴿اِنَّہٗ ہُوَ السَّمِیْعُ الْبَصِیْرُ﴾ بہ راستی ہر نہو بیسہری بینایہ ﴿وَاَتَيْنَا مُوسٰی الْکِتٰبَ﴾ وہ تہوراتیشمان
 بہ خشی بہ موسا ﴿وَجَعَلْنٰہٗ هُدٰی لِبَنِیْ اِسْرٰءِیْلَ﴾ وہ نہو (تہوراتہ) مان کردہ ہؤی رینموونی بؤ نہوہی
 ئیسرائیل ﴿اَلَا تَتَّخِذُوْا مِنْ دُوْنِیْ وَکِیْلًا﴾ (ہیمان ووتن) کہ بیجگہ لہ من کہس مہ کہ نہ پشتیوانی
 خؤتان ﴿ذُرِّیَّتَہٗ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ﴾ (نہی) نہوہی نہو کہ سانہی کہ لہ گہل نوح (لہ کہ شتیدا)
 ہہ لمان گرتن ﴿اِنَّہٗ رَاٰکَ عَبْدًا شَکُوْرًا﴾ بہ راستی نوح بندہ بہ کی زور سوپاس گوزار بوو ﴿وَقَضٰیْنَا اِلٰی بَنِیْ اِسْرٰءِیْلَ فِی الْکِتٰبِ﴾ نہوہ کانی ئیسرائیلمان ناگادار کردو ہہو الیمان پیدان لہ نامہ کہ باندا
 ﴿لِنُقْسِدَنَّ فِی الْاَرْضِ مَرَّتَیْنِ﴾ کہ سویند بہ خوائیوہ خرابہ کاری دہ کہن لہ زہوی دا دووجار ﴿وَلَتَعْلَمَنَّ
 عَلُوْا کَیْرًا﴾ و بیگومان بہر زہ بنہوہو زال دہ بن (بہ سہر خہ لکی دا) بہ بہرز بونہوہ بہ کی زور گہورہ
 ﴿فَاِذَا جَاہٗ وَعَدُوْا لِنُہِمَا﴾ جا کاتیک یہ کہ مین بہ لین (لہو دووانہ) ہات (کہ بہ لیتن پندراوہ)
 ﴿بَعَثْنَا عَلَیْکُمْ عِبَادًا لَّنَا﴾ دہ بنیرنہ سہرتان چہند بہ بندہ بہ کی خؤمان ﴿اُوْلٰی بَآئِسٍ شٰدِیْدٍ﴾ کہ خواہنی
 دہست و ہشاندنکی بہ تینن لہ جہنگ دا ﴿فَجَاسُوا لِغُلٰلِ الدِّیَارِ﴾ نہ مجا نہوانہ دہ گہرین بہ ناو
 وولانہ کہ تاندا ﴿وَکَانَ وَعَدًا مَّفْعُوْلًا﴾ وہ نہوہ بہ لینکی بہ دی ہیتر او بوو ﴿فَلَمَّزْنَا لَکُمُ الْکُفْرَ
 عَلَیْہِمَ﴾ لہ پاشان جارنکی تر ئیوہ بہ سہریاندا زال دہ کہ بنہوہ ﴿وَاَمَدَدْنَاکُمْ بِاَمْوَالٍ وَبَنِیْنٍ﴾ وہ دارابی
 و کوری زورتان ہی دہ بہ خشین ﴿وَجَعَلْنَاکُمْ اَکْثَرِ نَفِیْرًا﴾ وہ لہ شکر و کہستان (لہ جاری پیشوو)
 زورتر دہ کہ بن ﴿اِنْ اَحْسَنْتُمْ اَحْسَنَّا لِنُقْسِکُمْ﴾ نہ گہر ئیوہ چاکہ بکہن نہوا چاکہ بؤ خؤتان دہ کہن
 ﴿وَاِنْ اَسَآءْتُمْ فَاَنۢہَا﴾ وہ نہ گہر خرابہش بکہن نہوا (سزاکہی) ہر بؤ خؤتانہ ﴿فَاِذَا جَاہٗ وَعَدُوْا الْاٰخِرَہٗ﴾
 جا کاتنی بہ لینسی (سزا و تولہی) دووہم ہات ﴿لِیَسْتَفُوْا وُجُوْہَکُمْ﴾ بؤ نہوہی بہ زارہ و خہفت
 بہر و خسارتانہوہ دہر کہ ویت ﴿وَلِیَدَّخُلُوْا الْمَسْجِدَ﴾ وہ بؤ نہوہی بچنہوہ ناو مزگہوتی نہ قصاوہ
 ﴿کَمَا دَخَلُوْا اَوَّلَ مَرَّۃٍ﴾ ہر چؤنیک لہ جاری یہ کہ مدا چوونہ ناویہوہ ﴿وَلِیَسْتَفِیْزُوْا مَاعَلُوْا تَسْفِیْرًا﴾
 وہ بؤ نہوہی ویرانی بکہن بہ ویران کردنکی گہورہ ﴿

﴿عَسَىٰ رَبُّكَ أَنْ يَرْحَمَكُمُ﴾ ٹومید وایہ پەرورہ دگارنان رەحمشان پس بکات (ئە گەر بگەر پرنهوه بۆلای خوا)
 ﴿وَأَنْ تُدْعُوا عِدَّائَكُمْ﴾ ئە گەر بگەر پرنهوه (بۆ سەر تاوان) ئیمەش دە گەر پرنهوه (بۆ سزادانتان) ﴿وَجَعَلْنَا لِكُلِّ كَافِرٍ
 حَصِيرًا﴾ وە دۆزەخممان کرد بە بەندیخانە بۆ بین باوەران ﴿إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي﴾ بە راستی ئەم قورنانه
 رینمونی دەکات ﴿لِلَّذِينَ هُمْ أَقْرَبُ﴾ بۆ رینبازو بەرنامە بەکەر راست ترینه ﴿وَيُنشِرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ﴾ و موزدەش
 دەدات بە و باوەردارانەیی ﴿يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ﴾ کە کردە وە چاکە کان دەکەن ﴿أَنْ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا﴾ کە بە راستی
 پاداشنی گەرەیان بۆ هەبە ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ وە بە راستی ئەوانەیی کە باوەردیان نیە ﴿بِالْآخِرَةِ﴾ بە پۆزی
 دوایی ﴿أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ سزایەکی سەختمان بۆ نامادە کردون ﴿وَيَدْعُ الْإِنْسَانَ بِالشَّرِّ﴾ وە نادەمی نزاو
 هاوار بۆ شەر و خرابە دەکات ﴿دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ﴾ (هەر وە کو) داوا و نزا کردنی بۆ خیر و چاکە ﴿وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا﴾
 وە نادەمی هەمیشە هەر پەلە بەتی ﴿وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ﴾ شەو و پۆژمان کرد بە دوو نیشانەیی (گەر وە
 دەسە لاتی خودا) ﴿فَمَحْوَاةَ آيَةِ اللَّيْلِ﴾ ئەمجان نیشانەیی شەومان تاریک کرد (یا سەریبە وە) ﴿وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً﴾
 و بە لگە و نیشانەیی پۆژمان رووناک کردە وە ﴿لِيَتَّبِعُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ﴾ بۆ ئەوەیی بە شوین پۆزی پەرورە دگارناندا
 بگەرین ﴿وَلِيَتَعْلَمُوا عَدَدَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ﴾ وە بۆ ئەوەیی ژمارەیی سالتە کان و حیسابی (مانگ و شەو و پۆژە کان)
 بزانی ﴿وَكُلَّ شَيْءٍ قَسَصْنَا فِي الْقُرْآنِ﴾ وە ئیمە هەموو شتیکنمان بە روون و پەوانی باس کردووە (بۆتان) ﴿وَكُلَّ
 شَيْءٍ إِنشَأْنِ الْأَنْبِيَاءِ فِي غُرُوبِهِ﴾ وە هەموو مەرقۇبیک (لە پۆزی دواییدا) کردە وەیی خویمان کردووە گەردنی وە
 (چاکە بێت یا خرابە) ﴿وَنُفِخَ لَهُمُ الْبُوقُ الْفَيْصَلَةَ﴾ وە لە پۆزی دواییدا بۆی دەردەهیتن ﴿يَكْتُبُ الْبَلْقَةَ مَشُورًا﴾
 نامە بەکەر و هەموو کردە وە کانی تندا نوسراوە) و دەبیتن ﴿أَفَرَأَيْتَكَ﴾ (بەیی دەووتریت)
 نامە کەت بخوینەر وە ﴿كُلِّ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا﴾ ئەم پۆ خۆت بە سبیت کە مو حاسە بەیی خۆت بە کەیت
 ﴿مَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ﴾ هەر کەس رینمونی و هیدایەتی وەر گرتبیت ئەو بە بنگومان رینمونی
 و هیدایەتە کەیی (سوود و قازانجە کەیی) هەر بۆ خۆی دەبیت ﴿وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا﴾ و هەر کە سبیش گو مەرا
 بووبیت ئەو بە بنگومان (زیان و سزاکەیی) هەر بۆ خۆی دەبیت ﴿وَلَا تُزْرَأُونَ وَلَا تَزْرَأُونَ﴾ وە هیچ کە سبیک گوناھکار
 گوناھیی هیچ کە سبیک تر هەلنا گرتن ﴿وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ﴾ ئیمە هەر گیز سزای (بەندە کان) نادەین ﴿حَتَّىٰ تَبْعَثَ
 رَسُولًا﴾ هەتا پیغەمبەر نە نیرین (بۆیان) ﴿وَإِذَا أَرَدْنَا﴾ وە کاتیک بمانە ویت ﴿أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً﴾ (دانیشتوانی)
 شار و گوندیک لە ناو بیەین ﴿أَمْرًا مُّزْمِنًا﴾ فەرمان دەدەین (بە گوێرایەلی و کردە وەیی چاک) بە دەو لە مەندە
 خرابە کار و زۆردارە کانی ﴿فَقَسُوا فِيهَا﴾ کە چی ئەوان یاخی دەبن و لە فەرمان دەردە چن ﴿حَتَّىٰ عَلَيْنَا الْقَوْلُ﴾
 جا بریاری (سزادان) پنیوست دەبیت بۆ (دانیشتوانی) ئەو شار و گوندانە ﴿فَدَمَّرْنَا تَدْمِيرًا﴾ جا ئەو سا و یرانیان
 دە کەین بە و یران کردنی ئەو او ﴿وَكُرْهُلِكُنَا﴾ وە زۆر (گەل و مبللەت) مان لە ناو برد ﴿مِنَ الْقُرُونِ مِنْ بَعْدِ
 نُوحٍ﴾ لە چەر خە کانی پاش نووح ﴿وَكُنْ بِرَبِّكَ بِذُنُوبٍ عِدَاوَةً﴾ پەرورە دگارت بە سە بە گوناھیی بەندە کانی
 ﴿خَيْرًا بَصِيرًا﴾ کە ناگادار و بینایە ﴿

﴿مَنْ كَانَتْ رُبُودُ الْعَاجِلَةِ﴾ ہر کہ سینک تہنہا ژبانی دونیای بویت ﴿عَجَلْنَا لَهُ فِيهَا﴾ لہم (دونیا) دا زو وہی
ی دہدہین ﴿مَا أَنْشَأَ لِمَنْ رُبُودٌ﴾ نہوہی بمانہوئی بز ہر کہ سینک ﴿فَرَجَعْنَا لَهُ جَهَنَّمَ﴾ لہ پاشان دوزہ خمان
بز سازداوہ ﴿يَسْلُبْنَاهَا مَذْمُومًا مَذْخُورًا﴾ دہچیٹہ ناوی بہ لزہمہ کراوی و دہر کراوی لہ میہرہ بانوی خوا ﴿وَمَنْ
أَرَادَ الْآخِرَةَ﴾ ہر کہ سینکیش مہ بہستی رُوزی دوایی بووینت ﴿وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا﴾ وہ ہہ ولی
بز بدات بہ و جزوہی شایستہی نہوہ ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ و باوہ رداریش بیت ﴿فَأُولَئِكَ كَانَتْ سَعْيُهُمْ
مَشْكُورًا﴾ نائہوانہ کردوہ و تیکوشانہ کہیان و ہر گیراوہ (لای ہر و ہر دگاریان) ﴿كَلَّا نُنِيدُ﴾
دہ بہ خشین بہ ہہ مووان ﴿هَلْؤَلَاءِ وَهَلْؤَلَاءِ﴾ نہوانہ (کہ ہر دونیایان دہوینت) و نہوانہش (کہ رُوزی
دواییان دہوئی) ﴿مِثْرَ عَطَاءِ رَبِّكَ﴾ لہ بہ خششی ہر و ہر دگارت (لہم دونیایہ دا) ﴿وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ
مَحْظُورًا﴾ بینگومان رُوزی و بہ خشراوی ہر و ہر دگارت ہر گیز قہدہ غہ کراو نہ بووہ ﴿أَنْظُرْ
كَتَيْفٌ﴾ (نہی مو حہ مہد ﴿سَعْرًا﴾ سہرنج بدہ چوَن ﴿فَضَلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾ (لہ دونیادا) فہ زلی
ہہ ندیکیانمان داوہ بہ سہر ہہ ندیکیاندا ﴿وَالْآخِرَةُ الْكَرِيمُ ذَرْبًا وَأَكْبَرُ تَفْصِيلًا﴾ وہ بینگومان پلہ کان
لہ رُوزی دواییدا گہ و ہر ترہ و فہ زلہ کانیش گہ و ہر ترن ﴿لَا تَحْتَمِلْ مَعَ اللَّهِ الْهَيْئَةَ الْآخِرَةَ﴾ (نہی نادہمی)
لہ گہل خوادا ہر ستر اوئکی تر مہ ہرستہ ﴿فَتَقَعَّدَ مَذْمُومًا مَقْدُورًا﴾ نہ گینا دہ بیتہ لزہمہ کراوئکی
سووک و رسوا ﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ﴾ وہ ہر و ہر دگارت ہر یاری داوہ ﴿الْأَعْبَادَ وَالْآيَاتِ﴾ کہ ہیچ
شتیک نہ ہرستن بینگہ لہ نہو ﴿وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا﴾ وہ لہ گہل دایک و باوکتان چاکہ بکن ﴿إِنَّمَا
يَبْلُغُنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا﴾ نہ گہر بہ کیکیان (باوکت و دایکت) یان ہر دو و کیان لای تو
پیر سوون ﴿فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ﴾ قسہی ناخوشیان ہی مہ لئی تہ نانہت توفیش ﴿وَلَا تَهْتَمْهُمَا﴾ وہ تیبیان
مہ خوہرہ و پنیاندا ہلہ مہ شاخنی ﴿وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا﴾ (بہ لکو) ووتہی نہرم و شیرینیان (لہ گہلدا)
بہ کاریتہ ﴿وَإِخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ﴾ بالی خو بہ کہم زانین و میہرہ بانیبیان بز رابخہ
﴿وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا﴾ بلی نہی ہر و ہر دگارت ہر حمیان ہی بکہ ﴿كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا﴾ ہر چوئیک
نہوان میان ہر و ہر دہ کرد بہ مندالی ﴿رَبُّكَ أَغْلَرُ بِمَا فِي نَفْسِكَ﴾ ہر و ہر دگارتان چاک دہ زانیت
بہ ہرچی لہ دل و دہروناندا ہہ بہ ﴿إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ﴾ نہ گہر تئوہ چاک بن و نیازی چاکہ تان
بیت ﴿قَالَ لَهُ كَانَ لِلذَّوْبِينَ عَفْوًا﴾ نہوا بینگومان نہو (خواہہ) لئی بوردہ بہ بز توبہ کاران ﴿وَأَنْ
ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ﴾ وہ مافی خزمانت بدہ ﴿وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ﴾ (ہر و ہر مافی) ہہ ژارو
ہر یواریش ﴿وَلَا تَبْذُرْ نَبْذِيرًا﴾ زیادہ ہر ویش مہ کن ﴿إِنَّ الْمُبْدِرِينَ﴾ بہ راستی زیادہ ہر ووان
﴿كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيْطَانِ﴾ دُوست و برای شہیتانہ کانن ﴿وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا﴾ شہیتانیش بہرانبہر
(ناز و نیعمہ تہ کانی) ہر و ہر دگاری ہہ میہ سہلہ بہ ﴿

﴿وَمَا تَعْرَضُونَ عَنْهُمْ﴾ وہ نہ گہر پروت و ہر گنہرا لہ وانہ (لہ بہر نہ داری) ﴿أَبِغَاةٍ رَّحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا﴾
چا وہ پروانی بہ خششی و پروزیہ ک بویت لہ لایہن پەر و ہر دگار تہ وہ ﴿فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مِّن سُورَةٍ﴾ تہ وہ قسہ ی
جوان و نہ میان لہ گہ لدا بکہ ﴿وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ﴾ وہ دہ ستت مہ کہ کؤت بہ گہ ر دنتدا
(واتہ دہ ست قو و چا و و مہ بہ لہ خیر کردندا) ﴿وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسِطِ﴾ و کرا و ہ و بہرہ لاشی مہ کہ
بہ تہ و اوی (ہر چیت مہ بہ بیدہ ی بہ خہ لکی) ﴿فَتَعَدَّ مَلُومًا مَّحْسُورًا﴾ تا نہ بیتہ کہ سینکی لز مہ کراوی
ہیچ بہ دہ ستہ و ہ نہ ما و ﴿إِنَّ رَبَّكَ﴾ بہ راستی پەر و ہر دگارت ﴿يَسْطُرُ الرِّزْقَ﴾ رزق و پروزی فراوان
دہ کات ﴿لَمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ بؤ ہر کہ سینک کہ بہ بیت و و تہ نگہی دہ کات بؤ ہر کہ سنی بہ بیت
﴿إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا﴾ بہ راستی تہ و ہمیشہ ناگا و بینایہ بہ بہ ندہ کانی ﴿وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ﴾
وہ رؤلہ کانتان مہ کوزن ﴿خَشِيَةَ إِمْلَاقٍ﴾ لہ ترسی ہہ ژاری و نہ داری ﴿فَخَنَزَرُ لَهُمْ وَأَبَاكُمْ﴾ نیمہ پروزی
تہ و انیش و نیوہش دہ دہ بین ﴿إِنَّ قَتْلَهُمْ كَاتِبَةٌ كِبرًا﴾ بہ راستی کوشتنی تہ وانہ (تہ و مندالانہ تان)
ہلہ و تا و انیکی گہ و رہیہ ﴿وَلَا تَقْرَبُوا الرِّزْقَ﴾ و نزیککی زیناش مہ کہ ونہ وہ ﴿إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً﴾
بہ راستی تہ وہ کردہ و ہ کی زور ناشرین ﴿وَسَاءَ سَبِيلًا﴾ و رینگہ بہ کی پیس و خراپہ ﴿وَلَا
تَقْتُلُوا النَّفْسَ﴾ وہ کہ سینک مہ کوزن ﴿الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ کہ خوا کوشتنی تہ و ی حہرام کردہ
مہ گہر بہ (ہویہ کی) راست و رہ و نہ بیت (وہ ک تہ گہر ہاتو و کہ سینکی کوشتبوو، یان لہ ناین
پاشگہز ببوہ وہ، یان شووی کردبو و یان ژنی ہیتابوو زینایان کرد) ﴿وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا﴾ جا ہر کہ سینک
بہ نا ہق و ستہم لی کراوی کوزرا ﴿فَقَدْ جَعَلْنَا لَوَالِيهِ سُلْطٰنًا﴾ تہ وہ دہ سہ لاتمان داوہ بہ خوا ونہ کہ ی
(بہ سہر بکوزہ کہ دا) ﴿فَلَا تُسْرِفُوا فِي الْقَتْلِ﴾ جا با خوا ونہ کہ ی زیادہ پروزی نہ کات لہ تؤلہ سہ ندنہ وہ دا
(تہ گہر عہ فوی کرد پاش تہ وہ نہ چیت تؤلہ ی لی بسہ نیتہ وہ، وہ تہ گہر کوشتیشیہ وہ بہ جوانترین
شٹیوہ ببکوژیتہ وہ و پازی بیت بہ بریاری خودا ہر چؤنیک بیت) ﴿إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا﴾ چونکہ
بہ راستی تہ و (خوا ونہ) یار مہ تی دراوہ ﴿وَلَا تَقْرَبُوا أَمْوَالَ الْيَتِيمِ﴾ وہ نزیککی مالی ہہ تیو مہ کہ ونہ وہ
﴿إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾ مہ گہر بہ چاکترین شٹیوہ نہ بیت (کہ بریتی بہ لہ پاراستن و بہرہم ہینانی) ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغَ
أَشُدَّهُ﴾ ہہ تا (ہہ تیوہ کہ) دہ گانہ کہ مالی ژسری و لیزانی ﴿وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ﴾ وہ فا بکہن بہ بہ لئین
وہ پیمانہ کانتان ﴿إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا﴾ بہ راستی (خوا ون) بہ لئین و پیمان لئیر سراوہ بہ رامہر بہ لئیتہ کانی
﴿وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ إِذَا كَلْتُمْ﴾ وہ کاتیک کہ پتوانہ دہ کہن (بؤ خہ لکی) بہ رینک و پینکی پتوانہ بکہن
﴿وَزِنُوا بِالْقِسْطِ أَلْسِنَتِكُمْ﴾ و کیشانہش بکہن بہ تہ رازوی راست و دروست ﴿ذٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾ تہ مہ
(بؤ نیوہ) چاکتر و نا کامیشی باشترہ (لہ دنیا و قیامہ تیشدا) ﴿وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾ وہ شوین
شٹیک مہ کہ وہ کہ زانیاریت دہ بارہ ی نی بہ ﴿إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ﴾ بہ راستی گوئی و چا و دل
﴿كُلُّ أُولٰٓئِكَ كَانَ عَنهُ مَسْئُولًا﴾ ہہ مو و تہ وانہ (خوا ونہ کانیان) بہرہر سیارن لئیان ﴿وَلَا تُغَيِّرُ فِي الْأَرْضِ
مَرَحًا﴾ وہ مہ رؤ بہ زہ ویدا بہ فیز زلی و شاناز بہ وہ ﴿إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ﴾ (چونکہ) بہ راستی تؤلہ دہ توانی
زوی کون کہ بیت ﴿وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا﴾ وہ ندہ گہ بیتہ شاخہ کان لہ درنژیدا ﴿كُلُّ ذٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ﴾
ہہ مو و تہ وہ ی باسکرا خراپہ کانی ﴿عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا﴾ لای پەر و ہر دگارت ناہ جی و بیزراوہ ﴿

﴿ذَلِكَ وَمَا أَرْحَمُ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنْ الْحِكْمَةِ﴾ ﴿١﴾ ئه وه (ی که باس کرا) هه ندیکه له وه دانایی و حکمه تهی که پهروه دگارت نیگای کردوه بئوت ﴿وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ وه هیچ په رستراوینکی تر له گه ل خوادا مه په رسته ﴿فَتَأْتِي فِي جَهَنَّمَ﴾ نه گینا فری ده دریتته ناو دؤزه خه وه ﴿مَلُومًا مَذْحُورًا﴾ به لؤمه کراوی ودوور خراوهی له به زه بی خوا ﴿أَفَأَصْفَقَدُ رَبُّكُمْ بِالْبَيْنِ﴾ نابا پهروه دگارتان په گه زی کورپی تابه تی کردوه به ئیوه وه ﴿وَأَتَّخِذُ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنْتًا﴾ له فریشته کانیشی دا کچانی بوخوی هه لؤاردوه ﴿إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا﴾ به راستی ئیوه ووتنه به کسی زورگه وه (ونا به جی) ده لئین ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ﴾ وه سوئند به خوا بیگومان (مه به سه کانه مان) به جهند جور هیناوه له م فورثانه دا ﴿لِيَذْكُرُوا﴾ بؤ ئه وهی بیربکه نه وه و نامؤژگاری وه رگرن ﴿وَمَا يَرِيذُهُمْ إِلَّا نُفُورًا﴾ به لام (خوانه ناسان) هه ر دوور که ووتنه وه بیان زیاتر ده بیت (به وه باسکر دنه) ﴿قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ﴾ (ئهی موحه ممه د ﴿تِلْكَ﴾ بلی ئه گه ر له گه ل خوادا په رستراوینکی تر بیوایه ﴿كَمَا يَقُولُونَ﴾ وه كه ئه وه (بت په رستان) ده لئین ﴿إِنَّا لَنَبْقُوا﴾ ئه وه کاته ده گه ران به دواي ﴿إِلَى ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا﴾ رینگایه کدا بؤلای خاوه نی عه رش (که خواجه) ﴿سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَى﴾ پاک و بی گه رد و به رز و بلنده ئه وه (خوایه) ﴿عَمَّا يَقُولُونَ﴾ له وهی ئه وه (بت په رستانه) ده لئین (ده رباره ی خوا) ﴿عُلُوًّا كَبِيرًا﴾ زور به رز و بلنده تره ﴿تَسْبِيحٌ لَهُ السَّمَوٰتُ﴾ هه ر حه وت ناسمانه کان ته سبیحاتی خودا ده که ن ﴿وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ﴾ و زه وی و هه رچی له ناویاندا به ﴿وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه هیچ شتیک نیه ﴿إِلَّا أَسْبِغُ بِحَمْدِهِ﴾ که ته سبیحات و سوپاس و ستایشی ئه وه نه کات ﴿وَلٰكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ﴾ به لام ئیوه تی ناگه ن له ته سبیحاته که بیان وه ﴿إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا﴾ به راستی خوا هه میشه به نارام وله سه رخؤ و لیئوره ده به ﴿وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ﴾ وه (ئهی موحه ممه د ﴿تِلْكَ﴾ کاتیک فورثان ده خوئیتت (به سه ریاندا) ﴿جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ﴾ داده نیئین له نیوان تو و ئه وانده دا ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ که باوه رپان به رؤزی دوايي نیه ﴿حِجَابًا مُّسْتَوْرًا﴾ په رده به کی نادیار (دپوشه ر) ﴿وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ وه ده بده یئین به سه ر دلپاندا ﴿أَكِنَّةً﴾ جهند په رده به کی زور نه ستوور ﴿أَنْ يَفْقَهُوهُ﴾ بؤ ئه وهی له فورثان تی نه گه ن ﴿وَرَفَعْنَا فِيهِمْ وَقْرًا﴾ و گوئشیان که ر ده که یئ (تانه بیستن) ﴿وَإِذَا ذُكِرَتِ رَبُّكَ﴾ وه هه ر کاتیک ناوی پهروه دگارت ده بیت (لای ئه وه بی باوه رانده دا) ﴿فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ﴾ له فورثاندا به تاك و ته نیایی ﴿وَلَوْ عَلَىٰ آذَانِهِمْ نُفُورًا﴾ به بیزاری پشتت تی ده که ن ﴿لَنْ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ﴾ ئیمه چاک ده زانین بؤچی ئه وان گوی ده گرن ﴿إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ﴾ کاتیک گوی ده گرن له تو (ئهی موحه ممه د ﴿تِلْكَ﴾ ﴿وَإِذْ هُرِّجُوا﴾ ههروه ها کاتیک پیکه وه چه ده که ن ﴿إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ﴾ کاتئ سته م کاره کان ده لئین ﴿إِنْ تَدْعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْخُورًا﴾ ئیوه ته نها شوئینی پیاوینکی جادو لیکراو ده که ون ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ﴾ سه رنج بده چؤن ﴿صَرُّوا إِلَيْكَ الْأَمْثَالَ﴾ نموونه ی جورا و جورت بؤدیننه وه ﴿فَصَلُّوا﴾ سه رنه نجام گو سرا بوون ﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا﴾ ئیتر ناتوانن رینگای راست بدؤزنه وه ﴿وَقَالُوا لَا كُنَّا عِظَمًا وَرَفْنَا﴾ ده شلین نایا کاتی بوئینه ئیسک پروسکینکی رزیو و پتور کاو ﴿أَلَمْ نَأْتِ بِمَبْعُوثٍ خَلْقًا جَدِيدًا﴾ نایا (جاریکی تر) زیندوو ده کریئنه وه و ده بیئنه وه به دروسکراوینکی نوی ﴿١﴾

﴿قُلْ﴾ (تہی موحمہد ﷺ) پنیان بلی ﴿كُوْنُوا حِجَارَةً اَوْ حَدِيدًا﴾ ثیوہ بین بہ ہر د یا بہ ناسن ﴿اَوْ خَلْقًا مِّمَّا﴾ یان ہر درست کراویکی ترلہ وہی ﴿يَكْتُمُونَ فِي صُدُورِكُمْ﴾ لہ میٹسک و دلٹاندا گہ ورہ بہ ﴿فَسَيَقُولُونَ﴾ جابینگومان تہ وانہ دلین ﴿مَنْ يُعِيدُنَا﴾ کئی زیندوومان دہ کاتہ وہ ﴿قُلْ الَّذِي﴾ بلی تہ و زاتہ (زیندووتان دہ کاتہ وہ) ﴿فَطَرَكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ کہ یہ کہم جار دروستی کردوون ﴿فَسَيُغْضِبُونَ اِيْتِكَ رُءُوسَهُمْ﴾ جا (بہ لاقرتیہ وہ) سہرت بق دہ لہ قینن ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ﴾ و دلین تہ وہ کہی دہ بیت ﴿قُلْ عَسَى اَنْ يَكُوْنَ قَرِيْبًا﴾ بلی لہ وانہ یہ تہ و (پڑوہ ہانتی) نزیک بیت ﴿يَوْمَ يَدْعُوكُمْ﴾ تہ و پڑوہی کہ بانگتان دہ کہن (لہ گزورہ کانتانہ وہ) ﴿فَتَسْتَجِيبُوْنَ بِحَمْدِہٖ﴾ جائیوہش دہست بہ جی دین بہ دہم بانگ کردنہ کہ وہ بہ سوپاس و سہنا کردنہ وہ ﴿وَنَنْظُرُ اِنْ لَيْسَ لَكُمْ﴾ و وا دہ زانن نہ ماونہ تہ وہ (لہ دونیادا) ﴿اِلَّا قَلِيْلًا﴾ ماوہ یہ کی کہم نہ بیت ﴿وَقُلْ لِعِبَادِي﴾ وہ (تہی موحمہد ﷺ) بلی بہ بہ بندہ کانم ﴿يَقُولُوا اَللّٰهُ اَحْسَنُ﴾ قسہ یہ کہ بکہن کہ جوانتر و باشترینی قسہ بیت ﴿اِنَّ الشَّيْطَانَ﴾ بہ راستی شہیتان ﴿يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ﴾ ناکوکی و نازاوہ دہ خاتہ نیوانیان ﴿اِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْاِنْسَانِ﴾ بہ راستی شہیتان ہہ میسہ بوٹادہ می ﴿عَدُوًّا مُّبِيْنًا﴾ دووڑمنیکی رون و ناشکرایہ ﴿رَبِّكُمْ اَعْلَمُ بِكُمْ﴾ بہرور دگارتان زانترہ بہ ثیوہ ﴿اِنْ يَشَاءُ يَرْحَمْكُمْ﴾ تہ گہر بیہ وی پڑحمتان ہی دہ کات ﴿اَوْ اِنْ يَشَاءُ يُعَذِّبْكُمْ﴾ یان تہ گہر بیہ وی سزاتان دہ دات ﴿وَمَا اَرْسَلْنَاكَ﴾ وہ ٹیمہ تو مان نہ نار دووہ ﴿عَلَيْہُمْ وَكَيْلًا﴾ بہ چاودیر و پاریزہر بہ سہریانہ وہ ﴿وَرَبُّكَ اَعْلَمُ﴾ وہ بہرور دگارت زانترہ ﴿يَسِّنُ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ بہ ہر چی لہ ناسمانہ کان ولہ زہوی دایہ ﴿وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّنَ﴾ وہ سویند بہ خوا بیگومان فہ زلی ہہ ندی لہ پیغہ مہر انمان داوہ ﴿عَلٰی بَعْضٍ﴾ بہ سہر ہہ ندیکی تریاندا ﴿وَاَتَيْنَا دَاوُدَ زُكُوْرًا﴾ و زہبورمان بہ خشی بہ داوود ﴿قُلْ اَدْعُوا الَّذِيْنَ﴾ (تہی موحمہد ﷺ) بلی (بن باوہ ران) ہاوار بکہن لہ تہ وانہی ﴿زَعَمْتُمْ اَنْ دُوْنِہٖ﴾ کہ ثیوہ بہ خوانان دہ زانین بیجگہ لہ خوا ﴿فَلَا يَمْلِكُوْنَ﴾ جا تہ وانہ دہ سہ لاتیان نیہ ﴿كَشَفَ الضَّرْبَ عَنْكُمْ﴾ بہ لاو زیانتان لہ سہر لابن ﴿وَلَا تَحْوِيْلًا﴾ وہ (دہ سہ لاتی) گور انیشیان نی یہ ﴿اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ﴾ تہ وانہی کہ تہ و (نہ فامانہ) ہاواریان لی دہ کہن ﴿يَتَّبِعُوْنَ اِلٰى رَبِّہُمْ اَلْوَسِيْلَةَ﴾ تہ وانہ بہ دواہی ہو کاریکدا دہ گہرین کہ نزیکیان کاتہ وہ لہ بہرور دگاریان ﴿اِنَّہُمْ اَقْرَبُ﴾ کامیان نزیک ترہ (لہ خواوہ و پلہ و پایہی بہرترہ) ﴿وَيَرْجُوْنَ رَحْمَتَہٗ﴾ وہ بہ ہیوا و ٹومیدو بہ حمی ٹہون ﴿وَيَخَافُوْنَ عَذَابَہٗ﴾ ولہ سزایشی دہ ترسن ﴿اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ﴾ بہ راستی سزای بہرور دگارت ﴿كَانَ مَحْذُوْرًا﴾ ہہ میسہ مہ ترسی لیکراوہ و خولنیاریزراوہ ﴿وَ اَنْ تَنْزِيْلًا﴾ وہ (خہ لکی) ہیچ شارو گوندیکمان ﴿اِلَّا لِمَنْ مَّهْلِكُوْهَا﴾ کہ ٹیمہ لہ ناویان بیہین ﴿قَبْلَ نُوْحٍ اَلْقِيْمَةَ﴾ پیش (ہانتی) پڑوی دواہی ﴿اَوْ مَعٰذِہٖ اَعْدَابًا شَدِيْدًا﴾ یان سزایان بدہین بہ سزایہ کی سہخت ﴿كَانَ ذٰلِكَ﴾ ٹیللا تہ و (سزادانہ یان لہ ناو بردنہ) ﴿فِي الْكِتٰبِ مَسْطُوْرًا﴾ لہ (لوح المحفوظ) دا نوسراوہ ﴿

﴿وَمَا مَنَعَنَا﴾ وہ هیچ شتیک بہر گری ٹیمہی نہ کردو وہ ﴿أَنْ نُزِيلَ بِالآيَاتِ﴾ کہ نہو موعجزانہ بنیرین ﴿إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ﴾ جگہ لہوہی کہ پیشینہ کان بہ درویان دہزانی ﴿وَأَتَيْنَا مُمُودَ الْأَثَقَةَ﴾ ناردمان بؤ (ہوزی) سہموود نہو حوشترہی ﴿مُبْصِرَةً﴾ کہ (موعجزیہ کی) ناشکرا بوو ﴿فَقَطَّمُوا بِهَا﴾ کہ چی (باوہریان نہہینا و) ستمیان لیکرد و (سہریان بری) ﴿وَمَا نُزِيلَ بِالآيَاتِ﴾ وہ ٹیمہ موعجزیہ کان نانیرین ﴿إِلَّا خَوْفًا﴾ مہ گہر بؤ ترساندنہی (نہو گہلہ نہہیت) ﴿وَأَذَقْنَا لِكُلِّ﴾ (بیریکہرہوہ) کاتی پیمان ووتی ﴿إِنْ رَبِّكَ﴾ بہراستی بہرورہدگارت ﴿أَحَاطَ بِالنَّاسِ﴾ دہوری ہہموو خہلکی داوہ (دہسہ لاتی ہہ بہ بہ سہریاندا) ﴿وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرْتَمْتُمْ﴾ وہ نہو خہو بینینہی کہ پیشانی تو ماندا (لہوشہو رہوہدا) ﴿إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ﴾ ہہرلہ بہر تاقی کردنہوہی خہلکی بوو ﴿وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ﴾ ہہر وہا نہو درہختہ نہفرین لی کر اوہش ﴿فِي الْقُرْآنِ﴾ کہ لہفورٹاندا باسماں کردو وہ ﴿وَنُحُوفُهُمْ﴾ وہ ٹیمہ (بہو جوڑہ بہلگانہ) نہوانہ دہترستینین ﴿فَمَا يَرِيدُهُمْ إِلَّا طَعْنًا كَبِيرًا﴾ کہ چی نہو (ترساندنہ) ہیچیان بؤ زیاد ناکات جگہ لہ یاخی بوون و سہر کہشی نہہیت ﴿وَأَذَقْنَا لِلْمَلَكِطَةِ﴾ وہ باسی نہو کاتہبکہ کہ ٹیمہ بہفریشتہ کانمان ووت ﴿أَسْجُدُوا لِآدَمَ﴾ سوڑدہ بہرن بؤ نادہم ﴿فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ نہوانیش بہ کسہر ہہموویان سوڑدہیان برد بیجگہ لہ ٹیبلیس (شہیتان نہہیت) ﴿قَالَ أَسْجُدْ﴾ ووتی ٹایامن سوڑدہ بہرم ﴿لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا﴾ بؤ کہ سینک کہ لہفور دروستت کردو وہ ﴿قَالَ آرَأَيْتَكَ﴾ (ٹیبلیس) ووتی پیم بلی و ہہوالم بدہری ﴿هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ﴾ لہ بارہی نہمہوہ کہ ریڑی نہوت داوہ بہ سہر مندہا! ﴿لَيْنَ أَخْرَجْنِي﴾ سویند بہ خوا نہ گہر دوام بخہیت ﴿إِلَى تَوْرٍ الْقَيْمَةِ﴾ تاروڑی دوایی (نہرم) ﴿لَأَخْتِنِكَ كُنْ دُرَيْتَهُ﴾ بہراستی زال نہبم بہ سہر نہوہ کانیدا (بہ گومرا کردن) ﴿إِلَّا قَلِيلًا﴾ کہ مینک لہوان نہہیت (کہ بہندہ تاییہ تہ کانی خوان) ﴿قَالَ أَذْهَبَ﴾ (خوا بہ شہیتانی) فہرمووبرو ﴿فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ﴾ ساہر کہس لہوان شوینتی تو کہوت ﴿فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُ مَنْ كَفَرَ﴾ نہوہ بہراستی تولہی ہہمووتان دوزخہ ﴿جَزَاءُ مَنْ قُورًا﴾ کہ تولہیہ کی پر بہ پرہ ﴿وَأَسْتَفْزِرُ مَنْ أَسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ﴾ وہ ہہر کہس لہوانہ کہ دہتوانی گومرای بکہ ﴿بِصَوْتِكَ﴾ بہدہنگت و سہدای (ناہقت) ﴿وَأَجَلَبَ عَلَيْهِمْ﴾ و بدہ بہ سہریاندا و تی یان خوڑہ ﴿بِحَيْلِكَ وَرَجِيكَ﴾ بہسوار و پیادہی لہشکرہ کہتہوہ ﴿وَشَارَكُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ﴾ وہ ہاوبہشیمان بکہ لہمال و سامان و مندالیاندا ﴿وَعَدَهُمْ﴾ بہلٹیشیمان ہی بدہ ﴿وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ﴾ بہلام شہیتان بہلٹیشان ہی نادات ﴿إِلَّا الْغُرُورَ﴾ بہخہلہ تاندن نہہیت ﴿إِنَّ عِبَادِي﴾ بیگومان بہندہ کانی من ﴿لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ﴾ دہسہ لات بہ سہریاندا نی یہ (و ناتوانی گومرایان بکہیت) ﴿وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ وَكِيلًا﴾ وہ بہرورہدگارت بہ سہ پاریزہرو چاودنیر بیت ﴿رَبِّكَ الَّذِي﴾ بہرورہدگارتان نہو زاتہیہ ﴿يُنزِلُ لَكُمْ الْغُلُوكَ فِي الْبَحْرِ﴾ کہ کشتی لہ دہریادا ہاتوچو بندہ کات بؤ ٹیوہ ﴿يَتَّبِعُوا مِنْ فَضْلِي﴾ بؤ نہوہی بگہرین بہدوای ہہندیکہ ہرہ و روڑی نہودا ﴿إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا﴾ بہراستی نہو (خواہ) ہہمیشہ ہی میہرہبان وہ بہزہی یہ بہرامہر بہ ٹیوہ ﴿

﴿وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ﴾ جا کاتیک له ده ریادا تووشی به لاو زیان بین ﴿صَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَٰهَ﴾ هممو و
 نهو (به رستراوانه) ای هاواریان لی ده که ن وون ده بن بیجگه له خوا ﴿فَلَمَّا تَخَجَّكَمُ إِلَى الْبَرِّ﴾ که چی کاتیک
 که (خوا) رزگارتان ده کات و ده گنه ووشکانی ﴿أَعْرَضْتُمْ﴾ روو وهرده گپرن (له خودا) ﴿وَكَانَ الْإِنْسَانُ
 كَفُورًا﴾ (چونکه) ناده می همیشه سپله و ناسوپاسه ﴿أَفَأَمِنْتُمْ﴾ جا نایا ئیوه ناترسن و بیباکن
 ﴿أَنْ يَخْشِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ﴾ له وهی که له ووشکایی دا (بوومه له رزه) بتانیات به ناخی زه ویدا؟ ﴿أَوْ يُرْسِلَ
 عَلَيْكُمْ حَاصِبًا﴾ یا (ناترسن له وهی) بای توندتان بنیریته سهر به وورده زیخه وه ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ
 وَكِيْلًا﴾ پاشان پارنزه رنیکیشان ده ست نه که ویت ﴿أَمْ أَمِنْتُمْ﴾ نهی نایا دلنیا و بیباکن ﴿أَنْ
 يُعِيدَ كُفْرِيهٖ﴾ له وهی بتان گپرنیته وه ناو ده ریا ﴿تَارَةً أُخْرٰی﴾ جارنکی تر ﴿فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ﴾ نه مجا بینیریته
 سه رتان ﴿قَاصِفًا مِّنَ الرِّیْحِ﴾ بایه کی توندو تیزی ویران کهر ﴿فَيَغْرِبُ كَمَا كَفَرْتُمْ﴾ نهو ساله ده ریا که دانقومتان
 بکات له بهر نهو بی باوه و سپله بوونه تان ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُوا﴾ پاشان ده ستان ناکه ویت ﴿لَكُمْ عَلٰیٰنَا بِهٖ
 نَبِیْعًا﴾ هیچ که سینک که داوای تولهی ئیوه له ئیمه بکات ﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ﴾ سویند به خوا
 بینگومان ریزمان له نه وهی نادهم گرت ﴿وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ﴾ و له ووشکانی و له ده ریادا هه لمان
 گرتن (به سواری و گه رانمانن) ﴿وَوَزَعْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ و رۆزی پاک و خاوینتمان پی داون
 ﴿وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِیْرٍ﴾ وه فه زلمان داون به سهر زورنیک ﴿مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْصِيْلًا﴾ لهو شتانهی که درو ستمان
 کردون به فه زلیکی گه وره ﴿يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ اُنْسٍ﴾ (بیریان بخه نه وه) نهو رۆزهی که ئیمه هممو
 ناده میه ک بانگ ده که بین ﴿بِاٰمِنِهٖمْ﴾ به ناوی پیغه مبه ره که یانه وه (به ناوی پیامه که یانه وه) ﴿فَمَنْ اُوْتِيَ
 كِتٰبَهُ بِرِیْمٰنِهٖ﴾ جا هر که سینک نامه ی کرده وه که ی بدریت به ده سستی راستیه وه ﴿فَاُوْتِيَكَ يَقرُوْنَ
 كِتٰبَهُمْ﴾ نانه وانه نامه که بان ده خویننه وه ﴿وَلَا يَظْلُمُوْنَ﴾ وه سته میان لی ناکریت ﴿فَتَبٰی﴾ به نه ندازه ی
 نهو تاله باریکه ی به ده وری ناوکی خورمادایه ﴿وَمَنْ كَانَ فِي هٰذِهٖۤ اَعْمٰی﴾ به لام هر که سینک له م
 (دونیا به) دا کویر بوو بیت (ورنگه ی راستی نه بینا بیت) ﴿فَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ اَعْمٰی﴾ نه وه نهو که سه له رۆزی
 دواشدا کویره ﴿وَاَضَلُّ سَبِيْلًا﴾ بگره له کویریش گومر اتره ﴿وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُوْنَكَ﴾ وه به راستی
 نزیک بوو نه وانه لات دن ﴿عَنِ الَّذِيْ اُوْحِيَْنَا اِلَيْكَ﴾ له وهی که نیگامان کرد بوو ﴿لِتَقْتَرِيَ عَلٰی غَیْرِہٖ﴾
 بو نه وهی جگه له فورٹان شتیک به ده م ئیمه وه هه لبه ستیت ﴿وَإِذَا لَا تَجِدُوْكَ خٰیِلًا﴾ (نه گه ر گویر ایه لیان
 بوو تیا به) نه وه لهو کاته دا ده بان کردیت به دؤست و خؤشه ویستی خویان و (گومر ایان ده کردیت) ﴿
 وَتُوْلَا اَنْ تَمْتَنَكَ﴾ خو نه گه ر ئیمه تو مان دامه زراونه کردایه ﴿لَقَدْ كَدَّبْتَ﴾ به راستی نزیک بوو تو
 ﴿تَرَكْنَا اِلَيْهٖمُ شَيْئًا قَلِيْلًا﴾ که مینک به لایاندا بچی ﴿اِنَّا لَأَذَقْنَاكَ﴾ جا بینگومان نهو کاته پیمان ده چه شتی
 ﴿ضِعْفَ الْحَبْوَةِ﴾ دوو به رانبهر (سزای) زیان ﴿وَضِعْفَ الْمَمَاتِ﴾ دوو به رانبهر (سزای) مردن
 ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُوْكَ﴾ پاشان ده ست نه ده که ووت ﴿عَلٰیٰنَا نَصِيْرًا﴾ یارمه تی ده رنیک به رانبهر به ئیمه (که به رگری
 نهو سزایات لی بکات) ﴿

﴿وَإِنْ كَادُوا﴾ وہ بہراستی نزیك بوو ټو (بن باوہر) انه ﴿لَيَسْتَفِرُّوكَ﴾ (بہپیلان و دوژمنایہ تی) نارہحتت بکہن ﴿مِنَ الْأَرْضِ﴾ له خاکسی مہککہ ﴿لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا﴾ بؤ ټوہوی دہرت بکہن لی ی ﴿وَإِذَا لَا يَلْبَسُونَ خِلْفَكَ﴾ جا ټو کاتہ ټووانہ نہدہمانہوہ له پاش تؤ ﴿الْأَقِيلَا﴾ کاتیکسی کہم نہبیت (خوا له ناوی دہبردن) ﴿سُئْتَهُ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا﴾ ریگا ونہریتیکہ له (ټیمہوہ) بؤ ټووانہی کہ نارہومانن. ﴿فَتَأْتِكَ مِنْ رُسُلِنَا﴾ له پیغہمبہر انمان پیش تؤ ﴿وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا﴾ باوو یاسای ټیمہش گوڑانی بہسہردانایہت ﴿أَقْبِرِ الصَّلَاةَ﴾ (ټہی موحممہد ﷺ) نویژ بہجی بہینہ ﴿لِذُلِّكَ السَّمِيسِ﴾ له کاتی لادانی خور (لہ ناوہہراستی ناسمان) ﴿إِلَى عَسَقِ الْإِيلِ﴾ ہما (ہاتسی) تاریکی شوہ ﴿وَقُرَّةِ الْفَجْرِ﴾ ہر وہا نویژی بہیانی (بہجی بیتہ) ﴿إِنْ قُرَّةِ الْفَجْرِ﴾ بہراستی فورٹان خویندنسی نویژی بہیانی ﴿كَانَ مَشْهُودًا﴾ ہمیشہ دہبیریت (لہ لایہن فریشتہ کانی شوہ و پروژہوہ) ﴿وَمِنَ الْإِيلِ﴾ وہ (ټہی موحممہد ﷺ) له بہشیکسی شوہدا ﴿فَتَهَجَّدْ بِهِ﴾ ہمستہ شوہ نویژ بکہ بہفورٹان خویندن تیبدا ﴿نَافِلَةَ لَيْلٍ﴾ ټوہ زیادہ نویژی تاییہت بہ تویہ ﴿عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ﴾ ټومیدہوار بہہر وہردگار تہگہ بہنیتہ ﴿مَقَامًا مَحْمُودًا﴾ پلہو جینگاہہ کی بہسہندکراو (کہ شہ فاعہتی گہورہ بہ بؤ خہلکی له قیامہندا) ﴿وَقُلْ رَبِّ﴾ وہ بلی ټہی بہر وہردگارم ﴿أَدْخَلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ﴾ (لہ ہر کار نکدا بووم) راست و چاک پیم ټہنجام بدہ ﴿وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ﴾ راست و چاکیش پیم کونایی بیتہ ﴿وَأَجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ﴾ وہ لہ لایہن خو ټوہوہ بؤم بسازنہ ﴿سُلْطَنًا نَّصِيرًا﴾ دہسہ لاتیکی یارمہ تی دہر (کہ زال ہم بہسہر ہمموو کؤ سپنکدا) ﴿وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ﴾ وہ بلی تایینی راست ہات ﴿وَوَهَّقَ الْإِبِلُ﴾ وہ تایینی ناحق و بہتال نہما و پروشت ﴿إِنَّ الْإِبِلَ كَانَ رَهْوًا﴾ بہراستی بہتال ہمیشہ له ناوچوہہ ﴿وَنَزَّلْنَا مِنَ الْقُرْآنِ﴾ وہ لہم فورٹانہدا دہنیرینہ خوارہوہ ﴿مَآهُوَ شِقَاةٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ ټوہوی کہ ہوی شیفا و میہرہبانی بہ بؤ پروا داران ﴿وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا﴾ بہلام (ہاتسی ټہم فورٹانہ) بؤستہم کاران ہیچ زیادناکات جگہ له خہسارؤمہندی نہبیت ﴿وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ﴾ وہ کاتیک چاکہ ونیمہتی خو مان بریژین بہسہر ټادہمی (بنی باوہردا) ﴿أَغْرَضَ﴾ پرووہردہ گپرت (لہ زیکری ویادی ټیمہ) ﴿وَنَتَّيَجَّانِيهِ﴾ و دوور دہکہ ویتہوہ ﴿وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ﴾ وہ کاتیک ناخوشی و زیانی لی بکہوینت ﴿كَانَ يَتُوسًا﴾ زور ناٹومید دہبیت ﴿فَلْيُكَلِّمْ عَمَلٍ﴾ (ټہی موحممہد ﷺ) بلی ہمموو کہس کار دہکات ﴿عَلَى شَاكِلِيهِ﴾ لهسہر سرووشت و (رببازی) خوی ﴿فَرِيضًا أَنْعَمَ بِمَنْ هُوَ﴾ جا بہر وہردگار تان زانترہ بہو کہسہی ﴿أَهْدَى سَبِيلًا﴾ کہ رببازہ کہی راسترہ ﴿وَيَسْتَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ﴾ وہ (ټہی موحممہد ﷺ) ہر سیارت لی دہ کہن له بارہی رؤحہوہ (کہچی بہ) ﴿قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي﴾ بلی رؤح له کارو فہرمانسی تاییہت بہ بہر وہردگارمہ ﴿وَمَا أُرِيهِمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا﴾ وہ ټیوہ تہنہا کہ منیک له زانیاربتان ہی بہخسراوہ ﴿وَلَنْ يَشْتَأَ﴾ وہ سویند بہخوا ټہ گہر بمانہوینت ﴿لَتَذَهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ بینگومان ټہو (فورٹانہی) نیگامان کردوہہ بؤت نایہیلین (لہ دل و پہرہ کاندہا) ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُكَ﴾ له پاشان دہست ناکہوینت ﴿بِهِ عَلَيْنَا وَكَيْلًا﴾ له بہرانہر ټیمہدا کہسینک کہ بہر گریٹ لی بکات ﴿

﴿إِلَّا رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ﴾ مہ گہر میہرہ بانیبہک لہ لایہن پەر وەر دگار تہ وہ نہ بیت ﴿إِن فَضَّلْنَاكَ كَانَ عَلَيْنَا كَبِيرًا﴾
 بہر استی فہزل و چاکہ ہی تہ و بہ سہر تہ وہ گہ و رہیہ ﴿قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ﴾ (تہی مو حہ مہد
 ﴿﴾ بلی سوتند بہ خوا تہ گہر نادمی و جنو کہ ہہ مو و کو بیئہ وہ ﴿عَلَىٰ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ﴾ بؤ تہ و ہی
 ویتہی تہم قورٹانہ بیتن ﴿لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ﴾ ناتوانن ویتہی تہو بیتن ﴿وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا﴾
 ہہر چہ نہدہ پشتیوانی یہ کتریش بن ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ﴾ وہ سوتند بہ خوا ئیمہ ہینا و مانہ تہ وہ بؤ
 خہ لکی ﴿فِي هَذَا الْقُرْآنِ﴾ لہم قورٹانہ دا ﴿مِن كُلِّ مَثَلٍ﴾ لہ ہہ مو و جو رہ نموونہ یہک ﴿فَلَا يَكْذِبُ أَكْثَرُ النَّاسِ﴾
 کہ چی زور بہی خہ لکی نایانہ ویت ﴿إِلَّا كُفُورًا﴾ جگہ لہ سہلہی و بی باوہری نہ بیت ﴿وَإِلَّا لَأَنَّ تُؤْمِنَ لَكَ﴾
 ووتیان ہہر گیز باوہرت ہی ناہیتین ﴿حَتَّىٰ تَقْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنبُوعًا﴾ ہتا
 لہم زہویہ دا کانیان ویکمان بؤ ہلنہ قولتسی ﴿أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ نَّجْوٍ وَعَسَىٰ﴾ یان باخینکت
 بیت لہ دار خورما و تری ﴿فَتَفَجَّرَ الْأَنْهَارَ جَلَدًا لَهَا فَتَجِيرًا﴾ و چہند روبرارنک ہلقولیت لہ نیوان
 درہ ختہ کانیدا بہ خو ر بروت ﴿أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ﴾ یان ناسمان بروختی ﴿كَمَا زَعَمَتِ عَلَيْنَا كَسَفًا﴾
 بہ سہر ماندا ہہر چؤن لاف ت لیداوہ کہ بہ پارچہ پارچہ دہ کریت ﴿أَوْ تَأْتِي بِآلِهَةٍ كَمَا كَفَرُوا﴾ یان خواو
 فریشتہ کان بتی ﴿قَبِيلًا﴾ روو بہروو (بیان بینین) ﴿أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ﴾ یان کوشک و مالینکت بیت
 ﴿مِن زُخْرٍ﴾ رازاوہ بہ نہ خش و نیگار ﴿أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ﴾ یان بہر زبیتہ وہ بؤ ناسمان ﴿وَلَنْ نُؤْمِنَ بِرُفُوقِكَ﴾
 وہ ہہر گیز باوہر ناہیتین بہ بہر زبونہ وہ کہ شت ﴿حَتَّىٰ نُزِيلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقُرُّهُ﴾ ہتا بہ یامینکمان
 بؤ نہ ہیتیتہ خوارہ وہ خو مان بیخوینینہ وہ ﴿قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي﴾ (تہی مو حہ مہد ﴿﴾ بلی پاکسی
 وینگہردی بؤ پەر وەر دگارم ﴿هَلْ كُنْتُ﴾ ثایا من (شتیکی ترم) ﴿إِلَّا بَشَرًا مِّثْلُكُمْ﴾ جگہ لہ نادمیہ کی
 نیراو و پیغہ مہر (واتہ من دہ سہ لاتی تہو شتانہم نیہ بہ لکو من تہنہا مروفینکم و خودا کردوومی بہ
 پیغہ مہر) ﴿وَمَا مَنَعَ النَّاسَ﴾ ہیچ شتیک بہر گری خہ لکی نہ کرد ﴿أَن يُؤْمِنُوا﴾ لہوہی کہ باوہر بیتن
 ﴿إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ﴾ کاتیک کہرینموونی و ثانی حہ قیان بؤ ہات ﴿إِلَّا أَن قَالُوا﴾ بیجگہ لہوہی دہ یان
 ووت ﴿أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا﴾ چؤن خوا نادمیہک بہ پیغہ مہر دہ نیریت ﴿قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ﴾
 ﴿مَلَائِكَةٌ يَّمشُونَ مُظْمِئِينَ﴾ بلی تہ گہر لہ زہوی دا فریشتہ ہہ بوایہ و بہ دلنایبہ وہ (تیایدا) بگہر اناہ
 (بہ ویتہی نادمی) ﴿لَنُرْسِلَنَّ عَلَيْهِنَّ مِنَ السَّمَاءِ﴾ بیگومان لہ ناسمانہ وہ دہ مان ناردہ خوارہ وہ بؤ یان ﴿مَلَكَ﴾
 ﴿رَسُولًا﴾ فریشتہ یہ کی پیغہ مہر ﴿قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ بلی بینان خوا بہ سہ کہ شاہید بیت ﴿بِتَبِيِّ﴾
 ﴿وَبَيْنَكُم﴾ لہ نیوان من و تہوہ دا ﴿إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا﴾ بہر استی خوا ہہمیشہ بہ ناگادار و بینایہ
 بہ بہ نندہ کانی ﴿﴾

﴿وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ ہر کہس خواہنیموونی بکات ﴿فَهُوَ الْمُهْتَدِ﴾ ہر نہو کہسہ رینموونی کراوہ (بہراستی) ﴿وَمَنْ يَضِلَّ﴾ و ہر کہسبش خوا گومرہای بکات ﴿فَلَنْ يَجِدَ لَهُنَّ﴾ نہوہ ہر گیز دہست ناکہ ویت بویان ﴿أُولَئِكَ مِنْ دُونِهِ﴾ بینجگہ لہ خوا دوست و یارمہ تی دہر انیک ﴿وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ وہ لہ روزی دواییدا حہ شریان دہ کہین ﴿عَلَىٰ رُؤُوسِهِمْ﴾ بہسہر روومہت و دہم و چاویاندا ﴿عُمِيًّا وَبُكْمًا وَضُمًّا﴾ کہ کویر و لال و کہرن ﴿مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ﴾ شوینی نیستہ جییان دوزہ خہ ﴿كُلَّمَا حَبَّتْ﴾ ہر جارنک (دوزہخ) بلیسہی بنیشیتہوہ (دامریتہوہ) ﴿زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا﴾ بلیسہی ناگرہ کہیان بو زیاد دہ کہین ﴿ذَٰلِكَ جَزَاءُ هُمٍ﴾ نہوہ تولہی نہوانہیہ ﴿بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا﴾ چونکہ بینگومان باوہریان نہہینا بہنایہ تہ کانی نیمہ ﴿وَقَالُوا أَإِذَا كُنَّا﴾ و دہیان ووت نایا نہ گہر نیمہ بوینہ ﴿عِظْمًا وَّرُفَاتًا﴾ نیک و پروسکی پارہ پارہی رزیو ﴿أَهْنَا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا﴾ نایا نیمہ جارنکی تر زیندو دہ کرینہوہ بہدروست کردنکی تازہ ﴿أَوَلَيْسَ رَأَىٰ أَنَّ اللَّهَ الَّذِي﴾ نایا نہوانہ نہیانزانیوہ بینگومان نہو خواہی ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ کہ ناسمانہ کان و زوی دروست کردوہ ﴿قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ يَشَاءُ﴾ دہسہلات دارو بہ توانایہ کہوتنہی نہوانہ دروست بکاتہوہ ﴿وَجَعَلَ لَهُمْ آيَاتًا﴾ وہ کات و ماوہ بہ کی دیاری کردوہ بویان ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ کہ گومانی تیدانیہ ﴿فَأَنبَى الْقَالِبُونَ إِلَّا كُفُورًا﴾ بہ لام ستمکاران ہیچیان ناویت بی باوہری نہبیت ﴿قُلْ لَوْلَا نُنَزِّلُ﴾ بلنی نہ گہر نیمہ ﴿تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَتِي﴾ خواہنی خہزینہ کانی چاکہ و نیمہ تہ کانی بہرورہدگارم بن ﴿إِذَا لَمْ تَسْأَلْنَاهُ﴾ نہو کاتہ دہ تانگریتہوہ (لہ بہخشین) ﴿حَشِيَّةَ الْإِنْفَاقِ﴾ لہ ترسی خہرج بوون و تہواو بوون ﴿وَكَاثِبِ الْإِنْسَانِ قُتُورًا﴾ وہ نادہمی ہمیشہ پڑدہ و چروکہ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى﴾ وہ سویند بہ خوا بہراستی بہخشیمان بہمووسا ﴿بِسَبْعِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ﴾ نو موعجیزہی روون و ناشکرا ﴿فَتَقَلَّبَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ﴾ (نہی موحہمہد ﷺ) دہی ہر سیار لہ نہوہی ئیسرائیل بکہ (سہبارت بہروداوی مووسا و فیرعون) ﴿إِذْ جَاءَهُمْ﴾ کاتن (مووسا) ہاتہ لایان ﴿فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ﴾ نہمجا فیرعون پنی ووت ﴿إِنِّي لَأظُنُّكَ يَمُوسَىٰ مَسْحُورًا﴾ بہراستی نہی مووسا من واگومان دہبہم کہ تو جادو لی کراو بیت ﴿قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَّ﴾ (مووسا علیہ السلام) فہرموی سویند بہ خوا بینگومان تو دہزانی ﴿مَا أُنزِلُ هٰذَا إِلَّا﴾ ہیج کہس نہم موعجیزانہی نہ نار دوتہ خواوہہ ﴿إِلَّا رِبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ﴾ جگہ لہ بہرورہدگاری ناسمانہ کان وزہوی نہبیت کہ روونکہرہوہن (بو خہلکی) ﴿وَإِنِّي لَأظُنُّكَ﴾ وہ بہراستی من دلنیام کہ تو ﴿بِفِرْعَوْنَ مَسْحُورًا﴾ نہی فیرعون لہ ناو دہجبت ﴿فَأَرَادَ أَنْ يَنْسِفَ رُحْمَ الْأَرْضِ﴾ جا فیرعون ویستی کہوا (مووسا و کومہلہ کہی) دہر کات لہ زہوی (میسر) دا ﴿فَأَعْرَفْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا﴾ نپتر نیمہش فیرعون و نہوانہی لہ گہلی بوون ہہموویانمان خنکاند لہ دہریادا ﴿وَقُلْنَا مِنْ عِندِهِ﴾ نہوسا لہ پاش خنکاندنیان ووتمان ﴿لَبِئْسَ الْإِسْرَءِيلَ﴾ بہنہوہی ئیسرائیل ﴿أَسْكَنُوا الْأَرْضَ﴾ نیستہ جی بن لہو زہویہی (کہ فیرعون ویستی دہر تان کات لی ی) ﴿فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ﴾ جا کاتنک بہلینسی روزی دواپی ہات ﴿جئنایکولیفیفا﴾ نہوسا ہہمووتان پیکہوہ (بو دادگای خوا) دینبن ﴿

﴿وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ﴾ وہ ٹہم (قورٹانہ) مان بہہق ناردو تہ خوارہوہ ﴿وَبِالْحَقِّ نَزَّلَهُ﴾ وہ بہحق و راستیش ہاتو تہ خوارہوہ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ﴾ وہ تو مان رہوانہ نہ کردوہہ ﴿الْأَمْبَشِرَ وَنَذِيرًا﴾ بہموزدہ دہرو ترسیتہر نہ بیت ﴿وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ﴾ وہ قورٹانمان بہش بہش بؤت ناردوہہ ﴿لِيُنذِرَ أَعْلَى النَّاسِ﴾ بؤ تہوہی بیخوتینتہوہ بہسہر خدکیدا ﴿عَلَىٰ مَكِّيٍّ﴾ بہ لہسہر خوئی و ہیواشی ﴿وَنَزَّلْنَاهُ تَنزِيلًا﴾ وہ ٹہم (قورٹانہ) مان بہو شیوہ داہہ زاند ﴿قُلْ إِنَّمَا أُمُورِي﴾ (تہی موحمہد ﷺ) پیان) بلسی باوہر بیتن بہم (قورٹانہ) ﴿أَوْ لَا تُوَمَّنُونَ﴾ یان باوہری پی نہ ہیتن ﴿إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ بہراستی تہوانہی کہ زانیاریان پی بہخسراوہ ﴿مِن قَبْلِهِ﴾ لہپیش ٹہم (قورٹانہ) دا ﴿إِنِّي أَنزَلْتُنِي عَلَيْهِنَّ﴾ کاتینک (قورٹان) بخوتیرتہوہ بہسہریاندا ﴿يَخْرُجُونَ لِلَّذِينَ سَجَدَا﴾ بہچہسپانی دہکہون بہرودا بہسوزدہ بردن ﴿وَيَقُولُونَ سُبْحٰنَ رَبِّنَا﴾ وہ دہلین پاک و بیگہردی بؤ پەرورہدگارمان ﴿إِن كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا﴾ بہراستی ہمیشہ بہلبتی پەرورہدگارمان بہدی دیت ﴿وَيَخْرُجُونَ لِلَّذِينَ يَبْكُونَ﴾ وہ دہکہون بہسہر رپودا و دہگرین ﴿وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا﴾ و (قورٹان) ہمیشہ ملکہچیان بؤ زیاد دہکات ﴿قُلْ ادْعُوا اللَّهَ﴾ بلسی نزا و ہاوار لہخوا بکن ﴿أَوْ ادْعُوا الرَّحْمٰنَ﴾ یان ہاوار لہرہحمان بکن (بہکسانہ) ﴿إِنَّمَا تَدْعُوا﴾ بہسہر کامیان نزاو ہاوار داوای لی بکن ﴿فَكَلِمَةَ الْأَسْمَاءِ الْحُسْنٰی﴾ چونکہ ہر بؤ خواہہ ہمموو ناوہ زور جوانہ کان ﴿وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ﴾ لہنوئز کردنتدا دہنگ بہرزمہ کہرہوہ ﴿وَلَا تَخْشَوْنَ بَهَا﴾ و بہنہپیش مہیکہ ﴿وَأَتَّبِعْ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا﴾ لہو نیوانہ دا رنگاہیک ہلبرترہ (بہشیوہ بہک خوت گوت لہخوت بیت) ﴿وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ وہ (تہی موحمہد ﷺ) بلسی ہمموو سوپاس و ستایش ہر بؤ خواہہ ﴿الَّذِي لَمْ يَخْذُ وَلَدًا﴾ زاتینک کہہیچ مندالنکی بؤ خوئی ہر بار نہداوہ ﴿وَلَمْ يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ﴾ و ہیچ ہاوبہشینی نہبووہ ﴿فِي الْمَلٰٓئِكِ﴾ لہ مولک و بادشاہ تیدا ﴿وَلَمْ يَكُن لَّهُ وَلِيٌّ﴾ ہیچ دوست و یارمہتی دہرتکی نہبووہ ﴿مِنَ الدُّنْيَا﴾ لہبہر بی دہسہ لانی ﴿وَكَبُرَ تَكْبِيرًا﴾ (کہواتہ) خوا زور بہگہورہ بگرہ ﴿

سورہ قی ﴿الْكَهْفِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾ بہناوی خواہی بہخشندهی مہرہبان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ ہمموو سوپاس و ستایش بؤ تہو خواہی ﴿أَنْزَلَ﴾ کہ ناردوویہ تہہ خوارہوہ ﴿عَلَىٰ عَبْدِهِ﴾ اکتب ﴿قورٹان بؤ سہر بہندکہی خوئی (موحمہد ﷺ) ﴿وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِجَابًا﴾ و ہیچ جورہ لاریہ کی تیدا دانہناوہ ﴿قِيَمًا﴾ (کتیبکی) راست و پایہدارہ ﴿لِيُنذِرَ بِأَسَاسِ دِينًا﴾ بؤ تہوہی بہسزایہ کی زور بہتین بترسیتیت (تہوانہی کہہاوہری پی ناہیتن) ﴿مِن لَّدُنْهُ﴾ لہلاہین خوہوہہ ﴿وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و مزدہش بدات بہو باوہر دارانہی ﴿الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ﴾ کہ کردوہ چاکہ کان تہنجام دہدن ﴿أَن لَّهُمْ أَجْرًا حَسَنًا﴾ بہمہی کہہ پاداشتینی چاکیان بؤ ہدیہ ﴿مَنْ يَكُ فِيهِ إِهْتَابٌ﴾ لہو (بہہشتہ) دا بی ہرانوہ دہمیتنہوہ ﴿وَيُنذِرَ الَّذِينَ﴾ وہ (بؤ تہوہی) کہہسانینک بترسیتیت ﴿قَالُوا لَمَّا نَسَبْنَا لِرَبِّنَا إِلٰهًا﴾ کہ دہیان ووت خوا رولہی بؤ خوئی ہر بار داوہ ﴿

﴿مَّا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ﴾ نہ خویان زانا بون پنی ﴿وَلَا يَأْتِيهِمْ﴾ نہ باو و باپیر انیان ﴿كَبُرَتْ كَلِمَةً﴾ ج قسہ یہ کی
 (بوختا نیکی) گہ ورہ یہ ﴿تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ﴾ کہ لہ دہ میان دہ ردہ چیت ﴿إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا﴾ جگہ
 لہ درو ہیچ شتیکی تر نالین ﴿فَلَعَلَّكَ بَدِخْتُ نَفْسَكَ﴾ جا لہ وانہ یہ خوت لہ ناو بہری ﴿عَلَىٰ آثَرِهِمْ﴾
 لہ بر کردہ وہی نہ وان ﴿إِنْ لَّمْ يُؤْمِنُوا﴾ نہ گہر نیمان نہ ہیتن ﴿بِهَذَا الْحَدِيثِ أَنسَاءً﴾ بہم قورٹانہ
 لہ داخ و خہ فہ تدا (بمریت) ﴿إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ﴾ بہ راستی نیمہ ہہرچی و ابہ سہر زہوی یہ وہ
 کردو و مانہ ﴿زِينَةً لَّهَا﴾ بہ زینت و جوانی بؤ زہوی ﴿لِيَتَّبِعُوهُمْ﴾ بؤ نہ وہی خہ لکی ناقی بکہینہ وہ
 ﴿إِنَّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾ کامیان کردہ وہی جوانتر و چاکترہ؟ ﴿وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا﴾ وہ بہ راستی نہ وہی
 و ابہ سہر زہوی بہ وہ نیمہ ہہ مووی دہ کہین ﴿صَعِيدًا جُرُزًا﴾ بہ زہویہ کی تہختی ووشک و برنگ
 ﴿أَمْ حَسِبْتَ﴾ نایا وات زانی ﴿أَنْ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيعِ﴾ کہ ہاوہ لانی نہ شکہوت و تابلق
 (نہو بہردہی ناویانی تیا نو سرا بو) ﴿كَأَنَّهُمْ لَمَيِّنًا يَنْبُجُونَ﴾ نہ وان لہ ناو نیشانہ کانی نیمہ دا شتیکی
 سہر سو پ رہیتہر بوو؟ ﴿إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ﴾ کاتی کؤمہ لہ گہنجیک پہنایان بردہ بہر
 نہ شکہوتہ کہ ﴿فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً﴾ ووتیان نہی بہر وہ ردگارمان لہ لایہن خوتہ وہ
 بہ حمہ تیکمان ہی بیدخشہ ﴿وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا﴾ وہ فہراہم بیتہ بؤمان لہم کارہی کہ واین تیایدا
 پنی راست و پزگاری ﴿فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ﴾ جا نیمہش (دوعا کہ یانمان گیرا کردو) بہردہ مان
 ہیٹا بہ سہر گوئیاندا ﴿فِي الْكَهْفِ مِائِينَ عَدَدًا﴾ لہو نہ شکہوتہ دا چند سال (خہ ومان لی خستن) ﴿لِيُحَدِّثُوا
 ﴿ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ﴾ لہ پاشان خہ بہرمان کردنہ وہ ﴿لِيَتْلَمَّ﴾ بؤ نہ وہی دہر یخہین ﴿أَيُّ الْحَزِينِ﴾ لہ دو دو
 ناقہ کامیان ﴿أَخَصَىٰ لِمَا آتُوا أَمْدًا﴾ چاکتر ماوہی خہوی خویان دہ ژمیرن (لہ نہ شکہوتہ کہ دا) ﴿لِيُحَدِّثُوا
 ﴿عَنْ نَقْضِ عَيْتِكَ﴾ نیمہ بؤت دہ گیرینہ وہ ﴿بِنَاهُ بِالْحَقِّ﴾ ہہ والی نہ وان بہرینک و راستی ﴿إِنَّهُمْ فَتْيَةٌ﴾
 بہ راستی نہ وانہ کؤمہ لہ لاوینک بوون ﴿أَمْ سَأُلِّيهِمْ﴾ باوہ پریان ہیٹا بوو بہر وہ ردگاریان ﴿وَزَدْنَاهُمْ
 ﴿هُدًى﴾ نیمہش رینموونیمان زیاد کردن ﴿وَوَرَّطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ و دلیانمان بہ ہیتر کرد (لہ سہر
 نہو باوہرہ) ﴿إِذْ قَامُوا﴾ لہ کاتیکدا ہہستان و پاہرین ﴿فَقَالُوا رَبَّنَا﴾ ووتیان بہر وہ ردگاری نیمہ
 ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بہر وہ ردگاری ناسمانہ کان و زہوی یہ ﴿أَنْ نَدْعُوا مِنْ دُونِهِ إِلَهًا﴾ نیمہ ہہر گیز
 بیجگہ لہو بہر ستر اوینکی تر نا بہرستین ﴿لَقَدْ فَلْنَا إِذَا شَطَطًا﴾ (نہ گہر جگہ لہ خواشتی تر بہرستین)
 سویند بہ خوا نہ و کاتہ درؤمان و تووہ ﴿هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا﴾ نائہ وانہ گہ لہ کہی نیمہن ﴿أَتَّخَذُوا مِنْ
 ﴿دُونِهِ آلِهَةً﴾ بیجگہ لہ خوا بہر ستر اوی تریان بؤ خویان بریار داوہ ﴿أَلَوْلَا نُؤُونَ عَلَيْهِمْ﴾ دہی با بویان
 بیہیتنہ وہ ﴿بِسُلْطَانٍ بَيْنَ﴾ بہ لگہ و نیشانہی پوون و ناشکرا ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ﴾ دہی کئی ستم کارترہ لہو
 کہ سہی ﴿أَفَرَأَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ کہ درو ہہ لہ سستی بہدہم خوداوہ ﴿

﴿وَإِذْ أَنْتَرْنَا مَوْجَهُ﴾ (نہی ہاواہ لانی ٹہ شکہوت) کاتینک ٹیوہ دوورہ پہریزیتان گرت لہوان (لہو بی باوہرانہ) ﴿وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ﴾ و لہو (پہرستراو) انہش بینجگہ لہ خودا دہیان پہرستن ﴿فَأَوَّاهُوا إِلَى الْكَهْفِ﴾ دہی کہواہ پہنا بہرنہ ٹہ شکہوتہ کہہ ﴿يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ﴾ پہرورہ دگارتان بلاوی دہ کاتہوہ بؤتان بہزہبی ورہ حمہتی خوی ﴿وَيُهَيِّجْ لَكُمْ﴾ و بؤتان فہراہم دہ ہینیت ﴿مَنْ أَمْرِكُمْ بِتَرْفَعًا﴾ لہم کارہ تاندا ہوی گوزہران و ژیانسان ﴿وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ﴾ خور دہ بینسی کاتینک کہ ہل دہیت ﴿تَنْزَوُرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ﴾ لہ لای راستی ٹہ شکہوتہ کہ بیان دہ دات ﴿وَإِذَا غَرَبَتْ تَقَرَّبُ مِنْهُمْ﴾ کاتینکیش ناوا دہ بیت لای دہ دالینان ﴿ذَاتَ الشِّمَالِ﴾ بہ لای چہ پدا ﴿وَهُمْ فِي قَبْعٍ مَخْفٍ﴾ لہ کاتینکدا نہوان لہ ناو بؤشایی فراوانی ٹہ شکہوتہ کہ دان ﴿ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ﴾ ٹہوہ ہہندیکہ لہ بہلگہ و نیشانہ کانی خوا ﴿مَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ ہر کہسی خوا رینمونی بکات ﴿فَهُوَ الْمُهْتَدِ﴾ تہنہا ٹہو کہسہ رینمونی کراوہ ﴿وَمَنْ يَضِلَّ﴾ و ہر کہ سیش گومرا بکات ﴿فَلَنْ نَجِدَ لَهُ وَلِيًا مُرِيدًا﴾ ٹہوہ دہست ناکہوی بوی ہیچ پشتیوان و ری نیشانہ رینک ﴿وَنَحْسَبُهُمْ آتِظَاهًا﴾ (ٹہ گہر بیان بینیت) وا دہ زانیت بہ خہ بہرن ﴿وَهُمْ رُؤُودٌ﴾ کہ چی خہوتوون ﴿وَنَقَلْنَاهُمْ﴾ وہ ٹہو (خہوتووا) انہ ٹہم دیو و دیویان پی دہ کہین (بؤ ٹہوہی لاشہ بیان تینک نہ چیت) ﴿ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ﴾ بہ لای راست و بہ لای چہ پدا ﴿وَكَلْبُهُمْ بِسِطْرٍ ذَرَأَ عَلَيْهِ﴾ و سہ گہ کہ بیان ہہردو دہستی دریز کرد بوو ﴿بِالْوَصِيدِ﴾ لہ بہر دہر گای ٹہ شکہوتہ کہ دہا ﴿لَوْ أَطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ﴾ ٹہ گہر سہیر نکت بکر دناہہ ﴿لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا﴾ بینگومان بہ راکردن بہرہو دوا دہ گہراہتہوہ ﴿وَلَمَلَيْتَ مِنْهُمْ رُغْبًا﴾ و پہر بہ دل لینان دہ ترسایت ﴿وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ﴾ ٹاہو و شتوہ (لہ خہو) خہ بہرمانکردنہوہ ﴿لَيْسَاءَ لَوْ أَبِينَهُمْ﴾ بؤ ٹہوہی پہر سیار لہ بہ کتری بکن ﴿قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ﴾ بہ کینکیان ووتی ﴿كَمْ لَبِئْتُمْ﴾ چہندہ ماونہ تہوہ (بہ خہوتوویسی) ﴿قَالُوا﴾ (ہہندیکیان) ووتیان ﴿لَيْسَنَا بِرُؤُومًا أَوْ بَعْضُ يَوْمٍ﴾ رورژنک یا کہ متر لہ رورژنک ماوینہ تہوہ ﴿قَالُوا أَرْبُؤُكُمْ أَنْتُمْ بِمِائْتَتِكُمْ﴾ (ہہندیکی تریان) ووتیان پہرورہ دگارتان زانترہ بہ ماوہی مانہوہ تان ﴿فَاتَّبَعُوا أَحَدَكُمْ يَوْمَ قَوْمِهِ﴾ دہ بہ کینکتان بہم دراوہ (زیوہ) تان بنیرن ﴿إِلَى الْمَدِينَةِ﴾ بؤ ناو شار ﴿فَلْيَنْظُرْ آيَاتِنَا أَزْكَى طَعَامًا﴾ با سہیر کات کئی (لہ خہلکی شار) خوراکہی پاکترہ ﴿فَلْيَأْكُرْ بِرِزْقِ مَنَّهُ﴾ ٹہوہ بالہوہ خوراکتان بؤ بہینیت ﴿وَلْيَتَلَطَّفْ﴾ بانہرم و نیان و لہ سہر خوی بیت لہ ہل سو کہ وتیدا (تا نہ ناسریتہوہ) ﴿وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا﴾ و کہس لہ ٹیوہ ناگادار نہ کات ﴿إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ﴾ چونکہ بینگومان ٹہ گہر نہوان پیشان بزائن ﴿يَرْجُمُوكُمْ﴾ بہرد بارانسان دہ کمن ﴿أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ﴾ یان دہ تان گپہر نہوہ بؤ ناو ٹاہینہ کہی خویان ﴿وَلَنْ نُفْلِحَ حَتَّىٰ إِذَا أَبَدَا﴾ ٹہو کاتہ ٹیوہ ہہر گیز رزگارتان نابیت ﴿

﴿وَكَذَلِكَ أَعْرَضْنَا عَنْهُمْ﴾ (پاش سہ دان سال) ثابہ و شیوہ خہ لکمان ناگادار کرد بہ سہ ریاندہ
 ﴿لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ بؤ تہ وہی بزائن کہ بینگومان بہ لیتی خواہ استہ ﴿وَأَنَّ السَّاعَةَ لَأَرْتَبَ فِيهَا﴾
 وہ دلنیابن کہہ ریزی دواہی گومانی تیدانیہ ﴿إِذِ تَنْزَعُونَ مِنْهُمْ﴾ (خہ لکی مان ناگادار کرد
 بہ سہ ریاندہ) لہ کاتیکدا تہ و خہ لکہ کیشہ یان بوو لہ نینوان خو یاندا ﴿أَمْرُهُمْ﴾ دہ ربارہ یان
 ﴿فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِ بُنْيَانًا﴾ جا (ہہندیکیان) ووتیان چہند خانوویہ کیان بہ سہ رہوہ دروست بکہن
 ﴿رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ﴾ پەرورہ دگاریان ناگادار ترہ پی یان ﴿قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ﴾ تہ وانہی کہ زان
 بوون بہ سہر کار و باری تہ و کومہ لہ دا ووتیان ﴿لَتَنَخِذَنَّ عَنْهُمْ مَسْجِدًا﴾ بینگومان مزگوتہ و تہ کیان
 بہ سہ رہوہ دروست دہ کہین ﴿سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّايبُعُهُمْ كَلْبُهُمْ﴾ تہ وسا ہہندیکیان دہ لئین (تہ و لاوانہ)
 سنی کہ سن و چوارہ میان سہ گہ کہ یانہ ﴿وَيَقُولُونَ حَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ﴾ وہ ہہندیکی تریان
 دہ لئین پینج کہ سن و شہ شہ میان سہ گہ کہ یانہ ﴿رَجَمًا بِالْعَيْبِ﴾ تہ مانہ قسہی بی بہ لگن (تفہنگ
 بہ تاریکہ شہوہ دہ نین) ﴿وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَرَأَيْنَاهُم كَلْبَهُمْ﴾ ہہندیکی تریان دہ لئین تہ وانہ حہوت
 کہ سن ہشتہ مہ کہ یان سہ گہ کہ یانہ ﴿قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ﴾ (تہی مو حہ مہد ﴿﴾ بلی پەرورہ دگام
 زانترہ بہ ژمارہ یان ﴿مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ﴾ کہ میٹ نہ بیت لہ خہ لکی کہ س ژمارہ یان نازانیت
 ﴿فَلَا تُعَارِ فِيهِمْ﴾ کہ واتہ (تہی مو حہ مہد ﴿﴾ لہ بارہ یانہ وہ دہ مہ قالی مہ کہ ﴿إِلَّا امْرَأَةً ظَهَرَ﴾ جگہ لہ
 دہ مہ قالہ بہ کی ناشکر او ناسان (تہنہا تہ وہ بلی کہ لہ قورناندہ بؤت ہاتوہ) ﴿وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا﴾
 وہ لہ بارہ یانہ وہ پرسیار لہ کہ سیان (خاوہن نامہ کان) مہ کہ ﴿وَلَا تَقُولَنَّ لِي أَرَأَيْتَ﴾ بؤ (کردنی) ہیج
 شتیک مہ لی ﴿إِنِّي قَاعِلٌ ذَلِكَ عَدًّا﴾ بینگومان من سبہ نین تہ و شتہ دہ کہم ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾ مہ گہر
 (لہ گہ لی دا بلیت) تہ گہر خواہیہ ویت ﴿وَأذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ﴾ ہہر کاتی (إن شاء اللہ) ت لہ بیر چو
 کہی بیرت ہاتہ وہ بلی ﴿وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنِّي رَبِّي﴾ بلی تہ میندہ وارم پەرورہ دگام رینموونیم بکات
 ﴿لِيَاقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا﴾ بؤ رینگاہہ کی نزیکتر (لہ راستی) لہ مہ ﴿وَلِيُثَوِّبَ فِي كُفْرِهِمْ﴾ (تہ و کومہ لہ
 لاوہ) مانہ وہ لہ ناو تہ شکہ وتہ کہ یاندا (بہ خہ وتووی) ﴿فَلَمَّا تَرَسَّوْنَ﴾ ماوہی سنی سہ د سال
 (بہ سالی ہہ تاوی) ﴿وَأَزْدًا دُوًّا تَسْعًا﴾ نو سالی تریشیان زیاد کرد (تہ گہر بہ سالی مانگی عہرہی حساب
 بکرت) ﴿قُلْ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَيْسُوا﴾ بلی خوا زانترہ بہ ماوہی مانہ وہ یان ﴿لَهُ عَيْنٌ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 تہنہا بؤ خواہیہ زانینی نہیتی ناسمانہ کان و زہوی ﴿أَبْصِرْ بِهِ وَاسْمِعْ﴾ نای (خودا) ج بینا و بیسہرہ
 ﴿مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ﴾ بئجگہ لہ (خو) ہیج پشتیوانیکیان بؤنیہ ﴿وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا﴾
 کہ سیش ناکات بہ ہاوبہ شی خوی لہ فہرمانی دا ﴿وَأَقُلُّ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ﴾ بخوینہرہ وہ تہ وہی کہ
 وہ حیت بؤ کراوہ ﴿مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ﴾ لہ قورنانی پەرورہ دگارت ﴿لَا مَبْدَلُ لِكَلِمَاتِهِ﴾ کہ س نیہ
 بتوانیت وتہ کانی تہ و بگوریت ﴿وَلَنْ نَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا﴾ ہہر گیز پہ نایہ کت دہست ناکہ ویت
 بئجگہ لہ خوا پہ نای بؤ بہریت ﴿﴾

﴿وَأَضْرَبَ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ﴾ خوت راگرہ له گہل نہ وانہی ﴿يَدْعُونَ رَبَّهُمْ﴾ له پەرورہ دگاربان دہ پارینہ وہ ویادی نہ و دہ کمن (و دہ پیرستن) ﴿بِالْقُدْرَةِ وَالْقِسْطِ﴾ بہ بیانان و نیواران ﴿يُرِيدُونَ وَجْهَهُ﴾ کہ مہ بہ ستیان رہ زامہندی خواہہ ﴿وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ﴾ چا وہ کانت لہ وان لامہ دہ و و ہر مہ گبیرہ (بؤ کہسانی بی باوہری دہ ولہ مہند) ﴿يُرِيدُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا﴾ کہ جوانی و رازا و ہسی ژبانسی نہ م دونیای دہ ویت ﴿وَلَا تُطِغْ مِنْ﴾ و بہ گوئی کہ سینک مہ کہ ﴿أَغْفَلَ قَلْبُهُ وَعَنْ ذِكْرِنَا﴾ کہ دلیمان لہ یادی خو مان بی ناگا کردہ ﴿وَاتَّبَعَ هَوَاهُ﴾ و شوینی ہہ و او نارہ زووی خوی کہ وتو وہ ﴿وَكَانَ أَمْرُهُ فُرْطَانًا﴾ ہہ مو و کارہ کانی خراب و لہ سنور دہ رچو وہ ﴿وَقُلِ الْحَقُّ﴾ بلی حق (نہ م قورٹانہ) ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾ لہ لایہن پەرورہ دگارٹانہ و ہاتو وہ ﴿مَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ﴾ جا ہر کہ سی دہ بہ ویت با باوہرینتی ﴿وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ﴾ و ہر کہ سبش دہ بہ ویت با بی باوہر بیت (نہ م ش جورینکہ لہ ہہر شہ و سہر زہ نشست) ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ﴾ بہ راستی نیمہ نامادہ مان کردو وہ بؤ سستہ مکاران (بی باوہر ان) ﴿نَارًا لَّحَاطٍ بِهِنَّ سُرُودًا﴾ ناگرینک کہ بلیتہ کہی (وہ کورہ شمال) دہ وریان دہ دات ﴿وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا﴾ و ہ نہ گہر (لہ تینوانا) ہا واری ناو بکہن ﴿يُعَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ﴾ ناوینکیان بؤ دہ ہتیری و ہ ک مسی تو ا وہ (با و ہ ک چلک و چہ بہ لی رؤن و زہیت وایہ) ﴿يَشْوِي الْوُجُوهُ﴾ رو و دہ م و چا و ہ کان دہ برژینتی ﴿يَتَسَّ الشَّرَابِ﴾ نای چ خوار دنہ و ہ بہ کی پیس و خرابہ ﴿وَسَاءَتْ مُرْتَقَقًا﴾ و نای چ شوین و جینگایہ کی خرابہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بہ راستی نہ وانہی کہ باوہر بان ہینا وہ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردہ ہی چاکہ بان کردو وہ ﴿إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا﴾ بنگومان نیمہ پاداشتی نہ وانہ و ون نا کہین کہ کردہ و ہ ہی چاکیان کردہ ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ﴾ بؤ نہ وانہ ہدہہ ﴿جَنَّاتُ عَدْنٍ﴾ بہ ہشتانینکی ہہ مہ شہ ہی ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہ روبرہ کان بہ ژیرباندا دین و دہ چن ﴿يَجْرُونَ فِيهَا﴾ دہ رازینرینہ و ہ لہ و (بہ ہشتانہ) دا ﴿مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ﴾ بہ بازنی زوری ٹالتون ﴿وَيَلْبَسُونَ فِيهَا خُضْرًا﴾ و ہ پوشاکی سہوز دہ پوشن ﴿مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ﴾ لہ ناوریشمی تہ نک و نہ ستور ﴿مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ﴾ پال دہ دہ نہ و ہ لہ و (بہ ہشتہ) دا بہ سہر کورسی و پالپشتہ کانہ وہ ﴿يَوْمَ الثَّوَابِ وَحَسُنَتْ مُرْتَقَقًا﴾ نای چہند پاداشتینکی چاکہ و جینگایہ کی خوشہ ﴿وَأَضْرِبَ لَهُمْ مَثَلًا﴾ (نہی مو حہ مہد ﴿يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بؤ بان بگبیرہ و ہ نمو ونہی ﴿رُحُلَيْنِ﴾ نہ و دوو پیاوہ ﴿جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا﴾ دابو و مان بہ یہ کینکیان (کہ بی باوہر بو) ﴿جَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ﴾ دوو باخ لہ ہہ مو و جو رہ تربیہ ک ﴿وَحَقَقْنَا لِهٖمَا يَتَخَلَّى﴾ بہ دار خورما دہ وری ہہر دوو باخہ کہ مان دابو و ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَبَابًا﴾ لہ نیوان نہ و دوو باخہ دا کشتو کالمان فہرا ہہم ہینابو و (بؤی) ﴿يَكْتُمَا الْجَنَّتَيْنِ ءَاتَتْ أَكْطَمًا﴾ ہہر دوو باخہ کہ بہری چاکیان گرتبو و ﴿وَلَمْ تَطْلُرْ مِنْهُ شَيْئًا﴾ ہیچیان لی خہ سار نہ بو و بو و ﴿وَقَرَّتْ رَاجِلَاهُمَا نَهْرًا﴾ و لہ نیوان نہ و دوو باخہ دا کانیان و یکمان ہہ لقلولاندبو و (بؤ ناودانیان) ﴿وَكَانَ لَهُ قَمَرٌ﴾ ہہر و ہا (خواہنی نہ و دوو باخہ) مال و سامانی زوری ہہ بو و (لہ ٹالتون و زیو و شتی تر) ﴿فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ﴾ جا بہ ہا وری (نیماندارہ ہہ ژارہ) کہی ووت لہ کاتینکدا کہ قسہی لہ گہ لدا دہ کرد ﴿إِنَّا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا﴾ من مال و سامانم لہ تو زورترہ ﴿وَأَعْرَضْنَا﴾ کوپ و کال و خزمہ تکاریشم زیاترہ ﴿

﴿وَدَخَلَ جَنَّتَهُ﴾ (بی باوہرہ کہ بیان) چو وہ ناو باخہ کہ یہ وہ ﴿وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ﴾ له کاتیکدا کہ سستم کاربوو له خوی ﴿قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا﴾ ووتی باوہرہ ناکہم ہر گیز ہم باخہم له ناو بچیت ﴿وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً﴾ باوہریش ناکہم پروزی دواپی بیت و پرو بدات ﴿وَلَمَّا رُذِدْتُ إِلَى رَبِّي﴾ سویتند بی خو نہ گہر (باش مردن) بمگیرنہ وہ بو لای پەرورہ دگارم ﴿لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا﴾ بینگومان باشتر لهم باخہم دەست دە کہوی ﴿قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ﴾ هاوپی (نیمانداره) کہی پنی ووت ﴿وَهُوَ يُحَاوِرُهُ﴾ له کاتیکدا کہ گفتوگوی له گہ لدا ده کرد ﴿أَكْفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ﴾ نایا تو بی باوہریت بهو زاتہی کہ تو ی له خاک دروست کردووه ﴿تُرَابٍ مِّنْ تُطْفَأُ﴾ پاشان له دلپہ ناوینک ﴿ثُمَّ سَوَّاهُ رَجُلًا﴾ پاشان کردویتی به پیاو ﴿أَلَيْسَ أَهَذَا هُوَ اللَّهُ رَبِّي﴾ به لام من ہر (دہ لیم) نہو خوا پەرورہ دگارمہ ﴿وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا﴾ و هیچ کہ سیش ناکہم به هاوہشی پەرورہ دگارم ﴿وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ﴾ وہ باکاتی چو ویتہ ناو باخہ کہ تہ وہ ﴿قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ بتو تاپہ ہرچی خوا بیہوی (ہر تہ وہ دە بیت) ﴿لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾ ہموو توانایہ کیش ہر بہ دەس خواہ ﴿إِنْ تَرَىٰ أَنَا أَقْلَمُنْكَ﴾ تہ گہر تو من دە بینی له تو کہ متریش. ﴿مَالًا وَوَلَدًا﴾ مال و دارایی و مندالم ہہیہ ﴿فَعَسَىٰ رَبِّي﴾ ئومیدم وایہ کہ پەرورہ دگارم ﴿أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ﴾ چاکتر له باخہ کہی تو م پی بدات ﴿وَيُرْسِلْ عَلَيْهَا حُمْرًا مِّنَ السَّمَاءِ﴾ و بہ لا و بروسکہ یہ کیش له ناسمانہ وہ بتیریت بو باخہ کہی تو ﴿فَتَصْبِحُ صَعِيدًا زَلَقًا﴾ جا (باخہ کہت) بیت بہ زہویہ کی ووشکی ساف و خلیسک ﴿أَوْ يُصْبِحُ مَاوًا غَوْرًا﴾ یان ناوہ کہی پو بچی بہ ناخی زہویدا ﴿فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ وَطْئًا﴾ نیر ہر گیز نہ توانی بیدوزیتہ وہ ﴿وَأَلْحِيطُ بِشَمْرُوهٍ﴾ سامان و بہر و بوومہ کہی له ناویرا (بہ ہورہ بروسکہ سوتا و نہما) ﴿فَأَصْبَحُ بِقَلْبِكَ حَمِيمًا﴾ تہ مجا کابراش له داخا دەسہ کانی دەپرواند و دەیدان بہیہ کدا ﴿عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ فِيهَا﴾ له سہر تہو مالہی کہ خہرجی کرد بوو (له باخہ کہیدا) ﴿وَهِيَ حَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرْوَةِهَا﴾ له کاتیکدا (کہ پری) باخہ کہی ہموو کہ و توون بہ سہر یہ کدا ﴿وَيَقُولُ يَا رَبِّي﴾ (جا له پاشہ پروژدا) دە لیت : خوزگہ ﴿لَرَأْسِ رَبِّي أَحَدًا﴾ کہ سم نہ کردایہ بہ هاوہلی پەرورہ دگارم ﴿وَلَرَأْسُكَ لَهُ رِفْعَةٌ بَصُرُوهٍ﴾ کہ سانیک نہ بوو یارمہ تی بدن و بین بہ ہانایہ وہ ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾ بینجگہ له خوا ﴿وَمَا كَانَ مُنْتَصِرًا﴾ خویشی سہر کہ و توو نہ بوو ﴿هُنَالِكَ الْوَلِيَّةُ وَاللَّحِقُ﴾ لهو شوینانہ دا پشتیوانی تاپیہ تی خوی راست و حہقہ ﴿هُوَ خَيْرٌ تَوَانًا﴾ ہر تہ ویش چاکترین پاداشت تہ داتہ وہ ﴿وَخَيْرٌ عُقْبًا﴾ و سہر تہ نجامی باشیش (بہ نیمانداران) دە دات ﴿وَأَضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا لِّلْحَيوةِ الدُّنْيَا﴾ (تہی مو حہ مہد ﴿وَالَّذِينَ﴾) بہیتہرہ وہ بو تہو (بی باوہر) انہ نمونہی ژبانی دنیا ﴿كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ و ہك بارانیک وایہ له ناسمانہ وہ دە بیارینین ﴿فَأَخْتَلَطُ بِهِ تَبَاكُ الْأَرْضِ﴾ تہوسا جورہا پروای زہوی (بی دہرویت و) دہرون بہ ناویہ کدا ﴿فَأَصْبَحَ حَشِيمًا نَّذْرُوهُ أَرْبَحًا﴾ تہ مجا دە بیٹہ پوش و پہ لاش و با پرش و بلاوی دە کاتہ وہ ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا﴾ وہ خوا ہمیشہ بہ توانا و دەسہ لات دارہ بہ سہر ہموو شتیکدا ﴿۱۵﴾

﴿الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ مال و کور و کال جوانی و زینتہی ژیا نی دونیان ﴿وَالْبَيْتَاتُ الصَّالِحَاتُ﴾
 کردہ وہ چاکہ کان کہ (پاداشتیان) دەمینتہ وہ ﴿خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا﴾ پاداشتیان چاکترہ لای پەرورہ دگارت
 ﴿وَحَيْرٌ أَمْلًا﴾ و زیاتر جینگہی نومیدن (له مالی دونیا) ﴿وَيَوْمَ نُسِئِرُ الْجِبَالَ﴾ و (یادیان خەرہ وہ)
 پورزی کہ شاخہ کان دەخہینہ ری ﴿وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً﴾ و پرووی زہوی بہ پرووی و تہختی دەبینی
 ﴿وَحَشْرَةً﴾ و ہموو (خہلکی) کز دە کہینہ وہ ﴿فَلَمَّا تَخَادَوْا زُنُجًا﴾ و ہیچ کہ سیان بہ جی ناہیلین
 ﴿وَعُرْضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا﴾ و ہموو (نادہ می) لہ بہرہم پەرورہ دگارتدا ریز دە کرین ﴿لَقَدْ جِئْتُمُونَا﴾
 سویند بہ خوا دینہ وہ بو لامان ﴿كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ ہر بہو شیوہ بہی کہ یہ کہم جار دروستمان کردن
 (بہ پرووی و بی بہرگی) ﴿بَلْ زَعَمْتُمْ﴾ بہ لام نیوہ گومانان و ابو ﴿أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا﴾ کہ نیمہ کاتیک
 دانانین بو (لیپر سینہ وہ) تان ﴿وَوَضِعَ الْكِتَابَ﴾ نامہی کردہ وہ کان دابہش دە کریت (دہدرتہ دەستی
 راست چاکان و دەستی چہ پی تا وانباران) ﴿فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ﴾ ئەمجانا و انباران دەبینت ﴿مُشْفِقِينَ مِنَّمَا فِيهِ﴾
 زور دەترسن لہ و (ہموو تاوان و خراپہ) ی کہ تیندایہ ﴿وَيَقُولُونَ بِنُوحٍ إِنَّمَا هُوَ بَشَرٌ مِّثْلُ بَشَرِكُمْ﴾ و دلین نای ہاوار بو نیمہ
 ﴿مَالٍ هَذَا الْكَذِبُ﴾ ئەم نامہ و دہفتہرہ چییہ؟ ﴿لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَيْنَاهَا﴾ ہیچ کردہ وہ بہ کی
 بچووک و گہورہی بہ جی نہ ہینستوہ و تواری کردوہ ﴿وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا﴾ ہر کردہ وہ بہ کیان
 کردیت (تیایدا) نامادہ بہ ﴿وَلَا يَظُنُّ رَبُّكَ أَحَدًا﴾ و پەرورہ دگارت ستہم لہ کہس ناکات ﴿وَأَذَقْنَا﴾
 لِمَتَلَكِّكُمْ أَتَجِدُوا لَادَمَ﴾ (بیریان بہینتہرہ وہ) کاتیک بہ فریشتہ کانمان ووت سوژدہ بہرن بو نادہم
 ﴿فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ ئەوانیش ہموو سوژدہ یان برد جگہ لہ نیلیس (شہیتان) نہ بیت ﴿كَانَ مِنَ الْجِنِّ﴾
 کہ لہ پبری جنو کہ کان بوو ﴿فَفَسَّقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ﴾ بویہ لہ فرمانی پەرورہ دگاری دەرچوو ﴿أَفَتَسْتَجِدُّونَهُ﴾
 و دُرَّتَهُ﴾ دەی نایا نیوہ (ئہی نادہ میزادہ کان) ئەوو نہ وہی دە کہنہ ﴿أَوَلَيْتَ مِن دُونِي﴾ دوست و پشتیوانی
 خوتان لہ جیاتی من ﴿وَهُمْ لَكُمُ عَدُوٌّ﴾ لہ کاتیکدا کہ ئەوان دوژمنی نیوہ ﴿بَشَرٌ لِّطَائِفِينَ بَدَلًا﴾ نای
 چ گورینہ وہ بہ کی خراپہ بو ستہمکاران ﴿مَّا أَشْهَدُكُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ من ئەوان (شہیتان
 و نہ وہی) م نامادہی دروست کردنی ناسمانہ کان و زہوی نہ کردوہ ﴿وَلَا خَلْقَ أَنفُسِكُمْ﴾ ہر وہا لہ
 (کاتی) دروست کردنی خوشیاند (نامادہم نہ کردوون) ﴿وَمَا كُنْتُمْ مُسْخَدًا لِّلْمُضِلِّينَ عَصْدًا﴾ وہ من ہر گیز
 گوہر کہ رانم نہ کردوہ بہ یارمہتی دہری خنوم ﴿وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ﴾ پورزیک
 دەبیت کہ خوا دەفرموی بانگی ئەو بتانہ بکن کہ لاتان و ابو و ہاوبہشی منن (با یارمہتیتان بدن)
 ﴿فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ﴾ ئەوانیش بانگیان دە کہن بہ لام وہ لامیان نادہنہ وہ (و نایہن بہ ہاواریانہ وہ)
 ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا﴾ وہ نیمہ لہ نینوانیاند شیونکی پەر نازارمان داناوہ ﴿وَرَدَّ الْمُجْرِمُونَ النَّارَ﴾
 وہ تاوانباران ناگری دوزخ دەبینن ﴿فَنظَّنُّوا أَنَّهُمْ مُوَفَّقُوها﴾ و ہموو دہزانن و دلنیاں کہ دہچنہ ناوی
 وتی دە کہون ﴿وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا﴾ و رینگایہ کیان دەست ناکہوی بو گہرانہ وہ لہ و (ناگرہ) ﴿

﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ﴾ سویند بہ خوا بہ راستی ٹیمہ لہم قورٹانہ داہینا ومانہ تہ وہ ﴿لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾
 ہہ موو جوزہ نموونہ یہ کہ بڑ خہ لکی ﴿وَكَانَ الْإِنْسَانُ﴾ بہ لام ہہ میسہ ٹادہ می ﴿أَكْفُرْتَنِي وَجَدَلًا﴾
 لہ ہہ موو شتی زیاتر موجادہ لہ و دہ ما قالی دہ کات ﴿وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى﴾
 ہبچ شتیک رینگری لہ خہ لک نہ کردوہ کہ باوہ رہیتن کاتیک ہیدایہ ت و رینموونیاں بڑہات
 ﴿وَيَسْتَغْفِرُوا لَهُمْ﴾ و داوی لی بوردن بکہن لہ پەروردگار یان ﴿إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ أَلَّا وَابِينَ﴾ جگہ
 لہ وہی و ہک ٹومہ تانی پیشینا نیاں لی بیت و (سزای خودا لہ ناویان بیات) ﴿أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا﴾
 یان سزا روو بہ روویان بیتہ وہ (بہ چاوی خویان بیینن) ﴿وَمَا تَرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ﴾ ٹیمہ بیتہ مہہ رانمان
 ناردوہ ﴿إِلَّا الْمُبَشِّرِينَ وَالْمُنذِرِينَ﴾ تہ نہا مورڈہ دہر و ترسینہر بن ﴿وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبِطْلِ﴾
 ٹہوانہ ی کہ بیباوہ رن بہ ناہق و بہ تال دہہ ما قالی دہ کہن ﴿لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ﴾ بڑ ٹہ وہی (ٹایینی) راستی
 پی لہ ناو بہرن ﴿وَاتَّخَذُوا أَيْتِي وَمَا أَنْذَرْتُهُمْ﴾ ٹایہ تہ کانی من (کہ قورٹانہ) و ٹہو ہہرہ شانہ ی پی
 ترسینراون بہ گالٹہ یان دہ زانین ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ﴾ کئی ستہ مکارترہ لہو کہ سہ ی کہ
 نامور گاری کرا بیت بہ ٹایہ تہ کانی پەروردگاری ﴿فَأَعْرَضَ عَنْهَا﴾ بہ لام ٹہو گوی ی پی نہ داو ﴿وَسَيُؤْتِي
 مَا قَدَّمَتْ يَدَاؤُهُ﴾ و ٹہو تاوانانہ ی کہ کردوہ تی لہ بیری خوی بیاتہ وہ ﴿إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً﴾ بہ راستی
 ٹیمہ چہند پەر دہ یہ کی ٹہستورمان داوہ بہ سہر دلیندا ﴿أَنْ يَفْقَهُوهُ﴾ تا تینہ گہن (لہ ٹایہ تہ کانی ٹیمہ)
 ﴿وَيَوْمَ إِذْ أَنْهَرْتُمْ وَقُرْآنًا﴾ و ہ قورسی و کہ ریمان خستو تہ گویانہ وہ (تاراستی نہ بیستن) ﴿وَأَنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى﴾
 جائہ گہر بانگیان بکہیت بڑ سہر رینگای راست ﴿فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذْ أَبَدْنَا﴾ ٹہوانہ ہہر گیز ہیدایہ ت و ہر ناگرن
 ﴿وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ﴾ پەروردگارت لی بوور دہ ی خواوہن بہ زہ بیسہ ﴿لَوْ يَخِذُّهُمْ بِمَا كَسَبُوا﴾
 ٹہ گہر تولہ یان لی بسہ نی بہ ہوی ٹہو (تاوانانہ وہ) ی کہ کردوویانہ ﴿لَعَجَلْ لَهُمُ الْعَذَابُ﴾ بیگومان بہ
 بہ لہ سزای سہختی بڑ دہناردن ﴿بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ﴾ بہ لام بڑ (سزادانی) ٹہوان کاتیک دیاری کراو ہہ بہ
 ﴿أَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْيلًا﴾ بیجگہ لہو (خواہ) ہبچ پہنایہ کیان دہست ناکہ وئی (لہو سزایہ) ﴿وَأَنَّ
 وَتِلْكَ الْقُرْآنِ أَهْلَكَ كَتَبْتُمْ﴾ و ٹہو ہہ موو شار و گوندا نہ مان بہ رباد و ویران کرد ﴿لَمَّا ظَلَمُوا﴾ کاتیک
 (دانیشٹوانیاں) ستہ میان کرد ﴿وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا﴾ و بڑ لہ ناو برد نیشیاں کاتیک دیاری کراومان
 دانا بوو ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِفَتْنِهِ﴾ (باسی ٹہو کاتہ بکہ) کہ مووسا بہ لاوہ بہر دہستہ کہ ی خوی ووت
 ﴿لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ أَبْلُغَ﴾ من ہہر دہر قوم ہہ تا دہ گہ مہ ﴿مَجْمَعِ الْبَحْرَيْنِ﴾ شوینی بہ یہ کہ گہیشٹنی دوو دہریاکہ
 ﴿أَوْ أَمْضِي حُقُبًا﴾ یان ماوہ یہ کی دوور و دریز دہر قوم ﴿فَلَمَّا بَلَغْنَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا﴾ جا کاتی گہیشٹنہ ٹہو
 شوینہ ی دوو دہریاکہ بہ یہ کہ دہ گہن ﴿نَسِيَآخُوهُمَا﴾ ماسی بہ کہ یان لہ بیر چوو (کہ وہک توینشو و بڑ
 سہ فہرہ کہ یان پیان بوو) ﴿فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا﴾ جا (ماسیہ کہ خوی فری داو) رینگہ ی خوی
 گرتہ بہر لہ ناو دہریاکہ دا و (ٹاوہ کہ) لہ ت دہ بوو وہک خوی لی نہ دہ ہاتہ وہ ﴿

﴿فَلَمَّا جَاوَزَا﴾ جا کاتی تپہ پرین (لہو شوینتہ) ﴿قَالَ لَيْسَ لَهُ آيَاتُنَا عَدَاةٌ نَّآ﴾ (موسا) فرموی بہ لاوہ بہ ردہ ستہ کہی خوار دنہ کہ مان بؤ بیتہ ﴿لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا﴾ سویند بہ خوا بہ راستی لہم سہ فرہ ماندا دوو چاری ماندوویسی و زہ حمہت بووین ﴿قَالَ أَرَأَيْتَ﴾ (لاوہ کہ) ووتی لہ بیرتہ ﴿إِذْ أَوْتَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ﴾ کاتی چو وینہ بہ نا بہ ردہ گہ ورہ کہ (بؤ پشوودان) ﴿فَإِنِّي نَسِيتُ الْخُوتَ﴾ جا بہ راستی من (لہوی) ماسیہ کہم لہ بیر چوو ﴿وَمَا أَلْسِنِي﴾ ہیچ شتی نہو (ماسیہ کہی) لہ بیر نہ بردمہوہ ﴿إِلَّا السَّيِّطُ أَنْ أَذْكَرُ﴾ کہ باسی بکہم بؤت بینجگہ لہ شہ پتان ﴿وَأَتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا﴾ (ماسیہ کہ زیندوہ بویہوہ و) بہ شینوہیہ کی سہ بر رنگای خوی لہ دہ ریا کہ گر تہ بہر ﴿قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَمْنَعُ﴾ (موسا) ووتی نیمہش نہوہ مان دہوویست ﴿فَازْرِدْ أَعْيَاءَ آثَارِهِمْ﴾ نہمجا بہ شوینی خویاندا گہ رانہوہ ﴿فَقَصَصْنَا﴾ بہ سہ رنج دان ﴿فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا﴾ جا بہ ندہیہ ک لہ بہ ندہ کانی نیمہیان دی ﴿عَائِبَةً رَحِيمَةً مِنْ عِنْدِنَا﴾ کہ لہ لایہن خو مانہوہ رہ حمہ تمان پندابوو ﴿وَعَلَّمْنَاهُ﴾ شارہ زاشمان کردبوو ﴿مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا﴾ لہ زانیاری تابیہتی خو مان ﴿قَالَ لَهُ مُوسَى﴾ موسا بہو (بہ ندہ صالحہ) ی ووت ﴿هَلْ أَتَيْتَكَ﴾ نایا (ہاوپرینہ تبت بکہم و) شوینت بکہوم ﴿عَلَى أَنْ تُعَلِّمَنِي﴾ بؤ نہوہی فیرم بکہیت ﴿مِمَّا عَلَّمْتَ رُشْدًا﴾ لہو زانیاری بہ راستی فیری بوویت ﴿قَالَ إِنَّكَ﴾ ووتی (بہ موسا) بہ راستی تو ﴿لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ ہر گیز ناتوانی لہ گہل مندا خو ت بگری ﴿وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى﴾ تو چؤن خو ت دہ گری لہ سہر ﴿مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خَبْرًا﴾ شتی کہ لہ رازو نہینسی نہو ناگادار نیت ﴿قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا﴾ (موسا) ووتی نہ گہر خوا بیہوی بہ خو ر اگر دہ مبینی ﴿وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا﴾ و سہر بینچی لہ ہیچ نہر ماننکت ناکہم ﴿قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي﴾ ووتی (بہ موسا) جا نہ گہر شوینتم کہ وتی ﴿فَلَا تَسْتَأْذِنِي عَنْ شَيْءٍ﴾ نہوہ ہر سیاری ہیچ شتیکم لی مہ کہ ﴿حَتَّىٰ أُحَدِّثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا﴾ ہتا خو م دہ ربارہی قسہت بؤ دہ کہم (لہ نہینیبہ کہی ناگادارت دہ کہم) ﴿فَإِنْظِلْقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ﴾ نہمجا پینکہوہ ہر دوو کیان رویشتن ہتا سواری کہ شتیبہ ک بوون ﴿حَرَقْنَاهَا﴾ (ہیاو چاکہ کہ) کہ شتیکہی کون کرد ﴿قَالَ أَخْرِجْنَاهَا﴾ (موسا) ووتی کہ شتیبہ کہت کون تی کرد ﴿لِيُغَرِّقَ أَهْلَهَا﴾ بؤ نہوہی سہر نشیبہ کانی (لہ دہ ریا دا) نو قم بکہیت ﴿لَقَدْ جِئْتَنَا بِمَنْعَةٍ﴾ سویند بہ خوا بہ راستی کارنکی زور خراب و ناشایستہت کرد ﴿قَالَ أَلَمْ نَأْمُرْ﴾ (بہ ندہ چاکہ کہ) ووتی نایا من نہم ووت ﴿إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ تو ہر گیز ناتوانی خو ت بگری لہ گہل مندا ﴿قَالَ لَا تُؤْخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ﴾ (موسا) ووتی لیم بسورہ لہ بہر نہوہی (نہو مہر جہی دامن نابوو) لہ بیرم چوو ﴿وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا﴾ نہم زانیاری فیر بوونہم لہ سہر قورس مہ کہ ﴿فَإِنْظِلْقَا﴾ نہمجا پینکہوہ ہر دوو کیان رویشتن ﴿حَتَّىٰ إِذَا لَقِيَا غُلَامًا﴾ ہتا گہ شتن بہ تازہ لاونک ﴿فَقَتَلَهُ﴾ بہ کسہر (ہیاو چاکہ کہ) نہو (تازہ لاوہی) کوشت ﴿قَالَ أَقْتَلْتَنِي نَفْسًا رَكِيَةً﴾ (موسا) ووتی کہ سینیکی پاکسی بی گوناہت ہر وا کوشت ﴿بِعَدْوٍ نَفْسٍ﴾ بی نہوہی کہ سینیکی کوشتی ﴿لَقَدْ جِئْتَنَا لَكْرًا﴾ سویند بہ خوا بہ راستی کارنکی زور خراب و نارہوات کرد ﴿۱۱﴾

﴿قَالَ أَتَرَأَى لَكَ﴾ (بهنده چاکه که) ووتی (به موسا) پینم نه ووتیت ﴿إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ بینگومان
تو هر گیز ناتوانی خوت بگری له گمان مندا ﴿قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا﴾ (موسا) ووتی نه گهر
دوای نه م جاره پر سیاری هر شتیکم لی کردی (به خنم لی گرتیت) ﴿فَلَا تَصْبِرْ﴾ نیر هاوریه تیم مه که
﴿قَدْ بَلَغْتَ مِنَ لَدُنِّي عُذْرًا﴾ چونکه به راستی له لایه ن منه و بیانوت هدیه (له وهی وازم لی بیتیت) ﴿وَلَا تَنْظُرْ﴾
نه مجا پیکه وه هر دوو کیان پویشتن ﴿حَتَّىٰ إِذَا أَتَىٰ أَهْلَ قَرْيَةٍ﴾ هتا گه شتنه لای خه لکی شاریک
(له و کاته دا برسین بوو) ﴿أَسْتَظْعَمَ أَهْلَهَا﴾ داوای خوراکیان کرد له خه لکی شماره که ﴿فَأَتَوْا أَنْ يُصَيِّفُوهُمَا﴾
نه وانیش (خه لکی شماره که) میوان داریان لی نه کردن ﴿فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا﴾ نه مجا بینیان دیواریک له ودا (له و شماره دا)
﴿يُرِيدُ أَنْ يَمُوتَ﴾ نریک بوو بکه ویت ﴿فَأَقَامَهُ﴾ (بهنده چاکه که) دیواره که ی راستی کرده وه وه لچینه وه
﴿قَالَ لَوْ شِئْتَ﴾ (موسا) ووتی نه گهر بتویستایه ﴿لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا﴾ کرینه کت له سهری وه رده گرت ﴿وَلَوْ
شِئْتَ لَفِئْرًا يُخَيِّبُكَ﴾ ووتی نا لیره دا کاتی جیا بوونه وهی من و تویه ﴿سَأَلْتُكَ بِأَوَّلِ﴾ ناگادارت ده که م
له حکمه تی ﴿مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا﴾ نه و شتانه ی که تو نه نتوانی خوت بگری له سهر (بوودان) بان ﴿أَمَّا
السَّفِينَةُ﴾ هوی (کون کردنی) که شتیبه که (نه وه بوو) ﴿فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ﴾ (نه و که شتیبه) هی چند که سینی
هزار بوو ﴿يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ﴾ نیشیان ده کرد (به و که شتیبه) له و در یابه دا ﴿فَأَرَادَ أَنْ يَنْبِئَهَا﴾ بویه ویستم
(به کون کردنی) عهیب داری بکه م (تا پاشا دهستی به سهر دا نه گرتیت) ﴿وَكَانَ وَرَاءَهُ مُرْمِلًا﴾ چونکه له پیشیان وه
پاشایه که هه بوو ﴿يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا﴾ دهستی ده گرت به سهر هه موو که شتیبه کی (چاک) دا ﴿وَأَمَّا الْفُلُ﴾
وه تازه لاوه که ش (که کوشتم) ﴿فَكَانَ أَبُوهُ مُؤْمِنًا﴾ نه وه باوک و دایکی نیماندار بوون ﴿فَخَشِينَا أَنْ يُرْهَقَهُمَا﴾
جا نیمه ش ترساین (خوشه ویستی نه و لاوه) پالیان پتوه بنیت ﴿طُفَيْنَا وَكُفْرًا﴾ بو سهر که شی و بی باوه ری ﴿وَلَوْ
شِئْنَا لَنَبِّئَهُمَا بِرِبِّهِمَا﴾ جا (به و کاره) ویستمان په روه رد گاریان (له بری نه و) بویان بگوریت ﴿حَتَّىٰ
بَلَغُوا الْبَحْرَ﴾ (به مندالنکی) چاکتر له و پاکتر له گونا هه ﴿وَأَقْرَبَ رُحْمًا﴾ به سوزو به زه یی تر بی بویان ﴿وَأَمَّا الْجِدَارُ
فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ﴾ وه هوی (چاک کرده وهی) دیواره که ش چونکه هی دوو مندالی هه تیو
بوو ﴿فِي الْمَدِينَةِ﴾ له شماره که دا ﴿وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزُهُمَا﴾ له ژیریدا گه نجینه یه که هه بوو که هی نه و دوو
منداله بوو ﴿وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا﴾ وه باوکی نه و دوو منداله چاک و خواناس بوو ﴿فَأَرَادَ رَبُّكَ﴾ له بهر نه وه
په روه دگارت ویستی ﴿أَنْ يُبَلِّغَهُمَا أَشَدَّهُمَا﴾ هر دوو کیان گه وره به هیز بین ﴿وَيَسَخِّرَ جَانَّهُمَا﴾ پاشان
گه نجینه که بیان ده بیتن ﴿رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ﴾ نه مه په حمه تیک بوو له لایه ن په روه رد گارته وه (له بهر باوکیان)
﴿وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي﴾ نه و (شتانه ی) کردم له خومه وه نه بوو ﴿ذَلِكَ تَأْوِيلُ﴾ نه وه نه پنی و هوی نه و کرده وانه
بوو ﴿مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا﴾ که تو توانای خو گرتت نه بوو له سهر (کردن) بان ﴿وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْقَرْيَيْنِ﴾
هه روه ها پر سیارت لی ده که ن ده راره ی (ذو القرنین) ﴿قُلْ سَأَلْتُمُونِي عَنْ دَكْرًا﴾ (له وه لامیاند) بلنی له
باره یه وه هه ندیک باس ده که م بوتان ﴿وَلَوْ شِئْنَا لَنَبِّئَنَّكُمْ بِهِ﴾

﴿إِنَّمَا تَنكَّبُوا فِي الْأَرْضِ﴾ به راستی نیمه هیز و دسه لاتمان پی داله زه ویدا ﴿وَالَّذِينَ مِنْ كَلْبِ بْنِ وَسْبَانَ﴾ وه هؤ کاری هموو شتیکنمان پی دابوو (که پاشایه تی پیوستی بوو) ﴿فَاتَّبَعْتُمْ سَبِيلًا﴾ نهویش که لکی له هؤ کاره کان وهرده گرت (بو گشتن به مه بهست) ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَقْرِبَ الشَّمْسِ﴾ (خوی و له شکره که پویشت) تا نه و کانه ی گه بیسته شوینی ناوا بوونی خور ﴿وَجَدَهَا عَرْبٌ﴾ (لهو شوینه دا) وا دیار بوو خور ناوا ده بی ﴿فِي عَيْنِ حِمْيَرَ﴾ له کابا وینکدا که قوره ره شه ی به دور دایه ﴿وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا﴾ جا له و جیگادا پیی کهوت له گه لیکسی (بی باوهر) ﴿فَلَمَّا رَأَى الْقُرَيْنِ﴾ پیمان ووت شه ی (ذو القرنین) ﴿إِنَّمَا أَنْتَ عَرَبٌ﴾ یا سزایان بده (به کوشتن گهر باوهر بیان نه هینا) ﴿وَلَمَّا أَنْ تَجَدَّ فِيهِمْ حُسْنًا﴾ بان چا که بیان له گه لدا بکه (گهر باوهر بیان هینا) ﴿قَالَ أَمَّا نَنْظَرُ﴾ (ذو القرنین) ووتی نه وه ی ستم بکات (باوهر نه هینا) ﴿فَسَتَوْفَىٰ عَذَابُهُمْ﴾ نه وه بیگومان نیمه سزای نه ده یین (به کوشتن) ﴿فَتُؤَيَّدُ إِلَىٰ رَبِّهِ﴾ پاشان ده گهر پرنیته وه بؤ لای په روره دگاری ﴿وَعَذَابُهُ عَذَابًا لَّكْرًا﴾ نهویش سزای ده دات به سزایه کی سه سخت که وینه ی نه یینراوه ﴿وَأَمَّا نَنْظَرُ نَمَانٍ وَعَمِيلٌ صَالِحًا﴾ به لام نه وه ی باوهر بی تی و کرده وه ی چا کیش بکات ﴿فَلَمَّا جَاءَهُ الْحُسْنَىٰ﴾ نه وه پاداشتی هره چاک (له دواپورژدا) بو نه وه ﴿وَسَمِعُوا لَهُ مِنْ أُمَّرٍ نَائِبًا﴾ و کارو فرمانی خومانی بؤ سووک و ناسان ده که بین ﴿فَتُرَاثِعَ سَبَبًا﴾ پاشان گه پرایه وه بؤ پورژه لات، و نه وه هؤ کارانه ی گرت بهر که خوی گه و ره پیی دابوو ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ﴾ هتا کانی گه بیسته شوینی هه لاتی خور ﴿وَجَدَهَا تَطَّلَعُ عَلَىٰ قَوْمٍ﴾ بیینی خور هه لدیت له سه ر گه ل و نه ته وه به ک ﴿لَوْ تَقَعَلُ لَهُمْ قِنٌ دُونَهَا لَاسْتَرَا﴾ که هیچ په رده وه پدنا به کمان بؤ دانه نابوون (له خور بیانشارته وه) ﴿كَذَلِكَ﴾ ههر به و شینوه بوو (به سه رهاتی ذو القرنین) ﴿وَقَدْ أَحْطَيْنَا بِمَا آلَيْهِمْ خَيْرًا﴾ بیگومان نیمه به وه ی هه بیوو (له بیریدا بوو) ناگادار بووین ﴿ثُمَّ أَتَّبَعِ سَبَبًا﴾ پاشان (ذو القرنین) پویشت، وه نه وه هؤ کار و ریگیایانه ی گرت بهر که (خوی گه و ره پیی دابوو) ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ﴾ هتا گه بیسته نیوانی دوو بهر بهست (نیوان دوو چیا) ﴿وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا﴾ له نزیک نه و دوو بهر به سته دا گه لیکسی دی ﴿لَا يَبْكَا دُونَ بَقَعُوهُمْ قَوْلًا﴾ له هیچ و ته به ک تی نه ده گه بیشتن (به زمانی خویان نه بیست) ﴿قَالُوا لَيْدًا الْقُرَيْنِ﴾ ووتیان شه ی (ذو القرنین) ﴿إِنَّ يَا جُوجَ وَمَأْجُوجَ﴾ به راستی (یا جوج و مأجوج) ﴿مُقْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ له م خاکه دا خرابه کارن ﴿فَهَلْ تَجْعَلُ لَكَ حَرْجًا﴾ ناخو خه ر جیکت پیی بده یین ﴿عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا﴾ بؤ نه وه ی بهر به ستنی له نیوان نیمه و نه واند ا دروست بکه بیت ﴿قَالَ مَا مَنَعَكَ فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ﴾ ووتی نه وه سامان و دسه لانه ی په روره دگارم پیی داوم چا کتره (له وه ی نیوه باسی ده کن) ﴿فَأَعْيُونِي يُفْقَوْنَ﴾ جا نیوه به هیز و بازوو یار مه تسم بدهن ﴿أَجْعَلُ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا﴾ له نیوان نیوه و نه واند ا بهر به ستنیک دروست نه که م ﴿أَتَأْتُونَ بُرْجًا مَعِي﴾ پارچه ناسنم بؤ بیتن (له سه ر به ک داینین) ﴿حَتَّىٰ إِذَا سَأَلْتُمُ بَيْنَ الصَّدَقَيْنِ﴾ هتا نیوانی هه ر دوو کتیه که ی پر کردو ریکی یه ک بوون ﴿قَالَ أَفْخَرًا﴾ ووتی: (به موشه ده مه) فو و بکن (له و ناگره ی له ژیریدا کرا بوویه وه) ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَعَلْتُمْ كَارًا﴾ هتا کانی نه و (پارچه ناسنانه) ی کرد به ناگر ﴿قَالَ﴾ (ذو القرنین) ووتی ﴿أَتَأْتُونَ أَرْضًا تَنْظُرُونَ﴾ مسی تو اوم بؤ بیتن بیکه م به سه ریدا ﴿فَمَا أَتَطَّلَعُوا أَنْ يَظْهَرُوا﴾ نه مچا (یا جوج و مأجوج) نه بیان ده توانی سه ر که ون به سه ریدا (به هزی به رزی و ساف و لوسی یه وه) ﴿وَمَا أَتَسَطَّلَعُوا اللَّهَ رَبَّنَا﴾ وه نه بیان ده توانی کونی تیکه ن (له بهر په قی و نه ستووری) ﴿

﴿قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي﴾ (ذو القرنین) ووتی نهم (دروست کردنه) په حمه تیکه له لایهن په روه ردگارمه وه
 ﴿فَإِن جَاءَكَ وَعْدٌ رَبِّي﴾ جا هرکات به لیتی په روه ردگارم هات (به ده رچوونی یا جوج و ماجوج) ﴿جَعَلَهُ دَكَّاءً﴾ ده بکاته
 زه وه کی ته سخت ﴿وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا﴾ وه بینگومان به لیتی په روه ردگارم هتق و راسته ﴿وَتَرَكْنَا﴾ واز (له خه لکی)
 دینین ﴿تَعْصِمُهُمْ وَنُمَكِّدُهُمْ فِي بَعْضٍ﴾ له و روزه دا دین و ده چن به ناو به کتردا (وه کو شه بولی ده ریا) ﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ﴾
 و فوو ده کری به شه پیور دا ﴿جَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا﴾ نهوسا هه موویان کوه که پنه وه سه راپا (که سیان لی جسی نامینیت) ﴿وَ
 عَرَضْنَا جَهَنَّمَ وَمِنْهَا لَكُم مِّنَ الدُّخَانِ﴾ وه له و روزه دا دوزخ نیشانی کافران ده دهین ﴿عَرَضْنَا﴾ به نیشان دانیکی ته واو ﴿
 الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ﴾ نهوانه کی (لهم دونیا به دا) چاویان ﴿فِي عِظَالٍ مِّنْ ذِكْرِي﴾ به رده کی به سه ردا هاتبو و له بادی من
 ﴿وَكَانُوا لَا يَسْمَعُونَ سَمْعًا﴾ وه نهوانه نه بیان ده توانی (فورٹان) بیستن ﴿أَلْقَيْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نابا نهوانه کی
 بی باوهرن وا گومان ده بن (سوودی هه بی بویان) ﴿أَن يَخْذُوا عِبَادِي﴾ که به نده کاتم (وه ک فریشته و عیسا) بکن
 ﴿مِنْ دُونِ آوَالِيَةٍ﴾ به یار و یاور و به رستراو جگه له من ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ﴾ به راستی نیمه دوزه خمان ناماده
 کردوه ﴿لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا﴾ به جینگا و شوین (میوانداری) بویان یاوران ﴿قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ﴾ بلنی نابا هه والشان به پنی
 ﴿بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا﴾ به خساره تمه نندترین (کس) له کار و کرده وه کانیا ندا ﴿الَّذِينَ صَلَّى سَعْيُهُمْ﴾ (نهوانه) نهو
 که سانهن که کرده وه کوششیان به فیروز چوو ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له ژبانی دونیا دا ﴿وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ﴾ واشیان گومان ده برد
 به راستی نهوان ﴿يُحْسِبُونَ سَمْعًا﴾ کاریکی زور چاک ده کهن ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نهوانه که سانیکن بی باوهر بوون
 ﴿يَدْعُونَ رَبَّهُمْ لِقَاءَهُمْ﴾ به نیشانه کانی په رور دگاریان و گه یشتن به خزمه تی (له دوار و زدا) ﴿حَتَّى طَلَعَتْ آفَاقُهُمْ﴾ له بهر
 نهوه کرده وه کانیا بوجه ل و بی پاداشت ده رچوو ﴿فَلَا يُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزَنًا﴾ که واته له ریزی دواپی دا هیچ نرخ
 و پزنیکیان بو دانانین ﴿ذَلِكَ جَزَاءُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نهوه توله و سزایان دوزه خه ﴿بِمَا كَفَرُوا﴾ له بهر نهوه بی باوهر بوون
 ﴿وَأَخَذُوا عَذَابَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ و گالته بیان ده کرد به نیشانه کان و پیغه به رانی نیمه ﴿إِن الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به راستی
 نهوانه که نیمان و باورین هتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کرده وه کی چاکیان کردوه ﴿كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا﴾
 به هه شته کانی فیرده وس جینگای (میوانداری) نهوانه ﴿حَلِيلِينَ فِيهَا﴾ به به رده و امی تیدا ده میتنه وه
 ﴿لَا يَدْخُلُوهَا عَنْهَا حِوَلًا﴾ داوای گواستنه وه ناکهن لهو (به هه شته) دا ﴿قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ﴾ (ته کی موحه ممه د ﴿بِالْبَحْرِ﴾
 نه گهر (شای) ده ریاکان بیوایه ﴿مِثْلًا لِّمَا كُنْتُمْ رَبِّي﴾ به مره که ب بو (نوسینی) زانیاری په روه ردگارم ﴿لَتَبْدَأَ الْبَحْرُ﴾
 بینگومان (شای) ده ریاکان ته واو ده بوون ﴿قَبْلَ أَنْ تَقْدِرَ كُنْتُمْ رَبِّي﴾ پیش نهوه کی زانیاری په روه ردگارم ته واو بیت
 ﴿وَلَوْ جِئْتَنَا بِمِثْلِ مَدْيَنَ﴾ نه گهر چند نهونده کی ده ریاکانیش بیستن (بیکه یمن به مره که ب زانیاری خوانه واو ناییت)
 ﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ بلنی (به و بی باوهرانه) بینگومان منیش ته نها ناده میزادیکم وه ک نیوه ﴿يُوحِي إِلَيَّ﴾ به لام وه حیم
 بو دیت ﴿أَنَّمَا الْكُفْرُ الْاَلَهُ وَجِدُّهُ﴾ به راستی په روه ردگاری نیوه په روه ردگاریکی ناک و نه نیایه ﴿فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ﴾ جا
 هر کس به ته مایه به خزمه ت په روه ردگاری بگات (له قیامه تدا) ﴿فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا﴾ نهوه با کرده وه کی چاک بکات
 ﴿وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾ وه له بهر ستنی په روه ردگاری دا کس نه کات به هاو به شی ﴿

سورہ قی ﴿مَرْيَمَ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہربان

﴿كَمْ هِيَ﴾ بہ (کاف، ہا، یا، عین، صاد) دہ خوینریتہوہ خوا زانترہ بہ ماناکہی، بوزانیاری
 زیاتر سہیری سہرہنای سورہتی (البقرہ) بکہ ﴿ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ﴾ (نہ مہی دہ خوینریتہوہ
 بہ سہرتدا) باس ویادی بہ زہیسی پەرور دگارتہ ﴿عَبْدُهُ رَزَقْنَاهَا﴾ بہ بہندہی خوئی کہ زہ کہریاہہ ﴿وَإِذْ نَادَى رَبُّهَا﴾
 ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي﴾ ووتی نہی پەرور دگارتہ بہراستی من ﴿وَهِيَ الْعَظُمُ مِنِّي﴾ نئسکم لاواز بووہ
 ﴿وَأَشْتَعَلُ الرُّأْسُ شَيْبًا﴾ لہبەر پیری سہرم (بہ مووی سہی) گری گرتووہ (نہ مہ جوڑیکہ لہ پەر وانیبیڑی
 زمانی عہرہسی بہ کار دیت بہ مہ بہستی نہوہی کہ مووی سہی لہ کاتی پیریدا گری بہرداوہ لہ مو
 پەشہ کانی سہردہمی گہنجیتی) ﴿وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا﴾ پەرور دگارتہ ہر گیز لہ پارانہوہ من لیت
 بی ہیوانہ بووم ﴿وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ﴾ بہراستی من دہترسم کہس و کارہ کہم (لہ ناینی خوا لادہن)
 ﴿مِنْ وِرَآئِي﴾ لہ پاش (مردنی) خووم (چونکہ کہ سیکیان تیدانہہ جینگری من بیت) ﴿وَكَانَتْ أُمَّتِي﴾
 ﴿عَاقِرًا﴾ وخیزانہ کہ شم نہزو کہ (مندالی نابیت) ﴿فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا﴾ سا تو لہ لایہن خوئہوہ
 منالیکسی چاکم پی بہخشہ ﴿يَرْثِي وَيَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ﴾ میراتگری (پنغہ مہریتی) من
 وبنہ مالہی بہ عقوب بی ﴿وَأَجْعَلُهُ رَبِّ رَضِيًّا﴾ نہی پەرور دگارتہ واشی لی بکہ کہ خوت لی
 رازی بیت ﴿يَتَزَكَّرِيًّا إِنَّا نَبِئُكَ﴾ (خواہی گہورہ فرمووی) نہی زہ کہریا بہراستی موژدہت
 دہدہینی ﴿يُعَلِّمُهُ الْيَحْيَى﴾ بہ مندالی کہ ناوی بہ حبابہ ﴿لَمْ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَيِّئًا﴾ پینشتر کہ سمان
 بہو ناوہ ناوہ ناوہ ﴿قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ﴾ ووتی نہی پەرور دگارتہ چون مندالم دہبی
 ﴿وَكَانَتْ أُمَّتِي عَاقِرًا﴾ لہ کاتیکدا خیزانم نہزو کہ ﴿وَقَدْ بَلَغْتَ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا﴾ بینگومان
 خو شم لہ پیریدا گہیشتو مہتہ نہو پیری پیری ﴿قَالَ كَذَلِكَ﴾ ووتی (بریار) بہو جوڑہیہ
 ﴿قَالَ رَبُّكَ﴾ پەرور دگاریشت فرموویہتی ﴿هُوَ عَلَىٰ هَيْبٍ﴾ نہو (کارہ) بہلای منہوہ زور ناسانہ
 ﴿وَقَدْ خَلَقْنَاكَ مِنْ قَبْلُ﴾ بینگومان پینشتریش تو م دروست کردوہ ﴿وَلَمْ تَكُنْ مِنَّا﴾ کہ شتیک نہ بوویت
 (پیش نہو دروست کردہنہ) ﴿قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً﴾ (زہ کہریا) ووتی نہی پەرور دگارتہ
 نیشانہیہ کم بوز دابنی (کاتی نہو مژدہ ہاتہ دی) ﴿قَالَ آيَاتُكَ﴾ (خواہی گہورہ) فرمووی نیشانہی
 تو نہوہیہ (لہ سہر بوونی نہو کورہ) ﴿أَلَا تُكَلِّمُ النَّاسَ﴾ ناتوانیت گفتو گو لہ گہل خہلکدا بکہیت
 ﴿ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا﴾ سی شہو لہ سہر یہک (بہ روژہ کانہوہ ہر چہندہ) ساغیت و لال نیت ﴿فَنَجَّحَ﴾
 ﴿عَلَىٰ قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ﴾ پاشان زہ کہریا لہ پەرستگاکہی ہاتہ دہر بوز ناو گہلہ کہی ﴿فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ﴾ جا
 بہ نیشارہت پی ووتن ﴿أَنْ سَبِّحُوا بُحْرَةً وَعَشِيًّا﴾ کہ بہ بیانان و نئواران تہ سبباحتی خوا بکہن ﴿

﴿يَتَجَمَّعُونَ فِي الْكَهْفِ إِذْ يَقُولُ﴾ (خوا ده فەرموئیت بە یەحیا پاش گهوره بوونی) ئەهی یەحیا تەورات بەتووندو گرنگ بگره ﴿وَأَتَيْنَاهُ الْكُفْرَ صَدِيدًا﴾ تینگه یشتنی تەورات (یا حیکمەت و ژیری) مان پێشەخشیی لەتەمەنی منالیدا ﴿وَخَلَّانَا مِنَ الْأَمْنِ وَرَكُوعًا﴾ لەگەڵ دلسۆزی و پاك و خاویئنی لەلایەن خۆمانەوه ﴿وَكَانَ تَقِيًّا﴾ وە ئەو (یەحیا) لەخواترس و پارێزکار بوو ﴿وَوَسَّيْنَا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ هەلسو کەوتی لەگەڵ دایک و باوکیدا جوان بوو ﴿وَلَوْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا﴾ خۆ بەزڵ زان و سەر پێچی کەر نەبوو (لەفەرمانی خوا) ﴿وَوَسَّيْنَا عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ﴾ سەلامی خوا ی لەسەر بیت لەو رۆژە ی لەدایک بوو ﴿وَيَوْمَ يَمُوتُ﴾ وە لەو رۆژە ی کە وفات دەکات ﴿وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا﴾ وە لەو رۆژە ی کە زیندوو دەکرێتەوه ﴿وَإِذْ كُنَّا فِي الْكِتَابِ مِرْيَمَ﴾ (ئەهی موحمەد ﷺ) باسی بەسەرھاتی مەریم بەکە لە قورئاندا ﴿إِذْ أَنْبَأَتْ مِنْ أَهْلِهَا﴾ ئەو کاتە ی کە کەنارگیری کرد لە کەس و کاری ﴿مَكَانًا شَرْقِيًّا﴾ لە شۆیننکی رۆژەلانی (مژگەوتی قودس دا خوا پەرستی دەکرد) ﴿فَأَنْخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا﴾ ئەمجا پەردە بەکسی داننا لە نیوان خۆی و ئەوان (کەس و کاری) دا ﴿فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا﴾ نێمەیش جویرە ئیلمان نارد بۆ لای ﴿فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا﴾ وە کەو بەشەرینکی تەواو خۆی پێشانی (مەریم) دا ﴿قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ﴾ (مەریم) ووتی من پەنا دەگرم بەخوای میهرەبان لە تۆ ﴿إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا﴾ ئەگەر تۆ لە خواترسیت (وازم لی بێتە و زیانم پێی مەگە بەنە) ﴿قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ﴾ جویرە ئیل و ووتی (ترست نەبی) من نیردراوی پەرورەدگار تەم ﴿لَا تَهَبْ لِكِ غَلَمًا تَرْكِيًّا﴾ بۆ ئەوێ مندالینکی پاك و خاویئنت پێی بێخشم ﴿قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غَلَمٌ﴾ (مەریم) ووتی من چۆن مندال دەبیت!! ﴿وَلَمْ يَمَسَّ يَنْبَتًا﴾ کە هیچ بەشەرینک (لیم نەکە وتوو) پەفاقەتسی نەکردوم (بەحەلالی) ﴿وَلَمْ يَكُنْ يَمَسُّهَا﴾ وە داوین پێشە نەبووم ﴿قَالَ كَذَلِكَ﴾ (جویرە ئیل) ووتی کارە کە بەو جزورە یە (کە پێم ووتی) ﴿قَالَ رَبُّكِ﴾ پەرورەدگارت فەرموویەتی ﴿هُوَ عَلَى هَدًى﴾ ئەو کارە لای من زۆر ئاسانە ﴿وَلَتَجْعَلَنَّكَ آيَةً لِلنَّاسِ﴾ و بۆ ئەوێ بیکە ی بەمووعجیزە و نیشانە بەک بۆ خەلکی ﴿وَرَحْمَةً مِنَّا﴾ و پەحمەتینکی تاپبەتیش لەلایەن نێمەوه ﴿وَكَانَ أَمْرًا مَقْضِيًّا﴾ ئەوێ کارینکی بریار دراوه (لەلایەن خواوه) ﴿فَحَمَلَتْهُ﴾ جا (مەریم) سکی پەر بوو بەو (کۆرپەلەوه) ﴿فَأَنْبَأَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا﴾ ئەمجا بە (سکەکە) وە دوور کەوتەوه بۆ شۆیننکی دوور (لە کەس و کاری) ﴿فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ﴾ ئەوسا ئیشی پێش ژانی مندال بوون ناچاری کردو بردی ﴿إِلَى جُدْعِ الْيَتْلُخَةِ﴾ بۆ لای قەدی دار خورمایەک (تالە کانی مندال بوومە نە کەیدا خۆی پێوه بگریت و پالی پێوه بدات) ﴿قَالَتْ يَلَيْتَنِي مِثُّ قَبْلِ هَذَا﴾ (مەریم) ووتی ئای خۆزگە پێش ئەم (پرداوه) بمردمايه ﴿وَكَانَتْ نَسِيًّا مَنِيًّا﴾ و من شتینکی لەبیر چووێ باس نەکراو بوومایه ﴿فَتَادَّبَرْنَا مِنْ خَلْفِهَا﴾ ئەمجا (جویرە ئیل) بانگی مەریم ی کرد لە ژنری (دار خورماکە) وە ﴿الْآنَحْرَبِي﴾ (ووتی) خەفەت مەخۆ و غەبار مەبە ﴿فَدَجَعَلْ رَبُّكِ حَتَّى سَرِيًّا﴾ بینگومان پەرورەدگارت لەخوارتەوه جوگە بەک ئاوی بۆ فەرھام هیتاوی ﴿وَهَرَبَى إِلَيْكَ بِجُدْعِ الْيَتْلُخَةِ﴾ قەدی ئەو دار خورمایەش بۆ لای خۆت راوه شیتە ﴿تَسْقُطُ عَلَيْكَ رَطْبًا حِينِيًّا﴾ خورمای تازه پێی گەییووت بەسەردا دەباریت ﴿

﴿فَكُلِي وَأَشْرَبِي﴾ نہ مجا (لهو خورما) بخو و (لهو ناوہش) بخورہوہ ﴿وَقَرِي عَيْنًا﴾ چاوو دل پڑوشنبہ
 ﴿فَمَا تَأْتِينَ مِنَ الْبَسْرِ أَحَدًا﴾ جا تہ گہر ہەر کہ سینکت بینی (ہر سیاری تہم مندالہی لی کردی)
 ﴿فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا﴾ بہ (ئیشارہت) پنی بلی بہ راستی من قسہ نہ کردنم لہسہ خوّم نہزر کردوہ
 ﴿بِئْسَ الْخَوَالِي مِيرِهَبَان﴾ ﴿فَلَنْ أَكْبِرَ إِلَيْكُمْ إِنِّي سَيِّئَةٌ﴾ لہبہر تہوہ تہمرو قسہ لہ گہل ہیچ کہ سینکتا ناکہم ﴿وَإِنِّي
 سَيِّئَةٌ﴾ ﴿فَأَتَتْ بِهَا قَوْمَهَا﴾ جا بہو (مندالہوہ) ہاتہوہ بئو لای کہس و کارہ کہی ﴿تَحْمِيلَةً﴾ تہو (مندالہی)
 گرتبوو بہ باوہ شبہوہ ﴿قَالُوا يَا مَرْيَمُ﴾ (خزمہ کانی) ووتیان تہی مہریہم ﴿لَقَدْ جِئْتِ سَيِّئًا فَرِيئًا﴾ بہ راستی
 شتینکی زور خراب و نابرو بہرت کردوہ ﴿وَيَتَأَخَّرُونَ﴾ تہی تہوہی وک خوشکی ہاروون
 وایت (لہ تہقوا و خواناسیدا) ﴿مَا كَانَ أَبُوكَ أَمْرًا سَوِيًّا﴾ نہباوکت پیاونکی خراب و داوین پیس
 سوہ ﴿وَمَا كَانَتْ أُمُّكَ نَبِيًّا﴾ نہ دایکت داوین پیس و زیناکار سوہ ﴿فَأَشَارَتْ إِلَيْهَا﴾ جا (مہریہم)
 ئیشارہتی بئو تہو (مندالہ) کرد ﴿قَالُوا كَيْفَ نَكْفُرُ﴾ (خزمہ کانی) ووتیان چؤن قسہ بکہین ﴿مَنْ كَانَ فِي
 الْمَهْدِ صَيًّا﴾ لہ گہل منالینکتا کہ لہ پیشکہدایہ ﴿قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ﴾ (مندالہ کہ ہاتہ قسہو) ووتی
 بہ راستی من بہندہی خواہ ﴿ءَاتَانِي الْكِتَابَ﴾ بہراوی ئینجیلیم پی دہدات ﴿وَجَعَلَنِي نَبِيًّا﴾ و دہمکات
 بہ پیغہمبہر ﴿وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ﴾ وہ پیروز و فہرداری کردووم لہ ہەر جینگایہ کدایم
 ﴿وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ﴾ و فہرمانی پنداووم بہ نویژ کردن و بہ زہکات دان ﴿مَا ذُكِّرْتُ بِهَا
 زِيَانًا﴾ و زیندووم ﴿وَوَسَّرَ بَوْلِي﴾ و (کردومی) بہ بؤلہیہ کی چاکہ کارو گوئرایہل بئو دایکم
 ﴿وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا﴾ نہی کردووم بہ ملہورپنکی بہدہفتار ﴿وَالسَّلَامُ عَلَيَّ﴾ سلایوی خواہ
 لہسہر بیئت ﴿يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ﴾ تہو پورژہی کہ لہ دایک بووم وہ تہو پورژہی کہ دہمرم ﴿وَيَوْمَ
 أُبْعِثُ حَيًّا﴾ وہ تہو پورژہی کہ زیندوودہ کریمہوہ ﴿ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ تہوہ (کہ باس کرا)
 عیسای کورپی مہریہمہ ﴿قَوْلَ الْحَقِّ﴾ کہ ووتہیہ کی راستہ (دہبارہی عیسا) ﴿الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ﴾
 کہ تہوان (گاوور و جوولہ کہ کان) تئیدا دوو دلن ﴿مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ﴾ ناگونجی و شایہن
 نی بہ بئو خوا مندالی ہہ بیئت ﴿سُبْحٰنَہٗ﴾ پاک و بیگہردی بئو خوا ﴿إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا﴾ ہەر کائی بہوی
 کارنک بیئی ﴿فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ﴾ تہوہ بیگومان تہنہا پنی دہلی ﴿كُنْ فَيَكُونُ﴾ بہہ، یہ کسہر دہ بیئت ﴿وَإِن
 اللَّهُ رَزَقَ وَبِكُمْ﴾ بیگومان خوا پہر و ہردگاری من و ئیوہشہ ﴿فَأَعْبُدُوهُ﴾ کہواتہ ہەر تہو پہرستن
 ﴿هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ تہمہیہ رنگا و رینبازی راست و دروست ﴿فَأَخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ﴾
 بہ لام دہستہو ناقمی (گاوور و جوولہ کہ) کان لہ ئیو خوئیاندایان جیاواز بوو (لہ بارہی عیساوہ)
 ﴿قَوْلِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ جا سزاو لہناو چوون بئو تہوانہی کہ بی باوہر بوون ﴿مِنْ مَشْهَدٍ قَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ لہ بینینی
 پورژہ زور گہورہ کہ (کہ پورژی دواپی بہ) ﴿أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ﴾ ئای کہ چہندہ بیسہر و بینہرن (تہو
 بی باوہرانہ) ﴿يَوْمَ يَأْتُونَنَا﴾ لہ پورژنکتا کہ دینہوہ بئو لامان (لہ قیامہتدا) ﴿لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ﴾ بہ لام
 ستہمکاران تہمرو (لہ دنیادا) ﴿فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ لہ گوہرایہ کی ناشکرادان ﴿

﴿وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ﴾ (نہی موحہ مہد ﷺ) ئەو (ستہ مکار) انہ لە پرۆزی داخ و خەفەت بترسیتە ﴿إِذْ قُضِيَ
 الْأَمْرُ﴾ کاتی کارو باری (خەلکی) کۆتایی پی دەهیتری ﴿وَهَزَمُوا الْقَوَارِئِ﴾ لە کاتیکدا ئەوانە غافلن ﴿وَهُزِلَا
 يُؤْمِنُونَ﴾ و باوەریش ناهیتن (بە پرۆزی دوایی) ﴿إِنَّا نَحْنُ﴾ بە راستی هەر ئیمە ﴿تَرْتَأ الْأَرْضُ وَمَنْ عَلَيْهَا﴾
 دەبینە میراتگری زەوی و ئەوێ لە سەریەتی ﴿وَأَلَيْنَا يُرْجَعُونَ﴾ وە هەر بۆ لای ئیمە دەگەرینەووە ﴿وَأَذْكَرُ
 فِي الْكِتَابِ بَرَّهِيمَ﴾ وە (نہی موحہ مہد ﷺ) لە قورئاندا باسی ئیبراہیم بکە ﴿إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا﴾ بە راستی
 ئەو (ئیبراہیم) زۆر راستگۆ و پینغەمبەر بوو ﴿إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ﴾ کاتی بە باوکی ووت ﴿يَتَّبِعْ﴾ ئەی باوکی
 خوشەویستم ﴿لِمَ تَعْبُدُ﴾ بۆ دەپرستی ﴿مَا لَا تَسْمَعُ وَلَا تَبْصُرُ﴾ شتی کە نایستی و نابینی ﴿وَلَا تَعْنِي عَنَّا شَيْئًا﴾
 وە هیچ سوو دیکت پی ناگەبینی ﴿يَتَّبِعْ إِنِّي فِدَا جَاءَ مِنِّي الْوَيْلُ﴾ ئەی باوکی خوشەویستم بە راستی دلنیا بە
 زانست و زانیاریکم بۆ هاتووہ ﴿مَا تَرَىٰ بَيْنَكَ﴾ کە بۆ تۆ نە هاتووہ (وپیست نە دراوہ) ﴿فَأَتَّبَعْتَنِي﴾ کە واتە شوینتم
 کەوہ و گوێرایە لیم بکە ﴿أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا﴾ رینم و نیت دە کەم بۆ ریبازی راست ﴿يَتَّبِعْ لَا تَعْبُدُ
 الشَّيْطَانَ﴾ ئەی باوکی خوشەویستم شەیتان مە پرستە ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ﴾ بە راستی شەیتان ﴿كَانَ لِلرَّحْمَنِ
 عَصِيًّا﴾ هەمیشە سەربینچی کەر و یاخی یە لە خوای میهرەبان ﴿يَتَّبِعْ إِنِّي أَخَافُ﴾ ئەی باوکی
 خوشەویستم بە راستی دە ترسم (گەر بە کافری بمری) ﴿أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ﴾ تووشی سزایەکی پی ﴿مِنَ
 الرَّحْمَنِ﴾ لە لایەن خوای میهرەبانەوہ ﴿فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا﴾ ئیتر بیستە هاوپی و هاو دەمی شەیتان (لە دۆزەخدا)
 ﴿قَالَ أَرَأَيْتَ أَنْتَ عَنَاءَ إِلَهِي﴾ (باوکی) ووتی تۆ واز لە پرستراوە کانی من دینی (ونایان پرستی)؟!
 ﴿يَتَّبِعْ بَرَّهِيمَ﴾ ئەی ئیبراہیم ﴿لَئِنْ لَرْتَدَّتْ لَأَرْجُمَنَّكَ﴾ سویندین ئە گەر واز نەهینی (لە قەسە ووتن بە
 پرستراوە کانم) دلنیا بە بەرد بارانت دە کەم ﴿وَأَهْجُرْتَنِي مَيْمًا﴾ (دە) بپرو ماوہ یەکی زۆر دوور کەوہ رەوہ
 لیم ﴿قَالَ سَلَّمْتُ عَلَيْكَ﴾ (ئیبراہیم) فەر مووی سەلامت لی بیت ﴿سَأَسْتَغْفِرُكَ رَبِّي﴾ لە مەودا داوای لی
 بوردنت بۆ دە کەم لە پرورە دگام ﴿إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا﴾ (چونکە) بە راستی ئەو (پرورە دگار) لە گە لمددا
 میهرەبانە (و دوام گیرا دە کات) ﴿وَأَعْتَرْتُكَ وَمَا تَدْعُونَ﴾ وە دوورە پررتز دەبم لە ئیوہ و ئەو شتانەش
 دە پپرستن ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾ جگە لە خوا ﴿وَأَدْعُوا رَبِّي﴾ تەنھا پرورە دگارم دە پپرستم ﴿عَسَىٰ﴾ ئومیدە وارم
 ﴿أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا﴾ لە پپرستن و نزای پرورە دگارم دا پی هیوا و نا ئومید نەبم (وہ کسو ئیوہ) ﴿
 فَلَمَّا أَعْتَرْتَهُمْ﴾ جا کاتی (ئیبراہیم) دوور کەو تەوہ لیبان (لە گە لە بت پرستە کە ی) ﴿وَمَا يُعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾
 ولەو شتانەش ئەوان دەیان پرست جگە لە خوای گەورە ﴿وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ﴾ ئیمە ئیسحاق
 و (لە ئیسحاقیش) یە عقوبمان پی بە خشی ﴿وَوَكَّلْنَا نَبِيًّا﴾ و ہر یە ک لە وانیشمان کرد بە پینغەمبەر ﴿
 وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا﴾ لە رەحمەتی خویمان ئەو انمان بەر مەند کرد ﴿وَجَعَلْنَا لَهُم لِسَانَ صِدِّقٍ عَلِيًّا﴾ باسی
 چاکە ی ئەو انمان خستە سەر زمانی (نادە میزادە کان) ﴿وَأَذْكَرُ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ﴾ لە قورئاندا باسی موسا
 بکە ﴿إِنَّهُ كَانَ مُخْلِصًا﴾ بە راستی ئەو (کە سبکی) هە لیزاردە بوو (بی گەر دبوو لە ناتە واوی) ﴿وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا﴾
 و نیزراو و پینغەمبەر بوو (بۆ خەلکی) ﴿

﴿وَقَدِّبْنَاهُ﴾ و ه ټیمه نومان بانگ کرد ﴿مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ﴾ له لای راستی کتوی طوره وه ﴿وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا﴾ وه نوم (مووسا) مان نریک کرده وه تا قسه ی له گه ل بکه یمن ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا﴾ وه له به زه یسی و به خشنده یی خومان به خشیمان به و (مووسا) ﴿أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا﴾ هاروونی برای که پیغه مبه ر بوو ﴿وَأَذْكُرِي فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ﴾ وه له قورنندا باسی نیسماعیل بکه ﴿إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ﴾ بیگومان نوم له په یمان و بدلته کانیدا راست گز بوو ﴿وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا﴾ و نوم نیرراوو پیغه مبه ری خوا بوو ﴿وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ﴾ وه همیشه فرمانی ددها به خیزان و کس و کاری ﴿بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ﴾ به نویژ کردن و زه کات دان ﴿وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا﴾ وه همیشه لای په روه ردگاری جیگه ی په زامه ندی بوو ﴿وَأَذْكُرِي فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ﴾ وه باسی نیدریس بکه له قورنندا ﴿إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا﴾ به راستی نوم زور راست گز و پیغه مبه ر بوو ﴿وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا﴾ و پایه و پله یمان بلند و به رز کرده وه ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ نومانه ی (که باس کران) که سانیکن که خوا نیعمت و چاکه ی خوی رشت به سه ریاندا ﴿وَمِنَ الَّذِينَ مِن دُرِّيَّةٍ أَدْمُ﴾ له و پیغه مبه رانه ی که له نه وه ی ناده من (وه ک نیدریس) ﴿وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَن ثُجْجًا﴾ وه له (نه وه ی) نومانه ییش (که له که شتیبه که دا) له گه ل نوح دا هلمان گرتن (وه ک نیراهیم) ﴿وَمِنَ الَّذِينَ إِتْرَاهِيمَ فَأَسْرَبْنَا إِلَيْهِ﴾ وه له نه وه ی نیراهیم و په عقوب (وه ک نیسماعیل و یوسف) ﴿وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَابْنًا لَّيْسَ﴾ وه نومانه ی هیدایه تمان داون هلمان بزار دوون ﴿إِذْ اشْتَلَىٰ عَلَيْهِمْ الْإِتْحَانُ﴾ نا نومانه هر کاتی نایه ته کانی خوی به به زه ییان بؤ بخو نریته وه ﴿خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَكَبَّرُوا﴾ ده ست به جی ده که ون به پرودا به سوزده و گریانه وه ﴿فَخَلَفَ مِنْ قَدْحٍ خَلْفًا﴾ نه مجا له پاش نومانه که سانیک (له نه وه کانیا) بوونه جیشینیان ﴿أَصَاغُوا الصَّلَاةَ﴾ که نویژیان ده فته وتاند ﴿وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ﴾ و شوین هه واو نارزه وو که وتن ﴿فَسَوَّىٰ بِلْقَوْنِ عَيْنًا﴾ جا نومانه له داهاتوودا تووشی (سزای) گومراییان ده بن ﴿إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ﴾ جگه له وه ی که توبه ی کردینت و باوه ری هیتابینت ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ و کارو کرده وه ی چاکسی کردینت ﴿فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ نا نومانه ده چنه به هده شته وه ﴿وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا﴾ و هیچ سه مینکیان لسی ناکرینت (له پاداشی کرده وه چاکه کانیاں که م ناکرینته وه) ﴿جَنَّاتٍ عَدْنٍ﴾ به هده شتانی جی مانه وه ی هه همیشه یی به ﴿الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ﴾ که خوی میهره بان به لینی داوه ﴿عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ﴾ به به نده کانی که نادیار و په نهانه و به چاونه یانبینوه ﴿إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا﴾ به راستی خوا به لینی به دی دیت ﴿لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا﴾ (به هده شتیبه کان) له به هده شتدا هیچ ووته و قسه یه کی بی سوود نایستن ﴿إِلَّا سَلَامًا﴾ ته نها سه لام کردن ده بیستن ﴿وَلَهُمْ فِيهَا مَنَاقِبُ﴾ له ونیدا رزق و پروزی ناماده یه بویان ﴿مُكْرَمَاتٍ وَعِشْيَاءَ﴾ به به یانیان و نیاوراندا ﴿بِئَاتِكَ الْجَنَّةُ﴾ نوم به هده شته ی باسی کرا ﴿الَّتِي نُورِثُ﴾ نوم به که ده یبه خشین ﴿مِنَ عِبَادِنَا الَّذِينَ كَانُوا يَتَّقُونَ﴾ به و که سانه ی که (له دونیادا) پاریزکار و له خوا ترس بوون له به نده کانمان ﴿وَمَا تَنْزِيلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ﴾ ټیمه (فریشته کان) له ناسمانه وه دانابه زین به فرمانی په روه ردگارت نه بی ﴿لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ﴾ ته نها بؤ خوا به (و خوا ده زانی) هه سوو کاروباری داهاتوو رابووردوو ﴿وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ﴾ و نیستا مان ﴿وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا﴾ وه په روه ردگارت (کرده وه ی به نده کانی) له بیر نه کرده وه ﴿

﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ که پهروه دگاری ناسمانه کان و زهوی و هرچی له نیوانیاندایه
 ﴿فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِحُكْمِهِ﴾ که واته بیهسته و زور خوگر به له په رستنیدا ﴿هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا﴾
 نایا ناگاداریت وینهی نهو (خوایه کی تر) هه بیت ﴿وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ﴾ نادهمی (بی پروا) دهلی
 ﴿أَلَدَأْمِئْتٌ﴾ نایا که مردم ﴿لَسَوْفَ أَخْرِجُ حَيًّا﴾ له داهاتوودا به زیندوویی (له گور) درده هیتیریم ﴿وَأُولَئِكَ كُفِرُ الْإِنْسَانُ﴾ نهو ناده میزاد بو بیر ناکاته وه ﴿أَنَّا خَلَقْتُهُ مِنْ قَبْلُ﴾ که بیگومان نیمه له سه ره تاوه
 نهومان دروست کردوه ﴿وَلَمْ يَكُ شَيْئًا﴾ که نهو شتیک نه بوو ﴿فَوَرَّكَ لَتَحْشُرَنَّهُمْ﴾ نه مجا سویند
 به پهروه دگارت نهو (بی پروایانه) کز ده که یینه وه (له رژی دوا پیدا) ﴿وَالشَّيْطَانِ﴾ (له گهل)
 نهو شه یثانانهی (که گو مرپایان کردن) ﴿ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ﴾ پاشان به راستی هه موویان ناماده ده که یین
 ﴿حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا﴾ به ده وری دوزه خدا به سه ر نه ژنویاندا که وتوون (له بهر تر سناکی نهو روزه) ﴿ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ﴾
 پاشان بیگومان ده ری دینین (و ده بیخه یینه دوزه خه وه) ﴿مِنْ كُلِّ شَيْعَةٍ﴾ له هه پیزو
 ده سته یهک ﴿إِنَّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِيًّا﴾ کامه یان تاوانبارتر (یاخی تر) بووه له به رانه ر خوی میهره باندا
 ﴿ثُمَّ لَنُخْرِجُكُمْ﴾ نه مجا بیگومان نیمه زانترین ﴿بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا﴾ به وانهی که شیاوترن
 بخرینه دوزه خ و بسوتین پی ﴿وَإِنْ مِنْكُمْ﴾ که س نیبه له نیوه ﴿إِلَّا وَارِدُهَا﴾ نه روات و تینه په ریت
 به سه ر دوزه خدا ﴿كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا﴾ (نهو تیبه رینه) بریاریکی براوه یه له پهروه دگارت وه ﴿ثُمَّ لَنُنزِجَنَّ﴾
 دواتر نه وانه رزگار ده که یین که پاریز کار و له خواتر س بوون ﴿وَنُنَزِّلُ الْمَطَّلِينَ فِيهَا﴾
 چشیا و سته م کاران له سه رچوک له ناو (دوزه خ) دا ده هیلینه وه ﴿وَإِذَا نَسِئْتَ﴾
 هه ر کاتی نایه ته روون و ناشکر اکانی نیمه به سه ریاندا بخوینتر ایه ته وه ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانهی
 بی پروا بوون ده یان ووت ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ به وانهی نیمانیان هیتا بوو ﴿أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا﴾
 کام له م دوو کومه له جی و شوینی (خانوو به ره ی) خو شتره ﴿وَأَحْسَنُ نَدْبًا﴾ و کور و
 مه جلیسی چاکتره ﴿وَكِرَاهُ لَنَا قَبْلَهُمْ﴾ وه پینش نه مان چه ندینمان له ناو برد ﴿مَنْ قَرَّبَ﴾ له گه له
 (بی باوه ره کان) ﴿هُمْ أَحْسَنُ أَثْنَا وَرِيًّا﴾ که ل و په لی ناو مال و لاشه و قیافه تیشیان له مان جوانتر بوو ﴿وَلَمَّا﴾
 ﴿قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ﴾ (نه ی موحه ممه د) بلی نه وه ی له گو مرپایسی دایه ﴿فَلْيَسْمُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا﴾
 باخوای میهره بان موله تی پی بدات و ته مهنی دریز بکات (تازیاتر تاوان بکه ن) ﴿حَتَّىٰ إِذَا زُلَّامًا بُوْعِدُونَ﴾
 هتا کاتی نهو هه ره شانیهی کراوه لییان ده بینن (دیته دی) ﴿إِنَّمَا الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ (نه وه ش) یان
 سزایه (له دنیا دا) یان (هاتی) رژی دوا یه ﴿فَسَيَعْلَمُونَ﴾ جا له داهاتوودا ده زانن ﴿مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكَانًا﴾
 کی جیگا و شوینی (خانوو به ره ی) خراب و ناخوشه ﴿وَأَضْعَفُ جُنْدًا﴾ وه کی سه رباز و له شکر ی
 بی هیزتره (کافران یان باوه رداران) ﴿وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ أَحْتَدَوْا هُدًى﴾ نه وانهی له سه ر ریبازی
 هیدایه ت بوون خوا هیدایه تیان بو زیاد ده کات ﴿وَالْيَقِينُكَ الصَّلَاحُ﴾ نهو کرده وه چاکانه ی له
 (رژی دوا پیدا) ده مینه وه ﴿خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا﴾ لای پهروه دگارت پاداشتی چاکتره ﴿وَخَيْرٌ مَرَدًّا﴾
 و ناکامیسی باشتره ﴿

﴿أَفَرَأَيْتَ الَّذِي﴾ نایا ئو کہ سہت دیوہ ﴿كَفَرَ بِآيَاتِنَا﴾ بی باوہر سوو بہ نیشانہ و نایہ تہ کانی ئیمہ
 ﴿وَقَالَ﴾ وونی ﴿لَأُوتِينَ مَا لَأَوْلَانَا﴾ (لہ رُوزی دوایشدا) مان و کورم ہی دہ دری ﴿أَطَّلَعَ الْغَيْبَ﴾
 نایا بہ نہتیبہ کان ناگادارہ ﴿أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا﴾ یا بہ لیتی لہ خوای میہرہ بان و ہر گرتوہ ﴿وَ
 كَلَّا﴾ نہ خیر (وانیہ) ﴿سَتَكْتُبُ مَا يَقُولُ﴾ لہ مہ و پاش ئہ وہی دہ بلی دہ بنوسین (لہ سہری)
 ﴿وَتَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا﴾ ماوہی سزای بو دریز دہ کہ پنےوہ ﴿وَنَزَّلْنَاهُ مَا يَقُولُ﴾ ئہ وہی ئہ دہ بلی
 (لہ مال و مندال) بہ میرات لی و ہر دہ گریئہ وہ ﴿وَيَأْتِيَنَّ أَقْرَبًا﴾ (لہ رُوزی دواییدا) بہ تہ نہا دیتہ وہ لامان ﴿وَ
 اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ ئہ وانہ بینجگہ لہ خوا ہر یاریان داوہ بو خویان ﴿ءِ إِلَهًا﴾ چہند ہر ستر او نیک
 ﴿لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا﴾ بو ئہ وہی ئہ و ہر ستر او انہ بینہ یارمہ تی دہر (و تکا کار) بویان ﴿كَلَّا﴾
 نہ خیر (وانیہ) ﴿سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ﴾ بہ لکو ہر ستر اوہ کان (لہ قیامت دا) ئینکاری ہر ستنہ کہی
 ئہ وان دہ کہن ﴿وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ صِدْقًا﴾ وہ دہ بنہ دژیان و ہر ہر چیان دہ دہ نہ وہ ﴿الَّذِينَ﴾ نایا نہ تدبہ
 (سہر نجت نہ داوہ) ﴿أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ﴾ کہ بینگومان ئیمہ شہ پتانہ کانمان زال کردوہ ﴿عَلَى الْكَافِرِينَ﴾
 بہ سہر ہی باوہران دا ﴿تَوْرَهُمْ آدَا﴾ چاک ہانبان دہ دہن (بو کوفر و تاوان) ﴿فَلَا تَتَّعَجَلْ عَلَيْهِمْ﴾
 جا (ئہی مو حہ مہد ﷺ) پہ لہ بیان لی مہ کہ ﴿إِنَّمَا نُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا﴾ بینگومان ئیمہ بہ ژمار دینکی ورد (رُوزانی
 تہ مہ نیان) دہ ژمیرین ﴿يَوْمَ نُخَسِّرُ الْمُتَكِبِينَ﴾ باسی ئہ و رُوزہ بکہ کہ پاریز کاران ولہ خوا ترسان کز
 دہ کہ پنےوہ ﴿إِلَى الرَّحْمَنِ وَقَدًّا﴾ دہ سہتہ دہ سہتہ و کز مہل کز مہل بہ ریز و حورمہ تہ وہ دہ یانہ بن بو لای خوای
 میہرہ بان ﴿وَسُوفُ الْمُتَجَرِّمِينَ﴾ تاوانباریش دہ دہ پنے بہر ﴿إِلَى جَهَنَّمَ وَرِزْدًا﴾ بو دُوزخ بہ تینویہ تی (بہ وینہی
 گہ لہ نازہل) ﴿لَا يَتَمَنَّوْنَ الشَّفْعَةَ﴾ دہ سہ لاتی تکاو لالہ بیان نی یہ ﴿إِلَّا مِنَ﴾ جگہ لہو کہ سہی
 ﴿اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا﴾ بہ لیتی لہ خوای میہرہ بان و ہر گرتوہ (وہک پیغہ مہران و شہ ہیدان) ﴿وَ
 وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا﴾ (گاوور و جوولہ کہ کان) دہ بیان ووت خوا مندالی بو خوی داناوہ
 ﴿لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا﴾ سویند بہ خوا بہ راستی شتیکی زور نابہ جی و سہر دہ لنین ﴿وَ
 تَكَادُ السَّمَوَاتُ﴾ نزیکہ ناسمانہ کان ﴿يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ﴾ لہت لہت و پارہ پارہ بین لہ بہر ئہ و (قسہیہ)
 ﴿وَتَتَشَقُّ الْأَرْضُ﴾ و (نزیکہ) زہ ویش شہق بہ ریت و بقلیشی ﴿وَنَحْنُ الْجِبَالُ هَذَا﴾ و (نزیکہ) چیاکان
 بہ یہک جار ہر و خین ﴿أَن دَعَا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا﴾ لہ بہر ئہ وہی (بی باوہران) مندال دہ دہ نہ پال خوای
 میہرہ بان ﴿وَمَا يَتَّبِعِي لِلرَّحْمَنِ﴾ بو خوای میہرہ بان شیوا نیہ ﴿أَن يَتَّخِذَ وَلَدًا﴾ کہ مندالی ہدی ﴿وَ
 إِن كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ہہ موو ئہ وانہی لہ ناسمانہ کان و زہ ویدان ﴿إِلَّا إِيَّ الرَّحْمَنِ عِبَادًا﴾
 بہ بندہ ہی دینہ لای خوای میہرہ بان (ہیچ کہ سنی لہ وانہ نیہ بندہ ی خوای میہرہ بان نہ ہی) ﴿وَ
 لَقَدْ أَحْصَيْنَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا﴾ سویند بہ خوا بہ راستی ہہ موویانی سہر ژمیری کردوہ بہ ژماردن ﴿وَ
 كَلَّمَهُمْ آيَاتِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ قَرْدًا﴾ ہہر ہہ موویان بہ تاك و تہ نہا دینہ وہ بو لای (خوا) لہ رُوزی
 قیامتدا ﴿

﴿إِنَّ الْبِرَّ عَمَلٌ نَّامُوا﴾ به راستی نهوانی که باوه پرسان هیناوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده وه چاکه کانشیان کرده وه ﴿سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا﴾ بیگومان خوی میهره بان خوشه ویستیان ده کات (له دلی باوه پر داراندا) ﴿فَأَلْمَأَسَرْنَاهُ يَلِيسَ أَيْدِيكَ﴾ جا به راستی نیمه فورن انمان له سهر زمانی تو ناسان کرده وه ﴿لِيُبَيِّنَ بِهٖ الْمُتَّقِينَ﴾ تا مژده ی پی بهیت به پاریز کاران و له خواتر سان ﴿وَتُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لَّدُنَّا﴾ نه وه که سانه شی پی پترسینت که به سه ختی دزایه تیت ده کن ﴿وَكُرْهُلَهُمْ نَاقِلَةٌ مِّنْ قَرْنٍ﴾ گدل و کومه لی زورمان پیش نه مان (له بهر خرابیان) له ناو برد ﴿هَلْ نُحِشُّ مِنْهُم مِّنْ أَعْدٍ﴾ نایا هه ست نه که بیت به هیچ که سینک له وانه مابیت؟ ﴿وَأُتِمِّعُوا لَهُمْ حُرُوفًا﴾ یان هیچ وورته و سرته به کیان ده بیستیت ﴿

سوره قی ﴿طه﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿طه﴾ به (طا، ها) ده خوینرینته وه، خوا زانتره به مانا که ی بوزانباری زیاتر سه بری سه ره تای سوره تای (البقرة) بکه ﴿مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ﴾ فورن انمان نه نار دوته خواره وه بؤ سه ر تو ﴿لِيَتَشَفَّيَ﴾ بؤ نه وه ی دوو چاری نار هه تی غم و په زاره بیت ﴿إِلَّا تَذَكُّرًا لِّمَن يَخْشَى﴾ ته نها ناموز گاری و بیر خسته وه وه یه بؤ نه وه که سه ی (له خوا) ده ترسی ﴿تَنزِيلًا مِّنْ رَبِّكَ﴾ (نم فورنانه) به به ش به ش نیر دراوته خواره وه له لایه ن زاتیکه وه ﴿خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَى﴾ که زه وی و ناسمانه به رزو بلند کانی دروست کرده وه ﴿الرَّحْمَنُ﴾ که (خوی) میهره بانه ﴿عَلَى الْعَرْشِ أَسْتَوَى﴾ که به رزو بووه سه ر عه رش و قهراری گرت (به وه شیوه ی سیاوی بیت نیمه چونه تیه که ی نازانین) ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ته نها مولکی خواجه نه وه ی له ناسمانه کان وه وه ی له زه ویدایه ﴿وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى﴾ وه وه وه ی له نیوانیا ندایه وه نه وه ی له زینر خاکدایه ﴿وَإِن نَّجْمَزُ بِالْقَوْلِ﴾ نه گه ر تو به ناشکرا قسه بکه بیت ﴿قَالَ لَهُ يَعْزُبُ عَن رَّبِّي وَاخْفَى﴾ نه وه به راستی نه وه (خوا) نهیتی و له نهیتی شاره و تریش ده زانی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوا (نه وه زانه یه) که هیچ به رستر اوینکی نری به هق و راستی نی به جگه له نه وه ﴿لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى﴾ ته نها بؤ نه وه ناوه هره جوانه کان ﴿وَهَلْ أُنَبِّئُكَ حَدِيثَ مُوسَى﴾ (نه ی موحه مه ده ﴿﴾ نایا هه وال و ده نگویاسی موسا پیغه به برت پی گه بشتوه ﴿إِذْ رَأَىٰ نَارًا﴾ کاتی ناگرینکی بینی (له گه رانه وه یدا بؤ میصر له شه وینکی ساردا) ﴿فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا﴾ جا (موسا) ووتی به خیزانه که ی لیره به پیننه وه ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ﴾ به راستی من ناگرینکم به دی کرده وه ﴿لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ﴾ (نه روم بؤ لای) به لکو له و ناگره چلو سکینکتان بؤ بیتم (خوتانی پی گه رم بکه نه وه) ﴿أَوْ أَمْرًا عَلَىٰ النَّارِ هَدَىٰ﴾ یان لای نه وه ناگره رینگانیشان ده رینکم ده ست که وی ﴿فَلَمَّا أَشَاهَا﴾ جا که گه شته لای (ناگره که) ﴿تُورِي بِمُوسَى﴾ بانگی لی کرا: نه ی موسا ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ﴾ به راستی من په روه رد گاری تو م ﴿فَأَخْلَعَ نَعْلَيْكَ﴾ ده ی پینلاوه کانت داکه نه (له بهر ریزی شوینه که) ﴿إِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا الْمُقَدِّسُ طُوًى﴾ چونکه بیگومان تو له شیوی پیروزو به فهری (طوا) دایت ﴿

﴿وَأَن آخَرْتُكَ﴾ من تووم هه لېږاردووه (بو پينغه مبهرايه تې) ﴿فَأَسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى﴾ كه واته گوي بگره
 بونه وهی نيگا ده كړی (بوت) ﴿إِنِّي أَنَا اللَّهُ﴾ بهراستی هه ر من خوام ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ هيچ
 بهر ستر او يكي راست نييه جگه له من ﴿فَاعْبُدْنِي﴾ كه واته من په رسته ﴿وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي﴾
 به چاكي نوېږ به جې بيته تامنن بيته وه ياد ﴿إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ﴾ بيگومان ر وړی دوايي ديت
 ﴿أَكَادُ أَخْفِيهَا﴾ نزيك بوو (كاتي هاتنی له خويشم) بشار موه، (چا جاي له فرشته وپينغه مبه ران، كه واته
 زانینی كاتي هاتنی ر وړی دوايي ته نها په روه ردگار ده يزانيت) ﴿لِيُخْرِجَنِي﴾ بونه وهی پاداشت بدر يته وه ﴿كُلُّ
 نَفْسٍ﴾ هم موو كه سينك ﴿بِمَآئَتِي﴾ به گونره ی نه و كرده وهی كه ده يكات ﴿فَلَا تُصَدِّقَنَّهَا﴾
 جا بارنگري نه كات لني ﴿مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا﴾ نه و كه سهی باوه رې نی به وه (قيامته) ﴿وَأَسْبَغَ هُونَهُ﴾
 و شوین هه وا و ښاره زووی خوی كه وتووه ﴿فَتَرَدَّنِي﴾ نه وسا تيا ده چينت ﴿وَمَا تَلَكَ يَمِينُكَ
 يَمُوسَى﴾ (خوا فر مووی) نهی مووسا نه وه چيه به ده ستي راسته وه ﴿قَالَ هِيَ عَصَايَ﴾ (مووسا)
 فر مووی نه وه گوز چانه كه مه ﴿أَتَوَكَّلُ عَلَيْهَا﴾ خوم ددهم به سه ريدا (كاتي روښتن) ﴿وَأَهْشُ بِهَا
 عَلَى عَنِينِي﴾ كه لای دره ختی پي ده وه رينم بو مه رېه كانم ﴿وَلِي فِيهَا مَقَارِبٌ أُخْرَى﴾ وه چند كارو پنيويستی
 تری پي ده كه م ﴿قَالَ أَلَيْهَا يَمُوسَى﴾ (خوا) فر مووی نهی مووسا گوز چانه كه ت فری بده ﴿
 فَالْقَيْنَهَا﴾ جا نه ویش فرنی دا ﴿فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى﴾ ده ست به جې گوز چانه كه بووه به ماريك
 به خير ايی ده روښت (مووسا ترسا) ﴿قَالَ﴾ (خواي گه ووره) فر مووی ﴿خُذْهَا وَلَا تَخَفْ﴾ بيگره و
 مه ترسه ﴿سَعِيدٌ هَاسِبٌ رَبُّهَا الْأُولَى﴾ دلنياه دهی گپرينه وه بو شينو كهی به كه م جاري (ده يكه ينه وه
 به گوز چان) ﴿وَأَضْمَمَ يَدَكَ إِلَى جَنَاحِكَ﴾ ده ستت بخه ره بن بالت (پاشان ده ری بيته) ﴿فَخَرَجَ يَصْفَاةً﴾
 كه ده ر ديت سپيه (وهك كافر ده دره وشيته وه) ﴿مِنْ غَيْرِ سَوْءٍ﴾ بي نه وهی به له كي و نه خو شى بيت
 ﴿آيَةٌ أُخْرَى﴾ (نه مه ش) موعجيزه به كي تره (جگه له گوز چانه كه ت) ﴿لِيُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَى﴾ بو
 نه وهی هندی له موعجيزه وه به لگه گه ووره كاتي خومانن پيشان بده ين ﴿أَذْهَبَ إِلَى فِرْعَوْنَ﴾ بر و بو
 لای فيرعه ون ﴿إِنَّهُ ظَلَمَ﴾ چونكه بهراستی له سنوور ده ر چووه وياخي بووه ﴿قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي
 صَدْرِي﴾ (مووسا) ووتی په روه ردگارم سنگم (دل و ده رونم) فراوان بكه ﴿وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي﴾
 وه ئيش و كارم بو ښاسان بكه ﴿وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي﴾ و گرنی زمانيشم به ره لا بكه ﴿يَقْفَهُ أَقْوَابِي﴾
 بو نه وهی له قسه كانم تينگن ﴿وَأَجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي﴾ وه له خزم و كه سى خوم كه سينك بكه ره
 پشتيوانم ﴿هَٰزُونَ أَجْنَى﴾ كه هاروونی برامه ﴿أَشْدُو بِيَهُ أَزْرِي﴾ پشتمی پي قايم و به هيز بكه
 ﴿وَاشْرِكْ فِي أَمْرِي﴾ بينكه ره هاو به شم له كاره كه مدا (گهيانندی په يامی خوا) ﴿كَسَيْتِكَ
 كَيْبَرًا﴾ بو نه وهی زور ستايشت بكه ين ﴿وَتَذَكَّرَكَ كَيْبَرًا﴾ وه ياد و زيكری زورت بكه ين ﴿إِنَّكَ
 كُنْتَ بِنَاصِيحَتِنَا﴾ بهراستی تو بينای به (هموو شتيكي) ئيمه ﴿قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَمُوسَى﴾ (خواي
 گه ووره) فر مووی بهراستی نه وهی داوات كرد پيت درا نهی مووسا ﴿وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً
 أُخْرَى﴾ سویند به خوا بهراستی ئيمه جاريكي تر مننه تمان ناو ته سدرت ﴿

﴿إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ﴾ کاتمی نیمه ناگاداری دایکتمان کرد ﴿مَتَّوِّعِينَ﴾ نهوهی پیویست بسو ناگادار بکریست ﴿أَن آفَرِّقِهِ فِي النَّارِ﴾ که نهو (موسای شیره خوره) بخهره ناو سندو تیکه وه ﴿فَأَفَرِّقِهِ فِي النَّارِ﴾ نه مجا فرینی دهره دهریساوه ﴿فَلْيَلْقِهِ إِلَهُم بِالسَّاحِلِ﴾ جا باده ریاش بیبانه که ناری ناوه که ﴿وَإِخْرَجَهُ عَدُوِّي وَعَدُوْلُهُ﴾ (له نا کامدا) دوزمنی من و دوزمنی نهو (که فیرعه ونه) بگریته وه ﴿وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنِّي﴾ له لایه ن خومه وه جوړه خوزه ویستیبه کم پیدایست ﴿وَلْيَضْحَكْ عَلٰی عَيْتِي﴾ بسو نهوهی پهروه رده بکریت له پیش چاوی خوم (به چاودپیری و پاریزگاری خوم) ﴿إِذْ تَبٰیءُ لُحْتًا﴾ (له بیتر بی) کاتمی که خوشکه کت دهر ویشست ﴿فَتَقَوْلُ﴾ و ده بیوت (به فیرعه ون و دهسته که ی که موسا ده گریا و شیر ی هیچ نافرته تیکی نه ده خوارد) ﴿هَلْ أَدْرَاكَ عَلٰیٰ مَن كَفَلَهُ﴾ که سپیکتان نیشان بدهم که به خوبی کات و بیگریته نه ستو ﴿فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ آلِكَ﴾ بهو هزیه وه تو مان گیرایه وه بؤ لای دایکت ﴿كِي تَفَرَّقَ عَنِّي وَلَا تَخْزَنُ﴾ تا چاو ودلی گمش بیته وه و خه فته نه خوات ﴿وَوَقَّاتِكَ نَفْسًا﴾ وه که سپیکت کوشت (له ناقمی فیرعه ون) ﴿فَرَجَعْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ﴾ به لام نیمه رزگارمان کردی لهو غم و پهزاره به ﴿وَوَقَّاتِكَ فُتُوْرًا﴾ وه دوو چاری چنده ها ناقمی کردنه وه مان کردی ﴿فَلَيْتَ سَبِيْرًا﴾ نه مجا چند سالتیک مایته وه ﴿فِي أَهْلِ مَدْيَنَ﴾ له ناو خه لکی مه دینه ندا ﴿لِيُؤْتِيَنَا عَلَىٰ قَدَرٍ مِّمَّا سَوَّيْنَا﴾ پاشان نه ی موسا له کاتی دیاری کراودا (بسو پیغه مبه راهی) هاتو وپته تیره ﴿وَأَصْطَفَيْنَاكَ لِنَفْسِي﴾ وه تو م هه لیزارد بؤ خوم (تا کو پیغه مبه ر بیت و په یامی من را که په نیست) ﴿أَذْهَبَ أَنْتَ وَأَخْوَاكَ بِمَا بَيْنِي﴾ برؤ خوت و براهت به به لکه و موعجزه کانه وه ﴿وَلَا تَبَيِّأْ فِي ذِكْرِي﴾ سستی نه که ن له زیکر و یادی مندا ﴿أَذْهَبًا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ﴾ هه ردو و کتان برؤن بؤ لای فیرعه ون ﴿إِنَّهُ رَطَقَنِي﴾ چونکه به راستی له سنوور دهر چووه و یاخی بسووه ﴿فَقَوْلَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا﴾ جا قسه ی له گه ل بکه ن به نهرم و نیانی ﴿أَلَمْ نَجْعَلْ لَكَ رَبًّا مِّنْ دُونِي﴾ به لکو بیریکانه وه یا ترسی (له سزای خوا) ﴿فَلَا رِبِّيًّا﴾ هه ردو و کیان ووتیان نه ی پهروه ردگارمان ﴿إِنَّا نَخَافُ﴾ به راستی نیمه ده ترسین ﴿أَن يَفْزُقَ عَلَيْنَا﴾ دهس دریزی بکاته سه رمان پیش نه وه ی نیمه هیچ بلینس ﴿أَوْ أَن يَطْفِنِي﴾ یان زیاتر یاخی و سه رکه ش بیست ﴿فَقَالَ لَأَتَّخِفَنَّ﴾ (خوا) فرمووی مه ترسن ﴿إِنِّي مَعَكُمْ﴾ به راستی من له گه ل تانام ﴿أَسْمَعُ وَأَرَىٰ﴾ ده بیستم و ده بینم ﴿فَأَيُّهَا فُتُوْرًا﴾ که وایوو بچه لای و (بی) بلینس ﴿إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ﴾ بیگومان نیمه هه ردو و ک تیرراوی پهروه ردگاری توین (بسو سه رتو) ﴿فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيْلَ﴾ جا واز له به نی ئیسرا ئیل بهینه (با بینن) له گه ل نیمه دا ﴿وَلَا تُعَذِّبُهُمْ﴾ وه نازار و سزایان مه ده ﴿فَدَجَّجْنَاكَ بِالْبَحْرِ مِّنْ رَبِّكَ﴾ به راستی نیمه له لایه ن پهروه ردگار ته وه به لکه و موعجزه مان بؤ هیناوی ﴿وَالسَّلْمُ عَلٰیٰ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدٰى﴾ سلاویش له سه ر که سپیکت بیت که شوین رینگای راستی ده کوی ﴿إِنَّا قَدْرَأٰجِيْ اِلَيْنَا﴾ به راستی نیمه نیگامان بؤ کراوه ﴿أَنَّ الْعَذَابَ﴾ که بیگومان سزا ﴿عَلٰیٰ مَن كَذَّبَ وَتَوَلٰى﴾ بؤ که سپیکه (پیغه مبه ران) به درؤ ده زانی و پرو و ه رده گیری (وباوه ر ناهینی) ﴿فَقَالَ مَن رَّبُّكُمْ يُسْئَلُ﴾ (فیرعه ون) ووتی باشه موسا پهروه ردگاری هه ردو و کتان کنی به ؟ ﴿فَقَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطٰى كُلَّ شَيْءٍ حَلْقَهُ﴾ (موسا) فرمووی پهروه ردگاری نیمه نه و زاته به که هه موو شتیکی به شینوه به کی ریک و بینک و جوان دروستکردووه ﴿فَوَهَّدْنِي﴾ پاشان رینمو و نیشی کردووه (بؤ کاری خوی) ﴿فَقَالَ قَاتِلِ الْفٰرُوقِ الْأَوَّلِيَّ﴾ (فیرعه ون) ووتی نه ی خه لکانی سه رده مه پیشووه کان حالبان چیه و چونه (له پاشی مردبان) ﴿

﴿قَالَ عَلَّمَهَا عِنْدَ رَبِّي﴾ (موسا) فرموی زانیاری تہوہ لای پەرور دگارمه ﴿فِي كِتَابٍ﴾ له پەر او نكدایه
 ﴿لَا يَصِلُ رَبِّي وَلَا يَسْتَمِعُ﴾ پەرور دگارم هیچی لی وون نابی و هیچی له بیر ناچی ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا﴾
 (پەرور دگارم) زاتیکه كه زهوی بز کردونه ته شوینی حسانه وه (وه کو بیشکه) ﴿وَمَسَّاكُ لَكُمْ فِيهَا صُبُلًا﴾
 وه له ناویدا چنده ها رینگای بز فراهم هیتاون ﴿وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ وه له ناسمانه وه باران ده بارینی
 (بوتان) ﴿فَأَخْرَجْنَا بِهٖ﴾ جا به و بارانه ی رواندومانه ﴿أَنْزَلْنَا مِنْ سَمَاءٍ سَحَابًا﴾ زور جوتی جزواو جزور له پرووهك
 (كه جیاوازن له تام و بز و رنگ و شینوه) ﴿كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَمَكُمْ﴾ (تهی مرؤفه كان) بخون و نازول
 ومالاته كانیستان بله وه رینن ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ به راستی له وه دا (كه باسكرا) ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ به لگه و نیشانه ی
 زور هیه بز نه وانه ی خاوه نی ژیرین ﴿وَمِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ﴾ لهم زهویه دروستمان کردون ﴿وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ﴾
 دووباره ده تانگیرینه وه ناو زهوی (به مردووی) ﴿وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى﴾ جارنکی تر له و زهویه ده رتان
 دینینه وه (به زیندووی بز لپیر سینوه) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا﴾ سویند به خوا به راستی نیمه هه موو
 به لگه و نیشانه کانی خومان نیشان فیرعه ون دا ﴿فَكَذَّبَ وَأَبَى﴾ كه چی باوه ری نه هیتا و سه ریچی کرد ﴿
 قَالَ أَجِئْتَنَا بِسِحْرٍ مُّبِينٍ﴾ (فیرعه ون) ووتی هاتوویت بز ناومان بز نه وی درمان كه یت ﴿مِنَ الْأَرْضِ بِسِحْرِكَ يَمْشِي﴾
 له خاكه كه مان به جادوو گه ریه كه ت ته ی موسا ﴿قَالَتْ أَيْتَنِكَ بِسِحْرِ﴾ سویند بی جادویه كت بز (به كار)
 بینین ﴿وَقِيلَ لَهُ﴾ وهك شهو (جادووه ی خوت) ﴿فَأَجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا﴾ جا شوین و کاتنیک له نیوان نیمه
 و خوتدا دابنی ﴿لَا نُخْلِفُهُمْ حَتَّىٰ وَوَلَا آتَتْ﴾ نه نیمه و نه تو خومانی لی نه بویرین ﴿مَكَانًا سَوِيًّا﴾ (با) جینگایه کی
 نهخت بی ﴿قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ﴾ (موسا) فرموی کاتی دیار کراوتان رژی خورازاننده وه
 (رژی چه زن) بیت ﴿وَأَنْ يُخَشِرَ النَّاسَ سُبْحَىٰ﴾ به مهرجی له کاتی چیسته نگاهوا ده لکی کوبکرینه وه ﴿
 فَتَوَلَّىٰ قَرْعُونَ﴾ نه مجا فیرعه ون ریشت له و جینگایه ﴿فَجَمَعَ كَيْدَهُ﴾ وه موو جادوو گه ره کانی کز کرده وه
 ﴿شُرَّاقٍ﴾ پاشان هات (بز شوینی دیاری کراو) ﴿قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ﴾ موسا به جادوو گه رانی ووت
 ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَفْقَهُوا عَالِي اللَّهِ كَذِبًا﴾ هاوار بز نیوه درؤ به دم خواوه نه كه ن ﴿فَيَسْجُدْكُمْ بِعَذَابٍ﴾ نه گینا به سزایهك
 له ناوتان ده بات ﴿وَقَدْ خَابَ مِنْ أَفْرَتِي﴾ به راستی هه كه سی درؤ هه لبه سستی به دم خواوه رهنجه رؤ ده بیت
 ﴿فَتَنَزَّلْ عُوا أَمْرُهُمْ بَيْنَهُمْ﴾ نه مجا (جادوو گه ره كان) سه باره ت به كاره كه یان له نیوانیان دا جیاوازی په یدا
 سوو ﴿وَأَسْرُوا النَّجْوَىٰ﴾ و به نهینی چر په بیان ده کرد ﴿قَالُوا إِنْ هَذَا إِلَّا لَسِحْرٌ﴾ ووتیان به راستی نه مانه دوو
 جادوو گه رن ﴿يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ﴾ ده پانه وی درتان په رینن ﴿مِنَ الْأَرْضِ بِسِحْرِهِمَا﴾ له خاك و وولاته كه تان
 به جادوو كه یان ﴿وَيَذَّهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُشْتَا﴾ وه ریباز و نه ریشه هه ره باشه كه تان له ناو به رن ﴿فَأْتِجُوا كَيْدَكُمْ﴾
 جا كه واته هه موو جادوو و پیلانیکستان کوبکه نه وه ﴿فَرَأَيْتُمْ أَصْفًا﴾ پاشان به بهك ریسز بیتسه (گور په پانه وه)
 ﴿وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنْ اسْتَعْتَىٰ﴾ به راستی هه كه سی ته مرفو سه كه وی رزگاری ده بی و سه رفرازه ﴿

﴿قَالُوا لِمُوسَىٰ﴾ (ساحیره کان) ووتیان تهی موسا ﴿إِنَّمَا أَن تَلْقَىٰ﴾ یاتو (جادووه کت) فری بده ﴿وَأَمَّا
 أَنْ تَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَىٰ﴾ یا نیمه له سه ره تاوه فری ده دهین ﴿قَالَ بَلْ أَنتَ أَفْرَأُ﴾ (موسا) فرموی نه خیر
 نیوه (له پیشه وه) فری بدهن ﴿فَإِذَا جَاءَ أَلْهُمُ وَرَعِيصُهُمْ﴾ (نه وانیش فریابندا) جاله ناکاودا گوریس و دار
 دهسته کانیاں ﴿يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ﴾ وه ها هاته پینش چاوی (موسا) به هزی جادووه که یانه وه
 که به راستی ده جولین و ده رۆن ﴿فَأَرْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَىٰ﴾ جا موسا له دلی خزیدا که می ترسا ﴿فَلَمَّا
 لَاحَظَ﴾ ووتمان پنی مه ترسه و بی باک به ﴿إِنَّكَ أَنتَ الْغَافِلُ﴾ بنگومان هر تو سه رکه وتوو دهبی ﴿وَأَلْقَىٰ
 مَا فِي يَمِينِهِ﴾ نه وهی له دهستی راستدابه (که گز چانه کته) فرنی بده ﴿تَلَقَّىٰ مَآصِعَهُمْ﴾ هر چی
 (جادوو) نه وان کردوو یانه قونی ده دات (هلی ده لوشی) ﴿إِنَّمَا صَعَوْا كِبْرًا﴾ بنگومان نه وهی نه وان
 کردوو یانه تنها فر و فیلی جادوو بازه ﴿وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَنتَ﴾ جادوو بازیش سه رکه وتوو نابسی له هر
 کوی وه هاتبی (هر چی بکات) ﴿قَالُوا السِّحْرُ لِمُجْنَنٍ﴾ نه وسا جادوو گره کان خران به پرودا به سوژده
 بردنه وه (بو خوا) ﴿قَالُوا أَمْ آتَيْنَا بِهٖ هٰزُونَ وَمُؤْتَىٰ﴾ ووتیان پرومان هینا به په روه ردگاری هاروون و موسا ﴿فَلَمَّا
 قَالَ﴾ (فیرعه ون) ووتی پینان ﴿ءَأَمْسِرُ لَمْ قَبْلَ أَنْ ءَأَدِّنَ لَكُمْ﴾ نایا نیوه پرواتان بی هینا پینش نه وهی مؤله تان بدهم
 ﴿إِنَّهُ لَكَبِيرٌ أَلَدِي﴾ بنگومان نه وسا گوره تانه ﴿عَلَّمَكَ السِّحْرَ﴾ که فیتری جادووی کردوون
 ﴿فَلَا قِطْعَانَ﴾ جا سویند بیت ده بیرم (ده بقرتیم) ﴿أَيُّدِيكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ مِّنْ خَلْفٍ﴾ ده ست و قاجشان به پیچه وانوه
 (راست و چپ) ﴿وَلَأَصْلَبُ لَكُمْ فِي جُدُوعِ النَّخْلِ﴾ وه بنگومان به قدهی دار خورمادا هه لنان ده واسم (ده تانکم
 به دارا) ﴿وَلَتَعْلَمُنَّ﴾ (نه وسا) به راستی ده زانن ﴿أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَلْتَمَىٰ﴾ کاممان (من یان خوا که می موسا)
 سزمان سه خترو به رده وام تره ﴿قَالُوا لَنْ نُؤْتِيَنَّكَ﴾ (ساحیره کان) ووتیان نیمه هر گیز تو هه لنا بزترین
 ﴿عَلَىٰ مَا جَاءَ نَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ﴾ به سه ر نه و نیشانه و موعجزانه دا که بزمان هاتووہ ﴿وَأَلَّذِي فَطَرْنَا﴾ (وه تو هه لنا بزترین
 به سه ر) نه و خوا بهی که له نه بوون نیمه ی دروست کردووہ ﴿فَأَقْضِي مَا أَنتَ قَاطِبٌ﴾ جا هر چیت له ده ست
 دیت بیکه ﴿إِنَّمَا تَقْضِي هٰذِهِ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا﴾ بنگومان تو تنها له زمیانی دنیا ده ست ده پرو او بریار ده دیت ﴿فَلَمَّا
 آتَاهُمَا آيَاتِنَا﴾ به راستی نیمه باوه رمان هینا به په روه ردگارمان ﴿لِيُعْرِضَكَ أَخِيَّتَنَا﴾ بو نه وهی له تاوانه کانمان
 خوش ببیت ﴿وَمَا أَرْمَقْنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ﴾ هر وه ها له و جادوو هس که به زور پینت ده کردین ﴿وَأَللهُ خَيْرٌ وَأَنفَىٰ﴾
 وه خوی گوره (پاداشتی) چاکتره و به رده وام تره ﴿إِنَّهُ مِّنْ يَّاتٍ رَبِّهِ﴾ به راستی هر که سی بگه ریته وه لای
 په روه ردگاری ﴿مُجْرِمًا﴾ به تاوانباری ﴿فَلَنْ لَهُمْ جَهَنَّمُ﴾ نه وه بنگومان دوزخ جینگایه تی ﴿لَا يَسْتَوُونَ فِيهَا وَلَا يَخْتَفُونَ﴾
 نه ده مرئی نییدا نه ده زی (به ناسووده بی) ﴿وَمَنْ يَّأْتِيَهُمْ مُّؤْمِنًا﴾ وه نه و که سه ی به باوه پرداری بگه ریته وه
 لای (خوای گوره) ﴿فَدَعِمِلَ الصَّلٰیٰكِي﴾ به راستی کرده وهی چاکیشی کردین ﴿قَالُوا لَيْسَ لَكُمُ الْاَرْضُ حَتَّىٰ الْعَمَىٰ﴾
 نانه وانه پله و پایه ی به رزو بلندیان هیه ﴿جَنَّتِ عَدْنٍ﴾ که به هشتانیکه جینگای مانه وهی همه همیشه بیه
 ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ پروباره کان ده رۆن به ژیرابندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ بی برانه وه ده میتنه وه نییدا ﴿وَدَالِكَ جَزَاءُ
 مَنْ تَزَنَّىٰ﴾ نه وه پاداشتی که سیکه خزی پاک و خاوین رابگری (له کوفر و تاوان) ﴿

﴿وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ﴾ به پرستی نیگامان نارد بؤ موسا ﴿أَنْ أَسْرِ بِعَبَادِي﴾ که بنده کانم به شه و بیه (وله میصر در چن) ﴿فَأَضْرَبَ لَهْمُ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا﴾ رینگه به کی ووشکیان له ده ریای (سور) دا بؤ بکه ره وه ﴿لَا تَخَفْ دَرَكًا﴾ مه ترسه (فیرعه ون) پیت بگات ﴿وَلَا تَحْزَنْ﴾ وه مه ترسه (له خنکان له ده ریادا) ﴿فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ﴾ نه مجا فیرعه ون به سه ربازه کانیه وه شوینیان که وتن ﴿فَفَشِيهْمُ مِنْ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ﴾ جا له ناکاو ده ریا نه وانسی (له ناو شه بؤلی خویدا) داپوشی ج داپوشینیک ﴿وَأَصْلُ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ﴾ فیرعه ون گه له که ی خوی گو مرا کرد ﴿وَمَا هَدَىٰ﴾ و رینموونی نه کردن ﴿يَتَّبِعِي أُمَّتَهُ يَدُلُّ﴾ نه ی نه وه ی نیسرائیل ﴿قَدْ أَجْنَبْتَكُمْ مِنْ عَذْوِكُمْ﴾ به پرستی رزگارمان کردن له دوژمنه که تان ﴿وَوَعَدْنَاكُمْ﴾ وه به لیتمان پیدان ﴿جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ﴾ (به هانتی موسا بؤ) لای پرستی کیوی طور ﴿وَوَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ﴾ و بؤمان ناردن ﴿الْمَنَّ وَالسَّلْوَى﴾ گه زو و شیلقه (بالنده به که گوشتی له هه موو بالنده به که خوشتره) ﴿كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ بخون له و روزه پاکانه ی پیمان داون ﴿وَلَا تَطْعَمُوا فِيهِ﴾ و زیاده رؤی تیدا مه که ن ﴿فَيَجِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي﴾ نه گینا خه شم و قاری من ده تانگریته وه ﴿وَمَنْ يَخِلَّ عَلَيْهِ غَضَبِي﴾ جا هر که سینک قار و خه شمی من دایگری ﴿فَقَذَّوْنِي﴾ نه وه بیگومان تیاچو وه هه لدیراوه ﴿وَأَنِّي لَفَقَّارٌ لِّمَنْ تَابَ﴾ وه به پرستی من زور لیسوردوم له وه که سه ی ته وه ی کردی ﴿وَأَمِنْ وَعَمِلْ صَالِحًا﴾ و باوه ری هینابی و کرده وه ی چاکی کردیت ﴿ثُمَّ أَهْتَدَى﴾ پاشان به رده وام بوی له سهر نه و ربازه ﴿وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَمُوسَىٰ﴾ (خوا فهر مووی) نه ی موسا بؤ چی پیش گه له که ت که وتی (بؤ گه یشتن به کیوی طور) ﴿قَالَ هُمْ أُولَاءِ عَلَىٰ آلِي﴾ (موسا) فهر مووی گه له که م نه وانسن به دوامه ون ﴿وَعَجَلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ﴾ بؤیه به په له هاتم بؤ لات نه ی په روه ردگارم ﴿لِيَرْضَىٰ﴾ بؤ نه وه ی لیم رازی بیت ﴿قَالَ﴾ (خوای گه وره) فهر مووی ﴿فَأِنَّا قَدَفْتْنَا قَوْمَكَ﴾ جا به پرستی نیمه قه وه که تمان تا قی کرده وه ﴿مِنْ تَعْدِكَ﴾ له پاش (هانتی) تو ﴿وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ﴾ وه سامیری گو مرا ی کردن ﴿فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ نه مجا (پاش و هر گرتنی نه ورات) موسا گه پرایه وه بؤ لای گه له که ی ﴿غَضِبْنَا أَيْفًا﴾ به تو وره یی و قار و خه شمه وه ﴿قَالَ يَقَوْمِ﴾ و وتی نه ی گه له که م ﴿أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ﴾ نایا په روه ردگار تان به لیتی بی نه دان ﴿وَوَعَدْنَا لِحَسَنًا﴾ به به لیتی چاک ﴿أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ﴾ بؤچی من زورم بی چوو ﴿أَمْ أَرَدْتُمْ﴾ یان هر ویستان ﴿أَنْ يَخِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي مِنْ رَبِّكُمْ﴾ توره یی و خه شم له لایه ن په روه ردگار تانه وه به خه تان بگریت ﴿فَأَخْلَقْتُمْ مَوَعِدِي﴾ بؤیه به لیتی متان شکاند ﴿قَالُوا مَا أَخْلَقْنَا مَوَعِدَكَ﴾ ووتیان نیمه به لینه که ی تومان نه شکاند ﴿بِمَلِكِنَا﴾ به ویست و ده سه لانی خو مان ﴿وَلَكِنَّا حَمَلْنَا أَوْزَارًا﴾ به لکو نیمه چند کول و باری درابوو به کولماندا ﴿مِنْ زِينَةِ الْقَوْمِ﴾ له خشلی قیبتیه کان ﴿فَقَدَفْتُمَا فَكَذَّبِكُمُ الْقَى السَّامِرِيُّ﴾ جا فریماندا به (ناو ناگره وه) هه روه ها سامیریش فریی دا ﴿

﴿فَأَخْرَجَ لَهُمْ جِبَالًا جَسَدًا﴾ نیر (سامیری له و خشله تو اوانه) په بیکه ری گویره که یه کی بو دروست کردن
 ﴿لَهُ حَوَارٍ﴾ بوړه یه کی هه بوو (وهك بوړه ی گویره که) ﴿فَقَالُوا﴾ نه مجا ووتیان ﴿هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ
 مُوسَى﴾ نه مه خوی ئیوه و خوی موساشه ﴿فَنَسِيَ﴾ نه وه (موسا) له بی ری چووه (ده گه ری به شوین
 خوادا) ﴿أَفَلَا يَرَوْنَ﴾ نایا نه وان نازانن (نابینن) ﴿أَلَا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا﴾ (نه و گویره که یه) وه لایمی
 هیچ ووته یه کیان ناداته وه ﴿وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا﴾ وه خواوه نی هیچ زیان و قازانجیک نیبه بو یان
 ﴿وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونَ﴾ سویند به خوا به راستی هاروون پنی ووتن ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له وه و پیش
 ﴿يَقُولُ﴾ نه ی گه له که م ﴿إِنَّمَا أَنتُم بِئِهِ﴾ بینگومان ئیوه به م (گویره که یه) تاقی کرانه وه (گومرا بوون)
 ﴿وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ﴾ به راستی په روه ردگاری ئیوه خوی میهره بانه ﴿فَأَتَّبِعُونِي﴾ که واته شوینی من
 بکه ون ﴿وَاطِيعُوا أَمْرِي﴾ گویره ایلی فرمانی من بن ﴿قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ﴾ ووتیان هه رگیز واز
 ناهیتین و به ده وریدا دین و ده په رستین ﴿حَتَّى يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَى﴾ هه تا موسا ده گه ریته وه بو لامان
 ﴿قَالَ يَهُودُ﴾ (موسا) ووتی نه ی هارون ﴿مَا مَنَعَكَ﴾ چ شتیک به رگری کردیت ﴿إِذْ رَأَيْتَهُمْ
 صَلُّوا﴾ کاتی بینیت نه مانه گومرا بوون ﴿أَلَا تَتَّبِعُنَّ﴾ (له وه ی) که شوین من بکه وی ﴿أَفَعَصَيْتَ
 أَمْرِي﴾ نایا سه رپنچی فرمانی منت کرد؟ ﴿قَالَ يَبْنَؤُمْ﴾ (هاروون) فه رموی نه ی کوری دایکم
 ﴿لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي﴾ موی ریش و سه رم مه گره و رایمه کیشه ﴿إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ﴾ به راستی تر سام
 که (هائینه وه پیم) بلنیت ﴿فَرَّقَتْ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ تو جیا وازیت خسته نیوان به نی ئیسرا ئیلیه کانه وه ﴿وَلَمَّا
 تَرَفُّبَ قَوْلِي﴾ و چاوه پروانی فرمانی منت نه کرد ﴿قَالَ﴾ (موسا) ووتی ﴿فَمَا خَطْبُكَ يَا سَمِيرِيُّ﴾
 نه ی سامری تو نه م کاره تر سنا که چی بوو کردت؟ ﴿قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ﴾ (سامیری)
 ووتی من شتیکم زانی نه وان نه یانزانی (یامن شتیکم بینی نه وان نه یان بینی) ﴿فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِنْ أَشْرِ
 الرَّسُولِ﴾ نه مجا من مشتیکم له شوین پنی (و ولاخه که ی) جویره نیل هه لگرت ﴿فَتَبَدَّهَا﴾ وه
 پرژاندم (به خشله تو اووه که دا) ﴿وَكَذَلِكَ سَأَلْتَنِي لِي نَفْسِي﴾ به و جوړه نه فسم نه و کاره ی بو جوان و
 شیرین کردم ﴿قَالَ فَأَذْهَبْ﴾ (موسا) ووتی ده برو ﴿فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ﴾ نه وسه بینگومان
 تاماوی له م ژبانه دا (هه ر که س لیت نریک بو یه وه) ده بی بلنیت: ﴿لَا مَسَاسَ﴾ نریکم مه که وه ره وه،
 وده ستم لی مده ﴿وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ نُخْلِفَهُ﴾ وه بینگومان به لنینکیشت هه به (له روژی دو اییدا) هه رگیز
 پرژگار ناییت لنی ﴿وَأَنْظُرْ إِلَى إِلَهِكَ﴾ وه سه بی ری په رستراوه که شت که ﴿الَّذِي ظَلَمْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا﴾
 که به رده و ام ده په رست ﴿لَنْ نَحْرَقَنَّهُ﴾ دلنیا به چاک ده یسو تینین ﴿ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْبَحْرِ﴾ پاشان بینگومان
 (خوله میشه که ش) پرژو بلا و ده که یه وه به ده ریادا ﴿ثُمَّ﴾ به پرژو بلا و نیکی وه ها (که شوینه واریشی
 نه مینیت) ﴿إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ﴾ په رستراوی (راسته قینه ی) ئیوه نه نها خوا به ﴿الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾
 که هیچ په رستراو نیکی راست نی یه نه و نه بیت ﴿وَمِمَّنْ كَلَّمَ النَّبِيَّ عَلِيمًا﴾ زانیاری نه و هه موو شتیکمی
 گرتو نه وه ﴿

﴿كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ﴾ (تهی موحه ممد ﷺ) نا به و جوزه ده یگنیرینه وه بؤت ﴿مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقُ﴾ هندیك له به سهرهات و هه والی تهو (گه لانهی) رابوردون ﴿وَقَدْ آتَيْنَاكَ﴾ بینگومان پیمان داویت ﴿مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا﴾ له لایهن خۆمانه وه قورنان ﴿مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ﴾ هه ر که سنی پشتی تنی بکات ﴿فَأَلَّهُ يَحْمِلُ﴾ ته وه به راستی هه لیده گری ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له رۆزی دوا پیدا ﴿وَرِزًّا﴾ بارینکی قورس (له تاوان) ﴿خَلْقِينَ فِيهِ﴾ بئ برانه وه تیندا ده میتنه وه ﴿وَسَاءَ لَهُمُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ جِمْلًا﴾ چ بارینکی خراب و بینفه ریان به کۆله وه به له رۆزی دوا پیدا ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ﴾ تهو رۆزه ی که فوو ده کری به شه پوردا (بؤ جاری دو وه م) ﴿وَتَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ﴾ تهو سا تاوان باران کۆده که پنه وه ﴿يَوْمَ يَذُرُّمَا﴾ لهو رۆزه دا له ش و چاویان شین هه لگه راره ﴿يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ﴾ به چر به وه له نیوان خویاندا ده لین ﴿إِنْ لَيْسَ لَهُمُ الْعَقْرُ﴾ نیوه ته نها ده (شه وو رۆز له دونیادا) ماونه ته وه ﴿عَنْ أَعْلَمُ يَمَا يَقُولُونَ﴾ نیمه چاک ده زانین به وه ی ته وان ده یلین ﴿إِذْ يَقُولُ أَفْلَهُمْ ظَرِيفَةٌ﴾ کاتی (ته وه بیان) که ژیر تر یانه و نزیک تر یانه له راستی به وه ده لنی ﴿إِنْ لَيْسَ لَهُمُ الْآيَاتُ﴾ نیوه ته نها به ک رۆز ماونه ته وه ﴿وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ﴾ (تهی موحه ممد ﷺ) پرسیارت لی ده که ن سه باره ت به شاخه کان ﴿فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا﴾ توش بلنی په روه ر دگار له بیخیان دینی و وردو خاشیان ده کات ته مجا با پرژو بلاویان ده کاته وه ﴿فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا﴾ ته مجا رینک و ساف بی ناوو گزو گیاو ده به یلیته وه ﴿لَا تَرَى فِيهَا﴾ نابینی تیندا ﴿عِوَجًا وَلَا أَمْتًا﴾ هیچ جوزه لاری و به رزی و نزمیه ک ﴿يَوْمَ يَذُرُّهَا﴾ لهو رۆزه دا ﴿يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ﴾ هه موو ده که ونه شوین جار ده ری (کۆ کردنه وه) ﴿لَا عِوَجَ لَهُمْ﴾ لاره جلوه ی نا که ن له فه رمانی ﴿وَحَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ﴾ له ترسی خوی میهره بان هه موو ده نگه کان نزم ده بن ﴿فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا﴾ چه چه نه بی شتیک نابستی ﴿يَوْمَ يَذُرُّهَا﴾ ناله و رۆزه دا ﴿لَا تَسْمَعُ الشَّفَعَةَ﴾ تکا کردن سوودی نیه ﴿إِلَّا مَنْ أَدْنَىٰ لَهُ الرَّحْمَنُ﴾ مه گه ر که سنی خوی میهره بان پینگای بدات ﴿وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا﴾ له وو ته که شی رازی بی ﴿يَعْلَمُ﴾ (خوا) ده زانی و ناگاداره ﴿مَا بَيَّنَّتْ آيَاتِهِمْ﴾ به هه موو تهو شتانه ی له پیشیانه وه به (له قیامه تدا چاوه ر بیانه) ﴿وَمَا خَلَقَهُمْ﴾ وه به هه موو تهو شتانه له پاشیانه وه به (له دونیادا کردوویانه) ﴿وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا﴾ به لام ته وان ده رباره ی خوا هه موو شتیک نازانن ﴿وَعَنْتِ الرَّجُوعُ﴾ هه موو ده م و چاوه کان (له رۆزی قیامه تدا) مل که چ و فه رمانبه ردارن ﴿إِلَىٰ حَيِّ الْقَيُّومِ﴾ بؤ (خوی) هه همیشه زیندوو و راگری بوونه وه ره ﴿وَقَدْ خَابَ﴾ بینگومان زه ره مه ند بووه ﴿مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا﴾ ته وه ی که باری سته می هه لگرتی ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ﴾ ته وه ش کرده وه چاکه کانی کرد بیت ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ باوه ر داریش سوو بیت ﴿فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا﴾ ته وه نه له سته م ده ترسی (لنی بگری) ﴿وَلَا هَضْمًا﴾ نه له که م کرده وه ی پاداشتی (ده ترسی) ﴿وَكَذَلِكَ﴾ نا به و جوزه ﴿أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا﴾ قورنانیکی عه ره بیمان دابه زاندوو ﴿وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ﴾ به چه ند جور و شیواز هه ره شه مان له ودا باسکر دووه ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ بؤ ته وه ی له خوا بترسن و خویان به ریزن (له تاوان) ﴿أَوْ يُحَدِّثْ لَهُمْ ذِكْرًا﴾ بان بیبت به هوی بیدار کرده وه بیان له هه فله ت و بی ناگایی (به هوی قورنانه وه) ﴿

﴿فَتَعَالَى اللَّهُ﴾ ته مجا به رزو بلنده ته و خوابه ﴿أَمَّا لِكُ الْحَقِّ﴾ كه ده سه لات دارنكي (پادشايه كي) حهق و راسته
 ﴿وَلَا تَعْبَلْ بِالْفُتْرَانِ﴾ په له مه كه له (خويندني) قورناندا ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له پيش ته وهی ﴿أَنْ يَقْضَى إِلَيْكَ وَحْيَهُ﴾
 وه حى كردنه كه ی بؤت ته او بىست ﴿وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾ وه بلى ته ی په روه ردگارم زانست و زانياريم زياد
 بكه ﴿وَلَقَدْ عَاهَدْنَا آلَ آدَمَ مِنْ قَبْلِ﴾ سویند به خوا به راستى نيمه پيشتر په يمان و به ليمان له نادم و هر گرت
 (له دره ختى قه ده غه كراو نه خوات) ﴿فَتَبَيَّ﴾ به لام كاری پی نه كرد (له بیری چوو) ﴿وَلَمَّا جَعَلْنَا لَكُمْ آيَاتٍ﴾ وه نيمه
 له ودا لپيرانمان نه دی (كه بيه ویت بی فرمانی خودا بكات) ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ﴾ (باسی) ته و كاته بكه
 به فریشته كانمان ووت: ﴿اسْجُدُوا لِلآدَمِ﴾ سوژده به رن بؤ نادم ﴿فَسَجَدُوا﴾ ته وانیش هه موو سوژده يان برد
 ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ ابْنِ﴾ جگه له شه يتان كه سه رينچى كرد (و سوژده ی نه برد) ﴿فَقُلْنَا يَا آدَمُ﴾ ته مجا و نمان ته ی نادم
 ﴿إِنَّ هَذَا﴾ به راستى هم (ئيبليس) ﴿عَدُوٌّ لَكَ وَبَرٌّ لَكَ﴾ دوژمنی توو هاوسه ره كه ته ﴿فَلَا يَخْرُجَنَّ كَمَا مِنَ الْجَنَّةِ﴾
 كه واته (ناگاداربن) له به هه شت ده رتان نه كات ﴿فَنَسْتَفِيَ﴾ چونكه دوو چاری ناخوشی و زه حمهت ده بيت
 ﴿إِنَّ لَكَ الْأَجْرَ فِيهَا﴾ بنگومان تو له و (به هه شته) دا برسيت نابى ﴿وَلَا تَعْرَى﴾ و پرووت و قوت
 نابى ﴿وَأَنَّكَ لَا تَنْظُمُونَ فِيهَا﴾ و بنگومان له ويدا تينووت نابيت ﴿وَلَا تَضْحَكُ﴾ وه هه تاوى (خور) ليت
 نادات (نازارت پی ناگه به نی) ﴿فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ﴾ ته مجا شه يتان نیازی خرابی خسته دليه وه
 ﴿قَالَ﴾ ووتى ﴿يَا آدَمُ﴾ ته ی نادم ﴿هَلْ أَدْرَاكَ﴾ نایا نیشانته بددم ﴿عَلَى شَجَرَةٍ لَخْلَدٍ﴾ ده ره ختى نه مری
 (هر كه س لى ی بخوات هر گيز نامری) ﴿وَمَلِكٍ لَا يَكْفُرُ﴾ و مولك و ده سه لاتی هر دوایى نه بهت ﴿فَلَمَّا كَلَّمْنَاهَا﴾
 ته مجا هه ردووكيان له و (به روه بوومى دره خته) يان خوارد ﴿فَوَدَّتْ﴾ به و هؤيه وه (جل
 و به رگيان دامال دراو) ده ره كه ووت ﴿لَهُمَا سَوْءٌ لُهُمَا﴾ عهيب و عهوره تيان ﴿وَوَطِيقًا﴾ وه ده ستیان كرد
 ﴿يَخْتَصِمَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنْتِ﴾ به داپوشینی له شیان به گه لای (دره خته كانی) به هه شت ﴿وَوَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ﴾
 وه نادم سه رينچى فرمانی په روه ردگاری كرد ﴿فَقَوَى﴾ نير له رينگای راست لای دا ﴿ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ﴾
 پاشان په روه ردگاری هه لپيزارد (بؤ پينغه مبه ريتى) ﴿فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى﴾ و ته و به ی لى قبولن كردو
 رينموونى كرد ﴿قَالَ أَقْبِطَا مِنْهَا﴾ (خوا) فرمووى هه ردووكشان برؤنه خواره وه له وى (له به هه شت)
 ﴿جَمِيعًا﴾ به به كه وه ﴿بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ﴾ (نه وه كانتان) ده بنه دوژمنی به كتری ﴿فَأَمَّا يَا أَيُّهَا كُفْرِي هُدَى﴾
 جا نه گه ر (به پينغه مبه راندا) په يامتان بؤ هات له لایه ن منه وه ﴿فَمَنْ أَتَّبِعْ هُدَايَ﴾ ته وسا ته وه ی شوینى
 رينموونى من بكه وى ﴿فَلَا يَصِلُ وَلَا يَشْفَى﴾ ته وه (له دونیادا) گو مړ نابى و (له روزه ی دوایشدا) تووشى
 ناخوشى و زه حمهت نابى ﴿وَمَنْ أَعْرَضَ﴾ وه هه كه سى روو وه رگيرى ﴿عَنْ ذِكْرِي﴾ له رينبازو یادی
 من ﴿فَإِنَّ لَهُ رَمِيمًا مَبْرُورًا﴾ ته وه بنگومان ته و كه سه گوزه رانیکى سه خت و تهنگى ده بيت (له گوپردا)
 ﴿وَنَحْشُرُهُ رُوحَ الْيَتِيمِ﴾ و له روزه ی دوایشدا چه شرى ده كه ين ﴿أَعْمَى﴾ به كویرى ﴿قَالَ رَبِّ﴾ ده لى ته ی
 په روه ردگارم ﴿لِيُرْحَمَنِي أَعْمَى﴾ بؤچى به كویرى چه شرت كردم ﴿وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا﴾ خو من (له دونیادا)
 چاو ساغ و بينا بووم ﴿

﴿قَالَ كَذَابًا﴾ (خوا) دهفر موسیٰ هدر بهو شیوهی ﴿أَتَيْنَاكَ إِنَّا فَتِينَنَهَا﴾ نایه ته کانی نیمهت بؤ هات و له بیرری خوت برده وه (و کویر بوویت له ناستیدا) ﴿وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنصَبُ﴾ به هه مان شیوه توش نه سرفو گویت بی نادریت و له بیر ده کریت ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ﴾ وه هدر بهو جوره توله ده ستین له وهی زیاده پوی کردینت ﴿وَلَنْ نُؤْمِنُ بِقَائِلِكَ رَبِّيَّ﴾ و باوه ری نه هیتابی به نایه ته کانی بهرورد گاری ﴿وَالْعَذَابُ أَكْبَرُ﴾ وه سزای پوزی دوایی ﴿أَشَدُّ وَأَلَمُّ﴾ به تین سرو بهر ده وام تره (له سزای دونیا) ﴿أَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ﴾ دهی نایا (خوا) بوی پروون نه کردونه ته وه ﴿كِرَاهُكَ﴾ چه ندمان له ناو برد ﴿فَلْيَهْرَبُوا مِنَ الْآفِرُونَ﴾ له گه ل و نه وهی چه ر خه کانی پیش نه مان ﴿يَتَشَوْنُ فِي مَسْكِهَتِهِ﴾ که (هم بی باوه رانه) ده گه پین و هات و چو ده کهن به جی و شوینه کانیاندا ﴿إِنِّي ذَلِكُ﴾ به راستی له وه دا (که باسکرا) ﴿لَا يَنْبَغِي لِأُولِي الْأَلْبَانِ﴾ چه ند به لگه و نیشانهی هدیه بؤ نه و که سانهی که ژیرن ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةٌ﴾ نه گهر له بهر به لین و پر بارنک نه بویه ﴿سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ﴾ له پوره ردگار ته وه پیشتر دراوه (بؤ له ناو بر دنیان) ﴿لَكَانَ زَيْمًا﴾ بیگومان (له ناو بردنی بی باوه ران) پیوست ده بوو ﴿وَأَجَلَ مُبْتَلًى﴾ نه گهر ماوهی دیاری کراویش نه بویه (که قیامه ته) ﴿فَأَنْصِرْ عَلَيَّ مَا يَبُوءُونَ﴾ که واته (نهی موحه ممه د ﷺ) نارام بگره له سهر نه وهی نه وانه ده لین ﴿وَسَيُخَيِّمُكَ رَبُّكَ﴾ به حه مد و سو پاس و ستایشی پوره ردگار ته سیحانی خودا بکه ﴿فَبَلِّغْ أَصْحَابَ الْأَنْبِيَاءِ﴾ له پیش هه لاتی خور ﴿وَقِيلَ عَرُوبُهُمْ﴾ و له پیش ناوا بوونیدا ﴿وَمِنْ آتَايَ الْيَتِيمَ فَسَيَّجْ﴾ و له هندی کات و ساته کانی شه و دا خوا پهرسته و نویژ بکه ﴿وَأَنْظِرَ الْأُنْجَارَ﴾ وه له سه رتاو کوتایی پوزدا ﴿أَعْلَمُكَ تَرْحَمُ﴾ بؤ نه وهی (پاداشتن بدریته وه) که بیسی بازی بیست ﴿وَلَا تَمْدَنَّ عَيْنَكَ﴾ تؤ چاوه کانت مبه ره ﴿إِلَى مَا مَعَنَّا بِرَبِّهِ﴾ نه و نازو نیمه تانهی داومانه ﴿أَرْوَاهَا مَهْمَرًا﴾ به تاقم و ده سته به ک له وان (له بیباوه ران) ﴿زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ (چونکه نه وه) زینت و جوانی هم ژمانی دونیابه ﴿لِنَقِيَنَّ هُمْرِيَّةً﴾ بؤ نه وه به تاقیان بکه بنه وه تیایدا ﴿وَرِزْقٍ رَبِّكَ﴾ دلنیا به رزق و پوزی پوره ردگار (له دوار پوزدا) ﴿خَيْرٌ وَأَقْبَلُ﴾ چاکسرو بهر ده وامتره ﴿وَأَمْرًا هَلَكًا﴾ (نهی موحه ممه د ﷺ) فرمان بده به نه ندمانی خیزانه که ت ﴿بِالْحَسَنَةِ وَالصَّالَةِ وَالصَّبْرِ عَلَيْهَا﴾ به نویژ کردن، وه خویشت خور اگرو بهر ده وام به له سهر به جی هیتانی ﴿لَا تَسْأَلُكَ رِزْقًا﴾ نیمه داوای پوزیت لی ناکه بین ﴿نَحْرُ نَزْوُكَ﴾ به لکو نیمه رزق و پوزی تؤ ده دین ﴿وَالْعَرَبِيَّةُ لِلتَّقْوَى﴾ وسهر نه جامی چاک بؤ بارنیز کاران و خواناسانه ﴿وَقَالُوا﴾ (بی باوه ران) ووتیان ﴿لَوْلَا يَأْتِينَا﴾ (نه گهر راسته پیغه مبه ره) دهی بؤ بؤ مان ناهیتی ﴿بِقَائِلِهِمْ رَبِّيَّ﴾ به لگه و مو عجزه به ک له لایه ن پوره ردگار به وه ﴿أَوَلَمْ تَأْتِيهِمْ بَيِّنَةٌ﴾ نایا نه وان به لگه ی ناشکرایان بؤ نه هاتوه ﴿فَإِنِ الصُّحُفِ الْأُولَى﴾ که له به راه پیشو وه کانداه بوو (وه ک تهورات و نیجیل) ﴿وَلَوْلَا أَنَّا هَلَكْنَا﴾ نه گهر نیمه نه وانمان له ناو بیردایه ﴿وَعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ﴾ به سزایه ک پیش (ناردنی پیغه مبه ره) ﴿لَقَالُوا رَبَّنَا﴾ بیگومان (له دوار پوزدا) ده بیان ووت نهی پوره ردگارمان ﴿لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا﴾ بؤچی (له دو نیادا) پیغه مبه ریکت بؤ نه ناردین ﴿فَتَنَّبَحْ بِآيَاتِكَ﴾ تاشویتی بهر نامه و نایه ته کانی تؤ بکه و تینابه ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ نُنْذَلَ وَنُخْرَى﴾ پیش نه وهی سهر شوپ و ریسوا بیین ﴿فَلِكُلِّ مَثْرَبٍ﴾ (نهی موحه ممه د ﷺ) بلی: هه موو چاوه روانین (ج لایه کمان سهر ده که وین) ﴿فَرَقَّصُوا﴾ ده نشوهش چاوه روان بن ﴿فَسَتَعْلَمُونَ﴾ نه و سا له ناینده دا ده زانن ﴿مَنْ أَصْحَابُ الْخِطَابِ السَّوِيِّ﴾ ج که سینک خواهنی رینگای راسته ﴿وَمِنْ أَهْتَدَى﴾ وه ج که سینک هیدایه تی خوی و هر گرتوهه ﴿

سورہقی ﴿الانبیاء﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہربان

﴿أَقْرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ﴾ لیہر سسینہوہی خہلکی نزیک بوتہوہ ﴿وَهُمْ فِي عَقَابَةٍ﴾ بہ لام تہوان
 لہ بی ناگاہی و غہفلہ تدا ﴿مُعْرِضُونَ﴾ پشت تیکہر و پرو و ہر گینرن (لہ نایینی خوا) ﴿
 مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُخَدَّبٍ﴾ ہہر بہ یامیکی تازہ یان لہ بہر و ہر د گاریانہوہ بویت (کہ قورناتہ)
 ﴿إِلَّا أَسْتَمِعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ﴾ تہوان دہ بیستن و گالتہی ہی دہ کهن ﴿لَا حِيَةَ قُلُوبُهُمْ﴾ دلہ کانیان
 بی ناگاہی ﴿وَأَسْرُوا النَّجْوَى﴾ زور بہ نہیتی چہ یان دہ کرد ﴿الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ تہوانہی کہ ستہ میان کرد
 ﴿هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ﴾ (دہ لین) نایا تہم (پتغہ مہر) ہش ہر بہ شہر نیک نیبہ و ہک تئوہ ﴿أَفَتَأْتُونَ
 السِّحْرَ﴾ دہی نایا تئوہ دہرؤن بہ دواہی جادو و دہا ﴿وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ﴾ لہ کاتیکد ائوہ دہ بینن (دہ زانن تہوہی
 مو حہ ممہد ﴿دہ بلی سحرہ) ﴿قَالَ﴾ (پتغہ مہر ﴿بِسْمِ اللَّهِ﴾) فہر مووی ﴿رَبِّي بَعَثَ الْقَوْلَ﴾ بہر و ہر د گارم
 بہ ہم و قسہ بہک (چر بہ یہک) دہ زانیت ﴿فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ لہ ناسمان بیت یا لہ زوی
 ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ تہو زاتہ بیسہری زانایہ ﴿بَلْ قَالُوا﴾ تہوانہ ووتیان : نہ خیر (تہوہی مو حہ ممہد
 ہیناویہ تی نیگانیبہ) بہلکو ﴿أَضَعْتُ أَخْلِي﴾ چہند خہو بینینکی تیکہل و پیکہ لی (مو حہ ممہد
 خویہ تی) ﴿بَلْ أَفْتَرْتَهُ﴾ نا بہلکو مو حہ ممہد خوی تہم (قورناتہ) ی ہل بہ ستوہ ﴿بَلْ هُوَ شَاعِرٌ﴾
 نا بہلکو تہو (مو حہ ممہد) شاعیرہ ﴿فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ﴾ دہ بانیشانہ و مو عجزیہ بہ کمان بویتی ﴿كَمَا أَرْسَلِ
 الْأَوَّلُونَ﴾ و ہک (تہو مو عجزانہی) پتغہ مہرانی پتیشووی ہی نیر در ابوون ﴿مَاءَ أَمْنٍ﴾ بروایان
 نہ ہینا ﴿قَبْلَهُمْ مِنْ قَرِينٍ أَهْلَكَ كَمَا﴾ (خہلکی) ہیچ شار و گوندنک پتیش تہمان کہ لہ ناومان بردوون
 ﴿أَفْتَهُمْ يُؤْمِنُونَ﴾ دہی نایا تہمان باوہر دینن ؟ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا﴾ نہمان ناردوہ ﴿قَبْلَكَ﴾ پتیش تو (تہی
 مو حہ ممہد ﴿إِلَّا رِجَالًا﴾ جگہ لہ پیاوانتیک ﴿نُوحٍ إِلَىٰ آلِهِمْ﴾ کہ نیگا و سرووشمان بو کردوون
 ﴿فَسَبَّوْا أَهْلَ الذِّكْرِ﴾ دہی ہر سیار بکہ لہ خاوہنی کتیبہ کانی (پتیشو لہ زانایانی گاوور و جوولہ کہ)
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ تہ گہر تئوہ نازانن ﴿وَمَا جَعَلْنَاكُمْ جسدًا﴾ تئمہ تہو پتغہ مہر انہمان نہ کردوہ
 بہیکہ ریتک ﴿لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ﴾ کہ خوار دن نہ خون ﴿وَمَا كَانُوا أَخْلَادِينَ﴾ و ہ تہوان ہہ میشہیی و نہ مر
 نہ بوون ﴿ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ﴾ پاشان بہلینتیک کہ ہیمان دابوون بہ جیمان ہینا ﴿فَأَنجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ﴾
 جا تہوانہ و ہر کہ سینکمان دہویست (لہ باوہر داران) رزگارمان کردن ﴿وَأَهْلَكَ كَمَا الْمُسْرِفِينَ﴾
 و ہ زیادہ پرویانمان لہ ناویرد ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾ سویند بہ خوا ناردومانہ تہ خواروہ ﴿إِلَيْكُمْ كِتَابًا﴾
 کتیبیک بو تئوہ ﴿فِيهِ ذِكْرُكُمْ﴾ کہ سہر بہ رزی و ناوبانگی تئوہی تیدایہ ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دہی نایا بو
 بیر نا کہ نہوہ ﴿

﴿وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ﴾ چہندہ ہا شارو گوندمان تیک شکاند (ولہ ناومان بردن) ﴿كَانَتْ ظَالِمَةً﴾ کہ (خہ لکہ کہی) ستمکار بیون ﴿وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ﴾ وہباش نہوان گہل و تاقمی ترمان (لہ جیسان) ہدی ہینا ﴿فَلَمَّا أَحْسَبُوا﴾ بآستنا ﴿جَا كَاتِنِكَ﴾ بی باوہران) ہستیان کرد بہ سزاو تولہی نیمہ ﴿إِذَا هُمْ﴾ دەست بہ جی نہوان ﴿مِنْهَا يَرْكُضُونَ﴾ لہو شارانہ بہ خیراسی رایان دە کرد ﴿لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا﴾ (فریشتہ کان بہ گالٹہوہ پیسان دەلین) رامہ کمن و بگہرینہوہ ﴿إِلَّا مَا آتَرْتُمْ فِيهِ﴾ بۆلای نہو نازو نیمہ تانہی کہ رۆجوو بیون نییدا ﴿وَسَكِّرْكُمْ﴾ وہ (بگہرینہوہ) بۆ سہر خانوو مالہ کانتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بہ لکو پرسیارتان لی بکرت (لہوہی بہ سہر تان ہاتوہ) ﴿قَالُوا﴾ بۆلنا ﴿لہ گہل ہہ لہانتاندا) دەیان ووت: ہاوار بۆ نیمہ ﴿إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ بیگومان نیمہ ستمکار بیون ﴿فَمَأْتَتْ﴾ نیر بہر دەوام ﴿فِيكَ دَعْوَانُهُمْ﴾ نەمہ ہاواریان بیو (ہاوار بۆ نیمہ) ﴿حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَامِدِينَ﴾ ہتا ہموویانمان دروینہ و خاموش کرد (ولہ ناومان بردن) ﴿وَمَا خَلَقْنَا﴾ نیمہ دروستمان نہ کردووہ ﴿السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَرِينَ﴾ ناسمان و زہوی و نہوہی لہ نیوانیاندا بہ گالٹہوہ بہی ہودہ ﴿لَوْ أَرَدْنَا﴾ نە گہر یمان وویستایہ ﴿أَنْ نَّتَّخِذَ لَهُمْ﴾ سہر قالی بۆ خۆمان ہلیریزین (وہک ہاوسہرو مندال) ﴿لَأَخْتَدُّنَّهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا قَاعِلِينَ﴾ لہ لایہن خۆمانہوہ ہدلمان دە بژارد ﴿بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ﴾ (واز لہوہ پینہ) بہ لکو حق دەدہین بہ سہر بہ تان و ناحہ قدا ﴿فَيَذَمُّهُ﴾ بہ ہویہوہ (بہ تال) میشکی دە بژی و تیکدہ شکی ﴿وَإِذَا هُمْ زَاهِقُونَ﴾ نەمجا دەست بہ جی بہ تال دەفوتی و لہ ناو دە چیت ﴿وَلِكُلِّ أَوْتِيلٍ﴾ ہاوار (وسزای بہ تین) بۆ نیوہ ﴿وَمَا تَصِفُونَ﴾ لہ بہر نہوہی کہ دەیلین و بریاری دەدن بۆ خوا (لہ ہاوسہرو مندال) ﴿وَلَهُمْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ تہنا بۆ خواہی نہوہی لہ ناسمانہ کان وزہ ویدایہ ﴿وَمَنْ عِنْدَهُ﴾ وہ نہو (فریشتانہ) ی کہ لای خوان ﴿لَا يَشْكُرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ﴾ ہہر گیز لہ پەرستی نہو خویان بہزل نازانن ﴿وَلَا يَسْتَخِيرُونَ﴾ ہہر گیزیش ماندوو نابن ﴿يَسْتَعِينُونَ الْإِنْسَ وَالنَّهَارَ﴾ شہوو رۆژ تہ سیجات و ستایشی (خودا دە کمن) ﴿لَا يَتَّقُونَ﴾ ماندوو نابن و سارد نابنہوہ ﴿أَلَمْ نَخْلُقْ﴾ تاپا نہوانہ ہلین بژاردووہ (وبریاریان داوہ) ﴿إِلَهًا مِنَ الْأَرْضِ﴾ چہند پەرستراو و (خواہک) لہ زہوی دا (بۆ خویان) ﴿هُمْ يُشْرِكُونَ﴾ (کہ دەسہ لاتی نہوہیان نیہ مردوو زیندوو بکہنہوہ) و خویان کۆدہ کرنہوہ وزیندوو دە کرنہوہ ﴿لَوْ كَانُوا فِيهَا إِلَهًا﴾ نە گہر لہ ہہر دوو کیاندا (لہ ناسمان و زہویدا) چہند پەرستراونک ہہ بوایہ ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ جگہ لہ خوا ﴿لَقَدْ نَأَىٰ﴾ بیگومان (ناسمان و زہوی) ہہر دوو کاوول ویران دە بیون ﴿فَسَبَّحْنِ اللَّهُ رَبَّ الْعَرْشِ﴾ دەی پاک و بیگہردی بۆ خواہی پەرورہدگاری عہرش ﴿عَمَّا يَصِفُونَ﴾ لہوہی بی باوہران پەوای دەدن (بۆ خوا) ﴿لَا يَسْقَلُ﴾ (خوا) پرسیاری لی ناکرت (پہختہی لی ناگیرت) ﴿عَمَّا يَفْعَلُ﴾ لہ ہہر کارنک کہ دە بکات ﴿وَهُمْ يَشْكُرُونَ﴾ بہ لکو نہوان (نادہ میزاد) پرسیاریان لی دە کرت ﴿أَلَمْ نَخْلُقْ﴾ تاپا نہوانہ ہلین بژاردووہ (وبریاریان داوہ) ﴿مِنْ دُونِ إِلَهٍ﴾ چہند پەرستراونک جگہ لہ خوا ﴿قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ﴾ (پیشان) بلی بہ لگہ تان بیتن (لہ سہر نہوہی بریارتان داوہ) ﴿هَذَا ذِكْرٌ مِّنْ عَمِّي﴾ نەمہ قسہی نەم فورٹانہ بہ (خوا نار دویہتی) بۆ من ﴿وَذِكْرٌ مِّنْ قَبْلِي﴾ وہ قسہی نہو (پہیام و ہدراوانہ شہ) لہ پیش منہوہ ہاتوون (وہک تہورات و نیجیل لہ ہیچاندا بیونی چہند پەرستراونک بریار نہ دراوہ) ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ﴾ بہ لام زۆرہی زوریان ﴿لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ﴾ حق و راستی نازانن ﴿فَهُمْ مُّعْرِضُونَ﴾ لہ بہر نہوہ پستی تیدہ کمن و پرووی لی وەرہ گینن ﴿

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا﴾ وہ نیکو نہ مان نار دووہ ﴿مِن قَبْلِكَ﴾ پیش تو ﴿مِن رَّسُولٍ﴾ ہیج ہیغہ مہر تک ﴿إِلَّا نُوحِيَ إِلَيْهِ﴾
 مہ گہر نیگامان بو نار دووہ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ (بہ وہی کہ) بیگو مان جگہ لہ من ہیج بہر ستر او نیکی راست
 نی یہ ﴿فَأَعْبُدُونِ﴾ کہ واتہ نہنہا من بہر ستن ﴿وَقَالُوا﴾ (وہ بی باوہ ہران) ووتیان ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ وَالْحَمْدُ﴾
 خوی میہر ہبان مندالی بو خوی ہر یار داوہ (کہ فریشتہ کانن) ﴿سُبْحَانَكَ﴾ پاک و بیگہ رده خوا (لہم شستانہ)
 ﴿بَلْ عِبَادٌ مُّشْكُرُونَ﴾ بہ لکو نہوانہ (نہو فریشتانہ) بہندہی ریز گبر او (ی خوا) ن ﴿لَا يَسْتَفِيدُونَ﴾ لہ خوا
 پیش ناکون ﴿بِالْقَوْلِ﴾ بہ قسہ و ووتیان ﴿وَهُمْ يَأْتِرُونَ﴾ وہ نہوان بہ فرمانی خوا ﴿يَعْمَلُونَ﴾ کار دہ کہن ﴿وَمَا
 يَعْمَلُونَ﴾ (خوا) دہ زانیت و ناگادارہ ﴿مَا تَبْتَغُونَ﴾ بہ نہوی لہ دونیا لہ بہر دہستیاندایہ ﴿وَمَا خَلَقْتُمْ﴾ وہ
 بہ نہوی لہ پروزی دوا پیدا بویان نامادہ کراوہ ﴿وَلَا يَشْقُونَ﴾ وہ (فریشتہ کان) تکا ناکن ﴿إِلَّا لِمَنِ ارْتَضَى﴾
 نہنہا بو نہو کہ سہ نہ بیت (خوا) رازی بیت (تکای بو بکرت) ﴿وَهُمْ مِّنْ حَشِيَّتِهِ﴾ وہ نہوان (فریشتہ کان)
 لہ ترس و ہدیہتی خوا ﴿مُشْفِقُونَ﴾ زور دہ ترسن ﴿وَمَنْ يُّقُلْ مِثْقَلُهُ﴾ وہ ہر کام لہوانہ (لہو فریشتانہ) بلن
 ﴿إِلَّا تِلْكَ الذُّبَابُ﴾ بیگو مان منیش بہر ستر او مان جگہ لہ خوا ﴿فَذَلِكُمْ جَزَاءُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِنَا
 تُولُونَ﴾ لہ سہنن ﴿كَذَلِكَ﴾ ہر بہ و جوڑہ ﴿جَزَى الظَّالِمِينَ﴾ باداشتی ستمکاران دہدہ پنےوہ (تولہ بیان
 لی دہ کہ پنےوہ) ﴿أُولَئِكَ﴾ نایا نہ بیان دی (نہیان زانیوہ) ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نہوانہ بی ہر او ہون
 ﴿أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کہ ناسمانہ کان و زہوی ﴿كَانَتَا رَتْقًا﴾ ہر دوو کیان ہیکہوہ لکابون (وہک
 پارچہ ہون) ﴿فَفَتَقْنَاهُمَا﴾ نہمجا لہ بہ کتر مان جیا کردنہوہ ﴿وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ﴾ وہ فرامہ ممان ہیسا لہواو
 و دروستمان کردوہ ﴿كُلِّ شَيْءٍ حَيٍّ﴾ ہموو شتیکی زیندوہ ﴿أَفَلَا يُؤْمِنُونَ﴾ دہی نایا نہوانہ ہر باوہر ناہینن؟
 ﴿وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ﴾ وہ دروستمان کردوہ (ودامان ناوہ) لہ زہویدا ﴿زُرُوعًا﴾ چہند شاخی دامہ زراو
 ﴿أَنْ تَمِيدَ بِهِنَّ﴾ بو نہوہ جوولہ جول نہ کات بہوانہی (بہ سہر ہشتیونہ) ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا﴾ وہ سازاندومانہ لہ زہوی
 (بان لہ شاخہ کان) دا ﴿فِي جَا سُبُلًا﴾ دول و رینگاوبانی زور ﴿أَعْلَمْتُمْ يَهْتَدُونَ﴾ تا نہوان شاہز ابن و پیوستی
 خویان دابین بکن ﴿وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ﴾ وہ ناسمانمان کردوہ ﴿سَفْفًا مَّحْفُوظًا﴾ بہ سہ قفیکی (سہر نیکی)
 پاریزراو ﴿وَهُنَّ عَنَّا إِلَيْنَا﴾ بہ لام نہوانہ سہبارت بہ نایہ تہ کانی ناسمان ﴿مُعْرِضُونَ﴾ ہشت تیکہرو پروو
 وہر گبر ہون ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ وہ ہر نہو (خوا) یہ ﴿خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ کہ شہو و پروزی دروست کردوہ
 ﴿وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ وہ خور و مانگیش (ی دروست کردوہ) ﴿كُلٌّ﴾ ہر بہک لہوان ﴿فِي فَلَاكِ يَسْجُدُونَ﴾
 لہ خولگہ بہ کدا دہ سو پنےوہ ﴿وَمَا جَعَلْنَا﴾ ہر یار مان نہ داوہ ﴿لِيَشْرِقَ بِكَ﴾ بو ہیج کہ سینک لہ پیش
 تزوہ ﴿الْحَدِّ﴾ مانہوہی ہمیشہی (نہ مری) ﴿أَفَأَنْ يَمَسَّ﴾ نہمجا نہ گہر تو ہمری ﴿فَهُمُ الْخَالِدُونَ﴾
 (دوا مردنی تو) نایا نہوان زبانیان بہر دہوام دہ بی و نامرن؟ (نہ خیر) ﴿كُلٌّ نَّفْسٌ﴾ ہموو کہ سینک
 ﴿ذَاقَةُ الْمَوْتِ﴾ مردن دہ چیزیت (ودہ مریت) ﴿وَتَبْلُوكُمْ﴾ وہ نیمہ تا قبتان دہ کہ پنےوہ ﴿بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ﴾ بہ خرابہ
 و ناخوشی وہ بہ چاکہ و خوشی ﴿وَشَنَّةٌ﴾ تادہر کہویت (چاک و خراب) ﴿وَالَّذِينَ ارْتَجَعُونَ﴾ وہ ہر بو لای نیمہ
 دہ گہ پنےوہ ﴿

﴿وَأَذَاءَ الْكَاذِبِينَ﴾ (نہی مو حہ مہد) ﴿كَاتِبٍ تَوَدَّ بَيْنَهُنَّ﴾ ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ (تہ وانہی کہ بی باوہرن ﴿إِنْ يَسْخِذُوا بِكَ بِالْأَهْرَاءِ﴾ جگہ لہ گالتہ و لاقرتی کردن بہ تو ہیچی تر ناکہن ﴿أَهَذَا الَّذِي﴾ (بہ سہر سامیہ کہ وہ دہ لین) نا تمہہ تہو کہ سہیہ ﴿يَذْكُرُوا إِلَهُاتِكُمْ﴾ (بہ خرابی) باسی بہ کانتان دہ کات ﴿وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمَنِ﴾ لہ کاتیکدا خویان بہ باسکردنی (فورٹان) وزیکری خوی میہرہ بان ﴿هُم كَفِرُونَ﴾ بی پروان ﴿خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ﴾ (سرووشتی) نینسان وایہ لہ سہر پہلہ کردن بہدی ہیتر اوہ ﴿سَأُورِيكُمْ آيَاتِي﴾ بہ زووی تو لہی خومتان نیشان دہ دم ﴿فَلَا تَسْتَعْجِلُون﴾ کہ واتہ پہلہ مہ کہن ﴿وَيَقُولُونَ﴾ وہ (بت ہرستان بہ گالتہ وہ) دہ لین ﴿مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ﴾ تم بہ لینی (تولہ یہ) کہی دیت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ تہ گہر نیوہ راستگون ﴿لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تہ گہر تہ وانہی کہ کافرن بیانزانیایہ (ج سزایہ کی سہخت لہ بہر دہ میاندایہ) ﴿حِينَ لَا يَكْفُوتُ﴾ کاتی ناتوانن دووری بخہ نہ وہ ﴿عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارُ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ﴾ بلنسی ناگر لہ دم وچاو و پشتیان ﴿وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ﴾ وہ تہ وان یارمہ تی نادرین ﴿بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً﴾ بہ لکو لہ نا کاودا تووشیان دیت ﴿فَتَسْتَهْزِئُهُمْ﴾ وسہر سامیان دہ کات (بہ شیوہ یہک) ﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ﴾ نہ دہ توانن ﴿رَدَّهَا﴾ بیگینہ وہ (بہرگری بکہن) ﴿وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ﴾ وہ نہ مولہ تیشیان دہ دریت (تہ وہ بکہن) ﴿وَلَقَدْ آسْتَهْزِئُوا﴾ سویند بہ خواہینگومان گالتہ و لاقرتی کراوہ ﴿يُرْسِلُ مِنْ قَبْلِكَ﴾ بہ پیغہ مہرانی پیش توش ﴿فَحَقَّقَ بِالَّذِينَ﴾ تہ مجا دہوری تہ وانہی دا ﴿سَخِرُوا مِنْهُمْ﴾ لہ وان کہ گالتہ یان دہ کرد (بہ پیغہ مہرانی) ﴿مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ تہ و سزایہی تہ وان گالتہ یان ہی دہ کرد ﴿قُلْ﴾ بلی (بہ گالتہ کہران) ﴿مَنْ يَكْفُرْ﴾ کی (دہ توانیت) نیوہ پاریزیت ﴿بِالْأَيْلِ وَالنَّهَارِ﴾ بہ شہو و ہرور ﴿مِنَ الرَّحْمَنِ﴾ لہ (سزای) خوی میہرہ بان ﴿بَلْ هُمْ﴾ بہ لکو تہ وانہ ﴿عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ﴾ بہر دہ وام پشت ہلثہ کہن لہ یاد وزیکری بہر و رد گاریان ﴿أَمْرُهُمْ إِلَهُةٌ﴾ ناخو (تہ و بی باوہرانیہ) چہند بہر ستر او نیکیان ہہیہ ﴿تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا﴾ جگہ لہ نیمہ رینگری (سزا) یان لی بکات ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ﴾ (تہ و بہر ستر اوانہ) ناتوانن ﴿نَصْرَ أَنفُسِهِمْ﴾ یارمہ تی خویان بدن ﴿وَلَا هُمْ مَنَّا يُصْحَبُونَ﴾ وہ لہ لایہن نیمہ شہوہ پہ نا نادرین ﴿بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ﴾ بہ لکو نیمہ تہ وان و باو و باپیرانیانمان زیاندوہ بہ خوشی (ناز و نیعمہ تی دونیاسان پندابوون) ﴿حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ﴾ تاتہ مہنی زوریان بہ سہر برد ﴿أَفَلَا يَرَوْنَ﴾ دہی نایا تہ وانہ (قورہیشیہ کان) سہرنج نادہن ﴿أَنَّا أَنْتَ الْأَرْضُ﴾ کہ بیگومان نیمہ (ورده و رده) دینہ خاک و ولاتی (تہ وان) ﴿تَنْقُصُهُمَا مِنْ أَطْرَافِهَا﴾ لہ ہم و لایہ کی یہوہ کہمی دہ کہینہ وہ (بہر زگار کردن لہ لایہن موسلمانانہ وہ) ﴿أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ﴾ دہی نایا تہ وان زال و سہر کہ و توون (یائیمہ) ؟ ﴿

﴿قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ﴾ (تہی موحمہد ﷺ) بلی: بنگومان من تہنہا ئیوہ بیدار دہ کہ مہوہ (دہتان ترسینم) ﴿بِالْوَحْيِ﴾ بہ نیگا و وہ حی ﴿وَلَا يَسْمَعُ الصَّهْوَةَ الدُّعَاءَ﴾ وہ کہرہ کان بانگہ وازی (حق) نایستن ﴿إِذَا مَا يُنذَرُونَ﴾ کاتیک کہ دہ ترسیرین ﴿وَلَمَّا مَسَّهُمْ﴾ سویند بہ خوا نہ گہر دوو چاریان بیت ﴿تَفَحَّةً﴾ کہ میک ﴿مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ﴾ لہ سزای پەروردگارت ﴿لِيَقُولُوا﴾ بنگومان تہوان دہ لئین ﴿يَوْتِلُنَا﴾ ہاوارو تیاچوون بو ئیمہ ﴿إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ بہ راستی ئیمہ (ہموومان) ستمکار بووین ﴿وَنَضَعُ﴾ وہ ئیمہ دادہ نینن ﴿الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ﴾ تہرازوہ کانی دادہ پەروری (کہ کردہوی ہی دہ کیشریت) ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ لہ رورزی قیامہ تدا ﴿فَلَا تَطْلُمُ نَفْسٌ شَيْئًا﴾ تہمجا ہیچ کہس کہ مترین ستمی لی ناکریت ﴿وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ حَرْدَلٍ﴾ بہ قہدہر تووی خہر تہ لہ یہ کیش بیت ﴿أَتَيْنَاهَا﴾ ئیمہ دہ ہیئینن ﴿وَكُنَّا بِهَا حَسِيبِينَ﴾ وہ بہ سہ کہ ئیمہ ژمیریاری (کردہوی بہ ندہ کان) بین ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ﴾ سویند بہ خوا بہ راستی تہورات (کہ جیا کہرہوی حق و بہ تالہ) بہ خشیمانہ موسا و ہاروون، ﴿وَصِيَاءَ وَنَصْرًا﴾ و ہروون کہرہوہ و یاد خہرہوہ شہ ﴿لِلْمُتَّقِينَ﴾ بو پارینز کاران و لہ خوا ترسان ﴿الَّذِينَ يَخْشَوْنَ﴾ تہوانہی کہ دہ ترسن ﴿رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ﴾ لہ پەروردگاریان بہ نادیاری و پہنہانی ﴿وَهُمْ﴾ و تہوان (کہ سانینکن) ﴿مِنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ﴾ لہ رورزی دوایی زور دہ ترسن ﴿وَهَذَا﴾ و تہم (قورٹانہ) ﴿ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ﴾ یاد خہرہوہ یہ کی بہ فہر و پیرورزہ ﴿أَنْزَلْنَاهُ﴾ نار دو مانہ تہ خوارہوہ ﴿أَفَأَنْتُمْ﴾ دہی نایا ئیوہ ﴿لَهُ مُنْكَرُونَ﴾ دانی پیدا نائین (باوہری ہی ناکہن) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا﴾ سویند بہ خوا بہ راستی بہ خشیمان ﴿إِبْرَاهِيمَ إِزْدَاهُ﴾ بہ ئیبراہیم رینموونی و شارہ زایی ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ لہ پیشدا ﴿وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ﴾ وہ ئیمہ لہ (شیاوی) تہو ناگادار بووین ﴿إِذْ قَالَ﴾ کاتیک ووتی ﴿لِأبيه وَقَوْمِهِ﴾ بہ باوکی و گہ لہ کہی ﴿مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي﴾ نا تہم پیکر و بتانہ چینن ﴿أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ﴾ کہ ئیوہ دہ بیان پەرستن (بہ لایانہوہ ماونہ تہوہ)؟ ﴿قَالُوا﴾ (گہ لہ کہی) ووتیان ﴿وَجَدْنَا آيَاتِنَا﴾ باوو با پیرانمان دیوہ ﴿لَهَا عَذِيبٌ﴾ تہمانہ بیان پەرستوہ ﴿قَالَ﴾ (ئیبراہیم) ووتی ﴿لَقَدْ كُنْتُمْ﴾ بہ راستی ئیوہ ﴿أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ﴾ خوتان و باوو با پیرانتان ﴿فِي صُلْبٍ مُّبِينٍ﴾ لہ گومراییہ کی ناشکرادان ﴿قَالُوا﴾ (لہ وہ لامدا) ووتیان ﴿أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ﴾ نایا راستی و حقت بو ہیناوین ﴿أَمَأْتٌ مِنَ اللَّعِينِينَ﴾ یا تو گالتہ مان ہی دہ کہ بیت ﴿قَالَ بَلْ رُبُّكُمْ﴾ (ئیبراہیم) ووتی (حہقم ہیناوہ) بہ لکو پەروردگاری ئیوہ ﴿رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ پەروردگاری ناسمانہ کان و زہویہ ﴿الَّذِي فَطَرَهُنَّ﴾ ہەر تہویش بہ دی ہیناوان ﴿وَأَنَا عَلَىٰ ذَلِكُمْ﴾ وہ بنگومان من لہ سہر تہوانہ (کہ باسم کرد) ﴿مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾ لہ شاہید و بہ ناگایانم ﴿وَتَاللَّهِ﴾ سویند بہ خوا ﴿لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ﴾ پیلان دادہ نینم بو (لہ ناو بردنی) بتہ کانتان ﴿بَعْدَ أَنْ تُولَؤُوا مُدْبِرِينَ﴾ دواي تہوہی پشتان تیکردن (بہ جیتان ہیشتن) ﴿

﴿فَجَعَلْنَاهُمْ جُدَّادًا﴾ نہ مجا ئیراھیم ہموو بتہ کانی وورد کرد ﴿الاکبیر اٰلہم﴾ جگہ لہ بتہ زلہ کہ بیان نہ بیت ﴿لَعَلَّہُمْ﴾ بہ ٹومندی تہ وہی ﴿اِنَّہٗ یَرْجِعُوْنَ﴾ بگہ ریتنہ وہ بؤلای تہو (بؤلای ئیراھیم تہ ویش پراستیان ہی بلی، بہ لکو باوہ پیتن) ﴿قَالُوْا﴾ (بت پەرستان) ووتیان ﴿مَنْ فَعَلَ هٰذَا﴾ کی تہ مہی کرد وہہ ﴿یٰۤاَیُّہِیۡنَا﴾ بہ خواکانمان (بہ بتہ کانمان) ﴿اِنَّہٗ﴾ بہ پراستی تہو کہ سہ ﴿لَمِنَ الظَّالِمِیۡنَ﴾ لہ ستہ مکارانہ (دہ ہی سزا بدریت) ﴿قَالُوْا﴾ (چہند کہ سینک) ووتیان ﴿سَمِعْنَا قَتٰی﴾ گویمان لہ لاوینک بوو ﴿یٰۤذِکُرْہُمْ﴾ باسی تہوانی (بتہ کانی بہ خرابہ) دہ کرد ﴿یُقَالُ لَہٗۤ اِیۡرَہِیۡمُ﴾ پنی دہ لنین ئیراھیم ﴿قَالُوْا﴾ (کو مہ لی لہ گہ لہ کہی) ووتیان ﴿فَاٰتُوْا بِہٖ﴾ کہ واتہ بیہیتن ﴿عَلٰی اَعۡیُنِ النَّاسِ﴾ لہ پینش چاوی خہ لک (بیوہ ستین) ﴿لَعَلَّہُمْ یَشہَدُوْنَ﴾ بہ لکو (تہوانہی دہیناسنہ وہ) شایہ تی لہ سہر بدن ﴿قَالُوْا﴾ ووتیان ﴿اِنَّتَ فَعَلتَ هٰذَا﴾ نایا تو تہ مہت کرد وہہ ﴿یٰۤاَیُّہِیۡنَا﴾ بہ خواکانمان (بہ بتہ کانمان) ﴿یٰۤاِیۡرَہِیۡمُ﴾ تہی ئیراھیم ﴿قَالَ﴾ (ئیراھیم) ووتی ﴿بَلْ فَعَلَہٗۤ اٰرَہِیۡمُ هٰذَا﴾ نہ خیر بہ لکو تہم بتہ گہورہ یان تہ وہی کرد وہہ ﴿فَسَتُوهٗہٗ﴾ دہ پرسیار لہ وانہ (بتہ شکاوہ کان) بکہن ﴿اِنۡ کَانُوْا یَطۡقُوْنَ﴾ تہ گہر تہ وانہ قسہ دہ کہن ﴿فَرَجَعُوْا اِلٰی اَنۡفُسِہِمۡ﴾ تہ مجا گہرانہ وہ بؤلای یہ کتری (سہریان کرد بہ یہ کدا) ﴿فَقَالُوْا﴾ جا (لہ ناو خویماندا ہہندیکیان) ووتیان ﴿اِنَّکُمۡ﴾ بہ پراستی تہوہ ﴿اِنَّتُمۡ الظَّالِمُوْنَ﴾ ہہر خوتان ستہ مکارن ﴿ثُمَّ نَکَسُوْا عَلٰی رُءُوسِہِمۡ﴾ پاشان سہر بہرہ و خوار کرانہ وہہ (گہرانہ وہ بؤلای سہر سہختی و نہ فامیہ کہ بیان) ﴿لَقَدْ عَلِمتَ﴾ بہ پراستی تو دہ ترانی ﴿مَا هٰکُلُوْا لَہٗۤ یَسۡطِقُوْنَ﴾ تہو بتانہ قسہ نا کہن (تہی ئیراھیم) ﴿قَالَ﴾ (ئیراھیم) ووتی ﴿اَفَتَعۡبُدُوْنَ﴾ دہی تہوہ دہ پەرستن؟ ﴿مِنۡ دُوۡنِ اللّٰہِ مَا﴾ جگہ لہ خواشتانیک ﴿لَا یَنۡفَعُکُمۡ شَیۡءًا﴾ کہ ہبچ قازانج و سوو دیکتان ہی ناگہ یہ نن ﴿وَلَا یَضُرُّکُمۡ﴾ وہ ہبچ زیانیکیشان لی نادہن ﴿اَفۡ لَکُمۡ﴾ توف بؤلای تہوہ ﴿وَلَمَّا تَعۡبُدُوْنَ﴾ بؤلای تہوہ بتانہش کہ دہ پەرستن ﴿مِنۡ دُوۡنِ اللّٰہِ﴾ لہ جیاتی خوا ﴿اَفَلَا تَعۡقِلُوْنَ﴾ دہی نایا ژیر نابن (بیر و ہوشتان ناخہ نہ کار) ﴿قَالُوْا﴾ (ہندی لہ بت پەرستان) ووتیان ﴿حَرِیۡوۃ﴾ (ئیراھیم) چاک بسوتین ﴿وَاَنۡصُرُوْا اللّٰہَ﴾ وبار مہ تی خواکانتان (بتہ کانتان) بدن و سہریان بخہن ﴿اِنۡ کُنۡتُمۡ فَعٰلِمِیۡنَ﴾ تہ گہر تہوہ تہو کارہ دہ کہن ﴿قُلْنَا﴾ (کہ ئیراھیم یان خستہ ناگرہ وہ) ووتیان ﴿یَسَّارُ﴾ تہی ناگر ﴿کُوۡنِ بِرَدًا وَسَلَامًا﴾ سارد بہرہ وہ و ہی زبانہ ﴿عَلٰی اِیۡرَہِیۡمَ﴾ لہ سہر ئیراھیم ﴿وَاَزَادُوْا بِہٖۤ اٰیۡتًا﴾ تہوان وستیان پیلان بگپرن لہ ئیراھیم (بہ سووتان لہ ناوی بہرن) ﴿فَجَعَلْنَاهُمْ﴾ بہ لام تہمہ تہوانمان کردہ ﴿الْاٰخِرِیۡنَ﴾ زہرہ مہندترین (دوراوترین) کہ س ﴿وَوَحَّیۡنَاہُ وَاِلٰیہٗۤ اِلٰیہٗ﴾ وہ ئیراھیم ولوو طمان پزگار کرد ﴿اِلٰی الْاَرْضِ الَّتِی﴾ و (ناردمانن) بؤلای تہوہ زہوہ (بؤلای شام) ﴿بَرَکَتِہَا لِلْعٰلَمِیۡنَ﴾ کہ پیت و فہرمان تی خستبوو ﴿وَوَهَبْنَا لَہٗۤ﴾ وہ بہ خشیمان بہ ئیراھیم ﴿اِسۡحٰقَ وَاَعۡقُوۡبَ نٰفِلًا﴾ ئیسحاق و (بہ ئیسحاقیش) یہ عقبوب، بہ زیاد (لہ داوا کہی ئیراھیم کہ داوی مندالیکی کرد) ﴿وَكُنَّا جَعَلْنَا﴾ وہ ہموویانمان کرد ﴿صٰلِحِیۡنَ﴾ بہ پیاوی چاک ﴿۷﴾

﴿وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً﴾ وه‌ئوانمان کرد به پیشه‌وا ﴿يَهْدُونَ بِآيَاتِنَا﴾ به‌فرمانی نئمه‌ریتنمونی (خهلکیان) ده‌کرد ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ﴾ وه‌نیگامان کرد بؤیان ﴿فَقُلْ الْخَيْرَاتِ﴾ به‌نه‌نجامدانی کاری چاک ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ وه‌به‌نویژ کردن ﴿وَأَيَّاتِ الرَّسُولِ﴾ و زه‌کات دان ﴿وَكُنُوزِ السَّمَاوَاتِ﴾ وه‌ئوان ههر بؤ نئمه‌ریتنمونی ﴿وَعَبِيدِن﴾ عیباده‌تبان ده‌کرد ﴿وَلَوْطًا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾ به‌خشیمان به‌لووط پیغه‌مبه‌ریتی و زانیاری ﴿وَنَجَّيْنَاهُ﴾ وه‌رژگارمان کرد ﴿مِنَ الْقَرْيَةِ﴾ له‌(ده‌ست خهلکی) وه‌وشاره‌ی (سه‌دوم) ﴿الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْفَحْشَاءَ﴾ که (خهلکه‌که‌ی) کرده‌وه‌ی پیس و دزنیویان ده‌کرد (نیربازیبان ده‌کرد) ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا﴾ به‌راستی نه‌وانه ﴿قَوْمًا سَوَاءً قَلِيلِينَ﴾ گهلنکی خراپی له‌فرمان ده‌رچوو بوون ﴿وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا﴾ وه‌لووطمان خسته‌ناوره‌حمه‌ت و میهره‌بانی خو‌مانه‌وه ﴿إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ به‌راستی لووط له‌چاکه‌کاران بوو ﴿وَنُوحًا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ﴾ وه‌پیشتر نووح پیغه‌مبه‌ریتنمونی هاواری (له‌نئمه) کرد ﴿فَأَنسَجَجْنَا لَهُ﴾ نه‌مجا نئمه‌ش وه‌لاماندایه‌وه و به‌ده‌نگیه‌وه هاتین ﴿فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ﴾ خو‌ی و (نئماندارانی) خیزانه‌که‌یمان رزگار کرد ﴿مِنَ الْكُرْبِ الْعَظِيمِ﴾ له‌ته‌نگانه‌زور گه‌وره‌که (له‌لافاو و خنکان) ﴿وَنَصَّرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الْأَذِيِّ﴾ وه‌یارمه‌تیمان داله‌دزی نه‌و گه‌له‌ی ﴿كَذُنُوبِهِمْ يَبْتَغُونَ﴾ که به‌لگه‌و نایه‌ته‌کانی نئمه‌یان به‌درو ده‌زانی ﴿إِنَّهُمْ﴾ به‌راستی نه‌وانه ﴿كَانُوا قَوْمًا سَوَاءً﴾ گهلنک بوون رچووون له‌خرابه‌دا ﴿فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ له‌به‌ر نه‌وه هه‌موویانمان خنکان (له‌توفانه‌که‌دا) ﴿وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ﴾ (باسی) داوودو سوله‌یمان بکه ﴿إِذْ يَخُكِّمَانِ﴾ کاتی بریاریان ده‌ر کرد ﴿فِي الْكُرْبِ﴾ ده‌باره‌ی نه‌و کشتو‌کاله‌ی ﴿إِذْ نَفَسَتْ فِيهِ غَمْرَةُ الْقَوْمِ﴾ که به‌شه‌و نازه‌لی که‌سانیک تئیدا له‌وه‌ر ابوون (زیانیان لی‌دابوو) ﴿وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ﴾ وه‌نئمه‌بؤ دادوه‌ری بریاره‌که‌یان ﴿شَهِدِينَ﴾ ناماده (ناگادار) بووین ﴿فَقَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ﴾ نه‌وسا نئمه‌نه‌وه مان فیزی سوله‌یمان کرد (سوله‌یمان ووتی: نازه‌له‌زیان خو‌ره‌که‌بدرینه‌ده‌ست خاوون کشتو‌کاله‌که‌که‌که‌لک له‌شیر و به‌ره‌میان وه‌ریگریت، وه‌کشتو‌کاله‌که‌ش بدرینه‌ده‌ست خاوون نازه‌له‌که‌به‌روبوومه‌که‌ی بخون و خزمه‌تی بکه‌ن‌تسا وه‌ک‌پیش زیان لیکه‌وته‌نه‌که‌ی لی‌دینه‌وه، پاشان ههریه‌ک له‌نازه‌ل و کشتو‌کاله‌که‌بگه‌رینرنه‌وه‌بؤ خاوه‌نه‌کانیان) ﴿وَكُلًّا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾ وه‌به‌ههر یه‌ک له‌وه‌دووانه (داوود و سوله‌یمان) پیغه‌مبه‌ریتی (ودادوه‌ری) و زانستمان پئدان ﴿وَسَخَّرْنَا﴾ وه‌رامان هئتا ﴿مَعَ دَاوُدَ﴾ له‌گهل داوودا ﴿الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ﴾ چیاکان و بالنده‌که‌ته‌سیباحتی خویان ده‌کرد ﴿وَكُنَّا قَاعِيلِينَ﴾ وه‌ههر نئمه‌نه‌وه‌مان کرد (بؤ داوود) ﴿وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكَرٍ﴾ وه‌داوودمان فیزی دروستکردنی بؤشاک‌ی زرنی (جه‌نگی) کرد بؤ نئمه‌ریتنمونی ﴿يُخَصِّصُكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ﴾ تابشان پاریزیت له‌کاتی شه‌رو کوشتارتاندا ﴿فَهَلْ أُنْتُمْ﴾ ده‌ی نایا نئمه‌ریتنمونی ﴿شَاكِرُونَ﴾ سوپاس‌گوزارن (بؤ خوا‌له‌سه‌ر نه‌م نئمه‌تانه) ﴿وَأَسْلَمْنَا﴾ وه‌(رامان هئتا) بؤ سوله‌یمان ﴿الْبَيْعَ عَافِيَةً﴾ بای‌تونند (ره‌شه‌با) ﴿تَجْرِي بِأَمْرِهِ﴾ به‌فرمانی سوله‌یمان ده‌ر‌وشت ﴿إِلَى الْأَرْضِ﴾ بؤ نه‌و وولات و زه‌وه‌یه‌ی ﴿الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا﴾ که‌ه‌ر پست و به‌ره‌که‌تمان کرد بوو ﴿وَكُنَّا﴾ وه‌نئمه‌ریتنمونی ﴿يَكْفُرُونَ﴾ به‌هه‌موو شتیک ﴿عَالِمِينَ﴾ ناگاداربووین ﴿

﴿وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ﴾ وه هندی له شه‌یتانه‌کان (مان رام هینابوو) ﴿يَغْوُصُوتُ لَهُ﴾ ده‌چوونه‌ژیری ده‌ریا بو سوله‌بیمان (تا‌گه‌وه‌هرو مرواری بو‌ده‌به‌ینن) ﴿وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ﴾ وه جگه‌له‌وه‌کاری تریشیان ده‌کرد (بوی وه‌ک کۆشک دروستکردن) ﴿وَكَفَّنا لَهُمْ حَفِظِينَ﴾ به‌راستی ئیمه‌ش چاودنر (وباریزه‌ری‌ی‌ئ‌ه‌وان بووین ﴿وَأَيُّوبَ﴾ وه (باسی) ئه‌یووب (بکه) ﴿إِذْ نَادَى رَبَّهُ﴾ کاتیک هاواری له‌په‌روه‌ردگاری کرد (له‌دوای ناساغی ماوه‌به‌کی زور) ﴿أَنِّي﴾ به‌راستی من ﴿مَسَّيْتُ الضُّرُّ﴾ زیان و نازار و نه‌خۆشی دووچارم بووه ﴿وَإِنِّي أَرْجُو الرَّحْمِیْنَ﴾ و تۆش میهره‌بانترینی میهره‌بانانی ﴿فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ﴾ جا‌ئیمه‌ش هاوار و نزاکه‌بیمان گیرا کرد ﴿فَكَشَفْنَا﴾ و لاما‌ن برد ﴿مَائِهِ مِنْ صُفْرٍ﴾ ئه‌و زیان و نازار و نه‌خۆشییه‌ی که‌هه‌یبوو ﴿وَأَنبِئْنَا أَهْلَهُ﴾ وه‌هه‌موو مال و مندالیمان پی‌به‌خشیه‌وه (که‌پیشتر مردبوون) ﴿وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ﴾ و ئه‌وه‌نده‌ی تریش له‌گه‌لیاندا ﴿رَحْمَةً مِنَّا﴾ ئه‌وه‌ره‌حمه‌تیک‌ی‌تابیه‌ت بووله‌ئیمه‌وه ﴿وَذَكَرْنَا لِلْعَالَمِیْنَ﴾ وه‌بیرخه‌ره‌وه و نامۆزگاری بوو بو‌خوا‌په‌رستان ﴿وَإِسْمَاعِیْلَ وَادْرِیْسَ وَذَا الْكِفْلِ﴾ وه (باسی) ئیسماعیل و ئیدریس و ذه‌ل‌کیفل (بکه) ﴿كُلٌّ مِّنَ الصَّابِرِیْنَ﴾ هه‌موویان له‌ئارام‌گران بوون ﴿وَأَذْخَلْنَاهُمْ﴾ وه‌ئیمه‌ئ‌ه‌وانمان خسته ﴿فِي رَحْمَتِنَا﴾ ناو‌په‌حمه‌تی‌خۆمان (که‌به‌هه‌شته) ﴿إِنَّمَا﴾ بینگومان ئه‌وانه ﴿مِنَ الصَّالِحِیْنَ﴾ له‌چاکه‌که‌کاران بوون ﴿وَذَا النُّونِ﴾ وه (باسی) زه‌نون (یونس بکه‌که‌پنغه‌مبه‌ری‌خه‌لکی‌نه‌ینه‌وا بوو) ﴿إِذْ ذَهَبَ﴾ کاتیک رۆیشت ﴿مُغْضِبًا﴾ به‌توره‌یی (گه‌له‌که‌ی‌به‌جی‌هیشت) ﴿فَطَرَّ﴾ وای‌ده‌زانی ﴿أَن لَّن نَّقْدِرَ عَلَیْهِ﴾ ئیمه‌ته‌نگانه‌ی‌په‌سه‌ردا‌ناهیتین و هه‌روا‌وازی‌لی‌ده‌هیتین ﴿فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ﴾ (خوای‌گه‌وره‌تاقیکردوه‌و‌فرپندرایه‌ناو‌ده‌ریا‌ونه‌هه‌نگیک‌قوتی‌دا) جا‌له‌تاریکیه‌کاندا (تاریکی‌شه‌و‌ده‌ریا‌و‌ناو‌سکی‌نه‌هه‌نگ) هاواری کرد ﴿أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ﴾ (ئ‌ه‌ی‌خوا‌په‌) به‌راستی‌هیچ‌په‌رستراوینکی‌به‌هه‌ق‌و‌راستی‌نیسه‌جگه‌له‌تۆ ﴿سُبْحَانَكَ﴾ پاکی‌و‌بینگه‌ردی‌بو‌تویه ﴿إِنِّي كُنْتُ﴾ بینگومان من ﴿مِنَ الظَّالِمِیْنَ﴾ له‌سته‌مکاران بووم (له‌به‌ر‌ئ‌ه‌وه‌ی‌ئارام‌نه‌گرت‌و‌وازم‌له‌گه‌له‌که‌م‌هیتا) ﴿فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ﴾ ئیمه‌ش نزاو‌هاواری‌ئ‌ه‌ومان‌گیرا‌کرد ﴿وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ﴾ و له‌و‌غه‌م‌و‌خه‌فته‌ه‌رزگارمان‌کرد ﴿وَكَذَلِكَ﴾ هه‌ر‌به‌و‌شینه‌ویه ﴿نُجِی الْمُؤْمِنِیْنَ﴾ ئیماندارانیش‌رزگار‌ده‌که‌ین ﴿وَرَزَقْنَا﴾ وه (باسی) زه‌که‌ریبا (بکه) ﴿إِذْ نَادَى رَبَّهُ﴾ کاتیک هاواری له‌په‌روه‌ردگاری کرد ﴿رَبِّ﴾ ئ‌ه‌ی‌په‌روه‌ردگارم ﴿لَا تَذَرْنِي فَرْدًا﴾ به‌ته‌نها‌مه‌هینله‌روه‌وه (مندا‌لینکم‌پی‌به‌خشه) ﴿وَإِنِّي﴾ وه‌تۆ ﴿خَيْرُ الْوَارِثِیْنَ﴾ چاکترین‌میراتگرانی ﴿فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ﴾ ئیمه‌ش‌دوعای‌ئ‌ه‌ومان‌وه‌لام‌دایه‌وه ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ یَحْیٰی﴾ و یه‌حیامان‌پی‌به‌خشی ﴿وَأَصْلَحْنَا لَهُ رُوحَهُ﴾ و خیزانه‌که‌شیمان‌بو‌چاک‌کرده‌وه (له‌نه‌زۆکی) ﴿إِنَّمَا كُنَّا﴾ بینگومان‌ئ‌ه‌وانه‌ی (باسکران‌له‌پنغه‌مبه‌ران) ﴿یُسْرِعُونَ﴾ پینش‌پر‌کییان‌ده‌کرد ﴿فِي الْخَيْرَاتِ﴾ له‌(ئ‌ه‌نجامدانی) هه‌موو‌خیر‌و‌چاکه‌به‌کدا ﴿وَيَدْعُونَنَا﴾ و هاواریان‌له‌ئیمه‌ده‌کرد ﴿رَغَبًا وَرَهَبًا﴾ به‌ئومیدی (به‌هه‌شت) و له‌ترسی (دۆزه‌خ) ﴿وَكَانُوا﴾ وه‌ئ‌ه‌وان ﴿لِنَاخِشِعِیْنَ﴾ ملکه‌ج‌بوون‌بو‌ئیمه‌(وده‌ترسن‌لیمان) ﴿

﴿وَالَّتِي﴾ وہ (باسی) تہ و ٹافر تہ (مہریہ می کچی عیمران بکہ) ﴿أَخَصَّتْ فَرْجَهَا﴾ کہ داوینی خوی
 پاراست ﴿فَنَفَخْنَا فِيهَا﴾ تہ مجا فوومان پتدا کرد (بہ ہوی جو برہ ٹیلہ وہ) ﴿مِنْ رُوحِنَا﴾ لہ و رُوحہ
 کہ ہی خومان بوو ﴿وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا﴾ وہ تہ و (مہریہ م) و کورہ کہ یمان کرد ﴿آيَةً لِلْعَالَمِينَ﴾
 بہ موعجزہ بہ ک بؤ جیہانیان ﴿إِنَّ هَذِهِ﴾ بہ راستی ٹا تہ مہیہ ﴿أُمَّتُكُمْ﴾ ٹایینی ٹیوہ
 ﴿أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ﴾ کہ یہ ک ٹایینہ (ٹایینی ہموو پتغہ مہرانیہ) ﴿وَأَنَّا رَبُّكُمْ﴾ و منیش بہ روہ رد گارتانم
 ﴿فَاعْبُدُونِ﴾ کہ واتہ تہ نہا من بہ رستن ﴿وَنَقْضُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ﴾ بہ لام خہ لکی
 جیاوازیان کہ وتہ نیوان و سہریتچی پتغہ مہرہ کانیان کرد، زؤربہ یان بوون بہ چہند کؤمہ ل
 گرؤہیکہ وہ (ہہستان دہستیان کرد بہ بہ رستی بت و ہہواو ٹارزووی خویان) ﴿كُلُّ﴾ (بہ لام)
 ہہموویان ﴿إِلَيْتَارْجِعُونَ﴾ تہ نہا بؤ لای ٹیمہ دہ گہرینہ وہ ﴿فَمَنْ﴾ تہ مجا ہہر کہ س
 ﴿يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ﴾ (ہہر چہند) لہ کردہ وہ چاکہ کان بکات ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ (بہ و مہرجہ ی)
 باوہ رداریش بیت ﴿فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ﴾ تہ وہ (بادا دستی) کؤششہ کہ ی وون ناییت و بہ فیر و ناروات
 ﴿وَإِنَّا لَهُ كَنُيُوتٌ﴾ بہ راستی ٹیمہ بؤ (کردہ وہ کانی) تہ و نووسہ رین ﴿وَحَرَامٌ عَلَيَّ قَرْيَةٌ﴾
 وہ حہرامہ قہدہ غہیہ و ناشیت بؤ خہ لکی تہ و گوند و شارانیہ ﴿أَهْلَكَ كَنَهَا﴾ کہ کاو لمان کردن
 ولہ ناومان بردن ﴿أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ﴾ کہ جاریکی تر بگہرینہ وہ (بؤ دونیا) ﴿حَتَّىٰ إِذَا﴾ (ژیان
 درنژہ ی دہ بیت) تا تہ و کاتہ ی ﴿فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ﴾ (بہ رہہ ستہ کہ ی) بہ ٹجوج و مہ ٹجوج
 دہ کریتہ وہ ﴿وَهُمْ﴾ تہ وانیش ﴿مِنْ كُلِّ حَدَبٍ﴾ لہ ہہموو بہ رزاییہ کہ وہ ﴿يَسْأَلُونَ﴾ بہ پہلہ
 (وبہ خیرایی) دینہ خوارہ وہ ﴿وَاقْتَرَبَ﴾ و ہنزیک بؤ تہ وہ ﴿الْوَعْدُ الْحَقُّ﴾ بہ ٹینی راست (ہانتی
 قیامت) ﴿فَإِذَا﴾ جا لہ نا کاودا ﴿هِيَ شَخْصَةٌ﴾ تہ بلہ ق و زہ ق دہ بی ﴿أَبْصُرُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ چاوی
 تہ وانہ ی بی بہ روا بوون ﴿يَتَوَلَّوْنَ﴾ (دہ لٹن) ہاوارو مہرگ بؤ ٹیمہ ﴿وَدَكَّنَا﴾ بنگومان ٹیمہ لہ دونیادا
 ﴿فِي عَقْلٍ مِّنْ هَذَا﴾ لہ بی نا گاییہ ک (ی تہ واو) دا بووین لہ تہ مہ ﴿بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ نہ خیر بہ لکو
 ٹیمہ ستہ مکار بووین ﴿إِنَّكُمْ﴾ بہ راستی ٹیوہ ﴿وَمَا تَعْبُدُونَ﴾ و تہ وانہ ش دہ تانہ رستن
 ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾ جگہ لہ خوا ﴿حَصْبُ جَهَنَّمَ﴾ (دہ بنہ) سووتہ مہ نی (وہ لگیر سیتہری) دؤزہ خ
 ﴿أَنزَلْنَاهَا وَرَدُّونَ﴾ ٹیوہ (و تہ وان) دہ چنہ ناویبہ وہ ﴿لَوْ كَانَتْ هَتُولَاءَ﴾ تہ گہر نا تہ وانہ (بتہ کان)
 ﴿ءِ الْهَيْةَ﴾ خوا بوونایہ ﴿مَا وَرَدُوها﴾ نہ دہ چوونہ ناو تہ و (ناگری دؤزہ خ) وہ ﴿وَكُلُّ﴾ وہ ہہموو
 (بت و بت بہ رستان) ﴿فِيهَا خَالِدُونَ﴾ بہ ہہ میشہ یی تپیدا دہ میننہ وہ ﴿لَهُمْ﴾ بؤ تہ و (دؤزہ خیانہ) ہہ یہ
 ﴿فِيهَا﴾ لہ دؤزہ خ دا ﴿زَفِيرٌ﴾ ہہناسہ ی سارد ہہ لکیشان ﴿وَهُمْ فِيهَا﴾ و تہ وان لہ ویدا (لہ دؤزہ خدا)
 ﴿لَا يَسْمَعُونَ﴾ ہیح نایستن ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بنگومان تہ وانہ ی ﴿سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا﴾ لہ لایہ ن ٹیمہ وہ
 بیشتر بہ ربار دراوہ بؤیان ﴿الْحُسْبَى﴾ کہ بہ ختہ و ہ رین (وچاکہ بہ پتیریتہ رپیان) ﴿أُولَئِكَ﴾ تہ وانہ
 ﴿عَنهَا مُبْعَدُونَ﴾ لہ دؤزہ خ دوور دہ خرتنہ وہ ﴿

﴿لَا يَسْمَعُونَ﴾ (نہوان) نایستن ﴿حَسِبْتُمْ﴾ دہنگی (بلیسہ و قرچہی) ناگری دوزخ ﴿وَهُمْ﴾
 وہ نہوان ﴿فِي مَا أَشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ﴾ لہناو نہو (نازو ناعمہ تہ) ی دلبان حہزی لیئہ تی ﴿خَالِدُونَ﴾
 بہہہ میسہ بی و بی برانہ وہ دہ میئنہ وہ ﴿لَا يَحْزَنُهُمْ﴾ غہ مباریان ناکات ﴿الْفَرْعُ الْأَكْبَرُ﴾ ترسہ
 ہہرہ گہورہ کہہ (لہ قیامہ تدا) ﴿وَتَسَلَّقُنَّهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ و فریشہ کانیش پیشوازیان لی دہ کہن (لہ ہر
 دہر گاکانی بہہ شندا) ﴿هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي﴾ (وبیان دہ لین) نہمہ نہو رُوژہہ ﴿كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾
 کہ بہ لیئتان ہن درابوو ﴿يَوْمَ﴾ (بیئہ وہ بیریان) نہو رُوژہہ ﴿تَطْوِي السَّمَاءَ﴾ کہ ناسمانہ کان دہ پینچینہ وہ
 ﴿كَطَيِّ السَّجِلِ لِلْكَتُوبِ﴾ وہ ک پینچانہ وہ لول کردنی تو ماری کتیب و بہ ترو کتیک ﴿كَمَا بَدَأْنَا
 أَوَّلَ خَلْقٍ﴾ وہ ک یہ کہم جار چون دروستمان کرد (بہروت و قووتی) ﴿تُعِيدُهُ﴾ (پاش مردنیش) نہو
 (دروست کردنہ) دووبارہ دہ کہینہ وہ ﴿وَعَدَّاعِبًا﴾ نہو بہ لیئیکہ (جی بہ جی کردنی) لہ سہر نیمہ یہ
 ﴿إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ﴾ بنگومان نیمہ (نہو بہ لیئہ) بہ دی دہ ہیتین ﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا﴾ سوئند بہ خوا
 بنگومان نیمہ نووسیو ومانہ ﴿فِي الزَّبُورِ﴾ لہ زہ بووردا ﴿مِن بَعْدِ الذِّكْرِ﴾ لہ دوا ی نووسینی لہ (لوح
 المحفوظ) دا ﴿أَنَّ الْأَرْضَ﴾ بہ راستی سہر زہوی (بہہشت) ﴿بِرِثْمَا﴾ دہ ہنہ خواہنی و بہ میراتی
 دہیبہن ﴿عِبَادِيَ الصَّالِحِينَ﴾ بہندہ چاک و پاکہ کانم ﴿إِن فِي هَذَا لَبَلَاءٍ﴾ بنگومان لہ مہدا
 (لہ وہی لہم سورہ تہدا باسکرا) بہسہ کہ بہند و ناموزگاری بیت ﴿لِقَوْمٍ عَالَمِينَ﴾ بؤ گہلی خوا
 بہرستان ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾ وہ (نہی موحمہ مد ﴿تُؤْمِنُ﴾ تو مان تہ نہا بؤ نہ وہ
 نار دووہ کہرہ حمہت بیت بؤ جیہانیان ﴿قُلْ﴾ بلی ﴿إِنَّمَا أَوْحَى إِلَيَّ﴾ بنگومان تہ نہا شتیک کہ نیگا
 کراوہ بؤ من ﴿أَنَّمَا أَلْهَمُّكَ الْوَجْدَ﴾ (نہمہ یہ) کہ بہ راستی بہرستراوی ئیوہ خوا ی تاک و تہ نہا یہ
 ﴿فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ دہی نایا ئیوہ ملکہ ج دہ بن؟ ﴿فَإِن تَوَلَّوْا﴾ جا نہ گہر روویان و ہر گہیرا
 ﴿فَقُلْ ءَاذَنُكُمْ﴾ نہوہ بلی ہمووتانم ناگادار کرد ﴿عَلَى سَوَاءٍ﴾ بہ یہ کسانئ ﴿وَإِن أَدْرَيْتَ﴾ و ناشزانم
 ﴿أَقْرَبَ أَمْ يَعْیُدُّ﴾ نزیکہ یادوورہ (ہانتی) ﴿مَا تُوعَدُونَ﴾ نہو ہہرہ شہی لیئان دہ کرنت ﴿إِنَّهُ
 یَعْلَمُ﴾ بہ راستی خوا دہ زانی ﴿الْجَهَنَّمَ الْقَوْلِ﴾ بہ ووتہ و قسہی ناشکرا ﴿وَعَلَّمْ مَا تَكْفُرُونَ﴾ وہ
 دہ شزانیت بہو قسہی دہیشارنہ وہ ﴿وَإِن أَدْرَى﴾ وہ من نازانم (مولہت دانتان) ﴿لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لِّلْكَفَرِ﴾
 لہ وانہ بہ تا قیکردنہ وہ بیت بؤ ئیوہ ﴿وَمَتَّعْ إِلَىٰ حِينٍ﴾ (بہویت) تاما وہ یہ ک (وازان لی بہینیت) کہرہ بویرن
 ﴿قُلْ﴾ (پینغہ مہر ﴿فہر مووی ﴿رَبِّ أَحْكُم بِالْحَقِّ﴾ نہی بہر و ہر دگارم بہ داد گہرانہ بہر باریدہ (لہ
 نیوان من و نہم بی باوہراندہ) ﴿وَرَبَّنَا﴾ وہ بہر و ہر دگاری نیمہ ﴿الْحَمْدُ الْمُسْتَعَانَ﴾ میہربانی یارمہ تی
 لی داواکراوہ ﴿عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ﴾ لہ بہرانبہر (نہو قسہ نابہ جیہانہی) ئیوہ دہ لین و ہلیدہ بہستن ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہربان

﴿يَأْتِيهَا النَّاسُ﴾ نہی خہ لکینہ ﴿اتَّقُوا رَبَّ كُمْ﴾ بترسن لہ (سزای) بہرہ ردگارنان ﴿إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ﴾ چونکہ بہراستی بوومہ لہرزہی قیامت ہہستان ﴿شِقَّةٌ عَظِيمَةٌ﴾ شتیکی زور گہورہ بہ، کارہ ساتیکی سامناکہ ﴿يَوْمَ تَرَوْنها﴾ لہو پوزہ دا تہوہ نہو (بوومہ لہرزہ) دہبینن ﴿تَذْهَبُ﴾ بی ناگا دہبی (لہ ترسی نہو پوزہ) ﴿كُلُّ مُرْتَضَعَةٍ﴾ ہہموو ٹافرہ تیکی شیردہر (کاتی کمہمکی لہدہمی مندالہ کہ پدایہ) ﴿عَمَّا أَرْضَعَتْ﴾ لہ نہو (مندالہ) ی شیری پی داوہ ﴿وَوَضَعُ﴾ وہ فہرینی دہدات ولہ باری دہ چیت ﴿كُلُّ ذَاتٍ﴾ ہہموو دوو گیانیک (مینہ بہ کی سک پر) ﴿حَمَلٍ حَمَلًا﴾ سکہ کہی (کوزہ بہ کہی) ﴿وَتَرَى النَّاسَ﴾ خہ لکی دہ بینی ﴿مُسْكِرًا﴾ (وہک) سہر خوشن ﴿وَمَا هُمْ بِمُسْكِرِينَ﴾ بہ لام سہر خوشیش نین ﴿وَلَعَلَّكَ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ﴾ بہ لکو سزای سہخت و بہ تینی خوا (واہ لی کردون) ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن﴾ لہ مرؤفہ کاندہ کہسی وا ہہ بہ (نہ ضری کوری حارث) ﴿يَجْعَلُ فِي اللَّهِ﴾ موجدہ لہ دہ کات دہ بارہی خوا (و سیفہ نہ کانی) ﴿يَغْتَرِبُونَ﴾ بہ بی ہیچ زانیاری و زانستیک ﴿وَيَسْتَبِيعُ كُلَّ سَاطِنٍ مَّرِيدٍ﴾ وہ شوینی ہہموو شہ بیتانیکی سہر کہش دہ کہویت ﴿كُتِبَ عَلَيْهِ﴾ لہ سہری نوسراوہ (ہر بار دراوہ) ﴿أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ﴾ کہ بیگومان ہہر کہ سینک خوشی بویت (وشوینی بکہویت) ﴿فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ﴾ نہوہ بہراستی گو مہرای دہ کات ﴿وَيَهْدِيهِ﴾ وہ پرنہموونی دہ کات ﴿إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ﴾ بو سزای ناگری ہہ لگیر ساوی دوزخ ﴿يَأْتِيهَا النَّاسُ﴾ نہی خہ لکینہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ﴾ نہ گہر تہوہ ﴿فِي رَبِّ يَنبَغِي﴾ لہ گوماندان دہ بارہی زیندو بوونہوہ ﴿فَإِنَّا خَلَقْتُمْ﴾ نہوسا (ہزانن) بہراستی نیمہ تہوہ مان دروست کردوہ ﴿مِن تَرَابٍ﴾ لہ خاک (خول) ﴿ثُمَّ مِمَّن تَطْفَئُ﴾ پاشان (نہوہ کان) لہ نوتفہ بہک (دروست دہبن) ﴿ثُمَّ مِمَّن عُلِقُوا﴾ دواتر (دہ بیتہ) پارچہ خوینیکی مہیبو ﴿ثُمَّ مِمَّن قُضِعَتْ﴾ دواہ نہوہ (دہ بیتہ) پارچہ گوشتیک ﴿مُخْلَقَةً وَغَيْرُ مَخْلَقَةٍ﴾ شکل و شنیوہ کیشراو و شکل و شنیوہ نہ کیشراو ﴿لِيَبَيِّنَ لَهُمْ﴾ بو نہوہی پرونی بکہینہوہ بو تہوہ ﴿وَنُقَرِّ فِي الْأَرْحَامِ﴾ وہ لہ مندالہ اندا دہ بہیلینہوہ (پایدہ گرین) ﴿مَا نَشَاءُ﴾ نہو (ہیچوہی ہمانہویت (لہ بار نہ چیت) ﴿إِلَّا أَجَلَ مُسَمًّى﴾ تاکاتنکی دیاری کراو ﴿ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا﴾ پاشان (لہسکی دایکتان) دہرتان دہ ہتین بہساوایی ﴿ثُمَّ لِيَتَّبِعُوا آسَدًا كُمْ﴾ پاشان گہورہ دہبن تادہ گہنہ تہواوی ہیزو تواناتان ﴿وَمِمَّن مَّن تَوَفَّى﴾ وہ (لہم تہمہ نہ دا) ہہندیکتان دہ مریتنیت ﴿وَمِمَّن مَّن يُرَدُّ﴾ وہ ہہندیکتان دہ گہ بہنرینہ ﴿إِلَّا أَزْدِلَ الْعُمُرُ﴾ نہو بہری پیری، بی کہ لکترینی تہمن ﴿لِيَكْتَلِبَ الْعَمْرُ﴾ بو نہوہی نہزانی و لہبیری نہ میتیت ﴿مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا﴾ ہہرچی کہ دہیزانی ﴿وَتَرَى الْأَرْضَ﴾ وہ زہوی دہ بینی (لہزستاندا) ﴿حَامِدَةً﴾ خاموشہ ووشک و بی گیایہ ﴿فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ﴾ جا کاتیک بارانمان بہسہردا باراند ﴿أَهْرَزَّتْ﴾ زہوی (پروہ کی لی دہرویت و) دہ جولیت ﴿وَرَبَّتْ﴾ زہوی ہہل دہدات (ہرز دہ بیت) ﴿وَأَنْبَتَتْ﴾ و (زہوی) دہروینی ﴿مِن كُلِّ رَوْحٍ يَهْبِجُ﴾ لہہموو جوڑہ (گیا و گولنکی) جوان ﴿

﴿ذَٰلِكَ يَٰأَنَّهُ﴾ تہ وہی (باس کرا) لہ ہر تہ وہیہ دلنیا بن ﴿اللَّهِ هُوَ الْحَقُّ﴾ کہ خوا حق و راستہ ﴿وَأَنَّهُ يُخَيِّمُ الْمَوْتَى﴾ وہ بینگومان مردوہ کان زیند وو دہ کاتہ وہ ﴿وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ و بینگومان تہو (خواہ) توانای بہ سہر ہموو شتیکدا ہبہ ﴿وَإِنَّ السَّاعَةَ﴾ وہ بہ راستی قیامت ﴿ءَايَاتُهُ﴾ دیت (وہ بہا دہ بیت) ﴿لَا رَيْبَ فِيهَا﴾ گومانی تیدانی بہ ﴿وَإِنَّ اللَّهَ﴾ و دلنیاش بن خوا ﴿يَبْعَثُ﴾ زیندو وی دہ کاتہ وہ ﴿مَنْ فِي الْقُبُورِ﴾ ہموو تہو کہ سانہی لہ ناو گورہ کاندہ (مردوون) ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ﴾ وہ لہ نا و خہ لکدا کہ سی و اہیہ ﴿يُجَادِلُ فِي اللَّهِ﴾ موجدہ لہ دہ کات دہ بارہی خوا ﴿يَغْتَرِ عَلَيْهِمْ وَلَا هُدًى﴾ بہ ہی ہیج زانیاری و شارہ زایہ ک (بہ لگہ بہ ک) ﴿وَلَا يَكْتَسِبُ مُنِيرٌ﴾ وہ بہ ہی کتیبکی روونکہرہ وہ (لہ لایہن خواہ) ﴿ثَانِي عَظِيمَةٍ﴾ (کہ سینک) روو و ہر دہ گیریت (و حق و ہر ناگیریت) ﴿لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بو تہ وہی خہ لک لہ رنگہی خوا لادا ﴿لَهُ فِي الدُّنْيَا حِزْبٌ﴾ تہو کہ سہ لہ دونیادا سہر شوہر دہ بیت ﴿وَلْيَذِيقُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ وہ لہ قیامتیشدا ہی دہ چیز بن ﴿عَذَابَ الْحَرِيقِ﴾ سزای سو تینہر ﴿ذَٰلِكَ﴾ ہی دہ و وتریت) تہو سزایہ (کہ باس کرا) ﴿بِمَا قَدَّمْتُمْ يَدَاكَ﴾ بہ ہوی تہو (گونہا ہانہ وہیہ) کہ بہ دہستی خوت پینشت خستوہ ﴿وَإِنَّ اللَّهَ﴾ وہ بینگومان خوا ﴿لَيْسَ بِظَلْمٍ﴾ ستم کار نی بہ ﴿لِلْعَبِيدِ﴾ بہ بندہ کانی ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ﴾ وہ لہ ناو خہ لکدا کہ سی و اہیہ ﴿يَعْبُدُ اللَّهَ﴾ خوا دہ بہرستی ﴿عَلَىٰ حَرْفٍ﴾ لہ قہراغدا، (لہ نیوانیکدا) ﴿فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ﴾ جانہ گہر تووشی خیر و خوشی بوو ﴿أَطْمَأَنَّ بِهِ﴾ دلخوش دہ ہی ہی (بہر دہوام دہ ہی لہ خوا بہرستی دا) ﴿وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ﴾ وہ تہ گہر تووشی نا قیکر دہ وہو بہ لا بوو ﴿أَنفَلَبَّ عَلَىٰ رَجُلِهِ﴾ بہرہ و دوا ہلدہ گہریتہ وہ پاش گہز دہ بیتہ وہ لہ نیا بن ﴿خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ زہرہر مہندی دنیا و قیامت بووہ ﴿ذَٰلِكَ هُوَ﴾ تہنہا تہ وہیہ ﴿الْخُسْرَانِ الْمُبِينِ﴾ زیانباری و خہ سارت مہندی روون و ناشکرا ﴿يَدْعُوا﴾ تہو دہ پاریتہ وہ (ودہ بہرستی) ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾ جگہ لہ خوا ﴿مَا لَا يَصْرِفُهُ﴾ شتیک نہ زینانی پندہ گہ بہ نیت ﴿وَمَا لَا يَنْفَعُهُ﴾ وہ نہ سوود و قازانجیسی پندہ گہ بہ نیت ﴿ذَٰلِكَ هُوَ﴾ تہنہا تہ وہیہ ﴿الصَّلَاةَ الْبَعِيدَةَ﴾ لہ ری لادانی (گومرایی) زور دوور لہ راستی ﴿يَدْعُوا﴾ تہو ہاوار دہ کات، و دہ بہرستیت ﴿لَمَنْ صَرَّهُ﴾ (لہ) کہ سینک کہ زینانی ﴿أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ﴾ لہ سوودی نزدیکترہ ﴿لَيْسَ الْمَوْلَىٰ﴾ نای ج پشتیوانیکی خرابہ ﴿وَلَيْسَ الْعَشِيرُ﴾ وہ ج ہاوری و ہاودہ میکی خرابہ ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہ راستی خوا ﴿يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ تہوانہی کہ باوہر بان ہیساوہ و کردہ وہ چاکہ کانیان کردوہ دہ یانخانہ ﴿جَنَّاتٍ﴾ باخہ کانی بہ ہشتہ وہ ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہ روو بارہ کان دہرون بہ ژریناندا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خوا ﴿يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ﴾ تہ وہی بہ ویت دہ بکات ﴿مَنْ كَانَ يظُنُّ﴾ ہر کہس و اگومان دہ بات (لہ بن بروایان) ﴿أَن لَّنْ يَصْرَهُ اللَّهُ﴾ کہ ہر گیز خوانہو (ہیتہ مہرہ ﴿﴾ یارمہ تی نادات و سہری ناخات ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ لہ دنیا و دوار و زدا ﴿فَلْيَسُدُّ سَبِيلَ إِلَى السَّمَاءِ﴾ دہا بہ تیک بہ سہرہ وہ (بہ بہرزیہ وہ) ہلواستیت (و ملی پندا بکات) ﴿فَلْيُقِطِعْ﴾ پاشان ہناسہی ہری (نا دہ خنکیت) ﴿فَلْيَنْظُرْ﴾ تہوسا بیننی (سہرنج بدا و ہر کاتہ وہ) ﴿هَلْ يُدْهِبَنَّ كَيْدَهُ مَا يَغِيظُ﴾ نایا بہم کارہ تہو برق و تورہ بہیہی (لہ دلپدایہ) لایدہ بات (ونایہیتیت) ﴿﴾

﴿وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ﴾ ثابہم شیوہ ئو (قورنانه) مان نار دوتہ خواروہ ﴿ءَايَاتٍ يَتَّبِعْتِ﴾ کہ ئایہ تہ کانی پون وناشکران ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وہ بینگومان خوا ﴿يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ﴾ ہر کہ سینک خوی بیہ ویت ہدایہ تی دەدات. ﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ بہ راستی کہ ساتینک کہ پروایان ہیتاوہ ﴿وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ و کہ ساتینک کہ بوون بہ جوولہ کہ ﴿وَالصَّالِحِينَ﴾ و ئہ ستیرہ (یا فریشتہ) پەرستہ کان ﴿وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ و گاوورہ کان (نہ سرانیہ کان) ﴿وَالْمَجُوسَ﴾ و ناگر پەرستہ کان (زہر دہشتی بہ کان) ﴿وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ و ئہ وانہی هاو بہ شیان بو خوا دانا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خوا ﴿يَفْصِلُ بَيْنَهُمُ﴾ پریار دەدا لہ نیوانیاندا (جیایان دە کاتہ وہ لہ بہ کتر کومہ لیک بو بہ ہشت و کومہ لیک تریان بو دوزخ) ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ لہ پروزی دوا پیدا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہ راستی خوا ﴿عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ بہ سہر ہموو شتینکدا ناگادارہ. ﴿الَّذِينَ هَادُوا﴾ ئایا نہ تدی ﴿أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهٗ﴾ کہ بہ راستی سوژدہ بو خوا دە بات ﴿مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ﴾ ئہ وہی لہ ئاسمانہ کان و ئہ وہی لہ زہویدایہ ﴿وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ ہر وہا پروژ و مانگ و ئہ ستیرہ کان ﴿وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ﴾ و چیاکان و درخت و گیان لہ بہران ﴿وَكَبِيرٌ مِنَ النَّاسِ﴾ زورینکیش لہ خہ لکی (ہموو ئہ مانہی باسکران بو خوا سوژدہ دە بہن) ﴿وَكَبِيرٌ حَقًّا عَلَيْهِ الْعَذَابُ﴾ وہ زورینکیش سزای بو پریار درا (لہ سہری چہ سپا) ﴿وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ﴾ وہ ہر کہ سینک خوا بی پیز و پیسوای بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ مَّكْرِهٍ﴾ ئہ وہ کہ س پیزی لی ناگرنت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہ راستی خوا ﴿يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾ ہر شتینکی بویت دە بکات ﴿هٰذَا يَنْصَرِفُ﴾ ئہ مانہ دوو کومہ لی دژ بہ یہ کن ﴿لَا تَخْصَمُوا فِي رَدِّيهِمْ﴾ دەمہ قالی و کیشہ یانہ دہربارہی پەروردگار یان ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ جا ئہ وانہی کہ بی باوہر بوون ﴿فَطَعَتْ لَهَا رِيَابًا مِنْ نَارٍ﴾ لہ (پروزی دوا پیدا) پو شاکیان بو دە پردرنت (پہر بہ ہریان) لہ ناگر ﴿يُصَبُّ مِنْ قَوْقُزٍ مِثْرًا مِثْرًا﴾ بہ سہر یاندا دہر زینرنت ﴿الْحَمِيمُ﴾ ناوی زور گرم ﴿يُصْهَرُ بِهِ﴾ دە توینرنتہ وہ بہو (ئاوہ گہرمہ) ﴿مَا فِي بَطُونِهِمْ وَأَجْلُوذٌ﴾ ئہ وہی لہ ناو سک و پیستہ کاندایہ ﴿وَلَهُمْ مَقْلَعٌ مِنْ حديدٍ﴾ بو یان نامادہ یہ گورزی ئاسنی ﴿كَلِمًا آرَادُوا﴾ ہر کاتینک بیانہ ویت ﴿أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ کہ بیتہ دہر وہ لہو (دوزخ) ﴿مِنْ غَيْرٍ﴾ لہ بہر زور نارہ چہ تسی ﴿أَعِيدُوا فِيهَا﴾ دە گیرینرنتہ وہ بو ناوی ﴿وَذُقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ﴾ وہ (ہیسان دە ووترنت) بچیزن سزای سو تینہر ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہ راستی خوا ﴿يَدْخُلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَءَامِلُوا الصَّالِحِينَ﴾ ئہ وانہی کہ باوہر یان ہیتاوہ و کردہ وہ چاکہ کان یان کردوہ دە یان خاتہ ﴿جَنَّتِ﴾ بہ ہشتانینک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ﴾ پرو بارہ کان بہر یاندا دہر پون ﴿يَحْلَوْنَ فِيهَا﴾ (ئہ وان) دہر ازینرنتہ وہ لہو (بہ ہشتانہ) دا ﴿مِنْ اَسْوَدٍ مِثِّ زَهَبٍ وَلُؤلُؤًا﴾ بہ بازنی ئالتون و مرواری ﴿وَلِبَاسًا هُمْ فِيهَا حَارِيْرٌ﴾ وہ پو شاکیان لہ بہ ہشتدا ئاوریشمہ ﴿

﴿وَهَدُوا﴾ نہو (بہہشتیانہ) رینموونی کراون ﴿إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ﴾ بؤ نہو ووتہی کہ راست وجوانہ
 (ووتہی لا الہ إلا اللہ) ﴿وَهَدُوا﴾ ہر وہا رینموونی کراون ﴿إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ﴾ بؤ رینگای (خوای)
 سو پاس کراو ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بینگومان نہوانہی بی باوہر بوون ﴿وَنَصَّدُونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وہ
 رینگری (موسلمانان) دہ کھن لہ رینگای خوا ﴿وَالسَّجِدِ الْحَرَامِ﴾ وہ لہ (رؤشتن بؤ) مزگہوتی حہرام
 (بؤ کہ عبہ) ﴿الَّذِي جَعَلْنَاهُ﴾ کہ نہویمان داناوہ (بؤ خوا پەرستی) ﴿لِلنَّاسِ سَوَاءً﴾ بؤ ہموو خہلکی
 یہ کسانہ ﴿الْعَکِيفِ فِيهِ وَالنَّبَاتِ﴾ چ نہوانہی لہ ویندان یان لہ دوروہ بؤی دینن ﴿وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ﴾ وہ ہر
 کہس بیہوت لہوی (لہ مزگہوتی حہرام) ﴿بِالْحَاظِ يَظْلَمِ﴾ مہیلی لہ ہق لادان زولم وستہم بکات
 ﴿نُدُقُهُ﴾ پنی دہ چیزین ﴿مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ﴾ سزای نازار دہر ﴿وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ﴾ (بیریان بخہرہوہ)
 کاتیک دیاریمان کرد بؤ نبیراھیم (علیہ السلام) ﴿مَكَانَ الْبَيْتِ﴾ جینگای کہ عبہ ﴿أَنْ لَأَشْرِيَنَّكِ
 شَيْئًا﴾ (پیمان ووت) ہیچ شتیک مہ کہرہ ہاوبہشم ﴿وَوَطَّئْتُ بَيْتِي﴾ و مالہ کہم (مزگہوتی حہرام)
 پاک بکہرہوہ ﴿لِلْقَائِمِينَ﴾ بؤ تہواف کہران ﴿وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ﴾ و بؤ نوئزگہران (بہ پیوہ)
 و کوپنوش و سوژدہ بہران ﴿وَإِذْ فِي النَّاسِ﴾ وہ جار پدہ بہناو خہلکیدا ﴿بِالْحُجِّ﴾ بؤ حہج کردن
 ﴿يَأْتُونَكَ بِجَا لًا﴾ دین بؤ لات (بؤ حہج) بہ پیادہ. ﴿وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ﴾ و بہسوار ہموو ووشترنکی
 لاواز (لہ بہر نہوہی) ﴿بِأَيَّتٍ مِنْ كُلِّ فِجٍّ عَمِيقٍ﴾ کہ لہ ہموو رینگاہ کی دوروہوہ دینن ﴿
 لَيْشْهَدُوا مُنْتَفِعٍ لَهُمْ﴾ تا نامادہی جوڑہا سوود و قازانجی خویمان بین ﴿وَيَذْكُرُوا أَنَّمَا اللَّهُ﴾
 وہ ناوی خوا بیہن (کاتیک قوربانی سہر دہبرن) ﴿فِي آيَاتٍ مَعْلُومَاتٍ﴾ لہ روظانیکی دیاری کراودا
 ﴿عَلَى مَا رَزَقْتَهُمْ مِنْ بَهِيمَةٍ الْأَنْعَامِ﴾ لہ سہر نہو ناژہ لانہی خوا پنی داوون ﴿فَكُلُوا مِنْهَا﴾ جا
 لہو (گؤشتی قوربانیانہ) بخون ﴿وَأَطِيعُوا أَلْسِنَ الْفَقِيرِ﴾ وہ بیدہن بہ نہ داران و ہہزاران ﴿
 ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ﴾ دوا (سہر برینی قوربانی) چلک و پیسی (موو و نینوک) لابہن بہ خویمانہوہ
 ﴿وَلِيُوفُوا نُذُورَهُمْ﴾ وہ نہزرہ کانیان جینہ جی بکہن ﴿وَلِيُطَوَّفُوا﴾ و تہواف (ی ٹیفاضہ) بکہن
 ﴿بِالْبَيْتِ الْعَمِيقِ﴾ بہ دہوری مالی دیرین و بہر تیزدا (بہ دہوری کہ عبہدا) ﴿ذَلِكَ﴾ نہمہی (پیشوو
 باسی حہج بوو) ﴿وَمَنْ يُعْظَمَ﴾ جا ہر کہس پیار تیزت و بہ گہورہی بگریت ﴿حُرِّمَتْ لِلَّهِ﴾
 سنوورہ کانی خوا ﴿فَهُوَ حَبِيبٌ لَهُ﴾ نہوہ بؤ خوئی چاکترہ ﴿عِنْدَ رَبِّهِ﴾ لای پەرورہ دگاری
 ﴿وَأُحِلَّتْ لَكُمْ الْأَنْعَامُ﴾ وہ گؤشتی ناژہن (مہر، بزن، مانگا، و شتر) بؤ ٹیوہ حہ لال کراوہ
 ﴿إِلَّا مَا يَلْتَمِسْتُمْ عَلَيْهِ كُتْمًا﴾ جگہ لہوانہی بؤتان باس دہ کربت (وہ ک مردارہوہ بوو، یان بوغہبری خودا
 سہر برراو) ﴿فَأَجْتَبَيْتُ﴾ کہواتہ خوٹان دوور بخہنہوہ ﴿الرَّحِمَ مِنَ الْأَوْتَنِ﴾ لہو پیسیبہ کہ بتہ کانہ
 ﴿وَأَجْتَبَيْتُ قَوْلَ الزُّورِ﴾ ہر وہا خوٹان پیار تیزن لہ قسہی درؤو نارہوا ﴿

﴿حُفَّتَا لَبَّ﴾ گہردن کہ چ بن بؤ خوا (خوتان لہ ہہ موو بیرو باوہ رینکی لار دوور بگرن) ﴿عَبْرَ مَشْرِكَيْنِ
 بِمَاءٍ﴾ ہاوبہش بریاردہر مہ بن بؤ خوا ﴿وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ جا ہر کہس ہاوبہش بؤ خوا دابنیت
 ﴿فَكُلَّمَا﴾ تہوہ و ہک تہوہ وایہ ﴿خَرَمِنَ السَّمَاءِ﴾ لہ ٹاسمان کہ وتبیتہ خوارہ وہ ﴿فَصَحَّفَهُ الظُّلُمُ﴾ تہ مجا بالندہ
 (لہ ہہ وادا) بہ پہلہ بیفرینیت (وپارچہ پارچہی بکات) ﴿أَوْ تَهْوَىٰ بِهٖ الرَّيْحُ﴾ یا باہہ کی توند بیات
 ﴿فِي مَكَانٍ سَجِيٍّ﴾ بؤ جینگاہہ کی زور دوور (چولہ وانی) ﴿ذَٰلِكَ﴾ تہ مہ (کہ باسکرا نمو وونہی ہاوبہش
 دانان بوو بؤ خوا) ﴿وَمَنْ يُعْطِرْ شَعْرَهُ لَإِنَّهُ﴾ وہ ہہر کہس دروشمہ کانی (نایینی) خوا بہ گہورہ راگریت
 ﴿فَاتِّبَا﴾ جا بہ راستی تہو کارہ ﴿مِن تَقْوَى الْقُلُوبِ﴾ لہ خوا ترسی دلہ کانیانہ وہیہ (وتہ قواکارن) ﴿لَٰكُرْفِيهَا مَسْفُوعٌ﴾ بؤ ٹیوہ لہو (نازہ لانہ) دا چند سوود وہر گرتنیک ہہیہ (وہک سوار بوون،
 خواردن شیریان) ﴿إِلَىٰ أَجْلِ مُسَمًّى﴾ (جگہ لہ مانہیش دہ توانن سوو دیان لی ببینن بہ شتیوہدک زبانیان ہی
 نگات) تاکاتی دیاری کراو (بؤ سہر برینیان) ﴿تُرْمِيهَا﴾ کہ شونی (سہر برینی) تہوانہ ﴿إِلَىٰ الْبَيْتِ الْعَتِيقِ﴾
 کاتیکہ دہ گنہ مالی دیرینی (کہ عہہ) ﴿وَلِكُلِّ أُمَّةٍ﴾ وہ بؤ ہہ موو ٹومہ تینک ﴿جَعَلْنَا مَسْكَاتًا﴾
 قوربانی کردنمان داناوہ ﴿لِتَذْكُرُوا أَنَّمَا اللَّهُ﴾ بؤ تہوہی ناوی خوا بہن ﴿عَلَىٰ مَآزِنٍ فَهَٰرٍ مِّنْ تَٰهِيْمَةِ الْأَنْعَامِ﴾
 (کاتی سہر برین) لہ سہر تہو نازہ لانہی خوا ہی داون ﴿فَإِنَّهُ كُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ﴾ جا خوا ہی ٹیوہ بہر ستراونکی
 تہنہایہ ﴿قُلَّةً وَآسَافًا﴾ کہ وانہ تہنہا ملکہ چی تہو بن ﴿وَبَشِيرِ الْمُحْسِنِينَ﴾ وہ مزڈہ بدہ بہ ملکہ چان و خف
 بہ کہم زانان ﴿الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ﴾ تہوانہی ہر کاتیک ناوی خوا برا ﴿وَجِلَّتْ لُؤْلُؤُهُمْ﴾ دلہ کانیان
 دہ ترسی (دہ لہ رزیت) ﴿وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمْ﴾ وہ ٹارام گرن لہ سہر تہوہی تووشیان دہی (لہ ناخوشی)
 ﴿وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ﴾ وہ بہ جی ہیتہرانی نوڑہ کانیانن ﴿وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ﴾ وہ لہو رزق روزیہی
 پیمان داون دہ بہ خشن ﴿وَالْبُدْنَ﴾ تہو ووشرہ گہورہ وقلہ وانہ (دہ برین لہ بیت الحرام سہر دہ برین)
 ﴿جَعَلْنَاهَا لَكُم مِّنْ شَعَائِرِ اللَّهِ﴾ ٹیمہ کردومانہ تہ دروشمی خوا بؤ ٹیوہ ﴿لَٰكُرْفِيهَا خَيْرٌ﴾ بؤ ٹیوہ لہ واندا خیر
 وچاکہ ہدیہ ﴿فَإِذْكُرُوا أَنَّمَا اللَّهُ عَلَيْهَا﴾ کہ وانہ (کاتی کردنیان بہ قوربانی) ناوی خوا یان لہ سہر بہیتن ﴿صَوَافٍ﴾
 لہ کاتیکدا لہ سہر سی پہل و ہستاون و دہستی چہ بیان بہ سراوہ تہوہ (لہ بہر تہوہی وشر بہ پیوہ سہر دہ بردریت)
 ﴿وَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا﴾ جا کاتیک کہوتنہ سہر زہوی بہ تہنیشندا (کاتیک گیانیان دہر چو) ﴿فَكُلُّوا مِنْهَا﴾ تہوہ
 لہ گوشتہ کہ بیان بخون ﴿وَأَطْعَمُوا الْقَالِعَ وَالْمُعْتَرَّ﴾ وہ بیدن بہ ہزاران و سوالکہران ﴿كَذَٰلِكَ سَخَّرْنَا لَكُمُ﴾ تا بہو
 جزوہ تہو مالانانہ مان بؤ ٹیوہ رامہتاوہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ تا سوپاس گوزار بن بؤ خوا ﴿لَنْ يَنَالَ اللَّهُ﴾
 ہہ گیز ناگات بہ خوا ﴿لِحُومِهَا وَلَا ذِمَّائِهَا﴾ تہ گوشتی تہو (قوربانیانہ) تہ خوتنیان ﴿وَلَكِنْ يَنَالُهُ الْقُلُوبُ مِنكُمْ﴾
 بہ لام تہوہی بہ خوا دہ گات تہ قوا و پارنیز کاری ٹیوہیہ ﴿كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ﴾ تا بہو جزوہ تہو مالانانہی
 بؤ ٹیوہ رامہتاوہ ﴿لِتُكْرِمُوا اللَّهَ﴾ بؤ تہوہی خوا بہ گہورہ بگرن (یادی بکن) ﴿عَلَىٰ مَا هَدَيْنَاكُمْ﴾ لہ سہر
 تہوہی رینمونسی کردوون (بؤ سہر نایینی پیروزی نیسلام) ﴿وَبَشِيرِ الْمُحْسِنِينَ﴾ وہ مزڈہ بدہ بہ چاکہ کاران
 ﴿إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ﴾ بہ راستی خوا بہر گری وپشتیوانی دہ کات ﴿عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ لہوانہی کہ پروایان ہیتاوہ
 ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ﴾ بینگومان خوا خوشی ناوی ﴿كُلَّ خَوَّانٍ كَثُورٍ﴾ ہہ موو خیانہ نکار و بی باوہر
 وکافرینک ﴿

﴿أُذِّنُ﴾ رینگہ درا (بہ جنگ و جیہاد کردن) ﴿لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ﴾ بہ تہو (موسلمانانہی) شہریان لہ گہ لدا
 دہ کرنیت ﴿يَأْتِيَهُمْ ظُلُمًا﴾ لہ بہر تہو ہی کہ بہ راستی ستہ میان لی کر اوہ ﴿وَإِنَّ اللَّهَ﴾ وہ بینگومان خوا
 ﴿عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ﴾ بز سہر خستنیان بہ توانایہ ﴿الَّذِينَ أُخْرِجُوا﴾ تہوانہی کہ دہر کران ﴿مِنْ دِيَارِهِمْ﴾
 یغیر حق ﴿لہ مال و ولایتیان بہ ناهق ﴿إِلَّا الْآنَ يَقُولُوا﴾ تہنہا (گونہایان تہوہ بسو) کہ دہیان ووت
 ﴿رَبَّنَا اللَّهُ﴾ بہر و ہر دگار مان خواہہ ﴿وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ﴾ وہ تہ گہر خوا خہ لکی لہ ناو نہ ہر دایہ
 ﴿بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ﴾ ہہندیکیان بہ ہہندیکی تریان ﴿لَهَدَمَتُمْ﴾ بینگومان دہر و خینرا (ویران دہ کرا)
 ﴿صَوْمِعُمْ﴾ دیر (خہ لوہنگہ) ﴿وَبَيْعٌ﴾ و کلیسا ﴿وَصَلَوَاتٌ﴾ و کہ نیسہ ﴿وَمَسْجِدٌ﴾ مزگہ و تہ کان
 ﴿يُذَكَّرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا﴾ کہ یادی خوا لہو (بہر سنگایانہ) دا زور دہ کرا ﴿وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ﴾ وہ
 بینگومان خوا یار مہتی کہ سانیک تہ دات (وسہریان دہ خات) ﴿بِنَصْرِهِ﴾ کہ یار مہتی (دینی) خوا
 دہدن ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہ راستی خوا ﴿لَقَوِيَ عَزِيزٌ﴾ بہ ہینز وبالادہست و بہ توانایہ ﴿الَّذِينَ إِنْ﴾
 ﴿تَكَثَّرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ تہوانہی تہ گہر دہسہ لاتمان پندان لہ زہ ویدا ﴿أَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ بہ چاکسی نویر
 بہ جی دہ ہینن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ وہ زہ کات دہدن ﴿وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ﴾ و فرمان دہدن بہ چاکہ
 ﴿وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و بہر گری دہ کەن لہ خرابہ ﴿وَاللَّهُ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ﴾ و سہر تہ نجامی ہہمو و کارہ کان
 تہنہا بہ دہست خواہہ ﴿وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ﴾ وہ تہ گہر (بی باوہران) توبہ دروزن دہزانن و باوہرت ہی نا کەن
 ﴿فَقَدْ كَذَّبْتَ قَبْلَهُمْ﴾ تہوہ بینگومان پیش تہوانیش (گہ لانی تر) باوہریان نہ کرد (بہ پیغہ مہرہ کانیان)
 ﴿قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودٌ﴾ (وہک) گہلی نوح و عاد و سہموود ﴿وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمِ لُوطٍ﴾ وہ گہلی
 نیراہیم و گہلی لوط ﴿وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ﴾ ہہر و ہا یارانی مہدیہن (ہوزی شوعہیب) ﴿وَكَذَّبَ﴾
 موسیٰ ﴿وہ موساش بہ دروزن دانرا ﴿فَأَمَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ﴾ تہمجا (بؤ ماوہیہک) مولہتی ہی باوہرانددا
 ﴿ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ﴾ دواتر تولہم لی سہندن و گر تمن ﴿فَكَيْفَ كَانَتْ تَكْبِيرُ﴾ جا چون بسو بہ گزا چوونی
 نیمہ (لہوان) ﴿فَكَأَنَّمِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا﴾ تہمجا چہندہا شار و دیہاتمان ویران کرد ﴿وَهِيَ﴾
 ظالمہ ﴿کہ (خہ لکہ کەہی) ستہ مکار بوون ﴿فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا﴾ تہو (شارانہ دیواری خانوہ کانی)
 کەوتبوون بہ سہر سہر بانہ کانیاندا ﴿وَيَدْرُ مُعْطَلَةٌ﴾ وہ چہندہا بیر ہی خاوہن بوون (لہ کار کەوتبوون)
 ﴿وَقَصْرٍ مَشِيدٍ﴾ وہ چہندہا کوشکی بہرز و بلند (بی خاوہن بوون) ﴿أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ دہی
 نایا تہوانہ بہ زہوی دا نہ گہراون ﴿فَتَكُونُ لَهُمْ قُلُوبٌ﴾ تا دلیان ہہ بیت ﴿يَعْقِلُونَ بِهَا﴾ بیر ہی بکہنہوہ
 (لہو ویران بوونہ) ﴿أَوَلَمْ إِذًا نَسْمَعُوتْ بِهَا﴾ یان گوئیان ہہ بیت گوئی ہی بگرن (بؤ راستی) ﴿فَأَنبَأَهَا﴾
 لَاتَعْمَى الْأَبْصَارُ﴾ لہ راستی دا چاوہ کان کویر نابن ﴿وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ﴾ بہ لکو تہو دلانہ کویر دہبن
 ﴿الَّتِي فِي الصُّدُورِ﴾ کہ لہ سینہ کاندان ﴿﴾

﴿وَمَسْجِدُكَ بِالْعَدَابِ﴾ وہ ٹھوان (قورہ بیش بہ گالتہوہ) بہ پہلہ داوای سزات لی دہ کہن ﴿وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ﴾ لہ کاتیکدا ہر گیز خوا پینچہ وانہی بہ لیتی خوی ناکات ﴿وَأَنْتَ يَوْمَئِذٍ بِرَبِّكَ﴾ و بینگومان رورٹیک لای بہرورہ دگارت ﴿كَأَلْفِ سَنَةٍ﴾ وہك ہزار سالن وایہ ﴿يَمَّا تَعُدُّونَ﴾ لہو سالانہی ٹیوہ دہ بیڑمیرن ﴿وَكَأَيُّنَ مِنْ قَرْبَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا﴾ وہ (خہلکی) چہندہ ہا شار و گوند (ہہ بوون) مؤلہ تم دان ﴿وَهِيَ ظَالِمَةٌ﴾ کہ ستمکار بوون ﴿ثُمَّ أَخَذْنَاهَا﴾ لہ پاشان تولہم لی سہندن (ولہ ناوم بردن) ﴿وَأَلَى الْمَصِيرِ﴾ وہ ہر بولای من دہ گہرینہوہ ﴿قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ﴾ بلی ٹہی خہلکینہ ﴿إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ﴾ بینگومان من بو ٹیوہ تہنہا ﴿نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾ تر سیتہرینکی ناشکرام ﴿قَالَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہ مجانہ و کہ سانہی بروایان ہیناؤ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وہ کردہوہ چاکہ کانیان کرد ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ لینخوشبوون و رورٹیکہ کسی بہنرخ و فراوانیان بو نامادہیہ ﴿وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا﴾ وہ ٹھوانہی ہہولیان داوہ بو (دڑاہتی) نایہ تہ کانی ٹیمہ ﴿مُعَذِّبِينَ﴾ ناتوانا و دہستہ پاچہن ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ ٹھوانہ ہا و ہلی دوزخن ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ وہ ٹیمہ لہ پیش تو نہ مان نار دووہ ﴿مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ﴾ ہیچ بہ وانہ کراو یان پیغہ مہرینک ﴿إِلَّا إِذْ أَنْتَ﴾ مہ گہر ہہر کاتیک (بہراوی خودای) خویند بیٹہوہ بو گہلہ کہی ﴿أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ﴾ شہیتان گومان و و ہسوسہی دہ خستہ ناو خوینراوہ کہیہوہ (تا خہلک باوہری پی نہ ہینن) ﴿فَيَنْسَخُ اللَّهُ﴾ تہ مجا خوا لایدہ بات (پوچہ لی دہ کاتہوہ) ﴿مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ﴾ ٹھوی شہیتان داویتی بہ گوئی خہلکدا (لہ و ہسوسہ و دلہ پراو کی و دووولی) ﴿فَتُحَكِّمُ اللَّهُ آيَاتِهِ﴾ پاشان خوا نایہ تہ کانی خوی دہ چہ سپینتی ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وہ خوا زانای کار دروستہ ﴿يَجْعَلُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ﴾ لہ بہر ٹھوی ٹھو گومانانہی شہیتان دہ بخاتہ (دلہ کان خوا) دہ یکاتہ ﴿وَشَنَةَ الَّذِينَ﴾ (ہوی) تاقیکردنہوہ بو ٹھوانہی ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةُ قُلُوبُهُمْ﴾ نہ خوشی لہ دلپانداہیہ و (ٹھوانہی) دلپان بہ قہ ﴿وَإِنَّ الظَّالِمِينَ﴾ وہ بہراستی ستمکاران ﴿لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ﴾ لہ دڑاہتی بہ کسی زور دوور (لہ راستی) دان ﴿وَلَيَعْلَمَنَّ الَّذِينَ﴾ وہ بو ٹھوہ ہزانن ٹھو کہ سانہی ﴿أُولَئِكَ الْعِلْمُ﴾ کہ زانیاریان پی دراوہ ﴿أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ بینگومان ٹھم (قورٹان) ہ راستیہ کہ لہ لایہن بہرورہ دگارتہوہ ﴿فَيُؤْمِنُوا بِهِ﴾ تا باوہری پی ہینن (بہر دہوام بن لہ سہری) ﴿فَتُحْكِمُ لَهُ قُلُوبُهُمْ﴾ وہ دلہ کانیان ملکہچ و بہ نارام بیسی بو ٹھو (خوا) ﴿وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادٍ﴾ وہ بینگومان خوا ہیدایہ تہدہری ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ٹھو کہ سانہیہ کہ باوہریان ہیناؤ ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بو سہر رینگای راست ﴿وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بہر دہوام ٹھو کہ سانہی پی باوہرن ﴿فِي مِرْيَقَتَهُ﴾ لہ گوماندان دہ بارہی قورٹان ﴿حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً﴾ ہہتا لہنا کاودا رورٹی دواپی بہ خہیان دہ گرتیت ﴿أَوْ يَأْتِيَهُمْ﴾ یا بہ خہیان دہ گرتیت (ودیت بویان) ﴿عَذَابٌ يَوْمَ عَقِيبٍ﴾ سزای رورٹیکہ نہ زوک و پی خیر (کہ رورٹی قیامہ تہ) ﴿

﴿الْمَلِكُ يُوسُفُ بْنُ عَلِيٍّ﴾ دہ سہ لات و پاشاہ تی لہو رُوزہ دا تہ نہا بُو خواہ ﴿يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ﴾ لہ نیتوانیاندا دادوہری دہ کات ﴿قَالِيزَةُ امْتُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ تہ مجا تہو کہ سانہی باوہ پیمان ہینا وہو کردوہہ چاکہ کانیان کردوہہ ﴿فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ﴾ لہ بہہ شستانی پرنازو نیعمت دان ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وہ تہو کہ سانہی بن باوہر بوون ﴿وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وہ نایہ تہ کانی نیتہ بیان بہ درو دہ زانی ﴿فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ بَأْسٌ وَّهَوانہ ہہبہ ﴿عَذَابٌ مُّهِمٌّ﴾ سزای ریسوا کہر ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ وہ تہو کہ سانہی کُزچیان کردوہہ ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ رنگای خوادا ﴿ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا﴾ پاشان کوزران (شہید بوون) یان مردن ﴿لِيَرْزُقَهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا﴾ بینگومان خوا رزق و پروزہ کی چاکیان دہ داتی ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وہ بینگومان خوا ﴿لَهُوَ خَيْرُ الرَّزُقِينَ﴾ چاکترینی پوزی دہ رانہ ﴿لِيَدْخُلَنَّهُمْ مَدَنًا لَّيْرَضُونَ﴾ سویند بہ خوا، خوانہ وانہ دہ خاتہ جینگاہہ کہ ہینی رازی دہ بن ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ﴾ وہ بینگومان خوا زانای لہ سہر خوہہ ﴿ذَٰلِكَ﴾ تہ مہی (باسمان کرد بوٹ) ﴿وَمَنْ عَاقَبَ﴾ وہ ہہر کہ سینک تو لہی خوہی بسینت (لہ دہس دریزی کہر) ﴿بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ﴾ بہ وینہی تہو ستمہی لئی کراوہ ﴿ثُمَّ يُعْوَ عَلَيَّ﴾ لہ دوای تہوہ جارنکی تر دہست دریزی بکریتہ سہر ﴿لِيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ﴾ تہوہ بینگومان خوا یارمہتی دہ دات (سہری دہ خات) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ﴾ بہ راستی خوا چا و پو شسی کہری لیبور دہبہ ﴿ذَٰلِكَ يَأْتِ اللَّهَ﴾ تہم (سہر خستہی خوا) لہ بہر تہوہ بہ بہ راستی خوا ﴿يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ﴾ (تہوہ نندہ بہ دہ سہ لاتہ) شہو دہ باتہ ناو رُوزہ وہ (کاتیک شہو دریز تر بیت لہ رُوز) ﴿وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ﴾ وہ رُوز دہ باتہ ناو شہوہ وہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ وہ بینگومان خوا بیسہری بیناہہ ﴿ذَٰلِكَ﴾ تہ مہہ ﴿يَأْتِ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ﴾ لہ بہر تہوہ بہ بہ راستی ہہر خوا ہق و راستہ ﴿وَأَنَّ مَا يَتَّعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ وہ بینگومان تہوہی جگہ لہ خوا ہاواری لئی دہ کہن (ودہ پہرستن) ﴿هُوَ الْبَاطِلُ﴾ ہہر تہو بہ تال و ناراستہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ و بہ راستی خوا ﴿هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾ ہہر خوہی بہ رزو بلندو گہورہبہ ﴿الَّذِي تَرَىٰ﴾ نایا نابینی ﴿أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ﴾ کہ بہ راستی خوا باراندوہی تی ﴿مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ لہ ناسمانہ وہ باران ﴿فَتَصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً﴾ (بہ ہوئی تہو بارانہ وہ) زہوی سہوز دہ بیت (بہر و ہک) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ﴾ بینگومان خوا ووردبینی ناگاہہ (بہ ہموو شتیک) ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ ہہر بُو خواہ تہوہی لہ ناسمانہ کانہ ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ و تہوہیشی لہ زہویدایہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وہ بہ راستی خوا ﴿لَهُوَ الْغَفُورُ الْحَلِيمُ﴾ ہہر خوہی بن نیاز و دہولہ مہندہ و شایستہی سوپاسہ ﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ﴾ نایا نایینی (نازانی) بہرہ پستی خوا ﴿سَخَّرَ لَكُمْ مَآ فِي الْأَرْضِ﴾ رامی ہیناوہ ہوتان
 و خستویہ تہہ خزمہ تتانہوہ ہہموو نہو شتانہی لہ زہویدایہ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وہ کہشتی (ہام
 ہیناوہ ہوتان) و دہروات ﴿فِي الْبَحْرِ بِأَمْرٍ﴾ بہناو دہریادا بہ فہرمانی نہو (بہ فہرمانی خوا)
 ﴿وَنُصِبَ السَّمَاءَ﴾ وہ ناسمانی راگیر کردوہ ﴿أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ﴾ تا نہ کہوینت بہ سہر زہویدا
 ﴿الْأَيَّامِ﴾ مہ گہر بہ فہرمانی نہو نہ بیت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہرہ پستی خوا ﴿بِالَّذِينَ لَزُوا فِي مَرْجَبٍ﴾
 دلسوز و میہرہ بانہ بہرہ پستی بہ خہ لکی ﴿وَهُوَ الَّذِي أَخْرَجَكَ﴾ وہ نہو (خوا) زانیکہ کہ زنیانی
 پی بہ خشویون (لہ سہرہ تہی دروس کردنتانہوہ) ﴿لَتُرِيْمُنَّ كُرْتُ مَنِيْمُنَّ﴾ دواتر دہ تانمرینیت
 پاشان زیندووتان دہ کاتہوہ ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُورٌ﴾ بیگو مان خہ لکی زور ناسویاس و سپہن ﴿سُيْلًا
 ﴿لِكُلِّ أُمَّةٍ﴾ ہو ہموو نومہ تیک ﴿جَعَلْنَا مَسْجِدَ﴾ شہریعت و بہرنامہ بہ کمان داناوہ
 ﴿هُم تَابِعُوهُ﴾ نہوان کاریبان پی کردوہ ﴿فَلَا تَسْرِعُنَّكَ فِي الْأَمْرِ﴾ کہواتہ ناییت (خواوہن
 نایینہ کانی تر) لہ کاری ناییندا کیشہ و نازاوہ ت لہ گہلدا دروست کہن ﴿وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ﴾ وہ تو خہ لک
 بانگ بکہ ہو لای بہرہ ر دگارت ﴿إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُسْتَقِيمٍ﴾ بیگو مان تو لہ سہر نایینکی پستی ﴿سُيْلًا
 ﴿وَإِنْ جَدَلْتَهُ﴾ جا نہ گہر دہمہ قالی و موجدہ لہ بان لہ گہلدا کردیت ﴿فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ تو ش
 ہلی خوا خزی چاک دہ زانی بہو کردہ وانہی کہ نپوہ دہ بکہن ﴿اللَّهُ يَخْتَكِرُ بَيْنَكُمْ﴾ خوا دادوہری
 دہ کات لہ نپوہ تاناندا ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ لہ پروزی دوا پیدا ﴿فِيمَا كُنْتُمْ﴾ لہو شتانہی کہ نپوہ ﴿فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾
 تپیدا جیاوازن ﴿أَلَمْ تَعْلَمُوا﴾ نایا نازانی ﴿أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ بہرہ پستی خواوہ زانی ﴿مَآ فِي السَّمَاءِ
 وَالْأَرْضِ﴾ بہہموو نہو شتانہی لہ ناسمان و زہویدایہ ﴿إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ﴾ بیگو مان نہوہی
 باسکرا لہ کتیب لہ (لوح المحفوظ) دایہ ﴿إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ بہرہ پستی نہم (زانباریہی باسکرا)
 بہ لای خواوہ ناسانہ ﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا﴾ نہوان جگہ لہ خوا شتیک دہ بہرستن ﴿لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ
 سُلْطَانًا﴾ (خوا) ہیچ بہ لگہ بہ کی نہ نار دوتہ خواوہ لہ سہری ﴿وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ﴾ وہ بیگو مان
 خوشیان ہیچ زانباریان دہر بارہی نہو (بہر ستراوہ) نہی ﴿وَمَا لِلظَّالِمِينَ﴾ وہ ہو ستم کاران نہی
 ﴿مِنْ نَصِيرٍ﴾ ہیچ یارمہ تی دہر نیک ﴿وَلَا تَسْتَلِي عَلَيْهِمْ﴾ وہ کانی بخوینریتہوہ ہویان ﴿ءَاِئْتَيْنَا
 بَيِّنَاتٍ﴾ نیشانہ پروونہ کانی نپمہ ﴿تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ لہ دہم و چاوی نہو کہ سانہی بن باوہرن
 دہبینی ﴿الْمُنْكَرِ﴾ پروو گہری و تورہی ﴿يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ﴾ نزیکہ بہ لامار (وہیرش) بہرن ہو
 نہو کہ سانہی ﴿يَسْتَلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا﴾ کہ نایہ تہ کانی نپمہ بان بہ سہر دا دہ خوینریتہوہ ﴿قُلِ أَفَأَنْتُمْ كُنْتُمْ
 موحہ مہد ﴿بَلَىٰ﴾ نایا ہہوالتان بدہمی ﴿يَسْتَرِ مِنْ ذَلِكَ﴾ بہ خراپتر لہو (پرو گہری و تورہی بہی)
 نپوہ چی یہ ﴿النَّارِ﴾ ناگری دوزہ خہ ﴿وَعَدَّهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ کہ خواہی گہورہ بہ لینی داوہ بہو
 کہ سانہی کہ بن باوہرن ﴿وَبَشِّرِ الْمَصِيرُ﴾ چ جینگہ و نا کامیکی خراپہ (کہ پی ی دہ گہن) ﴿

﴿يَتَأْتِيَ النَّاسَ﴾ تہی خہ لکینہ ﴿صُرِبَ مَثَلًا فَاسْتَمِعُوا لِلَّهِ﴾ نمو ونہ یدک ہینراوہ تہ وہ جا گوئی بؤ بگرن
 ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ﴾ بنگومان تہ وانہی ہاوارسان لی دہ کەن ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾ لہ جیاتی خوا ﴿لَنْ
 يَخْلُقُوا ذُبَابًا﴾ ہەر گیز ناتوانن میشیک دروست بکەن ﴿وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ﴾ ہەر چەند ہەمووشیان بؤی
 کؤبینہ وہ ﴿وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا﴾ وہ تہ گەر میشیش شستیکیان لی بفریننی ﴿لَا يَشْتَقِدُوهُ مِنْهُ﴾
 ناتوانن لینی بسیتنہ وہ ﴿صَعَفَ الظَّلَابِ وَالْمَطْلُوبِ﴾ داواکار و داوالی کراو لاواز و بی دہ سہ لاتن ﴿وَ
 مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ﴾ تہ وانہ بہو شیوہ پیوستہ خوا بناسن نہیان ناسیوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾
 بنگومان خوا بہ توانای بہ دہ سہ لاتہ ﴿اللَّهُ يَصْطَلِي مِنَ الْمَلَكُوتِ رُسُلًا﴾ خوا لہ فریشتہ کاندہ
 نیر دراو ہلدہ بڑیربت ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ ہەر وہ ہا لہ خہ لکیش دا ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ بہ راستی
 خوا بیسہری بینایہ ﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ خوا ناگادارہ بہ وہی لہ بہر دہ میانداہ
 (رووی داوہ) و بہ وہی لہ دوابانہ وہیہ (دواتر پروودہ دات) ﴿وَاللَّهُ تَرَجُّعُ الْأُمُورِ﴾ و ہەموو کارہ کان
 ہەر بؤ لای خوا دہ گہریتہ وہ ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ تہی تہ وانہی کہ باوہرتان ہیناوہ ﴿أَرْكَعُوا
 وَأَسْجُدُوا وَأَعْبُدُوا رَبَّكُمْ﴾ کورنوش و سوژدہ بہرن و بہر وہر دگارتان بہرستن ﴿وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ
 لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ وہ کاری چاک بکەن بؤ تہ وہی رزگاربن ﴿وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ﴾ جیہاد
 و تیکوشان بکەن لہ پیناوی خوا دا بہو شیوہ بہی شایستہ و شیاویہ تی ﴿هُوَ اجْتَبَاكُمْ﴾ تہو (خوا)
 ئیوہی ہەلبزاردوہ (بؤ ہەلگرتنی تہم ناینہ) ﴿وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ﴾ وہ لہ نایندا ہیچ
 کارنکی قورس و گرانی لہ سەر دانہ ناوون ﴿فَلَمَّا آتَاكُمْ بَرَئِيمٌ﴾ تہ مہ ناینی ئیبراہیمی باوہ گہورہ تانہ
 ﴿هُوَ سَمَنَّكُمْ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا﴾ تہو (خوا) پیتشر ئیوہی بہ موسلمان ناوانوہ وہ لہم قورنانه شدا
 ﴿يَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ﴾ تا پینغہ مہر بیت بہ شاہید لہ سەر ئیوہ ﴿وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ﴾ وہ ئیوہش
 بینہ شاہید لہ سەر خہ لکی ﴿فَأَقِمْوُا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ کہ واتہ بہ چاکسی نؤیزہ کانتان بکەن
 وزہ کات بدن ﴿وَأَعْتَصِمُوا بِاللَّهِ﴾ وہ تہ نہا پشت بہ خوا بیہستن ﴿هُوَ مَوْلَاكُمْ﴾ چونکہ ہەر تہ و پشتیوانتانہ
 ﴿فَتَعْمَرَ الْمَوْلَى وَرَعِمَ النَّصِيرُ﴾ نای چہند پشتیوان و یارمہ تی دہ ریکی چاکہ ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ﴾ به راستی باوهرداران رزگار دهبن (سه ده کههون) ﴿الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ﴾
 نهو که سانهی کهله نویژه کانیاندا ﴿خَشِعُونَ﴾ له خواتر سن (گهردن که چن بوخوا) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾
 وه نهوانهی ﴿عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ﴾ لهشتی بن هووده خویمان دوور ده گرن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾ وه نهوانهی
 ﴿لِلزَّكَاةِ قٰعِلُونَ﴾ کهزه کاتی (سامانیان) ده ده کهن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾ وه نهوانهی ﴿لِفِرْوٰجِهِمْ﴾
 خویان ﴿اَوْ مَا مَلَكَتْ اَیْمَانُهُمْ﴾ یابو که نیزه کیک که بووبن به خواه نیان ﴿فَاِنَّهُمْ عِندَ مٰلِئِیْنٍ﴾ نهوه به راستی
 نهوانه سه رزه نشست ناکرین ﴿فَمَنْ اَبْتٰنِیْ وَرَآءَ ذٰلِكَ﴾ نه مجا هر که سنی نیازی جگه لهو (دوو جوزه
 نافرته) بکات (و ناره زوی خوئی تیربکات) ﴿فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْعٰدُونَ﴾ نهوسا نهوانه دهست در بیژی
 کهرن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِاٰمٰنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رٰعُونَ﴾ وه نهوانهی که پاریزه ری سپاردهو په یمانه کانیان ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلٰی صٰلٰتِهِمْ یحٰفِظُونَ﴾ وه نهوانهی که به رده و امن له سه ر نویژه کانیان ﴿اُولٰٓئِكَ هُمُ الزَّٰرِعُونَ﴾
 هر نهوانه میرات گران ﴿الَّذِیْنَ یُرِیۡوۡنَ الْفِرْدَوْسَ﴾ نهوانهی که ده بنه خواه نی فیرده وس و میرانگری
 (به هشت) ﴿هُمۡ فِیۡهَا حٰکِمُونَ﴾ نهوان له به هشتدا ده میتنه وه به هه میشه یی ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنۡسَانَ﴾
 سویند به خوا به راستی مرو فمان دروست کرد ﴿مِنۡ سُلٰلٰتِۭ مِّنۡ طِیۡنٍ﴾ له خو لاسه و پالفته یه له قور ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنۡسَانَ﴾
 ﴿ثُمَّ جَعَلْنٰهُ نُطْفَۃً﴾ له پاشان نهومان کرد به نوتفه یه ک ﴿فِیۡ قَرَارِۭ مَکِیۡنٍ﴾ له نارامگایه کی قایم (منالدانی
 دایک) دا ﴿ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَۃَ عَلَاقَةً﴾ دواتر نوتفه که مان کرد به خوینی مه ییو ﴿فَخَلَقْنَا الْعَلَاقَةَ مُضْغَةً﴾
 نه مجا خوینه مه ییوه که شمان کرد به پارچه گوشتیکی جووا و ﴿فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظْمًا﴾ نه مجا پارچه
 گوشته که شمان کرد به ئیسقان ﴿فَنَكَّسْنَا الْعِظْمَ لَحْمًا﴾ نه مجا به گوشت (په یکه ره) ئیسکه که مان
 داپوشی ﴿ثُمَّ اَنۡشَاۡنَاۡهُ خَلْقًا اٰخَرَ﴾ پاشان نهومان کرد به دروست کراو یکی تر ﴿فَتَبٰرَکَ اللهُ﴾ جا گه وره
 و پیروزه نهو خوابه یی ﴿اَحْسَنُ الْخٰلِقِیۡنَ﴾ که چاکترینی به دی هینه رانه ﴿ثُمَّ اِنۡکَرۡتُمْۢ بَعۡدَ ذٰلِكَ لَمَیۡتُوۡنَ﴾
 پاشان به راستی ئیوه له دوای نهوه هه مووتان ده مرن ﴿ثُمَّ اِنۡکَرۡتُمْۢ یَوْمَ الْقِیٰمَةِۭ تٰبِعُوۡنَ﴾ له پاشان
 بینگومان ئیوه له پرورزی دواییدا زیندوو ده کرینه وه ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَکُمْ﴾ سویند به خوا به راستی
 له سه ری ئیوه وه دروستمان کردوه ﴿سَبۡعَ طَرٰٓئِقَۭ﴾ سهوت نهوم ئاسمان ﴿وَمَا کَانَ مِنَ الْخٰلِقِیۡنَ عَلٰیۡیٰنَ﴾
 وه ئیمه له دروست کراوه کان بن ناگانین ﴿۝﴾

﴿وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ﴾ وه له ئاسمانه وه به ئه ندازه (ی پئیویست) بارانمان باراند ﴿فَأَسْكَنْتَهُ فِي الْأَرْضِ﴾
 نه مجا ئه و (ئاوه) مان له زهوی دا هیلایه وه (راگرت) ﴿وَلِنَا عَلَى ذَهَابٍ بِهٍ﴾ وه بیگومان ئیمه به سه ر له ناو بردنی
 شه و (ئاوه) دا. ﴿لَقَدْ رَوْن﴾ به توانین ﴿فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ﴾ نه مجا به هوی شه و (بارانه) وه به دیمان هیناوه
 (رواندومانه) بۆتان ﴿جَعَلْنَا مِنْ خَيْلٍ وَأَعْنَبٍ﴾ چهند باخی خورما و تری ﴿لَكُمْ فِيهَا فَاوَكُه كَبِيرَةٌ﴾ بۆ ئیوه ههیه
 له و باخانه دا میوهی زور ﴿وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾ وه له هه ندیکیان ده خون (به شتیوهی بزیوی وهك میوز و خورما)
 ﴿وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ﴾ ههروه ها (رواندومانه) جوره دارنك (زه پتون) كه له طوری سینا ده و رونت
 ﴿تَنْبُتُ بِالذَّهْنِ وَصَبْعٌ لَلْأَكْبَاطِ﴾ كه رۆن و پینخوړنك ده گرت بۆ ئه وانهی ده بخون ﴿وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً﴾
 وه به راستی بۆ ئیوه له مالات و نازه لدا په نده ههیه ﴿تُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهَا﴾ پیتان ده نوشین شه و (شیر) هی
 له ناو سکیا ندا به ﴿وَلَكُمْ فِيهَا مَتَعٌ كَبِيرَةٌ﴾ وه بۆ ئیوه له و (نازه لانه دا) سوود و كه لكیکی زور ههیه ﴿وَمِنْهَا
 تَأْكُلُونَ﴾ و لیشیان ده خون ﴿وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفَالِاقِ تَحْمِلُونَ﴾ وه له سه ر (پشتی هندی له) شه و ان و له سه ر
 (پشتی) كه شتیبه کانیش سوار ده کرن ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ﴾ سویند به خوا به راستی ئیمه
 نوو حمان نارد بۆ لای هوزه كهی ﴿فَقَالَ يَا قَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ جا پنی ووتن شهی هوزه كهم خوا په رستن
 ﴿مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ﴾ ئیوه جگه له و په رستراونکی ترتان نی به ﴿أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ دهی ئایا خوتان نا پاریزن
 ﴿فَقَالَ﴾ جا ووتیان ﴿الْمَلَأُوا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ شه و ده سه لاتدار و ناو دارانهی كه بی باوه ر بوون له
 هوزه كهی (نوح) ﴿مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ﴾ شه م (نوحه) ته نها كه سینكه وهك ئیوه ﴿يُرِيدُ أَنْ يَمْلِكَ عَلَيْكُمْ
 دهبه وینت خوی بكانه گهوره به سه رتانه وه ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً﴾ شه گه ر خوا بیویستابه (پتغه مبه رنك
 بنیری) فریشتهی ده نارد خواره وه ﴿مَا سَمِعْنَا بِهَذَا﴾ ئیمه شتی ومان نه بیستوه ﴿فِي آيَاتِنَا الْأُولَى﴾ له
 باوو باپیره پینشووه كانمانه وه ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ﴾ شه م (نوحه) هه ر پیاوینكه ﴿بِهِ جِنَّةٌ﴾ شیتی له گه لدا به
 ﴿فَتَرْتَضُوا بِهِ حَتَّى حَبِيبٍ﴾ جا تاما و هبهك چاره روانی بكن (بهلكو چاك بیته وه) ﴿قَالَ رَبِّ أَنْصُرْنِي﴾ (نوح) ووتی
 شهی په روه رد گارم یارمه تیم بده (سه رم بخه) ﴿يَمَّا كَذَبُونَ﴾ له بهر شه وهی باوه رم پی نا هین ﴿فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ﴾
 نه مجا ئیمه نیگامان بۆ كرد ﴿أَنْ اصْبِرْ فَالْتَمِكْ﴾ كه كه شتیبه كه دروست بكه ﴿يَا عَيْنِنَا وَوَحِينَا﴾ به پیش چاو و
 چاودیری و فرمان و نیگای ئیمه (له م ئایه ته دا باسی سیفتهی - چاو، عین - هاتوه بۆ خوی گهوره، پرومان
 پینه تی به بی هیچ لینچواندن و لپنكدانه وه بهك ، شتیوه كهی نازانین وه ته نها خوا خوی ده زانیت) ﴿فَإِذَا جَاءَ
 أَمْرُنَا﴾ نه مجا کاتی فرمانی ئیمه (بۆ له ناو بردنی شه و ان) هات ﴿وَقَارَأَتْنَاهُ﴾ و ئاو له ته نوره وه هه لقلولا
 (نیشانهی ده سپینکردنی توفانه كه به) ﴿فَأَسْلَمَ فِيهَا﴾ توش بیخه ره ناو كه شتی به كه وه (سواری كه)
 ﴿مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَاطِنٍ﴾ له هه موو جوره (نازه لیک) جوتنك (نیر و می بهك) ﴿وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ
 الْقَوْلُ مِنْهُمْ﴾ ههروه ها (سوار بكه ته ندامانی) خیزانه كه ت جگه له وانه یان كه بریاری له ناو چوونیان دراوه
 (كه كوره كهی و هاوسه ره كهی بوون) ﴿وَلَا تَحْزَنْنِي﴾ و قسه شم له گه لدا مه كه ﴿فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ له باره ی
 شه وانهی كه سته میان كرده (و باوه ریان نه هینا) ﴿إِنَّهُمْ مُّعَذَّبُونَ﴾ چونكه بیگومان شه وانه ده خنكیتترین ﴿

﴿فَإِنَّا أَنْتَوَيْنَ آتٍ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفَلَاحِ﴾ ئەمجا کاتی توو ئەو کەسانە ی لە گەلت دان سواری کەشتی بە کە بوون
 ﴿فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ (ئە ی نوح) بلی سوپاس بۆ خوا بە کە ئەو توو ﴿تَجْتَنِبْنَ الْقَوْرَةَ الظَّالِمِينَ﴾ کە ئیمە ی پزگار کرد
 لە دەست گەلی زالماتن ﴿وَقُلْ رَبِّ أَرْزُقْنِي مِمَّا رَزَقْتَ﴾ وە بلی ئە ی پەر وەر دگرم دامبە زینە (لە کەشتی بە کە) لە
 جینگابە کە پیرۆز و بە فەردا (کە کینۆ جوودی بە لە کوردستانی تورکیا) ﴿وَأَنْتَ حَيُّ الْمُنِزِلِينَ﴾ وە توو (خوا بە)
 چاکترینی دابە زینە رانی ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآبِتٌ﴾ بە راستی لەم (بە سەر هاتە ی نوح دا) بە ند و نیشانە ی زور هە بە
 (بۆ کەسانی ژیر و هوشمە ند) ﴿وَإِن كُنَّا لَمُبْتَلِينَ﴾ وە بە راستی ئیمە تاقیکەر وە بین (بۆ هە موو خە لک) ﴿فَرَأَيْنَا بَيْنَ
 بَعْدِهِمْ﴾ پاشان لە دوای ئەوان بە دیمان هینا ﴿فَرَأَيْنَا الْخَيْرِينَ﴾ گە ل و نە وە بە کەسی تر ﴿فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ﴾
 ئەمجا لە ناو ئەواندا پیغە مە بە ریکمان لە خوێان نارد ﴿أَنْ آمِنُوا بِاللَّهِ﴾ (بە ی ووتن) تەنھا خوا پە رستن ﴿مَّا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ
 غَيْرُهُ﴾ جگە لە و (خوا بە) پە رستر اوینکی تر تان نی بە ﴿اللَّا تَشْفُقُونَ﴾ دە ی ئایا خوێتان نا پاریزن (لە خوا ناترسن)
 ﴿وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ﴾ دە سە لاتداران و ناو دارانی (هوود علیە السلام) و وتیان ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا الْآخِرَةَ﴾
 ئەوانە ی کە پڕوایان نە هینا و بێ باوەر بوون بە دیداری پوژی دوایسی ﴿وَأَرْسَلْنَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾
 وە لە ژبانی دنیادا ناز و نێعمە تمان پێ دابوون ﴿مَّا هَذَا إِلَّا بَشْرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ (ووتیان) ئەمە هەر مرۆ فیکە وە ک ئیو
 ﴿يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ﴾ لە وە ی ئیو دە یخوون (ئە ویش) دە خوات ﴿وَأَرْسَلْنَا بِمَا أَنْتَرَبُونَ﴾ وە لە وە ی ئیو
 دە یخوون وە (ئە ویش) دە خوات وە ﴿وَلَيْنَ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ سویند بە خوا ئە گەر ئیو گوێر ایدلی بە شە رینکی
 وە ک خوێتان بکەن ﴿إِن كُنَّا إِلَّا الْخَاسِرُونَ﴾ بینگومان ئە و کاتە ئیو لە زیان باران دە بن ﴿أَيُّدُّكُمْ الْكُفْرُ إِذَا مِتُّمْ﴾
 ئایا ئە و (هوود علیە السلام) بە لێن بە ئیو دە دات کە بە راستی کاتی مردن ﴿وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا مُّتَّفَعِينَ﴾ وە بوون
 بە خاک و ئیسک (ی پزبوو) ﴿أَنْتُمْ مُخْرَجُونَ﴾ بینگومان ئیو (لە گوێر) دەر دە هیتین (زیندوو دە کە رینە وە) ﴿
 هَيَّاهُا هَيَّاهُا﴾ زور دوورە، ئە ستمە ﴿لِمَا أُوْعَدُّوْت﴾ ئە و بە لیتە ی بە ئیو دراو (گوایە زیندوو دە کە رینە وە)
 ﴿إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا﴾ ژبان (یکسی تر) نی بە تەنھا ژبانی ئە م دنیایە مان نە بێ ﴿تَمُوتُ وَتَحْيَا﴾ دە مرین
 و دە ژین (نە وە لە دوای نە وە) ﴿وَمَا تَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ﴾ وە ئیمە زیندوو نا کە رینە وە ﴿إِن هُوَ إِلَّا زَجْلٌ﴾ ئە وە (کە
 دە لێ پیغە مە بە رم) تەنھا پیاوینکە ﴿أَفَتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ درۆ دە کات بە دە م خواوہ ﴿وَمَا تَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ﴾ وە ئیمە
 هەر گیز باوەری پێ نا کە بین ﴿قَالَ رَبِّ اصْصِرْ لِي﴾ (هوود علیە السلام) ووتی ئە ی پەر وەر دگرم یار مە تیم بە
 (و تۆ لە یان لی بسە نه) ﴿بِمَا كَذَّبْتَنِي﴾ بە هوی ئە وە ی کە باوەرم پێ نا هیتن ﴿قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ﴾ (خوا) فەر مووی
 لە ماوہ بە کە ی زور کە مدا ﴿أَلَيْسَ بِحُكْمٍ مُّذْمُومٍ﴾ بینگومان بە شیمان دە بنە وە ﴿فَأَخَذْتُمُوهَا الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ﴾ ئەمجا
 شریخە و دەنگینکی زو بە هیز (دای بە سە ریاندا) هە موویانی گرت کە هە قیان بوو ﴿فَجَعَلْتُمُوهَا عُتَّةً﴾ و ئە وانمان
 کرد بە (وینە ی) پو ش و کە فی (سەر لافاو) ﴿فَبَعَثْنَا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ جا دووری (لە پە حمە تی خوا) بۆ گە لی
 ستمە مکاران ﴿فَرَأَيْنَا بَيْنَ بَعْدِهِمْ﴾ دواتر لە پاش ئەوان بە دیمان هینا ﴿فَرَأَيْنَا الْخَيْرِينَ﴾ چە ند گە ل
 و ئوممە تینکی تر ﴿

﴿مَاتَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا﴾ هیچ نوممهتی له ماوهی دیاری کراو (بۆ مردن) بیان نه پینش ده کههون ﴿وَمَا يَسْتَجِرُونَ﴾ نه دوواش ده کههون ﴿ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا﴾ له پاشان پیغه مبه رانی خو مان بهک له دوای بهک نارد ﴿كُلٌّ مِلَّةَ آئِمَّةٍ رَسُولُهَا﴾ ههر کانی نوممه تیک له خو بیان پیغه مبه ریکیان بۆ بهاتایه ﴿كَذَّبُوهُ﴾ باوه پرسان پی نه ده هیتا ﴿فَاتَّبَعَتَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا﴾ جا نیمهش ئەم نوممه ته (بی باوه رانه مان) بهک به دوای به کدا (له ناو برد) ﴿وَجَعَلْنَهُمْ أَحَادِيثَ﴾ وه (باسی) نه وانمان کرده رووداو وچهند به سه رهاتیک (که خه لکی له نتوان خو بیان باسی بکهن) ﴿بَعَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ نه مجا دووری (له په حمی خوا) بۆ گه لکی باوه رانه هیتن ﴿ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَى وَأَخَاهُ هَارُونَ﴾ له پاشان موسا و هاروونی بر ایمان نارد ﴿بِقَائِنَا وَمُطَّلِنِ مِثْرِينَ﴾ به نیشانه کانمان و به لگهی ناشکراوه ﴿إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ﴾ بۆ لای فیرعهون و دارو دهسته کهی ﴿فَأَسْتَكْبَرُوا﴾ به لام خو بیان به گه وره دانا (باوه پرسان نه هیتا) ﴿وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ﴾ وه نه وان گه لیکدی دهسه لاتدار بوون به سه ره خه لکیدا ﴿فَقَالُوا آلَؤُمِنُ لِشَرِّ مِثْلِنَا﴾ نه مجا ووتیان نایا نیمه به دوو کهسی وهک خو مان باوه رانه هیتن. ﴿وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَدِيدُونَ﴾ له کاتیکدا گه له که بیان (به نی ئیسرائیل) نیمه ده په رستن (گه ردن که چن بۆ نیمه) ﴿فَكَذَّبُوهُمَا﴾ له بهر شه وه باوه پرسان پی نه هیتان ﴿فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ﴾ نه مانیش (وهک گه لانی تر) له ناو بران ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند به خوا بینگومان نیمه ته وراتمان به خوشی به موسا ﴿لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ﴾ تا (به نی ئیسرائیل) رینتموون بین ﴿وَجَعَلْنَا آيَاتٍ مَرِئَةً وَمُتَعَدَّةً لِأَيْتَةٍ﴾ ههروه ها عیسی کورپی مه ربه م و دایکیمان کرد به به لگه و موعجزه به که ﴿وَأَوْثَقْنَاهُمَا إِلَى زَبُورٍ﴾ و ههر دوو کیان (عیسا و دایکی) مان دانا له شوینتیکدی بلند (بیت المقدس) ﴿ذَاتِ قُرَارٍ مَّعِينٍ﴾ که خاوه نی (هه موو هۆیه کی) حه سانه وه و کانیاوه ﴿يَتْلَاهُمَا الرَّسُولُ﴾ نه ی نیر راوانی خودا ﴿كُلُّوْا مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ له خوراکی پاک (حه لال) بخوون ﴿وَأَعْمَلُوا صَالِحًا﴾ وه کرده وهی چاک بکهن ﴿إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾ (چونکه) به راستی من به وهی ئیوه ده یکه ن ناگدارم ﴿وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ﴾ وه بینگومان ههر نه مه به نابین و دینی ئیوه (نه ی پیغه مبه ران دهستی پیوه بگرن) ﴿أُمَّةً وَاحِدَةً﴾ که بهک نابین و به رنامه به ﴿وَإِنَّا رَبُّكُمْ فَأَنبِئُكُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه منیش په رووردگار تانم که وانه خو تان بیارنزن (له توله م) ﴿فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا﴾ (شوینکه و توانیان) ثابته که بیان (که بهک نابین بو) پارچه پارچه کرد له نتوان خو یاندا به چهند پارچه بهک ﴿كُلٌّ حِزْبٍ بِمَا لَزِمْتَهُمْ قَرْحُونَ﴾ جا ههر کۆمه ل و دهسته به کیان دلخو شن بهو (به شه نابینه ی) که هه یانه ﴿مَذْرُؤِهِمْ عَرَبٌ بَشِيرٌ﴾ که و بو وازیان لی بینه لهو بی ناگایی و گو مریایی بهی داپوشیون ﴿حَقِّي جَبِينٍ﴾ (بابزین) تاماوه بهک ﴿أَلَيْسَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَهُمْ حَسْبُورٌ﴾ نایا نه وانه واده زانن ﴿أَلَمْ يَأْتِئُهُمْ بِهِ﴾ نه وهی پشان ده به خوشین ﴿مِنْ مَالِ رَبِّينَا﴾ له سامان و مندالان ﴿سُبْحَانَكَ رَبُّنَا رَبُّنَا رَبُّنَا﴾ (به هۆی شیاویانه وه) په له مان کردووه بۆیان له خیر و خوشبه کاندان ﴿بَلْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ (نه خیر وانی به) به لکو نه وانه ههست ناکه ن (که بۆ تاقی کرده وه یانه) ﴿إِنَّا الَّذِينَ هُمْ مِنْ حَسْبَةِ رَبِّهِمْ يُشْفِقُونَ﴾ به راستی نه و که سانه ی له ترسی (سزای) په رووردگاریان هه میشه ده ترسن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ﴾ وه نه و که سانهش که به ثابته کانی په رووردگاریان باوه رانه دینن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ﴾ وه نه و که سانهش که هاوبهش بۆ په رووردگاریان دانانین ﴿

﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَاءً آتِوًا﴾ وه نهو كهسانهی كه ده بیه خشن نهوهی (لهزه كات و خیر دهین) بیه خشن ﴿وَقُلُوبُهُمْ
 وَجَاهَةٌ﴾ له كاتینكدا دلیان ده ترسی (ده له رزی) ﴿أَلَمْ يَأْتِ رَبَّهُمْ بَحْرُومٌ﴾ له بهر نهوهی دلنیا بۆ لای پهروه ردگاربان
 ده گه پینه وه ﴿أَوَلَيْكَ يَسْرَعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ﴾ ئا نه وانه (كه خاوهنی نهو سیفه تانه بوون باسکران) په له ده كه ن
 له نه جامدانی چاكه كاندا ﴿وَهُزِلْهَا سَبِقُونَ﴾ وه نهوان بۆ چاكه كردن له پیشن ﴿وَلَا كَيْفَ نَقَسًا إِلَّا وَسْعَهَا﴾
 وه ئیمه نهرك ناخهینه سهه هیچ كهس به قه دهه توانای خوی نه بی ﴿وَلَدَيْنَا مَكْتُبٌ بِطُلُقِ الْحَقِّ﴾ وه كتیبیکمان
 له لایه (كرده وهی هه موو بهنده كانی تیدایه) كه به راست و دروستی ده دوی ﴿وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ وه هیچ سته مینك
 له وان ناكری ﴿بَلْ قُلُوبُهُمْ﴾ به لام (بین پروایان) دله كانیان ﴿فِي غَمْرٍ وَمِنْ هَذَا﴾ له بین ناگایی و نه زانی دایه له م
 (كتیب و نامه ی كرده وه) ﴿وَلَهُمْ أَعْمَلُ مَن دُونَ ذَلِكَ﴾ وه نهوان چهنه كرده وهی خرابی تریان هه به جیاوازه
 له كرده وهی باوه پرداران ﴿هُمُّرْهَا عَمِلُونَ﴾ كه نهوان هه همیشه نه انجام درینان ﴿حَقٌّ إِذَا﴾ هه تا نهو كاته ی
 ﴿أَخَذْنَا مَثَرًا فِيهِم بِالْعَذَابِ﴾ كه سزا به سهه گوره و خوش گوزه رانه كانیاندا دینین (له دونیادا) ﴿إِذَا هُمْ يَخْتَرُونَ﴾
 له ناكاودا نهوان دهس ده كه ن به هاوار و پارانه وه ﴿لَا يَخْتَرُوا الْيَوْمَ﴾ (بین یان دهوتری) نه مرفق هاوار مه كه ن
 ﴿إِن كُرِمْنَا لَا تُخْرَجُونَ﴾ به راستی ئیوه له لایه ن ئیمه وه یارمه تی نادرین ﴿فَدَكَانَتْ آيَاتِي تُنَادِيكَ﴾ بینگومان
 (پیشتر) نایه ته كانی من ده خوینترایه وه به سهه تاندا ﴿فَكَشَرْنَا عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ تُخِصُّونَ﴾ به لام ئیوه به دوی
 خوتاندا پاشه و پاش ده گه رانه وه ﴿مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ﴾ له بهر امبهه نهو (قورئانه) دا خوتان به گه و ره ده زانی
 ﴿سَمِعَ الرَّجُلُونَ﴾ شهو گارتان ده بده سهه به گالته كردن و قسه ی ناشرین ووتن (به نایه ته كانی ئیمه) ﴿
 أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ أَلَمْ يَكُن لَّهُمْ آيَاتٌ أَنْ يَسْتَعِزُّوا بِالْقَوْلِ﴾ دهی نایا نهوان (قوره بيش) بیران له م قورئانه نه كردۆته وه ﴿أَمْ جَاءَهُمْ﴾ یاشتیکیان
 بۆ هاتووه ﴿مَّا تَرَأَىٰ آيَاتِ اللَّهِ هُزًا إِلَّا قُلُوبٌ﴾ كه بۆ باو و باپیره پیشینه كانیان نه هاتووه ﴿أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا سُوْرَةَ﴾
 یاپینغه مبهه كه یان نه ناسیوووه ﴿فَهُمْ لَهُ مُكْرِمُونَ﴾ بهو هویه وه نهوان دان به پینغه مبهه رایه تیه كه ییدا نائین ﴿
 أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ﴾ یاده ئین نهو (پینغه مبهه ره) شیته ﴿بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ﴾ (نه خیر وانی به) به لكو حهق
 وراستی بۆ هیتاون ﴿وَكَتَبْنَا لَهُمُ الْخَيْرَ كُلَّهُمْ﴾ به لام زۆره بیان بوغزینههه حهق و راستین (رقیان لیتهی)
 ﴿وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَقْوَالَ هُمْ﴾ وه نه گه حهق و راستی شوین ههوا و ناره زوی نهوان بكه و تابه ﴿لَفَسَدَتِ
 السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ﴾ ئاسمانه كان و زوی و هه موو نهوانه ی تیا باندا به ده شینوان و تینك ده چوون
 به سهه ره كدا ﴿بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ﴾ به لكو ئیمه قورئانیکمان بۆ هیتاون كه هوی یادخسته وه (و سهه به رزی)
 به بۆ نهوان ﴿فَهُمْ عَن ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ﴾ به لام نهوان له بیر خسته وه (و سهه به رزی) خویان پشتیکه رن ﴿
 أَمْ تَسْتَأْذِنُهُمْ خَرَجًا﴾ یا داوای پاره و خه رج له وان ده كه بیت (له بهر انبهه بانگه وازه كه ت دا بۆیه باوه ر
 ناهینن) ﴿فَخَرَجَ بِكَ خَيْرٌ﴾ نهو به خشش و رۆزی پهروه ردگارت چاكتره (بۆ ئۆ نهی موحه ممه د ﴿
 وَهُوَ خَيْرٌ الرَّزْقِينَ﴾ وه خوا چاكترینی رۆزی ده رانه ﴿وَأَلَّاكَ لَتَدْعُوهُمْ﴾ وه به راستی تۆ نهوان بانگ ده كه بیت
 ﴿إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ بۆ رینگای راست ﴿وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ وه بینگومان كه سانی كه باوه ربان
 نیه به رۆزی دوی ﴿عَنِ الصِّرَاطِ لَنُنَكِّتُوكَ﴾ له م رینگا راسته لاده رن ﴿

﴿وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ﴾ وە ئەگەر رەحم بەوان (بت پەرستانى قورەيش) بکەين ﴿وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ﴾ وە ئەو ناخوشى و بەلایەى لەسەريان بوو لایبەين و ھەلیگرين (کە بریتى بوو لە برسیتى بۆ ماوەى ھەوت سال) ﴿لَلْجَوْفِی طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ﴾ (نەك بیر ناکەنەو) بینگومان لەسەر کەشى خویان دا ڕۆدە چن و بەسەر گەردانى دەمیتنەو ﴿وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُم بِالْعَذَابِ﴾ سۆیند بە خوا بە راستى ئیمە ئەوانمان تووشى سزا و نازار کرد (تاھوش بکەنەو) ﴿فَمَا آسَأْتَكَ أَنْ تُبْرِيتَهُمْ﴾ بەلام ئەوان (لە بەرانبەر) پەرورەدگار یاندا نەخویان بە کەم زانى (ملکەچ بوون بۆى) ﴿وَمَا يَتَضَرَّعُونَ﴾ وە نە ھانا و نزایان (بۆ خوا) دەبەن لە کاتى ناپەھەتى دا ﴿حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا﴾ (بەر دەوام بوون لەسەر ھالى خویان) تاکاتى دەرگایە کمان بۆ کردنەو ﴿ذَاعَذَابٍ شَدِيدٍ﴾ کە سزایە کى زۆر سەختى ھەبوو ﴿إِذَا هُمْ فِيهِ مُبَسَّلُونَ﴾ ئیتر کتوپر لەویندا بى ئومید بوون ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾ وە ئەو (خوا) زاتیکە دروستى کردووە بۆ ئیوہ گوی و چاو و دل ﴿فَلْيَا مَن تَشْكُرُونَ﴾ سوپاسى ئەو ناکەن زۆر کەم نەبى ﴿وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَ فِي الْأَرْضِ﴾ وە ئەو (خوا) زاتیکە ئیوہى (دروست کردووە و) بلاوى کردووە تەو بەزەویدا ﴿وَالْيَا مَن تَشْكُرُونَ﴾ وە ھەر لای ئەویش کۆدە کرینەو (لە ڕۆزى دوایدا) ﴿وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ﴾ وە ئەو (خوا) زاتیکە دەژینى و دەمرینى ﴿وَلَهُ أَسْخَفُ الْبَرِّ وَالنَّهَارِ﴾ وە جیاوازی ھەو ڕۆزیش ھەر بە دەست ئەوہ ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دەى ئایا ئیوہ بیر ناکەنەو؟ ﴿بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأُولَئِ﴾ (نەخیر بیر ناکەنەو) بەلکو ئەوان ھەر ئەو ھیان دەووت کە پێشووہ کانیان دەیان ووت ﴿قَالُوا لَهُ دَائِمُنَا﴾ دەیان ووت ئایا کاتى کە مردیبن ﴿وَكُنَّا تَرَابًا وَعِظْمًا﴾ و بووین بە خۆل و ئیسكى (پرزوو) ﴿أَمْ نَأْتِيكُمُ الْبُرُودُ﴾ ئایا ئیمە (جاریكى تر) زیندوو دە کرینەو ﴿لَقَدْ وَعَدْنَا لَكُمُ وَآبَاءَ أَوْلَادِكُمْ﴾ سۆیند بە خوا بینگومان ئەم بەلینە بە ئیمە و باوو باپیرانمان درابوو ﴿مِن قَبْلُ﴾ لەمەو پێش ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأُولَئِ﴾ ئەم (بەلینانە) ھیچ نیە جگە لە ئەفسانەى (قەسەى پەر و پوچی) پێشووہ کان ﴿قُل لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَن فِيهَا﴾ (ئەى موھەمەد ﷺ) بلى زەوى و ئەوہى لە ناویدا ھى كى یە؟ ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ ئەگەر ئیوہ شت دەزانن ﴿سَيَقُولُونَ لِلَّهِ﴾ بینگومان دەلین (ھەمووى) ھى خوا بە ﴿قُلْ أَفَلَا تَدْعُرُونَ﴾ بلى دەى ئایا بییر ناکەنەو ﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ﴾ بلى ئەى كى پەرورەدگارى ھەوت ئاسمان ﴿وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ و پەرورەدگارى عەرشى گەورە بە ﴿سَيَقُولُونَ لِلَّهِ﴾ بینگومان دەلین (ھەمووى) ھى خوا بە ﴿قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ بلى دەى ئایا خۆتان ناپاریزن (لە خوا ناترسن) ﴿قُلْ مَنْ يَمْلِكُ مِن يَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ﴾ بلى كى فرمان رەواى ھەموو شتىكى بە دەستە ﴿وَهُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَا يَجْرُؤُا عَلَيْهِ﴾ وە پەناى (ھەموو لایەك) دەدات و كەس لەو پەنا نادریت ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ ئەگەر ئیوہ شت دەزانن ﴿سَيَقُولُونَ لِلَّهِ﴾ بینگومان دەلین (ھەموو ئەوانە) ھى خوان ﴿قُلْ فَأَنِّي تُسْحَرُونَ﴾ بلى كەواتە ئیوہ چۆن سبىح و جادوو تان لى كراوہ (كە ئاینى خوا بە ناھەق دەزانن لە گەل دان نانتان بە ھەموو راستى یە كانیدا) ﴿

﴿بَلْ أَنْتُمْ بِالْحَقِّ﴾ (نہ خیر وانی یہ) بہ لکو نیمہ راستیمان بؤ هیتاون ﴿وَأَنْتُمْ لَكَ زُتُونَ﴾ وہ بیگومان نہوان دروزن ﴿مَا أَخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلِيٍّ﴾ خوا هیچ پؤلہ یہ کسی بؤ خوی بریار نہداوہ ﴿وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنَ اللَّهِ﴾ وہ هیچ پەرستراونکی تری لہ گہ لدا نہبووہ ﴿إِذَا الذَّهَبُ كُلُّهُ يَمَاحَأَقُ﴾ (تہ گہر پەرستراوی تری لہ گہ لدا بواہ) تہوکاتہ ہر پەرستراونک چی دروست کردوہ (بؤ خوی) دہبرد ﴿وَأَعْلَاقَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾ وہ ہندیکیان زال دہبوون بہسہر ہندیکی تریاندا ﴿سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ﴾ خوا پاک و بیگہردہ لہوہی نہوان دہیلین ﴿عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ (خوا) زانای ہموو نہیتی وناشکر اکانہ ﴿فَتَعَلَّى غَمًّا تُنْزِعُونَ﴾ وہ بہرزو بلندہ لہوہی کہ نہوان (بت پەرستان) دہیکہنہ ہاوبہشی ﴿قُلْ رَبِّ إِنَّمَا رَنَّيْتُ﴾ (تہی موحمہمد ﴿بَلَىٰ تَهَىٰ پەرورہ دگارم تہ گہر ہرنیشانم دہدہبت ﴿مَا يُوعَدُونَ﴾ تہو سزایہی کہ بہوان بہلین دراوہ ﴿رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي﴾ تہی پەرورہ دگارم مہمخہرہ ﴿فِي الْقَوْمِ الضَّالِّينَ﴾ پیزی گہلی سستہمکارانہوہ ﴿وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ نُثْرِكَ مَا وَعَدَهُمْ لَقَدْرُونَ﴾ وہ بہراستی نیمہ بہتوانین تہو بہلینہی (سزای) بہوانمان داوہ نیشانہت بدہین ﴿أَدْفَعْ بِأَلْيِّ يَدَيْهِ إِلَىٰ الْحَسَنِ السَّيِّئَةِ﴾ بہ جوانترین و چاکترین شنیوہ بہرگری بکہ لہخرابہ ﴿غَنِّ أَعْمَىٰ بِمَا يُصِفُونَ﴾ نیمہ ناگادارترین بہوہی نہوان دہیلین (بہخوت و ناینہکہت) ﴿وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ﴾ وہ بلسی تہی پەرورہ دگارم پنا دہ گرم بہ تو ﴿مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ﴾ لہخہنہرہ و(پالنہرو) و ہسوہسہی شہیتانہ کان ﴿وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ﴾ وہ پہنات ہن دہ گرم لہوہی (شہیتانہ کان) نامادہبن لام (سہرم لن بشیوننن) ﴿حَقِّقْ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ﴾ (ہن بروایان و ہک خویان دہمیتنہوہ) ہدنا کاتی سردن دینت بؤ ہر کامیان ﴿قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ﴾ تہوسا دہلنی تہی پەرورہ دگارم بمگیرہرہوہ (بؤ دونیا) ﴿لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ﴾ بہ لکو کردہوہی چاک بکہم (لہ بری تہوہی نہمکردوہ) لہو تہمہنہی لہ دہستم چوو ﴿كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا﴾ نہخیر بیگومان تہمہی (کہدہیلینت) تہنہا قسہیہ کہ تہو دہیلنی (تہ گہر بگہریتہوہ بؤ دونیا ہرہوہک جارن دہبیت) ﴿وَمَنْ وَّرَاهُمْ بَرَّخٌ﴾ و لہپیشیانہوہ بہرزہخینک (بہرہستیک) ہہیہ ﴿إِلَىٰ نَوْمٍ يَبْعَثُونَ﴾ تا تہو پؤژہی زیندوو دہ کرینہوہ ﴿فَإِذَا نَفَخَ فِي الصُّورِ﴾ تہمجا کاتی فوو دہ کری بہ شہپوردا ﴿فَلَا أَسْأَبُ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ﴾ لہو پؤژہدا هیچ خزمایہ تہک نامینن لہ نئیوانندا ﴿وَلَا يَنْسَأُونَ﴾ وہ پرسیاری بہ کتری ناکہن ﴿فَمَنْ نَقَلَتْ مَوَازِينُهُ﴾ تہمجا ہر کہسن کینشراوہ (چاکہ) کانی قورس بیت ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ تہوہ تہوانہ رزگارو سہرکہ وتوون ﴿وَمَنْ حَقَّتْ مَوَازِينُهُ﴾ وہ کہسن کینشراوہ (چاکہ) کانی سووک بیت ﴿فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ تہوانہ کہسانینکن ﴿خَيْرٌ وَأَنْفُسُهُمْ﴾ زیانیان لہ خویان داوہ، خویان دؤراندوہ ﴿فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ﴾ لہ دؤزہخ دان ہن برانہوہ ﴿تَلْفَحُ وُجُوهُهُمُ النَّارُ﴾ (ناگری دؤزہخ) دہم و چاویان دہسوتینن ﴿وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ﴾ و ہموویان لہ ناگری دؤزہخ دا لئیوان ہلقرچاوہ و دانہ کانیان دہرکہوتوہ ﴿

﴿أَلَمْ تَكُنْ آيَاتِنَا تَتْلَىٰ عَلَيْهِمْ﴾ (بیان ده وتریت) نایا نایه ته کانی من له دونیادا به سه راندا نه ده خوینتر ایه وه؟
 ﴿فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَ الْوَيْلِ﴾ که چی ئیوه به دروتان ده زانی و ئیمانان بی نه ده هینا ﴿قَالُوا رَبَّنَا﴾ (له وه لامدا)
 ده لنین نهی په روه ردگاری ئیمه ﴿غَلَبَتْ عَلَيْنَا مِقَاتُ الْيَوْمِ﴾ به دی و خرابی خومان زال بوو به سه رماندا
 ﴿وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ﴾ وه ئیمه که سانیکی گومر ابوین ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا﴾ نهی په روه دگارمان
 له م (دوزه خه) دهرمان بیتنه ﴿فَإِن عُدْنَا فَنَاظِمُوتٌ﴾ جا نه گهر جارنکی تر گه راینه وه (بو بی باوه ری)
 نه وه به راستی ئیمه سته مکارین ﴿قَالَ لَخَشَوْتُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْكُرُونَ﴾ وه (خوا) ده فهر موی: به پرسوایی
 بمیننه وه له دوزه خدا و هیچ قسه به کم له گه لدا مه کن (إخسأ: بؤ سه گ به کاردی کاتی ده ری ده که بیت
 و پنی ده لیت چغه) ﴿إِنَّهُ كَانَ فَرِيقًا مِّنْ عِبَادِي﴾ بینگومان له دونیادا کومه لیک له به نده کانی من
 ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا لَمَقْسُونَ﴾ ده بیانوت نهی په روه ردگارمان ئیمه باوه رمان هینا وه ﴿فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا﴾ دهی لیمان
 خوشبه و په حمان بی بکه ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾ چونکه تو چاکترینی میهره بانانی ﴿فَلْتَقَدْ سُبُوحٌ
 سُبْحَانَكَ﴾ که چی ئیوه گالته تان به وان ده کرد ﴿حَتَّىٰ أَتُوبَ إِلَيْكَ﴾ تا (نه و گالته کردنه تان به) نه وان یادی
 منی له بیر بر دنه وه ﴿وَكُنْشُرْمِنْتَهُمْ تَصْحُكُوتٌ﴾ وه ئیوه همیشه به وان پیده که نین ﴿إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ
 بِبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ به پرسوایی خو گریبانه وه ﴿أَنْتَهُمْ هُمُ الْقَائِلُونَ﴾ به راستی
 هر نه وانن سه ر که وتوو ﴿قُلْ كَلِمَاتٌ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ﴾ (خوا) ده فهر موی: چند سال له سه ر
 زوی دا مانه وه؟ ﴿قَالُوا إِنَّمَا يَوْمٌ أَوْ بَعْضُ يَوْمٍ﴾ (له وه لامدا) ده لنین روزیک یا که متر له روزیک ماینه وه
 ﴿فَتَسَلَّى الْعَالَمِينَ﴾ له و (فریشت) انه پرسه که ژمیر یارن ﴿قُلْ إِنْ لَيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا﴾ (خوا) فهر موی
 نه ماونه ته وه ماوه به کسی که نه بیت ﴿لَوْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر به راستی ئیوه ده تانزانی؟ ﴿قُلْ
 أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا﴾ نایا ئیوه گومانستان و ابووه که بینگومان ئیوه مان به بی هوده دروست
 کردوو ﴿وَأَنْتُمْ إِلَيْنَا لَارْجِعُونَ﴾ وه بینگومان ئیوه ناگه رینه وه بولای ئیمه ﴿فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ﴾
 جا به رزو بلندی بؤ خوی پاشای راست و په وا ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ په رستراوینک نی به جگه له و
 ﴿رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ که په روه ردگاری عهرشی به ریزو به رزه ﴿وَمَنْ يَدْعُ﴾ هر که س په رستی
 ﴿مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ په رستراوینکی تر له گه ل خوادا ﴿لَا يَرْهَنُ لَهُ رِيبٌ﴾ که هیچ به لگه به کسی نه بی
 له سه ر نه و (به رسته نه) ﴿فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ﴾ نه وه به راستی لپه رسینه وهی ته نها لای په روه ردگاریتی
 ﴿إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ﴾ بینگومان کافران رزگار نابن ﴿وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ﴾ (نهی موحه ممه د ﴿وَقُلْ
 بَلْسَىٰ نَهَىٰ په روه ردگارم لیم خوش به و په حمان بی بکه ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾ وه تو (خوا به) چاکترینی
 میهره بانانی ﴿

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ بهناوی خوی بهخشندهی میهربان

﴿سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا﴾ ئەمه سورهتیکه ئیمه ناردومانته خوارهوه ﴿وَقَرَّضْنَاهَا﴾ و فەر زمان کردووه (گوێزایه‌لی
 برباره‌کانی) ﴿وَأَنْزَلْنَا فِيهَا﴾ وه لهو (سوره‌ته) دا هیناومانته خوارهوه ﴿آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ﴾ ئایه‌ته پرونه‌کان
 ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بۆ ئه‌وهی ئیوه بیر بکه‌نه‌وه ﴿الرَّائِيَةَ وَالزَّانِيَةَ﴾ ژن و پیاوی زیناکەر ﴿فَأَجْبَدُوا أَكْلَ وَحِيدٍ مِّنْهُمَا يَأْتِي
 جَلْدًا﴾ هه‌ریه‌کیکیان سه‌د دار (شه‌لاق) یان لی بدن ﴿وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ﴾ وه به‌زه‌یی هاته‌وه‌تان پێناندا (ژن
 و پیاوی زیناکەر) نه‌تان گری ﴿فِي دِينِ اللَّهِ﴾ له (جی به‌جی کردنی) فه‌رمانی خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ﴾ ئە‌گەر ئیوه
 یاوه‌تان هه‌یه ﴿يَا اللَّهُ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ به‌خواو به‌پوژی دوایی ﴿وَلْيَسْهَدْ عَذَابَهُمَا﴾ وه با ناماده‌ی پینی سزادانی ئه‌و
 دووانه‌بن ﴿طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ کۆمه‌لیک له‌باوه‌پاران ﴿الرَّائِيَةَ لَا يَنْكِحُ الْأَرْبَابَةَ أَوْ مُشْرِكَةَ﴾ پیاوی زیناکەر ماره
 ناکات ته‌نهما ئافه‌تی زیناکەر و ئافه‌تی موشریک نه‌بی ﴿وَالزَّانِيَةَ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ﴾ وه ئافه‌تی زیناکەر
 ماره‌ی ناکات پیاوی زیناکەر یا پیاوی موشریک نه‌بی ﴿وَخَيْرُ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ ئه‌و (ماره‌کردن و شووکردن
 به‌زیناکەر) ه‌یاساغ کراوه له‌سه‌ر ئیمانداران ﴿وَالَّذِينَ يَزْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ﴾ وه ئه‌وانه‌ی که‌بوه‌تانی (زینا) ده‌که‌ن
 بۆ ئافه‌تانی داوین پاک ﴿تُرْتَدُّنَّ أَثْوَابًا بَعِيَّةً شَهَادَةً﴾ له‌پاشان چوار شایه‌ت ناهیتن (له‌سه‌ر راستی بوه‌تانه‌که‌یان)
 ﴿فَأَجْبَدُوا وَهُمْ قَمَلِينَ جَلْدًا﴾ ئه‌وه هه‌شتا دار (شه‌لاق) یان لی بدن ﴿وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا﴾ ئیتر هه‌ر گیز شایه‌تیان
 لی وه‌رمه‌گرن ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ وه ئه‌وانه له‌سنوور ده‌رچوون ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ﴾ جگه
 له‌وانه‌ی که‌دوای ئه‌وه ته‌وبه‌ده‌که‌ن ﴿وَأَصْحَابُ﴾ و کرده‌وه‌یان چاک ده‌که‌ن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ ئه‌وسا
 به‌راستی خوا لیخوش بووی به‌به‌زه‌یی به ﴿وَالَّذِينَ يَزْمُونَ أَرْوَاحَهُمْ﴾ ئه‌و (پیاوانه‌ی) بوه‌تان بۆ خیزانه‌کانیان
 ده‌که‌ن ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شَهَادَةٌ إِلَّا أَنفُسُهُمْ﴾ وه بینجگه له‌خویان هیچ شایه‌تیکیان نی‌یه ﴿فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ﴾ ئه‌وه
 شایه‌تی دانی هه‌ریه‌که له‌وانه (به‌م جو‌ره‌یه) ﴿أَن يَتَّعِدَّ شَهَادَتَهُ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ﴾ که‌چوار سویند به‌خوا بخوات
 که‌بینگومان ئه‌و له‌راستگۆیانه (که‌ده‌لیت خیزانه‌که‌م بینوه زینای کردووه) ﴿وَالْحَقِيسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾
 وه له‌پیتجهم جار دابلی نه‌فرینی خوا له‌سه‌ر ئه‌وین ﴿إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾ ئە‌گەر دروژن بی ﴿وَيَذَرُهَا الْعَدَابَ﴾
 ئه‌و ئافه‌ته‌ش (که‌تاوان بار کراوه له‌لایه‌ن میرده‌که‌یه‌وه) سزای (زینای) له‌سه‌ر لاده‌بات ﴿أَن تَشْهَدَ أَرْبَعَ
 شَهَادَاتٍ بِأَمْرِي إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ﴾ به‌مه‌ی که‌چوار جار سویند به‌خوا بخوات که‌بینگومان میرده‌که‌ی له‌دروژنانه (درو
 ده‌کات) ﴿وَالْحَقِيسَةُ أَنَّ عَصَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ وه له‌پیتجهم جاردا (بلیت) خه‌شمی خوی له‌سه‌ر بی
 ئە‌گەر میرده‌که‌ی له‌راست گۆیان بیت ﴿وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ﴾ وه ئە‌گەر به‌هه‌رو به‌زه‌یی خوا نه‌بوایه
 به‌سه‌رتانه‌وه (هه‌ر کام له‌و پیاو و ئافه‌ته‌ی باسکران دروژن بن خوا ده‌ری ده‌خست و سزای ده‌دا له‌دونیا‌دا)

﴿وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ﴾ وه بینگومان خوا گیراکه‌ری به‌شیمانی و کار دروسته ﴿٥﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ﴾ بیگومان کہ سانی کہ نہو بوہتانه یان (بؤ عائشہ ی خیزانی پتغہ مہر ﷺ) ہلہست ﴿عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ﴾ دستہ بہک بوون لہ خوزتان (ومونا فقیشیان تیدا بوو) ﴿لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُمْ﴾ واما مزانن نہو (بوہتانه) شہر و خراپہ بؤتان ﴿بَلْ هُوَ خَبْرٌ لَّكُمْ﴾ (وانی یہ) بہ لکو خیر و چاکہ یہ بؤتان ﴿لِكُلِّ أَشْرِي وَفِتْنَةٍ﴾ بؤہر بہک لہ وانہ ہدیہ ﴿مَا آتَيْنَا مِنَ الْآيَاتِ﴾ لہ تاوان بہو نہ ندازہی ہدولی داوہ (لہو بوہتانه دا) ﴿وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ﴾ وہ نہو کہ سہ یان کہ بہشی گہورہی بوہتانه کہی گرتہ نہستو (کہ عہدوللای کوری نوبہی بوو) ﴿لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ (لہرؤزی دوا پیدا) بؤ نہوہ سزای ہدرہ گہورہ ﴿وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ﴾ دہبوا کاتی نہو بوہتانه تان بیست ﴿ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ أَنفُسَهُمْ مَخْرَبًا﴾ پساوان و نافرہ تانی ٹیماندار گومانی چاکیان بہ خوزیان بیردایہ ﴿وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ﴾ وہ بیان ووتایہ نہمہ بوہتانیکی ناشکرا و پرونہ ﴿وَلَوْلَا جَاءَهُ وَعَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شَهَدَةٍ﴾ دہ بؤچی نہو بوہتانه کہرانه چوار شایہ تیان لہ سہری نہہینا ﴿فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ﴾ نہمجا نہ گہر شایہ تہ کانیان نہہینا ﴿فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ﴾ کہ واتہ ہر نہوانہ لای خوا دروزن ﴿وَلَوْلَا فَضَّلَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ﴾ وہ نہ گہر بہ ہرہ و پرحمہ تی خوانہ بوایہ بہ سہرتانہ وہ ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ لہ دنیا و پروزی دوا بی دا ﴿لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ﴾ دوو چارتان دہبوو لہ بہر رؤچوونتان لہو بوہتانه دا (بؤ عائشہ) ﴿فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایہ کی گہورہ ﴿وَإِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ﴾ کاتی نہم بوہتانه تان بہ دہماو دہم لہ یہ کترہ وہ و ہر دہ گرت ﴿وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ﴾ وہ بہ زمانتان شتیک دہ لنین ﴿مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ﴾ کہ زانیارتان دہ بارہی نہبوو ﴿وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا﴾ واتان دہ زانی شتیک سووک و ناسانہ ﴿وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ﴾ لہ کاتیکدا لای خوا زور گہورہ یہ ﴿وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ﴾ بؤچی کاتی نہمہ تان بیست نہ تان ووت ﴿مَا يَكُونُ لَنَا﴾ بؤ ٹیمہ شیوانی یہ ﴿أَن نَّتَكَلَّمَ بِهَذَا﴾ قسہ (بوہتانی) ی واکہین ﴿سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ﴾ پاک و بینگہردی بؤ توخواہی، نہمہ بوہتانیکی زور گہورہ یہ ﴿يَعِظُكُمُ اللَّهُ﴾ خوا ناموزگاربتان دہ کات ﴿أَن تَعُوذُوا بِالْبَنَاتِ﴾ کہ ہر گیز نہ گہرینہ وہ بؤ وینہی نہوہی پرووی دا ﴿إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نہ گہر ٹیوہ پروادارن ﴿وَتُؤَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ﴾ وہ خوانایہ تہ کانی خزی بؤ ٹیوہ پروون دہ کاتہ وہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وہ خوا زانی کار دروستہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ﴾ بہ راستی نہوانہی پنیان خوشہ ﴿أَن تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ﴾ زینا (کرداری ناشیرین) بلاوبیتہ وہ ﴿فِي الَّذِينَ آمَنُوا﴾ لہ ناو خدکی ٹیمانداردا ﴿لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سزای سہ خیان بؤ ہدیہ ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ لہ دنیا و پروزی دوا بی دا ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ وہ خوا دہ زانی و ٹیوہ نازانن ﴿وَلَوْلَا فَضَّلَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ﴾ نہ گہر بہ ہرہ و بہ زہی بی خوانہ بوایہ بہ سہرتانہ وہ (دوو چاری سزا دہبوون بہ ہوی نہو بوہتانه وہ کہ کرا بؤ عائشہ) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ وہ بینگومان خوا بہ سوزی میہرہ بانہ ﴿

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نھی تہ وانہی باوہ پتان ہیناوه ﴿لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ بہ دوای ہدنگاوه کانی
 شہیتان دا مہرؤن ﴿وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ وہ ہر کہس شوین ہدنگاوه کانی شہیتان بکہوی
 ﴿فَإِنَّهُ بِأَمْرٍ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ﴾ چونکہ بہ راستی شہیتان فرمان دہ کات بہ کاری زور ناشیرین
 (زینا) و خرابہ ﴿وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ﴾ نہ گہر بہ ہرہ و میہرہ بانی خوا نہ بوایہ بہ سہر تانہ وہ
 ﴿مَا زَكَّ مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَبَدًا﴾ ہر گیز کہسی لہ نیوہ بوخت و پاک نہ دہ بو وہ ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ﴾ بہ لام
 خوا ہر کہسی بوئ (شیاوین) پاکسی دہ کاتہ وہ ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا بیسہری زانایہ ﴿وَلَا
 يَأْتِي﴾ باسویند نہ خون ﴿أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ﴾ تہ وانہ تان کہ خواہنی چاکہ و سہر و ہت و سامان
 ﴿أَنْ يُؤْتُوا﴾ کہ یار مہ تی نہ دہن ﴿أُولَى الْقُرْبَى وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بہ خزمان و ہہ ژاران و کوز چہران
 لہ پیناوی خوا دا ﴿وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا﴾ دہ بالی بووردہ بن و چاوپوشی بکن ﴿أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَعْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ﴾
 نایا پیتان خوش نیہ خوا لیتان خوش ببی ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ وہ خوا لیخوش بوو و میہرہ بانہ ﴿إِنَّ
 الَّذِينَ﴾ بینگومان تہ وانہی ﴿يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْفَاضِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ﴾ بوہ تانی زینا دہ کہن بو نافرہ تانی داوین
 پاکسی بی ناگای نیماندار ﴿أَلَمْ نُؤْفَى الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ نہ فرینیان لیکراوہ لہ دونیا و ناخیرہ ت دا ﴿وَلَهُمْ
 عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وہ بویمان ہدیہ سزای زور گہورہ ﴿يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ﴾ پوزنیک (دی) شایہ تی تہ دات
 لہ سہریان ﴿أَلَيْسَتْهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ﴾ زمانیان و دہست و قاچہ کانیان ﴿بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بہ و کردہ وانہی
 کہ کردوویانہ ﴿يَوْمَ يَدْعُ﴾ لہ و پوزہ دا ﴿يَوْمَ يَهْمُ اللَّهُ دِيْنَهُمْ لَمَلَقُ﴾ خوا پاداشتی تہ واوی کار و کردہ وہ بیان
 بہ راستی و داد گہرانہ وہ دہ داتہ وہ ﴿وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَلِكُ الْمُبِينُ﴾ وہ تہ و کاتہ دہ زانن بہ راستی ہر خواہقی
 ناشکر او دیارہ (بوخوی و سیفات و کرداری) ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْخَيْبَةَ لِلْحَبِيبِينَ﴾ (واراستہ) نافرہ تانی ناپاک بو
 پیوانسی ناپاک ﴿وَالْخَيْبُونَ لِلْحَبِيبَاتِ﴾ وہ پیاوہ پیسہ کان بو نافرہ تہ پیسہ کان ﴿وَالظَّالِمَاتُ لِلظَّالِمِينَ﴾
 وہ نافرہ تہ پاکہ کان بو پیاوہ پاکہ کان ﴿وَالظَّالِمُونَ لِلظَّالِمَاتِ﴾ وہ پیاوہ پاکہ کان بو نافرہ تہ پاکہ کان
 ﴿أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا قَالُوا﴾ تہ و پاکانہ بہری کر اون لہ و (تو مہ تانہ) ی ناپاکان دہ یلین ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾
 بو تہ و پاک و چاکانہ بہ لبسووردن و پوزی چاک و پیروز (بہ ہشت) ﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نھی
 تہ و کہ سانہی پرواتان ہیناوه ﴿لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ﴾ مہ چنہ ہیچ مالیک جگہ لہ مالہ کانی خوتان ﴿حَتَّى
 تَسْتَأْذِنُوا﴾ ہہ تا پرس دہ کہن (بہ خواہنہ کانیان) ﴿وَتَسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا﴾ وہ (دوای تہ وہی مولت دران)
 سہ لام بکن لہ خواہن مالہ کہ ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ تہ وہ چاکترہ بوتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ بو تہ وہی پندو
 ناموزگاری و ہر گرن ﴿۷﴾

﴿فَإِنْ لَّمْ يَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا﴾ نہ مجانہ گہر کہستان نہدی تیایدا ﴿فَلَا تَدْخُلُوهَا﴾ نہ وہہ مہچنہ ژورہ وہہ بؤ نہ وہ مالہ
 ﴿حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ﴾ ہتا مولت نہدرین ﴿وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ﴾ وہ نہ گہر پیسان ووترا ﴿أزجوا فأزجوا﴾
 بگہرینہ وہہ نہہی بگہرینہ وہہ ﴿هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ﴾ نہ وہہ چاکتر و پاکترہ بؤتان ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾
 وہ خوا زانایہ بہہہ موو نہہ کردہ وانہی دہیکہن ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾ ہیچ گوناہینکتان لہ سہر نیہہ
 (گوناہبار نابن) ﴿أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا﴾ کہہچنہ نہہ مالانہی ﴿عَبْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ﴾ کہسی تیدا
 نیشتہ جی نی یہ و کہل و پہلی خوتانی تیا بیت (وہک ثوتیل) ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ وہ خوا دہ زانی ﴿مَا تَبْدُونَ﴾
 ﴿وَمَا تَكْتُمُونَ﴾ بہوہی ناشکرای دہکہن و بہوہی دہیشار نہوہ ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ﴾ (نہی موحمہ مہد
 ﴿بَلْسَىٰ﴾ بلسی بہہ پیوانی ٹیماندار ﴿بِعَضُّوْنَ مِنْ أَبْصَارِهِمْ﴾ چاوی خویان (لہ سہیر کردنی نامہ حرہم) داخہن
 و پیارینزن ﴿وَيَحْفَظُوا أَرْوَاحَهُمْ﴾ وہ عہورہ تیان (لہ داوین پیسی) پیارینزن ﴿ذَلِكَ أَزْكَىٰ لَكُمْ﴾ نہ وہہ چاکتر
 و پاکترہ بؤ نہوان ﴿إِنَّ اللَّهَ حَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ﴾ بیگومان خوا ناگایہ بہہہ موو کردہ وہہ بہک کہ دہیکہن
 ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ﴾ وہ بلسی بہہ نافرہ تانی ٹیمانداریش ﴿بِعَضُّضِنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ﴾ چاویان داخہن
 و پیارینزن (لہ سہریر کردنی نامہ حرہم) ﴿وَيَحْفَظْنَ أَرْوَاحَهُنَّ﴾ وہ عہورہ تیان پیارینزن (لہ داوین پیسی)
 ﴿وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ﴾ وہ جوانی خویان دہر نہخہن ﴿إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا﴾ جگہ لہوہی بہدہرہ وہیہ و دیارہ
 لہ جوانی (وہک دہم و چاویان و دہستیان) ﴿وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ﴾ وہ با سہر پؤشہ کانیان بدن
 بہہ سینگ و بہرؤ کیاندا ﴿وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ﴾ وہ جوانی خویان دہر نہخہن (زیاد لہوہی دہرہ کہہ ویت)
 ﴿إِلَّا لِيُؤْخَبْنَ مِنْ أَوْلِيَّائِهِنَّ﴾ بؤ میردہ کانیان نہ بیت یا باوکیان ﴿أَوْلِيَّاءَهُنَّ﴾ یا باوکی میردہ کانیان
 ﴿أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ إِخْوَانَهُنَّ﴾ یا کورہ کانیان یا کوری میردہ کانیان ﴿أَوْ إِخْوَانَهُنَّ﴾ یا براکانیان
 یا کوری براکانیان ﴿أَوْ نِسَائِهِنَّ﴾ یا کورہ کانیان ﴿أَوْ نِسَائِهِنَّ﴾ یا نافرہ تانی (ٹیماندار)
 ﴿أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ﴾ یا کہنیزہ کہہ کانیان ﴿أَوَالْتَبِعِينَ غَيْرَ أُولِي الْأَرْبَابِ مِنَ الرِّجَالِ﴾ یا نہہ شوین کہہ و تہو
 پیوانہی کہہی نیازن لہ نافرہت (وہک خزمہت کار و پیر و نہخوش کہ نارفہ زوی ژن و میردایہ تیان نیہہ)
 ﴿أَوْ الْطِفْلَ الَّذِي تَرَىٰ ظَهْرًا عَلَىٰ عَوْرَتِ النِّسَاءِ﴾ یا نہہ مندالہ کورانہی کہ ناگایان لہ لہش و (عہورہ تی)
 نافرہ تان نہ بیت (بالغ نہ بوون) ﴿وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ﴾ (نافرہ تان لہ کاتی رؤشتن دا) قاجیان نہدہن
 بہ زہوی دا ﴿لِيُعْلَمَ مَا يَخْفَيْنَ مِنْ زِينَتِهِنَّ﴾ (تا دہنگی خہر خال و پاوانہ کانیان بیت و) بزائریست بہو
 جوانیہی پیان کہ شمار دویانہ تہوہ ﴿وَتُؤْتَوْنَ إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا﴾ ہہ مووتان تہوہ بہکہن و بگہرینہ وہہ بؤ لای خوا
 ﴿أَيُّهُ الْمُؤْمِنَاتُ﴾ نہی ٹیمان دارہ کان ﴿لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ﴾ تا رزگار و سہر کہہ و تہوون ﴿۝﴾

﴿وَأَنْكِحُوا الْأَيْمَانَ مِنْكُمْ﴾ زن مارہ بہرن بؤ پیاوانی بین زن و ژنانی بین میردیش بدن بہشوو (میرد) ﴿وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ
 وَإِمَائِكُمْ﴾ ہررہا تہوانہی نیمان دار و چاکن لہ کزیلہ کان (ژنیان بؤ بیتن) و کہ نیزہ کہ کان (یش بدن بہشوو) ﴿إِنْ
 يَكُونُوا فُقَرَاءَ﴾ تہ گہر تہوان ہزارو کہم دہست بن ﴿يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ﴾ خوا لہ بہخشندہی و بہرہی خزی دہولہ مہندو
 بی نیازیان دہ کات ﴿وَاللَّهُ وَسِعَ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا (بہ ہرہ) فراوان و زانا و دانایہ ﴿وَلَيْسَتَعْفِيفَ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ لِكَلِمَةٍ﴾ وہ
 دہبی تہوانہی کہ توانای (تہرکی) زن ہینانیان نہ پاکژ خویان را گرن ﴿حَتَّى يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ﴾ ہہنا خوا بہ ہرہ (و
 ریزی) خزی بی نیازیان دہ کات ﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الْكَيْبَ﴾ وہ تہوانہی داوای نوسراو دہ کہن (بؤ کپینہ وہی خویان)
 ﴿وَمِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ لہ بندہو کہ نیزہ کہ کانتان ﴿فَكَاتِبُهُمْ﴾ تہوہ نوسراویان لہ گہلدا بنوسن (بؤ کپینہ وہو نازاد
 بونی خویان) ﴿إِنْ عَمِلْتُمْ فِيهَا خَيْرًا﴾ تہ گہر خیرتان لہواندا بہدی دہ کرد (کہ بریتی بہ لہ توانای دانسی تہو پارہی تہبی
 بیسات بہ خواہنہ کہی بؤ نازاد بونی) ﴿وَهُ الْأَوْفَرِينَ مَالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ﴾ وہ لہو مالہی کہ خوا بہ نیوہی داوہ بییان بدن
 ﴿وَلَا تَكْرِهُوا فَتَيَاكُمْ﴾ وہ کہ نیزہ کہ کانتان زور لی مہ کن (ناچاریان مہ کن) ﴿عَلَى الْيَقَاءِ﴾ لہ سہر زینا کردن ﴿إِنْ أَرَادَ
 تَخَصُّصًا﴾ تہ گہر تہبانویست داوین پاک بن ﴿لِيَتَّبِعُوا عَرْضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ تامان و مسامانی ژبانی دونیاتان دہست کہ ویت
 ﴿وَمَنْ يَكْرِهُنَّ﴾ جا ہر کہس ناچاریان بکات (زوریان لی بکات) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ أَرْبَعِينَ﴾ تہمجا بہر اسنی خوا
 داوی تہو زور لی کردنیان ﴿عَمُورٌ رَجِيمٌ﴾ لیسور دہی میہرہ بانہ (بہو کہ نیزہ کانہ کہ بہ زور زینابان ہی کراوہ) ﴿
 وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ﴾ سویند بہ خوا بہر اسنی نیمہ نار دو و مانہ تہ خواروہ بؤ نیوہ ﴿أَلَيْسَ قَبِيحًا﴾ چہند تہبہ تیکی رپون
 کہرہوہ ﴿وَمَثَلًا لِمَنِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ وہ چہند نمونہ و بہ سہر ہانی تہو گہ لانہی لہ پیش نیوہوہ بوون ﴿وَتَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ﴾
 ہررہا پندو ناموزگاری بؤ پارینز کاران ولہ خوا ترسان ﴿اللَّهُ نُزِّلَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ خوا نورو روناکی بہو
 رپونا کہرہوہی ناسمانہ کان و زہوی بہ ﴿مَثَلُ نُورٍ﴾ وینہی رپونا کہر دہوہی خوا ﴿كَيْشَفُكَوْرٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ﴾ وہك
 ناقینك وایہ چرایہ کی تیدا بیت ﴿الْمِصْبَاحُ فِي رُجَاةٍ﴾ تہو چرایہش لہ ناو شوشہ بہ کدا بیت ﴿الرُّجَاةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ﴾
 تہو شوشہ بہش وہك تہستیرہیہ کی گہش و ہرشن گدار بیت ﴿رُوقِدٌ مِنْ شَجَرٍ مُّبَارَكٍ رُتُونًا﴾ (تہو چرایہ) دانہ گیرسی
 بہ (رؤسی) درہختیکی زہبتونی بہ فہرہوہ بہرہ کہت ﴿لَا تَشْرِقُوهَا وَلَا تَغْرِبُوهَا﴾ کہ نہ رپوزہ لاتی بین نہ رپوزہ ناوایی بین (سینہر
 نابگری نہ کانی ہلہانتی خور نہ کاتی ناو ابونی) ﴿يَكَادُ زُرِّيَّتُهَا لِيَصِيءُ﴾ (رپونہ کہی تہو ہند پاک بیت) تزیکہ رپونہ کہی
 داگیرسی ﴿وَلَوْلَا رَحْمَتُ اللَّهِ نَافٍ﴾ با ناگریسی بہر نہ کہوی ﴿وَأُزْعَلَى نُورٍ﴾ رپوناکی لہ سہر روناکی (رپوناکی زہبت و
 رپوناکی ناگر) ﴿بِهَدْيِ اللَّهِ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ خوا ہر کہسی بویت رینمونی دہ کات بولای رپوناکی (ثابینی) خوی
 ﴿وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَلَ لِلنَّاسِ﴾ وہ خوا چہندین نمونہ دہہینتہوہ بؤ خہلکی ﴿وَاللَّهُ يَكُلِّمُ مَن يَشَاءُ﴾ وہ خوا زانا و ناگادارہ
 بہ ہموو شتیک ﴿فِي بُيُوتٍ أُذِنَ اللَّهُ﴾ لہ مزگہ و تانیکدا خوا مولہتی داوہ ﴿أَنْ تُرْفَعَ﴾ کہ بہ گہورہوہ پاک راگیری (بہرزو
 بلند دروست کریست) ﴿وَيُذَكَّرَ فِيهَا أَسْمُهُ﴾ زیکرو و سادی خوی تندا بکری ﴿يُسَبِّحُ لَهَا فِيهَا بِالْعُدْوَةِ وَاللَّحَالِ﴾ لہو
 (مزگہ و تانہ) دا تہسیحاتی خوا دہ کہن بہ ہیانیان و نیواراندا ﴿

﴿يَجَالُ لَا تُلْهِمُهُمْ بُحْرَةَ وَلَا بِئِغْ﴾ پیاوئینک کہ بازارگانی و کپرسن و فروشتن بی ناگیان ناکات ﴿عَنْ ذِكْرِ
 اللَّهُ وَإِقَابِهِ الصَّلَاةَ وَإِيَّاتِهِ الزُّكُوفَ﴾ له یادی خواو نوئز کردن و زه کات دان ﴿يَخَافُونَ يُومًا﴾ له پرؤزئک ده ترسن
 (پرؤزی قیامت) ﴿تَقَدَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ﴾ دل و چاوه کان تبایدا (ده گؤرئسن و) ثاوه ژوو ده بن ﴿
 لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا﴾ تا خوا پاداشتیان بدانه وه به پاداشتی چاکترینی نه وهی کردویانه ﴿وَيَزِيدُهُمْ
 مِنْ فَضْلِهِ﴾ وه (بئجگه له پاداشته که بیان) له به هر هی خویه وه زیاده شیان ده داتی ﴿وَاللَّهُ يَزِدُّ مَنْ يَشَاءُ﴾ وه خوا
 بزق و رؤزی (پاداشت) ده دا به هر که س بیهوی ﴿بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ به بی ژمار، بی سنور ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 وه نه وانهی که بی پروان ﴿أَعْمَلُهُمْ كَسْرًا﴾ کرده وه (چاکه) کانیان وه ک سهر اینک وایه (سهراب نیشکیکه کاتی
 زؤر گهر ما له بیاباندا وه ک ناو دیته پئش چاو) ﴿يَقْبَعُونَ﴾ له بیابانیکدا (بریسکه بدانه وه) ﴿يَحْتَسِبُ الْقُلَمَاتُ
 مَاءً﴾ (که سئیکی) زؤر تئسو به ئاوی ده زانی (له دور وه) ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ﴾ (به په له ده روات بؤی) کاتی
 ده گانه لای ﴿لَمْ يَجِدْهُ سَيْتًا﴾ هیچ به دی ناکات ﴿وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ﴾ (له قیامت کافر) ده بیئی خوا ناماده به
 له لایدا ﴿فَوَقَدَهُ جِسَابًا﴾ نه مجا خوا به ته وای پاداشتی (کرده وه کانی) ده داتی ﴿وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾
 وه خوا به په له و چه سپانه له لئیر سینه وه دا ﴿أَوَكَلَّمْتَ فِي بَحْرِ لُجْنٍ﴾ یا (کرده وهی بی پروایان) وه ک چه ند
 تاریکیه ک وایه له ناو ده ریبه کی قولدا ﴿بِعَشْتِهِ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ﴾ که شه پؤل له سهر شه پؤل دایو شاینت
 ﴿مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ﴾ له سهر نهو (شه پؤل) یشه وه هه ورئکی ره شی (باراناوی) بیت ﴿ظَلَمْتُمْ بَعْضَهَا فَوْقَ بَعْضٍ﴾
 تاریکیه کان نیشتبته سهر به کتری ﴿إِذَا أَخْرَجَ يَدُهُ لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا﴾ نه گهر دهستی ده ریئی نزدیکه دهستی خوی
 نه بیئیت (له به تاریکی) ﴿وَمَنْ لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا﴾ جا هر که س خوا نووری (ئیمانی) بی نه به خشیی
 ﴿فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ﴾ نه وهی پروناکی بیت نیه تی ﴿الَّذِينَ﴾ نایا نابینی (نازانی) ﴿أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُمْ فِي السَّمَاوَاتِ
 وَالْأَرْضِ﴾ بئگومان هه موئنه وانهی له ناسمانه کان و زهوی دان ته سیبھاتی خوا ده که ن ﴿وَالَّذِينَ صَبَّأْتُمْ
 هُدُورَهُمَا بِالْأَيْدِيِّ بِالْيَمَانِ كَرْدُوتَهُ﴾ (به ناسماندان ته سیبھاتی خوا ده که ن) ﴿كُلُّ قَدْحَةٍ صِلَاةٌ رَّبُّكَ وَسِبْخَةٌ رَّبُّكَ﴾
 هه ره که له مانه نوئز (دوعا) و ته سیبھاتی خوی ده زانی ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه خوا به وهی ده بکه زانا
 و ناگاداره ﴿وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ته نها بؤ خوا به خوا و نه تی ناسمانه کان و زهوی ﴿وَاللَّهُ أَلْمُصِيبُ﴾
 و گهرانه وهش هه بؤ لای خوا به ﴿الَّذِينَ﴾ نایا نازانی (نابینی) ﴿أَنَّ اللَّهَ يُرْسِي سَحَابًا﴾ که خوا په له هه وره کان
 ده بات (به ناسماندا) به هئو اشئی ﴿لِيُرْسِيَ بَيْتَهُ﴾ پاشان نهو (په له هه ور) انه په یوه ست ده کات به به که وه
 ﴿لِيُرْسِيَ رُكُومًا﴾ دواتر ده بیان خاته سهر به کتری ﴿فَقَرَىٰ الْوَدْقَ﴾ نه مجا ده بیئی دلؤپه باران ﴿يَخْرُجُ مِنْ
 جَانِبِهِ﴾ له تئسو هه وره که وه ده باری ﴿وَيُنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مِزَابًا فِيهَا مِنْ لَبَنٍ﴾ وه له ناسمانه وه له هه وره کان که وه ک
 کیون ته رزه ده باریئنی ﴿فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ نه مجا تووشی زیان ده بی بهم (ته رزه به) هه ره که سنی خوا بیه ویت
 ﴿وَيَصْرِفُهُ عَنِ مَنِ يَشَاءُ﴾ وه لای ده دات له هه ره که سنی که خوی بیهوی ﴿يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ﴾ نزدیکه
 پرووناکی و شهوقی چه خماخه (ی هه وره) که (بئیای) چاوه کان بیات ﴿

﴿يَقَابُ اللَّهُ أَلْبَلَّ وَالنَّهَارُ﴾ خواشہوو رورژ ده گزوریت (به کورت و دریتز کردنیان یا به رورژ بوونهوو وشوو
 داهاتن) ﴿إِن فِي ذَلِكَ﴾ به راستی له مه دا ﴿لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ﴾ به ندیک هه به بو خواهن ژیری به کان ﴿وَإِنَّ
 وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَّاءٍ﴾ وه خوا هه موو زینده وه ریکی له ناو دروست کردووہ ﴿فِيهِمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ﴾
 نه مجا هندی له وانه له سهر سکی ده پروات ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ﴾ وه هندیکی تریان له سهر
 دووقاچ ده پروات ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ﴾ وه هه شیانه له سهر چوار پی ده پروات ﴿يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾
 خوا هه رچی بوی دروستی ده کات ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بنگومان خوا ده سہ لانی به سهر هه موو
 شتیکدا هه به ﴿لَقَدْ أَنْزَلْنَا﴾ سویند به خوا به راستی نیمه نار دو مانه ته خوار وهہ ﴿وَإِنَّ سَبْأَ لَمَثَلٍ لِّ
 جَهَنَّمَ نَبِيٍّ لِيُذَكِّرَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وخواش هه ر که سی بوی رینموونی ده کات ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بو رنگای راست ﴿وَيَقُولُونَ آمَنَّا﴾ وه نه وانه ده لین بر و امان هتاوه
 ﴿يَا اللَّهُ وَيَا رَسُولَ اللَّهِ اطعنا﴾ به خواو به پیغه مبهرو گویرایه لیمان کردووہ ﴿ثُمَّ تَوَلَّى فِرْقًا مِّنْهُمْ﴾ پاشان
 کومه لیک له وان پشتی تی ده کهن ﴿فَمِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ له پاش نه وهی (ووتیان بر و امان هتاوه)
 ﴿وَمَا أَوْلَيْكَ بِالْمُؤْمِنِينَ﴾ وه نه وانه (له راستیدا) نیماندار نین ﴿وَإِذْ أَدْعُوا﴾ وه کاتی بانگ بکرین
 ﴿إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ بو لای (شهریعه تی) خواو پیغه مبهرو ﴿لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ﴾ بو نه وهی حوکم بکات
 له نیوانیاندا ﴿إِذْ أَقْرَبُوا مَنَّهُمْ مُّعْرِضُونَ﴾ به کسه کومه لیک له وانه روو وه رده گیرن ﴿وَإِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ﴾
 به لام نه گهر (له حوکم دانه که دا) حقه که بو نه وان بیت ﴿يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعَبِينَ﴾ دین بو لای (حوکه که)
 به و پهری ملکه چی به وه ﴿أَفِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ نایا دلہ کانیان نه خوشی تیدایه ﴿أَمْ أَرْتَابًا﴾ یا له گوماندا
 بوون ﴿أَمْ يَخْفَوْنَ أَنْ يَحْيِفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولَهُ﴾ بان ده ترسن خواو پیغه مبهرو که ی ﴿سَتَمِيعًا لِّى بَكْرٍ﴾
 ﴿بَلْ أَوْلَيْكَ هُزُوقُ الظَّالِمُونَ﴾ (نه خیر هیچ له وانه نی به) به لکو نه وانه هه ر خویان سته مکارن ﴿إِنَّمَا كَانَ
 قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ قسه ی نیمانداران ته نها نه مه به ﴿إِذْ أَدْعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ کاتی بانگ بکرین بو لای
 (به نامه ی) خواو پیغه مبهرو که ی ﴿لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ﴾ بو نه وهی بریار بیدات له نیوانیاندا ﴿أَنْ يَقُولُوا
 سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا﴾ که ده لین بیستمان و گویرایه لین ﴿وَأَوْلَيْكَ هُزُوقُ الْمُفْلِحُونَ﴾ وه هه ر نه وانه رزگار بووان
 ﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ جا هه ر که س گویرایه لی خواو پیغه مبهرو که ی بکات ﴿وَيَخَشِ اللَّهَ﴾
 ویتقه ﴿وه له خوا بترسی و خزی له (سهر پیچی) خواو پاریزی ﴿فَأَوْلَيْكَ هُزُوقُ الْفَائِزُونَ﴾ نه وه به راستی
 هه ر نه وانه سهر که و توون ﴿وَاقْسَمُوا بِاللَّهِ﴾ (دوو رووه کان) سویندنیان ده خوارد به خوا ﴿جَهْدَ
 أَيْمَانِهِمْ﴾ به نه و پهری سویند خوار دنیان ﴿لَنْ أَمْرَهُمْ لِيَخْرُجُنَّ﴾ که نه گهر فرمانیان پی بده بیت
 (به ده رچوون بو غه زا) بنگومان ده رده چن ﴿فَلِأَنْتُمْ سَمْعًا﴾ بلی: سویند مه خون ﴿طَاعَةً مَّقْرُوفَةً﴾
 ملکه چی و گویرایه لی نیوه زانراوه (قسه تان پیچه وانه ی کردارتانه) ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا
 ﴿حَبِيرٌ مَّا تَعْمَلُونَ﴾ ناگاداره به و کرده وانه ی ده یکه ن ﴿

﴿قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ بلسی فرمانبهررداری خواو فرمانبهررداری پیغه مبهەر ﴿بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ بن ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾
 نه مجا نه گهر پشتیان هه لکرد ﴿فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْحَمْلُ﴾ نه وه نه وه (پیغه مبهەر ﴿بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾) تنها بهر پر سیاره له وهی
 دراو به سه ریدا (که گه یاندنی په یامی خوا به) ﴿وَعَلَيْكُمْ مَا خَلَقْتُمْ﴾ وه ئیوهش بهر پرسن له وهی
 دراو به سه راندا (که باوه رهینانه) ﴿وَإِنْ تُطِيعُوا تَهْتَدُوا﴾ وه نه گهر گویرا به لسی پیغه مبهەر ﴿بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ بکهن،
 نه وه هیدایهت وه رده گرن ﴿وَمَا عَلَى الرَّسُولِ﴾ وه پیغه مبهەر هیچی له سه ر نی به ﴿إِلَّا الْبَلَّغُ الْمُبِينُ﴾ بیجگه
 له گه یاندنی روون و ناشکرا (ی په یامی خوا) ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ خوا به لیتی داوه بهو
 که سانه تان که باوه ریان هیتاوه ﴿وَعَمَلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کرده وهی چاکه کانیا ن کردووه ﴿لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ
 فِي الْأَرْضِ﴾ که بیگومان ده یانکاته جی نشینی (خه لکی تر) له زه ویدا ﴿كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾
 ههروه که نهوانی (نیماندارانی) پیش نهمانی کرده جی نشین ﴿وَلَيَمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمْ﴾ وه ئاینه که بیان
 بو ده چه سپتنی ﴿الَّذِي أَرْضَقْنَاهُمْ﴾ نه وه (ئاینه) ی که خوا پنی رازی بو وه بویان ﴿وَلَيَسِّدَنَّ لَهُمْ مِنْ بَعْدِ حَوْفِهِمْ
 أَمْثَلًا﴾ وه ترس و بیمیان بو ده گویری به ناسایش و نارامی ﴿بَعْدُ وَنَحْيٍ﴾ (له و کاته دا ئیتر) هه ر من
 ده بهرستن و ﴿لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا﴾ هیچ هاو به شیه کم بو بریار نادهن ﴿وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ﴾ وه هه ر که س
 بی بر و ابی دوا نه وه (به دی هاتنی به لینه کان) ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ نه وه به راستی هه ر نهوانه ن
 ده ر چوو له رنگه ی خوا ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نو ئیز به جی بیتن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ و زه کات بدن
 ﴿وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ و گویرا به لسی پیغه مبهەر ﴿بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ بکهن ﴿لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ تا خوا ره حمتان پی بکات
 ﴿لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وه که سانه ی بی باوه رن وانه زانن ﴿مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ﴾ له توله ی خوا
 رزگاریان ده بی له زه ویدا ﴿وَمَا أَوْهَنُوا النَّارَ﴾ و نهوان جینگایان ناگه ره ﴿وَلَيْشَ الْمَصِيرُ﴾ ئای ج
 سه ره نه جامینکی به دو خرابه ﴿وَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وه که سانه ی باوه رتان هیتاوه ﴿لَيَسْتَدْرِكُ
 دَهْبِيَّ مَوْلَةَ تَنْ لِي وَهَرِغْرَنَ﴾ ﴿الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ نه وه که سانه ی بنده ی ئیوهن (بهنده کانتان)
 ﴿وَالَّذِينَ تَرَبَّعُوا الْفَلَاحِ مِنْكُمْ﴾ ههروه ها منداله کانتان که هیتستا بالغ نه بوون ﴿فَلَا تَكْرَهْتُمْ﴾ له سنی کاتدا
 (بو چوونه ژوری نوستنی ژن و میرد) ﴿مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ﴾ له پیش نو ئیزی به یانی ﴿وَحِينَ
 تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهْرِ﴾ وه کاتی پو شاکتان داده نین (لا ده بن له بهرتان دا) له کاتی نیوه پرواندا ﴿وَبَيْنَ
 بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ﴾ و له پاش نو ئیزی عیسا (خه و تنان) ﴿فَلَا تَكْرَهْتُمْ لَكُمْ﴾ نه م سنی کاته کاتی خو ده ر خسته
 بو تان دروسته ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَ هُنَّ﴾ دوا نه م سنی کاته (بن مولهت وه رگرتن) نه بو ئیوه و
 نه بو نهوان هیچ گونا هیک نی به (مولهت وه رنه گرن) ﴿طَلُوفُونَ عَلَيْكُمْ﴾ (چونکه) نهوان زور به ده ورو
 به راندا دین (بو خزمهت کردنتان) ﴿بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾ ئیوه له گه ل به کتر دا تیکه لن ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
 ثَابَهُ وَجُورَهُ﴾ خوا روونی ده کاته وه ﴿لَكُمْ الْأَرْبَابُ﴾ ئایه ته کانی بو ئیوه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای
 کار دروسته ﴿۵۸﴾

﴿وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ﴾ وہ کاتسی کہ مندالہ کانتان بالغ بوون ﴿فَلْيَسْتَقْدُوا﴾ ئەوسا دەبی
مۆلەت وەر بگرن ﴿كَمَا اسْتَقْدَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ وەکو چۆن کہسانی پینش ئەمان مؤلەتیان
وەر دەگرت (لە ھەموو کاتیکدا) ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ﴾ ئابەم جۆرە خوا پروونی دە کاتەوہ ﴿لَكُمْ
ءَايَاتُهُ﴾ ئایە تەکانی بۆ ئینوہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وەخوا زانای دانایە ﴿وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ﴾
وہ ئافرەتانی پیرو لە کار کہ وتوو ﴿الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا﴾ ئەو ئافرەتانی ئومیدی شو کردنیان
نە ماوہ ﴿فَلَيْسَ عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ﴾ ھیچ گوناھنیکیان لە سەرنی یە ﴿أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ﴾ کہ (ھەندیک لە)
پۆشا کہ کانیان لا بەرن ﴿غَيْرَ مُتَّبِعِينَ بَرِيئِينَ﴾ بە لام زینەت و جوانیان دەر نەخەن ﴿وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ﴾
خۆ ئەگەر لا یەبەن و پۆشتە بن ﴿حِزْبًا لَّهُنَّ﴾ ئەوہ چاکترە بۆیان ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وەخوا بیسەری
زانایە ﴿لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ﴾ کویر گوناھی لە سەرنی یە ﴿وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ﴾ و شەل گوناھی
لە سەرنی یە ﴿وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ﴾ ھەر وہا نەخۆش گوناھی لە سەرنی یە (ئەم جۆرە کہ سەنە
گوناھنی یە بۆیان نان خواردن لە گەل کہسانی ساغدا) ﴿وَلَا عَلَى الْأَنْفُسِكُمْ﴾ وە بۆ ئینوہ ش گوناھ نییە
﴿أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ أُيُوتِكُمْ﴾ کہ لە مالەکانی خۆتان نان بخۆن (مالی مندال و خیزانە کانتان ھەر بە مالی
خۆتان دادەنری) ﴿أَوْ يُوتِ آبَاكُمْ﴾ یا (نان بخۆن لە) مالی باو کانتان ﴿أَوْ يُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ﴾ یا مالی
دایکانتان ﴿أَوْ يُوتِ إِخْوَانِكُمْ﴾ یا مالی برا کانتان ﴿أَوْ يُوتِ أَخَوَاتِكُمْ﴾ یا مالی خۆشکە کانتان
﴿أَوْ يُوتِ أَعْمَامِكُمْ﴾ یا مالی مامە کانتان ﴿أَوْ يُوتِ عَمَمَاتِكُمْ﴾ یا مالە پورە کانتان (خوشکانی
باوک) ﴿أَوْ يُوتِ إِخْوَالَكُمْ﴾ یا مالی خالە کانتان ﴿أَوْ يُوتِ خَالَاتِكُمْ﴾ یا مالی پورە کانتان
(خوشکانی دایک) ﴿أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ یا ئەو مالانەھی کہ کلیلە کانیان بە ئینوہ یە
﴿أَوْ صَدِيقِكُمْ﴾ یا مالی برادەر و ھاوڕێتان ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾ ھیچ گوناھتان لە سەرنی یە
﴿أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا﴾ بە کۆمەلە یا بە تەنیا نان بخۆن ﴿فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا﴾ جا کاتسی چوونە
(ھەر مالیک لە) مالان ﴿فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ﴾ ئەوہ سەلام لە یە کتر بکەن (لە وانەھی کہ وەک خۆتان وان)
﴿سَلَامًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ بە سەلام کردنیک لە لایەن خواوہ (ھاوہ) ﴿مُبَرَّكَةً طَيِّبَةً﴾ سەلامینکی جوان
وچاک و پاک ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ﴾ ئابەو شینوہ خوا پروونی دە کاتەوہ ﴿لَكُمْ الْآيَاتِ﴾ ئایە تەکانی بۆ
ئینوہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ بە لکو ژیریتان بخەنە کار و بیریکەنەوہ ﴿﴾

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ﴾ بہر راستی ٹیمانداران تہنہا تہوانہن ﴿ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ کہ ہر وایان بہ خواو پیغہ مہرہ کہی ہتاوہ ﴿وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ﴾ وہ ہدر کاتیک لہ گہل تہو (پیغہ بمبہر ﷺ) دابن ﴿عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ﴾ لہ کارینکی گرنگدا کہ کویان دہ کاتہوہ (وہ ک غہزاو جو مہو جہڑن) ﴿لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوا﴾ نارون بہ ہیچ لایہ کدا ہتا مولت لہ پیغہ مہرہ ﷺ وہ نہ گرن ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ﴾ بنگومان تہوانہی مولت لی وہ ردر گرن ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ تہوانہ کہ سانیکن کہ ہر وایان ہہ بہ خواو پیغہ مہرہ کہی ﴿فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ﴾ جا ہدر کاتی تہوانہ داوا ی مولت یان لی کردیت ﴿لِيَعِضَ شَأْنَهُمْ﴾ بڑ ہندی نیش و کاری تابیہ تی خویان ﴿فَأَذِنَ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ﴾ تہوہ ہدر کامیان خوت ویستت مولتہی بدہ ﴿وَأَسْتَغْفِرُ لَهُمْ اللَّهُ﴾ وہ داوا ی لیووردنیان بڑ بکہ لہ خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ بہر راستی خوا لیووردہی میہرہ بانہ ﴿لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ﴾ بانگ کردنی پیغہ مہرہ ﷺ لہناو خوتاندا دامہ نین (نابن) ﴿كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا﴾ وہ ک بانگ کردنی خوتان لہ بہ کتری (دہ بیت بہ ریزہوہ بانگ بکریت وہ کہی پیغہ مہرہ یار رسول اللہ ﷺ) ﴿فَدَعَا اللَّهُ الَّذِينَ﴾ بہر راستی خوا دہ زانی و ناگادارہ بہوانہی ﴿يَسْتَلُونَ مِنْكُمْ لَوَادًا﴾ لہ نیوہ (بہ بی مولت) لہ بہنای خہلکی ترہوہ دہ رده چن بہ دزیہوہ ﴿فَلِيَحْذَرِ الَّذِينَ﴾ جا با برس ن تہوانہی ﴿يَخْتَالُونَ عَنْ أَمْرِهِ﴾ کہہ پیچہ وانہی فرمانی پیغہ مہرہ ﷺ دہ کہن ﴿أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ﴾ کہ (لہ دونیادا) بہ لاو تا کیکر دہوہ بہ کیان تووش بیت ﴿أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ یا سزایہ کی سہختیان تووش بی (لہ دوا پروردا) ﴿إِلَّا إِنْ لَمْ يَبْدَأْ بِهَا﴾ بیدار بنہوہ بہر راستی تہنہا بڑ خواہ ﴿مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ تہوہی کہ لہ ناسمانہ کان و زہویدایہ ﴿فَدَعَا لِمَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ﴾ بنگومان خوا ناگادارہ بہتہ واوی تہو شتانہی تیوہی لہ سہرن، وہ بہو (کارانہ یسی کہ دہیکہن) ﴿وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ﴾ تہو پرورہش کہ دہ گہر نیرتہوہ لای خوا ﴿فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا﴾ تہوسا ناگاداریان دہ کاتہوہ بہو کردہوانہی کردوویانہ ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا بہ ہموو شتیک ناگادارہ ﴿۱۶﴾

سورہ قی الفرقان

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾ بہناوی خوا ی بہخشندهی میہرہ بان

﴿تَبَارَكَ الَّذِي﴾ گہورہوہ پیرورہ تہو زاتہی ﴿نَزَلَ الْفُرْقَانُ عَلَىٰ عَبْدِهِ﴾ کہ فورقان (فورشان) ی بڑ سہر بہندہی خوی ناردوتہ خواروہ ﴿لِيَكُونَ لِلْعٰمِلِیْنَ نَذِيرًا﴾ تا ترستہر بیت بڑ ہموو جیہانیان ﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ تہو زاتہی کہ دہ سہلات و مولکی ناسمانہ کان و زہوی ہسی تہوہ ﴿وَلَمْ يَخْذَلْكَ﴾ و ہیچ مندالی بڑ خوی ہر بار نہ داوہ ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَكَ فِي الْمُلْكِ﴾ و کہس ہاویہ شی نیہ لہ فرمانرہ وایسی و مولک وداریدا ﴿وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ وہ ہموو شتیکی دروست کردوہ ﴿فَقَدَرَهُ قَدِيرًا﴾ وہ تہندازہی بڑ دیاری کرد (لہ ہموو پرویہ کہوہ) بہچاکی ﴿۱۷﴾

﴿وَأَتَّخِذُوا مِنْ دُونِيءِ إِلَهَةٍ﴾ بینجگہ لہ خوا چہند پەر ستر او نیکیان بؤ خویان بریار داوہ ﴿لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا﴾
کہ هیچ شتیک دروست ناکہن ﴿وَهُمْ يُخْلُقُونَ﴾ بەلکو خو شیان دروست کر اون ﴿وَلَا يَمْلِكُونَ لِنَفْسِهِمْ﴾
دہسہ لاتیان نی یہ بؤ خویان ﴿صَرَخُوا وَلَا تَقْعَا﴾ نہ زیان نہ سوودو قازاج (بگہ بہنن) ﴿وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا﴾
﴿وَلَا حَيٰوةً وَلَا نُشُورًا﴾ ہر وہا مردن و ژیان و زیندو و بوونہ وہی خویان بہدہس نیہ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ﴾
﴿كَفَرُوا﴾ ئەوانہی کہہنی پروا بوون دەیان ووت ﴿إِنْ هٰذَا إِلَّا إِفْكٌ أَفْتَرْتَهُ﴾ بینگومان ئەم (قورناتہ) هیچ نیہ
جگہ لہ درو یہ کی گہورہ کہ مو حہ مہد ﴿صَلِّ﴾ ہلی بہستوہ ﴿وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ﴾ وہ کہسانی تر
بؤ ئەو (ہدلبہستنه) یار مہ تیبان داوہ ﴿فَقَدَجَاءَهُ وَطْلَمًا وَرُوزًا﴾ ئەوہ بہ پراستی ئەوانہ ستم و بوہتانیکی
گہورہ یان کردوہ ﴿وَقَالُوا أَسْطِيزُ الْأُولِيَّةِ﴾ وہ (بئی پروایان) دەیان ووت (ئەم قورناتہ) بہسەرہات
و داستانی پیتشووہ کانہ ﴿أَكْتَبَبَهَا﴾ (مو حہ مہد ﴿صَلِّ﴾) داوای کردوہ بؤی بنوسن ﴿فَمَهِيَ تَمَلَّى عَلَيْهِ﴾
ئەمجا دە خویند ریتہ وہ بہسەریدا ﴿بُكَرَةً وَأَصِيلًا﴾ بہ بہ بیانیان و ئیواراندا ﴿قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي﴾
(ئەہی مو حہ مہد ﴿صَلِّ﴾) بلی زاتی نار دویہ تی یہ خواریہ وہ ﴿يَعْلَمُ الْبَيْتَ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ﴾ کہ ہموو
نہیتی ناسمانہ کان و زہوی دە زانیت ﴿إِنَّهُ كَانَ عَفُوًّا رَحِيمًا﴾ بہ پراستی ئەو (خوا) لیبووردہی
میہرہ بانہ ﴿وَقَالُوا مَا لِهٰذَا الرَّسُولِ﴾ (بئی پروایان) دەیان ووت ئەمہ چؤن پیتغہ مہرینکہ ﴿يَأْكُلُ﴾
﴿الطَّعَامَ﴾ خواردن دەخوات ﴿وَيَخْشَىٰ فِي الْأَسْوَاقِ﴾ وہ بہ بازار پدا دە پروات ﴿لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَهُ مَلَكَ﴾ بؤچی
فریشتہ یہ ک نہ نیرا و تہ خواریہ وہ بؤ لای ﴿فَيَكُونُ مَعَهُ زَبِيرًا﴾ بؤ ئەوہی لہ گہ لیدا تر سیتہر بئی ﴿وَلَوْلَا﴾
﴿أَوْ يَلْقَىٰ إِلَهُ كَنزًا﴾ یا گہ نجینہ یہ کی (لہ ناسمانہ وہ) بؤ فری بدرایہ ﴿أَوْ كُونَ لَهُ جَنَّةً يَأْكُلُ مِنْهَا﴾
یا باخیکی ببوایہ لینی بخواریہ ﴿وَقَالَ الظَّالِمُونَ﴾ وہ ستمکاران (بئی پروایان) دەیان ووت
(بہ ئیمانداران) ﴿إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّشْحُورًا﴾ ئیوہ تہنہا شوین پیاوینکی جادوو لیکراو کہ و توون
﴿أَنْظُرْ كَيْفَ صَرَّوْا لَكَ الْأَمْثَلُ﴾ سہیر کہ چؤن نمونہی (ہووج) بؤ تو دیننہ وہ ﴿فَصَلُّوْا﴾
بہ و ہویہ وہ گو مپرا بوون ﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيْلًا﴾ ئیتر ناتوانن رینگای حہق و پراستی بدوزنہ وہ ﴿وَتَبَارَكَ﴾
﴿الَّذِي إِنْ شَاءَ﴾ گہورہ و پیروزہ ئەو زانہی ئە گہر بیہوی (لہ دونیادا) ﴿جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ﴾
چاکتر لہ وہ (ی بئی پروایان دە لینن) بؤت ساز دەدات ﴿جَعَلَتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ باخاتینک
کہ روبارہ کان بہ ژیر یاندا دە پروات ﴿وَيَجْعَلُ لَكَ قُصُورًا﴾ وہ چہند کؤشکت بؤ فہراہم دیننی ﴿وَلَا تَنْزِلُ﴾
﴿بَدَلًا لِّذٰلِكَ﴾ (پراست ناکہن وانیہ) بەلکو ئەوانہ باوہ ریان بہ پروژی دواپی نیہ ﴿وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ﴾
﴿كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ﴾ وہ ئیمہ نامادہ مان کردوہ بؤ کہ سنی باوہ ری بہ پروژی دواپی نہ بی ﴿سَعِيرًا﴾ ناگری
ہد لگیر ساو ﴿﴾

﴿إِذَا رَأَوْهُم مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ﴾ کاتسی (نہم ناگرہ) لہ دورہ وہ نہوان دہ بینیت ﴿سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَرَفِيرًا﴾ نر کہ
 ونالہی گر و بلیسہی دہ بیسن (کہ نشانہی رق و قینی زوریہ تی لیان) ﴿وَإِذَا الْفُؤَادُ مِنْهَا مَكَانًا صَبِيحًا﴾
 وہ کاتسی فری دہ درینہ جینگاہہ کی تنگ لہ دوزہ خدا ﴿مُقَرَّبِينَ﴾ بہ جووت کراوی دہ ست و قاج
 و ملیان لہ کؤت و زنجیر دا (یا لہ شیان بہ کؤت و زنجیر پیکہ و بہ سراوہ) ﴿دَعَاؤُهُنَّ لَكَ نُبُورًا﴾ لہ ویندا
 داوای تیاچوون و مردن دہ کهن ﴿لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ نُبُورًا وَحَدًّا﴾ نہ سرو داوای تہ نیا مردنیک مہ کهن
 ﴿وَأَدْعُوا نُبُورًا كَثِيرًا﴾ بہ لکو داوای مردنی زور بکن ﴿قُلْ أَذْكَاءَ خَيْرٌ﴾ بلی نایا نہ مہ چاکترہ ﴿أَمْرٌ
 جَسَدُ الْحَدِيدِ الَّذِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ﴾ یا نہ و بہ ہہ شتہ ہہ میشہ بیہی کہ بہ لین دراوہ بہ پاریز کاران ولہ خوا ترسان
 ﴿كَانَتْ لَهُمْ حَرَآءَ وَمَصِيرًا﴾ کہ پاداشت و سہر نہ نجام و نا کامیانہ ﴿لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ﴾ لہ و (بہ ہہ شتہ)
 دا ہہر چیان بوی ہہیہ ﴿خَالِدِينَ﴾ بہ ہہ میشہ بی و بی برانہ وہ ﴿كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُولًا﴾ نہ وہ
 بہ لینیکہ لہ لایہن پەر و ردگار تہ وہ نہ و لی بہرہر سیارہ ﴿وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ﴾ وہ لہ و رورہ دا خوا نہ و
 (بت پەرست) انہ کؤدہ کاتہ وہ ﴿وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ لہ گہل نہ و پەرستراوانہی کہ پەرستو نیان
 جگہ لہ خوا ﴿فَيَقُولُ أَأَنْتُمْ﴾ نہ مجا خوا (بہ پەرستراوہ کان) دہ لی نایا نئوہ ﴿أَضَلَلْتُمْ عِبَادِي هَٰؤُلَاءَ﴾
 نہ و بہ ندانہی متان گو مپرا کرد ﴿أَمْ لَهُمْ صَلَوٌ السَّبِيلِ﴾ یا خویان رینگای (راستیان) و نکرد و گو مپرا بوون
 ﴿قَالُوا سُبْحٰنَكَ﴾ (پەرستراوہ کان) دہ لین پاک و بیگہ ردی بو تو ﴿مَا كَانَ يَدْعَىٰ لَنَا﴾ بو نئمہ شایستہ
 نہ سوہ ﴿أَن نَّخِذَ مِن دُونِكَ مِن أَوْلِيَآءَ﴾ کہ بینجگہ لہ تو پەرستراوینک بو خومان دا بنین ﴿وَلٰكِن مَّتَّعْتَهُمْ
 وَآبَاءَهُمْ﴾ بہ لام نازو نیعمہ تہ دا بہ نہوان و باوو باپیرانیان ﴿حَتَّىٰ سَأَلْنَا الَّذِي كَرِهْتَ﴾ ہہ تا (وایسان
 لنیہات) یادی تو یان لہ بیر چوو ﴿وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا﴾ وہ نہوانہ کؤمہ لینکی تیاچووی بی خیر بوون ﴿لَٰكِن
 فَقَدْ كَذَّبُوكُمْ بِمَا تَقُولُونَ﴾ (خوا بہ بت پەرستہ کان دہ لی) جا بینگومان پەرستراوہ کانتان نئوہ یان
 بہ درو خستہ وہ لہ و قسانہی کہ دہ تان کرد ﴿فَمَا تَشْتَطِعُونَ صَرَفًا وَلَا نَصْرًا﴾ نہ مجا نہ دہ توانن (سزای
 خوا) لہ خوتان لادہن نہ دہ توانن یارمہ تی (خوا) بہ دہس بینن ﴿وَمَن يَظْلِم مِّنكُمْ﴾ وہ ہہر کہس
 لہ نئوہ ستم بکات (ہاوہل بو خوا دا بنی) ﴿نُذِقْهُ عَذَابًا كَثِيرًا﴾ سزایہ کی گہورہی ہی دہ چہ ژین ﴿وَمَا
 أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ نئمہ پیش تو ہہر کام لہ پیغہ مہر انمان نارد بیت ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ
 الظَّلَامَ﴾ بینگومان نہوان خوار دنیان خوار دوہ ﴿وَيَسْتَشُونَ فِي الْأَسْوَابِ﴾ و بہ بازار دا روستوون
 ﴿وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً﴾ وہ نئمہ ہہ ندیک لہ نئوہ مان کردہ ہوی تاقیر دہ وہی ہہ ندیک
 تر تان ﴿أَنْصُرِيَوْمَ﴾ نایا خو دہ گرن ﴿وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا﴾ وہ پەر و ردگار تہ بینایہ (بہ ہہ موو
 شتیک) ﴿

﴿وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾ وه نه وانهی که به هیوای دیداری نیمه نین (له پوژی دوایی دا) ده لئین
 ﴿لَوْلَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْمَلَائِكَةَ﴾ نه وه بۆ فریشته نانیر دریتته خواره وه بۆ سه رمان ﴿أَوْتَرَىٰ رَبَّنَا﴾ یا خود
 په روه ردگارمان نابینین ﴿لَقَدْ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ سویند به خوا به راستی نه وانه له ده رونی خویناندا
 خویان به گه و ره ده زانی ﴿وَعَتَوْا عُتُوًا كَبِيرًا﴾ وه سه ر که شیهه کی گه و ره بیان کرد. ﴿يَوْمَ تَرَوُنَّ الْمَلَائِكَةَ﴾
 نه و ورۆزه ی فریشته کان ده بینن (کاتی مردن یا قیامت) ﴿لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ﴾ له و پوژدها هیچ
 مژده به ک بۆ تاوانباران نی به ﴿وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَّحْجُورًا﴾ وه ده لئین (به نامان بدهن) به په نادانی پاریزراو ﴿وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ﴾ هاتین هه ر کرده وه به کیانکرد بوو ﴿فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا﴾ هه موو بیمان وه کو
 تۆزی پرش و بلاولی کرد ﴿أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ﴾ به هه شتی به کان له و پوژدها ﴿حَيْرٌ مُّسْتَقْرًا﴾
 له چاکترین جینگادان ﴿وَأَحْسَنُ مَقِيلًا﴾ وه له باشترین شوینی حه سانه وه (ی نیوه پروان) دان ﴿وَيَوْمَ
 تَشَقُّقُ السَّمَاءِ بِالْعَنَسِ﴾ وه پوژی ئاسمان له ت ده بی له گه ل هه ورنکی سه ی (هه موو ئاسمان ده گریته وه)
 ﴿وَأَنْزَلْنَا الْمَلَائِكَةَ تَنْزِيلًا﴾ وه فریشته کان ده نیردریتته خواره وه کۆمه ل کۆمه ل. ﴿الْمَلَكُ يَوْمَئِذٍ لَّغِيٌّ
 لِلرَّحْمَنِ﴾ له و پوژدها فه رمانه وایه تی ته نها بۆ خوی میهره بانه ﴿وَكَانَ يَوْمَئِذٍ الْكَافِرِينَ عَسِيرًا﴾ نه و
 پوژه رۆزنیکی زور سه خته له سه ر بن باوه ران ﴿وَيَوْمَ يَعْصُ الظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ﴾ وه پوژنیکه که سه ته مکار
 قه پ ده کات به هه ر دوو دهستی خویدا ﴿يَقُولُ يَلَيْتَنِي﴾ و ده لسی خۆزگه ﴿أَتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَيْبًا﴾
 له گه ل پیغه مبه ردا رینگای راستم بگرتایه ته به ر ﴿يَوَيْلٌ لَّي﴾ نای تیاچوون بۆ من ﴿لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فَلَانًا
 حَلِيلًا﴾ خۆزگه فلان که سم نه کردایه به هاوه ل و خوشه و یستی خۆم. ﴿لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ﴾
 به راستی نه و (که سه ی کردم به هاوه ل) منی له قورئان وینل کرد ﴿بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي﴾ دوا نه وه ی قورئانم پی
 گه یشت (و باوه رم پی هینا) ﴿وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَدُولًا﴾ وه شه یئان هه همیشه پشت تیکه رو پشت
 به رده ره بۆ ناده میزاد ﴿وَقَالَ الرَّسُولُ يَذَّابُنِي﴾ وه پیغه مبه ر ﴿وَوْتِي نَهَىٰ په روه ردگارم ﴿إِنَّ قَوْمِي﴾
 به راستی قه و مه که م (قوره یش) ﴿أَتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا﴾ نه م قورئانه یان واز لیه یئاوه و گوئی پی
 نادان ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ﴾ ئا به و جوژه (موحه ممه د ﴿مُحَمَّدٌ﴾) که ده ژایه تی تو ده کری (دامان
 ناوه بۆ هه موو پیغه مبه ریک ﴿عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ﴾ دوزمنیک له تاوانباران ﴿وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا﴾
 به سه په روه ردگارت رینموونی که رو یارمه تی ده رت بی ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانه ی بی پروا
 بوون ده یان ووت ﴿لَوْلَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ جُمْلَةً وَجِدَّةً﴾ بۆچی (موحه ممه د ﴿مُحَمَّدٌ﴾) هه موو قورئانی به یه ک
 جار بۆ دانه به زینسراوه ﴿كَذَلِكَ﴾ ئا به و جوژه (دامان به زاندووه) ﴿لِنُنشِئَ بِهِ قَوْمًا﴾ بۆ نه وه ی دلی تو
 (نه ی موحه ممه د ﴿مُحَمَّدٌ﴾) به و قورئانه دامه زراوو به هیز به کین ﴿وَرَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا﴾ وه (به و بۆ نه یه وه)
 ئایه تانی خۆم بۆ ناردن به ره به ره ﴿

﴿وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ﴾ هدر نمونه و مهسه لیکت بؤ بیئن (له ره خنه و پیشنباره نابه جیکانیان) ﴿إِلَّا جِئْتَكِ بِالْحَقِّ وَالْحَسَنِ تَفْسِيرًا﴾ نیمه وه لاهمه که یمان بؤ تو هیتاوه به راستی و جوانترین پروون کردنه وه ﴿وَالَّذِينَ يُخَشِرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ﴾ نهو که سانهی که به سهر پروخساریاندا ده برین (پراده کیشترین) بؤ دوزخ ﴿أُولَٰئِكَ سَرْمَكَانَا﴾ نهوانه خرابترین جیگیان بؤ هدیبه ﴿وَأَضَلُّ سَبِيلًا﴾ وه ریگاشیان وون کردوه (گومپا ترن) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند به خوا به راستی ته وراتمان دا به موسا ﴿وَجَعَلْنَا مَعَهُ آخَاهُ هَارُونَ وَزِيْرًا﴾ وه هاروونی برایشیمان کرده یاریده ده ری ﴿فَقُلْنَا أَذْهَبَا﴾ نه مجا و وتمان هدر دو وکتان برؤن ﴿إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ بؤ سهر نهو گلهی که باوه بریان به نایه ته کانی نیمه نی به وه دروی ده زانن ﴿فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا﴾ نهوسا له ناومان بردن به له ناوبردنیکی زور خراب ﴿وَقَوْمٌ نُّوحٌ لَمَّا كَذَّبَ الْرُّسُلَ﴾ گلهی نوح حیش کاتی پینغه مبه رانیان به دروزانی ﴿أَعْرَفْتَهُمْ﴾ (له ناوی لافاودا) نوقمان کردن ﴿وَجَعَلْنَا لُحْيَانَ آيَةً﴾ وه کردنمانن به پهنده و عیبرهت بؤ خه لک ﴿وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ﴾ وه ناماده مان کردوه بؤ سته مکاران ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ سزای سهخت ﴿وَعَادًا وَقَوْمًا أَنصَبْتَ آبًا﴾ و گلهی عادو سه موود و خاوه نی چال و بیره کان ﴿وَقُرُونًا بَيَّتَ ذَٰلِكَ كَيْبَرًا﴾ وه زور گلهی تر که له نیوانیان دا بوون (له ناومان بردن) ﴿وَكُلًّا صَبْرًا لِّأَنَّ الْأَمْثَلُ﴾ وه بؤ هه موویان چه ندین نمونه مان هیتاوه وه (به لام بیریان نه کرده وه) ﴿وَكُلًّا تَبَرًا تَتَّبِعِرًا﴾ وه هه موویانمان له ناوبرد به له ناوبردنیکی خراب ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا عَلِيَّ الْقُرْآنَ﴾ سویند به خوا به راستی نهوان (قورپه ش) تپه پر بوون به نهو شماره دا (سه دوم) ﴿الَّتِي أَنْصَبْتَ مَطَرًا لِّلنَّوَى﴾ که بارانی شهر (به ردی) به سهر دا بارینر ابو و ﴿أَفَلَا يَكْفُرُوا بِيَوْمِهِمْ﴾ نایا نهوان نهو (شاره به ردباران کراوه) بیان نه بینوه ﴿بَلْ كَانُوا لَا يَتْرُكُونَ شُورًا﴾ (وانی به بینوویانه) به لکو نهوان به ته مای زیندوو بوونه وه نین ﴿وَلَا آذَانًا﴾ وه (نهی موحه ممه د ﴿كَاتِبًا تَوْبِينًا﴾ ﴿إِنْ يَشَاءُ رَبُّكَ إِلَّا هُرُوًا﴾ بهس گالتهت پی ده کهن ﴿أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا﴾ و (ده لنین) نانه مبه خوا ناردویه تی به پینغه مبه ر ﴿إِنْ كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ الْهَيْبَتَا﴾ (وده لنین) نزیک بوو له به رستراوه کانمان لمان بدات ﴿لَوْلَا أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا﴾ نه گهر له سهر (به رستنی) بیان خوگر نه بووینایه ﴿وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾ له داهاتوودا ده زانن ﴿جِئْنَا بِرَوْنِ الْعَذَابِ﴾ کاتی سزای (خوا) ده بینن ﴿مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا﴾ کتی (گومپا تره) ریگای وون کردوه ﴿أَرَأَيْتَ﴾ نایا دیت ﴿مَنْ أَخَذَ إِلَهُهُ هَوْنَهُ﴾ نهو که سهی هه واوناره زوی خوی کردوته به رستراوی خوی ﴿أَفَأَنْتَ﴾ نایا تو ﴿تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا﴾ نه بیته پاریزه بؤ نهو (که شوینی ناره زوی نه که ویت) ؟ ﴿۱۷﴾

﴿أَمْ تَحْسَبُ﴾ نایا واه زانی ﴿أَنْ أَكْفَرَهُمْ بِشِعْمُونَ أَوْ يَتَّقُونَ﴾ زوربهی نه وانه ده بیستن یا تیده گه
 ﴿إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ﴾ نه وانه هه ر وهك نازه لن ﴿بَلْ هُمْ آصِلٌ سَبِيلًا﴾ به لکونه وان گو مرا تریشن ﴿۱۱﴾
 ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ﴾ نایا نابینی په روه رد گارت ﴿كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ﴾ چون سیه ری دریز کردوته وه (له بانگی
 به بیانانه و تا خور هه لاتن) ﴿وَأَوْشَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا﴾ نه گه ر بیویستایه رای ده گرت به وه ستاوی
 (سیه ره که به رده وام ده بو) ﴿فَجَعَلْنَا الشَّمْسُ﴾ له پاشان خورمان کرده ﴿عَلَيْهِ دَلِيلًا﴾ به لگه له سه ر
 نه و (سیه ره چونکه نه گه ر خور نه بیت سیه ر نانا سرنت) ﴿۱۲﴾ ﴿ثُمَّ قَفَّضْنَا إِلَيْهَا﴾ پاشان نه و سیه ره
 بولای خورمان ده به ینه وه ﴿فَبَصَّاتِيسِرًا﴾ به شسته یی و که مه که مه نایه یلین ﴿۱۳﴾ ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ نه و (خوا)
 زاتیکه ﴿جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِيَسَآءَ﴾ که شه وی بو کردون به داپوشه ر (پوشاک) ﴿وَالنَّوْمَ سُجَّاتًا﴾ وه خه وتنی
 بو کردون به هوی مت بوون ﴿وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا﴾ وه روزی بو هه ستان (له خه و بو کار و رسق
 په یدا کردن) داناوه ﴿۱۴﴾ ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ وه نه و (خوا) زاتیکه ﴿أَرْسَلَ الرِّيحَ﴾ باکان ده نیری ﴿بِشْرًا بَيْنَ
 يَدَيْ رَحْمَتِهِ﴾ به مژده ده ر پیش ره حمه تی خوی (باران بارین) ﴿وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه له ناسمانه وه
 باراندومانه ﴿مَاءً طَهُورًا﴾ ناوکی پاکو که ر (پاک و خاوین) ﴿۱۵﴾ ﴿لِيُخْفِيَ بِهِ بَلْدَةً مَّيْمَنًا﴾ تا زه وی
 مردووی پی ده بوژتینه وه ﴿وَأُنشِقِيهِ﴾ ممتاخلقنا ﴿۱۶﴾ وه ناوی ده دن به و (بارانه) له وانه ی دروستمان
 کردون ﴿أَلْعَمَاءُ وَأَنْبِيَآءَ كَثِيرًا﴾ نازه ل و خه لکانیکی زور ﴿۱۷﴾ ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِيهِ لَكُمُ
 مَثَلًا لِّئَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تا بیرکه نه وه ﴿فَأَنبَى
 أَكْفَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا﴾ به لام زوربه ی خه لك جگه له سه لیه یی (بی باوه ری) هیچیان ناویت
 ﴿۱۸﴾ ﴿وَأَوْشَقْنَا لَبْعَثًا﴾ نه گه ر بمان ویستایه بیگومان ده مان نارد ﴿فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا﴾ له هه مو
 شارو شارو چکه به کدا ترسینه رنك ﴿۱۹﴾ ﴿فَلَا تُطِيعُ الْكَافِرِينَ﴾ که واته تو به گوئی بیباوه ران مه که
 ﴿وَجَهَدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَثِيرًا﴾ به (به لگه کانی) نه م قورئانه به ربه ره کانی به کی گه وره یان له گه لدا بکه
 ﴿۲۰﴾ ﴿وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ﴾ نه و (خوا) زاتیکه دوو ده ریا (ناو) ی به ره لا کردوه له پان به کدا ﴿هَذَا
 عَذَابٌ مُرْتَبَقٌ﴾ نه مه یان شیرین و سازگاره (ناوی ربارو کانیاه) ﴿وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ﴾ نه وی تریان زور
 سویرو تال و تفته (ناوی ده ریا کانه) ﴿وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْخًا﴾ وه له نیاوان نه و دوو (ناو) هدا به ربه ستیکی
 داناوه ﴿وَجَجْرًا مَّحْجُورًا﴾ و به رگری که ریکی نه ستور (تانه و دوو ناوه تیکه ل به یه ک نه بن) ﴿۲۱﴾
 ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا﴾ نه و (خوا) زاتیکه له ناو (ی مرؤف) ناده میزادی دروست کردوه ﴿فَجَعَلَهُ
 نَسَبًا وَصِهْرًا﴾ نه مجا نه و (ناوه) ی کردوته هوی ره چه له ك (پشت که به رینگه ی نیرینه ده گه ن به مرؤف
 وهك کور) و خزم (که به رینگه ی نافرته ده گه نه وه به مرؤف وهك کچه زاو خوشکه زا) ﴿وَكَانَ رَبُّكَ
 قَدِيرًا﴾ وه په روه رد گارت هه همیشه به ده سه لات و توانایه ﴿۲۲﴾ ﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا﴾ نه وانه جگه له خوا
 شتانیک ده په رستن ﴿لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ﴾ که نه سوود نه زیان به وان ناگه به نن ﴿وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ
 ظَهِيرًا﴾ وه بی پروایان به رده وام دزی په روه رد گاریان پشتیوانی به کترین (بو تاوان و خراپه) ﴿۲۳﴾

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ﴾ نيمه تومان ته نها بؤ نه وه ناردووه ﴿الْمُبَشِّرَ وَالنَّذِيرَ﴾ كه مژده دهرو ترسيتهر بي ﴿قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ (نهى موحه ممهده ﴿بَلْأَنْ لِي مِنْ لَدُنْهِ يُسَلِّمَ لَكُمْ﴾ هيج كرى و پاداشتنيك له نيوه داوا ناكهم ﴿إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَخَذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا﴾ به لام هدر كه س ويستي رينگه ي بهروردگارى بگري (با بگري) ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ﴾ پشت بيهسته به (خوای) زيندوو ﴿الَّذِي لَا يَمُوتُ﴾ كه زاتيكه هدرگيز نامرنت ﴿وَسَيُخَيِّمُهُمْ﴾ ته سييحات بكه به ستايشي نهو ﴿وَصَكَّافِي بِهِ يَذُوبُ عِبَادُهُ خَيْرًا﴾ به سه (بؤ تو) كه خوا ناگاداره به گوناھي بهنده كاني ﴿الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ نهو (خوایه) ي كه ناسمانه كان و زهوى دروست كردووه ﴿وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ وه نه وه ش له نيوانيان دايه ﴿فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ له شهش روزدا ﴿ثُمَّ أَسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ﴾ له پاشانيش بهرز بوويه وه بؤ سه عرش و قهرارى گرت (باوهرمان پييه تي بهي نه وه ي شنيوه كه ي بزاتين) ﴿الرَّحْمَنُ فَسَلِّ بِهِ خَيْرًا﴾ نهو خوای ميهره بانه كه واته پرسيار له زاتي بكه كه به هه موو شت زاناو ناگايه ﴿وَأَذِيقْ لَهُمْ﴾ وه كاتي به وان بوتري ﴿أَسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ﴾ سوژده بيهن بؤ خوای ميهره بان ﴿قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ﴾ ده لين ره حمان كيبه (نيمه نايناسين) ﴿أَنْتَ جُدُّنَا أَتْرَابًا﴾ نايا سوژده بيهن بؤ نهو (زاته ي) كه تو فهرمانمان پي دهده يت ﴿وَرَادَهُمْ نُفُورًا﴾ وه (به م داواي سوژده بردنه) دور كه و تنه وه يان (له رينگاي راست) زياتر ده بيت ﴿تَبَارَكَ الَّذِي﴾ پاك و بينگه رد و پيروزه نهو (خوایه ي) ﴿جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا﴾ كه له ناسماندا چهنده خولگه (بورج) ي دروست كردووه ﴿وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا﴾ ودايناوه له ناسماندا اخورينكي پرسنگدار ﴿وَقَمَرًا مَنِيرًا﴾ ومانگينكي رووناك كه ره وه (بؤ زهوى) ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ وه نهو (خوایه) زاتيكه ﴿جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خَلْفَةً﴾ كه شه وه روزي له جيني به كتر داناووه (به دوای به كتر دپن و شويتني به كتر ده گر نه وه) ﴿لَمَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْدَكُرَ﴾ بؤ نهو كه سه ي بيه وي بيريكاته وه (له دروسكراوه كاني خوا) ﴿أَوْ أَرَادَ سُكُورًا﴾ يا بيه وي شوكرانه بزيري خوا بكات ﴿وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ﴾ بهنده تا بيه تي به كاني خوای ميهره بان كه سانينكن ﴿يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا﴾ به ويقارو نهرمي دهرون به سه رزهوى دا (بي لوت بهرزي و كه شخه و فيز كردن) ﴿وَإِذَا حَاطَبْتَهُمْ آجِبُوا لَوْتَ﴾ وه كاتي نه زان و نه فامه كان (به ووته ي ناشيرن) له گه ليان بدوين ﴿قَالُوا سَلَامًا﴾ ووته به كه ده لين پينان گونا نه بيت ﴿وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ﴾ وه كه سانينكن له شه ودا بؤ بهروردگاريان ﴿سُجَّدًا وَقِيَامًا﴾ سوژده بهرن و شه و نويز ده كهن ﴿وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا﴾ وه كه سانينكن كه ده لين نهى بهروردگارمان ﴿أَصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ﴾ سزاي دوزه خمان لي لاده ﴿إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا﴾ به راستي سزاي نهو (دوزه خه) لانه چووي بهرده و امه ﴿إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا﴾ به راستي دوزه خه جينگه و شوين مانه وه به كي زور خرابه ﴿وَالَّذِينَ إِذَا أَفْقُوا﴾ وه كه سانينكن كاتي مال و سامان خهرج ده كهن (بؤ خويان و خيزانيان) ﴿لَمْ يُسِرُّوا وَلَا يُنْفِرُوا﴾ نه زياده روي و نه ره زيلي و ده ست نوقاوي (تيدا) ناكهن ﴿وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا﴾ (به لكو) مام ناوه نديه له و نيوانه دا ﴿

﴿وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ﴾ و ه که سانینکن که له گه‌ل خوادا نابه‌رستن ﴿إِلَهَاءَ آخَرَ﴾ هیچ به‌رستراونیکی تر ﴿وَلَا يَقْتُلُونَ﴾ و ناکوژن ﴿النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ﴾ هیچ که‌سی که‌خوا کوشتنی نه‌وی یاساغ (حرام) کردووه ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ به‌هق و په‌وانه‌بی ﴿وَلَا يَزْنُونَ﴾ و ه زیناو داوین پیسی ناکه‌ن ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ و ه هر که‌س نه‌و تاوانانه بکات (که‌باسکران) ﴿يَتَلَقَّ آثَامًا﴾ تووشی توله‌که‌ی دیت ﴿يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ﴾ سزای بؤ‌چهند باره‌ده کرته‌وه ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له‌پرؤزی قیامه‌ندا ﴿وَيَحْتَلِدُ فِيهِ مُمْهَاتًا﴾ و ه بی برانه‌وه به‌بی ریزو پرسیوایی له‌دؤزه‌خ داده‌میتته‌وه ﴿إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ﴾ بیجگه‌له‌که‌سی ته‌وبه‌ی کردبی و باوهری هینایی ﴿وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا﴾ کارو کرده‌وه‌ی چاکیشی کردبیت ﴿فَأُولَئِكَ﴾ نانه‌وانه ﴿يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ﴾ خوا خراپه و تاوانه‌کانیان ده‌گؤریت به‌چاکه ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ و ه‌خوا هه‌میشه لیسوورده‌ی به‌به‌زه‌یسی به ﴿وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ و ه هر که‌س ته‌وبه‌ی کردو کرده‌وه‌ی چاک‌ی کرد ﴿فَإِنَّهُ يُتَوَّبُ إِلَى اللَّهِ﴾ نه‌وه به‌راستی نه‌و که‌سه ده‌گه‌رته‌وه بؤ‌لای خوا ﴿مَتَابًا﴾ به‌گه‌رانه‌وه‌به‌کی ته‌واو ﴿وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ﴾ و ه (به‌نده‌کانی خوا) که‌سانینکن که‌شایه‌تی درؤ‌ناده‌ن ﴿وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ﴾ و کاتی تیپه‌ر بن به‌لای شتی بی سووددا (نه‌نجام بدریت له‌لایه‌ن نه‌فامانه‌وه) ﴿مَرُّوا كِرَامًا﴾ تیپه‌ر ده‌که‌ن به‌رته‌وه (بی گویدانه نه‌فامان) ﴿وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا﴾ و ه که‌سانینکن کاتی نامؤزگاری بکرتن ﴿يَتَلَبَّسُوا زِينًا﴾ به‌نایه‌ته‌کانی په‌روه‌ردگاریان ﴿لَمْ يَخْرُجُوا عَلَيْهَا﴾ ناکه‌ون به‌سه‌ریاندا ﴿صُمًّا وَعُمًى أَنَا﴾ به‌که‌ری و کونری ﴿وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا﴾ و ه که‌سانینکن که‌ده‌لین نه‌ی په‌روه‌ردگارمان به‌خشه پیمان ﴿مِنْ أَرْوَجٍ وَأَذْيَتَيْنَا﴾ له‌هاوسه‌ران و نه‌وه‌کانمان (منداله‌کانمان) ﴿قُرَّةَ أَعْيُنٍ﴾ نه‌وه‌ی چاوانسی پی‌گه‌ش بی هؤی دلخوشی بیت ﴿وَأَجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا﴾ و ه بمانکه به‌پیشه‌وای پارینزکاران و له‌خوا ترسان ﴿أُولَئِكَ﴾ نه‌وانه (که‌نه‌و سیفه‌تانه‌یان تیابه) ﴿يُخْرَجُونَ الْأَرْفَافَ بِمَا صَبَرُوا﴾ پاداشت ده‌درته‌وه به‌پله و کؤشکی به‌رز له‌به‌ه‌شتدا به‌هؤی نارام گرتنیان ﴿وَيُلْقَوْنَ فِيهَا حِجَّةً وَسَلَامًا﴾ و ه له‌و شوینه‌دا سلاویان لی ده‌کری (له‌لایه‌ن فریشته‌کانه‌وه زؤر به‌گرمی) ﴿حَلِيدِينَ فِيهَا﴾ بی برانه‌وه تیابدا ده‌میتنه‌وه ﴿حَسَنَاتٍ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا﴾ چن جیگا و شونین و مانه‌وه‌به‌کی جوان و خوشه ﴿قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی خه‌لکینه په‌روه‌ردگار گویتان بی نادات و هیچ بایه‌خیکتان نی به‌لای ﴿تُولَدُ أَوْلَادُكُمْ﴾ نه‌گه‌ر دوعا و نزاتان نه‌بی (له‌کاتی تنگی و ناره‌حه‌تیدا) ﴿فَقَدْ كَذَّبْتُمْ﴾ که‌چی (زؤر به‌تان) نایینی خواتان به‌درؤ ده‌زانی (پرواتان نه‌هینا) ﴿فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا﴾ جادلنیابن توله‌که‌ی به‌خه‌تان ده‌گری و لی‌تان جیا نایته‌وه ﴿

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهربان

﴿طَسَمَ﴾ به (طا، سین، میم) ده‌خوینریته‌وه خوا زانتره به ماناکه‌ی، بؤ زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تای سورته‌ی (البقره) بکه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ (سوره‌ته) له‌نایه‌ته‌کانسی قورئانی روونکهره‌ویه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ خدریکه خوت له‌ناو ده‌بی (ده‌کوژی) به‌خه‌فت ﴿أَلَا يَتَذَكَّرُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له‌بر ته‌وه‌ی ته‌وان (خهلکی مه‌ککه) باوه‌ر ناهیتن ﴿إِن نَّشَأْ﴾ ته‌گهر بمانه‌ونت ﴿نَزَّلَ عَلَيْهِمُ﴾ دینینه خواره‌وه بؤیان ﴿فِي السَّمَاءِ آيَةً﴾ نیشانه‌وه به‌لگه‌به‌ک له‌ناسمانه‌وه ﴿فَطَلَّتْ أَغْشَاءُهَا الْخَبِيرِينَ﴾ که‌به‌رده‌وام گهر د نیانی بؤ دانه‌ویتن (ناچارسان بکات باوه‌ر بیتن) ﴿وَمَا يَأْتِيهِمْ﴾ ههر بیت بؤیان ﴿فِي ذِكْرِ الرَّحْمَنِ مُمْتَدِّتٍ﴾ به‌بامیکی تازه دابه‌زیتراو (که‌قورئانه) له‌خوای میهره‌بان‌وه ﴿إِلَّا كَأَنَّهُمْ مُّصْرِعُونَ﴾ ته‌وان به‌رده‌وام پشت تیکه‌رو روو وهر گپن لبسی ﴿فَقَدْ كَذَّبُوا﴾ جا بینگومان ته‌وانه به‌دربؤیان زانی و باوه‌ر بیان بی نه‌کرد (ته‌وه‌ی نارده‌ومان) ﴿فَسَيَأْتِيهِمْ﴾ جا به‌زوویی بؤیان دیت ﴿أَنبَأْنَا مَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَسْتَهْزِئُونَ﴾ هه‌واله‌کانسی ته‌وه‌ی ته‌وان گالسه‌وه لاقرتیان بی ده‌کرد ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ﴾ نایا سه‌یری زه‌وی ناکهن ﴿كَرَاهِيَتِهَا﴾ چندندان رواندوه تبایدا ﴿مِنْ كُلِّ رَوْحٍ كَثِيرٍ﴾ له‌هه‌موو جوړیکی چاکی به‌که‌لک ﴿إِن فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ به‌راستی له‌رواندنی ته‌وه‌موو روواوه‌دا به‌لگه‌ی گه‌وره‌هده‌یه ﴿وَمَا كَانَ أَكْفَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ به‌لام زور به‌بان پروادارنن و باوه‌ر ناهیتن ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ﴾ بینگومان به‌روه‌دگارت ﴿لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ ته‌نها ته‌وه‌خواهن ده‌سه‌لانی به‌زه‌بی داره ﴿وَلَذَٰكَ ذِكْرُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ (باس بکه) ته‌وه‌کانه‌ی به‌روه‌دگارت بانگی موسای کرد ﴿أَنْ آتَى الْقَوْمَ الْفَٰلِقِينَ﴾ که (به‌پنغه‌مبه‌ری) به‌رؤ بؤ لای ته‌وه‌گله‌سته‌مکاره ﴿فَوَمِرَعُونَ﴾ که‌گله‌که‌ی فیرعه‌ونه ﴿أَلَا يَتَّقُونَ﴾ نایا ته‌وان ناترسن (بی‌فرمانی خواده‌کهن) ﴿قَالَ رَبِّ﴾ (موسا) ووتی ته‌ی به‌روه‌دگارت ﴿إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونُ﴾ به‌راستی من ده‌ترسم به‌روام بی نه‌کهن ﴿وَيَضِيقُ صَدْرِي﴾ وه‌سینگم (دل) ته‌نگ بی ﴿وَلَا يَطْبِقُ لِسَانِي﴾ وه‌(ده‌ترسم) به‌چاکی قسم بؤ نه‌کری و زمانم به‌ر نه‌بی (له‌وه‌گریه‌ی هه‌به‌تی) ﴿فَأَرْسِلْ إِلَىٰ هَارُونَ﴾ که‌واته (خوایه‌جویره‌ئیل) بنیره بؤ لای هارون (ویکه به‌پنغه‌مبه‌ر بؤ ته‌وه‌ی یارمه‌تیم بدات) ﴿وَلَهُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكَ﴾ وه‌ته‌وان (گله‌ی فیرعه‌ون) توله‌ی تاوانیکیان له‌سه‌رمه ﴿فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِي﴾ بؤیه‌ده‌ترسم که‌بمکوژن (له‌جیاتی ته‌وه‌کوژراوه) ﴿قَالَ كَلَّا﴾ (خوا) فه‌رمووی نه‌خیر (ته‌وه‌ی باست کرد هیچی روونادات) ﴿فَأَذْهَبَ آيَاتِنَا﴾ که‌واته ههر دووکتان به‌موعجیزه‌کانمانه‌وه به‌رؤن (بؤ لای فیرعه‌ون و گله‌که‌ی) ﴿إِنَّا مَعَكُمْ مُّسْتَمِعُونَ﴾ نیمه‌له‌گه‌لشان گوی ده‌گرین ﴿فَأَيُّا فِرْعَوْنَ فَقُولَا﴾ ته‌وسا به‌رؤنه لای فیرعه‌ون و ههر دووکتان بلین ﴿إِنَّا رُسُلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ به‌راستی نیمه‌پنغه‌مبه‌ری به‌روه‌دگاری جیهانیانین ﴿أَنْ أَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ (نیروین) که‌تو به‌نوئیسرائیل (له‌زیر ده‌سته‌ی خوت) به‌ره‌لا که‌بیت له‌گه‌ل نیمه‌دا (به‌رؤین بؤ شام) ﴿قَالَ﴾ (فیرعه‌ون) ووتی ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّكَ فِرْعَوْنُ مَا قِيلَ لَكَ﴾ نایا نیمه‌پیمان نه‌گه‌باندی له‌ناو (مالی) خو‌ماندا به‌مندالی ﴿وَلَيْسَتْ فِرْعَوْنُ مِنْ عُمَّرِكَ سِينًا﴾ وه‌تؤ چه‌ند سالتیک له‌ته‌مه‌نت له‌ناو نیمه‌دا نه‌مایته‌وه ﴿وَفَعَلْتَ فَعَلْتَكَ الْآلِي فَعَلْتَ﴾ وه‌ته‌وه‌کرده‌وه (خرابه) شت کرد که‌کردت (که‌کوشتی قیبتی به‌ک بو) ﴿وَأَنْتَ مِنَ الْكَٰفِرِينَ﴾ وه‌تؤ له‌واته‌ی سه‌له‌وه‌ناشوکرن ﴿

﴿قَالَ فَعَلَّمَهَا﴾ (موسا) ووتى ئەو كارەم كرد (ئەو پیاووم كوشت) ﴿إِذَا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ﴾ كاتى كە من لە ریزی نەزاناندا بووم ﴿فَقَرَزْتُ مِنْكُمْ﴾ ئەمجا رام كردو هەلهايم لە ئىتوہ ﴿لَمَّا خِفَّ كُنُفٌ﴾ كاتىك ترسام لىتان (تۆلەم لى بسەنن) ﴿فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا﴾ ئەوسا پەرودگارم حىكمەتى (پىنگەمبەرىدى) پى بەخشىم ﴿وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ منى خستە ریزی پىنگەمبەرەنەو (كردمى بە پىنگەمبەر) ﴿وَوَيْلٌ لَّكَ يَوْمَ تَسْمَعُ أَصْوَاتَ﴾ وە ئەو (بەخىنو كردنە) كە تۆ دەيكەست بە منەت بەسەر مەوہ ﴿أَنْ عَبَدتَّ بَدَلًا﴾ بەهۆى ئەوہوہ بووہ كە تۆ نەوہى ئىسرائىلت كردبووہ كۆيلە و ژێردەستەى خۆت (لەترسا داىكى موسا موساى بەخىو نەكرد) ﴿قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ (ئەمجا) فیرعەون ووتى پەروردگارى جیھانیان كى یە ﴿قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ (موسا) ووتى پەروردگارى ئاسمانەكان وزەوى و ھەرچى لە نىوانیان دا یە ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ﴾ ئەگەر ئىتوہ دلنیاں ﴿قَالَ لِمَنْ حَوَّلَهُ﴾ (فیرعەون) ووتى بەوانەى بەدەورى دا بوون (لەشوتنكە وتوانى) ﴿أَلَا تَسْتَمِعُونَ﴾ ئایا گویتان لىنە (چى دەلى) ﴿قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولَى﴾ (موسا) ووتى پەروردگارى ئىتوہ و پەروردگارى باوك و باپىرە پىشووہ كاتنەنە ﴿قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ﴾ (فیرعەون) ووتى بەراستى ئەو پىنگەمبەرە كە نىراوہ بو ئىتوہ ﴿لَمَجْنُونٍ﴾ شىتە ﴿قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ (موسا) ووتى پەروردگارى رۆژھەلات و رۆژئاوایە و ئەوہى لە نىوانیادایە ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ﴾ ئەگەر ئىتوہ بىر كەنەوہ و ژىربىن ﴿قَالَ لَيْنَ أَخَذتَّ إِلَهًا غَيْرِي﴾ (فیرعەون) ووتى سویندىن ئەگەر پەرستراوى تر جگە لە من دا بنىت ﴿لَأَجْعَلَ لَكَ مِنَ السَّجُونِ﴾ بىنگومان دەتخەمە ریزی بەندكراوہ كانەوہ و زىندانىت دەكەم ﴿قَالَ أَوْ لَوْ جِئْتُكَ بِشَىْءٍ مُّبِينٍ﴾ (موسا) ووتى ئایا ھەر زىندانىم دەكەیت ئەگەر شتىكى (موعجىزە بەكى) رپوون و ناشكرات بۆ بىتم (كەراستە پىنگەمبەرم) ﴿قَالَ فَأَيْنَ بِهِ﴾ (فیرعەون) ووتى دەى ئەو شتە بىنە (بىنوتنە) ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ ئەگەر تۆ لەراست گوینى ﴿قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُمْ﴾ ئەمجا موسا گۆچانە كەى فرىندا ﴿فَإِذَا هِيَ تُعْبَانُ مُبِينٍ﴾ دەست بەجى بوو بە ئەژدەھایە كى ديارو ناشكرا ﴿وَنَزَعَ يَدَهُ﴾ وە دەستى دەرھىنا (لەبىن بالیدا) ﴿فَإِذَا هِيَ بِيضَةٌ لِلنَّظِيرِينَ﴾ بەكسەر دەستى سەپى و پىرسنگدار بوو بۆ بىنەران ﴿قَالَ لِمَ إِحْوَلَهُ﴾ (فیرعەون) ووتى بەو پىساوہ گەورانەى لەدەورەى بوون ﴿إِنَّ هَذَا السَّحَرُ عَلَيْهِ﴾ بىنگومان ئەمە جادووگەرىكى زور زانایە ﴿بُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكَ﴾ دەبەوى دەرستان بكات ﴿مِنْ أَرْضِكُمْ بِسَحْرِهِ﴾ لەوولات و خاكى خۆتان بە جادووہ كەى ﴿فَمَاذَا تَأْمُرُونَ﴾ جافەرمانى چى دەدەن (لەدزى بىكەم) ﴿قَالُوا أَرْجُوهُ وَأَخَاهُ﴾ ووتیان جارى موسا و براكەى وازى لى بىنە (دوايانخە) ﴿وَأَمَّتْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ﴾ سەربازەكانت كۆبكرەوہ و بىبانىرە بۆ ھەموو شارەكان ﴿يَأْتُونَكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ﴾ تاهەموو جادووگەرىكى زور زانت بۆ بھىتن ﴿فَجَمَعَ السَّحْرَةَ﴾ ئەمجا ئەو جادووگەرانە كۆكرانەوہ ﴿لِيَمِيقَنَّ يَوْمَ مَعْلُومٍ﴾ لەكات و پۆزى ديارى كراودا ﴿وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَشْرَقَتِ عُرْوَةُ﴾ و بەخەلكىش و ترا ئىتوہش كۆدەبنەوہ؟ ﴿﴾

﴿لَعَلَّاتَنْتَفِعُ السَّحَرَةُ﴾ تا شوین جادوو گهران بکهوین ﴿إِنْ كَانُوا هُرُ الْعَالِيَيْنِ﴾ نه گهر نه وان زال و سهرکه وتوو بوون
 ﴿فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ﴾ نه مجا کاتی جادوو گهره کان هاتن ﴿قَالُوا لِرَبِّعُونَ﴾ ووتیان به فیرعهون ﴿أَبْرَأْنَا لَنَا الْآخِرَ﴾ نایا
 به راستی پاداشتمان هه به ﴿إِنْ كَانُوا هُرُ الْعَالِيَيْنِ﴾ نه گهر نیمه زال و سهرکه وتوو بین ﴿قَالَ نَعَمْ﴾ (فیرعهون)
 ووتی به لی ﴿وَأَنْتُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾ وه بینگومان نبوه نه و کاته له نزیکانسی خوم ده بن ﴿قَالَ لَهُمْ مُوسَى﴾
 موسا به ساحیره کانی ووت ﴿أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُقَرَّبُونَ﴾ بیهاوینژن نه وهی نبوه هاویژه ریانس (له جادوو) ﴿قَالَ قَرَأِ الْحُرُوفَ﴾
 نه وانیش گوریس و حبل و دار دهسته کانیا فریدا ﴿وَقَالُوا بَعْزُ فِرْعَوْنَ﴾ وه ووتیان
 سویند به گهره یسی فیرعهون ﴿إِنَّا لَنَحْنُ الْعَالِيُونَ﴾ به راستی هه ر نیمه زال و سهرکه وتووین ﴿قَالَ لَقَدْ مُوسَى﴾
 عَصَا ﴿نه مجا موسا داردهسته که ی فریدا (و بوو به ماریکی گهره) ﴿فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ﴾ جا کورت
 و سپر نه و (ماره گهره) هه رچی جادوو یان کردبوو هه لی لوشی ﴿قَالَ لَقَدْ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ﴾ نه مجا جادوو
 گهره کان خران (که و تن) به پرودا به سوژده بردنوه (بو خوا) ﴿قَالُوا يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ الْعَلِيمِ﴾ ووتیان نه و
 باوه رمان هیتا به پهروه ردگاری جیهانیان ﴿رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ﴾ که پهروه ردگاری موسا و هاروونه ﴿قَالَ
 يَا مَرْيَمُ إِنَّكِ عَلَىٰ إِحْسَانٍ﴾ ووتی نایا باوه رتان پی هیتا ﴿قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَنَّكَ الْكَلْبُ﴾ پینش نه وهی مؤله تتان بدهم
 ﴿إِنَّهُ لَكَبِيرٌ كَبِيرٌ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ﴾ به راستی نه و (موسا) جادوو گهره گهره که تانه که فیری جادووی کردون
 ﴿فَلَسَوْقَ تَعْلَمُونَ﴾ جا بینگومان له مهودوا ده زانن (چیتان لی ده کم) ﴿لَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَنْزِلُكُمْ مِنْ خَلْفِ﴾ به راستی
 دهست و قاچتان راست و چهپ ده برم ﴿وَأَلْصِقَنَّا كَتَمِينَ﴾ وه بینگومان هه موتان هه له ده واسم (به دارا)
 ﴿قَالُوا لَا صَبْرَ﴾ (جادوو گهره کان) ووتیان هیچ زبانی نی به (بو نیمه نه وهی تو نه ته وی بی که ی) ﴿إِنَّا
 إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ﴾ (چونکه) به راستی نیمه گهرانه وه مان بو لای پهروه ردگارمانه ﴿إِنَّا نَقْطَعُ﴾ به راستی
 نیمه به ته ماین و نومید ده که یسن ﴿أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَاتِنَا﴾ که پهروه ردگارمان له گوناهاو تاوانه کانمان بیوری
 ﴿أَنْ كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ چونکه نیمه به که می باوه رداران بووین (له گه له که ماندا) ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى﴾
 وه حیمان نارد بو موسا ﴿أَنْ أَسْرِ بِعَادِي﴾ که به شه و بنده (باوه رداره) کانم بیه (و مبصر به جی بیتن)
 ﴿إِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ﴾ بینگومان (فیرعهون و کومه له که ی) دواتان ده کهون ﴿فَأَرْسَلْنَا فِرْعَوْنَ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ﴾
 نه وس فیرعهون پیاوانی کو که ره وهی نارد به شماره کاند (بو کو کردنوهی له شکر و هینز) ﴿إِنْ هَلْوَآءَ
 لَيْسَ ذَمًّا قِيلُونَ﴾ (فیرعهون ووتی) به راستی نه وانه (موسا و شوین کهوتوانی) کومه لیککی که می بی نرخن ﴿قَالَ
 هُنَّ لَنَا آفَاطُونَ﴾ وه به راستی نه وانه رقی نیمه هه له ده سینن (به ووتارو کرداریان) ﴿وَأَنَّا لَجَمِيعٌ خَدِرُونَ﴾
 وه بینگومان نیمه کومه لیکین بیدار و ناگاداریسن (به پیلانه کانیا) ﴿فَأَخْرَجْنَا مِمَّنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ﴾ نه مجا
 نه وان (فیرعهون و کومه له که ی) مان ده رکرد له باخات و کانیاوه کان ﴿وَكُنُوزٍ وَمَقَارٍ كَرِيمٍ﴾ وه (دهرمان
 کردن) له وه موو گهنج و غه زنه و کوشکه زور جوان و چاکانه ﴿كَذَلِكَ﴾ تا به و جوژه (له ناومان بردن)
 ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ﴾ نه وه کانسی به عقوب (جووله که) مان له جینگایان دانا ﴿فَأَتَّبَعُوهُ مُشْرِقِينَ﴾ نه مجا
 (فیرعهون و له شکره که ی) کاتی خور هه له هاتن شوینیان که و تن ﴿

﴿فَلَمَّا تَرَ أَجْمَعِينَ﴾ نه مجا کاتی دوو کومه له که چاویان به یه کتر کهوت ﴿قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى﴾
 هاوه له کانی موسا ووتیان ﴿إِنَّا لَمُدْرِكُونَ﴾ بینگومان نئمه گیراوسن، (بیمان ده گهن) ﴿قَالَ كَلَّا﴾
 (موسا) ووتی نه خیر بیتان ناگهن ﴿إِن مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ﴾ بینگومان من په رورد گارم له گه له دلنیان
 پینگای (رزگار بوونم) نشان ده دات ﴿فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى﴾ نه مجا سرووشمان کرد بق موسا
 ﴿أَنْ اصْرَبْ بِصَبَاحِكَ الْبَحْرَ﴾ که به گزچانه کهت بده له ده ریاکه ﴿فَأَنفَلَقَ﴾ (نه ویش لیتداو) جا ده ریاکه
 لهت بوو ﴿فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالظَّوْدِ الْعَظِيمِ﴾ که هر له تیکی وه ک شاخیکی زور گه وره وابوو ﴿وَأَرْزَقْنَا
 نَمْرًا الْأَخْيَرِينَ﴾ وه نهوانی تر (فیرعهون و له شکره کهی) مان نزیک کرده وه له وئی (له ده ریاکه) ﴿وَأَنْجَيْنَا
 مُوسَى وَمَنْ مَعَهُ وَأَجْمَعِينَ﴾ جا موسا و هموو نهوانی له گه لی بوون رزگارمان کردن ﴿ثُمَّ
 أَغْرَقْنَا الْأَٰخَرِينَ﴾ پاشان نهوانی ترمان نو قم کرد (له ده ریادا) ﴿إِن فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً﴾ به راستی
 له وه دا (که باسکرا) به لگه به کی گه وره هه به (له سهر ده سه لاتی خوا) ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾
 به لام زور به بیان باوه ریان نه هیتا ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ به راستی په روره رد گارت زال
 وبه به زبمی به ﴿وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ تِبَاعًا تَرَاهُمْ﴾ (نه ی موحه ممد ﴿بِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾
 ئیراهیم ﴿إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ﴾ کاتی ووتی به باوکی و گه له کهی ﴿مَا تَعْبُدُونَ﴾ چی ده په رستن ﴿وَالَّذِينَ
 قَالُوا تَعْبُدُونَ أَصْنَامًا﴾ ووتیان بتاتیک ده په رستین ﴿فَنظَّلْنَا سَحَابًا مُّذِرِينَ﴾ نه مجا به رده وام به ندایه تیان
 ده که یں ﴿قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكَ﴾ (ئیراهیم) ووتی نایا نهوانه گوینان لیتانه ﴿إِذْ تَدْعُونَ﴾ کاتیک
 هاوار و نزیان لی ده کهن ﴿أَوْ يَسْمَعُونَكَ أَوْ يَصْغُرُونَ﴾ یا نایا نهوان سوود یازیانتان بی ده گه به نن ﴿وَالَّذِينَ
 قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آيَةً نَّآءًا﴾ ووتیان (نه خیر هبچیان بی ناگری) به لکو نئمه باوو باپیرانمان دیوه ﴿كَذَٰلِكَ
 يَفْعَلُونَ﴾ ثابه و شیوه (ی نئمه) یان کردوه ﴿قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ﴾ ووتی نایا نئسوه ده زانن
 چی ده په رستن ﴿أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ﴾ نئوه و باوو باپیره پئشووه کانتان ﴿فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّي﴾
 جا به راستی هموو نهوانه دوزمنی منن ﴿إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾ جگه له په روره رد گاری جیهانیان ﴿وَالَّذِي
 خَلَقَنِي فَهُوَ يُهْدِينِ﴾ که نه و منی دروست کردوه پاشان هر نه ویش پئشووونیم ده کات ﴿وَالَّذِي
 هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ﴾ وه هر نهو زاته خوراکم بیده دات و تیراوم ده کات ﴿وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ
 يَشْفِينِ﴾ وه کاتی نه خوش بکهوم هر نهو شیفام ده دات (چاکم ده کاته وه) ﴿وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ
 يُحْيِينِ﴾ وه زاتیکه که من ده مریتی و پاشان زیندووم ده کاته وه ﴿وَالَّذِي أَطْمَعُ﴾ وه (په روره رد گارم)
 زاتیکه به ته مام و نومید ده کم ﴿أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ﴾ له روزی پاداشت دا (قیامه تدا) بیوری
 له هه له کانم و بیانسر پئته وه ﴿رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا﴾ نه ی په روره رد گارم دانایم بی بیه خشه ﴿وَالْحَقِّينِ
 بِالصَّلَاحِينَ﴾ بمبهره ریزی پیاوچا کانه وه ﴿

﴿وَأَتَعَلَّ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ﴾ وە باس کردنم بە چاکە لە ناوگە لە داها توووە کاندای بی بەخشە ﴿وَأَتَعَلَّيَ مِنْ وَرَقَةٍ جَذَّةٍ النَّعِيمِ﴾ وە بسم گنیری لەوەر گرانی بەهەشتی پەر نازو نعیمەت ﴿وَأَعْرَضَ لِي﴾ وە لە باو کم خوش بیە ﴿إِنَّهُ كَانَ مِنَ الصَّالِينَ﴾ بەراستی ئەو لە گو مەرایانە ﴿وَلَا تُخْزِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ﴾ وە شەر مەزارو پرسیوام مە که لە پرۆژینکدا که (خەلکی) زیندوو دە کریتەووە ﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ﴾ پرۆژی که مال و سامان و مندال و نەووە سوود ناگە بەنن ﴿إِلَّا مَنْ آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ﴾ بیجگە لە که سی بیته خزمەتی خوا بە دلنیکی ساغ و پاک و خاوتنەووە ﴿وَأَنْزَلَتْ الْجَنَّةَ الْمُنْتَهَيْنِ﴾ وە (لە پرۆژی دواییدا) بەهەشت نزیک دەخریتەووە بو پاریز کاران و لەخوا ترسان ﴿وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ﴾ دۆزە خیش دەردەخریت (و ناشکرا دە کرای) بو گو مەرایان ﴿وَقِيلَ لَهُمْ﴾ وە بییان دەوتریت ﴿إِنَّ مَأْكُتُمْ تَعْبُدُونَ﴾ کوان ئەوانە ی که ئیو دەتان پەرستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ لەجیاتی خوا ﴿هَلْ يَنْصُرُونَكُمُ أَزْسِصِرُونَ﴾ ئایا یار مە تیشان دەدەن یا یار مە تی خویان دەدەن ﴿فَكَيْفَ كُوفِئْتُمْ فِيهَا تَهْتَكُونَ﴾ ئەمجا هەموو ئەوانە (پەرستراوان) و گو مەرایان سەر بەرو خوار فری دەدریتە دۆزەخەووە ﴿وَجُحُودٌ يُبْلِسُ أَجْمَعُونَ﴾ هەر وەها هەموو سەر بازانی شەیتان ﴿قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ﴾ (بت پەرستان) لە کاتینکدا لە دۆزەخ دا شەرە قسەو ئازاوەیانە (لە گەل پەرستراوە کانیان دا) دەلین ﴿قَالَ اللَّهُ إِنْ كُنْتُمْ آلِي صِدْقٍ مُبِينٍ﴾ سویند بەخوا ئیمە لە گو مەرایی بە کی ناشکرا دا بوین ﴿إِذْ نَسُوهُ يَكْفُرُونَ بِالْعَالَمِينَ﴾ کاتیک ئیو مەمان دەبردەریزی پەر وەر دگاری جیهانیانەووە ﴿وَمَا أَصْلَكُمُ إِلَّا الْمَجْرُمُونَ﴾ که س ئیمە ی گو مەرایانە کردتا و انباران نەبیت ﴿فَمَا تَأْتِي مِنْ شَفِيعِينَ﴾ وە هیچ تکارای بو ئیمە نی یە ﴿وَلَا صِدْقٍ حَمِيمٍ﴾ وە هیچ هاورییە کی دل سو زمان نیە ﴿فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةٌ﴾ خۆزگە جاریکی تر بگە رایانایەتەووە (بو دنیا) ﴿فَتَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ ئەو سا لە باووەرداران دەبوین ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ بەراستی لەووە دا (باسکرا) پەندو بەلگە هەبە ﴿وَمَا كَانَتْ أَكْثَرُ كَرْمٍ مُؤْمِنِينَ﴾ بەلام زۆر بەیان باووەردار نەبوون ﴿فَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ بەراستی هەر پەر وەر دگارت زال و میهرەبانە ﴿كَذَبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ﴾ گەلی نوح پیئە مەبەرانیان بە دروزن دانا (پروایان بی نەکردن) ﴿إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ نُوحٌ﴾ کاتی که نوحی برایان بی ووتن ﴿الَاتَّقُوا﴾ ئایا ناترسن لەخوا (خۆتان نا پاریزن) ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ بیگومان من پیئە مەبەریکی ئەمینم بو ئیووە ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ کهواتە لەخوا بترسن و گویریایەلی من بکن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ وە من داوای هیچ کرپیە کتان لی نا کم لەسەر ئەو (پینموونی کردنەتان) ﴿إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ (چونکه) پاداشتی من تەنها لەسەر پەر وەر دگاری جیهانیانە ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ کهواتە لەخوا بترسن و گویریایەلی من بکن ﴿قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ لَكَ﴾ ووتیان ئایا (چون) باووەر بەتو بیئین ﴿وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ﴾ لە کاتینکدا ئەوانە ی شوینت که ووتون بە سترین که سن (هەزارو داماو و نە فامن) ﴿

﴿قَالَ وَمَا عَلِمِي مَآكِلَ الْوَالِدِ الْعَمَلُونَ﴾ (نوح علیه السلام) ووتی من چوزانم نه وانه چی کرده ویه که ده که ن
 ﴿إِنْ حَسِبْتُمْ إِلَّا عَرَابًا﴾ پرسینه ویه ان تنها له سهر په روه ردگارمه ﴿لَوْ تَشْعُرُونَ﴾ نه گهر ئیوه هه سست
 بکه ن (بزائن) ﴿وَمَا أَنَا بِظَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و من دهر که ری باوه برداران نیم ﴿إِن أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ﴾
 من ته نیا تر سینه ری کی پوون که ره ووم ﴿قَالُوا لَئِن لَّمْ تَنْتَهَ بِسُوءِ﴾ ووتیان نه ی نوح نه گهر کونای
 نه هیتی (له م کاری بانگه وازه ت) ﴿لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ﴾ بینگومان له به رد باران کراوان ده بی ﴿
 قَالَ رَبِّ إِنِّي قَوْمِي كَذَّبُونِ﴾ (نوح) ووتی: نه ی په روه ردگارم بینگومان گه له که م پر وایان پی نه کردم
 ﴿فَأَفْتَحَ سَبِيَّ وَبَيْنَهُمْ فَجْحًا﴾ که واته له نیوان من و نه واند احو کم بده به حو کم دانیکی به کجاری
 ﴿وَيُخَيِّبُ وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و من و نه و باور دارانه ی له گه لمدان رزگار بکه ﴿وَأَنْجَيْنَا وَمَنْ مَعَهُ﴾
 نیمه ش نوح و نه و که سانه ی له گه لی بوو رزگارمان کردن (له خنکان) ﴿فِي الْفُلِّكَ الْمَشْحُونِ﴾ له و
 که شتی به ی که پر کراو بوو (له مرؤف و هه موو جوړه گیانداریک) ﴿ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ﴾ له پاشان
 له دوا (رزگار کردنی ئیمانداران) نه وانه ی که مانه وه نو قمان کردن (له ئاوی توفانه که دا) ﴿
 إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ به راستی له وده (باسکرا) به لگه به کی گه وریه ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ به لام
 زور به بیان باوه بردار نه بوون ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ وه به راستی هه ر په روه ردگارت زالی
 به به زویه ﴿كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ﴾ گه لی عاد پیغه مبرانی (خوا) یان به دروزن دانا (باوه بیان پی
 نه کردن) ﴿إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ﴾ کاتی هوود (علیه السلام) ی بریان پی ووتن ﴿الآتِقُونَ﴾ نایا
 خوتان نپاریزن (له سزای خوا) ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ بینگومان من پیغه مبریکی نه مینم بو ئیوه ﴿
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته له خوا بترسن و گوی رایه لی من بگن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾
 وه من هیچ کریه که له ئیوه داوا ناکم له سهر نه م (گه یاندنی بانگه وازه) ﴿إِن أَجْرِي إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾
 پاداشتی من تنها لای په رور دگاری جیهانیانه ﴿أَتَتَّبِعُونَ كُلَّ رِيعٍ أَيَّامَ تَعْتَبُونَ﴾ نایا ئیوه له هه موو
 شوئینکی به رز (ی سهر رینگا) بورجینک دوست ده که ن به پی هووده ﴿وَتَتَّخِذُونَ مَصَابِعَ﴾ وه چند
 کوشک و قه لای به هیز (کارگه) دروست ده که ن ﴿لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ﴾ به و ئومیده ی هه ر بمیننه وه و
 نه مرن ﴿وَإِذَا بَلَغْتُمُ﴾ وه هه ر کاتی ده ست بوه شیتن ﴿بَطْشَةَ جِئَارٍ﴾ سته مکارانه ده س ده وه
 شیتن ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته (له سزای خوا) خوتان پباریزن و گوی رایه لی من بکه ن ﴿
 وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَآئِعَامُونَ﴾ وه له (سزای) نه و خواه به بترسن و خوتان پباریزن که خوتان ده زانن
 چی پی به خشبون ﴿أَمَدَّكُمْ بِأَعْمِرٍ وَبَيْنَ﴾ نازه ل و مالات و مندال و ﴿وَوَجَّهْتِ وَعُيُونَ﴾ باخ و کانیوی
 زوری پی داون ﴿إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ﴾ به راستی من ده ترسم دوو چارتان پی ﴿عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ سزای
 رزونیکی زور گه وریه (ی دژوارو پر له سزا) ﴿قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا﴾ ووتیان (به هوود علیه السلام) لای
 نیمه به کسانه ﴿أَوْ عَظَمْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ﴾ ناموزگاری بکه یث یا ناموزگاری نه که یث ﴿

﴿إِنَّ هَذَا إِلَّا خَلْقُ الْأَوْلَينَ﴾ ئەمە (ی تو هیتاوتە) تەنھا درۆ دە لە سە ی پیشینانە ﴿وَمَا تَحْنُ بِمَعْدِيينَ﴾
 وە ئیمە سزانا دریین ﴿فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكَنَّهُ﴾ ئیتر باوەریان پێ نە هیتا بۆ یە ئیمەش لە ناومان بردن
 ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً﴾ بینگومان لەوەدا (باسکرا) نیشانە ی گەورە هەبە ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِيْنَ﴾
 بەلام زور بەیان باوەردار نەبوون ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُو الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ﴾ بەراستی هەر بەرۆردگارت
 بە دەسەلات و بە بەزەبە یە ﴿كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ الْمُرْسَلِيْنَ﴾ گەلی سەموود پێغەمبەرانیان بە درۆزن زانی ﴿وَ
 إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ صَالِحٌ﴾ کاتی صالح (علیە السلام) ی برابان پنی ووتن ﴿الَاتَّقُوْنَ﴾ ئایا (لەسزای خوا)
 خۆتان نا پارێزن ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِيْنٌ﴾ بەراستی من پێغەمبەرینکی ئەمێنم بۆتان ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوْنَ﴾
 دە ی لەخوا بترسن و گوی رایەلی من بکەن ﴿وَمَا اسْتَفْتَاكَ عَلَيْهِ مِنْ آخِرٍ﴾ و من هیچ کری و پاداشتیک
 لەسەر ئەم (پێغەمبەرتی یە) لە ئیو داواناکەم ﴿إِنَّ آخِرِي إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِيْنَ﴾ کری و پاداشتی من تەنھا
 لای بەرۆردگاری جیهانیانە ﴿أَتُزَكُّوْنَ فِي مَا هُمْ بِمُؤْمِنِيْنَ﴾ (واده زانن) وازتان لێ دەهیتری لەدو نیادا
 بەهینمی (دەژین) ﴿فِي جَنَّتٍ وَعُيُوْنٍ﴾ لەناو باخات و کانیایوی زوردا ﴿وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا
 هَضِيْمٌ﴾ وە لەناو کشتوکالی زورو باخاتی دار خورمای میو بە گیبودا ﴿وَتَتَجشَّوْنَ مِنَ الْجِبَالِ يَبُوْتًا
 فَرِيْهِينَ﴾ وە لەچیاکان دا خانوو داده تاشن زور بە لیزانانە ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوْنَ﴾ کەواتە لە (سزای) خوا
 بترسن و گوی رایەلی من بکەن ﴿وَلَا تُطِيعُوْا اَمْرَ الْمُسْرِفِيْنَ﴾ وە گوی رایەلی زیادە پەوان مە کەن ﴿
 الَّذِيْنَ يُفْسِدُوْنَ فِي الْاَرْضِ﴾ ئەوانە ی خرابە کاری دە کەن لەزەوی دا ﴿وَلَا يُصْلِحُوْنَ﴾ وە کردەوی چاک
 ناکەن ﴿قَالُوْا اِنَّمَا اَنْتَ مِنَ الْمَسْحُوْرِيْنَ﴾ ووتیان (بە صالح علیە السلام) تو تەنھا یە کینکی لە جادوو
 لیکراوان ﴿مَا اَنْتَ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا﴾ تو تەنھا مرو فیکسی وە ک ئیمە ﴿فَاْتِيْ بِآيَةٍ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ﴾
 دە ی ئایەت و موعجیزە یە کمان بۆ بیتە ئە گەر لە راست گویانی ﴿قَالَ هٰذِهِ سَاقَةٌ﴾ (صالح علیە
 السلام) ووتی ئەم و شترە مینە (موعجیزە) یە ﴿لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَّعْلُوْمٍ﴾ ئاو خوار دنە وە پوژنیک بۆ
 ئەو و پوژنیکیش بۆ ئیو یە ﴿وَلَا تَمْسُوْهَا سُوْءٌ﴾ دەستی بۆ مە بەن بە خرابە ﴿فِيْ اَخْذِكُمْ عَذَابٌ يُّوْعَظِبِيْرٌ﴾
 ئە گینا سزای تو لە ی پوژنیک گەورە تو و شتان دینت ﴿فَعَقَرُوْهَا فَاصْبِرْ اِنَّكَ مِنْ الصّٰبِرِيْنَ﴾ کە چی ئەوان
 سەریان بری ئەو سا پە شیمان بوونە وە (لە ترسی تو لە ی خوا) ﴿فَاخْذِكُمْ الْعَذَابُ﴾ ئەمجا سزای
 (خرابە کە یان) ئەوانی گرت ﴿إِنَّ فِيْ ذَلِكَ لآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِيْنَ﴾ بەراستی لەمەدا (باسکرا)
 نیشانە یە کی گەورە هەبە بەلام زور بەیان باوەردار نەبوون ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُو الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ﴾ بینگومان
 بەرۆردگارت زال و بە دەسەلات و بە بەزەبە یە ﴿

﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ﴾ گه لی لوط پیغه مبه رانیان به دروزن دانا ﴿إِذْ قَالَ لَهُمُ أَحُوهُ لُوطُ لَا تَتَّقُونَ﴾ کاتی لوطی بریان (علیه السلام) ووتی پیان نایا ئیوه له خوا ناترسن خوئا پاریزن ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ به راستی من پیغه مبه ریکی نه مینم بو ئیوه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته له خوا بترسن و گوی رایلی من بکن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ وه من هیچ پاداشتیک له سهر (پیغه مبه ریتیکم) له ئیوه داوا ناکم ﴿إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ پاداشتی من تنها لای پهروه ردگای جیهانیانه ﴿أَتَأْتُونَ الذِّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ نایا له ناو (هموو خه لکی) جیهانیاندا ئیوه تیر بازی ده کهن ﴿وَتَذُرُونَ﴾ وه وازدینسن ﴿مَا خَلَقْنَاكُمْ زُبُكُم مِّنْ أَرْوَاحِكُمْ﴾ لهو هاوسه رانه تان که پهروه ردگارتان بوی دروست کردون ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ﴾ نه خیر به لکو ئیوه کومه لیکن ده رچوو له سنوری ناره زوو ﴿قَالُوا لَئِن لَّمْ تَنْتَهَ يَنْ لُوطُ﴾ ووتیان: به راستی ئهی لوط نه گه ر واز نه هیتی (له م کارهت) ﴿لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَخْرُجِينَ﴾ بینگومان له ده ر کراوان ده بیت (له م خاکه) ﴿قَالَ إِنِّي لَعَمْرُكُم مِّنَ الْفَالِقِينَ﴾ (لوط) ووتی بینگومان من زور قه لس و بیزارم لهو کرده وه تان (تیر بازی) ﴿رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ﴾ ئهی پهروه ردگارم خوم و مال و خیزانم رزگار بکه له (توله ی) نهو کرده وه ی نه وان ده بکهن ﴿فَتَجَبَّنَّ وَأَهْلِيَّ أَتَجِبِينَ﴾ نه مجا نیمه ش لوط و هموو خیزانه که بمان رزگار کرد ﴿إِلَّا نَجُوزَ فِي الْغَابِرِينَ﴾ بینگه له پیره ژنی (خیزانی لوط) که له جیماوان و (تیاچوان) بوو ﴿فَرَدَّ مَرَّاتًا لَّآخِرِينَ﴾ پاشان نه وانی ترمان له ناو برد ﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا﴾ وه بارانیکمان (له بهرد) به سه ریاندا باراند ﴿فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ﴾ نه مجا ئی چ خراب بوو بارانی ترسیتراوه کان ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ به راستی له مه دا (باسکرا) په ندیکی گه وره هیهه ﴿وَمَا كَانَ لَكُمْ تَقْوَمِينَ﴾ به لام زوره بیان باوه ردار نه بوون ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ بینگومان پهروه ردگارت زال و میهره بانه ﴿كَذَّبَتْ أَصْحَابُ قَيْطِةَ الْمُرْسَلِينَ﴾ خاوه نی باخاته چرو پره کانیش پیغه مبه رانیان به دروزن دانا ﴿إِذْ قَالَ لَهُمُ شُعَيْبٌ لَا تَتَّقُونَ﴾ کاتی شو عیب علیه السلام بی ووتن: نایا خوئا ناپاریزن و له خوا ناترسن ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ به راستی من پیغه مبه ریکی نه مینم بو ئیوه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که و ابو له خوا بترسن و گو تیرایلی من بکن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ وه من هیچ کری و پاداشتی له ئیوه داوا ناکم له سهر پیغه مبه رایته کهم ﴿إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ پاداشتی من تنها لای پهروه ردگای جیهانیانه ﴿أَوْفُوا الْكَيْلَ﴾ رینک و راست پیوانه بکن ﴿وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ﴾ وه له زیان ده ران مه بن (له پیوانه دا ناته و او بیبون) ﴿وَرَبُّوْا بِالْقِسْطِ الْمُسْتَقِيمِ﴾ وه به ته رازوویه کی راست و رینک کیشانه بکن ﴿وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ﴾ و کهم و کوری مه کهن له شته کانی خه لکیدا (هیچ مافیکیان ژیر پی مه خه ن) ﴿وَلَا تَقْتُلُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ وه رومه چن له زه ویدا به خراپه کاربتان ﴿

﴿وَأَتَقُوا الَّذِي﴾ وه بترسن له و زاتهى ﴿خَلَقَكُمْ وَأَلْجَمَلَةَ الْأَوَّلِينَ﴾ كه ئىوه و خەلكانى پىشوویشى دروست کردووہ ﴿قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَخَّرِينَ﴾ ووتیان تو تەنھا لە جادوو لى کر اوانى ﴿وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا﴾ وه تو تەنھا مروڤىكى وهك ئىمەى ﴿وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ﴾ و بەراستى ئىمە واگومانى پى دەبەین لە درۆزان بىست ﴿فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ﴾ دەى چەند پارچە بەك لەناسمان بخەرە خوارووہ بەسەرماندا ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ ئەگەر تو لەراست گۆيانى ﴿قَالَ رَبِّ اغْلُظْ بَعَاثَ عَمَلُوتَ﴾ (شوعەيب) وونى پەرورەدگارم چاك دەزانى بەهەر كردهوہ بەك كەدەيكەن ﴿فَكَذَّبُوهُ﴾ ئەمجا شوعەيبیان بە درۆزن زانى ﴿فَأَخَذَهُمُ عَذَابٌ يَوْمَ الظُّلَّةِ﴾ بەو هۆيدەوہ سزای رۆزى سىبەر (ى هەور) گرتنى ﴿إِنَّهُ كَانَ عَذَابٌ يَوْمَ عَظِيمٍ﴾ بەراستى ئەو سزايە سزای رۆزىكى زور گەورە بوو ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ بىنگومان لەمەدا (باسكرا) بەلگە بەكى بەهينز هەيە ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ﴾ بەلام زور بەيان باو بەردار نەبوون ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ وه بەراستى پەرورەدگارت هەر ئەوہ زال و بەبەزەيبى ﴿وَإِنَّهُ لَكُنزٌ يُّرْسَلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ و بەراستى ئەم (قورئان)ە دابەزىئراوى پەرورەدگارى جىهانىانە ﴿نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ﴾ جويرة ئىلى ئەمىن هينايە خوارووہ ﴿عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ﴾ بۆ سەردلى تو بۆ ئەوہى لەترسىنەرەن بى ﴿بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ﴾ بەزمانىكى عەرەبى رۈون و پاراو ﴿وَإِنَّهُ لَفِي زُرُّرِ الْأَوَّلِينَ﴾ وه بەراستى (باسى قورئان) لەكتىبى پىئەمبەرە پىشووہ كاندا هەيە ﴿أُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمُ آيَةٌ﴾ ئايە ئەمە بەلگە بەكى رۈون نەبوو بۆيان (بۆ كافرانى قورەيش) ﴿أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ كە زانايانى بەنى ئىسرائىل ئەو (دەنگ و باسى قورئان)ە دەزانن ﴿وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ﴾ ئەگەر ئىمە ئەو (قورئان)ە مان بناردايەتە خوارووہ بۆ سەر كەسىكى عەجەمى ﴿فَفَرَّاهُ عَلَيْهِمْ﴾ ئەمجا بىخويندايەتەوہ بەسەرماندا (بەسەر بى باوهرانى مەككەدا) ﴿مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ﴾ باوهرىان پى نەدەهينى ﴿كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ﴾ ئا بەو جۆرە ئەو (قورئان)مان خستۆتە ناو دلى تاوانبارانەوہ ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ كەچى هەر باوهرى پى ناهينن ﴿حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾ هەتا سزای سەخت بەچاوى خۆيان دەبينن (جا باوهر دىنن) ﴿فَيَأْتِيهِمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ ئەویش لە ناکاودا دىت بۆيان كە ئەوان هەستى پى ناكەن ﴿فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنظَرُونَ﴾ ئەوسا ئەلبنن ئاخو مۆلەتمان پى دەدرىت ﴿أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ﴾ دەى ئايە ئەوان پەلەى سزای ئىمەيانە ﴿أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ﴾ تو پىم بلى ئەگەر چەند سالى بەخۆشى بيان زىنين ﴿فَنُجِّجَاهُمْ مَّا كَانُوا يُوعَدُونَ﴾ لە پاشان ئەو سزايەى كە لى ترسىترا بوون بىت بۆيان ﴿

﴿مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سُدُودِيَانِ بَيْنِ نَاغِهِ نَسِيٍّ﴾ ﴿مَا كَانُوا يُمْشِقُونَ﴾ ﴿ثُمَّ هُوَ هُمُومٌ خَوْشِيٌّ وَرَابِوَارِدْنَهِي بَهْوَانِ
 دَرَابُو ۝ ﴿وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرِيْبَةٍ﴾ ﴿هَيْجٌ شَارُوْ غُونْدِيْ كَمَا لَهْنَاو نَهْبِرْدُوو ۝ ﴿إِلَّا لَهَا مُنْذِرُوْنَ﴾ ﴿دَلْيَابَه
 تَرَسِيْتَه رَانِيْ كِي هَهْبُوو ۝ ﴿ذِكْرِيْ وَ مَا كُنَّا ظَالِمِيْنَ﴾ ﴿بُوْ نَهْوَهِي بِيْر بَكَه نَهْوَه، وَه نِيْمَه سَسْتَه مَكَا ر نَهْبُووِيْن
 (له سزادانياندا) ۝ ﴿وَمَا تَزَلْتُمْ بِهِ الشَّيْطَانُ﴾ ﴿شَهِيْتَانَه كَان نَهْو (قورئانه) يَان نَه هِيْتَاوَه تَه خَوَارَهْوَه ۝ ﴿وَمَا يَسْتَبِيْ
 لُهُمْ وَ مَا يَسْتَطِيْعُوْنَ﴾ ﴿نَه شِيَاوِي نَهْوَه وَ نَه دَه شَتُوَانِ ۝ ﴿إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَتَعُوْا لُوْنَ﴾ ﴿بَه رَاسْتِي
 شَه يْتَانَه كَان لَه گُوِيْ گَرْتَن (ي هه والي ناسمان) بَه ر گَرِي كَرَاوِن ۝ ﴿فَلَا تَتَّعْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ ﴿كَهْوَانَه
 هَيْج بَه رَسْتَرَاوِيْ كِي تَر نَه بَه رَسْتِي لَه گَه لَ خَوَا دَا ﴿فَتَكُوْنَ مِنَ الْمُعَذِّبِيْنَ﴾ ﴿تَه گِيْنَا لَه سَزَا دَرَاوَانِ دَه يِي
 ۝ ﴿وَأَنْذِرْ عَشِيْرَتَكَ الْأَقْرَبِيْنَ﴾ ﴿خَزْمٌ وَ كَه سَه زُوْر نَزِيْ كَه كَانْت بَتَرَسِيْتَه ۝ ﴿وَ أَخْفِضْ جَنَاحَكَ﴾ ﴿وَ بِالِي
 بَه زَه يِي وَ نَه رَم وَ نِيَانِيْت رَاخَه ﴿لِيْمَنْ أَنْبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ﴾ ﴿بُوْ نَهْوَه بَاوَه رَدَارَانَه ي كَه شُوِيْنْت كَه وَتُووِن
 ۝ ﴿فَإِنْ عَصَاكَ﴾ ﴿تَه مَجَا نَه گَه ر سَه ر بِيْجِيَان كَرْدِي ﴿فَقُلْ لِي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُوْنَ﴾ ﴿تَه وَسَا بِيْنِيَان بَلِيْ:
 بَه رَاسْتِي مَن بَه رِيْم لَهْوَه ي نِيُوَه دَه يَكَه ن ۝ ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيْزِ الرَّحِيْمِ﴾ ﴿وَ ه پَشْت بَهْو خَوَا يَه بِيَه سَسْتَه
 كَه زَال وَ بَه زَه يِي يه ۝ ﴿الَّذِي يَرْتِكِبْ مِنْ تَقْوَمٌ﴾ ﴿نَهْو (خَوَا يَه) كَه دَه تَبِيْنِي كَاتِي بَه تَه نِيَا نُوِيْز دَه كَه ي ۝ ﴿وَتَقَلَّبْ
 فِي السَّجْدِيْنَ﴾ ﴿وَ ه (دَه يِيْنِي) نُوِيْز كَرْدَنْت لَهْنَاو نُوِيْز گَه رَانْدَا (كَه بِيْش نُوِيْزِيِيَان بُوْ دَه كَه يْت) ۝ ﴿إِنَّ
 هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ﴾ ﴿بَه رَاسْتِي تَه نَهَا نَهْوَه بِيَسَه رِي نَا گَا دَار ۝ ﴿هَلْ أَنْتُمْ كُرْعَالٌ مِّنْ نَّزَلِ الشَّيْطَانِ﴾ ﴿هَه وَالتَّانِ
 بَدَه مِي شَه يْتَانَه كَان دَا دَه بَه زَه نَه سَه ر كِي؟ ۝ ﴿نَزَلْ عَلَى كُلِّ آفَاكٍ أَثِيْرٌ﴾ ﴿دَا دَه بَه زَه نَه سَه ر هَه مَو (كَه سِيْ كِي)
 زُوْر دَرُوْرْنِي زُوْر تَاوَانِبَار ۝ ﴿يُلْقُوْنَ السَّمْعَ وَ أَسْرُوْا كُرْحُ كَذِبُوْنَ﴾ ﴿بَاش گُوِيْ دَه گَرِن (بُوْ شَه يْتَانَه كَان)
 وَه زُوْر بَه يَان دَرُوْرْنِن (لَهْو هه وَالآنَه دَا دَه يِدَه ن بَه خَه لَكِي) ۝ ﴿وَ الشَّعْرَاءُ يَنْبَغُهُمُ الْعَاوُنُ﴾ ﴿بِيْنَه مَبَه ر
 ﴿شَاعِيْر نِي يَه﴾ شَاعِيْرَه كَان تَه نَهَا گُوْمَرَا كَان شُوِيْتِيَان دَه كَهْوِن ۝ ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ﴾ ﴿ثَا يَا نَا يِيْنِي
 كَه نَهْوَانَه ﴿فِي كُلِّ وَادٍ يَّهِيْمُوْنَ﴾ ﴿بَه هَه مَو دُوْل وَ شِيُوِيْ كَدَا بَه سَه ر لِيْشِيُوَاوِي دَه رُوْن (شِيْعَر دَه لِيْن) ۝ ﴿وَ
 أَنَّهُمْ يَقُوْلُوْنَ مَا لَا يَفْعَلُوْنَ﴾ ﴿وَ ه بَه رَاسْتِي نَهْوَانَه شَتِي دَه لِيْن كَه خُوِيَان نَا يَكَه ن ۝ ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا
 وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ ﴿جَه گَه لَهْوَانَه يَان بَه رَا يَان هِيْتَاوَه وَ كَرْدَهْوَه چَا كَه كَانِيَان كَرْدَهْوَه ﴿وَ ذَكُرُوا اللَّهَ كَبِيْرًا﴾
 وَه يَادُو زِيْ كَرِي خَوَا يَان زُوْر كَرْدَهْوَه ﴿وَ أَنْتَصِرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمْتُمْ﴾ ﴿وَ ه تُوْلَه يَان سَه نَدَهْوَه لَه بَاش نَهْوَه
 سَسْتَه مِيَان لِي كَرَاوَه ﴿وَ سَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمْتُمْ﴾ ﴿وَ ه نَهْوَانَه ي سَسْتَه مِيَان كَرْدَهْوَه لَه مَه وَ دَا دَه زَانِن ﴿أَيُّ مَنْقَلَبِ
 يَنْقَلِبُوْنَ﴾ ﴿كَه چُوْن گَه رَانَه وَه يَه ك دَه گَه رِيْتَه وَه (بُوْ لَا ي خَوَا دَوَا ي مَرْدِن) ۝

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿طس﴾ به (طا، سین) ده خوینریته وه خوا زانتره به ماناکه ی بوزانیاری زیاتر سهیری سه ره تایی
سوره تی (البقرة) بکه ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰتٰنَا الْقُرْاٰنَ اِنْ وَكُنَّا بِمُنْزِلِ الْوَحْيِ لَمَعْلُوْمِيْنَ﴾ ئەمه ئایه ته کانی قورئان و کتیبی ئاشکرایه ﴿هُدٰى وَّبَشِّرِ الْمُوْمِنِيْنَ﴾ (هوی) رینموونسی و مره دانه بۆ سپر و اداران ﴿الَّذِيْنَ يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَرُوْتُوْنَ
الزَّكٰوةَ﴾ ئەوانه ی که نوئیز به جی دینن و زه کات ده دن ﴿وَهُرِّىْ بِالْاٰخِرَةِ هُرِّىْ بِرُوْتُوْنَ﴾ وه ئەوانه ی بروای
بته و یان به پروزی دوا یی هه یه ﴿اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ﴾ به راستی ئەوانه ی باوهر ناهیتن به پروزی
دوا یی ﴿رَبَّنَا هٰؤُلَاءِ اَعْمٰلُهُمْ﴾ کرده وه (خرابه) کانیانمان رازاندو وه ته وه بۆ یان ﴿فَهُمْ يَخْمَلُوْنَ﴾ بۆیه ئەوان
به سه رگردانی ده سو رینته وه ﴿اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَهُمْ سُوْرَةُ الْعٰدٰى﴾ ئەوانه که سانینکن سزای به دیان بۆ هه یه
﴿وَهُرِّىْ بِالْاٰخِرَةِ هُرِّىْ بِالْاٰخِسْرُوْنَ﴾ وه ئەوانه له پروزی دوا یی دا زهره مه ندرین که سن ﴿وَاِنَّكَ لَلْكٰفِرِ
الْقُرْاٰنِ﴾ به راستی تو (ئه ی موحه مه د ﷺ) قورئانت پینده درئ (فیر ده کری ی) ﴿مِن لَّدُنْ حٰكِمٍ عَلِيْمٍ﴾
له لایه ن خوای کار دروستی زانوه ﴿اِذْ قَالَ مُوسٰى لِاٰهْلِيْهِ﴾ (بیریان خه ره وه) کانی موسا به خیزانه که ی
ووت ﴿اِنَّ اِنَّ الشَّيْءَ نَارًا﴾ بینگومان من ئاگری به دیده که م ﴿سَتَايِكُمْ مِنْهَا حٰجِرٌ﴾ (ئیه لیره دا بن) من ده روم بۆ
لای ئەو ئاگره به زووی هه والینکتان بۆ دینم ﴿اَوَلَيْكُم مِّنْ شٰهَادٍ قَبْسٍ لَّعَلَّكُمْ﴾ یا گرو بزوسکی (له و ئاگره)
تان بۆ دینم تا ئیه ﴿تَضَلُّوْنَ﴾ خوتانی بی گهرم بکه نه وه ﴿فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ﴾ ئەمجا کانی (موسا علیه
السلام) گه یشته لای ئاگره که بانگی لی کرا ﴿اَنْ بُرِّدَ لَكَ مِنَ النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا﴾ که بیروز بووه ئەو که سه ی
له ناو ئاگره که (پروناکی که) دایه و نه وه ش به ده وری دایه ﴿وَسُبْحٰنَ اللّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ﴾ وه پاك و بینگه رده
خوای په وهر دگاری جیهانیان ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰتٰنَا الْقُرْاٰنَ الْعَرَبِيَّ الْحَكِيْمَ﴾ ئە ی موسا به راستی ته وه ی (بانگی
کردی) منم خوای به ده سه لانی کار دروست ﴿وَآلِى عَصٰىكَ﴾ ده گۆچانه که ت فری ده (ئه ویش
فری دا) ﴿فَلَمَّا رَاَهَا قَهْرًا كَانَهَا جَانًا﴾ ئەمجا کانی بینی وه ک تیره مار ده جولئ ﴿وَلِىْ مُدْبِرًا وَّلِيْءًا يَّحْكُمُ﴾ (موسا)
هه لهات و ئاوری نه دایه وه. ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ لَا تَخَفْ﴾ (خودا فه رموی) ئە ی موسا مه ترسه ﴿اِنِّىْ لَا يَخَافُ لَدُنِّى
الْمُرْسَلُوْنَ﴾ بینگومان پیغه مبه ران لای من ناترسن ﴿اِلَّا مَن ظَلَمَ﴾ بینگه له که سه ی که سه ته می کرد بی
﴿فُوَيْدًا حَسَنًا بَعْدَ سُوْرَةٍ﴾ پاشان خرابه که ی گۆریبی به چاکه ﴿فَاِنِّىْ عَنُقُوْرٌ رَّحِيْمٌ﴾ ئەوه به راستی من لیبوره ی
به به زهیم ﴿وَاَدْخَلَ يَدَكَ فِى جَيْبِكَ﴾ وه ده ستت بکه به باخه لندا ﴿فَخَرَجَ بِصَلٰةٍ مِّنْ غَيْرِ سُوْرَةٍ﴾ (که ده رت هینا)
به سه پستی و پرشنگداری دینه ده ره وه به بی به له کی ﴿فِى تِسْعٍ اٰيٰتٍ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَرُوْمٍ﴾ (ئه مه دوو مو عجزیه یه)
له نو مو عجزیه بۆ فیرعه ون و گه له که ی ﴿اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا قٰسِيْنَ﴾ به راستی ئەوانه گه لیکى له سنوور
ده رچوون ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ اٰيٰتُنَا مُبْصِرَةً﴾ ئەمجا کانی مو عجزیه ئاشکرا و روونه کانی ئیمه یان بۆ هات
﴿قَالُوْا هٰذَا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ﴾ ووتیان ئەمه جادوویه کی ئاشکرایه ﴿

﴿وَجَعَدُوا إِلَيْهَا﴾ ئەو موعجیزانهیان دان پێدا نەدەنا و ئینکاریان دەکرد ﴿وَأَسْتَقْبَتَهَا أَنْفُسُهُمْ﴾ کەچی لەدلی خویان دا بەراستیان دەزانی ﴿ظَلَمُوا وَعُلَوا﴾ لەبەر ستمکاری و خۆ بە زل زانییان (ئینکاریان دەکرد) ﴿فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ﴾ ئەمجا سەرئەنجامی خرابەکاران چۆن بوو ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا﴾ سویند بە خوازانستمان بە داوود و سولهیمان بەخشی ﴿وَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ هەردووکیان ووتیان: هەموو سوپاس و سەنایە بۆ ئەو خواوەی ﴿فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ کە پزیری داوین بەسەر زۆر لە بەندە باوەردارەکانیدا ﴿وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ﴾ وە سولهیمان بوو میرانگری داوود (لە پێغه مبه‌ریتی و پاشایەتی و زانیاری دا) ﴿وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ (سولهیمان) ووتی ئەو خەلکینە ﴿عُلِمَتَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ﴾ فیری زمانی بەلندەکان کراوین ﴿وَأُوتِينَا مِن كُلِّ شَيْءٍ﴾ وە لە هەموو شتیگمان پێی دراوہ ﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ﴾ بەراستی ئەمە (بە من دراوہ) فەزل و چاکە بەکی ئاشکراہ ﴿وَخَيْرٌ لِّسُلَيْمَانَ جُودُهُ﴾ وە کۆ کرایەوہ بۆ سولهیمان هەموو سەربازەکانی ﴿مِنَ الْجِبِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ﴾ لە جنۆکە و ئادەمی و بەلندەکان ﴿فَهُمْ يُرْعَوُونَ﴾ ئەمجا ئەوان (لە پێش و دواکەوتن) بەرگیری دەکران (و بەرپز دەپوشتن) ﴿حَتَّىٰ إِذَا أَنشَأُوا﴾ هەتا کاتی گەشتنە ﴿عَلَىٰ وَادِ النَّعْمِ﴾ سەر شیوی میروولە (شونینک بوو میروولە ی زۆر بوو) ﴿قَالَتْ نَعْمَةٌ بِآيَاتِهَا النَّعْلُ﴾ میروولە بەک ووتی: ئەو میروولە کان ﴿أَذْخُلُوا مَسَكِنَكُمُ﴾ برفۆنە ناو مالەکانی خۆتان (کونە کانتان) ﴿لَا يَحِطُّنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُودُهُ﴾ بە سولهیمان و لەشکرە کە ی نەتان پلێشین (لە ژێر پێیاندا) ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ لە کاتیگدا ئەوان هەست ناکەن ﴿فَتَبَسَّ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا﴾ ئەمجا (سولهیمان بەسەر سورمانەوہ) زەر دەخەنە ی کرد لەقسە ی ئەو میروولە ﴿وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي﴾ و ووتی ئەو پەروردگارم وام رابینتە ﴿أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ﴾ کە سوپاسی ئەو چاکە و نێعمەتەتەت بەکم کە رشتووتە بەسەر من و دایک باوکمدا ﴿وَأَنْ أَعْمَلَ صَلَاحًا تُرِيدُهُ﴾ وە (پام بێتە) کە کار و کردەوہ ی چاکە بەکم کە تۆ پێی رازی بیت ﴿وَأَدْخُلَنِي رَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ﴾ وە بە بەزەبی خۆت بمخەرە پزیری بەندە چاکە کانت ﴿وَتَقَفَّذَ الطَّيْرُ﴾ جا (سولهیمان) چاوی بە بەلندەکان دا گێرا ﴿فَقَالَ مَا لِي لَأَ أَرَى الْهُدْهَدَ﴾ ووتی ئەوہ چی بە بۆ بەپوو سلیمانە نابینم ﴿أَمْ كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ﴾ یاخود لە نامادەنەبوانە؟ (خۆی دزیوہ تەوہ) ﴿لَأَعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا﴾ سویند بە خوا سزایەکی بەتینی دەدەم ﴿أَوْ لَأَذِيبَنَّهُ﴾ یا سەری دەبەرم ﴿أَوْ لِيَأْتِيَنِي بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ﴾ یا بەلگە بەکی پووتم بۆ دینیت (لەسەر نامادە نەبوونی). ﴿فَمَكَ عَيْبَرٌ يَعْبَدُ﴾ ئەمجا (بەپوو) ماوہ بەکی کورت مایەوہ ﴿فَقَالَ أَحَطُّ بِمَا لَرَّحُطُ بِهِ﴾ جا (هاتەوہ و بەسولهیمانی) ووت ناگادار بووم لە شتیک کە تۆ ناگادار نیت لێی ﴿وَجِئْتِكَ مِنْ سَبَائِلِ رَبِّكَ بَيِّنَاتٍ﴾ لە (وولاتی) سە بەئەوہ هەوالیکی راستەقینەم بۆ هیناوی ﴿

﴿إِنِّي وَجَدْتُ أُمَّرَأَةً تَمْلِكُهُمْ﴾ به راستی من دیم نافرته تیک پادشای نه وانه (به ناوی به لقیس) ﴿وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ﴾ که همه موو شتیکی (پادشایه تی) پی دراوه ﴿وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ﴾ و ته ختیکی (پادشایه تی) زور گوره ی هیه ﴿وَجَدْتُهُمَا قَوْمَهُمَا﴾ خوی و گه له که یسم دی ﴿يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنَ دُونِ اللَّهِ﴾ له جیاتی خوا سوژده بو رور ده بن ﴿وَرَبَّنَّ لَهُمُ السَّيْفَانُ أَتَمَلَّهُمَا﴾ و شهیتان کرده وه (خرابه) کانیانی بو پازاند بو ونه وه ﴿فَصَدَّ عَنْ السَّبِيلِ﴾ به وه هویسه وه به رگری کردون له پرنگیه ی راست ﴿فَهُمَا لَا يَهْتَدُونَ﴾ بویه نه وان پرنگیه ی راست نادوزنه وه ﴿الَّذِينَ سَجَدُوا لِلَّهِ الَّذِي﴾ بو نه وه ی سوژده نه بن بو نه و خوابه ی ﴿يَخْرُجُ الْحَبَّةُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ که نه وه ی شاراوه بیت له ناسمانه کان و زه ویدا ده ری ده خات (دهر دینی) ﴿وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ﴾ نه وه ش ده ی شارنه وه و نه وه ی ده ری ده خن ده ی زانی ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوابه که هیچ په رستراونکی راست نی به جگه له نه و ﴿رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ په رور دگاری عهرشی هره گوره یه ﴿قَالَ سَتَطَّرُ﴾ (سوله یمان به په پوهه که ی) ووت نیمه لی کولینه وه ده که بن (سه یر ده که بن) ﴿أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾ (تا بزاین) راست ده که بیت (له وه هواله دا) یا له دروزنایت ﴿أَذْهَبَ بِكَ نِكْحِي هَذَا﴾ نه م نامه یه ی میان بو به ره ﴿فَأَلْقَاهُ الْيَهُمَ فَتُرْوَلُ عَنْهُمُ﴾ و فری ی ده بویان پاشان دور که وه ره وه لیان ﴿فَانظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ﴾ نه مجا سه رنج بده ج وه لامیک ده گه پرتنه وه ﴿قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا﴾ (به لقیس) ووتی نه ی پیاو ماقول و سه رور که کان ﴿إِنِّي أَلْقِي إِلَى الْكَتَبِ كَرِيمٍ﴾ به راستی من نامه یه کی گرنگم بو هاویژراوه ﴿إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ﴾ که بیگومان له سوله یمانه وه (هاتووه). ﴿وَاللَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به راستی نه و (نامه ده ست پی ده کات): به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِحُكْمِ رَبِّهِمْ﴾ خوتان به گوره مه زانن به سه رمداو به موسلمانی (گهر دن که چی) ورن بو لام ﴿قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا﴾ (به لقیس) ووتی نه ی سه رور که و نه شرافه کان ﴿أَفَتُؤْتِي فِي أَمْرِي﴾ ده رباره ی نه م کاره م رای خوتانم پی بلین ﴿مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا﴾ چونکه من هیچ پریارنیک ناده م ﴿حَتَّى تَشْهَدُونَ﴾ هه تا نیمه نامه ده نه بن (و راویژرستان پی نه که م) ﴿قَالُوا نَحْنُ أَوْلُوْا قَوْلِكَ﴾ ووتیان: نیمه خواهه نی هیزین (چه ک و سه رپاز) ﴿وَأُولُوْا بَأْسٍ شَدِيدٍ﴾ وه (له جه نگدا) خواهه نی نازایه تیه کی زورین ﴿وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ﴾ وه فرمان و پریارنیک به ده سستی تویه ﴿فَانظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ﴾ که واته سه رنج بده (بیربکه ره وه) ج فرمانتیک ده ده بیت ﴿قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ﴾ ووتی به راستی پادشایان ﴿إِذَا خَلَوْا قَرَبَةً أَفْسَدُوهَا﴾ هه ر کاتی (به زور) چوونه شارنیکه وه خراب و ویرانی ده که ن ﴿وَجَعَلُوا أَعِزَّةً أَهْلِهَا أَذِلَّةً﴾ وه ده سه لات داره کانی نه و (شاره) پریساو سه رشور ده که ن ﴿وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ﴾ وه (کاتی زال بوون) هه ر به و جزوره ده که ن ﴿وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ﴾ جا من دیاربه کی به نرخ و گوره یان بو ده نیرم ﴿فَنَاطِرَةٌ يَمْشُونَ بِهَا الْمَرْسَلُونَ﴾ نه مجا چاوه پروان ده که م که نیر دراوه کان به چی به وه ده گه پرتنه وه ﴿

﴿فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَانَ﴾ ئەمجا کاتینک (نیراوه که) هاته لای سوله یمان ﴿قَالَ أَمِدُّوْا نِي بِمَالٍ﴾ (سوله یمان) ووتی: ئیوه مال و سامان به من ددهن؟! ﴿فَمَاءَ السَّنِيَةِ اللَّهُ﴾ دەی ئەوهی خوا به منی داوه ﴿حَبْرٍ مِّمَّاءَ اتِّكْرًا﴾ چاکتره له وهی داویه تی به ئیوه ﴿بَلْ أَنْتُمْ بِهَدْيِكُمْ كَفَّرْتُمْ عَنْ﴾ به لکو ئیوه به دیارییه که تان دلخوش ده بن ﴿وَأَرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَمَّا أَتَيْتَهُمْ﴾ (به دیارییه که وه) بگه پیره وه بۆ لایان سویند به خوا بۆیان دینن ﴿يَجُودُوا لِأَقْبَلِ لَهُمْ يَهَيَّأُ﴾ به له شکر تکه وه که توانای روو به روو بوونه وه یان نی به له گه لیدا ﴿وَأَلْخَرَجَهُمْ مِنْهَا آذَانًا﴾ وه سویند به خوا به زه لیلی و ژیره سستی له وولانه که بیان ده ریان ده که یین ﴿وَمُحَمَّدٌ وَغُرَّتُورٌ﴾ له کاتینکدا ئەوان پرسیواو سه رشوون ﴿قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا﴾ (سوله یمان) ووتی ئەی ده سته ی پیاوما قول و ئەشرافه کان ﴿أَلَيْسَ يَا بَنِي يَعْرَبَ شِمَا﴾ کامشان ته خته (پادشایی به) که ییم بۆ دینن ﴿قِيلَ أَنْ يَأْتُوْا نِي مُسْلِمِينَ﴾ پیش ئەوهی به ملکه چی یین بۆ لام ﴿قَالَ عَمْرِيَتْ مِّنَ الْجِنِّ﴾ جنۆ که به کی گه وهی به هیز له جنۆ که کان ووتی ﴿أَأَنْتَ إِيَّاكَ يَهَيَّأُ﴾ من ئەو (ته خته بیت) بۆ دینم ﴿قِيلَ أَنْ تَقُوْمَ مِنْ مَّقَامِكَ﴾ پیش ئەوهی له جینگه ی خۆت هه سستیت ﴿وَيَأْتِي عَلَيْهِ لِقَوِيْ أُمِيْنَ﴾ وه بینگومان من به توانام به سه ر ئەو (هینانه دا) و ده سپا کیشم ﴿قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ﴾ ئەوهی زانستی له کتیبی (ناسمانی) لا بوو ووتی ﴿أَأَنْتَ إِيَّاكَ يَهَيَّأُ﴾ قیل ان برتند انک طرفک ﴿من بۆت دینم پیش ئەوهی چاوت بتر و کتیبیت ﴿فَلَمَّا آوَاةُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ﴾ (ته خته که ی هینا) جا کاتینک سوله یمان ته خته ته که ی (به لقیسی) لای خویدا بینی ﴿قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّيْ﴾ ووتی ئەمه له فه زلی پهروه ردگار مه وه یه ﴿يَسْتَلُوْنَ فَتَشْكُرُوْنَ أَكْثَرَ﴾ بۆ ئەوهی تاقیم بکاته وه ئایا شو کری (ئەم نعیمه ته) ده که م یان پی نه زان و سه پله ده بم ﴿وَمَنْ شَكَرْنَا لِنَأْتِيْكَ نَفْسِيْ﴾ وه هه ر که سی سوپاسی خوا بکات ئەوه بینگومان سوپاس بۆ خزی ده کات (چونکه سوپا کردنی خوا ی گه و ره نعیمه ته کانی پی زیاد ده بیت) ﴿وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَذِيْ عَنِّيْ كَرِيْمٌ﴾ وه هه ر که سیش ناسوپاسی بکات (زیانی بۆ خۆیه تی) چونکه بینگومان پهروه ردگارم ده و له مه مند و بی نیازه ﴿قَالَ نَسِيْرٌ وَالْهَارِ عَرَشَهَا﴾ (سوله یمان) ووتی ته خته که ی بگورن ﴿تَنْظُرُ أَتَهْتَدِيْ﴾ سه رنج ده یین (بزاینن) ده ینا سسته وه (که ته خته که ی خۆیه تی) ﴿أَمْ تَكُوْنُ مِنَ الَّذِيْنَ لَا يَهْتَدُوْنَ﴾ یان ناینا سسته وه ﴿فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرَشُكَ﴾ ئەمجا کاتینک (به لقیس) هات پنی ووترا ته خته که ی تو وه ک ئەمه وابوو ﴿قَالَ كَأَنَّهُ هُوَ﴾ (به لقیس) ووتی وه ک ئەو وایه (ئه لینی ئەوه) ﴿وَأُوْبِيْنَا أَلْوِيْنَ مِنْ قَبْلِهَا﴾ (سوله یمان) ووتی: پیش ئەم (به لقیسه) زانستمان پی درابوو ﴿وَكَأَمْسِيْرِيْنَ﴾ وه ئیمه ملکه ج موسلمان بووین ﴿وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وه ئەوهی بېجگه له خوا دە ی په رست به رگری کرد (له باوه ر هینان به خوا) ﴿إِنَّمَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِيْنَ﴾ بینگومان ئەو (به لقیس) له گه لی کافران بوو ﴿قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ﴾ ووترا به (به لقیس) بچۆره ناو کۆشکه که وه ﴿فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً﴾ ئەمجا کاتینک که یینی به ده ریای زانی ﴿وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقِيهَا﴾ وه هه ر دوو قاچی هه لکرد (بۆ ئەوهی ته ر نه بیت) ﴿قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّن قَوَارِيْرٍ﴾ (سوله یمان) پنی ووت ئەوه (تۆ به ده ریای ده زانی) کۆشکینکه له شوشه ﴿قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِيْ﴾ (به لقیس) ووتی ئەی پهروه ردگارم به راستی من سته م له خۆم کردو ﴿وَأَسَأَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ بِاللَّوْزِ الْعَمِيْنِ﴾ له گه ل سوله یمان دا منیش ملکه ج بووم بۆ پهروه ردگاری جیهانیان ﴿

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُ صَالِحًا﴾ سۆیند به خوا ناردمان بۆ گهلی سه موود صالح پیغه مبهری برابان
 (علیه السلام) ﴿أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ (بئی ووتن) که خوا بیهرستن ﴿فَإِذَا هُمْ قَرِيبًا يَخْتَصِمُونَ﴾ که چی
 ئەوان بوونه دوو کۆمهلی دژ به یهك ﴿قَالَ يَاقَوْمِ لِمَ تَسْتَعِجِلُونَ﴾ ووتی ئەی گه له که م بۆ چی په له ده که ن
 ﴿بِالسَّيِّئَةِ قَبْلِ الْحَسَنَةِ﴾ (به هاتنی) سزاو تۆله پینش (هاتنی) ره حمهت و چاکه ﴿لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ﴾
 بۆ چی (ناگه پینه وه) داوای لیخو شبوون ناکه ن له خوا ﴿لَعَذَابُكُمْ تَزْحُمُونَ﴾ تا ره حمتان بی بکریت
 ﴿قَالُوا أَظَلَّ بِنَايِكَ وَبِمَنْ مَعَكَ﴾ ووتیان نیمه تووشی شومی و نه گبه تی بووین به هوی تۆو ئەوانه ی
 له گه له تۆدان (باوه رداران) ﴿قَالَ ظَنُّوا كُرُوعًا عِنْدَ اللَّهِ﴾ (صالح) ووتی هوی ئەو نه گبه تی یه ی ئیوه له لای
 خوابه (که بی باوه ریتانه) ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ﴾ نه خیر به لکو ئیوه گه لیکن تاقی ده کرینه وه ﴿وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ﴾ له و اشاره (ی صالح) دا ﴿بِسَعَةِ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ﴾ تۆ که س
 هه بوون له زه ویدا خرابه کاریان ده کرد به هیچ جور چاکه یان نه ده کرد ﴿قَالُوا أَنْفَسُوا بِاللَّهِ﴾ ووتیان
 (به یه کتری) سۆیند بخون به خوا ﴿السَّيِّئَةَ وَأَهْلَهُ﴾ که به شه ودا هیرش ده که یه سه ر مال و خیزانی
 (صالح) و هه موویان له ناو ده به یسن ﴿فَتَرْتَفِلَّوْنَ لَوْلِيَّهِ﴾ له پاشان ده لئین به که س و کاری (صالح)
 ﴿مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ﴾ نیمه ناگامان له کوشتن و تیاچوونی خیزانی ئەو نی یه ﴿وَإِنَّا لَصَادِقُونَ﴾
 وینگو مان راستیش ده که یسن ﴿وَمَكَرُوا مَكْرًا﴾ ئەوان پیلانی نه خشه یان دارشت به پیلاندانیکی
 خراب (بۆ کوشتنی صالح) ﴿وَمَكَرْنَا مَكْرًا﴾ نیمه ش (له به رامبه ر پیلانی ئەواندا) پیلانمان گنیرا
 (بۆ له ناو بردنیان) به پیلانگنیرانیکی به هیز ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کاتیکدا ئەوان ههستیان نه ده کرد
 ﴿فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مُكْرِهِمْ﴾ نه مجا سه رنج بده سه ر نه نجامی پیلانی ئەوان چی لیهات
 ﴿أَنَّا دَمَّرْنَا هَهُنَّ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ چون نیمه ئەوان و گه له که یانمان هه موو پینکه وه له ناو برد ﴿فَإِنَّكَ لَبُؤْتُهُمْ﴾ نه مجا ئەوه (جی) خانووه کانیانه ﴿خَاوِيَةً يَمُاطَلَمُونَ﴾ چۆل و خالی یه له به ر
 ئەوه ی سته میان کرد ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ به راستی له و به سه رهاته دا په ندو ناموزگاری و به لگه هه به
 ﴿لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بۆ کۆمه لیک که ده زانن (چیمان به سه ر ئەوانه هیناوه) ﴿وَإِنَّمَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 وکاتواتقوت ﴿وه ئەو که سانه مان رزگار کرد که پروایان هینابوو و له خوا ده ترسان ﴿وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ وه باسی لووط بکه کاتی ووتی به گه له که ی ﴿أَتَأْتُونَ الْفَجْشَةَ﴾ نایا ئیوه
 ئەو کاره زور خراب و ناشیرینه ده که ن ﴿وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ﴾ که ئیوه ده بینن و ده زانن (چهند پیس
 و ناشیرینه) ﴿أَيُّكُمْ لَأْتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ﴾ چون !! نایا به راستی ئیوه ده چنه لای
 پیاوان له جیاتی ئافره تان بۆ به جی هینانی ئاره زوو (ه کانتان) ؟ ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُجَاهِلُونَ﴾ دیاره ئیوه
 گه ل و کۆمه لیک نه فام و نه زانن ﴿

﴿مَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ﴾ نه مجا وه لامي گه له که ی هیج نه بوو ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ جگه له وهی که ووتیان
 ﴿أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِّن قَرْيَتِكُمْ﴾ لوط و که سوکار و (شوین که ووتوانی) له شماره که تان ده ر که ن
 ﴿إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ﴾ به راستی نه وان که سانیکن خو یان پاک راده گرن (له م کرده وهی نیمه) ﴿وَمَا
 ﴿فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَةً﴾ نه مجا نیمه لوط و خیزانه که یمان رزگار کرد جگه له هاوسه ره که ی
 ﴿فَدَّرَظْنَاهُمُ الْفَيْرِينَ﴾ که بر یارمان دا نه و (هاوسه ره که ی) له جیما وان بیت له سزادا ﴿وَأَمْطَرْنَا
 عَلَيْهِمْ مَطَرًا﴾ وه بارانیکمان (له به رد) به سه ریان دا باراند ﴿فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذِرِينَ﴾ نای ج خراب
 بوو بارانی تر سیترا وه کان ﴿قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ (نه ی موحه ممه د ﷻ) بلی هموو سو پاس و ستایش
 بو خوا ﴿وَسَأَلْنَا عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ أَصْطَفَيْنَا﴾ وه سه لام و درود له سسر نه و به ندانه ی خوا هه لیبراردون
 (بو پیغه به رایه تی) ﴿إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ مَّا يُشْرِكُونَ﴾ نایا خوا با شتره یا نه و بتانه ی ده یکه نه هاوبه شی خوا ﴿أَمَّنْ
 خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نایا زاتیک که نه اسمانه کان و زهوی دروست کردوه ﴿وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾
 له نه اسمانه وه بارانی بو باراندون ﴿فَأَنبَتْنَا بِهِ حَبَابًا وَأَنْبَتُوهَا غَنَاقًا﴾ نه مجا به و (بارانه) چهند باخچه به کی
 خاوه ن جوانیمان رواند ﴿مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُدْبِرُوا شَجَرَهَا﴾ که نیه نه تان ده توانی درهخت و پروای
 نه و (باخچه) پروینن ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّا جَعَلْنَا نَارَ سُرَّتِهَا نَارًا مَّسْكُومًا﴾ نایا هیج به رسترای تر له گهل خوادا هه به ﴿بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعِدُونَ﴾
 (نه خیر نی به) به لام نه وانه گهلینکن لاده دن له رنگای راست ﴿أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا﴾ نایا زاتی
 که زهوی کردوه ته جینگای نارامی و نیسته جی بوون ﴿وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا﴾ وه له ناو (زهوی) دا چهند
 ربوباری به دی هیتاوه ﴿وَجَعَلَ لَهَا رَوِیْنَ﴾ وه چهند چپای گه و ره ی بو زهوی داناوه ﴿وَجَعَلَ بَيْنَ
 الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا﴾ وه له نیوان دوو ناودا (شیرین و سویر) به ره به سستی داناوه (بو نه وهی تیکهل نه بن)
 ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّا جَعَلْنَا نَارَ سُرَّتِهَا نَارًا مَّسْكُومًا﴾ نایا هیج به رسترای تر هه به له گهل خوادا ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ نه خیر نی به
 به لام زور به بیان نازانن ﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ﴾ نایا زاتی که دیت به هاواری ناچار و داماو وه
 کاتیک هاواری لی ده کات ﴿وَيَكْفِي السُّوءَ﴾ وه ناخوشی و به لاکان لاده بات ﴿وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ
 الْأَرْضِ﴾ وه ده تان کاته جینشینی گهلانی تری سه ر زهوی ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّا جَعَلْنَا نَارَ سُرَّتِهَا نَارًا مَّسْكُومًا﴾ نایا به رسترای یکی تر هه به
 له گهل خوادا (نه خیر نیبه) ﴿قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ﴾ به لام زور کم بیر ده که نه وه ﴿أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي
 ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ﴾ نایا زاتی که رینموونی نیه ده کات (به نه سستیره و شتی تر) له تاریکی به کانی
 ووشکانی و ده ریادا (له شه ودا) ﴿وَمَنْ يُرْسِلِ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِنَا﴾ و زاتیک که (با) ده نیریت
 به موزده در پیش بارانی ره حمه تی ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّا جَعَلْنَا نَارَ سُرَّتِهَا نَارًا مَّسْكُومًا﴾ نایا هیج به رسترای یکی تر هه به له گهل خوادا
 ﴿تَعَلَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا به رز و بلندتره له وهی بت به رستان ده یکه نه هاوبه شی ﴿

﴿أَمْ يَتَّبِعُوا الْحَقَّ تُبْعِدُهُ﴾ نایا زاتی که له سه ره تاوه بونه وهر بهدی دینیت پاشان (دوای مردنی) جار نیکی تر دروستی ده کاته وه ﴿وَمَنْ يَرْزُقْكَ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ وه زاتی که له ناسمان و زهوی یه وه بزق و بزقیتان ده دات ﴿إِلَّا لَهُ مَعَ اللَّهِ﴾ نایا هیچ بهر ستر اوی تر هه به له گه ل خوادا (نه خیر نی یه) ﴿قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ (تهی موحه ممد ﷺ) بلسی به لگه تان بیتن نه گهر ئیوه راست ده کهن ﴿قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ﴾ بلسی که سانی که له ناسمانه کان و زهوی دان غهیب نازانن ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ بیجگه له خوا (تهنها نه وه بزانی) ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ﴾ و نه وان ههست ناکه ن چ کاتی زیندوو ده کرینه وه ﴿بَلْ أَدْرَاكَ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ به لکو زانیاری نه وان ده باره ی بزوی دوایی کورته و بر ناکات (زانیاریه کی وایان نی یه) ﴿بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا﴾ به لکو له باره ی (بزوی دوای) یه وه نه وان له گومان و دوو لیدان ﴿بَلْ هُمْ مِنْهَا عَمُونَ﴾ به لکو نه وان له و باره یه وه کویرن ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وان هه بی باوه بزبون ده بیان ووت ﴿أَيُّنَا كُنَّا نرَبِّكَ وَآبَاءُ آبَائِنَا﴾ نایا کاتی ئیمه و باوو باپیرانمان بووین به خاک ﴿أَيُّنَا لَمْ نُخْرُجْهُ﴾ نایا ئیمه ده ره هیرین (له گزیره کانمان و زیندوو ده بینه وه) ﴿لَقَدْ وُعِدْنَا هَذَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ﴾ سویند به خوا به راستی ئیمه و باوو باپیرانمان له مه و پیش به لیتی نه م (زیندوو کردنه وه) مان پی درابوو ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾ نه م (هه ره شهی موحه ممد ﷺ) لیمان ده کات (تهنها درو و ده له سهی گه له پیشووه کانه (که نو سراوه ته وه) ﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ (تهی موحه ممد ﷺ) پییان) بلسی بزقن بگهرین به زهوی و ولاتان دا ﴿فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ﴾ نه مجا سه رنج بدن بزانتن سه ره نه جامی تاو انباران چون بووه (چییان به سه ره هاتووه) ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ﴾ خه فته مه خو بزق نه وان هه (که بر و ناهیتن) ﴿وَلَا تَكُنْ فِي صَبِيحٍ بِمَا يَمْكُرُونَ﴾ و سینگ و دلته تهنگ نه بی له و پیلان و خرابانه ی ده بکهن (در به تو) ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ﴾ ده لیتن نه م به لیتنه ی (سزای پیمان ده دن) که ی دیت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر ئیوه راست ده کهن ﴿قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ﴾ (تهی موحه ممد ﷺ) بلسی له وان هه بزق لیثانه وه نزیک بوو بیته وه ﴿بَعْضَ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ﴾ هه ندی له و سزای به په له داوای هاتی ده کهن ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ﴾ وه به راستی په روه ردگارت خاوهن فهزل و چاکه یه به سه ره خه لکه وه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ﴾ به لام بزق به بیان سوپاس (ی په روه ردگارت) ناکه ن ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ﴾ وه به راستی په روه ردگارت ناگاداره و ده زانیت ﴿مَا تَكُنْ صُدُورُهُمْ وَمَا يَعْلَمُونَ﴾ به و (دورژمنایه تی و کینه ی) له ده رو نیاندا ده یشارنه وه و به وهش ده ری ده برن (نایشارنه وه) ﴿وَمَا مِنْ عَابِدٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ وه هیچ شتیکی نادیار نیبه له ناسمان و زهوی دا ﴿إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾ مه گهر له کتیبی روون (لوح المحفوظ) دایه ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا قُرْآنٌ﴾ به راستی نه م قورثانه ﴿يَقُضُّ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ ده بگهریته وه بزق نه وه ی ئیسرائیل ﴿أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ بزق به ی نه و مه سه لانه ی که نه وان تییدا جیاوازن ﴿

﴿وَإِنَّهُ لَهْدَىٰ ذَرِيَّةَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و به پرستی نهم (فورنانه) پریموونی میهره بانی به بو نیمانداران
 ﴿إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمِهِ﴾ به پرستی په روره دگارت دادوهی ده کات له نیوانیان دا به بریاری خوی
 ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ﴾ و خوا به ده سه لاتی زانابه ﴿فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ که و بسو و پشت هدر به خوا به سه
 ﴿إِنَّكَ عَلَىٰ الْحَقِّ الْمُبِينِ﴾ به پرستی تو له سهر ناینکی راست و پروونی ﴿إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ السَّمْوَاتِ﴾ به پرستی تو
 ناتوانی (بانگه وازت) به مردووه کان بیستیتیت ﴿وَلَا تَسْمَعُ الضَّمَّةَ الدُّعَاءَ﴾ و ناتوانی بانگه وازت به وانه ی
 که ږن بژنه وینسی ﴿إِذَا نَوَلُّوا مُدْبِرِينَ﴾ کاتی پشت هله ده کهن و ده ږون ﴿وَمَا أَنْتَ بِهَيْدَى الْعُتْيِ عَنْ صَلَاتِهِمْ﴾
 و تو ناتوانی کونران رزگار که بت له گومر ایبه که بیان (پریموونیان بکه بت) ﴿إِنْ تُشِيعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا﴾
 تو تنها (پریموونیت) به که سی ده ژنه وینسی که بر و ا به نایه ت و نیشانه کانی نیمه دینی ﴿فَهُمْ مُسْتَأْذِنَاتٌ﴾ چونکه
 نه وانه هه همیشه ملکه چن (بو هق) ﴿وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ﴾ و کاتی نه و به لینی (سزایه ی پینان دراوه)
 به سهریاندا هات ﴿أَخْرَجْنَا لَهُمْ ذُرِّيَّتَهُ مِنَ الْأَرْضِ﴾ (که میک پشش ږودانی قیامت) گیان له به رینک له زه وی
 دهره هیتین بویان ﴿تُكَلِّمُهُمْ﴾ قسه بیان له گله دا ده کات ﴿إِنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَأُفُوتُونَ﴾ (ده لسی) به پرستی
 نهم خه لکه باوه ږی راسته قینه بیان نه هیتا به نایه ته کانی نیمه ﴿وَيُؤَيِّرُ مَنَافِعَهُمْ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ قَوْمًا﴾ (نه ی موحه ممد
 ﴿بِاسْمِ﴾ باسی) نه و ږوژه بکه له هه موو میله تیک پو لیکسی زور کوزه که ښه وه ﴿مَنْ يُكَلِّبْ بِآيَاتِنَا﴾ له وانه ی
 نایه ته کانی نیمه بیان به درو ده زانی ﴿فَهُمْ يُرْجَعُونَ﴾ نه مجا نه وان (له پشش و دوا که و تن) به رگری ده کرین (به ږیز
 ده ږون) ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ﴾ هتا کاتی دین (بو شوینی کز کردنه و بیان) ﴿قَالَ أَكَذَّبْتُمْ بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِطُوا بِهَا عُلَمَاءُ﴾
 (خوا) نه فهرموی نایا نیوه نایه ته کانی متنان به درو ده زانی (باوه ږتان پی نه هیتا) له کاتیکدا هیچ زانیا به کتان
 دهره باره بیان نه بوو ﴿أَمَّا أَكْثَرُ النَّاسِ أَتَعْمَلُونَ﴾ بیان نیوه چیتان ده کرد (له دونیا) ﴿وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا﴾
 و به بریاری (سزادانیان) به سهر ده سه پی به هو ی سته مکاری یانه وه ﴿فَهُمْ لَا يَبْطِئُونَ﴾ نه مجا نه وان هیچ
 قسه ناکن ﴿الَّذِينَ لَا يَرْجُوا﴾ نایا (بی ږروایان) نه بیان زانیوه و نابین ﴿أَلَمْ نَجْعَلْكَ آيَةً لِّلنَّاسِ لِيَعْلَمُوا﴾ نیمه شه ومان
 سازاندووه بو نه وه ی نه وان نارامی تیا بگرن ﴿وَاللَّهُ أَرْبَعُونَ﴾ و ږوژمان ږووناک کردووه (نیش و کاری
 نیاده کهن) ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ به پرستی له ممد ا چند به لگه و نیشانه هه به بو که سانی باوه ږ دینن
 (به خوا) ﴿وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ﴾ (نه ی موحه ممد ﴿بِاسْمِ﴾ باسی) نه و ږوژه بکه فو و ده کری به شه ږپوردا
 ﴿فَفَرَّجَ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ﴾ جا هه رچی که س له ناسمانه کان و زه وی دایه ده ترسی ږ ورا ده چله کنی
 (هه موو ده مرن) ﴿إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ﴾ جگه له و که سانه ی خوا به وین (به نارام بن و نه مرن) ﴿وَكُلُّ أُمَّةٍ لِّدَاعِيَةٍ﴾
 و هه موو به ملکه چی و سهر شوږی دینه وه لای خوا ﴿وَنَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَمَادًا﴾ و نه و کینو و چپانه ده بینی
 و ده زانی دامه زراون (له شوینی خویان دا) ﴿وَيَحِيَّ تَمْرًا لِّلشَّعْبِ﴾ (کاتی فو و کرا به شه ږپوردا) چپاکان و ده کو
 ږوشتنی هه ور ده ږون ﴿صُنِعَ اللَّهُ الَّذِي أَنْقَضَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ نه ممد دروست کراوی نه و خوا به که هه موو شتیکی به و
 به ږی ږینک و پتیکی دروست کردووه ﴿إِنَّهُ رَحِيمٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ به پرستی خوا ناگاداره به هه ر کرده و به ک نیوه
 ده بکه ن

﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ﴾ هەر کەس کردەوێ چاکێ کردبیت ﴿فَلَهُ سَجْدَةٌ مِّنْهَا﴾ (له پرۆزی دوایدا) پاداشتی چاکتری لهو (کردهوه) ی بۆ ههیه ﴿وَهُمْ مِّنْ قَبْلِ يَوْمِ هَذَا لَا يَشْعُرُونَ﴾ وه ئهوانه دلنیا له ترس و داچله کانی گهورهی ئه و پرۆزه ﴿وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ﴾ وه هەر کەس خراپه ی کردبیت ﴿فَكَبَّتْ وَجْهَهَا فِي النَّارِ﴾ (له و پرۆزه دا) به سه ر و ومه ت و دهم و چاویاندا ده خرینته ناو ناگر (ی دۆزهخ) ﴿هَلْ نَجِّرُونَ إِلَّا مَا كُفِّرُوا بَعْلُوكُمْ﴾ ئایا سزا ده درین جگه له وه ی ده تا نکر د ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُ﴾ (نه ی موحه مه د ﴿بِئْسَ﴾ بێگومان من فرمانم بێ دراوه ﴿أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذَا الْبَلَدِ﴾ که نه نه ا په ر و ره دگاری ئه م شاره (مه کهه) په رستم ﴿الَّذِي حَرَّمَهَا﴾ نه و (خواپه ی) (پرز شکاندی) ئه م شاره ی حه رام کردوه ﴿وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ﴾ وه مه موو شتیک نه نه ا هی نه و (خواپه) ﴿وَأَمْرُهُ أَنْ كُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه فرمانم بێ دراوه له مو سه لمانان بم ﴿وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ﴾ وه (فرمانم بێ دراوه که) قورئان به خوینم (به سه ر خه لکی دا) ﴿فَمَنْ أَهْدَىٰ إِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ﴾ جا هەر کەس هیدایه تی وه رگرت نه و بێگومان ته نه ا بۆ خۆی هیدایه ت وه رده گری (قازانجه که ی بۆ خۆیه تی) ﴿وَمَنْ ضَلَّ﴾ هەر کە سیش گو مه رابیت (زیانی بۆ خۆیه تی) ﴿فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ﴾ وه بێگومان ته نه ا یه کینکم له تر سینته ران ﴿وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ وه بێگومان هه موو سوپاس بۆ خواپه ﴿سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا﴾ نه و (خواپه) به زوویی ئایه ت و نیشانه کانی نیشانی ئیوه داده ت ئیوه ش ده یانناسن (که ئایه تی خوان) ﴿وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه په ر و ره دگارت بێ ناگا نیه له وه ی که ئیوه ده یکه ن ﴿

سورتهی ﴿القصص﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿طَسَّرَ﴾ به (طا، سین، میم) ده خوینترینه وه خوازاتره به مانا که ی بۆ زانیاری زیاتر سهیری سه رته ی سورته ی (البقرة) بکه ﴿تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ﴾ ئه م (ئایه تانه) ئایه ته کانی قورئانی روون و ناشکران ﴿تَتْلُوا آيَاتِكَ﴾ ده بخوینینه وه به سه رتا (نه ی موحه مه د ﴿﴿﴾) ﴿مِنْ سَيِّئَاتِ مُوسَىٰ وَقَدْ عَرَفْت بِالْحَقِّ﴾ هه ندی له هه والی مووسا و فیرعه ون به راستی و دروستی ﴿لَقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بۆ ئه وانه ی به روا دینن ﴿إِنَّ فِي عَصَاكَ آيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ به راستی فیرعه ون زال و (مله ور و یاخی) بوو له زه وی (مبصر) دا ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا آيَةً لِّلَّذِينَ يَدَّبغُون أَسْبَابَ الْكَافِرِينَ﴾ کورانی ئه وانی سه ر ده بیری و ئافره تانیانی به زیندویی ده هیشه وه (ده یکرده خزه تکار و که نیزه ک) ﴿إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ﴾ به راستی نه و (فیرعه ون) له خراپه کاران بوو ﴿وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ﴾ وه ئیمه ده مانه وی (به چاکه ی خزمان) منه ت بنین ﴿عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ﴾ به سه ر ئه وانه ی که لاواز و ژیر ده ست کرا بوون له وولاتی (مبصر) دا ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ﴾ وه بیان که بینه بپشه و او بیان که بینه میرات به ران (ی که له پوری فیرعه ون و و شوین که وتوانی) ﴿

﴿وَتُمْكِنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ وه دهسه لات داریان بکهین له و زه ویده دا ﴿وَأُتِرَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَمَانَ وَجُودَهُمَا﴾
 وه نیشانی فیرعهون وهامان وله شکری هه ردوو کیان بدهین ﴿مَنْهُمَا مَنَّا كَانُوا يَحْذَرُونَ﴾ له (به نوئیسرا ئیلی
 یه کانه وه) نه وهی خویان لی ده پاراست ﴿وَإِذْ أَخْبَرْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ﴾ به دایکی موسامان راگه یاند
 (ئیلها مان بؤ کرد) ﴿أَنْ أَرْضِعِي﴾ که شیر بده به موسا ﴿فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ﴾ نه مجا هه رکاتی ترست لینی
 هه بوو ﴿فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ﴾ نه وکاته بیخه ره رووبار (ی نیله) وه ﴿وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي﴾ مه ترسه (لی ی)
 وخه فه تیش مه خؤ (بوی) ﴿إِنَّا رَأَوُوهُ الْيَتِيمَ﴾ به راستی نئممه ده بگپرنه وه بؤلات ﴿وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾
 وه ده بکهین به یه کن له پیغه مبه ران ﴿فَأَلْقَاهُ فِي الْبَحْرِ﴾ (دایکی موسای خسته ناوی نیله وه)
 نه مجا دارو دهسته ی فیرعهون (پیمان زانی و) هه لیان گرت وه ﴿لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا﴾ بؤ نه وهی
 بیسی به دورژمن و هوی خه فه ت بویان ﴿إِنَّا فِرْعَوْنَ وَهَمَانَ وَجُودَهُمَا﴾ به راستی فیرعهون وهامان
 وله شکر و سه ربازه کانیاں ﴿كَانُوا خَاطِبِينَ﴾ تاوانبارو هه له بوون ﴿وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ﴾
 (ویستیان موسا بکوژن ناسیهی) ژنی فیرعهون ووتی ﴿فَرَّتْ عَيْنِي لِیَ وَلَئِن لَّا تَنْقُضُوهُ﴾ مایه ی چاو
 ودل پژوهنی یه بؤ من و بؤ توش (فیرعهون) مه یکوژن ﴿عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا﴾ به لکو سوودو که لکمان پی
 بگه یه نی ﴿أَوْ نَحْنُ جِدَّةٌ وَوَلَدًا﴾ یا بیکهین به کورپی خومان ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان ههستیان
 نه ده کرد (نم منداله نه بیته هوی تیاچوونیاں) ﴿وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أِبْرَاهِيمَ قَرِيحًا﴾ جا دلی دایکی موسا
 خالی بوو (له هه موو شت جگه له منداله که ی) ﴿إِنْ كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ﴾ نزیك بوو (نهیتی) نه و
 منداله ناشکر ابکات ﴿لَوْلَا أَنْ رَّبَّنَا عَلَّمَ الْقِلْمَ﴾ نه گهر دلیمان نه به سستایه ته وه (وه به هیزمان نه کردایه)
 ﴿لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بؤ نه وهی له بپر واداران بی ﴿وَقَالَتِ الْيَتِيمَ فَصِيحَةً﴾ (دایکی موسا)
 ووتی به خوشکه که ی (موسا) به شوینیدا برؤ ﴿فَبَصَّرْتَهُ بِهِ عَنْ جُنُبٍ﴾ نه مجا له دوره وه موسای
 بینی و پی زانی ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان (فیرعهون و کؤمه له که ی) ههستیان نه ده کرد ﴿وَ
 وَحَرَّمَ عَلَيَّ الْمُرَاعَةَ مِنْ قَبْلُ﴾ وه نئممه پیشتر (شیری) شیر دهره کانمان حهرام کرد له موسا (مه مکی
 که سیانی نه ده مژی) ﴿فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ﴾ نه مجا خوشکه که ی (موسا) ووتی پیمان نایا
 مالیکتان نیشان دم ﴿يَكْفُلُوهُمْ لَكُمْ﴾ که نه و منداله بؤ ئیوه به خینو بکهن (و شیر ی بده نی) ﴿وَهُمْ
 لَهُ رُكُوعٌ﴾ و دلسوز بن بوی ﴿فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ﴾ نه مجا موسا مان گپرا یه وه بؤ لای دایکی
 ﴿كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ﴾ بؤ نه وهی چاوی پی روون بیته وه و خه فه ت نه خوات ﴿وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ
 حَقٌّ﴾ وه بؤ نه وهی بزانتیت که به لیتی خوا پاراست و هه فه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور
 به بیان نازان ﴿۱۷﴾

﴿وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ رَاسَتْهُ﴾ کاتن موسا گه شسته نه و پهری پینگه یشتنی لهش و ژیری تیر و ته او بوو
 ﴿ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾ دانایی و زانستمان پیندا ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ هدر به و شپوه به پاداشتی چاکه کاران
 ده دهینه وه ﴿وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينٍ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا﴾ وه (موسا) رفته ناو شار بی نه وهی خه لکی شار
 ناگیان لی بن ﴿فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ﴾ جا له و شاره دا دوو پیاوی دی له گه ل به کتر شه بیان ده کرد
 ﴿هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ﴾ نه مه بیان له تافه ی خوی بوو نه وی تریشیان له دوزمنانی بوو ﴿فَأَسْتَغْنَاهُ
 الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ﴾ نه مجا نه وه بیان که له تافه ی خوی بوو داوای یارمه تی لی کرد ﴿عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ﴾
 له دزی نه وهی که له (تاقمی) دوزمنه که ی بوو ﴿فَوَكَرَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ﴾ نه مجا موساش بز کزنیکی
 لیندا و نه و (قیبی به) ی کوشت ﴿قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ﴾ (موسا) ووتی نه م (کوشتنه) له کرده وهی
 شه یثانه ﴿إِنَّهُ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾ به راستی نه و (شه یثان) دوزمنیکی گومرا که ری پروون و ناشکرایه
 ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي﴾ ووتی نه ی په روه رد گارم به راستی من ستمم له خوم کرد ﴿فَاعْفُزْنِي فَغْفَرَ
 لَهُ﴾ دهی لیم خوشبه جا نه ویش (خودا) لی ی خوش سوو ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ بینگومان ته نها
 نه و لیورده ی به به زه یی به ﴿قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ﴾ (موسا) ووتی نه ی په روه رد گارم به هه فی چاکه
 ونیمه تت له سهرم (نه و هیزو توانایه به که پینداوم) ﴿فَلَنْ أَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ﴾ بریار بی هه رگیز نه بم
 به پشتمانی تا و انباران ﴿فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِبًا يَتَرَقَّبُ﴾ به هوی نه و (کوشتنه) وه له شاردا به تر سه وه
 چاوه پروانی ده کمر (فیرعه ونیه کانی چ هه لو یستیکیان ده بی) ﴿فَإِذَا الَّذِي ائْتَمَرَ بِهِ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِحُهُ﴾
 له نا کاودا نه و (به نی ئیسراییلی به ی) دوتنی داوای یارمه تی کرد له و (موسا) له گه ل به کینکی
 تر دا شه ریته تی) هانای بز موسا هینا فریاری که ویت ﴿قَالَ لَهُ مُوسَى إِنَّكَ لَكَوْنٌ مُبِينٌ﴾ موسا به و
 (به نو ئیسراییلی به ی) ووت به راستی تو که سینکی گومرای ناشکرای ﴿قُلْنَا أَنْ أَرَادَ﴾ نه مجا کاتن
 که (موسا) ویستی ﴿أَنْ يَطَّسُّ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا﴾ به توندی بدات له و پیاوه ی دووزمنی هه رد و و کیانه
 ﴿قَالَ يَمْوَسَى أَتُرِيدُ أَنْ نَقْتُلَكَ﴾ ووتی نه ی موسا نایا ده ته وی بم کوزی ﴿كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا يَآ لَأَمِيسُ﴾
 هه روه کو دوتنی که سینکت کوشت ﴿إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ﴾ تو هه ر ده ته وی زور دارو
 مله ور بیست له زه وی دا ﴿وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ﴾ وه ناته وی له پیاو چاکان (رینکخهران) بیت ﴿بِئْسَ
 وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَى﴾ نه مجا پیاویک له و پهری شاره وه به پله هات (بولا ی موسا)
 ﴿قَالَ يَمْوَسَى إِنَّ الْمَلَأَ﴾ ووتی نه ی موسا (ناگاداربه) کاربه ده ست و سهر گه وره کان ﴿يَأْتِمُرُونَ
 بِكَ لِيَقْتُلُوكَ﴾ کزبوونه ته وه له باره ی تو وه (قسه ده که ن) بز نه وه ی بتکورن ﴿فَأَخْرَجَ إِلَى لَكَ مِنَ النَّصِيحِينَ﴾
 که واته ده رچو له شار (بانه ت گرن) بینگومان من دل سوزتم ﴿فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِبًا يَتَرَقَّبُ﴾ نه ویش له شار
 ده رچوو به تر سه وه چاوه پروانی ده کرد (پنی بزائن و بیگرن) ﴿قَالَ رَبِّ اجْنُبْنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ (موسا)
 ووتی نه ی په روه رد گارم بز گارم بکه له م کومه له ستمکاره ﴿

﴿وَلَمَّا تَوَجَّهَ بِلِقَاءِ رَبِّهِ﴾ له کاتیکدا به ره و شاری مه دینه دهر و شت ﴿قَالَ عَسَىٰ رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي﴾ ووتی
 نومید ده کهم بهر و دگارم برنمونیم بکات ﴿سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾ بؤ پرنگای راست و حقه ﴿وَلَمَّا
 وَرَدْنَا مَاءَ مَدْيَنَ﴾ وکاتی گه شسته سهر ناوه کهی مه دینه ﴿وَجَدَ عَلَيْهِ﴾ بینی له سهر نهو ناوه ﴿أُمَّةً
 مِنَ النَّاسِ يَسْقُونَ﴾ کز مه لیک له خه لکی (نازل و مسالت) ناو ددهن ﴿وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ﴾
 وه له نزیک نهو (خه لک) انه وه دوو نافر تهی بینی ﴿تَذَوَّرَانِ﴾ بهر گری ده کهن له نازه له که بیان (له وهی
 بیته سهر ناوه که) ﴿قَالَ مَا خَطْبُكُمَا﴾ (مووسا) ووتی ئیوه مه بهستان چی یه؟ (ناهیلن نازه له که تان
 ناو بخوات) ﴿قَالَتَا لَا تَسْمِعُ﴾ ووتیان ئیمه (نازه له که مان) ناو ناده یسن ﴿حَتَّىٰ يَصْدِرَ الرِّعَاءُ﴾ هه نا
 شوانه کان (ونازه له کان بیان له سهر ناوه که) نه گه پر نه وه ﴿وَأَوَّلًا سَمِيعٌ كَبِيرٌ﴾ وه باو کمان پیرنیکی
 گه وه وه به ته مه نه ﴿فَسَمِعَتْ لَهُمَا﴾ نه مجا (مووسا) مه ره کانی بؤ ناودان ﴿ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ﴾ له پاشان
 (مووسا) چوو بؤ ژیر سینه رینک ﴿فَقَالَ رَبِّ﴾ جا ووتی نهی بهر و دگارم ﴿إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ﴾
 بهراستی من هه ژارم (پیوستم هه یه) به هه ر خیر و روزیه ک بؤم بنیری ﴿فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا﴾ نه مجا
 یه کینک له دوو کچه که هات بؤ لای مووسا ﴿تَمَشِي عَلَىٰ أَسْتِجِيءَ﴾ به شهر مه وه دهر و شت له پرنگادا
 ﴿قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ﴾ ووتی بهراستی باو کم (شوعه یب) بانگت ده کات ﴿لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا﴾
 بؤ نه وهی پاداشتی نه وهت بداته وه که مه ره کانت بؤ ئیمه ناودا (مووسا ش له گه لی ر و شت)
 ﴿فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ﴾ نه مجا کاتی مووسا هات بؤ لای (باو کی کچه که) و به سهر هاته که ی بؤ
 گیر ایه وه ﴿قَالَ لَا تَحْزَنْ﴾ (شوعه یب علیه السلام) ووتی مه ترسه ﴿تَجُوزُ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ رزگارت
 بووه له و گه له سته مکاره ﴿قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَجِرْهُ﴾ یه کنی له و دوو (کچه به باو کی) ووت نهی
 باوه گیان به کری ی بگره (بؤ شوانی) ﴿إِنَّ خَيْرَ مَنْ آسْتَجِرْتَهُ﴾ چونکه بهراستی چاکترین که سه که
 به کریی بگری ﴿الْقَوِيُّ الْأَمِينُ﴾ به هیز و نه مینه (دهس و داوین پا که) ﴿قَالَ إِنِّي أُرِيدُ﴾ (شوعه یب)
 ووتی بهراستی من ده مه وی ﴿أَنَّ أُنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيْ هَاتَيْنِ﴾ که یه کینک له م دوو کچه م له تو ماره که م
 ﴿عَلَىٰ أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حَبِيبٌ﴾ به و مه رجه ی هه شت سال ره نه جهریم بؤ بکه یث ﴿فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا﴾
 نه مجا نه گه ده مسالت ته و او کرد ﴿فَمِنْ عِنْدِكَ﴾ نه وه له (پیاوه تی) خو ته وه یه ﴿وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَمْلِكَ﴾
 و من نامه وی قورسی بکه م له سهرت ﴿سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ﴾ نه گه ر خوا بیه وی بیگومان ده مبینی
 ﴿مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ له پیاو چاکان ده بم ﴿قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ﴾ (مووسا) ووتی نه وهی ووتت
 پیم (بریار بیت) له نیوان من و تو دا ﴿أَيَّمَا الْأَجْلَيْنِ قَضَيْتَ﴾ هه ر کام له و دوو ماوه (۸ یا ۱۰ سال) یه م
 ته و او کرد ﴿فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ﴾ نابی سته م لی بگری ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ﴾ وه خوا له سهر نه وهی
 که ده یلین شاید و چاودیره ﴿

﴿فَلَمَّا أَقْبَضْنَاهُ مُوسَىٰ الْأَجَلَ﴾ نه مجا کاتیک موسا ماوهی شوانی په کهی ته او کرد ﴿وَسَارَ بِأَهْلِيهِ﴾ له گهل خیزانه کهی به شه و روشتن (له مه دپه نه وه بز میصر) ﴿وَأَشْرَىٰ مِنْ جَانِبِ الظُّلُمَاتِ﴾ له دوره وه لای راستی کیوی طور ناگرو پروناکی په کی بینی ﴿قَالَ لِأَهْلِيهِ امْكُثُوا﴾ (موسا) ووتی به خیزانه کهی نیوه (لیسه دا) بمیننه وه ﴿إِنِّي أَنشَأْتُ نَارًا﴾ به راستی من ناگرنکم به دی کرد (بینی) ﴿أَعَلَيْتُمْ أَن تَكْرُمْتُنَّ بِهَا جَبْرًا﴾ به لکو هه والیکسی (رینگاتان) بزو بینم لای نه و (ناگروه) ﴿أَوْ جَذَوْفَرٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ﴾ یان چلو سکیکی ناگرتان بزو بینم به لکو خوتانی پن گهرم که نه وه ﴿فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ﴾ نه مجا کاتی هاته نزیکی نه و (ناگروه) بانگی لی کرا ﴿مِن سَنطِ الْأَوْدِيَةِ﴾ له که ناری لای راستی شیوه که وه ﴿فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ﴾ له و پارچه زه وی به به فدر و پیروزهی نزیک دره خته که وه ﴿أَن يَمُوسَىٰ﴾ (بانگی لی کرا) که نه ی موسا ﴿إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ به راستی من خواجه کم به روه ردگاری جیهانیانم ﴿وَأَن آتَىٰ عَصَاكَ﴾ (وه بانگی کرا) که گزچانه که ت فریده ﴿فَلَمَّا رَأَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ﴾ نه مجا کاتی موسا نه و (گزچانه) ی بینی وه ک تیره مار ده جو ولی به په له ﴿وَأَنَّ مُدْبِرًا وَلَرُبِّعَقَبْتٍ﴾ پستی تی کرد و رایکرد و نه گه رایه وه سه ری ﴿يَمُوسَىٰ أَقْبَلْ وَلَا تَخَفْ﴾ (خوا فر مووی) نه ی موسا وه ره پیش و مه ترسه ﴿إِنَّكَ مِنَ الْأٰمِنِينَ﴾ به راستی تو له و که سانه ی بی باک و بی ترسن ﴿أَسْأَلُكَ بِذَلِكَ فِي جَنَّتِكَ﴾ ده ستت بخهره ناو باخهل (و ژبر بالث) ﴿فَخَرَجَ بِصَحَابَةٍ مِنْ غَيْرِ مَعْرُوفٍ﴾ (کاتی ده ری دینی) دپته ده ره وه به سپتی و تیشک ده داته وه بی نه وه ی به له کی و نه خوشی بیت ﴿وَأَضْمَمْتَ إِلَيْكَ جَنَّتَكَ مِنَ الرَّهْبِ﴾ ده ستت بلکیته به خوته وه (و بیخهره سهر دلت) بز (نه هیشنی) ترس و بیم ﴿فَأَذِّنْ لِقَوْمِكَ مِنْ رَبِّكَ﴾ ناهم دووانه (گزچانه که ت و ده ستت) دوو موعجیزه ن له لایه ن په روه ردگارته وه ﴿إِنِّي فَرَعَوْتُ وَمَلَائِيكَةً﴾ (نیرراوه) بزو فیرعه ون و دارو ده سته که ی ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ﴾ به راستی نه وانه کومه لیکسی له سنوور ده رچوون ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا﴾ (موسا) ووتی نه ی په روه ردگارم بینگومان من په کینکم له وان کوشتووه ﴿فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ﴾ له بهر نه وه ده ترسم که بم کوزن (له جیاتی نه و کوزراوه) ﴿وَأُخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا﴾ وه هاروونی برام له من زمانی پاراوتره ﴿فَأَرْسَلَهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي﴾ جا نه وم له گه لدا بنیره پشتیوانم بیت و ته کانم به له میتنی ﴿إِنِّي أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ﴾ به راستی من ده ترسم که به دروزنم دابنن (باوه رم پن نه هینن) ﴿قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ﴾ (خوا) فر مووی بینگومان نیمه به براهه ت تو به هیزت ده که یسن ﴿وَنَجْعَلُ لَكَ سُلْطٰنًا﴾ وه ده سه لاتیکی به هه ردو و کتان ده ده یسن ﴿فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِأَيِّتِنَا﴾ نه وسا به هوی نایه ته کانی نیمه وه ده ستیان به نیوه ناگات ﴿أَنشَأَوْا مِن آبَعَكُمَا الْقَلْبُونَ﴾ ته نها نیوه (موسا و هاروون) و نه وه ی شوینتان ده که وی سهرده که وون ﴿

﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ﴾ ئەمجا کاتیک کە موسا موعجیزە پوونەکانی ئیمە ی بۆ هیتان
 ﴿قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرٍ﴾ ئەوان ووتیان ئەمە (تو هیتاوتە موسا) تەنها جادوو یە کە دەست هەلبەستە
 ﴿وَمَا سَمِعْنَا بهذا﴾ ئەباینا الاقربین ﴿ئیمە ئەمەمان نەبیستوو هەباوو باپیرە پیشووە کانمان ﴿﴾
 ﴿وَقَالَ مُوسَى رَبِّیْ أَعْلَمُ﴾ موسا ووتی پەرورەدگارم زاناترە ﴿بِمَنْ جَاءَهُ بِالْهُدَى مِنْ عِنْدِهِ﴾ بەو کەسە ی
 کە پرینموونی لای ئەووە هیتاوە ﴿وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ﴾ وە (زاناترە) بەو کەسە ی سەرئنجام
 و دوای پوژی چاکێ دەبیت ﴿إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾ بەراستی ئەو (خوا) ستمکاران پزگار ناکات ﴿﴾
 ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ﴾ فیرعەون ووتی: ئە ی کار بە دەست و دەسە لاتداران ﴿مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ﴾
 عَیْرٍ ﴿وا نازانم جگە لەخۆم هیچ پەرستراوینکی تر تان هەبێ ﴿فَأَوْقَدِي نَارًا عَلَى الطَّيْنِ﴾ جا
 (بۆ زیاتر دلنیا بوون) ئە ی هامان کورە ی ناگر تاو دەو خشتی سورەو کراوی لێ دروست بکە بۆم
 ﴿فَأَجْعَلِ لِي صَرَخًا﴾ ئەمجا (لەوخشتە) کۆشکینکی بەرزم بۆ دروست بکە ﴿لَعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى﴾
 (بەگالتەو ووتی) بەلکو سەیری خواکە ی موسا بکەم و ببینم ﴿وَأِنِّي لَأظنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾
 و بەراستی وا دەزانم ئەو (موسا) لەدروژنانه ﴿وَأَنْتَ كَبْرَهُوْ وَجُودُهُ﴾ ئەو (فیرعەون) و لەشکرو
 سەربازەکانی خۆیان بەزل زانی ﴿فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ لەوولات و زەوی (مبصر) دا بەنارەوا
 ﴿وَوَلَّوْا أَنفُسَهُمْ إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ﴾ وە گومانیان وابوو کە زیندوو ناکرێنەووە ناگەرێنرێنەووە بۆلای ئیمە ﴿﴾
 ﴿فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ﴾ جا تۆ لەمان لە ئەو (فیرعەون) و لەشکرو سەربازەکانی سەندو
 تو پرمان دانه ناو دەریای سورەووە ﴿فَانظُرْ كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ﴾ ئەمجا سەرئنج بدە (ئە ی
 موخەمەد ﷺ) سەرئەنجامی ستمکاران چۆن بوو ﴿﴾ ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يَدْعُونَ إِلَى التَّارِ﴾
 ئەوانمان کردە پیشە وایانیک کە (خەلک) بانگ دەکەن بۆ ناگری دۆزەخ ﴿وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾
 لَا يُنصَرُونَ ﴿وە لەپوژی دوایشدا یارمەتی نادرین ﴿﴾ ﴿وَأَتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً﴾ لەم
 دویایە دا نەفرینمان نارد بەدوایان دا ﴿وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ﴾ وە لەپوژی قیامەتیشدا
 ئەوانە لەبیزراو و دورخراوە کانن ﴿﴾ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند بەخوا بینگومان تەوراتمان
 بەخشی بە موسا ﴿مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى﴾ لەپاش ئەو ی خەلکی چەرخە پیشووە کانمان
 لەناوێرد ﴿بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً﴾ تا بەرچاو پوونی و پرینموونی و پەحمەت بێ بۆ خەلکی
 ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بۆ ئەو ی ئەو خەلکە بێرکە نەووە و نامۆزگاری وەرگرن ﴿﴾

﴿وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْعَرْشِ﴾ تو (ئی موحه ممد ﷺ) له لای خور ئاوی (شاخی طور) نه بویت
 ﴿إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ الْأَمْرَ﴾ کاتیک که فرمانی پیغمبر ایه تمان دا به موسا ﴿وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾
 وه تو له نامه بووانی (ئو پروداوه) نه بویت ﴿وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا﴾ به لام ئیمه چند چین و
 سرده ممان دروست کرد (له پاش موسا) ﴿فَنظَّأُولَٰ عَلَيْهِمُ الْعَمْرُ﴾ نه مجا ماوه به کی دوورو در نژیان
 به سردا تپه ری ﴿وَمَا كُنْتَ تَأْوِيهِمْ أَهْلِي مَدْيَنَ﴾ وه تو له ناو خه لکی مه دینه ندا نیشته چی نه بویت
 ﴿تَسْأَلُوا عَلَيْهِمْ أَنِي﴾ که نایه ته کانی ئیمه یان به سردا بخوئیته وه ﴿وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ﴾ به لام هر
 ئیمه بووین پیغمبر مان نارد ﴿وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا﴾ وه تو لای کبوی طور نه بویت
 کاتی بانگ (ی موسا) مان کرد ﴿وَلَكِن رَّحِمَةٌ مِّن رَّبِّكَ﴾ به لام ئه وه به زه بیه که له په روه ردگار ته وه
 (به توی داوه) ﴿لِيُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَتْهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ﴾ بو ئه وه ی گه لیک بترسینی که پیش تو هیچ
 ترسینه رنکیان بو نه هاتوه ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ به لکو بیرکه نه وه وه په ند و هر گرن ﴿وَلَوْلَا أَن
 تُصِيبَهُمْ﴾ وه نه گهر (پیش ناردنی پیغمبر) تووشیان ببوايه ﴿مُصِيبَةٌ يَمَاقَدَّمَتْ أَيْدِيَهُمْ﴾ به لایه ک
 به هوی ئه وه (خرابانه وه ی) که کردوویانه ﴿فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا﴾ جا ده یان ووت ئه ی
 په روه ردگاری ئیمه بوچی پیغمبر نکت بو نه نار دین ﴿فَتَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّكَ﴾ بو ئه وه ی شوین نایه ته کانت
 بکه و تینایه ﴿وَنَكُوتَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه له بر واداران بووینایه ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا﴾ نه مجا
 کاتی راستیان بو هات له لایه ن ئیمه وه ﴿قَالُوا لَوْلَا آوَيْنَا﴾ ووتیان بوچی به وه (موحه ممد ﷺ) نه دراوه
 ﴿وَمِثْلَ مَا آوَيْنَا مُوسَىٰ﴾ وینه ی ئه وه ی به موسا دراوه ﴿أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا آوَيْنَا مُوسَىٰ مِن قَبْلُ﴾ نایا ئه وان
 پیشتر بی پروانه بوون به وه ی در ابوو به موسا ﴿قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا﴾ ده یان ووت (قورئان و تهورات)
 دوو سیحر و جادوون پشتگیری به کتر ده کهن ﴿وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كِفْرٍ نَّوْتُ﴾ وه ده یان ووت بیگومان ئیمه
 بی باوه رین به هه موویان (به قورئان و تهورات) ﴿قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّن عِندِ اللَّهِ﴾ (ئی موحه ممد
 ﷺ) بلی ده ی ئیه کتیبیک له لایه ن خواوه بینن ﴿هُوَ أَهْدَىٰ مِنهُمَا النَّبِغَةُ﴾ که نه وه (کتیبه) راست تر بیت
 له و دووانه (قورئان و تهورات) من شوینی ده که وم ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر ئیه راستگون ﴿وَإِن لَّرِيسَاجِيبُوا لَكَ﴾ نه مجا نه گهر به گوئیان نه کردی (و وه لامیان نه دایته وه) ﴿فَاعَلِمْنَا أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ
 أَهْوَاءَهُمْ﴾ ئه وه بزانه که ته نها شوین هه او ناره زوی خو یان ده که ون ﴿وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ﴾
 وه کی له و که سه گو مر اتره که شوین ناره زوی خو ی بکه ویت ﴿يَعْتَبِرْ هُدَىٰ مِّنَ اللَّهِ﴾ بی رینموونی
 له لایه ن خواوه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ بیگومان خوا رینموونی گه لی سته مکار

ناکات ﴿

﴿وَلَقَدْ وَصَّيْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ﴾ سویند به خوا (نایه ته کانی) قورناتمان به شوین به کدا بق ناردن ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ تا په ند وهر گرن و بیر بکنه وه ﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ﴾ نه و که سانه ی له پیشدا کتییی ناسمانیمان بن دابوون ﴿هُم بِهِ يُؤْمِنُونَ﴾ نه وانه بر و ا دینن به قورنان ﴿وَإِذْ أُنزِلَ عَلَيْهِنَّ﴾ وه کاتی (قورنان) بخوینریته وه به سه ریان دا ﴿فَالْوَأَةُ آمَنَتْ بِهَا﴾ ده لین باوه رمان پی هیناوه ﴿إِنَّهُ لَمَقْرُونٌ رَيْنًا﴾ بینگومان نم (قورنانه) راسته و له لایه ن په ر و هر دگار مانه وه هاتو وه ﴿إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ﴾ به راستی نیمه له پیش (هاتی) قورنان دا موسلمان بووین ﴿أَوَلَيْكَ يُؤْتُونَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ﴾ نه وانه دوو جار پاداشتیان بن دهری ﴿بِمَا صَبَرُوا﴾ له بهر نه وه ی خویمان گرت و به نارام بوون ﴿وَيَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ﴾ به چاکه بهر گری خرابه ده کهن ﴿وَمَا مَارَوْهُم بِغُلُوبٍ﴾ وه له و رزق و روزی به ی پیمان داون ده به خشن ﴿وَإِذَا سَمِعُوا اللَّفْظَ أَعْرَضُوا عَنْهُ﴾ وه کاتی قسه ی ناپه سه ند و هیچ و پوچ بیستن پشتی تی ده کهن ﴿وَقَالُوا إِنَّا نَعْمَلُنَا وَلَكُنَّا نَعْمَلُهُمْ كُفْرًا﴾ وه ده لین (به نه فامان نه نجامی) کرده وه کانمان بق خو مانه و (نه نجامی) کرده وه کانی نپوهش بق خو تانه ﴿سَلَّمَ عَلَيْكَ لَوْلَا تَتَّبِعِ الْجَاهِلِينَ﴾ سه لامتان لی بی نیمه هاوریه تی نه فامانمان ناوی ﴿إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ﴾ به راستی (نه ی موحه ممه د) تو ناتوانی نه و که سه ی خوشت بوی رینمونی بکه بیت ﴿وَلَا كُنَّ اللَّهُ تَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ به لام خوا هر که سی بوی هیدایه تی ده دات ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ﴾ و نه و (خوا به) زانتره به وانه ی رینمونی وهر گرن ﴿وَقَالُوا إِن تَتَّبِعِ الْهُدَى مَعَنَا﴾ وه (بن باوه ران) ده لین نه گهر نیمه شوینی رینمونی (نه و نایینه) بکه وین که به تویه ﴿نَتَّخِظُ مِنْ أَرْضِهَا﴾ ده فریندریین له خاک و وولاتماندا (وده رده کریین و مال و سامانمان به تالانی دهریت) ﴿أَوَلَوْ نُرِيدُ لَهُمْ خُرْمًا آمِنًا﴾ (جا خوی گه وره وه لامیان ده داته وه وده ففرموت) نایا نیمه نه وانمان جیگیر نه کردوه له شاریکی پر نه من و ناسایشی (وه ک شاری مه که که که همو و کوشت و بر و خرابه کاریه کی تیدا قه ده غه و حهرامکراوه) ﴿يُحِبُّوا إِلَيْهِ ثُمَّ رَأَتْ كُلٌّ مِمَّنْ يَدْعُونَ﴾ کزده کریته وه و ده بری بق نه وی (شاری مه که که) همو و جو ره به رو بوومینک ﴿زُرْقًا مِّنْ لَّدُنَّا﴾ به روزی دان له لایه ن نیمه وه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور به بیان نازانن و تی ناگن ﴿وَكُرْ أَهْلَكَ مَن قَوْمٍ﴾ وه (خه لکی) زور شار و دینه اتمان له ناو برد ﴿بَطَرَتْ مَعِيشَتَهُمَا﴾ له بهر خوشگوزانیان یاخی بوون (و سوپاسی چاکه کانی خوایان نه کرد) ﴿فَتِلْكَ مَسْجِدُهُمْ﴾ جا نه وه جی و شوینه کانیا نه (ویران کراوه) ﴿لَوْ تَشَاءُ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا﴾ له پاش (تیا چوونی) نه وان بق ماوه به کی کم نه بی (له لایه ن ریبوارانه وه) که سی تیا نیسته جی نه بووه ﴿وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ﴾ وه نیمه بووینه میراتگریان ﴿وَمَا كَانَتْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْفَرَسِ﴾ وه په روه رده گارت هیچ شار و گوندیکی ویران نه کردوه ﴿حَتَّى يَبْعَثَ فِي أُمْتِهَازِ سُورًا﴾ هه تا له شاره گه وره که یاندا پیغه مبه ریکی نه نار دینت ﴿يَسْأَلُوا عَلَيْهِمْ أَن يَبْتَأَ﴾ که نایه ته کانی نیمه بیان به سه ردا بخوینریته وه ﴿وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْفَرَسِ﴾ وه نیمه ویران که ری هیچ گوند و شارینک نه بووین ﴿إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ﴾ مه گهر کاتی خه لکه که ی سته مکار بووین ﴿

﴿وَمَا أُوْتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ﴾ و ه هر چی به ئیوه دراوه ﴿فَسَمِعَ الْحَيَوَةَ الذُّنْيَا وَرَبَّتَهَا﴾ نه وه هوی خوشی و رابوار دنی
 ژبانی نه م دنیا و جوانیبه تی ﴿وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى﴾ وه نه و (پاداشته) ی لای خوایه باشتر و نه پراوه به
 ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دهی نایا ژیر نابن ﴿أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعَدَا حَسَنًا﴾ نایا که سنی که به لیتیمان پی داوه به به لیتی
 چاک ﴿فَهُوَ لَقِيهِ﴾ نه و که سه ده گات به و (به لیتنه که به هه شته) ﴿كَنْ مَتَعْنَهُ﴾ وه کو که سینک وایه
 خوشی و رابوار دنمان پنداوه ﴿مَتَعَ الْحَيَوَةَ الذُّنْيَا﴾ به خوشی و لهزه تی ژبانی دنیا ﴿ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ
 الْمُحْضَرِينَ﴾ له پاشان له رژی دوی دا له ناماده کراوان ده بی (بو سزادان) ﴿وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ﴾
 (نه ی موحه ممد ﷺ) باسی نه و رژه بکه که (خوا) بانگی نه و (بت په رست) انه ده کات و (پیان)
 ده فمر موی ﴿إِنَّ شَرْكَاءِي الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ﴾ له کورن نه و هاویه شانیه که ئیوه به خه یالی خوتان
 به هاویه شی متتان ده زانین ﴿قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ﴾ نه وانیه (سه ر که کانی گو مری) که
 پریاری سزادان به سه ریان دا چه سپا ده لین ﴿رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا﴾ نه ی په روه ردگار مان نا نه واننه که
 نیمه گو مرامان کردن ﴿أَغْوَيْنَاكُمْ كَمَا أَغْوَيْنَا﴾ گو مرامان کردن هه روه کو خومان گو مری بووین ﴿فَبَرَأْنَا
 إِلَيْكَ﴾ نیمه بهری بووین (له وانه بهری بوونه که مان) لای تو ده که یین ﴿مَا كَانُوا إِلَّا نَجْبِدُونَ﴾ نه وانه
 نیمه بیان نه ده په رست ﴿وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ﴾ وه (پیان) ده وتری هاوار بکه ن له وبتانه ی که ده اتان نابو
 به هاویه شی خوا ﴿فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ﴾ نه وانیش هاواریان لی ده که ن به لام وه لامیان ناده نه وه
 ﴿وَرَأَوْا الْعَذَابَ﴾ له وکاته دا سزا (ی دوزه خ) ده بینن ﴿لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ﴾ (شاوات ده خوازن که)
 خوز که تنها رینگای راستیان بدایه ته بهر ﴿وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ﴾ وه رژی که (خوا) بانگیان ده کات
 و (پیان) ده فمر موی ﴿مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ﴾ چیتان وه لامی پیغه مبه ران دایه وه؟ ﴿فَقَعِبْتُمْ عَلَيْهِمُ
 الْأَنْبَاءَ يَوْمَئِذٍ﴾ نه مجا له و رژه دا هه واله کانیان (به لگه کانیان) له بیر ده چیته وه ﴿فَهُمْ لَا يَسْتَأْذِنُونَ﴾
 نه وسا په سیاریش له یه کتری ناکه ن ﴿فَلَمَّا تَنَاوبَ وَوَامِنْ وَعَيْلٍ صَالِحًا﴾ به لام نه و که سه ی گه پراوه ته وه
 (له بی باوه ری) و باوه ری هیناوه و کرده وه ی چاکی کردوه ﴿فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ﴾ نه وه بینگومان
 له رزگار بووان ده بی ﴿وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ﴾ وه په روه ردگارت (نه ی موحه ممد ﷺ) نه وه ی
 بیهوی دروستی ده کات و هلی ده بزیری ﴿مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ﴾ (خه لکی) هه لبراردنیان بو نیه (له کاری
 خوادا) ﴿سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاک و بینگه رد و بهرز و بلند له وه ی ده یکه نه هاویه شی
 ﴿وَرَبُّكَ يَعْلَمُ﴾ وه په روه ردگارت ده زانی ﴿مَا تَكُنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يَعْلَمُونَ﴾ به نه وه ی له سینگیان
 (دلیان) دا ده بشارنه وه به نه وه شی ناشکرای ده که ن ﴿وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ وه نه و خوایه که هیچ
 په رستراونکی راست نیه جگه له و ﴿لَهُ الْحُكْمُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ﴾ هه موو سوپاس تنها بو خوا له دنیا و
 له رژی دوایشدا ﴿وَلَهُ الْكُفْرُ وَالْإِيْتِزَاعُوت﴾ وه پریارو حوکم هه ر بو نه وه و هه مووتان تنها بو لای
 نه و ده گه ریترنه وه (له رژی دوایدا) ﴿

﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ئهی موحه ممد ﷺ بییان) بلی هه و الم به ننی ﴿إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا﴾
 نه گهر خوا شه وتان بو درنژ بکاته وه (هه ر شه و بیست) ﴿إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ تا ر وزی قیامت ﴿مَنْ إِلَهُ غَيْرُ اللَّهِ﴾
 الله چ په ر ستر او نیکی تر جگه له خوا ﴿يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ﴾ رو و ناکی (ر و ز) تان بو دیننی ﴿أَفَلَا تَسْمَعُونَ﴾
 دهی نایا ئیوه نایستن ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (بییان) بلی ینم بلین ﴿إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا﴾
 نه گهر خوا ر و ز بکاته هه می شه یی بو تان ﴿إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ تا ر و زی قیامت ﴿مَنْ إِلَهُ غَيْرُ اللَّهِ﴾ کییه
 په ر ستر او ی تر بیجگه له خوا ﴿يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُرُ فِيهَا﴾ که شه وتان بو دیننی نارامی نیا بگرن
 ﴿أَفَلَا تُبْصِرُونَ﴾ دهی نایا ئیوه نایستن ﴿وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ له به زه یی نه و
 (خوایه) که شه و ر و زی بو دروست کردون ﴿لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ﴾ بو شه وه نارام بگرن
 له (شه و) داو بو شه وه بگه رین به دوا ی ر و زی و به هری خوا دا (له ر و ز دا) ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾
 وه بو شه وه ی سو پاسی خوا بکه ن (له سه ر نه و نیعمه تانه ی) ﴿وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ﴾ وه ر و زی که (خوا)
 بانگیان ده کات نه مجا (بییان) ده فرموی ﴿أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ﴾ له کوین هاو به شه کانی من نه وانه ی
 ﴿كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ﴾ که ئیوه به هاو به شی متان داده نان ﴿وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا﴾ وه له ناو هه مو و
 نوممه تیکدا شایه تیک ده هینین ﴿فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ﴾ نه مجا (به بت په ر ستان) ده لنین به لگه تان بیتن
 ﴿فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ﴾ نه و سا ده زانن بیگومان هه ق و راستی تایبه تی خوایه ﴿وَوَصَّلَ عَنْهُمْ مَقَاكِلًا﴾
 یقرو ت ﴿نه وه ی به در و هه لیان به سستیو و (کر دبوویان به په ر ستر او جگه له خوا) لییان گوم ده بی
 ﴿إِنْ قُرُونٌ كَانَتْ مِنْ قَوْمِ مُوسَى﴾ بیگومان قاروون له گه له که ی مو و سا بو و (جو و له که بو و) ﴿فَتَعَلَى
 عَلَيْهِمْ﴾ به لام ده ست درنژی و سته می لی ده کردن ﴿وَأَتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ﴾ نه و نه ده مان گه نج
 (نالتون و زیو و) پیدا بو و ﴿مَا إِنَّ مَقَابِلَهُ﴾ که بیگومان (هه لگرتنی) کلبله کانی (نه و گه نج و قاسانه)
 ﴿لَتَتَوَّأ بِالْعَصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ﴾ به زه حمه ت هه لده گیرا بو کومه لیککی به هیز ﴿إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ﴾ کاتی
 (نیماندارانی) گه له که ی بییان ووت دلخوش مه به (به و سامانه) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ﴾ بیگومان
 خوا نه و که سانه ی خوش ناوی دلخوشن (و له خوبی بوون به سه روه ت و سامانه وه) ﴿وَأَنْتَعِ
 بِسَمَاءِ آتَدَكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ﴾ وه له و (گه نج و سامان) هی خوا پنی داوی نه و دونیای پنی به ده س بیته
 ﴿وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا﴾ وه به شی خویشت له م دونیایه له بیسر نه چی ﴿وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ﴾
 وه چاکه بکه (له گه ل خه لکدا) هه ر چونی خوا چاکه ی له گه ل تودا کردو وه ﴿وَلَا تَتَّبِعِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ﴾
 وه له سه ر زه وی دا به شوین خرابه دا مه گه ری ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ﴾ به راستی خوا خرابه کارانی
 خوش ناویت ﴿

﴿قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي﴾ (قاروون) ووتی بینگومان ئەم سامانەم پئدراوه به هوی زانیاری به که وه که هه مه ﴿أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ﴾ نایا (قاروون) نه یزانسوه که به راستی خوا ﴿قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ﴾ له چهر خه کانی پیش ئەمدا له ناوی بردووه ﴿مَنْ هُوَ أَشَدُّنَهُ قُوَّةً وَأَكْبَرَ جَمْعًا﴾ که سانی وا که له و (قاروون) به هیز تر بوون کۆر و کۆمه لیشیان له و زۆر تر بووه ﴿وَلَا يُسْتَلْعَنَ عَنْ دُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ﴾ (کاتیک سزای خواهات) پرسیار ناکری له تاوانه کانی ئەم تاوانبارانه ﴿فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ﴾ ئەمجا (قاروون) به خۆ رازاندنه وه هاته دەر بۆ ناو گه له که ی ﴿قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ ئەوانه ی ژیا نی دونیا یان ده ویست و وتیان ﴿يَكَلِّمُنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قُرُونٌ﴾ نای خۆز گه ئەوه نده ی به قاروون دراوه ئیمه ش بمان بوايه ﴿إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ﴾ به راستی ئەو (قاروون) خواهه نی به ش و به ختیکی گه و ره به ﴿وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ به لام ئەو که سانه ی (باوه دار بوون) و زانستیان پنی درا بو و وتیان ﴿وَتَلَكُمُ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ﴾ هاوار بۆ ئیوه پاداشتی خوا (له رۆزی دوا بیدا) له وه چاکتره ﴿لَمَنَ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ بۆ ئەو که سانه ی بر وایان هینا وه و کرده وه ی چاکیان کردووه ﴿وَلَا يُؤْتِنَهَا إِلَّا الصَّادِقُونَ﴾ وه که س ئەو (ووته ی زانایانه) وه رناگری جگه له خۆراگران ﴿فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ﴾ ئەمجا ئەو (قاروون) و کۆشکه که یمان برد به ناخی زهوی دا ﴿فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ هه یج دهسته به کیشی نه بو و له به رانه ری (سزای) خوادا یار مه تی بدات ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنتَصِرِينَ﴾ وه له و که سانه ش نه بو و بتوانی خۆی رزگار بکات ﴿وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَتَّعُوا مَكَانَهُمُ بِالْآثِمِينَ﴾ وه ئەوانه ی دوینی تاواتیان ده خواست له شوین و پله ی ئەو (قاروون) دابن وایان لی هات ﴿يَقُولُونَ وَيَتَكَانَنُ اللَّهُ﴾ ده بیان ووت وای وا دیاره خوا ﴿يَسْطُرُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ﴾ رۆزی زۆر ده کات بۆ هه ر که س خۆی بیهوی له به نده کانی که مه ش ده کاته وه (بۆ هه ر که س خۆی بیهوی) ﴿لَوْلَا أَن مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا﴾ ئەگه ر خوا منه تی نه کردایه به سه رمان دا ﴿لَخَسَفَ بَنَّا﴾ ئیمه شی ده برد به ناخی زهوی دا ﴿وَمَا كَانَ لَهُمْ لِيُفْلِحَ الْكَافِرُونَ﴾ نای له م به سه رهاته سه رسو پ هینه ره، بینگومان رزگار نابن ئەوانه ی شوکرانه بزیری چاکه ی خوانین (کافرن) ﴿تِلْكَ الْأَمْثَالُ لَأَخْتَرُ لِيَجْعَلَ اللَّهُ لِلَّذِينَ﴾ ئەو مالی دوا رۆزه (به هه شت) ده بده یین به و که سانه ی ﴿لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فِتْنًا﴾ نه به رزی و خۆ به زل زانی یان ده ویت له زهوی دا نه ده ست در بیژی و خرا به کاری ﴿وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾ وه سه ره نه جامی چاک بۆ خۆ پاریزانه ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا﴾ هه ر که س کارتیکی چاک بکات ئەوه (پاداشتی) چاکتر له وه ی بۆ هه به ﴿وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ﴾ هه ر که سیش خرا به بکات ﴿فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ﴾ ئەوه تو له ناسه نری له وانه ی خرا به کانیان کردووه ﴿إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ ته نها به ئەندازه ی ئەو کرده وانه نه بیت که کردویانه ﴿

﴿إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ﴾ بینگومان نهو (خواهه ی) که قورنانی بو تو نار دووه (بئویست کردووه)
 ﴿لَرَأَيْتَكَ إِلَىٰ مَعَارٍ﴾ ده تگیرتسه وه بو مه ککه ﴿قُلْ رَبِّيَ أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ﴾ (سه ی موحه ممه د ﴿بَلَىٰ﴾
 په روه ردگارم زانتره به وه که سه ی رینموونی (نایینی راستی) هیتاوه ﴿وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ وه بهو
 که سه ی له گومرایی به کسی پروون و ناشکر ادایه ﴿وَمَا كُنْتَ تَرْجُوا﴾ وه تو (سه ی موحه ممه د ﴿بَلَىٰ﴾
 به هیوا نه بویت ﴿أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ﴾ که نه م (قورنانه) ت بو بنیردری ﴿الْأَرْحَمَٰةَ مِنْ رَبِّكَ﴾ به لام
 په حمه تیک بوو له لایه ن په روه ردگاته وه (بو ت نیر درا) ﴿فَلَا تَكُونَنَّ ظَهْرًا لِلْكَافِرِينَ﴾ که واته هه ر گیز
 مه به به پشتیوان بو بی پروایان ﴿وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ﴾ وه با (بی پروایان) به ر گیت نه که ن
 له (گه یاندنی) نایه ته کانی خوا ﴿بَعْدَ إِذْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ﴾ دوا نه وه ی دابه زینسراوه بو ت ﴿وَأَدْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ﴾
 بانگی (خه لک) بکه بو لای په روه ردگارت ﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُسْرِكِينَ﴾ وه له هاویه ش دانهران مه به
 ﴿وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ وه له گه ل خوا دا هیچ په ستر او نیکی تر مه به رسته ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ
 په ستر او نیکی راست و به هق نی به جگه له خوا ﴿كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ﴾ هه موو شتیک له ناو
 ده چی جگه له رووی پیروزی نهو نه بیت (له م نایه ته پیروزه دا جینگیر کردنی سیفه تی (وجه - روو)
 بو خوی گه و ره هاتو وه، به لام به شیوه یه ک که شایسته ی گه و ره ی و ته وای زاتی خوا بیت، به بی هیچ
 لیچواندن و لیکدانه وه یه ک، پرومان پینه تی و چو نیه تیه که ی نازانین) ﴿لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ بریارو
 حو کم نایه تی خواهه و ته نها بو لای نه ویش ده گه رینرنه وه ﴿

سوره تی العنکبوت

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿الْعَنكبوت﴾ به (نه لیف، لام، میم) ده خوینرنه وه خوا زانتره به مانا که ی بو زانیاری زیاتر سه بری
 سه ره تای سوره تی (البقرة) بکه ﴿أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يُلْزِمُوا﴾ نایا خه لک واده زانن که وازیان لی
 ده هیتسری ﴿أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا﴾ نه گه ر بلین بر و امان هیتاوه ﴿وَهُمْ لَا يُفْقَهُونَ﴾ ثیر نه وان تا قی نا کرینه وه ﴿
 ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ سویند به خوا بینگومان که سانی پیش نه وانمان تا قی کرده وه (نه مانیش تا قی
 ده که ینه وه) ﴿فَلْيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا﴾ نه مجا بینگومان خوا نهو که سانه ی راستیان کرد دیاری ده کات
 ﴿وَلْيَعْلَمَنَّ الْكَٰذِبِينَ﴾ دروزه کانیش دیاری ده کات (ده ناسرین) ﴿أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ﴾
 یا نه وانه ی خراپه کان ده که ن وایان زانیو وه ﴿أَنْ يَسْبِقُونَا﴾ که له ده ستمان ده رده چن ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾
 زور خراپه نهو برپاره ی ده یده ن ﴿مَنْ كَانَتْ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ﴾ هه ر که س نو میدی وایه بگات به دیداری
 خوا (با به ندایه تی خوا بکات) ﴿فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ﴾ چونکه به راستی کاتی دیاری کراوی خوا
 هه ردیت ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وه ته نها خواهه بیسه ری زانو ناگادار ﴿وَمَنْ جَاهَدْ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ﴾
 وه هه ر که س جیهاد بکاو تی بکوشی نه وه ته نها بو خوی تی ده کوشی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ﴾
 به راستی خوا له هه موو جیهانیان بی نیاز و ده و له مه نده ﴿

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه نهوانه ی باوه ریان هیناوه و کرده وه چاکه کانیاں کردوه و ﴿لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ﴾ بینگومان خراپه کانیاں دهسپرینه وه لییان ﴿وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بهباشتر له وه ی که کردویانه پاداشتیان دهدهینه وه ﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا﴾ وه فرمانمان داوه به ناده می که چاکه له گه ل دایک و باوکی دا بکات ﴿وَإِنْ جَهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي﴾ وه نه گهر (دایک و باوکت) هه ولیان له گه ل دای بو نه وه ی که هاوبه شم بو بریار بده ی ﴿مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾ که هیچ زانیاریه کت نی یه ده رباره ی ﴿فَلَا تُطِعْهُمَا﴾ نه وه به گوئیان مه که ﴿إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ﴾ ته نها بو لای منه گه رانه وه تان (له دوا رپوردا) ﴿فَأَنبِئْكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه وسا هه والتان دهده می به و کرده وانه ی ده تان کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه نه و که سانه ی باوه ریان هیناوه و کرده وه ی چاکه یان کردوه ﴿لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ﴾ بینگومان ده یان خهینه ریزی پیاو چاکانه وه ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ﴾ هه ندی له خه لکی ده لئین باوه رمان به خوا هیناوه ﴿فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ﴾ نه مجا کاتی سزا بدری له پیناوی خوا دا (له لایه ن کافرانه وه) ﴿جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَذَابِ اللَّهِ﴾ نازارو سزای خه لکی وه کو نازارو سزای خوا داده نی ﴿وَلَئِن جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ﴾ وه نه گهر له لایه ن به روه ردگار ته وه سه رکه وتینک بیت ﴿يَقُولُونَ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ﴾ دلنیا به نه وانه ده لئین بینگومان نیمه له گه ل نبوه دا بووین ﴿أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ﴾ نایا خوا زاناو ناگادار تر نیه ﴿بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ﴾ به وه ی له دل و دهرونی هه موو که س دایه ﴿وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ سویند بی خوا چاک ده زانی نه وانه ی باوه ریان هیناوه کین ﴿وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ﴾ وه چاک ده زانی دوور و انیش کین ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه ی بی بر و ابوون ووتیان به وانه ی تیمان دار بوون ﴿أَتَعْبُوا سَبِيلَنَا﴾ شوین رینگا و ریبازی نیمه بکه ون ﴿وَلَنَحْمِلَ حُظُنَّكُمْ﴾ و تاوانه کانتان به نه ستوی نیمه ﴿وَمَا هُمْ بِحَمِلِينَ﴾ من حُظُنَّكُمْ مِّن شَيْءٍ ﴿نه وانه (بی بر و یان) هیچیک له تاوان و گوناھی نه وان (باوه رداران) هه لناگرن ﴿إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ به راستی نه وانه دروزن ﴿وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ﴾ سویند به خوا (بیاوه ران) باری گرانی (کوفرو تاوانی) خویمان هه لده گرن ﴿وَأَثْقَالَ مَعِ أَثْقَالِهِمْ﴾ وه باری گرانی (خه لکانی) تریش له گه ل باری گرانی خویمان دا (هه لده گرن) ﴿وَلَيْسَتُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ وه به راستی له رورزی قیامت دا پر سیاریان لی ده کری ﴿عَمَّا كَانُوا يَقْتُرُونَ﴾ له و درو و ده له سانه ی له دونیادا هه لیان ده به ست ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ سویند به خوا نوو حمان نارد بو لای گه له که ی (به پیغه مبهری) ﴿فَلَيْتَ فِيهِمُ أَلْفُ سَنَةٍ إِلَّا لَحْمِيَّتَ عَامًا﴾ نه مجا ته ویش مایه وه له ناویان دا نوسه د و په نجا سال (هزار سال په نجا که م) ﴿فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ﴾ له نا کامدا لافاو و زریان له ناوی بردن له کاتیکدا نه وان سته مکار بوون ﴿

﴿فَأَجْنِبْنَاهُ وَاصْحَبْ السَّفِينَةَ﴾ نه مجا نه و (نوح) و که سانیک له که شتیبه که دا بوون پرزگار مان کردن
 ﴿وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ﴾ وه نه و (که شتی به) مان کرد به نیشایه ک بز جیهانیان ﴿وَإِذْ هَبْنَا دَاقَانَ
 لِقَوْمِهِ﴾ وه (نه ی موحه ممد ﷺ) باسی) ئیبراهیم بکه کاتی به گه له که ی ووت ﴿اعْبُدُوا اللَّهَ وَانْتَهُوا
 خُوا بپرستن ولنی ی بترسن ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه وه چاکتره بز ئیوه نه گهر
 ئیوه بزائن ﴿إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَشْئًا﴾ به راستی ئیوه له جیاتی خوا بتانیک ده به پرستن
 ﴿وَتَخْلُقُونَ أَفْكَاءَ﴾ وه ئیوه درویه کی گه وره هه لده به پرستن ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ به راستی
 نه وانه ی که ئیوه ده بیان به پرستن ببنجگه له خوا ﴿لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا﴾ ناتوانن رزق و روزی ئیوه
 بدهن ﴿فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ﴾ که واته داوای رزق و روزی له خوا بکهن ﴿وَاعْبُدُوا وَاشْكُرُوا لِلَّهِ﴾
 وه نه و به پرستن و ههر سوپاسی نه ویش بکه ﴿إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ ته نهها بز لای نه و ده گهر ینرینه وه
 (له قیامه تدا) ﴿وَإِن تَكْفُرُوا﴾ وه نه گهر ئیوه باوهر نه هیتن ﴿فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن قَبْلِكُمْ﴾ نه وه
 نوممه تانی پیش ئیوه ش باوهر بیان (به پیغه مبه ره کانیان) نه هیتنا ﴿وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾
 وه پیغه مبه ره ته نهها را گه یاندی ناشکرا و پرونی له سه ره ﴿أُولَئِكَ رِزْوَانٌ﴾ نایا نه وانه سه ره نجیان نه داوه
 ﴿كَفَيْفَ يُبَدِّئُ اللَّهُ الْخَلْقَ﴾ که چون خوا دروستکراوان به دی ده هیتنیت ﴿ثُمَّ يُعِيدُهُ﴾ له پاش
 (نه مان) ده به هیتنیه وه ﴿إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ بنگومان نه و (زیندوو کردنه وه) بز خوا ناسانه ﴿
 قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ (نه ی موحه ممد ﷺ) بلنی بز ون بگه بزین به زه وی دا ﴿فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ﴾
 و سه رنج بدن که چون دروستکراوه کانی له سه ره تاوه به دی هیتناوه ﴿ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النِّسَاءَ الْأَجْرَةَ﴾ له پاشان
 ههر خوا به دی هیتنایی دوا روزیش به دی دینن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به راستی خوا به توانایه
 به سه ره هموو شتیکدا ﴿يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ﴾ (خوا) سزای ههر که سینک ده دات که بیهوی ﴿وَيَرْحَمُ
 مَن يَشَاءُ﴾ وه ره حمیش ده کات به ههر که سی که بیهوی ﴿وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ﴾ وه ته نهها بز لای خوا
 ده گهر ینرینه وه ﴿وَمَا أَنتم بِمُعْجِزِينَ﴾ وه ئیوه ناتوانن له ده دست خوا ده ربا زبن ﴿فِي الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتِ﴾
 آسمانن) نه له زه وی دا و نه له ناسماندا ﴿وَمَا لَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ﴾ وه بز ئیوه نی به جگه له خوا ﴿مِن
 وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾ هیچ دؤست و یار مه تی ده رنک ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ﴾ وه نه وانه ی که
 به نیشانه کانی خوا و دیداری باوهر بیان نی به ﴿أُولَئِكَ يَسْأَلُ مَن رَّحِمَتِي﴾ نانه وانه له به زه یی من (خوا)
 ناثومید ده بن ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه نه وانه سزای به سو و سه ختیان بز هه به ﴿

﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ ئەمجا وه لامي گه له که ی ئەو (ئیبیراهیم) تهنها ئەوه بوو که ووتیان
 ﴿أَفْسُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ﴾ (ئیبیراهیم) بکوژن یا بیسوتینن ﴿فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ﴾ خواش ئەوی رزگار
 کرد له و ناگره ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ﴾ بئگومان لهو (رزگار کردنی ئیبیراهیم) دا ﴿لَا يَلَيْتُ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ چه ند
 نیشانه و به لگه ههیه بۆ کهسانی باوه ر دههتین ﴿وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا﴾ وه (ئیبیراهیم)
 ووتی بئگومان ئەوه ی ئیوه ههلتان بژاردوه له جیاتی خوا بتانینکن ﴿مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾
 له بهر خو شه و یستی نیوانتان له ژبانی دنیا (دهیان په رستن) ﴿ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ﴾
 له پاشان له پرۆزی دوایی دا هه ندیکتان بیزاری دهره بهرین له هه ندیکتی ترتان (دان نانین به یه کتری دا)
 ﴿وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا﴾ وه نه فرین له یه کتری ده که ن ﴿وَمَا أَوْلَىٰكُمْ النَّارُ﴾ جینگاشتان ناگری
 دفرزه ﴿وَمَا لَكُمْ مِّن نَّصِيرٍ﴾ وه هیچ یار مه تی دهریکیشان نی یه ﴿فَقَامَتِ لَهُ لُوطٌ﴾
 ئەمجا لوط باوه ری بهو (ئیبیراهیم) هینا ﴿وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَيْثٍ﴾ وه (ئیبیراهیم) ووتی بئگومان
 من کۆچ ده که م بۆ لای پهروه ردگارم (له بابل هوه بۆ شام) ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ به راستی
 تهنها ئەو زالی به ده سه لاتی کار دروسته ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ﴾ وه به خشیمان به ئەو
 (ئیبیراهیم) ئیسحاق (ی کوری) و یه عقوب (ی کوره زای) ﴿وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْحِكْمَةَ﴾
 وه پیغه مبه ریتی و کتیمان بریاردا له نه وه کانی (ئیبیراهیم) دا ﴿وَأَنبَتْنَا لَهُ فِي الدُّنْيَا﴾ وه له دنیا دا
 پاداشتمان دایه وه ﴿وَأَنبَتْنَا فِي الْآخِرَةِ لِمَنِ الصَّلَاحُ﴾ وه به راستی ئەو له پرۆزی دوایشدا له پیاو چا کانه
 ﴿وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ (باسی) لوطیش بکه کاتی به گه له که ی ووت ﴿إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ﴾
 بئگومان ئیوه کاریکی ناشیرین و قیزه ون ده که ن (که نیربازیه) ﴿مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ﴾
 له جیهاندا که س پیش ئیوه ئەو کاره ی نه کردوه ﴿أَيُّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ﴾ ئیوه نیربازی ده که ن
 ﴿وَتَقَطُّعُونَ السَّبِيلَ﴾ وه ریگاده گرن (له ریبواران) ﴿وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنْكَرَ﴾ وه له نادای و شوینی
 کۆبونه وه تاندا هه موو خرا به یه که ده که ن ﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ که چی وه لامي گه له که ی تهنها
 ئەوه بوو که ووتیان (به لوط) ﴿أَنبَتْنَا بَعْدَآبِ اللَّهِ﴾ سزای خوامان بۆ بیته ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾
 نه گه ر تو له راست گویانی ﴿قَالَ رَبِّ أَنْصُرْنِي﴾ (لوط) ووتی ئەهی پهروه ردگارم یار مه تیم به
 (وزالم بکه) ﴿عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ﴾ به سه ر ئەو گه له خرا به کاره دا ﴿

﴿وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ﴾ وه کاتیک نیراوه کانی نیمه مژدهی (به خشینی نیسماعیل) بان دا به نیراهیم ﴿قَالُوا إِنَّا مَهْلِكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ﴾ ووتیان بینگومان نیمه له ناویهری دانیشتوانی نیمه شمارهین (سه دوم) ﴿إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ﴾ به پراستی دانیشتوانه که ی سته مکار بوون ﴿قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا﴾ (نیراهیم) ووتی بینگومان لوط له و (شاره) دایه ﴿قَالُوا لَنْ نَعْلَمَ بِمَنْ فِيهَا﴾ ووتیان نیمه چاک ده زانین کینی لینه ﴿لَنْ نَجِدَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرًا تُهْرَقُ﴾ سویند به خوا نیمه لوط و نه ندامانی خیزانه که ی رزگار ده که بن جگه ژنه که ی ﴿كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ﴾ که له جیماوان (تیاچووان) ده بیت ﴿وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا﴾ کاتی نیراوه کانمان هاتن بن لای لوط ﴿بِحِوَّةٍ يَهْتَدِ وَصَاقٍ يَهْتَدُونَ﴾ پیان تیکچوو و زور دن تنگ و ناره حهت بوو ﴿وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ﴾ ووتیان مه تر سه خه مده خو (چونکه) ﴿إِنَّا مَتَّعْنَاهُ وَأَهْلَكَ إِلَّا أَمْرًا نُنَكِّهُ﴾ بینگومان نیمه تو و خیزانه که ت رزگار ده که بن جگه له ژنه که ت نه بیت ﴿كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ﴾ که نه و له جیماوان (تیاچووان) ده بیت ﴿إِنَّا مُنذِرُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ﴾ به پراستی نیمه ده بارینین به سهر دانیشتوانی نیمه شماره دا ﴿رِجْرَاقِينَ السَّمَاءِ﴾ سزایه که له ناسمانه وه ﴿بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ له بهر نه وه ی له سنوو رو فرمانی (خوا) ده رچوون ﴿وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً بَيِّنَةً﴾ سویند به خوا بینگومان له و شماره (ویران کراوه دا) نیشانه و په ندیکسی دیارمان به جی هیشت ﴿لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ بو گهل و کومه لی که ژیر بن ﴿وَالَّذِينَ مَدَنُوا أَهْلَهُمْ شُعَبًا﴾ وه بو خه لکی مه دیه نیش شو عه بی برایانمان (نارد) ﴿فَقَالَ يَنْقُورُ أَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ ووتی نه ی گله کهم خوا به رستن ﴿وَأَرْجُوا الْيَوْمَ الْأَخِرَ﴾ و به هیوا و نومیدی رژی دوا بی بن ﴿وَلَا تَعْتَوِفُوا الْأَرْضَ مُفْسِدِينَ﴾ وه خراپه کاری رچیو مه بن له زه وی دا ﴿فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ﴾ به لام نه وان باوه پریان پی نه هینا نه وسا بوومه له رزه به تینه که گرتی (لیسی دان) ﴿فَأَصْحَابُ دَارِهِمْ جَحِيمِينَ﴾ به هوی نه وه وه له خانوو کانی خویاندا نه ژنویان دا دابوو مردن ﴿وَعَادًا وَثَمُودًا﴾ وه گه لی عاد و سه موودیشمان (له ناو سرد) ﴿وَقَدْ تَبَيَّنَّ لَكُمْ مِنْ مَسْئَلِكُمْ﴾ به پراستی (نه و له ناو بردنه) روون بووه ته وه بو تان له شوینه واره (ویرانه) کانیا نه وه ﴿وَزَيَّنَّتْ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ﴾ شهیتان کرده وه خراپه کانیا نی بو رازاند بوونه وه ﴿فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ﴾ به هوی نه وه وه به رگری کردن له ریگای راست له کاتیکدا نه وان توانای بیر کردنه وه بیان هه بوو (ژیر بوون) ﴿۱۷﴾

﴿وَقَدُّونَ وَفَرَعُونَ وَهَمَّزٌ﴾ ههروهه قاروون و فیرعهون و هامانیسمان (لهناو برد) ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَىٰ
 بِآيَاتِنَا﴾ سویند به خوا به راستی موسا هات بو ناویان به چند موعجزیه به که وه ﴿فَأَسْتَكْبَرُوا فِي
 الْأَرْضِ﴾ به لام نهوان خویمان به گوره زانی لهزه ویدا ﴿وَمَا كَانُوا سَاقِيْنَ﴾ نهشیان توانی لهده ستمان
 ده رچن ﴿فَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ نهوسا نیمه هه ریهك لهوانمان به تاوانی خوئی سزادا (لهناومان
 بردن) ﴿فَبَدَّلْنَا صَوْبَهُمْ﴾ جا هه ندیکیان بایه کی به هیزمان نارده سه ریان به ورده به ورده وه
 ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذَتْهُ الصَّبِيحَةُ﴾ وه هه ندیکئی تریان پیا هه لشاخانیک و ده نگیکی گوره لهناوی بردن
 ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ حَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ﴾ وه هه ندیکیشیانمان به ناخی زهوی دا برده خواره وه ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ أَعْرَفْنَا﴾
 وه هه ندیکئی ترمان لهوان لهده ریادا نو قم کرد ﴿وَمَا كَانُوا يَنْظُرُونَ﴾ خوا سته می لی نه کردن
 ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ به لکو خویمان سته میان له خویمان کرد ﴿مَثَلُ الَّذِينَ
 اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ﴾ وینهی که سانی که بیجگه له خوا په رستر او انیک بو خویمان داده نین
 ﴿كَمَثَلِ الْعَنكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا﴾ وه کو جالجالو که وایه که مالیکی (بو خوئی) ره خساند وه
 ﴿وَإِنْ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنكَبُوتِ﴾ که به راستی لاوازترین مال مالی جالجالو که به ﴿لَوْ كَانُوا
 يَعْلَمُونَ﴾ نه گهر بزائن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ بیگومان خوا ده زانی ﴿مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ﴾
 نهوان له جیاتی خواچی ده په رستن و هاواری لی ده کن ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه هر نهو (خوا به) زالی
 به ده سه لانی کار دروست ﴿وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ لِقَوْمٍ لَّا يُعْقِلُونَ﴾ نهو وینهو نمو و نانه بو خه لکی دینینه وه
 ﴿وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ﴾ تنها زانایان لهوانه تیده گهن ﴿خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾
 خوا ناسمانه کان و زهوی به حقه و راستی دروست کرد وه ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمُؤْمِنِينَ﴾
 به راستی له وه دا به لگه هه به بو بر و ادران ﴿أَتُلَىٰ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ﴾ بیخویننه ره وه نهو
 قورنانهی که وه حی کراوه بو ت ﴿وَأَقِمِ الصَّلَاةَ﴾ وه نویژ بکه ﴿إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ
 وَالْمُنْكَرِ﴾ بیگومان نویژ به رگری (نویژ گهر) ده کات له کاری ناشیرین و ناپه سه ند (خرابه)
 ﴿وَلَذِكْرِ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾ وه زیکر و یادی خوا گه وره تره (له هه موو شتینک) ﴿وَاللَّهُ يُعَلِّمُ مَا قَصَصُونَ﴾ خواش
 ده زانیت به هه کارینک که نیه ده بکن ﴿۱۵﴾

﴿وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ دہہ قالی و موجدہ لہ مہ کن لہ گہ ل خاوه نی کتیبہ ناسمانیہ کاندہ
 ﴿إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾ بہ جوانترین شنبوہ نہ بیت ﴿إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ﴾ جگہ لہ وانہ بیان کہ
 ستمیان کرد (لہ ثبوتہ) ﴿وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا﴾ وہ (بہ خاوهن کتیبہ کان) بلین باوہرمان ہینا وہ
 بہ وہی نیر دراوہ تہ خوارہ وہ بو نیمہ ﴿وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ﴾ و (بہ وہش) نیر دراوہ تہ خوارہ وہ بو نیمہ
 ﴿وَالْهُنَاءُ وَالْهَكْمَةُ وَجُدٌ﴾ وہ خوی نیمہ و خوی نیمہ بہ کیکہ ﴿وَتَحَنُّنٌ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ وہ نیمہ بو نہ و
 (خوا) گہ ردن کہ چین ﴿وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ ہر وہ ک (ہینغہ مہرانی پیتشو) قورنانمان
 بو تو (نہی موحمہد ﷺ) نارده خوارہ وہ ﴿فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ جا نہ و کہ سانہی کہ
 کتیبمان پیداون ﴿يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ (ہہندیکیان) باوہر بہ و (قورنانہ) دہ ہینن ﴿وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ﴾
 وہ لہ مانہش (بت ہرستہ کانی عہرہ ب) کہ سانہی بروای ہی دہ ہینت ﴿وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ﴾
 تہنہا ہی باوہرانی (رؤچوو) دان نانین بہ ثابہ تہ کانی نیمہ دا ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَشَاءُونَ قَبْلَهُ مِنْ كِتَابٍ﴾
 وہ تو (نہی موحمہد ﷺ) پیتش نہم (قورنانہ) ہیج کتیبیکت نہ دہ خویندہ وہ ﴿وَلَا تَحْطُوهُ بِرِسْمِكَ﴾
 وہ بہ دہستی راستت نہ تنو سیووہ ﴿إِذَا لَازَقَتِ الْعِطْلُوتُ﴾ (نہ گہر و ابواہ) نہ و کاتہ ناراستہ کان
 (ہی بروایان) دہ کہ و تنہ گومانہ وہ ﴿بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ﴾ (نہ خیر وانیبہ گومان دہ بن) بہ لکو قورنان
 نیشانہ کانی ناشکران ﴿فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ لہ دل و دہرونی کہ سانیکدایہ کہ زانستیان ہی
 دراوہ (لہ لایہن خواوہ) ﴿وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ﴾ تہنیا ستمہکاران دان نانین بہ نیشانہ کانی
 نیمہ دا ﴿وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ﴾ وہ ووتیان نہ وہ بو چند موعجیزہ و بہ لگہ بہ ک
 دانابہ زینری بو سہری (موحمہد ﷺ) لہ لایہن ہر وہر دگاریہ وہ ﴿قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ بلنی
 (ہینان ہینانہ خواوہی) موعجیزہ کان تہنیا لہ لایہن خواوہیہ ﴿وَأِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾ وہ بہ راستی
 من تہنہا ترستینہریکی ناشکرام ﴿أَوْ لَرَبِّكُمْ﴾ نایا بو نہ وان بہس نیبہ ﴿أَنَا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ
 الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ﴾ کہ نیمہ قورنانمان نار دوتہ خواوہیہ بو سہر تو، دہ خوینرتتہ وہ بہ سہریاندا
 ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بہ راستی لہم قورنانہ دا بہ زہیسی و ہند و ناموزگاری
 ہہیہ بو باوہر داران ﴿قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ﴾ بلنی (ہینان) خوا بہسہ ﴿بِتَنبِيٍّ رَبِّكُمْ شَهِيدًا﴾ بو شایہتی
 دان لہ نیوان من و نیمہ دا ﴿يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نہ وہی لہ ناسمانہ کان و زہویدایہ دہیزانی
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَطْلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ﴾ وہ کہ سانہی کہ باوہر بیان ہینا وہ بہ بہ تال و ہی باوہر بوون بہ خوا
 ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ﴾ تہنہا نہ وانہن زہرہ مہندان ﴿

﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ﴾ به پهله داوای (هیتانی) سزات لسی ده کهن ﴿وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ﴾
 نه گهر ماوهی دیاری کراو نه بوايه (بو سزادانی نه وانه) بینگومان سزاکه یان بو ده هات ﴿وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً
 وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ وه به راستی له نا کاودا نه و سزایه یان بو دی که نه وان ههستی پی نا کهن ﴿يَسْتَعْجِلُونَكَ
 بِالْعَذَابِ﴾ به پهله له تو داوای (هیتانی) سزاده کهن ﴿وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ﴾ که به راستی دوزخ
 دهوری کافرانی داوه ﴿يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ﴾ له روزنکدا سزا دایان ده پو شسی ﴿مِنْ قَرْفِهِمْ وَمِنْ
 تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ﴾ له لای سه ریانه وه و له ژیر پینانه وه ﴿وَيَقُولُ دُوًّا مَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ وه (خوا) ده فهر موی:
 بچیزن تولهی نه و کرده وانهی که له دونیادا ده تان کرد ﴿يَعْبَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نهی به بنده کانم که
 باوه رتان هیتاوه ﴿إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ﴾ بینگومان زهوی من بان و فراوانه ﴿فَأَنبِئُونِي﴾ که واته ههر
 من به رستن ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ﴾ هه مو و کهس مردن ده چیزئی و ده مرئی
 پاشان بو لای نیمه ده گهر بنرنه وه ﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کهسانی که باوه ریان
 هیتاوه و کرده وه چاکه کانبان کردوه ﴿لَنُؤْتِيَنَّهُم مِّنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا﴾ سویند به خوا له کوشکه به رزه کانی
 به هه شتدا نیشته جینان ده که یس ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که رووباره کان به ژیریاندا دین و ده چن
 ﴿خَالِدِينَ فِيهَا يُحِبُّهَا الَّذِينَ ءَالَمُوا بِالْإِيمَانِ﴾ بی پرانه وه تیایدا ده میتنه وه نای چند چاکه پاداشتی چاکه کاران ﴿وَالَّذِينَ
 ءَالَمُوا بِهَا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ نه وانهی دانبان به خویاندا گرت و ته نها پشتیان به په روه رد گاریان
 به ست ﴿وَكَلَّا إِنَّ مِنَ الذَّالِمِينَ لَأَكْثَرَ﴾ زور گیان له بهر (زینده وه) هه یه روزی خوی هه لنا گری
 و کوی نا کاته وه (بو داهاتوو) ﴿اللَّهُ يَزُرُّهَا وَإِنَّهَا لَكَاكِبٌ﴾ خوا روزی نه و (گیان له بهر رانه و) و ئیوه یش ده دات
 ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وه ههر نه وه بیسه ری زانا ﴿وَلَيْن سَأَلْتَهُم مَّن خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ سویند
 به خوا نه گهر په رسیار له و (بی باوه رانه) بکه یت کی ناسمانه کان و زهوی دروست کردوه
 ﴿وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ و روز و مانگی رامه یتاوه و خستویه تیه خزمه تیان وه ﴿لَيَقُولَنَّ اللَّهُ فَإِنَّ يَوْمَئِذٍ
 بِنُورٍ﴾ بینگومان ده لئین خوا دهی که واته چن (له په رستی خوا) لادراون ﴿اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ
 عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ﴾ خوا روزی فراوان ده کات بو ههر کهس له بنده کان که بیه وی یا بوی کهم ده کات
 ﴿إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ بینگومان خوا به هه موو شتینک زانایه ﴿وَلَيْن سَأَلْتَهُم﴾ وه نه گهر په رسیاریان لی
 بکه یت ﴿مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ کی له ناسمانه وه باران ده بارینی ﴿فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا﴾ نه مجا
 به و بارانه زهوی مردوی پی زیندوو ده کاته وه ﴿لَيَقُولَنَّ اللَّهُ﴾ بینگومان ده لئین خوا ﴿قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾
 (نهی موحه ممه د ﷻ) بلی هه موو سوپاس ههر بو خوايه ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ به لام زور به یان
 ژیریان به کار ناهینن ﴿﴾

﴿وَمَا هَذِهِ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ﴾ و ه ژبانی نم دونبایه تهنها رابوار دنیکی بی هوده و یاری (منالانه)
 ﴿وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ﴾ و ه به راستی مالی قیامت هدر نهویه ژبانی (راسته قینه) ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾
 نه گهر نه وان بیانز انبایه ﴿فَإِذَا كُفُوا فِي الْفُلْكِ﴾ نه مچا کاتی نهو (بی باوه رانه) سوار کهشتی دهبن ﴿دَعَوْا
 اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ (و ترسان له نو قم بوون) تهنها هاوار له خواده کهن به دلسوزی و گهر دن که چیه وه
 ﴿فَلَمَّا نَجَّهْتُمْ إِلَى الْبَرِّ﴾ که چی کاتی خوا رزگارسان ده کات و ده گه نه وه ووشکانی ﴿إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ﴾
 کتوپر نه وان هاوبه ش بو خوا داده نین ﴿لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَسْتَمْتَعُوا﴾ (وازیان لی بهینه) با دان
 نه نین به وهی نیمه پیمانندان، وه له زت بهن له ژبان ﴿فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾ جا له مه ولا ده زانن (نه نجامی
 نهو کرده و خرابانه یان چی ده بی) ﴿أَوْ لَرَبِّرُوا﴾ نایا نه یان زانیوه و سه رنجیان نه داوه ﴿أَنَّا جَعَلْنَا
 حَرَمًا مَعًا﴾ که نیمه (شاری مه ککه) مان کردو ته جینگایه کی ریز گیراوی بی ترس و پر ناساشیش
 ﴿وَرَبَّ حَظْفُ النَّاسِ مِنْ حَوْلِهِمْ﴾ له کاتیکدا له ده ور و بهری نه واندا خه لک ده فریتریت ﴿أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ﴾
 دهی نایا باوه به به تال ده هینن ﴿وَيَنْعَمَ اللَّهُ يَكْفُرُونَ﴾ وه سه ل و بی نه زانن به رامبه ر نیمه ته کانی خوی
 گه وره ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ کی له و که سه سه مکار تره که در و به دم خوا وه هه لده به سنی
 ﴿أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ﴾ یا باوه نه هینی به ثابینی راست کاتی بوی هات ﴿الَّذِينَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لَلْكَافِرِينَ﴾
 نایا جینگای مانه وه بو بی بروایان له دوزه خدانیه ﴿وَالَّذِينَ جَعَلُوا آيَاتِنَا﴾ وه که سانی که له پیناو
 په زامه ندی نیمه دا تیکوشانیان کردوه ﴿لِنَهْدِيَهُمْ سُبُلَنَا﴾ به راستی رینمو و نیان ده که بن بو رنگا
 چاکه کانی خومان ﴿وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾ وه بنگومان خوا له گه ل چاکه کار اندایه ﴿

سوره فی الزُّمَرُ

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿الْع﴾ به (نه لیف، لام، میسم) ده خوینتریته وه خوا زانتره به ماناکه ی بو زانیاری زیاتر سه پیری
 سه ره تای سوره تی (البقرة) بکه ﴿عَلَيْتِ الزُّمَرُ﴾ روم شکبتران و ژیر که و تن (فارس زال بوو
 به سه ریاندا) ﴿فِي آدْنَى الْأَرْضِ﴾ له نزیک ترین خاکیان (له مه ککه وه یا له ولاتی فارسه وه)
 ﴿وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلْبِهِمْ﴾ وه رومه کان دوا ی تیشکانیان ﴿سَيَعْلَبُونَ﴾ له داهاتوودا سه ر ده که ون
 (به سه ر فارسه کاندا) ﴿فِي يَضِيعُ سِينٌ﴾ له ماوهی چند سالیکدا (له نیوان ۳ تا ۹ سالدا)
 ﴿لِللَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَبَعْدُ﴾ هه موو کاروبار تهنها به ده ست خویبه له پیش (سه ر که و تن)
 وله دوا (سه ر که و تیش) ﴿وَيَوْمَ يُنْفَخُ الْأَمْثَالُ﴾ وه له و روزهی (رومه کان سه رده که ون)
 نیمانداران دلخوش ده بن (چونکه رومه کان خاوه ن نامه ی ناسمانی بوون) ﴿يَنْصُرُ اللَّهُ﴾
 به سه ر خستنی خوا (بو رومه کان) ﴿يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ﴾ خوا هه ر که سی بویت سه ریده خات
 ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ وه هه ر نه وزالی بالادهستی میهره بانه ﴿

﴿وَعَدَّ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ﴾ * نه‌وه به‌لئینی خوابه (که رومه‌کان سه‌ربخات) خوابش پنجه‌وانه‌ی به‌لئینی
 خوی ناکات ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ * به‌لام زوربه‌ی خه‌لک نازانن ﴿يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا﴾ * ته‌نها رواله‌تی نه‌م ژبانی دونیا ده‌زانن ﴿وَهُرَعْنَ الْأَخْرَجَ هُرْعَةً فَلَيُونَ﴾ * به‌لام بی‌ناگان له‌رؤزی
 دوابسی ﴿أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ﴾ * نایا نه‌وانه له‌ده‌روونی خویاندا بیربان نه‌کردوته‌وه ﴿فَخَالَقَ اللَّهُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ * که‌خوا ناسمانه‌کان و زه‌وی و نه‌وه‌ی له‌نیوانیاندایه‌دروستی نه‌کردوه
 ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ * به‌هه‌ق و راستی نه‌بیت، وه‌بو ماوه‌یه‌کی دیاری کراو ﴿وَاتَّكَبَرُوا مِنَّا مَنَ النَّاسِ﴾ *
 بیگومان زورنیک له‌خه‌لک ﴿يَلْقَىٰ رَبَّهُمْ كَكْفُورٍ﴾ * باوه‌ریبان نیه به‌خزمت په‌روه‌رد گاریبان بگه‌ن
 (له‌دوارپورژدا) ﴿أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ * نایانه‌وان به‌سه‌رزه‌ویدانه‌گه‌راون ﴿فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
 مِن قَبْلِهِمْ﴾ * بو‌نه‌وه‌ی بیبن سه‌ر نه‌نجام نه‌وه (گه‌لانه‌ی کافر بوون) له‌پیش نه‌مان چون بووه ﴿كَانُوا
 أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً﴾ * که‌زور به‌هیزتر بوون له‌نه‌مان (له‌خه‌لکی مه‌ککه) ﴿وَأَنزَلْنَا الْأَرْضَ﴾ * زه‌ووبیان
 کیتلا (بو‌کشت و کال) ﴿وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا﴾ * و‌ناوه‌دانبان کرده‌وه زیاتر له‌مان ﴿وَجَعَلْنَا لَهُمْ
 رُشْدًا يَلْتَمِتُ﴾ * وه‌پنغه‌مبه‌رانبان بو‌هات به‌مو‌عجیزه‌روونه‌کانه‌وه ﴿فَمَا كَانُوا يَنظُرُونَ﴾ *
 بو‌یه‌خوا سته‌می لی نه‌کردوون (که له‌ناوی بردوون) ﴿وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ * به‌لام خویبان
 سته‌میان له‌خویبان کرد ﴿ثُمَّ كَانَتْ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْتَفْتُوا السُّورَةَ﴾ * پاشان چاره‌نووسی نه‌وانه‌ی که‌تاوان
 و خراپه‌یان کرد سه‌خترین سزایه (که‌دوزه‌خه) ﴿أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا اللَّهُ﴾ * له‌به‌ر نه‌وه‌ی باوربان نه‌هیتنا
 به‌نایه‌ته‌کانی خوا ﴿وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ﴾ * وه‌همیشه‌گالته‌بان پی‌ده‌کرد ﴿اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ﴾ * خوا
 له‌سه‌ره‌تاوه (ناده‌می) دروستکرد ﴿فَرُيْعِدُهُ﴾ * وه‌له‌پاش (مردنیش) دروستی ده‌کاته‌وه ﴿فَرَأَىٰ لَهُمْ جَمْعًا
 پاشان بو‌لای نه‌وه (خوا) ده‌گه‌رینه‌وه ﴿وَيَوْمَ نَقُومُ السَّاعَةَ﴾ * وه‌نه‌وه‌رؤزه‌ی قیامت هه‌لده‌سی
 ﴿يَبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ﴾ * تاوانباران غه‌مبار و ناثومید ده‌بن ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَهُم مِّنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ﴾ * بیگومان له
 ناو په‌رستراوه‌کانیاندا تکا کارانیک نیه بو‌نه‌وان ﴿وَكَانُوا يُشْرِكُوا بِهِمْ كُفْرًا﴾ * و‌نه‌وان بی‌باوه‌ر
 ده‌بن به‌په‌رستراوه‌کانیان (که‌کردبوونیان به‌هاوبه‌شی خوا) ﴿وَيَوْمَ نَقُومُ السَّاعَةَ﴾ * نه‌وه‌رؤزه‌ی
 که‌قیامت هه‌لده‌سی ﴿يَوْمَ يَدْعُوفُونَ﴾ * (خه‌لک) له‌وه‌رؤزه‌دا جیاده‌بنه‌وه له‌یه‌کتر ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ * نه‌مجا که‌سانی که‌باوه‌ریبان هیتاوه‌ کرده‌وه چاکه‌کانیان کردوه ﴿فَهُمْ فِي
 رَوْحٍ مُّخْتَارٍ﴾ * نه‌وان له‌به‌هشتدا دلخوش ده‌کرتین ﴿

﴿وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا﴾ به لام نهوانه ی بی باوهر بوون و دانیان نهدهنا ﴿بِقَائِنَتِنَا وَلِقَائِي الْأَخِرَةِ﴾
 به نیشانه کانی نیمه و گه یشتن به رۆزی دواپی ﴿فَأُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْتَضِرُونَ﴾ نانهوانه له سزای (دوزهخ)
 دانااماده ده کرین ﴿فَسَبِّحْ لِلَّهِ﴾ نه مجا پاک و بینگه ردی خوا بلین ﴿حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ﴾ کاتی
 ئیواره نان لی دیت، وه کاتی به یانیتان لی ده بیته وه ﴿وَلِلَّهِ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه سوپاس هر
 بو خوایه له ناسمانه کان و زه ویدا ﴿وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ﴾ وه (پاک و بینگه ردی خوا بلین) له شه ودا
 و کاتی نیوه رۆتان لی دیت ﴿يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ﴾ (خوا) زیندوو له مردوو
 ده ردینی و مردوو له زیندوو ده ردینی ﴿وَيُخْرِجُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ وه زهوی زیندوو ده کاته وه له پاش
 مردن و وشک بوونی ﴿وَكَذَلِكَ نُخْرِجُكُمْ﴾ وه هر به وجوره ئیوه شه ده رده هیترین (له گوره کانتان) ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ﴾ له نیشانه کانی نهو (خوایه) که ئیوهی له خاک دروست کردوه
 ﴿ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ﴾ له پاش (ماوهیهک) کتوهر ئیوه نادهمین و بلاو بوونه ته وه له زه ویدا ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ﴾ وه له نیشانه کانی نهوه (نیشانه کانی خوایه) که بوی دروست کردوون
 ﴿مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا﴾ له (ره گه زی) خوتان هاوسه رانیک بو نه وهی نارام بگرن له لایان
 دا ﴿وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً﴾ وه خوشه ویستی و به زهیی خستوته نیوانتان ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ﴾
 یقفه گروت ﴿به راستی له وهدا به لگه و نیشانه ی زور هیه بو که سانی که بیرده که نه وه ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ﴾
 خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه له نیشانه کانی (دهسه لاتی) نهوه دروست کردنی ناسمانه کان و زهوی
 ﴿وَأَخْتَلَفَ الْأَلْسِنَةَ وَاللُّوِينَ﴾ و جیاوازی زمانتان و ره گه زتان ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ﴾ به راستی
 له وهدا (باسکرا) به لگه ی زور هیه بو زانایان ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ﴾ وه له نیشانه کانی
 نهوه، خه و تستان به شهو و رۆزدا ﴿وَأَبْعَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ﴾ وه هولدانتان (له رۆزدا) بو به هره
 وه رگرن له به خششی (رۆزی) خوا ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُسْمِعُونَ﴾ به راستی له وهدا به لگه و
 نیشانه ی زور هیه بو کومه لی بیستن ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمْ آيَاتِكُمْ الَّتِي كَفَرْتُمْ بِهَا﴾ له نیشانه کانی
 (خوایه) که هوره بروسکه تان نیشان ده دات بو ترسان و ئومید (ترسان له هوره بروسکه و ئومیدی
 بارانبارین) ﴿وَيُنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ له ناسمانه وه باران ده بارینی ﴿فِيخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ که
 زهوی دوا ی مردنی به هوی نهو بارانه وه ده بوژینته وه ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ﴾ به راستی له وهدا (که باسکرا)
 ﴿لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ چند به لگه و نیشانه هیه بو نهوانه ی ژیریان به کار ده هینن ﴿

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ﴾ و ه له‌نیشانه‌کانی نه‌وه ﴿أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ﴾ که‌ناسمان و زه‌وی به‌فهرمانی نه‌وه
 و ه‌ستاون ﴿ثُمَّ إِذَا دَعَا لِكُلِّ دَعْوَةٍ مِنَ الْأَرْضِ﴾ پاشان کاتی (له‌پوژی دواییدا) له‌زه‌وی به‌وه بانگتان ده‌که‌ن
 ﴿إِذَا أَنْشَرْتُمْ سُحُورًا﴾ به‌کسه‌ر ئیوه (له‌گوره‌کانتان) دینه‌ده‌روه ﴿وَلَهُمْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه‌وه‌ی
 له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدایه‌ته‌نها هی‌خوایه ﴿كُلُّ لَّهُ قَدِيرٌ﴾ هه‌موویان هه‌ر بۆ نه‌وه (خوا) گه‌ردن
 که‌چن ﴿وَهُوَ الَّذِي بَدَأَ الْخَلْقَ﴾ نه‌وه (خوا) زاتیکه‌به‌دی هیتانی ده‌س پینکر دووه ﴿ثُمَّ يُعِيدُهُمْ﴾
 له‌پاشان (دوا مردنی) دووباره‌دروستی ده‌کاته‌وه ﴿وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ﴾ نه‌وه (دروست کردنه‌وه‌ی دووه‌م)
 لای‌خوا ناسان تره ﴿وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ و هه‌ر بۆ نه‌وه (هه‌موو) سیفه‌تیکه‌ی به‌رزو
 بلند له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ و هه‌ر نه‌وه زالی کار دروست ﴿صَبَّأً لَكُمُ
 تَشَلَّامًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ﴾ (خوا) نمونه‌به‌کشان له‌خودی خوتاندا بۆ ده‌هیتیه‌وه ﴿هَلْ لَّكُمْ مِمَّا مَلَكَتْ
 أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ﴾ نایا له‌به‌نده‌کانتان دا‌هاوبه‌شانتیک هه‌یه بۆ ئیوه ﴿فِي مَا رَزَقْتُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ
 سَوَاءٌ﴾ له‌و پوژی و سامانه‌ی به‌ئیه‌مان دا‌بوو به‌جوژی ئیوه و نه‌وه به‌ندانه‌تیایدا به‌کسان بن
 ﴿تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ﴾ و له‌وان ده‌ترسن (حسابیان بۆ بکه‌ن) وه‌کو ترستان له‌که‌سانی وه‌ک
 خوتان ﴿كَذَلِكَ نَقُصِّلُ الْآيَاتِ﴾ نا‌به‌و جوژه‌نیشانه‌کان پوون ده‌که‌ینه‌وه (به‌درژی باسی ده‌که‌ین)
 ﴿لِيَقَوْمٌ يَعْقِلُونَ﴾ بۆ که‌سانی ژیریان به‌کار ده‌هیتن ﴿بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَ هُمْ﴾ (وازیان لی
 بیته) به‌لکو نه‌وانه‌ی سته‌میان کردشون نارزه‌ووی خویان که‌وتن ﴿بِعَظْمِ عِزِّي﴾ بی‌شاره‌زایی و نه‌زنانه
 ﴿فَمَنْ يَهْدِي مِنَ أَصْلَ اللَّهِ﴾ نه‌مجا کی (ده‌توانی) پینموونی که‌سی بکات که‌خوا گومرای کردی
 ﴿وَمَا لَهُمْ مِّنْ نَّاصِرِينَ﴾ له‌کاتیکدا بۆ نه‌وان هیچ یارمه‌تی ده‌ریک نییه ﴿فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا﴾
 که‌واته‌پووی خوت ریک بکه‌ره‌نایی نیسلام و پاک و راست بۆ خوا ﴿فَطَرَتِ اللَّهُ الْأَنْبِيَاءَ فَطَرَتِ النَّاسَ عَلَيَّهَا﴾
 (شوین نایی) به‌کتابه‌رستی بکه‌وه، نه‌وه‌نایی که‌خوای گه‌وره (له‌سه‌ره‌تاوه) فتره‌تی پاکه‌ی
 مرقفی له‌سه‌ر دروست کردوه ﴿لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ﴾ ناین و دروستکراوه‌کانی خوا هیچ‌جوژ
 گوپانی بۆ نی‌یه ﴿ذَٰلِكَ الَّذِينَ الْقَائِمُونَ﴾ نه‌وه (ناییه‌ی باسکرا) هه‌ر نه‌وه‌نایی ریک و راسته
 ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زوربه‌ی ناده‌سی نازانن ﴿مُؤْمِنِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا
 الصَّلَاةَ﴾ به‌توبه‌کاربه‌وه شوین ناین بکه‌ون، وه‌بۆلای خوا بگه‌رینه‌وه و هه‌ر له‌ویش بترسن،
 وه‌به‌چاکه‌ی نویره‌کانتان نه‌نجام بدن ﴿وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ و له‌هاوبه‌ش دانه‌ران مه‌بن ﴿مِنَ الَّذِينَ
 قَرَّبُوا دِينَهُمْ﴾ له‌وانه‌ی که‌ناییه‌که‌یان به‌ش به‌ش کرد ﴿وَكَانُوا شِيعًا﴾ و بوون به‌چهند کۆمه‌ل
 و ده‌سته‌به‌که‌وه ﴿كُلٌّ جَزَبَ بِمَا لَدَيْهِمْ فِرْحُونَ﴾ هه‌ر کۆمه‌لیکیان به‌وه (ناییه‌ی) خویان دلخوشن ﴿

﴿وَإِذْ أَمْسَرَ النَّاسَ مِثْرًا﴾ وه هر کاتی زیان (وگرانی و بی بارانی) بکهوی له خه لکی (هاوبهش دانهر بۆ خوا) ﴿دَعَاؤَ رَبِّهِمْ مُبِينًا إِلَيْهِ﴾ هاوار بۆ په روهرد گاریان ده بن و بۆ لای نه و ده گهرینه وه ﴿ثُمَّ إِذَا آذَاهُمْ مِثْرَهُ رَحْمَةً﴾ پاشان کاتی له لایه ن خویه وه په رحمت و ژبانی خوشیان بی بدات ﴿إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ﴾ کتوپر ده سته یه ک له وان ﴿بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ﴾ هاوبهش بۆ په روهرد گاریان داده نین ﴿لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ﴾ (لینان گهری) با سپله و بی نه زان بن ودان نه نین به و چا کانه ی که نیمه پیمان داوون ﴿فَتَسْمَعُوا﴾ جا بار ابونرن وله زه ت وهر گرن له ژبان ﴿فَتَسَوَّى تَعْلَمُونَ﴾ نه مجا له مه و دوا ده زانن (چیتان به سه ر دیت) ﴿أَلَمْ أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا﴾ نایا به لگه یه کمان بۆ نار دوون ﴿فَهُوَ يَنْكَلِمُ بِمَا كَانُوا بِهِ يَشْرِكُونَ﴾ که ده باره ی نه وه ی نه وان کردویانه ته هاوبه شی خوا بدوی؟ ﴿وَإِذْ آذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً﴾ وه کاتی په رحمت و چا که یه ک به خه لک بده بن ﴿فَرِحُوا بِهَا﴾ پی دلخوش دهن ﴿وَإِنْ نُصِيبْهُمُ سَيْئَةً﴾ وه نه گهر زیاننکیان تووش بیبت ﴿بِمَقَادِمَتِ أَيْدِيهِمْ﴾ به هوی کرده وه ی خرابیانه وه ﴿إِذَا هُمْ يَقْظُونَ﴾ کتوپر بی هیوا دهن (له به زه سی خوا) ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ﴾ نایا نه وانه نه یان زانیوه که به راستی خوا ﴿يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ روزی فراوان یان که م ده کات بۆ هر که س که بیه ویت ﴿لَمَّا فِي ذَلِكَ لَآئِنَتِ الْقَوْمُ بُرُؤُونَ﴾ بنگومان له وه دا (باسکرا) چه ندین به لگه هه یه بۆ نه وانه ی باوهر ده هینن ﴿فَتَاتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ﴾ که واته خزم مافی خوی بی بده ﴿وَالْمَسْكِينِ وَآلِنَ السَّبِيلِ﴾ هه روه ها هه زار و ریبوارانی که م ده ست ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ﴾ نه وه بۆ که سانیک په زامه ندی خوابان ده وی چاکتره ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ و هه ر نه وانه ن رزگار بووان ﴿وَمَا آتَيْنَاهُم مِّن رَّبٍّ﴾ نه وه ی به ناوی سوود داوتانه (به خه لکی) ﴿لِيَرْزُقُوا فِي آمَوَالِ النَّاسِ﴾ بۆ نه وه ی زیاد بی له مال و سامانی نه و خه لکانه دا (زیاتر له وه داوتانه پینان بتان ده نه وه) ﴿فَلَا يَرْزُقُوا عِنْدَ اللَّهِ﴾ نه وه لای خوا هیچ زیاد ناکات (پاداشتی نییه) ﴿وَمَا آتَيْنَاهُم مِّن رِّزْقٍ﴾ وه هه ر زه کات و خیرنیک که داوتانه و ﴿تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ﴾ مه به ستان ته نها په زامه ندی خوا بووه ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ﴾ نائه وانه (پاداشتیان) چند جاره ده که بینه وه ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ﴾ خوا زاتنیکه نبوه ی به دی هیناوه له پاشان روزی بی داون ﴿ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ﴾ دواتر ده تان مرینی له پاشان زیندووتان ده کاته وه ﴿هَلْ مِنْ شَرِكٍ لِّكُمْ مِّنْ﴾ نایا هیچ یه ک له و هاوبه شانیه ی بۆ خوانان دانه نا هه یه ﴿يَفْعَلُ مِن دَلِيلِكُمْ مِّن شَيْءٍ﴾ هیچ شتی له وانه (ی خوا) بکات ﴿سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ پاکی و به رزی بۆ خوا له وه ی نه وان ده یکه نه هاوبه شی ﴿ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ﴾ خرابه (به لا و شیوان و دهر د) له و شکانی (زه وی) و دهر یادا دهر که و تووه ﴿بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ﴾ به هوی نه و خرابانه ی خه لکی کردویانه ﴿لِيُذِيقَهُم بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا﴾ بۆ نه وه ی (توله ی) هه ندی له و (خرابانه ی) کردویانه پینان بچه ژنی ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ بۆ نه وه ی بگه رینه وه (له خرابه کاری) ﴿

﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ (تهی موحه ممد ﷺ) بلسی به زه ویدا بگه رین ﴿فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلُ﴾
 ته مجا سه رنج بده سه رنه نجامی ته وانسی له پیش (تیوه وه) بوون چون بوو ﴿كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ﴾
 كه زوره بیان هاوبهش دانه ر بوون بو خوا ﴿فَأَفْتِرْوَجْهَكَ لِلذِّينِ الْقَنِينَ﴾ كه واته پرووی خوت بگه ره
 نایینی رینك و راست ﴿مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَنِّي يَوْمٌ﴾ له پیش ته وه رۆزی بیت ﴿لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ﴾ له لایه ن
 خواوه كه گپرانه وهی بو نیبه ﴿يَوْمَ يَذِئِدُونَ﴾ له و رۆزه دا خه لکی جیانه بنه وه له یه كتر ﴿مَن كَفَرَ﴾
 هه كه س بی باوه ر بووبی ته وه (توله ی) بی باوه ر بی یه كه ی له سه ره ﴿وَمَنْ عَمِلْ صَالِحًا﴾
 هه كه سیش كرده وهی چاکی كر دیت ﴿فَلَا تُفْسِدُوا بَنِيَّ الَّذِينَ هُمْ لَهُمْ آيَاتٌ﴾ ته وه شوین بو خویان (له به هه شتدا)
 ناماده ده كه ن ﴿لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بو ته وهی كه سانی كه باورین هتاوه و كرده وهی
 چاکیان كرده وه پاداشتیان بداته وه ﴿مِن فَضْلِهِ﴾ له میهره بانسی و چا كه ی خوی ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ﴾
 به راستی ته و (خوا) بی باوه رانی خوش ناوی ﴿وَمِن آيَاتِهِ﴾ وه له نیشانه كانی ته و (خوایه)
 ﴿أَن يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ﴾ كه چهنه بایه کی مژده ده ر (به بارینی باران) ده نیری ﴿وَلِيَذِيقَكُمْ مِّن رَّحْمَتِهِ﴾ بو ته وه
 هندی له (بارانی) به زه بی خویتان بی بچه رۆی ﴿وَلِيَجْزِيَ الْفَالِكِ بِأَمْرِهِ﴾ بو ته وهی كه شتیبه كان به فه رمانی
 خوا (به و بایه) برۆن و بگه رین ﴿وَلِيَتَّبِعُوا مَن فَضَّلَهُ﴾ بو ته وهی به دوا ی رۆزی ته و (خوا) دا بگه رین
 (له ده ر یادا) ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ تا شوكرانه بژیری خوا بن ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ﴾ سویند به خوا
 به راستی پیش تو (تهی موحه ممد ﷺ) ناردومه ﴿رُسُلًا مِّن قَوْمِهِ﴾ پیغه مبه رانینك بو لای گه له كانیان
 ﴿فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ ته مجا موعجیزه و به لگه ر وونه كانیان بو هتا ن (به لام باوه ریان نه هتا)
 ﴿فَانقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَهُمْ﴾ ته مجا توله مان سه ند له وانیه ان تاوانیان كرد ﴿وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ﴾
 وه یارمه تیدانی باوه ر داران و سه ر خستیان هه ق و مافینكه له سه رمان ﴿اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلَ الرِّيحَ﴾ خوا
 زاتیکه ته و بایانه ده نیریت ﴿فَتُبِيرُ سَحَابًا﴾ بو ته وهی هه و ره كان بجه لیتن (بگه رینن) ﴿فَيَبْسُطُهُ
 فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ﴾ ته مجا ته و (هه و ره خوا) چون بیه وی بلاوی ده كاته وه به ناسماندا ﴿وَيَجْعَلُهُ رِيسًا﴾ وه
 ته و (هه و ره) ده كاته پارچه یه ك (و كویان ده كاته وه له سه ر یه كتر) ﴿فَتَبْرِ الْأَوْدَقِ يَخْرُجُ مِنْ خِلَابِهِ﴾ ته مجا
 ده بینی قه تره قه تره ی باران له نیوانی هه و ره كه وه ده باریت ﴿فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ ته مجا
 كاتی (خوا) ته و بارانه بیارینی بو (وولات و زه وی) هه ر كام له به نده كانی كه بیه وی ﴿إِذَا هُرِّيَسْتُمْ رُونَ﴾
 كتوپر دلخوش و شادمان ده بن (به و بارانه) ﴿وَإِن كَانُوا مِن قَبْلِ أَن يُنزَلَ عَلَيْهِمْ مِّن قَبْلِهِ﴾ ته گه ر چی پیش
 ته وهی باران به سه ر یاندا بیاری ﴿لَمُبْلِسِينَ﴾ بی هیوا و ناومید بوون ﴿فَانظُرُوا إِلَى آثَرِ رَحْمَتِ اللَّهِ﴾
 ته مجا سهیری ناسه واری بارانی خوا بکه (وه ك كشتو كال و گژو گیا و درخت) ﴿كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ
 مَوْتِهَا﴾ چون زه وی زیندوو ده كاته وه دوا ی مردن و ووشك بوونی ﴿إِنَّ ذَلِكَ لَمُعْجَى الْمُؤْتَفِ﴾ به راستی
 هه ر ته و خوایه زیندوو كه ره وهی مردو و انیشه ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ و هه ره ته ویش به ده سه لاته
 به سه ر هه موو شتیكدا ﴿

﴿وَلَيْنَ أَرْسَلْنَا رَحْمَةً﴾ سویند به خوا نه گهر بایه کی توندی (زه رهنند) بنیرین ﴿فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا﴾ جا نه و
 (هه وره یا کشتو کاله که یان) ده بینن به زهر د بووی ﴿أَنظَلُّوْا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ﴾ له پاش نه و (زیانه)
 هه نا شوکری ده که ن ﴿فَإِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْكَلِمَاتِ﴾ چونکه به راستی تو (نه ی موحه ممد ﴿وَلَا تَنْتَظِرُ﴾)
 به مردووان (کافران) بیستیتیت ﴿وَلَا تَسْمَعُ الْكَلِمَاتِ﴾ و ناتوانی بانگه وازت به که پران (کافران)
 بیستیتی ﴿إِذَا رَأَوْا تَمِيْمًا﴾ کاتی رو و ورده گپرن لبت به پشت تینکرده وه ﴿وَمَا أَنْتَ بِمُهَيِّدٍ الْعَمَىٰ عَنِ
 صَلَائِهِمْ﴾ وه تو رینموونی که ری نابینایان نیت (پزگاریان که ییت) له گو مپایی یان ﴿إِنْ تَسْمَعُ إِلَّا
 مِنْ قَوْمٍ يَخَابِتُونَ﴾ تو ته نها به که سانی ده شنه وینی که به نیشانه کانی نیمه باوه ر ده هیتن ﴿فَهُمْ مُسْلِمُونَ﴾
 چونکه نه وانه گهر دن که چن (بو بانگ و فرمانی تو) ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ﴾ خوا زاتیکه
 نیوه ی دروست کردوه له لاوازی (لاوازی نوتفه و بیچوو مندالی شیره خور...) ﴿ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ
 ضَعْفٍ قُوَّةً﴾ پاشان دوا ی لاوازی به هیزی کردون (بوون به لاو) ﴿ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً﴾
 له دوا ی به هیز کردنتان لاواز و پیرتان ده کات ﴿يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ خوا هه رچی بویت دروستی ده کات
 ﴿وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ﴾ وه هه ر نه وه زانای به ده سه لات ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ﴾ وه رُوژی قیامت
 هه لده سی ﴿يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ﴾ تا و انباران سویند ده خون (له دونیادا یا له به رزه خ دا) ﴿مَا لِيُؤَاخِذَ
 سَاعَةً﴾ ته نها ساتیک ماونه ته وه (له دونیادا) ﴿كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ﴾ هه ر به و وینه نه وان له دونیادا
 لا دران له راستی ﴿وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ﴾ وه که سانی که زانیاری و نیمانیان پی دراوه و وتیان
 ﴿لَقَدْ لَبِثْنَا فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ﴾ سویند به خوا به راستی نیوه له (به رزه خدا به پنی بریاری) نوسراوی
 خوا هه تا رُوژی زیند و بوونه وه ماونه ته وه ﴿فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ﴾ نه مجا نه مه رُوژی زیند و بوونه وه به
 ﴿وَلَا يَكْفُرُ كُفْرًا لَا تَعْلَمُونَ﴾ به لام نیوه نه تان ده زانی (راسته و دیته دی) ﴿فَيَوْمَ سَدَّ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا
 مَعْذِرَتُهُمْ﴾ جاله و رُوژه دا که سانی که سته میان کردوه، به هانه و بیانو و هینانه وه سو و دیان پی ناگه به نیت
 ﴿وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ﴾ وه نه وان دا و ایان لی نا کری خوا له خویان رازی بکن ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ
 سُوْنِدًا﴾ سویند به خوا به راستی هینا و مانه ته وه بو خه لکی ﴿فِي هَذَا الْفُرْقَانِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾ له م فورنانه دا له
 هه سو و جو ره نمونه و باسیک ﴿وَلَيْنَ جِئْتَهُمْ بِبَيِّنَةٍ﴾ نه مجا به راستی نه گهر نیشانه به کیان بو بیتی
 ﴿لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ دلنبا سن نه و بی بروایانه ده لنین ﴿إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْتَطَلُونَ﴾ نیوه هه ر نا راست
 و به تالن (نه مه سیحره) ﴿كَذَلِكَ يَطَّبَعُ اللَّهُ﴾ نا به و جو ره خوا مو ر ده نیت ﴿عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 به سه ر دلی نه وانه ی که بی ناگا و نه زانن ﴿فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ جا دان به خودا بگه ر بینگو مان
 به لینی خوا راسته ﴿وَلَا يَسْتَعْجِلُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ تا وه کو نه وانه ی بی باوه رن له (نایینی) راست لات
 نه دهن و بیزارت نه که ن ﴿

سوره قی ﴿لُقْمَانَ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿الْعَرَبِ﴾ به (ئه لیف، لام، میم)، ده خوئتریتسه وه خوا زاناتره به ماناکی بؤ زانیاری زیاتر سهیری
 سه ره تای سوره تی (البقرة) بکه ﴿فَلْيَكْفُرْ﴾ ئەم ئایه تانه له ئایه ته کانی
 قورنانی پر له حکمهت و دانایی به ﴿هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ﴾ (هوی) رینموونی و به زه بین بؤ
 چاکه کاران ﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ ئەوانه ی که نوئیز به جی دینن و زه کات ده دن ﴿وَهُمْ
 بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ﴾ هدر وه ها با وه پری پته ویان به پرؤزی دوابی هدیہ ﴿أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ﴾ ئەوانه
 له سه ر رینموونین له لایهن پر وه ردگار بانه وه ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ وه هدر ئەوان بزگارن ﴿وَمِنَ
 النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ﴾ هندی له خه لکی هدیہ قسه و باسی بیئوده ده کری (وه ک ئەفسانه
 و گورانی و موسیقا) ﴿يُضِلُّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ﴾ بؤ ئە وه ی به نه زانی خه لک له رینگای خوا گومر ابکات
 ﴿وَيَسْخَرُهُمْ هَاهُنَا﴾ وه رینگای خوا ده کاته جینگای گالته و لاقرتی ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ﴾ ئەوانه سزای
 ریسوا که ریان بؤ هدیہ ﴿وَإِذَا نَسَّاتُ عَلَيْهِمُ الْعَذَابَ﴾ وه هدر کاتی ئایه ته کانی نیمدی به سه ردا بخوئتریتسه وه
 ﴿وَأَلْمَسَتْكُمْ﴾ پرو و هره گپرتت به خو به گه وه زانینیکه وه ﴿كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا﴾
 ههروه ک نه بیستبن، یا ههروه ک له ههردوو گونچه کیدا که پری بیی ﴿فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ دهی
 (ئه ی موحه ممه د ﷻ) مژده ی بده ری به سزایه کی سهخت ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
 بیگومان ئەوانه ی با وه ریان هیتا وه و کرده وه چاکه کانیان ئەنجام داوه ﴿لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ﴾ بؤ ئەوانه
 به ههشتانی پرناز و نیعمهت هدیہ ﴿حَدِيدِينَ فِيهَا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا﴾ ههتا ههتا به ده میئنه وه تیدا ئە وه
 به لئینیکی راسته له خوا وه ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه هدر ئەو زالی بالادهستی کار به جی به ﴿خَلَقَ
 السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا﴾ (خوا) ئاسمانه کانی دروست کردوه به بی هیچ کۆله که وه ئەستونینک که ئیوه
 بیینن ﴿وَاللَّهُ فِي الْأَرْضِ رَؤُوسٍ﴾ وه له زه ویدا چهندان شاخی له نگه ر داکوتاوی داناوه ﴿أَن تَمِيدَ بِكُمْ﴾ بؤ
 ئە وه ی نه تانله رزینتی و نه جولتی له ژیر تاندا ﴿وَبَكَ فِيهَا مِن كُلِّ ذَاتٍ حَيَاةٍ﴾ له هه موو جوړه زینده وه رینکی تیدا
 بلاو کردو ته وه ﴿وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ وه له ئاسمانه وه بارانمان باراندوه ﴿فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ رَوْحٍ كَرِيمٍ﴾
 به هوی ئەو (بارانه وه) له زه ویدا هه موو جوړه پروه کینکی به که لک و جوانمان پرواندوه ﴿وَهُوَ
 الَّذِي خَلَقَ اللَّهُ﴾ ئەمه (باسکرا) دروست کراوی خوا به ﴿فَأَرْوِي مَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِ﴾ دهی نیشانم
 بدن ئەو (بت و په ر ستر اوانه) ی بیتجگه له خودان چیان دروست کردوه ﴿بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾
 (هیچیان دروست نه کردوه) به لکو سته مکاران له گومرایی به کی ناشکرانان ﴿

﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ﴾ سویند به خوا به راستی دانای و حیکمه تماندا به لوقمان ﴿أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ﴾ (وبینمان ووت) سوپاسی خوا بکه ﴿وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ﴾ جا هر که س شوکرانه بژیری خوا بکات نه وه بینگومان شوکرانه بژیری (بو قازانج و سوودی) خوی ده کات ﴿وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ﴾ هر که سیش ناسوپاسی کرد بی (زیانی به خوانه گه یاندووه) نه وه بینگومان خوا بی نیازی سوپاس کراوه ﴿وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ﴾ (نه ی موحه ممه د ﷺ) باسی نه وکاته بکه که لوقمان به کوره که ی ووت که ناموزگاری ده کرد ﴿يَبْنِي لَا تَشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ (ووتی) نه ی کوره شیرینه کم هاوبهش بو خوا دامه نی ﴿إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾ چونکه به راستی هاوبهش دانان بو خوا سته مینکی زور گوره به ﴿وَوَصَّيْنَا الِإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ﴾ وه فرمانمان داوه به ناده می (به چاکی هلس و کهوت کردن له گهل) دایک و باوکیدا ﴿حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهَاتَا عَلَىٰ وَهْنٍ﴾ دایکی هلی نه گری به دوو گیانی (پیی لاواز ده بی) لاوازی له دوای لاوازی ﴿وَفَضَّلْهُ فِي عَمَلَيْنِ﴾ و پرینه وه ی له شیر له (دوا ته مهنی) دوو سالیه وه ﴿أَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ﴾ (وه فرمانمان به ناده می دا) که سوپاسگوزاری من (خوا) و باوک و دایکت بکه ﴿إِلَىٰ الْمَصِيرِ﴾ ته نها بولای منه گه رانه وه تان ﴿وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي﴾ وه نه گهر (باوک و دایکت) نه وه پری هه ولیان دا له گه لت بو نه وه ی شتی بکه بیت به هاوبه شی من ﴿مَّا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا﴾ که هیچ زانیاری به کت پنی نی یه نه وه گویر ایه لیسان مه که ﴿وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا﴾ به لام له دو نیادا زور به چاکسی هاو ریبه تی وه هلسو که وتیان له گه لدا بکه ﴿وَأَتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ﴾ وشوین ریبازی که سینک بکه وه که به دل سوژی گه راوه ته وه بولای من ﴿ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ﴾ (له دوا روردا) گه رانه وه تان ته نها بولای منه ﴿فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه مجا هه و التان ده ده می به و کرده وانه ی که کردو تانه ﴿يَبْنِي﴾ (لقمان ووتی) نه ی کوره شیرینه کم ﴿إِنَّمَا إِنْ تَأْتِيكَ بِشَيْءٍ مِّنْ خَدِّكَ فَارْحَمِي خَدَّكَ﴾ به راستی نه و (چاکه و تاوانه) نه گهر کیشی تو وه خهر ته له یه کیش بیت ﴿فَتَكُنْ فِي صَحْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ﴾ له ناو به ردینکدا یان له ناو ناسمانه کان یان له زه وی دا بیت ﴿يَأْتِيهَا اللَّهُ﴾ خوا (له قیامه ت دا) ده یهینی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ﴾ به راستی خوا وورد بیین و ناگاداره ﴿يَبْنِي أَقِيمِ الصَّلَاةَ﴾ نه ی کوره شیرینه کم نویر به جی بیتنه ﴿وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و فرمان بکه به چاکه و رینگری بکه له خراپه ﴿وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ﴾ هوگر و به نارام به له سه هر به لاو ناخوشی به ک تووشت دی ﴿إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ بینگومان نه وه له وکاره گه و رانه یه که خوا پنیوستی کردووه ﴿وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ﴾ روو له خه لک وهر مه گنبره ﴿وَلَا تَقْسِ فِي الْأَرْضِ مَرْمًا﴾ و به که شخه و فیزه وه سه ر و به زه ویدا ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ﴾ چونکه به راستی خوا هیچ خوبه زل زانینکی شانازی که ریخوش ناوی ﴿وَأَقْصِدْ فِي مَسِيرِكَ﴾ وه له ر وشتندا مام ناوه ندی به (نه هنیواش به نه په له) ﴿وَأَعْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ﴾ (له قسه کردندا) ده نگت نرم بکه ره وه ﴿إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ﴾ به راستی ناخوش ترینی ده نگه کان دهنگی (سه ره ی) گویند ریژه ﴿

﴿الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ﴾ نایا نه تان زانیوه که به راستی خوا پارمی هیتاوه بونان ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾
 نه وهی له ناسمانه کان و نه وهی له زهوی دایه ﴿وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعْمَهُ﴾ وه نبعمه ته کانی رشتووه به سه راندا
 ﴿ظَهْرَهُ وَيَاطِنَةُ﴾ چ دیار و ناشکرا و چ په نهان و نادیاره ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ﴾ هه ندی له ناده می
 موجوده له و دهمه قالی ده کات له باره می خواوه ﴿يَتَّبِعُونَ آيَاتِنَا وَلَا يَكْتُمُونَ بُرْهَانَ﴾ به بی هیچ زانیاریه ک یان
 رینموونیه ک یان کتینیکی روون و ناشکرا ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ وه کاتی پنیان بوتری ﴿أَسْمِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾
 شوین نه و (نایینه) بکه ون خوا نار دوویه تی به خواروه ﴿قَالُوا بَلْ نَسْمَعُ مَا نَحْنُ بِأَعْبَادٍ﴾ ده لنین نه خیر
 به لکو نیمه شوین نه و (نایینه) ده که وین که باو باپیرانمان له سه ری بوون ﴿أَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ﴾
 نه گهرچی شه پتان بانگیان بکات ﴿إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ﴾ بو سزای ناگری هه لگیر ساوی دوزخ ﴿﴿
 ﴿وَمَنْ يُضِلَّهُ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ﴾ هه که سینک به راستی روویکاته خوا (ملکه چی فرمانه کانی نه و بیئت)
 ﴿وَهُوَ مُحْسِنٌ﴾ و چاکه کار بیئت (له گوفتار و کرداریدا) ﴿فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ﴾ نه وه بینگومان
 دهستی گرتووه به به هیزترین دهسته گیره وه (که به کخوا به رستی و نایینی پیروزی نیسلامه)
 ﴿وَإِلَى اللَّهِ عِاقِبَةُ الْأُمُورِ﴾ وه سه ره نه جامی هه موو کارینک ته نها بولای خوا به ﴿﴿
 ﴿كُفْرُهُ﴾ وه هه که س بی بر و ا بوو بایی بروایی به که می خه فته بارت نه کات ﴿إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ﴾
 گه رانه وه بیان ته نها بولای نیمه به ﴿فَتَنبِتْهُمْ مَعًا عَلْوًا﴾ نه مجا هه و الیان ده ده بینی به وهی کردوویانه
 ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به راستی خوا به وهی له ناو دله کاندایه ناگاداره ﴿﴿
 ﴿نُعْتَقُهُمْ قَلِيلًا﴾ که می ناز و نبعمه تیان پی ده ده بین (له دونیادا) ﴿ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ غَلِيظٍ﴾ له پاشان ناچار یان ده که بین که
 پرونه ناو سزای سه خته وه ﴿﴿
 ﴿وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ سویند به خوا نه گهر پر سیاریان
 لی بکه بیت کنی ناسمانه کان و زهوی دروست کردوه ﴿يَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ بینگومان ده لنین: خوا
 (ته می موحه ممد ﴿﴿
 به لام زور به بیان نازانن ﴿﴿
 ﴿بِاللَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ مولکی خوا به نه وهی له ناسمانه کان و زهوی
 دایه ﴿﴿
 ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَمِيدُ﴾ به راستی هه ر خوا به بی نیازی ستایش کراو ﴿﴿
 ﴿وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ﴾
 ﴿مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ﴾ بینگومان نه گهر هه رچی درخت له زهوی دایه قه لعم و پینووس بیئت ﴿﴿
 ﴿وَالْبَحْرِ مُمْدَدَةٌ﴾
 هه موو ده ریای زهوی بیته مره کعب ﴿﴿
 ﴿مِن بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ﴾ حهوت ده ریای تر دوی نه وهی
 (باسکرا) بیئت به مره کعب ﴿مَا تَقَدَّتْ كَلِمَتُ اللَّهِ﴾ ووته و زانراوه کانی خوا دوابی نایه ن و ته و او نابن
 ﴿﴿
 ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا زالی بالادهستی کار دروسته ﴿﴿
 ﴿مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَعْزُبُ﴾ دروست
 کردنی هه مووتان (له سه ره تاوه) و زیندو و کردنه وه تان ﴿إِلَّا كَتَفَقِين وَجِدَّةٌ﴾ وه ک (دروست کردن و
 زیندو کردنه وهی) ته نها که سینک وایه ﴿﴿
 ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ به راستی خوا بیسه ری بینایه ﴿﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ يَوْمَئِذٍ نَأْتِيهِمُ الْجَنَّتَانُ يَلْفَلَفْنَ﴾ نایا نه ترانیوه که به پرستی خوا شه و ده کات به ناو رپوژدا ﴿وَيُؤْتِيهِمُ اللَّهُ يَوْمَئِذٍ خُزُنًا﴾ وه رپوژ ده کات به ناو شه و دا ﴿وَسَخَّرَ لَهُمُ السَّمْوَ وَالْأَرْضَ﴾ وه خورو مانگی رام هیتاوه و خستویه تیه خزمه تیانه وه ﴿كُلُّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ همر به که بیان تائه و ماوه به یه (بویان) دیاری کراوه، ده گهرین و ده سورینه وه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه به پرستی خوا به وه یه ده یکن خه به رداره ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ﴾ نه مه له بهر نه وه به که بینگومان ته نها خوا راسته و حقه ﴿وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الْبَطْلُ﴾ و به پرستی نه وه یه هاواری لی ده کهن و ده به رستن بینگه له و (خوا) به تال و ناراسته ﴿وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾ وه بینگومان همر خوا بلندو گه وره به ﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ يَوْمَئِذٍ نَأْتِيهِمُ الْجَنَّتَانُ يَلْفَلَفْنَ﴾ نایا نه ترانیوه (نه ت دیوه) ﴿أَنَّ الْفَلَكَ يَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِسَمْتٍ مَّا﴾ که که شتیه کان به چاکه و فه زلی خوا ده رپون له ده ریادا ﴿لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ﴾ بؤ نه وه یه هندی له نیشانه کانی خویتان نیشان بدات ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ﴾ چونکه به پرستی له مه دا (که باسکرا) چهند به لگه به هیه ﴿لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾ بؤ هه موو نارام گرینکی شوکرانه بژیر ﴿وَإِذَا غَشِيَهم مَوجٌ كَالظُّلُمِ﴾ وه همر کاتی (له ده ریادا) شه پو لیکه وه که هه وره کان دایان پو شنی ﴿دَعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ (ترسی خنکان و نوم بوونیان بیت) هاوار له خوا ده کهن، دل سو زانه همر بؤ نه وه ملکه چ ده بن ﴿فَلَمَّا تَخَذْتُمُ إِلَى الْبَرِّ﴾ نه مجا کاتی (خوا) رزگاری کردن بؤ وو شکانی ﴿فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ﴾ نه وسه هندیکیان مام ناوه ندی به (هندیکی تریان کافره، وه دان نانی به چاکه یه خوا دا) ﴿وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ﴾ که س نیشانه کانی نیمه ئینکار ناکات جگه له په یمان شکیتانی ناشوکر و (سه لئه) نه بیت ﴿يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَنْقَارًا رَّكُورًا﴾ نه ی ناده می خو پاریزن له (توله ی) به روه ردگارتان ﴿وَإِخْشَاءُ يَوْمًا﴾ له و رپوژ هس بترسن ﴿لَا يَخْزِي وَالِدٌ عَن وَلَدِهِ﴾ هیهچ باوکی تاوانی روله که ی هه لناگری ﴿وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَارٍ عَن وَالِدِهِ شَيْئًا﴾ و هیهچ روله به کیش شتیک له تاوانی باوکی هه لناگریست ﴿إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ بینگومان به لینی خوا حقه و راسته ﴿فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا﴾ که واته با ژبانی دنیا هه لتان نه خه له تینی ﴿وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ﴾ وه با شه یتانی فریوده ر به (بیانوی به زه یی و لی بوردنی) خوا نه تان خه له تینی ﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ﴾ به پرستی ته نها لای خوا به زانیاری (کاتی هانتی) رپوژی دوایی ﴿وَمُنْزَلُ الْعَنَقَتِ﴾ وه همر خوا باران ده باریتی ﴿وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ﴾ ته نها خوا ده زانی به وه ی له مندالدانی (دایکان) دایه ﴿وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا﴾ وه هیهچ که س نازانی سبه ینی (له داهانو دا) چی ده کات ﴿وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ﴾ وه هیهچ که س نازانیت له چ شوین و زه ی به کدا ده مریت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ به پرستی خوا زانا و ناگاداره ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْعَر﴾ به (ئه‌لیف، لام، میم) ده‌خوئیریتته‌وه خوا زاناتره به مانا که‌ی بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقرة) بکه ﴿تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَأَنْبِيَاءٍ﴾ هینانه خواره‌وی ئەم قورئانه هیچ گومانی تیدانی به ﴿مِن رَّبِّ الْعَالَمِينَ﴾ له لایهن په‌روه‌دگاری جیهانیانه‌وه‌یه ﴿أَمْ يَتَوَلَّوْنَ أَفْرَاقَهُ﴾ ئایا (بییاو‌په‌کان) ده‌لین: موحه‌مه‌د ﷺ خوی ئەم (قورئانه‌ی) هه‌له‌به‌ستووہ ﴿بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ﴾ (نه‌خیر هه‌لی نه‌به‌ستووہ) به‌لکو ئەو (قورئانه) راسته له لایهن په‌روه‌دگارته‌وه (هاتووہ) ﴿لِيُنذِرَ قَوْمًا﴾ بۆ ئەوه‌ی به‌و (قورئانه) بترستی خه‌لکی ﴿مَا أَنْتُمْ مِّنْ نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ﴾ که له پیش تو هیچ ترستنه‌ریکیان بۆ نه‌هاتووہ ﴿لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ﴾ به‌لکو پرنموونی وه‌رگرن ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ خوا زاتیکه ئاسمانه‌کان و زه‌وی و ئەوه‌ی له نیوانیاندا به‌دی هیناوہ ﴿فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ له شه‌ش رۆژدا ﴿ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان به‌رز بوویه‌وه بۆ سه‌ر عه‌رش و قه‌راری گرت (ئیمانمان پیه‌تی و چۆنیه‌تیه‌که‌ی نازانین) ﴿مَا لَكُمْ مِّن دُونِهِ مِّنْ ذُنُوبٍ وَلَا تُفِيقُونَ﴾ بینجگه له‌و (خوا) هیچ پشتیوان و تکا کارنکتان نییه ﴿أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ ده‌ی بۆ بیرناکه‌نه‌وه و په‌ند وه‌رناگرن ﴿يَذَكِّرُ الْأُمَّةَ إِلَى الْأَرْضِ﴾ خوا هه‌موو کاروباره‌کان به‌رپه‌وه‌ده‌بات له‌ئاسمانه‌وه تازه‌وی (هه‌تا رۆژی دوا‌ی) ﴿ثُمَّ يَرْجِعُ إِلَيْهِ﴾ له پاشان هه‌موو ئەو کاروباره به‌رز ده‌بیتته‌وه بۆ لای خوی ﴿فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ﴾ له رۆژنکدا (له‌قیامه‌تدا) که‌ئه‌ندازه‌که‌ی هه‌زار ساله له‌و سالانه‌ی ئیوه‌ده‌بژمیرن ﴿ذَٰلِكَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ ئەو (خوا) زانایه به‌هه‌موو نه‌یتی و ئاشکرایه‌ک ﴿الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ به‌ده‌سه‌لات و میهره‌بانه ﴿الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ﴾ زاتیکه هه‌موو شتیکی به‌جوانترین شیوه دروست کردووہ ﴿وَمَا خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ طِينٍ﴾ جا مروفی له سه‌ره‌تاوه له‌قور دروست کرد ﴿ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّن مَّاءٍ مَّهِينٍ﴾ له پاشان نه‌وه‌ی مروفی له پوخته‌یه له‌ناوی بنی‌نرخ و قیزه‌ون دروست کردووہ ﴿ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِن رُّوحِ رَبِّهِ﴾ له پاشان پینک و پینکی کرد (به‌شتیوه‌ی ئاده‌می) و فوی کرد به به‌ریدا له‌رۆحیک که خوی دروستی کرد (دانه‌پالی رۆح بۆ لای خوا بۆ پینزو ته‌شریفه) ﴿وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾ گوی و چاو و دلی پینه‌خشیوون ﴿قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ﴾ به‌لام زور که‌م سوپاسی خوا ده‌که‌ن ﴿وَإِلَّا لَوِ اتَّخَذَتِ الْأَرْضُ الْبُرْجَ﴾ (بسی پروا‌کان) ده‌لین: ئایا کاتیک (مردین و له‌شمان پزاو) له ناو زه‌ویدا وون بووین ﴿أَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ جَدِيدًا﴾ ئایا سه‌ر له‌نوی جارنکی تر دروست ده‌کرئینه‌وه (وزیندوو ده‌بینه‌وه) ﴿بَلْ لَهُمْ بَلَقَاءٌ رَبَّهُمْ كَافِرُونَ﴾ (وانیه) به‌لکو ئەوان باوه‌پسان نییه به‌خزمه‌ت په‌روه‌دگاریان بگن (بۆ دادگایی قیامه‌ت) ﴿قُلْ يَتُوقَدُ مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي نُكَلِّبُكُمْ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی فریشته‌ی گیان کیشان که گیان کیشانی ئیوه‌ی پی سپیروه‌ده‌تان مرینی ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ﴾ له پاشان بۆ لای په‌روه‌دگارتان ده‌گه‌رئیرینه‌وه ﴿

﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُرْسُومَاتِ﴾ نه گهر ده بینی کاتیک (له قیامت دا) تاوانباران ﴿تَاكْسُوهُنَّ وَسِيَمَّ عِنْدَ رَبِّهِنَّ﴾
له حوزوری په روهرد گاریاندا (له خه جالته تی دا) سهریان داخستووہ ﴿رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا﴾ (ده لین)
تهی په روهرد گاری نیمه (ته وهی به لیتت پی دابوین) دیمان و بیستمان ﴿فَارْجِعْنَا تَعْمَلْ صَالِحًا﴾ دهی
بمانگیره وه (بزو دنیا نا) کرده وهی چاک بکهین ﴿إِنَّمَا مَوْقِنُونَ﴾ به راستی نیمه دلنیاین (له قیامت)
﴿وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًى﴾ نه گهر بمانویستایه رینموونیمان به هه سوو که سنی ده دا
﴿وَلَكِن حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي﴾ به لام به لیتی من چه سپاو و جیگیر بووه ﴿لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ﴾ که بیگومان دوزخ
پر ده که م ﴿مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾ له جنو که و ناده می به تیکرا ﴿فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا﴾
که واته (سزای دوزخ) بچه زن، چونکه گه یشتن به م روزنهان له بیر کرد بوو ﴿إِنَّا نَسِيتُكُمْ﴾
به راستی نیمه ش نئوه مان له بیر خومان برده وه ﴿وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ﴾ و سزای به رده وام بچیژن ﴿بِمَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به هوی ته وهی ده تانکرد (له دنیا دا) ﴿إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ﴾ ته نها که سانی باوهر
به نایه ته کانی نیمه ده هینن ﴿إِذْ أَنْكُرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا﴾ هر کاتی به و (نایه تانه) ناموز گاری بکرین
ته که ون به روو دا به سوژده بردنوه ﴿وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِنَّ﴾ و به پاکی ستایشی په روهرد گاریان ده که ن
﴿وَهُنَّ لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ و خویان به گه و ره دانانین ﴿تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ﴾ ته نیشتیان دوور
ته که و پته وه له جینگای خه و تیان (واته: له خه و هه لده سن بوشه و نویژ کردن) ﴿يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا﴾
هاوار و نزاله په روهرد گاریان ده که ن به ترس و هیواوه ﴿وَمِمَّا زَكَّاهُمْ يُنْفِقُونَ﴾ و له و روزی و سامانهی
بیمان داوون ده به خشن ﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ﴾ نه مچا هیچ که س نازانی ﴿مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ﴾ چی
شاراوه ته وه بویان له (به هشت دا که هوی) گه شبوونی چاوه کانن ﴿جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ نه م
پاداشته (ده درینه وه) به هوی ته و کرده وانهی که کردیانه ﴿أَمَّن كَانَ مُؤْمِنًا﴾ دهی نایا که سنی
نیماندار بووی ﴿كُنَّ كَان فَايِقًا﴾ وه که سنیکه ده رچووی له ایمان (و فاسق بوو بیت) ﴿لَا يَسْتَوُونَ﴾
هر گیز چونیه ک نین ﴿أَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ جا نه وانهی که باوهریان هیناوه و کرده وه
چا که کانیاں کردووه ﴿قَالَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ نُزُلًا﴾ ته وه به هشتانیکی پر ریزو خوشیاں بو هه به ﴿بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ﴾ به هوی ته و کرده وانه وهی که ده بیان کرد ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا﴾ وه نه وانهی که فاسق بوون
﴿فَمَا وَهَنُوا لَأَنَّ﴾ ته وه جیگایان ناگره ﴿كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ هر کاتی بیانه وی له دوزخ
دهر چن ﴿أُعِيدُوا فِيهَا﴾ دووباره ده بیانگیر نه وه ناو دوزخ ﴿وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ﴾ و پینان ده وتری
بچه زن سزای ته و ناگره ی ﴿الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكْفَرُونَ﴾ که نئوه باوهرتان پی نه ده کرد ﴿

﴿وَلَذِيْقَتَهُم مِّنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ﴾ وه به راستی نيمه سزای دونیايان بی ده چیزين ﴿دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ﴾
 جگه له سزای هره گه وره (ی دوزخ) ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تابگه رینه وه (بئولای خوا) ﴿وَمَنْ
 أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ﴾ وه کی سته مکارتره له وه که سه ی به نایه ته کانی به روره دگاری ناموزگاری
 بکریست ﴿فَأَعْرَضَ عَنْهَا﴾ دوا نه وه روو وه رگپریت وپشتی تی بکات ﴿إِنَّمِنَ الْمُجْرِمِينَ مَنْتَقِمُونَ﴾
 به راستی نيمه توله سینه رین له تاوانباران ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند به خوا به راستی
 نيمه ته وراتمان دا به موسا ﴿فَلَا تَكُن فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَائِهِ﴾ نه مجا گومان نه بیت (نه ی موحه ممه د ﷺ)
 له گه یشتنت به موسا (یان گومان نه بیت له گه یشتی ته ورات به موسا) ﴿وَجَعَلْنَا هُدًى لِّسِي إِسْمٰرَ بِلَ﴾
 وه نيمه نه وه (ته وراته) مان کرد به رینموونی که ری به نو ئیسرائیل ﴿وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَةً﴾ وه
 له ناو نه واندای پشه وایانیکمان دانا ﴿يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا﴾ رینموونی (خه لک) یان ده کرد به فرمانی نيمه
 ﴿لَمَّا صَبَرُوا وَوَكَّلْنَا بِآيَاتِنَا الْفُتُورَ﴾ کاتی خویمان گرت و به نایه ته کانی نيمه دلنیا بوون (باوه ری
 به ویان هینا) ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُم﴾ بینگومان به روره دگارت بریار ده دات له نیتوان (به نده کانی
 دا) ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له روزی قیامه تدا ﴿فِي مَآكِلِنَا لِيُخَيَّرُوا﴾ له وه ی نه وان تیندا جیوا از بوون
 ﴿أَوْ لِيَهْدِيَهُمْ﴾ نایا (رینگای راست) روون نه بو ته وه بویمان ﴿كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْقُرُونِ﴾
 که نيمه پیش نه مان زور گه ل و نه ته وه مان له ناو بردو وه ﴿يَمْشُونَ فِي مَسَاجِدِهِمْ﴾ نه مان (بی باوه پرانی
 مه که که) به شوین و خانو وه (ویران کرا وه) کانی نه واندای هاتو و چو ده که ن ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ﴾
 به راستی له (تیا چوونی) نه واندای چهند به لگه ی گه وره هه یه ﴿أَفَلَا يَسْمَعُونَ﴾ ده ی نایا نه وانه (نه وه
 راستیانه) نایستن ﴿أَوْ لَمْ يَرَوْا﴾ نایا نایین و نازانن ﴿أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ﴾ که نيمه ناو
 ده نیرین بئو زه وی ووشکی بی رو وه ﴿فَنُخْرِجُهُمْ مِّنْ زُرْعَا﴾ نه مجا به هزی نه وه (ناو وه) کشتو کال و
 گزو گیا ده روینین ﴿تَأْكُلُ مِنْهُ أَعْمُهُمْ وَانْفُسُهُمْ﴾ که نازه لیان لینی ده له وه ری و خوشیان لینی ده خون
 ﴿أَفَلَا يَصْبِرُونَ﴾ ده ی نایا نه وانه نایینن ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْفَتْحُ﴾ وه (بی باوه پرانی مه که که به موسلمانان)
 ده لنین نه م حوکم و بریار دانی قیامه ته، که ی ده بی ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گه ر نیه راستگون ﴿﴿
 ﴿قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ﴾ (نه ی موحه ممه د ﷺ) بلسی روزی بریار دانی قیامه ت
 باوه ر هینان سوود ناگه به نیت به وانه ی بی باوه ر بوون له دونیادا ﴿وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ﴾ و مؤله تیشیان
 بی نادری ﴿﴿ فَأَعْرَضَ عَنْهُمْ﴾ جا (نه ی موحه ممه د ﷺ) روویان لی وه رگیره و گویشان مه ده ری
 ﴿وَأَنْتَظِرُ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ﴾ وه تو چاوه پروانی بکه بینگومان نه وانیش چاوه پروانن ﴿﴿

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ﴾ نهی پیغه مبر ﴿بِهِ﴾ (به رده وام) له خوا بترسه ﴿وَلَا تُطِيعِ الْكٰفِرِيْنَ وَالْمُنٰفِقِيْنَ﴾ به
 گوئی کافران و دوپروه کان مه که ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيْمًا حَكِيْمًا﴾ بینگومان خوا زانای کار به جینه
 ﴿وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه شوین نه وه بکه وه که له په روه ردگار ته وه وه حیت بو کراوه
 ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيْرًا﴾ به راستی خوا به وهی که ده یکن ناگاداره ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾
 پشت هر به خوا بیهسته ﴿وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيْلًا﴾ وه خوا به سه پاریزه ر بیت ﴿مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ﴾
 خوا دای نه ناوه بو هیچ بیاونک (ناده میهک) ﴿مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ﴾ دوو دل له ناوسنگیدا
 ﴿وَمَا جَعَلَ أَرْزَاقَكُمْ إِلَيْهِ﴾ وه (خوا) نه و هاوسه رانه تانی نه کردوته ﴿تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ﴾ دایکتان
 که (ظهار) یان له گه له ده کن (بیان ده لنین ثیوه وه ک پشتی دایکمان وان بو نیمه) ﴿وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ﴾
 اَبْنَاءَكُمْ ﴿وَهُوَ بِكُمْ عَلِيْمٌ﴾ وه خوا به کور کراوه کانتانی نه کردوته کورنان ﴿ذٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ﴾ نه وه قسهی سه
 زاره کی تانه ﴿وَاللَّهُ يَقُوْلُ الْحَقَّ﴾ خواش ووتهی راست ده لی ﴿وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيْلَ﴾ هر نه ویش
 رینمونی (خه لک) ده کات بو رنگای راست ﴿أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ﴾ (نه و به کور کراوانه) به ناوی
 باو کیانه وه بانگیان بکن ﴿هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ نه وه راستره به لای خواوه ﴿إِن لَّرَتَعَاْمُوْا اِبْرٰهٖمَ﴾ نه مجا
 نه گهر باو کیان نه ناسن (تابه ناویانه وه بانگیان بکن) ﴿فَلِحَوْلِكُمْ فِي الدِّيْنِ وَمَوَالِكُمْ﴾ نه وانه برای ثابنی
 و دوست و خوشه ویستنان ﴿وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ﴾ هیچ گونا هینکتان له سه ر نی به
 له و (بانگ کردنده دا) که به نه زانین گو تبیتان (پیش هاتنی نه م نایده ته) ﴿وَلَا يَكُن مِّنَ الْعَمَدَاتِ قُلُوْبُكُمْ﴾
 به لام (گونا هبار ده بن) نه گهر به دل و به دهس نه نقه ست بیکه ن ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا﴾ وه خوا
 لیسوردهی میهره بانه ﴿النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِيْنَ مِنْ اَنْفُسِهِمْ﴾ پیغه مبر ﴿لَهُ خُودِي بِرِوَادَارَانِ﴾ بو
 خویان له پیشتره ﴿وَأَزْوَاجُهُ وَأُمَّهَاتُهُمْ﴾ خیزانه کانیشی دایکی باوه ردارانن ﴿وَأَوْلُوا الْأَرْحَامِ﴾ و نه وانه ی
 (به نه سه ب) خزمی به کترن (نه گهر موسلمان بن) ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾ له قورنانی خودا
 بویه کتری له پیشترن (میرات له به کتر به رن) ﴿مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُهَاجِرِيْنَ﴾ له نیمانداران و کوچهران
 (که خزم نین) ﴿إِلَّا أَنْ تَقْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَآئِكُمْ مَّعْرُوْفًا﴾ مه گهر خوتان چاکه به ک (به خشین یا وه سستی) بو
 دوست و خوشه ویستنان بکن ﴿كَانَ ذٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُوْرًا﴾ نه و برپاره له قورنان (یان له لوح
 المحفوظ دا) نوسراوه ﴿١﴾

﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ﴾ (ئهی موحه ممد ﷺ بیران بخه ره وه) کاتی که په یمانمان وهر گرت له پیغه مبه ران ﴿وَمِنْكَ وَمَنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ﴾ ههروه ها له تو وله نوح وله ئیبراهیم و له موسا و له عیسی کوری مریم ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْهُمُ مِيثَاقًا غَلِيظًا﴾ وه له هه موویان په یمانی به هیز و بته و مان وهر گرت ﴿يَسْتَلِ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ﴾ بۆ ئه وهی (خوا) پر سیار له راست گویان بکات دهر باره ی راستییان ﴿وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ و سزای پر نیش و نازاریشی ناماده کرد وه بۆ بی باوه ران ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئهی ئه و که سانه ی که باوه رتان هیناوه ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ بیر له چاکه و نیعمه تی خوا بکه نه وه به سه رتانه وه ﴿إِذْ جَاءَ تَكَرُّجُودٌ﴾ کاتی له شکر نیکی زورتان بۆ هات (له جهنگی خه نده قدا) ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ رِيحًا﴾ نه مجائیمه بایه کی به هیز مان بۆ ناردن ﴿وَجُودًا لَمْ تَرَوْهَا﴾ و له شکر ی (فریشته ش) که ئیوه نه تان بینین ﴿وَكَانَ اللَّهُ يَمَاعِلُونَ بَصِيرًا﴾ وه خوا به وهی ئیوه ده بکه ن بینایه ﴿إِذْ جَاءَ وَكُرَّ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ﴾ کاتی (بی باوه ران) هیز شیان بۆ هینان له سه رووتانه وه و له خوار تانه وه (چوار دهوری مه دینه بیان گرت) ﴿وَإِذْ رَأَيْتِ الْأَنْصُرَ﴾ وه چاوه کان نه بله ق بوون ﴿وَتَلَغَبِ الْقُلُوبُ الْخَنَازِرَ﴾ و دله کان (له ترسا) گه بشتبوونه گه روو ﴿وَتَنْظُرُونَ بِاللَّهِ الظُّنُونًا﴾ و گومانی جزیره جور تان به خوا ده برد ﴿هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ﴾ له وندا نیمانداران تاقی کرانه وه ﴿وَرُزِقُوا زِلْزَالَ سَدِيدًا﴾ وه راوه شیتران به راوه شان دنیکی توند ﴿وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ﴾ (بیر بکه نه وه) کاتیک دوو پرووه کان و نه وان هی له دلیاندا نه خوشی هه بوو ووتیان ﴿مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا﴾ خواو پیغه مبه ره که ی بیجگه له ته فهدان هیج به لیتنیکیان پی نه داین ﴿وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ﴾ وه کاتی ده سته به له و (دوو پرووانه) ووتیان: ﴿يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا﴾ ئهی دانیش توانی مه دینه ئیره جتی مانه وه تان نی به ده ی بگه رینه وه ﴿وَيَسْتَفِيزُونَ فِرْقًا مِنْهُمْ النَّبِيَّ﴾ وه کز مه لئ تر له وان مؤله تی گه رانه وه له پیغه مبه ر ﷺ ده خوازن ﴿يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ﴾ ده بیان ووت: خانوه کانمان بی پاریزه ر و پرووت و که لیتاویه ﴿وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ﴾ له کاتیکدا واش نه بوو (که ده بیان ووت) ﴿إِنْ يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا﴾ نه وان ته نها مه به سستیان هه له اتن بوو (له جیهاد کردن) ﴿وَلَوْ دَخَلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهَا﴾ وه نه گه ر هیزش بهیترایه ته سه ریان له هه موو لایه کی (مه دینه) وه ﴿ثُمَّ سَأَلُوا الْفِتْنَةَ لَأَنزِلُنَّهَا﴾ نه مجا داوای کافر بوون و جهنگ کردنیان لی بکرایه (دژ به تو ئهی موحه ممد ﷺ) داوا که بیان به جتی ده هینا (و به گوینیان ده کردن) ﴿وَمَا تَلَبَّسُوا بِهَا إِلَّا لَيْسِيرًا﴾ وه هم داوایان دوانه ده خست ماوه به کی که م نه بیت ﴿وَلَقَدْ كَفَرْنَا وَعَدَدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ﴾ بیگومان نه وان له پیش هم (پرواوه) په یمانیان به خوا دابوو ﴿لَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا بَدْرًا﴾ که (له غه زادا) پشت هه لناکه ن و راناکه ن ﴿وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا﴾ وه په یمانی درا به خوا (خواه نه که ی)

لپه رسراو ده بی ﴿۱۵﴾

﴿قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ به‌دوورپروه‌كان) بلی‌هه‌له‌هاتن سوودتان بی‌ناگه‌یه‌نی ﴿إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ﴾ نه‌گه‌ر له‌مردن یا‌کوشتن هه‌لبین (خوتان بدزنه‌وه) ﴿وَإِذَا لَأْتُمْتَعُونَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ جا‌له‌و‌کاته‌دا به‌هروه خو‌شی ژبان‌تان بی‌نادری ماوه‌یه‌کی که‌م نه‌بی ﴿قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ﴾ بلی‌کییه‌ نه‌و که‌سه‌ی ئیوه‌ له‌خوا‌ده‌پاریزی؟ ﴿إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً﴾ نه‌گه‌ر خوا‌زیان و‌خراپه‌یان به‌زه‌یسی و‌په‌حمه‌تی بو‌ئیوه‌ بو‌نت ﴿وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بی‌جگه‌ له‌خوا‌بو‌ئه‌وان نییه‌ ﴿وَلَيْتَ لَا تَنْصِرُوا﴾ هیچ‌پشتیوان و‌یارمه‌تی ده‌رینک ﴿قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ﴾ بی‌گومان خوا‌ده‌زانی به‌و که‌سه‌انه‌تان که‌ناسته‌نگ دروست ده‌کات له‌پریگه‌ی (موسلمانان بو‌جیهاد کردن) ﴿وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا﴾ که‌به‌براده‌ره‌کانیان ده‌لین: و‌هرن بو‌لای ئیمه‌ (وخویان ده‌دزیبه‌وه له‌جیهاد) ﴿وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ نه‌وانه‌نایه‌ن بو‌جه‌نگ و‌غه‌زا‌زور به‌که‌سی نه‌بیت ﴿أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ﴾ له‌ناستی ئیوه‌دا (نه‌ی موسلمانان نه‌وانه) چرووکن ﴿فَإِن جَاءَ الْحَوْفُ﴾ نه‌مجا‌کاتیک (به‌هزی جه‌نگه‌وه) ترس و‌بیم‌په‌یدا‌بیت ﴿رَأَيْتُمْ يُزْجَوْنَ فِي الْكَفِّ﴾ ده‌یان بینی به‌جو‌ری سه‌برت ده‌که‌ن (له‌ترسی جه‌نگ) ﴿وَتَدُورُ أَعْيُنُهُمْ﴾ چاویان به‌م لا‌ولادا ده‌سو‌ری ﴿كَالَّذِي يُغْشَىٰ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ﴾ به‌وینه‌ی که‌سینک له‌سه‌ره‌مه‌رگدا بی‌هوشی به‌سه‌ردا‌بیت ﴿فَإِن جَاءَ الْحَوْفُ﴾ به‌لام‌کاتی ترسه‌که‌پروشت و‌نه‌ما ﴿سَلَفُكُمْ بِالْأَيَّامِ جَدِيدٍ﴾ به‌زمانی تیز‌زمانتان لی‌دریژ ده‌که‌ن (وه‌داوای غه‌نیمه‌تان لی‌ده‌که‌ن) ﴿أَشِحَّةً عَلَى الْكَلْبِ﴾ که‌چی چرووک و‌رژدن له‌سه‌رمال و‌غه‌نیمه‌ت ﴿أَوَلَيْكُمْ لَمَّا يَوْمًا﴾ نانه‌وانه‌باوه‌پریان نه‌هیتا‌بوو ﴿فَاتَّخَذَ اللَّهُ أَعْمَانَهُمْ﴾ بویه‌خوا‌کرده‌وه‌یانی پو‌چهل‌کردنه‌وه ﴿وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا﴾ وه‌نه‌مه‌به‌لای خوا‌وه‌(کارینکی) ناسانه ﴿يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا﴾ و‌ایان ده‌زانی کومه‌له‌کان (له‌شکریان هیتا‌بوو) نه‌پروشتوون ﴿وَإِن يَأْتِ الْأَحْزَابُ﴾ وه‌نه‌گه‌ر نه‌و کومه‌لانه‌بگه‌رینه‌وه (بو‌سه‌ر مه‌دینه) ﴿يُؤَدُّوْا لَوْلَا أَنَّهُمْ بَادُوا فِي الْأَحْزَابِ﴾ ناو‌اتیان ده‌خواست که‌له‌ناو (مه‌دینه) عه‌ره‌به‌ده‌شته‌کییه‌کان به‌دوور‌بو‌ونابه‌ (له‌ترسی جه‌نگ) ﴿يَسْتَلُونَ عَنْ آيَاتِكُمْ﴾ له‌دووره‌وه‌پرسیاریان له‌هه‌والی ئیوه‌بکر‌دایه‌ ﴿وَلَوْ كُنَّا زُفْرًا﴾ وه‌نه‌گه‌ر له‌ناو ئیوه‌دا‌بو‌ونابه‌ ﴿مَا قَاتَلْنَا إِلَّا قَلِيلًا﴾ جه‌نگیان نه‌ده‌کرد زور به‌که‌سی نه‌بی ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ﴾ سو‌یند به‌خوا‌به‌پراستی له‌پیتغه‌مبه‌ری خوا‌دا ﷺ بو‌ئیوه‌ه‌یه‌ ﴿أَسْرَةً حَسَنَةً﴾ سه‌رمه‌شقی و‌پیشه‌و‌ایه‌تی چاک ﴿لَمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ﴾ بو‌که‌سینک به‌هیسوی خوا‌و (پادا‌ستی) پروزی‌دوایی‌یه‌ ﴿وَدَّكَرَّ اللَّهُ كَثِيرًا﴾ وه‌زور‌یادی خوا‌ده‌کات ﴿وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ﴾ وه‌کاتی ئیمان‌داران نه‌و کومه‌لانه‌یان‌دی (له‌شکریان هیتا‌بوو بو‌سه‌ر مه‌دینه) ﴿قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ و‌وتیان نه‌مه‌نه‌و به‌لینه‌یه‌خوا‌و پیتغه‌مبه‌ره‌که‌ی به‌ئیمه‌یان‌دابوو ﴿وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ خوا‌و پیتغه‌مبه‌ره‌که‌ی پراستیان‌فرموو ﴿وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا﴾ (هاتی نه‌وه‌موو هیزه‌ی کوفر) باوه‌پرداران ته‌نھا ئیمان و‌ملکه‌چیان بی‌زیادی‌کرد ﴿

﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ﴾ له ناو باوهر داران دا پیاوانیک هه ن ﴿صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ﴾ راستیان کرد له گهل
 نه و په بمانه ی که دا بویان به خوا ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ﴾ نه مجا هه ندیکیان نه زر و به لیتی خوی به جن هینا و
 (شه هید بو) ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ﴾ هه ندیکیشیان چاوه روانن (وهیشتا له ژیاندان) ﴿وَمَا يَدُلُّوهُنَّ لِئَلَّا﴾ هیچ
 گوزر انیکیان (له به لیتی خویان دا) نه کردووه ﴿لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ﴾ بو نه وه ی (خوا) پاداشتی
 راست گویان بداته وه به هوی راستی به که یانه وه ﴿وَرِعَدَ الْمُتَّقِينَ إِن سَاءَ﴾ وه سزای دوو پرووه کان
 بدات نه گهر بیه ویت ﴿أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ﴾ یان ته و به یان لی گیرا کات ﴿إِنَ اللَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ بینگومان
 خوا لیبورده ی میهره بانه ﴿وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ﴾ وه خوا کافره کانی (قوره یش که له شکریان
 هینا بوو بو سهر مه دینه) گهرانده وه به رق و مهراقه وه (بو ولانی خویان) ﴿لَتَرِيَا الْوَأخْتِرًا﴾ هیچ خیر و
 ناواتیکیان (له ناو بردنی نیمانداران) دهست نه که وت ﴿وَكَفَىٰ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ﴾ خوا نیمان دارانی
 له جهنگ پاراست (به هوی بای توند و فریشته وه کافرانی پرزو بلا و کرد) ﴿وَكَانَ اللَّهُ قَرِيبًا عَزِيزًا﴾ وه خوا
 هه همیشه به هیزی به دهسه لاته ﴿وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ (به نی قوره یزه) که پشتگیری
 نه وان (قوره یش و غه طفان) یان کرد خوی گه وره هینانیه خواره وه ﴿مِنْ صِيَابِغِهِمْ﴾ له قه لا کانیان
 ﴿وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ﴾ وه ترسی خسته ناو دلپانه وه ﴿فَرِيقًا تَقْتُلُونَ﴾ کومه لیکیان ده کوزن
 ﴿وَتَأْخِزُونَ فَرِيقًا﴾ وه کومه لیکي تریان به دلیل ده گرن ﴿وَأُورَثَكُمْ أَزْوَاجَهُمْ وَبَنَاتَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ﴾ (دوی
 تیاچوونی نه وان خوا) زهوی و خانوو سامانی نه وانی دا به ئیوه ﴿وَأَرْضًا لَّتَنْظُرُونَهَا﴾ هه روه ها زهوی
 به کیش که پیشان پیا نه نابوو ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا﴾ وه خوا به سهر هه موو شینکدا به توانایه ﴿
 يَتَأْتِيهَا النَّبِيُّ قُلًا لَّا رُوحَكَ﴾ نه ی پیغه مبه ر ﴿بِهِ خَيْرٌ لِّكَ كَأَنَّ بَلِي﴾ ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَرِزْقَهَا﴾
 نه گهر ئیوه ژبانی دنیا و رازاوه ی نه وتان دهوی ﴿فَتَعَالَىٰ أُمْتِعْكَ﴾ ده ی هه مووتان و هرن موته تان
 پی بدهم (موته پاره و شتومه کیکه ده درپته نافرته ته لاق دراو) ﴿وَأَسْرَحْكُمْ سَرَاحًا جَمِيلًا﴾ وه ته لاق تان
 بدهم به ته لاق دانیکی چاک و بی زبان ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالذَّارَ الْآخِرَةَ﴾ وه نه گهر ئیوه
 خوا و پیغه مبه ره که ی و پاداشتی ریزی دوی تان دهوی ﴿فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُمْ﴾ نه وه بینگومان
 خوا ناماده ی کردووه بو چاکه کاران له ئیوه ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتی گه وره ﴿بِنَيْسَةِ النَّبِيِّ﴾ نه ی
 خیزانه کانی پیغه مبه ر ﴿مَنْ يَأْتِ مِنْكُمْ بِفَحْشَةٍ مُّبِينَةٍ﴾ هه ر کام له ئیوه گونا هیکی گه وره بکات
 ﴿يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ﴾ سزای بو دوو به رابه ر ده کرتی وه به دوو قاتی (خهلکی تر) ﴿وَكَانَ
 ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا﴾ وه نه م کارهش بو خوا ناسانه ﴿

﴿وَمَنْ يَقْتُلْ مِنْكُمْ لَئِنْ لَمْ يَنْصُرُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ (تهی خیزانه کانی پیغه مبهر ﷺ) هدر کام له نئوه له سهر گو نرایه لی
 خواو پیغه مبهره که هی بهرده و ام بیت ﴿وَتَعْمَلْ صَالِحًا﴾ وه کرده وهی چاکیش بکات ﴿فَوَيْلٌ لِّمَا
 مَرَّيْنِ﴾ دوو جار پاداشتی پی دده بین ﴿وَأَعْتَدْنَا لَهَا زُفًا كَثِيرًا﴾ وه پوزیبه کی چاک و خوشمان بو ناماده
 کردوو (له به هشت دا) ﴿بِنِسَاءِ النَّبِيِّ﴾ تهی ژنانی پیغه مبهر ﷺ ﴿لَسُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ﴾ نئوه
 وهک هیچ یه ک له نافرتهانی دیکه نین ﴿إِنْ اتَّقَيْتُنَّ﴾ نه گهر خوتان بیارنزن و له خوا بترسن ﴿فَلَا تَخْضَعْنَ
 بِالْقَوْلِ﴾ که واته به خه مزه و نازه وه قسه مه کهن (وهک نافرتهانی ره وشت نزم) ﴿فَيَقْطَعَنَّ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ﴾
 نه وه کو نه وهی که دلی نه خوشه (دهرون نزمه) نیازی خراب بکات ﴿وَقَلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا﴾
 (که واته) قسهی چاک و به جی بکهن ﴿وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ﴾ وه له ماله کانی خوتاندا بمیننه وه
 ﴿وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى﴾ وه زینت و جوانی خوتان دهر مه خه ن (له ناو خه لکی نامه حره مدا)
 وه کو خو دهر خستنی نافرتهانی سه رده می نه فامی یه کهم (پیش نیسلام) ﴿وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ﴾
 نویژ بکهن و زه کات بدهن ﴿وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه گو نرایه لی خواو پیغه مبهره که هی بکهن ﴿إِنَّمَا
 يُرِيدُ اللَّهُ﴾ به راستی خوا ده به ویت ﴿لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ﴾ تهی ثال و بهیسی (پیغه مبهر
 ﷺ) هدر جو ره پیسی و گونا هینک له نئوه دوو ریخته وه ﴿وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا﴾ و پاک و خاویتتان
 بکاته وه به ته و اوی ﴿وَأَذْكُرَنَّ مَا بُدِّلَ فِي بُيُوتِكُنَّ﴾ وه بیر بکه نه وه له وهی ده خو نرنیت
 له ماله کانتاندا ﴿مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ﴾ له نایه ته کانی خواو دانایی (فه رمو ده کانی پیغه مبهر ﷺ)
 ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا﴾ به راستی خوا ووردبینی ناگداره ﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ﴾
 به راستی پیاوه موسلماننه کان و نافرته موسلماننه کان ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه پیاوه باوه پرداره کان و
 نافرته باوه پرداره کان ﴿وَالْقَانِئِينَ وَالْقَانِتَاتِ﴾ و پیاوانی همیشه گو نرایه ل و نافرتهانی همیشه گو نرایه ل
 ﴿وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ﴾ و پیاوه راست گو کان و نافرته راست گو کان ﴿وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ﴾
 و پیاوان و نافرتهانی خو گر و به نارام ﴿وَالْحَنُوفِينَ وَالْحَنُوفَاتِ﴾ وه پیاوانی له خوا ترس و ژنانی
 له خوا ترس ﴿وَالْمُتَّصِدِّقِينَ وَالْمُتَّصِدِقَاتِ﴾ و پیاوان و نافرتهانی به خشنده ﴿وَالصَّامِتِينَ وَالصَّامِتَاتِ﴾
 و پیاوان و نافرتهانی پوزوه وان ﴿وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ﴾ پیاوان و نافرتهانی داوین پاک
 ﴿وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ﴾ پیاوانی که زور یادی خوا ده کهن و نافرتهانی که زور یادی
 خوا ده کهن ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ﴾ خوا ناماده ی کردوو بو هه موویان ﴿مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ لیخوشبوون
 و پاداشتی گه وره ﴿۲۵﴾

﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ﴾ بۆ هیچ پیاوو ئافره‌تینکی باوه‌ردار نیسه ﴿إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا﴾ کاتی خواو پیغه‌مبهره‌که‌ی بریاری هدر کارنکیان دا ﴿أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ﴾ (بویان نی به) که‌سه‌رپشک بن له‌کاره‌که‌یاندا ﴿وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه‌هدر که‌س سه‌رپیچی خواو پیغه‌مبهره‌که‌ی بکات ﴿فَقَدْ صَلَّ صَلَاةَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نه‌وه‌به‌راستی گومرا بووه‌به‌گومرا بونینکی ناشکرا ﴿وَإِذَا تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ﴾ (بیربکه‌روهه) کاتیک ده‌توت به‌که‌سینک (زه‌یدی کوری حاریشه) که‌خواو نیعمه‌تی به‌سه‌ردا رشتبوو، توش چاکه‌ت له‌گه‌لدا کردبوو (به‌نازاد کردنی و په‌روه‌ده‌کردنی) ﴿أَمْسِكَ عَلَيْكَ رَوْحَكَ﴾ خیزانت (زه‌ینه‌ب) لای خوت راگروو بیهیله‌وه ﴿وَأَنْقَى اللَّهُ﴾ وه‌له‌خواو بترسه ﴿وَوَخَّفَى فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ﴾ له‌دلی خوتدا شتیک ده‌شاریته‌وه‌که‌خواو ناشکرای ده‌کات ﴿وَوَخَّفَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ﴾ وه‌له‌(قسه‌ی) خه‌لک ده‌ترسی له‌کاتیکدا خواو شیاوتره‌که‌لنی بترسی ﴿فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ مِّنْهَا وَطَرًا﴾ نه‌مجا کاتی زه‌ید پتویستی به‌ (زه‌ینه‌ب) نه‌ما و ته‌لاقیدا ﴿رَوْحَكَ﴾ نیمه (زه‌ینه‌ب) مان لی‌ما ره‌کردیت ﴿لِيَكُنْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ﴾ بۆ نه‌وه‌ی هیچ نار‌ه‌حه‌تی (وتاوانی) نه‌بیت له‌سه‌ر ئیمانداران ﴿فِي أَزْوَاجٍ أُذْعِبَآيَهُمْ﴾ له‌(ماره‌کردنی) ژناسی به‌کور کراوه‌کانیاندا ﴿إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا﴾ کاتی پتویستیان پیمان نه‌ماو ته‌لاقیان دان ﴿وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَعْمُولًا﴾ وه‌فرمانی خواو (به‌ماره‌کردنی زه‌ینه‌ب بۆت) دراوه و براوه‌یه ﴿مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ﴾ هیچ نار‌ه‌حه‌تی (تاوان) نیک له‌سه‌ر پیغه‌مبهره ﴿فِي مَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ﴾ له‌(ماره‌کردنی زه‌ینه‌ب) که‌خواو بریاری داوه‌بۆی ﴿سُنَّةَ اللَّهِ﴾ باوو سونه‌ت و رینگای (دانراوی) خوابه ﴿فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ﴾ له‌ناو پیغه‌مبهرانی له‌مه‌وپیشدا ﴿وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدْرًا مَّقْدُورًا﴾ وه‌فرمانی خواو بریاری کسی براوه‌یه (وده‌بیت جی به‌جی بکرت) ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ رَسُولَ اللَّهِ﴾ که‌سانی که‌به‌یامه‌کانی خواو راده‌گه‌به‌نن ﴿وَيَخْشَوْنَ اللَّهَ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ﴾ وه‌له‌(خوا) ده‌ترسن و بیجگه‌له‌خوا له‌که‌سی تر ناترسن ﴿وَكَانَ بِاللَّهِ حَسِيبًا﴾ خوا به‌سه‌که‌چاودیر و لپرسره‌وه‌بیت ﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ﴾ موحه‌مه‌د ﴿بِأَوْكِي﴾ هیچ به‌که‌له‌پیاوه‌کانتان نیه (نه‌زه‌یدی کوری حاریشه و نه‌هیچ که‌سینک تر) ﴿وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَةَ النَّبِيِّنَ﴾ به‌لکو نه‌و نیرداروی خواو کونا هه‌مینی پیغه‌مبهرانه ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ وه‌خوا به‌هه‌موو شتیک زانابه ﴿يَتَّبِعُوا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی باوه‌رتان هه‌ناوه ﴿أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا﴾ زور یادی خواو بکه‌ن ﴿وَسَيُجْزَىٰ بِنُورِهِ وَأَصِيلًا﴾ به‌پاک‌ی یادی خواو بکه‌ن به‌به‌یانیان و ئیواراندا ﴿هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكَ﴾ نه‌و زاتیکه به‌زه‌یسی خوی ده‌رژینسی به‌سه‌رتاندا ﴿وَمَلَائِكَتُهُ﴾ و فریشته‌کانی داوای لیبوردنتان بۆ ده‌که‌ن ﴿لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ به‌وه‌هۆیه‌وه‌(خوا) له‌تاریکی به‌کانه‌وه‌ده‌رتان دینی به‌ره‌و نوور و پرووناکی (ئیمان و ئیسلام) ﴿وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا﴾ وه‌خوا به‌به‌زه‌بیه‌به‌ئیمانداران ﴿

﴿يَجْتَنِبُهُمْ يَوْمَ تُلْقَوْنَ يُسَلِّمُونَ﴾ رُوژنك باوه‌رداران ده‌گه‌نه خزمه‌ت نه‌و (خوا) به‌خیره‌اتنیان به‌(ووشه‌ی) سه‌لامه ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا﴾ وه‌خوا پاداشتی چاکی بو‌ناماده کردوون ﴿يَتَأْتِيَ النَّبِيَّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ﴾ نه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ بینگومان نیمه‌تومان ناردووه (بو‌خه‌لکی) ﴿شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَتَذِيرًا﴾ به‌شایه‌ت و مژده‌ده‌رو ترسینه‌ر ﴿وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ﴾ وه‌به‌بانگ‌خواز بو‌(رینگه‌ی) خوا به‌فهرمانی نه‌و ﴿وَيُرَاجِمُنِي﴾ و چراهه‌کی پروناک‌که‌روهه ﴿وَيُنِيرُ الْمُؤْمِنِينَ يَا نَبِيُّ﴾ وه‌مژده‌بده‌به‌نیمانداران که‌بینگومان بو‌نه‌وان هه‌یه ﴿مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَثِيرًا﴾ به‌هره‌و به‌خششینی گه‌وره‌له‌لایه‌ن خواوه ﴿وَلَا تَطِيعُ الْكٰفِرِينَ وَالْمُنٰفِقِينَ﴾ گویره‌لی کافران و دوو پروان مه‌که ﴿وَدَعَّ اٰذُنَهُمْ﴾ گوئی مه‌ده‌به‌نازار دانی نه‌وان (بو‌تو) ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ و پشت هدر به‌خوا بیه‌سته ﴿وَكَفَى بِاللَّهِ وَكَيْلًا﴾ وه‌خوا به‌سه که‌پشتیوان بیت ﴿يَتَأْتِيَ الَّذِينَ اٰمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که‌باوه‌رتان هیتاوه ﴿اِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ﴾ کاتی نافره‌تانی نیماندارتان ماره‌کرد ﴿فَمَنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَمْسُوهُنَّ﴾ له‌پاشان له‌پیش نه‌وه‌ی بچه‌ن لایان ته‌لافتان دان ﴿فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عَدُوٍّ تَعْتَدُوْنَ﴾ نه‌وه‌له‌سه‌ریان نیبه‌بو‌نیوه‌هیچ عبیده‌به‌ك هه‌لزمیرن ﴿فَتَمِعُوهُنَّ وَسَرَخُوهُنَّ﴾ که‌وانه‌موتعه‌یان (پوشاک و نوین بو‌دلخوشییان) بده‌نی و ته‌لاقیان بده‌ن ﴿سَرَّاحًا جَمِيْلًا﴾ به‌ته‌لاقدانیکی جوان و رینک و پینک ﴿يَتَأْتِيَ النَّبِيَّ إِنَّا اَحَلَّلْنَا لَكَ﴾ نه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ بینگومان نیمه‌هه‌لالمان کرد بو‌تو ﴿اَزْوَاجِكَ الَّتِي اٰتَيْتَ اُجُورَهُنَّ﴾ نه‌و هاوسه‌رانه‌ت که‌ماره‌بیت پی‌داوون ﴿وَمَا مَلَكَتْ يَمِيْنُكَ مِمَّا اٰفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ﴾ هه‌روه‌ه‌انه‌و که‌نیزه‌کانه‌ی که‌خوا ده‌ستی توی خستن (به‌هوی زال بوونت به‌سه‌ر کافراندا) ﴿وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ﴾ و (بو‌مان هه‌لال کردویت) که‌چانی مامت و که‌چانی پورت (خوشکی باوکت) ﴿وَبَنَاتِ خَالَكَ وَبَنَاتِ خَالَتِكَ﴾ و که‌چانی خالت و که‌چانی پورت (خوشکی دایکت) ﴿الَّتِي هَاجَرَ مَعَكَ﴾ نه‌وانه‌ی که‌کوچیان کرد له‌گه‌لت ﴿وَأَمْرًا مُؤْمِنَةً اِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ﴾ هه‌روه‌ه‌انافرته‌نیکی نیماندار نه‌گه‌ر خوی بیه‌خشنی به‌پیغه‌مبه‌ر (به‌بی‌ماره‌یی) ﴿اِنْ اَرَادَ النَّبِيُّ اَنْ يَسْتَنْكِحَهَا﴾ نه‌گه‌ر پیغه‌مبه‌ر ﷺ و ویستی ماره‌ی بکات ﴿خَالِصَةً لَّكَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ﴾ (نه‌مه‌یان) ته‌نیا بو‌تو دروسته‌به‌جیا له‌نیماندارانی تر ﴿قَدْ عَلِمْتَ اِمَّا فَرَصْنَا عَلَيْهِمْ﴾ به‌پراستی نیمه‌ده‌زانیان چیمان پتویست کردووه‌له‌سه‌ر نیمانداران ﴿فَوَيْلٌ لَّكَ مِنْ اَمْرِكَ﴾ ده‌باره‌ی هاوسه‌رکانیان و که‌نیزه‌که‌کانیان ﴿لِيَكَيْلًا يَكُوْنُ عَلَيْكَ حَرْجٌ﴾ له‌به‌ر نه‌وه‌ی هیچ له‌لات زه‌حمه‌ت و گران نه‌بی (که‌ه‌شتانیکت به‌جیا له‌موسلمانان بو‌دروسته) ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُوْرًا رَحِيْمًا﴾ وه‌خوا لیبوره‌ی میهره‌بانه ﴿

﴿تُرِيهِمْ مِّنْ نَّسَاءِ مِنهِنَّ﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) سهره‌ی) هه‌ریه‌کینک له‌خیزانه‌کانت وویست دوا‌ی بخه
 ﴿وَقُوِي إِلَيْكَ مِّنْ نَّسَاءٍ﴾ و هه‌ریه‌کی له‌وانت وویست (پیشی بخه‌و) بیه‌یته بو لای خوت ﴿وَمِنِ ابْتِغَايَتِ
 مِمَّنْ عَزَلْتَ﴾ وهه‌ر کامت بویت (بیته‌لات) له‌وانه‌ی به‌ر که‌نارت کردوون له‌وه‌وپیش ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ﴾
 هیچ گونا‌هینکت له‌سه‌ر نییه ﴿ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقْرَأُ عَنِتُّهُمْ﴾ نه‌و (سه‌رپشک کردنه) نزیک‌تره که‌چاوو
 دلپانی پی‌گه‌ش بیته‌وه ﴿وَلَا يَحْزَنَ﴾ و خه‌ف‌ت نه‌خون ﴿وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْنَهُنَّ كُلُّهُنَّ﴾ وهه‌موویان
 رازی بن به‌وه‌ی که‌پیت داوون ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ﴾ وه‌خوا ده‌زانی به‌وه‌ی که‌له‌دل‌تاندا‌یه
 ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا﴾ وه‌خوا زانای له‌سه‌ر خزیه ﴿لَا يَحِلُّ لَكَ الْبَغْيُ مِنْ بَعْدِ﴾ دوا‌ی نه‌مانه
 (که‌هاوسه‌رتن) هیچ نافرته‌تیکت بو‌حه‌لان نییه ﴿وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ﴾ و ناشتوانی بیان
 گو‌ری به‌هاوسه‌رانی تر ﴿وَلَوْ أَحْبَبْتَ حَسَنَةً﴾ هه‌رچه‌نده به‌جوانیان سه‌رسام بیت (رینک و پنیکیان
 سه‌رنجت رابکیشی) ﴿إِلَّا مَا مَلَكَت يَمِينُكَ﴾ مه‌گه‌ر وه‌ک که‌نیزه‌ک بیته‌خواه‌نی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
 شَيْءٍ رَّقِيبًا﴾ وه‌خوا به‌سه‌ر هه‌موو شستینکدا چاودیره ﴿يَتْلُوهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته‌ی نه‌وانه‌ی باوه‌رتان
 هیتاوه ﴿لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ﴾ مه‌چنه ژووره‌وه بو‌ماله‌کانی پیغه‌مبه‌ر ﷺ ﴿إِلَّا أَنْ يُدْعَوْا لِكُلِّمَٰنٍ
 مِّنْكُمْ﴾ مه‌گه‌ر رینگه‌تان پی‌بدری بو‌نان خواردنیک ﴿غَيْرِ نَظَرٍ فِيْهِ﴾ پی‌نه‌وه‌ی چاوه‌روانی پی‌گه‌بش‌تی
 بکه‌ن ﴿وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا﴾ به‌لام نه‌گه‌ر بانگ کران (بو‌نان خواردن) نه‌وسا پر‌ونه ژووره‌وه
 ﴿فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَبِرُوا﴾ نه‌مجا نه‌گه‌ر خواردنه که‌تان خوارد بلا‌وه‌ی لی بکه‌ن ﴿وَلَا مُسْتَنْسِفِينَ لِحَدِيثٍ﴾
 وه‌مه‌میتنه‌وه بو‌قسه‌کردن ﴿إِنْ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ﴾ چونکه‌به‌راستی نه‌و (مانه‌وه‌تان) نازاری پیغه‌مبه‌ر
 ﴿ﷺ﴾ ده‌دات ﴿يَسْتَحْيِي مِنْكُمْ﴾ نه‌ویش شه‌رم ده‌کات لی‌تان (که‌بی‌ده‌نگه) ﴿وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ﴾
 به‌لام خواله (ووتنی) هه‌ق شه‌رم ناکات ﴿وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا﴾ وه‌هه‌ر کاتی داوا‌ی شتیکی ناوما‌لتان
 کرد له (هاوسه‌ره‌کانی پیغه‌مبه‌ر ﷺ) ﴿فَسَأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ﴾ نه‌وه له‌پشتی به‌رده‌وه لی‌تان داوا‌که‌ن
 ﴿ذَلِكَ أَظْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ﴾ نه‌و (شیوه‌داوا‌کردنه) تان خاوی‌ن تره بو‌دلی ئینه‌وه‌وه‌وانیش
 ﴿وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ﴾ به‌هیچ شیوه‌یه بو‌ئیوه‌دروست‌نی‌یه نازاری (دلی) پیغه‌مبه‌ری
 خوا‌بدن ﴿وَلَا أَنْ تَكْفُرُوا أَرْوَاحَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا﴾ وه‌هه‌ر گیز نابی‌خیزانه‌کانی پاش‌خوی‌ساره‌بکه‌ن
 ﴿إِنْ ذَلِكُمْ﴾ به‌راستی نه‌و (نازاردانی‌دل و ماره‌کردنه) تان ﴿كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا﴾ به‌لای خوا‌وه
 (گونا‌هینکی) زور‌گه‌وره‌یه ﴿إِنْ تَبَدُّوا شَيْئًا﴾ نه‌گه‌ر هه‌ر شتیک‌ناشکرا بکه‌ن (بی‌لین) ﴿أَوْ تَخْفَوْهُ﴾
 یا بیشارنه‌وه (له‌دل‌تاندا) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ نه‌وه به‌راستی خوا‌زانایه به‌هه‌موو شتیک ﴿ﷻ﴾

﴿لَا جُنَاحَ عَلَيْنَ﴾ (هاوسه رانی پیغه مبهر ﷺ) هیچ گونا هنیکیان له سهه ر نییه ﴿فِيءَ اَبَائِهِمْ وَلَا ابْنَايِهِمْ وَلَا اِخْوَانِهِمْ﴾ (نه گه ربی حیجاب بن) لای باو کیان و کورانیان و برکانیان ﴿وَلَا ابْنَاءَ اِخْوَانِهِمْ وَلَا ابْنَاءَ اَخْوَانِهِمْ﴾ و بر ازاکانیان و خوشکه زاکانیان ﴿وَلَا يَسْأَلُونَكَ اِيمَنُهُمْ﴾ و لای نافر ه تانی هاو دینیان و لای غولام و که نیزانی خوئیان ﴿وَأَتَقِيَتِ اللّٰهَ﴾ و له خوا بترسن ﴿اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا﴾ به راستی خوا چاودینرو ناگاداره به سهه ر هموو شتیگدا ﴿اِنَّ اللّٰهَ وَمَلَائِكَتَهُ رُصُّوْنَ عَلٰى النَّبِيِّ﴾ به راستی خوا و فریشته کانی سهه لاوات دهه دن له سهه ر پیغه مبهر ﷺ ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا﴾ نهی نه وانهی که باوه رتان هیتاوه ﴿صَلُّوْا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوْا تَسْلِيْمًا﴾ ئیوهش سهه لاوات و سهه لامی زوری له سهه ر بدنه ﴿اِنَّ الَّذِيْنَ يُؤَدُّوْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ﴾ به راستی که سانی که نازاری خواو پیغه مبهه ره که ی دهه دن ﴿لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ خوا نه فرینی لی کردوون له دونیا و له دوو اړوژدا ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا﴾ و ه سزای ریسوا که ری بو ناماده کردون ﴿وَالَّذِيْنَ يُؤَدُّوْنَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ و ه که سانی که نازاری پیاوان و نافر ه تانی ئیماندار نهه دن ﴿بِغَيْرِ مَا كَسَبُوْا﴾ بی نه وهی هیچ تاوانیکیان کرد بیت ﴿فَقَدْ اَحْتَمَلُوْا بُهْتَانًا وَاِثْمًا مُّبِيْنًا﴾ نه وه به راستی نه وانه بو هتان و تاوانیکی ناشکرایان گرتوته نه ستو ﴿يٰۤاَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّاَزْوَاجِكَ﴾ نهی پیغه مبهه ر ﴿بَلْسَىٰٓ بِهٖ هَاوَسَهٗ رَانَتْ﴾ و بِنَاتِكَ و نِسَاءِ الْمُؤْمِنِيْنَ و به کچانت و به نافر ه تانی بر و اداران ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنْ جَلَدِيْهِمْ﴾ با عابا و بالاپوشه کانیان بدنه به سهه ر خوئیاندا (خوئیان و جوانیانی بی داپوشن) ﴿ذٰلِكَ اَدَّبْنَا اَنْ يُعْرِفَ﴾ نه وه نزدیکتره بناسرین (به داوین پاک) ﴿فَلَا يُؤَدُّوْنَ﴾ تا به هویه وه نازار نه درین ﴿وَكَانَ اللّٰهُ عَفُوْرًا رَّحِيْمًا﴾ و ه خوا لیخوشبوی میهره بانه ﴿لَئِنْ رَاَيْتَهُ الْمُتَّفِقُوْنَ﴾ به راستی نه گه کۆتایی نه هیتن دوو پرووان ﴿وَالَّذِيْنَ فِي قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ و ه که سانی که له دلیاندا نه خوشی هیهه ﴿وَالْمُرْجِفُوْنَ فِي الْمَدِيْنَةِ﴾ و پروبا گهنده چیهه کان له مه دینه دا ﴿لِنُعْرِضَكَ بِهِنَّ﴾ ئیمه تو هان دهه دین (به جهنگ کردن) له دژیان ﴿ثُمَّ لَا يَجَاوِرُوْنَكَ فِيْهَا اِلَّا قَلِيْلًا﴾ پاشان ماوه به کی کهم نه بی (له مه دینه دا) دراوسیت نابن (دهه ده کرین) ﴿مَتَلَعُوْنَ اَيْتَمًا تُفْقُوْا﴾ (نه وانه) نه فرین لیکراون له هر کوی بهر ده ست که وتن ﴿اِخْذُوْا وُقُوْلًا نَّفْسِيْكَ﴾ به دلیل ده گیرین و به کوشتن ده کورزین ﴿سُئِنَّا اللّٰهَ﴾ خوا (نه وهی کردوه) به سوننهت و باو ﴿فِي الَّذِيْنَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ﴾ له ناو که سانی که به پیشتر بوون ﴿وَلَنْ نَّجْدِلْسُنَّةَ اللّٰهِ تَبْدِيْلًا﴾ هر گیز باوو سوننهتی خوا گوورانی بو نییه ﴿

﴿يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ﴾ (تهی موحه مهده ﷺ) خه لك پرسیارت لی ده کهن ده باره ی (به ربابوونی) رُوژی دوا بی ﴿قُلْ إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ﴾ بلی زانی بی (به ربابوونی) تهو رُوژه ته نها لای خوا به ﴿وَمَا يُدْرِيكَ﴾ تهو چوزانیت ﴿لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا﴾ له وانه به رُوژی دوا بی نزیک بیت (به لام خه لك نازانن) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكٰفِرِيْنَ﴾ به راستی خوا نه فرینی له بی باوه ران کردووه ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا﴾ و ناگری هه لگیر ساوی بو ناماده کردوون ﴿حٰلِيْنَ فِيْهَا اَبْدًا﴾ به هه میسه بی تینیدا ده میتنه وه ﴿لَا يَجِدُوْنَ وِلٰيًا وَلَا نٰصِيْرًا﴾ هیچ پشتیوان و یاری ده ده ریکیان نیه ﴿بِیَوْمٍ نَّقَلَبُ وُجُوْهُهُمْ فِی النَّارِ﴾ رُوژی که ده دم و چاویان له ناگری دُوژه خدا هم دیوو تهو دیو ده کریت ﴿يَقُوْلُوْنَ يَا لَيْتَنَا﴾ ده لین: خوزگه و کاشکای ﴿اَطَعْنَا اللَّهَ وَاَطَعْنَا الرَّسُوْلًا﴾ گویرایه لی خواو گویرایه لی پیغه مبه رمان بگردایه ﴿وَقَالُوْا رَبَّنَا﴾ وه ده لی: تهی په روه ردگار مان ﴿اِنَّا اَطَعْنَا سَادَتَنَا وَاَكْبَرٰنَا﴾ به راستی نیمه به گوئی سه ران و گه و ره کانمان کرد ﴿فَاَصَلُوْنَا السَّبِيْلًا﴾ تیر له رینگای راست گو مرایان کردین ﴿رَبَّنَا اَنْتَ اَنْتَ اَلَّذِيْ تَصْعَقُ مِنَ الْعَذَابِ﴾ تهی په روه ردگار مان دوو به رابه ر سزایان بده ﴿وَالْعَنَهُمْ لَعْنًا كَبِيْرًا﴾ و بهر نه فرینی گه و ره ی خوتیان بخه بیت ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا﴾ تهی ته وانه ی باوه رتان هیتاوه ﴿لَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ ءَاذُوْا مُوسٰى﴾ وهك تهو که سانه مه بن که موسایان نازاردا (تو مه تیان بو کرد) ﴿فَبَرَّاهُ اللّٰهُ مِمَّا قَالُوْا﴾ جا خوا موسای پاک کرده وه له وه ی ده بیان ووت ﴿وَكَانَ عِنْدَ اللّٰهِ وَجِيْهًا﴾ (موسا) لای خوا ریزو پله و بهایه ی هه بوو ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا﴾ تهی ته وانه ی باوه رتان هیتاوه ﴿اتَّقُوا اللّٰهَ﴾ له خوا بترسن و پاریزکار بن ﴿وَقُوْلُوْا قَوْلًا سَدِيْقًا﴾ وقسه ی راست و دروست بکه ن ﴿يُضْلِحْ لَكُمْ اَعْمٰلَكُمْ﴾ کرده وه کانتان چاك ده کات ﴿وَتَقُوْرَ لَكُمْ دُوْبَكُمْ﴾ وله تا وانه کانتان خوش ده بی ﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ﴾ و هه ر که س گویرایه لی خواو پیغه مبه ره که ی بکات ﴿فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيْمًا﴾ تهو به راستی سه رکه و تینیکی گه و ره ی به ده ست هیتاوه ﴿اِنَّا عَرَضْنَا الْاٰمٰنَةَ﴾ بینگومان نیمه سپارده مان نیشانی ﴿عَلَى السَّمٰوٰتِ وَاَلْاَرْضِ وَاَلْجِبَالِ﴾ ناسمانه کان و زهوی و چیاکان دا (هه لگرتی ته مانه تی دینداریمان پیشنیار کرد بویان) ﴿فَاَبِيْنُ اَنْ يَّحْمِلْنَهَا وَاَشْفَقْنَ مِنْهَا﴾ به لام هیچیان رازی نه بوون که هه لیگرن و ترسان لهو (ته مانه ته) ﴿وَحَمَلَهَا الْاِنْسٰنُ﴾ که چی ناده می تهو (سپارده ی) هه لگرت ﴿اِنَّهٗ كَانَ ظَلُوْمًا جَهُوْلًا﴾ به راستی تهو (ناده می) زور سته مکار و نه زانه ﴿لِيَعْلَبَ اللّٰهُ الْمُسٰفِقِيْنَ وَالْمُسٰفِقِيْنَ﴾ بو ته وه ی خوا سزای پیاوان و نافرتهانی دوو روو بدات ﴿وَالْمُشْرِكِيْنَ وَالْمُشْرِكٰتِ﴾ وه (سزای) پیاوان و نافرتهانی هاوه ل دانه ریش (بدات) ﴿وَيُؤْتِ اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ﴾ وه له پیاوان و نافرتهانی نیماندار تهو به وهر گریت ﴿وَكَانَ اللّٰهُ عَفُوْرًا رَّحِيْمًا﴾ وه خوا لیبوره ی میهره بانه ﴿

سورهقی ﴿سَبَا﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ هموو سوپاس و ستایش بؤ خواجه ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ که هرچی له ناسمانه کان و زه ویدایه ته نیا مولکی نهوه ﴿وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ﴾ وه له دوار وژیشدا ستایش هر بؤ نهوه ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ﴾ وه نهوه (خوا) دروست کاری ووردینه ﴿يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ﴾ (خوا) ده زانی چی ده چی به ناو زه ویدا ﴿وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا﴾ و چی لسی ده رده چی ﴿وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه چی دیته خواره وه له ناسمان ﴿وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا﴾ و چی بؤ سر ده که وی ﴿وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ﴾ وه خوا میهره بانسی لیبوره ده ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بی باوه پان ووتیان: ﴿لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ﴾ رۆزی دوا ایمان (به سهردا) نایهت ﴿قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَأَتِيَنَّكُمْ﴾ (تهی موحه ممه د ﴿بَلَىٰ﴾ وانیه) سویند به پهره ردگارم نهوه (قیامه ته) تان بؤ دی ﴿عَلِيمُ الْغَيْبِ﴾ (خوا) زانای هموو په نهانه کانه ﴿لَا يَعْزُبُ عَنْهُ﴾ له خوا گوم نابی ﴿يُنْقَلُ دَرَقًا فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ﴾ قورسایی گهر دیله به که له ناسمانه کان و زه ویدا ﴿وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ﴾ وه بچو کترو گه وره تر له وه نیسه ﴿إِنَّمَا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ﴾ نیلا له کتیبکی ناشکراو رووندایه ﴿لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بؤ نهوهی پاداشتی نه وانهی باوه پان هتیا وه کرده وهی چاکیان کردو وه بداته وه ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ بؤ نهوانه ههیه لیبوردنی (پهره ردگار) ﴿وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ و پاداشت و رۆزی به کی چاک ﴿وَالَّذِينَ سَعَوْا عَلَيْنَا﴾ وه که سانیک که هه ول ده دن باوه به نیشانه کانی نیمه نه کری ﴿مُعْجِزِينَ﴾ دهسته پاچه ن وهیچیان بی نا کریت ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزِ أَلِيمٍ﴾ بؤ نهوانه به سزای زور خراب و سهخت ﴿وَنَارِي الَّذِينَ أُوْتُوا الْعِلْمَ﴾ نهوانه زانیاریان پی دراوه ده زانسن ﴿الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ﴾ نهوهی له پهره ردگار ته وه بؤت هاتووه ﴿هُوَ الْحَقُّ﴾ ته نهانه وه راسته ﴿وَوَهَدَىٰ إِلَىٰ صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ﴾ و پرنموونی (خه لک) ده کات بؤ رینگای خوای زالی ستایش کراو ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نهوانه ی بی باوه پ بوون ده بانووت ﴿هَذَا نَذْرٌ عَلَىٰ رَجُلٍ﴾ نایا پیاونکتان نیشان بدهین ﴿يَنْتَبَهُكُمْ إِذَا مُرِقْتُمْ كُلَّ مُرْقٍ﴾ که هه و التان بی ده دات کاتیک (مردن و) به ته وای پزین و پاره پاره بوون ﴿إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ﴾ به راستی تیهوه سهر له نوی دروست ده کرینه وه ﴿

﴿أَفَرَأَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ نایا نهو (بیغه مبهر بغیر) به‌دهم خواوه درو ده کات ﴿أَمْ بِهِ جِنَّةٌ﴾ یا شیته ﴿بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ (نه خیر و انیه) به لکو نه وانه‌ی بن باوهرن به دو اروز ﴿فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ﴾ له‌ناو سزاو گو مراهیه کی دوور (له‌راستی) دان ﴿أَفَلَمْ يَرَوْا﴾ ده‌ی نایا سه‌رنج نادهن ﴿إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ بزو نه‌وی له‌به‌ردهم و له‌پشتیانه و هیه ﴿مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ له‌ناسمان و زه‌ویدا ﴿إِنْ نَشَأْخِفُّهُمْ﴾ به‌ر بمانه‌وی ده‌یان به‌ین به‌ناخی زه‌ویدا ﴿أَوْ نَشِئْطُ عَلَيْهِمْ﴾ یان ده‌یخه‌ینه خوار به‌سه‌ریاندا ﴿كَسَفَاءِ مِنَ السَّمَاءِ﴾ چهند پارچه‌یه‌ک له‌ناسمان ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ به‌راستی له‌وه‌دا به‌لگو و به‌ند هیهه ﴿يَكُلُّ عَيْدٍ مُّبِينٍ﴾ بزهر به‌نده‌یه‌ک روو له‌خوا بیست ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِمَّا نَفْضَلُ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی له‌لایهن خومانه‌وه فه‌زل و به‌هره‌یه‌کی گه‌وره‌مان به‌داوود به‌خشییوو ﴿يَجِبَالٍ أَزْوَاجٍ مَعَهُ وَالظَّيْرِ﴾ نه‌ی چیا و بالنده‌کان له‌گه‌ل داوود زی‌کرو ته‌سیحاتی خوا بکه‌ن ﴿وَالنَّارُ الْخَلِيدَةُ﴾ وه‌ناسمان بزهرم کردبوو ﴿أَنْ أَعْمَلَ سَبْعِينَ﴾ (فهرمانمان بن کرد) قه‌لغان وزرئی جه‌نگیان لی دروست بکه ﴿وَقَدَّرْنَا فِي السَّمَاءِ﴾ و له‌چینی زریندا بائه‌ندازه‌یی نه‌لقه‌کان وه‌ک به‌ک بن ﴿وَأَعْمَلُوا صَالِحًا﴾ و کرده‌وی چاک بکه‌ن ﴿إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ به‌راستی من به‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌ن بینام ﴿وَأَسْلَمْنَا مِنَ الَّرِّيحِ﴾ وه‌بزو سوله‌یمان (با، هه‌وا) مان رام هینا ﴿عَذُوبًا شَهْرًا﴾ به‌بیانان تانبوه‌رو (با) به‌ئه‌ندازه‌ی مانگیک رینگای ده‌بری ﴿وَرَوَّاحًا شَهْرًا﴾ وه‌(نبوه‌روان تا) نئوارانیش به‌ئه‌ندازه‌ی مانگیک رینگای ده‌بری ﴿وَأَسْأَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ﴾ وه‌مسمان بزوتوانده‌وه‌ک کانیا و (ده‌روی) ﴿وَمِنَ الْجِبِّ مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ وه‌هندی له‌جنو که‌کانمان رام هینا بوو له‌به‌ر ده‌ستی دا کاریان ده‌کرد ﴿بِإِذْنِ رَبِّهِ﴾ به‌فهرمانی په‌روه‌ردگاری ﴿وَمَنْ يَزِغْ يَغْضَبْ غَضَبًا عَنَّا﴾ و نه‌گه‌ر هه‌ر کام له‌وان له‌فهرمانی نئمه‌لابدا ﴿نُذِقُهُ مِنَ عَذَابِ الشَّعِيرِ﴾ سزای ناگری هه‌لگه‌راوی بن ده‌چیزین ﴿يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ﴾ (سوله‌یمان) هه‌رچی بوویستایه بزویان دروست ده‌کرد ﴿مِنْ مَحْرَبٍ وَقَمِيئٍ﴾ له‌به‌رستگاو په‌یکه‌رو ﴿وَجِجَانٍ كَالْجُرَابِ﴾ چهندین قابی (نان خواردن) وه‌ک جه‌وزی گه‌وره‌و ﴿وَقُدُورٍ رَاسِيَةٍ﴾ چهند قازان و منه‌جلی دامه‌زراو (نه‌ده‌جولان له‌به‌ر گه‌وره‌بیان) ﴿أَعْمَلُوا آلَ دَاوُدَ شُكْرًا﴾ نه‌ی نالی داوود شوکرانه بزیری خوا بکه‌ن ﴿وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ﴾ به‌لام که‌می له‌به‌نده‌کانم (بزو خوا) سوپاسگوزارن ﴿فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ﴾ نه‌مجا کاتیک سوله‌یمانمان مراند ﴿مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَرْبِعِهِ﴾ هه‌چ شتیک مردنی سوله‌یماننی نشان (جنو که‌کان) نه‌دا ﴿إِلَّا آدَابَ الْأَرْضِ﴾ بیجگه له‌خوره‌و موریانه‌ی زه‌وی ﴿تَأْكُلُ مِنْسَأَتَهُ﴾ که‌دارده‌سته‌کی (سوله‌یمان) یان ده‌خوارد (که‌سوله‌یمان خوی دابو و به‌سه‌ریدا) ﴿فَلَمَّا خَرَّ﴾ نه‌مجا کاتی (سوله‌یمان) که‌وت ﴿تَبَيَّنَتِ الْجِبُّ﴾ بزو جنو که‌کان روون بویه‌وه ﴿أَنْ لَّوْكَانُوا يَعْلَمُونَ الْعَيْبَ﴾ که‌نه‌گه‌ر غه‌بیان بزانیایه ﴿مَا لِيُسْأَلُنَّ فِي الْعَذَابِ الْمُتَّيِّنِ﴾ له‌و سزا ریسوا که‌ره‌دا نه‌ده‌مانه‌وه ﴿

﴿لَقَدْ كَانَ لِسِرِّ فِي مَسْكِينَةٍ آيَةً﴾ سویند به‌خوا به‌راستی بُو خه‌لکی سه‌به‌ه له‌و شویتنی ژیانه‌یاندا نیشانه‌یه‌ك (له‌سه‌ر ده‌سه‌لانی خوا) هه‌بوو ﴿جَنَّاتٍ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ﴾ دوو باخات لای راست و لای چه‌پی (شوینته‌که‌یانه‌وه) هه‌بوو ﴿كُلُّوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ﴾ (پینان و ترا) له‌پروزی په‌روه‌ردگار تان بخون ﴿وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ﴾ و سوپاسی نه‌وبکن ﴿بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبُّ غَفُورٌ﴾ و لاتیکی پاك و خوش و په‌روه‌ردگار تکی لیبوره‌(بان هه‌یه) ﴿فَأَغْرَضُوا﴾ نه‌مجا روویان و هر گنبرا ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ﴾ به‌و هویه‌وه لافاوی ویرانکارمان بُو ناردن ﴿وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ﴾ دوو باخاتی (چاکی به‌روو بووم دار) نه‌وانمان گوپی به‌دوو باخاتی ﴿ذَوَاتِی أَكْلٍ حَمِئٍ وَأَثَلٍ﴾ (خراپی) خاوه‌ن به‌رینکی تفت و تال و دار گه‌ز ﴿وَتَنٍّ وَمِنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ﴾ و که‌مینک له‌داری نه‌بگ (تاوگ، سیدر) ﴿ذَلِكَ جَزَاءُ سَافِرِيهَا﴾ تا به‌و جووره‌توله‌مان لی سهندن به‌هوی نا سوپاسیانه‌وه ﴿وَهَلْ نُجِزِي إِلَّا الْكَافِرِ﴾ و نایا جگه له‌وانه‌ی زور سپلن توله‌له‌که‌س نه‌سیتین؟! ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمُ الْوَادِيَّ الْفُرَّى الَّذِي بَرَكْنَا فِيهَا﴾ وه‌له‌نیوان (رینگای) نه‌وان و نه‌و شارانه‌ی پیتو به‌ره‌که‌تمان تی خستبوون (له‌شام) سازاندبوومان ﴿قُرَىٰ ظَهْرَةَ﴾ چه‌ند شاروچکه و دینهاتی نزیک و له‌یه‌که‌وه ديار ﴿وَقَدَّرْنَا فِيهَا الشَّيْرَ﴾ و رینگه‌ی نزیکمان بُو پوشتن له‌نیوان (نه‌و دینهاتانه‌) دا دانابوو ﴿سِيرُوا فِيهَا لِيَالِي وَأَيَّامًا آمِنِينَ﴾ (ووتمان پینان) چه‌ند شه‌وو پروژ به‌و (رینگایانه‌) دا پروژ به‌نارامی و بی ترس ﴿فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِ أَسْفَارِنَا﴾ که‌چی (خه‌لکی سه‌به‌ه) ووتیان نه‌ی په‌روه‌ردگارمان ماوه‌ی (رینگه‌ی) سه‌فه‌ره‌کانمان دور بخه‌ره‌وه ﴿وَوَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ وسته‌میان له‌خویان کرد ﴿فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ﴾ نیمه‌ش کردمان به‌داستانی له‌ناو خه‌لکدا بیگنر نه‌وه ﴿وَمَرَقْنَاهُمْ كُلَّ مَرْقٍ﴾ پرژ و بلاومان کردن (به‌و لاتاندا) به‌و په‌ری پرژ و بلاو کردن ﴿إِنِّي ذَالِكُ﴾ به‌راستی له‌و به‌سه‌ره‌اته‌دا ﴿لَا يَنْتَ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾ چه‌ند نیشانه‌هه‌یه بُو هه‌موو زور خوگری شوکرانه‌بژیر ﴿وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی شه‌یتان گومانی خوی له‌واندا به‌دی هینا ﴿فَاتَّبَعُوا الْأَفْرِيقَاتِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بویه‌ نیمانداران نه‌بیت هه‌موویان شویتنی شه‌یتان که‌وتن ﴿وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ﴾ وه‌شه‌یتان هه‌چ ده‌سه‌لانی به‌سه‌ر نیمانداران دا نه‌بوو ﴿إِلَّا لِيُعَذِّبَهُمُ مِنَ يَوْمٍ يُؤْمَرُ بِالْآخِرَةِ﴾ ته‌نها بُو نه‌وه‌ی بزترینت کی باوه‌ری به‌پروژی دواپی هه‌یه ﴿مَنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ﴾ وه‌کی له‌وان ده‌رباره‌ی (دواروژ) له‌گوماندا به‌ه ﴿وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِیظٌ﴾ وه‌په‌روه‌ردگار (نه‌ی موحه‌مه‌د) به‌سه‌ر هه‌موو شتینکدا چاودیره ﴿قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ رَزَقْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د) بلسی هاوار بکن له‌وانه‌ی که‌ببجگه له‌خوا به‌په‌رستراوتان ده‌زانین ﴿لَا يَتْلِيَهُمْ إِلَّا مَتَّعَلٌ ذَرْوٌ﴾ به‌قه‌ده‌ر هه‌ره وردیله‌یه‌کیان به‌ده‌ست نیه ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌له‌ناسمانه‌کان و نه‌له‌زه‌ویدا ﴿وَمَا لَهُمْ فِيهَا مِنْ يَشْرِكٍ﴾ وه‌نه‌و په‌رستراوانه‌هاوبه‌شی (خوا) نه‌بوون (له‌دروست کردنی) ناسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿وَمَا لَهُمْ مِنْهُمْ مِنْ ظَلِيمٍ﴾ و هه‌چ یه‌ك له‌وان یارمه‌تی ده‌ری خوا نه‌بوون ﴿

﴿وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ عِنْدَهُ﴾ و ه تکا کردن لای خوا سوودی نیبه ﴿إِلَّا لِمَنْ أِذِنَ لَهُ﴾ مه گهر بو که سنی نهو
 (خوا) رینگه بدات ﴿حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ﴾ هه تا کاتی ترس و بیم له دلی (تکا کاران) لاده بری (به هوی
 رینگه پیدانی شه فاعهت) ﴿قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ﴾ (به به کتر) ده لین: په روه ردگار تان چی بریار نیکی فرموو
 ﴿قَالُوا الْحَقُّ﴾ ده لین: ووته راسته که ی فرموو (که رینگه دانه به تکا کردن) ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ و ه تنها
 (خوا) به رزو بلندو گه وره به ﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِمَّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بلی کی روزیتان ده دات
 له ناسمانه کان و زه ویدا ﴿قُلِ اللَّهُ﴾ بلی خوا (پوزیمان ده دات) ﴿وَأَنَا أَنَا كَرِيمٌ﴾ بینگومان نیمه یا نیوه
 (به کینکمان) ﴿عَلَىٰ هُدًىٰ أَوْفٍ صَلَّىٰ مُبِينٌ﴾ له سهر رینمونین یان له گومراییه کی ناشکر اداین ﴿قُلْ
 لَأَسْتَأْذِنَنَّكُمْ عَمَّا أَجْرَمْتُمْ﴾ (بلی) پرسیار تان لی ناکری له تاوانی که نیمه کردو و مانه ﴿وَلَأَسْتَأْذِنَنَّكُمْ
 عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ نیمه ش پرسیار مان لی ناکری له وه ی نیوه ده بکهن ﴿قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا﴾ بلی په روه ردگار مان
 نیمه و نیوه کوده کاته وه ﴿ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ﴾ له پاشان بریار ده دات له نیوانا ماندا به هق و راستی
 ﴿وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ﴾ و ه هر نه وه دادوهری زانا ﴿قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ بلی ناده ی
 نیشانم دن نه و هاو به شانیه ی بردو بو و تاننه ریزی خواوه ﴿كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ﴾ و انیه به لکو زاتی خوا به
 ﴿الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ زالی دروست کاره ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَلِمَةً بِلِسَانٍ بَشِيرٍ وَنَذِيرًا﴾ و ه نیمه
 تومان نه نار دوه بو هه موو ناده می به مزده دهر و ترسینه ر نه بیت ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 به لام زور به ی ناده می نازانن ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ﴾ و ه ده لین نه م به لینی (پروزی دوایی) ه
 که ی دی ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر نیوه راست گون ﴿قُلْ لَكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ﴾ بلی به لینی نیوه
 روزیکه ﴿لَا تَسْتَعْجِلُونَ عِنْدَ سَاعَةِ وَلَا تَسْتَفْتِحُونَ﴾ نه ساتیک دوا ده که ون لینی و نه پیشیش ده که ون ﴿قُلْ
 وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و ه نه وانه ی بن باوه ر بوون ووتیان ﴿لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ﴾ نیمه هر گیز
 باوه ر ناهیتین به م قورنانه ﴿وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ و به و کتیانه ش پیش نه م (قورنانه) هاتوون
 ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ﴾ خوزگه ده ت دی کاتی نه و سته مکارانه ﴿مَوْفُوقُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ راده گیرین
 له به رده م (داد گای) په روه ردگار ماندا ﴿يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلِ﴾ قسه و تاوان ناراسته ی به کتر
 ده که ن ﴿يَقُولُ الَّذِينَ اسْتَفْتِحُوا﴾ لاوازو ژریده سته کراوان ده لین ﴿لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ به وانه ی خویان
 به گه وره ده زانی (ده سه لانداره کان) ﴿لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر نیوه نه بو و نایه بینگومان نیمه
 باوه ر دار ده بووین ﴿

﴿قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ نهوانه‌ی خویمان به گه‌وره داده‌نا ده‌لین ﴿لِلَّذِينَ اسْتَضَعُوا﴾ به‌وانه‌ی ژیرده‌سته و لاواز کرابوون ﴿انْحُنْ صَدَدَ نَكَرٍ عَنِ الْهُدَى﴾ نایا نئمه بهر گریمان کردن له‌رینمونی ﴿بَعْدَ إِذْ جَاءَكَ﴾ دوی نه‌وه بو‌تان هات ﴿بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ﴾ (نه‌خیر وانیه) به‌لکو خو‌تان تاوانبار بوون ﴿وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعُوا﴾ ژیر ده‌سته و چه‌وساوه‌کان ده‌لین ﴿لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ به‌وانه‌ی خو به‌زل زان بوون ﴿بَلْ مَكْرُ الْيَلِيلِ وَالنَّهَارِ﴾ (نه‌خیر وانیه) به‌لکو پیلانی (نیوه) به‌شه‌و و به‌رؤژ (چه‌واشه‌ی کردین) ﴿لِذَاقًا مَرُوتًا أَنْ تَكْفُرَ بِاللَّهِ﴾ کاتیک فرمانتان پی ده‌داین که بی پروا بین به‌خوا ﴿وَجَعَلَ لَهُمْ آيَاتًا﴾ وه‌وینه وهاوبه‌شانی بو دابنیین ﴿وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ﴾ هه‌موویان په‌شیمانی ده‌شارنه‌وه ﴿لِنَارِ أُولَى الْعَذَابِ﴾ کاتیک که‌سزای دوزه‌خ ده‌بینن ﴿وَجَعَلْنَا الْأَعْمَالُ فِي آخِرَاتِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه‌زنجیرو ته‌وقمان کرده‌گه‌ردنی بیباوه‌ران ﴿هَلْ يُحْزَنُ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ نایا توله‌یان لی نه‌سه‌نریت جگه‌له‌سزای نه‌وه‌ی ده‌یان کرد ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ﴾ وه‌له‌هیچ شاریکدا پیغه‌مبه‌ری ترسینه‌رمان نه‌ناردووه ﴿إِلَّا قَالُوا مَثَرُوهَا﴾ مه‌گه‌ر خاوه‌ن نازو نبعمه‌ته‌کانی (ده‌وله‌مه‌نده‌کانی) ووتووینه ﴿إِنَّا إِنَّمَا أَرْسَلْنَا بِهِ كَفْرًا﴾ به‌راستی نئمه باوه‌رمان نی به‌هو (ناینه‌ی) نیوه‌ی پی نیردراون ﴿وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ النَّارِ﴾ وه‌وتیان نئمه سامان و مندالمان زورتره (له‌نیوه) ﴿وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ﴾ وه‌نئمه قه‌ت سزانا نادرین ﴿قُلْ إِنْ رَبِّي﴾ بلسی به‌راستی په‌روه‌ردگارم ﴿يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ رۆزی فراوان ده‌کات وده‌یگرته‌وه بو‌هر که‌سی بیه‌وی ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زور به‌ی خه‌لك نازانن ﴿وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالْحَيِّ﴾ وه‌سامان و مندالتان شتیک نین ﴿تَقْرَبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفَى﴾ لای نئمه پله‌و پایه‌تان نزیک بکه‌نه‌وه ﴿إِلَّا مَن ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ مه‌گه‌ر نه‌وه‌ی باوه‌ری هیتابن و کرده‌وه‌ی چاکی کردی ﴿فَأُولَئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الْوَعْدِ﴾ بو‌نه‌وانه پاداشتی دوو به‌رامبه‌ر هه‌به ﴿بِمَا عَمِلُوا﴾ به‌هوی نه‌و چا‌کانه‌ی که‌کردویانه ﴿وَهُمْ فِي الْعُرْفِ أَعْمُوتٌ﴾ نه‌وان له‌کوشکه به‌رزه‌کانی (به‌هه‌شتدا) له‌ناسایش دان ﴿وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا﴾ وه‌نه‌وانه‌ی هه‌ولی بو‌چه‌ل کردنه‌وه‌ی نیشانه‌کانی نئمه ده‌دهن ﴿مُعْجِزِينَ﴾ ده‌سته پاچه‌ن و هه‌چیان پی نا‌کری ﴿أُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ﴾ نه‌وانه له‌سزای دوزه‌خدا ناماده‌کراو ده‌بن ﴿قُلْ إِنْ رَبِّي﴾ بلسی بیگومان په‌روه‌ردگارم ﴿يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ﴾ رۆزی هه‌رکام له‌به‌نده‌کانی بیه‌وی فراوان یان که‌می ده‌کات بوی ﴿وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِّنْ شَيْءٍ﴾ وه‌نیوه هه‌ر شتیک بیه‌خشن (له‌پیتاو خوادا) ﴿فَهُوَ يُحْلِفُهُ﴾ نه‌وه خوا جینگه‌ی پرده‌کانه‌وه ﴿وَهُوَ خَيْرُ الرَّزُقِينَ﴾ وه‌نه‌و (خوا) چاکترینی رۆزی ده‌رانه ﴿﴾

﴿وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جِيعًا﴾ وه رُوژنك (خوا) هه موویان كۆ ده كاته وه ﴿ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ﴾ پاشان به فریشته كان ده فهر موسی ﴿أَهْلُوا لَهُ إِيَّاكُمْ كَالْوَالِدِينَ﴾ ئایا نه وانه (له دونیا) ئیوه یان ده په رست ﴿قَالُوا سُبْحَانَكَ﴾ (فریشته كان) ده لئین پاك و بیگه ردی بو تو ﴿أَنْتَ وَالَّذِينَ دُونَهُمْ﴾ ته نیا تو گه و ره و پشستیوانی ئیمه ی نهك نه وان ﴿بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْإِلَهَ﴾ بهلكو نه وان جنو كه یان ده په رست ﴿أَكْفَرْتُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ﴾ زۆر به یان باوه ریان به وان (جنو كه) هه بوو ﴿قَالُوا لَوْلَا إِيْمَانُكَ بِعِضِّكَ لَتَبِعْنَا لَعْنًا لَآ صِرَافًا﴾ نه مجا نه مرفو ناتوانن هیچ سوودو زینانك به یه كتری بگه به نن ﴿وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ وه به سته مكاران ده لئین: ﴿ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ﴾ سزای ناگری دوزهخ بچه ژن ﴿الَّتِي كُنتُمْ بِهَا تُكْفِرُونَ﴾ نه وه ی ئیوه باوه رتان پنی نه بوو ﴿وَإِذْ أَنْشَأَ عَلَيْهِمُ﴾ كاتی بخوینریتته وه به سه ریاندا ﴿إِنَّا بَشَرًا مِّنْ نَّشْرٍ﴾ نیشانه پروونه كانی ئیمه ﴿قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ﴾ ده لئین: نه مه (پینگه مبه ر ﷺ) هیچ نیبه جگه له پیاونك ﴿يُرِيدُ أَنْ يَمُدَّكَ﴾ ده به وی ریگریتان بكات ﴿عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاءَهُمْ﴾ له وه ی كه باوو باپیرانتان ده یان په رست ﴿وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا﴾ وه ده لئین: نه مه (قورئان) شتینك نیبه ﴿إِلَّا إِيْمَانُكَ مُقَرَّرًا﴾ بیجگه له درویه کی هه له به ستر او به ناوی خواوه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَيِّ لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ وه بیباوه ران به راستی به (قورئان) یان ده ووت كه بو یان هاتبوو ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَلْهَامٌ مِّنْ رَبِّهِمْ﴾ نه مه ته نها جادوویه کی ناشكرا به ﴿وَمَا آتَيْنَهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا﴾ (خو ئیمه) پینستر چند كنیبیکمان پنی نه دابوون كه بیانخویننه وه ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ﴾ و بۆمان نه نار دبوون ﴿قَبْلَكَ مِنْ نَّذِيرٍ﴾ پینش تو هیچ پینگه مبه رینکی تر سینته ر ﴿وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ وه كه سانی پینش نه مان (قوربه شیهه كان) باوه ریان به پینگه مبه رانیان نه هینا ﴿وَمَا بَلَّغُوا مَعَسَارَ مَا آتَيْنَهُمْ﴾ نه مان (قوربه ش) نه گه یشتبوونه ده به کی نه وه ی به وانمان دابوو ﴿فَكَذَّبُوا رَسُولِي﴾ نه مجا نه وان باوه ریان به پینگه مبه رانی من نه هینا ﴿فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ﴾ جا چۆن بوو توله سه ندنی ئیمه (له وان) ﴿قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَعْدِ اللَّهِ﴾ بلی من ته نیا به یهك شت ناموزگاریتان ده كه م ﴿أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَشْفِقِينَ﴾ كه دوو دوو، بهك بهك، له بهر خوا هه لسن (و گوینر ایه لی فرمانه كانی بن) ﴿ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ﴾ پاشان بیر بكه نه وه هاوړنكه تان (پینگه مبه ر ﷺ) شیت نیبه ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُمْ﴾ نه و (پینگه مبه ر ﷺ) ته نیا تر سینته ره بو ئیوه ﴿بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ﴾ له پینش هاننی سزای سه ختی (قیامت) ﴿قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرِ فَهَوْلُكُمْ﴾ بلی هه ركری و پاداشتینكم لی داوا كرددوون نه وه بو خو تان ﴿إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ پاداشتی من ته نها له سه ر خوا به ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ وه نه و (خوا) به سه ر هه موو شتینكدا ناگاداره ﴿قُلْ إِنْ رَبِّي يَشَاءُ بِالْحَقِّ﴾ بلی به راستی په روه ردگارم به توندی هه ق ده دات به سه ر (به تالدا) ﴿عَلَّمَ الْقُرْآنَ﴾ (خوا) زانابه به نهیتی و شاراوه كان ﴿

﴿قُلْ جَاءَ الْحَقُّ﴾ (ئهی موحه ممد ﷺ) بلی (ثایینی) راست هات ﴿وَمَا يَدْعَى الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ﴾ و به تان (نه ما) و دروست نایته و دووباره ناگه پرته وه ﴿قُلْ إِنْ صَلَّيْتَ﴾ بلی نه گهر من گومر ايم ﴿فَاتِمَّا أَضَلُّ عَلَىٰ نَفْسِي﴾ نه وه زیانه که ی ته نیا بؤ خومه ﴿وَإِنْ أَهْتَدَيْتَ﴾ وه نه گهر پرتمو ونيم ﴿فِيمَا يُوحِي إِلَيَّ رَبِّي﴾ نه وه به هوی نه و (فورنانه) وه یه که په روه رد گارم بؤی نار دووم ﴿إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ﴾ به پرستی خوا بیسه رو نزیکه ﴿وَلَوْ تَرَكْتَ إِذْ قَرَعُوا﴾ (ئهی موحه ممد ﷺ) نه گهر ده بینی کاتی (بن باوه پران) زور ده ترسن ﴿فَلَا قُوَّةَ﴾ نه مجا به هیچ جور ی رزگار بوونیان نییه ﴿وَأُخِذُوا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ﴾ وه له شوی نینکی نزیک (دوزه خه وه) ده برین بؤ ناوی ﴿وَقَالُوا أَمْ تَأْتِيهِمْ﴾ له و کاته دا ده لئین باوه پرمان هینا به و (فورنانه) ﴿وَأَنَّى لَهُمُ التَّنَادُ وُشْرٌ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ﴾ چون (باوه پران) ده ست ده که وی له شوی نینکی دووره وه ﴿وَقَدْ كَفَرُوا بِهٖ مِنْ قَبْلُ﴾ که به پرستی نه وان له دونیادا بی باوه پر بوون پنی ﴿وَيَقْدِرُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ﴾ وه به نه زانی قسه بیان له په نه نیه کان ده کرد له شوی نینکی دوره وه (که دونیایه) ﴿وَجِبَلٍ بَيْنَهُمْ وَيَمِّنُ مَا بُشِّرْتُهُمْ﴾ بهر به ست ده خریته نیوان نه وان و نه وه ی نار ه زوی ده کن (که بر و ا هینان و ته وه کرده) ﴿كَمَا فَعَلْ بِأَشْيَاءِهِمْ مِنْ قَبْلُ﴾ هه وه کو به هاوشیوه کانیان کرا له پیش نه ماندا ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكِّ قَرِيبٍ﴾ به پرستی نه وان له گومانینکی دوو دل که ردان ﴿﴾

سوره قی ﴿فَاطِرُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه موو ستایش بؤ خوی به که به دی هینه ری ئاسمانه کان و زه ویسه ﴿جَاعِلِ الْمَلَكِ كَرُوسُلًا﴾ فریشته کانی کردوه به نیر او انیک ﴿أُولَئِكَ أَجْنَحَهُ مَقْشَىٰ وَتِلْكَ أَرْبَعٌ﴾ خاوه نی (چهند جوره) بالن : دووان و سیان و چوار ﴿يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ﴾ (خوا) هه رچی بیه وی له دروست کردندا زیاد ی ده کات ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به پرستی خوا به سه ر هه موو شتیکدا به توانایه ﴿مَا يَفْضَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ﴾ خوا هه ر به حمه ت و چا که یه ک بؤ خه لک به ره لا بکات و بیکاته وه ﴿فَلَا تَمْسِكْ لَهَا﴾ نیتر شتیک نیه رینگری لی بکات و بیگریته وه ﴿وَمَا يَمْسِكُ﴾ وه خوا هه ر به هره یه ک بگریته وه ﴿فَلَا تُرْسِلُ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ﴾ نیتر له پاش گرتنه وه ی خوا به ره لا که ر و نیره ی بؤ نییه ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه خوا زالی بالاده ستی کار دروسته ﴿يَتَّبِعُهَا النَّاسُ﴾ ئهی خه لکینه ﴿أَذْكُرُوا بِعَمَتِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ بیربکه وه له به هره ی خوا به سه ر تانه وه ﴿هَلْ مِنْ خَلْقٍ غَيْرِ اللَّهِ﴾ نایا بینجگه له خوا دروست که رینکی تر هه به ﴿يَزُودُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ که روزیتان بدات له ئاسمان و زه ویدا ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ په رستر اوینکی راست نییه بینجگه له خوا ﴿فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ﴾ ده ی چون و ا روو و ه رده گپرن (له یه کخوا به رستی) ﴿﴾

﴿وَإِنْ يَكَذِّبُونَكَ﴾ نه‌گهر باوه‌پریان بی نه‌هینایت (دلگران مه‌به) ﴿فَقَدْ كَذَّبْتَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ﴾ چونکه به‌پراستی
 پیغه‌مبه‌رانی پینش توش باوه‌پریان بی نه‌هینتریا ﴿وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ﴾ هموو کارو باره‌کان ته‌نھا بؤ لای
 خوا ده‌گهر پتسه‌وه ﴿يَتَأْتِيهَا النَّاسُ إِن وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ نه‌ی خه‌لکینه بیگومان به‌لینی خوا پراسته ﴿فَلَا تَعْرَظْكَ
 الْحَيَاةُ الدُّنْيَا﴾ ده‌ی که‌واته باژیانی دونیا فریوتان نه‌دات ﴿وَلَا تَعْرَظْكَ بِاللَّهِ الْعُرُوفُ﴾ وه‌باشه‌یتان به‌(به‌زه‌یی
 و لیسورده‌ی) خوا فریوتان نه‌دات ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ﴾ به‌پراستی شه‌یتان دوزمنی نیوه‌یه ﴿فَلْيَخْذُوا
 عُدْوَانًا﴾ ده‌ی که‌واته نیوه‌ش به‌دوزمنی خوتانی دابننن ﴿إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ﴾ بیگومان نه‌و (شه‌یتان) تا‌قم
 و کؤمه‌له‌که‌ی بانگ ده‌کات ﴿لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾ بؤ نه‌وه‌ی بیه‌نه‌هاوه‌لانی ناگری هه‌لگیر ساوی
 (دوزخ) ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ نه‌وانه‌ی بی باوه‌پریون سزای به‌تینان بؤ هه‌یه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا
 وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی باوه‌پریان هیناوه‌و کرده‌وه چاکه‌کانیان کرده‌وه ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ﴾ لیبوردن
 و پاداشتی گهره‌پریان بؤ هه‌یه ﴿أَفَمَن رَّبَّنَا لَهُ سُوءٌ عَمَلٍ﴾ ده‌ی نایا که‌سنی که‌کرده‌وه‌ی خرابی خوی
 بؤ جوان کراوه ﴿فَرَّادَةٌ حَسَنًا﴾ و به‌چاک و جوانی ده‌بینی ﴿وَهُكَاهُنَا سَبِيحَةٌ بِنُورٍ﴾ چاکه‌و خرابه‌ی نایین
 بیت) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ﴾ وه‌به‌پراستی خوا هه‌ر که‌سینکی بوی گومرای ده‌کات ﴿وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ﴾
 وه‌هه‌ر که‌سینکی بوی رینمونی ده‌کات ﴿فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتًا﴾ ده‌ی که‌واته به‌خه‌فت خواردن
 له‌به‌ر (نیمان نه‌هینانی) نه‌وان خوت مه‌فه‌وتینه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْعُقُونَ﴾ به‌پراستی خوا به‌وه‌ی که‌نه‌وان
 ده‌یکه‌ن ناگاداره ﴿وَإِلَى اللَّهِ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ﴾ خوا زاتیکه (با،ه‌وا) کانی ناردوه ﴿فَتُنْفِثُ سَحَابًا﴾ بؤ
 نه‌وه‌ی هه‌وره‌کان بگه‌رینن (بلاویان بکه‌نه‌وه) ﴿فَسُقْنَا إِلَىٰ بَلَدٍ مَّيْمَنٍ﴾ نه‌مجا نه‌و (هه‌ورانه) ده‌نیرین
 بؤ سه‌ر و لاتیکی مردوو ﴿فَلَحَيْثَآبِهِ الْأَرْضُ بَدَمَوْنَهَا﴾ جا (بارانی لی ده‌باری) و زه‌وی پتی زیندو
 ده‌که‌پنه‌وه له‌پاش و وشک بوون و مردنی ﴿كَذَلِكَ الشُّورُ﴾ زیندوو کرده‌وه‌ی (مردو و انیش له‌قیامه‌تدا)
 هه‌ر به‌و شنیوه‌یه ﴿مَن كَانَ يُرِيدِ الْعِزَّةَ﴾ هه‌ر که‌سنی گه‌وره‌یی و سه‌ره‌ری ده‌وی (له‌خوای بوی)
 ﴿فَبِئْسَ الْبِرَّةُ جَمِيعًا﴾ چونکه به‌پراستی هموو گه‌وره‌یی و ده‌سه‌لات هه‌ر بؤ خواجه ﴿إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَبِيرُ الْأَطْيَبُ﴾
 ووته‌ی پاک و چاک ته‌نھا بؤ لای نه‌و (خوا) سه‌رده‌که‌وی ﴿وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ﴾ وه‌(ووته‌ی پاکو)
 کرده‌وه‌ی چاک به‌رز ده‌کاته‌وه (بؤ لای خوی) ﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ النَّبِيَّاتِ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی که‌پیلانه خرابه‌کان
 ده‌گپرن ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ سزایه‌کی توندو به‌تینان بؤ هه‌یه ﴿وَمَكَرُوا لِيَكُونَ هُوَ يَبُورُ﴾ و فیل و پیلانی نه‌وانه
 له‌ناو ده‌چی ﴿وَإِلَى اللَّهِ حُلُومُكُمْ مِّن قُرَابٍ﴾ خوا (باوکی) نیوه‌ی له‌خاک دروست کرده‌وه ﴿ثُمَّ مِّن تَطْفَرٍ﴾
 له‌پاشان (نه‌وه‌کانی دروست کرد) له‌نوتفه‌به‌ک ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكَ آزُوجًا﴾ نه‌مجا (خوا) کردونی به‌چهند
 جووت (نیر و منی) ﴿وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ﴾ وه‌هیچ مینه‌به‌ک (نافره‌تیک) دوو گیان نابی و
 سکه‌که‌ی دانانی (نایبیت) مه‌گهر به‌ناگاداری خوا نه‌بیت ﴿وَمَا يَعْتَمِرُونَ مَعْمَرًا﴾ وه‌هیچ ته‌من درینز کراوی
 ته‌منی درینز ناگری ﴿وَلَا يُنْقِصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ﴾ وه‌له‌ته‌منی که‌م ناگری مه‌گهر له‌کتیبیک (لوح
 المحفوظ) دانوسراوه ﴿إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ به‌پراستی نه‌م کاره بؤ خوا ناسانه ﴿

﴿وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ﴾ نهو دوو (جوره) ده ریا وهك يهك نین ﴿هَذَا عَذَبٌ مُّزَاتٌ﴾ نه مه یان سازگار وشیرینه
 ﴿سَالِحٌ شَرَابُهُ﴾ و خوارنده وهی ناسانه و خوشه ﴿وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ﴾ نهوی تریان سویرو تال و تفته
 ﴿وَمِنْ كُلِّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا﴾ و له هه ردوو کیان گزشتی تهرو تازه ده خون ﴿وَتَسَخَّرُ جَوْنَ جَلِيَّةٍ
 تَلْبَسُونَهَا﴾ و خشلی (مرورای و سه دهف و دور له ده ریا) ده رته هینن و ده پو شن، و خوتانی پی
 ده پرا زیننه وه ﴿وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاجِرٌ﴾ و که شتی یه کان ده بینسی ناوه که لهت ده کهن (کاتی به ناویدا
 ده رون) ﴿لِيَتَّبِعُوا مِنْ فَضْلِهِ﴾ بؤ نه وهی هه ندی رزق و روزی خوا پهیدا بکهن ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾
 وه تا ستایشی خوا بکهن (له سه ر به هره کانی) ﴿يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ﴾ (خوا) شه و ده کات به ناو
 روزدا ﴿وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ﴾ و روز ده کات به ناو شه ودا ﴿وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ وه خورو مانگی
 رام هیناوه ﴿كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ هه ریه که بیان (له خولگهی خویدا) تا نه و ماوه بهی بوی
 دیاری کراوه ده گه پرت و ده سو پرتته وه ﴿ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ﴾ نه وه بهی خوی په روه ردگاری ئیوه
 ﴿لَهُ الْمُلْكُ﴾ بادشایه تی ته نها بؤ نه وه ﴿وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ و نه وانه ی ئیوه هاواریان لی
 ده کهن ببنجگه له خوا ﴿مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ﴾ خاوه نی تونکله سپنکه ی ناو کی خورمایش نین ﴿
 إِنْ تَدْعُوهُمْ﴾ (بته کان) نه گهر نزاو هاواریان لی بکهن ﴿لَا يَسْمَعُونَ دَعْوَةَكُمْ﴾ هاواره که تان نابیستن
 ﴿وَلَوْ سَمِعُوا مَا آتَيْنَاكُمْ جَانُوا لَكُمْ﴾ و نه گهر بیشی بیسن وه لامتان ناده نه وه ﴿وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بَشِرْكُمْ﴾
 و له روزی قیامه تیشدا بی باوه ر ده بن به هاوبه ش دانانه که تان (وبه دروتان ده خه نه وه)
 ﴿وَلَا يَنْبِتُكَ مِثْلَ خَيْرٍ﴾ وه دلنیا به کهس وهك (خوی) ناگادار ناگادارت ناکات (له سه ر نه نجامتان) ﴿
 يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَنْشُرَ الْفُقَرَاءِ إِلَى اللَّهِ﴾ نه ی خه لکینه هه ر ئیوه هه زاری لای خوان ﴿وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾
 وه ته نیا خوا به بی نیازی ستایش کراو ﴿إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ﴾ نه گهر (خوا) بیه وی له ناوتان
 ده بات ﴿وَيَأْتِي بِخَلْقٍ جَدِيدٍ﴾ وه خه لکینی تری تازه ده هینتیت ﴿وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ﴾ وه نه مه ش
 بؤ خوا کاریکی گران نیه ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى﴾ هیچ گونا هبارنیک گونا هی که سینی تر
 هه لنا گرنیت ﴿فَلَنْ تَدْعُ مَثْقَلَةً إِلَىٰ جَمَلَتَا﴾ وه نه گهر بار گران (گونا هباری) بانگی که سی تر بکات بؤ
 هه لگرنسی (باره گونا هه که ی) ﴿لَا يَحْتَمِلُ مِنْهُ شَيْءٌ﴾ هیچ له و (باره گونا هه) هه لنا گری ﴿وَلَوْ كَانَ ذَا
 قُرْبَىٰ﴾ هه رچه نده (داوالی کراوه که) خزمیشی بیت ﴿إِنَّمَا تُذِرُ الَّذِينَ﴾ به راستی تو (نه ی موحه ممه د
 ﴿يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ﴾ که به په نهانی له په روه ردگاریان ده ترسن
 ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و نویزه کانیان به ریکی به جی ده هینن ﴿وَمَنْ تَرَكَ فَإِنَّمَا يَتَرَكَ لِنَفْسِهِ﴾ وه هه ر
 کهس خوی پاک راگری (له تاوان) نه وه به راستی (سوودی) خو پاک راگرته که ی هه ر بؤ خوی ته تی
 ﴿وَالَىٰ اللَّهُ الْعَصِيرُ﴾ و گه پرانه وهش ته نها بؤ لای خوابه ﴿

﴿وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ﴾ نه کوئرو و بنا به کسانن ﴿وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ﴾ و نه تاریکستان و پرووناکسی (وهك به کن) ﴿وَلَا الظُّلُّ وَلَا الْحُرُورُ﴾ و نه سییه رو خوره تاو (وهك به کن) ﴿وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ﴾ نه زیندووان و مردووان به رانبه رن ﴿إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ﴾ به راستی خوا (بانگی خوی) ده بیستی به هدر کهس که به ویت ﴿وَمَا آتَىٰ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ﴾ به لام تو ناتوانی (تهی موحه ممد ﷺ) په یامه کهت) بیستی به وانهی له گزوره کاندان (مردوون) ﴿إِنَّ آتَىٰ إِلَّا نَذِيرٌ﴾ تو نه نها تر سیته ری ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ بنگومان نیمه تومان به (نایی) راسته وه ناردووه مرده دهر و تر سیته ر بیت ﴿وَأَن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ﴾ هدر گهل و نوممه تیک (پینغه مبه رنکی) تر سیته ری تیدا هاتووه ﴿وَإِن يُكَذِّبُوكَ﴾ وه نه گهر باوهرت پی نه هیتن ﴿فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ ته وه بنگومان له پیش نه وانیشه وه کهسانیک باوهریان نه هیتنا (به پینغه مبه ره کانیان) ﴿جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ﴾ پینغه مبه ره کانیان هاتنه لایان به مو عجزیه کان ﴿وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ﴾ و په راوو کتیه پروون که ره وه کانه وه ﴿ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ پاشان ته وانه یان بی باوهر بوون قارم لی گرتن ﴿فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ﴾ جا چون بوو توله سه ندنی نیمه (له وان) ﴿الترتر﴾ نایا نه تدی ﴿أَن اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَضْرِبَاتِ الْكُرْمِ﴾ که به راستی خوا له تاسمانه وه بارانی باراندووه، ته مجا به و بارانه هه موو جوزه میوه به کمان رواند ﴿مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا﴾ که شیوه و رهنگه کانیان جیاوازه ﴿وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا﴾ که ره رنگیان سپی و سوره (سپی و سوره کانیش) جیاوازن ﴿وَعَرَابٍ سُوِّدٌ﴾ و هه شیانه ره شیکی توخه ﴿وَمِنَ النَّاسِ وَالذَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ﴾ وه له ناده می و زینده وه رو نازهل و مالانیشدا ﴿مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ﴾ رهنگی جوزاو جوز هدی به وینهی جیاوازی میوه هات ﴿إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ﴾ به راستی له ناو به نده کانی خودا، ته نها زانایان (وهك پیوست) له خوا ده تر سن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ﴾ بنگومان خوا زالی بالادهستی لیورده به. ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ﴾ به راستی ته وانهی که کتیبی خوا ده خویننه وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و به چاکسی نوئریان به جی هیتاوه ﴿وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً﴾ وه له وهی که پیمان داون به نهیتی و ناشکرا ده به خشن ﴿يَرْجُونَ جَزَاءَ كَنُوبٍ﴾ چاوه پروانی بازرگانیه کن ههر گیز زهره ر ناکات ﴿لِيُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ أَجْرَهُمْ﴾ بو ته وهی (خوا) به تیر و ته وای پاداشتیان بداته وه ﴿وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ﴾ وه له فهزل و به هرهی خوی زیاتریشیان پی بدات ﴿إِنَّهُ عَفُورٌ شَكُورٌ﴾ به راستی خوا لیوردهی سوپاس وه ر گره ﴿

﴿وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ﴾ وه شه وهی له فورن اندا نیگامان کردوه بو تو ﴿هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ هه شه وه راسته و پشتیوانی کتیبه کانی پیش خو به تی ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْبَادُهُ أَحْبَبُ بَصِيرٍ﴾ بینگومان خوا به بنده کانی ناگادار و بینایه ﴿لَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ﴾ له پاشان شه فورنانه مان به خوشی به که سانیک ﴿أَصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا﴾ که له ناو بنده کانماندا هه لمان بژاردن ﴿فَمِنْهُمْ ظَلِمٌ لِّنَفْسِهِ﴾ شه مجا هه ندیکیان سته مکارن له خودی خو بیان ﴿وَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ﴾ وهه ندیکیان مام ناوه ندین ﴿وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ إِذِ ابْتَدَىٰ﴾ وهه ندیکیان تریان به فدرمانی خوا پیشکه و توون به هزی چاکه کانیانه وه ﴿ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ﴾ شه (فورن ان پندانه) له خویدا به هره به کی گه وره به ﴿جَنَّكَ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا﴾ شه وانه ده چنه ناو به هه شتانیک که جینگای مانه وهی هه همیشه بی به ﴿يُحَلِّقُونَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا﴾ له ویدا به بازنی نالتونی و مرواری ده پازنرینه وه ﴿وَلِبَاسُهَا مِنْ سَمَرٍ حَلِيٍّ﴾ وهوشا کیشیان تیندا ناوریشمه ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ وه شه وان ده لئین: هه موو سو پاس بو شه و خوابه ﴿أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ﴾ که خه فه تی لابر دین و نه بهیشت ﴿إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ﴾ به راستی په روه ردگار مان لیبوردهی شایستهی سو پاسه ﴿الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَقَامِ مِن قَبْلِهِ﴾ شه و (خوابه) که به چاکه و به هره ی خو ی نیشه جنی کردین له مالی هه همیشه بی (به هشت دا) ﴿لَا يَمَسُّنَّ فِيهَا نَجَسٌ﴾ له ویدا نه هیچ ماندوو بوونیکمان تووش ده بی ﴿وَلَا يَمَسُّنَّ فِيهَا الْغُورُ﴾ و نه هیچ نهرک و زه حمه تیکمان دوو چار ده بی ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ﴾ ناگری دوزخ بو شه وانه به بی باوه بوون ﴿لَا يَقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فِيمَ مَوْتُهُمْ﴾ به براری مردن نادری به سه ردایاندا تا بمرن ﴿وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِنَا﴾ هه روه ها هه ندی له سزای (دوزخ) یان لی سووک ناگری ﴿كَذَٰلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ﴾ نا به و جو ره تو له شه سنین له هه موو بی باوه رینک ﴿وَهُمْ يَصْطَرِحُونَ فِيهَا﴾ وه شه وانه له دوزخ خدا هاوار ده کهن ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا تَعْمَلْ صَالِحًا﴾ ده لئین) شهی په روه ردگار مان (له دوزخ) ده رمان بهیته تا کرده وهی چاک بکه یسن ﴿غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ﴾ جیاواز له وهی ده مان کرد (له دونیادا) ﴿أَوْ لَرَّ تَعْمَلْ كُرًا﴾ (وه لام ده درینه وه) نایا ته مه نمان درینر نه کردن ﴿مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ﴾ شه و هندهی شه وهی ده به وی بیر بکاته وه تیایدا بیر بکاته وه ﴿وَحَاةُ كُرَّ النَّذِيرِ﴾ وه ترسیته رتان بو نه هات ﴿فَدُوتُوا قَمَالًا لِلظَّالِمِينَ مِنَ نَصِيرٍ﴾ دهی (شه و سزا) به چه زن چونکه هیچ یاریده ده رینک بو (بی باوه ره) سته مکاره کان نیسه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ به راستی خوا به نهیتهی نا سمانه کان وزه وهی زانایه ﴿إِنَّهُ عَلَيْهِ يَدَاتِ الصُّدُورِ﴾ بینگومان خوا به نهیتهی دلان ناگاداره ﴿

﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ فِي الْأَرْضِ﴾ هه ره زاته ئیوهی کرده جیتشین (ی پیتشوان) له زه ویدا ﴿فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ﴾ نه وسا هه ره که س بی باوه ربی نه وه (تولهی) بی باوه ربیه که ی هه ربو خویه تی ﴿وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ و بی باوه ربی کافران هیچیان بو زیاد ناکات لای په روه ردگار یان ﴿إِلَّا مَقْتًا﴾ جگه له خه شم و رقی زور ﴿وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا﴾ وه بی باوه ربی کافران هیچیان بو زیاد ناکات بیجگه له زه ره رهنندی ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ته ی موحه مهده ﷺ) بلسی هه والم بدنی ﴿شُرَكَاءَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نه و هاو به شانیه له جیاتی خوا ده تانه رستن (هاوارتان لی ده کردن) ﴿أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ﴾ نیشانم بدن له زه ویدا چیان دروست کردوه؟ ﴿أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ﴾ یان له به دی هیتانی ناسمانه کانداه شداری (خوا) یان کردوه؟ ﴿أَمْ أَنَاءَتُهُمْ كِبَارًا﴾ یا کتیبیکمان بی داوون ﴿فَهَمَّ عَلَى بَيْتِ رَبِّنَا﴾ جا به لگه یان له و کتیبه دا هیه (که به کان هاو به شسی خوان) ﴿بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا﴾ (نه خیر وانیه) به لکو سته مکاران هیچ به لیتیک به به کتری نادهن جگه له فریودان و (هه له خه له تاندن) نه بیت ﴿إِنَّ اللَّهَ يُتَمِسِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ به راستی خوا ناسمانه کان و زهوی راگیر ده کات ﴿أَنْ تَزُولَا﴾ بو نه وهی له ربیره وهی خویان لانه دن ﴿وَلَيْنِ زَالَتَا﴾ به راستی نه گهر له ربیره وهی (خویان) لابه دن ﴿إِنْ أَمْسَكْتُمَا مِنْ لَدُنِّهِمَا﴾ کنی هه یه جگه خوا رایان بگریت ﴿إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا﴾ بیگومان نه و (خوا) له سه ره خو و لیورده یه ﴿وَاقْسُمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أُنْفُسِكُمْ﴾ (بت په رستان) به سویتندی هه ره گه وره یان سویتندیان ده خوارده خوا ﴿لَنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ﴾ (ده یان ووت) نه گهر پیغه مبه ریکی ترسینه ریان بو بیت ﴿أَلَيْكُمُ الْهُدَىٰ مِنَ إِبْرَاهِيمَ الْأَمِينِ﴾ به راستی نه وان له هه ره یه که له نوممه تانی تر رینمویان تر دهن ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ﴾ نه مجا کاتی پیغه مبه ری ترسینه ریان بو هات ﴿مَا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا﴾ زیاتر دوور که و تنه وه (له ریگه ی راست) ﴿أَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ له به ره خو به زل زانی له زه ویدا ﴿وَمَكَّرَ السَّيِّئُ﴾ و فیل و بیلانی خراب کردن ﴿وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَعْيُنِهِ﴾ وه فیل و بیلانی خراب ته نیا زیان به خواونه که ی ده گه به نی ﴿فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّمَاءَ الْأُولَىٰ﴾ ده ی که واته نه وان جگه له چاره نووسی پیتشینان چاوه روانی شتیکی تر ده که ن؟ ﴿فَلَنْ نَجْزِيَنَّ اللَّهُ تَبْدِيلًا﴾ چونکه باوی خوا هه رگیز گورانی بو نیسه ﴿وَلَنْ نَجْزِيَنَّ اللَّهُ تَحْوِيلًا﴾ و باوی خوا لادانی بو نیسه ﴿أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ نایا نه وان به زه ویدا نه گه راون ﴿فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ تا سه ره بکه ن سه ره نه نجام گه لانی پیتش خویان چون سووه ﴿وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً﴾ که نه وان له مان به هیز تر بوون ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ﴾ هیچ شتیکی ناتوانی له دهستی خوا ده رچی ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه له ناسمانه کان و نه له زه ویدا ﴿إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا﴾ به راستی خوا زانا و به ده سه لات و به توانایه ﴿۱۱﴾

﴿وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ﴾ و ه ته‌گه‌ر خوا قار بگه‌ری له‌خه‌لکی (توله‌یان لی بسه‌نی) ﴿يَمَا كَسَبُوا﴾ له‌به‌ر نه‌و (خرابه‌نه‌ی) کردویانه ﴿مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهِمَا مِنْ ذَاتَةٍ﴾ هیچ گیاندارنکی به‌سه‌ر زه‌ویه‌وه نه‌ده‌هیشت ﴿وَلَوْ كُنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ به‌لام (خوا) مؤله‌تی نه‌وان ده‌دات تا ماوه‌ی دیاری کراو ﴿فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ﴾ نه‌مجا کاتی ماوه‌که‌یان (کوتایی) هات (ده‌یان مرئتی) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ يَبْصِيرًا﴾ جا بینگومان خوا به‌به‌نده‌کانی ناگادارو بینایه ﴿١٥﴾

سوره‌قی ﴿يَسَّ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَسَّ﴾ به‌(یا، سین) ده‌خوئیرتسه‌وه خوا زاناتره به‌ماناکه‌ی بؤ زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقرة) بکه ﴿وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ﴾ سوئنده به‌قورئانی پر له‌دانایی ﴿إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ به‌راستی تو (ته‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) له‌پینغه‌مه‌رانی خوی ﴿عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ له‌سه‌ر ریازی راستی ﴿تَنْزِيلِ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ﴾ (قورئان) دابه‌زئراوه له‌لایه‌ن خوی زالی بالاده‌ستی میهره‌بانه‌وه. ﴿إِنْ نَذِرْكُمْ مَآ أَنذِرْنَا آبَآؤَهُمْ﴾ بؤ نه‌وه‌ی گه‌لی بترستی (له‌سزا) که‌باوو باپیرانیان نه‌ترستیرابوون ﴿فَهُمْ غَافِلُونَ﴾ بؤیه نه‌وان بی ناگا بوون ﴿لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ﴾ سوئنده به‌خوا به‌راستی به‌لئتی خوا چه‌سپاو هاته‌دی له‌سه‌ر زوره‌یان ﴿فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ چونکه نه‌وان باوه‌ر ناهئین ﴿إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْيُنِهِمْ أَغْلَآلًا﴾ (وه‌ك که‌سانی وان که) ته‌وقمان کردبئته‌گه‌ردنیان ﴿فَهِيَ إِلَىٰ آلِآفَانٍ﴾ جائه‌و (ته‌وقانه) تاچه‌ناکه‌یان هاتبی (گه‌ردنیانی به‌ته‌واوی گرتبئته‌وه) ﴿فَهُمْ مُّقَمَّحُونَ﴾ نه‌مجا سه‌ریان به‌رز کرابئته‌وه (نه‌توانن بؤ خوارو نه‌م لاو لا بیجولئین) ﴿وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا﴾ وه‌به‌ر به‌سه‌ر به‌سه‌ر ده‌م و پشتیانه‌وه داناه‌وه ﴿فَأَعْيُنُهُمْ كَالْحِجَابِ﴾ په‌رده‌شمان داوه به‌سه‌ر چاویان دا بؤیه نه‌وان (راستی) نایینن ﴿وَسَوَّاهُ عَنِّيهِمْ أَنذَرْتَهُمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ﴾ وه‌بؤ نه‌وان به‌کسانه ج بیان ترسئیت یان نه‌یان ترسئیت ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ باوه‌ر ناهئین ﴿إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ﴾ تو ته‌نھا که‌سینک ده‌ترسئتی که‌شوئین قورئان ده‌که‌وئت ﴿وَخِشَىٰ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ﴾ له‌په‌نه‌نانشدا له‌خوی میهره‌بان ده‌ترسن ﴿فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ﴾ به‌هوی (ته‌و شوئین که‌وتن و ترسانه‌وه) مژده‌ی بده‌ری به‌لیخوشبوونی (گونه‌ه‌کانی) و پاداشتی چاکی (به‌هه‌شت) ﴿إِنَّا نَحْنُ غَنِيٌّ مَّا نُرِي﴾ به‌راستی هر ئیمه‌ مردوو ان زیندوو ده‌که‌ینه‌وه ﴿وَنَكُتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآخَرَهُمْ﴾ وه‌هرچی پئشتر کردویانه و شوئنه‌واری پاش خوشیان ده‌نوسین ﴿وَكَلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ﴾ وه‌هه‌موو شتیکنان له‌په‌راوئکی پروون وناشکرادا ژماردوو و نووسیه‌وه که‌(لوح‌المحفوظ) ه ﴿١٥﴾

﴿وَأَضْرِبَ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ﴾ (ئە‌ی مو‌حه‌مه‌د ﷺ) نمو‌ونه‌یان بۆ بی‌تەر‌ه‌وه به‌خه‌ل‌کی شاری (انطاکیه) ﴿إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ﴾ کاتی که پی‌ن‌غه‌م‌به‌رانیان بۆ هات ﴿إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا﴾ کاتی دوو (پین‌غه‌م‌به‌ر) مان نارد بۆ ناویان باوه‌ریان پین‌ته‌کردن ﴿فَعَزَّزْنَا بِالشِّكِّ﴾ ئە‌م‌جا به‌(ناردنی پین‌غه‌م‌به‌ری) سینی‌م به‌هیزمان کردن (وپشتمان گرتن) ﴿فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُّرْسَلُونَ﴾ جا (هه‌موویان) ووتیان بین‌گومان ئی‌مه‌ نیر‌دراوین بۆ سه‌ر ئی‌وه ﴿قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا﴾ (خه‌ل‌که‌که) ووتیان ئی‌وه هه‌ر ئاده‌می‌یه‌کی وه‌ک ئی‌مه‌ن ﴿وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ﴾ و‌خوای می‌به‌ره‌بان هیچ شتی‌کی (له‌نی‌گا) نه‌ناردۆ‌ته‌ خواره‌وه ﴿إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا كَذِبُونَ﴾ ئی‌وه ته‌ن‌ها درۆ‌زن و درۆ‌ده‌که‌ن ﴿قَالُوا رَبَّنَا بَعَلَّمِ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ﴾ (پین‌غه‌م‌به‌ره‌کان) ووتیان په‌روه‌رد‌گار مان ده‌زانی به‌راستی ئی‌مه (به‌پین‌غه‌م‌به‌ریتی) نیر‌دراوین بۆ سه‌ر ئی‌وه ﴿وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَّغُ الْمُبِينُ﴾ و ئی‌مه ته‌ن‌ها گه‌یاندنی (ناینه‌که) مان له‌سه‌ره به‌روونی ﴿قَالُوا إِنَّا نَطَّلِعُ رَبَّنَا بِكُمْ﴾ (خه‌ل‌که‌که) ووتیان بین‌گومان ئی‌مه به‌هزی ئی‌وه وه‌ دوو‌چاری شوومی و به‌دبه‌ختی بووین ﴿لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ﴾ سوین‌د به‌خوا ئە‌گه‌ر واز نه‌هینن (له‌و کاره‌تان) به‌رد بارانتان ده‌که‌ین ﴿وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنْ عَذَابِ أَلِيمٍ﴾ و به‌راستی له‌لایه‌ن ئی‌مه‌وه دوو‌چاری سزایه‌کی په‌ر ئیش و نازار ده‌بن ﴿قَالُوا طَائِفَةٌ مِّنْكُمْ مَعَكُمْ هَٰؤُلَاءِ يَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا﴾ (پین‌غه‌م‌به‌ره‌کان) ووتیان شوومی ئی‌وه به‌خو‌تانه‌وه‌یه چون‌که ئی‌وه ئە‌گه‌ر نامۆزگاری بک‌رین (هه‌ست به‌شوومی ده‌که‌ن) ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّشْرِقُونَ﴾ (نه‌خیر وانیه) به‌ل‌کو ئی‌وه گه‌ل‌یکی له‌سنوور ده‌ر‌چوون ﴿وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَّسْعَى﴾ وه‌ له‌و په‌ری شاره‌که‌وه پیاوین‌ک به‌په‌له‌هات ﴿قَالَ يَاقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ﴾ ووتی ئە‌ی گه‌له‌که‌م شوین ئە‌م پین‌غه‌م‌به‌رانه‌ بکه‌ون ﴿اتَّبِعُوا مَن لَّا يَتَّبِعْكُمْ أَجْرًا﴾ شوین که‌سانی بکه‌ون داوای هیچ کری و پاداشتی‌کتان لی‌ ناکه‌ن ﴿وَهُمْ مُّهْتَدُونَ﴾ که‌خو‌ش‌ستان په‌ن‌موونی کراون ﴿وَمَا لِي لَّا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي﴾ وه‌ من بۆ‌چی زاتی نه‌په‌رستم که‌منی به‌دی هیناوه ﴿وَأَلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ وه‌ هه‌ر بۆ‌لای ئە‌وه ده‌گه‌رینه‌وه ﴿أَفَلَا تَتَّخِذُونَ مِنْ دُونِهِ آيَةً﴾ نایا بین‌جگه‌ له‌و (خوا) په‌رستر او‌نیک بۆ‌خۆم په‌ریار به‌دم ﴿إِنْ يُرِيدَنَّ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ﴾ ئە‌گه‌ر خوای می‌به‌ره‌بان زیانی بۆ‌من بسوی ﴿لَا تُغْنِي عَنِّي شَفَعَةُ سَيِّئَاتِي﴾ ت‌کای ئە‌وان هیچ سوودین‌ک به‌من ناگه‌یه‌نی ﴿وَلَا يُقْدُونَ﴾ و (له‌سزای خوا) په‌ر‌گار مان ناکه‌ن ﴿إِنِّي إِذْ أَلْفَيْ صَلْبَلٍ مُّبِينٍ﴾ بین‌گومان من (ئە‌گه‌ر هاو‌به‌ش دا‌بنیم) ئە‌و کاته له‌گوم‌رایه‌کی زۆر نا‌شکر‌دام ﴿إِنِّي ءَامَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمِعُونِ﴾ به‌راستی من باوه‌رم هینا به‌په‌روه‌رد‌گارتان و ده‌ئی‌وه‌ش گوین‌تان لینی ﴿قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ﴾ (ئە‌م پیاوه‌یان شه‌هید کرد) پنی ووترا: په‌رۆره به‌هه‌شته‌وه ﴿قَالَ بَلَّيْتُ قَوْمِي يَعْصُونَ﴾ (ئە‌و پیاوه‌ش) ووتی خو‌زگه‌ گه‌له‌که‌م بیان‌زانی‌به ﴿يَمَّا غَفَرَ لِي رَبِّي﴾ به‌ئە‌وه‌ی که‌په‌روه‌رد‌گار مان لیم خو‌ش‌بووه ﴿وَجَعَلَنِي مِنَ الْمَكْرُمِينَ﴾ وه‌به‌ر‌دمیه‌ په‌یزی په‌یز گیراوانه‌وه ﴿

﴿وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ﴾ و ه له دوی شه و نه مان نارده خواره وه بو سهر گه له که ی ﴿مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَاءِ﴾ هیچ له شکرینک له ناسمانه وه ﴿وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ﴾ و نیمه دابه زینتر نه بووین ﴿إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً﴾ (هوی تیاچوونیان) ته نیا شریخه یه کی به هیز بوو ﴿فَإِذَا هُمْ خَلِدُونَ﴾ جا کتوپر نه وانه هه موو جولهبان نه ما و مردن ﴿يَنْحَسِرُونَ عَلَى الْعِبَادِ﴾ نای په شیمانی و داخی سهخت بو شه و به ندانه ی (که بی باوه رن) ﴿مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ ههر پتغه مبه رنکیان بو بهاتایه ته نیا گالته یان پی ده کرد (و هیچ تر) ﴿الزَّيْرُونَ﴾ نایا نه یان زانیوه ﴿كَرَّ أَهْلُكُنَّا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ﴾ له پیش نه واند ا چند گه لی (تاوانبار) مان له ناو بردووه ﴿أَنْتُمْ إِلَهُهُمْ لَا يَرْجِعُونَ﴾ که بیگومان ناگه رینه وه بو لای نه مان ﴿وَإِنْ كُلُّ لَمَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُخَضَّرُونَ﴾ ههر هه موو (له ناو براوان) کو ده کرینه وه لای نیمه (و له قیامهت دا) ناماده ده کرین ﴿وَأَيُّ آيَةٍ لَهُمْ إِلَّا الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ﴾ وه نیشانه و به لگه یه ک بو شه و ان، نم زه و یبه مردووه یه ﴿أَخْيَيْنَاهَا﴾ که زیندوومان کرده وه ﴿وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا قِيمَةً يَأْكُلُونَ﴾ و دانه و نیله مان لی دهر هیتا (لی رواند) که لی ده خون ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَجِيلٍ وَأَعْنَابٍ﴾ وه له و (زه و یبه) دا چند باخ له خورما و تریمان به دی هیتا ﴿وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ﴾ و چند کانیا و مان تیا دا هه لقو لاندوه ﴿يَأْتِيكُمُ اللَّيْلُ مِنْ غَيْرِهِ وَمَا عِلْمُهُ بِإِيْدِيهِمْ﴾ بو شه و ی له به رو بو و مه کانی بخون که ده سنی شه و ان به ره می نه هیتاوه ﴿أَفَلَا يَشْكُرُونَ﴾ ده ی نایا سوپاسی خوا ناکه ن ﴿سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا﴾ پاک و بیگه رده زاتینک که هه موو جوو ته کانی (نیر و منی) دروست کرده وه ﴿وَمِمَّا شِئْتَ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ﴾ له وه ی که زه و ی ده پروتسی و له (ناده می) خویان ﴿وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ﴾ و له و شتانه ش که نایزانن ﴿وَأَيُّ آيَةٍ لَهُمْ إِلَّا لَيْلٌ تَسْلُخُ مِنْهُ النَّهَارُ﴾ شه و یش به لگه و نیشانه یه بو شه و ان که نیمه ریزی لی دهر ده هینین ﴿فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ﴾ نه مجا له نا کا و دا تاریکی هه موویان ده گرینه وه ﴿وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا﴾ خوریش به ره و بنکه ی خوی (له گه راندایه و) دهر و ا ﴿ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ شه وه بریار درای (خوای) زالی بالاده سنی زانایه ﴿وَالْقَمَرَ قَدَرْتَهُ مَنَازِلَ﴾ وه بو مانگیش چند قوناغه کمان داناوه ﴿حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيرِ﴾ (دوی ته و او کردنی قوناغه کانی) هه تا وه کو به لی دار خورمای کونی (وشک بووی) لی دیت ﴿لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ﴾ خور بو ی نیسه (ناتوانی) بگات به مانگ ﴿وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ﴾ و شه و یش ناتوانی پیشکه و ی له روژ ﴿وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ﴾ و ههر یه که یان (خورو مانگ) له خولگه یه کدا مه له ده که ن و ده سو رینه وه ﴿

﴿وَأَيُّ آيَةٍ لَهُمْ﴾ و به لگه به کی ناشکرای تر بو نه وان نه مه به ﴿أَلَمْ نَأْتِ بِتِجَارَتِكُمْ فِي الْفَلَاحِ الْمَشْحُونِ﴾ که بیگومان
 نیمه نه وه کانی نه وانمان له که شتی پر کراو (له خویان و کهل و په لیان) دا هه لگرتووه ﴿وَصَلَفْنَا لَهُمْ
 مِنْ مِثْلِهِ مِثْلَهُ مَا يَرْكَبُونَ﴾ وه به وینه ی که شتی شتانیکی تریشمان بو دروست کردون که سواری بن ﴿وَأَنْ
 تَشَاءُ نَقْرُقَهُمْ﴾ وه نه گهر بمانه وی نو قمیان ده که بن ﴿فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُقَدَّرُونَ﴾ جا هیچ که س نایه ت
 به هاواریانه وه و پر گاریش نا کرین (له نو قم بوون) ﴿إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ﴾ مه گهر به زه بی
 نیمه (پر گاریان بکات) و تا کاتی دیار کراو بیان ژنبن ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ وه کاتیک پیمان بوتری ت
 ﴿أَنْفِقُوا مِمَّا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمِمَّا خَلْفَكُمْ﴾ خوتان پاریزن (له و سزای که) له به رده متان دایه و له و هس له پشته انه وه به
 (له روژی دوایی) ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ﴾ تاره حمتان پی بکری ﴿وَمَا نَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِنَا إِلَّا لِيُذَكَّرَ بِهَا﴾
 وه هه ر به لگه و نایه تیکیان له نایه ته کانی په روه د گاریان بو بیت ﴿إِلَّا كَذِبًا وَمَعْرِضِينَ﴾ نه وان هه ر
 روو و هه رده گیرن له و (نایه تانه) ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ﴾ وه هه ر کاتی پیمان بوتری له وه ی
 خوا پی داون بیه خشن ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وان هی بی باوه ر بوون ده لنین به وان هی نیمانیان
 هینا بوو ﴿أَنْظِعُمْ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَنْظِعَهُمْ﴾ نایا خواردن بده بن به که سی نه گهر خوا بیو ویستایه خواردن
 پی ده دا ﴿إِنْ أَسْمَأُؤُا فِي صَلَاتِ مُبِينٍ﴾ نیه ته نها له گومر ایبه کی ناشکرا دان ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ﴾ وه ده لنین نه م به لینه که ی دیت نه گهر نیه ر است گون ﴿مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ﴾
 نه مانه چاوه پروانی هیچ ناکه ن مه گهر شریخه و ده نگینکی به هیز (فوو کردن به که ره نادا) بیانگری ت
 ﴿وَهُمْ يَخِصِّمُونَ﴾ له کاتیکدا له نیو خویاندا ده مه قالی ده که ن ﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ
 يَرْجِعُونَ﴾ نه و سا ناتوانن هیچ وه سیتیک بکه ن یان بگه رینه وه لای که س و کاریان ﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ﴾
 وه (جاری تر) فوو ده کری به که ره نادا ﴿فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَانِ﴾ نه مجا نه وان کتوپر له گوره کان
 دینه ده روه و ﴿إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ﴾ به په له ده رو ن بو لای په روه د گاریان ﴿قَالُوا إِنَّا بَلَدٌ مِّنْ بَلَدِنَا
 مَرْقَدًا﴾ ده لنین نه ی هاوار بو نیمه کی زیندووی کردینه وه له گوره کانمان دا ﴿هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ
 الْمُرْسَلُونَ﴾ نه مه نه و به لینه به خوی میهره بان پی ی داین و پیغه مبه ره کان راستیان کرد ﴿إِنْ كُنْتُمْ
 إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً﴾ ته نها شریخه و ده نگینکی گه و ره دیت ﴿فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ﴾ نیر کتوپر
 هه موویان (به کومه ل) لای نیمه ناماده کراون ﴿فَالْيَوْمَ لَا نُظَلِّمُ نَفْسًا شَيْئًا﴾ نه مپروش هیچ جو ره
 سته میک له که س نا کری ﴿وَلَا نُجْزِقُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ وه جگه له وه ی که ده تان کرد پاداشت
 و سزا نادرینه وه ﴿

﴿إِنْ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ﴾ به راستی به هشتی به کان نه مرو ﴿فِي سُجُلٍ فَكُهُونٍ﴾ له خوشی و شادیدا
 سه رقالن ﴿هُرُورًا زُجْجُرًا فِي ظُلُلٍ عَلَى الْأَرْبَابِكُمْ مَثْكُوتٍ﴾ خویان و هاوسه ره کانیاں له سیه ره کاندا
 له سه ر تهخت (ی رازوه) پالیان داوه ته وه ﴿لَهُمْ فِيهَا قُلُوبُهُمْ وَلَهُمْ فِيهَا يَدَايُهُمْ﴾ له وه (به هشته) دا
 بویان ناماده به میوه هات و هرچی داوا بکن ﴿سَلَامٌ قَوْلًا لِمَنْ رَبِّ رَحِيمٍ﴾ سه لام (یان لی ده کریت)
 به و ته به که له لایه ن به روه دگاری میهره بانه وه ﴿وَأَمْتَدُوا إِلَيْهَا أَلْيَوْمَ الْمُجْرِمُونَ﴾ نیوه ش نهی تاوانباران
 نه مرو جیا بینه وه (له نیمانداران) ﴿أَلَمْ نَعْتَدِ الْكُفْرَ بِنَبِيِّكُمْ﴾ نهی نه وه کانی نادم نایا وه سیتیم
 بؤ نه کردن ﴿أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ﴾ که شهیتان نه به رستن ﴿إِنَّهُ لَكُرْهُدٌ وَمُيْتٌ﴾ چونکه به راستی
 شهیتان دوزمنی ناشکرای نیوه به ﴿وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ وه (نایا وه سیتیم بؤ نه کردن)
 که من به رستن نه مه رینگای راسته ﴿وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا﴾ سویند به خوا بینگومان
 (شهیتان) خه لکنیکی زوری له نیوه گومرا کرد ﴿أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ﴾ دهی نایا بؤ زیر نه بوون ﴿وَلَقَدْ
 هَدَيْنَاهُمْ آلَ إِسْرَافِيَةَ فَكَفَرُوا بِهَا﴾ نه مه نه و دوزه خه به که به لیتان بی درابوو ﴿أَصَلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنتُمْ
 تَكْفُرُونَ﴾ نه مرو برونه ناوی به وه به هوی بی باوه ر بوون تانه وه ﴿الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ﴾ نه مرو
 مؤر ده نیین به سه ر ده میاندا ﴿وَنُكَلِّمُنَا أَيْدِيَهُمْ﴾ و ده ستیان قسه مان له گله دا ده کن ﴿وَنَشْهَدُ أَرْجُلَهُمْ
 بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ و قاچیان شابه تی ده دن به وهی که کردویانه ﴿وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ﴾
 وه نه گهر بمانه وی ر ووناکی چاویان ناهیلین (کویریان ده کین) ﴿فَأَسْتَبِقُوا الصِّرَاطَ فَإِنِّي بَصِيرُونَ﴾ نه وسا
 ده یانه وی به ره و رینگای راست پیشبر کی بکن جا چون ده بینن ﴿وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَى مَكَانَتِهِمْ﴾
 خو نه گهر بمانه وی له شوینی خویاندا شیوهی ناده میان ده گزیرین (ده یان کین به شتیکی خراب)
 ﴿فَمَا اسْتَطَعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ﴾ به هوی نه و (گورینه وه) نه یان ده توانی نه برؤن ونه بگه رینه وه ﴿وَمَنْ
 تَعَمَّرَهُ نَكَسْنَاهُ فِي الْحَنَاقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ﴾ وه ته منی هر که س دریز که بین لاشه ی لاواز و ناته وان
 ده کین دهی نایا زیر ناسن ﴿وَمَا عَاثَمْتَهُ الشَّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ﴾ نیمه نه و (موحه ممه د ﴿مَنْ فِئْرِ
 شِعْرٍ نَهْ كَرْدُووه، و شیعروتن شیای نه و نی به ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ﴾ و نه وهی (موحه ممه د ﴿مَنْ
 دهبلی په ند و ناموزگاری و قورنانی پونکه ره وهی (راستی به) ﴿لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا﴾ بؤ نه وهی
 نه وانه ی (دل) زیندوون بیان تر سیتی ﴿وَيَحْيَى الْقَوْلَ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ و به لیتی (سزا) بسه پیتیت به سه ر
 بی باوه راندا ﴿

﴿أُولَئِكَ رِزْقًا﴾ نایا نه بیان دی (نه بیان زانیوه) ﴿أَنَا خَلَقْنَا الْهَمَّ مِمَّا عَمِلْتَ أَيْدِيَنَا أَعْمَاءَ﴾ که بیگو مان نیمه نازده لمان بز نه وان دروست کردووه ﴿فَهُمْ لَهَا مَلِكُونَ﴾ نه مجا نه وان خاوه نیانن ﴿وَدَلَّلْنَاهَا الْهَمَّ﴾ وه رامان هیناون بزوان ﴿فِيهَا رُكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ﴾ نه مجا سواری هه ندیکیان ده بن و (گوشتی) هه ندیکیشیان ده خون ﴿وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبٌ﴾ وه زور سوو دیان لی ده بینن و شتی خوار دنه وه شیان لی وه رده گرن ﴿أَفَلَا يَشْكُرُونَ﴾ دهی نایا سو باسی خوا ناکه ن ﴿وَأَتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً﴾ وه بیجگه له خوا چهند په رستراونکیان بز خو بیان داناوه ﴿لَعَلَّهُمْ يَنْصَرُونَ﴾ بهو هیوایه ی یار مه تی بدرین ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ﴾ (نهو په رستراوانه) ناتوانن یار مه تیان بدن ﴿وَهُمْ لَهَا جُنْدٌ مُحَضَّرُونَ﴾ به لام نه مان سه ربازی ناماده ن، له خزمه تیانندان (وملکه چی نهو بتانه ن) ﴿فَلَا يَخْزِيكَ قَوْلُهُمْ﴾ جا قسه کانیان خه مبارت نه کات ﴿إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ﴾ چونکه به راستی نه وه ی دهی شار نه وه و نه وه ی ناشکرای ده که ن ده بزانیان ﴿أُولَئِكَ رِزْقًا لِمَنْ نَشَاءُ﴾ نایا ناده می نه بزانیوه ﴿أَنَا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْقَةٍ﴾ که نه ومان له نوتفه به ک دروست کردووه ﴿فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ﴾ که چی به کسه ر ده بیته دوز منیکی سه سه ختی دیار (ده مقالی که ریکی ناشکرایه) ﴿وَصَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ﴾ وه نمو ونه مان بز دینیتسه وه و به دیهیتانی خوی له بیر چوته وه ﴿قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظْمَ وَهِيَ رَمِيمٌ﴾ (نهو بی بروایه) ده لی کی ئیسکه کان زیندووه ده کاته وه له کاتیکدا که رزیون ﴿قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ (نه ی موحه ممه د ﴿بَلَىٰ﴾ نهو زاته زیندوویان ده کاته وه که له به که م جار وه به دی هیناون ﴿وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ﴾ و نهو به هموو دروست کراونک زانا و ناگاداره ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا﴾ زاتی که له دره ختی سه وز ناگری بز دروست کردون ﴿فَإِذَا أَنشَأْنَاهُ مِنْ نُفُوسِكُمْ﴾ نیتر نیوه ناگری بی ده که نه وه ﴿أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ نایا زاتی که ناسمانه کان و زهوی به دی هیناوه ﴿بِقَدِيرٍ عَلِيمٌ﴾ بِخَلْقِ مِثْلَهُمْ ناتوانی وینه بیان دروست بکات؟ ﴿بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلْقُ الْعَلِيمُ﴾ به لی ده توانی و هه ر نه ویش دروست که ری زانایه ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا﴾ به راستی کاری نهو (خوا) نه مه به هه ر کاتی بهوی شتیک به دی بهیتیت ﴿أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ بهی ده لی: به، ده ست به چی (نهو شته) ده بیت ﴿فَسُبْحَانَ الَّذِي يَسِيرُ فِي يَدَيْهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ﴾ جا پاک و بیگه رده نهو خوا به ی که مولکایه تی هموو شتیک به ده ست نه وه ﴿وَالَّذِي يُرْجِعُونَ﴾ و بز لای نه ویش ده گه رینرنه وه

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندی میهره بان

﴿وَالصَّفَاتِ صَفًا﴾ سویند بهو فریشتانه ریز بوون (له کاتی عیباده تدا) ﴿فَالرَّجْرَجِ رَجْرًا﴾ وه سویند به وانه که ده خوړن به سدر هه وره کاند ا ﴿فَالثَّلَاحِ ذِكْرًا﴾ وه سویند به خوږته رانی قورنان ﴿إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ﴾ به راستی بهر ستر اوی ټیوه ناک و ته نهاییه ﴿رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَابَيْنَهُمَا﴾ بهر وره دگاری ناسمانه کان و زهوی و نه وهی له نیوانباندایه ﴿وَرَبِّ الْمَشْرِقِ﴾ و بهر وره دگاری خوړ هه لاته کان ﴿إِنَّا زَيْنَبُ السَّمَاءِ الَّذِينَ يَرْبُونَ الْكَوَاكِبَ﴾ بینگومان ټیمه ناسمانی دونیامان به جوانی نه ستیره کان رازاند و نه وه ﴿وَحَفَظْنَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ﴾ وه له هه موو شه پتانیکسی سهر کهش پاراستو ومانه ﴿لَا يَسْتَمِعُونَ إِلَى السَّمَاءِ الْأَعْلَى﴾ ناتوانن گوی بگرن بو نه و فریشتانهی له بهر زترین پله دان ﴿وَيُقَدِّفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ﴾ وه (نه گهر بچن گوی بگرن) له هه موو لایه کی (ناسمانه وه) ناگر باران ده کریسن ﴿ذُخْرًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ﴾ راو ده نرینن زور به توندی و (له قیامه تدا) سزایان بهر ده وانه و سه خته ﴿إِلَّا مَنْ خَلِيفَ لَقِظَةً﴾ (شه پتانه کان ناتوانن گوی بگرن) مه گهر به کینکیان به دزیه وه هه و الیک (له فریشته به ک بیستی) به پله بیفرینتی ﴿فَاتَّبَعَهُ رِشَابٌ نَاقِبٌ﴾ پزیسکی گردار و سوتیته ری شوین ده که ویت (ودهی سوتیتی) ﴿فَأَسْتَفِيحِرُّهُمْ أَشَدُّ حَلْقًا﴾ نه مجا (تهی موحه ممد) پیرسه له وانهی (که بیبا وهرن) نایا نه وان دروستکراوینکی گه وره نر و گرن گتر و به هیز ترن؟ ﴿أَمْ مَنْ خَلَقْنَا﴾ یان نه و شتانهی تر که دروستمان کردووه (له ناسمان و خوړ و زهوی و ...) ﴿إِنَّا خَلَقْنَا مِنْ طِينٍ لَازِبٍ﴾ به راستی ټیمه نه وان (ناده می) مان دروست کرد له قورینکی لینجی جیبر ﴿بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ﴾ به لام (سه بره) تو سهرت سوپرماوه (چون باوهر ناهینن) که چی نه وان گالته ده که ن (به تو که ده لئیت زیندوو بوونه وه هه به) ﴿وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ﴾ وه کاتی ناموزگاری بکرین ناموزگاری وهر ناگرن ﴿وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخَرُونَ﴾ وه کاتی موعجیزه به ک بینن ده بکه نه گالته جار ﴿وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ﴾ وه ده لئین نه م (قورنانه) هیچ نیبه جگه له جادوو به کی ناشکرا ﴿أَمْ نَدَامُنَا وَكُنَّا رِئَاسًا وَعِظْمًا﴾ (ده لئین) نایا ټیمه که مردین و بووین به خوړ و نیسکی پزیسو ﴿أَمْ نَأْتِمَنُوهُمْ﴾ نایا ټیمه زیندوو ده کرینه وه ؟ ﴿أَوْءَابَاؤُنَا الْأُولُونَ﴾ له گه ل باوو باپیرانی پیشینانمان ﴿قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ خَيْرُونَ﴾ (تهی موحه ممد) بلنی: بلنی (هه مووتان زیندوو ده کرینه وه) و له و کاته دا ټیوه زه لیل و سهر شوړن ﴿فَالنَّمَاهِ زَجْرًا وَجِدَّةً فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ﴾ چونکه نه و (زیندوو بوونه وه به) ههر به ک دهنگه ټیتر ده ست به جی زیندووون و ده روانن ﴿وَقَالُوا إِنَّا كُنَّا هَذَا آيَةً يُؤْمِرُ الَّذِينَ﴾ وه ده لئین: وای بو خو مان نه مه پوژی تو له سه نندن و پاداشته ﴿هَذَا يَوْمَ الْقَضَى الَّذِي كُتِبَ بِهِ الْكُفْرُونَ﴾ (بیسان ده وتری) نه مه نه و پوژی بریار دانه به که باوهرتان پنی نه بوو ﴿أَحْشَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَوْرَاجَهُمْ﴾ (خوا به فریشته کان ده فرموی) نه وانهی سته میان کرد کویان بکه نه وه له گه ل هاوهرنکیان (هاو وینه کانیان) ﴿وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ﴾ له گه ل نه وانه ش ده یان بهرستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگه له خوا ﴿فَأَقْدَرَهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْحَجِيرِ﴾ نه مجا رینگای دوزه خیابن نشان دن ﴿وَقَفُّوهُمْ إِنْهُمْ مَشْهُورُونَ﴾ وه نه وانه راوه ستینن بینگومان پر سیاریان لی ده کری

﴿مَالِكٌ لَا تَنصُرُونَ﴾ (بیان دهوتری) نهوه چیتانه یارمتهی یه کتر نادهن ﴿بَلْ هُوَ آخِرُ مَسْمُومُونَ﴾ (نه خیر یارمتهی یه کتر نادهن) به لکو نهوان هموو (بهندهو په رستراوه کانیان) لهو روزه دا گهردن که چن بق خوا ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ﴾ (لهو روزه دا) روو ده که نه یه کتر و پرسیار له یه کتر ده که ن ﴿قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ﴾ (گومر اکراوه کان به گومر اکره کان) ده لنین به پرستی نئوه بوون له لای راسته وه هاتنه لامان (نه تان هیشت شوینی که وین) ﴿قَالُوا بَلْ لَنْ نَكُونُ لَكُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ (گومر اکره کان) ده لنین (نه خیر راست ناکن) به لکو نئوه خوتان ئیمان دار نه بوون ﴿وَمَا كَانَ لِنَاعِلِكُمْ مِنْ سُلْطٰنٍ﴾ وه نیمه هیچ دهسه لاتیکنان به سهر نئوه دا نه بوو ﴿بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طٰغِينَ﴾ به لکو خوتان گهلینکی له خوا یاخی بوون ﴿فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذٰلِقُونَ﴾ نهوته بریاری په روه ردگارمان (به سزا دانمان) سه پا به سه رماندا، که به پرستی ده بی بیچه ژین ﴿فَاعْوَبْنَا كَمَا كَفَرْتُمْ﴾ به لسی نیمه نئوه مان گومر اکره چونکه به پرستی خوشمان گومر اکره بوون ﴿وَإِنَّهُمْ لَمَّا فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ﴾ جا به پرستی هموو بیان (گومر اکراوه و گومر اکراوه) لهو روزه دا له سزادا هاو به شن ﴿إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ﴾ بیگومان نیمه تاوانباران بهو جوړه لی ده که یں ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ به پرستی هر کاتی به وانه بوترا به ﴿لَا إِلٰهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ﴾ هیچ په رستراونکی راست نیبه بیجگه له خوا، خویان به گه وره ده زانی (و ملکه چی نه ده بوون) ﴿وَيَقُولُونَ إِنَّا لَنَأْتِيَنَّكَ الْهَيْبَتَا﴾ وه ده بیان ووت: نایا نیمه په رستراوه کانمان واز لی بهیتین؟ ﴿إِنَّا لَنَسْتَعْرِضُونَ﴾ له بهر شاعیرینکی شینت ﴿بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ﴾ (نه خیر وانیه) به لکو نهوه (پتغه مبه ره) هه قی هیناوه و باوه پری به پتغه مبه رانی پتسو و هه به ﴿إِنَّكُمْ لَذٰلِقُوا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾ به پرستی نئوه سزای سهخت ده چه ژن ﴿وَمَا تُحْزِنُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ و نئوه ته نها تولی نهوه (خراپانه) تان لی نه سه نری که کردوتانه ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ﴾ به لام بهنده پاک و هه لبار ده کانی خوا ﴿أُولٰٓئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ﴾ نه وانه ن رزق و ریزی دیار کراویان بق هه به ﴿فَوَكَّدَ وَهْمَهُمْ فَمَا ظَنُّكُمْ﴾ که میوه هاتی جوړا و جوړه، وه نهوان ریز لینگیراون ﴿فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ﴾ له به هشتانی پر ناز و نیعمه تدا ﴿عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ﴾ له سه ر تهخت و کورسی یه رازاوه کان به رامبه ر یه کتر دانیشتون ﴿يَطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَّعِينٍ﴾ به سه ر یاندا ده سورینه وه به په رداخی پر له شه رابی پاک و خاوین له رووباره پوشتوه کانی به هه شت ﴿يَبْصُرُونَ أَذْوٰنًا لَّسْرِيبٍ﴾ سپیه له په نگدا، زور به له زته بق نه وانه ی ده یخونه وه (که هیچ زیانیک به لاشه و زیری مرؤف ناگه به نیت) ﴿لَا فِيهَا عَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ﴾ (نه و شه رابه) نه میشکیان تیک ده دات نه سه ر خوشیان ده کات ﴿وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ﴾ وه نافرتهانی چاو جوان و گه وره بیان لایه، که جگه له میرده کانیا ن سه بری که س ناکن ﴿كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكُونٌ﴾ وه کو هیلکه ی ناو هیلانن (یان نه لنی مرواری ناو سه ده فن) ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ﴾ نه مجا روو ده که نه یه ک و پرسیار له یه کتر ده که ن ﴿قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ﴾ یه کی له وان ده لی: من (له دونیا) هاوه لیکم هه بوو ﴿

﴿يَقُولُ أَهْلَ نَكَ لَيْمَ الْمُصَدِّقِينَ﴾ دهی ووت: نایا به پرستی تو له وانهی باوهرت ههیه (به زیندوو بوونه وه ۱؟)
 ﴿أَهْلَ نَامِتْنَا وَكَثْرًا وَأَوْعَظَلَمًا﴾ نایا کاتی مردین و بووین به خاک و نیسقانی پزیوو ﴿أَهْلَ نَالْمَدِينُونَ﴾ نایا
 به پرستی نیمه (زیندوو ده کرینه وه وه) سزا ده درین ﴿قَالَ هَلْ أُشْرُ مَطْلِعُونَ﴾ (پیاوه به هه شتیبه که) ووتی
 نایا نیمه ته ماشا (ی دوزه خ) ناکن ﴿فَأَطَّلَعَ فَرَّاهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ﴾ نه مجا خوی سهیری کرد کتوبر
 له ناوه پرستی دوزه خدا نه وه (هاورینی) بینی ﴿قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدْتَ لَتُرْدِينَ﴾ پنی ووت سویند به خوا نریک
 بوو منیش هه لدیری ﴿وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُخْضَرِّينَ﴾ وه نه گهر میهره بانی په روه ردگارم
 فریام نه که و تابه، منیش له ناماده کراوان (ی ناو دوزه خ) ده بووم ﴿أَفَمَتَّخِضُ بِمَيْمَتِي﴾ دهی نایا نیمه
 نامرین ۱؟ ﴿إِلَّا مَوْتَنَا الْأُولَى﴾ جگه له مردنه که ی به که م (ی دونیا) مان ﴿وَمَا تَخْضُ بِمُعَدَّيْنِ﴾
 وه نیمه سزا نادرین ۱؟ ﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَوْمُ الْعَظِيمُ﴾ به پرستی نه مهیه سهر که و تنی گه وره ﴿لِيُقَالِ
 هَذَا قَلْبُ عَمَلِ الْعَمِلُونَ﴾ باتیکوشه ران بو پاشه پوزی روزنیکی واتیکوشن ﴿أَذَلَّكَ خَيْرٌ لِّزَلَاةٍ سَجْرَةُ
 الرَّقْمِ﴾ نایا نه وه (نیعمه تانه ی باسکرا) ریز گرتن و میوان داریه باشه، یان (بهری) دره ختی ژه قنه مووت
 ﴿إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ﴾ بینگومان نیمه نه وه (داره) مان کرده هوی تا قی کرده وه ی سته مکاران
 (که له دونیادا گالته یان پی ده کرد) ﴿إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ﴾ به پرستی نه وه (ژه قنه مووته)
 دره ختی که له بیخی دوزه خ دا ده پرونت ﴿طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ﴾ به رو بوومه که ی هه روه ک
 سهری شهیتانه کانه (ناشیرین و چل چلاوی یه) ﴿فَأَنهٗمُ لَا يَكُونُ مِنْهَا﴾ جا بینگومان نه وه
 (دوزه خیانه) له وه دره خته ده خون ﴿فَتَالُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ﴾ و سکیان له (بهری) نه وه دره خته پر ده که ن
 ﴿لَمَّا أَنهٗمُ عَلَيْهَا شَوْبًا مِّنْ حَبِيرٍ﴾ له پاشان به پرستی ناو نیکی لیلی زور گهرمی به سهردا ده خون وه
 ﴿ثُمَّ إِنْ مَرَجَعْتُمْ رِجَالًا لِّالْجَحِيمِ﴾ بینگومان دواتر گه رانه وه یان بو دوزه خه ﴿إِنَّهٗمُ الْقَوْمُ الْآبَاءُ هُمُ
 صَالِحِينَ﴾ به پرستی نه وه بان باو و باپیرانی خویانیان به گومرایی بینی ﴿فَهُمُ عَلَىٰ أَثَرِ مَقْتُلُونَ﴾ نه مجا
 نه وه هانده دران بو شوین که و تنیان (له گومراییدا) ﴿وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ﴾ سویند به خوا
 بینگومان پیش نه وه (گومراییانه ی قورپه یش) زور به ی گه له پیشینه کان گومرایی بوون ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
 فِيهِمْ مُنذِرِينَ﴾ سویند به خوا بینگومان نیمه له ناو خویاندا (پنیغه مبه رانی) ترسینه رمان بو ناردن ﴿فَانظُرْ كَيْفَ
 كَانَتْ عَاقِبَةُ الْمُنذِرِينَ﴾ نه مجا (نه ی موحه ممه د) سه رنج بده سه رنه نجامی
 ترسینه رانه کان چون بوو ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ﴾ بیجگه له به ننده هه لیر تراوه کانی خوا ﴿وَلَقَدْ
 نَادَيْنَا نُوْحًا فَلْيَنعَمْ الْمُجِيبُونَ﴾ سویند به خوا به پرستی نوح (علیه السلام) هاواری لی کردین
 نه مجا نیمه ش زور چاک وه لایمی (هاواره که ی) نه وه مان دایه وه ﴿وَنَحْنُ لَهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ﴾
 خوی و کهس و کاری (باوه پرداری) مان له ته نگانه گه وره که رزگار کرد ﴿

﴿وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمْ الْبَاقُونَ﴾ وه تنها نه وه کانی نه ومان (له سهر زهوی) هیشته وه ﴿وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ﴾ وه باس وناوبانگی (باشی) نه ومان له ناو گه له پاشینه کاندا هیشته وه (که نه مه به) ﴿سَلَّمَ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ﴾ سه لام و درود له سهر نوح له لایدن هه موو جیهانیانه وه ﴿إِنَّا كَرَّمْنَا نَجْمَ الْجَبْرِ الْمُحْسِنِينَ﴾ به راستی نیمه نا به و شیوه پاداشتی چاکه کاران دهدهینه وه ﴿إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ بینگومان نه وه له بنده باوه پرده ره کانی نیمه بوو ﴿ثُمَّ اعْرَفْنَا الْأَخْرِيَّتَ﴾ له پاشان نه وانی تر (دورژمان) مان نو قم کرد ﴿وَأَنْ مِنْ شِعْبَةِ إِبْرَاهِيمَ﴾ به راستی ئیبراهیم له په بره وان و شوینکه و توانی نوح بوو (له بنه ماکانی نایندا) ﴿إِذْ جَاءَ رَبُّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ﴾ کاتی به دلنکی ساغه وه به ره وه په روه ردگاری هات ﴿إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ﴾ کاتی که به باوکی و گه له که ی ووت چی ده په رستن ﴿أَيْفَكَاهُ اللَّهُ دُونَ اللَّهِ يُرِيدُونَ﴾ نایا بینجگه له خوا په رستن اوینکی درو و هه له بستر او تان دهوی (بپه رستن) ﴿فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ ناخو گومانان چونه به رانبر به په روه ردگاری جیهانیان؟ ﴿فَنظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ﴾ نه مجا سه بیرنکی نه ستیره کانی کرد ﴿فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ﴾ جا ووتی من نه خوشم (نایم بو جه ژنه که تان له دهره وه ی شار) ﴿فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ﴾ نه وانیش پشتیان تی کرد و روشتن (بو دهره وه ی شار بو جه ژنه که بیان) ﴿فَرَاغَ إِلَى اللَّهِ الْعَجْرَةَ فَقَالَ آلَا تَأْكُلُونَ﴾ جا (ئیراهیم) به نهیسی روشتن بو لای په رستن اوه کانیان (به گالته وه) پی ووتن نه وه بو شت ناخون ﴿مَا لَكُمْ لَا تَنْظُرُونَ﴾ نه وه چیتانه قسه ناکن ﴿فَرَاغَ عَلَيْهِمْ صَرْبًا يَأْتِينَ﴾ نه مجا به دهستی راستی (به ته ور) دهستی کرد به لیدانیان (وردی کردن جگه بته گه وره که بیان) ﴿فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَرُونَ﴾ (گه له که ی زانیان) به کسه ر به په له به ره وه ئیراهیم هاتن ﴿قَالَ اتَّعْبُدُونَ مَا تَنْجُوا﴾ (ئیراهیم) ووتی نایا ئیوه بتانیک ده په رستن که خو تان ده بیتاشن و دروستی ده که ن؟ ﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ﴾ له کاتیکدا خوا به دیهینه ری خو تان و نه و بتانه شه دروستان کردون ﴿قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْفُوا فِي الْقُوَّةِ فِي الْحَجِيرِ﴾ ووتیان بینایه کی به رزی بو دروست بکن (پری که ن له ناگر) و فری ی بدنه ناو ناگره که وه ﴿فَارَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْقَلِينَ﴾ وویستیان (بیکوژن) به پیلان به لام نیمه نه وانمان زیر خست ﴿وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَاهِدِينَ﴾ (ئیراهیم) ووتی من دهروم بو لای په روه ردگارم، دلنیم ریتموونیم ده کات ﴿رَبِّ رَبِّ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ نه ی په روه ردگارم منالکی چاکم پی بیه خشه ﴿فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ﴾ نیمه ش مرده ی کورنکی له سه رخومان پندا ﴿فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ﴾ جا کاتی نه وه (کوره گه وره بوو نا) گه شته نه وه ی ئیش و کار بکات له گه ل (ئیراهیم) دا ﴿قَالَ يَبْنَؤُا فِي الرِّبِّ فِي الْمَنَامِ إِلَى أَدْبَحِكَ﴾ (ئیراهیم) ووتی نه ی کوره خوشه ویسته که م به راستی من له خه ودا بینیم که سهرت ده برم ﴿فَانظُرْ مَاذَا تَأْتِي﴾ جا سه رنج بده ده لئیت چی و رات چی به ؟ ﴿قَالَ يَا أَبَتِ أَفَعَلِ مَا تُؤْمَرُ﴾ (کوره که = ئیسماعیل) ووتی بابه گیان نه وه ی فرمانت پی دراهه بیکه ﴿سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ دلنیا به ده بینی به وویستی خواله خو گران ده بم ﴿

﴿قَلَّمَا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ﴾ ئەمجا کاتی هەر دوو کیان ملکه چ بوون (بۆ فه رمانی خوا) و ئیبراهیم
 ئیسماعیلی بهر وودا خسته سه ر زه وی ﴿وَوَدَّيْنَهُ أَنْ يَأْتِيَنَّاهُمُ﴾ ئیمه ش بانگمان کرد ته ی ئیبراهیم
 ﴿قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا﴾ بینگومان خه وه که ت به جی هینا ﴿إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ بهراستی ئیمه
 ئابه و شیوه پاداشتی چاکه کاران ده ده ی نه وه ﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبْتَلَى﴾ بینگومان نه مه تا قی کرد نه وه ی
 ئاشکر ابو ﴿وَوَدَّيْنَهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ﴾ وه بهر انیکسی گه وره مان کرده قوربانی نه و (ئیسماعیل) ﴿وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ﴾ وه باسکردن به چاکه ی ئیبراهیممان له ناو گه لانی داها توودا هیشته وه ﴿سَلَّمَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ﴾ دروود و سه لام له سه ر ئیبراهیم ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ ئا به و شیوه
 پاداشتی چاکه کاران ده ده ی نه وه ﴿إِنَّهُم مِّنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ بهراستی نه و له بهنده ئیمان داره کانی
 ئیمه یه ﴿وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ﴾ مزده ی ئیسه اقامان پیندا (که ده بیته) پیغه مبه رینک
 له چاکه کاران ﴿وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ﴾ جا فه ر و به ره که تمان رشت به سه ر ئیبراهیم و ئیسه اقا
 دا ﴿وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ﴾ و له نه وه ی هەر دوو کیان کار چاک و سته مکار له ده روونی
 خوی به ئاشکر اهه بوو ﴿وَلَقَدْ مَتَّعْنَا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ﴾ سویند به خوا بینگومان منه تمان نا به سه ر
 مووسا و هاروون دا ﴿وَوَجَّعْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكُرْبِ الْعَظِيمِ﴾ هەر دوو کیان و گه له که یانمان له ته نگانه
 گه وره که رزگار کرد ﴿وَوَضَعْنَاهُمْ فَكَأَنَّهُمْ آلِفُ الْغُلِيِّينَ﴾ وه یار مه تیمان دان، بویه هەر نه وان سه ر که وتن
 (به سه ر فیرعه ون و کومه له که بیدا) ﴿وَوَاعَدْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ﴾ وه کتیبی روونکه ره وه مان دا
 به هەر دوو کیان (به مووسا و هاروون) ﴿وَوَهَّدْنَاهُمَا لِصِرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ﴾ وه رینموونی هەر دوو کیانمان
 کرد بۆ رینگای راست ﴿وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ﴾ وه ناوبانگی چاکسی هەر دوو کیانمان له ناو
 گه له پاشینه کاندا هیشته وه ﴿سَلَّمَ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ﴾ سه لام له سه ر مووسا و هاروون بیت
 ﴿إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ بهراستی ئیمه ئا به و جوړه پاداشتی کار چاکان ده ده ی نه وه ﴿وَلَقَدْ
 آتَيْنَاهُم بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ بینگومان هەر دوو کیان له بهنده ئیمانداره کانی ئیمه ن ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُم
 الْفُرْسَانَ﴾ بهراستی ئیلیاس (پیغه مبه رینک بوو) له پیغه مبه ران ﴿إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَالَأَسْتَفْتُونَ﴾ کاتی
 به گه له که ی ووت نه وه له خوانا تر سن (خوتان نا پاریزن) ﴿أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ﴾ ئایا (بتی)
 به عمل ده به رستن و واز دینن له (به رستی) چاکترینی دروستکه ر و به دیه یته ران (که خوای گه وره یه) ﴿وَلَقَدْ
 آتَيْنَاهُمُ الْكُرْبُومَ﴾ که خوای په روه ر دگاری ئیوه و باوو باپیره پیتشینه کانتانه ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُمُ
 الْبُرْقَانَ﴾

﴿فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ﴾ که چی باوه پریان نه هیتنا به نیلیاس که و ابو و بنگومان نه وان ناماده ده کرین (له دوزه خ دا) ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ جگه بنده هه لبر تر اوه کانی خوا ﴿وَرَكَّاعًا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ﴾ وه باسی چاکی نه و (نیلیاس) مان له ناو گه له پاشینه کان دا هیشته وه ﴿سَلَّمَ عَلَیْهِ إِلَى یَاسِینَ﴾ سه لام له سه ر نیلیاس بیت (نیلیاسین و نیلیاس هه ر به ک که سه) ﴿إِنَّا كَذَّلْنَا لِحِزْبِ الْمُحْسِنِينَ﴾ به راستی نیمه نا به و شیوه پاداشتی چا که کاران ده دینه وه ﴿إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ بنگومان نه و (نیلیاس) له بنده باوه پرداره کانی نیمه به ﴿وَإِن لُّوطًا لِّمَنِ الْمَرْسِلِينَ﴾ به راستی لوط (پنغه مبه رنک بو) له پنغه مبه ران ﴿إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ﴾ کاتیک خوی و هه موو که سه کانی و شوین که و تو وانیمان پر زگار کرد ﴿إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ﴾ بیجگه له پیره ژنیک (خیزانی لوط) که له تیا چو وه کان بو ﴿ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخِرِينَ﴾ پاشان نه وانی ترمان له ناو برد ﴿وَإِنَّكَ لَمَتْرُونَ عَلَيْهِمْ مُّصِيبِينَ﴾ به راستی نیوه (نه ی قوره ی شیهه کان) به به بیاناندا (به روزه) ده روزه به سه ر (شوینه واره کانیناندا) ﴿وَبِالْأَنْبِیَاءِ أَقْلًا تَعْقِلُونَ﴾ و به شه و دا نایا نیر ژیر نابن ﴿وَإِنَّ یُوشَعَ لِمِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ وه به راستی یونس (پنغه مبه رنک بو) له پنغه مبه ران ﴿إِذْ أُنقِذْنَا إِلَى الْفُلِّ الْفَاسِحِ﴾ کاتی رای کرد بو لای که شتی کی پر (له خه لک) ﴿فَسَاهَرَهُمْ كَانِ مِنَ الْمُدْحَضِينَ﴾ نه مجا (نه و که شتی له بهر نه وه ی باری قوورس بو، له ترسی نو قم نه بوونی، خه لکه که ی که له ناویدا بوون، قورعه کیشیان کرد بو نه وه ی نه و که سه ی ده رچوو بیخه نه ناو ده ریا که وه و باری که شتی به که سوو کتر بیت) قورعه یان کرد (یونس) نه و که سه بو له قورعه که سه ر نه که وت ﴿فَالْتَفَمَهُ الْحَوْثُ وَهُوَ مَلِیْمٌ﴾ (خرابه ده ریا که و) نه مجا نه هه نگی ک قوتی دا نه ویش شایانی سه رزه نشت بوو ﴿فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسْتَجِیْبِينَ﴾ خو نه گه ر به راستی نه و له یاد کارانی (خوا) نه بوایه ﴿لَلَّیْتُ فِی بَطْنِهِ إِلَى یَوْمٍ یَّبْعُثُونَ﴾ هه تا روزه ی زیندوو بوونه وه له ناو سکی نه و (نه هه نگه دا) ده مایه وه ﴿فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِیْمٌ﴾ به هوی نه وه وه فریمان دایه زهویه کی پروت (بی دار و دره خت) و نه خو شیش بوو ﴿وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ یَقْطِیْنٍ﴾ وه رووه کینی کوله که مان به سه ریدا رواند ﴿وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مَآئِدَةٍ أَلْفٍ أَوْ یَرِیْدُونَ﴾ نه وسا به پنغه مبه ریتی ناردمان بو لای سه ده هزار که س یا زیاتر ﴿فَتَأَمَّنُوا مِنْهُمْ إِلَى حِیْبٍ﴾ گه له که ش باوه پریان هیتنا و به و هویه وه به هره مه ندمان کردن له ژیان تا ما و به ک ﴿فَأَسْتَفْتِيهِمُ الرِّبَّكَ الْبَنَاتُ وَ لَهُمُ الْبَنُونَ﴾ نه مجا (نه ی موحه ممد) پر سیاریان لی بکه نایا کچان بو په روه ردگاری تویه و کورانش هی نه وانه؟ ﴿أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنثًا وَ هُمْ شَهِدُونَ﴾ یان نه وان به دیاره وه بوون که نیمه فریشته کانمان به مینه دروست کرد ﴿أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ إِفْكِهْمَ لَیْقُولُونَ﴾ بیدار بن به راستی نه وان له دهس هه لیه سی خویانه وه ده لنین ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ لَهُمُ الْكُذُوبُونَ﴾ خوا مندالی بووه و بنگومان نه وانه دروزنن ﴿أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ﴾ نایا (خوا) کچانی هه لبر اردووه (بو خوی) به سه ر کوران دا ﴿

﴿مَالِكٌ كَيْفَ تُحْكُمُونَ﴾ چیتانه چنن بریاری وا دهه دن ﴿فَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ دهی نایا بیر ناکه نه وه؟ ﴿أَنزَلْنَا إِلَهُكَ بِالْحَقِّ وَكَانَ كَثِيرًا﴾ دهی کتیبه که تان (به لگه که تان) بیتن نه گهر راست ده که دن ﴿وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نِجَابًا﴾ وه نه وه (بی باوه رانه) له نیتوان خواو جنو که دا خزمایه تی یان بریار داوه ﴿وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الْجِنَّةَ إِذْ لَبَسُوا نَفْسًا﴾ سویند به خواو بیگومان جنو که کان ده یان زانی که به راستی نه وان ناماده ده کرتن (له روزی دوا پیدا) ﴿سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ﴾ پاک و بیگهرده خوا له وهی نه وه (بی باوه رانه) ده بیلین ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ﴾ (همه موویان سزا ده درین) بیجگه به نده خاوین کراوه کانی خوا ﴿فَاللَّكُمُ وَمَا تَعْبُدُونَ﴾ نه مجا به راستی نیتوه و نه وه (بتانه) یش که ده پهرستن ﴿مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِقَاتِلِينَ﴾ نیتوه ناتوانن له به رانه بری خوا دا گو مراهری (که س) بن ﴿إِلَّا مَنْ هُوَ صَالٍ لِلْحَيْرِ﴾ بیجگه نه وه که سهی (خوا ده زانی) ده چیته دوزه خه وه ﴿وَمَا مِمَّنْ إِلَّا لَهُمْ مَقَامٌ مُّعَلَّوْمٌ﴾ (فرشته کان ده لین) هیچ کام له نیتمه نیبه مه گهر پله و شونینکی دیاری کراوی خوی هیه ﴿وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ﴾ وه به راستی نیتمه همه موومان به ریز وه ستاوین (بو عبادت و به جی هینانی فرمانی خوا) ﴿وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ﴾ وه بیگومان نیتمه یان همه همیشه ته سیبجات وزیر و یادی نه وه که بن ﴿وَإِن كَانُوا لَيَقُولُنَّ﴾ بیگومان هر چه نده بت په رستان ده یان ووت ﴿لَو أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ﴾ به راستی نه گهر کتیبیک (ی ناسمانی وه کتیبی) پتشینانمان هه بوایه ﴿لَكِنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ﴾ به راستی نیتمه له به نده پاک و خاوتنه کانی خوا ده بووین ﴿فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يُعْلَمُونَ﴾ نه مجا (که کتیبیان بو هات) باوه ریان پی نه هینا، جابه زووی ده زانن (سه ر نه نجاسی بی بر وایه که یان چنن ده بی) ﴿وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ﴾ سویند به خوا بیگومان پتشر بریارمان داوه بو به نده نیر دراوه کانمان ﴿إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ﴾ که بیگومان هر نه وان سه ر ده خرین ﴿وَإِن جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ﴾ دیاریشه هر سه ر یازانی نیتمه سه رده که وون ﴿فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حَبِيبٍ﴾ توش وازیان لی بهیتنه تا نه وه ماوهی (دیاری کراوه بو له ناو بر دنیان) ﴿وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ﴾ وه بیان بینه (سه ر نه جامیان چنن ده بیت) له مه ولا نه وانیش ده بینن (چیجان به سه ر دیت) ﴿أَفِعْبَادِنَا تَسْتَغْلِبُونَ﴾ جا نایا به په له داوای سزای نیتمه ده که دن ﴿وَإِن نَزَّلْنَا سَحَابًا﴾ هر کاتی سزای نیتمه هاته خواره وه بو ناو مال کانبان ﴿فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنذِرِينَ﴾ نه وسا تر سبتراوان چ روزنکی خراب و تنگیان ده بی ﴿وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حَبِيبٍ﴾ وه وازیان لی بهیتنه هه تانه و ماوهی (دیاری کراوه بو یان) ﴿وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ﴾ وه بینه نه مجا له مه ولا نه وانیش ده بینن ﴿سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ﴾ په روه رده گارت پاک و بیگهرده، په روه رده گاری بالآ ده ست له وهی بی باوه ران ده بیلین (ده راره ی) ﴿وَسَأَلْنَا عَلَى الْمُرْسَلِينَ﴾ سلوا و درودیش بو گشت پتغه مهران ﴿وَالْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ سوپاس و ستایشیش بو خوای ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ په روه رده گاری همه موو جیهانبان

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿ص﴾ به (صاد) ده خونریته وه خواز اناتره به ماناکه ی بق زانیاری زیاتر سهیر سه ره نای سورتهی (البقرة) بکه
 ﴿وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ﴾ سویند به قورنانی خاوهن ریز و په ند و ناموزگاری ﴿بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عَذَابٍ مُّشْتَقٍ﴾ به لام نه وانیه
 بی باوه رن رز چوون، له خویه گه و ره زانین و دزایه تیدا (به راتهر ئیسلام و شوین که وتوانی) ﴿كَرَاهَتِكُمْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ
 قَبْلُ﴾ چنده ها گه لمان پینش شه وان (کافرانی مه ککه) له ناو یرد ﴿فَأَذَرْنَا مِنْهُ آتٍ مَّتَّاعٍ﴾ نه مجا هاواریان کرد له
 حالیکدا کاتی رزگار بوون نه مابوو ﴿وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِّنْهُمْ﴾ سهریان سوپده ما که تر سینه رتکیان له خویان بق
 هاتووه ﴿وَقَالَ الْكٰفِرُونَ هَذَا سِحْرٌ مُّكَدٌّ﴾ وه بی باوه ران ده بیان ووت نه م (پینغه مبه ره) جادوو گه رتکی زور دروزه ﴿
 أَجْعَلُ الْاِلٰهَةَ الْاِلٰهًا وَجِدًّا﴾ نایا شه (پینغه مبه ره) هموو خواکانی کردو ته به ک خوا ﴿اِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٍ﴾ به راستی نه مه
 (که به ک خوا بی) شتیکی زور سه سوپه تیره ﴿وَاَنْطَلَقْنَا مَعَهُمْ﴾ وه گه و ره کانی (قورپه یش له گه ل پینغه مبه ر
 قسه بیان کرد و هه لسان) به په له ده رچوون ﴿اِنَّ اَمْشِرًا وَاَصْبِرًا وَاَعْلٰءَ الْاَلِهِيْكُمْ﴾ (به خه لکیان ووت) برزون و خو گر بن
 له سه ر (به رستی) خواکانتان ﴿اِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُّزَادُ﴾ به راستی نه مه (ی موحه ممد ﴿ذٰلِکَ﴾ ده یلی) شتیکه له نیوه داوا کراوه
 (هتا بیته گه و ره ی هموو عه ره ب) ﴿مَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فِي الْاٰلِهَةِ الْاٰخِرَةِ﴾ نه مه مان نه بیستووه له کز نا نایندا (که نه سرانی به)
 ﴿اِنَّ هٰذَا اِلَّا اٰخِيْنٌ﴾ نه مه ته نها شتیکی هه له ستراره ﴿اِنَّ نَزْلَ عَلَیْهِ الذِّكْرِ مِنْ بَیْنِنَا﴾ نایا چون وه حی له ناو هه موومان
 دا بق شه (موحه ممد ﴿ذٰلِکَ﴾ دابه ز ستراره ﴿بَلِ هُوَ مِنْ شَکِّ مَنْ ذِکْرٰی﴾ (نه خیر راست ناکن) به لکو نه وان له گه ماندان له
 قورنانه که ی من ﴿بَلِ لَّمَّا يَذُوْعُوْا عَذَابٍ﴾ (نه خیر و انیه) به لکو نه وان هیشتا سزای منیان نه چه شتووه (بزیه باوه ر ناهیتن) ﴿
 اَمْ عِنْدَ هٰمْ حٰزِنٌ اَوْ حَمِيْزٌ مِّنْ اَلْعَرَبِ الْاَوْھَابِ﴾ یا خه زینه کانی به زه یی په روه ردگاری زالی بالادهستی به خشندهت لای نه وان؟ ﴿
 اَلَمْ لَمْ تُمَلِّکُمُ الْمَلٰٓئِکَةَ السَّمَوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَیْنَهُمَا﴾ یا ده سه لات و پاشایی ناسمانه کان و زهوی و نه وه ی له نیوانیاندایه هی نه وان
 ﴿فَلَا تَعْلَمُوْا فِي الْاَنْسَابِ﴾ (نه گه ر وایه) ده با به رز بیته وه له ناو هه کاره کانی به رز بوونه وده (تا ده گه نه عه رش نه مجا
 وه حی دابه زینن بق هه ر که سی خویان ده یانه ویت) ﴿جٰدًا مَا هٰذَا لَکُمْ مَهْرُوْمٌ مِّنْ الْاٰخِرٰتِ﴾ (بی بر وایانی قورپه یش)
 له شکر و کز مه لیکسی بی نرخن له و کز مه لانه ی (دزی پینغه مبه رانن به زووی) ده شکیترین و سه ر شوپ ده بن ﴿
 کَذٰبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمٌ لُّوْجٌ وَعَاذُوْا فِرْعَوْنَ ذُو الْاَوْتَادِ﴾ پینش شه وان گه لی نووح و عاد و فیرعه ونی خاوهن میخه کان باوه ریان
 (به پینغه مبه ره کانیان) نه هیتا ﴿وَتَشٰوَرُوْا قَوْمٌ لُّوْطٍ وَاَصْحٰبُ الْفِتٰکَةِ﴾ وه (گه لی) سه موود و گه لی لووط و خاوهن باخه چرو
 په ره کان ﴿اُولٰٓئِکَ الْاٰخِرٰتِ﴾ نه وانه ناقم و کز مه لانیک بوون ﴿اِنَّ کُلَّ الْاِکْذٰبِ الرَّسْلِ فَحَقَّ عِقَابٌ﴾ هه ر هه موویان
 باوه ریان به پینغه مبه ران نه هیتا بزیه سزای منیان به سه را چه سپا (و له ناو چوون) ﴿وَمَا یَنْظُرُوْنَ اِلَّا الصَّیْحَةَ وَجِدَّةً﴾
 نه مانه ته نها چاوه روانی ده نگیکی زور گه و ره ده کن ﴿مَا لَهَا مِنْ فَوَاقٍ﴾ نه و ده نگه (فوو کردن به که ره نادا) که مترین ماوه
 دوا خستی نیبه ﴿وَقَالُوْا اُرْتَا عَلٰی لَنَا فِطْنًا قَبْلَ یَوْمِ الْحِسَابِ﴾ (به گالته پیکردنیکه وه) وه ووتیان: نه ی په روه ردگارمان
 پینش رزوی لی پر سینه وه به شه که مان (له سزایان پاداشت) بی بده ﴿

﴿أَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَأْتِيكَ مِن سَبِّهِمْ﴾ (ئهی موحه ممد ﷺ) دان به خوئدا بگره له سهر نهو قسانهی که ده بکهن ﴿وَأَذْكُرْ عَبْدًا نَادًا أَوْ دَا أَلَيْدًا إِنَّهُ أَوَّابٌ﴾ بیری به نده مان (داوود) ی خاوهن هیز و توانا بکه ره وه بنگومان نهو هه میشه گه راهه سوو بولای خوا ﴿إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ﴾ به راستی نیمه چیا کانمان رام هیتا سوو ته سبب حاتی خوا بیان ده کرد له گه ل نهو (داوود) ﴿بِالْعَشِيِّ وَالْإشْرَاقِ﴾ به نئواران و به بیاناندا ﴿وَالطُّبَرِ مَخْشُورَةً كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ﴾ وه بالنده کان که له ده وری نهو (داوود) کۆده کرانه وه هه موو (سو ته سبب حات) بولای نهو ده گه پانهو (تا له گه ل داوود یادی خوا بکهن) ﴿وَمَسَدًا مُّكَدَّمَةً﴾ وه پاشایه تیه که ی نهو مان به هیز کرد ﴿وَأَنَّيْنَهُ الْحِكْمَةَ وَفَضْلَ الْكَلِمَاتِ﴾ دانایی و گوفتاری جیا که ره وه مان بئ به خشی ﴿وَهَلْ أُنْتَبِهُ الْخَصِيرُ﴾ اذ نَسُوا الْآخِرَاتِ ﴿وَهُنَّ أَيُّهَا هُوَالِي دَاوَا چیه کانت بئ گه یشتووه کاتی به دیواری خه لره تگا که دا سهر که وتن ﴿إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُدَ فَفَرَّجَ مِّنْهُم مَّا لَهُمْ لَهُ نَافِلًا﴾ له نا کاودا چوونه ژووره وه بولای داوود نهو یش دا چله کا و ترسا لیمان ﴿قَالُوا لَا تَنْخَفُضْ عَصْمَانَ﴾ ووتیان: مه ترسه (نیمه) دوو داوا چین ﴿بَعَثْنَا عَلَيْكَ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ بَدِيعًا مِّنْهُنَّ﴾ به کینکمان سته می له وی تر کردووه ﴿فَاتَّخَذَ مِنْهَا الْبَنِيُّ الْحَمِيمَ﴾ جاله نئوانماندا به هه ق و راستی پر بار بدهوله راستی لامه ده (له پر باره که تدا) ﴿وَأَهْدِنَا إِلَىٰ سَوَاءِ الْبَصِيرَاتِ﴾ وه رینموو نیمان بکه بولای رینگای راست ﴿إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَجْمَةً﴾ (به کیان ووتی) بنگومان نه مه برامه، نه وه دوو نو سهر مهری هه به ﴿وَلِي نَجْمَةٌ وَاحِدَةٌ﴾ و منیش به ک مهرم هه به ﴿فَقَالَ أَكْفَلْتَهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ﴾ که چی ده لیت نهو مهرش بده به من (بیسپیره به من) و له کاتی قسه کردندا زاله به سهر مدا ﴿قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَجْمِكَ إِلَىٰ فَاعِجٍ﴾ (نه مجا داوود علیه السلام به بی نهوه ی گوی له بر اکه ی تریان بگریت و به په له نهو حو که می دا) ووتی: سویند به خوا به راستی سته می لیکر دوی که داوات لیده کات ناقه مهره که ت بخانه ناو مهره کانی خویه وه ﴿وَإِنْ كُنتُمْ رَاغِبِينَ فِيهَا فَمَا لَكُم بِهَا مِنْ حَقٍّ﴾ و بنگومان زور له شهریک و هاو به شان سته له به کتری ده که ن ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ﴾ بینجگه له وانه ی باوه پران هیتاوه و کرده وه ی چاکیان کردووه، نه وانه ش زور که من ﴿وَوَلَّىٰ دَاوُدَ آيَاتِنَا﴾ داوود زانی که نیمه ته نها نا قیمان کرده ته وه ﴿فَأَسْتَفْعَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ﴾ بویه داوای لیبوردنی کرد له په روه رد گاری و کهوت به پرودا به سوژده بردنوه و توبه ی کرد (له وه ی نه ده بوو به بی گونگرتن له که سی به رامهر حو کم بدات و په له ش بکات له بر بار داندا) ﴿فَقَفَرْنَا لَهُ دَلِيلًا﴾ نیمه ش له وه له ی نهو خوش بووین ﴿وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّوَابٍ﴾ به راستی نهو (داوود) پله و پایه ی به رزه و نزیکه له نیمه وه و دوو پرورنکی چاکیسی هه به ﴿يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ﴾ نه ی داوود بنگومان نیمه تو مان کرد به جینشینی (پهغه مبه رانی پش خوت) له زه ویدا ﴿فَاتَّخَذَ بَيْنَ يَدَيْهِ النَّاسَ يَلْحَقُهُ﴾ که وا بوو توش له نئوان خه لکدا به راستی فه مانره وایی بکه ﴿وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ شوین هه و اواره و زو مه که وه باله رینگای خوالات نه دات ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بنگومان نه وانه ی له رینگای خوا لاده دن و گو مراهه بن ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا سَأَلُوا زَوْجَهُمْ أَجْرًا﴾ سزای سه ختمان بو هه به چونکه روژی لپیر سینه وه بیان له بیر کردبوو ﴿

﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَطْلًا﴾ تيمہ ناسمان و زہوی و ٹہوہی لہ نیتوانیاندایہ بہ بیٹہودہ دروستمان نہ کردوہ ﴿ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ٹہوہ گومانی ٹہو کہ ساندہ بہ کہ بی باوہر بوون ﴿قَوْلِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن النَّارِ﴾ سا ہاوار بی ٹہوانہی کہ بی باوہر بوون بہ ناگری دوزخ ﴿أَمْ جَعَلُوا لِلدِّينِ أَمْثُلًا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ نایا ٹہوانہی باوہریان ہیتاوہو کردوہ چاکہ کانیان کردوہ ﴿كَأَلَمْ نُقَسِّدِ فِي الْأَرْضِ﴾ لہ گہل خرابہ کاران لہ زہویدا وک بہ کیان دانین (لہ دوا روزدا، نہ خیر وانی بہ) ﴿أَمْ جَعَلُوا لِلدِّينِ كَالْفَجَارِ﴾ یان پاریز کاران ولہ خواترسان وک بہد کرداران لی دہ کہ بی ﴿كَيْفَ أُرْسِلْتُمْ فِي الْبَرِّ مُتْرَكًا﴾ (ٹہم فورناتہ) کتینیکی پیروزہ ناردوومانہ تہ خواروہ بو تو ﴿لِيَذُرَّ اللَّهُ آلِبَنِيهِ وَيَسْزَكِّي الْأَوْلَادَ﴾ بی ٹہوہی بیسر بکہ نہوہ لہ نایہ تہ کانی، وہ خواوہناتی بیس و زیری پندی لی و ہر بگرن ﴿وَوَهَبْنَا لِذَاوُدَ سُلَيْمَانَ﴾ تيمہ سولہ یمانمان بہ خشی بہ داوود (علیہما السلام) ﴿بِعَمَلِ الْعِبَادِ إِنَّهُ أَوَّابٌ﴾ ٹہو (سولہ یمان) بہ ندہ بہ کسی چاک بوو، بیگومان ٹہو زور روو لہ خوا بوو ﴿إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِالْعِيسَى الصَّفِيفَتُ الْيَمَانِيَّةُ﴾ سہر لہ نیتوارہ کاتیک ٹہ سپانی رہسہن و خیرا نیشانی سولہ یمان درا ﴿فَقَالَ إِنِّي أَخِيْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَن ذِكْرِ رَبِّي﴾ جا (سولہ یمان) ووتی خو شہ ویستی ٹہم ٹہ سپانہم باودا بہ سہر یاد و عیبادہ تی پەر و ہر دگام دا (کہ نوژی عہ سہر بوو) ﴿حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ﴾ (سہیری ٹہ سپہ کانی دہ کرد) ہتا لہ چاوو گوم بوون ﴿رُدُّوْهَا عَلَيَّ﴾ (ووتی) جارنکی تر ٹہو ٹہ سپانہم بو بگیر نہوہ ﴿فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ﴾ ٹہ مجا دہستی ہیتا بہ دہست و قاچ و گہردن و بالی (ٹہو ٹہ سپانہ دا) ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ﴾ سویند بہ خوا بہ راستی سولہ یمانمان تاقی کردوہ ﴿وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا﴾ و لاشہی (لہ تہ کورپی) کمان فریدا بہ سہر تہ ختہ کہ یدا (چونکہ پیشتہر سویندی خوار دبوو، کہ بہ سہر تہ وای خیزانہ کانیدا ٹہ سو پرتہوہ و کو ٹہ بیٹہوہ لہ گہ لیاندا، و ہر بہ کہ شیان کورنکی بیت ولہ پیتا و خوادا جیہاد بکہن بہ بی ٹہوہی (ان شاء اللہ) بکات لہ دو اییدا لہ ہر ہموو خیزانہ کانی تہ نا کورنکی نوقسانی ناتہ وای بوو، خوی گہورہش بہ مہ تا قیکر دہوہ) ﴿ثُمَّ أَنَابَ﴾ پاشان تہو بہی کرد و گہ راپہوہ بو لای خوا ﴿قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا﴾ (سولہ یمان) ووتی ٹہی پەر و ہر دگام لیم خو شہ و دہ سہلات و پاشایہ تیکم بی بہ خشہ ﴿لَا يَتَّبِعُنِي لِأَخْرَجَ مِن بَعْدِي﴾ کہدوای من دہس نہدا بو کہ سی تر ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الرَّحْمَنُ﴾ بیگومان تہ نا توی بہ خشندہی (ہموو شتینی) ﴿فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ﴾ (دوای نزاکہی) (با) مان بو رام ہیتا و خستمانہ خزمہ تیہوہ ﴿تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُجَاءَ حَيْثُ أَسَّابَ﴾ بہ فہرمانی ٹہو بہ ہنرمی دہرؤبی بو ہر جیگاہیک بیویستایہ ﴿وَالشَّيْطَانِ كُلِّبَتَاءٍ وَعَوَاصٍ﴾ وہ ہموو (جنو کہو) شہیتانہ کانمان بو رام ہیتا بوو کہ بینا سازو مہلہ وانی ژیر دہر یا بوون ﴿وَأَخْرَجَ الْمُقْرَبِينَ فِي الْأَصْفَادِ﴾ وہ ہنہندیکی تریان (کہ سہرینچی سولہ یمانیان کردبوو رامان ہیتان بوی) بہ پیکہوہ بہ سترای لہ کوت زنجیر دا ﴿هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ ٹہمہی (کہ باسکرا) بہ خششی ٹیمہ بہ (بو تو)، ٹہ مجا بہ ویستی خو ت بیہ خشہ، یان بیگرہوہ و مہ بہ خشہ بہ بی پرسینہوہ (لیت) ﴿وَإِنَّا لَهُ عِنْدَ الرَّبِّ وَحْشٌ مَّتَابٍ﴾ وہ بہ راستی ٹہو (سولہ یمان) پلہی بہرزی ہہ بہ لای ٹیمہ وہ سہر ٹہنجامی چاک ہہ بہ ﴿وَأَذْكُرْ عِبَادَنَا الْأَنْبَاءَ إِذْ نَادَى رَبَّهُمْ﴾ وہ (ٹہی مو حہ مہد ﴿سُورَةُ﴾) یاسی بہ ندہی ٹیمہ ٹہیوب بکہ کاتیک ہاوار لہ پەر و ہر دگاری کرد ﴿أَنِّي مَسَّيْتُ الشَّيْطَانَ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ﴾ (ووتی) بہ راستی شہیتان تووشی زہ حمدت و نارہ حہتی و نازاری کردووم ﴿أَرْكُضْ بِرَجْلِكَ هَذَا فَمَنْعَلْنَا بَارِدًا وَسُرَابًا﴾ (ہنی ہی و ترا) پیت بدہ بہ زہویدا ٹہوہ کانیوونکی سار دہ بو خو شتن و خوار دنہوہ (ہنی دا بہ زہویدا و ناو ہلقولی ولہو ناوہ خوئی شت و ناوی خوار دہوہ ولہ نہ خو شتیہ کہ پشی چاک بوویہوہ) ﴿

﴿وَوَهَبْنَا لَهُ إِهْلَاقَهُ، وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدًا حُمْرًا﴾ وه ژن و مناله کانی و نه و نه دای تریشمان له گه لیان دا به (نه یوب) به خشی
 ﴿رَحْمَةً مِنَّا وَذَكَرْنَا لِأُولِي الْأَلْبَابِ﴾ به پر حم و مبهه بانی له لایه ن خۆمانه وه (بو نه یوب) وه بو په ند و ناموز گاری بو
 خاوه نانی ژیری و بیرو هوش ﴿وَإِنَّا لَجُنُودٌ فُرُبَاتًا مِّنْهُمْ وَلَا نَحْنُ﴾ (پیمان ووت) چه پکی شوون (داری زور
 باریک) به ده سه وه بگره و پی بده (له خیزانت به ک جار) و سو تنده که ت مه شکینه (که له خیزانت خوارد بوو
 سه د داری لی بدهی) ﴿إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَاحِبًا﴾ به راستی نیمه نه و (نه یوب) مان به خوگری بینی ﴿يَعْتَرِ الْعَبْدَ أَنَّهُ وَأَوَّابٌ﴾
 چ بنده به کسی چاک بوو به راستی نه و زور گو تر ایه ل و روو له خوا بوو ﴿وَإِذْ ذُكِّرْنَا بِهٖ هٖرًا وَأَنصَرْنَا وَتَوَّابًا﴾
 وه باسی بنده کانی نیمه بکه نیراهیم و نسیحاق و به عقوب ﴿أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ﴾ که خاوه نی هیزو توانا
 و بینایی بوون ﴿إِنَّا أَنْصَرْتُمْ وَخَلَقْنَا الصُّفْرَةَ الْكَلْبِ﴾ به راستی له بهر نه وهی همیشه رۆزی دو اییان له بیرد ابوو
 نیمه (به بندهی تایبه تی خۆمان) هه لمان بژاردن ﴿وَإِنَّمَا عِدَّتْنَا آلَمِنَ الْمُضْطَلِّينَ الْأَخْيَارِ﴾ وه به راستی نه وانه
 (هه ر سیانیان) لای نیمه له به ند هه لبر تر در او ه چاکه کانن ﴿وَإِذْ ذُكِّرْنَا بِهٖ هٖرًا وَأَنصَرْنَا وَتَوَّابًا﴾ وه باسی
 (بنده کانی نیمه) نسیماعیل و نه لیه سه ع و ذو لکیفل بکه ﴿وَكَذَلِكَ الْأَخْيَارِ﴾ که هه موویان له چاکه کارانن
 ﴿هَذَا ذِكْرٌ لِّرَبِّكَ لِمَنْ لَّحِقَ مَقَابِ﴾ نه م (باسی پیغه مبه رانه) باس و ناویانگی چاکیانه له دونیادا و بیگومان
 پارینز کاران سه ر نه نجامینکی چاکیان هه به ﴿جَنَّتٍ عَدْنٍ مَّفْتَحَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِأَوْلَىٰ﴾ (که بریتی به له) به هه شتانی
 جینگای مانه وهی هه میشه بی، که ده ر گاکانی کراوه ته وه بویان ﴿مُنْكَيْنٍ فِيهَا﴾ له ونیدا (له سه ر کورسی
 رازاوه) پالیان داوه ته وه ﴿يَدْخُلُونَ فِيهَا بِغَيْرِ كَيْدٍ وَلَا يَسْرَبُونَ﴾ تیبدا داوای میوه هاتی زور و جو ره ها خوار دنه وه
 ده که ن ﴿وَعِنْدَهُمْ قَصِيرَاتُ الْفَرَاسِ الْكَلْبِ﴾ و حور بیانی هاوته مه نیان لایه (خیزانیانن) که چاویان بریوه ته
 میرده کانیان ﴿هَذَا مَا نُوْعِدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ﴾ نه مه نه و (نازو نیعمه تانه) به که به لیتنن پی در ابوو بو رۆزی
 لپیر سینه وه (ی قیامت) ﴿إِنَّ هَذَا لِرِزْقِنَا مَا لَهُ مِنَ الْفَقْرِ﴾ به راستی نه مه رزق و رۆزی نیمه به هه ر گیز ته و او
 بوونی بو نیه ﴿هَذَا قَوْلٌ لِّلْقَلْبِ لِيُنظِرَ لِقَوْمِهِمْ﴾ نا نه مه (پاداشتی پارینز کارانه) و بیگومان سه ر که شانیش
 خرابترین باشه رۆزیان هه به ﴿جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا فَمِنَ السَّمَاءِ دُورَةً﴾ دوزه خه که ده چنه ناویه وه، نای چ جینگابه کی
 به دو خرابه ﴿هَذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَعَسَاقٌ﴾ نه مه و ناوی له کول و کیم و زو و خواو، ده با بیچه ژن ﴿
 وَآخِرِينَ سَجَّاهٍ أَرْوَجُ﴾ وه چهن د جو رری تر سزایان هه به له و شیوه ﴿هَذَا قَوْلٌ مِّنْكُمْ مَعَكُمْ﴾
 (به گو مر اکه ره کان ده و تری) نه مه کۆمه لیکه له گه ل نپوه دا دینه دوزه خ ﴿لَا مَرْجَا بِيَهُمْ﴾ (گو مر اکه ره کانیش
 ده لیتن) به خیر نه یه ن ﴿إِنَّمَا صَلَّوْا النَّارَ﴾ بیگومان نه وانه ده چنه ناو ناگری دوزه خ ﴿قَالُوا لَوْلَا أَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ
 الْكِتَابَ لَأَخَذْنَا مِنْكُمْ بِالْمُنَىٰ﴾ (به گو مر اکه ره کان) ده لیتن به لکو نپوه به خیر نه یه ن ﴿أَنزَلْنَا قُرْآنًا مِّنَ السَّمَاءِ لِيُحْكَمَ
 بِهِ مَا فَضَّلْنَا لَكُم بِالْإِسْلَامِ﴾ نای چ جینگاو مه نزلینکی خرابه ﴿قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا﴾
 ده لیتن: نهی په روه ر دگار مان هه ر که س (هزی) پشش هیتانی نه م سزایه بوو بو نیمه ﴿فَرِذَّةٌ عَلَيْكَ لَوْلَا
 نپوه سزای نه و که سه له دوزه خدا چهن د قات بکه ره وه ﴿

﴿وَقَالُوا مَاذَا لَنَا رَبِّكَ لَا نَرَىٰ رَجًا وَلَا﴾ وه (گو مړا که ره کان) ده لئین نه وه چیمانته بوج بیا و انیک نابینین ﴿كُلَّمَا نَعْدُكُمْ مِّنَ الْأَشْرَارِ﴾ که نیمه له خرابه ر کارانمان ده ژماردن ﴿أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ سِحْرًا﴾ نایا نه وانه که گالته مان پی ده کردن؟ ﴿أَمْ رَأَيْتُمُ اللَّاتِ بِئْرُ﴾ یا (لیره نه به لام) چاوه کان لئین که لا بووه (و نایان بینن) ﴿إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُّمُ أَهْلِ النَّارِ﴾ بنگومان نه وه (که باسکرا) نازاوه و شه په قسه ی دوزه خیانه، و راسته (و دیته دی) ﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ﴾ (نه ی موحه ممه د ﷺ) بلی من ته نها تر سینه رنکم ﴿وَمَأْوِنَ اللَّهِ إِلَا اللَّهُ الْوَحِيدُ الْقَهَّارُ﴾ و هیچ په رستر او نیکی راست نیبه بېجگه له خوی ته نه های به ده سه لات ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ په روره دگاری ناسمانه کان و زهوی و نه وه ی له نیو انباندایه ﴿الْعَزِيزُ الْغَفُورُ﴾ زالی بالادهستی لیورده یه ﴿قُلْ هُوَ تَبَّأٌ عَظِيمٌ﴾ (نه ی موحه ممه د ﷺ) بلی نه وه هه و الیکسی زور گه وره یه ﴿أَنْتُمْ عَنْتُمْ مَعْرُضُونَ﴾ که تبه گوی ی پی نادهن ﴿مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَائِكَةِ الْأَعْلَىٰ﴾ (بلی نه گه روه حیم بونه هاتایه) من هیچ ناگام له کومه لی هره بلند (فریشته کان) نه بووه ﴿إِذْ يَخْتَصِمُونَ﴾ کاتی ده مه قالیان ده کرد (درباره ی نادم) ﴿إِنْ رُوحِي إِلَىٰ﴾ نیگا بو من نا کریت ﴿إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ﴾ جگه له وه نه بیت که من ته نها تر سینه رنکی روونکه ره وه م ﴿إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ﴾ نه و کانه ی (ده مه قالی یان بوو) په روره دگارت به فریشته کانی فرموو ﴿إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا مِّنْ طِينٍ﴾ به راستی من مرقو فیک له قور دروست ده که م ﴿وَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحِي﴾ نه مجا کاتی شنبه که یم رنک خست و قوم پیدا کرد و گیانم کرد به به ریداله گیانیک که خوم دروستم کرد و وه ﴿فَقَعُوا لَهُ سَجْدًا﴾ نه و سا هه موو به سوژده بردن بوی بکه ون به پروودا ﴿فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ﴾ جافریشه کان هه ر هه موویان سوژده یان برد ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ﴾ بېجگه له شهبتان که خوی به گه وره دانا ﴿وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ و له بی باوه ران بوو ﴿قَالَ يَا إِبْلِيسُ﴾ (خوا) فرمووی نه ی نیلیس ﴿مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيدِي﴾ چی شتیک رنگری کردی (له وه ی) که سوژده بیهیت بو که سی که به هه ردو و دهستی خوم دروستم کرد و وه ﴿أَسْكَرْتُ أَعْيُنَكَ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ نایا خوت به گه وره زانی، یاخو له به رزو بلنده کانی ﴿قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ﴾ (شهبتان) ووتی من له (نادم) چاکترم ﴿خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ﴾ چونکه منت له ناگر دروست کرد و وه، به لام نه وت له قور دره ست کرد و وه ﴿قَالَ فَأَخْرِجْهَا مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ﴾ (خوا) فرمووی که واته له و (به ده شسته) ده رچو و برؤ، چونکه بنگومان تو ده ر کراوی له په حمه تی من ﴿وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ﴾ وه به راستی نه فرینی منت له سه ر بی تا ر وژی (پاداشت و توله) ﴿قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾ (شهبتان) ووتی نه ی په روره دگارم ده ی مؤله تم بده (نه رم) تا ر وژی (مردوان) زیندو و ده کرینه وه ﴿قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ﴾ (خوا) فرمووی: ده ی به راستی توله مؤله ت دروانی ﴿إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ﴾ تا ر وژی کاتی دیاری کراو ﴿قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ (شهبتان) ووتی نه مجا سویند به عیزه ت هه ر هه موویان گو مړا ده که م ﴿إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ﴾ نه وانه یان نه بی که به نده ی پاک و هه لیزارده ی تون ﴿

﴿قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقْوَلُ﴾ (خوا) فہرمووی: من حہقم ہر حہقیش دہلیم ﴿لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ بہراستی دوزخ پسر دہکہم لہ تو و ئہوانہی (لہ ئادہمییان) شوینت دہکہون بہتیکرا ﴿قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ (تہی موحمہد ﷺ) بلی من ہیج کری و پاداشتیک لہ سہر گہ یاندنی تہم ئایینہ لہ ئیوہ داواناکہم ﴿وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْكِكِينَ﴾ و من لہو کہسانہش نیم کہ درق ہہلبہستم و زور لہ خووم بکہم ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ تہم (قورئانہ) تہنہا پہند و ئاموزگاریہ بو ہہموو جیہانیان ﴿وَلِتَعْلَمَ نَبَأُهُ بَعْدَ حِينٍ﴾ بہراستی پاش ماوہیک لہ ہہوالی تہو (قورئانہ) دہزانن ﴿

سورہقی ﴿الزمر﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوای بہخشندهی میہربان

﴿تَنْزِيلَ الْكِتَابِ﴾ تہم قورئانہ ہتیراوتہ خوارہوہ ﴿مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ لہ لایہن خوای بالادہستی کار بہجی وہ ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ بینگومان ئیمہ بہحہق و راستی قورئانمان بو تو ہیناوتہ خوارہوہ ﴿فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ﴾ کہواتہ خوا پپہرستہ و بہ تہنہا ہر بو تہو ملکہج بہ ﴿أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ﴾ بیدار بہ ئایینی (گہردن کہچی) پاک و خاوین ہر بو خواہہ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِن دُونِهِ أَتُوبَ أَمْ﴾ وہ کہسانی جگہ لہو (خوا) چہند پہرستراویکیان بو خویمان داناوہ ﴿مَا تَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى﴾ (دہلین) تہنہا لہ بہر تہوہ دہیان پہرستین نزیکمان بکہنہوہ لہ خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ﴾ بینگومان خوا ہر بار دہدات لہ نیوانیاندہ ﴿فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ لہو شتانہدا کہتہوان تیایا جیاواز بوون ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَذِبٌ كَفَّارٌ﴾ بہراستی خوا پرتنموونی کہسی ناکات کہہ دروزنی زور بی باوہرہ ﴿لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا﴾ تہ گہر خوا بیوویستایہ مندالبیک بو خوی ہر بار بدات ﴿لَأَصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ تہوہ لہ ناو دروست کراوہ کانیدا کامہی بوویستایہ ہہلی دہبزارد ﴿سُبْحٰنَهُ هُوَ اللَّهُ الرَّحْمٰنُ الرَّحِیْمُ﴾ پاک و بینگہردہ ہر تہوہ خوای تہنہای زال و بہ دہسہلات ﴿خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ (خوا) ئاسمانہکان و زہوی بہہق دروست کردوہ ﴿يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ﴾ شہو دہہیتی بہسہر روزدا ﴿وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ﴾ و روز دہہیتی بہسہر شہودا ﴿وَسَحَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ و خوور و مانگی رام ہیناوہ ﴿كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ ہہریہ کہیان (لہخولگہی خویدا) تانہو ماوہیہی بوی دیاری کراوہ دہگہریت و دہسوریتہوہ ﴿أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْقُدْرُ﴾ بیدار بہ ہر تہو (خوا) زالی لی بوردہیہ ﴿

﴿خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ﴾ (خوا) نپوهی له تاكه كه سينك (نادهم) دروست كړدووه ﴿ثُمَّ جَعَلْنَا مِنْهَا رِجَالًا﴾ پاشان لهو (كهسه) هاوسه ره كهي (حهوواي) بهدي هيتاوه ﴿وَأَنْزَلْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ نَمْلًا أَزْرَجًا﴾ وه بڼو ههشت جووتی (نیر و منی) له نازل به دی هيتاوه ﴿يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ﴾ نپوه دروست ده كات له ناو سكي دايكتاندا ﴿خَلْقًا مِّنْ بَعْدِ خَلْقٍ﴾ به بهدي هيتاني بهك له دواي بهك ﴿فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ﴾ له ناو سنی تاریکی (ناو سك، مندالدان، په ردهی كور په له) دا ﴿ذَلِكَ كَلِمَةٌ أَلْفٌ أَلْفًا﴾ نانهوه په روه ردگاری نپوه به كه دهسه لات و پاشایی هر مولكي نهوه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَىٰ نَصْرُهُ يَوْمَ﴾ هيچ په رستراوینكي راست جگه له زاتی نهو نپه، كهواته نپوه چوڼ له نایینی راست لاده درین ﴿إِنْ تَكْفُرُوا﴾ نه گهر نپوه بی باوه پسن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَنِّي وَعَنْكُمْ﴾ نهوه بینگومان خوا بی نیازه له نپوه ﴿وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ﴾ و رازی نیسه به بی باوه پری بڼو بنده كانی ﴿وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ﴾ وه نه گهر سوپاسی خوا بكهن (و گهر دن كه چ بن) بهوه لیسان رازی ده بیت ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ﴾ هيچ گونا هبارنك گونا هی كه سینكي تر ه لئا گرنیت ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ﴾ پاشان گه رانه وه تان هر بڼو لای په روه ردگار تانه ﴿فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نهوسا هه والشان ده داتی بهوه ی كه ده تان كړد ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به راستی خوا ناگداره به نهیسی دلان ﴿وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ﴾ وه كاتی ناده می زیانتيكي لی بكهوی ﴿دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ﴾ ده گه رپته وه بڼو لای په روه ردگاری وهاواری لی ده كات ﴿ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ﴾ پاشان نه گهر له لایه ن خویسه وه به هره و نیعمه تيكي دایه ﴿لَيْسَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ﴾ نهوه ی له بیر ده چیت كه له پیشترا هاواری له په روه ردگاری ده كړد ﴿وَجَعَلَ اللَّهُ أَتَذًا﴾ وهاوتایانی بڼو خوا داده نی ﴿لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بڼو نهوه ی (خه لك) له رینگای نهو گومراكات ﴿قُلْ تَتَّبِعُوا كَمَا قَدَّمْنَا﴾ (نه ی موحه ممه د ﷺ به هره شه وه) بلی : به بی باوه رپنكه ت كه مينك له زهت وهر گره له زبان ﴿إِنَّكَ مِنَ الْأَخْطَاءِ﴾ چونكه به راستی تو له هاوه لانی ناگری دوزه خي ﴿أَمَّنْ هُوَ قَتِيلٌ﴾ (هاوبهش دانه ران چا كترن) یان كه سينك ملكه چ وخوا به رست بیت ؟ ﴿أَن آتَاةَ الْيَتِيمَ سَاجِدًا وَقَآئِمًا﴾ له كاته كانی شه ودا به سوژده بردن و راوه ستان (له شه و نویردا) ﴿يَحْذَرُ الْأَخْيَرَ وَيَنْجُو أَرْحَمَهُ رَبِّي﴾ كه له (سزای) دوا رپوژ ده ترسیت و به هیواي به زه یی په روه ردگار به تی ﴿قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ﴾ (نه ی موحه ممه د ﷺ) بلی نایا نه وانه ی ده زانن به كسانن ﴿وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ له گه ل نه وانه ی كه نازانن ﴿إِنَّمَا يَذْكُرُوا الْأَلْبَابَ﴾ به راستی ته نها خاوه نانی ژیربی ناموژگاری وهرده گرن ﴿قُلْ يَبْعَادِ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ (نه ی موحه ممه د ﷺ) بلی به و به ندانم كه باوه رپان هيتاوه ﴿أَتَقْوَارِكُمْ﴾ له (سزای) په روه ردگار تان خو پاریزن ﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ﴾ كه سانی لهم دونیا به دا چا كه یان كړدووه، پاداشتی چاكيان بڼو هديه ﴿وَأَرْضُ اللَّهِ وَسِعَةٌ﴾ وه زهوی خوا فراوانه ﴿إِنَّمَا يُوفَى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ به راستی ته نها نارامگران به بی حساب وژماردن پاداشتيان ده درپته وه ﴿

﴿قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ﴾ (نهی موحه ممهده ﷺ) بلی به راستی من فرمانم پی در اوه ﴿أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ﴾
 که خوا بهرستم به دلسوزی بوی ملکه ج بم ﴿وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه فرمانم پی در اوه
 که به کهم که سی موسلمانان (ی نوممهمتم) بم ﴿قُلْ إِنِّي أَخَافُ﴾ (نهی موحه ممهده ﷺ) بلی به راستی
 من ده ترسم ﴿إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي﴾ نه گهر سهر پیچی بهر وه در گارم بکهم ﴿عَذَابَ قَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ له سزای پوزنیکی
 گه و ره (قیامت) ﴿قُلْ اللَّهُ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ﴾ بلی من هر هر خوا ده بهرستم به پاکسی و ته نیا هر بوی
 نه و ملکه چم ﴿فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ﴾ (به بی باوه پان بلی) نیوه ش جگه له خوا چیتان و ویست
 بی بهرستن ﴿قُلْ إِنَّ الْخَيْرَ مِنَ الدِّينِ﴾ بلی بیگومان زهره مندان که سانیکن ﴿خَيْرٌ وَأَنْفُسُهُمْ وَأَهْلِيهِمْ﴾
 که خویان و کهس و کاریان له ده ست داوه ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له پوزنی قیامتدا ﴿أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ﴾
 بیدار بن، هر نه وه زهره مندی ناشکرا و دیار ﴿لَهُمْ مِنْ قَبْلِهَا ظُلُمٌ مِنَ النَّارِ﴾ بوی نه وان هیه له لای
 سهریانه وه چند ته به قی (وهك هه وری رهش) له ناگر ﴿وَمِنْ تَحْتِهَا ظُلُمٌ﴾ و له ژیریشیانه وه چند ته به قی
 هیه ﴿ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ﴾ نه و (سزایه) خوا بهنده کانی خوی پی ده ترستی ﴿يَعْبَادِ قَاتِلُونَ﴾
 نهی بهنده کانم خوتان بیارزن (له سزای من) ﴿وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الظَّلْمَاتِ أَنْ يَبْذُوقَهَا﴾ وه که سانی که
 له بهرستی بت (و هه موو بهرستراوینکی تر) خویان پاراستوه ﴿وَأَنبَأُوا إِلَى اللَّهِ﴾ وه گه پراونه ته وه بوی لای
 خوا ﴿لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادِ﴾ مزدهی گه و ره ته نیا بوی نه وانیه، که واته مزده بده به بهنده کانم ﴿الَّذِينَ
 يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ﴾ نه وانیه گوی ده گرن بوی قسه و گوفتار ﴿فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ﴾ نه مجا شوین چاکترینی
 نه و (قسانه) ده که ون ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ﴾ نه وانیه که سانیکن خودا رینموونی کردون ﴿وَأُولَئِكَ
 هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ﴾ هر نه وانیه خاوه نانی زسری و هوش ﴿أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ﴾ جا نایا
 که سیک به لیتی سزای به سهر دا چه سپایت (بوی بریار درایت) ﴿أَفَأَنْتَ تُقَدِّمُنَا فِي النَّارِ﴾ دهی نایا
 تو (ده توانی) که سی رزگار بکهیت که له ناو ناگری دوزه خدایه؟ ﴿لَكِنَّ الَّذِينَ أَتَقَوَّأْنَ لَهُمْ﴾ به لام
 که سانی که له بهر وه در گاریان ترساون و خویان (له سزای) پاراستوه ﴿لَهُمْ عَرْقٌ مِنْ قَوْفِهِمْ عَرِيفٌ مَبِينَةٌ﴾
 (له به هه شتدا) بوی نه وانیه کوشک و ته لاری چند نهوم هیه ﴿مَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ پووباری ناو
 به ژیریاندا ده روات ﴿وَعَدَّ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ﴾ (ته مه) به لیتی خوا به و خواش به لیتی خوی ده باته
 سهر ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ﴾ نایا نه تبینی که خوا ﴿أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ له ناسمانه وه بارانی ده بارینی (بوی سهر
 زهوی) ﴿فَسَلَكَهُ يَتَّبِعُ فِي الْأَرْضِ﴾ نه مجا نه و بارانه ده بات به ناو زه ویدا کانیاه کانی لی ده ردینی ﴿فَرُّ
 يُخْرَجُ بِهِ زُرْعًا فَخَلَقْنَا الْوَلَدَ﴾ له پاشان کشتو کال و گز و گیا و گولی پی ده ردینی که په نگه کانیان جیا وازه
 ﴿ثُمَّ يَهْبِجُ فَتَرَكَهُ مُضْطَرًّا﴾ پاشان ده بیینی ووشک ده بی و زهره هه لده گه ری ﴿فَرُّ يَجْعَلُهُ حُطْمًا﴾ دواتر
 ده یکات به پووشی ورد و خاش ﴿إِنِّي ذَلِكُ لَذِكْرِي لِأُولِي الْأَلْبَابِ﴾ به راستی له مه دا (که باسکرا)
 ناموزگاری و په ند هیه بوی نه وانیه خاوه ن ژیرین ﴿

﴿أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ﴾ دهی نایا که سنی خوا سینهی گوشاد کردووه بؤ نیسلام ﴿فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِّن رَّبِّهِ﴾ و نهو له سهر ریبازی رووناکسی په روهرد گاریه تی (وهک که سنیکه دلسی رهق بووینت له ناست نیسلام) ﴿قَوْلٌ لِّلنَّبِيِّ قُلُوبُهُمْ مِّن ذِكْرِ اللَّهِ﴾ جا سزا و له ناوچوون بؤ نه وانهی دلپان رهقه له ناست (قورئان و) یادی خوادا ﴿أُولَئِكَ فِي صَعَلٍ مُّبِينٍ﴾ نانه وانه له گومراییه کی ناشکرادان ﴿اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ﴾ خوا جوانترین فرمایشتی ناردوته خواره وه ﴿كِتَابًا مُّتَشَدِّدًا مَّثَانِي﴾ قورئاننیکه (که نابه ته کانی) له به که چووی دوویات کراوه ن ﴿تَقْشَعْرُقُهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ﴾ نهو که سانهی له په روهرد گاریان ده تر سن پیستیان ته زووی پیادی (به بیستنی قورئان) ﴿ثُمَّ تَلِيهِ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ﴾ پاشان پیستیان و دلپان نه رم ده بی به یادی (قورئانی) خودا ﴿ذَلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ﴾ نهو (قورئانه) رینمونی خواجه ﴿يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ﴾ بهو (قورئانه) رینمونی هر که سنی ده کات که بیهوی ﴿وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ هدر که سیش خوا گومرایی بکات ﴿فَمَا لَهُ مِن حَاسِبٍ﴾ نه وه رینمونی که رینک بؤ نه و نیبه ﴿أَفَمَنْ يَتَّبِعِ يُوْجِهَهُ سُوْرَةَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ دهی نایا که سنی که به دم و چاوی خوی پاریزیت له سزای سه خنی ریزی دواپی (وهک که سنی که وایه که له به هشت دابنت) ﴿وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ﴾ به سته مکاران ده گوتری ﴿ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ﴾ بچه زن سزای نهو (کرده وانهی) له دنیا ده تان کرد ﴿كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ نه وانهی پیش نه مان (پیش قوریه شیه کان) بوون باوه ریان نه هینا به پیغه مبه ره کانپان ﴿فَأْتَتْهُمْ الْعَذَابُ﴾ بهو هزیه وه سزا (ی خوا) یان بؤ هات ﴿مِن حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له لایه که وه که ههستیان پی نه کرد ﴿فَإِذَا فَهَمُّهُمُ اللَّهُ﴾ نه مجا خوا پی چه شتن ﴿الْحِزْبِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ ریسوایی له زبانی دنیا دا ﴿وَالْعَذَابُ الْآخِرَةُ أَكْبَرُ﴾ وه بینگومان سزای ریزی دواپی گه وره تر ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ نه گهر نه وانه بزائن ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذِهِ الْقُرْآنِ﴾ سویند به خوا به راستی له م قورئانه دا هینا و مانه ته وه بؤ خه لکی ﴿مِن كُلِّ مَثَلٍ﴾ هه موو جو ره نمونه بهک ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ تا په ندو ناموز گاری و هر گرن ﴿فَرَأَىٰ عَاصِمًا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ﴾ (نهو قورئانه) قورئاننیکه عهره بی به هیچ خواری و لاری به کی تیا نیبه ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ بؤ نه وهی (له سزا) خو پاریزن وینه له خواترس ﴿صَرَفَ اللَّهُ مَثَلًا لِّرَجُلٍ﴾ خوا نمونهی هینا وه ته وه به پیاونکی (به ندو) ﴿فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ﴾ هی چند که سنی که نازاوه یانه له سهر نهو (به ندو) ﴿وَرَجُلًا سَلَمًا أَلْرَجُلِ﴾ وه پیاونکیش که ته نیا به ندو پیاونکیه ﴿هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا﴾ نایا نه م دوو که سه وهک به کن ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ هه موو سو پاس ته نها بؤ خواجه به لام زور به بیان نازائن ﴿إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ﴾ (نهی موحه ممد ﴿﴾ به راستی تو ده مری و نه وانش ده مرن ﴿ثُمَّ إِنَّكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له پاشان بینگومان تبه وه له ریزی دوا پیدا ﴿عِنْدَ رَبِّكَ تَخْتَصِمُونَ﴾ لای په روهرد گارتان داوا چی ده بن دزی به کتری ﴿

﴿فَمَنْ أَظْلَمُ﴾ نه مجا کی ستم کارتره ﴿يَمَنْ كَذَّبَ عَلَى اللَّهِ﴾ له وکسه سی که درو به ناوی خواوه ده کات
 ﴿وَكَذَّبَ بِالْصِّدْقِ﴾ وه باوه ری به راستی قورئان نی به ﴿إِذْ جَاءَهُ بُرْءٌ﴾ که بوی هاتووه ﴿الَّذِي فِي جَهَنَّمَ
 مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ﴾ نایا له دوزه خ دا جینگه یه ک نی به بو بی بروایان ﴿وَالَّذِي جَاءَهُ بِالْصِّدْقِ﴾ وه نه و
 که سه ی قورئانی هیتاوه (واته پیغه مبه ر ﷺ) ﴿وَصَدَّقَ بِهِ﴾ باوه ریشی بی یه تی ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾
 هه ر نه وانن له خواتر سان و پارینز کاران ﴿لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ بو یان هه به (له به هشت
 دا) نه وه ی بیانه ویت لای په روره دگاریان ﴿ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ﴾ نه وه به پاداشتی چاکه کاران ﴿لِيُكَفِّرَ
 اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ تاخوالییان بسپرته وه ﴿أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا﴾ خراپترین (کرده وه یه ک) که کردو ویانه
 ﴿وَيُخْرِجُهُمْ أَجْرَهُمْ﴾ وه پاداشتیان بداته وه ﴿بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به (پاداشتی) چاکترین
 نه و کرده وانه ی کردو ویانه ﴿الَّذِينَ اللَّهُ يَكْفِي عَبْدَهُ﴾ نایا خوا بو بنده ی خو ی (پیغه مبه ر ﷺ)
 به س نی به (که پشتیوانی بیت)؟ ﴿وَيُخَوِّفُونَكَ﴾ (نه ی موحه ممه د ﷺ) نه و بییاوه رانه ده ترسیتن
 ﴿بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ﴾ به وانه ی جگه له خوان (واته ده ترسیتن به خواکاتیان که زیانت بی ده گه به نن)
 ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هه ر که س که خوا گومر ای بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ حَافٍ﴾ نیر هیچ که س ناتوانیت
 بیت به رینموونیکه ری و هیدایه تی بدات ﴿وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ وه هه ر که س که خوا رینموونی بکات
 ﴿فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ﴾ نه وه هیچ گومر که رنکی بو نی به ﴿الَّذِينَ اللَّهُ يَعَزِيزُ ذِي الْقِيَامِ﴾ نایا خوا زالی
 بالاده سستی توله سین نیبه؟ ﴿وَالَّذِينَ سَأَلْتَهُمْ﴾ سویند به خوا نه گه ر پر سیاریان لی بکه بیت ﴿مَنْ خَلَقَ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کی ناسمانه کان و زه وی دروست کردووه ﴿لَيَقُولَنَّ اللَّهُ﴾ بیگومان ده لین: خوا
 ﴿قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ﴾ ده ی پیم بلین ﴿مِمَّا تَدْعُونَ﴾ نه وانه ی ده یان په رستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگه له خوا
 ﴿إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ﴾ نه گه ر خوا وویستی زینتیکم بی بگه به نیت ﴿هَلْ هُنَّ كَتَيْبَاتٌ صُرُوفٌ﴾ نایا نه و
 (په رستر اوانه) ده توانن نازارو زینانی نه وم لی لاده ن؟ ﴿أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ﴾ یا نه گه ر وویستی نیعمه ت
 و به هه ریه کم بی بدات ﴿هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتٌ رَحِمَتِي﴾ نایا نه وانه ده توانن به هه ر و میهره بانی نه وم لی
 بگه نه وه ﴿قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ﴾ بلنی: من هه ر خوام به سه ﴿عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ﴾ خو سپران ته نها پشت
 به و ده به ستن ﴿قُلْ يَتَّقُوا﴾ بلنی نه ی گه له کم ﴿اتَّقُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ﴾ نیوه له سه ر ریبازو شینوازی
 خوتان کاربکه ن ﴿إِنِّي عَمِلٌ﴾ منیش (له سه ر ریبازی خو م) کارده که م ﴿مَسْتَوْفٍ تَعْلَمُونَ﴾ نه مجا به م
 زووانه ده زانن ﴿مَنْ يَأْتِهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ﴾ کی (له م دونیادا) سزایه کی بو دیت که ریسوای ده کات
 ﴿وَيُحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ﴾ وه سزایه کی بی برانه وه ی به سه ردا دی ﴿

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ به راستی تم قورثانه مان بؤ سهر تو ناردوته خواره وه ﴿لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ﴾ بؤ
 هه موو خه لکی به هه ق و راستی ﴿فَمَنْ أَهْتَدَى﴾ جا هه ره که سی هیدایه ت وه ر گریت ﴿فَلَنْفَسِيَهُ﴾ نه وه
 قازانجی هه ر بؤ خویه تی ﴿وَمَنْ ضَلَّ﴾ هه ر که سیش لاری و گومرا بیت ﴿فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهِ﴾ نه وه
 به راستی زیانی گومرا بوونه که ی هه ر بؤ خویه تی ﴿وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِرُكِيْلٍ﴾ وه نه ی پیغه مبه ر ﴿وَإِنَّمَا
 تَنْوَارُ كَارِسِپِرَارَو و چاودیر نیت به سه ریانه وه (تا پروا بهیسن) ﴿اللَّهُ يَتَوَقَّى الْأَنْفُسَ﴾ خوا گیانه کان
 ده کیشی ﴿حِينَ مَوْتِهَا﴾ له کاتی مردنیان دا ﴿وَأَلَّتْ لَمْ تَمُتْ﴾ وه نه وه ی نه مرد بیت ﴿فِي مَنَامِهَا﴾ له کاتی
 خه وتیدا ﴿فَيَمْسِكُ إِلَيْهِ﴾ نه مجا نه و (گیانانه) راده گری ﴿قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ﴾ بریاری مردنی داوه
 ﴿وَيُرْسِلُ الْأَخْرَىٰ﴾ وه نه وانی تر به ره لا ده کات (که ده بی زیندو و بمینن) ﴿إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ تاما وه به کی
 دیاری کراو ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآبِتٌ﴾ به راستی له مه دا چند به لگه هه به ﴿لَقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾ بؤ نه و
 که سانه ی بیرده که نه وه ﴿أَمْ أَلْمُحَدُّوْا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَةَ﴾ ناخو جگه له خوا تکا کارانیکیان بؤ
 خویان داناوه ﴿قُلْ أَوْلَوْكَ الْوَالِدُ﴾ بلنی گه رچی نه وانه ﴿لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا﴾ نه هه یچ شتیکیان به ده سه ته
 ﴿وَلَا يَعْقِلُونَ﴾ وه نه تیش ده گهن ﴿قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا﴾ بلنی: تکا هه سووی هه ر بؤ خوا به
 ﴿لَهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ مولکی ناسمانه کان و زهوی هه ر بؤ نه وه ﴿ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ پاشان
 هه ر بؤ لای نه وه گه ریترینه وه ﴿وَإِذَا دُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ﴾ وه کاتیک یادی خوا بکری به تاك و نه نیا
 ﴿أَشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ﴾ تیکده چیت وه بیزار ده بی دلی که سانی ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ که باوه ریان نیبه
 به رژی دوایی ﴿وَإِذَا دُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ﴾ که چی کاتیک ناوی په رستر اوانی بیجگه له خوا بیریت
 ﴿إِذَا هُمْ تَسْتَشِيرُونَ﴾ به کسه ر شادو رو و خوش ده بن ﴿قُلِ اللَّهُمَّ﴾ بلنی: نه ی خوا به ﴿فَاطِرَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ﴾ به دیهیته ری ناسمانه کان و زهوی ﴿عَلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ زانای نهیسی و ناشکراکان
 ﴿أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ﴾ هه ر تو دادوه ری ده که یت له نیوان به نده کانتدا ﴿فِي مَا كَانُوا فِيهِ﴾ له وه ی نه وان
 نیابدا ﴿يَخْتَلِفُونَ﴾ جیاوازیوون ﴿وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ به راستی نه گه ر هی نه و که سانه بوایه
 سه تهمیان کرد ﴿مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ هه موو نه وه ی له سه ر زه ویدایه ﴿وَمِثْلَهُ مَعَهُ﴾ نه وه نده ی تریشی
 له گه لدا بیت ﴿لَا فَتَدْوَاهِي﴾ له بریتی خویان دا ده یاندا ﴿مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ﴾ بؤ رزگار بوونیان له سه زای
 خراپی ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ رژی قیامت ﴿وَبَدَأَ اللَّهُ مِنَ اللَّهِ﴾ وه له لایه ن خواوه بؤ یان ده ر که وت
 ﴿مَا لَكُمْ يَكْفُرُونَ﴾ شتی وا که نه وان بیران لی نه کردوه ته وه و گومانیان بؤ ی نه چوه ﴿۱۱﴾

﴿وَبَدَّ لَهُمْ سَيِّئَاتِ مَا كَسَبُوا﴾ و ه بوشیان دهر کهوت چی خرابه بیان کردوه ﴿وَحَاقَ بِهِمْ﴾ وه دهوری
 گرتن ﴿مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ﴾ نهو سزای نهوان گالته بیان پی ده کرد ﴿فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ﴾
 نه مجا کاتنی ناده می زیانیکسی لنی کهوت ﴿دَعَانَا﴾ هاوارمان بؤ دیننی ﴿ثُمَّ إِذَا حَوَّلْتَهُ نِعْمَةً مِّمَّا﴾
 له پاشان هر کاتنی به هره ونیعمه تنیکمان پیدا ﴿قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ﴾ ده لنی: به راستی نه م به هره ونیعمه نه م
 پیدراوه ﴿عَلَىٰ عِلْمٍ﴾ به هوی لیزانی وزانستی خومه وه ﴿بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ﴾ (وانی یه) به لکو نه وه نه زمون
 و تاقی کردنه وه یه ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور به بیان نازانن ﴿فَدَقَّالَهَا الَّذِينَ مِنْ﴾
 قَبْلِهَا﴾ بینگومان نه م قسه یه کهسانی پیش نه مانیش کردیان ﴿فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ﴾ به لام هیچ سوودی پی
 نه گه یاندن ﴿مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ نه وه ی نهوان کردیان ﴿فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا﴾ نه مجا دوو
 چاریان بوو (توله ی) نه و خرابانه ی کردبوویان ﴿وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هُنَّوَالِه﴾ نه و که سانه یان سته میان کرد
 (ببیاوه رانی مه که که) ﴿سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا﴾ له مه و پاش دوو چاری (توله ی) کرده وه خرابه کانیان
 ده بن ﴿وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ وه نه مانه (له ده سستی خوا) دهر باز نابن ﴿أَوْ لَوْ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ﴾ نایا نه یانزانیه
 که بینگومان خوا ﴿يَسْطُرُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَعْدِرُ﴾ رۆزی فراوان ده کات وده ییشیگریته وه له هر که سینک
 که بیه ویت ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بینگومان له وه دا به لگه ونیشانیه ی زور هن بؤ نه و که سانه ی
 باوه ر دینن ﴿قُلْ يَعْبَادِي الَّذِينَ آمَنُوا عَلَي أَنفُسِهِمْ﴾ (نه ی موحه مه ده ﴿بَلَىٰ﴾ نه ی به نده کانم
 نه ی نه وانه ی که خورتان زور گونا هبار کردوه ﴿لَا تَتَّقُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ﴾ نانو میند مه بن له میهره بانی
 و به زه یی خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا﴾ چونکه بینگومان خوا له هه موو گونا هه کان خوش
 ده بیت ﴿إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ به راستی هر نه وه لنی بورده ی به به زه یی به ﴿وَأَنبِئُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ﴾
 (به و مهرجه ی که) بگه ریته وه بؤ لای په روه ردگار تان ﴿وَأَسْأَلُوا اللَّهَ﴾ وه گهر دن که چی نه و بن ﴿مِنْ﴾
 قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ﴾ به ر له وه ی سزاتان بؤ بیت ﴿ثُمَّ لَا تَصْرُوهَنَّ﴾ پاشان یارمه تی نادرین (له لایه ن
 هیچ که سینکه وه) ﴿وَأَتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ﴾ وه شوین چاکترین شتی بکه ون که نیردراوه ته
 خواره وه بؤ تان ﴿مِنْ رَبِّكُمْ﴾ له په روه ردگار تانه وه ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً﴾ به ر له وه ی
 له نا کاودا سزاتان بؤ بیت ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ﴾ که ثبوه هر هه سستی پی نه که ن ﴿أَنْ تَقُولَ نَقَسٌ﴾
 نه کا نه و سا که سنی بلسی ﴿يَخْسَرُونَ عَلَىٰ مَا فَتَرْتُمْ﴾ نه ی مه خابن له سه ر نه وه ی که منته ر خه میم کرد
 ﴿فِي جَنْبِ اللَّهِ﴾ له کار کردن به وه ی خودا فه رمانی پیکر دبوو ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ لَيْنَ السَّخِرِينَ﴾ وه به راستی من
 له و گالته چیه انه بووم (که گالته بیان به ناینه که ی ده کرد) ﴿﴾

﴿أَوْ تَقُولُ لَوْلَا أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي﴾ یان بلیت: نه گهر خواړت نموونی بکر دمایه ﴿لَكُنْتُ مِنَ الْمُنْكَفِرِينَ﴾ نه وه بنگومان له پاریز کاران وله خوا تر سان ده بووم ﴿أَوْ تَقُولُ لَوْلَا أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي﴾ یان کاتیک سزا که ی ده بینیت بلیت ﴿لَوْلَا لِي كَرَمٌ﴾ خو زگه جار یکی تر بگه رامایه ته وه (بو دونیا) ﴿فَأَكُونُ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ نه و سا له چاکه کاران ده بووم ﴿بَلَىٰ قَدْ جَاءَكَ نَصْرُكَ مِنِّي﴾ (راست ناکه یث) خو بنگومان به لگه و نایه ته کانی منت بو هات ﴿فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ﴾ به لام باوه پرت پین نه هیتا و خوت به گه وره زانی ﴿وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ وه تو له بی باوه ران بوویت ﴿وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له پر وژی دوا بی دا ﴿تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ﴾ ده بینیت نه وانه ی درویان بو خوا هله ده به ست ﴿وَجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ﴾ پرویان په شه ﴿الَّذِينَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ﴾ نایا له دوزخ دا شویتیک نی یه بو خو به گه وره زانان؟ ﴿وَيَسْئَلُ اللَّهَ الَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ وه نه وانه ی خو یان پاراست (له کوفرو تاوان) خواړز گاریان ده کات ﴿بِمَقَامَاتِهِمْ﴾ چونکه پینگی پز گاریان گرتبوه بهر ﴿لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ﴾ نه تو ووشی ناخوشی ده بن ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ وه نه خه م ده خون ﴿اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾ خوا به دی هینه ری هموو شتی که ﴿وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ وه هر نه ویش پاریزه ری هموو شتی که ﴿لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ کلبله کانی ناسمانه کان و زهوی به ده ست خوا به ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ وه نه وانه ی به به لگه و نیشانه کانی خوا بی باوه رن ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ هر نه وانه زه ره مهند ﴿قُلْ أَغْفِرَ اللَّهُ مَا مَرَّرْتُم مِّنْ أَعْيُنٍ﴾ (نه ی موحه ممد ﴿بَلَىٰ﴾ ده ی نایا نیه داوام لی ده که ن من بیجگه له خوا شتیکی تر پهرستم ﴿أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ﴾ نه ی نه فام و نه زانان ﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ﴾ سویتند به خوا نیگا کراوه بو تو ﴿وَالَّذِينَ مِن قَبْلِكَ﴾ وه بو پینغه به رانی پینش تو ش ﴿لَئِن أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ﴾ نه گهر هاوبه ش بو خوا دا بینیت به راستی کرده و هت هله ده وه شیته وه ﴿وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ وه بنگومان له زه ره مهندان ده بیت ﴿بَلَىٰ اللَّهُ فَاعْبُدْ﴾ (وامه که) به لکو ته نها خوا به رسته ﴿وَكَنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾ وله سوپاسگوزاران به ﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ﴾ (کافران) خویان نه ناسیوه (به گه وره یان نه زانی) به و جو ره ی شیوا بیتی ﴿وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له پر وژی دوا بی دا هموو زهوی له چنگی نه و دایه (به ده ست خوا به) ﴿وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ﴾ وه ناسمانه کانیش به ده ستی راستی نه و پینچراونه ته وه (له م نایه ته دا جینگیر کردن سیفته یی ده ستی راست بو خودا هاتوه نیه باوه رمان پینیه تی، به بی هیچ لیچواندن ولینکدانه وه به ک و شیوه که ی نازانین، ته نها خودا دهیزانیت) ﴿سُبْحٰنَهُ وَتَعَالٰی عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاک و بلند تره له وه ی که ده یکه نه هاوبه شی ﴿

﴿وَيُفِخُ فِي الصُّورِ﴾ کاتیک فوکرا به که په نادا (به شه پوردا) ﴿فَصَيَقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ به کسر هه موو نه وانه ی له ناسمانه کان و زه ویدان ده مرن ﴿إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ﴾ مه گهر که سانئ خوا بیه ویت (نه مرن) ﴿تُرْفِعُ فِيهِ الْأُخْرَى﴾ پاشان جاریکی تر فوو ده کری به که په نادا ﴿فَإِذَا هُرِّقَتُمْ﴾ جاله پر هه موو راست ده بنه وه ﴿يَنْظُرُونَ﴾ چاوه پروان ده که ن ﴿وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا﴾ وه زه وی له و روزه دا به نوری په روه ردگاری رووناک ده بیته وه ﴿وَوُضِعَ الْكِتَابُ﴾ وه نامه ی کرده وه له به رده میان داده نریت ﴿وَجَاءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءَ﴾ و پیغه مبه ران و شاهیدی (سه ر گله که کان) ده هیرین ﴿وَقَضِيَ بَيْنَهُمُ بِالْحَقِّ﴾ وه له نیوانیاندا به هه ق دادوه ری ده کری ﴿وَهُمْ لَا يَظُنُّونَ﴾ وه نه وان سته میان لئ ناکری ﴿وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ﴾ وه (له و روزه دا) هه موو که سینک چی کردوه به تیرو ته و او ی پاداشت ده درته وه ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ﴾ وه خوا خوشی ناگاداره (به بی شایه ت و نامه ی کرده وه کان) ﴿بِمَا يَفْعَلُونَ﴾ به و کرده وانه ی که ده یکه ن ﴿وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه و سا نه وانه ی بیساوه پر بوون راپنچ ده کرین ﴿إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا﴾ بو دوزه خ کومه ل کومه ل ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ﴾ تاکاتی دینه (نزیک ی) دوزه خ ﴿فَوَيْحًا أَنبَأَتْهَا﴾ ده رگاگانی ده کرینه وه ﴿وَقَالَ لَهُمْ خَرَائِفَهُمَا﴾ وه ده رگاوانه کانی دوزه خ (به لومه کردنیکه وه) به وان ده لئین ﴿الَّذِينَ كُفِرْتُمْ عَنْكُمْ﴾ نایا پیغه مبه ران تان له خوتان بو نه هات ﴿يَتْلُونَ عَلَيْكُمُ آيَاتِ رَبِّكُمُ﴾ که نایه ته کانی په روه ردگارتان به سه ردا بخویننه وه ﴿وَيُنذِرُونَكُمْ﴾ وه بتانتر سینن ﴿لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا﴾ له گه شستتان به م روزه ﴿قَالُوا بَلَىٰ﴾ ده لئین: به لئ (هاتن ناگاداریان کردین) ﴿وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ﴾ به لام بریاری سزا دراوه ﴿عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ به سه ر (نیمه ی) بیساوه ران دا ﴿قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ﴾ پینان ده وتری: له ده رگاگانی دوزه خ وه بچنه زووره وه ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ به هه میسه یی له ویدا به میننه وه ﴿فَبَسَّ مَشْوَى الْمَتَكِّبِينَ﴾ نای چ خرابه جینگه و مه نزلگای خو به زل زانان ﴿وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا﴾ وه که سانئ (که خواناس بوون) و له په روه ردگاریان ده ترسان بول بول ده برین بو به هه شت ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ﴾ تاکاتی دینه (نزیک ی) به هه شت ﴿وَفُيْحَتِ أَنبَأَتْهَا﴾ و ده رگاگانی ده کرینه وه ﴿وَقَالَ لَهُمْ خَرَائِفَهُمَا﴾ وه ده رگاوانه کانی به وان ده لئین ﴿سَلَّمْ عَلَيْكُمْ﴾ سه لامتان لئ بیت ﴿طِبْتُمْ﴾ نئوه پاک و خاوین بوون (له تاوان له دونیادا) ﴿فَادْخُلُوا خَالِدِينَ﴾ که واته برونه ناو به هه شت به هه میسه یی ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ (نه وانیش) ده لئین: سو پاس بو نه و خوا به ی ﴿صَدَقْنَا وَعَدُّهُ﴾ هه ر به لئینکی به نیمه دا راست بوو ﴿وَأَوْرَثْنَا الْأَرْضَ﴾ وه زه وی (به هه شتی) به میرات پی داین ﴿نَسَبُوا مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ شَاءَ﴾ له هه ر شویننکی به هه شتدا بمانه ویت نیسته چی ده بین ﴿فَوَعَمَّ أَجْرُ الْعَمِلِينَ﴾ نای چهنه چاکه پاداشتی چاکه کاران ﴿

﴿وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ﴾ وه فریشتهکان دهبینی ﴿حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ﴾ چوار دهوری عهرشیان داوه
 ﴿يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ ته سببحات دهکن بهستایشی پهروهردگاریان ﴿وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ﴾ وه
 لهنیوانیاندا بهحق دادوهی کرا ﴿وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ وه (له کونایای دا) دهوتریت هموو سوپاس هه
 بو خوایه ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ که پهروهردگاری جیهانیانه ﴿٧٥﴾

سورته قی ﴿غَافِرًا﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بهناوی خوی بهخشندهی میهربان

﴿حَم﴾ به (حا، میم) ده خوینرتههوهو خوا بهواتای نهم پیتانه زانتره، سهرنجی سهرهتای
 سورته قی (البقرة) بده دهبارهی واتاکه بیان ﴿١﴾ ﴿تَنْزِيلِ الْكِتَابِ﴾ نهم فورنانه هیتراوته خوارهوه ﴿مِنْ
 اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ له لایهن خوی بالادهستی داناهه ﴿٢﴾ ﴿غَافِرِ الذَّنْبِ﴾ لیبوردهی تاوان و ﴿وَقَابِلِ التَّوْبِ﴾
 وهرگری توبهی (گوناهباران وتوبهکارانه) ﴿شَدِيدِ الْعِقَابِ﴾ (نهو خودایه) تولهی سهخت وبهتینه
 ﴿ذِي الطُّوْلِ﴾ وه خاوهن فزل و بههره و چاکهیه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ ببنجگه لهو هیچ په رستراوینکی بههق
 و راست نی به ﴿إِلَيْهِ الْمَصِيرُ﴾ گه پانهوهی همموان هه بولای نهوه ﴿٣﴾ ﴿مَا يَجْدُلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ﴾ دهمه
 قالی و کیشمه کیش ناکات له نیشانه کانی خوادا ﴿إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بیباوه پان نه بیت ﴿فَلَا يَغْرُوكَ﴾ کهوا
 بوو فریوت نه دات ﴿تَقْلُبُهُمْ فِي الْيَدِ﴾ هاتوچو و گه پانیان بهوولاتدا (بو بازارگانی وسامان دهس
 خستن) ﴿٤﴾ ﴿كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ﴾ پیتش نهوان گه لی نوح باوه پریان نه هیتنا (به نوح) ﴿وَالْأَخْرَابُ مِنْ
 بَعْدِهِمْ﴾ وه دهسته و ناقمه کانی دوی نهوانیش (باوه پریان نه هیتنا) ﴿وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ﴾ وه هموو گه لیک
 وویستوو بهتی (نیازی کردوه) ﴿بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ﴾ که پینغه مبه ره که بیان بکوژن (یا بیگرن و
 نازاری بدن) ﴿وَيَحْدُلُوا بِالْبَطْلِ﴾ وه دهمه قالیان (له گه ل) ده کرد به نارپهوا ﴿لِيُدْجُوا بِهِ الْإِنْسَافَ﴾ بو نهوهی
 پاستی بی لاهرن و نه بهیتلن ﴿فَأَخَذْتَهُمْ﴾ نیر (قار و توورپه بی) من گرتنی ﴿فَكَفَّ كَانَ عِقَابِ﴾ جا چون
 بوو توله سهندنی من لهوان ﴿٥﴾ ﴿وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ﴾ وه نابه و جوژه پریاری پهروهردگارت
 بهدی هات ﴿عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ له سهر نهوانه بی باوه پریان بوون ﴿أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ که بیگومان نهوان
 دوزه خین ﴿٦﴾ ﴿الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ﴾ نهو فریشتانهی هه لگری عه رشن و ﴿وَمَنْ حَوْلَهُ﴾ نهوانهش
 بهدهوری دان ﴿يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ بهستایشی پهروهردگاریان ته سببحات دهکن ﴿وَيُؤْمِنُونَ بِهِ﴾
 وه باوه پریان بهو ههیه ﴿وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه داوای لیبوردن دهکن بو نهوانه بی ایماندارن ﴿رَبَّنَا
 وَسِعَتْ كُلُّ شَيْءٍ وَرَحْمَةٌ وَعِلْمًا﴾ (ده لین:) نهی پهروهردگاران میهره بانی و زانیاریت هموو شتیکی
 گرتوتهوه ﴿فَأَغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا﴾ دهی خوش بیه لهوانه بی توبه بیان کردوه ﴿وَأَتَّعِبُوا سَبِيلَكَ﴾ و شوینی
 ریگای تو که وتوون ﴿وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ﴾ وه بیانپاریزه له سزای دوزه خ ﴿٧﴾

﴿رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ﴾ نهی په روه ردگار مان بیشیان خه ره به هشتانکی همیشه می ﴿الَّتِي وَعَدْتَهُمْ﴾
 که به لیتت بی دابوون ﴿وَمَنْ صَالَح﴾ نه و که سانهش چاکه کار بوون ﴿مِنْ آبَائِهِمْ وَآزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ﴾
 له باوو باپیران و هاوسه ران و پوله کانیان (نه وه کانیان) ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ به راستی هه ر تو
 زالی کار دروستی ﴿وَفِيهَا السَّيِّئَاتِ﴾ وه بیانپارینه له (توله ی) تاوانه کان ﴿وَمَنْ تَوَلَّى السَّيِّئَاتِ﴾
 یومیز ﴿چونکه هه ر که سینک له (توله ی) خراپه و تاوان پباریزی له و پورژه دا ﴿فَقَدْ رَجَعْتُمْ﴾ نه وه
 بنگومان په حمت بی کردوه ﴿وَذَلِكَ هُوَ الْقَوْمُ الْعَظِيمُ﴾ وه هه ر نه وه به سه ر که وتنی زور گه وره
 ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادُونَ﴾ به راستی که سانی بی باوه ر بوون (له پاشه پورژدا) بانگ ده کرین
 ﴿لَمَقَّتْ اللَّهُ أَكْبَرُ مِنْ مَقَّتِ كُرْأَنُفْسِكُمْ﴾ که به راستی توره بی و خه شمی خوا (له دونیادا) گه وره تر بوو
 له ر ق و توره بیتان له خوتان (له قیامه تدا) ﴿إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ﴾ کاتیک بانگ ده کران بو
 باوه ر هیتان به لام باوه ر تان نه ده هیتا ﴿قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا أَفَلْتَنَّا﴾ ده لین نهی په روه ردگار مان تو دوو
 جارت مراندووتین ﴿وَأَخْبَيْنَا أَفَلْتَنَّا﴾ وه دوو جاریش زیانت به به ردا کردووین ﴿فَأَعْرَفْنَا بِذُنُوبِنَا﴾
 جا دانمان نا به تاوانه کانمان دا ﴿فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ﴾ دهی نایا رینگابه ک هه به به ر باز بوون
 ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ﴾ نه م سزایه تان له به ر نه وه به که به راستی هه ر کاتی
 خوا به تا ک و ته نیایی په ر سترایه نیوه بی باوه ر ده بوون ﴿وَإِنْ يُشْرَكَ بِهِ تُؤْمِنُوا﴾ وه نه گه ر هاوبه شمی بو
 دابنرایه باوه ر تان ده هیتا (به و هاوبه ش دانانه) ﴿فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ﴾ برپاردان هه ر بو خوا ی
 بلندو به رزو گه وره به ﴿هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ﴾ نه و زاتیکه نیشانه کانی خوتان نیشان ده دات
 ﴿وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا﴾ وه له ناسمانه وه رزق و روزیتان بو ده نیریته خواره وه ﴿وَمَا يَتَذَكَّرُ﴾
 که س بیرنا کاته وه (به ند و ه ر ناگری) ﴿إِلَّا مَنْ يُنِيبُ﴾ مه گه ر که سینک روو له خوا بی ﴿فَادْعُوا﴾
 اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ﴿که واته له خوا پبارینه وه و به پاکسی و دل سوزی و بوی گه ر دن که چ بن
 ﴿وَتُوكِّرَةُ الْكٰفِرُونَ﴾ هه ر چه نده بی باوه ر انیش پنیان ناخوش بی ﴿رَفِيعِ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ﴾
 (خوا) پله و پایه زور به رزی خاوه ن عه رشی مه زنه ﴿يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ﴾ به فهرمانی خوی وه حی
 ده نیری ﴿عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ بو هه ر که س له به نده کان که بیه وی ﴿لِيُنذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ﴾ تا (خه لک)
 بترسینی له روزی به به کتر گه یشتن ﴿يَوْمَ هُمْ بَدُورًا﴾ روزی که هه موو (له گوره کانیان دینه ده رو)
 ناشکرا ده بن ﴿لَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمُ شَيْءٌ﴾ هه چ شتیکیان له خوا په نهان نابیت ﴿لِيَمُنَّ الْمَلِكُ الْيَوْمَ﴾ (خوا
 ده فهرمووی) نه مرقو پادشایه تی و ده سه لات بو کتیه (وه لام نادرته وه) ﴿بِئِنَّ الْوَجِدَ الْفَقَّارَ﴾ (خوی
 وه لام ده داته وه و ده فهرموویت) هه ر بو خوا ی تا ک و ته نه یایه که به سه ر هه موو شتدا زاله ﴿

﴿أَيُّومَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ﴾ نه مر و هه موو کهس پاداشت یان سزا ده در تته وه ﴿بِمَا كَسَبَتْ﴾ به گویره ی
 نه وه ی کردو و به تی ﴿لَا ظَلَمَ الْيَوْمَ﴾ نه مر و سته م کردن نی به (له کهس) ﴿إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ به راستی
 لپرسینه وه ی خوا به به له و خیرایه ﴿وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْأَازِفَةِ﴾ (نه ی موحه ممد ﴿يَوْمَ﴾ نه وان له پر و زه
 نزیکه که (قیامت) بتر سینه ﴿إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ﴾ له و کاته ی دلّه کان (له تر سا) گه شتو و نه ته گه رو و
 ﴿كَظِيمٍ﴾ هه موو پیش ده خو نه وه ﴿مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَسِيرٍ﴾ سته مکاران نه هیچ دوستیکیان هه به ﴿وَلَا
 شَفِيعَ بَطْغَاءٍ﴾ وه نه تکا کارنک به گوئی بکرنیت ﴿يَعْلَمُ خَائِبَتَهُ الْأَعْيُنُ﴾ (خوا) ده زانی به خیانته تی چاوان
 و ﴿وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ﴾ هه رچی دلان ده بشار نه وه ﴿وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ﴾ وه خوا به هه ق و راستی دادوهری
 ده کات ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ به لام نه وانه ی جگه له خوا هاواریان لی ده کهن (ده یانپه رستن)
 ﴿لَا يَقْبِضُونَ بِشَيْءٍ﴾ ناتوانن بریاری هیچ شتیک بدن ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ به راستی هه رخوا
 بیسه ری بینایه ﴿أَوَلَمْ يَسِرُّوا فِي الْأَرْضِ﴾ نایا به زه ویدا نه گه راون ﴿فَيَنْظُرُوا﴾ تا بینن (بزائن)
 ﴿كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ سه ره نجامی نه وانه ی که پنش نه مان بوون چوّن بوو ﴿كَانُوا
 هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً﴾ نه وانه له مان به هینتر بوون ﴿وَمَا أَثَارُوا فِي الْأَرْضِ﴾ وه شوینه واریان له زه ویدا
 زیاتر بوو ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ﴾ به لام خوا به هو ی تاوانه کانیا نه وه گرتنی و توله ی لی سه ندن
 ﴿وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ﴾ وه کهس پاریزه ریان نه بوو له (سزای) خوا ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ
 لَهُمْ نُفُوسٌ نُهْرَةٌ﴾ نه وه بوو که بینگومان نه وان ﴿ثُمَّ يَهْتَرُ رُسُلُهُمْ﴾ پیغه مبه ره کانیا بؤ ده هات ﴿بِالْبَيِّنَاتِ﴾ به نیشانه
 ناشکر اکانه وه ﴿فَكَفَرُوا﴾ که چی باوه ریان نه هینا ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ﴾ نه مجا خوا قاری لی گرتن و سزای
 دان ﴿إِنَّهُ قَوِيٌّ﴾ به راستی خوا به هینزی ﴿شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ توله سیتی به تینه ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ
 بِآيَاتِنَا﴾ سویند به خوا بینگومان مووسامان نارد به چند موعجیزه ﴿وَسُلْطٰنٍ مُبِينٍ﴾ و به لگه ی
 روونه وه (به ته وراته وه) ﴿إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَمَانَ وَقَارُونَ﴾ بؤ لای فیرعه ون و هامان و قاروون
 ﴿فَقَالُوا سِحْرٌ كَذَّابٌ﴾ هه موو ووتیان: جادوو گهرنکی دروزه ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا﴾
 نه مجا کاتی مووسا (نایینی) راستی له لایه ن نیمه وه بؤ هینان ﴿قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾
 ووتیان کوپانی نه وانه ی له گه ل نه و (مووسا) باوه ریان هیناوه بکوژن ﴿وَأَسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ﴾
 وه ژنه کانیا به زیندووی بهیلنه وه (بؤ کاره کهری) ﴿وَمَا كَيْدُ الْكٰفِرِينَ إِلَّا فِي ضَلٰلٍ﴾ به لام فیلی
 بی باوه ران هه مایه ی سه ر لی شیوانه (هه رگیز سه رنا گرنیت) ﴿

﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذُرِّيَّتِي﴾ وه فیرعهون ووتی: لیم گه پرن ﴿أَقْتُلْ مُوسَى﴾ بامووسا بکوژم ﴿وَلْيَدْعُ رَبَّهُ﴾ نهوسا
 بانه و هانا بو په روه ردگاری بهری (پزگاری بکات) ﴿إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ﴾ به پراستی من ده ترسم
 که ناینه که تان بگو پیت ﴿أَوَأَنْ يَظْهَرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادُ﴾ یان له زه ویدا نازاوه و خرابه کاری بنینه وه ﴿وَإِنِّي
 أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ﴾ به پراستی من په ناده گرم ﴿بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ﴾ به په روه ردگاری خوّم
 و په روه ردگاری نیهوش ﴿مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ﴾ له هه موو خو به زل زانیک ﴿لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ﴾ که باوه پری
 به پوزی لی پرسینه وه نی به ﴿وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ﴾ وه پیاویکی باوه پردار ووتی: ﴿مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ﴾
 له کهس و کاری فیرعهون بوو ﴿يَكْتُمُ إِيمَانَهُ﴾ که باوه په کهی شار د بوه وه ﴿أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا﴾ نایا
 (چون) پیاویک ده کوژن؟ ﴿أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ﴾ له بهر نه وهی ده لی: خوا په روه ردگارمه ﴿وَقَدْ
 جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ که به پراستی چند به لگه و موعجیزه ی روونی له په روه ردگار تانه وه
 بو هینا و ﴿وَإِنَّكَ كَذِبٌ بَاطِلٌ﴾ خو نه گه ردوزن بی (که ده لی پیغه مبهرم) نه وه (تاوانی)
 درو که ی به نه ستوی خو به تی ﴿وَإِنَّكَ صَادِقٌ﴾ خو نه گه ر راستگو بی ﴿يُصِيبُكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ﴾
 هندی له و (سزایه ی) به لیتی بی داوون تووشتان ده بی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَابٌ﴾ بیگومان
 خوا رینموونی که سی ناکات که زیاده رو و دروزن بیت ﴿يَنْقُومُ لَكُمْ الْمَلَكُ الْيَوْمَ﴾ (مووسا ووتی)
 : نه ی گه له کهم فرمان رهوایی نه مرو هی نیهوه ﴿ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ﴾ و به ده سه لات و زالن له سه ر
 زه ویدا ﴿فَمَنْ يَضُرُّكُمْ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ ده ی کی یارمه تیمان ده دات نه گه ر سزای خوا مان بو بیت
 ﴿قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى﴾ فیرعهون ووتی: چی خوّم به چاکی ده بینم هه ر نه وه تان نیشانه ده دم
 ﴿وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ﴾ وه نه نیا بو پرنگای راست رینموونیتان ده کهم ﴿وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا يَكْفُرُ﴾ وه
 نه و (پساوه ی) باوه پری هینا بو ووتی: نه ی گه له کهم ﴿إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ﴾ به پراستی من له وه ده ترسم
 به سه رتان بی ﴿مِثْلَ نَجْمٍ فَالْخَرَابِ﴾ وینه ی (سزای) نه و پوزه ی به سه ر کومه لان و گه لانی پیتشو هات
 ﴿مِثْلَ دَابِّ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ﴾ وه که نه و (سزایه ی) هات به سه ر گه لی نوح و عاد و سه موود و
 ﴿وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ نه وانه ش له دوا ی نه وان بوون ﴿وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ﴾ وه خوا زولم و سته می ناوی
 بو به نده کانی ﴿وَيَنْقُومُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ﴾ وه نه ی گه له کهم به پراستی من ترسی پوزی هاوار و
 بانگ له یه کتری کردنم هه یه لیجان (نه و پوزه ی که هه موو کهس هاوار و داوا ی یارمه تی له یه کتری
 ده کهن) ﴿يَوْمَ تُؤَلَّفُونَ مَدِيرِينَ﴾ نه و پوزه ی پشت هه لده کهن و هه لدین ﴿مَا كُفِّرْنَا عَنْهُمْ مِنْ عَاصِيَةٍ﴾
 هیچ په ناگه یه که بو نیهو نی به له (سزای) خوا ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هه ر که سی خوا گو مپرای بکات
 ﴿فَمَا لَهُ مِنْ حَافٍ﴾ نه وه هیچ رینموونی که ریکی بو نی به ﴿

﴿وَلَقَدْ جَاءَ كُرْيُوسُفَ مِنْ قَبْلِ بِالنَّبِيِّ﴾ سویند به خوا بینگومان پیتستر یوسف پیغه مبهرتان بؤهات به به لگه پروونه کانه وه ﴿فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكِّ﴾ که چی ئتوه ههر له گوماندا بوون ﴿وَمَا جَاءَ كُمْ بِهِ﴾ له وه به لگانه ی بؤی هینا بوون ﴿حَتَّى إِذَا هَلَكَ﴾ تا کاتئ (یوسف) وه فاتئ کرد ﴿فَلْتَمَنَّ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا﴾ ووتسان ئیتر دوا ی ئه وه خوا هیچ پیغه مبهرتئکی تر نانیرئ ﴿كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ نَابَهُ وَجُورَهُ﴾ خوا گومرئی ده کات ﴿مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُزْتَابٌ﴾ ئه وه که سه ی زیاده پؤی دوو دله ﴿الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ﴾ نه وانه ی دهر باره ی نیشانه کانی خواده مه قالی ده که ن ﴿بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَنْهَرُ﴾ به بئ نه وه ی به لگه به کیان بؤ هاتئی ﴿كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ﴾ (نه وه دهمه قاله یان) هؤی توره ی به لای خوا ی گوره ﴿وَعِنْدَ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ وه لای نه وانه ش با وه ریان هینا وه ﴿كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ﴾ نابه و جؤره خوا موره نی ﴿عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ﴾ به سه ر دلی هه موو خؤ به زل زانئکی زؤرداردا ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْمَكُنَّ فِرْعَوْنِ وَوَتِي نَهِي هَامَانَ﴾ کؤشکئکی به رزم بؤ دروست بکه ﴿لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ﴾ به لکو بگمه ئه وه پئنگایانه ﴿أَسْبَابَ السَّمَوَاتِ﴾ که پئنگا کانی (به رز بوونه وه ن بؤ) ناسمانه کان ﴿فَأَقْطَعِ إِلَى اللَّهِ مَوْجِي﴾ بؤ نه وه ی (له وئوه) سه یری خوا که ی موسا بکه م ﴿وَإِنِّي لَأظنُّهُ كَذِبًا﴾ وه به راستئی من وا گومان ده به م ئه وه (موسا) درؤز نه ﴿وَكَذَلِكَ زَيْنُ لِفِرْعَوْنَ﴾ نابه و جؤره رازئترابه وه بؤ فیرعه ون ﴿سُوءَ عَمَلِهِ﴾ کرده وه ی خرابئی ﴿وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ﴾ وه (به هؤیه وه) پئنگری کرا له پئنگای راست ﴿وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ﴾ وه ههر فئل و پلانئکی فیرعه ون هه بوو به فیرؤ چوو ﴿وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ وه ئه وه (پیا وه ی) با وه پری (به موسا) هینا بوو ووتئی ﴿يَنْقُورُ أَنْعَامُكُمْ﴾ نه ی گله که م شوئین من بکه ون ﴿أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ﴾ پئنگای راستان نیشان دده م ﴿يَنْقُورُ إِنَّمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ﴾ نه ی گله که م به راستئی ژبانی ئه م دونیایه رابوار دئئکی که مه ﴿وَأَنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ﴾ وه به راستئی ههر پاشه رؤژ جئئی حه سانه وه ی هه میشه یئ به ﴿مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً﴾ ههر که سینک کاری خرابه ی کرد بئئی ﴿فَلَا يُخْرِجُهَا إِلَّا يَسْلَابًا﴾ ههر به نه ندازه ی خرابه که ی سزا دهرئی ﴿وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا﴾ ههر که سئش چاکه ی کرد بئت ﴿مِنْ ذَكَرِ آوَانِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ ئافره ت بئت یان پیاو (به وه مهرجه ی) با وه ردار بئت ﴿فَأَوَّلِيكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ ئا نه وانه ده چنه به هه شته وه ﴿يَرْزُقُونَ فِيهَا فَيَغْبِرُ حَسَابٍ﴾ له وئندا به بئ ژماره و حئساب رزق و پؤزبئان بئ دهرئت ﴿

﴿وَيَقُولُ مَا إِلَىٰ أَذُنُكُمْ إِلَّا النِّجْوَةُ﴾ وە ئەوێ گەلە کەم ئەوێ چو یە من بانگتەن دە کەم بۆ پزگار بوون
 ﴿وَيَدْعُونِي إِلَى النَّارِ﴾ کە چو ئیوێ من بانگ دە کەن بۆ ناگری دۆزەخ ﴿تَدْعُونِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ﴾ بانگم
 دە کەن بۆ ئەوێ بێ باو و پێم بە خوا ﴿وَأَشْرِكُ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ﴾ وە شتی بکەمە هاو بە شتی خوا کە هیچ
 زانیاری یە کەم لێ ی نیه ﴿وَأَنَا أَدْعُوكُم إِلَى الْعَزِيزِ الْعَقْبَرِ﴾ لە کاتی کدا من بانگتەن دە کەم بۆ لای خوای
 بە دەسە لاتی لیبور دە ﴿لَا جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونِي إِلَيْهِ﴾ راستە و گومانی تێدانی یە ئەوێ ئیوێ منی بۆ بانگ
 دە کەن ﴿لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ﴾ شیاوی بانگ کردن نییه نە لە دنیا و نە لە دوا پۆردا
 ﴿وَأَنْ مَرَدَّتْ إِلَى اللَّهِ﴾ وە بە راستی گەرانه وە مان هەر بۆ لای خوا یە ﴿وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ﴾
 و بێگومان زیادە پۆیان هاو ئەوێ لانی ناگری دۆزەخن ﴿فَسَدَّ كُرُوتَ مَا أَقُولُ لَكُمْ﴾ جالە مە و دوا
 ئەوێ من پێتان دە لێم بیرتان دە کە و ئەوێ وە ﴿وَأَفْوُصُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ﴾ وە من کاری خۆم بە خوا دە سپێرم
 ﴿إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ﴾ بە راستی خوا بینایە بە بە نەدە کانی ﴿فَوَقَدَهُ اللَّهُ سَيِّئَاتٍ مَّا مَكْرُوهًا﴾ جا خوا ئەو
 (پیاوێ نیماندارە) ی پاراست لە زبانی ئەو فێر و فیلانە ی دە یان کرد ﴿وَحَاقَ بِقَالَ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ﴾
 وە سزای سەخت هات و دارو دە سته ی فیرعەونی گرتە وە ﴿النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا﴾
 بە یانیان و ئیواران (فیرعەون و دە ست و پێو نەدە کە ی) دە برتە دیاری ناگری دۆزەخ ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ
 السَّاعَةُ﴾ پۆز نیکیش قیامت هە لده سینت ﴿أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ﴾ (فەرمان دە درێ)
 دارو دە سته ی فیرعەون بخە نە سە خترین سزا وە ﴿وَيَذِئِحَّاجُونَ فِي النَّارِ﴾ وە کاتی ک
 (دۆزە خیه کان) لە ناو ناگرە کە دا دە مە قالی دە کەن ﴿فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ الَّذِينَ آمَنُوا بِرُؤُوسِهِمْ﴾ لا وازە کان
 بە وانه ی خۆ بە زل زان بوون دە لێن ﴿إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا﴾ بە راستی ئیمە شوین کە و تووی ئیوێ بووین
 ﴿فَهَلْ أُنشِرُ مَغْرُوبَاتِنَا﴾ دە ی نایا ئیوێ لە جیاتی ئیمە لە ئە ستو دە گرن ﴿تَصِيبَاتِنَا فِي النَّارِ﴾ بە شتی کەم
 ناگرە ﴿قَالَ الَّذِينَ آمَنُوا كَيْفَ بُرِّوْنَا﴾ ئە وانه ی خۆ بە زل زان و زۆر دار بوون دە لێن: ﴿إِنَّا كُلٌّ فِيهَا﴾
 بە راستی هە موومان لە ناگر داین ﴿إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ﴾ بێگومان خوا لە نینوان بە نەدە کانی دا
 دادو هری کردوو (و حوکمی تە و او بوو) ﴿وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَازِنَةِ جَهَنَّمَ﴾ وە ئە وانه ی
 لە ناگری دۆزە خدان بە دەر گا وانه کانی دۆزەخ دە لێن ﴿أَدْعَاؤُنَا يَكْفُرُ﴾ داوا لە پەر وەر دگارتان بکەن
 ﴿يُخَفِّفُ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ﴾ تە نه ی کە پۆز سزیمان لە سەر سووک بکات ﴿

﴿قَالُوا﴾ ده لئین: ﴿أَوَلَمْ نَكُفَّكُمْ رَسُولَكُمْ﴾ نایا پیغه مبره کان نه هاتن بؤ لاتان؟ ﴿بِالْبَيِّنَاتِ﴾ به چه ندین به لگه ی پروون و ناشکراوه؟ ﴿قَالُوا بَلَى﴾ ده لئین: به لئی (هینا بویان) ﴿قَالُوا فَاذْعُبُوا﴾ بیان ده لئین ده ی خوئان پبارینه وه ﴿وَمَا ذَعَبُوا الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾ بیگومان پاران نه وه ی بی باوه پاران وون ده بی و بی سووده ﴿إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ به راستی نیمه پیغه مبره انمان و نه وانه ی باوه پریان هینا وه سهر که ونوو ده که یین ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له ژیان دنیادا ﴿وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ﴾ وه له و پروژهی (قیامت) که شایه ته کان هه لده سنه وه ﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعذِرَتُهُمْ﴾ پروژیکه بیانوو و پا کانه کردنی بی باوه پریان هیچ سوو دیان بن ناگه یه نیت ﴿وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ﴾ هه موویان نه فره تیان لی کراوه و خراپترین جینگایان هه یه ﴿وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى﴾ سویند به خوا به راستی نیمه ته ورا تمان دا به مووسا ﴿وَأَوْزَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ يَلِ الْكِتَابِ﴾ وه نه وه کانی ئیسرائیلمان کرده میرات گری ته ورات ﴿هُدًى﴾ ﴿وَذِكْرَى لَأُولِي الْأَلْبَابِ﴾ (که هوی) رینمونی و په ندو بیر خه ره وه یه بؤ خاوه ن ژیری به کان ﴿فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَعَدَّ اللَّهُ حَقَّ﴾ نه مجا (نه ی موحه ممه د) ﴿خَوْفٌ بِرَبِّكَ﴾ خوگر به بیگومان به لئینی خوا هه قه و دیتته دی ﴿وَأَسْتَغْفِرْ لِدُنْيَاكَ﴾ وه داوای لیبوردنی گونا هت بکه ﴿وَسَجِّحْ بِحَدْرِكَ﴾ وه ته سییحات بکه به ستایشی په روه ردگارت ﴿بِالْعِشِيِّ وَالْإِبْكَرِ﴾ به ئیواران و به یانیاندا ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ﴾ به راستی نه و که سانه ی ده مه قالی و کیشه ده که ن ﴿فِي ءَايَاتِ اللَّهِ﴾ ده باره ی نیشانه کانی خودا ﴿يَعْتَرِ سُلْطٰنِ أَتْمُهُمْ﴾ به بی نه وه ی به لگه به کیان بؤ هاتنیت ﴿إِن فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ﴾ هیچ له دلیناندا نی به جگه له خوبه زل زانی نه بیت ﴿مَاهُمْ بِبَالِغِيهِ﴾ هدر گیز نه وان به (مه به ستیان) ناگه ن ﴿فَأَسْتَعِذْ بِاللَّهِ﴾ که واته په نا به خوا بگره ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ به راستی هه ره نه و بیسه ری بینایه ﴿لَخَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ﴾ به راستی به دی هینانی ناسمانه کان و زهوی گه وره تره ﴿مِنْ خَلْقِ النَّاسِ﴾ له به دی هینانی خه لکی ﴿وَأَكْبَرُ أَكْبَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور به ی مه ردووم نه مه نازانن ﴿وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ﴾ وه نایینا و بینا به کسان نیین ﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحٰتِ﴾ وه که سانی باوه پریان هینا وه و کرده وه چا که کانیان کردووه ﴿وَلَا أَلْمِیْهِ﴾ له گه ن به دکاران وه که یه ک نین ﴿فَلِیْلًا مَّا تَدَّكَّرُوتَ﴾ زور که م (له خه لکی) بیر ده که نه وه ﴿

﴿إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ﴾ بہر راستی رُوژی دواپی دبت ﴿لَا رَيْبَ فِيهَا﴾ ہیج گومانی تیدانی بہ ﴿وَأَكْبَرُ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ بہ لام زورہی خہلکی باوہر ناکہن ﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي﴾ وہ ہرورہ دگارتان ہر موویہ تی: لیم ہارینہ وہ ﴿أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾ وہ لامتان دہدہ مہ وہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي﴾ بہر راستی ئەوانہی خو بہ گہورہ دہ زانن کہ ہمپہرستن ﴿سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ ہینگومان بہ سہر شوژی دہ چنہ دوزہ خہ وہ ﴿اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ آيَاتٍ﴾ خوا ئەو زاتہ یہ شہوی داناوہ بؤ ئیوہ ﴿لِيَتَسَكَّنُوا فِيهَا﴾ تانارامی تیدا بگرن ﴿وَالنَّهَارُ مُبْصِرًا﴾ وہ رُوژی روناك کردوتہ وہ (بؤ زیان بہیدا کردن) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ﴾ بہر راستی خوا خواوہن چاکہ و میہرہ بانی یہ بہ سہر خہلکہ وہ ﴿وَلَكِنَّا أَكْثَرَ النَّاسِ لَا نَشْكُرُونَ﴾ بہ لام زورہی نادہمی سوہاس گوزار نین ﴿ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ﴾ ئەمہ یہ خوای ہرورہ دگاری ئیوہ ﴿خَلِيقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾ دروستکەر و داہیتہری ہدمو و شتیکہ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ ہیج ہرستراوینکی بہ ہق وراست نیہ جگہ لہ ئەو ﴿فَأَنزِلْنَا نُورًا﴾ دەی کہواتہ چوں لائہدہن لہر راستی ﴿كَذَلِكَ يُوقِظُ النَّاسَ﴾ نا بہم جوہر لائہدرین ﴿الَّذِينَ كَانُوا يُفَكِّكُونَ اللَّهُ بِحَدِيثٍ﴾ ئەوانہی کہدان نانین بہ بہلگہ و نیشانہ کانی خوادا ﴿اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ قَرَارًا﴾ خوا زاتینکہ کہ زہوی بؤ کردونہ تہ نیشتہ جی (ونارامگا) ﴿وَالسَّمَاءَ بَنَاءً﴾ وہ ناسمانیشی بؤ کردون بہ سہر بان ﴿وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ﴾ و بہ جوانترین شینوہ ئیوہی دروست کردوہ ﴿وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ لہوشتانہیش کہ حہلال و ہاکن رُوژی داوون ﴿ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ﴾ ئەمہ یہ خوای ہرورہ دگاری ئیوہ ﴿فَسَبَّارِكْ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ بہرزی و ہیر رُوژی بؤ خوای ہرورہ دگاری جیہانیان ﴿هُوَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ ہر زیندوہ و ہیج ہرستراوینکی بہ ہق وراست نیہ جگہ لہ ئەو ﴿فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ کہواتہ خوا ہپرستن بہ دلسوژی و تہنہا بؤ ئەو ملکہ ج بن ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ سوہاس و ستایش بؤ خوای ہرورہ دگاری جیہانیان ﴿قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ﴾ (ئہی موحمہد ﷺ) بلی: بہر راستی من ہنگری کراوم لہ ہرستنی ﴿الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ ئەوانہی ئیوہ دہیان ہرستن جگہ لہ خوا ﴿لَتَأْتِيََنَّ أَبْيَتَكُمْ مِنْ رَبِّي﴾ دواي ئەوہی بہلگہی راونم بؤ ہاتوہ لہ ہرورہ دگار مہ وہ ﴿وَأَمُرْتُ أَنْ أُسَلِّمَ﴾ وہ ہرمانم ہن کراوہ کہ گہردن کہ چ ہم ﴿لِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بؤ ہرورہ دگاری جیہانیان ﴿

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ﴾ ئەو خواپه به كه ئیوهی له خاك دروست كرد ووه ﴿ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ﴾ له پاشان له دلۆپنك ئاو ﴿ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ﴾ پاشان له پارچه خویننك ﴿ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا﴾ له پاشان به مندالی (ساوایی) ده تان هینتته دەر (له سکی دایك) ﴿ثُمَّ لَتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ﴾ له پاشان تا ده گه نه تینی هیزو لاییتان ﴿ثُمَّ لَتَكُونُوا شُيُوعًا﴾ له پاشان تا پیر دهبین ﴿وَمِنْكُمْ مَنْ يَتُوفَىٰ مِنْ قَبْلٍ﴾ وه هه ندیكتان پینش پیر بوون ده مرینن ﴿وَلَتَبْلُغُوا أَجْلًا مُّسَمًّى﴾ هه تا ده گه نه ئەو كاتهی كه بو تان دیاری كراوه ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ بۆ ئەوهی پیر كه نه وه ﴿هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ﴾ ئەو خواپه به كه ده ژینن و ده مرینن ﴿فَإِذَا قُضِيَ الْأَمْرُ﴾ جا هه ركاتنك (بیهویت) پیر یاریك بدات ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ ته نها پنی ده فر موویت بیه، ده ست به جی ده بی ﴿الَّذِينَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ﴾ ئایا سه رنجی ئەوانه ت نه داوه سه باره ت به به لگه و نیشانه كانی خوادمه قالی و موحاده له ده كه ن (به بی هیج زانیاریه ك) ﴿أَنَّىٰ يَصْهَرُونَ﴾ چون له پنی (راست) لاده درین ﴿الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ﴾ ئەوانه ی باوه پیران به قورئان نه هینا ﴿وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا﴾ وه بهو (به راوانه ی) به پیغه مبه ره كانماندا نار دو مانه ﴿فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾ ئەوه له مهو پاش (سه ره نه جامی خویان) ده زانن ﴿إِذْ الْأَقْلَامُ فِي أَغْصَانِهِمْ وَالسَّلْسِلُ﴾ كاتی زنجیرو ته وقیان له گه رندایه ﴿يُسْحَبُونَ﴾ بی ی راده كینشیرین ﴿فِي الْحَمِيمِ﴾ له ناو ئاوی زور گه رمدا ﴿ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ﴾ پاشان له دۆزه خدا ده سو تیرین ﴿ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ﴾ له پاشان پینان ده وتریت: ﴿أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ﴾ له كوین ئەو هاو به شانیه بو خواتان داده نان ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بئجگه له خوا ﴿قَالُوا صَدَقْتُمْ﴾ ده لئین: وون بوون لیمان ﴿بَلْ لَنْ نَكُنْ نَدْعُوا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا﴾ (وانی به) به لكو ئیمه له دونیا (بئجگه له خوا) شتیكمان نه ده په رست ﴿كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ﴾ ئابه م جو ره خوا بی باوه پیران له رینگه لاده دات ﴿ذَلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ﴾ ئەمه تان له بهر ئەوه به كه ئیوه ﴿تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ به نار هوا شادی و كه یفتان ده كرد له زه ویدا ﴿وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ﴾ وه له بهر ئەوه ی كه ئیوه فیزو كه شخه تان ده كرد له زه ویدا ﴿ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا﴾ ده ی له دهر گاكانی دۆزه خه وه پرۆنه ژووره وه تیایدا ده میتنه وه به هه میشه بی و ئیجگاری ﴿فَبَشِّرْهُم بِأَلْمَكَّةَ بَرِينَ﴾ ئای چهند خراپه شوینی خو به زل زانان ﴿فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ ده ی كه واته (ئه ی موحه مه د ﷺ) خو را گره بئگومان به لئنی خوا راسته ﴿فَأَمَّا نُرُوتُكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ﴾ جا بیان هه ندنك لهو به لئنهانی پینان ده ده بین نیشانته ده ده بین ﴿أَوَتُوفَيْتَنَّاكَ﴾ یان تو ده مرینن (به لئنه كان نابینی) ﴿فَأَيْسَارُ يُجْعَلُونَ﴾ ئەوسا هه مووتان هه ر بۆلای ئیمه ده گه رینه وه ﴿﴾

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ﴾ سویند به خوا به راستی بهر له تو پیغه مبه رانیکمان نار دووه ﴿مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ﴾ به سهر هانی هندیکیانمان بوباس کردوی ﴿وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ﴾ وه هندیکیانمان بوباس نه کردوی ﴿وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِقَايَةٍ﴾ وه هیچ پیغه مبه ریک ناتوانی موعجزیه به ک بهتیتت ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گهر به ئیزی خوا نه بیت ﴿فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ﴾ جاکاتی فرمانی خواهات (به سزادانیان) ﴿فُضِيَ بِالْحَقِّ﴾ به هق دادوهری ده کریت (له نیوانیاند) ﴿وَخَيْرَ هَذَا لَكَ الْمُبْتَطَلُونَ﴾ وه له ویدا ناراستان زهره رمند ده بن ﴿اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ﴾ خواهه و زاته به نازه ل و مالاتی بو ئیوه به دی هیناوه ﴿لِيَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾ بو ئه وهی سواری هندیکیان بن و (گوشتی) هندیکیان بخون ﴿وَأَكْثَرُ فِيهَا ضَلْفٌ﴾ وه له و (نازه لانه) دا چند سوودو كه لك بو ئیوه هه به ﴿وَلِيَتَّبِعُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ﴾ وه تابه هوی نه وانه وه بگه نه پیوستی به ک كه له دل و دهر و نتان دایه ﴿وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ﴾ وه له سهر پشتی نه و (ولاخانه) و له سهر كه شتی ئیوه سوار ده کرین ﴿وَتُرِيكُمْ آيَاتِهِ﴾ خواه زور نشانهی خویتان نشان ده دات ﴿فَأَيُّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ﴾ جا ئیوه ئینکاری کام له نشانه و به لگه کانی خواهه كه نه ﴿أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا﴾ دهی نایا به زه ویدا نه گه راون تا ببینن ﴿كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ سه ره نجامی كه ساتیک كه له پیش نه وان بوون چون بووه ﴿كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً﴾ كه له مان زور ترو به هیز تریش بوون ﴿وَمَا أَتَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه شوینه واریشیان له زه ویدا (زیاتر بوو) ﴿فَمَا آغَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ نه مجا نه وهی کرد بوویان (له دونیادا) سوودی پی نه گه باندن ﴿فَلَمَّا جَاءَ ثَمَرُ رُسُلِهِم بِالْبَيِّنَاتِ﴾ جاکاتی پیغه مبه ره کانیان به به لگه روونه کانه وه هاتنه لایان ﴿فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ﴾ دلخوش بوون به و زاینه ی هدیان بوو ﴿وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ نه و (سزایه ی نه وان) گالته بیان پی ده کرد چوار دهوری دان (وهاته دی) ﴿فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا﴾ نه مجا کاتیک سزای به تینی ئیمه یان بینی ﴿قَالُوا ءَأَمَّنَّا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ﴾ ووتیان: باوه رمان به خوی تاك و تنها هینا ﴿وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ﴾ وه پی باوه رین به و شتانه ی کرد بو و مانه ها و به شی خوا ﴿فَلَمْ يَكْ يَنْقَعُ لَهُمْ رَيْدُهُمْ﴾ جا باوه ر هینانه كه یان هیچ سوودی نه بوو بوویان ﴿لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا﴾ له کاتیکدا سزای ئیمه یان دی ﴿سَدَّتْ اللَّهُ أَلْيَ قَدَحَتْ فِي عِبَادِيهِ﴾ باوو سونته تی خواهه ر و باوو پیشر له گه ل بهنده کانی دا ﴿وَخَيْرَ هَذَا لَكَ الْكٰفِرُونَ﴾ وه له ویدا پی باوه ران زهره رمند بوون ﴿

سوره تی ﴿فُضِّلْنَا﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿حَمَّ﴾ به (ح، میم) ده خوینرینته وه خوا زاناتره به واتای، سهیری سه ره تای سوره تی (البقرة) ش بکه
 ﴿تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ قورنان له لایه ن خوای به خشندهی میهره بان وه نیر دراوه ته خواره وه ﴿
 ﴿كَتَبَ فُضِّلَتْ ءَابَتْهُ﴾ په راوینکه به لگه کانی پروون کراوه ته وه (لینک جیا کراوه ته وه) ﴿قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَقَوْمٍ
 يَعْلَمُونَ﴾ قورنانیکه به زمانی عه ره بی بو گه لیک که شماره زان و ده زانن ﴿بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ مرژده دهر و
 تر سینته ره ﴿فَأَعْرَضَ عَنْهُمْ فَمَهُزْلاً يُسْمَعُونَ﴾ که چی زور به بیان گوئی ی بی نادهن و بویه (قورنان) نایبستن
 ﴿وَقَالُوا أَفُلَوْنَا فِي آسَنَةٍ﴾ ده لنین دله کانمان له ناو چه ند په رده یه کدایه (تی ناگه بن) ﴿مِمَّا نَدْعُونَ إِلَٰهَهُ﴾
 له نه وه ی تو نیمه ی بو بانگ ده که بیت ﴿وَفِي ءَادَانَا وَقُرْ﴾ وه له گوئیبه کانماندا گرانی و که پری هه به
 ﴿وَمِن بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ﴾ وه له نینوان نیمه و تودا په رده یه ک هه به ﴿فَاعْمَلْ إِنَّا عَمِلُونَ﴾ که واته تو کاری
 خوت بکه و بینگومان نیمه بیش کاری خو مان ده که بن ﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ بلنی: به راستی
 من مروفینکم وه ک نیوه ﴿يُوحَىٰ إِلَيَّ﴾ به لام (ههنده هه به من) نیگام بو ده کریت ﴿إِنَّمَا إِلَهُ الْكَوَالَةِ وَاحِدٌ﴾
 که به راستی په رسترای نیوه خواجه کسی تاك و ته نیایه ﴿فَأَسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوا﴾ که واته بار ووتان
 ههر به ره و خوا بیت (له په رسته کانتاندا) و داوای لیوردنی لی بکه ن ﴿وَوَقِّلْ لِلشَّرِكِينَ﴾
 وه سزاو له ناو چوون بو هاوبه ش دانهرانه ﴿الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ نه وانهی که زه کات نادهن و
 ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ﴾ باوه پشیمان به پوزی دوایی نی یه ﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
 به راستی نه وانهی باوه پیمان هیناوه و کرده وه چاکه کانیان کردوه ﴿لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾ پاداشتی بی
 پرانه وه بیان بو هه به ﴿قُلْ أَهْيَأُكُمْ تُكْفَرُونَ بِالَّذِي﴾ بلنی: ناخو به راستی نیوه باوه پتان به و زاته نی یه؟
 ﴿خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ﴾ که زه وی له دوو روزدا دروست کردوه ﴿وَيَجْعَلُونَ لَهُ ءُندَادًا﴾ وه هاوبه شانی بو
 داده نین ﴿ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ ههر نه وه په روه ردگاری جیهانیان ﴿وَجَعَلَ فِيهَا رُؤُوسًا مِّن فَوْقِهَا﴾ وه
 له سر زه ویدا شاخی زوری داناوه ﴿وَوَسَّوْنَا فِيهَا﴾ وه فپر و به ره که تی خستوه ﴿وَوَقَدَرْنَا فِيهَا قُرُونًا﴾
 وه بزنی (هه موو گیانداریکی) له زه ویدا دیاری کرد ﴿فَتَازَعُوا أَيَّامٍ﴾ له ماوه ی چوار روزدا ﴿سَوَاءٌ
 يَلْتَسَابِرُونَ﴾ به یه کسانی بو گشت داوا که ران ﴿ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ﴾ پاش دروستکردنی
 زه وی نیراده ی دروستکردنی ناسمانی کرد که پیشتر دو که لیک بوو ﴿فَقَالَ لَهَا وَاللَّأَرْضِ أَنتِ يَا﴾ نه مجا
 به ناسمان و به زه وی فهرموو: وهرن ﴿طَوْعًا أَوْ كَرْهًا﴾ به وویستی خوتان یان به ناچاری (بیته ژیر فهرمانم)
 ﴿قَالَتَا أَنتِنَا طَائِعِينَ﴾ ههر دوو کیان ووتیان به وویستی خو مان هاتین ﴿

﴿فَقَضَاهُنَّ سَمِيعًا فِي يَوْمَيْنِ﴾ نه وساحهوت ناسمانی له دوو روزه دروست کرد (که واته خوی گه وره زهوی و ناسمانه کانی به شهش روزه دروست کرد) ﴿وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا﴾ وه هدر ناسمانه ی فرمان (کار) ی خوی بؤ نارد ﴿وَزَيْنًا الْمَسْمَاءَ الَّذِي يَمْصِيحُ وَحِفْظًا﴾ وه ناسمانی دونیامان به نه ستیره دره و شاهه کان رازانده وه، و پاریزراوه (له گوی گرتنی شه پتانه کان) ﴿ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ نه وه بریاری خوی زالی به ده سه لانه ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ﴾ جا نه گهر پروویان وهر گپرا ﴿فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً﴾ نه وه بلی به هه وره تریشقه به ک (بروسکه به ک) ده نانتر سیتیم ﴿مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ﴾ وه ک هه وره تریشقه ی (گه لی) عادو سه موود ﴿إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ﴾ کاتنی پتغه مبه ره کانیان هاتنه لایان ﴿مِنَ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ﴾ له به ره مبیان و له پشتیان وه (له هه موو لایه که وه) ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَّا اللَّهُ﴾ (بیان ووتن) که جگه له خوانه به رستن ﴿قَالُوا الْوَيْحَ رَبَّنَا لِأَنزِلَ مَلَكٌ﴾ ووتیان: نه گهر به ره وهر دگارمان بیویستایه فریشته به کی ده ناره خواره وه (بؤمان) ﴿فَأَنبَأْنَا أَرْسِلْنَا بِهِمُ الْكُفْرُوتَ﴾ بؤیه به راستی نیمه به وه ی نیوه ی پی نیراون باوه ناکه یین ﴿فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ نه مجا (گه لی) عاد به ناره و خویان به گه وره زانی له زه ویدا ﴿وَقَالُوا مَن أَسْدَمُوا مِنَّا قُوَّةً﴾ وه ووتیان: کس له نیمه به هیز تره ﴿أَوْ لِيُرَوْا﴾ نایا نه بیان زانی بوو ﴿أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَسْدَمُهُمْ قُوَّةً﴾ بیگومان نه و خویایه کی نه وانی دروست کرد وه له نه وان به هیز تره ﴿وَكَاؤُا يُعَاتِبُنَا بِحَدِيثِ﴾ وه نه وان دانیان نه ده نا به به لگه کانی نیمه دا وینکاریان ده کرد ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْسَرًا﴾ نه وسای نیمه بایه کی زور به هیزی ساردمان بؤ ناردن ﴿فِي أَيَّامٍ مَّجْسَاتٍ﴾ له روزه انیکی به ره وه ام (وشوم) دا ﴿لِيَذِيقَهُمْ عَذَابَ الْجَزْيِ﴾ بؤ نه وه ی سزای نابرو به ریان پی بجه ژین ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له ژیانی دونیادا ﴿وَلِعَذَابٍ آخِرٍ وَآخِرَتِي﴾ بیگومان سزای پاشه روزه یان نابرو بهر (ورپسوا که ره) تره ﴿وَهُمْ لَا يَبْصُرُونَ﴾ وه نه وان یارمته نی نادرین ﴿وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ﴾ وه (هوزی) سه موودمان پینموونی کرد ﴿فَأَسْتَجَبُوا لِعَمِّي عَلَى الْهُدَىٰ﴾ به لام نه وان زیاتر چه زیان له کویری و گومرایی کرد تا اشاره یی و پینموونی ﴿فَأَخَذْتَهُمْ صَاعِقَةً الْعَذَابِ الْهُونِ﴾ جا بؤیه هه وره بروسکه ی سزای رپسوا که ره لیبی دان ﴿يَمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ به هوی نه و (خراپانه وه) که ده بیان کرد ﴿وَنَحْنُ الَّذِينَ ءَأَمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ﴾ وه نه و که سانه شمان رزگار کرد که باوه ردارو پاریزکار وله خواترس بوون ﴿وَنَوْمًا مَّحْضَرًا عَدَلَهُ اللَّهُ إِلَى النَّارِ﴾ وه روزه نه هه موو دوزمنانی خوا به ره و ناگری دوزه خ کوده کرینه وه ﴿فَهُمْ يُرْعَتُونَ﴾ جا نه وان (له پیش که وتن و دواکه وتن) بهر گری ده کرین (تا هه موو پیکه وه به ریز برؤن) ﴿حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءَهُمْ﴾ تا کاتنی ده گه نه لای ناگری دوزه خ ﴿شَهِدَ عَلَيْهِمْ﴾ شایه تی ده دات له دژیان ﴿سَمِعْتَهُمْ وَأَبْصَرْتَهُمْ وَجَلَدْتُهُمْ﴾ گوی و چاو و پینستی له شیان ﴿يَمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ به و کرده وانه ی که کردویانه (له دونیادا) ﴿

﴿وَقَالُوا لَجُودٌ هَٰذَا﴾ وە بەپنستەکانیان دەلین: ﴿لَرَشِیدٌ عَلَیْنَا﴾ بۆچی شایهتیتان دا لەدژمان
 ﴿قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِی﴾ دەلین: ئەو خواہه ئیمهه هیناوه ته زمان ﴿أَنْطَقَ كُلَّ شَیْءٍ﴾ که هه موو شستیکی
 هیناوه ته زمان (وقسه کردن) ﴿وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ هه ر ئەویش به کهم جار ئیوهی دروست کردوه
 ﴿وَالْبَیِّنَاتُ كُذَّبَتْ﴾ وە هه ر بۆلای ئەویش ده که رینرینه وه ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَرْشِدُونَ﴾ وە ئیوه خو تان
 نه ده شارده وه (نه ده پاراست له گونا ه) ﴿أَنْ يَشْهَدَ عَلَیْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ﴾ له شایهتی دانی گوی
 و چاو و پینستی له شتان له دژتان ﴿وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ﴾ به لکو و گومانتان ده برد ﴿أَنَّ اللَّهَ لَا یَعْلَمُ کَثِیرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ﴾
 که خوا نازانی به زورنیک له و کارانهی که ده یکه ن ﴿وَذَلِکُمْ ظَنُّکُمْ الَّذِی ظَنَنْتُمْ بِرَبِّکُمْ﴾ نانه وه گومانتان
 بو و که ده تان برد به په روه ردگار تان ﴿أَزْدَنْکُمْ﴾ ئیوهی هه لدیرا (له ناوی بردن) ﴿فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِینَ﴾
 و چوونه ریزی زیانباران و خه سار و مه ندانه وه ﴿فَإِنْ یَصِیْرُوا﴾ ته مجا نه گه ر نارام بگرن ﴿فَاللَّارِ مَثْوٰی
 لَهُمْ﴾ ئەوانه ناگر شوینی مانه وه یانه ﴿فَلَنْ یَسْتَعِیْبُوا﴾ وە نه گه ر داوای لیسوردن و رازی بوونی خوا
 بکه ن ﴿فَتَلْمِزُومِنَ الْمُعْتَبِیْنَ﴾ ئەوه خوا هه ر گیز رازی نابین (خوش نابین لینیان) ﴿وَقِیَضَتِ الْهَرَّةُ فُرْسَانًا﴾
 وه چه ند دۆست (و هاو ده م) مان له دونیا بو دانان ﴿فَرَزَقْنَا الْهَرَّةَ مَائِینَ اَیْدِیْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ که خراپه کردنی
 دونیا و (بئ بروایی) رۆزی دواپی بۆ رازاننده وه ﴿وَحَقَّ عَلَیْهِمُ الْقَوْلُ﴾ وە به لینی (سزادانیان) به سه ردا درا
 ﴿فِی اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهم﴾ له (ریزی) ئەو گه لانهی رابوردن پینش ئەمان ﴿مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ﴾ له جنو که
 و ناده می ﴿إِنَّهُمْ کَانُوا خَاسِرِینَ﴾ به راستی زه ره ر مه ند بوون ﴿وَقَالَ الَّذِینَ کَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَٰذَا الْقُرْآنِ﴾ وە
 بی باوه ران (به یه کترین) ده ووت گوی مه گرن بۆ ئەم قورنانه ﴿وَالغَوَافِیهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ وە قسه ی
 پر و بۆچی تیکه ل بکه ن به لکو سه ر که ون (به سه ریدا) ﴿فَلَنْذِیْقَنَّ الَّذِینَ کَفَرُوا﴾ ده ی سویند به خوا
 بینگومان ئەوانه ی بیباوه ر بوون پینان ده چیژین ﴿عَذَابًا سَدِیدًا﴾ سزایه کی سه خت ﴿وَلَنَجْزِیَنَّهُمْ أَشْرًا الَّذِی کَانُوا
 یَعْمَلُونَ﴾ وە تۆله یان لی ده سه نین (به تۆله ی) خراپترینی تاوانی که ده یان کرد ﴿ذَٰلِکَ جَزَاءُ اَعْدَاءِ اللَّهِ
 النَّارِ﴾ ئەوهی (باسکرا) سزای دوزمنانی خواپه که ناگری دوزه خه ﴿لَهُمْ فِیْهَا دَارُ الْخُلْدِ﴾ مالی هه میشه ی
 ئەوان له و ناگره دایه ﴿جَزَاءً یَّمَا کَانُوا یَعْمَلُونَ﴾ ئەو سزایه (ده درین) چونکه دانیان نه ده نا
 به نیشانه کانی ئیمه دا ﴿وَقَالَ الَّذِینَ کَفَرُوا﴾ وە ئەوانه ی بی باوه رن ده لین ﴿زَیِّنَّا رَبَّنَا الَّذِینَ اَصْلَلْنَا﴾
 ئەه ی په روه ردگار مان ئەو دوانه مان نیشان بدن که گو مریان کردین ﴿مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ﴾ له جنو که
 و ناده می ﴿جَعَلْهُمَّا نَحْتًا اَقْدَامِنَا﴾ تا بیانخه ی نه ژیر پیمان ﴿لِیَكُونَا مِنَ الْاَشْقَیِّینَ﴾ تاله ژیری ژیره وه ی
 دوزه خ بن ﴿۵﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ﴾ به راستی نه وانهی ووتیان خوا پهروه ردگارمانه و ﴿ثُمَّ اسْتَقَمُوا﴾ له پاشان
 رینک و راست (له سهر نایین) به رده وام بسون ﴿تَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ فریشته کان پؤل پؤل
 دینه لایان (کاتی مردن یان زیندوو بوونه وه) ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَلَا تَحْزَنُوا﴾ (پییان ده لنین) که مه ترسن و
 خه فته مه خون ﴿وَأَنْشُرُوا بِالْحَبَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوْعَدُونَ﴾ وه مژده بی لیسان نه و به هه شته ی که به لیستان پی
 درابوو ﴿تَحْنُ أُولَآئِكَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ﴾ نیمه له ژبانی دنیا و له رژی دوا پیدا بشتیوانی
 نیوهین ﴿وَلَكَّرْ فِيهَا مَا نَشَأُ لِنَفْسِكُمْ﴾ وه له و (به هه شته دا) هه رچی چه زی لی بکن بتوان ناماده به
 ﴿وَلَكَّرْ فِيهَا مَا نَدَّعُونَ﴾ وه هه رچی داوا بکن له ویدا له خزمه تاندا به ﴿نُزُلًا مِّنْ غَمْرٍ رَّحِيمٍ﴾
 ریز لیسان و میوانداریه له لایه ن خوی لیورده ی میهره بانه وه ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ﴾ کنی
 ووتهی چاکتر و به جیره له و که سه ی (خه لک) بؤلای خوا بانگ ده کات ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ
 الْمُسْلِمِينَ﴾ وه کاری چاکه ده کات و ده لی بیگومان من له کومه لی گهر دن که چ و موسلمانانم ﴿وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ﴾ چاکه و خرابه چوون یه ک نین ﴿أَدْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾ به چاکترین
 شیوه وه لامی (خرابه) بدهر وه ﴿فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ﴾ نه وسا که سینک که له نیوان تو و نه ودا
 دوزمنایه تی هدیبه ﴿كَأَنَّهُ وَفِي حِمِيرٍ﴾ وه ک دوستیکی دلسوز و گیانی به گیانی لی دیت (نه مهش
 دهره نجامی ره وشتی به رز و کار و کرده وه ی جوانه) ﴿وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا﴾ به م ناسته
 ناگات که سانیک نه بیت که خوراده گرن و به نار امن ﴿وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ﴾ وه پیسی ناگات
 مه گهر که سینک خاوه نی به شی هره گه وره بیت (له پاداشت) ﴿وَمَا يَنْزِعُكَ مِنَ السَّيِّئِينَ نَزْعٌ﴾
 وه نه گهر له شه پتانه وه تووشی خه تهره و خه یالی نادرست بویت ﴿فَأَسْتَعِذْ بِاللَّهِ﴾ نه وه په نا بگره
 به خوا ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ چونکه به راستی هه نه و بیسه ری زانابه ﴿وَمِنَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
 وَالشَّمْسِ وَالْقَمَرِ﴾ له نیشانه کانی (ده سه لاتی) خوابه شه وو پوزو خورو مانگ ﴿لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ
 وَلَا لِلْقَمَرِ﴾ سوزده مه به ن نه بو خورو نه بو مانگ ﴿وَأَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ﴾ به لکو سوزده به رن
 بو نه و خوابه ی نه وانی به دی هیناوه ﴿إِنْ كُنْتُمْ إِتَّاءُ تَعْبُدُونَ﴾ نه گهر نیوه تهنها نه و ده په رستن ﴿وَلَا تَسْجُدُوا
 لِلشَّمْسِ وَالْقَمَرِ﴾ جا نه گهر خویان به گه وره زانی (من په رستن) ﴿فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ﴾ ده ی
 نه وانهی لای پهروه ردگارتن (فریشته کان) ﴿يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْئَمُونَ﴾ به شه و و
 په رز عیباده تی نه و ده کهن و ماندو وهره س نابن ﴿

﴿وَمِن آيَاتِهِ أَنْ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً﴾ له نیشانه کانی (دهسه لانی) خوابه که زهوی ده بینی ووشک و ماته
 ﴿فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ﴾ که چی کاتیک بارانمان باراند به سهریدا ﴿أَهْرَزَّتْ وَرَبَّتْ﴾ (به رواندنی پروک)
 ده که ویتسه جولوه ده بوژیتسه وه (به رز ده بیته وه) ﴿إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِ الْمَوْتِ﴾ بینگومان شه وهی (زهوی
 ووشک) ده بوژیتسه وه زیندوو که ره وهی مردوو که کانشه ﴿إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به راستی شه (خوا) به سدر
 هه موو شتیکدا به توانایه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا﴾ بینگومان شه وهی له نایه ته کانی نیمه لاده دن
 ﴿لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْهَا﴾ له نیمه شاروه نین ﴿أَفَنُؤَلِّقُ فِي النَّارِ خَبْرٌ﴾ دهی نایا که سنی ده خریته ناو ناگره وه چاکتره
 ﴿أَمْ مَنْ يَأْتِي آمِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ بان شه که سهی له رژی قیامت دا بین ترس دیت ﴿أَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ﴾ هدر چیتان
 وویست (حه زتان لی کرد) بیکه ن ﴿إِنَّهُمْ يَمَاتَعَمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ بینگومان خوا به وهی ده بیکه ن بینایه ﴿إِنَّ
 الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ به راستی شه وهی که قورنانبان بز هات و باوه ریان بی نه هینا (سزایان ده دهین)
 ﴿وَأَنَّهُ لِيَكْتُبُ غَيْبٌ﴾ که به راستی کتیبیکی زور به رزو جینگهی بززه ﴿لَا يَأْتِيهِ الْبَطُلُ﴾ به تال و ناراستی روی
 تی ناکات ﴿مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ﴾ نه له نیستا و نه له دووا رورژدا (نه به لی که مکردن نه به لی زیاد کردن)
 ﴿تَنْزِيلٍ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ﴾ چونکه نیردراوته خواره وه له لایه ن (خوای) کاردروستی ستایش کراوه وه ﴿وَ
 مَا يُقَالُ لَكَ﴾ هیچ شتیک به تو ناوتریت ﴿إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ﴾ مه گهر شه وهی به پیغه مبه رانی
 به رله تو و تراوه ﴿إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرٍ﴾ به راستی په روه ردگارت خاوه ن لیبور دنه (بو نیمانداران)
 ﴿وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ﴾ وه خاوه ن تولهی سهخته (بو بی باوه ران) ﴿وَلَوْ جَعَلْتَهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا﴾ نه گهر شه
 قورنانه مان به زمانیکی تر جگه له عهره بی بنار دابه ﴿لَقَالُوا لَوْلَا نُفِصِلَتْ آيَاتُهُ﴾ بی باوه ران ده بیان ووت بز چی
 نایه ته کانی به پروونی شینه کراونه ته وه ﴿أَعَجَبِي وَعَسْرِي﴾ (چون ده بی) قورنانی عه جهمی و پیغه مبه ری
 عهره بی ﴿قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَبَيِّنَاتٌ﴾ (تهی موحه ممه د) بلنی: قورنان بز که سانی باوه ریان بی هیناوه
 رینیشانده رو شیفایه ﴿وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ﴾ وه شه وهی باوه ری بی نایه ن له گوئیاندا گرانی و
 که ری هه به (له بیستنی حهق) ﴿وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَئِكَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ﴾ هه روه ها له ناست شه
 قورنانه دا کویرن، شه وانه له شوینیکی زور دوره وه بانگ ده کرین ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویتند
 به خوا به راستی ته ورا تمان دا به مووسا ﴿فَأَخْلَفَ فِيهِ﴾ به لام جیاوازی تیدا کرا (له لایه ن جووله که کانه وه)
 ﴿وَلَوْ لَا كِتَابٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه شه گهر پیشتر بریار نه درابه له لایه ن په روه ردگارت وه (که سزایان
 دوا بخریست) ﴿لَقَضَى بَيْنَهُمْ﴾ له نینو انباندا دادوه ری ده کرا (به سزا دانیان له دونیا) ﴿وَأَنَّهُمْ لَفِي شَكِّ مَنَّهُ
 مُرِيبٍ﴾ وه به راستی شه وان له دوو دلی و به دگومانی دان ده ریه ری قورنان ﴿مَنْ عَمِلْ صَالِحًا
 فَلِنَفْسِهِ﴾ هه ر که سنی کاری چاکه بکات (قازانجه کهی) بز خو یه تی ﴿وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا﴾ هه ر که سیش
 خرابه بکات (زیانه کهی) بز خو یه تی ﴿وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَمِيدِ﴾ وه په روه ردگارت سته م له به نده کانی

ناکات ﴿

﴿إِلَيْهِ يُرْجَعُ السَّاعَةُ﴾ زانینی رُوزی دوایی ته نیا بولای خواده گه رینریتته وه ﴿وَمَا تَخْرُجُ مِنْ شَمْرَاتٍ مِنْ أَكْثَامِهَا﴾
 وه ههر بهر و بوومینک که له پیست و قه باغه که ی دیتته دهر وه ﴿وَمَا تَخْتَلِجُ مِنَ النَّارِ﴾ و هدر مینینه یه که ناوس
 ده بی ﴿وَلَا تَضَعُ﴾ و (سکه که ی) داده نیت ﴿إِلَّا بِعِلْمِهِ﴾ نه وه (خوا) ناگای لسی به ﴿وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ﴾
 وه رُوزی خوا (هاوبه ش پهیدا که ران) بانگ ده کات ﴿أَيُّ شُرَكَائِي﴾ هاوبه شاننی (که داتان نابوو
 بو) من له کوین ﴿قَالُوا أَذُنُكَ﴾ ده لین پیمان راگه یاندی ﴿مَا مِثْلًا مِنْ شَيْءٍ﴾ که س له نیمه شایه ت نین
 (تو هاوبه شت هه بی) ﴿وَصَلَّ عَنْهُمْ﴾ وه وون بوولینان ﴿مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ﴾ نه وانهی پیشتر
 ده یانپه رستن ﴿وَقُلُوا مَا لَهُمْ مِنْ مَّجِيسٍ﴾ وه زانینان که هیچ په نایه کیان سی به ﴿لَا يَنْفَعُ الْإِنْسَانَ﴾
 ناده می ماندو نابنی ﴿مِنْ دُعَاةِ الْحَمِيرِ﴾ له داوا کردنی خیر و خوشی ﴿وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ﴾ وه نه گهر ناخوشی
 یه که دوو چاری بیسی ﴿فَيَفُوسُ قَنُوطٌ﴾ نه وه بی هیوا و ناو مید ده بی ﴿وَلَيْنَ أَذْقَنَهُ﴾ وه نه گهر پیمان
 به خشی ﴿رَحْمَةً مِّنَّا﴾ میهره بانی یه که له لایه ن خومانه وه ﴿مِنْ بَعْدِ ضَرَرَةٍ مَسَّتَهُ﴾ له پاش زیانینک لسی
 که وتووہ ﴿يَقُولَنَّ هَذَا لِي﴾ ده لیت: نه مه سی خومه ﴿وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً﴾ وه گومان نابم رُوزی
 دوایی بهر با بیت ﴿وَلَيْنَ رُجِعْتُ إِلَى رَبِّي﴾ وه نه گهر گه ریندرامه وه بولای په روه ردگارم (زیندوو یونه وه
 هه بوو) ﴿إِن لِّي عِنْدَهُ لِلْحَسَنِ﴾ بنگومان لای خوا (پاداشتی) زور چاکم هه به ﴿فَلَنَسْتَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 جا سویند به خوا هه وال ده ده بین به وانهی بی باوهر بوون ﴿بِمَاعَمَلُوا﴾ به وه ی کردوو یانه (له دونیا)
 ﴿وَلَنَذِيقَنَّهُمْ﴾ وه سویند به خودا پینان ده چه رین ﴿مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ﴾ سزایه کی به هینز و به تین ﴿وَلَا
 تَعْمَأَعَلَى الْإِنْسَانِ﴾ وه کاتی چاکه و خوشیمان رشت به سهر ناده می دا ﴿أَعْرَضَ وَنَقَّاجَانِيهِ﴾ روو
 وهر ده گیرئی و به خوزه زل زانینه وه دوور ده که ویتته وه ﴿وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ﴾ به لام کاتی ناخوشی تووش
 بیت ﴿فَدُّوْهُ عَنَّا عَرِيضٌ﴾ نه وه نزاو هاواری زور ده کات ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ بلنی پیم بلین ﴿إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ
 اللَّهِ﴾ نه گهر (قورئان) له لایه ن خوا وه بوو ﴿ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ﴾ پاشان نیه وه ش باوهر تان پی نه کرد
 ﴿مَنْ أَضَلُّ﴾ کئی گو مر اتره ﴿مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ﴾ له وه که سه ی که له دزایه تی به کی دوور له راستیدا
 بیت ﴿سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا﴾ له مه و دووا به لگه کانی خومانیان نشان ده ده بین ﴿فِي الْأَفَاقِ﴾ له ناسوی
 دونیا (له بوونه وه ردا) ﴿وَفِي أَنْفُسِهِمْ﴾ وه له خودی خویاندا ﴿حَتَّىٰ يَتَّبِعَنَّهُمْ﴾ هه تا بویان روون
 بیت وه ﴿أَنَّهُ الْحَقُّ﴾ بنگومان نه م (قورئانه) راسته ﴿أُولَئِكَ يَرْجُونَ﴾ نایا په روه ردگارت به س نیبه
 ﴿أَنَّهُ وَعَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ که به راستی ناگاداره به سهر هه موو شتیکدا ﴿إِلَّا إِلَهُهُ فِي مَرْجَفَةٍ﴾
 ناگاداره به راستی نه وانه له دوو دلیدان ﴿مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ﴾ له دیدار و گه شتن به په روه ردگاریان
 ﴿إِلَّا إِلَهُهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ﴾ ناگاداره به راستی (زانست و زانیاری) خوا ده وری هه موو شتیکئی

سورهتی ﴿الشُّورَى﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿حَم﴾ به (حا میم) ده خوینتریتسه وه ﴿عَسَق﴾ به (عین، سین، قاف) ده خوینتریتسه وه خوا
 زانتره به ماناکه ی بو زانیاری زیاترو واتاکه شیان سه رنجی سه رته تای سوره تی (البقرة) بده ﴿
 كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ﴾ ثابه و جوره خودانیگاده کات بو تو ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ وه بو نه و (پینغه مبه رانه ی)
 پیش تو ش ﴿اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ خوی زالی بالادهستی کاردرسته ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ هر
 بو خوابه هرچی له ناسمانه کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه هرچی له زهوی دایه ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾
 وه نه و (خوا) بلند و گه وره یه ﴿تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَنْقَطِرْنَ﴾ نزیکه ناسمانه کان پارچه پارچه بین
 ﴿مِنْ قُرُونٍ﴾ له سه رویانه وه ﴿وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ وه فریشته کان به پاک ی یادو سوپاسی
 په روه ردگاریان ده کهن ﴿وَيَسْتَغْفِرُونَ﴾ وه داوای لیسوردن ده کهن ﴿لَعَنَ فِي الْأَرْضِ﴾ بو نه وانه ی
 له زه ویدان ﴿أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ ناگادار بن که بنگومان ته نها خوا لیسورده ی میهره بانه
 ﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ﴾ وه نه وانه ی جگه له خوا دوستانیکیان بو خویان هه لبراردوه
 ﴿اللَّهُ حَفِيفٌ عَلَيْهِمْ﴾ خوا ناگادار و چاودیره به سه رویانه وه ﴿وَمَا آنتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ﴾ وه تو (نه ی موحه ممد
 ﴿بَارِئٌ زَهْرٌ وَچاودیر نیت به سه رویانه وه ﴿وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ هر وه ها نیگامان کردوه بو ت
 ﴿قُوَّةً أَنَا غَرِيْبٌ﴾ قورناتیک (به زمانی) عه ره بی ﴿لِيُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا﴾ بو نه وه ی خه لکی مه ککه
 و که سانی ده ورو به رسی بترستی ﴿وَلِيُنذِرَ قَوْمَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ وه (خه لک) بترستی له پروژی کز کردنه وه
 ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ که هیچ گومانی تندا نیه ﴿فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ﴾ کومه لیک له به هشتدان ﴿وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ﴾ وه
 کومه لیک له ناگریی بلنسه داردان ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ وه نه گه ر خوابیویستایه ﴿لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾ ده یکردن
 به یه ک نه ته وه (باوه رداریان بن باوه ر) ﴿وَلَكِنْ يَدْخُلُ مِنَ إِبْرَاهِيمَ فِي رَحْمَتِهِ﴾ به لام هر که سینی بویت ده یخاته ناو
 میهره بانی خویده وه ﴿وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾ سته مکاره کانیش هیچ دوست و یار مه تی ده رنیکیان
 نی یه ﴿أَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ﴾ نایا نه وان جگه له خوا پشتیوان و دوستانیکیان بو خویان هه لبراردوه؟
 ﴿فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ﴾ هر خوا پشتیوان و دوسته ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْمَوْلَى﴾ وه ته نها نه و مردووان زیندو و ده کاته وه
 ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه نه و به ده سه لات و به توانایه به سه ره موو شتیگدا ﴿وَمَا أَخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ﴾
 وه هر شتیگ که تیدا جیاواز بوون ﴿فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ﴾ نه وه بریاره که ی بو لای خوا ده گه ریتته وه
 ﴿ذَلِكَ اللَّهُ رَبِّي﴾ نه و خوابه په روه ردگاریی منه ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ ته نها پشتم به و به ستووه ﴿وَالَيْهِ
 أُنِيبُ﴾ وه هر بو لای نه ویش ده گه ریمه وه ﴿

﴿قَاطِرًا أَسْمَوَاتٍ وَالْأَرْضِ﴾ (خوا) به دیهیتنری ناسمانه کان و زهویی به ﴿جَعَلْ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا﴾
 بوی به دی هیتاون هاوسهران له خودی خوتان ﴿وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا﴾ ههروههاله ناره لیشدا جووتی
 (دروستکردوهه) ﴿يَذُرُّكُمْ فِيهَا﴾ له جووت بووندا ژماره تان زور ده کات ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ﴾ ههچ
 شتیک به وینهی خوانی به (نه له زات و نه له سیفات و نه له کرداریدا) ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ وه نه وه
 بیسه ری بینایه ﴿لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه ربو نه وه (کلیده کانی) ده سه لانداری ناسمانه کان
 وزهوی ﴿يَسْطُرُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ رزق و رزوی فراوان ده کات و ده یگریتنه وه له هه ره که سی که
 بیه ویت ﴿إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ به راستی خوا ناگاداره به هه موو شتیک ﴿شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ﴾ نه و
 نایینهی بؤ داناوون ﴿مَا وَصَّى بِهِ نُوْحًا﴾ که فرمانی داوه به نوح و ﴿وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ نه وه ش
 نیگامان کردوهه بؤ تو و ﴿وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى﴾ نه وه ش که فرمانمان داوه به نبیرا هیم
 وموسا و عیسا ﴿أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ﴾ که له سه ره نه و نایینه بن به رینک و راستی و جیاوازی تیدا
 مه کهن ﴿كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ﴾ زور قورس و گرانه به لای هاوبه ش دانه رانه وه ﴿مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ﴾ نه وه ی
 نه وانی بؤ بانگ ده که یث ﴿اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ خوا هه ره که سی بویت هه لی ده بڑیری بؤ (موسلمان
 بوون) لای خوی ﴿وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ﴾ وه رینمونی که سینک ده کات بؤ لای خوی بگه ریتنه وه ﴿وَ
 مَا تَفَرَّقُوا﴾ وه جیاوازه بوون ﴿إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ﴾ مه گه ره له پاش نه وه ی که زانست و زانیاریان
 بؤ هات ﴿بَغْيًا بَيْنَهُمْ﴾ به هوی دزایه تی و چه سوودی نیوانیانه وه ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه نه گه ره
 فرمانیک پینشر له پهروه ردگارته وه ده ره نه چوايه ﴿إِلَّا أَجَلٍ مُسْتَقَرٌّ﴾ تا کاتی دیاری کراو (ده بی بڑین)
 ﴿لَقَضَىٰ بَيْنَهُمْ﴾ نه وه بریار له نیوانیاندا ده کرا (به سزادانیان) ﴿وَالَّذِينَ أُورُوا إِلَيْكَ مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ وه
 به راستی نه وانه ی له دوای نه وان نامه یان بی درا ﴿لَيْ سَلْبٌ مِّنْهُ مَرِيْبٌ﴾ له گومان و دوو دلیدا بوون
 لئی ﴿فَلِذَلِكَ فَادْعُ﴾ که وانه تو بؤ نه وه بانگه وازبکه و ﴿وَأَسْتَفْتِكَ كَمَا أُمِرْتُ﴾ راست و پراوه ستاوبه
 له سه ره نایینه که ت به و جوزهی فرمانت پیکراوه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ هُمْ﴾ وه شوین ناره زووه کانی
 نه وان مه که وه ﴿وَقُلْ ءَأَمِنْتُ﴾ وه بلسی باوه ریم هیتاوه ﴿بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ﴾ به هه رنامه یه ک
 که خوا ناردویه تیه خواره وه ﴿وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ﴾ وه فرمانم پی دراوه که داد پهروه ریم له
 نیوانتاندا ﴿اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ﴾ خوا پهروه ردگاری نیمه و نیوه شه ﴿لَنْ أَعْمَلَنَّا﴾ (پاداشتی) کرده وه ی
 خومان بؤ خومانه و ﴿وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ﴾ (پاداشتی) کرده وه ی نیوه ش بؤ خوتانه ﴿لَا حِجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ﴾
 ههچ به لگه یه ک نه ماوه له نیوان نیمه و نیوه دا (باس نه کرابی) ﴿اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا﴾ خوا (له رزوی دوایی دا)
 کومان ده کاته وه ﴿وَالْيَهُ الْمَصِيرُ﴾ سه ره نجام و گه رانه وه ش هه ربو لای نه وه ﴿

﴿وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ﴾ نه وانهی دهمه ده منی ده کهن له بارهی خواوه ﴿مِنْ بَعْدِ مَا اسْتُجِيبَ لَهُ﴾ له دواهی نه وهی (خهلکی بانگه وازی) نه ویان وه لآم دایه وه و (موسلمان بوون) ﴿حُجَّتُمْ لِرَاحِصَةٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ به لگه کانیاں بوچ و به تاله لای پهروه ردگاریاں ﴿وَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ﴾ وه خه شم و رقی خویان له سه ره ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ وه سزای زور سهختیاں بو ههیه ﴿اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ خواه نه و زاته به که نه م فورثانهی به پرستی نار دو وه ته خواره وه ﴿وَالْمِيزَانَ﴾ وه ته رازووی نار دو وه (بو جیا کردنه وهی حق و به تال) ﴿وَمَا يَذُرُكَ﴾ وه تو چوزانیت ﴿لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ﴾ له وانه به هاتنی رپوژی دواپی زور نزیك بیت ﴿يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا﴾ نه وانه ی باوه ریاں پنی نیه په له ی هاتنی ده که ن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا﴾ به لآم نه وانه ی باوه ریاں پنی ههیه ده تر سن لنی ﴿وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ﴾ وه ده زانن رپوژی دواپی راسته ﴿أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ﴾ بیدارین به پرستی نه وانه ی که گومانیاں ههیه له رپوژی دواپی ﴿لَيْسَ صَلَّابُ بَعِيدٌ﴾ نه وه به پرستی له گومراییه کی زور دوور له پرستی دان ﴿اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ﴾ خواه دل سوژه به به نده کانی ﴿يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ﴾ هه ره که سی بویت رزق و رپوژی ده دات ﴿وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ﴾ وه هه ره نه و به هینزو بالاده سه ت ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ﴾ هه ره که س به ره هه می دوا رپوژی بویت ﴿تَزِدْ لَهُ فِي حَرْبِهِ﴾ ئیمه به ره هه مه که ی بو زیاد ده که یں ﴿وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا﴾ وه هه ره که سینک به ره هه می دونیای بویت ﴿تُنْفِثْ مِنْهَا﴾ هه ندی له دونیای پی ده ده یں ﴿وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ﴾ به لآم له رپوژی دواپی دا هیچ به شینکی نی به ﴿أَفَلَمْ يَشْكُرُوا﴾ ناخو نه و (بیباوه رانه) هاو به شائینکیان ههیه ﴿شَرَعُوا لَهُ مِنَ الدِّينِ﴾ ثاینکیان بو داناوون ﴿مَا تَرَى آذَانَ يَدِ اللَّهِ﴾ که خوا رینگه ی پی نه داوه ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَضْلِ﴾ وه نه گهر بریاری به کجاری ده ره نه چوا به ﴿لَقَضَىٰ بَيْتَهُمْ﴾ له نیوانیاں دا بریار ده درا (به له ناو بر دنیاں) ﴿وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه به پرستی بو ستم کاران سزای سهختی نازار ده ره ههیه ﴿تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا﴾ تو ستم کاران ده بیسی زور ده تر سن له تاو نه وه ی کردویانه ﴿وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ﴾ بینگومان نه و سزایه هه ره دوو چاریان ده بیت ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه نه وانه ی باوه ریاں هیناوه و چاکه کانیاں کردوه ﴿فِي رَوْحَاتِ الْجَنَّاتِ﴾ له ناو باخ و باخانی به هه شندان ﴿لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ له لایه ن پهروه ردگاریاں وه هه رچییاں بویت بو یان ناماده به ﴿ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ﴾ نه وه به چاکه و به خشنی زور گه وه ﴿

ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهَ عِبَادَهُ ﴿١﴾ نهو (بهخششه) نهو به که خوا موژده ده دات به بنده کانی ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ نهوانه ی که باوه پریان هیناوه و چاکه کانیاں کردووه ﴿قُلْ لَا آسْفَلُكُمْ عَلَيْهِ آجْرًا﴾ (نه ی موحه ممه د ﴿بَلَىٰ﴾ داوای هیچ پاداشتی کتان لی ناکم له سه ری ﴿إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ﴾ مه گهر خو شو یستنی خزمایه تی ﴿وَمَنْ يَقْرَفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ مِنْهَا حَسَنًا﴾ ههر که س ههر چاکه به ک بکات چاکه ی بو زیاد ده که ین (به چند به رانه ر) ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ شَكُورٌ﴾ به راستی خوالی بورده ی سوپاسگوزاره ﴿إِنْ آمَنُوا بِقَوْلِ آخِرَتِي عَلَىٰ اللَّهِ كَذِبًا﴾ یان نهو (بن باوه رانه) ده لنین پیغه مبه ر دروی به دهم خواوه هه لبه ستووه ﴿فَإِنْ يَسْأَلُ اللَّهَ﴾ خو نه گهر خوا بیه ویت ﴿يَخْتَرُ عَلَىٰ قَلْبِكَ﴾ موز دهنی به سه ر دلت دا ﴿وَيَسْمَعُ اللَّهُ الْبَطِلَ﴾ وه خوا به تال له ناو ده بات ﴿وَيُحْيِي الْحَيَّ بِكَلِمَاتِهِ﴾ وه به وونه کانی (قورنان) راستی جیگیر ده کات ﴿إِنَّهُ يَعْلَمُ بَدَائِعِ الصُّدُورِ﴾ به راستی خوا زانایه به وه ی له ناو دلاندا به ﴿وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ﴾ وه نه و خوا زاتیکه ته وبه له بنده کانی وهر ده گرت ﴿وَيَعْتُوا عَنِ السَّيِّئَاتِ﴾ وه له کرده وه خرابه کان چاوپوشی ده کات ﴿وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ﴾ وه ده زانی به ههر چی که ئیوه ده یکن ﴿وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ نهوانه ی باوه پریان هیناوه و چاکه کانیاں کردووه (داوایان) وهر ده گرت ﴿وَيَزِيدُ هُرْمَانَ قَضِيَّةً﴾ وه له به هرو به خششی خوی زیاتریان ده داتی ﴿وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ به لام بی باوه ران سزای سه ختیاں بو هدیہ ﴿وَلَوْ سَظَّ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ﴾ خو نه گهر خوارزق و زوری فراوان بکر دایه بو بنده کانی ﴿لَبَعَثَ فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا سته میان ده کرد و سه ر که ش ده بوون ﴿وَلَكِنْ يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَا إِشَاءَ﴾ به لام (خوا) رزق و ریزی به و نه ندازه ده نیریته خوار وه که خوی بیه ویت ﴿إِنَّهُ رَبُّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا به ناگا و بینایه به بنده کانی ﴿وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ﴾ وه خوائه و زاته یه که باران ده بارینی ﴿مِنْ بَعْدِ مَا أَقْلُوا﴾ له پاش نه وه ی که خه لکی بی ئومید بوون ﴿وَيُنشِرُ رَحْمَتَهُ﴾ وه (بارانی) ره حمه تی خوی بلا و ده کاته وه ﴿وَهُوَ الْوَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه ههر نه و پشتیوان و سوپاسکرا وه ﴿وَمِنَ آيَاتِهِ﴾ وه له به لگه کانی (ده سه لاتی) خوا به ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ دروستکردنی ناسمانه کان و زهوی ﴿وَمَا يَشَاءُ فِيهِنَّ مِنْ دَابَّةٍ﴾ و نه وه ی بلاوی کرده ته وه له گیانله به ران له ههر دوو کیاندا ﴿وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا إِشَاءَ قَدِيرٌ﴾ وه خوا ههر کاتیک بیه ویت به توانایه به سه ر کو کردنه و یاندا ﴿وَمَا أَصْبَرُكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ﴾ وه ههر ناخوشی یه کتان تووش بووسی ﴿فَمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ﴾ نه وه به هوی کرده وه یی (خرابی) خوتانه وه یه ﴿وَيَعْتُوا عَنْ كَثِيرٍ﴾ وه له زورنیکش چاوپوشی کردووه ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ﴾ وه ئیوه ناتوانن له زه ویدا قوتاربن ﴿وَمَا الْكُفْرُ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وه نیتانه بیجگه له خوا ﴿مِنْ قَوْلِي وَلَا تَصْبِرْ﴾ هیچ پشتیوان و یارمه تی

ده رنک ﴿١﴾

﴿وَمِنَ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ﴾ وه له بهلگه کانی (دهسه لاتی) خوابه که شتیبانیک وه ک شاخه کان له
 ده ریادا ده پرون ﴿إِن يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ﴾ نه گهر خوابه وی (با = ههوا) راده گرنیت ﴿فَيُظِلُّنَّ زُرُقًا وَعَلَى ظَهْرِهِ﴾
 نیر که شتیه کان به سه ر پشتی ده ریاکه وه ده وهستن ﴿إِن فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ﴾ به راستی نه وهی (که باس
 کرا) چه ندین بهلگه و نیشانه ههیه ﴿لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾ بز هه موو نارام گرنکی سوپاسگوزار ﴿أَوْ يُوقِفَهُنَّ بِمَا كَسَبْنَ﴾ یان به هوی کرده وه کانیا نه وه نو قیمان ده کات ﴿وَوَعَفُ عَن كَثِيرٍ﴾ له زور نکیش
 (له گونا هیان) چاوپوشی ده کات ﴿وَوَعَاظَ الَّذِينَ يَجِدُونَ فِي آيَاتِنَا﴾ نه وانهی که ده مه قالی ده کهن
 ده باره ی بهلگه کانی نیمه ده زانن ﴿مَا لَهُمْ مِنْ قِيسٍ﴾ هیچ په نایه کیان نییه ﴿فَمَا أُولَئِكَ مِنْ شَيْءٍ﴾
 جا هه رشتیکتان بی به خشر اوه ﴿فَمَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ نه وه تنها خوشی زانی نه م دونیا به ﴿وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ
 وَأَبْقَى﴾ وه نه وهی لای خوابه چاکتر و به رده و امتره ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بز نه وانهی باوه ریان هیتاوه ﴿وَعَلَى
 رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ وه تنها پشت به په روه رد گاریان ده بهستن ﴿وَالَّذِينَ يَخْتَفُونَ بَيْنَ أَيْدِي أُولَئِكَ﴾ وه
 نه وانهی له گونا هه گوره کان و خرابه زور ناشیرینه کان دور ده که ونه وه ﴿وَإِذَا مَا غَضِبُوا﴾ وه کاتی
 رق و قینان هه لستیت ﴿هُمْ يَخْفَوْنَ﴾ نه وان لسی ده بهورن ﴿وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ﴾ وه نه وانهی که
 گوپراه لسی په روه رد گاریان کرده وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ نو تزه کانیا به چاکسی نه نجام داوه ﴿وَأَمْرُهُمْ شُورَى
 بَيْنَهُمْ﴾ وه کارو باری نیوانیا به پرس و مهشوره ته ﴿وَمِمَّا زَكَّاهُمْ يَفْقَهُونَ﴾ وه له ورزی به ی پیمان داوون
 ده به خشن ﴿وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ﴾ وه نه وانهی کاتی ده ست در نریان لسی ده گرنیت ﴿هُمْ يَتَصَدَّقُونَ﴾
 توله ی خویان ده ستین (و سه رداناخن) ﴿وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا﴾ وه توله ی هه ر خرابه به ک
 خرابه به که به وینه ی خوی ﴿فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ﴾ جا هه ر که سنی بیوری و ناشتی بکات ﴿فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ﴾
 نه وه پاداشتی نه وه له لای خوابه ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾ به راستی خواسته مکارانی خوش ناوی ﴿وَلَمَّا
 تَأْتَى الْقُرْآنَ بِقُدْرٍ أُولَئِكَ﴾ وه هه ر کهس توله به سنی له پاش نه وهی سته می لیکراوه ﴿فَأُولَئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ﴾
 نا نه وانه هیچ تاوان و گونا هیکیان له سه ر نیه ﴿إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ﴾ تاوان و گونا هه ر
 له سه ر نه وه که سانه به که سته م له خه لکی ده کهن ﴿وَيَتَعَوَّنُ فِي الْأَرْضِ يَغْتَرِ لُحْيٌ﴾ وه به ناهق خرابه کاری
 ده کهن له زه ویدا ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ نه وانه سزای زور سه ختیان بز ههیه ﴿وَلَمَّا صَبَرَ وَعَفَى﴾
 وه هه ر کهس خو گرو لی بوردی بی ﴿إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَذَابِ الْأُمُورِ﴾ به راستی نه مه له کاره په ر بایه خ و
 په سه نده کانه ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هه ر کهس خوا گو مپراسی بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ وَبِئٍ مِّنْ تَعْدِيَةٍ﴾ نه وه
 پاش نه وه هیچ دوست و یار مه تی ده رنکی نی به ﴿وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ﴾ وه سته مکاران ده بینیت
 کاتیک سزای (خوا) ده بینن ﴿يَقُولُونَ هَلْ إِيَّاكَ مَرَّيْنَا مِنْ سَبِيلٍ﴾ ده لنین نایا رینگایه ک ههیه بگه رینه وه بز
 دونیا ﴿

﴿وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا﴾ و ده بیان بینی پیشانی دوزخ ده درین ﴿خَشِيعَاتٍ مِنَ الدُّلِّ﴾ به مل که چی و زه لیلی و داماوی ﴿يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفِ خَفِيٍّ﴾ به گوشه ی چاوو به دزیه وه ده روان ﴿وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نه وانه ی که باوه بیان هیناوه ده لنین ﴿إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ به راستی زیانباره کان نه وانه ن که خو یان و که س و کاریان له پرورزی هه ستانه وه دا له ده س داوه ﴿الْأَيْنَ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقْتَرٍ﴾ بیدارین به راستی سته مکاران له سزایه کی هه همیشه بی دان ﴿وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ﴾ وه نه وانه هیچ پشتیواننکیان نی به ﴿يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ که یار مه تیان بدن بیجگه له خوا ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هه ر که سینک خوا گو مرایی بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ﴾ نه وه هیچ رینگه به کی رزگار بوونی بونی به ﴿أَسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ﴾ گویر ایه ل بن بو په روه ردگار تان ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ﴾ پیش نه وه ی پرورنک بیت ﴿لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ﴾ له لایه ن خواوه که گه رانه وه بی بونی به ﴿مَا لَكُمْ مِنْ مَلَكٍ يُوَسِّئُ﴾ نه وه پرورنه هیچ په ناگابه کتان نابیت ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ﴾ وه هیچ ئینکاریه کتان بی نا کریت ﴿فَإِنَّ أَعْرَضُوا﴾ جا نه گه ر روویان وه ر گبیرا ﴿فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا﴾ نه وه ئیمه تومان به پارنزه ر و چاودیر نه نار دو وه بو سه ریان ﴿إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ﴾ تو نه نهارا گه باندت له سه ره ﴿وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً﴾ وه به راستی کاتی ئیمه له لایه ن خو مانه وه به هره ونیعمه تیک به که سینک بچه ژین ﴿فَرِحَ بِهَا﴾ پی دلخوش ده بی ﴿وَلَنْ نُصِيبَهُمْ سَيِّئَةً﴾ وه نه گه ر ناخوشیه کیان تووش بیت ﴿بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيَهُمْ﴾ به هوی کرده وه ی خو یانه وه ﴿فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ﴾ نه وه به راستی ناده می پی نه زان و سپله به ﴿لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه ر بو خوایه مولک و پاشایه تی ناسمانه کان و زه وی ﴿يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ هه ر چی بیه ویت به دی ده هیتیت ﴿يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنْتًا﴾ بو هه ر که سینک بیه ویت کچی پی ده به خشیت ﴿وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ﴾ وه بو هه ر که سیش بیه ویت کوری پی ده به خشیت ﴿أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنْتًا﴾ یان کور و کچی به به که وه پی ده به خشیت ﴿وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا﴾ وه هه ر که سینکی بی بونیت نه زوکی ده کات ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ﴾ به راستی خوا زانایی ده سه لاتداره ﴿وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكْلِمَهُ اللَّهُ﴾ بو هیچ که س نه بووه که خوا قسه ی له گه لدا بکات ﴿إِلَّا وَحْيًا﴾ به وه حی نه بیت ﴿أَوْ مِنْ وَرَآئِ حِجَابٍ﴾ یان له پشت په رده وه ﴿أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا﴾ یان نیراوتک بنیریت ﴿فَيُوحِي بِآذَانِهِ مَا يَشَاءُ﴾ و به فرمانی خو یی نه وه ی که بیه ویت وه حی بو ده کات ﴿إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ﴾ به راستی خوا بلندی کار دروسته ﴿

﴿وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا﴾ هەر به و شیوه (که وهی پئی دیت) فورن انمان بو تو نارد (ئی موحه ممد
 ﴿مِنْ أَمْرِنَا﴾ به فرمانی خو مان ﴿مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ﴾ که تو نه تده زانی کتیب و ایمان
 چی به ﴿وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا﴾ به لام نیمه نه وه مان کرده پروناکی به ک ﴿نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ﴾ پینموونی
 هەر که سینی پئی ده که یین که بمانه و نیت ﴿مِنْ عِبَادِنَا﴾ له بهنده کانمان ﴿وَإِنَّكَ لَنَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾
 وه به راستی تو (خه لک) پینموونی ده که بیت بو پینگی راست ﴿صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي﴾ پینگی نه و
 خوابه ی ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ که هەر چی له ناسمانه کان و هەر چی له زه ویدایه هی نه وه
 ﴿أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ﴾ بیدارین هه موو کاره کان هەر بولای خوا ده که پینته وه ﴿

سورهتی ﴿الزخرف﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿حَم﴾ به (حا، میم) ده خو نریته وه خوا زانتره به و انا که یی بو زانیاری زیاتر سهیری سه ره تای سوره تی
 (البقرة) بکه ﴿وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ﴾ سویند به م په راوه پروون که ره وه یه ﴿إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا﴾
 به راستی نیمه فورن انمان به عهره یی داناوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ بو نه وه ی تی بگن ﴿وَإِنَّهُ فِي أُنْزُ
 الْكِتَابِ لَدَيْنَا﴾ به راستی نه م فورن انه له تابلوی پاریزر او دایه لای نیمه (له لوح المحفوظ دا)
 ﴿لَعَلِّي حَكِيمٌ﴾ که زور بلند و پره له دانایی ﴿أَفَضْرِبُ عَنْكُمْ الذِّكْرَ صَفْحًا﴾ ده ی نایا نیمه نه م
 فورن انه تان لی دوور بخه ینه وه ﴿أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُّشْرِكِينَ﴾ له بهر نه وه ی نیمه گه لینیکی زیاده پون ﴿
 وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ﴾ وه زور پینغه مبه رمان له گه له پیشوه کان نارد و وه ﴿وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ﴾
 وه هەر پینغه مبه رنکیان بو هاتبی ﴿إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ نه وان هەر گالته بیان پئی کرد و وه ﴿
 فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ نَبْتًا﴾ جا که سانی که له مان به هیزتر بوون له ناومان بردن ﴿وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ﴾
 وه به سه رچوو سه رگوزشته یی پینشیمان ﴿وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه نه گهر
 پر سیاریان لی بکه بیت کی ناسمانه کان و زه ویی به دی هیناوه؟ ﴿لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ﴾ بنگومان
 ده لنین خوی زالی بالادهستی زانا دروستی کرد وون ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا﴾ نه و خوابه ی
 زه وی کرد و وه به لانکه بوتان ﴿وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا﴾ وه چند پینگیه کی تبادا دروست کرد و وه
 بوتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ بو نه وه ی بگن به مه به سته کانتان ﴿

﴿وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ﴾ و ه و خ و ا ی ه ی که له ناسمانه و ه به نه ندازه بارانی بؤ باراندوون
 ﴿فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا﴾ جا و و ل ا ت ی ک ی و و ش ک و م ر د و و ی پ ی ز ی ن د و و د ه که ی نه و ه ﴿كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ﴾ ث ا ب و
 ج و ر ه ئ ی و ه ش ز ی ن د و و د ه ک ر ی ن ه و ه ﴿وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا﴾ و ه و ه و خ و ا ی ه ی که ه ه م و و ج و و ت ه ک ا ن ی
 ب ه د ی ه ی ن ا و ه ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ﴾ و ه که ش ت ی و و ل ا خ ی بؤ ف ه ر ا ه م ه ی ن ا و ن که س و ا ر ی ا ن
 د ه ب ن ﴿لِيَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ﴾ بؤ ن ه و ی س و ا ر ی پ ش ت ی ا ن ب ن ﴿فُرُتْذُكْرًا وَبِعِمَّةٍ رَبِّكَ﴾ له پ ا ش ا ن ب ی ر له ب ه ه ر ه
 و ن ی ع م ه ت ی پ ه ر و ه ر د گ ا ر ت ا ن ب که ن ه و ه ﴿إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ﴾ ک ا ت ی س و ا ر ی ا ن ب و و ن ﴿وَتَقُولُوا سُبْحٰنَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا
 هٰذَا﴾ و ه ب ل ی ن پ ا ک و ب ی گ ه ر د ی بؤ ن ه و (خ و ا ی ه ی) که ن ه م ی بؤ ر ا م ه ی ن ا و ی ن ﴿وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ﴾ که
 ب ی ش ت ر ئ ی م ه ت و ا ن ا م ا ن ب ه س ه ر ی د ا ن ه ب و و ﴿وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ﴾ و ه ب ه ر ا س ت ی ئ ی م ه بؤ ل ا ی پ ه ر و ه ر د گ ا ر م ا ن
 د ه گ ه ر ی ن ه و ه ﴿وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا﴾ و ه ب ی ن گ و م a ن له ن ا و ب ه ن د ه ک a ن ی خ و ا د ا ه ه ن د ی ن ک (م ن د ا ل ی a ن)
 بؤ پ ه ر و ه ر د گ a ر د a ن ا ﴿إِنَّ الْأِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُفُورٌ﴾ و ه ب ه ر a S ت ی م ر و ف (ی ک a ف ر) پ ی ن ه ز a ن و س پ ل ه ی ن ا ش ک ر ا ی ه ﴿وَأَصْفَكَ
 بِأَبْنَيْنِ﴾ و ه ک و ر a ن ی ت a ی ب ه ت ک ر د و و ه ب ه ئ ی و ه و ه ﴿وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ﴾ و ه ک a ت ی م ر D ه ب ه ی ه ک ی
 ل ه و a ن ب د ر ی ﴿بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمٰنِ مَثَلًا﴾ ب ه و ی ب ه ن م و ن ه بؤ خ و ا ی د a د ه ن ی ت (ا ت ه) : ن ه گ ه ر پ ی ن ی
 ب و و ت ر ی ن ت ک چ ت a ن ب و و ه ﴿ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ﴾ ر و و ی ر ه ش ه ل D ه گ ه ر ی و پ ی ش
 د ه خ و a ت ه و ه ﴿أَوْ مَن يُنشَوٰ فِي الْجَنَّةِ﴾ ن a ی a ن ه و (ک چ ه ی) له ن a و ن a ل ت و ن و خ ش ل a ب ه خ ی ن و و ک ر a ب ی
 و ﴿وَهُوَ فِي الْخِصَاوِ غَیْرُ مُبِينٍ﴾ له ک a ت ی د ه م ه ق a ل ی D a ن a ت و a ن ی م ه ب ه S ت ی خ و ی د ه ر ی ب ی ر ی ت (بؤ خ و ا ی
 ب ر ی a ر د ه ن) ﴿وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَدُ الرَّحْمٰنِ إِنثًا﴾ و ه ن ه و ف ر ی ش T a ن ه ی که ب ه ن D ه ی خ و ا ی
 ب ه خ ش T د ه ن ب ه م ی ن ه ی a ن د a د ه ن a ن ﴿أَشْهَدُوا خَلْقَهُمْ﴾ ن a ی a ن ه و a ن ب ه د ی a ر ی D ر و S T k R د ن ی a ن ه و ه ب و و ن
 ﴿سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَسُئَلُونَ﴾ ب ی ن گ و M a ن ن ه و ش a ی ه T ی a ن ه ی a ن د ه ن و S ر ی T و پ ر S ی a ر ی a ن ل ی د ه ک ر ی ﴿وَقَالُوا لَوْ
 شَاءَ الرَّحْمٰنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ﴾ و ه د ه ل ی ن ن ه گ ه ر خ و a ب ی و ی S T a ی ه ئ ی م ه ن ه و (ف ر ی ش T a ن ه م a n) ن ه D ه پ ه R S T
 ﴿مَا لَهُمْ بِذٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ﴾ ه ی چ ز a ن ی a ر ی ی ه ک ی a ن ن ی ی ه ل ه و B a ر ه ی ه و ه ﴿إِن هُمْ إِلَّا بَخْرٌ صَوْنٌ﴾ ن ه و a ن ه
 ه ه R D ر و د ه ک ه ن ﴿أَمْ أَنتُمْ مُؤْمِنُونَ﴾ و ه ن a ی a له پ ی ش ق و R T a n پ ه R T و ک ی ن ک م a n پ ی D a و ن
 ﴿فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ﴾ که ن ه و a ن د ه S T ی a ن پ ی ن و ه گ R T ب ی ﴿بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَاهُ آيَةً نَاعِلًا أَقْبَرًا﴾
 (ن ه خ ی ر و a ن ی ی ه) ب ه ل ک و د ه ی a ن و T ب ه R a S T ی ئ ی م ه B a و و ی a پ ی R a n m a n له S ه R n a ی ن ی ن ک D ی و و ه (له S ه R ب T پ ه R S T ی)
 ﴿وَإِنَّا عَلٰٓءِ الْاَرْضِ لَمُهْتَدُونَ﴾ و ه ب ی ن گ و M a n ئ ی م ه ش پ ه ی R ه و ی R ی B a ز ی ن ه و a ن ی ن ﴿

﴿وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ﴾ ههروهه اپیش تو هیج بینغه مبه رنکمان نه نار دووه له هیج شارنکدا
 ﴿إِلَّا قَالُوا مَثْرُوهَا﴾ مه گهر خو شگوزه رانه کان (دهوله مهنده کان) ی ووتویانه ﴿إِنَّا وَجَدْنَا أَبَاهُ نَاعِلًا مِّنْهُ﴾
 به راستی نیمه باوو باپیرانی خو مان له سهر نایینیک دیووه ﴿وَإِنَّا عَلَيَّ الْعِزَّةَ لَأَكْفُرْنَ﴾ وه به راستی نیمه
 له سهر نایینی نه وان ده روقین ﴿قَالَ أَوْلَوْجِشْكُم بِأَهْدَىٰ﴾ ووتی نه گهر چی من (نایینی) راستریشم
 بو هینابن ﴿مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آيَاتٍ﴾ له وهی که باوو باپیرتان دیووه له سهری ﴿قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ
 كَافِرُونَ﴾ ووتیان بنگومان نیمه بن باوهرین بهو (نایینهی) به نیهو دا نیرراوه ﴿فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمُ﴾ بویه
 توله مان لی سه ندن ﴿فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ﴾ جا سه یر که سه رنه نجامی دروزنان چون بوو ﴿وَإِذْ قَالَ
 إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ﴾ وه کاتیک نیر اهییم به باوکی و گه له که ی ووت ﴿إِنِّي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ﴾ بنگومان
 من به ریم له وهی نیهو ده به رستن ﴿إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي﴾ جگه له و زاتهی که دروستی کرد ووم ﴿فَإِنَّهُ
 سَيَهْدِين﴾ چونکه هه ره ویش رینمو ونیم ده کات ﴿وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ﴾ نهو (به کخوابه رستی)
 له ناو نه وه کاتیدا به جی هیشت ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تابگر رینه وه (سهری) ﴿بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءَ وَآبَاءَهُمْ﴾
 به لکو من نه وان ویاو و باپیرانیانم له خو شگوزه رانیدا هیشته وه ﴿حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ﴾ هه تا نه و کاتهی
 قورنانبان بو هات ﴿وَرَسُولٌ مُّبِينٌ﴾ له گه ل پینغه مبه ری ناشکرا ﴿وَلَعَلَّآجَاءَهُمُ الْحَقُّ﴾ جا کاتی قورنانبان
 بو هات ﴿قَالُوا هَذَا سِحْرٌ﴾ ووتیان نه مه جادو وه ﴿وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ﴾ وه به راستی نیمه باوهری بی ناکه بن ﴿وَإِنَّا
 لَأَنزِلُوهَآ لَئِن لَّا نُرِثَآ هَٰذَا الْقُرْآنُ﴾ وه ووتیان بو چی نه م قورنانه نه نیرراوه ته خواره وه ﴿عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقُرْآنِ عَظِيمٍ﴾
 بو پیاوینکی گه وره ی (ناو دارو دارا) له م دوو شاره (مه که و طائف) ﴿أَمْ هُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ﴾ نایا
 نه وان په حمه تی په روه ردگارت دابهش ده که ن ﴿مَنْ قَسَمْنَا بِبَيْتِنَا﴾ له کاتیکدا نیمه له نیوانیاندا دابهشمان
 کردووه ﴿مَعْبُودَةً فِي الْخَلْقِ الدُّنْيَا﴾ هوی گوزه رانیان له ژبانی نه م دونیا به دا ﴿وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ
 دَرَجَاتٍ﴾ وه هه نندیکیانمان چه ند پله به رز کردو ته وه به سه ره هه نندیکی تریاندا ﴿لِيُخْذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سَخِرَآءُ﴾
 تاهه نندیکیان نیش به هه نندیکی تریان بکه ن وله خزمه تی به کتر دا بن ﴿وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَكْتُمُونَ﴾ وه
 به زه بی په روه ردگارت (بو تو) له وه چاکتره که نه وان کزی ده که نه وه ﴿وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً
 وَاحِدَةً﴾ خو نه گهر له بهر نه وه نه بوایه که خه لکی به ک نوممه تی بن باوهر بوونایه ﴿لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ
 بِالْإِسْلَامِ﴾ وامان ده کرد هه ر که س بن باوهر بوایه به خوی میهره بان ﴿لِيُؤْتِيَهُمْ سُقْفًا مِّنْ فِضْوٍ﴾ سه قفی
 خانووه کانبان له زیوو بوایه ﴿وَمَعَآرِجَ عَلَيْهِآ يَظْهَرُونَ﴾ هه روه ها پله کان که بی داسه ر ده که ون (بومان
 ده کردن به زیوو) ﴿۴۷﴾

﴿وَأَيُّ يَوْمِهِمْ أَنْزَلْنَا﴾ وهدر گای زورمان بو خانووه کانیان دادهنا ﴿وَمُرُرًا عَلَيْهِمْ بِصَفْوَاتٍ﴾ وه کورسی و قهغه فی زور تاله سهری دانیشن وپال بدهنه وه ﴿وَزُخْرَفًا﴾ زرق و برق وپرازاننده وهی مالی دونیا (له نالتون و زیوو) (خوای گه ووه واز ده هینیت له و بیباوه پرانه که له زهت له مال و سامان و خوشی دونیا وهر بگرن، به لام پاشه پرور هه ده گه پرینه وه به ردهستی) ﴿وَأَنْ كُلَّ ذَلِكِ لَمَّا مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ جا هه موو نه وانه چند ساتیکه له به هره و خوشی ژبانی دونیا ﴿وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ﴾ به لام (پاداشتی) پروری دوابی لای په روه ردگارت بو پاریز کاران وله خواتر اسانه ﴿وَمَنْ يَعْمُرْ مَشْرِقًا أَوْ مَغْرِبًا﴾ وه هه رکهس پشت له یادیسی خوا هه لکات ﴿نَفِضْنَا لَهُ شِبْطًا﴾ شه پتانیکی بو ناماده ده کهن ﴿فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ﴾ که هه میشه له گه لی بیت و لئی جیا نه بیته وه ﴿وَأَنْهَرُوا لَصُدُودَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ﴾ وه بینگومان نه وانه (شه پتانه کان) له ریگایی راست ریگریبان ده کهن ﴿وَيَحْسَبُونَ أَنَّهم مُهْتَدُونَ﴾ واش ده زانن که بینگومان هه نه وانه که هیدایه تدر اوون ﴿حَتَّى إِذَا جَاءَهُنَّ﴾ هه تا کاتی که (ده مری و) دیته وه لامان ﴿قَالَ يَكِنتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بَعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ﴾ ده لی خوزگه نیوانی من و تو به قه ده ر نیوان خوره لات و خورناوا بوابه ﴿فَيَسِّرُ الْبَحْرَ لَهَا وَجْهًا وَجْهًا﴾ نای چ هاوری به کی خراب بوویت ﴿وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ الْيَوْمَ إِذْ ظَنَّكُمْ﴾ (نهم خوزگه) هیچ سوو دیکتان پتیا گه به نیت چونکه سته متان کرد ﴿أَنْكُرُ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ﴾ بینگومان نیوه له سزایی سهخت دا هاوبه شن ﴿أَفَأَنْتُمْ تُسْمِعُ الصُّمَّ﴾ دهی نایا تو (نهی موحه مهه د) ده توانی به کهر بشنه وینی ﴿أَوْ تُهْدِي الْعُمْى﴾ یان کویر ریتموونی بکهیت ﴿وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ وه نه و که سهی که له گومرایی به کی ناشکر ادا بیت ﴿فَأَمَّا لَدَّهَبًا﴾ جا نه گه ر تو بمرینین ﴿بِكَ فَإِنَّا مِنْهُم مُنْتَقِمُونَ﴾ نه وه بینگومان نیمه هه ر توله له وانه ده سینین ﴿أَوْ نُزِيلُكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ﴾ یان نه و هه ره شهی لیمان کردوون پیشانت ده ده بین ﴿فَأِنَّا عَلَيْنَاهُمْ مُقْتَدِرُونَ﴾ چونکه به پرستی نیمه به ده سه لاتین به سه ریاندا ﴿فَأَسْمِعْ سِكِّيرًا بِالَّذِي أُوْحِيَ إِلَيْكَ﴾ که واته ده ست بگره به و فورنانه وهی بزوت نیرراوه ﴿إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ به پرستی تو له سه ر پربازیکی راستیت ﴿وَأِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَلِقَوْمِكَ﴾ وه بینگومان نهم فورنانه هوی ناوداری به بو خوت و بو گه له کهت ﴿وَسَوْفَ نُنَقِّلُوكَ﴾ له داهاتو وشدا پرسیارتان لی ده کریت ﴿وَنُنَقِّلُ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا﴾ تو پرسیار بکه له و پیغه مبه رانهی پیش تو ناردوومان ﴿أَجْعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ﴾ نایا بینجگه له خوای میهره بان پریرمان داوه ﴿إِنَّ إِلَهَهُ يَعْجُدُونَ﴾ به رستر او انیک که به رسترین ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا بِآيَاتِنَا﴾ سویند به خوا به پرستی موو سامان به به لگه کانمانه وه نارد ﴿إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ﴾ بولای فیرعهون و ده ست و پیوه نده کهی ﴿فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ ووتی به پرستی من پیغه مبه ری په روه ردگاری جیها نیانم ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا﴾ جا کاتی به لگه کانی نیمه ی بو هیتان ﴿إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ﴾ که چی نه وانه به به لگه کان پینه که نین ﴿

﴿وَمَا تُرِيدُهُمْ مِنْ آيَةٍ﴾ وه هیچ به لگه به کمان نشان نه داون ﴿إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتَيْهَا﴾ مه گهر نه و به لگه به گوره تر بوو له هاو تا که ی ﴿وَإِخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ﴾ وه تووشی به لا و سزمان کردن (چونکه باوه ریان نه هینا) ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ بو نه وه ی بگه رینه وه (له بی باوه پی) ﴿وَقَالُوا إِنَّا إِلَهُاتُنَا﴾ ووتیان (به موسا) نه ی جادوو باز ﴿أَدْعُ لِنَارِكَ يَمَاعِهِدْ عِنْدَكَ﴾ داوامان بو بکه له په روه ردگارت نه وه ی به لیتی پی داوی (به دی به نیت) ﴿إِنَّا لَمُهْتَدُونَ﴾ نه وسه به راستی نیمه باوه رده هیتین ﴿فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ﴾ جا کاتی به لا و سزاکه مان له سه ریان لابرده ﴿إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ﴾ کتوپر په پیماننه که بیان هه لده وه شانده وه ﴿وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ﴾ وه فیرعهون جاری دابه ناو گه له که یدا ﴿قَالَ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ﴾ ووتی نه ی گه له که م نایا پادشایی میصر هی من نی به ؟ ﴿وَهَذَا وَالْآنْهُرُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِي﴾ وه (نایا) نه م روو بارانه به ژیر (کوشکه کانی) مندا نارون ؟ ﴿أَفَلَا بُصِيرُونَ﴾ ده ی نایا نیوه نایبین ؟ ﴿أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ﴾ به لکو من باشترم له و (موسا) که لاواز و بن ریزه ﴿وَلَا يَكْفُرُ بِيُنْ﴾ وه ناتوانی به چاکی قسه بکات (زمانی نه واو نی به) ﴿فَقُولَا لِقَوْمِي عَلَيْهِ آسُورَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ﴾ ده بوچی بازنی نالتونی پی نه دراوه ؟ (نه گهر راست ده کات) ﴿أَوْجَاهَهُ مَعَ الْمَلَائِكَةِ مُقَرَّبِينَ﴾ یان فریشته ی (شایه تی ده ری) له گه لدا نه هاتووه ﴿فَأَسْتَحَفَّ قَوْمَهُ فِقَاطًا عَوْدًا﴾ جا به م قسانه گه له که ی هه لخه له تان و نه وانیش گویرابه لیان کرد ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا﴾ بنگومان نه وان هه همیشه ﴿قَوْمًا فَاسِقِينَ﴾ گه لیک ی له سنور ده رچوو بوون ﴿فَلَمَّا آسَفُونَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ﴾ جا کاتی رقیان هه لساندین توله مان لی سدنن ﴿فَأَعْرَفْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ نه مجا هه موویانمان له ده ریادا خنکاند ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ سُلَفًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ﴾ وکر دمان به په ند و نموونه و ناموزگاری بو که سانی دوی خویمان ﴿وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا﴾ وه کاتی عیسیای کوری مریه م به نمونه هیترا به وه ﴿إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ﴾ ده سته جی گه له که ت ده یکه نه هاوارو قیره ی خوشی (واده زانن قسه ی نه وان به سه ر قسه ی پیغه مبه ردا ﴿سَهْرَ كَهْوَتُوهُ﴾ ﴿وَقَالُوا أَلَيْسَ خَيْرًا مِّنْ هُوَ﴾ وه ده لین نایا په رستراوه کانی نیمه باشتره یان عیسا ﴿مَاصِرُ بُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا﴾ نه وانه نموونه ی عیسیان ته نها بو ده مبارزی وده مه ده می بو ده هینایته وه ﴿بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ﴾ (وانیه که ده یلین) به لکو نه وانه گه لیک ی زور ده مه قالی کهرن ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ﴾ عیسا هیچ نی به جگه له به نده به ک که نیعمه تی خویمان رشتووه به سه ریدا ﴿وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ وه کردمانه به نموونه بو نه وه ی ئیسرائیل ﴿وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً﴾ نه گهر بمانو یستایه له جیانی نیوه فریشته مان دادنا ﴿فِي الْأَرْضِ يَخْلُقُونَ﴾ له زه ویدا ده بوونه جی نشینی نیوه ﴿

﴿وَأَنَّهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ و ه بنگومان (دابه زنی عیسا بؤ سه زهوی) یه کینکه له نیشانه کانی قیامت ﴿فَلَا تَمَنَّوْنَهَا﴾ که واته ده باره ی قیامت هیچ گومانان نه بین راسته ﴿وَأَتَّبِعُونَ﴾ و ه شوینی من بکه ون ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ نه مه رنگای راسته ﴿وَلَا يَصُدُّكُمْ عَنْهُ الشَّيْطَانُ﴾ و ه باشه یان رینگریتان نه کات له رینموونی خوا ﴿إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾ به راستی نهو (شه یان) دوزمنیکی ناشکرای نیوه به ﴿وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ و ه کاتی عیسا به لگه پروونه کانی هینا ﴿قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ﴾ و وتی (به نه وهی ئیسرائیل) بنگومان به پیغه مبرایه تی هاتووم بؤ ناوتان ﴿وَلَا يُبَيِّنُ لَكُمْ﴾ بؤ نه وهی پروونی بکه مه وه بؤ تان ﴿بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ﴾ هه ندی له و شتانه ی جیاوازن تییدا ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ ده ی له خوا برسن ﴿وَأَطِيعُوا﴾ و گویرایه لیم بکه ن ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ﴾ به راستی خوا به روه ردگاری من و به روه ردگاری نیوه شه ﴿فَاعْبُدُوهُ﴾ که واته هه ر نه و به رستن ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ هه ر نه مه رنگای راسته ﴿فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ﴾ جا کومه له کان جیاواز بوون له نیوان خویاندا ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ سزاو له ناوچوون بؤ نه وانه ی سته میان کرد ﴿مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ إِلْيَاسَ﴾ له سزای سه ختی رۆزی به نازار ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ﴾ نایا جگه له رۆزی دوی چاوه روانی چی ده کهن ﴿أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً﴾ که کتوپر بیت بزیان ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان هه ست ناکهن ﴿الْأَخْلَاقَ يَوْمَئِذٍ﴾ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ﴿دُوسْت و خۆشه ویسته کان له و رۆژه دا دوزمنی به کترن ﴿إِلَّا الْمُنْفِقِينَ﴾ جگه له پاریز کاران له خواتراسان نه بیت ﴿يَعْبَادِ لِأَخْوَفٍ عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ﴾ (پنیان ده وتریت) نه ی بهنده کانم نه مرق هیچ مه ترسه کتان له سه رنی به ﴿وَلَا أَنشُرَنَّ نُورُونَ﴾ خه فه تیش ناخون ﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا﴾ نه وانه ی باوه ریان به نایه ته کانی نیمه هیناوه ﴿وَكَانُوا مُسْلِمِينَ﴾ و هه میشه گهردن که چ بوون ﴿أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ﴾ (له و رۆژه دا پنیان ده لین) به چنه به هه شته وه ﴿أَنشُرُوا زَوْجَكُمْ﴾ نیوه و هاوسه ره کانتان ﴿تُخْبِرُونَ﴾ (رینز ده گیرین و) دل خۆش ده کرین ﴿يُظَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ﴾ به سینی و به رداخی نالتونی (خواردن و خواردنه وه) ده گیرن به سه ریاندا ﴿وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ﴾ وه له و به هه شته دا هه به نه وهی دل حزی لی بکات ﴿وَتَكَدُّ الْأَعْيُنُ﴾ و چاو له ززه ت له بینینی بیات ﴿وَأَنشُرُ فِيهَا خِلْدُونَ﴾ وه نیوه به هه تا هه تایی ده میننه وه تیایدا ﴿وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا﴾ نه وه نه و به هه شته به که بؤ نیوه ماوه ته وه (پیتان دراوه) ﴿بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به هوی نه و کرده وانه وهی که ده تانکرد ﴿لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ﴾ بؤ نیوه هه به تییدا میوه هانی زور ﴿وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾ که لیان ده خون ﴿۷۳﴾

﴿إِنَّ الْمَجْرِمِينَ﴾ به راستی تاوانباران ﴿فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ﴾ له سزای دوزه خدا به هه میسه بی ده میننه وه ﴿لَا يُقْتَرُونَ عَنْهُمْ﴾ سزایان له سهر سوک ناکریت ﴿وَهُمْ فِيهِ مُبْسُونَ﴾ وه نه وان له ناو نهو سزایه دا بی نومیدن ﴿وَمَا ظَلَمْتَهُمْ﴾ وه نیمه هیچ سته میکمان لی نه کردون ﴿وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ﴾ به لکو ههر خویان سته مکار بوون ﴿وَنَادُوا رَبَّنَا﴾ وه هاوار ده کهن نهی مالیک (سهر بهر شتیاری دوزه خ) ﴿لِيَقْضِيَ عَلَيْنَا رَبُّكَ﴾ با پهروه ردگارت بمان مرینیت (تارزگارین) ﴿قَالَ إِنَّكُمْ مَعَكُمْ﴾ (نهویش پاش ماوه به کی زور وه لامیان ده داته وه و) ده لیت : بیگومان نیوه ده میننه وه تبایدا ﴿لَقَدْ جِئْتُمْ بِالْحَقِّ﴾ سویند به خوا به راستی (نایینی) هه قمان بز هیناون ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُكُمْ لِلْحَقِّ كَرِهُونَ﴾ به لام زور به تان راستیان پیناخوشه ﴿أَمْ أَبْرَمُوا أَلْمًا﴾ به لکو نه وانه بز پیلان و فیلیان (له پیغه مبه ر ﷺ) لیبران ﴿فَإِنَّا مُبْرِمُونَ﴾ بویه به راستی نیمه ش (بز تو له لی سهندیان) لیبران ﴿أَمْ تَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ﴾ ناخو وا ده زانن نیمه نهی و چه کانیان نایستین ﴿بَلَى﴾ به لی ده بیستین ﴿وَرُسُلَنَا الَّذِينَ كَتَبْنَا لَهُمْ﴾ فرشته کانیشمان که له لایانن و نامادهی (نهو پیلان و فیلانیهان) ده نوسن ﴿قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَدٌّ﴾ بلی نه گهر پهروه ردگار کوری بیوایه ﴿فَأَنَّا أَوْلُ الْمَعْبُدِينَ﴾ نه وه من به که مین که س بووم ده مبه رست ﴿سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ پاک و بیگهردی بز پهروه ردگاری ناسمانه کان و زهوی ﴿رَبِّ الْعَرْشِ﴾ و پهروه ردگاری عرش ﴿عَمَّا يَصِفُونَ﴾ لهو (قسه ناریکانه) ی که نه وان بز خوی هه لده به ستن ﴿فَذَرَهُمْ خَوْصًا وَيَجْبُوا﴾ جالینان گهری با سهر گهرمی پر و پوچی بن و گالته بکن ﴿حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ﴾ هه تا ده گهن به رزوی خویان ﴿الَّذِي يُوعَدُونَ﴾ که به لیتیان بی دراوه ﴿وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهُ﴾ وه نهو (خوا به) زاتیکه په رستراوه له ناسماندا ﴿وَفِي الْأَرْضِ إِلَهُ﴾ وه په رستراوه له زه ویدا ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ﴾ وه ته نهها نهویش کار دروستی زانایه ﴿وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه پاک و به فهر و گهره به نه و خوا به ی که خواهنی ناسمانه کان و زهوی به ﴿وَمَا يَبِينُهُمَا﴾ وه ههرچی له نیوانیاندا به ﴿وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ﴾ وه زانینی (هاتنی) رزوی دوایی ته نهها لای نه وه ﴿وَالَّذِينَ تَرَجَعُونَ﴾ وه ههر بز لای نهو ده گهرینه وه ﴿وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الشَّفْعَةَ﴾ وه نه وانه ی بیجگه له خوا ده په رسترتین (وهاواریان لی ده کریت) ناتوانن نکا بکن ﴿إِلَّا مَن شَهِدَ بِالْحَقِّ﴾ مه گهر که سانیک شایه تیان به هه ق دابی ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ وه هه قیان زانیوه و ناگاداری بوون ﴿وَلَكِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ﴾ وه نه گهر پر سیاریان لی بکهیت کی دروستی کردون ﴿لِيَقُولَنَّ اللَّهُ﴾ بیگومان ده لین خوا ﴿فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ﴾ دهی چون نه وان له هه ق و راستی لاده دن ﴿وَقِيلِهِ يَرْبِّ﴾ وه (پیغه مبه ر ﷺ) شکانی کردو) ووتی نهی پهروه ردگار ﴿إِنَّ هَذِهِ قَوْمٌ لَا يَأْمَنُونَ﴾ به راستی نه وانه گهلینکن باوه ر ناهیتن ﴿فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ﴾ (خوای گهره فرموی: نهی موحه مبه د ﷺ) توش وازیان لی بهیته و گوئیان بی مده ﴿وَقُلْ سَلِّمُوا﴾ وپیان بلی (سه لام) ﴿فَسَوْفَ يَأْمَنُونَ﴾ له مهو پاش ده زانن (چی یان به سهر دیت) ﴿

سورته فی الدخان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿حَم﴾ به (حا، میم) ده خوئیرتته وه خوازاناتره به واتا که بی بو زانیاری زیاتر سهیری سهره تای سورتهی (البقرة) بکه ﴿١﴾ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ سوئند بهم قورنانه روون که ره وه به ﴿٣﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَرَكَةٍ ﴿٤﴾ به راستی ئیمه هم قورنانه مان له شه وینکی پیروزدا ناردوته خواره وه ﴿٥﴾ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ﴿٦﴾ بیگومان ئیمه ترسیتهرین ﴿٧﴾ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ كَبِيرٍ ﴿٨﴾ لهو (شه وه پیروزه) دا هموو کار و بارینکی شیاو له یه ك جیاده کریتته وه ﴿٩﴾ أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا ﴿١٠﴾ فدرمانتیکه له لایهن ئیمه وه ﴿١١﴾ إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿١٢﴾ به راستی ئیمه پیغه مبه ران ده نیرین ﴿١٣﴾ وَرَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ ﴿١٤﴾ که ره حمه تیکه له لایهن پهروه ردگارته وه ﴿١٥﴾ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٦﴾ بیگومان هدر خوا بیسهری زانابه ﴿١٧﴾ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ﴿١٨﴾ پهروه ردگاری ناسمانه کان و زهوی وه هدرچی له نیوانیاندابه ﴿١٩﴾ إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿٢٠﴾ نه گهرئیهو ئیمانداری راسته قینهن ﴿٢١﴾ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ﴿٢٢﴾ هیچ په رستراوینکی به ههق و راست نی یه جگه له خوا ﴿٢٣﴾ الْيَحْيَىٰ وَنُوحٌ ﴿٢٤﴾ (خوا) ده ژنسی و ده مرینسی ﴿٢٥﴾ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولِينَ ﴿٢٦﴾ پهروه ردگاری ئیهو و پهروه ردگاری باو و باپیره پیشوه کانتانه ﴿٢٧﴾ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ﴿٢٨﴾ به لام نه وان له دوو دلسی و گو ماندا گمه و گالته ده کهن ﴿٢٩﴾ فَارْتَقِبْ ﴿٣٠﴾ جا چاوه پروان به ﴿٣١﴾ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ ﴿٣٢﴾ پروژی که ناسمان دو که لیکنی ناشکرای لی پیدا ده بی ﴿٣٣﴾ يَغْشَى النَّاسَ ﴿٣٤﴾ هموو نادهمی داده گری ﴿٣٥﴾ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾ (ده لین) نه مه به لایه کی سهخته ﴿٣٧﴾ رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ ﴿٣٨﴾ نه ی پهروه ردگارمان هم سزایه مان له سهر لابه ﴿٣٩﴾ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿٤٠﴾ به راستی ئیمه باوه رداریسن ﴿٤١﴾ أَنِ لَهُمُ الذِّكْرَىٰ ﴿٤٢﴾ چون ته می خوارده بن و ناموزگاری وه رده گرن ﴿٤٣﴾ وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُبِينٌ ﴿٤٤﴾ که به راستی پیغه مبه رینکی روون و ناشکرایان بو هاتووه ﴿٤٥﴾ ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ ﴿٤٦﴾ له پاشان گوئیان پی نه داو ﴿٤٧﴾ وَقَالُوا مُعَاذَ اللَّهِ لَمَجْنُونٌ ﴿٤٨﴾ وه ووتیان: فیر کراوینکی شیتته ﴿٤٩﴾ إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا ﴿٥٠﴾ بیگومان بو ماوه به کی کهم هم به لایه لا ده به بن ﴿٥١﴾ إِنَّكُمْ عَائِدُونَ ﴿٥٢﴾ بیگومان ئیهو ده گهریتته وه (بو بی باوه ری) ﴿٥٣﴾ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَىٰ ﴿٥٤﴾ پروژیک دیت په لامارینکی به هیز و هره گه وره یان بو ده به بن ﴿٥٥﴾ إِنَّا مُنْقِمُونَ ﴿٥٦﴾ به راستی ئیمه تو له ده سه نین (له کافران له جهنگی به دردا) ﴿٥٧﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ ﴿٥٨﴾ سوئند به خوا به راستی له پیش نه مان گه لی فیرعه و نمان تاقی کرده وه ﴿٥٩﴾ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿٦٠﴾ و پیغه مبه رینکی به ریزبان بو هات ﴿٦١﴾ أَن ادُّوْا إِلَىٰ عِبَادَةِ اللَّهِ ﴿٦٢﴾ (پنی ووتن) که به نده کانی خوا (به نو ئیسرائیل) به من بسپرن ﴿٦٣﴾ إِنِّي لَكُم رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿٦٤﴾ چونکه به راستی من پیغه مبه رینکی نه مین و باوه ر پیکراوم بو ناو ئیهو ﴿٦٥﴾

﴿وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَيَّ اللَّهُ﴾ و ه خوستان به بهرزو گه و ره مهزائن له به رامبه ر خوادا ﴿إِنَّ آيَاتِكُمْ سُلْطٰنٌ مُّبِينٌ﴾
 بنگومان من به لگه و نيشانه به کی ناشکرام بق هيتاون ﴿وَإِنِّي عَدْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ﴾ و ه بنگومان من
 په ناده گرم به په روه ردگاری خوم و په روه ردگاری نيوه له وهی ﴿أَنْ تَرْجُمُونَ﴾ که نيوه به ردبارانم بکه ن
 ﴿وَإِنْ لَمْ تَتُوبُوا لِي فَأَعَزِّلُون﴾ و ه نه گه ر باوه رپم پيتنا هيتن نه وه و ازم لی بهيتن (و خراپه م ده ر باره مه که ن)
 ﴿فَدَعَا رَبَّهُ﴾ جا هاواری له په روه ردگاری کرد (ووتی) ﴿أَنْ هَذِهِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ﴾ به راستی نه مانه
 گه لیکسی تاوانبارن ﴿فَأَتْرِبِعَادِي لَيْلًا﴾ نه وسا (پنی ووترا) به نده کانم به شه و به ره ﴿إِن كُرْتُمْ مَتَّبِعُونَ﴾
 چونکه به راستی (فیرعه ون و کومه له که ی) دواتان ده که وون ﴿وَأَتْرَكَ الْبَحْرَ رَهْوًا﴾ و ه ده ریا که (ده ریای
 سوور) به نارامی و ناوه لا به جی بهینله ﴿إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّعْرَفُونَ﴾ بنگومان نه وانه سه ر بازانیکسی خنکیترا و
 ده بن (تیندا) ﴿كَمْ تَرَكُوا﴾ چه نده هایان به جی هیتشت ﴿مِنْ جَنَّتٍ وَعُيُونٍ﴾ له باخات و کانیاو ﴿وَمِنْ
 وَرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ﴾ و کشتو کال و جی و مه نوا ی چاک و خوش ﴿وَتَعْمَرًا كَانُوا فِيهَا يَتَّبِعُونَ﴾ و ه ناز
 و نیعمه تی زور که نه وان تیایدا ده ژیان و رایان ده بوارد ﴿كَذٰلِكَ وَأُورِثَهَا قَوْمًا آخَرِينَ﴾ هر به م جوړه
 نه و (خوشی به) مان دا به گه لیکسی تر ﴿فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ﴾ جانه ناسمان و نه زه وی نه گریان
 بویان ﴿وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ﴾ و مؤله تیشیان پی نه درا ﴿وَلَقَدْ جِئْتُمُوهُمْ إِسْرًا﴾ سویند به خوا به راستی
 نه وه ی نيسرائيلمان رزگار کرد ﴿مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ﴾ له سزای ریسوا که ر ﴿مِنْ فِرْعَوْنَ﴾ له فیرعه ون
 ﴿إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مِنَ الْمُسْرِفِينَ﴾ بنگومان فیرعه ون خویه زل زانیکسی له سنوور ده ر چوو بوو ﴿وَلَقَدْ
 أَخْتَرْنَاهُمْ﴾ سویند به خوا به راستی نه وه ی نيسرائيلمان هه لیزارد ﴿عَلَىٰ عِلِّيِّينَ﴾ به سه ر خه لکی
 (سه رده می خویان) دا به پی ی زانیاری (خومان) ﴿وَوَاعَدْتُهُمْ مِنَ الْآيَاتِ﴾ و ه موعجیزه و به لگه ی
 زورمان پیدان ﴿فَمَا فِي بَلَاءِهِمْ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ که بق تاقیر دنه وه ی روون و ناشکرا به س بیت ﴿إِنَّ هَذِهِ لَآيَاتُ
 بَهْرٰسْتِي نَآه وَا نَه ﴿لِيَقُولُوا﴾ ده لین ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتُنَا الْأُولَىٰ﴾ هر بویه به که م جار ده مرین ﴿وَمَا نَحْنُ
 بِمُشْرِكِينَ﴾ نیتر زیندوو نا کرینه وه ﴿فَأَلْوَا بِقَابَلًا﴾ ده ی باوو باپیرانمان (زیندوو بکه نه وه و) بیان
 هیتنه وه (بق دنیا) ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گه ر نيوه راس ت ده که ن ﴿أَهْمَ حَرِّ﴾ نایا نه وانه چاکترن
 ﴿أَمْ قَوْمٌ تُنَجِّى﴾ یان گه لی توبیه ع (ی پادشایی به من) ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ و نه وانه ی له پیشیانه وه بوون
 ﴿أَهْلَكْنَاهُمْ﴾ هه موویانمان له ناو برد ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا مُّجْرِمِينَ﴾ چونکه بنگومان گشتیان تاوانبار بوون
 ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ﴾ و ه دروستمان نه کردوو ناسمانه کان و زه وی ﴿وَمَا بَيَّنَّاهُمَا﴾ نه وه ی له
 نیتوانیاندایه ﴿الْبَعِيْنَ﴾ به بیتوده و گالته ﴿وَمَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ هر دوو کیانمان به دی نه هیتاوه به هق
 و راستی نه بیت ﴿وَلٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور به بیان نازان ﴿

﴿إِنَّ يَوْمَ الْفُضْلِ﴾ بینگومان رُوژی جیا کر دنه وه (ی حق و به تال) ﴿مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ کاتی دیاری
 کر اویسی هه موویانه ﴿يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْتِي عَنْ مَوْتِي شَيْئًا﴾ رُوژیکه هیچ دُوستی ناتوانی که مترین سوود
 بگه یه نی به دُوستی خوی ﴿وَلَا هُمْ يُبْصِرُونَ﴾ وه یارمه تیش نادرین ﴿إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ﴾ مه گه
 که سی خواره حمی بن بکات ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ به راستی ته نها خوا زالی بالادهستی میهره بانه
 ﴿إِنَّ شَجَرَتَ الزُّرُّومِ﴾ بینگومان دره ختی ژه قنه موت ﴿طَعَامُ الْأَثِيمِ﴾ خوراکی که سانی تاوانباره
 (کافره) ﴿كَالْمُهْلِ﴾ وه کوخلته ی رُون زه یثوون ﴿بَغِي فِي الْبُطُونِ﴾ له ناو سکه کانداده کولیت ﴿كَفَى
 الْحَمِيمِ﴾ هه وه کو کولانی ناوی زور گهرم ﴿حُدُودُ مَا نَعَتُوا﴾ (نه و کافره) بیگرن و
 به توندی رای کیشن ﴿إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ﴾ تا (ده یه نه) ناوه راستی دوزهخ ﴿ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ﴾
 پاشان بیژن به سهر سهریدا ﴿مِنْ عَذَابِ الْجَحِيمِ﴾ هه ندی له ناگر و ناوی زور گهرم ﴿ذُقْ﴾
 (پنی دو تریت) بیچیژه ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ﴾ (به گالته پیکر دنیکه وه پنی ده و تریت) چونکه
 به راستی تو به ده سولات و به ریز بویت (له دونیادا) ﴿إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ﴾ بینگومان نه مه
 نه و سزایه یه که ئیوه گومانتان لینی هه بوو ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامِ أَيْمِينَ﴾ به راستی پاریز کاران
 وله خواتر سان له شوئینکی بیوهی و نارام دان ﴿فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ﴾ له ناو باخات و نزیک کانیاودان
 ﴿يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ﴾ له ناو ریشمی ناسک و نه ستور ده پوشن ﴿مُتَقَابِلِينَ﴾
 روه پرووی به کتری داده نیشن ﴿كَذَلِكَ وَرَوَّجْتُهُمْ بِيُوعَيْنٍ﴾ هه روه ها کیزانی چاو گه وره و جوان
 ده که یه هاوسه ریان ﴿يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ﴾ له و به هه شته دا هه موو جزره میوه یه ک داوا ده که ن
 ﴿ءَامِنِينَ﴾ به ناسووده یی و بیوهی ﴿لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ﴾ له به هه شته دا هه رگیز مردن
 ناچه ژن ﴿إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَى﴾ جگه له مردنی به که م جار (که له دونیادا بوو) ﴿وَوَقَّعَتْهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ﴾
 وه (خوا) له سزای دوزهخ پاراستوونی ﴿فَضْلًا مِّن رَّبِّكَ﴾ نه مه به خششه له لایه ن په روه ردگار ته وه
 ﴿ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ نا نه وه یه سهر که وتنی زور گه وره ﴿فَإِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ بِسَائِكَ﴾ جا به راستی
 نه م قورنانه مان له سهر زمانی تو ناسان کردووه ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بو نه وه ی بیرکه نه وه ﴿فَازْتَفَتْ
 إِنَّهُمْ مُّرْتَابُونَ﴾ ئیتر تو چاوه پروان به، بینگومان نه وانیش چاوا پروان ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿حَمَّ﴾ به (حامیم) ده خوئیرتیه وه خوا زاناتره به واتاکه ی ، بۆ زانباری زیاتر سهیری سه ره تای
 سورته تی (البقرة) بکه ﴿تَنْزِيلَ الْكِتَابِ﴾ هیتا نه خواره وه ی نهم قورنانه ﴿مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ له لایه ن
 خوی بالادهستی کاردر وسته وه یه ﴿إِن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بنگومان له ناسمانه کان و زه ویدا
 ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْمُتَّوِّبِينَ﴾ چهنده ها به لگه هه یه بۆ باوه پرداران ﴿وَفِي خَلْقِكُمْ﴾ وه له دروست کردنی خوتان دا
 ﴿وَمَا بَشَأُ مِنْ ذَاتِهِ﴾ وه نهو گیان له به رانه ی بلاوده بنه وه ﴿ءَأَنْتَ لَقَوْمٌ يُوفُونَ﴾ چهند به لگه هه یه بۆ که سانی
 باوه ری بته ویان هه یه ﴿وَإِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ﴾ وه له جیاوازی شه و ورؤزدا ﴿وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ﴾
 وه له و بارانه ی که خوا له ناسمانه وه ده بیارینت (که هوی رزق و ورؤزی یه) ﴿فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ که
 به هوی وه زه وی زیندووده کاته وه (وده بوورؤینتیه وه) ﴿وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ﴾ وه له گورانی بایه کانددا ﴿ءَأَنْتَ لَقَوْمٌ
 يَعْقِلُونَ﴾ چهند به لگه هه یه بۆ که سانی که تی ده گهن ﴿تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ﴾ نانه مانه به لگه کانی خوان
 ﴿تَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ﴾ ده یخوئینتیه وه بۆت به راستی و دروستی ﴿فَبِأَيِّ حَدِيثٍ﴾ جا به چی قسه و گو فنارینک
 ﴿بَعْدَ اللَّهِ وَءَأَنْتُمْ بِرُؤْمُوسٍ﴾ دوی خوا و به لگه کانی باوه ده هیتن ﴿وَيَقُلُ لِكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ﴾ سزاو له ناو چوون
 بۆ هه موو درؤزنیکی گونا هبار ﴿يَسْمَعُ ءَايَاتِ اللَّهِ﴾ که به لگه کانی خوا ده بیستیت ﴿تُحِلِّيْ عَلَيْهِ﴾
 و بۆی ده خوئیرتیه وه ﴿ثُمَّ يُصِرُّ مُشْتَكِرًا﴾ له پاشان (له سه ر کافری) به رده و امه چونکه خۆبه زل زانه
 ﴿كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا﴾ نه لئی هه ر نه ی بیستوه ﴿فَيَشْرُهُ بِعَذَابِ أَلِيمٍ﴾ ده ی مژده ی پی بده به سزایه کی سه سخت
 ﴿وَإِذَا عَلِمَ مِنْ ءَايَاتِنَا شَيْئًا﴾ وه هه ر کاتی شتیک له به لگه کانمان ناگادار بیت ﴿أَخَذَهَا هُزُوًا﴾ به گالته ی
 ده گری ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ﴾ نه وانه سزای ریسوا که ریان بۆ هه یه ﴿مِنْ وَرَآئِهِمْ جَهَنَّمُ﴾ له پیشیانه وه
 ناگری دؤزه خه ﴿وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ﴾ هیچ سوو دینکیان پی ناگه یه نی ﴿مَا كَسَبُوا شَيْئًا﴾ نه وه ی له (دو نیا) دا
 کردوویانه ﴿وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ ءَوْلِيَاءَ﴾ وه نه و پشتیوانانه ی جگه له خوا هه لیان بزاردون (سوودی
 نی یه) ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وه سزایه کی زور گه وره یان بۆ هه یه ﴿هَذَا هُدًى﴾ نهم قورنانه هوی
 رینموونی یه ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا رَبِّهِمْ﴾ وه نه وانه ی پی باوه رن به نایه ت و به لگه کانی په روه ر دگاریان
 ﴿لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٌ﴾ بۆ نه وانه هه یه سزایه کی پر نازاری سه سخت ﴿اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ﴾ خوا
 نه و زاته یه ده ریای بۆ رام هیتاون ﴿لِيَجْرِيَ الْفَلَاحُ فِيهِ بِأَمْرِ رَبِّهِ﴾ تا به فه رمانی خوا که شتی تیابیدا بگه ری
 ﴿وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ﴾ وه تاله هه ندیک به خششی خوا به هه ر مهنه بین ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ وه بۆ نه وه ی
 سوپاسی خوا بکه ن ﴿وَسَخَّرَ لَكُمْ مَاءَ السَّمَوَاتِ وَمَاءَ الْأَرْضِ﴾ وه نه وه ی له ناسمانه کان و زه وی دا
 هه یه بۆ نیوه ی ژیربار کردوه (وخستویه تیه خزمه تانه وه) ﴿جَمِيعًا يَنْتَهُ﴾ هه مووی له لایه ن خوا وه یه
 ﴿إِن فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾ بنگومان له و شتانه دا چهند به لگه هه یه بۆ که سانیک بیر
 بکه نه وه ﴿۱۲﴾

﴿قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بلی بهو که سانهی بروایان هیناوه ﴿يَغْفِرُ وَالَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ﴾ چاو پؤشی بکهن لهو که سانهی هیوایان به پاداشت و سزای خوانیه ﴿لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ بؤ نه وهی پاداشتی خه لکانی بداته وه به گویره ی نه وهی کردوویانه ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ﴾ هه ر که سنی چاکه ی کرد نه وه (قازانجه که ی) بؤ خویه تی ﴿وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلِيَهَا﴾ وه هه ر که سنی خراپه ی کرد نه وه (زیانه که ی) بؤ خویه تی ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكَ تُرْجَعُونَ﴾ له پاشان بؤ لای په روه ردگارتان ده گهرنرینه وه ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ سویند به خوا بینگومان به نه وهی ئیسرائیلیمان به خشی ﴿الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ﴾ په یام و حوکمرانی و پیغه مبه رایه تی ﴿وَرَزَقْنَا مُوسَىٰ الطِّينَ﴾ وه رۆزیمان دان له شته حه لال و پاکه کان ﴿وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ﴾ وه ریزمان دان به سه ر جیهانیاندا ﴿وَوَهَّابْنَاهُمْ يَتْلُونَ مِنَ الْأَمْرِ﴾ وه به لگه پروونه کانمان پیدان له باره ی شه ر یعه ته وه ﴿فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ﴾ جا جیباوازه بوون له نیو خویاندا دوا ی نه وه نه بیت زانستیان بؤ هات ﴿بَغْيًا بَيْنَهُمْ﴾ له بهر دوزمنایه تی و حه ساده تی نیوان خویان ﴿إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ بینگومان په روه ردگارت له رۆزی هه ستانه وه دا له نیوانیاندا دادوهری ده کات ﴿فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ لهو شتانه ی جیباوازیان تیدا ده کرد ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ﴾ له پاشان تۆمان خسته سه ر شه ر یعه تیک ﴿مِنَ الْأَمْرِ﴾ له باره ی نایینه وه ﴿فَأَتَّبَعَهَا﴾ توش شوینی بکه وه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ وه شوین هه واو ئاره زووی نه وانه مه که وه که نازانن ﴿إِنَّهُمْ لَنْ يَغْتُوا بَعْدَكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ بینگومان نه وانه له لایه ن خواوه هیچ سوودیکت پنی ناگه یه دن ﴿وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَبَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾ وه به راستی سته م کاران هه ندیکیان دؤست و پشتیوانی هه ندیکیان ﴿وَاللَّهُ وَرَىٰ الْمُنْفِقِينَ﴾ وه خوا دؤست و پشتیوانی پاریزکاران وله خواتر سانه ﴿هَذَا بَصِيرَةٌ لِلنَّاسِ﴾ نه م فورئانه بیناییه وه ی چا ورشنی به بؤ مه ردومان ﴿وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُوقُونَ﴾ وه رینمونی و میهره بانیه بؤ گه لیک که باوهری پته ویان هه یه ﴿أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ﴾ نایا نه وانه ی که خراپه کانیان کردوه و اگومان ده بن ﴿أَنْ نَّجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ نیمه نه وانه وه کو که سانیک داده نین که بروایان هیناوه و چاکه کانیان کردوه ﴿سَوَاءٌ مَخِجَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ﴾ وه کویه ک بیت ژبانیان و مردنیان ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ نای چهند خراپ دادوهری ده که ن ﴿وَسَخَّلَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ وه خوا ناسمانه کان و زهوی به هق و راستی دروست کردوه ﴿وَلِيُجْزِيَ كُلَّ نَفْسٍ﴾ بؤ نه وهی هه موو که سیک پاداشت بدریته وه ﴿بِمَا كَسَبَتْ﴾ به گویره ی نه و کار و کرده وانه ی که کردوویه تی ﴿وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ وه نه وان هیچ سته میان لی ناکریت ﴿

﴿أَفَرَأَيْتَ﴾ ناخو بینوته ﴿مَنْ أَخَذَ إِلَهُهُ هَوْنَهُ﴾، نهو کهسهی ههواو ناره زووی خوی کردونه په رستراوی
 خوی ﴿وَأَصْلَهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ﴾، خواش به زانایی گو برای کرد ﴿وَوَحَّرَ عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ﴾، وه موری ناوه به سهر
 گوی و دلیدا ﴿وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ عَنَسَةً﴾، وه په ردهی داوه به سهر چاویدا ﴿فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ﴾، دهی جگه
 له خوا کسی رینمونوسی ده کات ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾، دهی بوچی بیر ناکه نه وه ﴿وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا
 حِجَابٌ عَلَيْنَا أَلْبَسْتَهُ﴾، جگه له ژبانی دونیامان ﴿ثَمُودُ وَنَحْيَا﴾، وه ده مرین و ده ژین ﴿وَمَا يَهْدِيكُمَا إِلَّا اللَّهُ﴾،
 وه جگه له رورگار هیچ شتی نیمه له ناو نابات ﴿وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ﴾، وه نه وانه به و قسانه هیچ زانیاریان
 نی به ﴿إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ﴾، تنها گومان ده بهن ﴿وَلَا اتَّخَذُ عَلَيْهِمْ﴾، وه کاتیک بخوینریته وه به سهر یاندا
 ﴿ءَأَيْنِسْتُمْ﴾، به لگه پروونه کانمان ﴿مَا كَانَ حُجُبَتُهُ﴾، هیچ به لگه به کیان نیه ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا اتَّوَلَّيْنَا آيَاتِنَا﴾، جگه
 نه وه که ده لین باو و با پیرانمان زیند و وبکه نه وه ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾، نه گهر نیوه راست ده کهن ﴿قُلِ اللَّهُ
 يُخَيِّبُكُمْ﴾، بسنی: خوا زیند و وتان ده کاته وه ﴿ثُمَّ يُبْسِتُكُمْ﴾، له پاشان ده تان مرینتیت ﴿ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ﴾، پاشان
 کوتان ده کاته وه ﴿إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾، له رورزی دواویدا ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾، هیچ گومانی تیدا نیه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا
 يَعْلَمُونَ﴾، به لام زوربهی مهور وومان نازانن ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾، وه بو خوایه مولکداریتی
 ناسمانه کان و زوی ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ﴾، نهو رورزی قیامت هه لدهستی ﴿يَوْمَ يَخْسِرُ الْمَبْطُلُونَ﴾، لهو
 رورزه دا به تال خوازه کان خه سار و مه نندن ﴿وَتَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَائِعَةً﴾، هه موو گه لی ده بینی کز مه ل کز مه ل
 که و تون به سهر نه ژنودا ﴿كُلُّ أُمَّةٍ﴾، هه موو گه لی ﴿فَدَعَى إِلَى كَيْبَآءَ﴾، بانگ ده کری بولای په راوه کهی
 ﴿الْيَوْمَ يُخْرَجُونَ﴾، نه مر و سزاو پاداشت ده درینته وه ﴿مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾، به گویره ی نهو کرده وانه ی که ده تان کرد
 ﴿هَذَا كَيْبَتُنَا﴾، نه مه په راوه که مانه ﴿يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ﴾، به راستی له سهرتان ده دوی ﴿إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ﴾،
 به راستی نیمه وه ک خوی نوسو مانه ته وه (ویننه مان گرتو وه) ﴿مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾، نه وه ی که نیوه ده تان کرد ﴿وَلَا
 تَأْتِيكُمْ فِي رَحْمَتِهِ﴾، نه وه په رورده گاریان ده یانخانه ناو میهره بانی خویه وه ﴿ذَلِكَ هُوَ الْقَوْمُ
 الْغَيبُ﴾، نا نه وه په سهر که وتنی ناشکرا ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾، وه نه وانه ی بی پروا بوون ﴿أَفَلَمْ تَكُنْ لِلَّهِ شَآئِلًا
 عَلَيْهِ﴾، (بیان ده لین) ناخو به لگه کانی نیمه تان به سهر دا نه ده خوینر ایه وه ﴿فَأَسْتَكْبِرُوا﴾، که چی خوتان
 به گه وره ده زانی ﴿وَكُنْتُمْ قَوْمًا جَرِيمِينَ﴾، وه نیوه گه لیکتی تا و انبار بوون ﴿وَلَا ذَاقِلَ﴾، وه ههر کاتی
 بو و تر ایه ﴿إِنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾، بیگومان به لیتی خوا راسته ﴿وَالسَّاعَةُ لَارِيبَ فِيهَا﴾، وه رورزی دوی هیچ
 گومانی تیدا نیه ﴿فَأَنْتُمْ مَأْتَدِرُونَ مَا السَّاعَةُ﴾، ده تان ووت نازانین رورزی دوی چی به ﴿إِنْ نَظُنُّ إِلَّا غَلَاً﴾، نیمه
 نه نیا گومان ده بهین ﴿وَمَا نَحْنُ بِمُستَقِينِينَ﴾، وه نیمه دلنیانین ﴿﴾

﴿وَبَدَأَهُمْ﴾ وه دهرده که ویت بویان ﴿سَيِّئَاتٍ مَاعَمِلُوا﴾ نه و خرابانهی که کردویانه ﴿وَحَاقَ بِهِمْ﴾ وه دهریان دها ﴿مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ تولهی نه وهی گالته بان پی ده کرد ﴿وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسِفُكُم﴾ بینان ده ووتری نه مرفو له بیرتان ده کهین ﴿كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا﴾ ههر چونی نیوه نه مرفوژه تان له بیر چوو بوو ﴿وَمَا وَدَّكَ النَّارُ﴾ وه جنگای مانه وهی نیوه دوزه خه ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ﴾ وهیج یارمه تی دهریکتان نی به ﴿ذَلِكُمْ بِأَنَّهُمْ﴾ نه مه له بهر نه وهیسه بینگومان نیوه ﴿أَخَذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُولًا﴾ به لگه کانی خواتان به گالته دانا بوو ﴿وَعَزَّزْنَا الْبُيُوتَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه زیانی دنیا فریوی دان ﴿فَالْيَوْمَ لَا يَخْرُجُونَ مِنْهَا﴾ جا نه مرفو له و دوزه خه دهرناهیترین ﴿وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ﴾ وه ریگه نادرین داوای لیبوردنیش بکهن ﴿فَلِلَّهِ الْحُكْمُ﴾ جا هه موو سوپاس و ستایش بو خوای ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ﴾ په روه ردگاری ناسمانه کان و زهوی ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ و په روه ردگاری جیهانیان ﴿وَالَهُ الْكِبْرِيَاءُ﴾ وه دهسه لات و گه وری تنها بو نه وه ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له هه موو ناسمانه کان و زهویدا ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه ههر نه و زال و بالادهست ودانا و کار سازه ﴿۱۳﴾

سورتهی ﴿الأحقاف﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿حَم﴾ به (حا، میم) ده خوینتریته وه خوازاناتره به ماناکه ی بو زانیاری زیاتر سه بری سه ره تای سورتهی (البقرة) بکه ﴿تَنْزِيلِ الْكِتَابِ﴾ نه م فورثانه هیتر او ته خواره وه ﴿مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ له لایه ن خوای زالی بالادهستی کار به جیوه ﴿مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ ناسمانه کان و زهوی و نه وهی له نیوانیاندا به دروستمان نه کردوه ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ مه گهر به ههق و راستی و بو کاتیکی دیاری کرا و نه بیت ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ که چی نه وانهی بی باوه ر بوون ﴿عَمَّا أَنْزَلْنَا مُعْزِضُونَ﴾ له وهی که پی ی ترسیتر ابوون پرو و هه رده گینر ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (نه ی موحه ممه د ﴿بَلْسَىٰ بَلْسَىٰ بَلْسَىٰ﴾ مماندغوت من دون الله) نه و شتانهی نیوه ده یان په رستن جگه له خوا ﴿أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ﴾ پیشانم بدن له زهویدا چیان دروست کردوه ﴿أَفَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ فِي السَّمَوَاتِ﴾ یان له (دروست کردنی) ناسمانه کانداه شداریان کردوه ﴿أَتَدْعُونِي يَكْتُمُ﴾ دهی په راوینکم بو بهینن ﴿مِنْ قَبْلِ هَذَا﴾ له پیش نه م (فورثانه هاتین) ﴿أَوْ أَتَدْعُونِي عَنِ﴾ یان زانیاریه که له پیشووان به جی مابیت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر نیوه راست گون ﴿وَمَنْ أَضَلُّ﴾ کنی گو مپراتره ﴿وَمَنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ﴾ له و که سه ی که هاوار له غه بری خوا بکات ﴿لَا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ﴾ که وه لایمی ناداته وه ﴿إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ تا روزهی دوایی ﴿وَهُرَعْنَ دُعَائِهِمْ﴾ وه نه و (هاوار لیکرا و) انه له هاواری نه وان ﴿عَقِبُونَ﴾ بی ناگان ﴿۱۴﴾

﴿وَإِذْ أَخْبَرْنَا لُقْمَانَ﴾ کاتیکیش خه لک کزده کرینه وه (له قیامت) دا ﴿كَانُوا لِقَوْمٍ عِدَّةً﴾ په ستراره کان ده بنه دوژمنیان ﴿وَكَانُوا بَعْدَ نَبِيِّهِمْ كَافِرِينَ﴾ وه (په ستراره کان) به په رسته که بیان باوهر ناکه ن ﴿وَإِذْ نُنَّا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا يَتَّبِعُونَ﴾ کاتیکیش نایه ته روونه کانی نیمه بیان به سه ردا بخوینریتسه وه ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانسه بی باوهر سوون ده لینن ﴿لَلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ به و قورنانه ی بویان دیت ﴿هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ﴾ نه مه جادوویه کی ناشکرا و دیاره ﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ﴾ یان ده لینن (موحه ممد ﷺ) خو ی نه م قورنانه ی هه لیه ستووه ﴿قُلْ إِنْ افْتَرَيْنَاهُ﴾ (نه ی موحه ممد ﷺ) بل ی نه گهر خو م هه لم به ستین (خوا سزای به تینم ده دات) ﴿فَلَا تَقْلُبُوهَا عَلَيَّ مِنْ أَعْيُنِكُمْ﴾ نه وسای تیهوش له به رانه ر خوادا بو من هیچتان له ده ست نایه ت ﴿هُوَ أَعْلَمُ﴾ خوا چاک ده زانی ﴿بِمَا تُفْعَلُونَ فِيهِ﴾ به و توانجانه ی ده یده ن له قورنان ﴿كَلِمَةً مِنْ شَيْءٍ﴾ نه و خواجه به سه که شایه ت بیت ﴿بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ﴾ له نیوان من و تیه ودا ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الرَّجِيمُ﴾ هه ر نه وه لیئورده ی میهره بان ﴿قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَاةٍ مِنَ الرُّسُلِ﴾ بل ی من یه که م پتغه مبه ر نیم (نیررابم) ﴿وَمَا أَدْرِي﴾ ناشزانم ﴿مَا يَفْعَلُ بِي وَلَا يَكْفُرُ﴾ چی به سه ر من و تیهوش ده هیتری ﴿إِنْ أُنشِئُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ﴾ ته نها په بره وی نه وه ده که م که وه چی ده کریت بوم ﴿وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ﴾ وه من ته نها ترسینه رنکی ناشکرام و به س ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (نه ی موحه ممد ﷺ) بل ی پیم بلینن ﴿إِنْ كَانُوا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ نه گهر (نه م قورنانه) له لایه ن خواوه بی ﴿وَلَقَدْ نَزَّلْنَاهُ﴾ تیهوش باوهر تان بی نه هیتابی ﴿وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ وه که سینک له نه وه ی ئیسرائیل شایه تی داییت ﴿عَلَىٰ مِثْلِهِ﴾ له سه ر وینه ی (نه وه ی واله) قورناندا هه یه ﴿فَقَامَ مِنْ وَاسْتَكْبَرُوا﴾ جا باوهر ی هیتابیت، که چی تیهو خو تان به گه وره زانی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ بنگومان خوا ریتموونسی گه لی سته مکاران ناکات ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانسه بی باوهر ن ده لینن ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ ده رباره ی نه وانسه ی باوهر بیان هیتاوه ﴿لَوْ كَانَ خَيْرًا﴾ نه گهر (ئیسلام و باوهر هیتان) چاک بوایه ﴿مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ﴾ نه وانسه پینش نیمه نه ده که و تن بو نه و (باوهر هیتانه) ﴿وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ﴾ چونکه خو یان به و (قورنانه) ریتموون نه بوون ﴿فَسَيَقُولُونَ﴾ جا دواتر ده لینن ﴿هَذَا أَفْكٌ قَدِيمٌ﴾ نه مه ده س هه لیه سینکی کونه ﴿وَمِنْ قَبْلِهِ﴾ وه له پینش نه م (قورنانه) دا ﴿كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً﴾ ته وراتی مووسا پیشه وا و ره حمه ت بوو ﴿وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ﴾ نه م قورنانه ش (کتیبه کانی پینش خو ی) به راست داده نیت ﴿لِسَانًا عَرَبِيًّا﴾ که به زمانی عه ره بی یه ﴿لِنُذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ تاسته مکاران بترسینی ﴿وَنُنشِرَ لِمُحْسِنِينَ﴾ وه بو چاکه کاران مرده بی ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ﴾ به راستی نه وانسه ی که ده لینن په روه ر دگارمان (الله) یه ﴿ثُمَّ اسْتَفْتَمُوا﴾ پاشان به رده وام بوون (له سه ر باوهره که بیان) ﴿فَلَاخَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نه وه نه ترسیان له سه ره و نه خه فه تیش ده خون ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ نه وانسه هاوه لانی به هه شتن ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ به هه میشه یی تیندا ده مینته وه ﴿جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ له پاداشتی نه و کرده وانسه ی که ده یانکرده (له دونیادا) ﴿

﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ﴾ وە ئیمە نامۆزگاری ئادەمی مان کرد ﴿بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا﴾ بە چاکە کردن له گەل دایک و باوکی دا ﴿حَمَلْتَهُ أُمُّهُ كُرْهًا﴾ دایکی بە نارەحەتی و نازارەوه هەلی گرتووہ ﴿وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا﴾ وە بە نازار و نارەحەتیش بوویەتی ﴿وَحَمَلَهُ وَفَضَلَهُ نَلْتَلُونَ شَهْرًا﴾ ماوەی دوو گیان بوون (ی دایک) پئی یەوہ و لە شیر برینەوہی سی مانگہ ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ﴾ تادە گاتە تافی لاوی (پئی گە یشتوی لاشەیی و ژیری) ﴿وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً﴾ و دە گاتە چل سالی ﴿قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي﴾ دە لئی ئەی پەرورەدگار پام بەینە ﴿أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي﴾ تا شو کرانە بژیری ئەو بە هەرە و نعیمة تانەت بکەم ﴿أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ﴾ کە رشتوتە بە سەر من و دایک و باو کم دا ﴿وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ﴾ وە (پام بەینە) کردەوہی چاک بکەم کە تۆ پئی رازی بیت ﴿وَأَصْلِحَ لِي فِي ذُرِّيَّتِي﴾ نەوہ کانیشم چاک و صالح بکە ﴿إِنِّي نَسِيتُ الْإِنْسَانَ﴾ بینگومان بۆ لای تو گەر پراومە تەوہ ﴿وَأَنِّي مِنَ الْمُنْسَبِينَ﴾ وە بە راستی من لە موسولمانی گەردن کە چم ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ ئەوانە کە سانیکن ﴿تَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا﴾ کە ئیمە کردەوہ چاکە کانیاں لئی وەر دە گرین ﴿وَتَسْجُدُ لَهُمْ سَجْدًا تَمِيمًا﴾ وە چاوپۆشی دە کە یں لە خراپە کانیاں ﴿فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ﴾ لە ریزی بە هەشتیان دان ﴿وَعَدَّ الْصِدْقَ الَّذِي﴾ ئەمە ئەو بە لیتە راستیە ﴿كَأَنَّهُ لَوَاعِدُونَ﴾ کە بە لیتیاں پئی درابوو لە دونیادا ﴿وَالَّذِي قَالَ لَوْلَا نِعْمَةُ اللَّهِ عَلَيَّ لَإِنِّي مِنَ الْكٰفِرِينَ﴾ ئەو کە سەش کە بە باوک و دایکی بلیت ﴿أَفَلَا لَكُمْ أَعْيُنٌ أَن تَرَوْا﴾ توف لە دەس ئیوہ ﴿أَتَعْدِلُونِ أَنْ أُخْرِجَ﴾ ئایا هەر پەشەم لئی دە کەن کە (زیندوو دە کریمەوہ و لە گۆر) دیمە دەرەوہ ﴿وَقَدْ خَلَقْتُ الْفَرُّونَ مِنْ قَبْلِي﴾ لە کاتیکدا چەند چینی خەلک پئیش من پۆیشتوون (و زیندوو نەبوونە تەوہ) ﴿وَهُمَا يَسْتَعِينَانِ اللَّهَ﴾ وە (دایکی و باوکی) هەر دوو کیان هانا بۆ خوا دە بەن ﴿وَذَلِكَ أَمْرٌ﴾ (دە لئین) هاوار بۆ تۆ باوہر بەینە ﴿إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ بینگومان بە لیتی خوا راستە ﴿فَيَقُولُ﴾ کە چی ئەو دە لئی ﴿مَا هَذَا إِلَّا أَسْطِيزُ الْأَوَّلِينَ﴾ ئەمە تەنھا ئەفسانە ی پیشینانە و هیچی تر ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ ئەوانە ئەو کە سانەن ﴿حَتَّىٰ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ﴾ بربار (ی خوا) یان بە سەردا چەسپا ﴿فِي أُمَّمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا﴾ لە ریزی ئەو ئوممە تانەدا کە پئیش ئەمان رابوردوون ﴿مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ﴾ لە جنۆکە و ئادەمی ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَحْسَبِينَ﴾ بینگومان ئەوانە خوینان زەرەر مەندن ﴿وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مَعَامِلُهَا﴾ وە بۆ هەریەک لەوانە پلە و پایە هە یە بە گوێرە ی کردەوہ کانیاں ﴿وَلِيَوْمِهِمُ أَعْمَالُهُمْ﴾ تا خوا پادا شت و سزای کردەوہ کانیاں بە تەواوی بداتەوہ ﴿وَهُمْ لَا يظَلْمُونَ﴾ وە ئەوان هیچ سستە میان لئی ناکریت ﴿وَيَوْمَ﴾ وە (بیریاں بخەرەوہ) ئەو پۆزە ی ﴿يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ﴾ ئەوانە ی کە بئی باوہر بەرانبەر دۆزەخ رادە گیرین ﴿أَذْهَبَتْهُمُ النَّارُ﴾ (پینان دەووتریت) هەر چی خوشتیان بوو بە سەرتان برد ﴿فِي حَيَاتِهِمْ الدُّنْيَا﴾ لە ژیاںی دونیا تاندا ﴿وَأَسْمَعَتْهُنَّ﴾ وە لە زەتتان لئی برد و (راتان بوارد) ﴿فَأَلْوَمَهُنَّ مَجْرَوْنَ﴾ بۆ یە ئەمە قۆ تۆ لە تان لئی دە سە نری ﴿عَذَابَ الْهُونِ﴾ بە سزایە کی ریسوا کەر ﴿بِمَا كُنْتُمْ﴾ لە بەر ئەوہی کە ئیوہ ﴿تَشْكُرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ بە ناھەق خۆتان بە زل دە زانی لە زەو ی دا ﴿وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ﴾ وە لە بەر ئەوہی لە فرمانی خوا دە رە دە چوو بوون ﴿

﴿وَأَذْكُرَ آخَاعَادٍ﴾ (ئهی موحه مهده ﷺ) باسی (هوودی) برای گهلی عاد بکه ﴿إِذْ أَنْذَرْتُمُوهُ بِالْأَحْقَافِ﴾ کاتی گهله کهی ترساند له (وولاتی) ئەحقاف ﴿وَقَدْ خَلَّتِ النَّذُرُ﴾ بنگومان پیغه مبه رانی زور رابوردوون ﴿مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ﴾ له پیش و دوای ئەویشه وه ﴿أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ﴾ (ووتوویانه) جگه له خوا هیچی تر نه پهرستن ﴿إِنِّي أَخَافُ﴾ بنگومان من ده ترسم ﴿عَلَيْكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ له سزای روزنکی گهوره بوئیوه (پیش بی) ﴿قَالُوا﴾ (گهله کهی) ووتیان ﴿أَجِئْتَنَا بِكُلِّهَا﴾ نایا تو (ئهی هوود) هاتوویت هه تا لامان بدهیت ﴿عَنْ إِلَهَيْنَا﴾ له (پهرستنی) پهرستراوه کانمان ﴿قَالَتَا﴾ دهی بومان بهینه ﴿بِمَا تَعْبُدَانَا﴾ (سزا) ی به لیتت پئی داوون ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ ته گهر له راست گوینت ﴿قَالَ إِنَّمَا الْعِبْرَةُ لِلَّهِ﴾ (هوود) ووتی بنگومان زانیاری (ئهی سزا) لای خوابه وه بهس ﴿وَأَنْتُمْ كَمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ﴾ وه من ته نها نه وهی پئی نیر دراوم پیمان راده گه یه نم ﴿وَلِكُلِّ أَرْبَابٍ﴾ به لام من ده بینم ئیوه ﴿قَوْمًا جَاهِلُونَ﴾ گهلینکی نه زان و نه فامن ﴿قَالُوا زَاوَةٌ عَارِضًا﴾ جا کاتی ئهی (سزایه) یان بینی په له هه ورتیک بوو ﴿مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ﴾ به ره و شیوه کانیان دئی (دلخوش بوون) ﴿قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُّطِرًا﴾ ووتیان ئه مه هه ورتیکه بارانی پینه بومان ﴿بَلْ هُمْ مِمَّا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ﴾ (هوود ووتی نه خیر) به لکو ئه وه ئهی (سزایه) یه به په له داواتان ده کرد ﴿رِجٌّ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ بایه کی به هیزه سزای سه ختی پینه ﴿قَدْ مَرَّ كُلُّ شَيْءٍ بِأَنْزَارٍ﴾ به فهرمانی پهر و ردگاری هه موو شتیک ده پروختنی ﴿فَأَصْبَحُوا﴾ ئیتر وایان به سه رهات ﴿لَا يَرَوْنَ إِلَّا مَسْجِدَهُمْ﴾ ته نها شوینی خانووه کانیان ده بینرا ﴿كَذَلِكَ﴾ هه ره بو جوړه ﴿تَجْرِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ﴾ سزای هوزی تاو نباران ده دهین ﴿وَلَقَدْ مَكَرْتُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ﴾ سویند به خوا ئه وهی به وان (گهلی عاد) مان دابوو (له سامان و دهسه لات) به ئیوه مان نه دابوو ﴿وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا وَأَفْئِدَةً﴾ وه گوئی و چاوو دلمان پیندابووون ﴿فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ﴾ به لام سوود و که لکی پئی نه گه یاندن ﴿سَمِعُوا وَلَا أَبْصَرُوا وَلَا أُفِيدُوا﴾ نه گوئی و نه چاوو نه دلیان ﴿مِنْ شَيْءٍ﴾ هیچ شتیک ﴿إِذْ كَانُوا يَمْجُدُونَ بِتِلْكَ آيَاتِ اللَّهِ﴾ چونکه ئه وان باوه ریان به نیشانه کانی خوا نه بوو ﴿وَحَاقَ بِهِمْ﴾ وه دهوری دان ﴿مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ ئهی سزای گالته یان پئی ده کرد ﴿وَلَقَدْ أَقْبَلْنَاكَ﴾ وه بنگومان له ناومان برد ﴿مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَى﴾ (دانیشتووانی) ئهی شار و دیهاتانهی که به ده وروو به رتان دابووون ﴿وَصَرَفْنَا الْأَيْدِي﴾ وه به لگه و نیشانه ی جوړاوو جوړمان نیشان دان ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تا (له بی باوه ریی) بگه رینه وه ﴿فَلَوْلَا نَصْرُهُمْ﴾ دهی بوجی یارمه تی نه دان ﴿الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا آلِهَةً﴾ ته وان هی جگه له خوا بو نزیك بوون وه له خوا کردبوون یانه پهرستراوی (خویان) ﴿بَلْ صَلَّوْا عَنْهُمْ﴾ (نه که یارمه تیان نه دان) به لکو گو میش بوون لییان ﴿وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْقَهُونَ﴾ ئه وه بوو (بهره می پهرستراوه) درو که یان و ئهی درو یانه ی هه لیان

ده بهستن ۵۸

﴿وَأَصْرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ﴾ وہ (بیریان خہرہ وہ) کاتینک چہند جنو کہ بہ کمان نارد بولات ﴿يَسْتَمِعُونَ
 الْفُرْقَانَ﴾ نا گوی لہ قورنان بگرن ﴿فَلَمَّا حَضَرُوهُ﴾ جا کاتینک نامادہی گوی گرتن لہ قورنان بوون ﴿قَالُوا
 أَنْصِتُوا﴾ ووتیان (بہ بہ کتری) بن دہنگ بن (و گوی بگرن) ﴿فَلَمَّا فَصَّ﴾ جا کہ (قورنان خویندند کہ)
 تہ او بوو ﴿وَأَلَّوْا إِلَى قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ﴾ ہہ موویان گہ رانہ وہ بولای قہوم و ہوزہ کہ بیان بہ تر سینہر ﴿
 قَالُوا يَا قَوْمَنَا﴾ ووتیان نہی ہوزو قہومہ کہ مان ﴿إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا﴾ بہ راستی نیمہ گوی بیستی کتیبینک
 بووین ﴿أُنزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى﴾ کہ لہ پاش موسا نیر دراو تہ خوارہ وہ ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ بہ راوہ کانی
 پیش خوی بہ راست دادہ نہی ﴿يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ (خہ لک) رینموونی دہ کات بؤ ہق و
 ریبازی راستی ﴿يَنْقُومَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ﴾ نہی قہومہ کہ مان وہ لامی بانگخوازی خوا (موحہ مہ دے) ﴿
 بَدَنَهُ وَهُوَ﴾ وہ اموا بہ وہ و باوہری ہن بیتن ﴿يَغْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ﴾ (خوا) لہ تاوانہ کانتان خوش دہی
 و دہیسر پتہ وہ ﴿وَيُعَذِّبُكُم مِّنْ عَذَابِ آلِيبِر﴾ وہ لہ سزای سہخت دہ تان پاریزی ﴿وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ﴾
 ہہر کہ سیش وہ لامی بانگخوازی خوا (کہ موحہ مہ دہ) نہ داتہ وہ ﴿فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ﴾ نہ و
 بہ ہیچ جزینک ناتوانن لہ زہوی دالہ دہست خوا دہر چی و خوی قوتار کات ﴿وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ آلِيَاءَ﴾
 وہ جگہ لہ خوا یار مہ تیدہر و پشتیوانینکی نی یہ ﴿أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ ناہ وانہ لہ گو مہرایی بہ کی
 ناشکر ادان ﴿أُولَئِكَ يَرْوَأُ﴾ نایا نہ وانہ نہ بیان زانیوہ ﴿أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بہ راستی
 نہ و خوا بہی ناسمانہ کان و زہوی دروست کردوہ ﴿وَلَوْ رِئِي يَخْلُقُهُنَّ بِقَدْرِ عِلْمٍ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتُونَ﴾ وہ
 لہ دروست کردنیاندا ناتوانا و دہستہ پاچہ نہ بووہ، وہ بہ توانایہ مردو و انیش زیندو و بکاتہ وہ ﴿بَلَىٰ﴾ بہ لہ
 ﴿إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بیگومان خوا بہ سہر ہہ مو و شتینکدا بہ توانایہ ﴿وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ﴾
 وہ رورژینک بن باوہران بہ رانہر دوزخ رادہ گیرین ﴿أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ﴾ (ہنیا دہ لہن) نایا نہ مہ راست نی یہ
 ﴿قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا﴾ دہ لہن: بہ لہن سویند بہ بہر و ہر دگار مان راستہ ﴿قَالَ قَدْ وَقُوا الْعَذَابَ﴾ (خوا) دہ فہر موی:
 دہی نہ و سزایہ بچہ ژن ﴿بِمَا كُفَرْتُمْ كُفَرْتُمْ﴾ چونکہ نیشوہ باوہر تان ہن نہ دہ کرد ﴿فَأَصْبِرْ﴾ کہ واتہ
 خو گریہ (نہی موحہ مہ دے) ﴿كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَرْشِ مِنَ الرُّسُلِ﴾ ہہر وہ کو پتہ مہ برانی خو ر اگری
 بہ ہیژ دانیاں بہ خودا گرت ﴿وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ﴾ وہ بہ لہ مہ کہ بؤ (سزادان) بیان ﴿كَانَ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ﴾
 نہ و رورژہی کہ (سزای) بہ لہن پتہ راو بیان دہ بینن وا دہ زانن ﴿لَوْ يَسْئَلُونَكَ عَنِ النَّارِ﴾ تہ نہا ساتینک
 لہ رورژ لہ دونیادا ماونہ تہ وہ ﴿بَلَىٰ﴾ (تہم قورناتہ) ناگاداری یہ ﴿فَهَلْ يُهْلِكُ﴾ جا نایا کہس لہ ناو
 دہ چیت ﴿إِلَّا الْقَوْمَ الْفَاسِقُونَ﴾ جگہ لہ گہلی لہ سنوور دہر چو و نہ بیت ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده میهره بان

﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه و که سانه ی بی باوه بوون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه رینگری (خه لک) بان کرد له ریبازی
 خوا ﴿أَصْلًا أَعْتَلَهُمْ﴾ (خوا) کرده وه کانیاں بوچه ل ده کاته وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانهش باوه ریاں هیتا وه
 ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده وه چا که کانیاں کردو ﴿وَوَاعَدُوا نِعْمَ الْوَعْدِ عَلَىٰ غَحْطٍ﴾ باوه ریشیاں هیتا به و (قورنانه) ی که
 نیر درا وه ته خواره وه بو موحه ممد ﴿وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ ته نها نه ویش راسته وه له لایه ن پهروه رد گاریانه وه
 هاتو وه ﴿كَفَرْنَا عَنْهُمْ سُبْحَانَ اللَّهِ﴾ خواله گونه کانیاں خوش بو وه ﴿وَأَصْلَحَ بِاللَّهِ﴾ دل و هوشیاں رینک و چاک
 کرده ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وهش له بهر نه وه به به راستی نه وانه ی بی باوه بوون ﴿أَتَجْعَلُ الْبَقِيلَ﴾ شوین
 به نال و پرو بووچ که وتن ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ و بیگومان نه وانهش نیمانیاں هیتا بوو ﴿أَتَجْعَلُ الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ شوین
 نه وه هقه که وتبوون که له لایه ن پهروه رد گاریانه وه هاتو وه ﴿كَذَلِكَ﴾ نابه و شنیوه ﴿يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ﴾
 خوا نمونه ی (کرده وه ی) خویانیاں بو ده هینیته وه ﴿وَإِذَا الْقِيَمَةُ الْيَوْمِ كَفَرُوا﴾ نه مجا نه گهر (له جهنگدا) گه شتن
 به وانه ی بی باوه رن ﴿فَضْرَبَ الرِّفَاقَ﴾ نه وه بدن له گهر دنیاں و بیانکوژن ﴿حَتَّىٰ إِذَا الْفُجُؤُومُ﴾ هتا کاتن کوشتاری
 زوریان لی ده کن ﴿فَسُدُّوا أَلْوَانَكُمْ﴾ نه مجا (دبله کانیاں) قایم به سته نه وه ﴿فَلَمَّا تَأَمَّرُوا﴾ جا دواتر یاں به منته
 وچا که (به ره لایان کن) ﴿وَلَمَّا بَدَأْنَا﴾ یاں به فیدیه و بریتی ﴿حَتَّىٰ تَضَعَ الْقَرْبُ أَوْزَارَهَا﴾ هتا جهنگ چه که کان (به بی
 باوه ران) داده نن (یاں تا جهنگ کز تایی دیت به نه مانی بت په رستان) ﴿ذَلِكَ وَلَوْ تَسَاءَلْتَهُ﴾ فه رمان نه وه به نه گهر
 خوا بیوویستایه ﴿لَا تَنْصَرِفْ مِنْهُمْ﴾ خوی توله ی لی ده سندن ﴿وَلَكِنْ لِيَسْأَلُوا بِعَضُدِكُمْ﴾ به لام (فه رمانی پیدان
 به جهنگ) تا به به کتری تا قیتان بکاته وه ﴿وَالَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ سَبِّحُوا بِحَمْدِ اللَّهِ﴾ نه و که سانهش له پیتا و ریبازی خوادا کوژران
 ﴿فَلَنْ يُغَيِّرَ أَعْمَالَهُمْ﴾ نه وه خوا ههر گیز (پادا شتی) کرده وه کانیاں وون ناکات ﴿سَيَسْأَلُهُمْ﴾ بیگومان
 ریتموونیاں ده کات ﴿وَيُضِلُّعُ بِاللَّهِ﴾ دل و بیریاں پاک ساف ده کات ﴿وَيَدْخُلُهُمُ الْجَنَّةُ عَرَسًا﴾ وه ده یانخاته
 نه وه به هه شته ی بوی باس کردون ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه و که سانه ی باوه رتان هیتا وه ﴿إِنْ تَضُرُّوهُ﴾
 نه گهر نیه یار مه تی (نایینی) خوا بدن ﴿يَضْرِبُ﴾ خواش نیه زال و سه ر که وتو وه ده کات (به سه ر کافران دا)
 ﴿وَيُنَبِّئُ أَقْدَامَكُمْ﴾ وه پنیه کانتان جینگیر ده کات (له جهنگدا خوراگرتان ده کات) ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانهش که
 بی باوه بوون ﴿فَتَعَسَىٰ لَهُمْ﴾ نه وه نه گبه تی و سه رشوری به شیا نه ﴿وَأَصْلًا أَعْتَلَهُمْ﴾ وه (خوا) کرده وه کانیاں بووچ
 و بی مایه ده کات ﴿ذَلِكَ بِاللَّهِ﴾ نه و توله یاں له بهر نه وه به که بیگومان نه وانه ﴿كَرِهُوا مَا أُنزِلَ اللَّهُ﴾ رقیان
 له و قورنانه بوو که خوا نار دوویه ته خواره وه ﴿فَأَحْطَأْ أَعْمَالَهُمْ﴾ بویه خواش کرده وه کانیاں بووچ کرده وه ﴿وَ
 أَفْتَرِيسِرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ ناخو نه وانه به زهوی دانه گه راون ﴿فَيَنْظُرُوا﴾ تا ببینن ﴿كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ نه وانه ی
 پیش خویان سه ر نه جامیاں چون بووه ﴿ذَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ خواله ناوی بردن ﴿وَاللَّكْرِيْنَ أَمْثَلَهُمْ﴾ (ده ی بیگومان بن) بو
 بی باوه رانیش سه ر نه جامی ناوا هیه ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ﴾ چونکه بیگومان خوا ﴿مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا﴾ پشتیوانی
 نه وانه یه که باوه ریاں هیتا وه ﴿وَأَنَّ الْكَافِرِينَ﴾ وه بیگومان بی باوه رانیش ﴿لَا مَوْلَى لَهُمْ﴾ هیچ پشتیوانیکیاں

نیه ﴿

﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خوا ﴿يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ﴾ نهوانه ی باوه بیان هیتاوه و کردهوهی باشیان کرده ده بانخاته باخاتی بههشتهوه ﴿عَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که پروباره کان به ژئریاندا ده روات ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نهوانهش یی باوه پروون ﴿يَسْمَعُونَ﴾ (له دونیادا) راده پروین و ﴿وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ﴾ وهك نازهل ده خون و دهله وه پروین ﴿وَالنَّارُ مَشْهُوَةٌ لَهُمْ﴾ وه دوزخ شوینی مانه وه یانه ﴿وَكَانَ مِنْ قَرَابَةٍ﴾ وه (خه لکی) زور شار هه پروون ﴿بِهِ أَشَدُّ قُوَّةً﴾ که بههیزتر پروون ﴿مِنْ قَرَابَةِ الْبَقْلِ الْخَرَجَتْكَ﴾ لهو (خه لکی) مه ککه به که تو یان ده ر کرد ﴿أَهْلَكَكُمْ﴾ له ناومان بردن ﴿فَلَا تَأْخُذْكُمْ﴾ و هیچ پشتیوانینکیان نه بوو ﴿أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيْتِهِ مِنْ رَبِّهِ﴾ ناخو نهو که سهی به لگهی پروونی له پهروه ردگاریه وه بو هاتبی (که قورنانه) ﴿كُنْ رَبِّكَ اللَّهُ سَوْءَ عَمَلٍ﴾ وهك نهو که س وایه که کرداری خرابی بو جوان کراین و رازینر ایتیه وه ﴿وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ﴾ شوین هه و او ناره زوی خو یان که وتین ﴿مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي﴾ شنبوهی نایابی نهو بههشته وایه ﴿زُعِدَ الْمُتَّقُونَ﴾ که به لئین دراوه به پارینز کاران و خواناسان ﴿فِيهَا أَنْهَارٌ﴾ چنده ها پروباری تیدایه ﴿مِنْ مَلَأَ عَيْنًا مِنْهَا﴾ له ناوی سازگاری تام و بون نه گو پروو ﴿وَأَنْهَارٌ﴾ وه چنده ها پروبار ﴿مِنْ لَبَنٍ لَبَنٌ لَمْ يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ﴾ له شبر که نامی نه گو پرواوه ﴿وَأَنْهَارٌ مِنْ حَمْرٍ﴾ وه چنده ها پروبار له شه رابی نایابی ﴿لَذَّةٍ لَسَّيْبِينَ﴾ به له زهت و خوش بو بنوشانی ﴿وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى﴾ وه چنده پروباریشی تیدایه له ههنگوینی بالفته ﴿وَأَنْهَارٌ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ وه له وی هه موو جو ره میوه هاتینکیان بو ناماده به ﴿وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ له گه ل لیوردن له پهروه ردگاریانه وه ﴿كُنْ هُوَ الَّذِي فِي النَّارِ﴾ (نایا نهو بهه شتبانه) وه کو که سانبیک وان که له ناگری دوزخ دابن بهه همیشه بی ﴿وَسُقُوتًا جِمْمَاً قَطَطًا مَعَلَّةً هُمْ﴾ ناوی کولاو کولیان ده ر خوارد بدری که ریخوله کانبان پارچه پارچه بکات ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْمَعُ الْيَتِيمَ﴾ (نهی موحه ممد ﴿سُورَةُ﴾) هه ندی له وانه گویت لیده گرن ﴿حَقِّقْ إِذَا أَخْرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ﴾ به لام کاتیک لای تو ده ر ده جن ﴿قَالُوا الَّذِينَ أَوْفُوا أَلْعَلَّ﴾ ده لئین به وانه ی زانیاریان پی دراوه (له هاوه لان) ﴿مَاذَا قَالَهُ إِذَا قَالَ﴾ نهوه نیسته موحه ممد ﴿سُورَةُ﴾ ووتی چی؟ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ نهوانه نهو که سانهن ﴿طَلَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ که خوا موری ناوه به سهر دلیندا ﴿وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ﴾ وه شوین هه و او ناره زوی خو یان که وتوون ﴿وَالَّذِينَ أَهْتَدُوا﴾ نهو که سانهی هیدایه تیان و هر گرتووه ﴿زَادَهُمْ هُدًى﴾ (خوا) شاره زاییان زیاد ده کات ﴿وَالَّذِينَ تَقَوَّيْتَهُمْ﴾ وه ته قواو پارینز کاری و خواناسیان پی ده به خشی ﴿فَهَلْ يَنْظُرُونَ﴾ دهی نایا نهو (نایا کانه) چاوه پروانی چی ده که یین ﴿إِلَّا السَّامَةَ﴾ جگه له قیامت ﴿أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَعْتَةٌ﴾ که کتوبر به خه بیان بگریت ﴿فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا﴾ دهی بینگومان هه ندی له نیشانه کانی هاتو ته دی ﴿فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَهُمْ ذِكْرُنَا﴾ کاتی (پروزی دواپی) به خه بیان بگریت نیر که ی بیرده که نه وه ﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ که واته دلنیا به و بزانه بینجگه له (الله) هیچ په رستر او نیکی به هه ق و راست نی به ﴿وَأَسْتَفْزِفْ لَذُنَيْكَ﴾ وه داوای لیوردن بکه (له خوا) بو خوا ده زانی ﴿مُنْقَلَبًا كَرِيمًا وَمُنْذِرًا﴾ به جم و جولتان (له پروژدا) و نارام گرتتان (له شه ودا) ﴿سُورَةُ﴾

﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانهی باوهریان هیتاوه دهلین ﴿لَوْلَا نَزَّلَتْ سُورَةٌ﴾ بوجی سورته تیک (له فورنان) نانیردریته خواره وه؟ (دهربارهی جهنگ و جیهاد) ﴿فَإِذَا نَزَّلَتْ سُورَةٌ مُّحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ﴾ که چی کاتیک سورته تیکی روون و دامه زراو نیرایته خواره وه و تیایدا باسی جهنگ کرابی ﴿رَأَيْتَ الَّذِينَ﴾ ده بیسی نه و که سانهی ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ که له دلایندا نه خوشی (دوو رووی) هه به ﴿يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ﴾ ته ماشای تو ده کهن ﴿نَظَرَ الْمَغِشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ﴾ وه که ته ماشا کردنی که سینک که له ترسی مردن له هوشی خوی چووبیت ﴿فَأُولَئِكَ لَهُمْ﴾ بو نه وان و چاکتر بوو ﴿طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ﴾ فرمان بهردار بوونایه و قسهی جوان و چاکیان بگردایه ﴿فَإِذَا عَزَمْتَ الْأَمْرُ﴾ هدر کاتیکیش فرمانی (جهنگ) درا (جی بهجی نا کهن) ﴿فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ﴾ خو نه گهر له گهل خوا راستیان بگردایه ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ﴾ نه وه باشتر بوو بویان ﴿فَهَلْ عَسَيْتُمْ﴾ جا نایا نینوه به ته مان (نهی ناپاکان) ﴿إِنْ قَوْلَيْتُمْ﴾ نه گهر پشت ههل کهن (له نیسلام و جیهاد) ﴿أَنْ تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا نازاوه و خراپه بهرباکهن ﴿وَتَقَطِعُوا أَرْحَامَكُمْ﴾ وه ههرچی په یوهندی خزمایه تی به بیچرتن ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ نا نه وانه نه و که سانهن ﴿لَعَنَهُمُ اللَّهُ﴾ که خوانه فرینی لی کردوون ﴿فَأَصْحَابُ هِمَارٍ وَعِمْلِقَ﴾ وه که ری کردوون و چاویانی کویر کردووه ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ﴾ ناخو نه وانه وورد نابه وه له فورنان (وتی ناگهن)؟! ﴿أَنْزَعْنَا قُلُوبَ أَقْفَالِهِمْ﴾ (وانی به) به لکو دلایان قوفلی لی دراوه ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بیگومان نه و که سانهی ﴿أَنْزَعُوا عَيْنَهُمْ﴾ پاشه و پاش گهرانه وه له نایینه که بیان ﴿مَنْ يَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى﴾ له پاش نه وهی هه قیان بو روون بوویه وه ﴿الَّذِينَ سَأَلُوا لَهْمًا﴾ شهیتان خراپه کانیانی بو جوان و رازاوه کردبوون ﴿وَأَمَّا لَهْمٌ﴾ وه به هیوا و نومید فریوی دابوون ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا﴾ چونکه نه وان ده بیان ووت ﴿لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ﴾ به و که سانهی که رقیان بوو له و فورنانهی خوا نارد بووی ﴿سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ﴾ نیمه له مه ولا له هندی کاردا گویرایه لیان ده که یسن ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ﴾ وه خوا به نهیبه کانیان ده زانس ﴿فَكَيْفَ إِذَا تَوَقَّعْتُمْ الْمُنْتَهِيكَةَ﴾ ناخو چون بی (حالی نه و ناپاکانه) کاتیک فریشته کان گیانیان ده کیشن و ﴿يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ﴾ له رو خسار و پاشیان ده دن ﴿ذَلِكَ﴾ نه و (جوره گیان کیشانه) ﴿بِأَنَّهُمْ كَتَبُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهَ﴾ له بهر نه ویه که بیگومان نه وانه شوین شتانی که و تبوون که خوی توپه کردبوو ﴿وَكَبُرُوا بِرِضْوَانِهِ﴾ ره زامهندی خواشیان بی ناخوش بوو ﴿فَأَخْبَطَ أَعْمَالَهُمْ﴾ بویه خواش کرده وه کانیانی بوو چهل کرده وه ﴿أَمْ حَسِبَ﴾ نایا واده زانس ﴿الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ نه وانهی که نه خوشی (ناپاکی) له دلایان دایه ﴿أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَصْحَابَهُمْ﴾ که خوا هدرگیز رق و کینه بیان ده رناخت و ناشکرای ناکات ﴿

﴿وَلَوْ نَشَاءُ﴾ نہ گہر ہمانوہستایہ ﴿لَأَرْسَلْنَاكَ﴾ نہ وانہ مان نشان دہ دایت (کہ دوہروون) ﴿فَلَعَزَّزْتَهُمْ بِسِمَتِهِمْ﴾ نہ وساہر ہہ شہنہ و دیمہ نیاندا دہ تناسین ﴿وَلَعَزَّزْتَهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ﴾ وہ ہنگومان ہہ شہنہازی قسہ شہاندا دہ بانناسیبت ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ﴾ وہ دلنیابن خوا ہہ موو کردہ وہ کانتان دہ زانبت ﴿وَلَتَبْلُؤُنَّكُمْ﴾ سوہند ہہ خوا تاقیتان دہ کہینہ وہ ﴿حَتَّى تَعْلَمَ﴾ تا دہری بخہین و دیارہن ﴿الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالضَّالِّينَ﴾ مو جاہیدان و خوہرا گرانان ﴿وَتَبْلُؤُوا أَخْبَارَكُمْ﴾ وہ تا ہہ والنان چی ہہ ناشکرای کہین ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ہنگومان کہ سانہی کہ ہن باوہ ربوون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وہ رہنگری (خہ لک) یان دہ کردلہ رہنہازی خوا ﴿وَسَأَقُوا الرَّسُولَ﴾ دزایہ تی ہنغہ مہ رہشیان دہ کرد ﴿مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُمُ الْهُدَى﴾ ہاش نہ وہی ہہق و ہاستیان ہوہ روون ہوہ وہ ﴿لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا﴾ ہہچ زیانیک ہہ خوا ناگہ ہدن ﴿وَمَسِيحُطْ أَعْمَالَكُمْ﴾ وہ ہہ زوویہی (خوا ہیلان) و کردہ وہ کانیان ہسو چہ ل دہ کاتہ وہ ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نہی نہ و کہ سانہی کہ باوہ رتان ہینا وہ ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ فہر مانہ ہردار و گوہرہ ای لہی خوا و ہنغہ مہ رہن ﴿وَلَا تَبْلُؤُوا أَعْمَالَكُمْ﴾ وہ کردہ وہ (چاکہ) کانتان ہہ لہ مہ وہ شہنہ وہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ہنگومان نہ وانہی کہ ہن باوہ ربوون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وہ رہنگری (خہ لک) یان دہ کردلہ رہنہازی خوا ﴿ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ﴾ ہاشان ہہ ہن باوہ ری مردن ﴿فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ نہ وہ ہہر گہز خوا لہیان خوہش ناببت ﴿فَلَا تَهْتَفُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ﴾ جا (باوہ ہرداران) لاوازو سست مہ بن و داوای ناشتی (و شہر و ہستان) مہ کہن ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ چونکہ ہہر ہنہ زال و ہہ ہیزترن ﴿وَاللَّهُ مَعَكُمْ﴾ (ہارمہ تی) خواش لہ گہ ل ہنہ دایہ ﴿وَلَنْ يَزِيدَكُمْ أَعْمَالَكُمْ﴾ وہ (ہاداشتی) کردہ وہ کانتان کہ م ناکاتہ وہ ﴿إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا﴾ ہنگومان زہانی دونیا تہ نہا ﴿لَوْبٌ وَأَلْهَوٌ﴾ گالتہ و گہ ہنکہ (ودہ ہرہتہ وہ) ﴿وَإِنْ تَوَسَّوْا وَتَنَفَّسُوا﴾ خوہ نہ گہر ہاوہ رہنہنن ولہ خوا ترس بن ﴿يُؤْتِيكُمْ أَجْرَكُمْ﴾ (خوا) ہاداشتی خوہ تان ہن دہ دات ﴿وَلَا يَسْأَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ﴾ وہ داوای ہہ خشینی ہہ موو دارایی و مالشان لہ ناکات ﴿إِنْ يَسْأَلْكُمْ عَنْهَا﴾ نہ گہر (خوا) داوای ہہ خشینی ہہ موو سامانتان لہ بکات ﴿فِي حِفْظِكُمْ﴾ زورہش داکوکی بکات لہ تان ﴿تَبَخَّلُوا﴾ ہنہ چرووکی و رہ زہلی دہ کہن ﴿وَيُخْرِجُ أَصْعَانَكُمْ﴾ و ہق و کہنہی دہ روون تان دہ رده خات ﴿هَاتَتْهُمُ هُلُودٌ﴾ ہنہ دارہن ہنہ نہ و کہ سانہن ﴿تُدْعُونَ﴾ کہ بانگ دہ کرہن ﴿لِيُتَفَقَّهُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ تالہ ہنہاوی خوا مال ہہہ خشن ﴿فَمَنْ مِّنْ يَّبْخُلْ﴾ کہ چی ہہ نہ دہ نکتان ہر دہی دہ کہن ﴿وَمَنْ يَّبْخُلْ﴾ ہہر کہ سہش ہر دہ ہس و رہ زہلی بکات ﴿فَالَّذِينَ يَبْخُلُونَ عَنْ نَفْسِهِمْ﴾ نہ وہ ہنگومان تہ نہا ہر دہی لہ (دڑی) خوہی دہ کات ﴿وَاللَّهُ الْعَفِيُّ﴾ چونکہ خوا (دہ ولہ مہ نہدہ) و ہن نیازہ ﴿وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ﴾ ہہر ہنہ ہزار و ہن نہ وا ﴿وَإِنْ تَتَوَلَّوْا﴾ جا نہ گہر ہنہ ہشت ہہ لکہن (لہ نایہ کہ تان) ﴿يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ﴾ (خواہی گہ ورہ) ہنہ دہ گوہرہت ہہ کہ سانہکی تر (ی زور چاک) ﴿ثُمَّ لَا يَكُونُوا أُمَّتًا لَّكُمْ﴾ ہاشان (نہ وان) وہ کو ہنہ نابن (ہاستگون لہ گہ ل ہہر و ہر دہ گاریاندا) ﴿

سورتهی ﴿الفتح﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا﴾ (تهی موحه ممد ﷺ) بینگومان نیمه سه رکه و تنیکی ناشکر امان پی دایت
 (که ریکه و تنی حوده بیبیه) ﴿لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ﴾ تا خوا خوش بینت ﴿مَا تَقَدَّمُ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَمَا تَأَخَّرُ﴾ له
 گونا هه کانی رابوردو و داهاتوت ﴿وَبُيِّرَ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ﴾ وه نیعمتهی خوی به ته و اوی برزیت به سه رتدا
 ﴿وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا﴾ وه رنگای راست نشان بدات (بدرده و امت کات) ﴿وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ﴾
 وه خوا سه رت بخات ﴿نَصْرًا عَظِيمًا﴾ به سه رکه و تنیکی بالاده ستانه ﴿هُوَ الَّذِي﴾ نه و خوا زاتیکه
 ﴿أَنْزَلَ السَّكِينَةَ﴾ نارامی دابه زاندو وه ته ﴿فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ ناو دلی نیمانداران ﴿لِيَزِدَّ دَوْلَانَا﴾ تا نیمانیان
 زیاد بکات ﴿مَعَ إِيْمَانِهِمْ﴾ له گه ل نه و نیمانه ی که هه یانه ﴿وَاللَّهُ جُودٌ﴾ ته نها هی خواهه سه ر بازانی
 ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه کان و زهوی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه هه همیشه خواه زانای کار دروسته ﴿
 لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ تا پیاوان و نافرتهانی باوهر دار بیاته ﴿جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ به هه شتانتیک
 که روباره کان به ژیریاندا ده پروات ﴿حَلِيلِينَ فِيهَا﴾ به هه همیشه بی تیابدا ده میننه وه ﴿وَيُكْرَمُونَ﴾
 سَبَّحَاتِهِمْ﴾ وه تا له گونا هه کانیان خوش بینت ﴿وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ وه نه م (به لینه) لای خوا
 ﴿قُرْآنًا عَظِيمًا﴾ سه رکه و تنیکی گه وره یه ﴿وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ﴾ و تا سزای بدات پیاوان
 و نافرتهانی (دوو روو) و ناپاک و ﴿وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ﴾ پیاوان و نافرتهانی هاوبه ش پیدا که ری
 ﴿الظَّالِمِينَ يَا اللَّهُ لَنْ نَسُوهُ﴾ گومان به رانی خراب ده باره ی خوا ﴿عَلَيْهِمْ ذَا بَرَةُ السُّوءِ﴾ نه و خرابه (له ناو
 چورنه ی چاوهر و انسی ده که ن بز نیمانداران) هه به سه ر خویاندا دیت ﴿وَعَصِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ﴾ وه خوا
 خه شمی لی گرتوون و ﴿وَلَعَنَهُمْ﴾ نه فرینی لی کردوون و ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ﴾ دوزه خی بز ناماده
 کردوون ﴿وَسَاءَتْ مَصِيرًا﴾ نای چ سه ر نه نجامیکی خرابه ﴿وَاللَّهُ جُودٌ﴾ ته نها هی خواهه سه ر بازانی
 ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه کان و زهوی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيمًا حَكِيمًا﴾ وه خوا هه همیشه بالاده سستی
 کار به جی به ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ﴾ به راستی (تهی موحه ممد ﷺ) تو مان ناردووه ﴿شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا﴾
 به شایهت و مرژده در و ترسینه ر ﴿لِيُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ بز نه وه ی باوهر به خوا و پیغه مبه ره که ی
 بهیتن ﴿وَتُعَزِّرُوهُ وَتُقِرُّوهُ﴾ وه پشتیوانی لی بکه ن و ریزی لی بگرن ﴿وَأَسْبَحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾ وه
 ته سبیحاتی خوا بکه ن به به یانیان و نیواراندا ﴿

﴿إِنَّا بِيَعُوكَ﴾ بہر استی تہو کہ سانہی پھیمان دہدن بہ تو (تہی موحمہد ﷺ) ﴿إِنَّمَا بِيَعُوكَ﴾
 اللہ﴾ بنگومان تہوانہ پھیمان بہ خوا دہدن ﴿يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ﴾ دہستی خوا لہسہر دہستی تہوانہ وہ بہ
 لہم نایہ تہ پیروزہ دا جیگیر کردن وباسکردنی سیفہتی دہست بؤ خودا ہاتوہہ نیمہش بروامان
 پیہہتی بہ بی ہیچ لیچواندن ولہ بہ کدانہ وہ بہک، وہ شہیوہ کہی نازانین تہنہا خودا خوی دہیزانیت
 ﴿فَمَنْ نَّكَتْ﴾ جا ہر کہس پھیمانہ کہی شکاند ﴿فَإِنَّمَا يَنْتَكُ عَلَى نَفْسِهِ﴾ تہوہ بنگومان تہو پھیمان
 شکاندنہ تہنہا (زیانی) بؤ خویہتی ﴿وَمَنْ أَوْفَى﴾ ہر کہ سیش وہ فابکات ﴿بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ﴾ بہو
 پھیمانہی کہ داوتی بہ خوا ﴿فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا﴾ تہوہ بہر استی خوا پاداشتی گہورہی دہداتی ﴿سَيَقُولُ لَكَ﴾
 بنگومان بیت دہلین ﴿الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ تہوہر بہ دہشتہ کیانہی کہ لہ غہزا جنی
 مابوون ﴿سَخَّطْنَا أَمْوَالَنَا وَأَهْلُونَا﴾ سامان و خاوخیزانمان مہشغولیان کردین (نہیان ہیششت بین بؤ
 غہزا) ﴿فَأَسْتَغْفِرْ لَنَا﴾ لہ بہر تہوہ داوای لی خوشبوونمان بؤ بکہ ﴿يَقُولُونَ يَا لَيْسَ لَنَا فِي قُلُوبِهِمْ﴾
 تہوہی بہ زمانیان دہیلین لہ دلہاندانی بہ (وباوہریان پنی نہ) ﴿قُلْ قَسْرٌ﴾ بلی جا کنی ﴿يَعْلَمُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ﴾
 شہتا ﴿لہ بہرانبہر خوا دا ہیچی بہ دہستہ بؤتان ﴿إِن أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا﴾ تہ گہر خوا زیانیکی بؤتان بویت
 ﴿أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا﴾ یان سوودو قازانجیکی بؤتان بویت ﴿بَلْ كَانَ اللَّهُ﴾ (وانیہ کہ دہیلین) بہ لکو خوا
 ﴿بِمَا تَعْمَلُونَ خَيْرًا﴾ ناگادارہ بہ ہرچیہ کہ دہیکن ﴿بَلْ ظَنَنْتُمْ أَن﴾ بہ لکو وا گومانان دہبرد کہ
 ﴿لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ أَبَدًا﴾ پیغہ مہر و ٹیمانداران ہر گیز ناگہر تہوہ بؤ ناو کہس
 و کاری خویان (و شہہید دہبن) ﴿وَرِيقٍ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ﴾ تہوہ گومانہ لہ دلہاندانہ رازنرابوویہوہ
 ﴿وَوَلَّيْتُمْ ظُلْمَ السُّوءِ﴾ وہ گومانی خراپتان دہبرد ﴿وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا﴾ و بہر استی ٹیوہ گہلینکن لہ ناو دہچن ﴿وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ﴾
 و ہر کہس باوہری نہ ہینا بی ﴿بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ بہ خوا و پیغہ مہرہ کہی ﴿فَأَنَّا آغْتَدْنَا﴾
 تہوہ بہر استی ٹیمہ نامادہمان کردوہ ﴿لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا﴾ بؤ تہوہ بی باوہرانہ ناگریکی ہلگیر ساو ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 ناسمانہ کان و زہوی تہنہا مولکی خواہی ﴿يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ لہ ہر کہس
 کہ بیہویت خوش دہبیت ﴿وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ سزای ہر کہ سیش دہدات کہ بیہویت (لہ تاوانباران)
 ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وہ خوا لیبورہی میہرہ بانہ ﴿سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ﴾ بنگومان بہ جینماوان
 لہ غہزا دہلین ﴿إِذَا أَنْظَلْتُمْ﴾ ہر کاتیک (لہ مہدینہ) دہرچوون ﴿إِلَى مَعَارِجٍ لِيَأْخُذُوا﴾ بؤ گرتنی
 دہسکہوتہ کان (غہنیمہت) ﴿ذُرُوبًا نَنْتَعِبُ﴾ لیمان گہرین باشوینتان بکہوین ﴿يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا كَلِمَ﴾
 اللہ﴾ دہیانہوی ووتہی خوا (کہ دہسکہوتہ کانی خہ بیہر بؤ بہ شدارانہ حودہ بیہیہ) بگورن ﴿قُلْ لَنْ﴾
 تَبِعُونَا﴾ (تہی موحمہد ﷺ) بلی ہر گیز ناییت شوینمان کہون ﴿كَذَلِكَ قَالَ اللَّهُ مِن قَبْلُ﴾ چونکہ
 پیشتر خوا دہربارہتان ہر وای فرموہ ﴿فَسَيَقُولُونَ﴾ تہ مجا دو اتر دہلین ﴿بَلْ نَحْسُدُونَهَا﴾ (وانی بہ)
 بہ لکو حہ سوودی بہ ٹیمہ دہبن ﴿بَلْ كَانُوا﴾ (وانی بہ) بہ لکو تہوان ﴿لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ زور کہم
 تہدہ گہن ﴿

﴿قُلْ لِمُخَلَّفِينَ﴾ بلسی به جیماوان له غهزا ﴿مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ له عه ره به ده شته کی به کان ﴿سَدُّنُونَ﴾ له مه و لا بانگ ده کرین ﴿إِلَى قَوْمِ أُولَىٰ بِأَرْسِلِيدٍ﴾ بو (جهنگ له گه) گه لیکسی زور به هیزی جهنگاوه ﴿تَقْتَلُونَهُمْ أَوْ يُسَلِّمُونَ﴾ (ده بن) جهنگیان له گه ل بکهن یان خویران موسلمان بین ﴿وَإِنْ تُطِيعُوا﴾ جائه گه ر گویرابه ل بن ﴿يُؤَيِّدُكُمُ اللَّهُ﴾ خوا پنیان ده دات ﴿أَجْرًا حَسَنًا﴾ پاداشتیکی زورباش ﴿وَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ وه نه گه ر سه ریچی بکهن ﴿كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِّن قَبْلُ﴾ ههروه كه له وه و پیش سه ریچیجان کرد (له حوده بیبه دا) ﴿يُعَذِّبُكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ (خوا) سزایه کی سهختان ده دات ﴿لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ﴾ بو کویر گونه نیبه (به شداری جیهاد نه کات) ﴿وَلَا عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ﴾ بو شه لیش گونه نیبه ﴿وَلَا عَلَى الْمُرْصِ حَرَجٌ﴾ ههروه ها بو نه خوشیش گونه نیبه ﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه هه ر که سه گویرابه لسی خوا و پیغه مبه ره که ی بیت ﴿يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ﴾ ده بیاته به هه شتانیك ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که ره و باره کان به ژیراندا دین و ده چن ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّ﴾ هه ر که سیش سه ریچی بکات ﴿يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ (خوا) سزای سهختی ده دات ﴿لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ﴾ سویند به خوا بیگومان خوا رازی بوو ﴿عَنِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له و ئیماندارانه ی ﴿إِذْ يُبَايِعُونَكَ﴾ که په ایمانیان پندایت ﴿تَحْتَ الشَّجَرَةِ﴾ له ژیر دره خته که دا (له حوده بیبه) ﴿فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ﴾ جا خوا ناگادار بوو به وه ی له دلیندایه ﴿فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ﴾ بویه دلنایسی و نارامی بو ناردن ﴿وَأَنْبَغُ مَتَحَاقِرِيَا﴾ وه پاداشتی دانه وه به سه ر که و تنیکی نزیك (که نازاد کردنی خه بیه ر بوو) ﴿وَمَعَانِرَ كَبِيرَةً يَأْخُذُونَ﴾ وه غه نیمه تی زور که به دهستی ده هینن ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ وه خوا هه همیشه زالی بالادهستی کار به جی به ﴿وَعَدَّ اللَّهُ﴾ خوا به لیتی بن داوون ﴿مَعَانِرَ كَبِيرَةً﴾ که غه نیمه تی زور ﴿تَأْخُذُونَ﴾ (له بی باوهران) ده گرن ﴿فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ﴾ بویه نه م (غه نیمه ته ی خه بیه ر) ی بو پیش خستن ﴿وَكَلَّمَ آيَاتِي النَّاسِ عَنْكُمْ﴾ وه دهستی خه لکی (مه ککه ی) لیسان کونا کرد ﴿وَلِتَكُونَ آيَةً﴾ تا (نه م رووداوه) بیته به لگه به ك ﴿لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ بو باوهر داران ﴿وَيَهْدِيَكُمْ﴾ وه تا ریتموونیتان بکات ﴿صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا﴾ بو ریگای راست ﴿وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا﴾ وه چنده ها (غه نیمه تی) تر هه به که هیشتا ده سه لاتنان نی به به سه ری دا ﴿قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا﴾ بیگومان خوا ناگای له هه موویانه ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ وه خوا هه همیشه ﴿عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا﴾ به سه ر هه موو شتیکدا به ده سه لات و به توانایه ﴿وَلَوْ قَسَمَ لَكُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه گه ر نه وانه ی کافرن جهنگیان له دژتان بگردایه ﴿لَوْوَا الْأَذُنَّ﴾ بیگومان (تیک ده شکان و) هه لده هاتن ﴿لَمْ لَا يَجِدُوتَ﴾ پاشان دهستیان نه ده که وت ﴿وَلِيَا وَلَا نَصِيرًا﴾ هیچ دوست و پشتیوانیک ﴿سُئِلَ اللَّهُ أَلْتِي﴾ نه وه یاسا و باوی خوا به ﴿قَدْ خَلَّتْ مِن قَبْلِ﴾ که بیگومان پیشترش هه ر و ابو وه ﴿وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا﴾ قهت نابینیت باو و یاسای خوا هیچ گورائیکی به سه ردا بیت ﴿

﴿ وَهُوَ الَّذِي ﴾ خوانه و زاته به ﴿ كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ ﴾ كه دهستی نه وانی (کافران) له ئیوه کزتا کرد ﴿ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ ﴾ دهستی ئیوه شی له وان (کزتا کرد به ریکه وتنی حوده بیبه) ﴿ بِيْطْنِ مَكَّةَ ﴾ له ناو جهر گهی مه ککه دا ﴿ مِنْ بَعْدِ ﴾ له پاش نه وهی ﴿ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ ﴾ ئیوهی به سهر نه و اندازان کرد ﴿ وَكَانَ اللَّهُ يَمَاعَتَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴾ وه خوا به هر چی ئیوه ده یکن بینایه ﴿ هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ﴾ هدر نه وان (مه ککه به کان) بوون کافر بوون ﴿ وَصَدَّ وَكَرَّ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ﴾ وه رنگری ئیوه یان کرد (له زیاره تی) مزگه وتی حهرام (که عبه ی پیروز) ﴿ وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا ﴾ وه (نه یانه ئیشت) فوربایه وه ستیتر اوه کان (له حوده بیبه دا) ﴿ أَنْ يَبْلُغَ مَجْلُدًا ﴾ بگاته شونینی سه ربړینی خوی ﴿ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ ﴾ (خوا زالی ده کردن به سهر مه ککه دا له و ساله دا) نه گهر پیاو و نافر تانی ئیماندار نه بویه (له ناو کافران مه ککه دا) ﴿ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ ﴾ که ئیوه نه تان ده ناسین ﴿ أَنْ تَطَّوَّهُمْ ﴾ پستان پنداده نان (ده تان کوشتن) ﴿ فَضَيَّبِكُمْ مِنْهُمْ مَعْرَةً ﴾ جابه هویانه وه تووشی تاوان ده بوون ﴿ بِعَبْرِ عَجْرٍ ﴾ بی نه وهی بزانت ﴿ لِيُنْزِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ ﴾ تاخوا بیخاته بهر به زه بی خوی ﴿ مَنْ يَشَأْ ﴾ نه و که سهی که خوی ده بیه وی ﴿ لَوْ تَزَيَّلُوا ﴾ به لام نه گهر (ئیمانداران و کافران له مه ککه دا) له به کتر جیابوونایه ته وه ﴿ لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ ﴾ بینگومان بی باوهره کانیمان سزاده دا ﴿ عَذَابًا أَلِيمًا ﴾ به سزادانیکی سهخت ﴿ إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ ﴾ کاتیک نه وانسهی بی باوهرن ده مار گیر بیان خسته دلپانه وه ﴿ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ ﴾ که ده مارگیری نه فامی به ﴿ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ ﴾ جا خواش دلنیایی و نارامی خوی ناره خواره وه ﴿ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴾ بو پینغه مبه ر ﴿ وَئِيمَانُ الَّذِينَ ﴾ ﴿ وَالزَّمَنَةَ كَلِمَةَ التَّقْوَى ﴾ وه باوهردانی پابه ند کرد به وووشه ی (لا اله الا الله محمد رسول الله) وه ﴿ وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا ﴾ وه نه وان به وووشه یه شیاو تر بوون و خواونهی بوون ﴿ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴾ وه خوا به هه مووشتیک ناگادار وزانایه ﴿ لَقَدْ ﴾ سویند به خوا بینگومان ﴿ صَدَقَ اللَّهُ رُسُولَهُ الرُّبِّيَّ بِالْحَقِّ ﴾ خوا نه و خه وهی که پینغه مبه ره که ی دیبوی به راستی گپراو هینایه دی ﴿ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ ﴾ که (ووتبوی) دلنیابن ده چنه ناو مزگه وتی حهرام (که عبه ی پیروز) ﴿ إِنْ شَاءَ اللَّهُ ﴾ به وویستی خوا ﴿ آمِنِينَ ﴾ به نارامی و بی ترس ﴿ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ ﴾ سه رتان تاشیوه یان کورتان کردوته وه ﴿ لَا تَخَافُونَ ﴾ (له دوزمن) ناترسن ﴿ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا ﴾ جا نه وهی (خوا) ده بزانی ئیوه نه تان ده زانی (که خیر له ریکه وتن دایه) ﴿ فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ ﴾ وه جگه له (چوونه مه ککه) بریاری داوه ﴿ فَتَحَاقَرَبْنَا ﴾ سه رکه وتینکی نزیک (بو ئیوه به که ریکه وتنی حوده بیبه) ﴿ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ ﴾ خوا نه و زاته به که پینغه مبه ره که ی نار دووه ﴿ بِالْهَدْيِ وَدِينَ الْحَقِّ ﴾ به رنمونی و نایینی راسته وه ﴿ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا ﴾ تا به سهر هه موو ریباز نکدا زالی بکات ﴿ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴾ ته نها خوا به سه که شاهد بیت له سهر نه مه ﴿

﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ﴾ موحه ممد ﷺ پیغه مبری خوابه ﴿وَالَّذِينَ مَعَهُ﴾ ئەو (باوه پردار) انهش که له گه لیدان
 ﴿أَشِدَّاهُ عَلَى الْكُفَّارِ﴾ به رامبه رین باوه ران توندو تیزن و ﴿رَحْمَةً بَيْنَهُمْ﴾ له نینوان خویناندا به بهزه بین ﴿تَرْهَنَهُمْ
 زَكَامُجَدًا﴾ ده بیان بینی (همه میسه) له کورنوش و سوژده بردندان ﴿يَتَّبِعُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا﴾
 داوای فززل و په زامه نندی خودا ده کهن ﴿سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ﴾ نیشانه بیان له ناو چاوانیاندا دیاره ﴿مِن أُنْزُرِ
 السُّجُودِ﴾ به هوی زور سوژده بردن (یانسه وه) ﴿ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ﴾ جائه و (هاوه له به ریزانه) ئەوه
 نمونه و صیفه تیان بوو له ته وراتدا ﴿وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ﴾ وه نمونه و صیفه تیان له نینجیلیشدا
 ﴿كَرَجٍ أَخْرَجَ مِنْهُمُ﴾ وهك پروهك و کشتو کالیک وایه چه که ره ی دهر کرد بیت (سهوز بووینی)
 ﴿فَتَأْزِرُهُمْ فَأَسْتَغْلِظُ﴾ ئەمجا چه که ره که ی به هیز کرد بئ و قاییم بوو بئ ﴿فَأَسْتَوِي عَلَى سُوقِهِ﴾ جا له سه ر
 لاسکی خوی رینک وه ستابئ ﴿يُعْجِبُ الرَّاغِبِ﴾ (ئه وه نده جوان بئ) جوتیاره کانی سه رسام کرد بئ
 ﴿لِيُعْظِمَهُمُ الْكُفَّارُ﴾ تا به (زور بووینی) هه وه لانی داخ و مهراق بدا به کافران ﴿وَعَدَّ اللَّهُ﴾ خوا به لیتی
 داوه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ﴾ به وانیه بیان که باوه ریان هیتاوه و کرده وه ی چا که بیان کرد وه
 ﴿مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ به لیبوردن و پاداشتی گه وره (که به هه شته) ﴿۱﴾

سوره قی ﴿الحجرات﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەه ی ئەو که سانه ی که باوه رتان هیتاوه ﴿لَا تَقْدِمُوا﴾ پئش مه که ون (له هیچ
 کار و پر یاری نکدا) ﴿بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ له خوا و پیغه مبه ره که ی ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و له خوا بترسن
 ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ بئگومان خوا بیسه ری زانایه ﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەه ی ئەو که سانه ی
 باوه رتان هیتاوه ﴿لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ﴾ دهنگتان به رز مه که نه وه ﴿فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ﴾ به سه ر دهنگی
 پیغه مبه ردا ﷺ ﴿وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ﴾ وه به دهنگی به رز قسه ی له گه ل مه کهن ﴿كَهَيِّ تَعْصِفُونَ لِبَعْضٍ
 وَهَكَذَا هُنَّ كَرْدَنَه وَهَتَان لَه گه ل په کتریدا ﴿أَنْ تَحْجِظَ أَعْمَالُكُمْ﴾ نه وه کو کرده وه کانتان به تال بیتته وه
 ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ﴾ و خوشتان ههستی بئ نه کهن ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بئگومان ئەوانه ی ﴿يَعْضُونَ أَصْوَاتَهُمْ﴾
 دهنگیان نزم ده که نه وه ﴿عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ﴾ له خزمه تی پیغه مبه ردا ﷺ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ ئەوانه ئەو که سانه ن
 ﴿أَمْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ﴾ خوا دلپانی زاخاو داوه و پاکسی کرده ته وه ﴿لِيَتَّقُوا﴾ بۆ ته قوا و خواناسین
 ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ لی خوش بوون و پاداشتی گه وره بیان بۆ هه به ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بئگومان ئەو
 که سانه ی ﴿يَتَّذَرُونَكَ مِنْ وِرَآءِ الْحُجُرَاتِ﴾ له دهره وه ی ژوره کان بانگت ده کهن (ئه ی موحه ممد ﷺ)
 ﴿أَكْفَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ زور به بیان نه فامن و تی ناگه ن ﴿۱﴾

﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا﴾ خو نه گهر چاوه پروانیاں بگردایه ﴿حَتَّىٰ تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ﴾ تاده پروشتیته دهره وه بو لایان ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ﴾ نه وه چاکتر بوو بویان ﴿وَأَلَّهَ عَقُورٌ رَّحِيمٌ﴾ وه خوا لیبورده ی میهره بانه ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وانه ی باوه پرتان هیتاوه ﴿إِن جَاءَكَ فَاسِقُ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ نه گهر گوناهاکاری هه والیک ی گرنگی هیتا بوتان ﴿فَتَّبِعُونَا﴾ نه وه لی ی بکولنه وه (تاروون بیته وه) ﴿أَن تُصِيبُوا﴾ نه وه ک زیان بگه به نن ﴿فَوَمَا يَحْتَسِبُكَ﴾ به خه لکینک به نه زانین ﴿فَتُصِيبُكُمْ عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ كَذِبًا﴾ نه وسه په شیمان بن له وکاره ی که کردووتانه ﴿وَاعْتَمُوا﴾ زور چاک بزاسن ﴿أَن فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ﴾ که بینگومان پیغه مبهری خوا له ناوتاندا به ﴿لَوْ يُطِيعُكُمْ﴾ نه گهر به گوی ی نبوه ی بگردایه ﴿فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ﴾ له زورینک له کاره کاندا ﴿لَعَنِتُّمْ﴾ تووشی ناره حتی ده بوون ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ﴾ به لام خوا ﴿حَبَّبَ إِلَيَّ الْإِيمَانَ﴾ نیمانی لاتان خوشه ویست کردووه ﴿وَرَبَّنَا فِي قُلُوبِكُمْ﴾ وه له دلتاندا (شیرین و) رازاوه ی کردووه ﴿وَوَكَّرَ إِلَيْكُمْ﴾ وه بینراوو ناشرینی کردووه له لاتان ﴿الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ﴾ بی باوه پی و تاوان و سه ربینچی فرمانی خوا ﴿أَوْلَيْتِكُمْ هُمُ الرَّاشِدُونَ﴾ هه نه وانه ن شاره زاو له سه ربینازی راستن ﴿فَضَلَّكُمِنَ اللَّهِ وَرِعْمَةً﴾ (نه وه) به خشش و نیعمه تیکه له لایه ن خواوه ﴿وَأَلَّهَ عَلَيْهِمْ حَكِيمٌ﴾ خواش زانا و دانایه ﴿وَإِن ظَلَمْتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر دوو کومه ل له نیمانداران ﴿اَفْتَتَلُوا﴾ دژ به به کتر جهنگیان کرد ﴿فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا﴾ نه وه له نبوانیاندا ناشته وایی بکه ن ﴿فَإِن بَغْت إِحْدَاهُمَا﴾ نه مجا نه گهر کز مه لیکیان ده ست درینزی و سه رکشی کرد ﴿عَلَى الْأُخْرَى﴾ بو سه رکز مه لیک ی تریان ﴿فَقَاتِلُوا آلِي بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ نه وه نبوه (نه ی موسولمانان) دژی نه وه بیان بجهنگن ده ست درینزی ده کات ﴿حَتَّىٰ تَبِيءَ﴾ تاده گهر پتسه وه ﴿إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ﴾ بو فرمانی خوا (ملکه چی فرمانی خوا ده بی) ﴿فَإِن قَاتَلْتُمُ﴾ نه مجا نه گهر گه پرایه وه ﴿فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا﴾ نه وسه له نبوانیاندا ناشته وایی بکه ن ﴿بِالْعَدْلِ وَالْإِقْطَارِ﴾ به داد گه رانه و راست و داد پهره روه بن (له نبوانیاندا) ﴿إِنِ اللَّهُ﴾ بینگومان خوا ﴿يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ﴾ داد پهره رانی خوش ده وی ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ﴾ بینگومان نه نها باوه پرداران برای به کترن ﴿فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخْوَيْكُمْ﴾ که واته له نبوان دووبراتاندا (نازاوه هه بوو) ناشته وایی بکه ن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ﴾ تاره حمتان پی بکات ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وانه ی که باوه پرتان هیتاوه ﴿لَا يَسْخَرُونَ قَوْمًا﴾ باهیچ کز مه له بیاونیک گالته نه که ن به کز مه لیک ی تریان ﴿عَسَىٰ أَن يَكُونُوا﴾ په نگه گالته پی کراوه کان ﴿خَيْرًا لَّكُمْ﴾ له گالته که ره کان باشترین (لای خوا) ﴿وَلَا يَسَاءُ لِمَن نَّسَاءُ﴾ وه ژنانیک گالته نه که ن به ژنانیک ی تر ﴿عَسَىٰ أَن يَكُنَّ﴾ په نگه نافرته گالته پیکراوه کان ﴿خَيْرًا لَّكُمْ﴾ له نافرته گالته که ره کان باشترین (لای خوی گه وره) ﴿وَلَا تَأْمُرُوا أَنفُسَكُمْ﴾ تانه وته شه ره به کتری مه دن (له نبو خوتاندا) ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا بِالْأَلْفَبُتِّ﴾ ناوو ناتوره له به کتری مه نین ﴿يَسَّاسَ الْفُسُوقِ﴾ نای چند خرابه ناو بردنی که گونا هه (به موسلمان بلنیت کافر، یان داوین پیس) ﴿بَعْدَ الْإِيمَانِ﴾ پاش باوه پرتان هیتان ﴿وَمَن لَّزِمْتَهُ﴾ جا نه وه ی په شیمان نه بیته وه ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ نه وه نه وانه هه خویان سته مکارن ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەي ئەو كه سانهی باوه پرتان هیتاوه ﴿اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ﴾ خوتان له زورنك له گومانه كان بیارنزن ﴿إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْرٌ﴾ چونكه به راستی هه ندیک له گومانه كان تاوانن ﴿وَلَا تَجَسَّسُوا﴾ سیخوپی مه کهن (وبه دوای ناته وای یه کتر دا مه گه پین) ﴿وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا﴾ له پاشمله به خراپه باسی یه کتری مه کهن ﴿أَيُّجِبُ أَحَدُكُمْ﴾ نایا کام له ئیوه پی ی خوشه ﴿أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ﴾ که گوشتی برا (نایینی یه کهی) بخوات؟ ﴿مَيْتًا﴾ به مردووی ﴿فَكَرِهْتُمُوهُ﴾ بینگومان قیزتان لسی دیتته وه و پیتان ناخوشه ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه له خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ﴾ بینگومان خواته وه به گیرا کهری به به زهیی به ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ ئەي خه لکینه ﴿إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ﴾ بینگومان ئیمه دروستمان کردوون ﴿مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى﴾ له نیر و می یهك ﴿وَجَعَلْنَاكُمْ﴾ وه کردومانن ﴿شُعوبًا وَقَبَائِلَ﴾ به چه ند گهل و هوزینکه وه ﴿لِتَعَارَفُوا﴾ تابه کتری بناسن ﴿إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ﴾ به راستی به ریزترینتان لای خوا ﴿أَتْقَى﴾ ئەو که سه تانه زیاتر له خودا ده تر سینت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ بینگومان خوازانی ناگاداره ﴿قَالَ الْأَعْرَابُ آمَنَّا﴾ عه ره به ده شته کیه کان ووتیان باوه پرتان هیتاوه ﴿قُلْ لَرُؤُوسُوا﴾ (ئەي موحه ممه د ﴿بَلَىٰ﴾ بلسی باوه پرتان نه هیتاوه ﴿وَلَا يَكُن فُلُوقًا أَلَمَّتْ﴾ به لکو بلین موسلمان بووین (به سه ر زاره کی) ﴿وَلَمَّا بَدَحْنَا الْإِيمَانَ فِي قُلُوبِكُمْ﴾ چونكه هیتا باوه پرتان نه چوه ته ناو دله کانتانه وه ﴿وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ خو نه گه ر گوپرا یه لی خوا و پیغه مبه ره کهی بن ﴿لَا يَلْبِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا﴾ هیچ له (پادا شتی) کرده وه کانتان که م ناکاته وه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ به راستی خوالیبورده ی میهره بانه ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ﴾ بینگومان ئیماندارانی راسته قینه ئەوانن ﴿آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ که باوه پریان هیتاوه به خوا و پیغه مبه ره کهی ﴿ثُمَّ لَمْ يَرَوْا بَأْسًا﴾ پاشان دوو دل نه بوون (له ئیمانه که یاندا) ﴿وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ وه به مال و گیانیان تیکو شانیان کردووه ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له پیتا و ریبازی خوادا ﴿أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ﴾ هه ره ئەوانن پراسگویان ﴿قُلْ أَتَعْلَمُونَ اللَّهَ﴾ (ئەي موحه ممه د ﴿بَلَىٰ﴾ بلسی نایا ئیوه خوا ناگاداره کهن ﴿يَدِينِكُمْ﴾ له نایینه که تان ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ له کانتیکدا خوا ناگاداره و ده زانی ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ به هه رچی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه خوا به هه موو شتیک زانایه ﴿بِمَتْنُونَ عَلَيْكَ﴾ ئەو که سانه منته ده کهن به سه ر تودا (ئەي موحه ممه د ﴿﴿﴾﴾ ﴿أَنْ أَسْلَمُوا﴾ که موسلمان بوون ﴿قُلْ لَا تَمْسُوا عَلَيَّ إِن سَلَمْتُ﴾ توش بلسی منته ی موسلمان بوونی خوتان به سه ر مندا مه کهن ﴿بَلِ اللَّهُ بِمَنْ عَلَيْكُمْ﴾ به لکو خوا منته ده کات به سه ر ئیوه دا ﴿أَنْ هَدَيْتُمْ لِلْإِيمَانِ﴾ که پینمونی کردوون بو باوه پرتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ئەه ره ئیوه پراسگون (که ئیماندارن) ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ به راستی خوا ده زانی ﴿غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه پیتی ناسمانه کان و زهوی ﴿وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه خوا بینایه به هه ر کرده وه یهك که ئیوه ده یکهن ﴿﴾

سورته قی ﴿ق﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿ق﴾ به (قاف) ده خویندریته وه، مانا که ی تنها خوا ده بزانی بو زانیاری زیاتر سهیری سه ره تای سورته ی (البقرة) بکه ﴿وَالْقُرْآنَ الْمَجِيدَ﴾ سویند به قورنانی به رزو به ریز (تو نیر در اوی خوی ته ی موحه مده ﴿سُبْحَانَ﴾ ﴿بَلْ عَجَبُوا﴾ به لام (بن باوه ران) سه ریان سو پر ماوه ﴿أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ﴾ له وه ی که پیغه مبه ریکی تر سینه ریان بو هانووه له خویان ﴿فَقَالَ الْكٰفِرُونَ﴾ جا بن باوه ران ده بیان ووت ﴿هٰذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ﴾ نه مه شتیکی سهیره ﴿اَلَيْسَ اِیْتِنًا﴾ نایا کاتی مردین و ﴿وَكَاثِرًا﴾ بووین به خول (چون زیندو وه بیسه وه) ﴿ذٰلِكَ رَجْعٌ بَعِیدٌ﴾ نه وه گه رانه وه به کی دووره و نابی ﴿فَدَعَلْنَا﴾ بیگومان نیمه ده زانین ﴿مَاتَقَطُّ الْاَرْضَ مِنْهُمْ﴾ زهوی چهندی له لاشه بیان ده خوات (هیچیمان لی وون نابی) ﴿وَعِنْدَنَا كِتٰبٌ حَفِیظٌ﴾ پهراونیکشمان لایه که پاریزه ری هموو شتیکی ﴿بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ﴾ (زیندو بو ونه وه دورنی یه) به لکو شه وان باوه ریان به قورشان نه کرد ﴿لَعَلَّاهُمْ﴾ کاتیک بو بیان هات ﴿فَهَمَّتْ فِیْ اَمْرِ قَرِیْبٍ﴾ بویه شه وان له ناو کاریکی تیکه ل و پیکه لدان ﴿اَلَا تَنْظُرُوْا اِلَى السَّمَآءِ وَفَوْقَهَا﴾ ده ی نایا سه رنجی شه و ناسمانه بیان نه داوه که له سه ریان وه یه ﴿كَتَبَتْ بَیْنَهُمَا وَّرَبَّتْهَا﴾ چون دروستمان کردوه و رازاندو مانه وه ﴿وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوْجٍ﴾ وه هیچ درزو که لیتیکی تیدانی یه ﴿وَالْاَرْضَ مَدَدًا لَهَا﴾ زه ویشمان راختسوه ﴿وَالْقَبْتِ اِیْنَهَا رَوِیْحٌ﴾ چهنده ها شاخی دامه زراومان تیدا داناوه ﴿وَاَنْبَتْنَا فِیْهَا﴾ پرواندو مانه تیشیدا ﴿مِنْ كُلِّ رَوْحٍ نَبِیْحٌ﴾ هموو جور پوه کینکی جوان ﴿تَبَصَّرَةٌ وَدٰكِرٌ﴾ تابهر چاو پروونی و په ندو بیر خه وه بیت ﴿لِكُلِّ عِبْدٍ مُّیْتٍ﴾ بو هموو به نده به کی تهویه کارو گه پاره بو لای خوا ﴿وَرَبَّتْنَا مِنَ السَّمَآءِ﴾ وه له ناسمانه وه باراندو مانه ﴿مِاۃٔ مِیْرًا﴾ بارانیکی به پیست و فسر ﴿فَاَنْبَتْنَا بِهٖ﴾ جابه و بارانه پرواندو مانه ﴿جَعَلَتْ وَحٰی لَلْحٰیِیْدِ﴾ باخات و دانه ونله (ی شه کشتو کالانه ی) که دروینه ده کرین ﴿وَالنَّخْلَ بَاسِقٰتٍ﴾ ههروه ها دارخورمای به رزو بلند ﴿لَهَا طَلْعٌ نَّضِیْدٌ﴾ به هینسووی تیک په ستراره وه ﴿رَزَقًا لِّلْعِبَادِ﴾ (نابینه) رزق و ریزی بو بنده کان ﴿وَاٰخِرَتَا بِهٖ بَدَاۃٌ مِّیْتًا﴾ هه ر به و بارانه زهوی مردو (ووشك) ده بوژنینه وه ﴿كَذٰلِكَ الْخُرُوْجُ﴾ زیندو و کرده وه (ی مردوانیش) هه ر به و شیوه یه ﴿كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ﴾ پیش نه مانیش باوه ریان نه هینا (به پیغه مبه ره کانسان) ﴿فَوَقُوْا نُوْحًا وَاَصْحٰبَ الرَّیْسِ وَشُوْدًا﴾ گه لی نوح و خاوه ن چال و بیره کان و (گه لی) سه موود ﴿وَعَادًا وَاِثْرٰوٰتٍ وَاِلْحٰوٰنَ لُوْطًا﴾ وه گه لی عادو فیرعه ون و گه لی لووطیش ﴿وَاَصْحٰبَ الْاٰیكَةِ وَاَقْرٰبًا مِّنْ دُوْنِهَا﴾ ههروه ها خاوه ن باخانه چپر و پره کان و گه لی توبیه عیش ﴿كُلُّ كٰذِبٍ اَرْسُلَ﴾ هه ر هه موویان باوه ریان نه هینا به پیغه مبه ره کانسان ﴿حَقٌّ وَّعِیْدٌ﴾ بویه هه ره شه ی (من له دریان) هانه دی ﴿اَفَعِیْبًا بِالْحَقِّ الْاَوَّلِ﴾ جا نایا نیمه له دروستکردنی یه که م جاردا ده سته و سان بووین (تانه توانین زیندو وتان بکه یته وه)؟! ﴿بَلْ هُمْ﴾ (نه خیر و انیه) به لکو شه وان ﴿فِی لَبِیْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِیْدٍ﴾ له گومانان له دروست بو ونه وه به کی سه ر له نوی ﴿

﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ سویند به خوائیمه ناده میمان به دی هیناوه و ﴿وَتَعْلَمُ مَا تُوسْوُسُ بِهِ نَفْسُهُ﴾ چاک ناگادارین بهو خه یال و خه ترانهی دین به دل و دهر و ونیدا ﴿وَتَحْنُ أَرْؤُنُ إِلَيْهِ﴾ وئیمه له وه وه نزیکترین (واته خوی گه وه عیلم و زانینی ته وای هه به هه موو جموجولیکی ناده میزاد) ﴿مِنْ جَبَلٍ أُرِيْدُ﴾ له شاده ماری دلی ﴿إِذْ تَلَقَّى الْمُتَلَقِيَانِ﴾ کاتیک نهو دو فریشته (کرداری) تو مار ده کهن ﴿عَنِ الَّتِيْمِيْنَ وَعَنِ الْيَسْمَالِ قَعِيْدُ﴾ که له لای راست و لای چه په وه دانیشتون ﴿مَا يَلْفُظُ مِنْ قَوْلٍ﴾ هه ر ووته به ک له ده می دهر چن ﴿إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَسِيْدُ﴾ چاودیریکی به سه ره وه به (و ده بنوسن) ﴿وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ﴾ نار هه تی و بینوشی مردن دیت له گه ل راستیه کاندا ﴿ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيْدُ﴾ (پتی ده ووتری) نه مه نهو (مردنه) به که خوت لی ده پاراست و لاده دا ﴿وَنُفِخَ فِي الصُّوْرِ﴾ نه مجا فوو ده کری به (شه پیور) که ره نادا ﴿ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيْدِ﴾ نه وه رُوژی (به دی هاتنی) هه ره شه کانه ﴿وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا﴾ له گه ل هه موو که سیکدا دیت (بو مه حشهر) ﴿سَائِقٌ وَشَهِيدٌ﴾ دوو فریشته، به کینکیان پیش خوی داوه، نهوی دیکه شیان شاهیدی له سه ر نه دات، (له ته وای نهو کارور کرده وانهی که کردونی له دونیادا) ﴿لَقَدْ كُنْتَ فِي عَقْلٍ مِّنْ هَذَا﴾ (پتی ده ووتریت) سویند به خوا به راستی تو له مه بن ناگا بویت له دونیادا ﴿لَنَكْشِفَنَّ عَنْكَ عِظَّةً﴾ جا ئیمه پهرده (ی قیامت) مان له سه ر لادایی ﴿فَقَصْرُكَ الْيَوْمَ حَدِيْدٌ﴾ جا نه مرو (که قیامت) چاوت تیزه و چاک ده بینن ﴿وَقَالَ قَرِيْبُهُ﴾ وه نهو (فریشته شاهیدی) له گه لیدایه ده لیت ﴿هَذَا مَا الَّذِي وَعِيْدُ﴾ نه مه (نامه ی کرده وه کانه) ناماده به و لای منه ﴿الَّتِي فِي جَهَنَّمَ﴾ (خوا ده فهرموی به دوو فریشته که) فری ی بدنه ناو دوزه خه وه ﴿كُلُّ كَفَّارٍ عَسِيْدٌ﴾ هه موو کافر یکی سه ر که شی ﴿مَتَّاعٌ بِالْخَيْرِ﴾ رنگری که له چاکه ﴿مُعْتَدِرٍ رِيْبٍ﴾ ده ست درنژ که ری گوماناوی ﴿الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ نهو که سه ی که به ر سترای تری له گه ل خوا دا داناوه ﴿فَالْقِيَاةُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيْدِ﴾ جا هه ر دوو کتان (نه ی فریشته کان) فری ی بدنه سزای سه خته وه ﴿وَقَالَ قَرِيْبُهُ﴾ نهو (شه بیتانه ی له دونیادا) له گه لیدایه ده لنی ﴿رَبَّنَا مَا أَطَقْنَاهُ﴾ نه ی په روه ردگارم من نهوم سه ر که ش نه کرد ﴿وَلَكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيْدٍ﴾ به لکو خوی له گومانایی به کی دوور له راستیدا بوو ﴿قَالَ لَا تَحْتَسِبُوا الَّذِي﴾ (خوا ده فهرموی) له لای مندا ده مه قالی و مشتمر مه کهن ﴿وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكَ بِالْوَعِيْدِ﴾ چونکه بیگومان بیشتر هه ره شه م (له م باره وه) نار دووه بو تان ﴿مَا يَبْدُلُ الْقَوْلَ الَّذِي﴾ به لینی من هه ر گیز گورانی به سه ردا نایه ت ﴿وَمَا أَنَا بِظَلْمٍ لِّلْعَبِيْدِ﴾ وه من هیچ جز وه ستمیک له به نده کانم ناکم ﴿يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ﴾ رُوژیک ده بیت به دوزه ده لنین ﴿هَلْ أَتَى لَكُنَّ﴾ نایا په ر بویت؟ ﴿وَنَقُولُ هَلْ مِنْ مَّرِيْدٍ﴾ دوزه خیش ده لنی نایا که سی تر هه به (به یهنن)؟ ﴿وَأَرْزَقْتَ الْجَنَّةَ الْمُتَّقِيْنَ﴾ به هه شتیش (له و رُوژهدا) نزیک کراوه ته وه بو پارنیز کاران وله خواترسان ﴿عَبْرَ بَعِيْدٍ﴾ دوور نی به (لینان) ﴿هَذَا مَا تُوعَدُوْنَ﴾ (بیان ده ووتری) نه مه نهو (به هه شته) به که به لیتان په درابوو ﴿لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيْظٍ﴾ به هه موو روو له خواهیه کی خوربارنیز ﴿مَنْ حَبِيْبِي الرَّحْمٰنِ بِالْغَيْبِ﴾ نه وه ی له خوی میهره بان ترساین له په نهاندا (و خوی له گونه پاراست بیت) ﴿وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُّنِيْبٍ﴾ وه به دلکی روو له خوا وه گه رابیته وه (بو لامان) ﴿أَدْخَلُوْهَا بِسَلْمٍ﴾ (بیان ده ووتریت) هه موو تان برُوْنه ناو به هه شته وه، دلنیا و بین ترس بن (له سزاو ناخوشی) ﴿ذَلِكَ يَوْمَ الْخُلُوْدِ﴾ نه م رُوْزه رُوْژی هه همیشه یی و نه مری به ﴿أَلَمْ نَأْتِشْأَوْنَ فِيْهَا﴾ له و به هه شته دا هه ر چیان بویت بو یان ناماده به ﴿وَلَدَيْتَا مَرِيْدٌ﴾ وه له وه زیاتریشمان هه به (که بینینی خوی گه وره به) ﴿

﴿وَكُرَاهِيَ كَفَاتَهُمِنْ قَرْنٍ﴾ وہ پیش نہ مان گہل و چینی زورمان لہ ناوبرد ﴿هُرَأَشَدُّ مِنْهُمُ بَطْشًا﴾ کہ نہ وان لہ مانیش بہ ہیز تر بوون ﴿فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ﴾ خو شاران و وولاتانیاں بشکنیوہ و گہراوون ﴿هَلْ مِنْ مَّجِيسٍ﴾ نایا ہیچ بہنا گایہک ہہ بوو (بویان لہ مردن) ﴿إِن فِي ذَلِكَ لَذِكْرَى﴾ بیگومان لہم (باسہدا) بہندو ناموزگاری ہہ یہ ﴿لَمَنْ كَانَتْ لَهُ قَلْبٌ﴾ بو کہ سیک خواہن دلنیکی (زیندو بیت یان ژیرین) ﴿أَوْ أَلْفَى السَّمْعِ وَهُوَ شَهِيدٌ﴾ یاگوئی بگری (بو فورٹان) و بیریشی لہ لای بیت ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا﴾ سویند بہ خوا بیگومان دروستمان کردوہ ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ ناسمانہ کان و زہوی و ہرچی لہ نیوانیانداہہ ﴿فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ لہ شہش روزدا ﴿وَمَا مَسَّنَا مِنْ عُقُوبٍ﴾ وہ ہیچ ماندو بوونیکمان تووش نہ بوو ﴿فَأَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ﴾ کہ واتہ (نہی موحہ مہد ﷺ) خو گربہ بہ رامبہر نہو (قسہ نابہ جنی یانہ) ی کہ دہ یلین ﴿وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ﴾ بہ ستایشی بہر و ردگارت تہ سببجات بکہ ﴿قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ﴾ پیش ہلہانتی خو رو ﴿وَقَبْلَ الْغُرُوبِ﴾ پیش ناوا بوونیشی ﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ﴾ وہ لہ بہ شینک لہ شہودا ستایشی بہر و ردگارت بکہ ﴿وَأَذِّنْ الشُّجُودَ﴾ وہ لہ پاش نوپڑہ کانیش ﴿وَأَسْتَمِعِ يَوْمَ﴾ وہ گوئی بگرہ لہ روز نکدا ﴿بِنَادِ الْمَنَادِ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ﴾ جار دہر نک لہ شوینیکی نزیکہ وہ بانگ دہ کات ﴿يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ﴾ روزی کہ نہ عرہ تہ بہک (دہنگیکی گہورہی ترسناک) بہ راستی دہ بیستن ﴿ذَلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ﴾ نہو روزہ روزی ہاتنہ دہرہ وہ یہ (لہ گورہ کان) ﴿إِنَّا نَحْنُ نُحْيِيهِ وَنُمِيتُ﴾ بیگومان ہر نیمہ یں دہرینین و دہ شمرینین ﴿وَالْيَتَا الْمُصِيرُ﴾ گہرانہ و ہش ہر بولای نیمہ یہ ﴿يَوْمَ نَشْفُقُ الْأَرْضَ عَنْهُمْ﴾ روزیک دینت زہوی لہ ناست نہوانہ (ی مردوون) قلیش دہ بات ﴿مِيرَاعًا﴾ بہ پہلہ (دینہ دہرہ وہ) ﴿ذَلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ﴾ نہو کز کردنہ وہ بہ لای نیمہ وہ ناسانہ ﴿نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ﴾ بیگومان نیمہ ناگادارین بہ وہی کہ دہ یلین ﴿وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ﴾ تو دہ سہ لاتت بہ سہریاندانی یہ ﴿فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ﴾ کہ وہایہ تو بہم فورٹانہ ناموزگاری نہو کہ سہ بکہ ﴿بِحَافٍ وَعِيدٍ﴾ کہ لہ ہہرہ شہی من دہ ترسی ﴿

سورہ قی اللزائک

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوای بہ خشندهی میہربان

﴿وَالذَّرِيَّتِ دَرُودًا﴾ سویند بہو بایانہی کہ زور شت پرزو بلاوہ کہ نہوہ بہ بلاو کردنہوہ ﴿فَالْحَمِيَّتِ وَقْرًا﴾ تہ مجا سویند بہو ہورانہی کہ ہلگری بارانن ﴿فَالْجَرِيَّتِ يُسْرًا﴾ تہ مجا سویند بہو کہ شتیانہی کہ بہ ناسانی دہ گہرین (لہ ناو دہریادا) ﴿فَالْمَقْسِمَتِ أَمْرًا﴾ تہ مجا سویند بہو فریشتانہی کار دابہ شکرن ﴿إِنَّمَا نُوَعِدُونَ لَصَادِقٌ﴾ بیگومان ہر بہ لینی کہ پیتان دہدری راستہ ﴿وَإِنَّ الْآلِينَ لَأَوْفِعٌ﴾ وہ بہ راستی (روزی) پاداشت و تولہ رووہدات ﴿

﴿وَالسَّمَاءَ ذَاتِ الْحُبُوبِ﴾ و هسویند به ناسمانی خاوهن رینگای زور (خاوهن جوانی و رینک و پینکی) ﴿۱﴾
 ﴿إِنَّكَ لَئِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ﴾ بینگومان ټپوه له قسه و گوفتاری جیاوازدان ﴿۲﴾ ﴿يُؤْفِكُ عَنْهُ مِنَ الْوَيْدِ﴾ نه و که سه
 لاده درینت له ټیمان که لادراوه (چونکه خوی گو مراه) ﴿۳﴾ ﴿فَقِيلَ الْحَرَصُونَ﴾ دهک به کوشت چن نه و
 دروزنانه (و نه فرینیان لئ بی) ﴿۴﴾ ﴿الَّذِينَ هُمْ﴾ نه وانه که سانینکن ﴿۵﴾ ﴿فِي عَمْرٍ وَّ سَاهُونَ﴾ له گیتراوی نه زانیدا بی
 ناگان (له هه موو شت) ﴿۶﴾ ﴿يَسْتَأْذِنُ بَآئِنَ يَوْمِ الَّذِينَ﴾ (به گالته وه) ده پرسن که ی پوزی دوا بی دیت ﴿۷﴾
 ﴿يَوْمَ هُمْ﴾ پوزنیک (سزا ده درین) که نه وان ﴿۸﴾ ﴿عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ﴾ به ناگری دوزه ده سوتینرین ﴿۹﴾
 ﴿ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ﴾ (پینان ده و وتریت) سزا که تان بچه ژن ﴿۱۰﴾ ﴿هَذَا الَّذِي﴾ نه مه نه و (سزایه) ﴿۱۱﴾ ﴿كُتِبَ بِهِ﴾
 ﴿تَسْتَعْجِلُونَ﴾ (به گالته وه) به پهله داواتان ده کرد ﴿۱۲﴾ ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ﴾ بینگومان پارینز کاران و له خواتر سان
 ﴿فِي جَنَّتٍ وَجُجِينَ﴾ وان له باخات و که ناری سه رچه شمه ی ره واندا ﴿۱۳﴾ ﴿أَخْبِزِينَ مَاءً شَاوٍ يَرْتَهَمُ﴾ نه وه ی خوا
 پنی داوون وه ری ده گرن ﴿۱۴﴾ ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْبَلَ ذَلِكَ مُّخْسِنِينَ﴾ (چونکه) بینگومان نه وان له وه و پینش چا که کار
 بوون ﴿۱۵﴾ ﴿كَانُوا أَقْبِلًا مِنَ الْبَلِّ﴾ نه وانه که مینک له شه ودا ﴿۱۶﴾ ﴿مَا يَهْتَجُونَ﴾ ده خه و تن (نه وی تری شه و نوینرینان
 ده کرد) ﴿۱۷﴾ ﴿وَبِالْأَشْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ﴾ وه له به ره بیاناندا داوای لینخو شبوون بیان ده کرد ﴿۱۸﴾ ﴿وَفِي أَمْوَالِهِمْ﴾ وه
 له مال و دارایی یاندا ﴿۱۹﴾ ﴿حَقٌّ لِلنَّاسِ لِلْمَالِ وَالْمَحْرُومِ﴾ بۆ (هه ژاری) داوا که رو داوانه که ره مافی خویان هه بوو ﴿۲۰﴾
 ﴿وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ وه له زه ویدا به لگه و نیشانه هه به بۆ باوه پرداران ﴿۲۱﴾ ﴿وَفِي أَنْفُسِكُمْ﴾ وه
 له خودی خو شتاندا (به لگه ی زور هه به) ﴿۲۲﴾ ﴿أَفَلَا تَبْصُرُونَ﴾ ده ی نایا بۆ وورد نابنه وه و سه رنج نادهن ﴿۲۳﴾
 ﴿وَفِي السَّمَاءِ رِزْقٌ وَمَا نُوعِدُونَ﴾ وه پرزق و پوزی ټپوه و نه و به لټینانه ی پینان ده درین له ناسمانه ﴿۲۴﴾ ﴿فَوَرَبِّ
 السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ جا سویند به په وه ردگاری ناسمان و زه وی ﴿۲۵﴾ ﴿إِنَّهُ لَحَقُّ﴾ بینگومان نه وه (ی باسکرا) هه ق
 و راسته ﴿۲۶﴾ ﴿يَمَثَلُ مَا أَكَلُوا كَمَا تَطْفُونَ﴾ به ویننه ی نه و قسانه ی خوتان ده یکن ﴿۲۷﴾ ﴿هَلْ أَتَاكَ﴾ نایا پینت که شتو وه
 ﴿حَدِيثٌ صَبِيحٌ مِنْ رَبِّهِمُ الْمَكْرُمِينَ﴾ به سه ره هاتی میوانه رینزداره کانی ټپیراهیم ﴿۲۸﴾ ﴿إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ﴾ کاتی چوونه
 لای ټپیراهیم و ﴿۲۹﴾ ﴿فَقَالُوا سَلْمًا قَالِ سَلْمًا﴾ ووتیان سلاو (نه ویش) ووتی سلاو له خوتان ﴿۳۰﴾ ﴿قَوْمٌ مُّسْكِرُونَ﴾
 (ټپوه) که سانینکی نه ناسراوون ﴿۳۱﴾ ﴿فَرِحَ إِلَىٰ آهْلِيهِ﴾ جا خیرا چوو بۆ لای خیزانه که ی ﴿۳۲﴾ ﴿فَمَا يَعْجَلُ
 سَمِينٌ﴾ نه مجا گویره که به کی قه له وی (به برژاوی بۆیان) هینا ﴿۳۳﴾ ﴿فَقَرَّبَهُ إِلَىٰ آلِهِمْ﴾ وه نزیکی کرده وه
 لپیان (به لام نه بیان خوارد) ﴿۳۴﴾ ﴿قَالَ آتَاكَ لُونٌ﴾ ووتی نه وه ناخون؟ ﴿۳۵﴾ ﴿فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً﴾ نه و سا لپیان
 ترسا ﴿۳۶﴾ ﴿قَالُوا لَا تَخَفْ﴾ ووتیان مه ترسه (ټپمه نیر درای خوابن) ﴿۳۷﴾ ﴿وَنَشَرُوا وَيُعَلِّمُهُ عِلْمًا﴾ وه مز گیتیان بی دا
 به کورینکی دانا (که ټپسحاقه) ﴿۳۸﴾ ﴿فَأَقْبَلَتِ أَمْرًا فِي صَرْوٍ﴾ جا ژنه که ی قریوه به کی کرد و هات ﴿۳۹﴾ ﴿فَصَكَّتْ
 وَجْهَهَا﴾ وه دای به پرومه تی خویدا (وهک باووی ژنان) ﴿۴۰﴾ ﴿وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ﴾ وه ووتی پیره ژننکی نه زوک
 (چون مندالی ده بی) ﴿۴۱﴾ ﴿قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ﴾ (فریشته کان) ووتیان به روه ردگارت وای فرمووه
 ﴿۴۲﴾ ﴿إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ﴾ بینگومان هه ر خوا کار به جی ی زانایه ﴿۴۳﴾

﴿قَالَ فَاحْظَبْكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ﴾ (ئیبیراهیم) ووتی: چیتان بێ سەپتەر دراوه ئەهی نیراوانی خوا ﴿قَالُوا إِنَّا
 أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ﴾ ووتیان بینگومان ئیمە نیراوی بۆ سەر گەلی تاوانباران ﴿لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ جَارَآتٍ مِّنْ
 طِينٍ﴾ بۆ ئەو هی بیاریتین بە سەریاندا بەرد لە گەلی سورەوه کراوی ﴿مُسَوَّمَةٌ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُشْرِكِينَ﴾
 نیشانه کراو لە لایەن پەرەردگار تەو بە بۆ لە سنوور دەرچوان ﴿فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ ئەمجا
 هەرچی بوو لەو (شارەهی لووط) دالە بپرواداران دەرمان کردن ﴿فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمَسْجِدِ﴾
 وە ئەماندی تیبدا بێجگە لە بەک مالی موسلمان ئەبیت (ئەویش مالی لووط بوو) ﴿وَتَرَكْنَا فِيهَا
 آيَةً﴾ وەپەند و نیشانه بە کمان تیبدا بە جی هینشت ﴿لِّلَّذِينَ يُخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾ بۆ ئەوانەهی که لە سزای
 بە نازار دەرستن ﴿وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ﴾ هەر وەها لە بەسەر هاتی مووسادا (چەند بە لگە و پەند هەبە)
 کاتی که ناردمان ﴿إِلَى فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ﴾ بۆ لای فیرعەون بە بە لگەهی پوون و ناشکراوه ﴿فَتَوَلَّى
 يَرْكُوبَهُ﴾ فیرعەونیش روی وەرگیرا و سەربینچی کرد بە هۆی دەسەلاتە که بەو هەو ﴿وَقَالَ سِحْرٌ أَوْ مَجْنُونٌ﴾ وە
 ووتی: (مووسا) جادوو گەرە یان شیبە ﴿فَأَخَذَتْهُ وَجُودُهُ﴾ ئیمەش خۆی و لە شکرە که بیمان گرت
 ﴿فَبَدَّلْنَا فِي آيَتِهِ﴾ و فریمان دانه ناو دەر یاو هەو ﴿وَهُوَ مُلِيمٌ﴾ که ئەو شیاوی لۆمە کردن بوو ﴿وَفِي
 عَادٍ﴾ وە لە گەلی عاادا بە لگە و پەند هەبە ﴿إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ﴾ کاتی که ناردمانە سەریان ﴿الرِّيحَ الْعَقِيمَةَ﴾
 بای (گەرمی توندی) بێ خیر ﴿مَا تَذُرْنَ شَيْءٌ أَنْتَ عَلَيْهِ﴾ بەسەر هەر شتیکدا پڕوشتایە وازی لی
 نەدە هینتا ﴿إِلَّا جَعَلْتَهُ كَالرَّيْبِ﴾ هەتا وەک رزیوی لی ئە کرد ﴿وَفِي ثَمُودَ﴾ وە لە گەلی سەموددا (پەند
 و نامۆزگاری هەبە) ﴿إِذْ قِيلَ لَهُمْ﴾ کاتی که پێیان ووترا ﴿تَمْتَعُوا حَتَّىٰ جِئَ﴾ رابویرن تا کاتی خۆی دیت
 ﴿فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ﴾ جا ئەوان سەر کهشیان کرد لە فەرمانی پەرەردگاریان ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْقَةُ﴾
 ئەمجا هەورە بروسکه لیبندان ﴿وَهُمْ يَنْظُرُونَ﴾ لە کاتیکدا ئەوان (تیاچوونی خۆیانیان) بە چاو دەبینی
 ﴿فَمَا اسْتَطَعُوا مِنْ قِيَامٍ﴾ نیر ئەیان توانی هەستنه وە ﴿وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ﴾ وە سەر که و توویش نەبوون
 ﴿وَقَوْمٌ نُوحٍ مِنْ قَبْلٍ﴾ وە گەلی نووحیش لە پێش ئەماندا بوو ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ﴾ که بە پراستی
 گەلنکی بەدکار و لە سنوور دەرچوو بوون ﴿وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ﴾ و ناسمانمان بە هیز و توانایە کی
 گەورە دروست کردووه ﴿وَإِنَّا لَلْمُوبِعُونَ﴾ وە ئیمە بە پراستی فراوانکەری (ناسمانین) بە بەردەوامی
 ﴿وَالْأَرْضَ فَرَسْنَا﴾ وە زەویمان پراختوو هەو ﴿فَبَعَثْنَا الْمَاهِدُونَ﴾ نای چ پراخەرنکی چاکین ئیمە ﴿وَمِنَ
 كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ﴾ وە لە هەموو شتیک جووتیک (نیر و مین) مان دروست کردووه.
 ﴿لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ بۆ ئەو هی بیریکنە وە و پەندی لی وەر بگرن ﴿فَقِفُوا إِلَى اللَّهِ﴾ ئەمجا بە پەلە بەرە و
 لای خوا برون ﴿إِنِّي لَكُمْ قَتْلَةٌ نَّذِيرٌ مُّبِينٌ﴾ بە پراستی من لە لایەن خواو ترسینەرنکی ناشکراو پوونم بۆ
 ئیوه ﴿وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ وە لە گەل خوادا پەرستراوی تر دامەنین ﴿إِنِّي لَكُمْ قَتْلَةٌ نَّذِيرٌ مُّبِينٌ﴾
 بە پراستی من لە لایەن خواو ترسینەرنکی ناشکراو پوونم بۆ ئیوه ﴿

﴿كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ﴾ هەر بەم شتیوێهە هیچ پێغەمبەرێك نەهاتووێهە بۆ لای ئوممەتانی
 پێش ئەمان ﴿الْأَقْلَامُ اسَاجِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ﴾ مەگەر ووتووێهە (بەو پێغەمبەرە) جادووگەرە یان شیتە
 ﴿أَتَوَصَّوْا بِهِمْ﴾ ئایا (ئەمان و ئەوان) راسپاردەیان بۆیە کتیری کردوو؟ ﴿بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ﴾ (نەخیر)
 بەلكو ئەمان گەلبەکی سەرکەش و یاخیین ﴿فَقَوْلَ عَنَّهُمْ﴾ (ئەوی موحەممەد ﷺ) پروویان
 لێ وەرگێرە ﴿فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٌ﴾ چونکە تۆ لۆمە کراو نیت ﴿وَذَكَرَ﴾ وە نامۆزگاریان بکە و بیریان بخەرە وە
 ﴿فَإِنَّ الذِّكْرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ چونکە بەراستی نامۆزگاری (ئەگەر سوودی بۆ بێ بروایان نەبێ) سوود
 ئەگەینێ بەبرواداران ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ وە من جنۆکە و ئادەمیزادەم تەنها بۆ ئەو
 دروست کردووێهە بەندایەتی من بکەن ﴿مَا أُرِيدُ بِكُمْ مِنْ زُرْقٍ﴾ من هیچ پۆزبێهە کم ناوی لێیان.
 ﴿وَمَا أُرِيدُ أَنْ يَنْظِعُمُونَ﴾ ناشمەوی خواردم بەدەنی ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ﴾ بەراستی تەنها خوا خۆی پۆزی
 دەرە ﴿ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ﴾ کە خاوەن دەسلاتی زۆر بەهێزە ﴿فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا﴾ ئەمجا بێگومان
 بۆ ئەوانەى ستمیان کردوو، سزای زۆرمان بۆ نامادە کردوون ﴿مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِكُمْ﴾ هەر وەك چۆن بۆ
 هاوێل و هاویرەکانیان نامادەمان کردوو ﴿فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ﴾ دەى بائیر پەلە نەكەن (لە داواکردنی سزا)
 ﴿قَوْلِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ساهاوار بۆ ئەوانەى بێ باوەر بوون ﴿مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ﴾ لەو پۆزەى
 کە هەر شەبان بێ لێکراوێ

سورەتی ﴿الطُّورِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوی خواى بەخشندەى میهرەبان

﴿وَاطُّورٍ﴾ سوێند بە کێوی طور (بەو کێوێهە مووسا لەسەری قسەى لەگەل خواى گەرە
 کرد) ﴿وَكِتَابٍ مَسْطُورٍ﴾ وە بەکتیبی نووسراو (مەبەست پێی قورئانە) ﴿فِي رَقٍّ مَنشُورٍ﴾
 لەچەند پەرەیه کی بلاو کراو (قورئان نووسراو تەو لەچەند پەرەیه کدا) ﴿وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ﴾ وە
 سوێند بەو خانەى ئاوێدانە (بیت المعمور: جینگایە کە لە ئاسمان، فریشتەکان هەمیشە بەدەریدا
 دین و دەچن، بەوانەوێهە ئاوێدانە) ﴿وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ﴾ وە سوێند بەبانی بلندکراو (ئاسمانی
 دونیایا) ﴿وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ﴾ وە سوێند بەدەریای پەر کراو (لە ئاویان ناگری داگیرساو) ﴿إِنَّ
 عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ﴾ بێگومان سزای پەر وەر دگارت (بۆ بێ بروایان) دەبێ ﴿قَالَ لَهُمِ
 مَدْيَنَ﴾ هیچ بەرگری کەری نی یە ﴿يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ مَوْرًا﴾ پۆزێك کە ئاسمان زۆر توند دەکەوێت
 جوله و هاتوچو ﴿وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا﴾ وە چیاکان (لەجینی خویان) دەجوولین و توند
 دەپۆن ﴿قَوْلِ يَوْمِئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ﴾ کەواتە لەو پۆزەدا هاوار بۆ بێ باوەرپان ﴿الَّذِينَ هُمْ فِي حَوْضٍ
 يَلْعَبُونَ﴾ ئەوانەى کە لەکاری ناپەر وادا پۆزەچن و هەمیشە گالته و گەپ دەکەن ﴿يَوْمَ يُدْعَتُونَ
 إِلَىٰ نَارِ جَهَنَّمَ دَعَا﴾ پۆزی پالیان پێوێهە دەنرێ بەرەو ناگری دۆزەخ چۆن پال پێوێهە نانتیک
 ﴿هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ﴾ (پێیان دەووتریت) ئەمە ئەو ناگرەیه کە ئێوێهە بە درۆتان دەزانێ

﴿أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ﴾ ئایا ئەم ناگرە جادوووە ﴿أَمْ أَشَرُّ لَا يُبْصِرُونَ﴾ یان ئیوێ نایینن ﴿۱۵﴾ ﴿أَصَلَوْهَا﴾ بچنە ناویەووە
 ﴿فَأَصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا﴾ ئەمجا ئارام بگرن یا نەبگرن ﴿سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ﴾ یە کسانە بوئان ﴿إِنَّمَا تُحْرَجُونَ مِمَّا كُنْتُمْ
 تَعْمَلُونَ﴾ بینگومان هەر تۆلەى ئەو کردەوانەى دەتانکرد لیتان دەسەنریتەووە ﴿۱۶﴾ ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ
 وَنَعِيمٍ﴾ بە راستی پارێزکاران ولەخواترسان لە ناو باخات و نیعمەتەکانی بەهەشتدان ﴿۱۷﴾ ﴿فَكَفَيْتَنِي مِمَّا
 ءَآتَيْتُهُمْ مِنْهُ﴾ چیژ ئەبەن لەو شتانەى پەرورەدگار یان پنی بەخشییون ﴿وَوَقَّيْتُهُمْ مِنْهُ عَذَابَ الْجَحِيمِ﴾
 وە پەرورەدگار یان پاراستوونی لەسزای دۆزەخ ﴿۱۸﴾ ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا﴾ (ببینان دەووتریت) بخۆن و
 بخۆنەووە ﴿هَيِّتْنَا بِمِآكُتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ تۆشی گیانتان بیت بەهۆی ئەو چاکانەى لەدو نیادا دەتانکرد ﴿۱۹﴾
 ﴿مُشْكِبِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ﴾ پالیان داوێتەووە لەسەر کورسی و قەنەفەى ریز کراو ﴿وَزَوَّجْنَا لَهُمُ الْحُورَ الْعِينِ﴾ وە
 حۆریانی چاو گەش و چاو گەورەمان کردە هاوسەریان ﴿۲۰﴾ ﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ وە ئەوانەى پڕوایان هیناوە
 ﴿وَأَتَّبَعُوا حُرْمَاتِنَا﴾ وە ئەو کانیسیان دوایان کەوتوون بەنیمانەووە ﴿الْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ﴾ ئەو کانیان
 دەگەینین بپیان (لەپلەى بەهەشتدا) ﴿وَمَا أَتَيْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ﴾ وە هیچ لە کردەوێ (باو کە)
 کانیان کەم ناکەینەووە ﴿كُلُّ أَمْرٍ بِنَا كَسَبَ رَبِّهِ﴾ هەر کەسە بارتەى کردەوێ کانی خۆیەتى ﴿۲۱﴾
 ﴿وَأَمَّا ذُنُوبُهُمْ فَأَنزَلْنَا فِيهَا حَمِيمًا﴾ وە بەردەوام هەموو جوړە میوێ و گۆشتیکیان پنی دەدەن ﴿مِمَّا يَشْتَهُونَ﴾ لەوێ
 ئارەزووی دەکەن ﴿۲۲﴾ ﴿يَسْتَرْعَوْنَ فِيهَا كَأْسًا﴾ لەو (بەهەشتە) دا پەرداخى شەراب لە یە کتری وەر دەگرن
 ﴿لَا لَعْنُ فِيهَا وَلَا تَأْسِيرٌ﴾ نە قەسەى پڕو پو و چى تێدا یە و نە گوناوێ کردن ﴿۲۳﴾ ﴿وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ زُمُرَانٌ أَنَّهُمْ﴾ دەگەین
 بەسەر یاندا کورانی نە و جەوانی ئیسک سووکی خۆیان و خزمەتیان دەکەن ﴿كُلُّ أَمْرٍ لَوْلَا مَكْرُورٌ﴾
 وەك مرواری ناو سەدەفن (لە جوانی و پاکی دا) ﴿۲۴﴾ ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾ بەهەشتیەکان پوو دەکەن
 یە کتری و ﴿يَتَسَاءَلُونَ﴾ پڕسیار لە یە کتری دەکەن ﴿۲۵﴾ ﴿قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ﴾ ئەلین: بە راستی
 ئیمە پیشتر لە ناو کەس و کارماندا دەترساین (لەسزای دۆزەخ) ﴿۲۶﴾ ﴿فَمَنْ لَّاهُ عَلَيْنَا﴾ ئەو تە خوا منەتى
 نابه سەرماندا ﴿وَوَقَّيْنَا عَذَابَ السَّمُورِ﴾ وە لەسزای دۆزەخ پاراستینی ﴿۲۷﴾ ﴿إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ﴾
 بە راستی ئیمە لەمەو پیشت خوامان دەپەرست و هاوارمان لى دەکرد ﴿إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ﴾ بە راستی
 ئەو چاکە کارىکی میهرەبانە ﴿۲۸﴾ ﴿فَذَكَّرْنَا﴾ جا (ئەى موحەممەد ﷺ) یادیان خەرەووە ﴿فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ
 رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ﴾ چونکە تۆ بەهۆى نیعمەتەکانی پەرورەدگار تەو نە فالجیت و نە شیبیت ﴿۲۹﴾
 ﴿أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ﴾ ئە بە لکو دەلین (موحەممەد ﷺ) شاعیرە ﴿نَدَّرَيْصُ بِهِ رَبُّ رَبِّ السَّمُونِ﴾ چاوەروانی مردنی
 دەکەین ﴿۳۰﴾ ﴿قُلْ تَرَضُّوا﴾ (ئەى موحەممەد ﷺ) بلسی: چاوەروان بن ﴿فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُرْتَضِينَ﴾
 بینگومان منیش لە گەلتاندا لە چاوەروانانم ﴿۳۱﴾

﴿أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَخْلَقَهُمْ بِهَذَا﴾ ناخۆ فام و ژیریان فەرمانیان پێ ئەدا بەم قسانە ﴿أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ﴾ (نەخیر) بەلکو ئەمانە گەلێکی سەرکەش و یاخین ﴿أَمْ يَقُولُونَ نَقُولُ لَنْ نَزِلَّ﴾ یا دەلێن قورئان (موحەممەد ﷺ) خۆی هەلبێستوو؟ ﴿بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ (نەخیر وانییە) بەلکو برۆناهیتن ﴿فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِ﴾ دەى با ئەوان (بێ باوەرەکان) نموونە بەکێ وەک قورئان بهیتن ﴿إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ﴾ ئەگەر راست ئەکەن، (کە هەلبێستراوی مروفە) ﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ﴾ ئایا ئەوان (بێ خالقێک) لە خۆیانەووە دروست بوون ﴿أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ﴾ یان خۆیان (خالق) و دروستکەری خۆیانن؟ ﴿أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ ئەى ئایا ئەوان ئاسمانەکان و زەویان دروست کردوو؟ ﴿بَلْ لَا يُوقِنُونَ﴾ (نەخیر وانی یە) بەلکو دلنایین و گومانمان هەبە ﴿أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رِزْقِكَ﴾ ئەى ئایا گەنجینهکانی پەرورەدگاری تۆ لای ئەوانە؟ ﴿أَمْ هُمُ الْمُصَيِّطُونَ﴾ یان ئایا هەر ئەوان دەسەلاتدار و زالن؟ ﴿أَمْ لَهُمْ سُورَةُ الرَّسْمِ﴾ یان پەڕێ بەکیان هەبە (پێیدا سەر بکەون بۆ ئاسمان و) گۆی بگرن تێیدا (لە هەوالی ئاسمان)؟ ﴿فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعَهُمْ سُلْطٰنٌ مُّبِينٌ﴾ جا (ئەگەر راست ئەکەن) با گۆی گره که یان بەلگه به کێ پوون بێتیت ﴿أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ﴾ یان ئایا کچان بۆ خۆیە و کوربان بۆ ئێو بە؟ ﴿أَمْ تَسْتَلْهُمُ آخِرًا﴾ یان ئایا تۆ (ئەى موحەممەد ﷺ) داوای کرێ و پاداشتیان لێ دەکەیت؟ ﴿فَهُمْ مِنْ مَعْرَمٍ مَقْفُولُونَ﴾ ئەوانیش لەبەر بژاردنی باریان گرانه؟ ﴿أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ﴾ یا ئایا زانیاری غەیبیان لایە؟ ﴿فَهُمْ يَكْفُرُونَ﴾ (لەبەری) بنووسنوو؟ ﴿أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا﴾ ئەى ئایا ئەیانەوێ فیل بکەن؟ ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾ دەى هەری باوەران فیل لێ کراوون ﴿أَمْ لَهُمُ الْغُيُوبُ﴾ ئەى ئایا پەرستراونکیان هەبە بێجگە لە خوا؟ ﴿سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاکە لە هەموو هاوبەشینک کە بۆی بریار دەدەن ﴿وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا﴾ وە ئەگەر پارچە بەک لە ئاسمان بێسن بکە ویتە خواروو؟ ﴿يَقُولُوا سحابٌ مَرْكُومٌ﴾ ئەلێن: (ئەمە) هەورێکی بەسەر بە کەوتوو (بارانمان بۆ دەبارێت) ﴿فَدَرَّهْمٌ حَتَّىٰ يُلَاقُوا﴾ دەى لێیان گەری تاتووشی ﴿يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ﴾ رۆژی خۆیان دەبن کە تیا بدالە ناو دەچن ﴿يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا﴾ رۆژی کە فیلە کانیان هیچ سوودنکیان پێ ناگەینێ ﴿وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ﴾ وە هیچ سەرکەوتوو و سەرفراز نابن ﴿وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ بە راستی ئەوانەى ستهمیان کردوو (لە خۆیان و بێ برۆ بوون) بۆیان هەبە. ﴿عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ﴾ سزایەك پێش سزای رۆژی دواىى ﴿وَلٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بەلام زۆر بەیان نایزانن ﴿وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ﴾ چاوەروانی بریاری پەرورەدگارت بە ﴿إِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا﴾ چونکە بێگومان تۆ لە پێش چاو و چاودێری ئێمە دایت (لەم ئایە تەدا جیگیر کردن و باسکردنی سیفەتی چاو بۆ خودا هاتوووە ئێمە برۆمان پێتەسى بەبێ هیچ لێچواندن و لێکدانەو بەک، وە شێوە کەى نازانین تەنھا خودا دەبزانیت) ﴿وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ﴾ هەر کاتێ (لەخەو) هەستایت تەسبیحات بکە بە ستایشی پەرورەدگارت ﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ﴾ وە بپەرستە و ستایشی بکە لە بەشینک لەشەودا ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَجُومٌ﴾ وە کاتێک ئەستێرەکان وون دەبن (و پێشت هەلده کەن) ﴿﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ﴾ سویند به نه ستیره کاتی ناوا ده بی ۱ ﴿مَاصِلِ صَاجِبِكُمْ﴾ هاورنکه تان (موحه ممد
 ﴿﴾ گومرا نه بووه ﴿وَمَا نَعْوَىٰ﴾ وه له راستی لای نه داوه ۲ ﴿وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ﴾ وه له ههوا
 و ههوسه وه قسه ناکات (که فورئان ده خوینیت) ۳ ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ﴾ هه رچی ده یلی
 (فورئانهو) نیگا ده کریت بوی ۴ ﴿عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ﴾ (جوبره نیلی) زور به توانا فیری کردووه ۵
 ﴿ذُرِّيَّتٍ﴾ خاوه نی بیرو هوشی به هیزه ﴿فَأَسْوَىٰ﴾ جا له سهر شیوهی راسته قینهی خوی راوه ستاوه
 ﴿وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ﴾ که به ناسوی هه ره به رزی ناسمانه وه بوو ۶ ﴿ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ﴾ پاشان نریک
 بوویه وه (له موحه ممد ﴿﴾ و نه مجا هاته خواره وه ۷ ﴿فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ﴾ تا به نه ندازهی دوو
 که وان یان که متر (ی ماوه بوو له گه ل موحه ممد دا ﴿﴾ ۸ ﴿فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ﴾ نه مجا (خوا)
 نیگای کرد بو به ندهی خوی، نای چ نیگایه ک بوو ۹ ﴿مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ﴾ نه وهی (موحه ممد
 ﴿﴾ به چاوی سهر بینی دلی (بروای بی کردو) به دروی نه زانی ۱۰ ﴿أَفَتُكْفِرُونَ بِهِ عَلَىٰ مَا يَبْرئُ﴾ جا نایا
 (بی باوه ران) نیوه ده مه قالی ی له گه ل ده که ن ده باره ی نه وهی که به چاوی خوی ده ی بینی ۱۱
 ﴿وَلَقَدْ زَاغُوا أَزْجَالَ الْهُنَىٰ﴾ سویند به خوا بینگومان جارنکی تر جوبره نیلی بینیوه ۱۲ ﴿عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ﴾ لای
 دره ختی (سیدره تولمونه ها) ۱۳ ﴿عِنْدَ حَاجَةِ الْمَوْتَىٰ﴾ که لای نه وه وهیه به هه شتی نیشته جی بوون ۱۴
 ﴿إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ﴾ نهو کاتهی (پنغه میهره ﴿﴾ نهو شته گرنگ و سهر سور هینه ره ی بینی که سیدره ی
 داپوشی چون داپوشینیک ۱۵ ﴿مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ﴾ چاوی نهو (موحه ممد ﴿﴾ به ملا و لادانه یسده روانی
 (له مه به ست تی نه ده په ری) ۱۶ ﴿لَقَدْ رَأَىٰ﴾ سویند به خوا بینگومان بینی ﴿مِنَ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ﴾ گه وره ترین
 به لگه و نیشانه ی په روه ردگاری ۱۷ ﴿أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ﴾ ده ی پیس بلین نایا لات و عوززا (که
 دووبتن) ۱۸ ﴿وَمَنْوَةَ الْغَالِغَةِ الْأُخْرَىٰ﴾ وه بتی سیهم که مه ناته (نایا هیچیان بی ده کری) ۱۹ ﴿الْكَاذِبَاتِ
 الْأُفْرِیٰ﴾ نایا راسته نیوه کورن بو خوتان و کچان بو خودا به ره وا و چاک ده زانن؟ ۲۰ ﴿تِلْكَ إِذْ أَسْمَعُ
 ضُرِبَآءٍ﴾ نه گه ر و این دابه شکر دینکی نادرست ده بی ۲۱ ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ مَّتَمَّتْ هِيَ وَالنَّوَىٰ﴾ نه م بتانه
 هه ناوانینکی روتن که نیوه و باو و باپیرانتان لیثان ناون (به بی ناوه روك) ﴿مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطٰنٍ﴾ خوا
 هیچ به لگه یه کی له سهر په رسترای نه وان نه نار دووه ته خواره وه ﴿إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ﴾
 نه نها شوینی گومان و نهو شته ده که ون که نه نفسی خویان چه زی لی یه تی. ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ رَبِّهِمْ الْهُدَىٰ﴾
 له کاتیکدا که به راستی له لایه ن په روه ردگاریانه وه هیدایه تیان بو هاتووه ۲۲ ﴿أَمْ لِلإِنْسَانِ مَا تَكْفُرُ﴾ نایا
 سروف ثاره زوی هه رچی کرد بوی دینه دی (نه خیر) ۲۳ ﴿فَلِللَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ﴾ چونکه هه ر خوابه
 خاوه نی دنیا و دوار قره ۲۴ ﴿وَكَمْ مِّن مَّلَكٍ فِي السَّمٰوٰتِ﴾ وه چه نده ها فریشته که له ناسمانه کانداهن
 ﴿لَا تُغْنِي عَنْهُمْ شَيْئًا﴾ تکا و شه فاعه تیان هیچ سوودی نی به ﴿إِلَّا مَن بَعَدَ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ﴾ مه گه ر دوای
 نه وهی که خوا مؤلت بدات ﴿لَمَن نَّشَاءُ وَرَضَىٰ﴾ بو هه ر که سینک که خوی بیهوی و رازی بیت بی ۲۵

﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ بە پراستی ئەوانەى كە باوەر بە پۆزى دواى ناهیتن ﴿لَيَسْمُنَنَّ الْمَلَائِكَةُ نَسِيَةَ الْأُنثَى﴾ فریشتەكان بە كچى (خوا) ناو دەبەن ﴿وَمَا لَهُمْ بِهِمْ مِنْ عِلْمٍ﴾ لە كاتێكدا هیچ زانیاریە كیان دەربارەى نى یە ﴿إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ﴾ تەنها دواى گومان دەكەون ﴿وَإِنَّ الظَّنَّ﴾ وە بە پراستی گومان ﴿لَا يُغْنِي مِنَ الْمُحِقِّ شَيْئًا﴾ هیچ سوودێكى نى یە لە زانینى هەق و پراستی دا ﴿فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا﴾ دەى كەواتە تۆش وازبەیتە لەو كەسە پشت دەكاتە فورئان و یادی ئیمە ﴿وَلْيُرِدْ إِلَّا الْجَهَنَّمَ﴾ وە بینجگە زبانی دنیا هیچى تری ناوى ﴿ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ﴾ ئەمە ئەو بەرى زانیارى و تیگە یشتیانە لە زانیاریدا ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بە پراستی پەروردگارت چاك دەزانى بەوى لە رێبازە كەى گومرا بوو ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ أَهْتَدَى﴾ وە چاك دەزانى بەوى كە رێنووین بوو ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وە خوا خاوەنى هەرچى لە ئاسمانەكان و زەویدا یە ﴿لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَنْتَوْنَ آيَاتِهِمْ﴾ تا سزای ئەوانە بدات كە خراپەیان كردوو بە پێى كردهووە كانیان ﴿وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى﴾ وە پاداشتی ئەوانە بداتەووە كە چاكەیان كردوو بە چاكەتر (لەوى كردویانە) ﴿الَّذِينَ يَخْتَفُونَ بَيْنَ الْأَيْدِي وَالْخَوَافِ﴾ ئەوانەى كە لە گوناهى گەورە و كردهوى دزیو خۆیان دەپارێزن ﴿إِلَّا اللَّعْمَ﴾ جگە تاوانى بچووك نەبیت ﴿إِنَّ رَبَّكَ وَسِعَ الْمَغْفِرَةَ﴾ بە پراستی پەروردگارت لیوردنى فراوانە ﴿هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذَا أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ﴾ ئەو لە هەموو كەس بەحالى ئیو زاناترە لە كاتێكدا كە لە زهوى دروستى كردون ﴿وَإِذَا أَنْشَأْتُمْ أَجْنَةً فَيَطْمَنُّ أُمَّهَاتِكُمْ﴾ وە كاتێك كە ئیو كۆرە لەن و لەسكى دایكتان دان ﴿فَلَا تَزْكُوا أَنْفُسَكُمْ﴾ كەواتە خۆتان بە چاك و پاك دامەنین ﴿هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ اتَّقَى﴾ خوا زاناترە بەو كەسەى زیاتر لە خواترسە ﴿أَقْرَبَتْ إِلَى الَّذِي تَوَلَّى﴾ جا ئایا دیت ئەو كەسەى كە پشتى هەلكرد (لەباوەر) ﴿وَأَعْظَى قَلِيلًا وَأَسَدَى﴾ (لەوى پرپاری دابوو) كەمێكى بەخشی و ئەوى تری گرتەووە ﴿أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ﴾ ئایا (ئەو كەسە) زانیارى پەنهانى لایەو ﴿فَهَوَّيْتُ﴾ و بە چاوە ببینی ﴿أَنْ لَمْ يَنْبَأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَى﴾ یان ئایا ناگادار نە كرابوو بەوى كە لە پەرەوانە كانی مووسادا بوو ﴿وَأَنْزَيْتُ آلِيَّ وَآلِيَّ﴾ (وە بەوى كە لە پەرەوانى ئیبراهیمدا بوو) ئەو ئیبراهیمەى كە پەیمانى خۆى بە چاكى بەجنى هیتا ﴿الْأَنْزِلُ وَارِدًا وَأَنْزِلُ الْآخِرَى﴾ (لەو پەرەوانە داها توو) كە هیچ تاوانبارێك گوناهى تاوانبارێكى تر هەلناگرى ﴿وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى﴾ وە بینگومان ئادهسى جگە لە كۆششى خۆى خاوەنى هیچى تر نى یە (لەدوا پۆزدا) ﴿وَأَنْ سَعَى سَوْفَ يُرَى﴾ و بینگومان هەول كۆششە كەى لە داها توو (لە قیامەت) دا دەبیریتەووە ﴿لَنْ يُخْرِجَنَّ الْجَنَّةَ الْأَوْفَى﴾ پاشان پاداشت دەدریتەووە بە تیر و تەواوى ﴿وَأَنْ إِلَى رَبِّكَ الْمُنْتَهَى﴾ وە بە پراستی هەموو كارێك سەرەنجامە كەى هەر بۆ لای پەروردگارت دەگەڕیتەووە ﴿وَأَنْهُ هُوَ أَصْحَابُكَ وَأَنْتَ كَى﴾ وە بینگومان هەر ئەویش بەنده كان دەخاتە گریان و پێكە نین ﴿وَأَنْهُ هُوَ أَمَاتُ وَالْحَيَا﴾ وە بینگومان هەر ئەو دەیانمریتى و زیندوو شیان دەكاتەووە ﴿

﴿وَأَنَّهُ خَلَقَ الزُّوجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى﴾ وە بەراستی ھەر ئەو ە كە جوتى نىر و منى دروست كەردوو ە ﴿مِنْ نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَى﴾ لە نوتفەيەك كاتىك دەرژنرىتە مندالدانەو ە ﴿وَأَن عَالِمُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ﴾ وە بەراستی ھەر لەسەر خوايە دروست كەردنەو ەى لەپۆزى دوايىدا ﴿وَأَنَّهُ هُوَ أَعْلَىٰ رَاقِبٍ﴾ وە بىنگومان ھەر ئەويشە كە خەلكى دەولەمەند و ھەزار دەكات ﴿وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَىٰ﴾ وە بەراستی ھەر ئەو ە پەروەردگارى ئەستىزەى شىعرا (شىعرا : ئەستىزەيەك بوو خەلكانىك لەسەردەمى نەفامىدا دەيانپەرست) ﴿وَأَنَّهُ بِأَهْلِكَ عَادًا الْأُولَىٰ﴾ وە بىنگومان ھەر ئەو خوايە گەلى عادى يەكەمى لەناو برد ﴿وَتَمُودَ أَفْئًا أَبَىٰ﴾ گەلى سەموودىشى لەناو برد و كەسى نەھىشتن ﴿وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ﴾ وە گەلى نوحىشى (لەناو برد) لەپيش (عادو سەموود) دا ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَهْلَ أَهْلَتُمْ﴾ كە بەراستی ئەوان سەتم كارترو ﴿وَاطَّقَىٰ﴾ سەر كەش تەبوون ﴿وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَىٰ﴾ وە گوندە سەروژنەر كراو ە كانى (بەزەويدا) بردە خوارو ە (كە گوندە كانى گەلى لوو بوون) ﴿فَغَشَّاهَا مَاء عَسَىٰ﴾ ئەمجا ئەو گوندانەى داپوشى (بەجۆرەها سزای سەخت) چۆن داپوشىنىك ﴿فِي آيَةِ الْآلَةِ رَبِّكَ﴾ لە كام نازو نىعمەتە كانى پەروەردگارت ﴿تَمَارَىٰ﴾ دوو دلييت ﴿هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذِرِ الْأُولَىٰ﴾ ئەم (پىغەمبەرە) ترسىتەرئىكە لە (پىغەمبەرە) ترسىتەرە كانى پيشوو ﴿أُرْفَتِ الْأَرْضُ زُورَٰنِزِكَ بُووتەو ە﴾ ﴿لَيْسَ لَهَا مِن دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ﴾ جگە لەخوای گەورە كەس نى بە ناشكرای بكات (ويزانىت كەى دىت) ﴿أَفَمِن هَذَا الَّذِي كَفَرْتُمْ﴾ جانايا لەم قورئانە سەرتان سوڤ دەمىتت ؟ ﴿وَتَصْحَكُونَ وَلَا تَتَكُونَ﴾ وە پىندە كەنن و ناگرىين ! ﴿وَأَن تَسْمَعُونَ﴾ وە ئىو ە سەر گەرم و بى ناگان ﴿فَأَسْجُدُوا لِلَّهِ وَعَبُدُوا﴾ دەى سوژدە بەرن بو خوا و پەرسشى بكەن ﴿

سورەتى ﴿الْقَمَرِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوى خوای بەخشندەى مېھرەبان

﴿اقْرَأْ تَبِ السَّاعَةِ﴾ پۆزى دوايى نزىك بوو ەو ە ﴿وَأَنشَقَّ الْقَمَرُ﴾ وە مانگ لەت بوو ﴿وَأَن يَرَوُا آيَةً﴾ وە ئەگەر بى برۆيان موعجىزەيەك ببىنن ﴿يَعْرَضُوا﴾ پشت ھەلدە كەن ﴿وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ﴾ وە دەلېن ئەمە جادوو ەكى بەردەوامە (و موحەممەد لىيان دەكات) ﴿وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاهُمْ﴾ وە ئەو (بت پەرستانە) باو ەرىيان نەھىتاو شوين ەواو ئارەزووى خويان كەوتن ﴿وَكُلٌّ أُمَمٌ مِّثْقَلُ ذَرَّةٍ مِّنَ الْحَبِّ﴾ لە كاتىكدە ھەموو كارىك سەرەنجامىكى ھەيە ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْآيَاتِ﴾ بىنگومان ھەوالى زۆر (لەناو بردنى ياخيانيان) پى گەيشتوو ە (لەقورئاندا) ﴿مَا فِي مِزَانٍ﴾ كە بىيانگىرئىتەو ە (لە بت پەرسى) ﴿حِكْمَةٌ مُّبَلَّغَةٌ﴾ (قورئان) ھەمووى حىكمەتىكى تەواو ە ﴿فَمَا تَعْنَىٰ الَّذُرِّ﴾ بەلام ترساندنى ترسىتەران (بو گەلى بى برۆيا) سوودى نى يە ﴿فَقَوْلٌ عَصَىٰ﴾ ئەمجا تو (ئەى موحەممەد ﷺ) پړوويان لى وەرچەرختنە ﴿يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ﴾ (چاو ەروانى) ئەو پۆزە بكە كە جار دەرىك بانگى خەلكى دەكات ﴿إِلَىٰ سَنَىٰ وَنُكْرٍ﴾ بو شتىكى زۆر ناخۆش (كە پۆزى حەشرە) ﴿

﴿حَسْمًا أَنْصَرُهُمْ﴾ (بە کز و چا و شوپری یەوہ ﴿يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَانِ﴾ لە گۆرە کانیان دینە دەرهوہ
 ﴿كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ﴾ وەك كۆللەى پەرش و بلاون ﴿مُتَّطِعِينَ إِلَى الدَّارِ﴾ خیرا دواى جار دەرە كە
 دە كەون ﴿يَقُولُ الْكٰفِرُونَ﴾ بى باوەرەن دەلین ﴿هَذَا يَوْمٌ عَسِيرٌ﴾ ئەسڕۆ پۆژنكى زۆر دزوار و سەختە ﴿
 كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمٌ نُوحٍ فَكَذَّبُوهُمُ عَبْدَانَا﴾ پێش ئەمان گەلى نووح بى باوەر بوون، جابەندەى ئیمە (نووح) یان بەدروژن دانا
 ﴿وَقَالُوا آمِنُونَ﴾ وە ووتیان (نووح) شیبە ﴿وَأَنْذَجِرْ﴾ وە هەرەشەیان لێكرد و پێنگری كرا لەبانگەوازە كەى
 ﴿فَدَعَا رَبَّهُ﴾ جا (نووح) هاواری كرده پەرورەدگارى و ﴿أَنى مَعْلُوبٌ﴾ (ووتى) بەراستی من شكستم
 خوار دووہ (بى دەسەلام) ﴿فَأَنْصَرِ﴾ دەى تۆ یارمەتیم بدە ﴿فَقَتَحْنَا آتُونَ السَّمَاءَ﴾ ئیمەش هەموو
 دەرگای ئاسمانمان كردهوہ ﴿بِمَاءٍ مِّنْهُمَّيْرٍ﴾ بەئاوى بارانى بەلێزمە ﴿وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا﴾ وە كانیواى
 زۆرمان لەزەویدا هەلقولاند ﴿فَأَلْقَى الْمَاءَ عَلَىٰ أَمْرٍ﴾ جاناوى ئاسمان و زەوى بەیەك گەشتن بەو ئەندازەى
 ﴿قَدْ قَدِرَ﴾ كە بریارى لەسەر درابوو ﴿وَحَمَلْنَا عَلَىٰ ذَاتِ الْأَرْحِ﴾ وە نووحمان (لەگەڵ شۆین كەوتوانى)
 هەلگرت لەسەر كەشتیبەك كە بەچەند پارچە تەختەو ﴿وَوَدُّرِ﴾ بزمار (دروست كرابوو) ﴿
 يَجْرِي بِأَعْيُنِنَا﴾ لە پێش چاوو چاودێرى ئیمە دەرویشت (نەمان هیشت نووم بیت) (لەم ئایەتەدا
 جینگیر كردنى صیغەتى [عین = چاو] بۆ خواى گەورە هاتووہ، بەلام بەشێوەیەك كە شایستەى
 گەورەى و تەواوى زاتى خوا بیت، بەبى هیچ لێچواندن و لێكدانەو یەك، وە بروامان پێتەتى و
 چۆنیتە كەى نازانین، تەنھا خوا دەیزانیت) ﴿جَرَادٌ لِّمَنْ كَانَ كٰفِرٌ﴾ ئەمە پاداشتە بۆ ئەو كەسەى باوەرى بى
 نەكرا (كە نووحە) ﴿وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً﴾ بینگومان ئەو رووداوەمان هیشتەو تابییتە پەندىك. ﴿فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ﴾
 جا ئایا كەسێك هەبە پەند وەرگرى؟ ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ﴾ دەى ئایا سزاو ترساندەم چۆن بوو؟ ﴿
 وَلَقَدْ بَشِّرْنَا الْفِرْعٰنَ بِالذِّكْرِ﴾ سویند بەخوا بەراستی ئیمە قورئانمان ئاسان كردوہ بۆ نامۆزگارى لى وەرگرتن
 ﴿فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ﴾ جا ئایا كەسێك هەبە پەندى لى وەرگرتى؟ ﴿كَذَّبَتْ عَادٌ﴾ گەلى عادیش پێغەمبەرە كەیان
 بەدروژانى ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ﴾ جانايا سزاو ترساندەم چۆن بوو؟ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا﴾
 بینگومان ئیمە بايەكى توندى ساردمان ئارده سەریان ﴿فِي يَوْمٍ عَجَسٍ مُّسْتَمِرٍّ﴾ لەپۆژنكى شوومى سەختدا بە
 بەردەوامى ﴿تَرِيحَ النَّاسِ كَأَنَّهُمْ أُخْرَجُوا مُنْقَعِرٍ﴾ خەلكى (لە زەوى) هەلگرت وەك بنە دارخورماى لەبێخ
 هەلكەندراوى (لېكردن) ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ﴾ جا ئایا سزاو هەرەشەى ئیمە چۆن بوو (لەبى باوەرەن)؟
 ﴿وَلَقَدْ بَشِّرْنَا الْفِرْعٰنَ بِالذِّكْرِ﴾ بەراستی قورئانمان ئاسان كردوہ بۆ نامۆزگارى لى وەرگرتن ﴿فَهَلْ مِنْ
 مُّذَكِّرٍ﴾ جا ئایا كەسێك هەبە پەندى لى وەرگرتى؟ ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذْرِ﴾ گەلى سەموود باوەریان بە
 پێغەمبەرە كەیان نەهیتا (كە صالح پێغەمبەریان بوو عليه السلام) ﴿فَقَالُوا أَبَشْرًا مِّمَّنَّا وَجِدًا لِّبَعْدِهِ﴾ جاووتیان:
 چۆن ئیمە دواى تاكە كەسێك بکەوین لەخۆمان ﴿إِنَّا إِذْ أَلَيْنَا صَلَٰبٌ وَسُعُرٌ﴾ ئەگەر دواى تۆ بکەوین ئەوسا
 ئیمە لەگومرايى و شكست دابن ﴿أَلَيْسَ الذِّكْرُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا﴾ ئایا لەناو هەمووماندا نیگا هەر بۆ ئەو كراوہ
 بەتەنیا؟ ﴿بَلْ هُوَ كَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ (نەخیر) بەلكو ئەو (صالح) پیاوێكى زۆر دروژنى خود پەسەند و لوت بەرزە ﴿
 سَبَّعْمُونَ عَدَاةً مِنَ الْكٰفِرِ الْاَلِيمِ﴾ سەبى دەزانن كە كى زۆر دروژنى خود پەسەندە ﴿إِنَّا مُرْسِلُونَ النَّاقَةَ فِتْنَةً لَّهُمْ﴾
 ئیمە حوشترە كە دەنیرین بۆ ئاقى كردنەو بیان ﴿فَأَرْقَبْتَهُمْ وَأَصْطَبِرْ﴾ جا (ئەى صالح) چاوەروانى سەر
 ئەنجامیان بکە و دان بەخۆدا بگرە ﴿

﴿وَيَذُرُّ الْمَاءَ فَمِنْمَا يُمْسِرُ﴾ وه هەوالبان پێ بده که ئاوه که له نێوانی (حوشتره که و ئەو) اندا بەش کراوه
 ﴿كُلٌّ يَتْرِبُ فَيُخْتَصِرُ﴾ هەریه که بیان له نۆره ئاوی خۆیدا حازر بێ ﴿فَتَادُوا صَاحِبَهُ﴾ (گه له که ی له م کاره
 بینزار بوون) جا بانگی هاو پێ (خراپه) که بیان کرد (قوداری کورپی سالیف) ﴿فَتَعَالَى فَعَقَرٌ﴾ ئەویش
 دەستی دایه شمشیر و (حوشتره که ی) سەر بپری ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ﴾ جا تۆ له و ترساندنێ من
 چۆن بۆ بۆیان؟ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً﴾ بێگومان ئێمه دهنگینکی گه و ره ی ترسانا کمان بۆ
 ناردن ﴿فَكَانُوا أَكْثَرِي الْمَخْطِرِ﴾ هه موو (مردن و ته فرو و تونا بوون) به وێنه ی پووشی ژیر پێ ی ئازهل ﴿وَلَقَدْ
 بَيَّنَّنَا آيَاتِنَا لِلذَّكْرِ﴾ سویند به خوا به راستی فورناتمان ئاسان کردووه بۆ ئامۆژگاری لێ وه رگرتن
 ﴿فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ﴾ جا ئایا که سێک هه یه په ندی لێ وه رگرت؟ ﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالَّذِي﴾ گه لی لوط
 باوهریان نه هیتا به پینه مبه ره که بیان ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا﴾ به راستی ئێمه ش ناردمانه سه ریان
 بایه کی به هینز به و ره ده زیخه وه (وله ناوی بردن) ﴿إِلَّا آلَ لُوطٍ﴾ جگه له که س و کاری لوط نه بیت
 ﴿فَجَعَلْنَاهُمْ سَحَرًا﴾ که له به ره به یاندا رزگارمان کردن ﴿يَقَعَمَّ مِنَ عَذَابِنَا﴾ به به زه یی و په حمه تی خو مان
 ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ﴾ هه ره به و شپوه پادا شتی سوپاسگوزاران ده ده ی نه وه ﴿وَلَقَدْ أَنْذَرْتَهُمْ بَطْشَتَنَا﴾ به راستی (لوط)
 گه له که ی ترساند له تۆ له ی سه ختی ئێمه ﴿فَتَكَرَّوْا بِالَّذِي﴾ به لām ئەوان گومانیان هه بوو له و ترساندنه و بر و ابان
 پێ نه بوو ﴿وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ صَيْفِيهِ﴾ سویند به خوا بێگومان (گه لی لوط) داوای میوانه کانیان لێ کرد ﴿فَلَمَسْنَا
 أَعْيُنَهُمْ﴾ جا ئێمه ش چاویانمان کویر کرد ﴿فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذْرٍ﴾ ده بچه ژن سزا و سه ره نجامی هه ره شه کانم ﴿وَلَقَدْ
 صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ﴾ سویند به خوا بێگومان هیر شی بر ده سه ریان له به ره به یاندا سزایه کی به ره ده وام
 ﴿فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذْرٍ﴾ ده ی بچه ژن سزا و سه ره نجامی هه ره شه کانم ﴿وَلَقَدْ بَيَّنَّنَا آيَاتِنَا لِلذَّكْرِ﴾ سویند به خوا
 به راستی ئێمه فورناتمان ئاسان کردووه بۆ خویندنه وه و ئامۆژگاری ﴿فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ﴾ جا ئایا که سێک هه یه په ندی
 لێ وه رگرت؟ ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُ آلُ فِرْعَوْنَ أَنذُرًا﴾ بێگومان تر سینه ران (مووسا و هاروون) هاتن بۆ سه ر فیرعه ون
 و ده ست و پتوه نده که ی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذْبًا﴾ باوهریان به هه ره موو نیشانه کانی ئێمه نه کردو به در بۆیان زانی
 ﴿فَأَخَذْنَاهُمُ أَخَذًا عَزِيمًا مَّقْتَدِرٍ﴾ جا ئێمه ش تۆ له مان لێ سه ندن به تۆ له سه ندنی که سینیکی زالی به توانا ﴿وَأَكْفَرُوا
 كُفْرًا كَبِيرًا﴾ ئایا کافره کانی ئێوه (ئه ی خه لکی مه که که) باشترن له م گه لانه ی (که باسکران)
 ﴿أَتُرْكِبُونَ فِي الزُّبُرِ﴾ بان ئێوه (ئه مانامه تان) هه یه له کتیبه ئاسمانی به کاند (ودلنیان که سزاندارین) ﴿وَأَمْرٌ
 يَقُولُوتُ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرٌ﴾ بان ده لێن ئێمه کۆمه لێکی سه ره که و تووین و نابه زین ﴿سَيَهْرَبُونَ الْجَمْعُ
 وَيَوْلُونَ الذُّبُرَ﴾ بێگومان کۆمه له که بیان ده شکتری و هه لدین ﴿بَلِ السَّاعَةِ مَوْعِدُهُمْ﴾ به لکو به لیتیان پۆزی
 دوا یی به ﴿وَالسَّاعَةُ أَذَى وَأَمْسٌ﴾ وه (سزای) ئەو پۆزه زۆر سه خت تر و تال تره ﴿إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ﴾
 به راستی تا و اباره کان له گومرایی و شیبی دان ﴿يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ﴾ ئەو پۆزه ی که له ناگری
 دۆزه خدا به سه ره رو خساریاندا پاده کیشترین ﴿ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ﴾ (بێبان ده لێن) بچه ژن ئازاری دۆزه خ ﴿إِنَّا
 كَلَّمْنَا شَقِيءَ خَلْقَهُ يَقْدِرُ﴾ بێگومان ئێمه هه موو شتی کمان به ئەندازه دروست کردووه ﴿

﴿وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ﴾ و ه فدرمانی نیمه تنها یه ك جاره ﴿كَأَمْحِ بِالْبَصَرِ﴾ وه ك چاو تر و كاندنك (وايه له خیر اییدا) ﴿وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ﴾ سونند به خوا بینگومان زور له كه سانی بی باوهری وه ك نیوه مان له ناو بردو وه ﴿فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ﴾ جانا یا كه سینك هه به پندی لی وه ربگریت؟ ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ وَفَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ﴾ وه هه ر چیه کیان کردو وه له نامه ی کرده وه کانیاندايه ﴿وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَظَرٌ﴾ وه وورد ودرشتی (کرده وه کانیان) هه مو و نو سراوه ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ﴾ بینگومان پاریز کاران وله خواترسان وان له باخات و رووباره کانی (به هه شندا) ﴿فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ﴾ له جینگایه کی خوش و په سندان ﴿عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ﴾ لای پشایه کی به ده سه لاتی به توانان ﴿﴾

سوره فی ﴿الرحمن﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿الرَّحْمَنُ﴾ خوی به خشنده (نه و خوی به) ﴿عَمَّ الْفُرُقانَ﴾ كه قورنانی فیر (ی موحه ممه د ﴿وَنَادَهُمِيزَادُ كَرْدَ، به ناسان کردنی خویندنه وه له بهر کردن و تیگه یشتنی مانا و اتا کانی) ﴿خَلَقَ الْإِنسَانَ﴾ ناده می دروست کرد ﴿عَلَّمَهُ الْبَيَانَ﴾ وه فیری گفتوگویی کرد ﴿الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ﴾ رُوژو مانگ به حسابیکی زور وورد دین و ده چن ﴿وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ﴾ نه سستیره و گزو گیاو درهخت (بو خوا) سوژده ده بهن ﴿وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ﴾ وه ناسمانی بلندو بهر ز کردو وه ته وه وه ته رازو (ی عه داله تی) داناوه ﴿الآنظُرْ أَفِي الْمِيزَانِ﴾ (وه فدرمانی داوه) كه هه ر گیز زیاده روی له ته رازو دانه كه ن ﴿وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ﴾ وه کیشانه تان رتک بکیشن ﴿وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ﴾ له ته رازو دا کم و کووری مه کهن (سووک مه بکیشن) ﴿وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنْعَامِ﴾ وه زهوی بو خه لکی ر اخستو وه ﴿فِيهَا فَكْهَةٌ وَنَخْلٌ وَنَبْءٌ كَامٍ﴾ تیدایه میوه هات و دار خورمای خاوه ن پورک ﴿وَاللَّهُ ذُو الْعَرْشِ الْعَلِيِّ وَالرَّحْمَنُ﴾ وه دانه و نیله ی خاوه ن کاو پهل و پودار و ره بیحانه ﴿فِي آيَةِ الْآلَاءِ رَبِّكُمْ أَنْتُمْ كَذِبَانٌ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روه رد گارتان باوهر ناکه ن؟ ﴿خَلَقَ الْإِنسَانَ﴾ ناده می دروست کرد ﴿مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ﴾ له قورنکی ووشکه وه بووی وه ك سوا له ت ﴿وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّاءٍ مِّنْ تَارٍ﴾ وه جنو که ی دروست کرد له بلیسه ی ناگریکی بی دوو که ل ﴿فِي آيَةِ الْآلَاءِ رَبِّكُمْ أَنْتُمْ كَذِبَانٌ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روه رد گارتان باوهر ناکه ن؟ ﴿رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ﴾ (خوا) په روه رد گاری هه ر دوو رُوژه لات و په روه رد گاری هه ر دوو رُوژ ناوایه ﴿فِي آيَةِ الْآلَاءِ رَبِّكُمْ أَنْتُمْ كَذِبَانٌ﴾ ده ی به کام له نیعمه ته کانی په روه رد گارتان باوهر ناکه ن ﴿﴾

﴿مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ﴾ دوو دەریای بەرەلای کردوووە کە دەگەن بە یەك ﴿بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ﴾ لەنیوانیاندا بەر بەستێك هەبە تێكەلی یە كتر نابن ﴿قِيَامِيءَ الْآءِ رَبِّكَمَا نَكِّذَبَانِ﴾ جا بە كام لە نیعمەتە كانی پەروەردگارتان باوەر ناكەن؟ ﴿يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ﴾ لەو دوو دەریایە مرواری و مەرجان دەردەچن (دروست دەبن) ﴿قِيَامِيءَ الْآءِ رَبِّكَمَا نَكِّذَبَانِ﴾ جا بە كام لە نیعمەتە كانی پەروەردگارتان باوەر ناكەن؟ ﴿وَاللَّهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ﴾ وە بۆ خواپە ئەو كە شتی یە گەورە دروستكر او انەى كە وەك شاخن لە دەریادا دەگەڕین ﴿قِيَامِيءَ الْآءِ رَبِّكَمَا نَكِّذَبَانِ﴾ جا كام لە نیعمەتە كانی پەروەردگارتان بەدرو دەزانن؟ ﴿كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ﴾ هەرچی دروستكر او لەسەر زەویدا هەبە نامیتى و تیا دەچى ﴿وَيَبْقَى وَجْهَ رَبِّكَ﴾ وە هەر رووی پیرۆزی پەروەردگارت دەمیتیت (لەم ئایەتەدا جینگیر كردنى سیفەتى [وجه = روو] بو خواپ گەورە هاتوو، بە لأم بە شیبو یەك كە شایستەى گەورەبى و تەواوی زاتى خواپیت، بە بى هیچ لىچواندن و لىكدانە و یەك، وە بر و امان پىبەتى و چۆنەتیه كەى نازانین، تەنها خوا دەبزانیت).

﴿ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ﴾ كە خواوەن شكۆی پێزدارە ﴿قِيَامِيءَ الْآءِ رَبِّكَمَا نَكِّذَبَانِ﴾ جا كام لە نیعمەتە كانی پەروەردگارتان بەدرو دەزانن؟ ﴿يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ئەو ی لە ئاسمانە كان و زەوى داپە (هەموو) داواى (پىوستان) لە خوا دەكەن ﴿كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ﴾ هەموو رۆژى خوا لە (بە ئەنجام گەیاندن) كارێكى (گشتى بوو نەوەر) داپە (یەك دەمر پىبیت، یەك لە داپك دەپىت، یە كێك سەردە خات و یە كێكى تر دە شكىتیت... هتد...) ﴿قِيَامِيءَ الْآءِ رَبِّكَمَا نَكِّذَبَانِ﴾ جا بە كام لە نیعمەتە كانی پەروەردگارتان باوەر ناكەن؟ ﴿سَتَفْرُغُ لَكُمْ آءَةُ الْفُلْكَانِ﴾ لەمە و لا مو حاسە بە تان دەكەین ئەى گروى ئادەمى و جنۆكە ﴿قِيَامِيءَ الْآءِ رَبِّكَمَا نَكِّذَبَانِ﴾ جا بە كام لە نیعمەتە كانی پەروەردگارتان باوەر ناكەن ﴿يَمْعَشَرُ الْجِنُّ وَالْإِنْسُ﴾ ئەى كۆمەلى جنۆكە و ئادەمى ﴿إِنْ أَسْأَلْتَهُمْ لَنْ تَنفُذُوا﴾ ئە گەر توانیان دەرچن ﴿مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ لە بە شە كانی ئاسمانە كان و زەوى ﴿فَأَنفُذُوا﴾ ئەو بەرۆن دەرچن. ﴿لَا تَنفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ﴾ ناشتوانن مە گەر بە دەسە لاتیك نەپىت ﴿قِيَامِيءَ الْآءِ رَبِّكَمَا نَكِّذَبَانِ﴾ جا بە كام لە نیعمەتە كانی پەروەردگارتان باوەر ناكەن؟ ﴿يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا بُوْتَانِ دَهْنِيْرِي﴾ بۆ تان دەنیری ﴿شَوَاطِرٍ نَّارٍ وَنُحَاسٍ﴾ بلیسەى ناگر و مسى تواو (یادوو كەلى ناگر) ﴿فَلَا تَنْصَبِرْنَ﴾ ئەو سا یارمەتى یە كتر تان پى نادریت ﴿قِيَامِيءَ الْآءِ رَبِّكَمَا نَكِّذَبَانِ﴾ جا بە كام لە نیعمەتە كانی پەروەردگارتان باوەر ناكەن؟ ﴿فَإِنَّا أَنشَقَّتْ السَّمَاءَ﴾ ئەمجا كاتێك ئاسمان لەت لەت بوو ﴿وَكُنْتَ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ﴾ وەك گولى سوور یان رۆنى هەلقرچاوى لىهات ﴿قِيَامِيءَ الْآءِ رَبِّكَمَا نَكِّذَبَانِ﴾ جا بە كام لە نیعمەتە كانی پەروەردگارتان باوەر ناكەن؟ ﴿فِيَوْمٍ هَذَا لَا يَسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ﴾ ئەمجا لەو رۆژەدا پرسیار ناكړیت لە تاوانى ﴿إِنْسٍ وَلَا جَانٍ﴾ هیچ ئادەمى و جنۆكە یەك (چونكە هەموو كەس لەو رۆژەدا بە روویدا دەناسرێتەووە كە تاوانبارە یان چاكە كار) ﴿قِيَامِيءَ الْآءِ رَبِّكَمَا نَكِّذَبَانِ﴾ جا بە كام لە نیعمەتە كانی پەروەردگارتان باوەر ناكەن؟ ﴿يَعْرِفُ الْمَجْرُمُونَ بِسِيمَاهُمْ﴾ خرابەكاران بەر و خسار یاندا دەناسرێتەووە. ﴿فَيُؤَخِّدُ بِالْوَيْبِ وَالْآفَاقِمِ﴾ ئەمجا رانه كێشرن بە مووى پىشى سەریان و بە قاچیان (بۆ ناو دۆزەخ) ﴿

﴿قِيَّامِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ﴾ جابە كام لە نەعمەتە كانی پەرورەدگار تان باوەر ناکەن؟ ﴿١١﴾ ﴿هٰذِيءَ جَهَنَّمَ الَّتِي يُكذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ﴾ ئەمە ئەو دۆزەخەى كە تاوانباران بە درۆيان دەزانى ﴿١٢﴾ ﴿يَظُفُّونَ بَيْنَهُمَا بَيْنَ يَدَيْهِمَا ان﴾ هاتوچۆ ئە كەن لە نەوان ئەو (دۆزەخە) و ئاوى زۆر گەرمدا ﴿١٣﴾ ﴿قِيَّامِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ﴾ جابە كام لە نەعمەتە كانی پەرورەدگار تان باوەر ناکەن؟ ﴿١٤﴾ ﴿وَلَمَن خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ﴾ وە بۆ ئەو كە سەى لە وەستانى بەردەم پەرورەدگارى بترسىت هەىە ﴿جَنَّتَانِ﴾ دوو باخى (خوش) ﴿١٥﴾ ﴿قِيَّامِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ﴾ جا كام لە نەعمەتە كانی پەرورەدگار تان بە درۆ دەزانن؟ ﴿ذَوَاتَا أَفْنَانٍ﴾ (دوو باخە كە) خاوەنى مەو و درەختى زۆرن ﴿١٦﴾ ﴿قِيَّامِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ﴾ دەى بە كام لە نەعمەتە كانی پەرورەدگار تان بى باوەرن؟ ﴿١٧﴾ ﴿فِيهِمَا عَيْنَانِ جَحْرِيَّانِ﴾ تەياندا هەىە دوو پوو بار و كانياوى پەوان ﴿١٨﴾ ﴿قِيَّامِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ﴾ جابە كام لە نەعمەتە كانی پەرورەدگار تان باوەر ناکەن؟ ﴿١٩﴾ ﴿فِيهِمَا مِن كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ﴾ هەىە لە ناوياندا لە هەر مەو بەك دوو جۆر ﴿٢٠﴾ ﴿قِيَّامِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ﴾ جابە كام لە نەعمەتە كانی پەرورەدگار تان باوەر ناکەن؟ ﴿٢١﴾ ﴿مُتَكَبِّرِينَ عَلَىٰ فُرُشٍ﴾ پالەيان داو تەو و لە سەر جۆرە فەر شەيك ﴿بَطَّأ بِهَآ مِن اِسْتَبْرَقٍ﴾ كە بەرە كانيان لە ئاورى شەى ئەستورە ﴿وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ﴾ وە مەو لى كەرنەو وى ئەو دوو باخە نەزىكە دەستە ﴿٢٢﴾ ﴿قِيَّامِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ﴾ جابە كام لە نەعمەتە كانی پەرورەدگار تان باوەر ناکەن؟ ﴿٢٣﴾ ﴿فِيهِنَّ قَصْرَاتٌ اَلظَّرِفِ﴾ لەو باخا نەدا هەن حۆر يانەك كە تەنەها چاويان پەيو تە مەزە كانيان ﴿لَتَرِيظِيهِنَّ اِنْسُ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ﴾ پيش ئەوان دەستى نادەسى و جنۆ كەيان لى نە كە وتوو وە ﴿٢٤﴾ ﴿قِيَّامِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ﴾ جابە كام لە نەعمەتە كانی پەرورەدگار تان باوەر ناکەن؟ ﴿٢٥﴾ ﴿كَانَهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ﴾ ئەو (حۆرى يانە) وەك ياقووت و مەرجان وان ﴿٢٦﴾ ﴿قِيَّامِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ﴾ جابە كام لە نەعمەتە كانی پەرورەدگار تان باوەر ناکەن؟ ﴿٢٧﴾ ﴿هَلْ جَزَاءُ الْاِحْسَنِ اِلَّا الْاِحْسَنُ﴾ ئايا پادا شتى چاكە هەر چاكە نى يە؟ ﴿٢٨﴾ ﴿قِيَّامِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ﴾ جابە كام لە نەعمەتە كانی پەرورەدگار تان باوەر ناکەن؟ ﴿٢٩﴾ ﴿وَمِن دُونِهِمَا جَنَّتَانِ﴾ وە بىجگە لەو دوو باخەى (كە باس كران) دوو باخى تر هەن ﴿٣٠﴾ ﴿قِيَّامِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ﴾ جابە كام لە نەعمەتە كانی پەرورەدگار تان باوەر ناکەن؟ ﴿٣١﴾ ﴿مُدَّهَامَّتَانِ﴾ دوو باخى ئەو نەندە سەوزن (لە سەوزى داپەش دەنوئەن) ﴿٣٢﴾ ﴿قِيَّامِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ﴾ جابە كام لە نەعمەتە كانی پەرورەدگار تان باوەر ناکەن؟ ﴿٣٣﴾ ﴿فِيهِمَا عَيْنَانِ صَاحَتَانِ﴾ لەو دوو (باخە) دا دوو كانى هەلقولاويان تەيدايە ﴿٣٤﴾ ﴿قِيَّامِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ﴾ جابە كام لە نەعمەتە كانی پەرورەدگار تان باوەر ناکەن؟ ﴿٣٥﴾ ﴿فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَتَحَلَّلَ وَرَمَانَ﴾ لەو دوو (باخە) دا لە هەموو جۆرە مەو و دار خورماو هەنارەكيان تەيدايە ﴿٣٦﴾ ﴿قِيَّامِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ﴾ جا كام لە نەعمەتە كانی پەرورەدگار تان بە درۆ دەزانن ﴿٣٧﴾

﴿فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حَسَنَاتٌ﴾ تیناندا هه به نافر هتانی ئاكار چاکی پوالت جوان ﴿فِي آيَاتِ الْآلَاءِ رَبِّكُمْ﴾
 ﴿تُكْذِبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روره دگارتان باوهر ناکه ن؟ ﴿حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ﴾
 حوریانیک له ناو خیتوت و چادره کانددا دهرناچن و دوور ناکه ونه وه (هه میسه چاوه پسی
 هاوسه ره کانیان) ﴿فِي آيَاتِ الْآلَاءِ رَبِّكُمْ تُكْذِبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روره دگارتان باوهر
 ناکه ن؟ ﴿لَنْ نَقْضِيَنَّهُنَّ اِنَّ قَبْلَهُنَّ وَاَجَانٌ﴾ پیش نه وان نه دهستی ناده می و نه دهستی جنو که بیان لی
 نه که ونه وه ﴿فِي آيَاتِ الْآلَاءِ رَبِّكُمْ تُكْذِبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روره دگارتان باوهر ناکه ن؟
 ﴿مُتَّكِعِينَ عَلَى رُفُوفٍ خُضْرٍ وَعَبَقَرٍ حَسَنٍ﴾ پال ده ده نه وه به پستی سه و زباوی رازاوه و فهرشی
 زور جوانی نایابه وه ﴿فِي آيَاتِ الْآلَاءِ رَبِّكُمْ تُكْذِبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روره دگارتان
 باوهر ناکه ن؟ ﴿بَدْرِكَ اَسْمُرُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْاِکْرَامِ﴾ پیروزه ناوی په روره دگاری خاوه ن گوره بی
 و به خشش ﴿﴾

سوره تی (الواقعة)

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده می میهره بان

﴿اِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ﴾ کاتیک که پروداوی گه وره می (قیامت) پرویدا ﴿لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ﴾ له رودانیدا
 هیچ درو و گومانیک نی به ﴿حَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ﴾ نزم که ره وه می (که سانیکه و) به رز که ره وه به (بو که سانیکه
 تر) ﴿اِذَا زُلْزِلَتِ الْاَرْضُ زِلْجًا﴾ کاتیک که زهوی هینرایه جولان به جولانیکه توند ﴿وَوَسَّتِ الْجِبَالُ
 بَسًا﴾ وه شاخه کان زور وورد کران به وورد کردن ﴿فَكَانَتْ هَبَاءً مُّثْبَتًا﴾ وه بوون به ته بو تو زی پرش و
 بلاو ﴿وَكُنْتُمْ اَزْوَاجًا ثَلَاثَةً﴾ وه تیره ده بنه سنی کومه ن (له دوا پروژدا) ﴿فَاَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا اَصْحَابُ
 الْمَيْمَنَةِ﴾ نه مجا یارانی لای راست، کام یارانی لای راست؟ ﴿وَاَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا اَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ﴾
 وه یارانی لای چه پ، کام یارانی لای چه پ؟ ﴿وَالسَّيْفُونَ السَّيْفُونَ﴾ وه پیشه که وتوه کان هه
 خویانن پیش که وتوو ﴿اُولٰٓئِكَ الْمُقَرَّبُونَ﴾ نه وانن نزیکانی (باره گای خوا) ﴿فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ﴾
 له به هه شتانی پر نازو نیعمه تدان ﴿ثَلَاثَةٌ مِّنَ الْاُولٰٓئِن﴾ کومه لیکه زورن له (گه لانی) پیشینان ﴿وَقَلِيلٌ
 مِّنَ الْاٰخِرِيْنَ﴾ وه که میکن له پاشینان (له نوممه تی موحه مه د ﴿﴾) ﴿عَلٰی سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ﴾
 له سدر قه نه وه و کورسی چنرا و به نالتون ﴿مُتَّكِعِيْنَ عَلٰیهَا مُتَّقِلِيْنَ﴾ پال نه ده نه وه له سهری به رامهر
 به به کتری ﴿﴾

﴿يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ﴾ تازه لای هه همیشه بی به سه ریانداده گهرین ﴿﴿﴾ ﴿بِأَكْوَابٍ وَأُنْيَاقٍ وَكُفٍّ مِّن مَّعِينٍ﴾
 به په رداخ و سوراحیی و گلاسی پر له شه رابی سه رچاوهی ره وان ﴿﴿﴾ ﴿لَا يَصْدَعُونَ عَنْهَا وَلَا يُزْفُونَ﴾
 نه سه ریان پی ی ده یشیت ونه سه رخوش نه بن پی ی ﴿﴿﴾ ﴿وَفِي كَهْفِهِمْ ثَمَنًا خَيْرٌ مِّن مِّمَّةٍ مِّمَّاتٍ﴾ میوه هاتیش که خویان
 هه لی بزیرن ﴿﴿﴾ ﴿وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ﴾ وه گوشتی هه ر بالنده به که که حزی لی بکه ن ﴿﴿﴾ ﴿وَحُورٌ عِينٌ﴾
 وه حوریانی چاو گهش و چاو به له که ﴿﴿﴾ ﴿كَأَمْثَلِ الذُّلْفِ الْمَكُونِ﴾ وه که مرواری ناو سه ده ف وان ﴿﴿﴾
 ﴿جَزَاءً يَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ (نه م نیعمه تانه) له پاداشتی نه و کرده وانه دایه که نه نجامیان نه دا ﴿﴿﴾ ﴿لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا
 وَلَا تَأْتِيهِمْ﴾ نایبستن له و به هه شتانه دا نه قسه ی بیهوده، وه نه تا وانبار کردن ﴿﴿﴾ ﴿إِلَّا قِيلًا سَلَامًا﴾ جگه
 له ووته ی سلوا سه لام کردن (له به کتری) ﴿﴿﴾ ﴿وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ﴾ وه یارانی لای راست کام
 یارانی لای راست ﴿﴿﴾ ﴿فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ﴾ له زیر سینه ری دارتاوگی بی در کدان ﴿﴿﴾ ﴿وَوُضِعَ الْمَنْصُورُ﴾
 وداری مؤزی هونراو به هیشووه مؤز ﴿﴿﴾ ﴿وَوُضِعَ الْمُدُّورُ﴾ و سینه ری به رده وام ﴿﴿﴾ ﴿وَمَا وَمَشْكُوبُ﴾
 وه ناوی نافگه سی و ناوی ره وان ﴿﴿﴾ ﴿وَفِي كَهْفِهِمْ ذُرِّيُّوهُمْ﴾ وه میوه هاتی زور ﴿﴿﴾ ﴿لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ﴾ که
 هه رگیز ته واونابی و قه ده غهش ناگری ﴿﴿﴾ ﴿وَفُورِشٍ مَّرْمُوعَةٍ﴾ هه روه ها راخه ری به رز زبلندی تیدایه ﴿﴿﴾
 ﴿إِنَّا أَنشَأْنَاهُنَّ إِنشَاءً﴾ نیمه حوریه کانی به هه شتمان دروست کردووه به دروست کردنیکی زور جوان ﴿﴿﴾
 ﴿فَجَعَلْنَهُنَّ أَبْكَارًا﴾ وه گیراومانن به حوریانی هه همیشه کچ (واته: هه رچه ندهاوسه رکانیان بچنه لایان خوی
 گه وره بزویان ده کاته و به کچ) ﴿﴿﴾ ﴿عُرْيًا أَتْرَابًا﴾ هاوسه ره کانیان زور خوش ده ویت و هاوته مه نیانن ﴿﴿﴾
 ﴿لَأَصْحَابِ الْيَمِينِ﴾ (نه مانه هه موو) بزویارانی لای راستن ﴿﴿﴾ ﴿ثُلَّةٌ مِّنَ الْأُولَىٰ﴾ (یارانی لای راست)
 کومه لیککی زورن له (گه لانی) پیشیوو ﴿﴿﴾ ﴿وَأَصْحَابُ الْأُخْرَىٰ﴾ کومه لیککی زوریش له پاشینان (له
 نوممته ی موحه ممه د ﴿﴿﴾ ﴿وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ﴾ وه هاورپنیانی لای چه پ کام هاورپنیانی
 لای چه پ؟ ﴿﴿﴾ ﴿فِي سَمُورٍ وَحَمِيرٍ﴾ له ناو گری دوزه خ و ناوی له کول دان ﴿﴿﴾ ﴿وَوُضِعَ لِيْلٌ مِّن يَحْمُورٍ﴾ وه
 له سینه ری چره دوو که لی رهش دان ﴿﴿﴾ ﴿لَأَبْرَارٍ وَلَا كَرِيمٍ﴾ نه فینکه و نه که لکیشی هه به ﴿﴿﴾
 ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْبَلَٰ ذَٰلِكَ مُّتَرَبِّعِينَ﴾ چونکه به راستی نه مانه پیشتر خوشگوزهران بوون ﴿﴿﴾ ﴿وَكَانُوا
 يُصِرُّونَ عَلَىٰ الْحِنثِ الْعَظِيمِ﴾ وه به رده وام بوون له سه ر گونا هه گه وره که (هاوه ل دانان بو خوا) ﴿﴿﴾
 ﴿وَكَانُوا يُثْمَلُونَ﴾ وه ده یانوروت ﴿﴿﴾ ﴿أَهْدَأْمَنًا وَكَانُوا أَرْبَابًا وَعَظْمًا﴾ نایا نه گه ر مردین و بووین به خول و نیسکی
 رزیو ﴿﴿﴾ ﴿أَهْدَأْمَنًا لِّمَنْعُوهُمْ﴾ نایا نیمه زیندوو نه کریننه وه ﴿﴿﴾ ﴿أَوْءَابًا أَوْءَابًا الْأُولَىٰ﴾ یاخود باوو باپیرانمان
 (زیندوو نه کریننه وه) ﴿﴿﴾ ﴿قُلْ إِنَّ الْأُولَىٰ وَالْآخِرِينَ﴾ (نه ی موحه ممه د ﴿﴿﴾ ﴿بَلَىٰ بَلَىٰ بَلَىٰ﴾ بلن بیگومان هه موو پیشینان
 و پاشینان ﴿﴿﴾ ﴿لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ﴾ کوزه کریننه وه وراپیچ ده کرینن بزکاتی رژی دیاری
 کراو ﴿﴿﴾

﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيْهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ﴾ پاشان ئىتوہ ئەى گو مریانی سى باوەران ﴿لَا كُفْرَانَ لَكُمْ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زُفْرٍ﴾
 ینگومان لە (بەرى) درەختى ژەقنە سووت (دەخۆن) ﴿فَقَالُونَ مِمَّا الْبُطُونَ﴾ جا وورگی خۆتانى
 لى پرده کەن ﴿فَشَدِيدُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ﴾ ئەمجا ئاوى کولاًوى بەسەردا دەخۆنەوہ ﴿فَشَدِيدُونَ
 شُرْبِ الْهَبِيرِ﴾ دەى خۆنەوہ وەکو خواردەنەوہى (خوشتراى) تینوو ﴿هَذَا نُزْلُهُمْ يَوْمَ الزَّيْنِ﴾ ئەمە
 میواندارى ئەوانە لە پۆزى قیامەتدا ﴿تَحْنُ حَافِقَتُكُمْ فَكَلُوا لَا تُصَدِّقُونَ﴾ ئیمە دروستمان کردون ئەى
 بۆ پروا ناکەن (بەزیندوو بوونەوہ) ﴿أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْمُوتُونَ﴾ جا پیم بلین ئەو ئاوەى کە دەپریژنە ناو
 مندالدا ئەوہ؟ ﴿ءَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ؟﴾ ئایا ئیتوہ دروستى دەکەن؟ ﴿أَمْ تَحْنُ الْخَالِقُونَ﴾ یان ئیمەین بەدى
 هینەرین؟ ﴿تَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتِ وَمَا تَحْنُ بِمَسْرُورِينَ﴾ ئیمە لەناوتاندا مردنمان داناوہ، وەکەس
 پیش دەسەلاتى ئیمە ناکەوى ﴿عَلَىٰ أَنْ يُبَدَّلَ أَمْرُكُمْ﴾ (بەدەسە لاتین) کە لەجیاتى ئیتوہ ئەوہى
 تر بهیتین ﴿وَأَنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ وە دروستتان بکەینەوہ بەشێوہ بەکە هېچى لى نازانن
 ﴿وَلَقَدْ عَلَّمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ﴾ سویند بەخوا ینگومان ئیتوہ لەبەدى هینانى بەکەسى ناگادارن
 ﴿فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ئیتر بۆ بیر ناکەنەوہ ﴿أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْمُوتُونَ﴾ جا پیم بلین ئەو ئاوەى کە دەپریژن
 ﴿ءَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ؟﴾ ئایا ئیتوہ دەپریژنن؟ ﴿أَمْ تَحْنُ الزَّرَّاعُونَ﴾ یان ئیمەین دەپریژنن؟ ﴿لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ
 حُطَمًا﴾ ئەگەر بمان وێستایە ئەو (پرواوە) مان دەگیرا بە پووش و کا ﴿فَطَلَّخْتُمْ تَقَكُّهْتُمْ﴾ ئەمجا دەستان
 دەکرد بەقسەى بى کەلك ﴿إِنَّا لَمُعْرِمُونَ﴾ (دەتانووت) بەراستى زەرەرلینکە و توو ئیمەین ﴿بَلْ تَحْنُ
 مَخْرُوفُونَ﴾ بەلكو ئیمە لە پزق و پۆزى سى بەشین ﴿أَفَرَأَيْتُمْ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ﴾ جا پیم
 بلین ئەو ئاوەى کە دەبخۆنەوہ ﴿ءَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ ئایا ئیتوہ لە هەورە کانهوہ دەپاریژن
 ﴿أَمْ تَحْنُ الْمُنزِلُونَ﴾ یان ئیمە دەپاریژنن ﴿لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا﴾ ئەگەر بمان وێستایە دەمانکرد بە ئاوی زور
 سویری تال. ﴿فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ﴾ ئیتر بۆ سوپاسى خواناکەن ﴿أَفَرَأَيْتُمْ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ﴾ پیم بلین ئەو ئاگرەى
 کە دايدە گیرسینن ﴿ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا﴾ ئایا ئیتوہ دارە کە بتان بەدى هیناوە؟ ﴿أَمْ تَحْنُ الْمُنشِئُونَ﴾
 یان ئیمە بەدى هینەرینى؟ ﴿تَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا﴾ ئیمە ئەو (ئاگرە) مان کردووہ بەهۆى یادخەرەوہ
 (ى ئاگرى دۆزەخ) ﴿وَمَتَّعْنَا لِلْمُفْسِدِينَ﴾ وە (کردومانەتە) هۆى کەلك لى وەرگرتن بۆ گەشتیاران ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾ جا کەواتە یاد و تەسبیحاتى پەرورەدگارى گەورەى خۆت بەپاکى بکە
 ﴿فَلَا أُقْسِمُ بِمَوْجِعِ الْجُودِ﴾ جا سویند بىت بەشوینى (هەلھاتن و ناوابوونى) ئەستیرەکان ﴿وَإِنَّهُ لَفَسُّمٌ
 لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ﴾ بەراستى ئەم سویندە ئەگەر بزانتن سویندینكى زور گەورەیه ﴿

﴿إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ﴾ که بیگومان نه مه قورناتنیکی گه و ره و به ریزه ﴿فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ﴾ له ناو کتیبینیکی
 شار او ه دایه (که لوح المحفوظه) ﴿لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ﴾ جگه له (فریشته) پاکه کان که س
 دهستی لی نادات ﴿تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ نیر در او ته خواره وه له لایه ن بهر و رد گاری جیهانیا نه وه
 ﴿أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُذْهِبُونَ﴾ دهی نایا نیوه بهم قورنانه باوهر ناکه ن ﴿وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ﴾ وه له جیاتی
 سوپاسگوزاری له سهر روزیتان ﴿أَنْتُمْ تُكْفِرُونَ﴾ نیوه باوهر ناهیتن ﴿فَقُلُوا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُمُومَ﴾ دهی
 بزچی کاتی گیان (ی نه خورشه که تان) ده گاته گه رووی ﴿وَأَنْتُمْ حِينِيذٌ تَنْظُرُونَ﴾ وه نیوه له و کاته دا
 ته ماشا ده که ن ﴿وَتَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ﴾ له و کاته دا (فریشته کانمان) له نیوه نریکترن له و (که سهی
 له سهره مهر گدایه) ﴿وَلَكِنْ لَا تَصْبِرُونَ﴾ به لام نیوه (فریشته کانی) نیمه نایینن ﴿فَأُولَئِكَ كَفَرْنَا مِنْهُمْ غَيْرَ مُدِينِينَ﴾
 دهی بزچی نه گهر نیوه (زیندوو ناکرینه وه و) پاداشت نادرینه وه؟ ﴿تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ر و حی
 (مردوه که تان) بگری نه وه نه گهر راست ده که ن ﴿وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾ نه مجا نه گهر نه و (که سهی
 له گیانه لادایه) له نریکان بی (له خوا) ﴿فَرُوحٌ وَرِجَانٌ وَحَنْتٌ تُعِيرُ﴾ نه وه حسانه وه و بونی خوش و
 به هشتی پر له ناز و نیعمه تی بو هه به ﴿وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ﴾ وه نه گهر له ها وه لانی دهستی
 راست بی ﴿فَسَلِّمْتَ لَكَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ﴾ نه وه سه لامه تی و بی زیانی بو تو (چونکه) تو له یارانی
 دهستی راستی ﴿وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ﴾ به لام نه گهر له بی باوهرانی گومرا بیت ﴿فَنَزَّلْنَا مِنْ حَبِيرٍ﴾
 نه وه (شونیی) میوانداریه که ی نیجگار گهر مه ﴿وَنَضَّيْنَاهُ حَبِيرًا﴾ وه چوونه ناو
 دوزه خه ﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ﴾ به راستی نه وه ی (که له م سوره ته دا باسکرا) حه ق و بیگومانه
 ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾ جا که و بو به پاکی یاد و ته سبیحاتی بهر و رد گاری گه و ره ی خوت
 بکه ﴿

سوره تی ﴿الجزیدنا﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هدرچی له ناسمانه کان و زه ویدا هه به ته سبیحاتی خوا ده که ن
 ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه هدر نه وه بالادهستی کار به جی ﴿لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هدر بو نه وه
 دهسه لات و خاونه تی ناسمانه کان و زه وی ﴿يُنزِلُ السَّمَاءَ مِثْرًا﴾ ده رینسی ده مرینتی ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾
 وه نه و دهسه لاتی به سهر هه موو شتیکدا هه به ﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ﴾ هدر نه وه به که مینه (پیش هه موو
 شتیک هه بووه) وه هدر نه وه دوا هه مینیشه و (پاشی هه موو شتیک ده مینیت) ﴿وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ﴾ وه
 دیار و ناشکرایه (بو خاوه ن هوش و فامه کان به به لگه کانی) وه په نهان و شار او ه به (له چاوی به نده کان
 وزانایه به ناشکرا و نه پینه کان) ﴿وَهُوَ يَكِلُ كُلِّ شَيْءٍ عَلَيْهِ﴾ وه نه و به هه موو شتیک ناگاداره ﴿

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ (خودا) ئەو زاتە یە کە ئاسمانە کان و زەوی دروست کردووہ
 ﴿فِي سِتِّ أَيَّامٍ﴾ لە شەش رۆژدا ﴿ثُمَّ أَسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان بەرزبویەوہ سەر عەرش و قەراری
 گرت (باوەرمان پێتەسی بەو شنبوہی شیباوی خوا بیت، وە چۆنە تێ کە ی نازانین، تەنھا خوا
 خۆی دەزانیت) ﴿بَعَثْنَا مَبْلِغٍ فِي الْأَرْضِ﴾ دەزانیت چی دەچیتە ناوی زەوی ﴿وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا﴾ وە چی
 لێ دیتە دەروہ ﴿وَمَا يَزِلُّ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وە چی لە ئاسمانەوہ دیتە خوار ﴿وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا﴾ وە چی بۆ
 سەر دەکوێ ﴿وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ﴾ وە لە هەر کوێ بن خوا لە گەلێتانە (بەزانیاری و ناگاداری)
 ﴿وَأَنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وە خوا بینایە بە هەر چی کە دەیکەن ﴿لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 خاوەندارتی ئاسمانە کان و زەوی هەر بۆ ئەوہ ﴿وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ﴾ وە هەموو کارێک هەر بۆ
 لای خوا دەگەڕێتەوہ ﴿يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ﴾ شەو دەبات بەناو رۆژدا (لەهاوین و پایزدا)
 ﴿وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ﴾ وە رۆژ دەبات بەناو شەودا (لە زستان و بەهاردا) ﴿وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ وە
 ئەو (خوا) ناگادارە بە نیازی ناو دلان ﴿إِنَّمَا أَمْرٌ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ باوەر پێتەن بە خوا و پێغەمبەرە کە ی
 ﴿وَأَنفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْفِينَ فِيهِ﴾ و بێهخشن لەو مال و سامانە ی کە خوا ئێوہ ی کردووہ بە جێ نشینی
 پێشیان تیایدا ﴿فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَأَنفَقُوا﴾ ئەمجا ئەوانە تان کە باوەر پێ هێناوہ و دارایی یان بەخشبووہ
 ﴿لَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ﴾ پاداشتی گەورە یان بۆ هەبە ﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ ئەوہ چیتانە بۆ باوەر بە خوا
 ناھیتن؟ ﴿وَالرَّسُولُ بِذَعْوِكُمْ﴾ کە پێغەمبەر بانگتان دەکات ﴿لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ﴾ کە باوەر پێ بە پروردگارتان
 پێتەن ﴿وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ﴾ لە کاتی کدا کە بێ گومان خوا پەیمانێ (باوەر هێتانی) لێ وەرگرتوون
 ﴿إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ ئە گەر ئێوہ باوەر دارن ﴿هُوَ الَّذِي يُزِيلُ عَلَى عَبْدِهِ﴾ خاوەن زاتە یە دەبیتە تێ بۆ بەندە ی
 خۆی (کە مو حەمەد ﷺ) ﴿إِن يَشَاءُ يَنبِتْ﴾ بە لگە و نایە تانکی روون و ناشکرا ﴿لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
 النُّورِ﴾ تا لە تاریکستانی (گومرایی و بیاوہ پری) دەرتان پێتەن بۆ ناو رووناکی (ئیمان و ئیسلام)
 ﴿وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءِيفٌ رَّحِيمٌ﴾ وە بە راستی خوا بەرامبەر ئێوہ بە سۆز و مێهرە بانە ﴿وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُؤْمِنُوا بِسَيِّدِ
 اللَّهِ﴾ ئەوہ چیتانە کە وای هێج نابەخشن لە پری ی خوادا ﴿وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ لە کاتی کدا میراتی
 ئاسمانە کان و زەوی بۆ خوا دەمیتەوہ ﴿لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ﴾ یە کسان نین ئەوانە تان ﴿مَنْ أَنفَقَ مِن قَبْلِ الْفَتْحِ
 وَقَتْلٌ﴾ کە لە پێش گرتنی (مە ککە) دامالیان بەخشیو و جەنگاون (لە گەل ئەوانە ی لە دوای فەتھی مە ککە
 ئەو کارانە بکەن) ﴿أُولَئِكَ أَكْثَرُ دَرَجَةٍ﴾ ئەوانە پلە و پایە یان زۆر گەورە ترە ﴿مِنَ الَّذِينَ أَنفَقُوا مِن بَعْدِ وَقَتْلَا﴾
 لەوانە ی کە لە دوای (گرتنی مە ککە) مالیان بەخشیو و جەنگاون ﴿وَكَلَّا وَعَدَدَ اللَّهُ الْحَسَنَىٰ﴾ وە بە هەر
 دوولا خوا بە لێنی بە هەشتی داوہ ﴿وَأَلَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وە خوا ناگادارە بەوہ ی کە دەیکەن ﴿مَنْ
 ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ﴾ کئی یە ئەو کە سە ی قەرز دەدات بە خوا ﴿قَرْضًا حَسَنًا﴾ بە قەرزیکی چاک
 (مە بەست ئەوہ یە مال بێخشیت لە پێناو خوا) ﴿فِيضْ يَغْفِرَ لَهُ﴾ تا خواش چەند بەرامبەر بیداتەوہ
 ﴿وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ﴾ وە پاداشتی زۆر چاکی بۆ هەبە ﴿

﴿يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ لە روزنێکدا کە تۆ پیاوان و ئافرەتانى ئیماندار دەبینیت ﴿يَسْعَىٰ نُورُهُم بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ﴾ کە پرووناکی (باوەریان) لە پیشیانەوه و لە لای راستیانەوه دەروات ﴿بُنُورِكُمْ الْيَوْمَ﴾ (پێیان دەلێن) مژدەى ئێوه ئەمەرو ﴿جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ بەهەشتانیکە کە پرووباری زۆر بە ژیریاندا دەروات ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تێیدا دەمێننەوه بەهەمیشەى ﴿ذَلِكَ هُوَ الْقَوْلُ الْعَظِيمُ﴾ هەر ئەوهیە سەر کەوتنى گەوره ﴿يَوْمَ يَقُولُ الْمُنِفِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ﴾ لە و روزەدا پیاوان و ئافرەتانى دوو پروو دەلێن ﴿لَّذِينَ آمَنُوا﴾ بەوانەى کە باوەردار بوون ﴿انظروا نفاقتيس من نورك﴾ سەیر نیکمان بکەن تا لە پرووناکیان تروسکینک وەر گرین ﴿قِيلَ ارجعوا وراةكم﴾ پێیان دەوتریت بگەرێنەوه بۆ دواوهى خوتان ﴿فالتمسوا نوراً﴾ وە داواى پرووناکی بکەن بۆ خوتان ﴿فَضْرِبَ بَيْنَهُمُ سُورًا﴾ یە کسەر شوورایەك دە کیشری لە نیاوانیاندا ﴿لَهُ بَابٌ﴾ کە دەر گایەکی تێدا یە ﴿بِاطْنُهُ رِفَاهٍ أَرْحَمُهُ﴾ پرووی ناوهوهی پەحمەتى تێدا یە ﴿وَوَظَّيْرُهُ مِنْ فَيْكِهِ الْعَذَابُ﴾ دەرهوهیشی پرووی لەسزایە ﴿يَتَذَكَّرُ﴾ (دوو پرووان ئیمانداران) بانگ دەکەن و دەلێن ﴿أَلَمْ تَكُنْ مَعَكُمْ﴾ نایا ئیمە لە گەل ئێوه نەبوین (لە نوێژ و پۆزوودا) ﴿قَالُوا بَلَىٰ﴾ ئیمانداران دەلێن: بەلى لە گەلماندا بوون ﴿وَلَكِنَّكُمْ فَتِنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ﴾ بەلام ئێوه خوتان خەلەتاندا (دوو پروو پیلان گیربوون) ﴿وَتَرْتَضَيْنَهُ وَارْتَبْتُمْ﴾ وە چاوەروانى (نەمانى باوەرداران) دەکرد و دوودل بوون ﴿وَعَزَّيْتُمْ الْأُمَانِ﴾ وە هیواو ئاوات فریوی دان ﴿حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ﴾ تا فرمانى خوا هات (و مردن) ﴿وَعَزَّيْتُمْ بِاللَّهِ الْقُرُوءُ﴾ وە شەیتان فریوی دان بە لى بوردهیى خواى گەوره ﴿قَالِيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ﴾ ئەمەرو هیچ بریتیهك وەر ناگیریت نە لە ئێوه ﴿وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وە نە لە بى باوەردان بۆ پزگار بوونتان ﴿مَأْوَانِكُمُ النَّارُ﴾ جینگاتان ناگری دوزەخە ﴿هِيَ مَوْلَاكُمْ﴾ ئەو ناگرە شیاواتانە ﴿وَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾ نای چەند سەر ئەنجامینكى خراپە ﴿أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ نایا کاتى ئەوه نەهاتوو بۆ پروو داران ﴿أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ﴾ کە دلیان پراچلە کیت و ملکه چ بى بۆ یادوزیکرى خوا ﴿وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ﴾ وە بۆ ئەو قورتانەى کە نار دویە تیه خوارهوه؟ ﴿وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ﴾ وەك ئەو کەسانە (جووله کە و گاوور) نەبن ﴿أَوْثُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِ﴾ کە لە مەو پیش کتیبى ناسمانیان پندرا ﴿فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ﴾ وە ماوهیە کى دوو پروو درێژیان بە سەردا تێپەرى ﴿فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ ئەمجا دلیان پەق بوو ﴿وَكَبُرَ مِنْهُمْ فَسِقُونَ﴾ وە زۆر بەیان یاخى و لەسنوورده چوو بوون ﴿إِنَّمَا نَسُوا اللَّهَ يَحْيَى الْأَرْضِ﴾ بینگومان بزائن کە خوا زهوى زیندوو دە کاتهوه ﴿بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ دواى مردنى ﴿قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ﴾ بینگومان نیشانه و بەلگه کانمان بۆ پروون کردونه تەوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ تاپیر بکەنەوه ﴿إِنَّ الْمُصْذِقِينَ وَالْمُصْذِقَاتِ﴾ بینگومان پیاوان و ژنانى خیر خواز ﴿وَأَقْرَبُوا اللَّهَ قَرَضًا حَسَنًا﴾ ئەوانەش قەرز دەدەن بە خوا بە قەرزى چاک (یارمەتى هەژاران دەدەن) ﴿يُضَاعَفُ لَهُمْ﴾ چەند بەرامبەر دەیاندرێتەوه ﴿وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ﴾ وە بۆ ئەوان هەیه پاداشتى زۆر چاک ﴿

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ وە ئەوانەى باوەریان هێتاو بەخوایا و بەپێغەمبەرانى ﴿أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ﴾ ئەوانە خوێانن راست گۆیان ﴿وَاللَّهِدَاءَ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ وەشە هیدان لەلای پەرورەدگار یان ﴿لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ﴾ خاوەن پاداشت و نور و پرووناکی خوێانن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وە ئەوانەى كەبى باوەرپوون و بەلگە و نیشانە كانى ئێمەیان بەدرو زانى ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ ئەوانە هاوئەلى ناگرى دوزەخن ﴿أَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا﴾ وە بزانی كە بێگومان ژىانى دۇنیا تەنھا ﴿لَيْبٌ وَهَوٌّ وَزِينَةٌ﴾ گالته و گەمە و رازاندنەو وە ﴿وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ﴾ خوۆه لكیشانه لە نیتوانتاندا و لاف لیدانه بەدارایى و مندالى زۆرهو وە ﴿كَمَثَلِ غَيْثٍ﴾ وەك بارانىك وایە ﴿أَعَجَبَ الْكُفَّارَ نِبَاءُهُ﴾ كە حاسلاتە كەى جووتیاران دلخۆش بكات ﴿ثُمَّ يَهِيْجُ فَتَرْتَهُ مُصْفَرًّا﴾ پاشان ووشك بى و بەزەردى بى بىنىت ﴿ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًا﴾ لە پاشان بىت بە پووش و پەلاش ﴿وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ لە رۆزى دوايشدا سزای توند و سهخت (هەبە بۆ دۇنیا پەرستان) ﴿وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ﴾ وە لى بوردن و پەزمامەندى هەبە لەلایەن خواو (بۆ خوا ناسان) ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ﴾ وە ژىانى دۇنیا هېچ نى بە جگە لە رابوار دىنكى خەلە تىنەر نەبىت ﴿سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ (كەواتە) پىشبركى بكن بۆ (دەست خستنى) لىخۆشبوون لەلایەن پەرورەدگار تانەو وە ﴿وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا﴾ وە بۆ بەهشتىك كە پانتایى بە كەى ﴿كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ بەوینەى پانتایى ناسمان و زەوى بە ﴿أَعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ نامادە كراو و بۆ ئەوانەى باوەریان هێتاو وە ﴿بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ بەخوایا و پێغەمبەرانى ﴿ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ﴾ ئەو (پاداشته) بەخشىكى خواىى بە ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ دەبىدات بە هەر كەس كە خۆى بیهوینت ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وە خوا خاوەنى بەخشى گەورەبە ﴿مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ﴾ هېچ زیان و بەلایەك روى نەداو وە ﴿فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ﴾ نە لە زەوى و نە لە خۆدى خوێانندا ﴿إِلَّا فِي كِتَابٍ﴾ ئیلا لە (لوح المحفوظ) دانوسراو وە ﴿مِن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا﴾ پىش ئەو وەى بەدى بهینن ﴿إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ بێگومان ئەو وە بۆ خوا زور ناسانە ﴿لِكَيْلَا تَأْسَوْا﴾ تاخەفەت نەخون ﴿عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ﴾ بۆ ئەو وەى لە دەستتان چوو وە ﴿وَلَا تَفْرَحُوا﴾ وە دلخۆش و مەغرور نەبن ﴿بِمَاءِ أَنْتُمْ كُفَرْتُمْ﴾ بەو وەى كە پىنى داوون ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ﴾ وە خوا هېچ خوۆبەزل زانىكى شانازى كەرى خوۆش ناوینت ﴿الَّذِينَ يَبَخُلُونَ﴾ ئەوانەى چروكى و پەزىلى دەكەن (لەمال بەخشىن لەپىشاو خوادا) ﴿وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَخْلِ﴾ وە فەرمان بەخەلكیش دەكەن پەزىل و چروك بن ﴿وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ﴾ وە هەر كەس پشت هەلكات ئەو وە بێگومان خوا ﴿هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ هەر خۆى بى نىزى سوپاسكراو وە ﴿

﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا﴾ سویند به خوا به راستی نیمه پیغه مبه رانی خو مانمان نارد ووه ﴿بِالْبَيِّنَاتِ﴾ به به لگه و موعجزه ی پرو نه ووه ﴿وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ﴾ وه کتیبی (ناسمانی) و ته رازوی دادمان له گه لدا ناردن ﴿لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾ بو نه ووی خه لکی به داد گه ری ره فتار بکه ن (له ناو خو بیاندا) ﴿وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ﴾ وه ناسنمان دروست کرد ﴿فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ﴾ که هیزیکسی به تینی توندی تیدایه بوجهنگ کردن ﴿وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ﴾ وه سوودیکسی زوریشی هه به بو خه لکی (له بهر کاهیتانی له هه موو جزره پیشه سازیه خزمه تگوزاریه کاندا) ﴿وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ﴾ وه تا خوا ده ری بختات ﴿مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ﴾ چ که سنی یار مته ی (ثابنی) خوا و پیغه مبه رانی ده دات که په نه نایشه ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾ بنگومان خوا به هیزو ده سه لانه ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ﴾ سویند به خوا بنگومان نووح و نبراهیم مان ره وانه کرد ﴿وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ﴾ وه له ناو وه چه کانی شبیاندا پیغه مبه ریتی و کتیبی ناسمانیمان دانا ﴿فَمِنْهُمْ مُنْتَهَدٌ﴾ نه مجا هه ندیکیان رینموونیان و هر گرت ﴿وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾ وه زوریشیان یاخی و کافر بوون ﴿ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم بِرُسُلِنَا﴾ له پاشان به شوین نه واندایسان پیغه مبه رانی خو مانمان نارد ﴿وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ وه دواتر عیسی کوری مهربه ممان نارد ﴿وَأَنبَتْنَا الْإِنجِيلَ﴾ وه نینجیلیمان بی به خشی ﴿وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ﴾ وه له دلی نه وانه دا که شوینی که وتن ﴿رَأْفَةً وَرَحْمَةً﴾ سوز و به زه ییمان دروست کرد ﴿وَرَهَبًا لِیَسَّةَ ابْتَدَعُوهَا﴾ وه گوشه گیری به ک که خو بیان دایان هیتا بوو ﴿مَا كَتَبْنَا عَلَيْهَا﴾ که نیمه نه و ه مان له سه ر پیویست نه کرد بوون ﴿إِلَّا اتَّبِعَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ﴾ به لام خو بیان دایان هیتا بوو ره زامندی خوا ﴿فَتَارَعَوْهَا حَقًّا رِعَابِيًّا﴾ که چی وه ک پیویست پاریز گاری نه و گوشه گیری به بیان نه کرد ﴿فَتَاتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ﴾ نیمه ش به خشیمان به وانه بیان که باوه ریان هیتا بوو ﴿أَجْرَهُمْ﴾ پاداشتی خو بیان. ﴿وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾ وه زوریشیان له سنور ده رچوون ﴿يَتَّبِعُهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه و که سانه ی باوه رتان هیتاوه ﴿أَتَقُوا اللَّهَ وَآمَنُوا بِرُسُلِهِ﴾ له خوا بترسن و باوه ربه یتن به پیغه مبه ره که ی ﴿يُؤْتِيكُمْ كُفُلًا مِّنْ رَّحْمَتِهِ﴾ دوو به شتان له ره حمه ت و به خشی خوی بی ده به خشی ﴿وَيَجْعَلْ لَّكُمْ نُورًا﴾ وه پروناکیه کتان ده داتی ﴿تَمْشُونَ بِهِ﴾ که رینموونی و ریتی راستی پی ده ر که ن ﴿وَيَغْفِرْ لَكُمْ﴾ وه لیسان خوش ده بیست ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ رَّحِيمٌ﴾ وه خوالی خوشبووی میهره بانه ﴿لِتَلَّا يَعْزَمَ أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ تا خاوه ن په راه ناسمانیه کان بزانتن ﴿أَلَا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ﴾ که ده سه لاتیان نی به به سه ر هیچیک له به خشی خوا ﴿وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ﴾ وه هر چی به خشی هه به به ده ست خوا به ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ ده دات به هر که سینک که خوی به ویت ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه خوا خاوه نی به خشی زور گه و ره به ﴿

سوره‌قی (المجادلة)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿قَدْ سَمِعَ اللَّهُ﴾ به‌راستی خوا بیستی ﴿قَوْلَ الَّذِي نَجَّدَكَ فِي زَوْجَيْهَا﴾ ووتنه‌ی نه‌وژنه‌ی که له‌باره‌ی میرده‌که‌یه‌وه گفتوگزی له‌گه‌ل ته‌کردی ﴿وَتَشْكُرِي إِلَى اللَّهِ﴾ وه سکا‌لای خوی بق‌لای خوا نه‌برد ﴿وَاللَّهُ يَسْمَعُ خَائِرًا﴾ وه خوا‌گویی له‌وتووژی ه‌ردووکتان بوو ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ به‌راستی خوا بیسه‌ری بینایه ﴿الَّذِينَ يَظْهَرُونَ مِنكَ﴾ نه‌وانه‌تان که‌ظهارده‌که‌ن ﴿مِن نِّسَائِهِمْ﴾ له‌گه‌ل ژنه‌کانی‌اندا (بینان ده‌لین وه‌ک دایکمان وان) ﴿مَا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ﴾ نه‌وانه دایکی نه‌وان نین ﴿إِنَّ أُمَّهَاتَهُمْ﴾ دایکی نه‌وان ﴿إِلَّا الْأُمَّهَاتُ﴾ ه‌ر نه‌وژنانه‌که‌نه‌وانیان لی بووه ﴿وَأَنَّهُمْ لَيَقُولُنَّ مَن كَرِهَ لِمَنْ الْقَوْلُ﴾ وه بینگومان نه‌وانه‌گوفتارنکی خرابی ناپه‌سه‌ند ده‌لین ﴿وَرُؤُوسًا﴾ و درو‌ده‌که‌ن ﴿وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ عَلِيمٌ﴾ وه به‌راستی خوالی خوش‌بووی لی بوورده‌یه ﴿وَالَّذِينَ يَظْهَرُونَ﴾ نه‌وانه‌ی ظهارده‌که‌ن ﴿مِن نِّسَائِهِمْ﴾ له‌گه‌ل هاوسه‌ره‌کانیان ﴿ثُمَّ يَعْوَدُونَ﴾ له‌پاشان په‌شیمان ده‌بنه‌وه‌و (ده‌بان‌ویت بچنه‌لایان) ﴿لِمَا قَالُوا﴾ له‌وه‌ی که‌وتویانه (واته‌خیراته‌لایان ناده‌ن) ﴿فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ﴾ نه‌وه‌پنویسته‌به‌نده‌یه‌که‌نازاد‌بکه‌ن ﴿مِن قَبْلِ أَنْ يَمَاسَا﴾ له‌پیش نه‌وه‌ی به‌یه‌که‌بگن (وبچنه‌لایان) ﴿ذَلِكَ لِيُوعِظُونَ بِهِ﴾ نه‌م‌که‌فاره‌ته‌ی (که‌له‌سه‌رتان پنویست کراوه) ناموژگاری ده‌کرین پی‌ی ﴿وَاللَّهُ يَمَاعِعِلُونَ خَيْرٌ﴾ وه خوا‌شاره‌زا وناگاداره‌به‌وه‌ی که‌ده‌بکه‌ن ﴿فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ﴾ نه‌مجا‌ته‌گه‌ر به‌کینک (به‌نده‌ی) ده‌ست نه‌که‌وت ﴿فَصِيَامٌ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ﴾ نه‌وه‌با‌دوو‌مانگ له‌سه‌ریه‌که‌به‌ر‌وژوو‌بیت ﴿مِن قَبْلِ أَنْ يَمَاسَا﴾ پیش نه‌وه‌ی بچنه‌لای‌یه‌که‌ن ﴿فَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ﴾ ته‌گه‌ر به‌کینک نه‌یتوانی (دوو‌مانگ به‌ر‌وژوو‌بیت) ﴿فَإِطْعَامٌ سِتِّينَ مِسْكِينًا﴾ نه‌وه‌بانانی شه‌ست ه‌زار بدات ﴿ذَلِكَ لِيُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ نه‌و (که‌فاره‌تانه‌که‌له‌سه‌رتان پنویست کراوه) بق‌نه‌وه‌یه‌باوهر‌بکه‌ن به‌خوا‌و‌په‌غه‌مبه‌ری خوا (مل‌که‌چی‌فرمانی‌خوا‌و‌په‌غه‌مبه‌ری‌خوا‌بن) ﴿وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ﴾ وه نه‌وانه‌سنووری‌خوان ﴿وَاللَّكَفِيرِينَ عَذَابُ أَلِيمٌ﴾ وه بق‌بین‌باوهر‌ان‌ه‌یه‌سزای‌سه‌خت ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ بینگومان نه‌وانه‌ی‌دزایه‌تی‌و‌سه‌ر‌پنجی‌خوا‌و‌په‌غه‌مبه‌ری‌خوا‌ده‌که‌ن ﴿كَيْتُا﴾ ریسواو‌سه‌رشو‌ر‌ده‌کرین ﴿كَأَكْبَتِ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ ه‌ر وه‌که‌نه‌وانه‌ی‌پیش‌نه‌مان‌ریسواو‌سه‌رشو‌ر‌کران ﴿وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتِنَا يَتَذَكَّرُ﴾ (چون‌نافه‌رمانی‌ده‌که‌ن) له‌کاتینکدا‌دلنیا‌ن‌که‌تیمه‌به‌لگه‌ی‌روونمان‌ناردوته‌خواره‌وه ﴿وَاللَّكَفِيرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ﴾ وه بق‌بین‌باوهر‌ان‌سزای‌ریسوا‌که‌ره‌یه ﴿يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا﴾ له‌ر‌وژنکدا‌که‌خوا‌ه‌موویان‌تینکرا‌زیندوو‌ده‌کاته‌وه ﴿فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا﴾ پاشان‌ه‌والیان‌پن‌ده‌دات‌به‌وه‌ی‌که‌کردویانه ﴿أَخَصَّنَهُ اللَّهُ وَسُوءٌ﴾ که‌خوا‌(ه‌مووی) ژماردوو‌وه‌وه‌(به‌لام) خو‌یان‌له‌بیریان‌چوو‌ه ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ وه خوا‌به‌سه‌ر‌ه‌موو‌شتینکدا‌ناگاداره ﴿١﴾

﴿الَّذِينَ﴾ نایا نهت زانیوه ﴿أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ که خوا ده زانی چی له ناسمانه کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه چی له زهوی دایه ﴿مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ﴾ چه چی هیج سنی که سینک نی به ﴿إِلَّا هُوَ زَائِبُهُمْ﴾ که خوا چواره میان نه بیت ﴿وَلَا خَمْسَةٍ﴾ وه چه چی هیج بیتج که سینک نی به ﴿إِلَّا هُوَ سَادُّهُمْ﴾ که نه وشه میان نه بیت ﴿وَلَا أَذَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرُ﴾ وه نه که متر له و زماره نه زورتر نی به ﴿إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ﴾ مه گهر خوابان له گه لدایه (به زانیاری و ناگاداری) ﴿أَيْنَ مَا كَانُوا﴾ له هدر جینگایه کدا بن ﴿ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ پاشان له پرورزی دوا پیدا ناگاداریان ده کاته وه به وهی که کرد وویانه ﴿إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ به راستی خوا به هه موو شتیک ناگادار و زانیه ﴿الَّذِينَ﴾ نایا سه رنجت نه داوه ﴿إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى﴾ له نه وانهی که قه ده غه کران له چه ﴿ثُمَّ يَعْوَدُونَ﴾ پاشان ده گهرینه وه ﴿لِمَا نُهُوا عَنْهُ﴾ بو نه وهی لیان قه ده غه کرا بوو ﴿وَيَسْتَجِزُونَ بِالْأَيْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾ وه له گه ل به کتریدا به چه نه دوین ده باره ی گونا هو تاوان ده ست دریزی ﴿وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ﴾ وینی فرمانی پیغه مبریش ﷺ ﴿وَأَذَانَهُ وَكَيْدَهُ﴾ وه کاتی بین بو لات سه لامت لی ده کن ﴿بِمَا أُرِيحُكَ بِهِ اللَّهُ﴾ به شیوه به ک که خوا به و جزه سه لامی لی نه کرد وویت ﴿وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ وه له دلی خویاندا ده لین: (نه گهر پیغه مبره) ﴿لَوْلَا وَعْدُ اللَّهِ بِنَاؤُهُ لَمَا تَوَلَّوْا﴾ بو چی خوا سزمان نادات به هوی نه و قسانه ی که پی ده لین ﴿حَسْبُ لَهُمْ جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوا وَفِيهَا قَبَسُ النَّصِيرِ﴾ نه وانه دوزه خیابن به سه که (بینگومان) ده چنه ناویه وه که جینگایه کی زور خرابه ﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نه وانه ی که پرواتان هیناوه ﴿إِذَا تَنَجَّيْتُمْ﴾ که چه تان کرد ﴿فَلَا تَنَجَّوْا بِالْأَيْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾ به چه باسی گونا هو ده ست دریزی ﴿وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ﴾ و سه رینچی پیغه مبره مه کن ﴿وَتَنَجَّوْا بِالْبَيْتِ وَالشَّقَوِيِّ﴾ وه باسی چاکه و پاریزکاری و له خواتر سان بکن ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ الَّذِي﴾ له خوا بترسن (وخوتان پاریزن له سزای نه و خویسه ی) ﴿إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾ که هر لای نه و کوده کرینه وه ﴿إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ﴾ بینگومان چه تنها له شه بتانه وهیه ﴿لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تا نه وانه ی که پروایان هیناوه دلته نگ بکات ﴿وَلَيْسَ بِضَارٍّ هَرَسِيًّا﴾ له کاتیکدا هیج زیانان پی ناگه به نیت ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گهر به فرمانی خوانه بیت ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ (دهبا) نیماندارانیش تنها پشت به خوا بیهستن ﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نه و که سانه ی که باوه رتان هیناوه ﴿إِذَا قِيلَ لَكُمْ﴾ کاتیک پیان ووترا ﴿فَتَسْحَبُوا فِي الْمَجَالِسِ﴾ له کور ودانیشتنه کاندایه جینگه بکنه وه (و فراوانی بکن) ﴿فَأَسْحَبُوا فَيَسْجِ اللَّهُ لَكُمْ﴾ ئیوهش فراوانی بکن خواهش گوشادی به ئیوه ده دات ﴿وَإِذَا قِيلَ أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا﴾ وه کاتیک پیان ووترا ههستن ، ئیوهش ههستن ﴿يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ خواهش پله و پایه ی نه و که سانه به رز ده کاته وه له ئیوه که پروایان هیناوه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا أَوْتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ﴾ وه نه وانه ی که زانستیان پی به خشر او به چند پله به ک (پله یان به رز ده کاته وه) ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا شاره زایه به وهی ده بکن ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته‌ی نه‌و که‌سانه‌ی که‌ با‌وه‌پرتان هیتاوه ﴿إِذَا نَجَّيْتُمُ الرَّسُولَ﴾ هدر کاتنی (ویستان) قسه‌ی په‌نهانی له‌گه‌ل پیغه‌مبه‌ردا ﴿فَقَدْ مَوَّابِينَ بَدَىٰ جَنُودِكُمْ صَدَقَةٌ﴾ ته‌وه‌پیش چه‌کردنه‌که‌تان خیرینک بکه‌ن ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَظْهَرُ﴾ ته‌مه‌بو‌خوتان چاکتر و پاکتره ﴿فَإِن لَّمْ تَجِدُوا﴾ ته‌مجا ته‌گه‌ر هیچتان نه‌بوو ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَفْوٌ رَّحِيمٌ﴾ ته‌وه‌بینگومان خوا‌لیخوش بوو میهره‌بانه ﴿وَءَأْسَفَقُمْ﴾ نایا ده‌ترسان (له‌ه‌زاری) ﴿أَن نَّقْدَمُوا بَيْنَ يَدَيْ جَنُودِكُمْ صَدَقَتٌ﴾ پیش چه‌کردنه‌که‌تان خیرینک بکه‌ن ﴿وَإِذْ لَقَعْتُمْ﴾ ته‌مجا ته‌گه‌ر خیره‌که‌تان نه‌کرد ﴿وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ﴾ و‌خو‌اش ته‌وه‌بی لی‌گییرا‌کردن ﴿فَأَقِمْ وَالصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ ته‌وسا‌نو‌یژ بکه‌ن و‌زه‌کات‌بدن ﴿وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه‌گو‌ن‌پراه‌لی‌خو‌او پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی بکه‌ن ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه‌خو‌ا‌شاره‌زایه‌به‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نایا بو‌سه‌رنجینک ناده‌ی له‌ته‌وانه‌ی ﴿تَوَلَّوْا﴾ که‌دو‌ستایه‌تی ته‌که‌ن ﴿فَوَمَا عَصَيْبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ له‌گه‌ل ه‌وزینک (ی‌جو‌وله‌که‌) که‌خو‌ا‌غه‌زه‌بی لی‌گرتوون ﴿مَا هُمْ بِكُمْ وَلَا مَنَّهُمْ﴾ ته‌وان نه‌له‌تیوه‌ن و نه‌له‌ته‌وانیشن ﴿وَيَخْلِفُونَ عَلَى الْكُذِبِ﴾ وه‌سو‌یند ده‌خون‌به‌درو ﴿وَهُزَّاعُونَ﴾ له‌کاتینک‌دا‌خویان‌ده‌زانن (درو‌ده‌که‌ن) ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا﴾ خو‌ا‌سزای‌د‌زواری‌بو‌ن‌اماده‌کردوون ﴿إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به‌راستی ته‌وه‌ی ته‌وان ده‌یان‌کرد کارینکی‌نا‌په‌سه‌ند‌بوو ﴿أَتَخَذُوا آيَاتِنَا هُزْجَةً﴾ (دوو‌رو‌وه‌کان) سو‌ینده‌کانیان‌کرد‌بو‌وه‌قلغانی (درو‌و‌خرابه‌کانیان) ﴿فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه‌رینگری (خه‌لک)‌یان‌کرد‌له‌رینازی‌خو‌ا ﴿فَالَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ﴾ ته‌مجا بو‌ته‌وان هه‌یه‌سزای‌رېسو‌اکه‌ر ﴿لَنْ نَغْفِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا أَوْلَادَهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ مال و من‌دالیان‌هیچ‌سو‌ودینکی‌نی‌یه‌بو‌یان ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ ته‌وانه‌یار و ها‌وده‌می‌نا‌گرن ﴿هُزِّفُوا خِلْدُونَ﴾ تیندا‌ده‌میتنه‌وه‌به‌ه‌میشه‌یی ﴿يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا﴾ له‌رو‌ژینک‌دا‌که‌خو‌ا هه‌موویان‌زیندو‌وه‌کاته‌وه ﴿فَيَخْلِفُونَ لَهُ﴾ ته‌وسا‌سو‌یندی‌بو‌ده‌خون ﴿كَمَا يَخْلِفُونَ لَكُمْ﴾ هدر‌چو‌نی سو‌یندیان‌ده‌خو‌ارد‌بو‌تیوه‌(له‌دو‌نیاندا) ﴿وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ وه‌واده‌زانن‌شتیکیان‌به‌ده‌سته‌وه‌یه ﴿أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ با‌بزانن‌به‌راستی‌هه‌ر‌ته‌وانن‌درو‌زن ﴿أَسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ﴾ شه‌یتان‌به‌سه‌ریاندا‌زال‌بو‌وه (به‌جو‌رینک) ﴿فَأَلَسَ لَهُمْ ذِكْرُ اللَّهِ﴾ که‌یادی‌خو‌ای‌له‌بیر‌بر‌دو‌ونه‌ته‌وه ﴿أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ﴾ ته‌وانه‌کو‌مه‌ل و ده‌سته‌ی‌شه‌یتانن ﴿أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ با‌بزانن‌که‌به‌راستی‌هه‌ر‌کو‌مه‌ل و ده‌سته‌ی‌شه‌یتان‌زه‌ره‌مه‌ندن ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَخَادُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ به‌راستی‌ته‌وانه‌ی که‌دو‌ژمنایه‌تی‌خو‌او پیغه‌مبه‌ری‌خو‌ا‌ده‌که‌ن ﴿أُولَئِكَ فِي الْأَذَىٰ﴾ ته‌وانه‌له‌رېسو‌اترینی‌خه‌لکن ﴿كُتِبَ اللَّهُ﴾ خو‌انو‌وسو‌یوه‌تی ﴿لَا غَلْبَانَ أَنَا وَرُسُلِي﴾ که‌بینگومان‌من و پیغه‌مبه‌رانم‌سه‌رده‌که‌وین ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾ به‌راستی‌خو‌ا‌به‌هیز و به‌توانای‌بالاده‌سته ﴿

﴿لَا يَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ﴾ که‌سانیک نابینیت که باوه‌ریان هه‌بیت ﴿يَا اللَّهُ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ به‌خواو به‌رؤزی دواسی ﴿يُؤَادُونَ﴾ که‌دؤستایه‌تی بکه‌ن ﴿مَنْ كَادَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ له‌گه‌ل نه‌وانه‌ی دزایه‌تی خواو پیتغه‌مبه‌ری خواده‌که‌ن (واته : نابیت باوه‌رداران دؤستایه‌تی و پشتیوانی بی باوه‌ران بن) ﴿وَلَوْ كَانُوا إِبْرَاهِيمَ﴾ هه‌ر چه‌نده‌نه‌و دوزمانه‌ش باوکیان بن ﴿أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ﴾ یان کور و براو خزمیان بن ﴿أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ﴾ نه‌وانه‌خوا باوه‌ری له‌دلایندا چه‌سپاندووه ﴿وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنَّا﴾ به‌هیزی کردوون و سه‌ری خستون به‌قورئان و ئیمان له‌لایه‌ن خویه‌وه ﴿وَيَدْخُلُهُمُ جَنَّتٌ﴾ وه‌ده‌بانخانه به‌هشتانیکه‌وه ﴿تَخْرُجُ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که‌جوگه‌ئاوی زور ده‌روات به‌رؤیر دره‌خته‌کانیابندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌یی تینیدا ده‌میتنه‌وه ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ خوا لی یان پازی بووه ﴿وَرَضُوا عَنْهُ﴾ نه‌وانیش له‌خوا پازی بوون ﴿أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ﴾ نه‌وانه‌کؤمه‌ل وده‌سته‌ی خودان ﴿الْآيَانَ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ ناگاداربن که‌ته‌نها کؤمه‌ل وده‌سته‌ی خودا رزگار و سه‌رفرازن ﴿۱۱﴾

سوره‌تی ﴿الْحٰشِرٰة﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ئاوی خوا‌ی به‌خشنده‌ی میه‌ره‌بان

﴿سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ هه‌رچی له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدایه‌ ته‌سبیحاتی خوا ده‌کات ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه‌ته‌نها نه‌و زالی بالاده‌ستی کاردروسته ﴿هُوَ الَّذِي﴾ خوا زاتیکه ﴿أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ بی باوه‌رانی خواهن کتیبی ده‌ر کرد ﴿مِنْ دِيَارِهِمْ﴾ له‌مال و شوینی خویان ﴿لِأَوَّلِ الْحَشْرِ﴾ بویه‌که‌م کؤبوونه‌وه ﴿مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا﴾ به‌ته‌مانه‌بوون (ئه‌ی موسولمانینه) که (له‌قه‌لاکانیان) ده‌رچن ﴿وَوَلَّوْنَا أَنَّهُمْ﴾ خوشیان وایان ده‌زانی ﴿مَا نَعْتُهُمْ حُضُوعُهُمْ مِنَ اللَّهِ﴾ که قه‌لاکانیان ده‌یانپاریزن له‌(سزای) خوا ﴿فَأَنَّهُمْ اللَّهُ﴾ بویه‌(سزای) خویان بؤهات ﴿مِنْ حَيْثُ لَوْ يَخْتَسِبُونَ﴾ له‌شوینیکه‌وه که‌گومانیان بؤی نه‌ده‌چوو ﴿وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ﴾ وه‌خوا ترسینکی خسته‌ئاو دلایانه‌وه ﴿يَخْرَبُونَ بُلُوتَهُمْ﴾ که‌خانه‌کانی خویانیان ویران ده‌کرد ﴿بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ﴾ به‌ده‌ستی خویان و به‌ده‌ستی ئیمانداران ﴿فَأَعْتَبُورُوا بِتَأْوِيلِ الْأَنْبَصِرِ﴾ نه‌مجا په‌ند وهر گرن ئه‌ی خواهن بیرو هؤشان ﴿وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ﴾ نه‌گه‌ر خوا ده‌ره‌ده‌ری له‌سه‌ر بریار نه‌دانایه (له‌سه‌ر نه‌و جوله‌کانه) ﴿لَعَذَّبَهُمُ فِي الدُّنْيَا﴾ بیگومان له‌دنیادا سزای ده‌دان ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ له‌رؤزی دوایشدا بؤ نه‌وان هه‌یه ﴿عَذَابُ النَّارِ﴾ سزای ناگری دؤزه‌خ ﴿۱۲﴾

﴿ذَٰلِكَ يَأْتِيهِمْ﴾ ئەم سزایه به هۆی ئەوه‌وه بوو ﴿شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ دزایه‌تی خوا و پێغه‌مبهران کرد
 ﴿وَمَنْ يُشَاقَّ اللَّهَ﴾ وه هەر که سینک دزایه‌تی خوا بکات ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ ئەوه به‌راستی خوا تو له
 سیتی به‌تینه ﴿مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْتَةٍ﴾ ئەوه‌ی بریتان له دارخورما ﴿أَوْ تَرَكَتُمْوهَا﴾ یا لینی گه‌ران
 ﴿قَابِئَةً عَلَىٰ أُصُولِهَا﴾ به وه‌ستاوی له‌سه‌ر بنه‌کانیان بمیننه‌وه ﴿فِي آذِنِ اللَّهِ﴾ ئەوه به‌فرمانی خوا بووه
 ﴿وَالْخَيْرِ الْفَاسِقِينَ﴾ وه بۆ سه‌ر شۆر کردنی له‌سنوور ده‌رچووان بوو (مه‌به‌ست پێ جوله‌که‌کانه)
 ﴿وَمَا آفَاءَ اللَّهِ﴾ ئەو (ده‌ستکه‌وتانه) که خوا سه‌ندیه‌وه (بێ جهنگ کردن) ﴿عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ﴾
 بۆ پێغه‌مبهره‌که‌ی له‌مالی (به‌نی نه‌ضیر) ﴿فَمَا أُوحِیْتُمْ عَلَیْهِ مِنْ خَیْلِ وَلَا رِکَابٍ﴾ ئیوه بۆ به‌ده‌ست هینانی
 (ئه‌و مال و سامانه‌ی جوله‌که) هیچ ئەسپ و حوشرنکیان تاونه‌داوه و (نه‌جه‌نگاون) ﴿وَلَٰكِنَّ
 اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ﴾ به‌لکو خوا پێغه‌مبهرانی زال ده‌کات ﴿عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ﴾ به‌سه‌ر هەر که‌سه‌دا که‌بیه‌ویت
 ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه خوا به‌سه‌ر هه‌موو شتی‌که‌دا به‌ده‌سه‌لانه ﴿مَا آفَاءَ اللَّهِ عَلَىٰ رَسُولِهِ﴾ ئەوه‌ی خوا
 ده‌ست پێغه‌مبهری خست (به‌بێ جهنگ) ﴿مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ﴾ له (سه‌روه‌ت و سامانی) گوندنشینه‌کانی
 جوله‌که ﴿فِي اللَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ ئەوه بۆ خوا بۆ پێغه‌مبهره ﴿وَإِلهِ﴾ (واته له‌به‌رزه‌وه‌ندی گشتی موسلماناندا خه‌رج
 ده‌کرت) ﴿وَالَّذِي الْقُرَىٰ وَاللَّيْتَىٰ﴾ وه بۆ خزمانی (پێغه‌مبهر) و هه‌تیه‌وان ﴿وَالْمَسْكِينِ وَالَّذِينَ فِي سَبِيلِ﴾
 وه بۆ هه‌زاران و رێبووانی که‌م ده‌سته ﴿كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْزَلْنَا بِهِنَّ الْآيَاتِیَّاءَ مِنْكُم﴾ تا (ئه‌و مال و سامانه)
 ته‌نها له‌ناو ده‌وله‌مه‌نده‌کاناندا ده‌ست به‌ده‌ستی پێ نه‌کرت و به‌س ﴿وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ﴾
 وه ئەوه‌ی پێغه‌مبهر پێی دان وه‌ریبگرن ﴿وَمَا نَهَیْكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا﴾ وه ئەوه‌ی لیتانی قه‌ده‌غه‌کرد وازی
 لێ به‌یتن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه له‌خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ بێگومان خوی گه‌وره‌سزای سه‌خته
 ﴿لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ﴾ (ئه‌و ده‌سه‌که‌وته‌ی له‌به‌نی نه‌ضیر گیرا) بۆ نه‌دارانی کۆچکه‌رانه ﴿الَّذِينَ أُخْرِجُوا﴾
 ئەوانه‌ی که‌ ده‌رکران ﴿مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ﴾ له‌مال و سامانیان ﴿يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا﴾
 فه‌زل و به‌هره‌ی خوا و رزاهه‌ندی ئەویان ده‌ویت ﴿وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه یارمه‌تی (نایینی) خوا
 و پێغه‌مبهری خوا ده‌ده‌ن ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ﴾ هەر ئەوانن راستگۆیان ﴿وَالَّذِينَ بَتَّوْا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
 مِنَ الْيَهُودِ﴾ ئەوانه (یاریده‌ده‌ره‌کان) که له‌مال و شوینی خۆیان بوون (له‌شاری مه‌دینه) و باوه‌ریان هینا
 پیش (کۆچکردنی برا موهاجره‌کانیان) ﴿يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ﴾ ئەوه‌ی کۆچ بکات بۆ لایان خوشیان
 ده‌وی ﴿وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا﴾ وه شک نابهن له‌دل و ده‌روونی خۆیاندا هیچ جزه
 حه‌سوودی و به‌خیلیه‌که‌له‌به‌ر ئەوه‌ی به‌شی کۆچکه‌ران درا و (به‌شی ئەوان نه‌درا له‌و مال و سامانه‌ی
 که‌گیرا له‌جوله‌که‌کان) ﴿وَيُؤْتُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ﴾ وه فه‌زلی ئەوان ئەده‌ن به‌سه‌ر فه‌زلی خۆیاندا
 ﴿وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ﴾ ئەگه‌ر چی خوشیان زۆر پنیوستان پنی بیت ﴿وَمَنْ يُؤَفَّكَ شُحَّ نَفْسِهِ﴾ وه ئەو
 که‌سه‌ی خۆی له‌پژدی و به‌خیلی ده‌روونی پارێزیت ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ (به‌راستی) هەر
 ئەوانن سه‌ر‌فهراز و سه‌ر‌که‌وتوو ﴿

﴿وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ﴾ ئەو (باوه‌ردارانه‌ش) له‌پاش نه‌مانه‌وه هاتوون ئەلین: ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ﴾ ئەی په‌روه‌ردگارمان لیمان خوشبه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه له‌و برابانه‌شمان (خوش بهه) ﴿سَبَقُوا نَابِيَّ الْيَمِينِ﴾ كه پیشمان كه‌وتوون له‌ئیمان هیناندا ﴿وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه هه‌یج رق و کینه‌یه‌ك مه‌خه‌ره ده‌مانه‌وه ده‌رباره‌ی باوه‌رداران ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ﴾ ئەی په‌روه‌ردگارمان به‌راستی هه‌رتوی دلسۆزی می‌هه‌ره‌بانی ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نایا سه‌رنجینک نه‌داوه ﴿إِلَى الَّذِينَ تَأْفَكُوا﴾ له‌وانه‌ی كه دو‌په‌روو بوون ﴿يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمْ﴾ ئەلین به‌و براده‌رانه‌یان ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ كه بن باوه‌ردار بوون له (جووله‌كه) خواهن کتیه‌كه‌ن ﴿لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ﴾ نه‌گه‌ر ده‌ربکرین (له‌مال و خاك و ئاوتان) ﴿لَتُخْرِجَنَّ مَعَكُمْ﴾ ئیمه‌ش له‌گه‌ل‌ئاندا ده‌رده‌چین ﴿وَلَا تُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا﴾ وه هه‌ر گه‌ز گو‌بهرابه‌لی كه‌س ناکه‌ین له‌دزی ئیوه ﴿وَإِنْ قُوتِلْتُمْ﴾ وه نه‌گه‌ر جه‌نگتان له‌گه‌ل دا‌بکری ﴿لَتَنْصُرَنَّكُمْ﴾ بینگومان ئیمه‌ یارمه‌تی ئیوه نه‌ده‌ین ﴿وَاللَّهُ بِشَهَادَاتِهِمْ لَكَذِبُونَ﴾ بینگومان خواشابه‌تی ئەدات كه‌نه‌وان درو‌زنن ﴿لَئِنْ أُخْرِجُوا﴾ نه‌گه‌ر ده‌ربکرین ﴿لَا يُخْرِجُونَّ مَعَهُمْ﴾ ئەوان له‌گه‌ل‌ئاندا ده‌رنا‌چن ﴿وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ﴾ وه نه‌گه‌ر جه‌نگیان له‌دژ کرا یارمه‌تیا‌ن ناده‌ن ﴿وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ﴾ وه نه‌گه‌ر یارمه‌تیا‌ن بده‌ن ﴿لَيُؤْتِنَّ الْأَذْبَنَ﴾ بینگومان (نه‌شکین و) پشت هه‌له‌كه‌ن ﴿ثُمَّ لَا يُنصُرُون﴾ پاشان سه‌رنا‌خزین ﴿لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ﴾ به‌راستی (ئه‌ی باوه‌رداران) ئیوه ترستان زیاتره له‌دلی ئەواندا تا‌خوا ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ ئەوه‌ش له‌به‌رئه‌وه‌یه كه بینگومان ئەوانه ﴿قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ﴾ كه‌سانینکن تی ناگه‌ن ﴿لَا يَفْقَهُونَ كَثِيرًا مِمَّا جَاءَهُمْ﴾ (جووله‌كه) جه‌نگتان له‌گه‌ل ناکه‌ن هه‌موو بې‌كه‌وه ﴿إِلَّا فِي قُرَى مُحْتَضِرَةٍ﴾ مه‌گه‌ر له‌چه‌ند گو‌ندیکی قایمی قه‌ل‌اییندا نه‌بیت ﴿أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ﴾ یان له‌پشتی دیواره‌وه ﴿بِأَسْهُمٍ بَيْنَهُمْ شَرِيدٌ﴾ دزایه‌تی ئیوانیا‌ن زور سه‌خته ﴿تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا﴾ تو‌واده‌زانی كه‌نه‌وان كۆو بې‌كه‌وه‌ن ﴿وَقُلُوبُهُمْ شَقِيَّةٌ﴾ له‌کاتیکدا دل‌یا‌ن جیا‌وله‌یه‌ك دو‌وره ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ﴾ ئەوه به‌هزی ئەوه‌وه‌یه كه ئەوان گه‌ل‌یکی نه‌فامن ﴿كَمَثَلِ الَّذِينَ﴾ نموونه‌ی (ئه‌م جووله‌کانه) وه‌ك نموونه‌ی ئەوانه‌ن ﴿مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا﴾ كه له‌پیش ئەماندا بوون به‌ماوه‌یه‌کی كه‌م (مه‌به‌ست بې‌ی موشریکه‌کانی قوربه‌ش و جووله‌كه‌کانی به‌نو قه‌ینو‌قاعه) ﴿ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ﴾ سه‌رئه‌نجامی کاری خویان چه‌شت ﴿وَأَلْهَمَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه بو‌ئه‌وان هه‌یه‌سزای سه‌خت ﴿كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ﴾ (نموونه‌ی ئەم ناپاکانه) وه‌ك شه‌یتان وایه ﴿إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ﴾ كه به‌مرو‌فی ووت: بې‌بروابه ﴿فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ﴾ جا كه بې‌بروابو (شه‌یتان) ووتی: ﴿إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّنْكَ﴾ به‌راستی من به‌ریم له‌تو ﴿إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾ بینگومان من له‌خوا‌ی په‌روه‌ردگاری جیهانیا‌ن ده‌ترسم ﴿

﴿فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَا﴾ جا سہر نہ نجامی ہر دو و کیان نہ وہ یہ ﴿أَتَمَّافِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا﴾ کہ بیگومان
 ہر دو و لا لہ دوزہ خدا نہ بن بہ ہمہ ہمیشہ ہی ﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ﴾ وہ نہ ہمہ یہ سزای ستہ مکاران ﴿۱۵﴾
 ﴿يَتَابِعُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ﴾ نہی نہ و انہی کہ باوہرتان ہینا وہ لہ خواہ بترسن ﴿وَلتَنْظُرْ نَفْسٌ﴾ وہ ہمہ مو
 کہ سینک با سہرنج بدات ﴿مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ﴾ (بزانی) چی پیش خوی نار دہوہ بو پاشہر وژی (لہ کار و کردہ وہی
 چاکہ) ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وہ لہ خواہ بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ بہ راستی خواہ شارہ زایہ بہ وہی
 کہ دہ یکہن ﴿۱۶﴾ ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ﴾ وہ کہ نہ و انہ مہ بن کہ خویان لہ بیر خویان بردہ وہ ﴿فَأَنسَهُمْ
 أَنفُسَهُمْ﴾ جا خواہش نہ و انی لہ بیر خویان بردہ تہ وہ ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ﴾ ہر نہ و انن دہر چوان لہ
 فہرمانی خواہ ﴿۱۷﴾ ﴿لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ دوزہ خیان و بہہشتیان وہ کہ یہ کہ کسان
 نین ﴿أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفٰقِرُونَ﴾ بہہشتیان پزگار و سہر کہ توون ﴿۱۸﴾ ﴿لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ﴾ نہ گہر نہم
 فورثانہ مان دابہ زاندا یہ ﴿عَلَىٰ جَبَلٍ﴾ بؤ سہر کتبونک ﴿لَرَأَيْتَهُ خٰشِعًا مُّتَصَدِّعًا﴾ (وہ تینگہ شتایہ لہ وہی کہ
 تیندا ہاتوہ) دہ تیننی بہ ملکہ چی ولت لہت بووی ﴿مِنْ حَشِيَّةِ اللَّهِ﴾ لہ ترسی خواہ ﴿وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ﴾ نہم
 جوہرہ نمو و نانہ ﴿نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ﴾ دہ بیان ہینینہ وہ بؤ خہ لکی ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ﴾ بؤ نہ وہی بیر کہ نہ وہ ﴿۱۹﴾
 ﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي﴾ خواہ ہر نہ و زاتہ یہ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ ہیچ بہر ستر او نیکی راست نی یہ بینجگہ نہ و
 ﴿عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ زانای ہمہ مو نہیتی و ناشکر اکانہ ﴿هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ﴾ ہر نہ وہ بہ خشنندہی
 میہرہ بان ﴿۲۰﴾ ﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي﴾ نہ وہ نہ و خواہ یہ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ کہ بینجگہ لہ و بہر ستر او نیکی
 راست نیہہ ﴿الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ﴾ پاشا و پاک و بینگہرد ﴿السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ﴾ و ناشتی دہر و، دلنیا کہرہ و
 ﴿الْمُهَيَّمِينَ﴾ چاودیر و پاریزگار ﴿الْعَزِيزُ﴾ وزان و بالادہ سہت و ﴿الْجَبَّارُ﴾ خواوہن شکو
 ﴿الْمُتَكَبِّرُ﴾ و شایستہی ہمہ مو گہ و رہیسی بہ کہ ﴿سُبْحٰنَ اللَّهِ﴾ پاکسی و بینگہردی بؤ خواہ
 ﴿عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ لہ و ہا و بہ شانہی کہ بؤی دائہ نری ﴿۲۱﴾ ﴿هُوَ اللَّهُ﴾ ہر نہ وہ خواوہ ﴿الْخَلِيقُ﴾ بہ دہیننہر
 و ﴿الْبَارِئُ﴾ داہیننہر و ﴿الْمُصَوِّرُ﴾ و وینہ کیشہ ﴿لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰی﴾ ہر بؤ نہ وہ ہمہ مو ناو نیکی ہرہ
 جوان و پاک ﴿يَسْبِغُ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ﴾ ہر چی لہ ناسمانہ کان و زہوی دابہ ستایشی نہ و دہ کہن
 ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وہ ہر نہ وہ زال و بالادہستی کار بہ چی ﴿۲۲﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهو که سانهی که باوه پرتان هیتاوه ﴿لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ﴾ دوزمنانی
 من و خوتان مه کهن به دوستی خوتان ﴿تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ﴾ دوستایه تی خوتانیان بؤ بنیرن
 ﴿وَقَدْ كَفَرُوا﴾ له کاتیکدا دلنیاشن نهوان بین باوه پرن ﴿بِمَآ جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ﴾ بهو ثاینه راستهی که بؤتان هاتووه
 ﴿يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ﴾ پیغه مبهر ﷺ و ئیوهش دهرده کهن ﴿أَنْ تُوْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ (له بهر نهوهی) که
 باوه پرتان هه به به خوی پهروه ردگارتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ حَرَجْتُمْ﴾ جا نه گهر دهر چوون له وولاتی خوتان
 ﴿جِهْدًا فِي سَبِيلِي﴾ بؤ تیکوشان و جهنگ کردن له پرسی مندا ﴿وَأَيُّهَا مَرْضَاتِي﴾ وه بؤ به ده سته پرتانی
 خوشنوودی من (دوستایه تی نهوان مه کهن) ﴿تُسِرُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ﴾ رازو نه پیتی (باوه پرتان انیان) پنی ده لپن
 به دوستایه تی ﴿وَأَنَا أَعْلَمُ﴾ له کاتیکدا من نه زانم ﴿بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ﴾ بهوهی شار دتانه وهو به وهیشی
 ناشکراتان کرد ﴿وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ﴾ وه هدر که سینک له ئیوه دوستایه تیان بکات ﴿فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾
 نهوه بیگومان پنی ی راستی وون کردووه ﴿إِنْ يَتَّقُوا اللَّهَ﴾ نه گهر تووشتان بین ﴿يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءَ﴾ نه بین
 به دوزمنی ئیوه ﴿وَيَسْطُرُوا لَكُمْ﴾ وه دریز نه کهن بؤتان ﴿أَيُّدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتُهُمْ بِالسُّوءِ﴾ ده سستیان و زمانیان
 به خراپی ﴿وَوَدُّوا أَنْ يُكْفَرُوا﴾ ناواته خوازن که ئیوه بین باوه پرتان بونابه ﴿إِنْ تَسْفَحْكُمْ أَزْوَاجَكُمْ وَلَا أَوْلَادَكُمْ﴾
 نه خزمانتان و نه منالانتان سوودتان پنی ناگه به نن ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ﴾ له پورزی دواییدا (خوا
 ئیوه و خزمه کانتان) له یه که جیاده کاته وه ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وه خوا بینابه به وهی که ده یکهن ﴿
 فَذَكَرْتُ لَكُمْ﴾ به راستی بؤ ئیوه هه به ﴿أَسْوَدَ حَسَنَةَ﴾ سه رمه شقینکی جوان و چاک ﴿فِي إِزْهِيمِ وَالَّذِينَ مَعَهُ﴾
 له ئیبراهیم و نهوانه ی له گه لیدا بوون ﴿إِذْ قَالُوا الْقَوْمِ هُمُ﴾ که به گه له که ی خویانیان ووت ﴿إِنَّا بَرَاءَةٌ مِنْكُمْ﴾
 به راستی ئیمه بیزار و به رین له ئیوه ﴿وَمِمَّا تَعْبُدُونَ﴾ وه له و شتانهش که ده بیان په رستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾
 له جیاتی خوا ﴿كَفَرْنَا بِكُمْ﴾ ئیمه باوه پرتان نی یه به (نایینی) ئیوه ﴿وَيَدَابِئِنَّا وَبَيْنَكُمْ﴾ وه پهیدا بوو له نیوان
 ئیمه و ئیوه دا ﴿الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ أَبَدًا﴾ دوزمنایه تی و کینه بؤ هه میشه یی ﴿حَتَّى تُوْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ تا کاتیک
 که بپروا به خوی تا که و نه نیا ده هینن ﴿إِلَّا قَوْلَ إِزْهِيمِ لِأَيِّهِ﴾ جگه له و تسه به یی ئیبراهیم که به باوکی
 ووت ﴿لَا تَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ﴾ بیگومان داوای لیخوشبوونت بؤ نه کهم ﴿وَمَا أَمَّا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه من
 هیچم به ده ست نی یه له بهر انبه ر خوادا بؤ تو ﴿رَبَّنَا عَلَيْنِكَ تَوَكَّلْنَا﴾ نهی پهروه ردگارمان ته نها پشتمان
 به تو به ستووه ﴿وَإِلَيْكَ أُنَبِّئُكَ﴾ وه ههر بؤ لای تو گه راوینه ته وه ﴿وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾ سه ر نه انجامیش ههر
 بؤ لای تویه ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا﴾ نهی پهروه ردگار نه مان که بیت ﴿فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به مایه ی گو مریبی
 نهوانه ی بین باوه پرتان بوون ﴿وَأَغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا﴾ وه لیمان خوشبه نهی پهروه ردگارمان ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾
 به راستی ههر تویت زالی بالادهستی کار به جی ﴿

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهَا مَعْرَظٌ﴾ سویند به خوا بینگومان بؤ ئیوه ههیه له ئیبراهیم و بر و اداره کاندای ﴿أَسْوَأَ حَسَنَةً﴾ سهه مه شقیکی جوان ﴿لَیْمَنَ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ يَتَّقِ اللَّهَ وَذَكَرَ اسْمَ اللَّهِ يَوْمَ الْآخِرَةِ﴾ بؤ که سینگ که ئومیند و هیوای بیی به خوا و به پرۆزی دوی ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّ﴾ وه هه که سینگ پشت هه لکات ﴿فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ﴾ ئه وه به راستی هه ر خواهیه بی نیاز و ده وه له مه ندو ﴿الْحَيِّدُ﴾ شایسته ی ستایش ﴿عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ لَكُمْ مَخْرَجًا﴾ دلییا بن خواهی گه وه دؤستانه تی و خوشه ویستی دروستی ده کات له نیوان ئیوه و ئه وانه ی دوزمانیه تیان له گه ل کردوون (به نیمان هینانی زور به بیان) ﴿وَاللَّهُ قَدِيرٌ﴾ وه خوا به توانایه ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه خواهی خوشبوی میهره بانه ﴿لَا يَتَّبِعُكُمْ اللَّهُ﴾ خوا ریتان لی ناگریت ﴿عَنِ الَّذِينَ﴾ له گه ل ئه وانه ی ﴿لَا يَقْتُلُوكُمْ﴾ که جهنگیان له گه ل نه کردوون ﴿فِي الَّذِينَ﴾ له سهه ر ئه م دینه ﴿وَلَا يَجْرِي جُودُكُمْ﴾ وه ده ریان نه کردوون ﴿مِنْ دِينِكُمْ﴾ له جینگا و شوین و خا ک و وولانی خوتان ﴿أَنْ تَبْرُوهُمْ﴾ که چا که بیان له گه ل بکه ن ﴿وَتَقْسِطُوا إِلَيْهِمْ﴾ وه داد گه ر بن له گه ل یاندا ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ﴾ به راستی خوا ئه وانه ی خوش ئه وی که داد گه رن ﴿إِنَّمَا يَتَّبِعُكُمْ اللَّهُ﴾ بینگومان خوا ریتان لی ده کات ته نها ﴿عَنِ الَّذِينَ قَتَلُوكُمْ﴾ له وانه ی که جهنگیان له گه ل کردوون ﴿فِي الَّذِينَ﴾ له سهه ر دین (وبا وه ره که تان) ﴿وَأَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ﴾ وه ده ریان کردوون له جینگا و شوین و خا ک و وولانی خوتان ﴿وَوَضَعُوا عَلَىٰ أَعْنَاقِكُمُ الْيَدِ الْعَسَافَ﴾ وه یار مه تیان دا وه له سهه ر ده ر کردنتان ﴿أَنْ تَوَلَّوْهُمْ﴾ (ریتان ده کات) له وه ی که دؤستانه تیان له گه ل بکه ن و به دؤستان دابنن ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ﴾ وه هه که سینگ دؤستانه تیان بکات ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ نا ئه وانه خویان سته مکارن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه ی ئه وانه ی با وه رتان هینا وه، ﴿إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ﴾ ئه گه ر ئا فره تانی ئیماندار هاتن بؤ لانتان ﴿مُهَاجِرَاتٍ﴾ به کۆچ که ری ﴿فَأَمَّحُوهُنَّ﴾ تاقیان بکه نه وه ﴿اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ﴾ خوا به با وه ری ئه وان زاناسره ﴿فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ﴾ ئه مجا ئه گه ر زانیتان ئه و (ئا فره تانه) ﴿مُؤْمِنَاتٍ﴾ با وه ردارن ﴿فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ﴾ ئه وه مه یانگه ر نه وه بؤ لای (میره ده) بی بر و اکانیان ﴿لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ﴾ نه نه و ئا فره تانه حه لالن بؤ ئه و میره ده بی با وه رانه ﴿وَلَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ﴾ وه نه ئه و میره ده نه بؤ ئه و ئا فره تانه حه لالن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه ئه وه ی (میره ده کانیان) خه ر جیان کردووه، بیانده نه وه ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ هه یج گونا هه یکتان له سهه ر نی یه ﴿أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ﴾ که ئه م ئا فره تانه ماره بکه ن ﴿إِذَا أَتَيْتُمُوهُنَّ لِجُرُوعِكُمْ﴾ ئه گه ر ماره بیه کانیان بده نی ﴿وَلَا تُسِيكُنُوا بَعْضَ الْكُفَّارِ﴾ ژنه کافره (بت په رسته کان) لای خوتان رانه گرن (ئه وانه ی که له مه ککه به بی با وه ری ماونه ته وه) ﴿وَسَلُّوا مَا أَنْفَقْتُمْ﴾ ئیوه داوای ئه وه بکه نه وه که خه ر جتان کردووه (بؤ ژنه کافره کانتان که ئیسته چوونه ته لای کافران) ﴿وَلَيْسَ لَكُمُ الْعَنْفَاءُ﴾ ئه وانیش با داوای ئه وه بکه ن که خه ر جیان کردووه (بؤ ژنه موسولمان بوه کانیان که هاتونه ته لای ئیوه) ﴿ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ﴾ ئه مه فه رمانی خواهیه ﴿يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ﴾ بریار ئه دا له نیوان یاندا ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای کار به جی یه ﴿وَإِنْ فَاتَكُمْ﴾ ئه گه ر له ده ستتان چو ﴿مَتَىٰ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ﴾ یه کینک له خیزانه کانتان (به چوونیان) ﴿إِلَى الْكُفَّارِ﴾ بؤ لای بی با وه ران ﴿فَعَاثَبَهُمْ﴾ ئیوه ش توله تان لی سه ندن (و غه نیمه تان گرت) ﴿فَقَاتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَرْوَاحُهُمْ﴾ ئه مجا (له و غه نیمه ته) بده ن به وانه ی که ژنه کانیان رۆشتووه ﴿فَقَاتُوا مَا أَنْفَقُوا﴾ به ئه ندازه ی ئه وه ی که خه ر جیان کردووه ﴿وَأَنْفَقُوا اللَّهُ﴾ وه بترسن له و خواهیه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِهِمْ مُؤْمِنُونَ﴾ که ئیوه بر و اتان بی هینا وه ﴿

﴿يَأْتِيهَا النَّجِيُّ﴾ نه‌ی پیغه‌مبهر ﷺ ﴿إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ﴾ هه‌ر کاتینک ئافره‌تانسی ئیماندار هاتن بۆلات
 ﴿يَبَايَعُكَ﴾ که‌هه‌ پیمانست له‌ گه‌ل به‌ستن ﴿عَلَىٰ أَنْ لَا يُنْفِرْنَ بِاللهِ شَيْئًا﴾ له‌سه‌ر نه‌وه‌ی هه‌یج شستینک نه‌که‌ن
 به‌هاوبه‌شی خوا ﴿وَلَا يَسِرْنَ وَلَا يُزِينَ﴾ وه‌ دزی و داوین پیسی نه‌که‌ن و ﴿وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ﴾ وه‌ مندالانی
 خویشان نه‌کوژن ﴿وَلَا يَأْتِينَ بِهَتْنٍ يَفْتَرِينَهُ﴾ هه‌یج جوړه بوهتاتینک هه‌لنه‌به‌ستن ﴿بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلِهِمْ﴾
 له‌نیوان ده‌ست و به‌ن یاندا ﴿وَلَا يَعْصِبُونَكَ فِي مَعْرُوفٍ﴾ وه‌ به‌ن فرمانیت نه‌که‌ن له‌هه‌یج کارینکی چاکه‌دا
 ﴿فَبَايَعُهُنَّ﴾ توش په‌یمانسان له‌ گه‌ل به‌سته ﴿وَأَسْتَعْفِفْنَ لَهُنَّ اللهُ﴾ وه‌ له‌خوا داوای لی خوشبوونیان
 بویهکه ﴿إِنَّ اللهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ به‌راستی خوالی خوشبووی میهره‌بانه ﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و
 که‌سانه‌ی که‌ باوه‌رتان هه‌تاوه ﴿لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللهُ عَلَيْهِمْ﴾ که‌سانینک که‌خوا غه‌زه‌بی لی گرتوون
 مه‌یکه‌ن به‌دوست و پشتیوانی خوتان ﴿قَدْ يَسُؤُا مِنَ الْآخِرَةِ﴾ به‌راستی نه‌وان به‌ن هیوا بوون له‌ (پاداشتی)
 پوژی دوایی ﴿كَمَا يَبْسُ الْكُفَّارُ﴾ هه‌ر چوون به‌ن به‌روایان به‌ن هیوان ﴿مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ﴾ له‌ مردووی ناو
 گوپرستان (که‌ زیندوو بیته‌وه) ﴿

سوره‌قی الضَّحَىٰ ﴿

﴿بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿سَبَّحَ اللهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ﴾ ته‌سبیحاتی خوا ده‌کات هه‌رچی له‌ ئاسمانه‌کان و له‌ زه‌وی
 دایه ﴿وَهُوَ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ﴾ وه‌ نه‌و زالی بالاده‌ستی کاربه‌جی به‌ ﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی
 که‌ به‌روانان هه‌تاوه ﴿لَمْ تَقُولُوْا مَا لَا تَفْعَلُوْنَ﴾ بۆچی نه‌وه‌ی نه‌بلین نه‌نجامی ناده‌ن ﴿كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ
 اللهُ﴾ زور مایه‌ی رق و توپه‌سی به‌ لای خوا ﴿اَنْ تَقُولُوْا مَا لَا تَفْعَلُوْنَ﴾ که‌ قسه‌به‌ک بلین کرده‌وه‌ی
 به‌ن نه‌که‌ن ﴿اِنَّ اللهَ يُحِبُّ الْاٰدِیْنَ﴾ به‌راستی خوا که‌سانینکی خوش ده‌وی ﴿يُقْتَلُوْنَ فِي سَبِيْلِهِ صَفًا﴾
 که‌ به‌یه‌ک پرزه‌ه‌نگن له‌رینی خوادا ﴿كَأَنَّهُمْ بُنِیْنٌ مَّرْصُوعٌ﴾ وه‌ک کوشکینکی قایمی چه‌سپیوی
 دامه‌زراو ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسٰی لِقَوْمِهِ﴾ (بیریکه‌ره‌وه) کاتینک که‌ موسا به‌گه‌له‌که‌ی ووت
 ﴿يٰقَوْمِ لِمَ تَقُوْدُوْنِیْ﴾ نه‌ی گه‌له‌که‌م بۆچی نازارم ده‌ده‌ن ﴿وَقَدْ تَعْلَمُوْنَ﴾ له‌ کاتینکدا به‌دلنیا به‌وه‌ ده‌زانن
 ﴿اِنِّیْ رَسُوْلُ اللهِ اِلَيْكُمْ﴾ که‌ من نیردراوی خوام بۆلای ئیوه ﴿فَلَمَّا زَعَمُوْا﴾ جا کاتینک لایان دا له‌هه‌ق
 ﴿اَزَاعَ اللهُ قُلُوْبَهُمْ﴾ خواش دلی وه‌رگه‌بران ﴿وَاللهُ لَا یَهْدِی الْقَوْمَ الْفٰسِقِیْنَ﴾ وه‌ خوا پرینموونی گه‌لی
 له‌رینی ده‌رچوو ناکات ﴿

﴿وَلَقَدْ آتَىٰ عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ﴾ (بیربکه ره وه) کاتیک که عیسی کوری مریهم وونی ﴿بِنَبِيِّ إِسْرَائِيلَ﴾ نهی به نوئسرائیل (نه وه کانی به عقوب) بیگومان من ﴿رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ﴾ نیردراوی خوام بولای نیوه ﴿فَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ﴾ نه وه توراته‌ی که له پیش مندا هاتووه به راستی دانه نیم ﴿وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ﴾ وه مژده تان بی دهم به پیغه مبه رنک ﴿يَأْتِيهِ مِنَ بَعْدِي﴾ که له دوا‌ی من دی و ﴿أَسْمُهُ أَزْهَدُ﴾ ناوی نه حمده ده ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ﴾ نه مجا کاتیک که نه وه (پیغه مبه ره) یان بؤ هات ﴿بِآيَاتِنَا فَلَاؤُا﴾ به چند نیشانه‌ی پروون و ناشکرا وه ووتیان ﴿هَذَا يَخْرُجُ مِنْ﴾ نه مه جادوو به کی ناشکرا به ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن﴾ جاکی له وه که سه سه مکارتره ﴿افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ الْكِبْرَ﴾ که در وه له به سستیت به دهم خاوه ﴿وَهُوَ يَدْعِي إِلَى الْإِسْلَامِ﴾ له کاتیکدا که بؤ نیسلام بانگ ده کری ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه خوا رینموونی گلسی ستم کار ساکات ﴿يُرِيدُونَ لِيُظْفَرُوا نُورَ اللَّهِ﴾ ده بیان هوی پرووناکی دینی خوا بکوزیننه وه ﴿بِأَقْوَاهِمَ﴾ به (فوی) ده میان ﴿وَاللَّهُ مُتِمِّتُ تَوْرِهِ﴾ وه خوا پرووناکی خوی ته واو ده کات ﴿وَتُؤَكِّرُهُ الْكُفْرُونَ﴾ با بی باوه رانیش بی یان ناخوش بی ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ﴾ خوا نه وه زاته به که پیغه مبه ری خوی ناردووه ﴿بِالْهُدَىٰ وَيُذِيقُ الْفِتْنَةَ﴾ به رینموونی و ناینیکی راست و دروسته وه، هه تا به سهر هه موو ناینیکدا سهری بخات ﴿وَتُؤَكِّرُهُ الْمَشْرُكُونَ﴾ هه رچهنده هاوبه ش په بیدا که رانیش بی یان ناخوش بی ﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نه وه که سانه‌ی که باوه رتان هیتاوه ﴿هَلْ أَلْمَعْزُورُ﴾ نایا بازار گانه کتان نیشان بدهم ﴿سُجَّيْمٌ﴾ که رزگار تان بکات ﴿مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ﴾ له سزابه کی هر له نازار ﴿تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ (بازر گانه که ش نه مه به) باوه ر به یتن به خوا و پیغه مبه ره که ی ﴿وَيُحْمَدُونَ﴾ وه تیکوشن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ری ی خوا دا ﴿بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ﴾ به سامان و گیانی خوتان ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لِّكُمْ﴾ نه مه تان باشتره بؤ خوتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر نیوه بزنان ﴿بِعَقْرِ لَكُمُ ذُنُوبِكُمْ﴾ (نه وساخوا) له گونا هه کانتان خوش ده بی ﴿وَيَذَلِكُمْ كَفَّيْتُمْ﴾ وه (له روزی دوایدا) ده تان خاته باخاتیکه وه ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که جو گه‌ی ناوی زور به ژیر بانداده روات ﴿وَمَسْكِنٌ لِّطَيْبَةٍ﴾ (وه ده تانخانه) خانوو کوشکی زور پاک و خوشه وه ﴿فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ﴾ له به هه شتانی جینگای مانه وه‌ی هه همیشه بی دان ﴿ذَلِكَ الْقَوْصُ الْعَظِيمُ﴾ نه مه به سهر که وتی گه وره ﴿وَأخْرَىٰ يُحِبُّونَهَا﴾ وه شتیک تر که هزی لی ده که ن ﴿نَضْرَبُ مِنَ اللَّهِ﴾ که یارمه تی دانه له خواوه ﴿وَفَوْحٍ قَرِيبٍ﴾ وه رزگار کردنیکی نریک (ونازاد کردنی شاری مه که که به) ﴿وَأَنْبَارٍ مُّؤَمِّنِينَ﴾ وه (به مه) مژده بده به ایمانداران ﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نه وان‌ی که باوه رتان هیتاوه ﴿كُلُوا أَنْصَارَ اللَّهِ﴾ بیسن به یارمه تی ده رانی (ناینی) خوا ﴿كَمَا قَالَ عِيسَىٰ ابْنُ مَرْيَمَ﴾ هه روه ک عیسی کوری مریهم ووتی ﴿لِلْحَوَارِيِّنَ﴾ به هاوری تابه تبه کانی خوی ﴿مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ﴾ کی یارمه تی ده ری منه بولای خوا ﴿قَالَ الْحَوَارِيُّونَ﴾ هاورنکانی ووتیان ﴿نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ﴾ نیمه یارمه تی ده رانی (دینی) خوا بن ﴿فَقَامَتَ ظَالِمَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ نه مجا ده سته به ک له به نوئسرائیل باوه ریان هیتا ﴿وَكَفَرَتَ ظَالِمَةٌ﴾ وه ده سته به کیشیان بی باوه ر بوون ﴿فَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نیمه ش پشتیوانی نه وانمان کرد که باوه ریان هیتا ﴿عَلَىٰ عَذْرَاقِهِمْ﴾ له به رانهر دوزمنه کانیاندا ﴿فَأَصْحَابُ الظُّلُمَاتِ﴾ بؤ به سهر که وتن و زال بوون به سهریاندا ﴿

سوره‌تی ﴿الجمعة﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَسْبِغُ لَكَ﴾ ته‌سبیحاتی خوا ده‌کات ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ نه‌وه‌ی له‌ناسمانه‌کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌نه‌وه‌ی له‌زه‌وی دایه ﴿الْمَلَائِكَةِ الْقُدُّوسِ﴾ (نه‌و‌خوایه‌ی) که‌پاشایه‌کی پاک و بینگه‌ردی ﴿الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ زالی بالاده‌سه‌تی کار به‌جی به ﴿هُوَ الَّذِي﴾ خوانه‌و‌زاته‌یه ﴿بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ﴾ که‌ناردووبه‌تی له‌ناو نه‌خوینده‌واراندا (عه‌ر به‌کاندا) ﴿رَسُولًا مِّنْهُمْ﴾ پیغه‌مبه‌رینک له‌خویان ﴿يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ﴾ ده‌خوینتیه‌وه به‌سه‌ریاندا نیشانه‌کانی خوا ﴿وَيُزَكِّيهِمْ﴾ پاکیان ده‌کاته ﴿وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ وه‌فورشان و فهرمووده‌ی (هر سوود) یان فیره‌کات ﴿وَإِن كَانُوا مِن قَبْلُ﴾ ههر چه‌نده‌وان له‌پیتشدا ﴿لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ له‌گومراییه‌کی ناشکرادابوون ﴿وَوَاعظِهِنَّ مِّنْهُمْ﴾ وه‌(ره‌وانه‌شی کردووه‌بو) گه‌لانی تری جگه‌له‌وان ﴿لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ﴾ که‌هیشتا پی‌یان نه‌گه‌یشتوون (و موسولمان نه‌بوون) ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه‌خوا زالی بالاده‌سه‌تی کار دروسته ﴿ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ﴾ نه‌وه‌به‌هره‌یه‌کی خوایی به ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ نه‌بیدا به‌ههر که‌سینک که‌(خوی) بیه‌وی ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه‌خوا‌خواه‌نی فه‌زل و به‌هره و به‌خششی گه‌وره‌یه ﴿مَثَلُ الَّذِينَ﴾ نموونه‌ی به‌سه‌رهاتی نه‌وانه‌ی ﴿حُمِلُوا الثَّوَابَ﴾ که‌ته‌وراتیان درا به‌سه‌ردا ﴿ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا﴾ له‌پاشان هه‌لیان نه‌گرت (ره‌فتاریان پی‌نه‌کرد) ﴿كَمَثَلِ الْجَمَّارِ﴾ وه‌ک‌گویی درنژیکه ﴿يَحْمِلُ أَثْقَارًا﴾ که‌کتینیکی زوری هه‌لگرتبی (سوودی لی‌نابینی) ﴿يَشْسُ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ﴾ نای چه‌ند خرابه‌نموونه‌ی نه‌و‌گه‌له‌ی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ که‌نیشانه‌کانی خوایان به‌دروزانی ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه‌خواری‌نموونی گه‌لی سته‌مکاران ناکات ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: نه‌ی نه‌وانه‌ی که‌له‌سه‌ر دینی جووله‌که‌ن ﴿إِن زَعَمْتُمْ﴾ نه‌گه‌ر پی‌تان وایه ﴿أَن كُنْتُمْ أَوْلِيَاءَ لِلَّهِ﴾ که‌به‌راستی ئیوه‌دوستی خوان ﴿مِن دُونِ النَّاسِ﴾ بیجگه‌له‌خه‌لکی تر ﴿فَتَمَتُّوا الْمَوْتَ﴾ که‌ه‌و‌ابوو داوای مردن بکه‌ن ﴿إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گه‌ر ئیوه‌راست ده‌که‌ن ﴿وَلَا يَسْتَوُونَ أَرْبَابًا﴾ وه‌نه‌وانه‌ههر گیز داوای مردن ناکه‌ن ﴿بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيَهُمْ﴾ له‌به‌ر نه‌و (گوناهانه‌ی) که‌به‌ده‌ستی خویان پی‌شیمان خستوووه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ﴾ وه‌خوانا‌گاداره به‌سته‌م‌کاران ﴿قُلْ إِنْ الْمَوْتَ الَّذِي﴾ بلی به‌راستی نه‌و‌مردنه‌ی که‌﴿تَقْرُونَ مِنْهُ﴾ لی‌ی‌راده‌که‌ن ﴿وَإِنَّهُ مُلَقَّبُكُمْ﴾ بیگومان پی‌تان ده‌گات و تووشتان ده‌بی ﴿ثُمَّ تُرَدُّونَ﴾ له‌پاشان ده‌گه‌ر پترینه‌وه ﴿إِلَىٰ عِلِّيِّ الْعَلِيِّ وَالشَّهَادَةِ﴾ بو‌لای خوای زانا به‌ناشکراو نه‌پتیه‌کان ﴿فَيَسْتَكْرَهُ﴾ نه‌مجا هه‌والتان پی‌ده‌دات ﴿بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به‌وه‌ی که‌ده‌تانکرد ﴿۵۵۳﴾

﴿يَتَّيْنَاهُمَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەوی ئەوانەسی کە باوەرمان هیناوه ﴿إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ﴾ کاتیک کە بانگدرا بو نوێژ
 ﴿مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ﴾ لە ڕۆژی هەینی دا ﴿فَأَسْعُوا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ﴾ بە بەلە برۆن بو یادی خوا (و نوێژی هەینی)
 و ﴿وَذَرُوا الْبَيْعَ﴾ واز لە کڕین و فرۆشتن بهێتن ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ ئاوهوه بو ئیوه چاکتره ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾
 ئەگەر بزاسن و تێ بگەن ﴿فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ﴾ جا کاتیک کە نوێژی هەینی تهواو بوو ﴿فَأَنْتَشِرُوا
 فِي الْأَرْضِ﴾ ئیتر بلاو بینهوه به سەر زهویی دا ﴿وَأَنْتَعُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ﴾ وه داوای رزق و ڕۆزی خوا بکەن
 ﴿وَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا﴾ وه زۆر یادی خوا بکەن ﴿لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ﴾ بو ئەوهی رزگارو سەر فەراز بین ﴿
 وَإِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زُلْفًا﴾ هەر کارێکی بازرگانی یان هەر کارێکی بینهوه بینن ﴿أَنْفَضُوا إِلَيْهَا﴾ بلاوهی لی
 ئەکەن بو لای ئەو بازرگانی به ﴿وَتَرَكُوكَ قَائِمًا﴾ وه تو به جێ دێلن به ڕاوهستاوی (له سەر مینبەرە کەت)
 ﴿قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ﴾ (ئەوی موحه مەهد ﷺ) بلی ئەوهی لای خوا به چاکتره ﴿مِنَ اللَّيْثِ وَالشَّجَرِ﴾
 لەشتی بێ هوده و بازرگانی ﴿وَاللَّهُ خَيْرٌ الرَّزِقِينَ﴾ وه خوا باشترینی ڕۆزی ده رانه ﴿

سوره قی (المنافقون)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿إِنَّا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ﴾ کاتیک کە دووروان بینه لات ﴿قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ﴾ ده لێن شایه تی ده دهین
 کە به راستی تو پینغه مبهری خوایت ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ﴾ وه دیاره خوایش ده زانی کە تو په وانه کراوی
 ئەوی ﴿وَاللَّهُ يَشْهَدُ﴾ وه خوا شایه تی ده دات ﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ﴾ کە بینگومان دووروان درۆزنن ﴿
 أَخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً﴾ سوینده (درۆ) کانی خویمان کرد به قه لغان (بو خویمان) ﴿فَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾
 ئەمجا رینگری (خه لک) یان ده کرد له ڕی ی خوا ﴿إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به راستی ئەوان کارێکی
 خراپیان ده کرد ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا﴾ ئەوه (ی کە ووترا) له بهر ئەوه بوو کە به راستی ئەوان باوه ریان
 هیناوه ﴿لَنْ كَفَرُوا﴾ له پاشان بێ باوه ر بوون ﴿فَطَمَعَ عَلَىٰ قَوْلِهِمْ﴾ ئەمجا مۆر نرا به سەر دلێاندا ﴿فَهُمْ
 لَا يَفْقَهُونَ﴾ ئیتر ئەوان هیچ تێ ناگەن ﴿وَإِذَا زُلْزِلَتْ﴾ هەر کاتیک ده بیان بینیت ﴿تَعَجَبُكَ أَجْسَامُهُمْ﴾
 لەش و قه لافه تیان سه رسامت ده کات ﴿وَأَنْ يَقُولُوا نَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ﴾ وه ئەگەر قسه بکەن گوێ له قسه کە بیان
 ده گریبت ﴿كَانَتْهُمْ حُشْبٌ مُّسْنَدَةً﴾ (دوو رووان) ههروه ک داری هه لسه پیر دراو وان ﴿يَحْسَبُونَ﴾ وا گومان
 ده بن ﴿كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ﴾ هه سوو هاوار و قیره به ک بو سه ر ئەوانه ﴿هُرُ الْعَدُوِّ﴾ هەر ئەوانن دوژمن
 ﴿فَأَخَذَهُمْ﴾ کە واته خو تیان لی پاریزه ﴿فَتَنَاهُمُ اللَّهُ﴾ خوا بیانکوژی (یان خوا له ناویان به ریت)
 ﴿أَنِّي يُؤْفَكُونَ﴾ چۆن وه رده گپه رین (له حه ق) ﴿

﴿وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ ﴿ كَاتِبِكُمْ بِأَن بُوئْتُمْ ﴾ ﴿تَعَالَوْا اسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ﴾ ﴿وَهُنَّ بَوَالِي بِنَغْمَبَهْرِي خَوَا
 تَا دَاوَاي لِيخُو شَبُو نَنَان بُو بَكَات ﴿لَوْ وَازُوا وَسَهْمُ﴾ ﴿سَهْرِبِيچِي دَه كَهَن﴾ سَهْرِيَان بَا دَه دَهَن ﴿وَرَأَيْتَهُمْ
 يَصُدُّونَ﴾ ﴿وَه دَه يَان بِنِيْت رُوو وَه رَه گِيْرَن ﴿وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ﴾ ﴿لَه كَاتِيكِدَا كَه نَهْوَان خُوِيَان بَه گَه وَرَه
 دَه زَانَن ﴿سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ﴾ ﴿بُو نَهْوَان يَه كَسَانَه ﴿اسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ﴾ دَاوَاي لِيخُو شَبُو نَنِيَان بُو بَكَهِيْت
 ﴿أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ﴾ يَان دَاوَاي لِيخُو شَبُو نَنِيَان بُو نَه كَه يِيْت ﴿لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ هَه رَغِيْز خَوَالِي يَان
 خُوَش نَابِي ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ بَه رَاسْتِي خَوَا رِيْنَمُوْنِي گَه لِي لَه رِي لَادَه رَان نَاكَات ﴿هُمُ
 الَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ ﴿نَهْوَان نَهْو كَه سَانَهَن كَه دَه لِيْن: ﴿لَا تُنْفِقُوا عَلَىٰ مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ﴾ ﴿هِيچ﴾ مَه بَه خُوَشَن
 بَه نَهْوَانَه ي كَه لَه گَه ل بِنَغْمَبَهْرِدَان ﴿حَقًّا يَنْفَعُكُمْ﴾ تَا بِلَاوَه ي لِي بَكَهَن ﴿وَنَهْم دِيْنَه بَه وَتِيْت﴾
 ﴿وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ﴿لَه كَاتِيكِدَا هَه رِچِي گَه نَجِيْنَه كَانِي نَاسْمَانَه كَان وَزَهْوِي هَه يَه هَه مُوِي
 هِي خَوَا يَه ﴿وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ﴾ بَه لَام دُوو رُووَه كَان نَا زَانَن ﴿يَقُولُونَ لَيْنَ رَجَعْنَا إِلَى
 الْمَدِينَةِ﴾ ﴿دُوو رُووَه كَان﴾ دَه لِيْن سُوْنِدِيْن نَه گَه رَه رَا يْنَه وَه بُو مَه دِيْنَه ﴿لِيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ﴾
 بِيْن گُوْمَان دَه سَه لَاتَدَار وَبَه رِيْزَه كَان ﴿مَه بَه سَت بِيْ خُوِيَان بُوو﴾ لَات وَبِي رِيْزَه كَان لَه مَه دِيْنَه
 دَه رَه كَهَن ﴿مَه بَه سَت بِيْ بَرُوَادَارَان بُوو﴾ ﴿وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ﴾ ﴿خَوَا ي گَه وَرَه ش
 بَه رَه رِچِيَان دَه دَاتَه وَه وَدَه فَه رَمُوْت﴾ رِيْز وَگَه وَرَه يِي تَه نَهَا بُو خَوَا وَبُو بِنَغْمَبَهْرِي خَوَا وَبَاوَه رِدَارَانَه
 ﴿وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بَه لَام دُوو رُووَان نَا زَانَن ﴿بِنَايِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نَه ي نَهْوَانَه ي كَه بَاوَه رِتَان
 هِي تَاوَه ﴿لَا تَأْتِيكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ﴾ مَال وَ مَنَدَا لَانْتَان بِي نَا گَاتَان نَه كَهَن لَه يَادِي خَوَا
 ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ هَه رَه سِيْكَ وَابَكَات ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ نَا نَهْوَانَه خُوِيَان خَه سَارُوْمَه نَدَن
 ﴿وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ﴾ بِيه خُوَشَن لَه وَه ي رِزَق وَ رُوْزِيْمَان دَاوُون ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ﴾
 بِيْش نَه وَه ي مَرْدَن يَه خَه بَه يَه كِيْنَكْتَان بَغْرِي ﴿فَيَقُولُ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي﴾ نَه وَسَا بَلِيْت : خَوَا يَه خُوْز گَه
 مَرْدَنِي مَنْت دُوَابْخُسْتَا يَه ﴿إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ﴾ بُو مَاوَه يَه كِي نَزِيْكَ ﴿فَأَصَّدَقَ﴾ جَا مَالْم بِيه خُوَشِيَا يَه
 ﴿وَأَكُنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وَه لَه چَا كَه كَارَان بُوو مَا يَه ﴿وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا﴾ هَه رَغِيْز خَوَا هِيچ كَه سِيْكَ
 دُوَا نَا خَات ﴿لَه مَرْدَن﴾ ﴿إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا﴾ كَاتِيْكَ كَه وَه خَتِي ﴿مَرْدَنِي﴾ هَات ﴿وَاللَّهُ حَيَّرُ بِيْمَانَعْمَلُونَ﴾ وَه خَوَا
 شَارَه زَا يَه بَه وَه ي كَه دَه يَكَهَن ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿يَسْجُدُ لِلَّهِ﴾ ته سبیحاتی خواد ه کات ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ته وهی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿لَهُ الْمُلْكُ﴾ ده سه لانی ته و او بو ته وه ﴿وَلَهُ الْحَمْدُ﴾ وه هه رچی ستایش هه به هه مووی بو ته وه ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه ته وه به سهر هه موو شتیکدا به ده سه لانه ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ﴾ خوانه و زاته به که ئی وهی دروست کرد وهه ﴿فَإِنَّكُمْ كَافِرٌ﴾ ته مجا هه ندیکتان بی باوه رو ﴿وَمَنْ كَفَرَ مِنكُمْ﴾ هه ندیکی تریشتان باوه ردارن ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وه خوا بینایه به هه ر شتیک که ته نجامی ده دن ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ خوانا ناسمانه کان و زهوی دروست کرد وهه به حقه و راستی ﴿وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوْرَكُمْ﴾ له جوانترین شیوه شدا وینهی کیشاون ﴿وَالْيَهُ الْمَصِيرُ﴾ وه سه رته نجامیش هه ر بولای ته وه (گه رانه وه) ﴿يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه رچی له ناسمانه کان و زهوی دایه خوا ده یزانی ﴿وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تَعْلَمُونَ﴾ وه شاره زایه به وهی ده یشارنه وه، وه به وهیشی ناشکرای ده که ن ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ وه خوا زانایه به وهی له ناو دل و ده روندایه ﴿الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَطْنَا بِهِ شَجَرًا﴾ نایا بیتان نه گه یشتو وه هه والی ته وانهی ﴿كَثُرُوا مِنْ قَبْلُ﴾ که بی باوه ر بوون له مهو پیش ﴿فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهُمْ﴾ بویه چه شتیا ن تولهی کاری خویان ﴿وَاللَّهُمَّ عَذَابُ أَلِيمٌ﴾ وه بو ته وان هه به سزای سه خت ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ ته وه (سزایه) بینگومان به هزی ته وه وه بوو ﴿كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ که پیغه مبه ره کانیا ن بو هات به به لگهی ناشکرا وه ﴿فَقَالُوا أَإِشْرَارُ يَهْدُونَنَا﴾ که چی ده یان ووت چو ن ته بی ناده می به که له خو مان ری نمو و نیما ن بکات ﴿فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا﴾ ته مجا بی بروا بوون و پروویان وه ر گبیرا ﴿وَأَسْتَفْتَى اللَّهَ﴾ وه خواش بی نیازی نو اند (له باوه ر هیتانیا ن) ﴿وَاللَّهُ عَنِّي خَبِيرٌ﴾ وه خوا ده وه له مه نده و شایسته ی ستایشه ﴿زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بی باوه ران و ایان ده زانی ﴿أَنْ لَنْ يَبْعَثُوا﴾ که (له رُوژی دوایی دا) زیندوو نا کرینه وه ﴿قُلْ بَلَى﴾ ته هی موحه ممه د ﴿بَلَى﴾ بیان بلی : به لی ﴿وَرَبِّي شَعْبُزٌ﴾ سویند به په روه ر دگارم بینگومان زیندوو ده کرینه وه ﴿لَنْ نَسْتَبُؤَنَّ بِمَا عَمَلْنَا﴾ دلنیا بن پاشان هه والتان بی ده دریت به وهی که کردو و تانه ﴿وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ وه ته مه بو خوا (زور) ناسانه ﴿فَقَامُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ که واته باوه ر به یتن به خوا و پیغه مبه ره که ی و ﴿وَالنُّورَ الَّذِي أُنزِلْنَا﴾ به و پروناکی بهی داما ن به زاندو وه (که قورنانه) ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا ناگاداره به وهی که ده یکه ن ﴿يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ﴾ (پادا شتان ده داته وه) له رُوژی کدا که کو تان ده کاته وه بو رُوژی کو کردنه وه ﴿ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ﴾ ته وه رُوژه رُوژی زینباری به ﴿وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ﴾ وه هه ر که سینک بروا به نیت به خوا ﴿وَيَعْمَلْ صَالِحًا﴾ وه کرده وهی چاک بکات ﴿يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ﴾ خوا چا و پو شسی ده کات له گونا هه کانی و ده یان سه رپته وه ﴿وَيَدْخُلْهُ جَنَّتٍ﴾ وه ده یخاته نا و به هه شتانی که وه ﴿يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که جو که ناوی زور به رُزیراندا ده روات ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تیندا ده میتنه وه به هه می شه بی وه هتا هه تایی ﴿ذَلِكَ الْقَوْمُ الْعَظِيمُ﴾ ته وه به بردنه وه و سه ر که و تنی گه و ره ﴿

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ نهوانه ی که بن باوه ربوون و نیشانه و بدلگه کانی نیمه یان به دروزانی
 ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نهوانه هاوه لی ناگرن ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تینیدا ده میتنه وه به هه میشه بی ﴿وَبَشَّ
 الْمَصِيرُ﴾ وه سه ر نه نجامینکی زور خرابه ﴿مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ﴾ هیچ نار ه حه تی یه ک تووشی
 (خه لک) ناییت ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گه ر به فهرمانی خوا نه بیت ﴿وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ﴾ هر که سینک باوه ر
 بهینیت به خوا ﴿يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ﴾ خوا ری نموونی دلی ده کات ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه خوا به هه موو
 شت ناگاداره ﴿وَاطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ گویر ایه لی خوا و گویر ایه لی پیغه مبه ر بکن ﴿فَإِنْ
 تَوَلَّيْتُمْ﴾ نهوسا نه گه ر پشتان تی کرد ﴿فَإِنَّمَا عَلَى رُسُلِنَا﴾ جا نه وه ی له سه ر پیغه مبه ری نیمه یه
 ﴿الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾ تنهها گه یاندنی روون و ناشکرای (ناینه که به تی) ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوا
 زاتیکه که جگه له وه هیچ په ر ستر اوینکی راست نی یه ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ ده ی
 با باوه ر داران تنهها پشت به خوا بیه ستن ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه ی نهوانه ی بر و اتان هیتاوه
 ﴿إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عُدُوَّكُمْ﴾ به راستی هه ندیک له ژنان و منداله کانتان دوژمنی
 نیوه ن (به وه ی ده یانه ویت رینگریتان بکن له رینگه ی خودا و په شیمانان بکنه وه له ناینه که تان)
 ﴿فَأَخَذَرُوهُمْ﴾ جا خو تانیان لی بیاریزن (وناگاداریان بن، به گوئیان نه کهن) ﴿وَإِنْ تَعَفُّوا﴾ وه نه گه ر
 (لییان) بیورن ﴿وَتَتَضَعُوا﴾ وه واز بهینن (لییان) ﴿وَتَعْفِرُوا﴾ وه (لییان) خوش بین ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ
 رَحِيمٌ﴾ نه وه بینگومان خواش لی خوش سووی میهره بانه ﴿إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ﴾
 بینگومان سه روه ت و سامان و مال و مندالتان هوی تاقی کردنه وه تانن ﴿وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾
 له کاتیکدا خوا پاداشتی زور گه و ره ی له لایه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ﴾ که و ابو له خوا بترسن
 و به ندایه تی نه و بکن نه وه نده ی که ده توانن ﴿وَأَسْمَعُوا وَأَطِيعُوا﴾ وه گویر ایه ل و ملکه چی بن ﴿وَأَنْفِقُوا
 خَيْرًا لِّأَنْفُسِكُمْ﴾ وه مال بیه خشن که بو خو تان چاکتره ﴿وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ﴾ وه نه وه ی پاریزراو بی
 له چرووکی نه فسی خوی ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ هر نهوانن سه ر که و توو رزگار ﴿إِنْ تَقْرَضُوا
 اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا﴾ نه گه ر قهرز بدن به خوا به قهرزیکسی چاک (واته بیبه خشن له پینا و خوا) ﴿يُضْعِفُهُ
 لَكُمْ﴾ چند به رانبه ری ده کاته وه بو تان ﴿وَتَغْفِرْ لَكُمْ﴾ وه لیسان خوش ده بی ﴿وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ﴾
 وه خوا سوپاسگوزاری له سه ر خو و به نارامه ﴿عَلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ (نه و زاته په روه ر دگارینکی)
 زانا و ناگاداره به شته په نهان و ناشکراکان ﴿الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ زالی بالادهستی کار به چی یه ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ ئەی پیغه مبهەر ﷺ ﴿تَوَوَّأْتُمْ مَهْ تَهْ كَهْت﴾ ﴿إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ﴾ هەر کاتیک ویستان ژنه کانتان ته لاق بدەن ﴿فَطَلَقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ﴾ با ته لاقیان بدەن له کاتی عیده یاندا (ئەو کاتە ی له حەیز پاک بوونە تەو وە لە گەلیان دروست نەبوون) ﴿وَأَحْضُوا الْعِدَّةَ﴾ وە عیده ی (ژنه کانتان) بە ووردی بزمین ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ﴾ وە لە خوا بترسن کە پەر وەر دگارتانە ﴿لَا تَخْرُجُوهُنَّ﴾ ئەو ژنانە دەر مە کەن ﴿مِنْ بُيُوتِهِنَّ﴾ لە ماله کانی خویان (تا عیده یان تەو او دەبی) ﴿وَلَا يَخْرُجْنَ﴾ نافرە تانیش با دەر نە چن (لە ماله کانیان) ﴿إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِعَهْدٍ مُّبِينٍ﴾ مە گەر کاریکی خرابی ناشکرا بکەن ﴿وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ﴾ وە ئەوانە سنوورە کانی خودان ﴿وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ﴾ هەر کە سیک لە سنوورە کانی خوا دەر بچیت ﴿فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ﴾ ئەو وە بینگومان ستمی لە خوی کردو وە ﴿لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ﴾ تۆ چووزانی لەوانە یە خوا پیشی بهیتیت ﴿بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا﴾ دوی ئەو وە کار و بار و دۆخیکی تر (وژن و پیاو وە کە و نەو وە یە کتر و ناشتیان بیته وە) ﴿فَإِنَّا بَلَّغْنَا أَجَلَهُنَّ﴾ ئە مجا کە گە یشتنە کاتی خویان (باش تە لاقیک یان دوو تە لاق) ﴿فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ﴾ ئەو سا یان بیانە یلنە وە بە باشی (بیانە نە وە بۆ لای خۆتان بە شتو وە یە کی چاک) ﴿أَوْ آُرِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ﴾ یان لیان جیا یینە وە بە باشی ﴿وَأَشْهَدُوا ذَوِي عَدْلٍ مِنْكُمْ﴾ وە دوو شاهیدی دادپەر وەر بگرن لە خۆتان ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ لِلَّهِ﴾ کە لە بەر خوا ئەو شاهیدیە بدەن ﴿ذَلِكَ﴾ ئەوانە ی (باسکران پەندیکن) ﴿بِوَعْدٍ بِهِ مِنْ كَانِ تُوْمِنُ﴾ کە ناموزگاری ئەوانە ی پە دە کری کە با وەر بیان هە یی ﴿بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ بە خوا و پرۆزی دوابی ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ وە هەر کە سی خواناس یی ﴿يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا﴾ خوا دەر ووی لی دە کاتە وە ﴿وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ﴾ وە رزق و پرۆزی دەدات لە لایە کە وە کە بە خە یالیدا نە هاتو وە و بییری لی نە کردو وە تە وە ﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ وە هە کە سی پشت بە خوا بیستی ﴿فَهُوَ حَسْبُهُ﴾ ئەو وە خوی بە سە ﴿إِنَّ اللَّهَ بَلِّغُ أَمْرِهِ﴾ بە راستی خوا کار و فرمائی خوی بە ئە نجام دە گە یە نی ﴿قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا﴾ بینگومان خوا بۆ هە موو شتیک ئە ندازە یە کی دیاری کراوی دانا وە ﴿وَاللَّيْلِ يَبِيسٍ مِنَ الْمَجِيضِ﴾ ئەوانە ی کە بی هیوا دە بن لە کە و تە حە یزە وە ﴿مِنْ نِسَائِكُمْ﴾ لە ژنانتان ﴿إِنْ أَرَبْتُمْ قَعْدَتَهُنَّ ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ﴾ ئە گەر (دە ربارە ی زانیی عیده یان) دوو دل بوون ئە وای عیده یان سی مانگە ﴿وَاللَّيْلِ لَمْ يَحْضَنْ﴾ وە (هەروا) ئەوانە ش کە (لە بەر مندالی) هیشتا حە یزبان پیندا نە هاتو وە (عیده یان هەر سی مانگە) ﴿وَأُولَئِكَ الْأَحْمَالُ﴾ وە ژنانی سک پەر (دوو گیان) ﴿أَجَاهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ﴾ عیده یان ئە و کاتە یە کە سکه کە یان دابنن ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ هەر کە سیک لە خوا بترسیت ﴿يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا﴾ خوا کاری بۆ ناسان دە کات ﴿ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ﴾ ئە وە ی (کە باسکرا) فرمائی خویە ﴿أَنْزَلَهُ بِاللَّيْلِ﴾ کە بۆی ناردو نە تە خوارە وە ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ وە هەر کە سیک خواناس و لە خوا ترس بیت ﴿يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ﴾ گونا هە کانی بۆ دانه پۆشی و ئە یان سرتە وە ﴿وَيُعْظِمَ لَهُ أَجْرًا﴾ پاداشتی گە و رە ی دە داتە وە ﴿

﴿أَشْكُوهُنَّ﴾ (ژنانی تہ لاق دراو) دابنیں و نیشته جینان بکن ﴿مِنْ حَيْثُ سَكَرْتُمْ﴾ لہو شوینہی کہ
 (خوتان) دادہ نیشن و نیشته جی دہسن ﴿مِنْ وَجْدِكُمْ﴾ بہ پی ی توانای خوتان ﴿وَلَا تَصْأَرْوَهُنَّ﴾ وہ
 زیانیاں ہن مہ گہ بنن ﴿لِيُضْفِقُوا عَلَيْهِنَّ﴾ تا تہ نگیاں ہن ہلچنن ﴿وَإِنْ كُنَّ أُولَىٰ حَمَلٍ﴾ وہ تہ گہر دوو گیاں
 بوون ﴿فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ﴾ تہوہ خہرجیاں بکیشن ﴿حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ﴾ تا سکہ کہ بان دائہ نینن ﴿وَإِنْ
 أَنْزَعْنَ لَكُمْ﴾ تہوسا تہ گہر شیریاں دا بہ مندالہ کہ تان ﴿فَقَاتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ﴾ تہوہ ائیوہش کسری یان بدہنی
 ﴿وَأْتِمِرُوا بِبَنَاتِكُمْ بِمَعْرُوفٍ﴾ وہ لہ ناو خوتاندا پراویژ بکن بہ چاکی (دہ بارہی مندالہ کہ) ﴿وَإِنْ تَقَاسَرْتُمُوهُنَّ﴾
 وہ تہ گہر تہ نگیتان کرد (نہ سازان لہ کریکہ دا) ﴿فَسَرِّضْ لَهُنَّ الْآخَرَ﴾ تہوہ با نافرہ تیکی تر شیریاں بداتی
 ﴿لِيُتْفِقَ دُوسَعَةً مِّنْ سَعْيِهِ﴾ بادہ ولہ مہند بہ پی ی دہولہ مہندی نہ فقہ بدات ﴿وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ﴾
 وہ ہہر کہ سینک کہم دہست و ہہزار بوو ﴿فَلْيُفِيقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ﴾ با بہ پی ی تہوہی کہ خوا داویہ تہ
 نہ فقہ بدات ﴿لَا يَكِلِفُ اللَّهُ نَفْسًا﴾ خوا داوا لہ کہس ناکات ﴿إِلَّا مَاءً آتَاهَا﴾ مہ گہر بہ پی تہوہ نہ بیت
 کہ پیئی داوہ (لہ توانا) ﴿سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا﴾ بینگومان خوا دوا تہ نگانہ ٹاسانی دینیت ﴿
 وَكَأَيِّنْ مِّنْ قَرْيَةٍ عَتَتْ﴾ زور لہ گوندنشین و شارنشینہ کان سہر پیچی یان کرد ﴿عَنْ أَمْرٍ رَبَّهَا وَرُسُلِهِ﴾
 لہ فرمانی پەر و ہر دگار و پیغہ مہرہ کانی ﴿فَاسْتَبْتَهَا﴾ نیمہش پرسینہ و ہمان لہ گہل کردن ﴿جَسَابًا شَدِيدًا﴾
 بہ پرسینہ و ہہ کی سہخت ﴿وَعَدَّتْهَا عَذَابًا لَّكْرًا﴾ وہ سزمان دان بہ سزایہ کی دزوار ﴿فَدَاقَتْ وَبَالَ
 أَمْرِهَا﴾ نیر ٹاکامی کردہوہی خویانیاں چہشت ﴿وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا﴾ وہ سہر تہ نجامی کاریان بوو
 بہ زیانباری و خہسار و مہندی ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا﴾ خوا نامادہی کردوہ بویان سزایہ کی سہخت
 ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ کہواتہ لہ خوا بترسن ﴿يَا أُولِي الْأَلْبَابِ﴾ تہی تہو کہ سانہی خواہن زیری و بیر و ہوشن ﴿الَّذِينَ
 ءَامَنُوا﴾ تہوانہی باوہریان ہیناوہ ﴿فَدَاوَزَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا﴾ بینگومان خوا قورٹانی بو دابہ زاندون ﴿رَسُولًا
 يَتْلُو عَلَيْكُمْ﴾ (ہہر وہ ک بوی ناردون) پیغہ مہرٹک کہدہ خوینیتہوہ بؤتان ﴿ءَايَاتِ اللَّهِ فَتَبَيَّنَتْ﴾ ٹاہہ تہ کانی
 خوا کہ روون کہرہوہن ﴿لِيُخْرِجَ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ تا دہر بہیتت تہوانہی کہ باوہریان ہیناوہ ﴿وَيَعْمَلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
 وہ کردہوہی چاکیان کردوہ ﴿مِنَ الظَّالِمَاتِ إِلَى التَّوْرِ﴾ لہ تاریکستانی (ہی دینی) بؤ رووناکی (دینداری)
 ﴿وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ﴾ وہ ہہر کہ سینک باوہر بہیتت بہ خوا ی گہورہ ﴿وَيَعْمَلْ صَالِحًا﴾ وہ کار و کردہوہی چاک
 تہ نجام بدات ﴿يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ﴾ تہوہ خوا ی گہورہ دہیخاتہ ناو بہ ہشتانیکہوہ ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہ
 بہ ژیر درہ ختہ کانیدا جوگہ ناوی زور دہروا ﴿حَدِيدِينَ فِيهَا أَنْدَادٌ﴾ تبادہ میننہوہ بہ ہہمیشہ پی ﴿فَدَاخَسَنَ اللَّهُ لَهُ
 رِزْقًا﴾ بینگومان خوا (لہوی) پوزی چاکی بؤ نامادہ کردوہ ﴿إِنَّهُ الْذِي﴾ خوا زاتیکہ ﴿حَلَقَ سَبْعَ
 سَمَوَاتٍ﴾ کہ حہوت ٹاسمانی دروست کردوہ ﴿وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ﴾ وہ بہوینہی تہوان زہویشی
 دروست کردوہ ﴿يَنْزِلُ الْأَمْرُ بِبَيْنَهُنَّ﴾ فرمانی خوا لہ نیوانیاںدا دادہ بہزیت ﴿يَتَعَلَّمُونَ أَنْ اللَّهُ﴾ تا چاک
 بزائن کہ خوا ﴿عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بہ سہر ہموو شتیکدا بہ دہسہلات و بہ توانایہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وہ
 بینگومان خوا ﴿قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمًا﴾ (بہ زانست و زانیاری) دہوری ہموو شتیکہی داوہ (واتہ):
 ناگاداری ہموو بوونہوہرہ ﴿

سورهتی ﴿التَّحْرِيمُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

پینغه مبهری خودا (ﷻ) له گه ل خاتوو ماریه ی خیزانی کزوبیه وه و حه فسه ی دایکی باوه درانیش به مه ی زانی، پینغه مبه ریش (ﷻ) به حه فسه ی فهرمو: نه وه ماریه م له خۆم حه رام کرد به و مهرجه ی نه م نه پتیه لای که س نه در کتیت، حه فسه ش رۆشت لای عایشه نه پتیه که ی در کاند، به م هۆیه وه نه م سوره ته هاته خواره وه ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نه ی پینغه مبه ر (ﷻ) ﴿لَمْ تَحْرِمُوا مَا حَلَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ بۆچی شتیک له خۆت حه رام ده که یست که خوا بۆی حه لال کرد یست (مه به ست پنی خاتوو ماریه بو) ﴿تَبَتَّغِي مَرْصَاتَ أَرْوَاحِكَ﴾ تو ره زامه ندی ژنه کانت ده وی ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ له کاتیکدا خوا لیخۆشبووی میهره بانه ﴿قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ بینگومان خوا دایناوه بۆتان ﴿تَحِيَّاتُ الْأَمْمَانِ﴾ هه لوه شاننده وه ی سوینده کانتان ﴿وَاللَّهُ مُؤْتِكُمْ﴾ خوا کارساز و دۆستی ئیویه ﴿وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ وه نه وزانای کاردروسته ﴿وَإِذَا نَسَرَ النَّبِيُّ﴾ کاتیک که پینغه مبه ر (ﷻ) به نه پتیه ﴿إِلَى بَعْضِ أَرْوَاحِهِ حَدِيثًا﴾ لای هه ندی له ژنه کانی قسه یه کی در کاند ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ﴾ نه مجا که نه وه (ژنه) قسه که ی کرد (بۆ هه ونکه ی) ﴿وَأُظْهِرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ﴾ خواش پینغه مبه ری (ﷻ) ناگادار کرد ﴿عَرَفَ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ﴾ (پینغه مبه ر (ﷻ) هه ندیک (له قسه کان) ی باسکرد و بین ده نگ بو وه ﴿بَعْضُ﴾ هه ندیکی تری ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ﴾ نه مجا که پنی ی ووت (ژنه که ی) ووتی: ﴿مَنْ أُنْبِئَكَ هَذَا﴾ کی نه مه ی پنی گه یاندی ﴿قَالَ تَبَيَّنَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ فهرمووی خوای زانای ناگادار پنی ی گه یاندم ﴿إِنْ تَتُوبَ إِلَى اللَّهِ﴾ (نه ی حه فسه و عایشه) نه گه ر هه ردو کتان ته و به بکه ن و بگه رینه وه بۆلای خودا (جسی ی خۆیه تی) ﴿فَقَدْ صَعَّتْ قُلُوبُكُمْ﴾ چونکه به راستی دلشان لایدا (له حه ق و راستی) ﴿وَإِنْ تَظْهَرَا عَلَيْهِ﴾ وه نه گه ر به شتی به کتر بگرن له دزی پینغه مبه ر (ﷻ) (سه ر که وتوو نابن) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ﴾ چونکه بینگومان پشگیری نه وه خواو ﴿وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ جویره نیل و نیمانداره چاکه کانیش ﴿وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ﴾ دوا ی نه وان فریشته کانیش پشتیوانی نه ون ﴿عَسَىٰ رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَكُنْ﴾ دلنیا بن نه گه ر ئیوه ته لاق بدات پهروه ردگاری ﴿أَنْ يُبَدِّلَهُ أَرْوَاحًا خَيْرًا مِنْكُنْ﴾ له بری ئیوه ژنانیکی باشتر له ئیوه ی ده داتی ﴿مُسَلِّمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ﴾ موسلمانانی، بروادارانی ﴿فَلَيْسَتْ نَبِيَّاتٍ﴾ نزاکارانی، ته و به کارانی ﴿عِيْدَاتٍ سَاتِحَاتٍ﴾ خوا به رستانی، پۆزوو گران ﴿نَبِيَّاتٍ وَأُنْكَارًا﴾ له بیوه ژنان و کیزان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وانه ی که باوه رتان هیتاوه ﴿قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا﴾ خۆتان و کهس و کارتان پیارینن له ناگرینک ﴿وَقُوْهُنَّ النَّاسَ وَالْجِبَارَةَ﴾ که سووته مه نی به که ی ناده می و به رده ﴿عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غُلَاظٌ شِدَادٌ﴾ سه ره رشتی نه وه (ناگری دۆزه خه ن) چه ند فریشته یه کی زیر و توندو تیژی وان ﴿لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ﴾ که نافرمانی خوانا که ن له وه ی که فهرمانیان پنی ته دات ﴿وَيَقْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾ وه ج فهرمانتکیان پنی بدری ده یکن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه ی نه وانه ی که بی باوه ر بوون ﴿لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ﴾ نه مړو (که رۆزی دوا به) عوزر و بیانو و مه هیتنه وه ﴿إِنَّمَا تُحْزَنُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ چونکه بینگومان پاداشت ده درینه وه له سه ر نه وه ی که ده تانکرد ﴿۷﴾

﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهوانه‌ی که باوهرتان هیناوه ﴿تُؤْتِيهِمُ اللَّهُ﴾ بگه‌رینه‌وه بۆ لای خوای گه‌وره
 ﴿تُؤْتِيهِمُ نَصُوحًا﴾ به‌گه‌رانه‌وه‌به‌کسی ئیجگاری (و‌راست و‌دروست، که‌جاریکی تر نه‌گه‌رینه‌وه‌سه‌ر
 نه‌و‌گونه‌هه) ﴿عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ تا‌په‌روه‌رد‌گارتان له‌گونه‌هه‌کانتان خوش‌بین
 ﴿وَيُدْخِلَكُمُ جَنَّاتٍ﴾ وه‌بتان‌خاته‌ناو‌باختیکه‌وه ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که‌ده‌روا‌به‌ژیریاندا
 جو‌گه‌ناوی‌زور ﴿يَوْمَ لَا يُجْزَىٰ اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ له‌په‌ر‌وژنکدا که‌خوای‌گه‌وره، پیغه‌مبه‌ر
 ﴿وَكَسَانِي﴾ که‌سه‌سانی که‌باوهریان هیناوه له‌گه‌لیدا‌سه‌ر‌شوربان‌ناکات ﴿لَوْ هُمْ بَشَعْنَ بَنَاتٍ آيَاتِهِمْ﴾ رووناکی
 (نیمان)‌یان‌ده‌روات له‌پیشیانه‌وه‌و ﴿وَبِأَيِّمَنِ هُمْ﴾ له‌لای‌راستیانه‌وه ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتِمِّمْ لَنَا نُورَنَا﴾
 ده‌لین‌نه‌ی‌په‌روه‌رد‌گارمان‌رووناکی‌به‌که‌مان‌بۆ‌زیادو‌ته‌واوبکه ﴿وَأَغْفِرْ لَنَا﴾ وه‌لیمان‌خوش‌بیه
 ﴿إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به‌راستی‌هر‌تویت‌به‌سه‌ر‌هه‌موو‌شتیکدا‌ده‌سه‌لاتداری ﴿يَتَأْتِيهَا
 النَّبِيُّ﴾ نه‌ی‌پیغه‌مبه‌ر ﴿جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ﴾ بجه‌نگه‌له‌گه‌ل‌بئی‌باوهران‌و‌دوو‌روواندا
 ﴿وَأَغْلَظْ عَلَيْهِمْ﴾ وه‌توند‌و‌تیزبه‌له‌گه‌لیاندا ﴿وَمَا أَوْلَاهُمْ جَهَنَّمُ﴾ وه‌جینیان‌دوزه‌خه ﴿وَبَشِّرِ الْمَصِيرُ﴾
 که‌سه‌ره‌نه‌جانیکی‌زور‌خرابه ﴿صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتُ نُوحٍ وَامْرَأَتُ لُوطٍ﴾ خوا‌بۆ‌بئی
 باوهران‌ژنی‌نوح‌و‌ژنی‌لوطی‌به‌نمونه‌هیناوه‌وه ﴿كَانَتَا تَحْتِ عَبْدَتَيْنِ﴾ که‌له‌ژیر (نیکاحی)‌دوو
 به‌نده‌دا‌بوون ﴿مِنْ عِبَادِنَا صَالِحِينَ﴾ له‌به‌نده‌چاکه‌کانی‌ئیمه ﴿فَخَاتَمَهُمَا﴾ نه‌مجا‌خیانه‌تیان‌له‌گه‌لکردن
 (مه‌به‌ست‌پنی‌بئی‌باوهر‌بوون‌پنیان) ﴿فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ که‌چی (میره‌کانیان)‌نه‌بیانتوانی
 شتیک‌له‌سه‌زای‌خوایان‌لئی‌دوو‌ریخه‌نه‌وه ﴿وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ﴾ وه‌پنیان‌و‌وترا‌که‌په‌ر‌ونه‌ناو‌ناگره‌وه
 ﴿مَعَ الدَّٰخِلِينَ﴾ له‌گه‌ل‌نه‌وانه‌ی‌که‌ده‌ر‌ونه‌ناو‌به‌وه ﴿وَصَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا﴾ (ه‌روا)‌خوانمونه‌به‌کی
 تری‌هیناوه‌وه ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بۆ‌نه‌وانه‌ی‌که‌پروایان‌هیناوه ﴿امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ﴾ (به)‌ژنی‌فیرعون
 ﴿إِذْ قَالَتْ﴾ کاتیک‌که‌ووتی ﴿رَبِّ ابْنِ لِي﴾ په‌روه‌رد‌گارم‌بۆم‌دروست‌بکه ﴿عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ﴾
 لای‌خوت‌مالیک‌له‌به‌هشتدا ﴿وَنَجِّنِي مِنَ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ﴾ وه‌پزگارم‌بکه‌له‌فیرعون‌و‌کرده‌وه‌کانی
 ﴿وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْرِ الظَّالِمِينَ﴾ وه‌پزگارم‌بکه‌له‌گه‌لی‌سته‌مکاران ﴿وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ﴾ وه‌(به)
 مه‌ریه‌می‌کچی‌عیمران (نمونه‌ده‌هینیه‌وه) ﴿الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا﴾ نه‌وه‌ی‌که‌داوینشی‌خوی‌پاک
 را‌گرت ﴿فَنَفَخْنَا فِيهِ﴾ نه‌وسا‌ئیمه‌فومان‌پیا‌کرد ﴿مِنْ رُوحِنَا﴾ له‌په‌ر‌وچیک‌که‌خۆمان‌دروستمان
 کردووه ﴿وَصَدَقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ عَلَيْهَا﴾ وه‌باوهری‌هینا‌بوو‌به‌ووته‌کانی‌په‌روه‌رد‌گاری‌خوی
 و‌کتیبه‌کانی ﴿وَكَانَتْ مِنَ الْقَدِيرِينَ﴾ وه‌له‌پیزی‌گو‌یر‌ابه‌ل‌و‌فه‌رمانبه‌رداراندا‌بوو ﴿

سورهتی ﴿الملك﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ﴾ گه و ره و پیروزه نه و زاتهی که هه رچی ده سه لات و پاشایی هه به به ده ست نه وه
 ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه نه وه ده سه لات داره به سه ر هه موو شتینکدا ﴿الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ﴾ نه وه
 زاتهی که مردن و ژبانی داهینا وه و دروست کرد وه ﴿لِيَبْلُوَكُمْ﴾ تا ناقبتان بکاته وه ﴿الَّذِي أَحْسَنُ عَمَلًا﴾
 که کرده وهی کامتان چاکتره ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ﴾ وه هه ر نه وه بالا ده ست و لی خؤ شبوو ﴿الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا﴾ نه وه زاتهی که هه وت ناسمانی دروست کرد وه به ک له سه ر به ک ﴿مَاتَرَى﴾
 تو نابینیت (نهی ته ماشاکه ر) ﴿فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ﴾ له دروست کرا وه کانی خوی میهره باندا ﴿مِنَ تَقْوَى﴾ هه یج
 نارینکی به ک ﴿فَأَرْجِعِ الْبَصَرَ﴾ چاو بگیریه و ورد به ره وه (بزانه) ﴿هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ﴾ نایا هه یج ناته و او به ک
 ده بینیت ﴿فَأَرْجِعِ الْبَصَرَ﴾ دووباره چاو بگیریه ﴿كَرِيمٍ﴾ به ک له دوی به ک ﴿يَقَلِّبُ إِلَيْكَ الْبَصَرَ خَاسِفًا﴾
 چاووت به ریسوایی و ناو میدیی ده گه رینه وه بؤ لای خؤت ﴿وَهُوَ حَسِيدٌ﴾ وه نه وه (چاووت) ماند وه
 و تاقتهی چو وه ﴿وَلَقَدْ رَئَيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا مُصْطَبِحًا﴾ سویندینت بینگومان ناسمانی دونیامان رازاند وه ته وه
 به چرای زؤر (ی نه ستیره) ﴿وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيْطَانِ﴾ وه گیر او مانن به ره جمی شه پتانه کان ﴿وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ
 السَّعِيرِ﴾ وه ناماده مان کرد وه بؤ نه وان (له قیامه تدا) سزای ناگری هه لگیر ساو ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا
 بِرَبِّهِمْ﴾ وه بؤ نه وانهی که بی بر وان به په روه ر گاریان ﴿عَذَابُ جَهَنَّمَ وَيَسَّ الْمَصِيرُ﴾ سزای دؤزه خ
 ناماده به، که مه نزلگایه کی زؤر خرابه ﴿إِنَّا أَلْفَاؤُ فِيهَا﴾ کاتینک که فری درانه ناوی به وه
 ﴿سَمِعُوا أَلْهَابًا سَهيقًا﴾ له وه دؤزه خه وه لووره و نر که به ک ده بیستن ﴿وَهُي تَقُورٌ﴾ وه نه وه نه کولنی و جؤش
 ده خوات ﴿كَذَلِكَ نَمِيزُ مِنَ الْغَيْظِ﴾ نزیکه (دؤزه خ) له ر قانا پاره پاره بیسی ﴿كَلِمَاتٍ أَلْفَى فِيهَا فَوْجٌ﴾ هه ر
 کاتی ده سه ته به ک فری بدرینه ناویه وه ﴿سَأَلْتَهُمْ خَزَائِمَهُمْ﴾ ده ر گاوانه کانی دؤزه خ په رسیاریان لی ده که ن
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا نَذِيرٌ﴾ نایا پیغه مبه رینکی تر سیته رتان بؤ نه هاتو وه (له دونیادا) ﴿قَالُوا إِنَّا فَدَجَّةَةٌ نَذِيرٌ﴾ ده لین
 به لی بؤ مان هاتو وه ﴿فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا﴾ به لام به درؤ مان ده زانی، و ده مان ووت (بئی) ﴿مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ﴾
 خوا هه یچی نه نار دؤته خواره وه ﴿إِن أَسْرَأْ لَأَفِيضَنَّ كَيْبَرٌ﴾ نیوه به س له گو مراییه کی گه و ره دان ﴿وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ﴾
 وه ده لینن نه گه ر قسهی (پیغه مبه ران) مان بیستایه ﴿أَوْ نَعْقِلُ﴾ یان تی بگه شستینایه
 ﴿مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾ نه مرؤ له ها وه لانی دؤزه خ نه ده بووین ﴿فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ﴾ نه وسائیر به نا چاری
 دان به گونا هه کانیا ندا ده نین ﴿فَسُحِقًا لَأَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾ که و ابو و دوریی له میهره بانی خوا بؤ ها وه لانی
 دؤزه خ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ﴾ بینگومان نه وانهی له په نهانیدا له خوی خویان ده تر سن
 ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ﴾ لی خؤش بوون و پاداشتی گه و ره یان بؤ هه به ﴿﴾

﴿وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ﴾ نپوه قسه به په نهانی بکن یان به ناشکرا (بو خوا به کسانه چونکه) ﴿إِنَّهٗ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ نهو (خوای گوره) ناگاداره به خودی (نهیتی) دلان ﴿الْأَيْقَانَ مَنْ خَلَقَ﴾ نایا نهو خوابه ی که مهردومی دروست کردوه ناگای له نهییمان نیسه ﴿وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾ له کاتیکدا که نهو ووردبین و ناگاداره ﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا﴾ خوائه و زاته به که زهوی بزورام کردوون ﴿فَأَمْسُوا فِي مَنَاجِبِهَا﴾ دهی بگه رین به همسو و گوشه و که ناریکیدا ﴿وَكُلُوا مِنْ رِزْقِہٖ﴾ وه له روزی خوا بخون ﴿وَالْيَهُ الشُّورُ﴾ وه هر بزولای نهوه گه رانهوه ﴿أَمْ أَمْسُرْتُمْ فِي السَّمَاءِ﴾ نایا دلنیاں لهو خوابه ی که له ناسمانه ﴿أَنْ يَخْفِيَ بِكُمْ الْأَرْضُ﴾ که بتانباته خوارهوه به ناخی زهوی دا ﴿فَإِذَا هِيَ تَمُورُ﴾ له کاتیکدا که زهوی (وهک ده ریا) گیز بخوات و (بیته له رزین)؟ ﴿أَمْ أَمْسُرْتُمْ فِي السَّمَاءِ﴾ نایا دلنیاں لهو خوابه ی که له ناسمانه ﴿أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا﴾ که پای توندتان بنیرته سهر به وورده زیخهوه ﴿فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرٍ﴾ نهو دمه تی ده گن که هه ره شهی نیمه چونه؟ ﴿وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ سویند به خوا به راستی نهو (گه لانهی) که له پیش نه ماندا بوون (پتغه مبرانی نیمه یان) به دروزن دانا ﴿فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرٍ﴾ جا چون بوو به گزدا چوونه وهی نیمه (له وان) ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الظَّيْرِ فَوَقَّهُمْ﴾ نایا سهیری بالنده کان ناکن به زور سهریانهوه ﴿صَفَّيْتُمْ وَبِقِضْنٍ﴾ به بال کر او هسی و هیتانه وهیهک ﴿مَا يَمْسِكُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ﴾ رای نه گرتوون (بهو ناسمانه وه) خوانه بی ﴿إِنَّهٗ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ﴾ که نهو به هموو شتیک بینایه ﴿أَمْ نَزَّلْنَا هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ﴾ نایا نهوه کی به نهو که سهی که له شکری نپوهیه ﴿يَضْرِبُكُمْ مِنْ دُونَ الرَّحْمَنِ﴾ یارمه تیان دعات له جیاتی خوای میهره بان؟! ﴿إِنَّ الْكٰفِرُونَ إِلَّا فِي عُرُوبٍ﴾ بی پروایان هه ر له فریو خواردنان ﴿أَمْ نَزَّلْنَا هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ﴾ نایا نهوه کی به نهو که سهی که روزستان دعات ﴿إِنْ أَمْسَكَ رِزْقُہٗ﴾ نه گه ر خوا روزی خویشان لی بگریته وه؟ ﴿بَلْ لَجُوا فِي عُرُوبٍ وَنُورٍ﴾ به لکو (به ناره زوو) دریزه یان دا به سهر که شسی و دوور که و تنه وه (له ری ی راست) ﴿أَمْ نَزَّلْنَا مِثْقَالَ نَجْمٍ﴾ نایا نهو که سهی پرواو به ده ما بکه وهی باشتر ری دهره کات؟ ﴿أَمْ نَزَّلْنَا سَوَابِقَ عَلٰی صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ یان به کینک که قنج و قیت پروا به سهر پینگایه کی راست و ره واندا؟ ﴿قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ﴾ (نهی موحه ممد ﷺ) بلی: هه ر خوابه که درووستی کردوون و به دبهیتاون ﴿وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾ وه گوی و چاوو دلی ہی داوون ﴿قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ﴾ زور به ده گمن سوپاسی (نهم به رانه) ده که ن ﴿قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ بلی: هه ر خوابه که نپوهی بلا و کردوه ته وه له زهویدا ﴿وَالْيَهُ تُخْشَرُونَ﴾ وه هه ر لای خواش کزده کرتنه وه (له روزی دواییدا) ﴿وَيَقُولُونَ مَتٰی هَذَا الْوَعْدُ﴾ (بی پروا کان به گالته وه) ده لین: نهم به لینه (به هانتی روزی دوایی) که هی ده بی ﴿إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِينَ﴾ نه گه ر راست ده که ن ﴿قُلْ إِنَّمَا الْوَعْدُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ (نهی موحه ممد ﷺ) بلی: زانینی نهو و روزه هه ر لای خوابه ﴿وَأِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ﴾ وه من ته نها ترسینه رینکی ناشکرام ﴿

﴿فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً﴾ کاتیک بی پروایان نه و سزایه یان به دی کرد له نزیك خو یانه وه ﴿سَبَّحْتَ وَجْهَ الَّذِي نَكَّرُوا﴾
 تال ده بی پروو خساری نه وانه ی که بی پروا بوون ﴿وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُتِبَ عَلَيْهِ تَدْعُونَ﴾ وه (بی یان) ده ووتری:
 نه مه یه نه و (پروژه) ی که داواتان ده کرد ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ بلی: پیسم بلین ﴿إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ﴾
 نه گهر خوا من و نه و (موسولمانانه) ی که له گه لمان له ناومان بیات ﴿أَوْرَحْنَا﴾ یا میهره بانیمان
 له گه ن بکات ﴿فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ﴾ ده ی کئی په نای بی پروایان ددهات له سزای سهخت
 ﴿قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَّنَّاهُ﴾ بلی: ههر نه وه خوی به خشنده که پروامان بی هیناوه ﴿وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا﴾
 وه ههر به و پشتمان به ستووه ﴿فَسْتَغاثُوا مِنْ هُوِي ضَلَالِ مُبِينٍ﴾ جا له مه و لا ده زانن که کئی له گو مری
 یه کی ناشکرا دایه ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ بلی: پیسم بلین ﴿إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا﴾ نه گهر ناو (ی خوار دنه وه)
 تان پروچی به ناخی زوی دا ﴿فَمَنْ يَأْتِكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ﴾ ده ی کئی (بیجگه له خوا) ناوی زو لالتان بز
 ده هیتی

سوره قی القلم

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿ت﴾ به (نون) ده خو نترینه وه، خوا به مانا که ی زانتره بز زیاتر زانیاری سهیری سه رته ی سوره قی (البقرة)
 بکه ﴿وَالْقَلْبَ وَمَا يُنظرون﴾ سویند به پیسووس و به و دپرانه ی ده ی نو سن ﴿مَا أَنْتَ بِغَمَّةٍ رَبِّكَ
 يَمْحُونَ﴾ تو له سایه یی به خششی خوا وه شیت نیت ﴿وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ﴾ وه بیگومان
 پاداشتی نه برانه وه هه یه بز تو ﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ﴾ وه به راستی تو له سه ر په وشت و خویه کی
 نیجگار به رزو گه وره یست ﴿فَسْتَبْصِرْ وَتُبْصِرُونَ﴾ جا به م زو وانه توش و نه وانش ده بینن ﴿
 بِأَيِّكُمْ الْمَفْتُونُ﴾ که کامتان شیتن ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بیگومان په روه ردگاری
 تو له هه موو که س زانتره به و که سه ی که ری ی راستی خوی وون کردی ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ﴾
 وه نه و زانتره به و که سانه ی که ری ی راستیان گرتبسی ﴿فَلَا تُطِيعُ الْمُكَذِبِينَ﴾ گو تر ایه لی نه وانه
 مه به که قسه کانت به درو ده زانن ﴿وَدُّوا لَوْ تُدْرَهُنَّ﴾ چه زیان ده کرد که تو نه رمی نشان به هیت
 ﴿فَيَذَرُوهُنَّ﴾ نه و سا نه وانش نه رمی (به رانه رت) ده نوینن ﴿وَلَا تُطِيعُ كُلَّ حَلَّافٍ﴾ گو تر ایه لی مه که
 بز هیچ سویند خورنکی ﴿فَمُهَيِّنٍ﴾ په ست و ریسوا (ی دروزن) ﴿هَمَّازٍ مَشَّاءٍ مَبِيتٍ﴾ بیتک
 گری هاتو وچو که ر بز قسه هیتان و بردن ﴿مَتَّاعٍ لِلْخَيْرِ﴾ زور رنگری که له چاکه ﴿مُعْتَدٍ
 أَن يُعْرَبَ﴾ سته مکاری گونا هکار ﴿عُلِّبَ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمًا﴾ دل په قی که لله شهق دوی نه وه ش زون ﴿
 أَن كَانَ ذَا مَالٍ وَنَبِيٍّ﴾ له بهر نه وه ی که خاوه نی دارایی و کو ری زوره (هه موو نه م سیفه تانه وه ک زانایان
 ده لین مه به ست پی و لیدی کو ری موغه بره یه) ﴿إِذْ أَنتَ عَلَىٰ عِوَاءِ النِّسَاءِ قَالَ﴾ که نایه ته کانی نیمه ی
 به سه ردا بخو نترینه وه ده لی: ﴿أَسْطُورُ الْأَوَّلِينَ﴾ (نه مانه) نه فسانه ی پشیمانن ﴿سَسِئَةٌ عَنِ الظُّلُمِ﴾
 به م زو وانه سه ری لوونی داخ ده که ی

﴿خَشِيعَةً أَنْصُرُهُمْ﴾ چاویان شوؤرو ﴿تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ﴾ پيسواپی دایان ده گری ﴿وَقَدْ كَانُوا يَدْعُونَ إِلَىٰ﴾
 به راستی جاران که بانگ ده کران بؤ ﴿الْأَسْحٰوِدُ وَهُمْ سٰوِدُونَ﴾ سوژدهو (نه بیان ده برد) که ساغیش
 بیون ﴿فَدَّرَنِي وَمَنْ يَكْذِبْ يَهْدِي اللَّهُ لِحَبِئهِ﴾ وازم لی بهینه بؤ نه وانهی که هم فورنانه به درؤ ده زانن
 ﴿سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به ره به ره کیشیان ده کهم به ره نگینک که پی نه زانن ﴿وَأَتَىٰ لَهُمْ﴾
 وه مؤله تیان ده دم ﴿إِنْ كَذِبِي مَتِينٌ﴾ به راستی پیلانی من تو کمه و به هیزه (له به ران بهر پیلانی نه واندا)
 ﴿أَتَرَقَّتْ لَهُمْ أَعْرَاجُ﴾ ناخو تو له بی بروایان داوای کری (ی کوششی پیغه مبه ریتی) یان لی ده که ییت
 ﴿فَهُمْ مِنْ مَّعْرَمٍ فَتَقَلَّبُوا﴾ نه وانیش له بژاردنی قهرزداری گران بارن ﴿أَتَرَعْتُمْ أَعْيُنَ﴾ یا رو و به ره ی
 غه بییان له لایه ﴿فَهُمْ يَكْفُرُونَ﴾ وه نه وان له بهری دنو و سنه وه ﴿فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ﴾ (ته ی موحه ممه د
 ﴿﴾ دان به خوئا بگره و چاوه روانی فه رمانی په روه رد گارت بکه ﴿وَلَا تَكُنْ كَصٰحِبِ الْاُخُوٓتِ﴾ وه ک
 هاوپی ی نه ههنگه که مبه (که یونس پیغه مبه ره علیه السلام) ﴿إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُوْمٌ﴾ کاتیک که
 بانگی (خودای) کرد، نه و تو و ره بوو (له بی بروایی گه له که ی) ﴿لَوْلَا اَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِّنْ رَبِّهِ﴾
 نه گه ر میهره بانیه ک له لایه ن په روه رد گاریه وه فریای نه که وتایه ﴿لَيْدًا بِالْاَعْرَافِ وَهُوَ مَدْمُوْمٌ﴾ فری ده درایه
 ده شتیکی رووتنه و نه و به دناو ده بوو ﴿فَأَجْتَبَاهُ رَبُّهُ﴾ نه مجا په روه رد گاری هه لی بژارده وه
 ﴿فَجَعَلَهُ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ﴾ وه کردی (به یه کینک) له چا که کاران ﴿وَإِنْ يَكَادُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا﴾ به راستی
 نزیک بوو بی برواگان ﴿لَيُرَآَنَّ لِقٰوَنَكَ بِاَنْصٰرِهِمْ﴾ هه لت خلیسکیتن به چاو (ی پيس) یان ﴿لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ﴾
 له کاتیکدا که فورنان ده بیستن ﴿وَيَقُوْلُوْنَ اِنَّهٗ لَمَجْنُوْنٌ﴾ وه ده بیان ووت: به راستی هم (پیغه مبه ره) شیته
 ﴿وَمَا هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِيْنَ﴾ له کاتیکدا که هم فورنانه هه ر نامؤزگاری یه بؤ هه موو جیهانیان ﴿

سورهتی ﴿الْحٰقَّةٓ﴾

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿الْحٰقَّةٓ﴾ هاتنی رؤزی دواپی (هه ق وراسته) ﴿مَا الْاِحْقٰٓةُ﴾ جا چی بیّت نه و رؤزه (هه ق وراسته)
 ﴿وَمَا اَدْرٰٓتُكَ مَا الْاِحْقٰٓةُ﴾ تو چووزانیت نه و رؤزه چی یه ﴿كَذَّبَتْ ثُوْدُودًا بِالنّٰرِغَةِ﴾ گه لی سه موود
 و عاد نه و رؤزه بیان به درؤ زانی (که دله کان داده خور پیتنی) ﴿فَاَمَّا ثُوْدُودٌ فَانْقَلَبَ اِلَیَّا ظٰلِمًا غٰیٔةً﴾ نه مجا
 (گه لی) سه موود له ناوبران به نه عره ته یه کی زؤر گه و ره ﴿وَاَمَّا عَادٌ﴾ وه (گه لی) عادیس
 ﴿فَاَنْقَلَبُوْا رِجْمًا صَرِّعٰٓةً﴾ له ناوبران به بایه کی سه ختی ساردی به تینی به گرمه ﴿سَخَّرَهَا عَلٰیهِمْ﴾ (خوا)
 زالی کرد به سه ریاندا ﴿سَخَّ لِيَالٍ وَّمٰٓئِنَّاۤ اَبۡرٰهٖمُ حُسُوْمًا﴾ ههوت شه و ههشت رؤز به بی و وچان (له ناوی
 بردن) ﴿فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعٰی﴾ نه و گه له ت ده بینی له و ماوه به دابی گیان که وتیون ﴿كَاٰتَمَرٍ اُنْجَلٍ حٰوِئةً﴾
 وه ک قه دی داری خورمای گنده ل (ناورزاو) ﴿فَهَلْ رَرٰی لَهُمْ مِّنْ نّٰٓفِقَةٍ﴾ نایا که س ده بیثیت له وان که
 مایته وه؟ ﴿

﴿وَجَاءَ رِعْدُونَ مِنْ قِبَلِهِ وَالْمُتَجَفُّونَ﴾ (هه ره به و رهنه) فیرعهون و گه لانی پینش نه و له گهل (دانیشتوانی دیناته) سه ره و ژیر سووه کان هاتن ﴿بِالْمُطَافَةِ﴾ به گونا هو خرابه وه ﴿فَقَصَّوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ﴾ وه بی فرمانی پیغه مبهری په روه رد گاریان کرد ﴿فَأَخَذَهُمُ أَخْذَةً رَابِيَةً﴾ نه وسا گرتنی به گرتنیکی زور سهخت ﴿إِنَّا لَمُطَافَا الْمَاءِ حَمَلْنَاكَ فِي الْجَارِيَةِ﴾ به راستی نیمه کاتیک که ناو (ی توفان) سه رکهوت (با پییره کانی) نیوه مان هه لگرت له که شتیدا نهی بی بروایانی مه ککه ﴿لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكُرَةً﴾ تا نهم کرده وه به بکهینه بیر هیته ره وه بو نیوه ﴿وَنَعِيهَا أذُنَ وَعِيَّةٍ﴾ وه تاله گوئی بگرتت گوئیگریکی تیغه بیشتوو ﴿وَإِنَّا نُنْفِخُ فِي الصُّورِ نَفْخَةً وَاحِدَةً﴾ نه مجا کاتیک فوو کرا به که ره نادا به ناقه فوو کردنیک ﴿وَجَمَلِ الْأَرْضِ وَالْجِبَالِ﴾ وه زهوی و شاخه کان هه لگیران ﴿فَذَكَادَكُ وَاحِدَةً﴾ به جارنیک دران به به کدا (وتهخت کران) ﴿فِيَوْمٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ﴾ نه و روزه پروودای گه وره پرووده دات ﴿وَأَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ﴾ وه ناسمان لهت ده بی ﴿فِي يَوْمٍ يُؤْمَذُ وَاهِيَةً﴾ وه نه و له و روزه داسست و (بی که لکه) ﴿وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا﴾ وه فریشته کان له که ناری ناسماندان ﴿وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ فَمَنِيَّةً﴾ وه له و روزه داهشت (فریشتهی به هینز) عهرشی په روه رد گارت به بان سه ریانه وه هه ل ده گرن ﴿فِيَوْمٍ يُعْرَضُونَ﴾ له و روزه داه (له به رده می خوادا) هه مووتان نشان ده درین ﴿لَا تَخْفَى مِنْكَ خَافِيَةٌ﴾ هیچ (کرده وه به کی) په نهانیتان به نهی نامینته وه ﴿فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَيَسْمِينَهُ﴾ نه وسا نه و که سهی که نامه ی (کرده وه ی) درایه دهستی راستی ﴿فَيَقُولُ هَذَا مَا آفرَأْتُ وَأُكِّيئَةً﴾ ده لی: ها نامه کهم بگرن و بیخویننه وه ﴿إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلْكٌ حَسْبِيئَةً﴾ بیگومان من خوم ده مزانی که تووشی نه م لپیر سینه وه به ده بم ﴿فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ﴾ نه و که سه له ژبانیکی په سه ندا ده بی ﴿فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ﴾ له به هه شتیکی به رزدا ﴿فَطَّرْنَاهَا دَائِيَةً﴾ که میوه ی نزیکه دهسته ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا﴾ (بی یان ده و وتریت) بخون و بخونه وه، نوشتان بی ﴿يَمَّا اسْتَلَقْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ﴾ به هوی نه و چا کانه وه که له روزهی رابر دوودا کردووتانه ﴿وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ﴾ به لام نه و که سهی که نامه درایه دهستی چه بی ده لی: ﴿بَلَيْتِي لِأُرْوَى كَيْبَةً﴾ خوزگه هه ر نامه نه درایه تی ﴿وَأُرْوَى مَا حَسْبِيئَةً﴾ وه نهم زانیاه چی به (سه ره نه جامی) لپیر سینه وه م ﴿بَلَيْتِي مَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ﴾ خوزگه مردنه کهم په کجاری بوایه ﴿مَا أَعْنَى عَنِّي مَالِيَّةٌ﴾ سامانه کهم هیچ قازانجیکی پی نه گه یاندم ﴿هَذَا كُنْتُمْ تُسَلِّطُونَ﴾ له دهستم چوو ده سه لاته کهم ﴿حُدُوهُ فَعَالُوهُ﴾ (نه مجا به چاودیرانی دوزه خ ده و وتریت) بیگرن زنجیر بکه نه دهست و گه ردنی ﴿فَأُولَئِكَ جِئْتُمْ بِصَلْوَةٍ﴾ له پاشان بیسه ن بو دوزه خ (بیسوتینن له دوزه خدا) ﴿فَتُرْفِي سَلْسِلَةً دَرَعَهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ﴾ نه مجا به زنجیریکی حفتا گه زی بی به ستنه وه ﴿إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ﴾ (چونکه) بیگومان نه و پروای به خوی گه وره نه ده کرد. ﴿وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ﴾ وه هانی که سی نه ده دا بو خوراک دان به هه ژاران ﴿فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَا حَمِيمٌ﴾ نه مرو نه ویش لیره نه دل سو زیکی هه به (یارمه تی بدات) ﴿

﴿وَلَا طَعَامَ إِلَّا مِنْ غَشِيلِينَ﴾ و نه خوار دنئی (بیخوات) جگه له کیم وزوو خاوی جهستهی دؤزه خیهه کان نه بی ﴿لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِلُونَ﴾ که (کهس) نایخوات گونا هباران نه بیت ﴿فَلَا أَقْسِرُ بِمَا يُصِرُونَ﴾ جا سویند به و شتانهی که دهیان بینن ﴿وَمَا لَا تُصِرُونَ﴾ وه به وهش که نایان بینن ﴿إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ﴾ بینگومان ئەم قورئانه فرمودهی په وانه کراوئیکی به پرتزو گه وره به (له خواوه بزئان دئیتی) ﴿وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ﴾ وه ئەم (قورئانه) قسهی شاعیر نی به ﴿فَلَيْلًا مَا تَأْمُرُونَ﴾ زؤر کهم به پروا ده هئین (به قورئان) ﴿وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ﴾ وه قسهی فالچی و زینانیش نی به ﴿فَلَيْلًا مَا تَدَّكُرُونَ﴾ زؤر کهم بیر ده که نه وه ﴿تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ (ئەم قورئانه) نیرا و ته خوار وه له پهروه دگاری جیهانیانه وه ﴿وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ﴾ نه گهر (موحه ممه د ﷺ) به دەم ئیمه وه هندی (ووتهی) هه لیهه ستایه ﴿لَا خِذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ﴾ بینگومان ئیمه به دهستی خو مان تو له مان لی ده سه ند ﴿فَلَمَّا لَقِطَعْنَا مِنْهُ الْتَوَيْنِ﴾ له پاشان په گی دلیمان ده بری ﴿فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِيزٍ﴾ وه کهس له ئیوه نه یده توانی به رگری لی بکات ﴿وَإِنَّهُ لَتَذَكَّرٌ لِلْمُذَكَّرِينَ﴾ وه بینگومان ئەم قورئانه ناموز گاری و په نده بو پاریز کاران وله خواتر سان ﴿وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ﴾ وه بینگومان ئیمه ده زانین که هه ند یکتان قورئان به درؤ ده زانن ﴿وَإِنَّهُ لَحَصْرَةٌ عَلَى الْكٰفِرِينَ﴾ وه بینگومان ئەم قورئانه هؤی په شیمانی بی بر وایانه ﴿وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ﴾ وه به راستی قورئان راست و درووست و دلنیا به خشه ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾ که واته: (ئهی موحه ممه د ﷺ) توش هه همیشه یادی پهروه دگاری گه وره ی خو ت بکه ﴿

سورهقی ﴿المعارج﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خاوی به خشندهی میهره بان

﴿سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ﴾ داوا کارنیک داوا ی سزایه کی (خوایی) کرد که (ئهو سزایه) هه رپوو ده دات ﴿لِلَّذٰكِرِينَ اَلَيْسَ لَهُمْ دَافِعٌ﴾ بو بی بر وایان نی به هیچ پال پئوه نه رنیک (که بیان پاریزیت) ﴿مِنْ اَللّٰهِ ذِي الْمَعَارِجِ﴾ له (سزای) خاوی خاوه ن پله و پایه ی زؤر به رز ﴿تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ اِلَيْهِ﴾ فریشته و جبرئیل سه ر ده که ون بو لای خوا ﴿فِي يَوْمٍ كَانَ مَقْدَرُهُ اَلْحَسْبُ﴾ له رؤز نیکا که نه ندازه که ی په نجا هزار ساله ﴿فَاَصْبَرَ صَبْرًا جَمِيْلًا﴾ که و ابو خو ت رابگره (ئهی موحه ممه د ﷺ) به خؤرا گر تئیکسی چاک و جوان ﴿اِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيْدًا﴾ به راستی ئهو بی بر وایانه ئهو رؤزه به دوور ده بینن ﴿وَتَرْتَبُّهُ قَرِيْبًا﴾ ئیمه ش زؤر به نزیکه ده بینن ﴿يَوْمَ تَكُوْنُ السَّمٰوٰتُ كَالْمُهْلِ﴾ ئهو رؤزه ی که ناسمان وه ک مسی تو اوه (بان خلته ی زهیتی) لی دی ﴿وَتَكُوْنُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ﴾ کئوه کانیش وه ک خوری شیکرا وه یان لی دی ﴿وَلَا يَسْئَلُ حِمِيْرًا حِمِيْمًا﴾ وه هیچ که سینک ناپرسیته وه له هیچ که سینکی خوشه ویستی خؤی ﴿

﴿يَصْرُوهِنَّ﴾ که نیشانی به کتری ده درین ﴿يَوْمَ الْمُجْرِمِ﴾ تاوانبار ثاوات ده خوازی ﴿تَوَفَّتْهُمِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ﴾ که (قوربانی) بدایه له بری رزگار بوونی خوی له سزای نه و روزه ﴿بَيْنِهِ﴾ به کوره کانی ﴿وَصَلَّحْتَهُمْ سَوَاحِجَهُ﴾ به ژن و به براکانی ﴿وَفَصَّلْتَهُمُ الْكَلِمَةَ﴾ به هوزه که شیهه وه که په نایان ددها ﴿وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا نُنَجِّهِ﴾ وه به هرچی کهس له سهر زهوی به (همسوی بدایه و) له پاشان هر خوی رزگاری بیی ﴿كَلَّا إِنَّهَا لَأَنْظُنُّ﴾ نه خیر (وانی به) به راستی ناگری دوزهخ به بلیسه به ﴿نَزَّاعَةً لِّلْسُونِ﴾ دامالینهری پیستی سهره ﴿تَدْعُو مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى﴾ (نه و ناگره) بانگی که سیک ده کات که پشتی هه لکردبی له خوا و رووی وه رگبرایی ﴿وَجَمْعَ قَوْمٍ﴾ وه سامانی کز کردیته وه وهلی گرتبی ﴿إِنَّ الْأَنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَ خُلُقًا﴾ بنگومان نادهمی دروست کراوه به چاو چنؤ کیکي تنگه تیلکه ﴿إِذَا مَسَّهُ الْكُرْهُوعًا﴾ که ناخوشی به کی تووش بیی هاوارو ناله دهست پی ده کات ﴿وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا﴾ که سامانیش رووی تی بکات نهی گرتته وه (له خه لکی) ﴿إِلَّا الْفٰسِقِينَ﴾ جگه نویژ گهران نه بیت ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ﴾ نه وانه که به رده وامن له سهر نویژه کانیان ﴿وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مِّمَّا كَفَرُوا بِهِمْ﴾ نه وانهی که به شیکي دیاری کراو له داراییاندا هه به ﴿لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ﴾ بؤ هه ژاری داوا کهر و بی نه وای داوانه کهر ﴿وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ﴾ وه نه وانهی که باوه ریان به رژی پاداشت هه به ﴿وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ﴾ وه نه وانهی که له سزای په روه ردگاری خویان ده ترسن ﴿إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ﴾ چونکه به راستی سزای په روه ردگاری نه وانهی کهس لی ی دلنیا نهی ﴿وَالَّذِينَ هُمْ يُرْوِقُونَ﴾ وه نه وانهی که ناگاداری داوونی خویان ده کهن ﴿إِلَّا عَلَىٰ أَرْجُلِهِمْ﴾ له گه ل ژنانی خویان نه بیت ﴿أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ﴾ یا که نیه کیک که بووین به خاوه نیان ﴿وَإِنَّهُمْ عَلَىٰ مَلُومٍ﴾ بنگومان نه وانه لومه کراو نین ﴿فَمَنْ ابْتغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ﴾ نه مجا هر که سیک دوا شتی تر بکه وی ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ﴾ نه و که سانه نه وانهن که دهست درین کهرن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ زُرْعُونَ﴾ وه نه وانهی که چاودیری سپارده و به یمانی خویان ده کهن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ﴾ وه نه وانهی که شایه تی خویان به ته وای ده دن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ﴾ وه نه وانهی که پاریزگاری نویژبان ده کهن ﴿أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ﴾ نه وانه (که باس کران) ریز ده گیرین له باخاتی به هه شتدا ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا فَبِمَا كُنْتُمْ تُطِيعُونَ﴾ دهی چی یانه نه و بی بروایانه (که تو ده رنه که ویت نهی موحه ممد ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ﴾ له لای راست و چه پته وه دهسته دهسته دهن ﴿أَنْطَمَعُ كُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ﴾ نایا هه سوو به کیک له وان به ته مایه ﴿أَنْ يُدْعَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ﴾ که بخریته به هه شتی پر له نازو نیعمه ته وه ﴿كَلَّا إِنَّا لَخَلَقْنَاكُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ﴾ وانسی به: (وهك به ته مان) به راستی نیمه دروستان کردون له وهی که دهیزان ﴿فَلَا أَمْسُرُ رَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ﴾ جا سویند به په روه ردگاری روزه لاته کان و روزه ناواکان ﴿إِنَّا لَقَادِرُونَ﴾ بنگومان نیمه به دهسه لائین ﴿

﴿عَلَىٰ أَنْ تُبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُم﴾ له سهر نه وهی که بیانگورین و باشتر له وان بهتین ﴿وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ﴾
 وه کهس له دهستان دهرناچی ﴿فَذَرَهُمْ خَوْضًا وَابْتِغَاءً﴾ نه مجا وازیان لی بهتیه، باله بیاوهری
 و قسهی هیج و بسوج و گالتهی خویندا رۆبجن ﴿حَتَّىٰ يَلْقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ﴾ تا دوو چاری نه و
 رۆزهی خوینا دهبن که بهلتیان پی دراوه ﴿يَوْمَ يُخْرِجُونَ مِنَ الْأَجْدَانِ سِرَاعًا﴾ نه و رۆزهی که به په له
 له گۆره کانیا دینه دهره وه ﴿كَأَنَّهُم لَأَنْصَابٌ يُفْضُونَ﴾ وه که نه وهی که بۆ لای بته کانیا رابکهن ﴿لَئِنْ
 حَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ﴾ چاویان شوو (سهر به ره و ژیره) ﴿تَرَهَقُوا ذُلًّا﴾ ریسوایی و شهر مه زاری دایان
 ده گری ﴿ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ﴾ نه مه نه و رۆزهیه که له وه و پیش بهلتیان پی درابوو ﴿

سورهتی ﴿نوح﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ بینگومان نینه نوحمان نارد بۆ لای هۆزه کهسی ﴿أَنْ أَنْذِرَ قَوْمَكَ﴾ (وه پیمان
 ووت) که هۆزه کهت بیدار که ره وه و بیانتر سیته ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ پیش نه وهی که سزای
 سهختیان تووش بیی ﴿قَالَ يَتْلُوا لِي آيَاتِ الْكِتَابِ فَأُنصِتُ﴾ (نوح) ووتی: نهی گهلی خوم به راستی من
 (پینه مبهرو) تر سیته رینکی ناشکرام بۆ ئیوه ﴿أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ که هر خواپه رستن ﴿وَأَتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا أَمْرَهُ﴾
 و لی ی ترسن وه فدرمانبهرداری من بکهن ﴿يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾ تا خوا له گوناهاه کانتان
 خوش بیی ﴿وَيُخْرِجَكُم مِّنَ الْأَجْلِ أُنثَىٰ﴾ وه (به زیندوویی) ده تان هیلته وه تا کاتی دیاری کراوی مردنتان
 ﴿إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَهُ لَا يُؤَخَّرُ﴾ بینگومان کاتی سزای خوا که هات دوا ناکه وی ﴿لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر
 بتانزانیایه ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لِنُوحٍ وَنَهَارًا﴾ ووتی: نهی پهروه ردگارم من گه له کهسی خومم
 (به په نهانی) بانگ کرد به شه وو به رۆژ ﴿فَلَمَّ يَرِدْهُمُ دَعْوَايَ إِلَّا فِرَارًا﴾ وه تا بانگم ده کردن نه وان زورتر
 دوور نه که و تنه وه لیم و هه لته هاتن ﴿وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ﴾ وه بینگومان من هر کات بانگم
 ده کردن (بۆ پروا هیتان) تا لیان خوش بییت ﴿جَعَلُوا أَصْدِقَاءَهُمْ قَوْمًا أَنذَرْنَاهُمْ﴾ نه وان په نهجه کانیا ده کرد
 به گونچه که یاندا ﴿وَأَسْتَفْتُوا أَشْيَاءَهُمْ﴾ وه پؤشاکه کانیا ده دا به سهرو چاویاندا ﴿وَأَصْرُوا وَأَسْتَكْبَرُوا﴾
 استکبارا ﴿وه به رده و ام ده بوون له بی باوهری دا، وه سهر که شیان ده کرد چون سهر که شیهه ک ﴿ثُمَّ إِنِّي
 دَعَوْتُهُمْ جَهَارًا﴾ له پاشان به ناشکرا بانگم کردن ﴿ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ﴾ نه مجا (ده مینک) بۆم
 ناشکرا ده کردن ﴿وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا﴾ (ده مینک) بۆم په نهان ده کردن به په نهان کردنیکی ته او ﴿ثُمَّ
 قُلْتُ اسْتَعْفِفُوا أَرْبَابَكُمْ﴾ نه وسا پینم ووتن: داوای لی خوش بوون بکهن له پهروه ردگارتان
 ﴿إِنَّهُ كَانَ عَفْفَارًا﴾ به راستی پهروه ردگارتان زور لی خوش بووه ﴿

﴿يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكَ مِقْدَارًا﴾ (ته مجا گهر و ابکن) بارانی خوهره و لیزمه تان بؤ ده بارتنی ﴿وَتُمَدِّدُكَ بِأَمْوَالٍ وَيَبِينُ﴾ وه سامان و کوپری زورتان پی ده به خشنی ﴿وَيَجْعَلُ لَكَ جَنَّاتٍ﴾ وه باخ و باخاتی زورتان پی ده دات ﴿وَيَجْعَلُ لَكَ أَنْهَارًا﴾ وه جوگه ناوی زورتان ده داتی ﴿مِمَّا لَمْ يَأْتِرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا﴾ ته وه چیتانه ناترسن له شکوو گه وره بی خوا؟ ﴿وَقَدْ خَلَقْنَا أَطْوَارًا﴾ له کاتیکدا که دروستی کردون به چند قوناغیک ﴿الَّذِينَ نَزَّلْنَا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَمْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا﴾ نایا نابینن که خوا چون حهوت ناسمانی دروست کردوه نهوم له سهر نهوم ﴿وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا﴾ وه مانگی گنپراوه له ناویاندا به رووناك ﴿وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا﴾ وه رۆژیسی گنپراوه به چرا ﴿وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا﴾ وه خوا ئیوهی روواندوه له زهوی به روواندن ﴿ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا﴾ له پاشان ده تان باته وه ناوی ﴿وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا﴾ وه ده رتان ده هینته وه (لی ی) به ده رهی تان ﴿وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطًا﴾ خواه زهوی بؤ راخستون ﴿لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَالًا﴾ تا هاتو چون بکن به رینگه کراوه کانیدا ﴿قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي﴾ نوح ووتی: نهی په روره دگارم بینگومان گه له کم بی فرمایان کردم ﴿وَأَتَّبَعُوا مِنْ لَدُنِّي مَالَهُ وَوَلَدَهُ﴾ وه شوینن که سانی که وتن که مال و مندالی قازانجی پی نه گه یاندوه ﴿الْأَخْسَارًا﴾ زیان نه بی ﴿وَمَكْرًا وَمَكْرًا أَكْبَرًا﴾ وه بیلان و فرو فیللی زور گه وره یان کرد ﴿وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ﴾ وه ووتیان ده ست هه ل نه گرن له بت و خوا کانتان ﴿وَلَا تَذَرُنَّ وُدَّوَالْأَشْوَاعَ وَالْيَعُوقَ وَنَسْرًا﴾ وه ده ست هه ل نه گرن له (په رستی) وه د و سواع و یه غووث و یه عوق و نه سر (ته مانه کومه له پیاو چاکیک بوون، جا کاتیک مردن، شهیتان هات ووتی به شوینکه و توانیان که چند په یکه رنکیان بؤ بتاشن تا وه کو هه میشه له بهر چاوتان بن، جا پاش ماوه بهک که به سهر چو و شهیتان هات به خه لکی ووت ته و ته و په یکه رانه په رستن، چونکه باو باپیرانتان ته و په یکه رانه یان په رستوه، ئیوه ش له سهر رنپازی ته وان بن) ﴿وَقَدْ أَصَلُّوا كَثِيرًا﴾ وه به راستی ته وانه زور (خه لک) یان گو مرآ کرد ﴿وَلَا تَذَرُوا الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا﴾ (خوا به) ته م سته م کارانه له گو مرایی زیاتر هیچی تریان بؤ زور مه که ﴿وَمَا خَطَبْتُمْ فِيهَا إِلَّا هُزًى﴾ گونا هه کانیانه وه به زریان خنکپتران ﴿فَأَذِخُوا نَارًا﴾ ته مجا خرا نه ناگروه وه ﴿فَاتَّبَعُوا آلَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا﴾ ئیتر بیتجگه له خوا هیچ یار مه تی ده رنکیان ده ست نه که ووت ﴿وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْنِي عَلَى الْأَرْضِ﴾ نوح فرموی: نهی په روره دگار مه بهیته له سهر زهوی ﴿مِنَ الْكَافِرِينَ دِيَارًا﴾ هیچ که سینک له بی بروایان ﴿إِنَّكَ إِنْ تَذَرْنَاهُمْ يَرْثُوكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ﴾ (چونکه) بینگومان ته گهر تو وازیان لی بهی تیت، به نده کانی تو گو مرآ ده کن ﴿وَلَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا أَعْيُنَكَ قَارًا﴾ وه هه ر مندالی تا وانباری سو پاس نه که ره ده خه نه وه ﴿رَبِّ اغْفِرْ لِي وَرَبِّ الدُّنْيَا﴾ نهی په روره دگارم خوش بیه له خوم و باو کم و دایکم ﴿وَلَمَّا دَخَلْتَنِي مُؤْمِنًا﴾ وه له و که سه که دپته مالم به برواداری یه وه ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه له هه موو پیاوان و زنانی ئیماندار ﴿وَلَا تَذَرُوا الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا﴾ وه به شی سته مکاران زیاد مه که تیا چون و له ناو چون نه بی ﴿

سوره قی ﴿الْجِنِّ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿قُلْ أُوْحِي إِلَيَّ﴾ (ئی موحه ممد ﷺ) بلی: نیگام بو کرا ﴿أَنَّهُ أَسْمَعُ تَقْوِيْنَ الْجِنِّ﴾ که بیگومان چند که سینک له جنو که گوئیان گرت (له قورئان خویندنه وم) ﴿فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا﴾ نه مجا ووتیان: به راستی نیمه قورئانکی سهر سور هیته رمان بیست ﴿يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ﴾ رینمو ونیسی ده کات بو ریگای راست ﴿فَقَامَتَا إِلَيْهِ﴾ نیمه ش باوه رمان بی کرد ﴿وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا﴾ وه هر گیز که س ناکه بین به ها و به شی پوره ردگار مان ﴿وَإِنَّهُ تَعَالَى جَدْرَيْنَا﴾ وه به راستی بلند ه گوره یسی پوره ردگار مان - له شتی ناشایسته - ﴿مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا﴾ هیچ ها و سهر و مندالنکی بو خوی دانه ناوه ﴿وَإِنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا﴾ بیگومان گیل ونه فامه که مان دروی ناله باری هه لده به ست ده ربار هی خوا ﴿وَأَنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ نَقُولَ الْإِنش وَالْجِنِّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ وه نیمه پیمان و ابو که ناده می و جنو که هه ر گیز درو ناکه ن ده ربار هی خوا ﴿وَإِنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنسِ﴾ به راستی پیاوانیک له ناده می ﴿يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ﴾ په نیان ده بر ده به ر پیاوانیک له جنو که (که بیان پاریزن) ﴿فَرَادَوْهُمْ خَطْفًا﴾ که چی زور تر ماند وویان ده کردن ﴿وَأَنَّهُمْ طَبَأُوا﴾ وه ناده می گومانیان بردووه ﴿كَمَا ظَنَنْتُمْ﴾ هه روهك نیوه - ئه ی جنو که - گومانتان بردووه ﴿أَنْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا﴾ که ئیر خوا هیچ پیغه مبریک نانیری ﴿وَإِنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ﴾ جنو که کان ووتیان: نیمه ده گه پراین به شوین دنگ و باسی ناسماندا ﴿فَوَجَدْنَا مُلَئِكَةً جَارِيَةً سَاشِدِينَ وَأَوْشُهَابًا﴾ که چی دیمان پر کراوه له پاسه وانی به هیز و تیری نه ستیره کان ﴿وَإِنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدًا لِلسَّمْعِ﴾ وه بیگومان نیمه جار ان داده نیستین له چند شوئینیک له ناسمان بو گوی گرتن ﴿فَمَنْ يَسْمَعُ الْآنَ﴾ به لام هه ر که سینک له ئیستا به دواوه گوی بگری ﴿يَجِدَلُهُ شُهَابًا بَارِئًا صَدًا﴾ تیرنکی نه ستیره ده بینی له بوسه ی دایه ﴿وَإِنَّا لَأَنْذَرِي أَشْرَارٍ يَدْرَسْنَ فِي الْأَرْضِ﴾ وه به راستی نازانین ئایا خرابی و یستراوه بو ئه وانه ی که له سهر زه وین؟ ﴿أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا﴾ یان پوره ردگاریان رینمو ونی و یستووه بویان؟ ﴿وَإِنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ﴾ وه بیگومان نیمه هه ندیکمان چاکیسن ﴿وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ﴾ وه هه ندیکمان له وه که متر ﴿كُنَّا ظُرَاقًا قَدَاكًا﴾ نیمه جار ان خاوه نی ریبازی زور بووین ﴿وَإِنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ﴾ وه نیمه دلنیا بووین که هه ر گیز ناتوانین له دهستی خوا ده رچین له زهوی دا ﴿وَلَنْ نُعْجزَهُ هَرَبًا﴾ وه به هه لهاتنیش له دهستی خوا رزگار نابین ﴿وَإِنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ آمَنَّا بِهِ﴾ به راستی نیمه کاتی رینمو ونی (قورئان) مان بیست باوه رمان بی هینا ﴿فَمَنْ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ﴾ نه مجا هه ر که سینک بر وای هینا به پوره ردگاری خوی ئیر ناترسی ﴿بِخَسَاوَلَارْهَفًا﴾ نه له که می (پاداشت) و نه له زوری (توله) ﴿﴾

﴿وَأَنبِئَ السَّاسِئُونَ وَمَا الْقَاسِطُونَ﴾ و ه بنگومان نیمه هه نديکمان موسولمانين و هه نديکمان سسته مکار
 ﴿فَمَنْ أَسْلَمَ﴾ نه مجا نه وانه ی موسولمان بوون ﴿فَأُولَئِكَ نَحْرُوزُكَ﴾ نه وه نه وانه رینگای راستیان
 دوزیوه نه وه ﴿وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ﴾ به لام نه وانه ی له رینگای راست لایانداوه (سته مکاره کان)
 ﴿فَكَانُوا لِحُجَّتِهِ حُطَّاءَ﴾ ده بنه سووته مه نی دوزخ ﴿وَأَلْوَأَسْتَقَمُوا عَلَى الظَّرِيقَةِ﴾ (نه مجا خوی
 گه وره ده فهرمونت): نه گهر نه وان (مرؤف و جنوکه) به رده وام بوونایه له سه رینگای راست
 ﴿لَأَسْقِيَنَّهُمْ مَاءً غَدَقًا﴾ ناوی زورمان پی نه نوشین (نیمه مه تی زورمان ده دانسی) ﴿لِنَقِيَنَّهُمْ فِيهِ﴾ هه تا
 تاقیان که پنه وه تیایدا ﴿وَمَنْ يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِ﴾ وه ههر که سینک روو وه رگیرنی له یادی به روره دگاری
 خوی ﴿يَسْأَلُكَ عَذَابًا صَعَدًا﴾ ده یخاته ناو سزای دژواره وه ﴿وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ﴾ بنگومان مزگه وته کان
 بو په رستنی خودان به ته نه اجگه له نه وه که سی تری تیدا نه په رسترت ﴿فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ که واته
 له گه ل خوادا هاوار له که سی تر مه کن ﴿وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ﴾ وه به نده ی خوا (موحه مه د
 ﴿كَاتِبًا﴾ کاتیک که هستا له خوا بیارته وه (و بی په رستی) ﴿كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِيَدًا﴾ (بی پروا کانی مه ککه)
 نزیك بوو دابارن به سه ریدا ﴿قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي﴾ بلی: دلنیا بن من ههر خوی خوم ده په رستم.
 ﴿وَلَا أَشْرِكُ بِهِ أَحَدًا﴾ وه که س ناکم به هاوبه شی ﴿قُلْ إِنِّي لَأَنفِكُ لَكُمْ صَرًّا وَلَا رِشْدًا﴾ بلی: به راستی من
 نه زیان و نه رینمو ونسی نیوه به ده ست نی به ﴿قُلْ إِنِّي لَنُحْيِيَنَّ مِنْ اللَّهِ أَحَدًا﴾ بلی: بنگومان که سینک
 نه که من بیاریزی له (سزای) خوا ﴿وَلَنُأَيِّدَنَّ مِنْ دُونِهِ مَلْعَنَةً﴾ وه بیجگه له وه په ناگه به ک شک نابم ﴿
 ﴿إِلَّا بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ﴾ (وه هیچم به ده ست نی به) راگه یانندن نه بی له خوا وه و گه یانندی په یامانی نه وه
 نه بی ﴿وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه ههر که سی بی فرمانی خوا و پیغه مبه ری بکات ﴿فَأَن لَّهُ تَاجِرٌ حَرَمٌ﴾ نه وه
 بنگومان ناگری دوزخ بو نه وه ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تیدا ده میتته وه به هه میسه بی ﴿حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ﴾
 تا به چاوی خویان ده بینن نه وه سزایانه ی که به لیتیان پی دراوه ﴿فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضَعُفٌ نَّاصِرًا وَقُلْ عَذَابًا﴾
 نه مجا نه وه کاته ده زانن، که کی یارمه تی دهری که متره و ژماره ی که مه ﴿قُلْ إِن أَدْرِي﴾ بلی من
 نازانم ﴿أَقْرَبُ مَا تُوعَدُونَ﴾ ناخو نزیکه نه وه رژی دوا بیسه ی که به لیتتان پی دراوه ﴿أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمْدًا﴾
 یان په روره دگرم ماوه به کی دووری بو داناوه ﴿عَلِيمٌ الْغَيْبِ﴾ ههر خویانه زانا به نه پنه کان
 ﴿فَلَا يَظْهَرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا﴾ وه که س ناگادار ناکات به سه ر نه پنی خویدا ﴿إِلَّا مَنْ أَرَادَ مِنْ رَسُولٍ﴾
 مه گهر پیغه مبه ریکی که لنی رازی بی ﴿فَإِنَّهُ يَسْأَلُكُم مِّن بَيْن يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ وَرَضًا﴾ جا بنگومان خوا
 له به رده می و پشتیه وه پاسه وان (له فرشته) ده نیرت ﴿لِيَعْلَمَ أَنَّ قَدَّ ابْلَغُوا رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ﴾ تا بزانی که
 په یامی خویان گه یاندوه وه ﴿وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ﴾ وه خوا ناگاداره به وه ی که لایانه ﴿وَأَخَصَّىٰ
 كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا﴾ وه هه موو شتیکی (له سه ریان) ژماردوه به هه لژماردن ﴿

سوره قی ﴿لَمَّا قُلْنَا﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿بِأَيِّهَا نَزَّلْنَا الْقُرْآنَ﴾ نهی تهو که سهی که خوت داپوشیووه ﴿قُرْآنَ الْبَيْتِ الْأَقِيلَا﴾ شهو ههسته (شهو نوزی بکه) مه گهر که میکی نه بیست ﴿يَضْفَعُهُ وَأَوْفَعَضَ مِنْهُ قَلِيلًا﴾ نیوهی یا که می له نیوهی که کم بکه ره وه ﴿أَوْزِدْ عَلَيْهِ﴾ یا که می لینی زیاد بکه ﴿وَنَزَّلْنَا الْقُرْآنَ أَنْ تَتَمَيَّلَا﴾ له سه رخو قورئان بخوینه ره وه و (به رینک و بینکی) دهوری بکه ره وه ﴿إِنَّا سَأَلْنَا عَلَىٰ عَيْنِكَ قَوْلًا نَقِيلًا﴾ بیگومان نیمه له مه ولا بتوت ده نیرینه خواره وه گوفتاری (قورئان) ی قورس و گران ﴿إِنَّا نَاشِئَةُ الْبَيْتِ﴾ به راستی ههستانی شهو دوی خه و (بو خوا به رستی) ﴿هِيَ أَشَدُّ وَظًا﴾ قورستره و گرانتره له رووی کرداره وه (له هی رور و به هیتره بو دل) ﴿وَأَقْرَبُ قِيلًا﴾ دروستره له رووی ووتنه وه ﴿إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا﴾ به راستی ته له روردا له هاتوو چو کردنیکی زوردایت ﴿وَإِذْ كُنَّا نَمُرُّ بِكَ﴾ هه میسه یادی به روره دگارت بکه ﴿وَبَنَّا إِلَيْهِ مَنِيَلًا﴾ وه خوت به کلا که ره وه به به کلابی کردنه وه به کی ته او ﴿رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ﴾ تهو خوی رورده لات و رورئاوایه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ به رستر او نیکی به راستی نی به تهنها تهو نه بی ﴿فَلَنَجِدُهُ وَكَيْلًا﴾ که او بوو بیکه به پاریزره و پشتیوانی خوت ﴿وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ﴾ دان به خوتدا بگره له سه ره تهو قسانه ی که ده یلین ﴿وَأَفْجَرَهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا﴾ وه ازبان لی بهینه و لیبان گهری به واز لیهینان نیکی جوان ﴿وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِي النَّعْمَةِ﴾ واز بهینه له من وته و خاوه ناز و نیعمه تانه ی که نایبسی من به درو ده زانن ﴿وَمَهْلِكُهُمْ قَلِيلًا﴾ وه که میک مؤله تیان بده ﴿إِنَّا لَدَيْنَا أَنْكَالٌ﴾ بیگومان لای نیمه هه به کت و زنجیری قورس و گران ﴿وَحَجِجًا﴾ وه ناگری هه ن گیر ساو ﴿وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ﴾ وه خواردنی گهر و گیر ﴿وَعَذَابًا أَلِيمًا﴾ هه روه ها سزای هر له داخ و دهر د ﴿يَوْمَ تَرْتَفِعُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ﴾ له رورنیکا که زهوی و چیاکان دینه له رزه ﴿وَكَانَتْ الْجِبَالُ كَيْبًا مَهِيَلًا﴾ وه کیوه کان ده بن به گردولکه له لمی هه لرزاو ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكَ﴾ بیگومان نیمه پیغه مبه ریکمان بو ناردن که شایه ته له سه رتان ﴿كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا﴾ هه روه ک پیغه مبه ریکمان نارد بو لای فیرعهون ﴿فَقَصَىٰ فِرْعَوْنَ الرَّسُولَ﴾ نه مجا فیرعهون سه رینچی تهو پیغه مبه رهی کرد ﴿فَأَخَذَتْهُ أَخْذًا وَبِيلًا﴾ نیمه ش توله مان لی سه ند به توله سه ند نیکی سه خت ﴿فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ﴾ جا نه گهر بی بر وایی بکه ن چون خوتان ده پاریزن ﴿يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا﴾ له رورنیکا که (به ترس و سامی خوی) مندالان پیر ده کات ﴿السَّمَاءُ مُنْقَطِرَةٌ بِهِ﴾ ناسمان له ت ده بی به هوی (سه ختی) تهو رورده وه ﴿كَانَ وَعْدُهُ مَقْعُولًا﴾ به لینی خوا دینه دی ﴿إِنَّ هَذِهِ تَذَكُّرَةٌ﴾ به راستی ته م نایه تانه ی پیتشو و به ند و نامور گارین ﴿فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا﴾ نه مجا هه که سینک که به هوی رینگا ده گری بو لای به روره دگاری ﴿

﴿إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ﴾ بېگومان په روږدگاری تو ده زانی ﴿ثَمَّ مَسَّكَ اللَّهُ الْكَبْشَ﴾ که تو هه ل ده سپت (بوشه و نوټز کردن) شتتیک که متر ﴿مِن ثَمَّ لَبَّىٰ الْبَيْتَ وَبَضَعَهُ وَوَلَّاهُ﴾ له دووبهش له سنی بهشی شه وو نیوهی یان سنی په کی ﴿وَمَا يَفْقَهُ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ﴾ وه دهسته بهک له وانهی که له گه لئان ﴿وَاللَّهُ يَقْدِرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ وه خوا نه ندازهی شه و روژ دیاری ده کات ﴿عَلِمَ أَنَّ لَنْ تُخْصُوهُ﴾ (خوا) زانی که ټیوه ناتوانن نه ندازهی شه و نوټز رابگرن ﴿فَأَبَّ عَيْنَيْكَ﴾ له بهرته وه لبتان خوش بوو ﴿فَأَقْرَهُ وَأَمَاتَسَّرُونَ الْقُرْآنَ﴾ دهی ته وه ندهی بؤتان ده لوی و ئاسانه لاتان قورئان بخوټنن ودهوری بکه نه وه ﴿عَلِمَ أَنَّ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ﴾ (خوا) ده زانی که له مه و لا که سانیکتان نه خوش ده بیټ ﴿وَالْأَخْرُونَ يَصْرَفُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ وه که سانیکتی تر تان ده رون به سهر زه ویدا ﴿يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ﴾ به شوټن روژی و نیعمه تی خوادا ده گه رټن ﴿وَالْأَخْرُونَ يَقْتُلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه که سانیکتی تر تان ده جهنگن له ریگای خوادا ﴿فَأَقْرَهُ وَأَمَاتَسَّرُونَ﴾ نه مجا بخوټننه وه له قورئان نه وه ندهی که بؤتان ده لوی و لاتان ئاسانه ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ وه نوټز بکه ن و زه کات بدن ﴿وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا﴾ وه قهرز بدن به خوا به قهرزیکتی چاک (مه به ست ته وه به خیر و خیرات و سه ده قه بکه ن له ری خوادا) ﴿وَمَا تَقْدِرُوا إِلَّا أَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ﴾ ههر چا که بهک پیش بخن بؤ خؤتان ﴿عَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ لای خوا ده ستان ده که وټنه وه ﴿هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا﴾ ته وه پشی لای خوا به چاکتر و گه وره تره له رووی پاداشته وه ﴿وَاسْتَفِرُّوا اللَّهَ﴾ وه داوای لیخوش بوون بکه ن له خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ به راستی خوا لیخوش بوو په کی میهره بانه ﴿﴾

سوره قی المذثر

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿يَا أَيُّهَا الْمَذْذُرُ﴾ تهی نه و که سهی که خؤت پینچاوه ته وه ﴿قُرْآنِذِرٌ﴾ ههسته (خه لکی) بیدار که ره وه ﴿وَرَبِّكَ فَكْبِّرُ﴾ وه په روږدگارت به گه وره بگره ﴿وَسَبَّحْتَ فَطَهَّرَ﴾ وه پو شاکت به پاک رابگره ﴿وَالرَّحْمَنُ فَاجْتَرُ﴾ به رده و ام به له وازهټان له بت په رستی و گوناوه ﴿وَلَا تَمُنُّنَّ سَتَكْبُرُ﴾ وه شت مه به خشه و به زوری بزانیست ﴿وَرَبِّكَ أَصْبِرُ﴾ وه له بهر په روږدگارت خؤت رابگره ﴿فَلَا تُفِرُّ فِي الْكَافُرِ﴾ ههر کاتتیک که فو کرا به که رنه نادا ﴿فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ﴾ نه و روژه روژیکتی سهخت و گرانه ﴿عَلَى الْكَافِرِينَ عَذَابٌ عَسِيرٌ﴾ له سهر کافران سووک و ئاسان نی به ﴿ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَجِدًا﴾ واز له من و نه و که سه بیته که دروستم کردوه به تنه ا ﴿وَجَعَلْتُ لَهُ مَا لَمْ مَسْجُودًا﴾ وه دارایی زور و زه به ندهم پی داوه ﴿وَبَيْنَ شُهُودًا﴾ وه کوپانی ئاساده و به رده ست ﴿وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا﴾ وه هوئی ژبانم بؤ راختووه به چؤن راختنتیک ﴿فَرُطِمَ أَنْ أَرِيدَ﴾ دواي نه مانهش هیشتا به ته مایه زیاتری بده می ﴿كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عِينًا﴾ نهه، (چاوه پروان نه بی) به راستی ته و ده ربارهی ئایهت و نیشانه کانی ټیبه بیاوه رینکی که له ره قه ﴿سَأَرْهُقُهُ صُعُودًا﴾ به م زووانه سزای سهختی پی ده چه ژم ﴿إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ﴾ (چونکه) بیری کرده وه و هه لی سهنگاند (سه که ی خوی) ﴿﴾

﴿فَقِيلَ كَيْفَ مَدَّرَ﴾ دهك به كوشت چنی چونی هه ل سهنگاند ﴿تُرْفُئِلَ كَيْفَ مَدَّرَ﴾ دووباره به كوشت چنی چونی لیکداو تهوه ﴿تُرْتَفَّرُ﴾ له پاشان ته ماشایه کی کرد ﴿تُرْعَبَسُ وَتَسْرُ﴾ نهوسا ناوچه وانسی گرزو پروی ترش کرد ﴿تُرَادَّبَرُوْا وَسُكَّبَرُ﴾ نه مجا به فیزیکه وه پشتی هه لکرد ﴿فَقَالَ اِنْ هَذَا اِلَّا سِحْرٌ مُّؤْتَّرٌ﴾ جا وونی نه م فورنانه هیچی تر نی یه جادوو یه كه نه بی كه وه رگیراوه ﴿اِنْ هَذَا اِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ﴾ نه م فورنانه هه ر گوفتاری مرفوئه ﴿سَأَصْلِيْهِ سَقَرٌ﴾ (نهو كه سهه) زوو ده بیخه مه دوزه خه وه ﴿وَمَا اَدْرَاكَ مَا سَقَرٌ﴾ تو چووزانیت كه دوزه خ چی به ؟ ﴿لَا تَتَّبِعُنِيْ وَلَا تَنْصُرُنِيْ﴾ (ناگریكه) هیج ناهیلینه وه و واز ناهیتی ﴿لَوْ اَنَّ لِلْبَشَرِ﴾ (به یه كه م هالاو) پنیست رهش ده كانه وه وده بیرزنی ﴿عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ﴾ نوزده فریشته نه وه تان به سه ریه وه ﴿وَمَا جَعَلْنَا اَصْحَابَ النَّارِ اِلَّا مَلَائِكَةً﴾ هه ر فریشته مان کردو وه به كار به ده سستی دوزه خ ﴿وَمَا جَعَلْنَا عَدُوْلَهُمْ اِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا﴾ وه ژماره ی نهو فریشتانه مان نه گیراوه مه گه ر بو تاقی کردنه وه ی نه وانسه ی بی باوهرن ﴿لِيَسْتَفِيْقَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ﴾ تا نه وانسه ی کتیبیان پندراوه دلنیا بن ﴿وَيَزَادُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا يَمَنًا﴾ وه بر و اداره كان بر و اكه یان زیاد بکات ﴿وَلَا يَزِيْزُ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ﴾ وه هیچیان دوو دل نه بن نه وانسه ی کتیبیان پندراوه ﴿وَالْمُؤْمِنُوْنَ﴾ نیماندارانیش ﴿وَلِيَقُوْلَ الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ وه تا بلین نه وانسه ی كه نه خوشی (ناپاکیسی) یان له دلایه ﴿وَالْكٰفِرُوْنَ﴾ وه بی بر و اكان ﴿مَا اَنَّا اَرَادْنَا لَلّٰهُ بِهَذَا مَثَلًا﴾ خوا چی مه به سته به م ژماره یه كه له غه ر بییدا وه كه مه سهل وایه ﴿كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ مَن يَشَآءُ﴾ نابه و جو ره خوانه وه كه سه ی كه به وه ی گو مری ده كات ﴿وَيَهْدِيْ مَن يَشَآءُ﴾ وه نهو كه سه ی كه به وه ی ری نموونی ده كات ﴿وَمَا يَعْلَمُ جُوْدَ رَبِّكَ اِلَّا الْخُوْءُ﴾ وه كه س ژماره ی له شکر و سه ر یازانی به ر و ه ردگاری تو نازانیت جگه خوی نه بیست ﴿وَمَا هِيَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْبَشَرِ﴾ وه نه م نایه تانه هه ر ناموزگاری و به ندن بو ناده می ﴿كَلَّا وَالْقَمَرِ﴾ نهه (وانی به) سویند به مانگ ﴿وَاللَّيْلِ اِذَا دْبَرَ﴾ وه سویند به شهو كه پشت هه ل ده كات و ده روا ﴿وَالصُّبْحِ اِذَا اَسْفَرَ﴾ وه سویند به به ره به یان كه روون ده بیته وه ﴿اِنَّهَا اِلْحٰثِي الْكَبِيْرُ﴾ بی گومان سه قه ر (دوزه خ) به كینكه له شته سامناكه گه وره كان ﴿نَذِيْرٌ لِلْبَشَرِ﴾ تر سیته ره بو هه موو خه لکی ﴿لَمَنْ شَآءَ مِنْكُمْ﴾ بو نهو كه سه تان كه ده به وه ی ﴿اَنْ يَّقْدَمَ اَوْ يَتَاَخَّرَ﴾ پیش بکه ویت (له چا كه دا) یادوا كه وه ی ﴿كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رٰهِيْنَةٌ﴾ هه موو كه سینك بارمته ی كارو کرده وه ی خویته ی ﴿اِلَّا اَصْحَابَ الْاٰيَمِيْنَ﴾ جگه هاوه لانی ده سستی راست (چا كه كاران) نه بیست ﴿فِيْ جَهَنَّمَ يَسْآءُ لُوْنَ﴾ كه له باخاتی به هه شته دا پر سیار له یه كتری ده كه ن ﴿عَنِ الْمُجْرِمِيْنَ﴾ له (حالی) تاوان باران ﴿مَا سَلَكَكُمْ فِيْ سَقَرٍ﴾ (هه ر له به هه شتی به كان وه لام نه داته وه كه دیوومانن و پیمان و وتوون) چی ثبوه ی خستوو ته دوزه خه وه ﴿قَالُوْا لَوْلَا رَنَّا مِنَ الْمُصَلِّيْنَ﴾ نه وانیش و تیان: نیمه له نویتز گه ران نه بووین ﴿وَلَوْلَا نَفْعُ الْيٰسْرِ كِيْنَ﴾ وه خورا كمان نه ده دا به هه ژاران ﴿وَمَكَّنَّا لَخُلُوْصٍ مَّعَ الْخَاطِئِيْنَ﴾ وه ر و ده چووین له گه ل نه وانسه ی كه ر و ده چووون (له قسه ی خراپه و بی شه رعی دا) ﴿وَكَا نَكْذِبُ يَوْمَ الَّذِيْنَ﴾ وه باوهرمان به ر و زی دوایی نه بوو ﴿حَتّٰى اَنْتُمْ اَلْيَقِيْنَ﴾ تا مردن یه خه ی پنیگرتین ﴿

﴿فَاتَّقِعْهُمُ شَقْعَةَ الشَّفِيعِينَ﴾ ئیسر تکای تکاکاران هیچ قازانجکیان بی ناگه به نیت ﴿۱۵﴾ ﴿فَاتَّقِعْهُمُ شَقْعَةَ الشَّفِيعِينَ﴾ ئه وه چیا نه روو وهرده گپرن له ناموزگاری قورنان ﴿۱۶﴾ ﴿كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ﴾ ئه لئی که ره کیتی سل که رن ﴿۱۷﴾ ﴿فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ﴾ له شیر ، (یان له دهست کۆمه لی تیر هاوئژ) هه له اتون ﴿۱۸﴾ ﴿بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمُ أَنْ يُؤْفَىٰ صُحُفًا مُنْتَشَرَةً﴾ به لکو هه موو به کیک له وان ئه وه ی چهنده ها نامه ی کراوه ی بؤ بنیردری (له خواوه که پروا به موحه مهه د ﴿۱۹﴾ ﴿بَلْ لَّيْلًا لَّيَاحِقُونَ الْأَجْرَةَ﴾ با چاوه پروانی ئه وه نه بن به لکو هه ناتر سن له رۆزی دواپی ﴿۲۰﴾ ﴿كَلَّا إِنَّهُ تَذَكَّرٌ﴾ با په شیمان بنه وه به راستی قورنان په ندو و ناموزگاریه ﴿۲۱﴾ ﴿فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ﴾ ئه مجا هه که سیک بیه ویت با په ندی لی وهر بگریت ﴿۲۲﴾ ﴿وَمَا يَذْكُرُونَ﴾ ناموزگاری قورنان وهر ناگرن ﴿۲۳﴾ ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾ مه گه ر خوا بیه ویت ﴿۲۴﴾ ﴿هُوَ أَهْلُ الْقُوَىٰ﴾ خوا شیاوی لی تر سانه ﴿۲۵﴾ ﴿وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ﴾ وه شیاوی لی خوشبوونه ﴿۲۶﴾

سوره قی (القیامة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ سویند ده خوم به رۆزی قیامهت ﴿۱﴾ ﴿وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ﴾ وه سویند ده خوم به نه نفسی لۆمه که ر (له سه ر خراپه) ﴿۲﴾ ﴿أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتَّخَذَ عِظَامُهُ﴾ ئایا مروف وا ده زانی که ئیسقانه (رزیوه کانی) کۆ نا که بیه وه ﴿۳﴾ ﴿بَلَىٰ قَدِيرٌ عَلَىٰ مَنْ نَسَىٰ مَنَآئِدُهُ﴾ به لئی : به توانین له سه ر رینک خستنه وه ی (نه قشی) سه ر په نجه کانی ﴿۴﴾ ﴿بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرْ أَمَامَهُ﴾ به لکو ئینسان ده به وه ی تاله ژبان دایه هه ر تاوان و خراپه بکات ﴿۵﴾ ﴿سَقَطَ إِنْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ ده پرسئ : که ی رۆزی دواپی دی ؟ ﴿۶﴾ ﴿فَإِنَّا بَرِقَ الْبَصَرُ﴾ کاتی : که چاوه ئه بله ق بوو ؟ ﴿۷﴾ ﴿وَحَسَفَ الْقَمَرُ﴾ وه مانگ گه ر او تاریک بوو ﴿۸﴾ ﴿وَجَمَعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ وه رۆژ و مانگ کۆ کرانه وه ﴿۹﴾ ﴿يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَقَرُّ﴾ نه ورۆژه مروف ده لیت : له کویوه هه لیبین له (سزای خوا) ﴿۱۰﴾ ﴿كَلَّا لَا زَوْرَ﴾ نه خیر هیچ په ناگه به ک نی به ﴿۱۱﴾ ﴿إِنِّي لَرَبُّكَ يَوْمَئِذٍ مُسْتَقَرٌّ﴾ له ورۆژه دا نارامگا هه ر لای په روه ردگاری تویه ﴿۱۲﴾ ﴿يَسْأَلُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ مَا قَدَّمْ وَأَخَّرَ﴾ له ورۆژه دا ناده می هه والی بینه دریت له وه ی که پیشی خستوه و دوا ی خستوه (له چاکه و خراپه) ﴿۱۳﴾ ﴿بَلَىٰ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ﴾ به لکو ناده می ناگاداره به حالی خوی ﴿۱۴﴾ ﴿وَلَوْ لَقِيَ مَعَاذِرَهُ﴾ با پرو بیانوی زوریش به یتته وه ﴿۱۵﴾ ﴿لَا تَحْزَنْ لَهُمْ لِسَانُكَ﴾ زمانت مه جولیتته (به خویندنه وه ی قورنان له کاتی دابه زینی وه حییدا) ﴿۱۶﴾ ﴿لِيَتَعَجَّلَ بِهِ﴾ تا په له ی تیا بکه یت ﴿۱۷﴾ ﴿إِنَّا عَلَيْنَا جَعَلَهُ وَفَاءَهُ﴾ به راستی (وه که به لیتمان داوه) بنگومان له سه ر ئیمه به کۆ کردنه وه ی له سنگنداو خویندنه وه ی ﴿۱۸﴾ ﴿وَإِنَّا لَأَوَّلُ﴾ ئه مجا کاتی که قورنانمان بؤ خویندنه وه (به وه ی جبریل وه) ﴿۱۹﴾ ﴿فَاتَّبَعُوا أَنَّهُ﴾ توش شوین خویندنه وه ی ئه و بکه وه ﴿۲۰﴾ ﴿فَرَأَيْنَا آيَاتَهُ﴾ له پاشان دلنیا به روون کردنه وه شی له سه ر ئیمه به ﴿۲۱﴾

﴿كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ﴾ (زیندوو کردنه وه هه ده بیت) به لکو ئیوه هه دونیاتان خوش ده ویت ﴿وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ﴾ گوی به پوزی دوایی نادهن! ﴿وَجُودَ يَوْمَئِذٍ نَّاسِرَةً﴾ زور پو خسار له و پوزده دا گه شاوهن ﴿إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ﴾ ته ماشای په روه رد گاریان ده کهن ﴿وَوُجُودَ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةً﴾ وه زور پو و خساریش له و پوزده دا گرژو تالن ﴿تَنْظُرُونَ أَن يُفْعَلَٰ بِهَا فَاكْرَةٌ﴾ ده زانن که سزای پشت شکین ده درین ﴿كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ﴾ نه خیر (نا و نا حیته سه ربوتان، جا په شیمان بینه وه!) چونکه کاتیک که گیان گه بیسته گهرو (له کاتی کیشانیدا) ﴿وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ﴾ نه وسا (هه ندیک له وانه ی که به ده ورییدان) ده لئین: که سینک نه چاره سه ری بکات و فریای بکه ویت؟ ﴿وَوَظَرَ اللَّهُ الْفِرَاقِيَ﴾ (نه و که سه ی گیانی ده کیشریت) دلنیا به نه وه (ی تووشی بووه مردن و) جیا بوونه وه به ﴿وَأَلْتَقَتِ الْسَاقُ بِالسَّاقِ﴾ وه قاج و لو لاقی به به کدا نالا ﴿إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ﴾ رابینچکردن له و پوزده دا بؤ لای په روه رد گارته ﴿فَلَا صَدَقَ وَلَا أَصَلَىٰ﴾ جا (کافر) نه بر وای هیتا و نه نویزی کرد ﴿وَلَكِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ﴾ به لکو ئیینی به درؤ ده زانی و پشتی تی ده کرد ﴿فَرُدَّ هَبًا إِلَىٰ أَهْلِهِ مَنصَلَىٰ﴾ له پاشان به که شخه و فییره وه گه پرایه وه بؤ لای مال و مندالی ﴿أَوَّلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ﴾ تیاچوون بؤ تو، (نه ی ناده می بی بروا) نه مجا تیاچوون بؤ تو ﴿ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ﴾ دووباره تیاچوون بؤ تو، نه مجا تیاچوون بؤ تو ﴿أَلَيْسَ الْإِنسَانُ أُنْفِرَكَ سُذَىٰ﴾ نایا مرؤف و ا داده نیت که هه روا به ره لا ده کری (و پشت گوی ده خری) ﴿أَلَرَبِّكَ نُفْقَةً مِّن مَّيِّمَتِي﴾ نایا دلنوبه ئا و نیک نه بوو له تو و که ده رزئیرا (به مندالده وه) ﴿فَرُبَّمَا عَلَفَٰهُ فَمَخَلَقَ فَسَوَىٰ﴾ له پاشان بوو به پارچه خوئینیک، نه مجا دروستی کرد و رینکی خست ﴿فَجَعَلْ مِنْهُ الزُّوجَ رَبًّا﴾ نه مجا له و تووه دوو جوړی دروست کرد ﴿الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ﴾ نیر و می ﴿أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَيَّ أَن يُخَيِّرَ الْمُؤْمِنَ﴾ نایا نه و زانه توانای نی به به سه ره وه دا که مردووان زیندوو بکاته وه ﴿

سوره قی (الإنشآن)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنسَانِ﴾ بینگومان به سه ره ناده می دا تپه ری ﴿حِينَ مِنَ الذَّهْرِ﴾ ماوه به کی زور له پوزگار ﴿لَرُبِّكَ شَيْئًا مَّا ذُكِّرُوا﴾ که شتیکی وانه بوو ناویبری ﴿إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنسَانَ﴾ به راستی ئیمه ناده میزادمان دروست کرد ﴿مِنْ نُفْقَةٍ مِّنْ شَاجٍ﴾ له دلنوبیک ناوی تیکه ل له گه لی توخم ﴿بَنِيَّةٍ﴾ تا ناقی بکه بینه وه ﴿فَجَعَلْتَهُ سَمِيمًا بَصِيرًا﴾ نه مجا ژنه و او وینا مان کرد (چاو و گوئیمان پتیه خشی) ﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ﴾ بینگومان ئیمه رینمو و نیمان کرد بؤ راسته ری، ﴿إِنَّمَا شَاكَرُوا وَآمَنَّا كَوْرًا﴾ جا یان سوپاسگوزاره، وه یان نا سوپاس و سه پله ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ﴾ به راستی ئیمه ناماده مان کردووه بؤ بی بروایان ﴿سَلْسَلًا مَّا نَسُوا سُبُلًا﴾ زنجیرو ته و قی زور (که ده کربته گه ردنیان) و ناگری هه لگیر ساو ﴿إِنَّ الْأَعْرَابَ لَشُرُونَ مِّنْ كَافِرِينَ﴾ بینگومان چاکه کاران له په رداخینکدا (شه راب) ده خونوه که ئاویته که ی له سه رچاوه ی کافوره وه به ﴿

﴿عَيْنَا بَشَرٌ مِّمَّا عَابَدَ اللَّهَ﴾ که کانی یه که (له به هه شتدا) بنده کانی خوالی ی ده خونوه ﴿يَفْجَرُونَهَا تَفْجِيرًا﴾ (له هر شویتینکدا بیانوی) هه لیده قولین و فواره ده کات ﴿يُؤْتُونَ بِالذِّكْرِ﴾ وه فا به نه زر ده کهن ﴿وَيُحَاوِنُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا﴾ وه له رورنیکش ده ترسن که به دی و سهختی یه که ی هه مووان ده گریته وه ﴿وَيُضِلُّعَمُونَ الظُّلَمَ عَلَىٰ حَيْثُ مَشِيْنَا وَيَسِيرًا﴾ وه خواردن نه دن به هه ژاران و هه تیوان و دیبله کان هه رچه ند خویان چه زیشیان لنی بیت ﴿إِنَّا نَطْمِئُنُكَ يَوْمَئِذٍ بِاللَّهِ﴾ (ده لنین) به راستی نئممه ته نها له بهر ره زامه ندی خوا خواردنتان ده ده بینی ﴿لَا نُزِيدُكُمْ﴾ چاوه پروانی ناکه یین له نئوه ﴿جَزَاءَ وَلَا شُكُورًا﴾ نه پاداشت و نه سوپاس ﴿إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَطَطًا﴾ به راستی نئممه له سزای پهروه ردگارمان ده ترسین له رورنیکش ترش و تال و دژواردا ﴿وَقَفَّهٗمُ اللَّهُ شَرَّ ذَٰلِكَ الْبُؤْسِ﴾ جاخوا پاراستنی له به دی نه ورورزه ﴿وَلَقَفَّهٗمُ نَصْرَةَ وَسُرُورًا﴾ وه پرووی گهش و شادومانی پی به خشین ﴿وَجَزَّاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَزَاءَ وَحَيْرًا﴾ وه پاداشتی دانه وه به هوی خور اگر تینان (له سهر چاکه و دوور که و تنه وه له خراپه) به به هه شت و (پوشاکی) ناوریشم ﴿مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَىٰ الْأَرْبَابِ﴾ پالی تیا ده ده نه وه له سهر تهخت و قه نه فه ی زور ﴿لَا يَرْوَنَ فِيهَا شَمْسًا﴾ نابینن تیندانه گهرمی رور ﴿وَلَا زَمْهَرِيرًا﴾ وه نه سه رما (واته هه وایه کی زور خوشی هه یه) ﴿وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا﴾ وه سینهری درهختانی به هه شت به سهر سه ریانه وه یه ﴿وَذُلَّتْ قُلُوبُهُمْ لِتَدِيلَا﴾ وه هیشووی میوه کانی نریکه ده ست و ناسان کراوه ﴿وَيَطَافُ عَلَيْهِمُ بِالنَّارِ مِنْ فِضَّةٍ﴾ ده گهرین به سه ریاندابه قاپی زیویین ﴿وَأَكْرَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا﴾ و په رداخی شووشه وه ﴿قَوَارِيرًا مِنْ فِضَّةٍ﴾ شووشه له زیبو ﴿مَدَرُورًا تَقْدِيرًا﴾ به نه ندازه ی پیویست ناماده کراون ﴿وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَتْ مِرْجَاجًا زَكِيًّا﴾ له به هه شتدا سه ریابان له په رداختینکدا پی ده نوشری که زه نه جه بیلی تیکه لاوه ﴿عَيْنَا فِيهَا شِسِّي سَلْسِيلًا﴾ (که نه ویش) کانی یه که له به هه شت دا ناوده بری به سه لسه بیل ﴿وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ﴾ ده گهرین به سه ریاندانه ووجه وانانی هه همیشه لاو و روخوش و پاک ﴿إِذَا رَأَتْهُمْ﴾ کاتیک بیان بینیت ﴿حَسِبْتُمْ أَن لَّوْا مَنُورًا﴾ واده زانیت دانه ی مرواری پرزو بلاوون ﴿وَأَنزَلَتْ نَارًا﴾ وه کاتیک بروانیت له ویندا ﴿رَأَتْ نِعْمًا وَمُلَاكِبًا كِبرًا﴾ ناز و ناعمه ت و ده سه لاتیکی گه وره ده بینیت ﴿عَلَيْهِمْ نِيَابٌ سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ﴾ له به ریاندایه بهرگی نه رم و نولی سه وزکار و پوشاکی ناوریشمین ﴿وَصَلُّوا أَسَاوِرًا مِنْ فِضَّةٍ﴾ وه رازینراونه ته وه به بازنی زیبو ﴿وَسَقَنَّهُمْ زُهْرًا شَرَابًا ظُهُورًا﴾ وه پهروه ردگاریان شه رابی پاک و ته میزی پی نوشین ﴿إِنَّ هَٰذَا كَانَ لَكُ جَزَاءً﴾ (پینان ده وتریت) نئم به هه شته پاداشتی نئوه یه ﴿وَكَانَ سَعِيرًا مَشْكُورًا﴾ وه هه موو کوششیکتان سوپاس کراوه ﴿إِنَّا نَحْنُ نُزَلِّلُكَ الْفَرَّانَ تَنزِيلًا﴾ بیگومان نئممه قورننمان بو نار دیته خواری به نار دنی (بهش بهش) ﴿فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ﴾ که واته چاوه پروانی فه رمانی خوا بکه ﴿وَلَا تَطِعْ مَنَّهُمْ إِنَّمَا آوَاكُمُورًا﴾ وه فه رمانبهرداری هیهچ گونا هبار و بی باوه رینک مه که ﴿وَأَذْكُرْ آسَمَ رَبِّكَ﴾ وه زیکر و یادی پهروه ردگارت بکه ﴿بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾ به به یانینان و نئوارندا

﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ﴾ و له شهوا سوژدهی بؤ بهره (نویژ بکه) ﴿وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا﴾ وه ستایشی خوا
 بکه له به شینکی زور له شهودا ﴿إِنَّ هَذَا لَهُ حِسْرُونَ الْعَاجِلَةِ﴾ بیگومان نهم بی بروایانه دونیای بی به قایان
 خوش دهوی ﴿وَيَذُرُونَ وِرَاءَهُمْ يَوْمَئِذٍ﴾ وه پشت گوینی دهخه ن رۆژینکی قورس و گران (که قیامهته)
 ﴿لَنْ نَخْلُقَهُمْ وَّشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ﴾ نیمه نه وانمان دروست کرد و جومگه کانیانمان قایم بیکه وه به ستووه
 ﴿وَإِذَا اشْتَبَأْتُنَا بِدَلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا﴾ وه کاتیک بمانه ویت ده بیان گوړین به که سانی تری وه ک خویمان
 چون گوړینیک ﴿إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ﴾ نهم سوره ته ناموژگاری و په نده ﴿فَمَنْ شَاءَ﴾ نهمجا هر که سینک
 بیهویت ﴿اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا﴾ رینگا ده گریته بهر بؤ لای بهر وهر دگاری ﴿وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾
 وه نیوه چه ز ناکه ن (له گرتنی نه و ری به) مه گهر کاتیک که خوا بیهوی (وه به زور ناچار تان بکات)
 ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ بیگومان خوا دانای دروست کرداره ﴿يَدْخُلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ﴾
 نه وهی (خوا) بیهوی ده بخاته ناو میهره بانی خو به وه ﴿وَالْقَالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ وه نامادهی
 کردووه بؤ سته مکاران سزای سهخت ﴿﴾

سوره قی ﴿الْمُرْسَلَاتِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا﴾ سویند به بای ره وانه کراوی، به ک له دوا ی به ک ﴿فَالْعَصْفِ عَصْفًا﴾ وه به و (با)
 توندانه ش هه ل ده که ن به هه لکردنیکسی قایم ﴿وَالنَّشْرِ نَشْرًا﴾ وه به و بایانهی که هه و ده به ن
 و بلاوی ده که نه وه ﴿فَالْفِرْقَانِ فِرْقَانًا﴾ سویندیش به و (فریستانه) ی به چاکی حه ق له ناحق جیا
 ده که نه وه ﴿فَالْمُلْقِي ذِكْرًا﴾ نهمجا سویند به و (فریستانه) ش په یامی (خوا به پیغه مبه ران) ده که به ن
 ﴿عُذْرًا أَوْ ذُرًّا﴾ بؤ (نه هیلانی) به هانه (ولینخوشبوونیان) یا بؤ تر ساندن ﴿إِنَّمَا وَعْدُونَ لَوِيعًا﴾
 به راستی نه وهی که به لیتتان بی دراوه (له هاتی رۆژی دوا بی) دیته دی ﴿وَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ﴾ نهمجا
 کاتیک که نه سستیره کان تاریک بوون ﴿وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ﴾ وه ده میک که ناسمان که لینی تی بوو ﴿
 وَإِنَّا لَجِبَالٌ لُّبِقَاتٌ﴾ وه کاتیک کتوه کان له بیخ هیتران و تهخت کران ﴿وَإِذَا الرُّسُلُ أُنزِلَتْ﴾ وه ساتیک که
 کات و شوینی دیار کراو دانرا بؤ پیغه مبه ران له گه ل نوممه ته کانیاندا ﴿لَا يَوْمَ لُجَّتْ﴾ بؤ چ رۆژی
 دوا خراوه؟ ﴿لِيَوْمِ الْقُضْلِ﴾ بؤ رۆژی جیا کردنه وه ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الْقُضْلِ﴾ تو چووزانیست
 رۆژی جیا کردنه وه چی به؟ ﴿وَبَلِّغْ يَوْمَئِذٍ الْمَكْذِبِينَ﴾ وای بؤ بی بروایان له و رۆزه دا ﴿أَلَمْ يَكُنْ
 الْأَوَّلِينَ﴾ نایا گه لانی پیشینانمان له ناو نه برد ﴿ثُمَّ نَتَّبِعُهُمُ الْآخِرِينَ﴾ له پاشان گه لانی دوا ی
 نه وانمان وه ک نه وان لی نه کرد ﴿كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ﴾ هه ر به و جزوره ش ده که بین به گونا هباران
 ﴿وَبَلِّغْ يَوْمَئِذٍ الْمَكْذِبِينَ﴾ وای بؤ بی بروایان له و رۆزه دا ﴿﴾

﴿الَّذِينَ خَلَقُوا مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ﴾ نایا نیه مان دروست نه کردوه له ناوینکی بی نرخ؟ ﴿فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ﴾
 نه مجا خستمانه جینگایه کی پته ووه ﴿إِلَىٰ قَدَرٍ مَّعْلُومٍ﴾ تا ماویه کی دیاری کراو ﴿فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ
 الْقَدَرُونَ﴾ نه مجا به نه اندازه گیریه کی رینک وینک دروستمان کرد، نای (نیمه) چ نه اندازه گیرینکی
 ته و او وچا کین ﴿وَنَزَّلْنَا مَوِّدًا لِّلْمُكْذِبِينَ﴾ وای بؤ بی بروایان له و پروژه دا ﴿الَّذِينَ جَعَلُوا لِكُلِّ
 نَابِئٍ نَّبِيًّا زه ویمان نه کردوته کؤ که روه ﴿أَخِيَّ وَأُمَّنَا﴾ بؤ زیندووان و مردووان ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا
 رُؤُوسًا شِمِخَاتٍ﴾ وه له ناویدا شاخانی به رزی له نگر داکوتاومان داناوہ ﴿وَأَسْقَيْنَاكُم مَّاءً فُرَاتًا﴾
 وه ناوی شیرینمان پی نوشین ﴿وَنَزَّلْنَا مَوِّدًا لِّلْمُكْذِبِينَ﴾ (به بی بروایانه ده و تریت) وای بؤ بی بروایان
 له و پروژه دا ﴿أَنطَلِقُوا إِلَىٰ مَا كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ﴾ برؤن بؤ لای ته و دوزه خهی که به درؤتان ده زانی ﴿
 أَنطَلِقُوا إِلَىٰ ظِلِّ ذِي تِلْكَ شَجَرٍ﴾ برؤن بؤ لای سیهری دو که لیک سی به ش ﴿لَا ظِلُّهُ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾
 نه سیهرینکی فیتکه و نه شتیک له گری (دوزه خ) به رگری بکات ﴿إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرِّ الرِّيحِ نَغْفِثًا﴾
 به راستی دوزه خ پزیسکی وه کؤشک ده هاویژی ﴿كَأَنَّهُمْ جُمُوعٌ صُفَّرُوا﴾ (به رودوا ده رؤن) ته لی
 ی کاروانی حوشتری زهر دن ﴿وَنَزَّلْنَا مَوِّدًا لِّلْمُكْذِبِينَ﴾ وای بؤ بی بروایان له و پروژه دا ﴿هَذَا يَوْمُ
 يَطْفُونَ﴾ نه مرؤ رؤژیکه (بی باوه ران) ناتوانن قسه ی تیدا بکن ﴿وَلَا يُؤَدُّنَ لَهُمْ فِعْلَهُمْ فَنَعْدُونَ﴾ وه مؤلت
 نادرین که بروییانو و بهیته وه ﴿وَنَزَّلْنَا مَوِّدًا لِّلْمُكْذِبِينَ﴾ وای بؤ بی بروایان له و پروژه دا ﴿هَذَا يَوْمُ
 الْقَضَاءِ﴾ نه مرؤ رؤژی بریار دانه (جیا کر دنه وهیه) ﴿جَمَعْنَاكُم مِّنْ الْأَوَّلِينَ﴾ نیه و پیشینانمان کؤ کردوه ته وه
 ﴿فَإِن كَان لَكُمْ كَيْدٌ فَيَكْدُوه﴾ سا نه گه ر فیل و بیلانیکتان ههیه نه نجامی بدن ﴿وَنَزَّلْنَا مَوِّدًا لِّلْمُكْذِبِينَ﴾
 وای بؤ بی بروایان له و پروژه دا ﴿إِنَّ الْمُشْرِكِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ﴾ بیگومان پاریز کاران وه خواتر سان
 له سیهر و (قراغی) کانیای زوران ﴿وَرُفُوكَ وَمَا أَشْتَهُونَ﴾ وه له ناو میوه هاتیکدان که حهزی لی
 ده که ن ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ (بیان ده لین) بخؤن و بخؤنه وه نوشتان بی به هوی ته وه ی
 که ده تان کرد ﴿إِنَّا كَذَّبْنَا نَبِيًّا ذُكِّرُوا فَأَخَذْنَا بَأْسًا مِنَّا فَكُفِّرُوا﴾ بیگومان نیمه ناوا پاداشتی چاکه کاران ده ده ینه وه
 ﴿وَنَزَّلْنَا مَوِّدًا لِّلْمُكْذِبِينَ﴾ وای بؤ بی بروایان له و پروژه دا ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا قَلِيلًا﴾ (ته ی کافران)
 بخؤن و به هر مه مند بسن ماویه کی که م (له دونیادا) ﴿إِنَّا كَذَّبْنَا نَبِيًّا ذُكِّرُوا فَأَخَذْنَا بَأْسًا مِنَّا فَكُفِّرُوا﴾
 به راستی نیه و ناوانباران ﴿وَنَزَّلْنَا مَوِّدًا لِّلْمُكْذِبِينَ﴾ وای بؤ بی بروایان له و پروژه دا ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آتُوا عَوًّا﴾ وه کاتیک پی یان
 بوتری (له خوا بترسن و) کپنوش به رن ﴿لَا يَتْرَكُون﴾ کپنوش نابهن ﴿وَنَزَّلْنَا مَوِّدًا لِّلْمُكْذِبِينَ﴾
 وای بؤ بی بروایان له و پروژه دا ﴿فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُدْعُونَ﴾ (نه گه ر ته و ان باوه ر به قورئان نه که ن) نیتر
 به چ فه رمووده یه کی تر بروا ده هینن دوی قورئان؟ ﴿

سوره قی ﴿النَّبَا﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿عَمَّ بَسَاتُونَ﴾ نه وه له چی پر سیار له به کتری ده کهن (نه و بی پروایانه) ﴿عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ﴾ له و
 دهنگ و باسه گه وره به پر سیار ده کهن؟! ﴿الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ﴾ که نه وان تیندا جیاوازن ﴿وَلَا
 يَخْتَفُونَ﴾ نه و با به شیمان بنه وه، له مه و لا تی ده گهن ﴿كَلَّا سَيَعْلَمُونَ﴾ دو باره (ده لیم) نه و
 له مه و لا تی ده گهن ﴿أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مَهْدًا﴾ ناخو زه ویمان بو رانه خستون؟ ﴿وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا﴾
 وه کینه کانمان نه گنپراوه به میخ؟! ﴿وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا﴾ وه نیوه مان دروست نه کردوه به جوت
 ﴿وَجَعَلْنَا أَمْوَالَكُمْ سُبَاتًا﴾ وه نوستنمان نه کردوه به هوی حسانه وه تان ﴿وَجَعَلْنَا الْيَلَّالَ لِبَاسًا﴾
 وه شه و مان نه گنپراوه به کالا (دپوشه ر) ﴿وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا﴾ وه پرژمان نه گنپراوه به کاتی ژبان
 (وه له سوران و پهیدا کردنی ژبوار) ﴿وَوَدَّعَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا﴾ وه حوت ناسمانی به هیزمان
 دروست نه کردوه له سه رتانه وه؟ ﴿وَجَعَلْنَا بَيْرَاجًا وَهَاجًا﴾ وه دروستمان نه کردوه چرایه کی
 دره و شاره (که پرژه) ﴿وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَمَرًا﴾ وه ناوی لیزمه و به خویرمان نه نار دونه خواره وه
 له هه وره گوشراوه کانه وه ﴿لِيُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا﴾ تا پی ی پروینین دانه و نیله و گزو گیاه
 ﴿وَجَعَلْنَا الْفَأَاقَا﴾ باخانی پر و چر ﴿إِنَّ يَوْمَ الْقَصْفِ كَانَ مِيقَاتًا﴾ به راستی پرژی جیا کردنه وه (ی چاک
 و خراب) کاتیکی بو دیاری کراوه ﴿يَوْمَ يُفْعَخُ فِي الْأُصُورِ مَا تَوَنُّونَ أَقْوَابًا﴾ نه و پرژه ی که فو ده کری
 به که ره نادانه مجا پؤل پؤل دین ﴿وَوُضِعَ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا﴾ وه ناسمان (له هه مو لایه که وه) کرایه وه و
 بو و به درگا ﴿وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا﴾ وه کینه کان خرانه ری و بوون به (تراویلکه = سه راب)
 ﴿إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا﴾ به راستی دوزه خ پهریز گای بی پروایانه (وده مینکه چاره پروانیه) ﴿لِلظَّالِمِينَ
 مَقَابًا﴾ وه جی گه رانه وه ی یاخیهانه ﴿لِيَلْبِثَ فِيهَا أَخْقَابًا﴾ تیندا ده میننه وه هه زاران سال
 (ماوه به کی زور) ﴿لَا يَدْخُلُونَ فِيهَا أَبَدًا وَلَا شَرَابًا﴾ تیندا نا چه ژن نه ساردی و فینکی و نه خوار دنه وه
 ﴿إِلَّا أَلِيمًا وَغَسَاقًا﴾ ناوی له کول و کیم و زوخا و نه بیت ﴿جَزَاءً وَفَاقًا﴾ پاداش ده درینه وه
 به پی ی کرده و بیان ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا﴾ چونکه بیگومان نه وان به ته مای لی پر سینه وه
 نه بوون ﴿وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كَذِبًا﴾ وه نایه ته کانی نیمه بیان به درو ده زانی چون به درو زانینیک ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ
 أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا﴾ له کاتیکدا هه مو شتیکمان ژماردوه (له سه ریان) به نوسین ﴿قَدْ وُفُوا﴾ نه مجا به چه ژن (سزای خو تان) ﴿فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا﴾ هیچتان بو زیاد ناکه یس
 سزانه بیت

﴿إِنَّ الْمَشْقِينَ مَقَارًا﴾ ینگومان جینگای پیروز و بهرهمندی ههیه بز پاریز کاران وله خواترسان ﴿عَدَائِقُ وَأَعْتَابُ﴾
 باخات و هه موو جزره تری بهك ﴿وَوَكَرِهْتَ الْقَرُنَى﴾ وه كچانی تازه مهك كردوی هاوته مهن ﴿وَكُنُوسًا دِهَاقًا﴾ وه پهرداخی پر (له شراب) ﴿لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لِقَاءَ وَلَا كِتَابًا﴾ قسهی بیهوده و دروی تیدا نایستن ﴿جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَظِيمًا حِسَابًا﴾ (پاداش ده درینه وه به) پاداشتیکی ته او له لایهن پهروه ردگاری توه
 ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ﴾ پهروه ردگاری ناسمانه کان و زهوی و نیوانی نه وانه خوایه کی به خشنده و
 میهره بانه و ﴿لَا يَلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا﴾ کهس توانای تکا کردن و (قسه کردنی) نی به ﴿يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا﴾
 له روزنکدا که جیبریل و فرشته به پرپیز ده وهستن ﴿لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا﴾ کهسیان قسه ناکه
 مه گهر نه وه که خوا ری ی بدات و قسهی به ری و جی بکات ﴿ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ﴾ نه و روزه راست و ینگومانه
 ﴿فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ مَتَابًا﴾ نه مجا هه که سینک و ویستی ریگای گه رانه وه ده گری بز لای پهروه ردگاری
 خوی ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ كَقُرْآنٍ قَرِيمًا﴾ ینگومان نیمه نیوه مان ناگادار کرد له سزایه کی نزیک ﴿يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ
 يَدَاهُ﴾ له روزنکی وادا که مروف ده بینی (پاداشی) نه و کرده وانه ی که پیشه کی به دهستی خوی ناروونی
 ﴿وَيَقُولُ الْكَافِرُ إِن كُنْتُ فِي رَيْبٍ مِّنْ رَبِّي﴾ وه بی پروا (له و روزه دا) ده لی: خوزگه گل بوومایه (نهك مروف) ﴿

سوره قی (النبا)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿وَاللَّزِيزَاتِ عَرَفًا﴾ سویند به و فریشتانه ی که گیانی کافران (له لهشیان) به سهختی ده رده هینن ﴿وَاللَّشَّيْطَاتِ أَسْفًا﴾ وه به و فریشتانه ی که گیانی باوه داران به ناسانی ده ردینن ﴿وَاللَّسِيخَاتِ سَبًا﴾
 وه سویند به و فریشتانه ی که خیرا فرمانی خوا جی به جی ده کهن ﴿فَالسَّيِّئَاتِ سَبًّا﴾ وه سویند به و
 فریشتانه ی که پیش بر کی ده کهن (له به جی هینانی فرماندا) ﴿فَالْمَذْمُورَاتِ آفًا﴾ وه سویند به و فریشتانه ی
 که نه گیری کاروبار ده کهن (واته سویند به مانه نه وه ی به لیتان پیدراوه دینه دی) ﴿يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّجِفَةُ﴾
 روزنکه بومه له رزه زهوی ده له رزینی ﴿تَتَّبِعُهَا الزُّلْفَةُ﴾ بومه له رزه یه کی تریشی به دوایدا دیت، مردووان
 زیندوو ده بنه وه ﴿فُلُوبٌ يَوْمَ يَمْذُورُ﴾ زور دل له و روزه دا ده له رزی ﴿أَنْصُرُهَا خِشْعَةً﴾ چاویان
 سه به ره و زیر ده بی ﴿يَقُولُونَ﴾ (نه مرفو به گالته وه) ده لین ﴿أَلَمْ نَأْتِكُم بِالْحَقِّ فِي الْفُورِ﴾ ناخو نیمه (له پاش
 مردن) ده گه ریترینه وه بز ژبانی پینسوو؟ ﴿أَلَمْ نَكُفِّرْ بِالْحَرِّ﴾ نایا که بووین به نیسقانی رزیو (چون
 زیندوو ده بنه وه) ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿تِلْكَ إِذْكَرُهُ خَائِرَةٌ﴾ نانه وه نه گهر وایی گه رانه وه یه کی به زیانه ﴿
 فَاَلْمَاهِي جَهْرَةً وَنَجْدَةً﴾ ینگومان نه و زیندوو بوونه وه یه هه بهك نه عره ته یه ﴿فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ﴾ نیر کتوبر
 وان له دهشتیکی سهی کاکا به کاکیدا ﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ﴾ نایا داستانی مووسات پی گه پشتووه
 ﴿إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى﴾ کاتیک که پهروه ردگاری بانگی کرد له شیوی پیروزی طووا وه ﴿

﴿أَذْهَبَ إِلَىٰ رَعُونَ أَنَّهُ طَعَنَ﴾ (پہنی ووت) برؤ بقو لای فیرعون (چونکہ) بہراستی یاخیمی بووہ ﴿﴿فَقُلْ هَلْ لَّكَ إِلَىٰ أَنْ تَكْفُرَ﴾﴾ وہ پئی ی بلی: نایا دہتہوی پاک بیتهوہ (لہ گوناه) ﴿﴿وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْتَلِي﴾﴾
 وہ ریت نیشاندم بقو (ناسینی) پەرورددگارت تالینی بترسییت ﴿﴿فَأَرْزُقْ آلَ الْكَافِرِينَ﴾﴾ ئەمجا
 نیشانہ ہرہ گہورہ کہی نیشان دا (گوجان لہ گہل دہستہ سپہ کہی) ﴿﴿فَكَذَّبَ وَعَصَى﴾﴾ کہچی
 بہ دروی زانی و سہرہینچی کرد ﴿﴿فَرَأَاهُ يَسْعَى﴾﴾ لہ پاشان ہشتی ہل کرد و پڑی بہ پہلہ ﴿﴿فَخَشِرْتَنِي﴾﴾ ئەمجا (جادو و گہرانی) کؤ کردہوہ و بانگی کردن ﴿﴿فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى﴾﴾ پاشان
 ووتی: من پەرورددگاری ہرہ گہورہ تانم ﴿﴿فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْأَخْزَرِ وَالْأُولَى﴾﴾ ئەمجا خوا
 گرفتاری کرد بہ سزای ہر دوو جیہان ﴿﴿إِنِّي فِي ذَٰلِكَ لَعَبْرَةٌ﴾﴾ بہراستی لہم داستانہ دا پند ہہیہ
 ﴿﴿لَمَنْ يَخْتَلِي﴾﴾ بقو کہ سینک لہ خوا بترسی ﴿﴿أَشْرَأُ شَدُّ خَلْقًا أَوْ السَّمَاءُ بَنَدًا﴾﴾ نایا دروست کردنی ٹیوہ گرانترہ
 یان ناسمان؟ وہ دروستیشی کرد ﴿﴿رَفَعَ سَمْعَهَا فَسَوَّيْنَهَا﴾﴾ بالای ہرز کردہوہ و پئی خست ﴿﴿وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا﴾﴾ وہ شہوی ئەوی تاریک کرد و ﴿﴿وَأَخْرَجَ صُحُفَهَا﴾﴾ دہری خست (پرووناکی) پڑی ﴿﴿وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَٰلِكَ دَحَاهَا﴾﴾ لہ پاشان زوی راخست ﴿﴿أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءً وَأَوْمَرَهَا﴾﴾ ٹاو و لہوہر گای لی
 دہرہینا ﴿﴿وَالْجِبَالَ أَرْسَنَهَا﴾﴾ وہ شاخہ کانی پتہو دامہ زرانہ ﴿﴿مَتَّعَا لَكُمْ وَلَا تَعْمُرْ﴾﴾ بقو بہرہ مہندی
 وژیانی خوتان و نازہ لٹان ﴿﴿فَوَادَّجَاهَتِ الطَّائِفَةُ الْكَبْرَى﴾﴾ ئەمجا کاتیک کہ پروداوی گہورہ ہات (کہ
 پڑی دواپی یہ) ﴿﴿يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى﴾﴾ ئەو پڑوہی کہ مروف کردہوی خوی تیدا بیر دہ کہ ویتہوہ
 ﴿﴿وَيُزْرَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى﴾﴾ وہ دوزخ پیشاندرہ بقو ہر کہ سینک کہ پروانی ﴿﴿فَأَمَّا مَنْ طَغَى﴾﴾
 (لہو پڑوہ دا چاکہ و خرابہ بہ پئی ی کردہوہ دابہش دہ کری) ئەمجا ئەو کہ سہی سہر کہش بوو بیت
 ﴿﴿وَأَشْرَأُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا﴾﴾ وہ ژبانی دونیای ہلبرارد بی ﴿﴿فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى﴾﴾ ئەوہ بی گومان دوزخ
 جینگاہتی ﴿﴿وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ﴾﴾ وہ ئەو کہ سہی کہ ترسایت لہ و ہستانی بہرہم پەرورددگاری
 بقو لپیرسینہوہ ﴿﴿وَنَهَىٰ النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ﴾﴾ وہ بہرگری نفسی خوی کرد بی لہ ٹارہ زوی خرابہ ﴿﴿فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى﴾﴾ ئەوہ بی گومان بہ ہشت جینگاہتی ﴿﴿يَسْتَلُوْكَ عَنِ السَّاعَةِ﴾﴾ (ئہو بیباوہرہ
 بہ گالٹہ و لاقرتہوہ) پرسیارت لی دہ کہن دہ بارہی پڑی دواپی ﴿﴿أَيَّانَ مَرَسَنَهَا﴾﴾ کہی دہ بیت و کہی
 دیت ﴿﴿فِي مَآتٍ مِنْ ذِكْرِنَهَا﴾﴾ تو چیت داوہ لہ بیر لیکر دہوہی (تو چوں لہم بارہوہ دہدونی)؟ ﴿﴿إِلَىٰ رَبِّكَ مُسْتَهْنَأ﴾﴾ زانینی ئەوہ ہر لای پەرورددگارتہ ﴿﴿إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ مِّنْ خَشْيَتِهَا﴾﴾ بیگومان تو ہر
 ترسیتہری کہ سینکیت کہلہ و پڑوہ بترسی ﴿﴿كَأَنَّهُمْ يُؤْمَرُونَ بِهَا﴾﴾ بی پرواکان کہ ئەو پڑوہ دہ بینن وا
 دہزانن ﴿﴿لَمْ يَلْبَسُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوُصْحًا﴾﴾ کہ نہ ماونہ تہوہ ٹیوارہ یك یا چیتہنگاویك نہ بی لہ دونیادا ﴿﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده میبهره بان

﴿عَبَسَ وَتَوَلَّى﴾ (پنغه مبه ر ۱) پرووی گرز کرد و پشتی هه لکرد ﴿أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى﴾ که کویرینک (عبدوللای کوری نوم مه کتوم) هانه لای ﴿وَمَا يَذُرُكَ لَعَلَّهُ يَريُّكَ﴾ تو چووزانیت؟ به لکو نه و (کویزه) بیه وی پاک بیته وه ﴿أَوَلَمْ نَكُفِّرْ تَفَعًا الذِّكْرَى﴾ بان بیری بکه ویته وه (نه وهی که له بییری چوژنه وه) نه مجانه و بیر کردنه وه بیه سوودی بی بگه به نیت ﴿أَتَأْمَأْنِ اسْتَعْتَفَى﴾ که چی نه وی که خوی بی نیاز ده زانی (مه به ست بی بت په رسته کانی قوره بیه) ﴿فَأَنْتَ لَهُ تَصَدَّى﴾ تو پرووی نی ده که بت ﴿وَمَا عَلَيكَ الْأَبْرَأَى﴾ وه هبج له سه ر تونی یه که نه و بی پروایه خوی پاک نه کانه وه ﴿وَأَتَأْمَأْنِ جَاءَهُ لَيْسَتَى﴾ به لام نه و که سه ی که به په له دی بولات ﴿وَهُوَ يَحْشَى﴾ وه له خوا ده ترسی ﴿فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى﴾ تو خونی لی هه له ده که بت ﴿كَلَّا إِنَّمَا تَدْعُوهُ﴾ و امه که! بی گومان نه و رینموونی یانه (ی که بوت هانوه) بیدار که ره وه (ی ناده می) به ﴿فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْهُ﴾ نه مجانه و که سه ی بیه وی یادی خوا ده کات ﴿فِي صُحُفٍ مُّكْرَمَةٍ﴾ (که نه و رینموونی یانه ش نوسراونه ته وه) له چند په ره بیه کسی به ریز و پسرورزا ﴿مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ﴾ پایه بلندی پاک ﴿بِأَيْدِي سَفَرَةٍ﴾ که به ده ست نوینترانی ﴿كِرَامٍ بَرَرَةٍ﴾ به ریزی خیر خواوه ن ﴿فَقُلِ الْإِنْسَنُ مَا أَكْفَرَهُ﴾ به کوشت چی (خراپترین نه فرینی لی بی) ناده می، چند بی نه زان و سه په بیه ﴿مِنْ أَى شَىءٍ خَلَقَهُ﴾ (بیر ناکانه وه بزانی که) خوا له چی دروستی کردوه ﴿مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ﴾ له دلونینک ناو دروستی کردوه و رینکی خستوه ﴿فَرَأَى السَّبِيلَ يَسَّرَهُ﴾ له پاشان رینگای (چاک و خرابی) بو ناسان کردوه ﴿فَرَأَاهُ فَآقَرَهُ﴾ نه مجا ده میرینی و ده بیخانه گوره وه ﴿فَرَأَاهُ فَآقَرَهُ﴾ له پاشان کاتی که وویستی زیندووی ده کانه وه ﴿كَلَّا لَمَّا يَقِضْ مَا أَمَرُهُ﴾ به راستی نه وهی که خوا فرمانی بی داوه هیتستا (ناده می) به چی ی نه هیتاوه ﴿فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَنُ إِلَىٰ تَفَاعُلِهِ﴾ ده با مروف سه بیری خوارده مده بیه که ی بکات ﴿أَلَمْ نَصَبْنَا لَهُ الْمَاءَ صَبًّا﴾ به راستی نیمه له هه وه وه بارانمان دارژاند چون دارژاند نینک ﴿فَرَأَى حَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا﴾ له پاشان زه ویمان له ت له ت کرد (به گیا) چون له ت کرد نینک ﴿فَأَلْبَسْنَا فِيهَا حَبًّا﴾ نه مجا پرواندمان له ناو بییدا دانه وینله ﴿وَعَبَّأْ وَصَبَّأً﴾ و تری و سه وزه ﴿وَرَزَوْنَا وَنَحَلَّا﴾ وزه بتون و دار خورما ﴿وَحَدَّأَيْنَا عُلْبًا﴾ و باخانی چروپرو ﴿وَفَكَّهُمُ وَالْمَا﴾ مبه و له وه ر ﴿مَنْعًا لَكُمْ وَلَا تَعْمِكُمْ﴾ بو ژبانی خوتان و نازه لسان ﴿فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاعَةَ﴾ کاتینک که شاخه و شریخه (ی رژی دوایی) هات ﴿يَوْمَ يَهْرُؤُ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ﴾ نه و رژی که مروف راده کات له برای ﴿وَأُخِيهِ وَأُخِيهِ﴾ وه له دایکی و باوکی ﴿وَصَلَحِيهِ وَوَيْبِهِ﴾ وه له ژسی و کوره کانی ﴿لِكُلِّ أَمْرٍ مِّنْهُمُ يَوْمَ يَدْشَأْنُ بِعَيْنِيهِ﴾ هه سوو به کینک له وان له و رژه دا کارینکی وای هه بیه که سه ر که سی تری نه په رژی ﴿وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ﴾ زور رو خسار له و رژه دا گهش و جوانن ﴿صَاحِحَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ﴾ دم به پیکه نین و شادمانن ﴿وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ﴾ وه زور رو خسار له و رژه دا، ته بو توزیان به سه ره وه بیه

﴿تَرْهَقَاقِرُهُ﴾ له داماویدارہش داگیر ساون ﴿۱﴾ ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجْرَةُ﴾ ئەوانە ئەوانەن کە بی باوەر و گوناھکار و تاوانبارن ﴿۲﴾

سورہ قی التکویر ﴿﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوی خواى بەخشندەى مېهەبان

﴿إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ﴾ کاتیک کە رۆژ پینچرایەو (پروناکی نەما) ﴿۱﴾ ﴿وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ﴾ وە دەمیک کە ئەستیرەکان هەل وەرین و کەوتنە خوارەو (تارییک بوون) ﴿۲﴾ ﴿وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ﴾ وە کاتیک کە کێوھەکان خراوەری (واتە لە شوینی خۆیان خزیتسدران) ﴿۳﴾ ﴿وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ﴾ وە کاتیک کە وشترە ئاوسەکان وازیان لى هیترا ﴿۴﴾ ﴿وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ﴾ وە کاتیک کە جانەوهران کۆکرانەو ﴿۵﴾ ﴿وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ﴾ وە دەمیک کە دەریاکان هەلگیر سیترا (تیکەل کران) ﴿۶﴾ ﴿وَإِذَا الْثُلُومُ رُويَتْ﴾ وە ساتیک کە هەموو گیانیک جووتکرایەو (لەگەل لاشەدا) ﴿۷﴾ ﴿وَإِذَا الْأَنْهَارُ سُجِّرَتْ﴾ وە کاتیک پرسیارکرا لە کچانی زیندە بە چال ﴿۸﴾ ﴿بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ﴾ کە بەج گوناھنیک کوزران ﴿۹﴾ ﴿وَإِذَا الصُّحُفُ نُقِرَتْ﴾ وە کاتیک کە نامە (ی کردەو) بلاو کرایەو (و دابەشکرا) ﴿۱۰﴾ ﴿وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ﴾ وە دەمیک کە ئاسمان دامالیتراو پینچرایەو ﴿۱۱﴾ ﴿وَإِذَا الْجَبَلُ سُيِّرَتْ﴾ وە کاتیک کە دۆزەخ هەلگیر سیترا ﴿۱۲﴾ ﴿وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِقَتْ﴾ وە ساتیک کە بەهشت نزیک خرایەو ﴿۱۳﴾ ﴿عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ﴾ ئەو کاتە هەموو کە سینک دەزانی کە چی نامادە کردەو (بۆ خۆی لە چاکەو خرابە) ﴿۱۴﴾ ﴿فَلَا أَقِيمُ بِالْحَسَنِ﴾ سویند بەو (ئەستیرە گەرۆکانەى) دەگەرینەو ﴿۱۵﴾ ﴿الْجَوَارِ الْكُنُوسِ﴾ بەو ئەستیرانەى کە پەنادە گرن و دیار نامیتن ﴿۱۶﴾ ﴿وَالنَّارِ إِذَا عَسَسَتْ﴾ وە بەشەو کە تاریک دەبیت ﴿۱۷﴾ ﴿وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَتْ﴾ وە بە بیانی کە هەناسە دەدات ﴿۱۸﴾ ﴿إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ﴾ بیگومان ئەو قورئانە گوفتاری پەوانە کراوینکی پایە بەرزە (کە فریشتەى وەحیە) ﴿۱۹﴾ ﴿ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ﴾ بەهیتزە، لای خواوەنى عەرش (لای خواى گەورە)، وخواوەنى پلە و پایە بە ﴿۲۰﴾ ﴿مَطَّاعٍ ذُرَّامِينٍ﴾ قسە پەواپە لەناو فریشتەدا و دەست پاکە ﴿۲۱﴾ ﴿وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْحُونٍ﴾ هاوڕیکەتان (کە موخەممەدە ﷺ) شیت نی یە (وەک ئیوہ دەلین) ﴿۲۲﴾ ﴿وَلَقَدْ زَاوَاهُ بِالْأُنْهَارِ الْغَابِيَةِ﴾ سویند بەخوا بیگومان (فریشتەى وەحى) دیبوە لە ئاسۆی رووندا ﴿۲۳﴾ ﴿وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ﴾ وە ئەو پزۆد و چرووک نیە لە گەیاندنى وەحى و پەيامە کەیدا ﴿۲۴﴾ ﴿وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيفٍ﴾ وە ئەو (قورئانە) قسەى شەیتانى دەر کراو لە بەزەبى خوانى یە (وەک ئیوہ دەلین) ﴿۲۵﴾ ﴿فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ﴾ ئەو بۆ کوی دەرفون ﴿۲۶﴾ ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ ئەو قورئانە تەنها ئامۆزگارى یە بۆ هەموو جیهانبیان ﴿۲۷﴾ ﴿لَمِنَ شَأْنِكَ أَنْ تَشْفِقَ﴾ بۆ ئەو کەسانەى کە بیانەوى بەرى ی راست دا برۆن لە ئیوہ ﴿۲۸﴾ ﴿وَمَا تَشَاءُونَ﴾ ئیوہ ئارەزوو (ی پى ی راست) ناکەن ﴿۲۹﴾ ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ مەگەر کاتیک کە پەروردگارى هەمووان ببەوینت وە ناچارتان بکات پى ی ﴿۳۰﴾

سوره‌تی ﴿الانفطار﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ﴾ کاتیک که‌ناسمان له‌ت‌بوو ﴿وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انشَطَرَتْ﴾ وه‌ده‌مینک که‌نه‌ستیره‌کان (که‌وته‌ خواره‌وه) به‌په‌رش و بلاوی ﴿وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ﴾ وه‌ساتیک که‌ده‌ریا‌کان تیکه‌ل‌کران ﴿وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ﴾ وه‌ساتیک که‌گۆره‌کان ژیره‌و ژوور‌کران واته (مردووه‌کان هاتنه‌ده‌روه) ﴿عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ﴾ نه‌و کاته‌هموو که‌سینک‌ده‌زانیت که‌چی له‌پیشه‌وه ناردووه (چیشی) دوا‌خستوه (بو‌خوی) ﴿يَأْتِيهَا الْإِنسُنُّ﴾ نه‌ی ئینسان ﴿مَا عَرَكَ بِرَبِّكَ الْكَبِيرِ﴾ چی تزی خه‌له‌تان‌دووه به‌په‌روه‌ردگاری به‌ریزو وگه‌وره‌ت (والنی یاخی بو‌ویت) ﴿الَّذِي خَلَقَكَ﴾ نه‌و (په‌روه‌ردگار) هی که‌دروستی کردوویت و ﴿فَسَوِّدْكَ فَعَدَّكَ﴾ رینکی خستوویت و جیای کردوویت‌وه (له‌گیان له‌به‌رانی تر) ﴿فِي آيٍ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ﴾ له‌هر وینه‌به‌کدا که‌خوی ویستبیتی به‌کی خستوویت ﴿كَلَّا لَئِن لَّمْ يَكْذِبُونَ بِاللَّيْنِ﴾ وانسی به‌(که‌تی‌ی گه‌بشتوویت) به‌لکو (پژوی) پاداشت به‌درو‌ده‌زانن ﴿وَإِنَّا عَلَيْنَا لَلْحَافِظِينَ﴾ بنگومان چند چاودیرنکتان به‌سه‌روه‌یه ﴿كِرَامًا كَاتِبِينَ﴾ که‌به‌ریزو نووسه‌رن ﴿يَعْمَلُونَ مَاتَّقِعُونَ﴾ هه‌رچی بکه‌ن ده‌یزانن ﴿إِنَّا لَأَنْزَارٌ لِّی بَعِيرٍ﴾ به‌راستی چاکه‌کاران له‌ناو‌نازو نیعمه‌تدان ﴿وَإِنَّا لَفَجَّارٌ لِّی حَبِیرٍ﴾ بنگومان به‌دکاران له‌دوزه‌خان ﴿بِضَلُّونَهَا یَوْمَ الدِّینِ﴾ له‌پژوی پاداشتدا ده‌چنه‌ناویه‌وه ﴿وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ﴾ وه‌نه‌وان لسی‌ده‌رناچن ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا یَوْمَ الدِّینِ﴾ تو‌چووزانیت که‌پژوی پاداشت چی‌به‌ ﴿ثُمَّ مَّا أَدْرَاكَ مَا یَوْمَ الدِّینِ﴾ دووباره‌چووزانیت پژوی پاداشت چی‌به‌ ﴿یَوْمَ لَا تَعْمَلُکَ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَیْئًا﴾ پژونکه‌که‌هیچ که‌س هیچی به‌ده‌ست‌نی به‌بو‌هیچ که‌س ﴿وَالْأَمْرُ یَوْمَ مَبْدُورٍ﴾ وه‌فرمان له‌و پژوهدا هه‌ر بو‌خوابه

سوره‌تی ﴿المطففین﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿وَتِلْكَ لَلْمُطَفِّفِينَ﴾ هاوار بو‌ته‌رازو و بازان ﴿الَّذِينَ إِذَا أَكَّالُوا عَلَی النَّاسِ یَسْتَوْفُونَ﴾ نه‌وانه‌ی که‌کاتیک پیوانه‌بکه‌ن (بو‌خویان) له‌سه‌ر (مالی) خه‌لکی به‌ته‌واوی وه‌ری ده‌گرن ﴿وَإِذَا كَانُوا مِنْهُمْ وَرَثًا فُجِّرُوا﴾ به‌لام کاتیک بو‌یان پیوانه‌یان کیشانه‌بکه‌ن که‌میان ده‌ده‌نی ﴿الَّذِینَ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ﴾ نایا نه‌وانه نازانن که‌ببگومان زیندوو ده‌کرینه‌وه ۱۹ ﴿

﴿يَوْمَ عَظِيمٍ﴾ له پوړینکی گه‌وره‌دا ﴿يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ پوړتیک که خه‌لک له‌به‌رده‌م
 په‌روه‌دگاری جیهانیان دا ده‌وه‌ستن ﴿كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفَجَارِ لَفِي نَجْمٍ﴾ با په‌شیمان بنه‌وه ، چونکه
 به‌راستی نامه‌ی تاوانباران له ناو ده‌فته‌رینکی په‌ستی په‌شدايه ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَجَدَ﴾ تو چوزانیت
 شه‌وه‌فته‌ره چی په ﴿كِتَابَ مَرْفُومٍ﴾ ده‌فته‌رینکی نوسراوه ﴿وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ الْمَكِيدِينَ﴾ هاوار له‌و
 پوړه‌دا بؤ بی بروایان ﴿الَّذِينَ يَكْفُرُونَ يَوْمَ الْبُرْجِ﴾ نه‌وانه‌ی که پروا ناکه‌ن به‌پوړی پاداشت دانه‌وه ﴿وَمَا يَكْتُمُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ﴾ که‌س شه‌وه‌ پوړه‌به‌درو نازانیت مه‌گه‌ر هم‌وو سته‌م کارینکی گونا‌هبار ﴿وَإِنَّمَا أَعْيَبَ عَلَيْهِ السَّنَاءُ﴾ هر کاتیک که نایه‌ته‌کانی نیمه‌ی بؤ بخوینرتنه‌وه ﴿قَالَ أَسْطُرُ الْأُولَى﴾ ده‌لی (نه‌مانه)
 نه‌فسانه‌ی پیشینان ﴿كَلَّا﴾ نه‌خیر وانی په ﴿بَلْ زَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ قَاكُوا لِيَكْسِبُونَ﴾ به‌لکو ژه‌نگی
 شه‌و (خرابانه‌ی) که ده‌یانکرد په‌رده‌ی هیناوه به‌سه‌ر دل‌باندا ﴿كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَّحُجُونَ﴾ نه‌خیر
 به‌راستی شه‌وان له‌و پوړه‌دا، بی به‌شن له‌بینی په‌روه‌دگاریان ﴿ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ﴾ له پاشان
 بیگومان شه‌وان ده‌چنه‌دوزه‌خه‌وه ﴿ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ﴾ شه‌مجا بی یان ده‌ووتریت شه‌مه
 شه‌ویه که پرواتان بی نه‌ده‌کرد ﴿كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَنْزَارِ لَفِي عِلْمٍ﴾ به‌راستی نامه‌ی (کرداری) چاکه‌کاران
 له‌ناو ده‌فته‌رینکی به‌رزدايه ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلْمُونَ﴾ تو چوزانیت شه‌وه‌فته‌ره به‌رزه چی په ؟ ﴿كِتَابَ
 مَرْفُومٍ﴾ ده‌فته‌رینکی نوسراو (ی شه‌منده‌به‌فهره) ﴿يَشْهَدُ الْمُقَرَّبُونَ﴾ نزیکانی خودا ده‌بینن ﴿وَإِنَّمَا أَعْيَبَ عَلَيْهِ السَّنَاءُ﴾ که ده‌یان کردی بؤ بی بروایان
 ته‌خت و باره‌گاوه‌سه‌یر ده‌که‌ن ﴿تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ﴾ ده‌بینیت له‌روخساریاندا
 جوانی وگه‌شاوه‌بی خوشگوزهرانی ﴿يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَّحْمُورٍ﴾ شه‌رابی پاکسی سه‌ر به‌مؤریان بی
 ده‌دری بیخونه‌وه ﴿حِجَّتُمْ مَسَاجِدَكُمْ﴾ که دوا قومی بؤنی میسکه ﴿وَفِي ذَلِكَ فَلَيْتَاتٍ مِنَ الْمُنْتَفِسَاتِ﴾ بؤ
 شه‌وه‌با پیشبرکی بکه‌ن پیشبرکی کاران ﴿وَمِنْ أَرْجَائِهِمْ سِنِينَ﴾ تیکه‌ل کراو له‌ناوی ته‌سنیمه ﴿وَإِنَّمَا أَعْيَبَ عَلَيْهِ السَّنَاءُ﴾ که ده‌یان کردی بؤ بی بروایان
 بیگومان شه‌وانه‌ی که به‌دکار بوون ﴿مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا بِصَحْوَاتِ الْآيَاتِ﴾ بی ده‌که‌نین به‌وانه‌ی که بروایان هینا بوو
 ﴿وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ﴾ وه کاتیک که به‌لایاندا بروشتنایه‌چاویان لی داده‌گرتن ﴿وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَى
 أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ﴾ وه کاتیکیش بگه‌رانایه‌ته‌وه بؤ لای مال و مندلیان، به‌پیکه‌نین و گالته‌کردن
 (به‌موسولمانان) هوه‌ده‌گه‌رانه‌وه ﴿وَإِذَا رَأَوْهُمُ قَالُوا إِنَّا هُنَا لِنَاصِرُونَ﴾ وه کاتیکیش بیانیننایه
 شه‌یانوت: شه‌مانه‌گومران ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفَظِينَ﴾ له کاتیکدا که (شه‌وان) به‌چاودیر نه‌نیراون
 بؤ سه‌ر موسلمانان کان (تا شه‌م قسه‌یه‌بکه‌ن) ﴿

﴿قَالِيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ﴾ نه مرقو (كه پژی دوایی به) نه وانهی كه پروادار بوون به
 بی پرواكان بی ده كه نن ﴿عَلَى الْأَرْبَابِكِ يَنْظُرُونَ﴾ له سهر قنه فوه كورسیه وه سهیر ده كه نن ﴿هَلْ
 تُؤْتِي الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ (تا بزائن) تولهی نهو بی پروایانه دراوته وه، له سهر نهو كرده وانهی كه ده بیان
 كرد (له دونیادا)؟ ﴿﴾

سورתי ﴿الانشقاق﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ﴾ کاتینک كه ناسمان لهت بوو ﴿وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ﴾ وه ملکه چی کرد بو
 پهروهردگاری و ده بی هرواش بیت ﴿وَلَمَّا الْأَرْضُ مُدَّتْ﴾ و ساتینک كه زهوی راکیشراو پانکرایه وه
 (پراخرا) ﴿وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ﴾ وه نه وهی تیدابوو فرینی داو هبچی له ناودانه ما ﴿وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ﴾
 وه ملکه چی کرد بو پهروهردگاری و ده بی هرواش بیت ﴿يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ﴾ نهی ئینسان
 ﴿إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ﴾ تو بینگومان تینکوشه ریت به ره وه پهروهردگارت به تینکوشان! نه وسا
 بی ی ده گهیت ﴿فَأَمَّا مَنْ أُوِّيَ كُتُبَهُ بِمَيْمِنِهِ﴾ نه مجا نهو كه سهی كه نامه ی (کرده وهی) درایه دهستی
 راستی ﴿فَسَوْفَ يَحْشَابُ حِسَابًا لَّيْسَ بِرَا﴾ نه وسا پرسینه وه یه کی سووک و ناسانی له گه ل ده کری ﴿وَيُنْقَلِبُ
 إِلَىٰ أَهْلِهِ مُسْرُورًا﴾ وه به دلخوشی ده گه ریتسه وه بو لای كهس و کاری ﴿وَأَمَّا مَنْ أُوِّيَ كُتُبَهُ وَرَأَىٰ
 ظَهْرَهُ﴾ وه نهو كه سهی نامه ی له پشتسه وه درایه دهستی ﴿فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا﴾ نه وه به زووی داوی
 مردنی خوی ده کات ﴿وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا﴾ وه ده چینه دوزه خه وه ﴿إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مُسْرُورًا﴾ (چونکه)
 بینگومان نهو له ناو كهس و کاری دا دلخوش بووه ﴿إِنَّهُ ظَنَّ أَن لَّنْ نَّحُورَ﴾ وه نهو وای گومان ده برد،
 كه هر گیز ناگه ریتسه وه (لای خوا) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا كَانُوا بِآبَعِينِ﴾ نه خیر وانی به! چونکه به راستی
 پهروهردگاری نهو ناگادار بووه بهو ﴿فَلَا أُنسِرُ بِالْشَّقِيِّ﴾ سویند به سووری كه ناری ناسمان ﴿وَاللَّيْلِ
 وَمَا وَسَقَ﴾ وه به شه وو نهو شتانهی كه کویان ده کاته وه ﴿وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ﴾ وه به مانگ
 کاتینک كه پر ده بیتسه وه ﴿لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ﴾ (ئیوه) تی نه پرن له حالیکه وه بو حالیکه تر ﴿فَمَا لَهُمْ
 لَا يُؤْمِنُونَ﴾ نیتر بوچی پروا ناهیتن؟ ﴿وَلَمَّا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ﴾ وه کاتینک كه
 فورنانبان بو بخوینریتسه وه سوژده نابن (مل كه چی ناکن) ﴿بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيَكْفُرُونَ﴾ به لام نه وانهی
 كه بی پروان به دروی نه زائن ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ﴾ وه خوا چاك ناگادار و زانایه به وهی كه
 له دلی ده گرن ﴿فَنَبِّئْهُمْ بِعَذَابِ آلِيعِمْ﴾ كه واته مژده بیان بدهری به سزای سهختی (قیامت) ﴿﴾

﴿إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ به لام نهوانه‌ی که بر وایان هیناوه و کرده‌وه باشه کانیان کردووه
 ﴿لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾ بۆ نهوان هه‌یه پاداشتی بی برانه‌وه ﴿۱۵﴾

سوره قی ﴿البروج﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿وَالسَّمَاءَ ذَاتِ الْبُرُوجِ﴾ سویند به ناسمانی خاوه‌ن بورجه‌کان ﴿۱﴾ ﴿وَالْيَوْمَ الْمَوْجُودِ﴾ وه به‌ورپوژهی که
 به‌لئینی پیندراوه ﴿۲﴾ ﴿وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ﴾ وه به‌هموو بینه‌رو بینراوینک (یا شایه‌ت و شایه‌تی له‌سه‌ر
 دراو یا رپوژهی هه‌ینی و رپوژهی عه‌ره‌فه) ﴿۳﴾ ﴿فَبَلِّغْ أَصْحَابَ الْأَحْدُودِ﴾ به‌کوشت چن خاوه‌ن چاله‌کان (له
 غمه‌کان) ﴿۴﴾ ﴿التَّارِثِينَ الْوَارِثِينَ﴾ نه‌و ناگره‌ی خاوه‌ن سووته‌مه‌نی (و بلیسه‌یه) ﴿۵﴾ ﴿إِذْهُمْ عَلَيْهِمْ أَقْوَودُ﴾
 کاتینک که نه‌وان دانیشتبون به‌ده‌وری (ناگره‌که) دا ﴿۶﴾ ﴿وَهُرَعَلَى مَا يَقَعُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ﴾ وه نه‌وان
 سه‌یری نه‌وه‌یان ده‌کرد که ده‌یان کرد به بر واداره‌کان ﴿۷﴾ ﴿وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ آلًا﴾ وه نه‌م سزایه‌ش
 هه‌ر له‌به‌ر نه‌وه ده‌دران ﴿۸﴾ ﴿أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ﴾ که بر وایان هینا‌وو به‌خوی به‌ده‌سه‌لانی
 سوپاسکراو ﴿۹﴾ ﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه‌و خودایه‌ی که مولکی ناسمانه‌کان و زه‌ویی بۆ نه‌وه
 ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ وه خوا ناگاداره به‌سه‌ر هموو شتینکدا ﴿۱۰﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَتَلُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾
 به‌راستی نه‌وانه‌ی که نازاری پیاو و ژنه بر واداره‌کانیان داو ﴿۱۱﴾ ﴿لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾ له‌باشان په‌شیمان نه‌بوونه‌وه
 ﴿فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلْوَعٌ﴾ نه‌وه بۆ نه‌وان هه‌یه سزای دوزه‌خ، وه سزای (ناگری) سو‌تینه‌ر
 ﴿۱۲﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بیگومان نه‌وانه‌ی بر وایان هینا‌و کرده‌وه چاکه‌کانیان کرد
 ﴿لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ بۆ نه‌وان هه‌یه به‌هه‌شتانینک که جوگه‌ناوی زور ده‌روات به‌ژیریناندا
 ﴿۱۳﴾ ﴿ذَلِكَ الْقَوْلُ الْكَبِيرُ﴾ نا نه‌وه‌یه سه‌رکه‌وتنی گه‌وره ﴿۱۴﴾ ﴿إِنْ يَنْظُرِ رَبُّكَ لَسَدِيدٌ﴾ به‌راستی ده‌ست وه‌شانندی
 په‌روه‌ردگاری نۆ زور سه‌خته ﴿۱۵﴾ ﴿إِنَّهُ هُوَ بَدِيٌّ وَبَعِيدٌ﴾ بیگومان هه‌ر نه‌وه که له‌سه‌ره‌تاوه (مرؤف)
 دروست ده‌کات و (دوای مردنیش) زیندووی ده‌کاته‌وه ﴿۱۶﴾ ﴿وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ﴾ وه هه‌ر نه‌وه لیخو‌شبووی
 میهره‌بان ﴿۱۷﴾ ﴿ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ﴾ خاوه‌نی عه‌رش و به‌رزو پایه‌دار ﴿۱۸﴾ ﴿فَعَالٌ لَبِيبٌ﴾ هه‌رچه‌کی
 بیه‌ویت ده‌یکات ﴿۱۹﴾ ﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ﴾ نایا پینت گه‌بیشتووه باس و به‌سه‌ره‌اتی له‌شکره‌کانی ﴿۲۰﴾
 ﴿فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ﴾ فیرعه‌ون و سه‌موود ﴿۲۱﴾ ﴿بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ﴾ به‌لکو نه‌وانه‌ی که بی بر وایان بوون
 هه‌میشه له به‌درو زانینی (قورنان) دان ﴿۲۲﴾ ﴿وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ﴾ وه خواش (به‌ده‌سه‌لات و زانینی)
 له‌پشتیانه‌وه ده‌وری داون ﴿۲۳﴾ ﴿بَلِ هُوَ قَوْلٌ بَلْ كُفُّوا أَعْيُنَهُمْ﴾ به‌لکو نه‌وه (ی که به‌درووی ده‌زانن) قورنانینکی گه‌وره‌وه
 به‌رینه‌وه ﴿۲۴﴾ ﴿فِي لُوحٍ مَّخْطُوطٍ﴾ له‌له‌و حینکی پارنیزراو دایه (که پنی ده‌وتربیت لوح‌المحفوظ) ﴿۲۵﴾

سورہتی ﴿ الطارق ﴾

﴿ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿ وَالسَّمَاءَ وَالطَّارِقَ ﴾ سویند بہ ناسمان و ٹہوہی کہ لہ شہوا دہرہ کہوی ﴿ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ﴾ تو چوزانیت دہر کہوتووی شہو چی یہ ؟ ﴿ النَّجْمُ الثَّاقِبُ ﴾ ٹہستیرہی درہ خشانہی تاریکی کون کہرہ ﴿ إِنَّ كُلَّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْنَا مَآفِقٌ ﴾ (سویند بہ مانہ) کہس نی یہ کہ چاودیریکی بہ سہرہوہ نہبی ﴿ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴾ دہی با مروف سہرنج بدات کہ لہ چی دروست کراوہ ﴿ خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ﴾ دروست کراوہ لہ ناوینکی فریندراو (ہہلقولاو) ﴿ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴾ کہ دہرہ چی لہ ناوہندی پشت (ی بیاو) و دانہی (پہراسوی) سنگی (ژن) ہوہ ﴿ إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴾ بہراستی خوا بہدہسہ لانہ لہ سہر زیندوو کردنہوہی ﴿ يَوْمَ تَبْيَضُّ بَيَاضًا لَّيْلًا ﴾ لہ پورژنکدا کہ ہہر چی نہیتی ہہ بہ ناشکرا دہ کری ﴿ قَالَهُ مِنْ قُورٍ وَلَا نَاصِرٍ ﴾ ٹہو نہ ہیزنک شک دہبات و نہ پشتیوانیک ﴿ وَالسَّمَاءَ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴾ سویند بہ ناسمانی خواوہن باران ﴿ وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴾ وہ بہزہوی خواوہن درزو قلیش ﴿ إِنَّهُ لَقَوْلُ فَضْلٍ ﴾ بیگومان ٹہم (فورٹانہ) م وتہی راست و جیا کہرہوہیہ ﴿ وَمَا هُوَ بِالْهَزِيلِ ﴾ وہ گالٹہ نی یہ ﴿ إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴾ بیگومان بی پرواکان (پیلان دہ گیرن) و فیل دہ کہن چون فیل کردنیک ﴿ وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴾ وہ منیش پیلان دہ گیرم (ونہ خشہ دہ کیشم لہ بہرامبہر پیلانی ٹہواندا) چون پیلان ونہ خشہ کیشانیک ﴿ قَتِيلِ الْكَافِرِينَ ﴾ ٹہمجا (توش ٹہی پتغہ مہر ﷺ) مؤلٹہی بی پرواکان بدہ ﴿ أَمْ يَلْمُهُمْ زُورِيَدًا ﴾ منیش کہ مینک لییان دہوہستم (پاشان دہ بینیت چیان بہ سہر دہ ہیٹم بہ سزادانا بان) ﴿

سورہتی ﴿ الأعلى ﴾

﴿ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿ سَبَّحَ اسْمُ رَبِّكَ الْأَعْلَى ﴾ تہ سببھاتی پہرورہ دگاری ہہرہ بلندت بکہ ﴿ الَّذِي خَلَقَ قَسْرَى ﴾ ٹہوہی (ہہموو) شتیکی) دروست کردوہوہ و پرنک و پینکی کردوہوہ ﴿ وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى ﴾ وہ ٹہوہی کہ نہ خشہی کیشاوہ (بو ہہموو شتیک) ٹہمجا شارہزای کردوہوہ ﴿ وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى ﴾ وہ ٹہوہی کہ لہوہری دہرہیناوہ ﴿ فَجَعَلَهُ غَنَاءً أَحْوَى ﴾ ٹہمجا دہ بیکات بہ پوشی رہش داگہراو ﴿ سَقَّرْنَا لَكَ الْفَلَاسَى ﴾ (ٹہی موحمہد ﷺ فورٹانت) بہ سہردا دہ خوینینہوہو ہہر گیز بیرت ناچیتہوہ ﴿ الْإِنشَاءَ اللَّهُ ﴾ مہ گہر ٹہوہی کہ خوا بیہوینت ﴿ إِنَّهُ بِعَلَمِ الْجَبَرُوتِ وَمَا يُعْتَفَى ﴾ بیگومان ٹہو بہ ہہموو شتیکی ناشکراو پہنہان ناگادارہ ﴿ وَتَنْبَأُكَ لِلْإِنْسَانِ ﴾ وہ یارمہتیت دہدہین بو ری ی ناسان ﴿ فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَى ﴾ ٹہمجا توش ہہردہم ناموزگاری بکہ ٹہ گہر سوودی گہیاندا ﴿ سَيَذَكِّرْ مَنْ يَخْتَارُ ﴾ بیگومان ٹہوہی لہ خوا بترسی پہندی لی و ہرہ گری ﴿

﴿وَيَجْتَبِيهَا الْأَشْقَى﴾ وه نه وهی زور خرابیش بی خوی لی دور ده خاتمه وه ﴿الَّذِي يَصِلِي النَّارَ الْكُبْرَى﴾
 نه وهی ده چیه ناو ناگری هره گه وره وه ﴿ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى﴾ له پاشان نه ده مرئی تییدا
 (تا رزگاری بیت) وه نه ده زی (تییدا به ناسایی) ﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّى﴾ به راستی سهر فراز بوو نه وهی که
 خوی پاک راگرت ﴿وَدَكَرْتُ أَنَّمَا زَيَّنَّا لَهُ فِيهَا ذَاكِرًا﴾ وه ناوی په روره رزگاری خوی ده بات و که ونه نویژ کردن
 (وپا رپا به وه) ﴿بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ به لکو ثنوه ژبانی دنیا هه لده بژیرن ﴿وَالْآخِرَةَ خَيْرًا وَأَبْقَى﴾
 که چی (ژبانی) دوا پوژ باشتره پایه دارتره ﴿إِنَّ هَذَا لَأَلْفُ الصُّخُفِ الْأُولَى﴾ بی گومان نه مهی
 (که باسکرا) له نامه ی پیشوه کاندایه ﴿صُخُفٍ بِرَهْمِيمٍ وَمُوسَى﴾ نامه کانی ثیراهیم و موسا ﴿

سوره فی ﴿الغاشیة﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ﴾ نایا هه والی رژی دوا بی (رژی داپوشه رت) پنگه شتو وه ﴿وَجُودًا يُؤْمِدُ﴾
 ﴿خَشِيعةً﴾ زور دم و چاو له و پوژده اترسناک و ریسواو شهرمه زارن ﴿عَامِلَةً نَّاصِبَةً﴾ هه ولده رنکی
 په نجه پون ﴿تَصَلَّى نَارًا كَامِيَةً﴾ ده چنه ناو ناگری هره گه ره وه ﴿تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ لَئِيَّةٍ﴾ ناو
 ده درین له سه رچاوه ی کول به کول و زور گرم ﴿لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرْحٍ﴾ خوراکیان هه درکی
 حوشر خوار (ی ناگریبته) ﴿لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ﴾ نه قه له وی ده کات و نه برسیتی لا ده بات ﴿
 وَجُودًا يُؤْمِدُ نَاعِمَةً﴾ زور پوخسار له و پوژده ا پاراوه (جوان و گه شن) ﴿اسْتَعْيَبَ رَاضِيَةً﴾ رازبین
 له کوششی خویان ﴿فِي حَنَّةٍ عَالِيَةٍ﴾ وان له به هه شتی به رزو بلندا ﴿لَا تَسْمَعُ فِيهَا لِيغَةً﴾ قسه ی هیچ
 وپوچی تییدا نابستن ﴿فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ﴾ تییدایه تی سه رچاوه ی ره وان ﴿فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ﴾ تییدایه تی
 زور قه نه فه و ته ختی به رز ﴿وَأَكْوَابٌ مَوْسُوعَةٌ﴾ وه په رداخی داتراو ﴿وَمَنَارِقُ مَصْفُوعَةٌ﴾ وه پشتی
 ریزکراو ﴿وَزَرَائِبٌ مَبْنُوعَةٌ﴾ وه قالی راخراو له هه موو لایه که وه ﴿أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ﴾ ده ی
 بو وورد نابنه وه له حوشر که چون دروست کراوه ﴿قَالَ السَّمَاءُ كَيْفَ رُفِعَتْ﴾ وه له ناسمان که چون
 به رز کراوه ته وه ﴿قَالَ الْجِبَالُ كَيْفَ نُصِبَتْ﴾ وه له شاخه کان که چون داکوتراون و دامه زریتراون؟ ﴿
 قَالِ الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ﴾ وه له زهوی که چون راخراوه ﴿فَذَكِّرْ إِنَّكَ أَنْتَ مُذَكِّرٌ﴾ که و ابو
 ناموژگاری بکه، تو هه ناموژگاری کاریت ﴿أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّطٍ﴾ تو ده سه لات دار نیت
 به سه ریاندا ﴿

﴿الْأَمْنِ تَوَلَّى وَكَفَرَ﴾ به لام نهو که سه‌ی که پشت هه لکاو بی بروا بیت ﴿فَعَذَّبَهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ﴾
 نه‌وه خوا سزای ده‌دات به سزای زور گه‌وره ﴿إِنَّ إِلَهَنَا إِلَّا هُمْ﴾ بیگومان هه ربؤ لای نیمه‌یه
 گه‌رانه‌وه بیان ﴿ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا جِسَابَهُمْ﴾ له پاشان به‌راستی له‌سه‌ر نیمه‌یه لی پرسینه‌وه بیان ﴿﴾

سوره‌تی ﴿الفجر﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿وَالْفَجْرِ﴾ سویند به به‌ره‌به‌بان ﴿وَلَيْلٍ إِعْشَرَ﴾ وه به ده شه‌وی سه‌ره‌تای مانگ (ی ذی الحجة) ﴿
 وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ﴾ وه به‌تاک و جووت ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرَ﴾ وه به‌شه‌وگار کاتیک که تی ده‌به‌ریت ﴿
 هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِذِي حِجْرٍ﴾ نایا نه‌مانه‌ی که سویند بیان پی خورا شایسته‌ی سویند پی خواردن نین لای
 که‌سانی تیگه‌یشتوو ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا فَعَلْ رَبُّكَ بِعَادٍ﴾ نایا نابینیت که په‌روه‌دگاری تو چی کرد به‌گه‌لی عاد
 ﴿إِزْمَازَانَ الْعِمَادِ﴾ وه به‌هوزی نیرم؟ خاوه‌نی پایه (وده‌سه‌لات) ﴿الَّتِي لَمْ يَخْلُقْهَا فِي الْيَوْمِ﴾ که
 وینه‌بان دروست نه‌کرابوو له هه‌موو وولاندا ﴿وَتَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ﴾ وه (چی کرد) به‌گه‌لی
 سه‌موودنه‌وانه‌ی که (شاخی) به‌ردیان ده‌تاشی له شیوو دۆله‌کاندا ﴿وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَارِ﴾ وه فیرعه‌ونی
 خاوه‌ن سنگی زور (وه‌ک نه‌هرامه‌کان، که وه‌ک سنگ چوون به‌زه‌ویدا) ﴿الَّذِينَ ظَفَرُوا فِي الْيَوْمِ﴾
 نه‌وانه‌ی که باخی بوون له ولاندا ﴿فَأَكْفَرُوا فِيهَا الْفِسَادَ﴾ وه زوریان خرابه‌تیدا کرد ﴿
 فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ﴾ نه‌مجا په‌روه‌دگاری تو دایگرتن به‌قامچی سزا ﴿إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ﴾
 به‌راستی په‌روه‌دگاری تو له که‌مینی ستم کاراندا به‌ه ﴿فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذْ مَا أَبْتَكَنَهُ رَبُّهُ﴾ جا کاتیک
 که خاوانده‌می تاقی کرده‌وه ﴿فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ﴾ و ریزی گرت و نازو نیعمه‌تی به‌سه‌ردا پشت
 ﴿فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَ﴾ نه‌وه ده‌لی په‌روه‌دگارم ریزی گرتووم ﴿وَأَمَّا إِذْ مَا ابْتَكَنَهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ﴾ وه نه‌گه‌ر
 تاقی کرده‌وه و پوزی که‌م پیدا ﴿فَيَقُولُ رَبِّي أَهْنَنِ﴾ نه‌وسا ده‌لی په‌روه‌دگارم ریسوای کردووم ﴿
 كَلَّا﴾ نه‌ه‌وانی به (که نپوه بیری لی ده‌که‌نه‌وه) ﴿بَلْ لَأَكْفُرُونَ الْيَتِيمَ﴾ به‌لکو نپوه ریزی هه‌تیوان
 ناگرن ﴿وَلَا يَخْشَوْنَ عَلَىٰ طَعَامِ الْمُسْكِينِ﴾ وه هانی به‌کتری ناده‌ن له‌سه‌ر خوارده‌مه‌نی دان (و به‌خپو
 کردنی) هه‌زاران ﴿وَأَكْلُونَ الْلُبَّاءَ أَكْلًا لَمَّا﴾ (به‌لکو سه‌ره‌رای نه‌مه‌ش به‌شه) میراتی (به‌شداران)
 هه‌مووی (به‌هه‌له‌به) ده‌خون ﴿وَيَجْبُونَ الْعَالَ حُجَابًا﴾ وه مال و سامانتان خوش ده‌ویت به‌خوش
 ویستنیکی زور ﴿كَلَّا إِذَا دُكِّي الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا﴾ نابی و ابکن! کاتیک که زه‌وی به‌توندی درابه‌یه‌کدا و
 پاره‌پاره‌کرا ﴿وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا﴾ (له‌پوزی دوا پیدا) په‌روه‌دگارت دیت (بؤ لپیرسینه‌وه‌ی
 خه‌لکی، هاتنیک شیاوی زاتی خوی بیت، بروامان پیته‌تی به‌بی هیچ لپچواندن ولیکدانه‌وه‌یه‌ک، وه
 چۆنیه‌تیه‌که‌ی نازانین، تنه‌ها خودا خوی ده‌زانیت) وه فریشته‌کانیش پؤل پؤل دین ﴿﴾

﴿وَجَاءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ﴾ و لهو پرژدها دوزخ ده هیتريت (بو ساحه ی مه حشره) ﴿يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ﴾ لهو پرژدها نینسان (کرده وهی خوی) بیر ده که ویتسه وه ﴿وَأَذِّنْ لَهُ اللَّيْلَ كَرِيًّا﴾ به لام نهو بیر که و تنه وه به چ سوو دینک به و ده گه به نیت ؟ ﴿يَقُولُ يَنْتَظِرْتَنِي قَدْ مَتَّ لِحَيَاتِي﴾ (نه مجا به داخه وه) ده لنی خوزگه له دنیا دا کاری چاکه م پیش به خستایه بو نه م ژبانم ﴿يَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ﴾ نه مجا لهو پرژدها کهس سزای کهس نادات وه کو سزای خوا ﴿وَلَا يُؤْتِي وَثَاقَهُ أَحَدٌ﴾ وه کهس که له بچه ی کهس ناکات وه کو که له بچه کردنی خوا (بو بی باوه ران) ﴿يَتَأَيَّمْنَ النَّفْسَ الْفَاطِمَةَ﴾ (لهو پرژدها به خوا په رست ده و وتریت) نه ی نه فسی به نارام ﴿أَرْجِعِي إِلَى رَبِّكَ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً﴾ بگه پریره وه بو لای پهروه ردگاری خوت به په زامه ندی و لنی رازی بوون ﴿فَأَذْخُلِي فِي عِبَادِي﴾ نه مجا بچوره ناو به بنده چاکه کانی من ﴿وَأَذْخُلِي جَنَّتِي﴾ و بچوره ناو به هشتی منه وه ﴿

سوره قی ﴿البَلَدُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی مته ره بان

﴿لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ﴾ سویند به م شاره (که مه که به) ﴿وَأَنْتَ حَلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ﴾ وه تو لهو شاره دا نیشته جینی (که نازاردانی توی تیدا بریار دراوه) ﴿وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدٌ﴾ وه سویند به باوک (باو که ناده م) و نه وه ی که لنی که و توتوه وه ﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ﴾ سویند به خوا به راستی ناده میمان دروست کردوه هه همیشه له رنج و کیش و نارچه تیدایه ﴿إِنِّي حَسِبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيَّ أَحَدٌ﴾ نایا وا ده زانی که کهس ده سه لاتی به سه ریدانی به ﴿يَقُولُ أَهْلَكُ مَا لَا آئِنًا﴾ (به فیزه وه) ده لنی مالی زورم له ناو داوه و به خشبووه ﴿إِنِّي حَسِبُ أَنْ لَوْ يَرَهُ أَحَدٌ﴾ نایا وا ده زانی که کهس نه یدبوه ﴿أَلَنْ نَجْعَلَ لَهُ عِشْقِينَ﴾ نایا دوو چاومان نه داوه تی ﴿وَلِسَانًا وَشَفْتَيْنِ﴾ وه زمانیک و دوو لیومان بی نه داوه ؟ ﴿وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ﴾ وه ری ی چاک و خراپمان نشان نه داوه ﴿فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ﴾ که چی هیشتا (زورنک له خه لکی) په لاماری پله ی سه ختی نه داوه ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ﴾ تو چوزانیست پله ی سه خت کامه به ﴿فَكَرَّرْتَهُ﴾ نازاد کردنی کویله به ﴿أَوْ اطَّعْتُمْ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْعَبَةٍ﴾ و ناندانه له پروری گرانی و برسیتی دا ﴿يَتَّبِعُنَا وَمَنْ أَكْفَرُنَا﴾ به هه تیوی خزم ﴿أَوْ مَشِيكِنَا إِذَا مَتَرْنَا﴾ یا به هه ژاری خاکه سه ر (که فته کار) ﴿ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ سه ره رای نه مانه ش لهو که سانه بی که بروایان هیتابی ﴿وَتَوَّصَّوْا بِالصَّبْرِ﴾ وه ناموزگاری به کترین کردبی به نارامگرتن ﴿وَتَوَّصَّوْا بِالْمَرْحَمَةِ﴾ و ناموزگاری به کترین کردبی به به زه یی و میهره بانی ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَةِ﴾ نه وانه هاوه لانی دهستی راستن ﴿

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ﴾ وه تهوانه ی که بی پروا بوون به موعجیزه و نیشانه کانی نیمه تهوانه هاوه لانی دهستی چهبن ﴿عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ﴾ دایگرتوون ناگری دهرگا داخراو ﴿

سوره قی ﴿الشمس﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بهناوی خوی بهخشندهی میهره بان

﴿وَالشَّمْسُ وَضُحَاهَا﴾ سویند بهخوړ و پرووناکیه که ی ﴿وَالْقَمَرُ إِذَا تَلَّهَا﴾ وه سویند بهمانگ که دوا بهدوی ته وه لسی ﴿وَالنَّهَارُ إِذَا جَلَّهَا﴾ وه سویند به روژ کانی که خوړ دهرده خات ﴿وَاللَّيْلُ إِذَا بَعَثَهَا﴾ وه سویند به شو که خوړ داده پوشی ﴿وَالسَّمَاءَ وَمَا بَنَدَهَا﴾ وه سویند به ناسمان و بهوی دروستی کردوه ﴿وَالْأَرْضَ وَمَا طَحَاهَا﴾ وه سویند به زهوی و تهوی رای خستووه ﴿وَالنَّفْسَ وَمَا سَوَّاهَا﴾ وه سویند به نفسی نادهمی و تهو زاتهیشی که ړنک و پینک به دبهیتاوه ﴿وَاللَّهُمَّهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا﴾ ته مجا ړنگای چهوت و خراپ و چاک و خواهرستیشی پیشاندا ﴿فَدَأْفَلَحَ مِنَ رَّغْبَاهَا﴾ (سویند به هموو تهوانه) بهراستی ړزگاری بوو تهو که سهی که نفسی خوی پاک کرده وه ﴿وَقَدْحَابَ مِنَ دَسَاهَا﴾ بنگومان نا نومید بوو تهو که سهی که نفسی خوی (به گونا) وون و تاوانبار کرد ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا﴾ بروای نه هیتا هوژی سه موود به هو ی سهر که شی یانه وه ﴿إِذِ انبَعَثَ أَشْقَاهَا﴾ کاتیک که خراپترینیان هه ستایه وه (بو سهر برینی حوشتره که) ﴿فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا﴾ ته مجا پینغه مبره که ی خوا (صالح علیه السلام) پی ی وون: واز بهیتن لهم حوشتری خوا به و توره ناوه که ی ﴿فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا﴾ که چی بروایان پی نه کردو حوشتره که یان سهر بری ﴿فَدَمَّرْنَا عَلَيْهِمْ رَبُّهُمُ بِذُنُوبِهِمْ فَمَسَوْنَا﴾ ته مجا په روه ردگاری تهوان سزای رشت به سهر یاندا به هو ی گونا هه کانبانه وه و تهختی کردن ﴿وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا﴾ وه (خوا) ناترسی له پاشه روژی تهم (توله لی سندنه بیان) ﴿

سوره قی ﴿الليل﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بهناوی خوی بهخشندهی میهره بان

﴿وَاللَّيْلُ إِذَا يَغْشَى﴾ سویند به شو و کاتیک که (زهوی) داده پوشی ﴿وَالنَّهَارُ إِذَا تَجَافَى﴾ وه به روژ کانی که پرووناک ده بپته وه ﴿وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى﴾ وه بهو زاتهی که نیرو می ی دروست کردوه ﴿إِنْ سَعَى الْكاشِفَى﴾ بهراستی ههول و کوششی نیوه جوړاو جوړه ﴿فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى﴾ ته مجا تهو که سهی (مال) بیهخشی و له خوا بترسیت و پاریز کاربیت ﴿وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى﴾ وه بروای بی بهوی زورچاکه (لا اله الا الله یا بههشت) ﴿فَسَيُجْزَىٰ لِلْأَسْرَى﴾ تهوه بنگومان یارمتهی دهه بین بو ړی ی ناسان (که چاکه به) ﴿وَأَمَّا مَنْ كَفَلَ وَاسْتَفْتَى﴾ وه تهو که سهی ړژدی بکات (له مال بهخشین) و خوی بی نیاز بزانی (له پاداشی په روه ردگاری) ﴿وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى﴾ وه بروای نه بی به چاکه (که لا اله الا الله به یان بههشت) ﴿

﴿فَسَيَبْرُرُهُ الْغُنَمَ﴾ نه وه بېگومان ری ی سهختی بو ناسان ده که بن. ﴿وَمَا لِي عِنْدَ مَالِي إِذَا تَرَدَّدْتُ﴾ وه سه روهت و سامانه که ی قازانجی بی ناگه به نی کاتیک که تیا ده چی ﴿إِنَّا عِيتَابُ اللَّهِ﴾ به راستی له سه ر نیمه به ریتمونی ﴿وَلَنَا الْآخِرَةُ وَالْأُولَى﴾ وه هردوو جیهان هی نیمه به ﴿فَأَنْذَرْتُكَ نَارًا تَأْتِي﴾ من نیوم ترساند به ناگرنکی بلنسه دار (که دوزه خه) ﴿لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى﴾ که س ناچیته ناو دوزه خه وه خراپترین که س نه بیت ﴿الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى﴾ نه وه که سه ی که بروای نه بی و پشتی هه لکرد بی (له نایینی راست) ﴿وَسَيَحْبِبَهَا الْآقَى﴾ وه لی ی دوور ده خریته وه پاریز کارترین که س ﴿الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى﴾ نه وه ی مالی خوی ده به خشی تا (دل و دهرونی) پاک بیته وه ﴿وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى﴾ له کاتیکدا که س چاکه یه کی وای به سه ریه وه نی یه که پاداشت بدریته وه ﴿إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى﴾ ته نها مه به سستی ره زامه ندی په روه ردگاری به رزو بلنده ﴿وَلَسَوْفَ يَرْضَى﴾ سویند به خوا (نه وه که سه ی وایت) له مه ولا رازی ده بی (به پاداشتی دوا رپوز) ﴿

سوره قی ﴿الضحی﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿وَالضُّحَى﴾ سویند به چپسته نگاو ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى﴾ وه سویند به شه و کاتیک که نارام ده گری (بزرنگیته وه) ﴿مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى﴾ په روه ردگارت وازی لی نه هیناویت و لیت دلگیر نه بووه (نه ی موحوممه د ﴿وَلَاخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَى﴾ وه (پاداشتی) دوا رپوز بو تو چاکتره له دونیا ﴿وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى﴾ سویند به خوا له مه ولا په روه ردگارت نه وه ندهت پی ده به خشی که رازی بیت ﴿الَّذِي يُخَذِّكُ يَتِيمًا فَآوَى﴾ نایا تو ی نه دی به هه تیووی و حه و اندیتیه وه ﴿وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى﴾ وه تو ی نه دی به سه ر لی شیواوی و ریتمونی کردیت ﴿وَوَجَدَكَ غَائِبًا فَأَفْغَى﴾ وه نایا تو ی نه دی به هه ژاری و ده وله مه ندی کردیت ﴿فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ﴾ که واته (توش) هه تیوو مه چه وسینه ره وه ﴿وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ﴾ وه هه لمه شاخی به پرسیار که ر (هه ژارو سوال که ر) دا ﴿وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ﴾ وه نیعمه ت و به خششی په روه ردگارت در بخه (به یار مه تیدانی هه ژاران) ﴿

سوره قی ﴿الشرح﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿الَّذِي نَشْرَحُ لَكَ صَدْرَكَ﴾ نایا سنگمان بو ناسووده و گوشاد نه کردیت ﴿وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ﴾ وه دامان گرت لیت نه وه باره گرانه ی ﴿

﴿الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ﴾ کہ پشتی زور قورس کردبوویت ﴿وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ﴾ وہ ناوو ناوبانگتمان
 بؤ بہرز کردیته وہ ﴿إِن مَّعَ الْعَصْرِ يُسْرًا﴾ بہرستی له گہل ہموو تہنگانہ یہ کدا خوشی و ناسانی
 دیت ﴿إِن مَّعَ الْعَصْرِ يُسْرًا﴾ بیگومان له گہل ہموو تہنگانہ یہ کدا خوشی و ناسانی دیت ﴿وَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ﴾
 تہمجا کہ له کاریک بوویته وہ، خوت ماندوو بکہ (بہ کاریکی تری چاکہ وہ) ﴿وَالِلَّيْلِ فَارْجُبْ﴾ وہ ہر له
 پەرورہ دگارت بیاریرہ وہ (بؤ کارہ کانت)

سورہ قی ﴿التین﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوای بہ خشندهی میہرہ بان

﴿وَالتین وَالزیتون﴾ سویتند بہ ہہنجیرو زہیتون ﴿وطلوسین﴾ وہ سویتند بہ طووری سینا ﴿وہذا البلد الامین﴾ وہ بہم شاری نارام و بی ترسہ (کہ مہ ککہ یہ) ﴿لقد خلقنا الانسان في احسن تقویر﴾
 سویتند بہ خوا بہرستی مروفمان دروست کرد له جوانترین شیوہ دا ﴿ثُمَّ رَدَدْنَاهُ اَسْفَلَ سَافِلین﴾ له
 پاشان (تہ گہر بی باوہر بی) دہیکہین بہ بہست ترینی ہموو بہستیک ﴿إِلَّا الَّذینَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
 جگہ له وانہی کہ ہر وایان ہیناوہ و کردہ وہ چاکہ کانیان کردوہ ﴿فَلَهُمْ اجرٌ غیر ممتون﴾ بؤ تہ وان ہہ بہ
 پاداشتی نہ ہراوہ ﴿فَمَا یُکذِّبُکَ بَعْدَ الَّذین﴾ جائیتر چی بی باوہر پت دہ کات بہ روضی دواپی ﴿اَیْسَ اللہِ بِاَحدٍ اَلْحَکِیمِ﴾
 نایا خوا فرمان رہ واترینی ہموو فرمان رہ واکان نیہ ؟

سورہ قی ﴿العنقون﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوای بہ خشندهی میہرہ بان

﴿اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذی خَلَقَ﴾ (تہی موحمہد ﷺ) بخوینہ بہ ناوی پەرورہ دگارتہ وہ کہ ہموو
 شتیکی دروست کردوہ ﴿خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ﴾ مروفی دروست کردوہ له خوینیکی بہستوو ﴿اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْاَكْرَمُ﴾
 بخوینہ، پەرورہ دگاری تو (له ہموو کہس) بہ خشنده ترہ ﴿الَّذی عَلَّمَ بِالْقَلَمِ﴾ تہوی کہ (مروفی) فیر (ی نووسین)
 کردوہ بہ قہلہم ﴿عَلَّمَ الْاِنْسَانَ مَا لَمْ یَعْلَمْ﴾ مروفی شارہ زا کردوہ بہو شتانہی کہ نہی دہزانی ﴿کَلَّا اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَکَفِیرٌ﴾ نا (وانیہ) بہرستی مروف یاخی دہبیت ﴿اِنَّ رَدَّاهُ اَسْتَفْعٰی﴾
 کہ خوی بیینی وادہ ولہ مہند بووہ ﴿اِنَّ اِلٰی رَبِّکَ الرَّجْعُ﴾ بیگومان ہر بؤ لای پەرورہ دگاری تویہ گہرانہ وہ ﴿اَرَأیتَ الَّذی یبتغی﴾ نایا بینیت تہو کہسہی کہ جہلہ وگیری تہ کات
 ﴿عَبْدًا اِذَا صَلَّى﴾ له بندہ بہک کہ نویتز بکات ؟ ﴿اَرَأیتَ اِن کَانَ عَلٰی الْهُدٰی﴾ نایا پنم بلی تہ گہر (تہو کہسہ)
 له سہر بیی راست بووایہ ﴿اَوْ اَمْرًا بِالْقَوٰی﴾ یان فرمانی بدایہ بہ پاریز کاریی ولہ خوداترسان (باشتر نہ بوو)

﴿أَوَلَيْتَ إِذْ كَذَّبْتَ وَتَوَلَّى﴾ نایا بینیت نه گهر پروای (به نایینی راست) نه بیت و پشتی لی هه لکات (پزگاری ده بی) ﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَرَى﴾ نایا نه ی زانیوه که خوا ده ی بینی ﴿كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ﴾ و انیه (که بی ری لی ده کاته وه) به راستی نه گهر واز نه هیتی رای ده کیشین (به قزی) پیتسه سه ری ﴿نَاصِيَةٍ كَذِبَةٍ خَاطِبَةٍ﴾ پیتسه سه ری کی دروزنی به هه له دا چوو ﴿فَلْيَنْدِعْ نَادِيَهُ﴾ نه مجا با نه و بانگی هاو ری کانی خوی بکات ﴿سَنَدِعُ الرَّبَّائِيَةَ﴾ نیمه ش بانگی فریشته ی زهر به ده ست ده که یین ﴿كَلَّا لَا تَطْعَهُوْا وَسَجْدُوا لِلَّهِ أَقْرَبُ﴾ نه خیر، به گوی ی (نه و که سانه) مه که ، وه کورنوش به ره و (له خوا) نزیك بکه وه ره وه ﴿﴾

سوره قی ﴿الْقَدْرِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾ بیگومان نیمه فورنانمان ناره خواره وه له شهوی به فه رو به ری زدا ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ﴾ تو جوزانیت که شهوی به فه رو ریز چی یه ﴿لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ﴾ شهوی به فه رو ریز چاکتره له (خیری) هه زار مانگ ﴿نَزَّلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ فِيهَا﴾ له و شه وه دا فریشته و جیبریلیش له ناویاندا دینه خواره وه ﴿بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ﴾ به فه رمانی په ره ردگاریان له هه مو و کارو باری نکدا ﴿سَلَّمَ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ﴾ نه و شه وه (کاتی) هیمنی و ناشتی ده بی تا هه لاتی سپیده ی به بیان ﴿﴾

سوره قی ﴿الْبَيْنَةِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿لَا تَرْكِبُنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانه ی که بی بر او بوون ﴿مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ له خاوه ن نامه و ﴿وَالْمُشْرِكِينَ﴾ بت په رستان ﴿مُنْفَكِينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ﴾ ده ستیان هه لته گرت (له و بی پروایی یه) تا نیشانه روونه که بیان بو هات ﴿رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُطَهَّرَةً﴾ (که نه ویش) پیغه مبریکه له خوا وه چند په ره یه کی پاکیان (به سه ردا) ده خونیتسه وه ﴿فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ﴾ که تییاندا یه چند نوسراو (سوره ت) یکی به نرخ ﴿وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ وه جیانه بوونه وه نه وانه ی که په یامیان بو هاتبوو ﴿إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ﴾ دوی نه وه نه بی که نیشانه روونه که بیان بو هات (که پیغه مبریکه ییسلامه) ﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ (له گه ل نه وه شدا) که فه رمانیان پی نه درا بوو مه گهر به وه ی که په رستشی خوا بکه ن ﴿مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حَقَّاقَةً﴾ به دل سو زی ملکه چی بو بکه ن و خویان به دوور بگرن له هه مو و بیرو باوه ری کی خوارو خینج ﴿وَيَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ وه نوئز بکه ن و زه کات بدن ﴿وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ﴾ وه نه مه یه نایینی راست ﴿﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ﴾ بېگو مان ته وانه ی که بی پر و ابون له خاوه ن په یام و بت په رسته کان ﴿فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا﴾ له ناگری دوزخه خدان، تیندا ده میننه وه به همیشه یی ﴿أُولَئِكَ هُمُ شَرُّ الْبَرِيَّةِ﴾ نا ته وانه خرابترینی هموو دروست کراوینکن ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ به راستی ته وانه ی که پر و ابان هیناو کرده وه چاکه کانیان کرد ﴿أُولَئِكَ هُمُ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ﴾ نا ته وانه چاکترینی هموو دروست کراوینکن ﴿جَزَاءُ هُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ پاداشتی ته وانه لای په روه ردگارسان به هشتانیکه جی ی دانیستن و مانه وه ی همیشه یی به ﴿تَجْرِي مِنَ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ پر و باره کان به ژیریاندا ده روات ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا بِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ﴾ تیندا ده میننه وه به همیشه یی، خوایش لینیان رازی بووه ﴿وَرِضْوَانًا عِنْدَهُ﴾ وه ته وانیش له خوا رازی بوون ﴿ذَلِكَ لِمَنْ حَسِبَ رَبَّهُ﴾ ته مه بو که سینکه که له خوا بترسی ﴿

سوره قی ﴿الزلزلة﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿إِنَّا زَلَّلْنَا الْأَرْضَ زَلْزَالًا﴾ کاتیک زهوی هاته له رزه به له رزینی خوی ﴿وَأَخْرَجْنَا الْأَرْضَ أَثْقَالَ﴾ وه زهوی هرچی شتی قورس و گرانی (ناوی) هه یه همووی فری دایه ده روه ﴿وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَالَهَا﴾ وه مروف لهو روزه دا ده لی: ته وه زهوی چی به تی؟ ﴿يَوْمَ يَخْدَعُ أَخْبَارَهَا﴾ لهو روزه دا (زهوی) دهنگ و باسی خوی ده گپرتنه وه ﴿يَا أَيُّهَا رَبُّكَ أُوْحَىٰ لَهَا﴾ که په روه ردگاری تو (وای) وه چی بو کرده ﴿يَوْمَ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا﴾ لهو روزه دا خه لکی ده رده چن به په راگنده و په شنبوی ﴿لِيُرَوَّا أَعْمَالَهُمْ﴾ تا (پاداشتی) کرده وه ی خویان نشان بدری ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ﴾ ته مجا هر که سینک به ته ندازه ی هره و وردیله به ک چاکه ی کردبی ده بینته وه ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ﴾ وه هر که سینک به ته ندازه ی هره و وردیله به ک خرابه ی کردبی ده ی بینته وه ﴿

سوره قی ﴿العلق﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿وَأَلْعَدِيكَ ضَبْحًا﴾ سویند به ته سپانی تاو ده ر (که ده پر میتن) چون پر مه به ک (له کانی غه زا کردندا) ﴿قَالَ مُمُورِيكَ قَدْحًا﴾ وه سویند به ناگر هه لگیر سینته ران له به رد به نالی سمیان ﴿قَالَ مَعْدِيكَ ضَبْحًا﴾ وه سویند به (ته سپانی) هیرش به ران له به بیانندا ﴿فَأَنْزَلْنَاهُ نَقْعًا﴾ که به وه ته پ و توز هه لده ستین ﴿فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا﴾ وه به و ته پ و توز وه، خویان ده که ن به ناوه راستی کومه لی دوزمندا ﴿

﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ﴾ بهراستی مروف بو پدروہردگاری نا سوپاسه ﴿قَالَ عَلَىٰ ذَٰلِكَ أُشْهِدُ﴾ وه بنگومان خوی لهسهر هم ناسوپاسی به شایهته ﴿وَاللَّهِ لِيَحْبِيَ الْخَيْرَ لَشَدِيدٌ﴾ وه بهراستی مروف بو خوشهویستی مالی دونیا زور بهگیره ﴿أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعِثَ رَمَى الْقُبُورِ﴾ دهی نایا نازانی کانتیک که مردوی ناو گۆرهکان زیندوو کرانه وه (هیترانه دهره وه) ﴿وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ﴾ وه ناشکرا بوو ههرچی رازی ناو دلانه ﴿إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ﴾ بنگومان پدروہردگاریان له و رۆژه دا ناگاداره به کرده وه یان ﴿﴾

سورہتی ﴿ الْقَارِعَةُ ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿الْقَارِعَةُ﴾ رۆزی داخله کینهر (ناوه بو رۆزی قیامت) ﴿مَا الْقَارِعَةُ﴾ ناخو چۆن بی نه و رۆژه؟ ﴿وَمَا أَذْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ﴾ تو چوزانییت نه و رۆژه چی به ﴿يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ﴾ رۆژیکه خه لکی وه ک به پولهی په راگنده بلاوده بنه وه ﴿وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ﴾ وه شاخه کان وه ک خوری شیکراویان لی دیت ﴿فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ﴾ نه مجا نه وهی کیشی (چاکه کانی) قورس و گران بی ﴿فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ﴾ نه وه نه وه که سه له گوزه رانیکی په سه ندا نه بی ﴿وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ﴾ وه نه وهی کیشی (چاکه کانی) سووک بی ﴿فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ﴾ نه وه جی ی نه وه (هاویه) به ﴿وَمَا أَذْرَاكَ مَا هِيَةٌ﴾ تو چوزانییت (هاویه) چی به ﴿نَارٌ حَامِيَةٌ﴾ ناگریکی هه لگیر ساوه ﴿﴾

سورہتی ﴿ التَّكْوِيْنِ ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿التَّكْوِيْنِ﴾ ئیوهی بی ناگا کردوهه شانازیتان به زوری سهروهت و سامانه وه ﴿حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ﴾ تاده مرن و ده چن بو گۆرستان ﴿كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾ وامه کهن ! له مه ولا ده زانن ﴿ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾ دووباره وامه کهن له مه ولا ده زانن ﴿كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِيْنِ﴾ وانی به (وه کو خوتان ده یزانن) نه گهر (نه نجامی خوتان) بزانیایه به دنیایی به وه (وابی ناگانه نه بوون) ﴿لَتَرَوُنَّ الْجَحِيْمَ﴾ سویند به خوا بنگومان دۆزهخ ده بینن ﴿لَتَرَوُنَّ زُلْفَةَ عِینِ الْيَقِيْنِ﴾ دووباره سویند به خوا دنیایان به چاوی راسته قینه ده بینن ﴿لَتَرَوُنَّ كَلْبًا مُّذِئِبًا عَنِ النَّعِيْمِ﴾ له پاشان سویند به خوا له و رۆژه دا (له سه ر هه مو و ناز و نیعمه تیک که خوا پی دابوون له دونیادا) لپه ر سینه وه تان له گه لدا ده کریت ﴿﴾

سورہتی ﴿العَصْرِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿وَالْعَصْرِ﴾ سویتند بہ کات ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِٖ لَكَنَ خُتْرًا﴾ بیگومان ہمہ موو خہ لکی لہ زیاندان ﴿إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ جگہ لہ وانہی کہ پروایان ہینایت و ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ کردہ وہ چاکہ کانیان کردبیت ﴿وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ﴾ وہ ناموزگاریسی یہ کتریان کردبی بہ نایینی راست (ودہست پیوہ گرتنی و کارکردن بہ فرمانہ کانی خودا) ﴿وَتَوَاصَوْا بِالصَّدْقِ﴾ وہ ناموزگاری یہ کتریان کردبیت بہ نارامگرتن (لہ سہر پەرستن و بہ ندایہ تی خودا) ﴿﴾

سورہتی ﴿الْهُمَزِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿وَنَزَّلْنَا لَكُمُ الْهُمَزَ لَمْرًا﴾ سزاو لہ ناو چوون بؤ ہمہ موو نہنگ گرینکی بہ دگؤ (عہیب گرینکی تانہ دہر) ﴿الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ﴾ نہ وہی کہ ہر مال و سامان کؤ دہ کاتہ وہو دہ بڑمیری ﴿يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ﴾ وادہ زانی کہ مالہ کہی ہر دہ بیہیتہ وہ ﴿كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ﴾ نہ خیر وانی یہ، بیگومان فری دہ درتہ ناو ناگرینکی تیکشکیتہرہ وہ ﴿وَمَا أَذْرٰكَ مَا الْحُطَمَةُ﴾ تو چووزانیت نہ و ناگرہ چی یہ ﴿نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ﴾ ناگرینکی تاودراوی خواہی یہ ﴿الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْآفِتَةِ﴾ کہ دی بہ سہر دلاندا (ہوروزم دہ بانہ سہر دلان) ﴿إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ﴾ بیگومان نہ و ناگرہ داخراوہ لہ سہریان (و دہر چوونیان نی یہ) ﴿فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ﴾ (زنجیر کراون) لہ ناو چہند کؤتینکی پراکشاودا (بہ ستراونہ تہ وہ بہ چہند ستونینکی بہرزو بلندہ وہ) ﴿﴾

سورہتی ﴿الْفِيلِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿الَّذِي تَرَكَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ﴾ نایا نہت بینی کہ پەرہردگارت چی کرد بہ خواہن فیلہ کان (بہ تہرہ ہمہ ولہ شکرہ کہی کہ وویستی کہ عہبہی پیروز پروخینیت) ؟ ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْفِيلَ فِي تَضَلُّلٍ﴾ نایا فر و فیلہ کہ یانی پوچہ ل نہ کردہ وہ ﴿وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ﴾ وہ ناردیہ سہریان بالندہی زور ہؤل ہؤل ﴿تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ﴾ بہرد بارانیان دہ کردن بہ وورده زیخی گلین ﴿جَعَلْنَاهُمْ كَصَفِيفٍ مَّاكُولٍ﴾ سہر تہ نجام (لہ شکرہ کہی تہرہ ہمہی) و ہك کای خوراو لی کرد ﴿﴾

سورہ قی ﴿قُرَيْشٍ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہربان

﴿لِأَيِّ قُرَيْشٍ﴾ (لہ شگری ئہ برہہ ہی لہ ناو برد و تہ فر و تونای کردن) لہ بہر ہوگری قورہ بیش
 ﴿إِلَيْهِمْ رِحْلَةَ الْإِسْتَاءِ وَالصَّيْفِ﴾ ہوگریان بہ ہاتو و چوی زستانان (بویہ مہن) و ہاوینان
 (بوشام) واتہ (تالی یان تیک نہ چنی) ﴿فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ﴾ دەہی با (قورہ بیش لہ بہرام بہر
 ہم ہہ سووہ ناز و نیمہ تہ دا) خواہنی ہم مالہ (کہ عہہی پیروز) پہرستن ﴿الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ
 جُوعٍ﴾ ئہ و زانہی کہ لہ برسیتہ کی بہ کجار توند (پرزگاری کردن و) خواردنی بینہ خشین
 ﴿وَأَمَّنَّهُمْ مِنَ الْخَوْفِ﴾ وہ دلنای کردن لہ ترس و بیمیکی گہورہ و (پاراستنی) ﴿

سورہ قی ﴿الْمُتَّعُونَ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہربان

﴿أَزْوَاجَ الَّذِينَ يَكْفُرُ بِالَّذِينَ﴾ نایا دیت ئہ و کہ سہی کہ بروای بہ نایین نی بہ؟ ﴿فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ
 الْيَتِيمَ﴾ ئہ و کہ سینکہ کہ پال بہ ہہ تیوہ و ہہ دہنی ﴿وَلَا يَحْضُرْ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ﴾ وہ ہانی خہلکی
 نادات بوی خواردہ مہنی دان بہ ہہ ژاران ﴿فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ﴾ ئہ مجا وای بوی نوئز کہ ران ﴿
 الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ ئہ وانہی کہ لہ نوئزہ کہ بیان بی ناگان ﴿الَّذِينَ هُمْ يُرَآءُونَ﴾
 ئہ وانہی کہ روپامایی دہ کہن ﴿وَيَسْمَعُونَ الْمَاعُونَ﴾ وہ یار مہنی خہلک نادہن (ہہ مو و چا کہ بہک
 دہ گرنہ وہ لہ خہلکی) ﴿

سورہ قی ﴿الْكَوْثَرِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہربان

﴿إِنَّا أَنْعَمْنَاكَ الْكَوْثَرَ﴾ بینگومان ئیمہ ہیمن بہ خشیت خیری زور گہورہ و بہ فہر لہ دونیا و دوار و ژدا
 (لہ و خیرہ گہورانہ بیش رووباری کہ وسہرہ لہ بہ ہشتدا) ﴿فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ﴾ دەہی کہ واتہ
 نوئز بکہ بوی پورہ ردگارت وہ قوربانی سہر بیرہ ﴿إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ﴾ بینگومان ہدر ناحہزت
 دوا براوہ (ئہی مو حہ مہد ﴿

سورهتی ﴿الْكَافِرُونَ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ﴾ (نهی موحه مهده ﷺ) بلی: نهی بی برواینه ﴿لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ﴾ من نهو (بتانه) ناپه رستم که ئیوه ده پیه رستن ﴿وَلَا أَنشُرْ عَلَيْكُمْ مَا عَدْتُمْ﴾ وه ئیوه ش نهو (خوایه) ناپه رستن که من دهی په رستم ﴿وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ﴾ وه من نهو خوا په رستی به ناکه م که ئیوه ده بکه ن ﴿وَلَا أَنشُرْ عَلَيْكُمْ مَا عَدْتُمْ﴾ وه ئیوه ش نهو خوا په رستی به ناکه ن که من ده بکه م ﴿لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ﴾ نایینی خو تان بو خو تان و نایینی خو م بو خو م ﴿

سورهتی ﴿النَّازِعَاتِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ﴾ کاتیک که یار مه تی و کومه کی خواهات ﴿وَالْفَتْحُ﴾ له گه ل سهر که وتن (شاری مه کهه نازاد کرا) ﴿وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا﴾ وه خه لکت دیبی که پؤل پؤل دینه ناو نایینی خواوه ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَأَسْتَغْفِرْهُ﴾ نه و سا به سو پاس و ستایشی په روه ردگارت ته سبیحاتی نهو بکه و داوای لیخوشبوونی لی بکه ﴿إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا﴾ چونکه بینگومان نهو زور گیرا کهری په شیمانی به ﴿

سورهتی ﴿الْمَسَدِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ﴾ له ناو چی هه ردوو دهستی نه بوله هه ب وه له ناویش چوو ﴿مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ﴾ سوودی بی نه گه یاند دارایی به کبی و نه وهی که کردی (له دوزمنایه تی پیغه مبهه ﷺ) ﴿سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ﴾ بینگومان له مه و لا ده چیته ناو ناگری بلنسه دار ﴿وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ﴾ وه ژنه که بشی، که هه لگری دارو درک بوو (بو نازاردانی پیغه مبهه ﷺ) ﴿فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ﴾ هه میشه گوریسینکی بادراو (له پهلای خورمایبی ناگریسن) واله گه ردنیدا ﴿

سورہتی ﴿الإِخْلَاصُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ (نہی موحممہد ﷺ) بلی: ہر نہو (اللہ) یہ خواہی تاك و تہ نیا ﴿اللَّهُ الصَّمَدُ﴾
 نہو خواہی بی نیاز و جی ی نیاز و نومیدہ ﴿لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ﴾ کہسی لی نہ بووہ و لہ کہس نہ بووہ ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾ وہ ہر گیز ہیچ کہس ہاوشیوہ و ہاوتای نہو نی بہ ﴿﴾

سورہتی ﴿الْفَلَقُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ (نہی موحممہد ﷺ) بلی: پہنا دہ گرم بہ دروست کہری بوونہوہر
 (بہ پەر و ہر دگاری بہرہ بیان) ﴿مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ﴾ لہ زیانی نہوہی کہ درووستی کردوہہ ﴿وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ﴾ وہ لہ زیانی تاریکی کاتیک کہ دادیت ﴿وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ﴾
 وہ لہ زیان و خرابہی (جادو و گہران) کہ بہت و دہ زوو گری دہ دہن و فووی پیدا دہ کہن ﴿وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ وہ لہ زیانی بہ خیل و حہ سوود کاتیک کہ حہ سوودی دہ بات ﴿﴾

سورہتی ﴿الْبَنَاتِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ (نہی موحممہد ﷺ) بلی: پہنا دہ گرم بہ پەر و ہر دگاری خہلکی
 ﴿مَلِكِ النَّاسِ﴾ بہ پادشای خہلکی ﴿إِلَهِ النَّاسِ﴾ بہ پەرستراوی خہلکی ﴿مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ﴾ لہ زیان و شہری و ہسوہسہ بہ بیدا کہر (کہ کاتیک ناوی خودا بیریت) خزی
 پہنہان دہ کات ﴿الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ﴾ نہوہی کہ و ہسوہسہ نہ خاتہ دلی خہلکیہ وہ ﴿مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ﴾ لہ جنو کہ و لہ نادہ میزاد ﴿﴾

فَهْرَسْتِ اسْمِ السُّورِ وَيَا زَيْنُ الْكَلِمِ الْمَدِينِ

بیرست وناوهرۆکی سوورته کان له گهڵ به بیان وروونکردنهوهی مه ککی و مه دهی تییاندا

سورته	ژماره ککی	لا بهره	روونکردنهوه
الفاتحه	١	١	مه ککی به
البقرة	٢	٢	مه دهی به
آل عمران	٣	٥٠	مه دهی به
النساء	٤	٧٧	مه دهی به
المائدة	٥	١٠٦	مه دهی به
الأنعام	٦	١٢٨	مه ککی به
الأعراف	٧	١٥١	مه ککی به
الأنفال	٨	١٧٧	مه دهی به
التوبة	٩	١٨٧	مه دهی به
يونس	١٠	٢٠٨	مه ککی به
هود	١١	٢٢١	مه ککی به
يوسف	١٢	٢٣٥	مه ککی به
الرعد	١٣	٢٤٩	مه دهی به
إبراهيم	١٤	٢٥٥	مه ککی به
الحجر	١٥	٢٦٢	مه ککی به
النحل	١٦	٢٦٧	مه ککی به
الإسراء	١٧	٢٨٢	مه ککی به
الكهف	١٨	٢٩٣	مه ککی به
مريم	١٩	٣٠٥	مه ککی به
طه	٢٠	٣١٢	مه ککی به
الأنبياء	٢١	٣٢٢	مه ککی به
الحج	٢٢	٣٣٢	مه دهی به
المؤمنون	٢٣	٣٤٢	مه ککی به
النور	٢٤	٣٥٠	مه دهی به
الفرقان	٢٥	٣٥٩	مه ککی به
الشعراء	٢٦	٣٦٧	مه ککی به
النمل	٢٧	٣٧٧	مه ککی به

سورہ	ژماره کھی	لاپہرہ	روونکر دنهوه
الفصص	۲۸	۳۸۵	مدکھی یه
العنکبوت	۲۹	۳۹۶	مدکھی یه
الروم	۳۰	۴۰۴	مدکھی یه
لقمان	۳۱	۴۱۱	مدکھی یه
السجدة	۳۲	۴۱۵	مدکھی یه
الأحزاب	۳۳	۴۱۸	مهدهنی یه
سبأ	۳۴	۴۲۸	مدکھی یه
فاطر	۳۵	۴۳۴	مدکھی یه
یس	۳۶	۴۴۰	مدکھی یه
الصفات	۳۷	۴۴۶	مدکھی یه
ص	۳۸	۴۵۳	مدکھی یه
الزمر	۳۹	۴۵۸	مدکھی یه
غافر	۴۰	۴۶۷	مدکھی یه
فصلت	۴۱	۴۷۷	مدکھی یه
الشوری	۴۲	۴۸۳	مدکھی یه
الزخرف	۴۳	۴۸۹	مدکھی یه
الدخان	۴۴	۴۹۶	مدکھی یه
الجاثية	۴۵	۴۹۹	مدکھی یه
الأحقاف	۴۶	۵۰۲	مدکھی یه
محمد	۴۷	۵۰۷	مدکھی یه
الفتح	۴۸	۵۱۱	مهدهنی یه
الحجرات	۴۹	۵۱۵	مهدهنی یه
ق	۵۰	۵۱۸	مدکھی یه
الذاریات	۵۱	۵۲۰	مدکھی یه
الطور	۵۲	۵۲۳	مدکھی یه
النجم	۵۳	۵۲۶	مدکھی یه
القمر	۵۴	۵۲۸	مدکھی یه
الرحمن	۵۵	۵۳۱	مهدهنی یه
الواقعة	۵۶	۵۳۴	مدکھی یه

سورہ	ژماره كهي	لاپهړه	روونكړنه يوه
الحديد	۵۷	۵۳۷	مه دده يه
المجادلة	۵۸	۵۴۲	مه دده يه
الحشر	۵۹	۵۴۵	مه دده يه
المتحنة	۶۰	۵۴۹	مه دده يه
الصف	۶۱	۵۵۱	مه دده يه
الجمعة	۶۲	۵۵۳	مه دده يه
المنافقون	۶۳	۵۵۴	مه دده يه
التغابن	۶۴	۵۵۶	مه دده يه
الطلاق	۶۵	۵۵۸	مه دده يه
التحريم	۶۶	۵۶۰	مه دده يه
الملك	۶۷	۵۶۲	مه ككي يه
القلم	۶۸	۵۶۴	مه ككي يه
الحاقة	۶۹	۵۶۶	مه ككي يه
المعارج	۷۰	۵۶۸	مه ككي يه
نوح	۷۱	۵۷۰	مه ككي يه
الجن	۷۲	۵۷۲	مه ككي يه
المزمل	۷۳	۵۷۴	مه ككي يه
المدثر	۷۴	۵۷۵	مه ككي يه
القيامة	۷۵	۵۷۷	مه ككي يه
الإنسان	۷۶	۵۷۸	مه دده يه
المرسلات	۷۷	۵۸۰	مه ككي يه
النبأ	۷۸	۵۸۲	مه ككي يه
النازعات	۷۹	۵۸۳	مه ككي يه
عبس	۸۰	۵۸۵	مه ككي يه
التكوير	۸۱	۵۸۶	مه ككي يه
الانفطار	۸۲	۵۸۷	مه ككي يه
المطففين	۸۳	۵۸۷	مه ككي يه
الانشقاق	۸۴	۵۸۹	مه ككي يه
البروج	۸۵	۵۹۰	مه ككي يه

سورہ	ژماره كہى	لا پەرہ	روونكر دنه وه
الطارق	۸۶	۵۹۱	مه ككى يه
الأعلى	۸۷	۵۹۱	مه ككى يه
الغاشية	۸۸	۵۹۲	مه ككى يه
الفجر	۸۹	۵۹۳	مه ككى يه
البلد	۹۰	۵۹۴	مه ككى يه
الشمس	۹۱	۵۹۵	مه ككى يه
الليل	۹۲	۵۹۵	مه ككى يه
الضحى	۹۳	۵۹۶	مه ككى يه
الشرح	۹۴	۵۹۶	مه ككى يه
التين	۹۵	۵۹۷	مه ككى يه
العلق	۹۶	۵۹۷	مه ككى يه
القدر	۹۷	۵۹۸	مه ككى يه
البينة	۹۸	۵۹۸	مه دهنى يه
الزلزلة	۹۹	۵۹۹	مه دهنى يه
العاديات	۱۰۰	۵۹۹	مه ككى يه
القارعة	۱۰۱	۶۰۰	مه ككى يه
التكوير	۱۰۲	۶۰۰	مه ككى يه
العصر	۱۰۳	۶۰۱	مه ككى يه
الهمزة	۱۰۴	۶۰۱	مه ككى يه
الفيل	۱۰۵	۶۰۱	مه ككى يه
قريش	۱۰۶	۶۰۲	مه ككى يه
الماعون	۱۰۷	۶۰۲	مه ككى يه
الكوثر	۱۰۸	۶۰۲	مه ككى يه
الكافرون	۱۰۹	۶۰۳	مه ككى يه
النصر	۱۱۰	۶۰۳	مه دهنى يه
المسد	۱۱۱	۶۰۳	مه ككى يه
الإخلاص	۱۱۲	۶۰۴	مه ككى يه
الفلق	۱۱۳	۶۰۴	مه ككى يه
الناس	۱۱۴	۶۰۴	مه ككى يه

إِنَّ وَزَارَةَ الشُّؤُونَ الْإِسْلَامِيَّةَ وَالْأَوْقَافَ وَالذَّعْوَةَ وَالْإِشَارَةَ

فِي الْمَمْلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرِفَةَ عَلَى مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهْدِي

لِطَبَاعَةِ الْمُصْحَفِ الشَّرِيفِ فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ

إِذِيسَّرُهَا أَنْ يُصَدِّرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةَ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

وَتَرْجَمَةَ مَعَانِيهِ إِلَى اللُّغَةِ الْكُرْدِيَّةِ

فَسَأَلَ اللَّهُ أَنْ يَنْفَعَ بِهِ النَّاسَ

وَأَنْ يَجْزِي

خَاتَمَ الْجَمْعِ الشَّرِيفِ الْمَلِكِ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عَبْدِ الْغَنِيِّ السُّعُودِي

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُهُودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي تَشْرِيفِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ التَّوْفِيقِ ۚ

وہزارہق کاروباری ٹیسلامی وئەوقاف و بانگہواز وئیرشاد

لہ شانشینى عہرہبستانی سعودیہ

کہ سہرپہرشتیاری کۆمەلگہی مەلیک فەھدە

بۆ چاپکردنی قورئانی پیرۆز لہ مەدینەى منەووەرە

خۆی بەخۆشحال دەزانیت کہ کۆمەلگہ کہ هەلبسیت بە دەرکرن

وبلاوکردنەوہی ئەم چاپەى قورئانی پیرۆز لہ گەل وەرگێرانی

ماناکانی بۆ زمانى کوردی

داواکارین لہخوای گەورە کہ خەلکی لئی سوودمەند بین وپاداشتی

بەخیری (خادم الحرمین الشریفین) مەلیک عبدالله کورپی عبدالعزیز

ئالی سعود بەجوانترین و چاکترین شیوہ بداتەوہ، لہسەر هەول

وتیکۆشانی گەورەى لہبلاوکردنەوہى قورئانی پیرۆز وکەلامی

بەرزی پەرورەدگار

ھەر خوای گەورە پشتیوان و یارمەتیدەرە

حَقُوقُ الطَّبَعِ بِمَشْرِفَةِ
مَجْمَعِ الْمَلَائِكَةِ بِالْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة
www.QuranComplex.gov.sa
contact@QuranComplex.gov.sa

بەبارەت

وېشپوانى خوائ گەورە

چاپکردنى ئەم قورئانە پېرۇزە

لە گەل وەر گېزانی ماناگانى لە کۆمەلگەى

مەلىك فەهد بۇ چاپکردنى قورئانى پېرۇز

كەوزارەت كاروبارى ئىسلامى و ئەوقاف

وبانگەواز و ئىرشاد لەشائىنى عەرەبستانى

سعودیە سەرپەرشتى دەكات

لەسالى ١٤٣٣ كۆچى

نەوار بوو

مانى چاپکردنى پارىزراوه

بۇ كۆمەلگەى مەلىك فەهد بۇ چاپکردنى قورئانى پېرۇز

سندوقى بۇستى ٦٢٦٢ مەدینەى منەوورە

www.QuranComplex.gov.sa

contact@QuranComplex.gov.sa

© مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٣٣ هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر.

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف
ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة الكردية. / مجمع الملك
فهد لطباعة المصحف الشريف. - المدينة المنورة ١٤٣٣ هـ

١٢٢٤ ص : ١٦ × ٢٣ سم

ردمك : ٩٧٨-٦٠٣-٨٠٩٥-١٠-٢

١- القرآن - ترجمة - اللغة الكردية أ. العنوان
ديوي ٢٢١،٤٩١٥٩ ١٤٣٣/٨٤٤٢

رقم الإيداع : ١٤٣٣/٨٤٤٢

ردمك : ٩٧٨-٦٠٣-٨٠٩٥-١٠-٢

